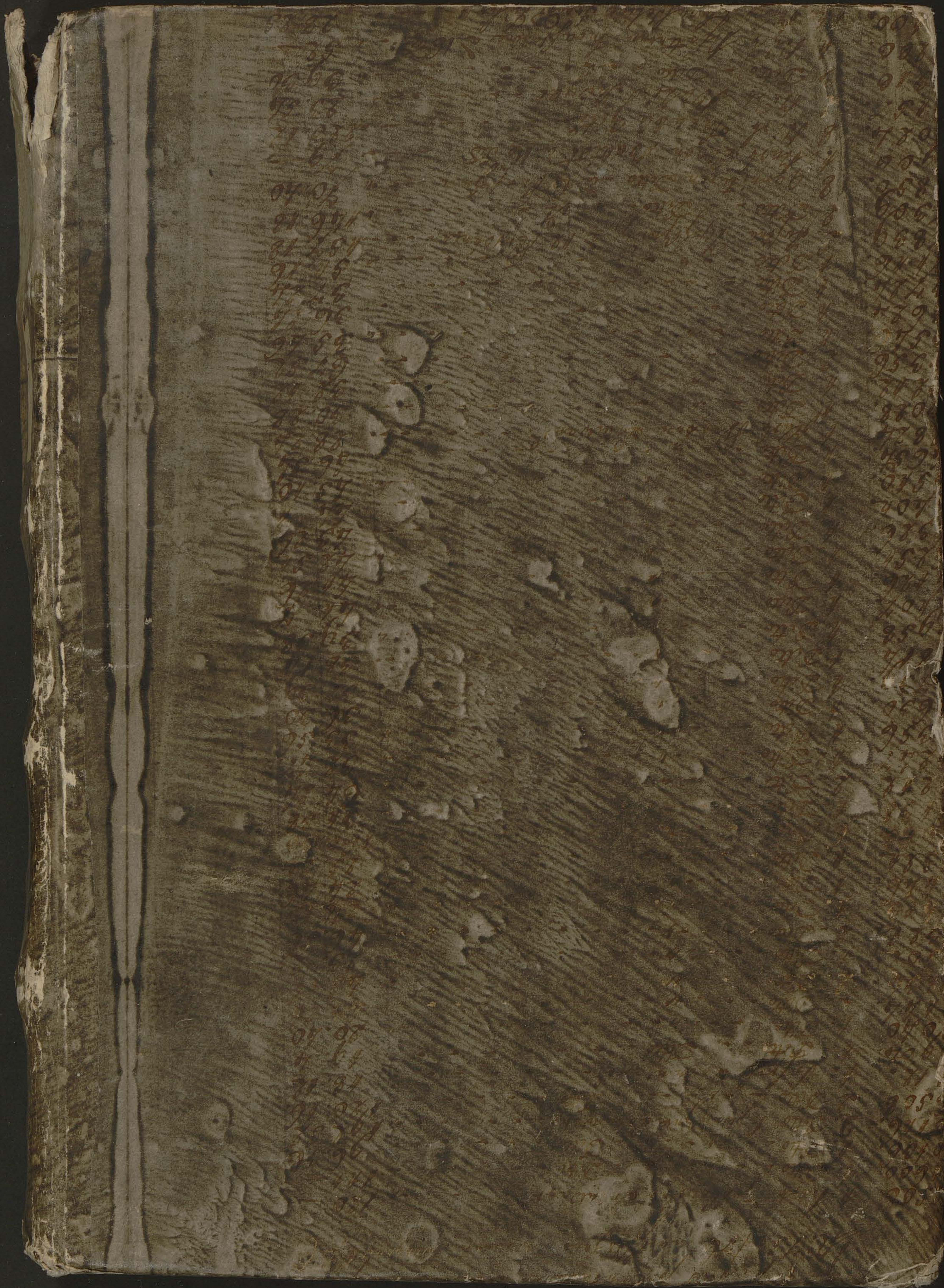
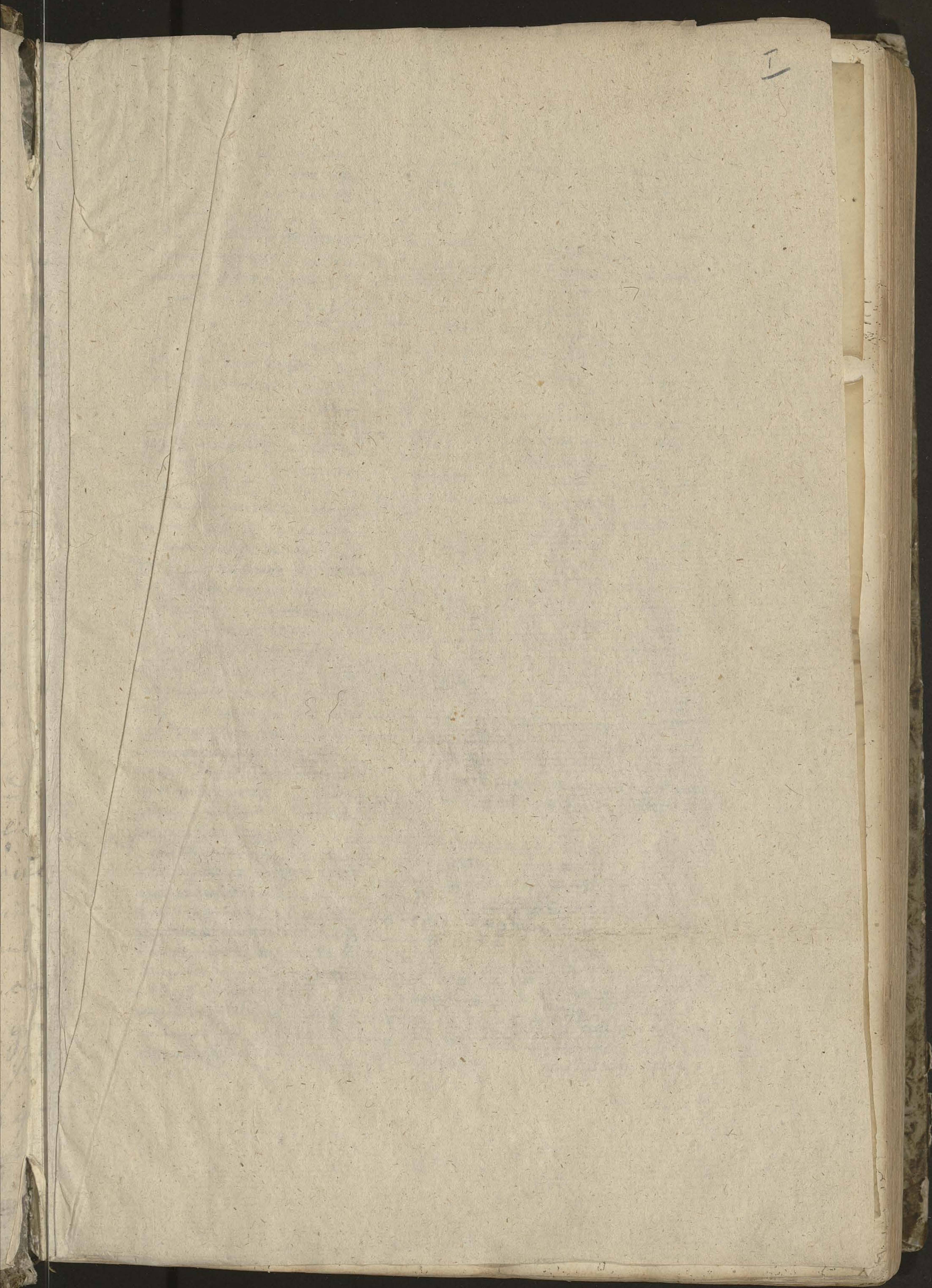
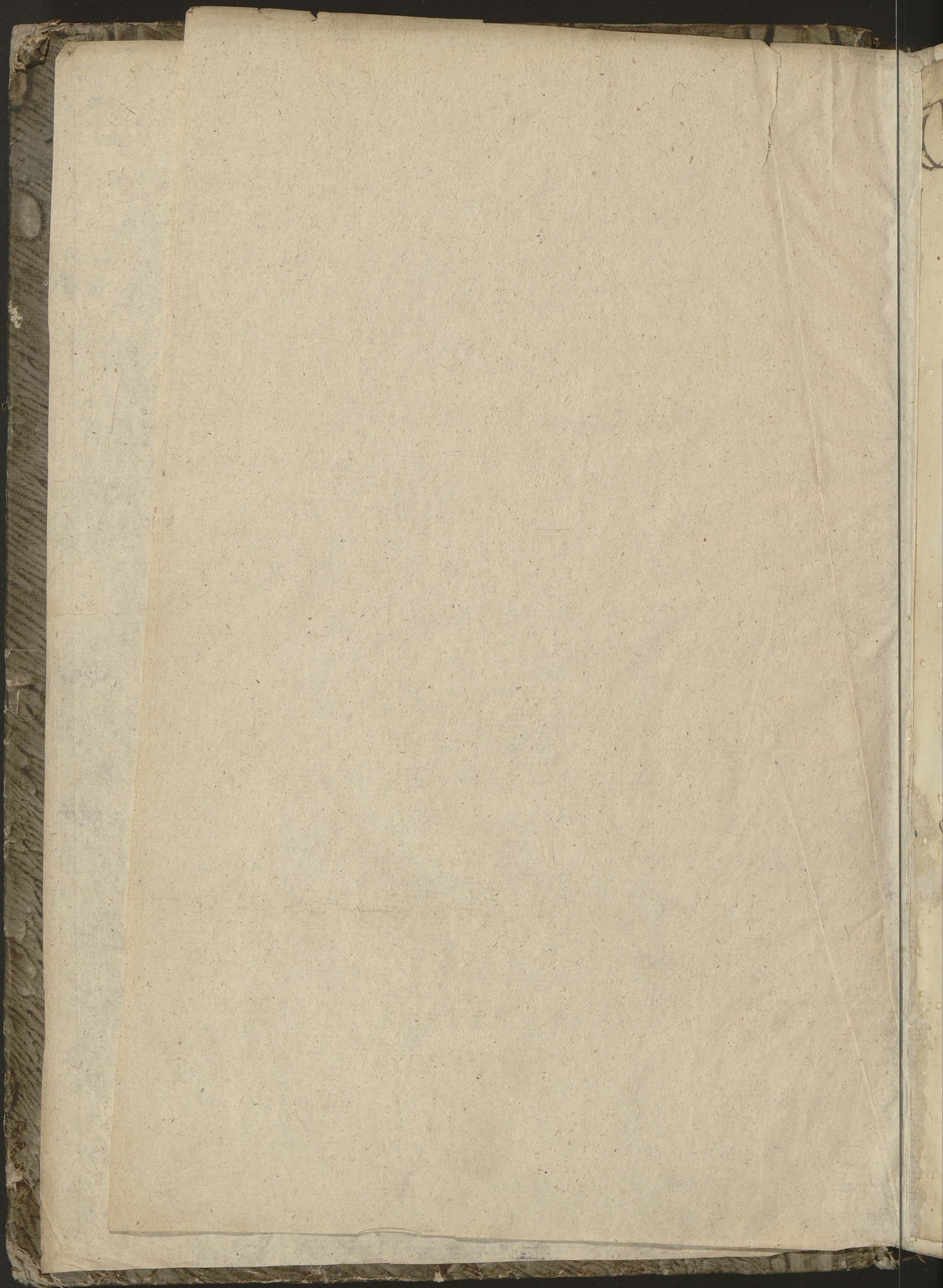

405

Aaa. 1 7.

I

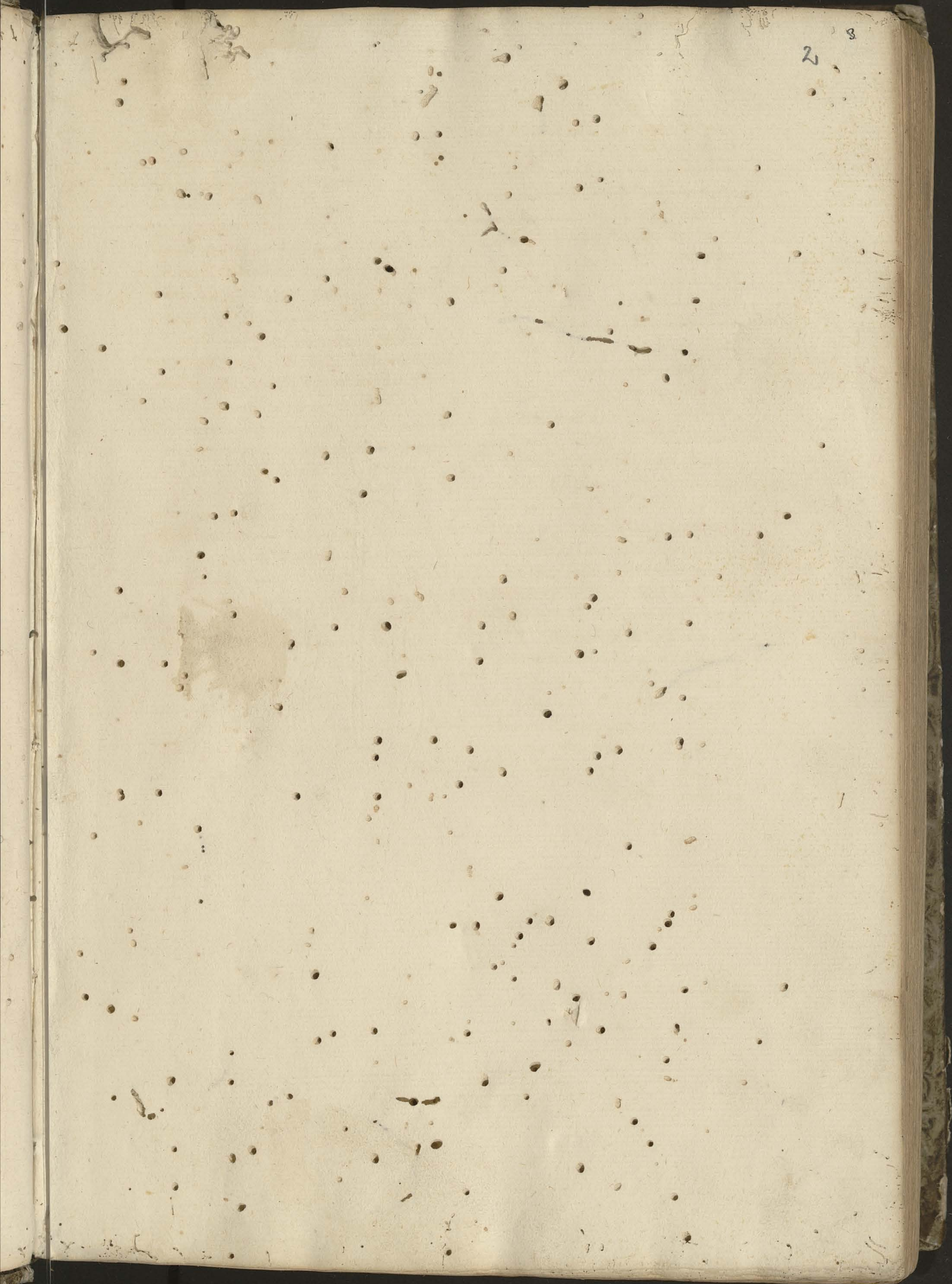

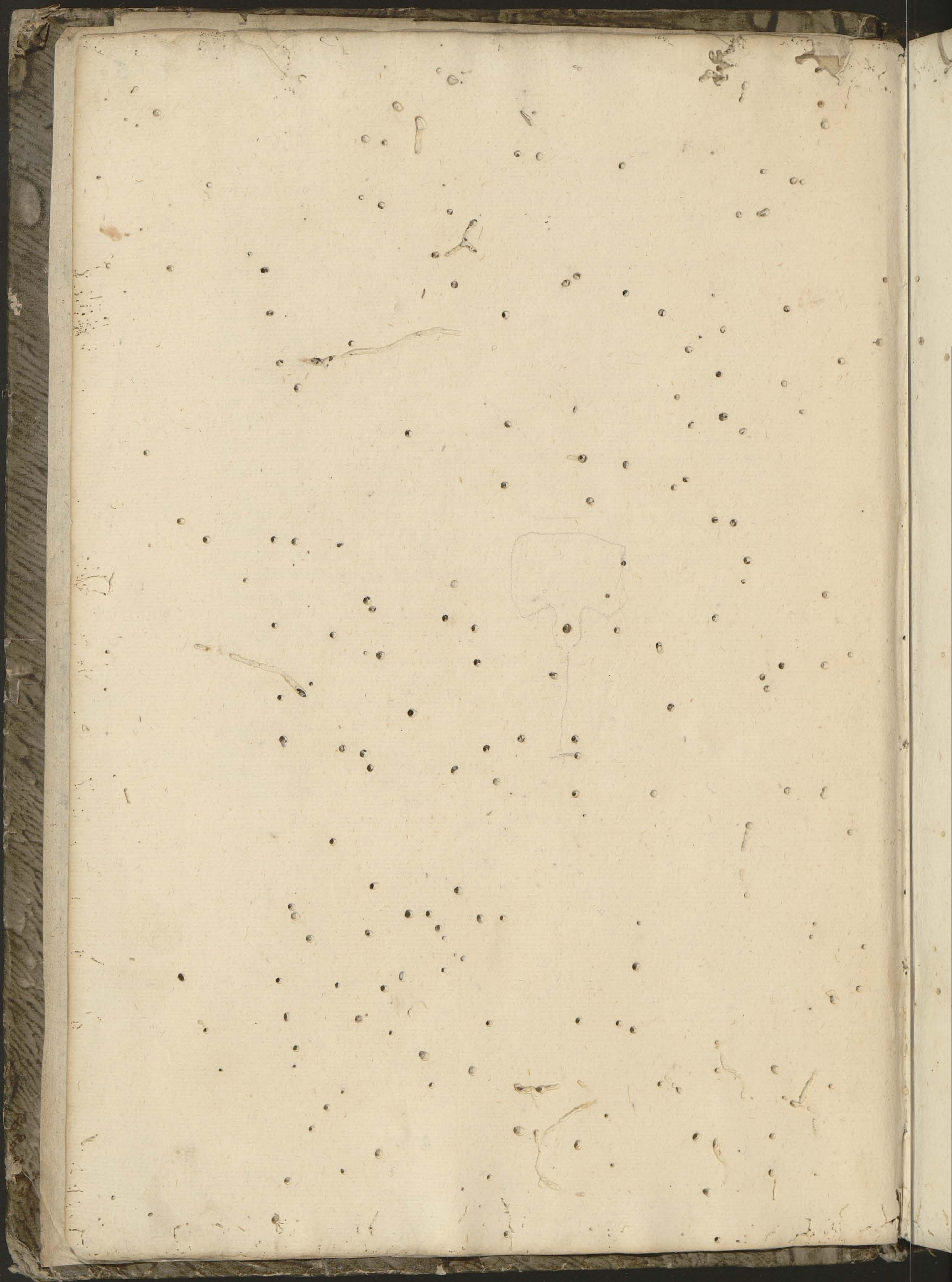
Utrum emptio redditum vel census annualium sub pacto revendendi vel
revendendi sit licita. Illud dubium tangitur per archi. prius q. in. plerumque
et per modernos in c. ad nostram de emp. et ven. Illo. vers. de pignoribus
usurariis de usuris.
Et videtur quod non sit licita quia huiusmodi pactum presumitur appositum in
fraudem usurarum ut sic ficte contractus emptionis appareat ubi vere
pignoraticius contrahebatur. Inno. no. in c. ad nostram de emp. et ven. ffrancis
eum et dolus probatur ex presumptionibus et coniecturis. Sic non est in de re
iure ... ut cum usurariis penis timoris contra usurarios promul-
gatis evadere et suam maliciam palliare posset. Faciunt sibi contractum mutuo
contractus vocabulo ficte vendendi ubi in veritate mutuant. Precium
precium in forma vendendi ut quod in forma mutui recepturus erat
et eius certo utriusque contractus simulate videlicet vendicionis et mutui similiter
sicut enim venditor solvendo emptori censum et summam precii sive accen-
dit ampliius obligatur. Ita pariter debitor solvendo usurario creditori
pecuniam mutuatam et usuram liberatur. Sepius enim contractus usurarii
forma non apparent usurarius seu illicitus cum ex effectu illicito et usu-
rarius comicitur. Inno. no. in sile. in dicto capitulo Illo vers. de pig.
Unde cum talis huiusmodi contractus in quibus huiusmodi contrahentes pacta adiciunt
non omnino careat suspicione saltem in conscientia videtur consulendum
abstinendum ... a contractu etiam licito de quo tam probabiliter dubitari posset
an licitus vel illicitus existat debet in dubio abstinere. Nam bonarum
mentium sit ibi timere culpam ubi culpa non est. v. d. ... ideoque et de
obs... Iom. ... Et quid si ... contractus fieret in fraudem ut usura
non posset cognosci ... contrahentes ... ut presumitur licet ... defenditur ...
quibus in textu dicto c. ad nostram. Contra etiam usurarios sub specie licite
contractum ... possunt ... maxime ubi talis contrahentes consueverunt fe-
nerari dicto c. Illo vers. et hoc ... salute animarum ipsorum ... con-
tinentes et maxime si multa reperiuntur contractus ... forma
... ad hoc no. in dicto c. ad nostram.
In contrarium quod sit licita. Sic probatur. Certum est enim census annuos
et redditus emptionis titulo licite acquiri et constitui posse ...
... et fere per totum titulum de censibus ... Pactum
etiam revendendi vel emendi ... non in fraudem et simulate fiet
licite apponitur dicto c. Illo vers. et ff. de contrahenda emp. ... in c. de
pactis inter emp. et ven. ... ffinium ff. de iure ... adiecto quare et quod
huiusmodi pactum de revendendo sit licitum ... in l. ... c. de pact. inter
emp. et ven. Cum quod contrahentes expresse consentiant huiusmodi contractum
reemptionis et revendicionis ... et hoc possunt pro permissum ... quilibet
rerum suarum liberam habet disposicionem in ... c. de ... nisi per iudicem
ei interdicatur ... l. ... qui ff. de ... et ... dicitur
presumitur huiusmodi contractum ... illicitum ... quilibet in re ...

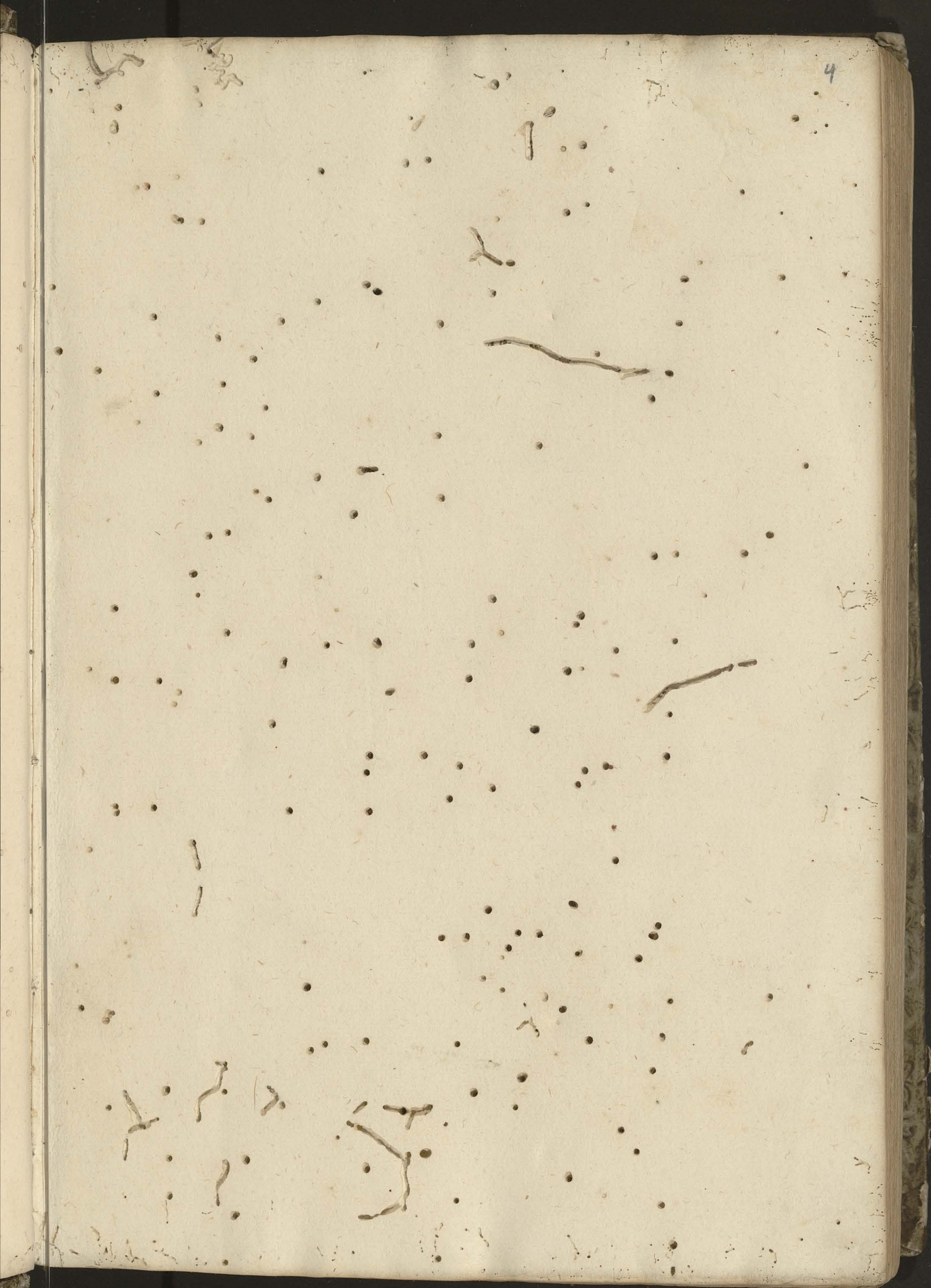
moderatur sit et arbiter dicto c de his, s. michel cum tu uale bonum con-
uenies quia eo genere quodque dissolui quo colligatum est ff de reg iur
nichil et de reg iuris li. vi. quid enim refert an aprima contrahentes
paciscantur de contractus resolucione an ex post facto sed nunc dubium
quod si contractus simplex fuisset et emptus et aliqua dum solutus
contraheret conuenire posset et contractum reemptionis resoluere iusti qui
mo tol ob quod si ergo etiam a principio id potuerit in pactum deducere sed non
in c significasti de elect et si quis deprehen pro ipso et si huiusmodi resolucio
in pactum non deducitur adhuc tacite subintelligetur vz nisi de pari
voluntate ipsum contractum resolui contingeret dicto quod si ergo a ergo tacite in
erat tunc illud non licet in pactum deduci non video quid ergo dicemus
breuiter ergo in dictum contractum emptionis redditum et censuum annualium
sub pacto et reemendi et reuendendi nisi simulate aut fraudulenter
fiat forte et esse licitum nec ymmo pactum quoniusmodo reducere usuram
formale est cum pactum huiusmodi fraude et simulacione cessantibus sit per se
licitum et a iure approbatum ut expeditur et in l ii C. de pact inter emp
et ven maxime ubi huiusmodi pactum de vendendo aut reemendo appo-
ad libitum utriusque contrahentium uel alterius contrahentis quia non est fraudis pre-
sumpcio seu suspicio absque alicuius certi temporis limitacione et precii precio
pro quo primo res ipsa vendita erat sicut si pactum de reuendendo uel
reemendo appositum fuisset ad libitum alterius tantum contrahentis quia laborarent
suspicione fraudis cum tunc certi temporis prescripsione quia tunc presumitur illicitum ut
per hoc in dicto c ad nostram, sicut etiam videtur si pro minori precio
quam primus vendiderat rem ipsam reemere pacisceretur tunc primo venditor
ut ipse vix dimidia iusti precii contingebat talis enim contractus
usurarius iudicabitur etc ff de transact l cum hiis § modus. C.
mat. de per de quo in dicto c ad nostram licet etiam in l ii C.
plus valere quod agitur dixerit quod sola putatio precii tunc dicto pacto
de re vendendo non sufficiat ad infirmacionem contractus quod reprehenditur
per Jo an in suis sup allegat probatur etiam premissa quia formalis
usura non committitur nisi in contractu mutui. sed in casu predicto non
apparet de mutuo sed de vendicione licita vestita pacto ergo et
similiter etiam probatur ex primus usure diffinicione que licet diuisimode
describatur nusquam tamen censum uenit complicando l seltem forte et vocaliter
est enim usura lucrum ex mutuo pacto debitum et exactum vel aliter
usura est totum quod ultra sortem accedit. sed sicut dictum est addi ex pacto
uel retinere procedere ut habetur nec plerisque xiiii q iii per. aut sola
spes facit contractum usurarium habetur in c consuluit de usur et quasi
in c fi de symo Secundum morales aut usura sit equiparabilis usura est
legalis lat. considerans quod in l. circa quod omnis predicte diffiniciones conueniunt
usure formalis sit uocalis. nec casus iste comprehenditur ergo etc. dixi notanter
in pdcto contractu formalem usuram non committi. ad dictum altius usure
sub uis aliis quod etiam in alio casu huiusmodi inter contractum committitur usura
ut qui vendit res ad tempus pro maiori precio propter terminum quod sedarentur
interuenire patiuntur de usur in ciuitate et c cum in dyoc. Item si

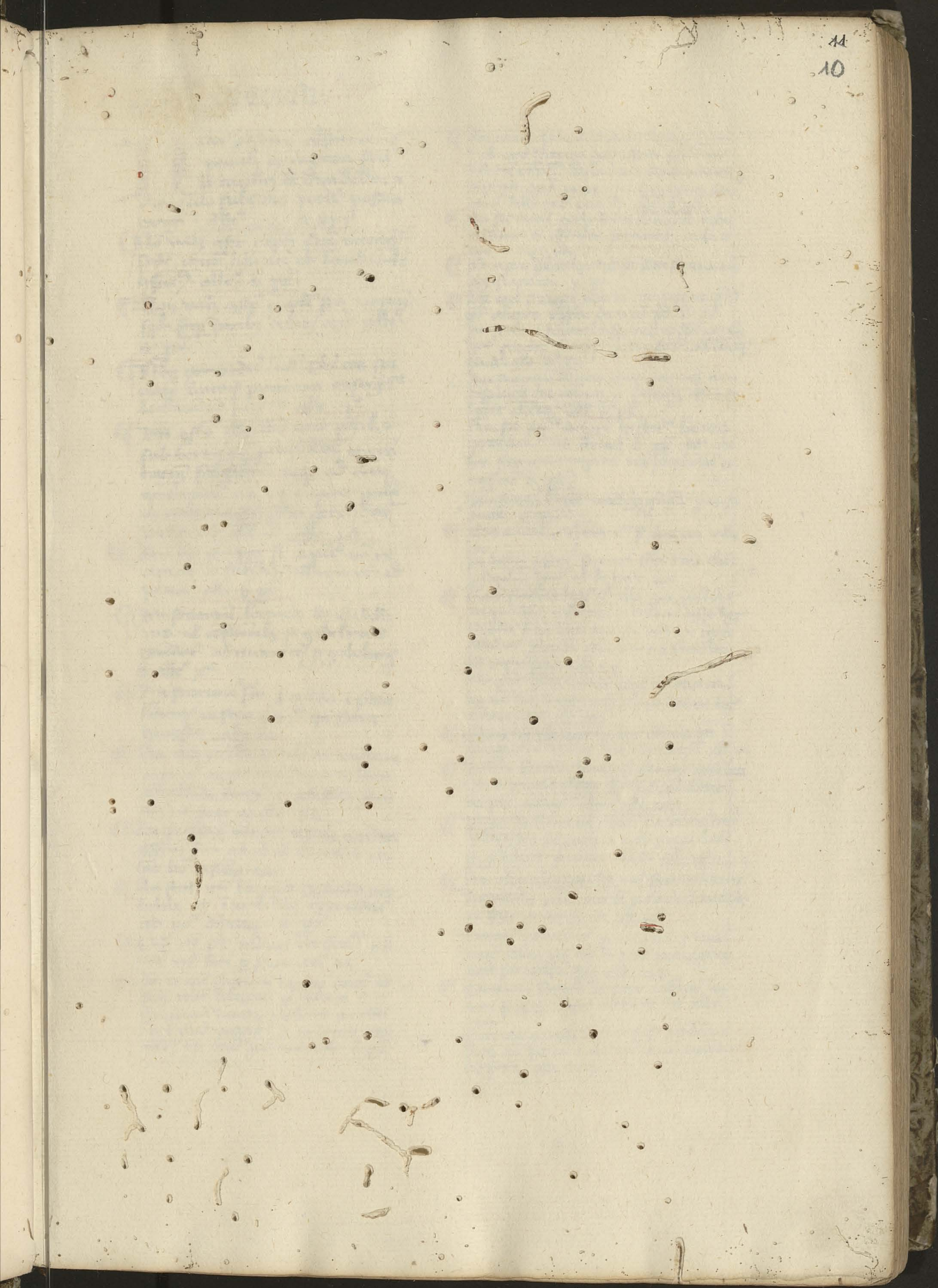
si etiam recipitur lucrum ex mutuo sine pacto censetur usura mentalis
cum enim principaliter spe lucri lucrum alias non mutuarus si aliud speravisset quis
mutuare decepto per palliacionem contractus sicut ut in c. fi. de pignoribus. Et licet
predicta diffinicio verum quod usura quidquid sorti accedit comprehendat usuram
mentalem tamen non videtur comprehendere talem de quo statim dictum est qui
fit venditione vel ad tempus. possit tamen comprehendere talem mutuum palliato de
fraude simulacione seu fictione quo etc.
Concludendo igitur ex premissis incipiendo dico quod huiusmodi contractus census fori
est licitus quia quod emptor talem iuris volens contrahere si vera voluntate
intencione emendi et venditor huiusmodi volens celebrare contractum
si vera intencione vendendi voluntate et fiat secundum iustum precium vel circiter sine
dolo usuram non committit. et licite contrahit. fructusque emolimenta
cum reddituum totaliter huiusmodi suos facit. unde non per glo. in c.
ex tenore ipsa de decimis Nam si vendo fructus ad tempus licet plus fructuum
perceperit emptor de fructibus non tamen tenetur inde aliquid restituere et to
est multitudinis de usuris si ex iusta deberet vel arg. ff. de l.
cum hereditatem et l. in fi. cum hostis qui ita non in supra et in v. cum
aliquo casu vel quod decreto. Et hoc forcius procedit quia censibus emptus
est magis res seu possessio quia perire posset casu incendio vel
alluvione quia tunc ultra emptor censum recipere non posset et
sic ponit in periculo pecuniam suam ymmo in peiorem ut insti. de usufructu
et si quod non faciat usurarius omnia destructa posset in pignore data
[illegible] habet sibi debitorem obligatum saltem ad debitum principale ut
insti. quibus modo restituatur obligatio Et si dicatur quod huiusmodi emptionis simpliciter
valere Nam aut [illegible] est in opcione emptoris rescindere contractum
et valet ut l. fi. vel ita ff. de contrahenda emp. et l. si convenit ff. de
rescin. ven. Aut est in potestate venditoris et item valet ut in c. si fundum
de pac. inter emp. et ven. Aut est in opcione utriusque in singulis
hiis dictis reemere sive revendere et idem quia tunc in ipsum volente poterit
rescindere contractum si vult igitur non obstat quod dicitur de presumptione fraudis quia
ymmo ut procuratur seu alias defendere apparat contrarium est presumendum
quia quilibet presumitur bonus nisi probetur malus deserviti in c. fi. c. 1. de
presump. dicendum Item non obstat quod arguitur per huiusmodi contractum usurarius
consequitur intentum suum sicut per contractum mutui possibile est quod
recipiat plus de redditibus seu censu quam valeat precium et postea quandoque
vult resolvat contractum etc. quia per hoc non sequitur quod ideo contractus sit illicitus
quia ita contingere in quolibet alio contractu emptionis immo fructus possessionis seu rei Nam
tunc dimidium iusti precii l. in causa. et in precio ff. de minore de quo in decreto
c. ymmo dicta de empt. et vend. preterea
sed dicit mutuum dantes etc. Ad istud dico verum quo ad forum et essentiam
contractus sed per hoc non nego quin si ficte vel simulate et fraudulenter
contractus emptionis celebretur ubi vera tamen mutui vel pignoris
racionis agitur usura committitur. ut hoc non in dec. c. et sicut vivi de

empt. et ven. et c. illo vos de pign. Ad hoc tamen ut huiusmodi contractus pure et
licite procedat exiguntur plura. Primo quod detur verum et integrum precium
ac tantum quantum darent si pactum resolutivum contractus videlicet de reemendo
et revendendo non apponeretur. 2o quod emens vel vendens contra quem la-
borat suspicio non habeat potestatem cum sibi placet recedendi invito emp-
tore vel venditore sed emens vel vendens non suspectus huiusmodi habeat
potestatem. 3o ad excludendas fraudes et presumptiones de quibus supra
quod emat censum huiusmodi in re seu possessione de qua census huiusmodi com-
muniter [illegible] preter cursum. hic et verisimiliter provenire. Valeat
Item quod contrahentes tales non consueverunt usuras exercere de quo in dicto c.
illo vos de pign. cum ibi notatis. Item requiritur etiam quod possessio rei ven-
dite presumitur translata et quod non emerit sed redimit sed in hoc ultimo
posset dici quod hec coniectura sufficiat quo ad tertium creditorem dicatur
contractum esse simulatum et sibi non preiudicare sed ipse venditor qui eius
simulationem contractum non obtinet ex hoc quod posset venire contra
contractum proprium factum quod adiungit ergo venditorem requiritur et
alie coniecture ut est iste de quibus in dicto c. illo vos de emp. et ven.
ad materiam et non. quia cottidiana. Ex quibus meo iudicio clare patet
solutionem questionis predicte, nam cessantibus fraude fictione et simulatione de
quibus supra contractus huiusmodi est licitus nec usurarius quolibet reputandus
non obstantibus c. illo vos et ad materiam supra allegatis. quia ibi concur-
rerunt aliqua propter que contractus ipse reddebatur suspectus ut puta
quia fuit pactum de revendendo post certum tempus. 2o quia fuit pactum
de revendendo pro minori precio quam erat res primus vendita ex quo
patebat quod creditor lucrari voluit ultra sortem. Item computando
fructum in sortem et cognoscendo fenerari et ceteris de quibus ibi
per doctores. In casu autem nostro seclusis fictione fraude et simulatione
supradictis similiter horum intervenisse suppono. ergo contractus licitus per
supradicta. Et ita ego ut presumitur dico ego Johannes Ewerlych
decretorum doctor licet immeritus salva semper correctione cuiuscumque
melius sapientis etc.

R^a de consti.

Non obstan͂ constitucione
penali et inuecta fra
p capitulum et dominum de doca
ritatiuo subsidio potest postea
cogi. alle^o xx. et xxi.
¶ No valz qsto capli fra varon͂
sede cont libertate et laudabile
qsuet. alle^o 6 px.
¶ Non valz qste capli fra varon͂
sede sup iuribz debitis ecce alle^o
6. px.
¶ Non conprendit ad clericos sta
tutu laicorum puniens corpus
declinatiud iuris ꝯ alle. 3°.
¶ An qsto bonid qui phibet
sub certa pena personis et ciui
tatis subsidiu usqz ad certaz
quantitate non tn̄ reperit pena
in caritatiuo subsidio extendat
pena ad illud. alle. 31.
¶ An lex pape si a pri^o non re
cipiet a subditis illaqueret ad
penam alle. 6 px.
¶ An statutu loquens de Gibelli
nis uel confiscacioibz p gibellinis
extendat ad inuentos p gibellinis
alle^o 80
¶ An statuta sint fracta i foro
laicorum in foro can^{to} qū sunt
honesta. alle 81.
¶ An eps possit statue ut nulla re
cipiat monialis sine omi bona
annullando recep^{is} et pfessioz g̃tias
ita ut sint nulle. 86.
¶ An statutu ubi fit testiu extedat
effectum suum ad aliud territoriu ubi
sunt bo testorum. 91.
¶ An statutu loquens de bonis mo
bilibz et imobilibz extendat
ad no^a debitorum. 6 px.
¶ Cl^s non pt renuntiare consue^{ne} non
por est fieri p statutu 93
¶ An et qn̄ statutu laicorum dicat ee
fcm̄ cont libertate ecclesiasticam 92.
Statutum laicorum phibens ne clerici
cont illud possint de nullitate oppo
nere est cont ius naturale. 6 px.

¶ An eta posita in statutis laicorum q non
valeant statuta que essent fca cont
libertate eccl^{iaz} defendant statuentes
a pena quam incurrit facientes sta^{ta}
cont libertate eccla^{az}. alle^o 6 px.
¶ An statutu excludens feminas a suc
cessione in ciuitatibus ꝯ valeat
100. 101.
¶ Quare ipsius laicus pt fare statuta q
leg clericorum. 6 px.
¶ Lex uel statutum non ᵱ corrigens p^{us}
pt aliquo respectu dici nouu p^o. 6. px.
An statuta laicorum disponens q fr̄ excludi
debeat sorore statuti extendat ad clericos
fres. alle. 6 px.
An statuta laicorum super^r loquens non
disponens eta concerne pñtibz clericorum
liget clericos. all. 6 px.
An sit por^{de} desponer ꝑ stat^{ta} laicorum
extendant ad clericos 6 px. et 101
An statuta recipiant interpretacoine ex
tensiua 6 px.
Vba statuti debet intelligi generali pnt so
nant 6 px.
¶ Statuta interpretant^r p iura coe. alle
101.
In dubio pnsunt^r statuta fore conuibile
ꝯ supcom iuris et de iure. 101.
¶ Racio finalis legis est illa que concludit
in quolibet casu ubi habet locu dispo legis
Si aut habz locu in casu ubi r^o non
concludit non dz illa fore rez finalem
sed impulsiua. all. 101.
Ubi pnt plures raciones legis constituerant
lex non hat locum nisi omnes rones legis
concurrunt. all. 101.
¶ Statuta laicorum ligant clericos qn̄ i
pregerunt vices qm clerici erant all 101
¶ Valent statuta laicorum si puniunt officiales
suos in causis clericorum secus si phibent
ne ius reddat^r clericis all. 101.
¶ Papa in dubio non pnsum^r innouare iura
predecessorum sed potius uelle seruare eciam
si phibeat penalia concedi all. 104.
¶ An clerici coniugati ligent^r statutis laicorum
imponentibz penas ciuile p crimine si incedunt
in habitu et tonsura all. 118.
Diuitis^{ue} pena l. ee ignorante veniens
cont illaz qn̄ non impont penaz pp^{ter}
dolum sed culpam tm̄ alle. 124.
¶ Statutu simplr loquens vsurat^r in
actu subsistente quo ad hanz tm̄ alle
129.
Statutu extendit^r a vba signficati vocabuli ad
ficta qn̄ ius coe tale vocabulu extendit
ad ficta. alle 129.

¶ An valeat statutum quod pro causa aliqua certa quotam dotis alle. 129.

¶ Jus novum eius non est antiquum et conformiter altera casum quod expresso trahitur ad alium non expressum alle. 8.

¶ An lex specialis deroget legi generali alle. 88.

¶ An glose probent sicut jus all. 28.

De rescriptis

¶ Non valent litere super expectativa sine impetrate nisi faciat mentionem de multis alle. 2.

¶ Non est necesse in impetratione beneficii exprimere modum vacationis alle. 6.

¶ Si papa confert beneficium quocumque modo vacat includitur in talibus literis beneficium vacaturum eciam post datam alle. 6.

¶ Rescriptum quo papa confert beneficium uni tamquam clerico probat illum clericum esse all. quarto 1.

¶ Rescriptum quo papa dicit impetrantem exposuisse ipse vel alius pro eo probat impetrantem fuisse in curia alle. 1. 2. all. 80.

¶ Si papa confert beneficium ut patronum quod ex dispositione constitutionis erat annua se non facta mentione de constitucione litere non dicuntur surrepticie alle. 9.

¶ Taciturnitas rerum quas papa non tollit licet per derogare intendit non viciat literas alle. 9.

¶ Aliud est vicium surrepcionis aliud vicium non intrusionis unde licet primum viciet literas non secundum alle. 10.

¶ Impetrans super beneficio vacante certis dicitur mentionem facere de modo alle. 17.

¶ Licet in rescriptis mencio debeat esse de modo non tamen in resignacionibus beneficiorum alle. 14.

¶ Causa amotoris quilibet illicito detentore inserta in literis executoriis non tollit surrepcionem gracie cum beneficium non vacat de facto.

¶ Non est necesse mentionem fieri de caduca facti possessione cum non consistit in meritis corporalibus alle. 16.

¶ An in literis debet exprimi certa sub nomine dignitatis an sub nomine loci alle. 16.

¶ Si plures cause narrantur in rescripto quarum aliquae sunt false aliquae vere super aliis super quibus se fundat papa si sunt vere secus si sunt false alle. 28.

¶ De literis beneficialibus in forma pauperum quis earum effectus alle. 129.

¶ Qualiter in literis pauperum apponitur quod possint acceptare de inmori cum simia alle. 49.

¶ An heres generum ut possit conferre beneficia usque ad certum numerum auctoritate apostolica possit conferre vacantia in curia alle. 89.

¶ Capitulum duobus de rescriptis libro vi. habet locum in executore qui gracia principaliter est facta pro executori et non exceptione beneficiandi alle. 89.

¶ Capitulum cum nostris de concessione prebendarum non habet locum in literis gracialibus beneficiorum vacantium vel vacaturorum. Inter vacantia surrepcione continentur terre possessiones alle. 89.

¶ Appellacione beneficiorum vel dignitatum non melius intelliguntur abbacie in concessionibus factis aliud conferendi beneficium alle. 89.

¶ An surrepcio viciet literas beneficii alterius si processit ex ignorancia impetrantis alle. 89.

¶ An taciturnitas precedens conceptum simpliciter impetrantis viciet literas beneficiales alterius alle. 89.

¶ Non probant litere pape quem in fuisse in curia tempore date licet papa dicit ad supplicationem talis alle. 89.

¶ Qualiter intelligatur quod taciturnitas alicuius rei que si fuisset expressa impedivisset literas vitiat surrepcionem alle. 89.

¶ Valet impetracio in causa matrimoniali licet de simia vel processu non fiat mentionem alle. 89.

¶ An litere sint surrepticie si tacetur collatorem beneficii sibi secundum quam recusavit acceptare alle. 89.

¶ Taciturnitas consuetudinis de jure ad ferendum narratum in literis non viciat literas ad beneficia.

¶ Capitulum si eo tempore de rescriptis non habet locum qui vere modo vacationis erat occultus et non veritas et putatis apparentis fuit expressus in literis alle. 89.

¶ An eciam a papa possint delegari in dioecese fesulana ita ut dicatur locus aptus de jure 123.

¶ Quilibet dicitur locus insignis ubi cause possunt delegari alle. 123.

¶ An causa possit delegari in loco vicino civitati alle. 123.

¶ An si ca delegat in dioc. ubi nō
est locus insignis possit subde-
legari in loco vicino seu in dioc.
vicina ubi sit locus insignis alleg.
123.
An valeat impetratio executorum in
certos. alle 124.

De consuetudine

¶ An valeat consuetudo quod quis possit habere
fructus beneficii in eius absencia alle 36
¶ An stilus curie sit servandus si non
appareat aliter de eo alle 42.
¶ Non habet locum optatio in prebenda
spirituali reservata per episcopum cui erat data
potestas conferendi aliqua beneficia auctoritate
apostolica alle 89
¶ An consuetudo loci ubi fit testamentum sit atten-
denda an ubi sunt bona testatorum alle
91.

De electione

An valeat electio si dicatur eligo
ad talem certam vacaturam morte
talis vel alio quocunque modo
vacet alle 6
¶ Capitulum si de elect. li. vi. nō habet locum
quando incertitudo nō respicit personas
eligencium vel electi vel modum eligendi
sed incertitudo est circa modum vaca-
tionis etc. alle 6
¶ Valet electio licet in ea nō exprimatur
modus electionis vacationis alle 6
¶ An c. ut quod duas de elect. li.
vi. habeat locum si unus bis ab eisdem
promovens presentetur et ad ipsius petit
ut eligat presentatum eius presentationibus
vult confirmationem consequi all 8
¶ Et quid in collatione. alle 33
Patronus potest vi posse conditiona-
liter presentare consentiente sicut et pa-
tronum condicionaliter presentare ut
sic c. si. de elect. li. vi. non habet locum
alle 8
¶ An c. si. de elect li. vi. habeat locum
in presentationibus alle 8.
¶ An c. quod sit de elect. li. vi. habeat
locum in presentationibus alle 8.
¶ An c. audientie de elect li. vi. habeat
locum in presentationibus alle 8.
¶ Matrimonium spirituale non potest contrahi
nisi ex unico consensu nō ex pluribus
iteratis alle 8.
¶ Si causis contemptus in duabus
alteram ratificat non potest in
alia quam non ratificat prosequi
contemptum alle 22.

¶ An incipiant currere tempora de consecran-
dis episcopis electis et confirmatis et quid de pro-
motis per papam ad ecclesiam alle 37.
¶ Capitulum si de elect li vi non habet locum
quando dispensatur cum electo et confirmato
super defectu annullante electionem alle 61. lxiii

De usu pallii et aliorum pontificalium

An abbas habens usum mitre ba-
culi pastoralis anuli possit illis
uti ex monasterio alle 19
¶ An abbas habens usum pontificalium
possit invitatus uti illis in alio monasterio 19
alle 19.

De renunciatione

Si inferior ab episcopo possit recipere
renunciationem beneficiorum alle 33
Submittens se gratie ad-
versarii non renunciat alle 33.

De supplenda negligentia prelatorum

An si promovens habens presentare ple-
banum rectorem nō presentat infra
tempus debitum devolvatur ad plebanum
vel episcopum potestas presentandi alle 61. et 63
¶ An si promoventes presentant plebano qui nō
habet potestatem confirmandi tamen confirmat et
possidet confirmatus si postea moriatur
possunt promoventes presentare alium episcopo illi ut
nō dicatur devolutum ad superiorem propter primam
malam presentationem alle 97.
¶ An si beneficium est devolutum vel reservatum in
curia redeat ad ordinarium per mortem
pape collatorem etiam si ille cui facta fuit collatio
non possideat beneficium sed ex sua culpa
in presentatione inciderit alle 124.

De etate et qualitate

An minor xxv annis possit
habere beneficium non curatum
principale vel altare in ecclesia
alle 36.

De officio vicarii

An plebani et alii inferiores pre-
lati etiam iurisdictionem habentes possi-
dentes ecclesias suas possunt constituere in
ecclesiis suis vicarios temporales sine episcopo
alle 4.
¶ An inferiores prelati possint constituere vica-
rios generales quibus committant vices suas
et an dicantur delegati alle 4.
¶ In ecclesia nō curata rector constituit
vicarium sine licentia episcopi alle 42. 36

¶ An vicarius episcopi possit dare vicarium ad ecclesiam cathedralem … dicto agitandis etiam si in mandato fuit concessa potestas vicarium dandi alle. 81.

De officio delegati

Executor datus in beneficialibus non dicitur assumere partes iudicis accipiet super habilitate impetrantis alle 14.

¶ An datus executor per legatum expirat per mortem vel revocationem legati si datus fuit super gratia facta

¶ An si executor datus a papa vel legato super gratia facienda et executor … an mortem si non … executor possit post mortem committentis exequi alle 61

¶ Si in causa est delegatus ac partibus … veniet clerici illegittimi vel non clerici … cassetur an valeat processus si processit ad … alle 28

¶ An executor datus ad dispensandum super defectu super quo pendet causa ordinario inquisito debeat assumere partes iudicis alle 61. 2

¶ Executor datus cum clausula si ita est non arctatur ad assumendum partes iudicis secus si ibi dicitur si ita reperis alle 61.

¶ Delegato et subdelegato non sunt de actis iudicii alle 81.

¶ Delegatus non recipit … an … alle 81.

¶ An si delegatus pape adiungit primo et papa moriatur facta presentatione collegii expirat iurisdictio alle 88.

¶ An si per statuta … causa certo officio ut de illo cognoscat dicatur officium habere delegatam vel ordinariam alle 88.

¶ An episcopus possit delegare causam in qua habet subditum alle 101.

¶ An episcopus possit delegare causam summarie et de plano etc. alle 101.

¶ An valeat assignatio executorum … alle 124

¶ An valeat traditio possessionis facte per executorem … alle 171

¶ An executio lata ab executore delegato sine monitione teneat alle 114

¶ An ille cui committitur executio testium ab aliis audiendi dicatur habere delegatam vel ordinariam alle 26.

De officio legati

Legatus dispensat cum irregulari ex celebratione non facta in … alle 13.

¶ An datio executoris legati super gratia facta expirat morte vel revocatione legati alle 14.

¶ An executor datus a legato super gratia facienda qui … non tamen executus fuit … legati possit postea se intromittere alle 14.

¶ An executor deputatus a legato possit … reservare et … alle 18.

¶ An … et decretum legati liget ignorantes alle 18.

¶ An credatur legato si literas legationis non ostendit … si legatus alle 17

¶ An credatur legato super hiis que dicit sibi commissa vive vocis oraculo alle 33.

¶ Valet gesta a legato qui sic … licet … non esset alle 89.

¶ An legatus de latere possit conferre beneficia laicorum patronorum alle 96.

De officio ordinarii

Ordinarius non debet exequi sententiam delegati qui sibi constitit … apostolice alle 2.

¶ An plebanus qui habet … subiectis certa … possit non … alle 38

¶ Si patronus presentat plebano qui habet ius instituendi postea alium presentat episcopo qui habet potestatem instituendi cum sit … iurisdictio alle 18.

¶ An plebanus possit ponere … in ecclesia … cum ad eum spectat institutio an episcopus alle 48. No.

¶ An si causa sit commissa … ordinarie … possit de ea cognoscere … alle 88.

¶ An si per statuta committatur causa certe … dicatur habere ordinariam alle 88.

¶ An episcopus possit committere causam qua habet cum subdito alle 102.

¶ An episcopus possit committere causam summarie et de plano etc. alle 102.

De procuratore

An sufficiat ponere procuratorem … infra illos non fecit fidem de mandato alle 22

¶ An si sunt dati duo procuratores … ad … possit alius … alle 22.

¶ An procurator qui habet mandatum ad … possit diversos … alle 22

An platus constituat procuratorem in causis ecclesie sine capituli consensu. alle. 69.

An platus habens mandatum ut possit spiritualia et temporalia possit agere in dicto casu possessorio vel rei vendicationis. alle 90

An canonicus qui dedit libellum in causa ecclesie postea constituit procuratorem in dicta causa dicendo quod constituebat dictis nominibus talis procurator dicatur legitimus. alle 92

An procurator habens mandatum cum clausula quod omnia possit etiam si requirant speciale mandatum possit opponere crimina et defectus in aliis testibus quod clericus alle 69.

Pone declarationem glose pe. 2 si in clementinis pt de procuratoribus. alle 69.

An habens mandatum ad causas civiles et criminales possit agitare causam usurarum alle 70.

Utrum talis possit compromittere habens mandatum ad causas ecclesiasticas. alle 70.

Casus in quibus requiritur mandatum speciale alle 70.

An quelibet causa spiritualis requirat mandatum speciale alle 70

An habens mandatum cum clausula quod possit etiam maiora expressis valeat agitare maiora. alle 70.

Clausula generalis iuncta casui speciali certa in procuratorio non includit maiora expressis requirentia speciale mandatum alle 70.

An gesta per procuratorem contra quem in fuit oppositum tempore debito quod non habuit mandatum et non curavit producere valeat alle 82.

An producto mandato facta in uno actu iudiciali per procuratorem et in mandato contineatur esse alium procuratorem cause, talis producto fiat valida acta gesta in alio actu separato per illum alium procuratorem non nominatum si sibi fuit oppositum et ipse non curavit satisfacere de mandato. alle 82.

An yconomus dicatur possidere ecclesia vacante ad quam ponitur custodire. alle 81.

An yconomus vel fidei commissarius dicatur procurator an sic gen. alle 82

An yconomus possit agere ad possessorium ecclesie cui preponitur ad custodiam si compellatur. alle 82.

An si procurator meus produxit instrumenta pars adversa asserit se redarguere et falso vult petit a me ut ego possim coram iudice dicere an velim ratam productionem procuratoris ego video quod velim habere ratam productionem sicut in quantum instrumentum sit legitimum et non aliter pars adversa petit ut compellar specialiter videre. Queritur an possit alle 119.

An si procurator meus minuit processum contra casum quo prohibitum est de iure, dominus petit si necesse producens instrumentum composite pars adversa petit ut compellar videre an velim habere ratam productionem instrumenti et similiter ego dico quod si et in quantum de iure valeat pars adversa petit precise me compelli ad videndum, queritur an. alle 119

An ex possessione beneficii apprehensa per procuratorem generalis absque speciali mandato acquiratur dominio prebendarum iure suo alle 121.

Non valet consensus procuratoris ad permutandum an vacatoris beneficii et si sit generalis maxime quia non habet constituens nisi unum beneficium alle 129.

De restitutione in integrum

An detur restitutio in integrum in dilatoriis exceptionibus alle 73.

An in exceptionibus criminis detur exceptio restitutionis in integrum. alle 73.

An minor restituatur in integrum in actis spiritualibus alle 98.

De arbitris

An clericus sit puniendus si compromittit de rebus ecclesie sine licentia superioris et sententia fiat contra ecclesiam alle 92

Clericus non potest compromittere de iuribus ecclesie ut procedatur de iure et de facto terminetur alle 102

Prelatus iurans non alienare inconsulto Romano pontifice non potest compromittere de rebus ecclesie alle 102.

An pendente uno compromisso si fiat secundum non facta mentione de primo videatur recessum a primo. alle 108.

Explicit liber primus. Sequitur secundus

De iudiciis

An parrochiani ratione sui interesse et patroni possint agere contra rectorem ecclesie ut declaretur, pugnam rogatus consensus dicentis conubinarium esse sine prima fecere non obstante quod sint veles opponere alle 11.

An si causa est commissa ut si inuenit electum fore sibi sacerdotis casset electionem valeat processus si procedat sine cause cognitione alle 28

An valeat iudicium factum sine cause cognitione alle 28 parte presente et non contradicente alle 28.

An prelato suo capto uel capitulo suo prelato possit agi contra se et ipse alle e 9.

An captivus possit agere et qualiter coram iudice certo ubi est captivus alle [illegible]

An possessor rei possit agere rei vindicatione aliquo casu alle 10.

Delegatio et subdelegatio non sunt actus iudiciarii alle 81

An episcopus possit uni committere tamquam iudici ut cognoscat de causa nisi se et subditum alle 102

An processus habitus contra pupillum coram iudice in beneficialibus valeat alle 114

Cum dicitur precipis iudici ut procedat qua putet voluit qualiter debet procedi alle 128

Quid importet uerba si dicitur precipis iudici ut procedat ex de facto alle 128

Si dicitur precipis iudici ut procedat prout voluit ut arbitrio suo possit procedi per viam inquisicionis alle 128

Excommunicatus si impeditur in casibus sibi a iure permissis agere potest ex in iudicio agendo super illa molestia alle 4

An si ex delicto confesso in iudicio quis venit puniendus repetitum debeat in ea secunda instancia alle 63

De foro competenti

An episcopus Bononiensis restringere possit iuramentum prestitum communi per Bononiensis de soluendis usuris super contractu inito Bononie alle 10

An clerici in maleficiis damnati per episcopum per crimen si postea conueniantur coram iudice seculari et ipsi exponunt se semel fuisse punitos dicantur per hoc declinare iurisdictionem iudicis secularis alle 20.

An plebanus possit compellere plebanos de benis soluere suo plebi certum annuum censum et eos retroactos quos vocabit alle 28

An proclama concessio clerico in moribus constituto per pretorem laicalem ut non possit capi pro debito ciuili ceptum et si capiatur nunc cum vinctis et virgine alle 37

Uerisimile non reperitur tamquam usure sed ut interesse talis causa coram laico debet tractari coram iudice seculari non ecclesiastico alle 44

An causa usurarum qualitercumque tractatur debet agitari coram iudice ecclesiastico alle 16 et 40

Qualiter debet intelligi et practicari capitulum si clericus de foro competenti alle 19 et 42

Coram iudice ecclesiastico debet agi ad restitucionem iustitie in fraudem ecclesie celebratam alle 40

Iudex ecclesiasticus est competens iudex quo ad iniurias repetentes alle 40.

Qualitas in persona huius expressa super qua fundatur iurisdictio iudicis non est probanda an hic opere alle 40 et 64

An si citatus ab incompetente iudice expressa in citatione causa competens iudicis citatus negat causam veram debeat probari an hic opere alle 40

Quis debet probare causam expressam in citatione super qua fundatur iurisdictio citantis alle 40.

An ecclesia possit agere in iudicio uti possessorio coram iudice ecclesiastico super iure possessionis quod dicat sibi inferri per laicum lesam alle 64 et 66 [illegible]

An iudex ecclesiasticus sit competens iudex super omni peccato alle 40

An nomina debitorum possint conueniri ubicumque reperiuntur alle 91

An et quando episcopus possit esse iudex in causa ecclesie sue alle 92

An episcopus possit committere causam uni tamquam iudici uel arbitro causam quam habet cum subdito alle 102

An clericus coniugatus cum vinctus et virgine incedens in habitu et tonsura possit conveniri coram iudice laico in causa ciuili pro qua detineri potest in vinculis alle 118

Iudex ecclesiasticus non potest compellere clericum pro debito ciuili 118

Execucio sine licencia per iudicem secularem contra clericum in causa reconuencionis debet fieri per iudicem ecclesiasticum alle 118

An clericus possit reconueniri coram iudice seculari alle 118

An ecclesia Romana habeat iurisdictionem in temporalibus in ciuitate mediolanensi alle 82

De libelli oblacione

¶ An can^9 uel clericus agens p iurib; ecce brisy uel pben debeat formare lib^m noie ppo uel ecce alle 42.

¶ Si actor exprimat in lib^lo talia vba que sunt apta includere omnem modu agendi pro recupande possois sue sufficit sibi postea pbare tale qd' co cludit alter de remedijs iur sibi conpetent alle 42.

¶ Qualit' debeat fieri libllus qn agit^r remedio canonis redintegranda alle 42.

¶ Non est necce pbare oia narrata in lib^o sed tm illa sine quib; libllus non pcedit alle 42.

¶ An si in libello plura narrat^r tu dz actori illud sup quo libellus ocludit et sufficit verum esse alle 44.

¶ Pt pcedi sup libello lz vna pter aptaz licet alia ps sit inepta alle 44.

¶ An si agens rei ven. et reus negat se possidere actor pbat eum ex illo pua dz dnio rei in tali pua^cre requirit^r libellus alle ¶ 6e.

¶ An si in lib^o exprimat^r reu molestare actorem compellat^r reus rnde lib^o no ob. qz dicit in illa pte fore obscurus 64.

¶ An si parochiam ppt impedimentu eundi ad ecclam petit alia ecclam sibi accomodam edificari i tali casu re quirat^r libllus alle 64.

¶ An si libellus det^r ab actore sup aliq^o admittat^r alius libellus dire contrarius a reo alle 3.

De mutuis peticoib;

¶ An reconuencio pt fieri p9 lite ct alle 3.

¶ An si questio e summaria admitta^r re conuencio i ca plenaria alle 2.

¶ An si parochiani denegantes solue decimas p eo qz ipediunt^r ire ad ecclam et p eo petebant alia edificari conue niunt^r a rectore sup decimis possit rector reconueniri sup edificare. all' 6a.

¶ An clericus possit reconueniri coram iudice seclari alle 48.

¶ Semp quis pt reconuenire actorem nisi in casib; a iure phibit^s all' 6a.

¶ Licet clericus possit reconueniri cora coram iudice seculari non tn ipse exequet^r sniaz alle 48.

De litis contestacione

¶ An si actor agit rei ven. reus negat se possidere actor hoc pbat ...

reus dz puari dominio illius rei an req rat^r lit ct in tali iudico alle 6e.

Pot lite no cotestata

¶ An possit pcedi ad declacoz contractus qsit usurarius contu absente lite non ote. alle 20.

De iuramento calupnie

¶ An recusans iurare de calupnia q^s venit pmendus possit ex eadz instin dapnari an alia debeat metmari alle 6e.

De dilacoib;

¶ An quarta dilaco dat^r ad pbandu i indebiti alle 82.

¶ Quarta dilaco dat^r sine iuramento qn no sunt pduracta dicta testiu qn nulli testes sunt examinati alle 82.

¶ An dilacone pendn officiu iudicis conquie scat quo ad omia alle 82.

¶ Qn dicat^r quis impeditus ita ut debeat dari quarta dilaco alle 82.

De ferijs

An dieb; rogaconu an attestacoz sunt fe riari ita ut debeat cessari ab ope simul z strepitu iudiciali alle 90.

De ordi. cogni.

¶ Qn si ca est ordinaria ut casse eleo si fuerint elecii esse fcti sic dotis possit pcedi sine cause cognicione alle 78.

¶ Qn una ca dicit^r pende ex alia. alle 44.

¶ Cot repetere usuras no admitti^r excep usuraz in ca accessoria orta ex pma post lite ct. alle 44.

¶ Iudex sedis cognoscens de icidenti coram p^o inhibet illi ante cae cogrom alle 61.

¶ Ca expressa in lib^lo uel citacoe sup qua fundat^r iurso non est pbanda an lit cte. alle 49.

¶ An si ex gestis i lite alia peti uenit pua da ex pn^li petito possit fieri ex eadem instan uel dz alia motiuari alle 6e.

De ca pos. et ppetatis

¶ Si actor agit rei ven. reus negat se possidere actor hoc pbat eufertur res reo et adiudicat^r actori alle 6e.

¶ Et qualit' pcedat^r in iudicio et quo iure et qualit' sit pnunciandiz reo se negante alle 6e.

¶ Qualit' intelligat ele cam de cam poss, esse que uult qz reus possit actum ...

possessorum ad finem suspendendi petitorium actor alle 98

An valeat traditio possessionis beneficii facta per subexecutorem renunciantem alle 124

An possidens beneficium alterius in possessionem missus si ipse committat possessionem suam dicatur perdidisse illam alle 124

Ut quis petere et defendere collationem beneficii sui duplici collatione alle 132

Possessio prelature facit valere collationes beneficiorum et alia gesta a possidente licet vere non esset prelatus alle 132 et 89

De restitutione spoliatorum

Spontanee renunciationis exceptio admittitur contra agentem possessorio recuperande qui ante spoliationem procuratorem constituerat ad renunciandum licet renunciatio facta fuit post spoliationem alle 28

Agenti possessorio recuperande in beneficialibus ob. excep. defectus tituli de qua constat in iudicio ut quia produxit litteras apostolicas per quas apparet illud beneficium reservatum alle 28

An clericus certe spoliatus a rectore possit agere possessorio recuperande alle 30

Quot sunt remedia posita pro recuperatione possessionis spoliato alle 44

Que habeat probare agens interdicto unde vi 42

Quid debeat probare agens ex conditione certi speciei de restitutione spolii alle 42

Quomodo habeat probare agens remedio canonis reintegranda alle 42

An remedium canonis reintegranda habeat locum in rebus prophanis laycorum alle 42

Si actor exprimit talia verba in libello que sunt apta includere omnia remedia competentia spoliato pro possessione recuperanda sufficit quod postea probet aliquid quod sufficiat ad alterum ex remediis alle 42

Qualiter debeat formari libellus qui agit remedio canonis reintegranda alle 42

Qualiter possit agi pro recuperatione alicuius iuris incorporalis non intentando interdictum unde vi alle 42

An agenti possessorio recuperande pro rebus certe ob. excep. spoliationis retro preiudicetur alle 64

De dolo et contumacia

Non valet citatio facta ad locum incertum alle 98 et 98

An processus habitus contra pupillum contumacem in beneficialibus valeat alle 124

An teneat sententia lata in pupillum per contumaciam alle 124

De eo qui mittitur in possessionem

An executor tertius possit per se vel alium executorem possessionem tradere ex primo decreto alle 44

Ut lite pendente nihil innovetur

An privatio facta de uno si ipse postea renunciet possit fieri provisio de alio alle 72

De confessis

Confessio facta qualificata debet in totum approbari et non in parte alle 90

De probationibus

An littere quibus papa recommendat iudici seculari quendam presbyterum tamquam plebis sue occupatorem bonorum plebanie probent illum plebanum si opponatur quod agere possit quia non sit presbyter alle 1

An littere pape per quas confert beneficium alicui probent illum clericum alle 1

Si exprimatur in rescripto qualiter quis narravit aliquid pape probat illum fuisse in curia alle 1 et 89

De intellectu c. si super de fide instrumentorum et c. licet de probationibus alle 1 et 122

An litteris narrationis pape probetur ius alicuius alicuius alle 1

Quis habeat probare an negans se contraxisse in tali loco an confirmans alle 10 et 40

Quis probat et qualiter quis esse vel non esse furiosum alle 26

An probent littere legati se exprimat se aliquid fecisse ex commissione sibi facta oraculo vive vocis pape alle 32

Qualiter probetur impedimentum quod quis non potuit coram iudice appellare alle 39

Que probationes requirantur ad hoc ut pena expulsionis monasterii imposita per constitutionem synodalem moniali adultere possit imponi alle 40

An copula carnalis possit fama probari alle 40

Qualiter possit esse notoria probatio mulierem adulterium commisisse 40

Quomodo est necesse probare omnia narrata

in h̄lo s3 illa fine quilz libellus
non precedit alle 47.
¶ Exceptio q̄ vsurarum ad hoc ut re
pellat a petitione vsurarum prestan
dorum est pbanda infra viii dies
alle 17
¶ An traditio annuli pbet matrimonium all. 41
¶ Qualitas in h̄lo narrata sup qua
fundatur sup^o judex nō est pbanda nisi
lite cont. alle 49.
¶ Quis habeat pbare anni in citatione
possessionum sup qua fundatur judicio
eximere alle 49 et 10
¶ Qualit pbatur que aliud molestie 69
¶ Qualit quis pbat se in loco non re
tinuisse alle 49
¶ Ad pbandum ipsum tituli esse ul tri. pde
tessorum sufficiat pbare com̄ famam
nec opinionem alle 89
¶ Ubi actus est talis nature in quo
non pt alia vera pbō adminus illa
que alia pt alle 92.
¶ Qualit pbat sacerdos se absolvisse
petrum sibi in confessione de testib. 92
·/· ip̄s ¶ Verba narrativa in lris fidem
non faciunt assertiva sic alle 121
¶ Qualit pbatur que sunt usuraria
manifestum alle 124 et 30

De testibus

¶ An valeant legata ad pias causas
in testib in quibus testes subscripti
non sunt rogati alle 30.
imrorial. ¶ An in ca criminali teneat ordina
rius committe examinatorem testium ad lo
cum aliud ubi dicat nimis grauium an
alle 86.
¶ An examinatis testibus ex commiss
sione facta ab alio judice dicatur delegato
vel ordinario alle 86.
¶ An quarta dilatio ad testes producen
dos detur sup pbata incidenti 82
¶ Quarta dilatio ad testes producen
dos datur sine juramento quod non
fuit permissumque dicta testium qui
nulli testes sunt examinati 82
¶ An quarta dilatio datur ad plu
res dilationes et peremptorie excep
alle 82
¶ An exceptio replicatoria testibus sit
peremptoria alle 82.
¶ An quis dicatur impeditus ut det
quarta dilatio testibus producendis
alle 82

¶ An in quarta dilatione possit produci testes
qui tunc non fuerant noti alle 82

De fide instrumentorum

¶ Compellitur reus producere instrum de qū
actorum qui ex ipsa productione pōt excipere
qua reus opponit q̄ debuit alle 10
¶ Actor non compellitur producere instrum
de quo in libello facit mentionem qui non
est penes eum alle 10.
¶ Si compulsus producere instrum et judex
in casu quo tenetur negerit instrum non
extare judex dz punire instrum si
qui reperiatur non prodesse nec ex eo
se tueri possit alle 10.
¶ Aliam practicam vide alle 49.
¶ An si testium incarnatur inter meatus i anni
dni judicet et mense nec si sunt scripta
manu tercii et subscripta non valz
testium licz sit traditum a notario alle 30
¶ Notarius qui confecerat primum instrum
instrum exemplavit aliud ex primo de
auctoritate judicis ordinarii nunc probet
sicut primum originale alle 44.
¶ Exemplum instrum factum a notario qui fuit
de actu rogatus non pbat nisi fuit
factum in pñcia for alle 44.
¶ Quare publicum instrum faciens
fidem mentionem de alio non pbat
illud emitteretur alle 44.
¶ Instrum facit fidem de oibz solepnitatibz
que in eo continentur que potuerunt
omni tpe celebrari contrarium sit de
de aliis alle 44.
¶ Non viciatur instrum quod potest a notario
exemplari sine judice si exemplat
cum judicis auctoritate alle 44.
¶ Instra delegationes et subdelegationes
non sunt de actis judicii alle 81.
¶ Petit meus ponit instrum pro
adversa dicit se velle redarguere
de falso petit me compelli ad rndendum
an velim hre veritam productionem
Ego dico quod velim hre ratam
sed et nuquatenus sit lex contrarium
alle non petit me compellere
pstise rnd̄r nisi quod debeo compelli
alle 129
¶ Practicam qualit quis debet producere
instrum quod dz redarguere de falso alle 129

An rector producens tit. in suo beneficii in papiro non tenetur in for. pub. et evitet pena constitucionis impositam ab epo non producentibus ti. 81

De presupcionibus

Non presumitur promissa confirmacio quo ad solop: nia quam est data absente pte alle 88

presumitur sua vacacionem beneficii in epo et ideo non creditur sibi si dicat se vacacionem ignorasse alle 81

Unde presumuntur quesita a monacho non habitanti in religione alle 62

In dubio presumitur quod statutum sit renabile presumpcione iuris et de iure alle 101

Non presumitur quis velle renotare velle iura pri cessorum in sufficiencia privilegia contra illa gessisse alle 107

Renunciavit beneficio ingressus monasterii presumitur vitam velle mutare alle 129

Per lapsum anni presumitur quis professione fecisse presumpcione iuris et de iure alle 129

presumitur sciencia prestorum in capitulo singularis de capitulo existenti alle 18

De iure iurando

Epus Bononiensis relaxat iuramentum de solvendis usuris prestitis a bononiensibus, super quo tota bononie civitate alle 10 alle 20

An consistens fra per capitulum vacatum sede et iurata de non solvendo collatio salsi: dio nisi certa quota possunt postea solvendo dio nisi certa quota possunt postea solvere sine pena periurii alle 21

An minor doli capax contrahens iuravit contractum tenere minoris etatis ut asserit deceptus ultra dimidiam iusti precii vel pete absolucionem a iuramento debeat postea audiri de me alle 27

An super absolucione pendentis iuramento possit adiri iudex ecclesiasticus alle 27

An coram seculari iudice excipi possit de iuramento prestito per eum minorem ad impediendum litem alle 27

An si minor qui iuravit ut promittitur petat restitucionem et adversarius non opponat de iuramento et sic minor restituatur et prudicet talis sua adversario ita ut coram coram iudice ecclesiastico non audiatur si agat ad observacionem iuramenti alle 27

In causa monachatus non defertur iuramentum alle 86

Non defertur iuramentum defectum probacionis nisi iurans sciat illud super quo iurat per veram sciam alle 86

Clericus committens de rebus ecclesie sine licencia sui superioris est puniendus si sua ferat contra ecclesiam alle 92

De excepcionibus

An opponens excepcionem contra petentem contractum declarari usurarium quod non opponit debeat opponi ante lit. ct. alle 10

Non potest excipi contra procuratorem vel procuratores cuius etiam iudices ut repellantur a petendo ut rector ecclesie declaretur privatus pro eo quod retinet concubinam contra constitucionem synodalem talem penam imponentem alle 11

Cuius dicatur opponere excepcionem declaratoria alle 30

Que dicatur excepcio declaratoria forme 30

Contra repetentem usuras non admittitur excepcio usurarum in causa accessoria orta ex principali post lit. ct. alle 44

In causis accessoriis et pendentibus ex principalibus post lit. ct. non admittuntur excepciones dilatorie que in principali non admittuntur alle 44

An petens testem usurarum declarari nullum repellatur excepcione usuraria alle 44

An excepcio excommunicationis repellat petere retractacionem possessionis ex primo decreto alle 44

petens pignus dicens sorte esse fructibus extenuatam non repellitur excepcione usuraria alle 44

Ubi usura petit tamquam interesse agens non repellitur excepcione usuraria 44

Excepcio opposita contra usurarum de probari infra certum dies alle 44

An excepcio reprobatoria testium sit peremptoria alle 82

Reus citatus peremptorie in causa usurarum ad accipiendum copiam peticionis non comparet et in eius contumacia datur terminus ad probandum. Reus postea comparet et opponit excepcionem usurarii contra actorem queritur an sit admittenda alle 112

In causa notoria non potest opponi dilatoria alle 1

Iudex qui repellit excepcionem tamquam frivole concludentem et de iure debet exprimere causam repulsionis alle 1

De prescriptionibus

¶ An procuratio racione visitationis solita in parte possit prescribi vel quod alius solvat pro alio. alle 30.

¶ An civitas subiecta esse quo ad temporalia inferiori possit prescribere contra ecclesiam 84. alle

¶ An illa que sunt meri et mixti imperii possint prescribi 84

An civitas cum prescriptione possit exempcionem querere alle 84.

De re iudicata

¶ An si a sententia diffinitiva legati sit appellatum et petiti apostoli et non dati si post lapsum apostolorum petendorum committatur causa sine possit executor admittere exceptionem appellationis alle 2.

¶ Ordinarius non debet exequi sententiam delegati qui constat esse appellatum. alle 2

¶ An executor sine possit admittere exceptionem concludentem defectum potestatis in committente. alle 2.

¶ Executor sine admittit exceptionem contra iurisdictionem suam. alle 2.

¶ An si lata sit sententia ut maior restituat. ad istud contra et non fuit oppositum quod iuraverat illud observare possit non obstante sententia iterato coram iudice ecclesiastico agere ad observationem iuramenti alle 27.

¶ An si causa est commissa ut si constiterit electum fore filium sacerdotis cassetur electio. valeat sententia si profertur causa sine cause cognitione alle 28

¶ An si committatur certo casu et in medio tempore officium augmentetur in uno valeat sententia lata post primam commissionem delegationis. alle 88.

¶ An si causa est commissa prout eligendo et prout electus cognoscat et postea resignat. valeat sententia lata tempore resignationis alle 88

¶ An sententia in causa appellationis data reformationis valet an contra antiquum si sententia erant nulla. alle 98 et 104. et p.

¶ Executor sententie late a iudice seculari contra clericum in causa reconventionis debet exequi per iudicem ecclesiasticum. 118

¶ Causa est comprehendenda in sententia interlocutoria que repellitur exceptio a sententia premissa. alle 1.

De appellationibus

¶ An sola appellatio recusationis circa causa tria suspendat iurisdictionem iudicis adeo ut processus sit ipso iure nullus post ea secutus alle 1

¶ An si iudex recusatus procedat et postea ab eius processu appelletur. gesta post eius recusationem valent processus per dictionem appellationis alle 1.

¶ An si appellatur per ab interlocutoria iudex procedat vel interloquitur pendente [illegible] postea deseratur appellatio vel illi renuntietur talia acta valeant alle 2.

¶ Lite attemptata post appellationem ab interlocutoria non retentetur an iustificata appellatione vel illa iustificata retractantur omnia attemptata usque ad appellationem alle 1.

¶ Appellatio potest deduci in iudicium per viam actionis principalis et per viam exceptionis alle 2.

¶ Differentia inter appellationes ab interlocutoria et diffinitiva alle 2.

¶ Appellatio devolvit ad superiorem non solum id super quo appellatur sed etiam illius accessoria et connexa. alle 2.

¶ Lite expirante causa a diffinitiva non tamen extinguitur appellatio a presentatione aliorum eius alle 6.

¶ An valeat appellatio interposita in absentia iudicis a quo vel ad quem alle 39.

¶ Qui potest haberi copia iudicis a quo et appellatur in eius absentia non valet appellatio alle 39

¶ An requiratur presentia appellati quando appellatio interponitur. alle 39.

¶ Quid sit provocatio ad causam et de eius forma alle 39.

¶ Quare sit appellatio in presentia iudicis alle 39 — // cum [illegible]

¶ Quare apostoli sint petendi alle 39

¶ An in appellatione que fit coram honestis personis sufficiat una alle 39

¶ An appellatio que debet fieri coram honestis personis publicis possit fieri coram simplici sacerdote alle 39.

¶ An intimatio sit facienda iudici vel parti quando in corpore absentia appellatur alle 39.

¶ Infra quantum temporis debeat fieri intimatio appellationis in causis non beneficialibus alle 39

¶ Qualiter dicatur requiri copia iudicis a quo et quando dicitur copia sui facere 39

Casus in quibus appellatur in absentia iudicis alle 39

¶ Qualiter quis per litteras impeditur quominus potuit coram iudice appellare alle 29

¶ An appellari possit ab hiis que committuntur voluntati iudicis alle 61.

¶ Iudex a quo potest reparare grauamen coram se agitatum etiam post appellationem alle 82.

¶ An possidens beneficium collatum per ordinarium si appellat a processu illius impediatur tradicio possessionis alle 88 et 122

¶ Clausula appellatione remota operatur ut iudex non ob appellationem exequatur sententiam suam alle 88 et 122 alle.

¶ An in appellatione a diffinitiva possit simul peti sine articulo appellationis et nullitatis alle 98

¶ An iudex appellationis debeat reformare sententiam examinatis actis invalidis an ex nouis validis alle 1. et 98. et 104.

¶ An si fuerit appellatum a sententia nulla et iudex pronunciat bene appellatum an valeat sententia alle 104.

¶ An sufficiat intimare appellationem per intimationem alle 121.

¶ Appellatio in obiectione criminis aut infamie impedit tradicionem possessionis beneficii collati possessore non vocato alle 122.

¶ An si iudex congruo loco et tempore sepius et instanter requisitus ut apostolos tradat nichil vult, sed postea infra tempus partem citauit pro apostolis an videatur iudex detulisse appellationi ita ut ex hoc non intervenitur alle 127.

¶ An aliquis impeditus in primo fatali admittatur in secundo requiratur declaratio ut appareat sibi primum fatale alle 124.

De confirmacione utili

¶ An inferior possit removere confirmationem per papam in beneficio manuali alle 9.

Explicit li. ii. Incipit tercius

De vita et honestate cle

¶ Que pena puniuntur religiosi fugientes sub colore et cohibentes se vulgo infirmos cum non sint ut extorqueant elemosinas alle 18.

De clericis coniugatis

¶ An privilegium concessum clericis in criminalibus per iudicem secularem ut non possint detineri pro debito extinguatur si contrahit cum vidua et virgine alle 21.

¶ An clericus coniugatus cum vidua et virgine incedens in habitu et tonsura possit in civilibus trahi coram iudice seculari pro debito pecuniario pro quo potest detineri incarceratus alle 118

De cle. non residen.

¶ In beneficiis simplicibus non artatur rector ad residentiam personalem et si artatur ad missas celebrandas et alia divina per animam testatoris alle 4. 36 / 116 / et 116.

¶ Cum beneficium non requirit personalem residentiam sufficit deserviri per vicarium alle 36.

¶ An consuetudine induci possit ut quis recipiat fructus beneficii in absentia alle 36.

¶ An residens in una ecclesia inferiori que est cathedralis ... et continue interest officiis funerum quorum sepelitur in ecclesia, vel si alibi tradunt humationi debeant habere funeralia portiones sed alias canonicus alle 83.

¶ Sufficit interesse cum actum quotidianum ad distributiones propter illum actum deputatorum licet aliis actibus non interfuit alle 83.

¶ Sufficit sola intencio domorum sine alia residentia quoad perceptionem distributionum quotidianarum alle 83.

¶ Illa que dantur interessentibus officio funeris habentur loco distributionum alle 83.

De prebendis

¶ Si papa confert beneficium annale vel manuale ut sit perpetuum super commende nomine vacantem beneficium remanebit manuale alle 9.

¶ An si papa confert beneficium manuale abbas possit illud postea revocare alle 9. 24. et 22.

¶ An videatur in perpetuum statutum beneficium annale ex constitutione si statutum contra papam recipitur. dummodo in beneficiatus perpetuus ille primus rector remaneat in beneficio perpetuus alle 9.

¶ An si conferatur beneficium annale ex constitutione et aliquis annis labatur revocatur constituto ut illud beneficium sit perpetuum alle primus rector remaneat in beneficio perpetuus alle 9

Eo ipo q in ecclia assignant por
cionez canis vel eccla recipe sine
nomine prebendarum alle 18
Si mandat prouideri de canonica
at qua cum vacaverit et in eccla
non sit numerus prebendarum sed una opi
prouidebitur de canonicatu et habebit porcioz
canonicalem alle 18.
An benefm manuale collatum per papa
censetur perpetuum alle 24.
An quis possit obtinere eccliaz curatam
canicatum in eccla collegiata et altare
in eccia vel in alia ubi testator man
davit divina per unu presbiterum celebrari
alle 26.
An possit quis de iure retinere
plura beneficia curata alle 26
An quis possit retinere duo ho
spitalia beneficia plures ecclias vel
duos archidiaconatus alle 26.
An leges beneficiales in foro principum
et que beneficia includunt et quomodo
sit procedendum alle 19.
An papa concedit alicui ut possit con
ferre beneficia usque ad certum numerum aut
explicita que beneficia in talibus inclu
dantur et multa alia possunt nasci
tria circa istud genus alle 88.
An possidens beneficium collatum per execu
torem possit impedire possessionis transla
tionez per apostolos alle 88 et 121
Beneficia vacantia in curia post mortem
non possunt per ordinarios conferri alle 96
An beneficia laicorum pro nostris vacent
in curia alle 96.
Si mandatur prouideri de beneficiis ad presenta
tioz cuiuscunque non tamen prouidebitur de
beneficiis pronostrum laicorum alle 96.
An in eodem corpore possit quis habere
prebendas et dignitates et prelaturam beneficia
alle 116
Capitulum multa de prebendis et extravagans
execrabilis non habet locum si attes
tans beneficium sine cura quod tamen requirit
residentiam continua residencia habebat primum
beneficium curatum alle 116 et 114.
An rector ecclesie possit habere capellaz
edificatam in corpore sue ecclesie alle 116.
An quis possit esse in eadem ecclia
canonicus et capellanus alle 116.
An habens collegiata et curatam
eccliaz in dioc possit habere altare in eccla
cathedrali ubi ex dispositione testatoris cottidie
celebrari debet alle 114
Habens graz acceptandi prima prebendam
vacaturam infra mensez acceptavit
vacantem deinde accepit alia qua alius
impetrans accepit cum protestati sunt

omnes si sibi esset debita de iure tamen venit
petens acceptatam primo tamen sibi debi
taz et restitutam qua ille dimittit et
vult acceptatam a se quilibet an possit
alle 120
An acceptans beneficium sibi debitum cum pro
testatione ut possit aliud debitum sibi accep
tare atque pretendere ipsum non habere
ius in se alle 120
An valeat traditio possessionis beneficii per
alium possessi facta per subexecutorem revo
catum alle 124.
An possidens beneficium alteri in possessionem
misso si ipse continuat suaz possessionem dicatur
perdidisse alle 124
An quis per apprehensionem beneficii statz a pre
iudicati absque superiori auctoritate privetur iure
suo alle 124.
An si quis ex facto suo ipso iure privatur
beneficio requiratur declaratio an que possit
fieri illius collatio alle 124
An expiret vacatio in curia per unitam
vacationem etiam si habens collationem propter delationem
in apprehendenda possessione cecideret
a iure suo alle 124.
An episcopus cum quo sit dispensatum conferre
beneficia in eccia inferiori possit ibi creare
novum canonicum et prebendam alle 132
Potest quis defendere et possessionem beneficii
sui ex duplici collatione alle 132.
// petere et

De institucionibus

Valet collatio beneficii si collator in possessione
conferendi licet in veritate potestatem non habeat
alle 89 et 132

De concessione prebende

An valeat collatio beneficii facta sub condicione
si vacat alle 6.
An reservatio prebende vacantis vel vacature ex
tendatur ad eccliaz non nominataz alle 18
Si mandatur prouideri de canonicatu et prebenda
cum vacaverit et in ecclia non sit numerus
prebendarum prouidebitur de canonicatu et habebit por
tionez canonicalez alle 18.
Impetrans eccliaz vel prebendam vacaturam
satis dicitur fecisse mentionem de iure alle 18.
Non sufficit apposita clementis remoto
sive admoto prohibitione illicito detentore
ut includatur beneficium de facto possessum
si sit apposita in litteris apostolicis executoriis
alle 18.
An executor dicat citare prout si in litteris
apponitur clausula si invenerit alle 20.
An valeat collatio beneficii vacantis de iure
si non de facto cum quo casse collatio tenet alle 16.

¶ An dicat^r possidens hec toloze tenedi alle 16 · 2 103

¶ Non est recte meroz flei de toloz^a possessione benefic^m qui non possidet^r aliqd corpale lic possideat ius aliqd rco^r pale · alle 26

¶ Non precedit c · in iuris de gcef · p^o em in possio benefic^m superuenit post predic^m tradit^z conferri alle 16 ·

¶ Licet epus in eccia no innata possit compellere ad recipiend usq^z ad mesuram qualitatum facultatum non tn pt incn dare ut etias psonas recipiat alle 22 ·

¶ Non credit^r epo consentienti beneficium post tpis lateranen^s concilii si dicat se vacatioz benefic^m ignorasse alle 81 ·

¶ An cle · i · insi de gcef · p · heat locum i prouis lucf ita ut psormat^r stia in actoris de quo est nota in eccia alle 18

¶ Et si dite impetrat in eadem eccia p^rmo in for^a gne s^b in for^a paupm cum eam auferri quere executorem utreq^z co feriet quis sit de iure potior^z in plen vacan · alle 19

¶ Quare in lris in for^a paupm appon^r q de maiori summa acceptare possit alle 19

¶ De quib^z debeant contari paupes cl ci beneficiandi et sit computato ante gre gressiom alle 19 ·

¶ An consumatio unius executoris facta alteri liget sibi manus alle 19 ·

¶ Si gcedat^r alicui ut possit conferre maior^z beneficia auctore aplica que incidant^r · et qualit pced · dcat et multa dubia cpeant circa istaz gmissione alle 82 ·

¶ Si hens beneficium curatum obtinet sim curatum et anq^z sit heat possessionem morit^r · primum dicit^r vacare p morte ipmus alle 89

¶ An incipiat curr^e tpus pntandi prona non edificanti eccam alle 94 ·

¶ Si promissus pntat rectorem plebno qui non het ptatem instituendi et gfirmat^r rector et possidet per pleres annos morit^r an prom possit pntare alium cum videat^r deuoluta ptas ppt prima malam pntatoz alle 94

¶ An epe^or datus ad prouidend possit conferre benefic^m vacans de iure et no desto possesore no vocato · alle 103

¶ Primo impetrans cum 2 plebn acceptauit infra mense in vacantes et possidet p multos annos cum prestatione tn si esset sibi debitum, fuisset / alia infra mense sibi acceptauit et possidet / lapsu suo mense etiam a primo petit preben p ipo specialit reseruata quaz primo di mittit et petit secz qui^t qmd prsp · alle 120

¶ Acceptans beneficium sibi no debitum cum prestatione qs si non sit debitum possit aliud debitum acceptare possit postea acceptare debitum antq^z ss inducat^r sine primo alle 120

¶ An valeat traditio possessionis benef per subexecutore renocatum alle 121 ·

¶ An qui quod ex facto suo mediante pnatois benef ipo iure / re quirit^r · declaratio antq^z possit fieri noua collo alle 124 et 28 ·

¶ Non valet gstitutio procuris facta ad pntandum antq^z benefm vacet etsi fiat gnalit qui gstituens het iuis vniuersum beneficiu alle 129 ·

Ne sede vacante

¶ An sede vacante capitulum possit facere statuta diminuendo caritatem subsidium epe debitum ex gstitone scheduli · alle 18

¶ Ad quem spectat custodia vacantis sedis si plebanus het ius gferendi vacan alle 18 ·

De hiis que fi · a plato

¶ An prepto · sci Antonii in bo nis et administratione reppit dimpab nis p predecessore post reseruatiom spe dm sibi suos possit renotare illa et reducere ad pristinum statum alle · 21 ·

¶ An platus sine capto vel captz sine plato ag^e pnt 99 alle

De hiis que fi · a ma · pte

¶ Non lic singl de capto ignorare illa q^e fiut i capo alle 19 ·

¶ Et nulla vniuersitas ciuitatis volens se alteri subiere debet consentire alle 19 · 18 · alle 84

¶ An maior ps vniuersitatis possit eccles eccos alle 131

¶ In actu primen ad vniuersitate debent esse pntes due ptes de vocandis alle 131 ·

¶ An valeat actu gestis p duas ptes vniuersitatis si sint citata per no hentes ptatem alle 131

Licet aliqui de universitate pluries
dicant se velle vocem dare · non per
hoc sunt privati voce universitatis
vn dent computari in numero 2 duarum
partium · alle 125

De rebus ecclesie non alienandis

An si ingrediens religionem man
det ut certa bona immobilia ven
dantur · ut debitum alienum restituatur cum
sint obligata possunt talia bona
vendi non servata solempnitate alle 28 ·

Prelatus cum capitulo potest repudiare
hereditatem sibi delatam sive alienis sive
propriis lucra · alle 25

An uniri possit beneficium per papam
reservatum alle 21 ·

An non obstante iuramento de non donandis
vel alienandis rebus ecclesie possit ab
sque pena periurii concedi ad vitam
recepta vel non pecunia · alle 31 ·

An qui iurant non alienare vel
pignorare ecclesiam possit precario lo
care vel vendere ad tempus · alle 31 ·

An dicatur alienatio ad longum
tempus · alle 31 et 80

Res invasa per aliquem dicitur
alienata alle 41 ·

An si locatio rei ecclesie est facta ultra
tempus permissum · ita quod sapiat alie
nationem et sine solempnitate va
leat saltem usque ad tempus permissum
an in totum corruisset ita quod sapiat
alienationem an in totum corruisse · alle 80

De empt et vendi

An res empta de pecunia ecclesie
sit ecclesie vel ementis alle 42 al 12

De locato et conducto

An habens mandatum ad locandum
omnia et singula bona et possessiones
ecclesie possit locare ecclesiam vel cam
panile vel domos contiguas ecclesie
habitaciones causa et pluries · alle 12

An habens mandatum quod possit
locare per quinque annos primo et per alios
v secundo et sic successive in eadem re
statim · per duobus quinquenniis alle 12

An qui iurant non alienare vel
pignorare possit ecclesiam precario
locare ad tempus alle 31 ·

An si locatio rei ecclesie est facta ultra tempus
absque vel contra permissum valeat saltem
usque ad tempus permissum an in totum corruisset · 80 ·

De rerum permutatione

An beneficium a papa reservatum permuta
ri possit alle 21 ·

Non valet permutatio beneficiorum per ordinarios
laicorum facta in curia Romana nisi de
patronatu fiat mentio · alle 96 ·

De peculio clericorum

An res empta de pecunia ecclesie sit
ecclesie vel ementis · alle 12 et 42

An si fiat promissio prelato de aliquo fa
ciendo transeat ad successorem alle 112

An bona que dimittuntur per prelatum de
cedentem debeant ad ecclesiam an ad consan
guineos alle 113

An potestas declarandi aliquid collata
in prelatis transeat ad successores
alle 113

De testamentis

An ingrediens religionem possit de
bonis suis testari alle 26 ·

An valeant legata ad pias causas
vel instituciones si testes non sunt ro
gati alle 30

An valeant legata ad pias causas
si non valet testamentum puta quia
usurarii alle 30 127

An si testamentum est interlineatum in eme
dacione iudicis vel si per eum sit manu
tenetur vaciat · alle 30

An si relictum est fieri pro edificatione
capelle et pro edificatione cuiusdam por
ticus · ingreditur · pietas edificandi debeat
committi de facto alle 30 ·

An legato facto ad tempus possit episcopus
cum tempus detrahere quartam alle 30 ·

An episcopus possit detrahere quartam
de legatis certis et consimilibus alle 30 ·

Petrus et Iohannes sunt commissarii
in teste a · ad dispensandum etc. Item
per in teste B · ad dispensandum etc. demum
per ad [illegible] parte Io. dispensavit
etc. pro · queritur · an in foro consciencie tal
dispensatio possit applicari 2 quere alle 41

Testator iussit edificari capellam
pro c · ducatis in vi annis lapso
septennio queritur an pietas sit devoluta
ad episcopum et si devoluta quo possit vel debeat
alle 81 ·

¶ Non requirit^z monicio quo ad devolutoz
ptatis in epm ad exequendum pia
legata si consto synodalis monet alle 61
¶ An si testator legavit capellaz fieri
in eccia et rector infra tpus assig
tum edificationem negligat peterit ut
fiat p dat eccia legatum ita ut ibi fieri
non debeat alle 83
¶ Executores in legatis condicionalibz non
exequuntur ante purificatoz condicionis
alle 91
¶ An tpus assignatum executoribus
incipiat a morte testatoris an ab ad
ita hereditatis alle 91
¶ An executores pnt compelli contra
hereditarios debitores p exequendis
legatis alle 91
¶ An in testo facto in Bemis quo ad bo
na que sunt in anglia attendi debeat
consuetudo anglicana alle 91
¶ An debitores hereditarii possint
repellere executores contra ipos agentes
ex eo qd testum non valeat alle 91
¶ An contractus in testo positus habeat
illud viciare alle 91
¶ An ois ultima voluntas usurarii
manifesti non pscripta canonice sit
nulla alle 127

De successio ab intestato

¶ An si statutu disponat qd nulla
femina succedat ab intestato extante
fre defuncti si extat clericus vel mo
nachus succedat illa exclusa alle 101
¶ An eccia succedat plato in pmissi
onibz sibi factis et in aliis bonis p
eum acquisitis alle 112

De sepulturis

¶ An si pscripta est can^ca porcio contra
epm sufficit semel vel bis postea
solum ut pscripto tollatur alle 30
¶ Queritur puella xii annoz nondum cerca se
pulturam pr dicebat eam velle sepe
liri in eccia prochiali fecit fieri foveam
et campanas pulsari postea fecit
eam sepeliri alibi querit^r an prochialis
possit petere et corpus et mortuaria
alle 60
¶ An impubes debeat sepeliri in eccia
maiori an in prochiali alle 60

¶ Aliud est ius funerandi aliud ius
canonice porcionis percipiende alle 60
¶ Quedam prochialis eccia habet vel
domos variorum dnorum canonicorum et ca
pellanorum cathedralis ecce medietatis
domorum obtinuerunt plures cum bonis
suis. queritur an debeant sepeliri
in cathedrali an in prochiali et
an eccia prochialis debeat habere canonicam
porcionem alle 63
¶ Si curatus habitat in prochia
commune illi prochiali debetur canonica porcio
¶ Ubi sunt sepulta corpora paganorum
in eccia non pt talis eccia conse
crari alle 83
¶ An cadavera paganorum pnt sepe
liri in consecrata alle 83
¶ An mulier pregnans cum feta possit
in eccia sepeliri alle 83
¶ Et si corpora infidelium sunt sepul
ta in eccia sunt exhumanda alle 83
¶ An corpora infancium non baptizatorum
sunt in cymiterio sepelienda et si
sunt sepulta debeant exhumari
alle 83
¶ Mulier emisit pueri tantum pedes
et cum obstetrices timentes mortem
baptizavit illum in forma ecclesie postea
mulier emisit puerum mortuum et
attestatur qd sensit eum vivum tpe
baptismi querit^r an debeat in cymiterio
sepeliri alle 102

De prochiis

¶ An prochianus debeat accedere
ad suam eccia pro audicione divinorum
et quibz alle 48
¶ An prochiani debeant aliquid offerre
in missa ipe prochialis ecclie alle 48
¶ An prochianus quo dies solempnes
possit audire divina ubi voluerit
alle 48
¶ An de licencia sui sacerdotis diebus
solempnibz possit quis audire divina
in eccia alia 48 alle
¶ Et an debeat offerre in eccia ubi
audit divina an mittere ad eccliam
prochialem alle 48
¶ An si prochiani non pnt accedere
ad suam ecciam ppter longitudinem eam possunt
petere aliam sibi comodum edificari
et circa hoc examinat multa dubia
et nova et vetera alle 84 . 64

De regularibz

¶ An t. non solum et c. costi
tutez de regula. h. vj. de c. cont
loco in monialibz ste clare alle 2

¶ An pfessio facta in ordine me
dicancium infra annu pbacionis
satisfaciat p lapsum cuius
alle 2.

¶ An pdigus cui ppt hoc fuit
datus curator qui suum bona
administraverat possit religionez
ingredi absqz curatoris assensu
alle 26.

¶ An ingrediens mon possit
de bonis suis testari alle 26.

¶ Ad quem spectat a iure com
moniales recipere an ad abba
tissam z conventu sil aut ad
illaz sola alle 92.

¶ Cum si epus pcepit abbatisse et
conventui ut recipiant una et re
cusarent abbatissa et quedam alie
ex discordantibz et appellantibz
recipi non debet et valet
appellacio alle 22.

¶ An ille qui stetit in novicio p
dicatorum per quinqz menses et
ingressus stetit ibi per tres
vel iiij^or horas et captus a
sanguineis ad instanciam suam qui
blandicijs suum redijt ad
religionem ut consequi
evitaret capturam deinum
fecit pfessionem ac se tm
illi obligandi et religionem
elapsis quinqz alijs mensibus
et postea stetit p alios quinqz
menses et egressus querit
an sit obligatus et an possit
ad seclm redire. et an reue
tetur gestum pnes suum r sa
norem suum alle 2a.

¶ An annus pbacionis datus
ingredienti religionem debeat
esse continuus an sufficiat
interpollatus alle 2a

¶ An pfessio facta in religionibz
sibi pfesse suspensis a ptate re
cipiendi pfessibz obliget
alle 2a.

¶ An faciens pfessionem i manibz

barratorum qui non erant religionis
cui intendebat obligari pfitendo
obliget^r. alle 2a.

¶ Quando pfessio pt fieri sine verbis
et non mutacionum alle 2a.

¶ An administrator vl generalis ordinis
possit dare licenciam transeundi ad aliud
religionem alle 62.

¶ An regula Augustini sit laxior
regula b[ea]ti Benedicti. alle 62.

¶ Unde pfinnat^r quesita bona a
monacho non habitante in religione
alle 62

¶ An monachus in suo mon^o deseruit
secum bona que contulerat p^o alle 62

¶ An epus possit statuere ut nullus re
cipiat^r ad pfessionez sine dote et si re
cipiat^r non valeat professio alle 86.

¶ Dira est inter monachatum et religionez alle 129

¶ An p pfessionez solum obire dicitur quis
pfitentem religionez alle 129

¶ Iure professionis conversionis co
petunt bona conversi mon^o. alle 129

¶ P que verba indicat^r pfessio in iure
ligione alle 129.

¶ Offerens se religioni in qua no licet
retinere ppriu^m vi^r bona obtulisse secu^m
si cum libere licz retinere bona alle 129.

¶ Per possessionez de subalibz regule voti
solempnizat^r quo ad omnia alle 129

¶ Quando sit pfessio alle 129

¶ Idem est si recedit alicui religioni
qd pfitetur alle 129

¶ Forma sz qua debet esse pfessio
alle 129.

¶ Profitens religionez mendicantium infra
annu pbacionis obligat^r religioni in
genere alle 129

¶ Que indicia concludunt quem
velle pfiteri religionez alle 129.

¶ Renuncians beneficio i ingressu mon
psumit^r vitam velle mutare alle 129

¶ P lapsu anni psumit^r quem velle p
fiteri religionez in qua habetur pfes
sione facti et de iure alle 129

¶ De solempnitatibus que fiunt in
ingressu mon facient psumere p
fessionem alle 129

¶ An indicat^r pfessio si dicitur p
fratrem regulam monachatus non
deferendo si ad eta religionz alle 129

72

¶ Professus reddens se sue mon. alle 129
Coniugati seculares obligantur ad
professionem quam non coniugati alle 129
¶ Bona coniugatorum etiam si sint pariendes occu
pant mon. ubi intrat de consen
su alterius si sit filius partu de dote
lucranda alle 129
¶ An et qualiter religiosus de una
religione possit transire ad aliam
alleg. 129 · 130
¶ Transiens ad strictiorem ordinem
licentia non petita potest ad priorem revo
cari alle 130
¶ An frater montis oliveti possit tran
sire ad ordinem mon. sancti bene
dicti alle 130

De conversione coniugatorum

¶ Matrimonium non separatur quo ad vinculum per
ingressum alterius coniugum alle 129
¶ Coniugati seculares obligantur quam non
coniugati alle 129

De statu regularium

¶ An sint aliqui moniales que pos
sunt dici mendicantes ex bulla hoc dispo
nente licet ex privilegio possint habere proprium
alle 6
¶ Religiosus excommunicatus monitione non
premissa et postea celebrans non incur
rit irregularitatem licet alleget ignoran
tiam alle 13
¶ An inquisitor deputatus a Cardinali
ex commissione pape possit amoveri ab
officio ab inferiori alle 33
¶ An inquisitor heretice pravitatis
possit promoveri in generales sui ord.
alle 37
¶ An fratres ordinis Carmelitarum fuerint
mendicantes alle 47
¶ An fratres simpliciter dicantur mendicantes
eo quod de facto mendicant alle 47
¶ An consuetudine et prescriptione induci possit
ut fratres qui non sunt mendicantes
reputentur mendicantes alle 47
¶ Unde presumatur bona quesita a monacho
habitante cum religiosis alle 62
¶ Monachatus potest dici dignitas alle 101
¶ Monachus non reputatur mortuus quo
ad iura naturalia et sanguinis alle 100
¶ Monachatu non extinguuntur iura civilia
alle 100
¶ Appellatione civium comprehenduntur et monachi
alle 100

¶ Bona ingressi mon. queruntur
mon. professionis alle 129
¶ Professus in mon. in quo non licet habere proprium
retinere bona vel obtulisse secus si
licet proprium retinere alle 129
¶ Bona et dos coniugis devolvantur
ad mon. ubi intrat de consensu viri
non obstante pacto dotis lu
crande alle 129
¶ An papa possit facere de monacho
non monachum alle 130
¶ An sit una tota religio diversi
in speciebus alle 130

De religiosis domibus

¶ An episcopus possit concedere ho
spitali ut liceat altare cele
brare non petitis sed ponendo
ad libitum rectoris hospitalis sine con
sensu prochiali presbiteri alle 62
¶ An locus dicatur religiosus si ibi
est altare et sacerdos qui cele
bret alle 62
¶ Cum sit causa legitima concedendi
hospitali altare celebrationem
alle 62
¶ An si episcopus concedat hospitali al
tare et quod ibi possit celebrari
per hoc hospitale intelligatur
liberatum episcopo alle 62
¶ An episcopus possit dare licentiam ut
in privatis locis domibus quis possit
habere oratorium cum altari viatico
absque licentia prochialis alle 62

De iure patronatus

¶ Presentatus a patrono et confirmatus
putat se a iure esse promotum
petit confirmari pro se prestans quod
non intendit renuntiare iuri quesito
a prima sed ad cautelam confirmari
secundum petit alium presentari ut ille
eligat alterum ex duobus presentatoribus
queritur quid iuris alle 8
¶ An c. ut quis duas de elect. li. vi.
habeat locum in presentationibus alle 8
¶ Pupillus potest presentare rectorem
ad ecclesiam alle 8 et 17
¶ An c. ii. de elect. li. vi. habeat locum
in presentationibus alle 8 et 18
¶ Capitulum quod ipso iure de elect. non habet
locum in presentationibus alle 8
¶ Patronus quis et impeditus
potest committere procuratorem ad presentandum
alle 8 et 18

¶ Sparus patronorum committit super presentacione vtrum licet alias pars con committere nolit et si ad eos spectet tamquam ad collegium alle 8 et 18.

¶ An et si de elec li vj heat locum in presentacionibus alle 8.

¶ An et auaritie 2e et c. posit de elect li vj heant locum in presentacionibus alle 8.

¶ An ex presentacione queratur presentato alle 8 et vicesimi octaui

¶ Quis nomine de elect trahitur ad presentatorem cum eius id est antiquis alle 8.

¶ An sufficiat procuratorem presentasse infra tempus debitum in hec duos si infra illos fides non fecit de mandato alle 29.

¶ An si vnus ex duobus procuratoribus dato insolidum ad presentandum presentet et presentatus renunciat possit alius procurator presentare alium alle 22.

¶ An presentato facta de vno lite pen si renunciat possit alius presentare alle 22.

¶ Presentatio est actus commodum aliis alle 22.

¶ An procurator qui a domino habet mandatum ad presentandum possit se ipsum presentare alle 22.

¶ An si patronus presentauit vnum iure singulari coniunctim presentare aliud iure collegii alle xxxj.

¶ Presentato non est ius confirmari sed potius presentatum instituit alle 6x.

¶ Cernius heat presentare rectorem in ecclesia constituta in prouincia alterius ecclesie alle 61.

¶ An si patronus non presentat infra tempus iuris plebano habenti ius plebano habenti ius instituendi ad eum deuoluatur presentatio alle 62.

¶ Cernius presentat rectorem manualem ecclesie site in prouincia alterius alle 6a.

¶ An si patronus nominat et presentat plebanum coram notario et testibus et ipse postea corpore eorum vero possit talis confirmari alle 14.

¶ An valeat presentatio si patronus dicat eligo presentando alle 14 et 18.

¶ An presentatio valeat si patronus dicit presento et non dicit que id ad ecclesiam alle 14.

¶ Presentare potest si pluribus alle 17.

¶ Et si patroni vnum presentauit plebano habenti potestatem instituendi et aliud postea episcopo cuius eorum debet institui alle 18.

¶ An si rector est priuatus beneficio suo in casu premisso et notorie ut rector ad iustitiam et ita comite repetitur et patroni presentare ignorant currit eis tempus presentandi alle 18.

¶ An si patroni diuisas presentaciones faciant et super ipsis litigatur possit episcopus illa vice ordinare ecclesiam alle 8 2 9 8.

¶ Si facta presentatio per plures patronos aliquis ipsorum patronorum alium cumulant presentato presentatus instituitur alle 18.

¶ An elec si de concess li vj quod episcopo nota est vacatio in ecclesia currat tempus competenti heat locum in patronis ita quod incipiat currere tempus presentandi alle 18.

¶ An patronus possit presentare si rector sit priuatus ipso iure facto ex processo superiori antequam declaret ipsum priuatum alle 18 et 118 al 111.

¶ An heris potestatem conferendi beneficia autoritate apostolica possit conferre beneficia patronorum laicorum alle 80.

¶ Verba patronorum in presentationibus dantibus potestatem conferendi non includunt patronos laicos alle 80.

¶ Ille cui presentatur patronus heat potestatem legitime vel non sit alle 89.

¶ An currat patrono tempus iuris ad presentandum a cetera vacatur ecclesia alle 94.

¶ Si patronus presentat plebano qui presentat hec potestatem instituendi quam non habet nichilominus instituit et institutus possidet aliquo tempore si postea vacat potest presentare episcopo ita quod non dicitur priuatus ea vice presentare presentandi alle 94.

¶ An beneficia laicorum patronorum vacant in curia alle 95.

¶ Super fratibus quibus confertur beneficia ad presentandum que precibus non includuntur beneficia patronorum laicorum alle 96.

¶ Non ut presentato beneficiorum ex patronis laicis facta in curia nisi fiat mentio de patronatu alle 96.

Non valet constitutio p[re]m[iss]a ad putandum cum vacat beneficium ecclesia generali seu constituens non est p[re]dictis nisi unius beneficii. alle 129

De censibus

Capitulum in sede vacante statuit et p[ro]vidit de immediato caritativo subsidio quer[itur] an postea possint solvere debitum simul ex questione beneficii non obstante dicto statuto et iuramento alle 20

An capellani collegiati vel p[er]petui ecclesiarum debeant solvere procurationem ratione visitationis debitam alle 30

An p[ro]curatio ratione visitationis possit in parte p[er]solvi vel quod unus solvat pro alio alle 30

An possit sine pena suspensionis ab officio et beneficio imposito ex constitutione Bud[ensi] contingentibus procurationes vel similia ibi taxata contra contumaciam subsidium cum nulla pena non licebat 31 alle

An caritativum subsidium sive procurationes possit a veste contingi sive penis restitutionis Budensi ultra summam ibi taxatam alle 31

De consecratione ecclesie

An possit consecrari ecclesia ubi cadavera infidelium sunt sepulta alle 83

An ecclesia possit consecrari ubi cadavera infantium non baptizatorum sunt sepulta alle 83

De baptismo

An si mulier emisit partum cum pede et crura et obstetrices timentes mortem pueri baptizaverunt puerum illam postea mulier totum partum emisit mortuum attestante quod sensit eum vivum tempore baptismi debeat puer in cymiterio sepeliri alle 102

An sufficiat puerum corporis ecclesia ... alle 102

An si parentes pueri ad baptismum videntur eum deficere in via nec habent aquam sed est puteus altus nec adest facultas haurienda pueri eum in puteum dicendo verba apta ad baptismum talis sit baptizatus ita ut debeat sepeliri in cymiterio alle 102

De ecclesiis edificandis

An episcopus in loco edificato ad hospitalitatem possit p[re]stare licentiam edificandi altare et habendi p[res]biterum celebrantem ad libitum rectoris hospitalis et qui ministret ecclesiastica sacramenta sine licentia p[ar]ochialis alle 92

An per licentiam datam hospitali edificandi altare cum celebratione misse efficiatur locus subiectus episcopo alle 92

An episcopus possit concedere licentiam edificandi oratorium in domo privata et ibi celebrandi divina cum altari viatico ... confessori p[ro]p[ri]o alle 92

An p[ar]ochiani non valentes accedere commode ad ecclesiam p[ar]ochialem p[ro]pter ... possint p[et]ere ut in p[ar]ochia edificetur alia ecclesia eis commoda et qualiter hoc petere possunt et multa alia que hic utilia continentur alle 69

An liceat ecclesiam vel ... in uno loco positam ad aliud transferre et per que all 68

Causas p[ro]pter quas licet ecclesias de uno loco ad aliud transferre alle 68

An in ecclesia antiqua que est translata ad aliud locum debeat remanere rector alle 68

Explicit liber tercius
Incipit liber quartus

De sponsalibus

Contractus matrimonii non potest fieri nisi ex vero consensu alle [illegible]

Quidam cum consanguineas puelle accessit ad domum sponse et ... ista

dixit vero sibi rogatus a quo
vagatus istam tamquam meam uxorem
et dum vellet immittere annulum
in digito ipsa retraxit manum dicens
volo scire quis es. Respondit Johannes
Mathias de fenanestra simodore, et
unus ex consanguineis dixit ista
non est de stadio sed de servis et
voluit tunc consentire. Quod sic sua
uxor, que vidit postquam consangui
nei contentant et ego sed volens
quod uxor mea adesset viderunt nos
insimul quod illa est erat statim hic
et postea ille immisit annulum in digito
sed dicebat verba apta ad matrimonium. quaeritur
quid iuris cum illa aliter non intendit
alle 41

An verba sunt de presenti matrimonii alle 41

An traditio annuli probet matrimonium alle 41.

An per ista verba volo contrahere indicant
matrimonium alle 41

De condicionibus appositis

Haec verba si et nisi quamvis non
important condicionem sed modum alle 84

An valeat collatio beneficii facta sub condicione
si vacat alle 11.

De dote post divortium restituenda

Cum deat esse dos si mulier dampnatur
de adulterio alle 129.

An dos uxoris applicetur marito ubi intrat
de consensu viri non obstante pacto de dote
iuranda alle 129

Explicit liber quartus

Incipit liber quintus

De accusacionibus

An dicatur de crimine cum aliquis agat
ad restitutionem usurarum alle 3

An prochiani vel prior quod sua interesse
admittantur ad accusandum rectorem
qui propter detentionem concubine incurrit
penam privationis beneficii ipso facto alle 41.

An si clericus est condempnatus per
episcopum et est in minoribus ordinibus
in ... secularis vult eum condempnare
accusatus opponit de pena sibi ut bis
non condempnetur dicatur foro declinare
alle 30

De hereticis

An inquisitor heretice pravitatis possit
promoveri in generalem sui ordinis alle 33

An inquisitor heretice pravitatis deputatus a cardinali cum commissione sibi
oraculo vive vocis facta possit removeri
ab inferiori alle 33.

An prelatus gerens ordinem cum inquisitione
excludat illud a potestate inquisitoris heretice pravitatis. alle 104.

De apostatis

An transiens ad laycorum regularem
assumens illius habitum dicatur apostata
ita quod sit excommunicatus alle 20.

De adulteriis

Cum deat esse dos si mulier dampnatur
de adulterio alle 129

De usuris

An si actor petit instrumentum usurarium
declarari admittatur petitio rei petentis
instrumentum declarari per ... alle 3

An ad episcopum Bononiensem spectat relaxare iuramentum de solvendis usuris
prestitum per Bononienses in territorio ...
... alle 10.

An episcopus possit procedere ad declarationem
nullitatis contractus usurarii contra
absentes alle 10.

An exceptio opposita contra petentem contractum declarari usurarium quod non competit
dicat opponi an sit opposite alle 10 et 20

An dicatur usurarius manifestus
ille qui in testamento relinquit illos pecunias
que sunt descripte in libro suo usurarias
de quibus fit mentio in ... alle 30

Alios modos vide in alle 124.

An valeant legata ad pias causas
per usurarium alle 30 et 124

An remissio usurarum facta a solvente
prosit usurario alle 31

Quare requiratur ad hoc ut possit restitui
usurarius repellatur quod usuras non restituit
alle 43 123

¶ An snia absolutoria hedum usurarii p iudicet volentibus postea agere et pete usuras. alle 43.

¶ Contra petente usuras no admitt exceptio usurarum in causa accessoria orta ex pma post lite ct. alle 44.

¶ An t. qnia frustra li de usuris locum heat in alys causis usurarius in qbz non petit. restitucio usurarum alle 44

¶ An petens testium usurariorum declarari vel non repellat excepcione usurarii alle 44

¶ An t. qr frustra locum heat in ce diniao. alle 44.

¶ An petens pignus eo co qr ex fructibs dicit sorte extenuatam repellat excepcione usuraria alle 44.

¶ Ubi repetit usura non tamen usura s tamen interesse repellit agens excep usuraria alle 44

¶ Iudex lenens rem nostre pt qn usura petit ut interesse alle 44. 40 et 40

¶ Generalis intelligat regula qr frustra alle 44.

¶ Exceptio qr usurarius debet pbari infra viii dies alle 44

¶ An ca usurarum sit spualis alle 40.

¶ An hens madatum ad cas civiles et criminales possit agere cas usurarias alle 40

¶ An res empta de pecunia fenebri sit illius qui soluit usuras ita ut illa vendicare possit alle 48.

¶ An bona usurarii sint tacite ypotecata p usuris restituendis. alle 48.

¶ An si in bonis usurarii no ressit nisi c. et ressit pp. debitores quibus debet cc. tn no coparent nisi c. quibus debet c. et pauperes petunt se admitti p rata aliorum x no coparentib debeat fieri eius cib equa distribucio alle 48.

¶ An ministri usurariorum sint subiecti inabilitati testium et aliorum sicut usurarii alle 43.

¶ De duplici spe iusticiorum usurariorum alle 43

¶ Mortuo usurario manifesto relictis

tutoribus filiis papa commisit eiuda ut possit cum usurariis coponere et illos absoluere ordinarius vult compellere tutores ut restituant delegatus vult coponere pro pua quantitate queritur an cum bona consciencia tutores possint coponere alle 106

¶ An t. qnia de usuris si vi heat locum i omnibus ultimis voluntatibus alle 124

De clerico p sal. promo.

¶ An epus dispenset cum illis qui in subdiaconatu constituti se fecerunt promoveri ad sacerdocium et celebrauerunt alle 29

Solus papa dispenset cum clerico non ordinato ministrante alle 29

De cle. exco. ministran.

¶ An religiosus excoicatus sub dicta monicione non pmissa incurrit irregularitatem qui postea celebrat ignorans se suspensum a iure p tali excone alle 13

¶ An gnalis hens comissionem ut possit absoluere ab irregularitate pter qm si grauis sit excessus possit irregularem absoluere qui alias incurrit excom qr excommunicatus monicione non pmissa alle 13

Legatus absoluit irregularem excelebratorem non sra i exemptu alle 13

De privilegiis

¶ An gnalis hens privilegium ut possit absoluere irregulares preterquam si grauis sit excessus possit irregularem absoluere qui illam incurrit excom qr excomunicauit monicione non pmissa alle 13

¶ An abbas hens privilegio usum mitre et pontificalium et anuli possit illa uti eo mortuo

¶ An privilegium concessum clerico in iudicibus p iudicem secularem non possit conueniri pro debito hereditario | cessit si postea contrahit matrimonium cum vidua et virgine alle 61

Hoc florem concessit quibusdam offi
cialibus privilegium ut possint ferre ar-
ma et duobus aliis concedere Item con
cessit capitulum contra illud Item vno
fuit de dicto officio et etiam de su-
perioribus quitatur an possit concedere in or
alle 99

An privilegium concedens ordini ex
emptorum videatur per pontificem a sua
inquisitorum heretice pravitatis alle 104

Papa non presumitur velle revocare
iura preterita sive predicta concessio
privilegiis nisi suo exprimatur in illo
alle 104.

Privilegium inpunit effectum a tem-
pore concessionis etiam ignorante illo
cui conceditur alle 130

De penis

Qua pena puniantur mendicantes
validi qui fictis coloribus fingunt
se infirmos ut extorqueant ele
mosinas alle 18

An punitus una pena possit
alia puniri alle 70

An si statuto prohibet duo et primo
adicit penam secundo non repetit penam
primo appositam extenditur ad secundum alle 24

An quis puniatur ex delicto per
modum qualitatis adiecte alteri de
licto alle 44

An si episcopus imponit penam non
producenti titulum beneficii infra tempus
assignatum prelatorum ipso iure incurrat
penam producens titulum in papiro
non autenticato alle 18

Iudex ecclesie potest taxare expensas
dicit post appellatorum alle 82

An statuentes contra libertatem ecclesiasticam
incurrit penam si apponunt clausulam
quod non valeant si sunt contra libertatem
ecclesie alle 92

Punitur quis qui fecit contra ignorans
contra legem que punit culpam si
non tractat de dolo alle 121

An credulitas excuset quem a
pena alle 126

De penis et remissionibus

Qualiter puniantur fingentes
se infirmos ut extorqueant ele
mosinas alle 18

Sacerdos post mortem uxoris reve
lat marito quod qualiter uxor sua sibi
confessa est filium quem reputat suum
non esse suum dicens se dicens se
revelasse de licentia uxoris an episcopus
possit eum punire tamquam revela
torem confessionis alle xciii

Qualiter puniatur sacerdotem reve
lasse confessionem alle 98

An religiosus qui debet in articulo
eukaristia credens inmediate dicenti
sibi habet posse facere de licentia prothial
presbyteri meretur penam ecclesie i de privilegiis
alle 126

De sententia excommunicationis

De multiplici ecclesie si simonia de seni ex alle 1

An religiosus excommunicatus subdecido mo
nicione non premissa incurrat irregu
laritatem si postea celebrat ignorans
se suspensum a iure propter tali excommunicationem
alle 12

An minister habens ex privilegio ut possit
absolvere ab irregularitate propter si gravius sit
excessus possit irregulatem absolvere
qui illam incurrit exo quod excommunicavit mo
nicione non premissa alle 12

Legatus absolvit irregularem excommunicationem cele
brantem non sed in contemptu alle 12

An si excommunicatus sub conditione mutat
domicilium an conditionem eveniente re
maneat excommunicatus alle 88

An excommunicato repellatur a petitione
reintegrationis possessionis tradite ex
primo decreto alle 44

An si prelatus regularis vocat mo
nachum et sub sexu praecipit ut
statim dicat sibi veritatem sub pe
na excommunicationis quod contumax presbyter meret
penam c. i. de sen ex li vi alle 43

Monicio non requiritur in excommunicatione
que fertur pro futuris culpis alle 43

Non requiritur monicio que excom
fertur pro defensione alle 43

¶ Non requirit monitio in excommunicatione qui consentit excommunicandus. alle. 43
¶ Non requirit monitio in excommunicatione que fertur pro manifesta offensa alle 43
¶ An episcopus possit absolvere plebanum heretem et altare in ecclesia cathedrali percientem non enormiter canonicum cathedralis ecclesie. alle 46
¶ An valeat sententia excommunicationis lata contra impuberem per contumacia alle 117
¶ An contra lata a delegato sine monitione teneat alle 119.
¶ An laicus capere possit propria auctoritate clericum fugientem cum re aliena sine pena canonis. alle 128.

De verborum significatione

¶ An appellatione terre communis comprehendatur possessio in qua agens censetur ad interesse pretendere alle 2
¶ An sint alique moniales que dici possent mendicantes alle 8
¶ Mendicantium appellatione comprehenduntur et illa que ex privilegio possunt habere possessiones non ex regula. alle 8
¶ Idem est dicere ecclesiam sancti Stephani de prato et plebem sancti Stephani de prato alle 17
¶ Impetrans vacaturam sufficit vel fieret mentionem de uno. alle 14
¶ Quid sit ubi permutare alle 19
¶ Que dicatur collocata possessio alle 19
¶ Decimare sufficere quis dicit alle 20
¶ Declaratoria excepcio que dicatur. alle 20.
¶ Magnum tempus quo ad locationem ecclesiarum quod dicatur. alle 21 et 88.
¶ Ardue cause que dicantur. alle 29.
¶ Alienata dicitur res que etiam per aliquid est in vasa alle 41
¶ Pendere ex alia causa que dicatur. alle 44.
¶ Quid sit causa si tibi indebite alle 61
¶ Molestare aliud dicitur ex sola contradictione quam in judicio fieret alle 64
¶ Invasor rei aliene quis dicatur. alle 65.
¶ Turbare aliquem quis dicitur alle. 66.
¶ Impossibilia dicuntur que non possunt fieri sine preiudicio tertii. alle 61.

¶ Tempore speciali appellatione comprehendi operariam alle 80
¶ Tempora quot sunt species. alle 80
¶ Item quid dicatur. alle 81
¶ Actum judicialem appellatione non est hic delegato vel subdelegato. alle 81.
¶ Commissio appellatione est simpliciter facta intelligitur de consilio judicum commissa alle 80.
¶ Impeditus quis dicitur ut detur et quia delato ad plebanum. alle 82
¶ Verbum vacare presupponit vacationem juris et facti. alle 88.
¶ Abbatia non includitur appellatione beneficiorum dignitatum alle 88
¶ Impetratoris verbum non includit in litteris beneficialibus vel privilegiis impetratoris promotorum laicorum alle 88.
¶ Beneficii appellatione non includitur cura eorum. alle 86.
¶ Et et in contractu non facit condicionem sed modum alle 84.
¶ Narratur intelligitur clausula si non est habeo ut actio valeat rei. alle 88.
¶ Que dicantur nomina que eorum regulant a nomine juris. qui a subiecto consistere in facto alle 88.
¶ An commissio facta pro eligendo includat tempus reformationis electionis alle 88.
¶ An et quando genus deroget speciei alle 88.
¶ Vacare dicitur beneficium per morte beneficiato collatum fuit aliud beneficium curatum quam tum moritur. an adeptam possessionem. alle 89.
¶ Nomine debitorum non comprehenduntur appellatione bonorum mobilium et immobilium. alle 91.
¶ Quando quis dicatur facere contra libertatem ecclesie. alle 92
¶ Crimen appellatione comprehenduntur et mortis alle 100
¶ Dignitatis appellatione potest comprehendi et monachus. alle 101
¶ Dignitatem non dicitur habere beneficia. alle 101.
¶ Deliberare quid sit alle 119
¶ Insignis locus quis dicatur ubi possit citatio delegati alle 127

¶ Credulitas probabilis que dicatur et que non alle 126

¶ Voluit illud quando voluntatem introducit alle 126

¶ Verbum ut iudex etiam procedat de facto quid significet alle 128.

¶ Fiat inquisitio ubi etiam contra (?) sit vim vocabuli ut brevi(ter) absolvatur alle 128.

¶ An si dicatur iudici ut arbitrio suo procedat possit intelligatur ut ex(officio) procedat per viam inquisitionis alle 128.

¶ Quid sit professio alle 129

¶ An fiat extensio de uno significato vocabuli ad aliud in statutis alle 129

De dispensationibus

¶ An episcopus dispenset cum constituto in diaconatu qui fecit se promoveri ad presbyteratum et celebravit alle 29.

¶ An executor datus ad dispensandum super defectu super quo pendet lis coram ordinario debeat assumere partem iudicis alle 61.

An episcopus dispenset cum clerico non ordinato cum clerico in apparatu ministranti alle 29.

¶ Non est necesse quod iudex datus ad dispensandum super electione que erat nulla mittat edictum alle 61.

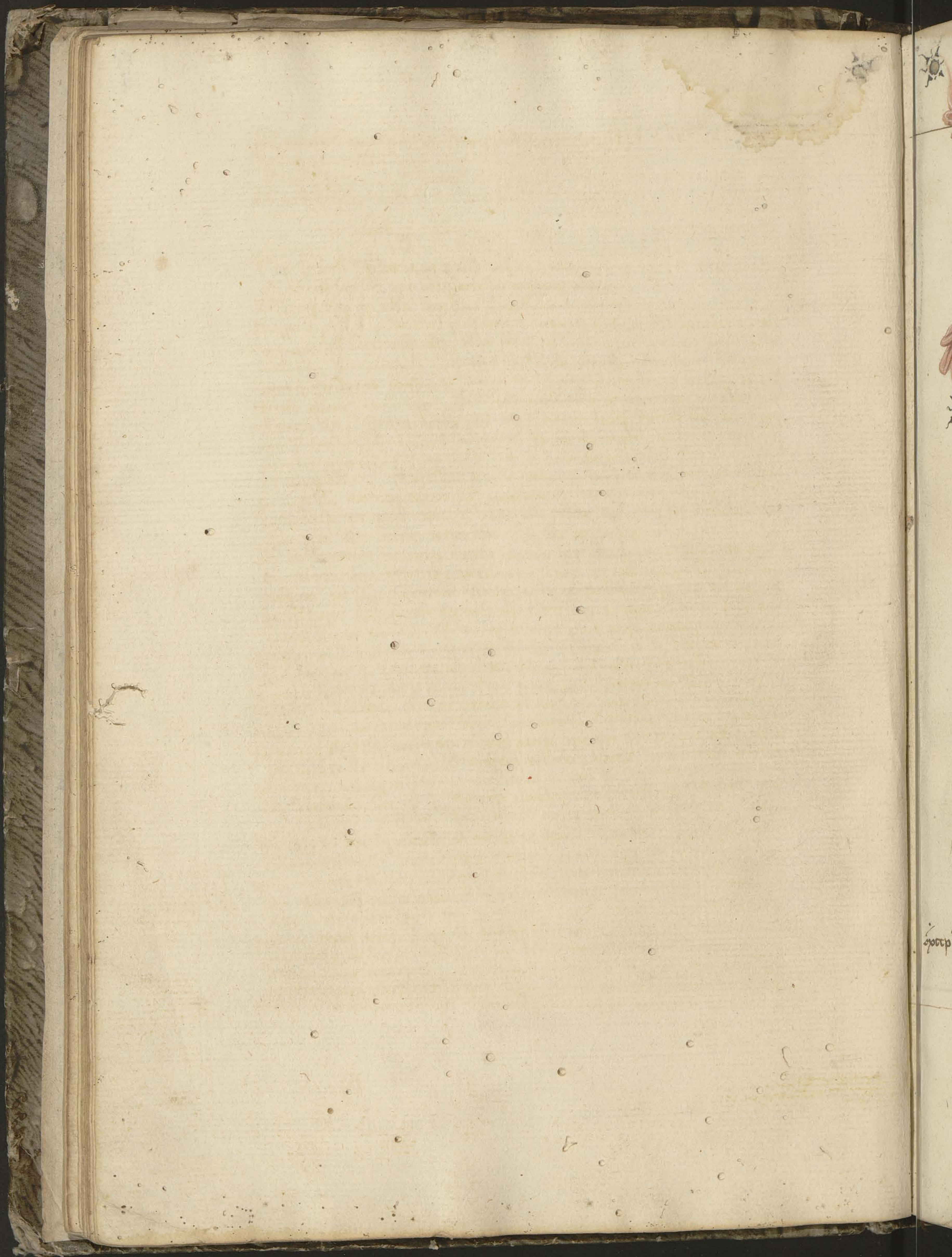
¶ An si est facta dispensatio cum aliquo super pluralitate beneficiorum remaneat valida postea decessio licet revocetur dispensatio alle 44.

Extra rubricas

¶ An civitas in dubio sit magis quo ad temporalem iurisdictionem ecclesie subiecta alle 84.

¶ Ubi requiritur superioris licentia non requiritur tacitus consensus alle 86.

Et sic est finis huius deo laus et gratia.

Allegationes solempnissimi decretorum doctoris domini
Lapi de Castelliono de Florencia abreviate per egregium
excellentissimum utriusque iuris doctorem dominum Anthonium de
Butrio de Bononia super dubiis et questionibus infra
scriptis

Alle. prima de appellationibus

In hac prima alle. facit tria vel quatuor dubia. Primum
an sola propositio cause recusationis cum causa legitima su-
spendat iurisdictionem iudicis adeo quod ipse processus
sit eo iure nullus postea secutus. Et non suspendat ipso iure nisi appelletur
alle. de eo Inno. tamen specialiter. In quarta alle. glo. ver. que dicit recusatio
suspendit iurisdictionem et glo. idem dicit de offi. dele. suspicionis. Et dominus
Hosti. in dicto c. cum speciali quando dicit quod appellatio recusatio et reliqua simul
intitulantur quia cum ista pendentia iurisdictionem suspendit. Unde sicut
executio non tenet post appellationem sic nec post recusationem quod dominus no. dicit
ad hoc. ii. q. vi. appellatio ff. de arbit. l. non distinguemus et tamen
quidam de offi. dele. super questionem et si. ¶ Sed pro contrario tamen quod requiritur quod sit iusta
apparere in processu de recus. et qualiter etc. quod sit subdele tamen. Allegans tamen
secundum quod non sit iusta appellatio sed sufficiat formalis propositio ad hoc ut
ut nullus sit processus ut allegata in alle. ii. q. vi. consciens cum
glo. et iii. q. v. quod suspecti cum glo. ¶ Hoc capitulum cum tamen non quod iudex
recitat expresse recusationem tamquam notorie falsam quia in notoriis nihil de
iure. ad iuvamen datur sic quia notorietas excusat appositionem eius
quod tamen licet dicit. probationem debeat quod plus est esse notorium quam licet. dicit fore
ut not. Inno. de app. c. prosequi vestri. Sic et notorietas repellit ab
effectu recusationis que non potest propter licet dicit. ponit hostiensis speculum
de peti et pos. § ii. in prin. Archi. de testi. ppo. c. frequentes li. vi. Cogit
tamen in repulsione quod iudex tamen comprimat repulsionis s. quia notorie falsa
ad hoc allegat de nega. dominum pan. in cle. cum ei que de rescrip. pro bene de
mandato fratrum subgditorum de qua constare nisi sit notorium. Ad hac
allegat de nega. petite dilationis cum solempne legali quia iudex volt
effrenatam multitudinem restringere quia hac est ex prin. de testi. significa-
verunt. per Inno. Unde concludit ad finem de not. hedi. Allegat. no. de
app. dilecto. per bar. de app. si expressim ¶ Secundo presupposito quod sit iusta
appellatio dubitat an proposita recusationis exceptione s. quia non admittitur sit
appellatio et processus habitus postea deserta appellatione processus valideretur an
remaneat nullus. Alle. quod sit aliquis ex quo non sit oblata probatio de app. ut
posita de testi. ex parte ade ¶ Et hic oppositum quod processus remaneat
nullus quia ipse de recusatione non habet cognoscere sed arbitri sunt elige-
di. Et eo quod non voluit hunc ordinem observare patet quod contravenit et
fecit contra iura et licet appellare. Et eo quod appellatio sit iusta appellatione
est in aliis appellationibus quarum agnitio spectat ad ipsum quas licet repellit
si eas veras non putat hoc casu non iustificatur appellatio nisi probetur exceptio
ut dicto c. ex parte ade et dicto c. ut pendita ¶ Deserta vero appellatione
processus remanebit nullus quia appellatio iusta transfert iurisdictionem
ad iudicem ad quem et sic non remanebit apud iudicem a quo

exceptionibus

facit quod no. Inno
de consti. c. venientes
in glo. in aqua

qr indiuisibilis et penes diuos l totu eodem mo esse no pot xx m q i
loqtur de nr. pro. c. i. ff de finiu. l. via cu sic no. glo. de offi
dele. p denciu. Actus ergo nullus no sustitur ex desertoe app. s n
eni obstat. c. cu sit roma de app. cu sic. qr loqr d appe nui porta p
actu qe no r dd actu nullu s suspesu. alle. ad glo. or. d sen
ato hoet ex. c. i. li. vi in vbo tonalestit (de ibi oreth) q alle de qsue. c.
ad nram et c si a no qpe. indi. p totu. alle. dm pe z abbat
de eo q mit in pos. cu venissent. alle. dm Jo an in dto c. hoet
vbi dr. ide q ibi dr cu solu lyte loqu de in sen. qo. sed i q oiqz
alia nulla d casu nro et d ou sinalata p appz alle. glo. y
de der. hoet. alle. no p Jo. an. in c. ut sup. de app. li. vi. sup
v. renuncia et dm Jo. an. e. ti. c. Ospe sr glo sic sup et no
ide de eller c. auditis sup glo. in vbo maxie et glo. de offi. d le
c. is cu li. vi. sr glo. y. Tercio dubitat an si appe pedete ab
intlocua. aliqs actu sit factus p iudice vel ad alia intlocu passu
pcedente fatali si p ea desertur. nl renuncietur appai talia acta
nl ttes intlocue valeat concludo q no valet ea vie et po
terui p via nullitatis renocari. nec obstat si dicer q sinst app
p post appz qr ymo vtilis et suprior de nullitate hac cognoscit
Nec pdest ipm dice a qua appellar posse cognoste de hac nullitate
qma vtile e psequenti ne forte ipe iudex apm ledat. qr non
psumr q pcessu ex defectu suo impugnet. nec ob. si dica q der.
no solu. de app. li. vi. obuiet nichil dr referre. an aliqd attemptet
p appz a diffitia nl intlocua. qr stdm h nulla est dra q ma
yno ad tpns retractadi nisi fiat pcentio p viam appellatoie
pcedit illa dictu s no negat q docto de virtute appe exceptio de
nullite qns audiat et ad huc finez et effem posset pcurare
ampbai iustciu appl. Talia ergo gesta p appz lrias sunt
nulla ipo iure hoet sit alr in opinione do fuit q qui tu
app fore lrimaz ut in c. no solu vel donec fuit actu nl excep
tum de nullite z pbatu ad huc finez et effem app. fore iustiz
Addio. d. an d' i buto et sic dr de fco obtinuisse cu antiquo aduocato. Q no bn. nichilu
der no solu dr defendaz retractaz attemptatoz ad tpns iustifi
tate appel no p lf negat interim suspesz iurditoz n attemptata
pmittit. nc suspensioz iurditoris impedit s solu actu retracta
dr ad tpns et sic al. dyni si intellectu. ca pli sr co. intra d app
an de buto. Ex hys infert q si iudex appe interposita ab
intlocua ex cu lrima pcessit vsqz ad sniaz exclusiue. et
ante sniaz sit deserta appo q si alii actu pcesserint pbales ad
sniaz no tebit snia. nisi illi iterent. Sed pcesserint actu no
pbales tebit. Ex qnibz dr cantu aduocatu multu agere posse

Alleo. y. d app. et re. iud.

Disputat h allegns vtz si a snia diffitia legati sit appellatu
et petiti apls et no dati z ptestatu sit in forma debita
si post lapsu tpns petedoz aploz cometta sine exceu
possit execucoi admitte exceptioz appois Et pmo ostendit

legatus a quo est appellatum diffinitive in potestate committendi, secundo executores debet
talem exceptionem admittere. primo probat quia appellatio suspendit vel transfert
ad tempus vel revocat vel aufert. et in superiorem ad quem transfundit
medietatem. allegat c. Innocentius de offi. dele. pastoralis § preterea sed ubi
admittantur. c. de excep. sit propositis de app. si a iudice li. vi. secundo
quia si forget delatum appellationi sublata est potestas iudicis a quo et transfusa
in iudicem ad quem de app. tam appellabitur li. vi. quod procedit est in appellatione ab
interlocutoria. Ad hoc de app. cum dilecti cum glo. Non remansit ergo potestas cum
quia mandans[?] nec penes dominos ... ut no. glo. de offi. dele. prudentiam
Sic etiam est quando est ultime appellatum a diffinitiva si stamus in casu in quo
appellatio non est petita de app. Roma. § Si autem li. vi. ¶ Patet hoc quia secundo
casu diffinitiva tamen mere personali ... diffinitivis et papa diffinitiva de app. cum
appellationibus li. vi. ii. q. vi. decreto ¶ Appellationi autem a diffinitiva est deferendum
etiam si non continet formam ... de testi. formitatis c. de temporibus appellationum
l. per hanc ad hoc quia post diffinitivam lata executio est nulla absque hac
... ondit[?] limitatio ... appellatio ... no. de sen. ex. licet li. vi.
et proba. de app. dilectus et per notata eodem titulo dilecti in addi. c.
venientes de ... et in talibus non expedit ... ii. q. vi.
ad si. no. de app. c. i. li. vi. ad hoc ... quod dicit appellantes excep-
tos a mediatis[?] potestate de app. Roma. § cum vero c. li. et in pasto-
ralis cum si. Et hoc ... etiam si non sit super appellatione superiori ...
vel causa commissa per non Innocentium de offi. dele. pastoralis § preterea
sed verba suspendantur. ubi etiam non ... non debet exequi
sententia. ii. q. vi. app. ¶ Ad hoc quod dicit Innocentius de app. dilecti in ubi
dicit quod de app. possunt ... non solum illam ... secundum de ...
excipiendo. ... non potest exequi quia sit appellatum ad ... glo. de app. sepe
que dicit sententiam ... deponi tenet etiam si post appellationem non fuerit
prosecutus quia ... appellat non ... ff. de petit. l. ii. § fi. ¶ Ad
appellationis interpositionem de app. non solum li. vi. ... nec infra tempus
quedam appellationis ad hoc quia sicut pendente ... dilatione quod sit
e nullum sit et quod fit pendente dilatione ... ad quod de app. ...
ad ... ff. ... de ... hoc ... ex ... § est autem ... ubi dicit
quod sententia non manda. executioni ... appellatorum et hoc ...
solvens appellationis ¶ ... in interlocutoria quia ... pro processu
ad hoc quia ... sunt aliquid fi. infra tempus appellandi vel post appellationem
a diffinitiva et post appellationem ab interlocutoria ... inhibitoria de app.
non solum li. vi. hoc autem ultimo casu planum est non teneri quod fit per
iudicem a quo ... hec omnia extendit non solum ubi appellatio interpo-
nitur a diffinitiva sed etiam ubi interponitur ab interlocutoria ... alias
non ... appellationem a diffinitiva et interlocutoria ... de appellatione
ab interlocutoria non ... locum ... appellatur ... non ...
et non vera ... hoc ... de ap. ... et c. cum
appellationibus li. vi. ¶ ... quia licet iniuste sit interposita appellatio ab inter-
locutoria tamen non revocantur gesta iniuste ... decretum fuit appellationem fuisse

interpositam et probatum fuisse causam legitimam ex qua interposita est de app. appellanti in cle. Unde omnia pendet ex futuro eventu probate cause appellationis. Sed quod no de excep. tum vers. de sna lata per plures testes que tamen demum patefacta veritate rite detegitur nulla. predicta probat multa mira maxime in sna excom. de app. pastoralis. ii. de sen. ex. p tuat. et si hec in hec in sna excom. petentibus malis quod pastoralis fortius ligat. ad hoc quod no. Jo. an. de testi. ex parte ad e. ad° quod no. de eo quod mit. in pos. cum venisset et de cler. audit. et de app. sepe. et c. ut sup. e. ti. li. vi. in verbo remittatur. Nec obstat quod dicunt textum renovare attemptata post appellationem ut intelligatur de renovatis sed predicta omnia ut nullitatis via potius talia renotauri tenet etiam Jo. an. in app. oe ab interloc. et de testi. c. ex parte ad e. sup. glo. ad hat voltidz quod no. Inno. de offi. de le. pastoralis quod no ponit. Forsan in nota. ¶ Supposito hoc quod suspensa sit potestas iudicis quod in potestate deficiat sequitur quod alii committere non pot quia hoc regulare quod supposito defectu potestatis quibus non pot committere alii quod non habet. Et per hoc cessant quod executor non pot admittere exceptiones. quia hoc verum quando constat de iur. committentis Secus in talibus ubi non constat ad hoc quod not. host. in dicto c. pastoralis ubi de mero executore loquens loquens dicit quod nullas exceptiones admittit. dic verum si sit datus ab habente potestatem dandi Ad° de offi. dele. ex litteris ubi patet quod si notorie constiterit eum qui mandat non habere potestatem non est parendum Ad° dem. Inno. ibi qui dicit executorem non exequi tum constat indubium. de litteris renovatis sit et hoc quando constat legitime appellationem dem. Inno. in dicto c. pastoralis. Unde dicit quod si iudex precipit ordinario ut exequatur contra eum qui appellavit non debet ei parere et si feratur sententia aliqua ob hoc non tenet quia a non suo iudice lata Ad° dem. fre. in ope suo in consilio ... et iura per eum ibidem inducta ubi dicit quod appellatio devolvit id super quo appellatur cum contingentibus suis accessoriis a cognitione seu iur. ... et suspendit iur. ... iudicis inferioris ita quod nullus ... intromittere pot. nec appellatus super his ad aliud recurrere potest. Ad° quia executor licet non admittit exceptiones contra sententias admittit contra commissionem suam ut no. Inno. de re. iud. de cetero quod intelligit cum commissio est enervata quia littere sint false vel surrepticie quia ille non meretur ... executor. et tunc ei parendum non est Et quod de surrepticia posset opponi allegat dem. Inno. de offi. de le. ex litteris ubi dicit quod si papa fuerat executorem non valet littere nisi faciant mentionem de multis quod intelligit de omnibus quibus expressis de com. cursu non habuisset. ... c. super litteris de rescriptis. Supposito tunc appellatione a diffinitiva. ... ad hoc dem. ho. in dicto c. pastoralis ubi dicit quod contra commissionem semper pot opponi de veritate tacita quod maxime est verum ubi commissio fuit facta aliqua impetrante quo casu sp. parti exceptionem ut no. Jo. an. de offi. de le. c. cum abbas. Ad° de offi. de le. cum in iure et quod no. arch. xxv. q. ii. et si non to... contra Non obstat quod not. Inno. in dicto c. cum in iure de ...

Cum executor pot admittere exceptionem contra defectum potestatis in committente

Ad°

q no ob. app. qm tam dm appebit pcebit inferior qm dm appareat
superior in eccx qn cu gmissa fuit qnia id dz intellig qm ante
snaz sit appttu vel qm post snaz. ti indices qui snaz tulert
dati erant appe remota et sic potant pse et alios exeqm Ec
no placz de sen. ex. c. 1. placet. ti. io. an. de app. c. pastoral
in vbo emedari secus in app a dyffinitia que eo q e inpoita
a iure e appbata et sine gnamine pot esse insta

Alleo 3a de mutu petitombz

D

Disputat in hac 3a alle. an si data petitione sup aliquo ab ac
tore si det reo dare gnria petitio illa sit admittenda ut si
det petito ex qua petit instrm vsurariu pmatum ad
mittet reo dare gnria petitio p qua petit pmittat instrm pur
et no fictu nec vsurariu Allat q non qnia pma est pmdi
cialis ad scdam et cgo sexta in va. li. de excep. fiend. a simdo deti
nat gnria qnia in cognitoe cae sunt gpassibiles ut sunt de co
passibiles in pcessu qnia toto eisdem tractat et tractari pnt
Seclus si tota dnus tractari deant ut tractarent ut no fimo
etaly de ordin. cgni c tuam Non obstat q sunt pmdiciales
qnia sic ois pemptoria excep repellet q sunt pmdiciales
pempts et tn de ea cgnstitut sil cu pncli q h het ois excep
qnia alit retonento pcedet sr eade re qd est in ut no d cu
poss. 2 ppe. cu etta. sup vbo faciedu. i nota. p. Jo. an. d off. d le
tu gtingat d glo. cz nichilominus. al melius d nota. d resti. spo
ex eo q questioe sr vbo mdicibz Ado glo. d ord. cg. c. fi. Ado legis
nu me d excep. de excep. rei mdi. l. pomponiany E Si hys
d pba in pncia et i no p ber. d pba. l. ctta ad h q no d fi
instru. tu ichaes sr glo vn no vltp d nota. Nec ob si dicat
gvenctus rei venditicoe retrinciri posse acto e sup cadm re
ex q no possidet qnia possideti ex d. ind. c. examinata cz hac
est ppt pma pendete tn het anexa est al non licet ut not
Jo. an. de pbat. d pncia in vo ceteris ¶ Scdo dubitat an igueno
passu sr pcylut. gte. gclndit illam opi. vaz et petitu q igueno
possz sr pcylut. gte. stitu antq fiat ad alia ingssio / et d q plag
Jo. an. in decidder. d spa d min. pe d nota sr glo. no st andiedo
et no in auten. et gsegnt in glo fi. Et io scdz. Jo. an. cz que
stitu fuit sic de elet. offi Si ctu peta l. lecta et tet v int.
in dcio dec. et finat glo. in tle. sepe. v ab exordio d vbo. sig.
Et ex eo q fit stitu cessat pmdicium actor cz cu no pclat
¶ 3a dubiu an pendente petitioe sumaria admittat dare
gnria petito plenaria pcylut. gte. dicitur q gnria sic cae sumaie
ippe qnia in eis sufficit semiplena pba et aliqn in ra tu
titu ut. C. d hys ad et. qn. l. pnti. Et qnics vng test
d qbz insti. d offi. indicis. f. si. v. h et in tlibz no pcedit
gvenctio Sentedas sunt summarie ippe vt qnia tollunt
solu spalia indicy et in tlibz non impedit gvenctio
vt inpposito si det petito sr instro vsure et deinde peta

illud purum et verum principaliter, nam tales causae potuerunt simul tractari et una summa terminari. Ad hoc dominus Pau. in decretali de. non ob. lex priva. C. ubi causa status quia non admittitur reconventio propter naturam possessorum quod in hoc est privilegiatum de ordi. cogni. c. fi. Idem quia non est causa usuraria summaria. Eadem demum si iudex velit summarie sit tractanda ad hoc glo. co. c. t. super verbo valeat que dicit quod invitis partibus potest summarie ordinem iuris. Unde nisi constet iudicem velle procedere summarie non potest dici summaria. Item ex quo lis in summaria est contestata non habet actor causam quare le si contestetur in reconventione hoc dicit maxime procedere quando reus reconveniens offert se incontinenti probare et renuntiat longioribus dilationibus. alle. dominus .b. in auth. et consequenter. ubi dicit quod procedit reconventio si vult renuntiare privilegio revolutionis ut simul tractentur. Idem dicitur ibi quod dixit in cle. fi. procedere quando fit reconventio ex causa diversa, secus quando fit super eadem re et dicto, ergo tunc cessat ista ratio, quia sicut est licitum per modum exceptionis omnes vias ad ducere defensiones. nihil ob. quin possum producere per modum petitionis. Ad hoc petita hosti. de resti. spo. ex cognitione. Ad hoc quod non de eo qui mitti. in pos. c. 1. super verbo possessionem ubi unus petit sibi restitui possessionem et alter petit confirmari ad hoc glo. in cle. dispendiosam de iudi. que dicit quod si creditor petit debitum hoc est causa ordinaria, et si reus excipit de usura nihilominus procedetur sicut causa ut ordinaria attenta natura petitionis. Contra si reus non solum excipit sed petat sibi principaliter si probat tunc procedetur summarie et sic causa summaria trahit ad se ordinariam. Et sic videtur concedendum contrarium non debet licere quod non liceret reo sicut actor petit principaliter per se ita et reus petere potest, nec est longior dispositio discussio in via petitionis principalis quam esset in via exceptionis. ad quam admittitur, et evitabit intricationes processuum, hinc est quod de eadem spoliatione possum excipere et agere simul et petere semel aut non. per hosti. de resti. spo. c. litteras. ¶ Dubitatur ultimo an causa usuraria sit criminalis quia agitur cumulative ad interesse partis et non ad penam delicti de pen. tue. Et consuluit dominus Jo. de Ricar. cum commissa sunt causae consulenda florentie advocatis.

Allegationes contra de Regularibus

An dispositio capituli non solum de regularibus prorogata per capitulum constitutum de regula. li. vi. liceat locari vel moniales facere clare ut professione infra annum non obligetur. Ordinum professione. Concludit allegationes quod non quia mendicantes non sunt quia mendicantes sunt quibus ad eorum congruam sustentationem redditus aut possessiones professionem sive regula vel constitutionem

quelibz mendicat s; p questu publicu tribue solz victu mita medi
citas de reli. do. c. i. li. vi. Ac hee moiales hnt possiōz ad cōgruaz suste
tacōm nec p questu publicu aut priuatu victu querut et dns guil
de mon. laud. in cle. vt pfessores de sta. regla dt. q mille mo
niales eant mendicantes q no plag lanif p dec. l. de sta regla
& sane. li. vi. a. quo Et dom est fedm eu; q moniales me
dicantu sunt pbate ordis minoz et pdicatorz. quales sut p̄dce
q hnt posses et mendicat Vndi pot q sicut illi qui de facto
mendicat qz no hnt possōes congentes no tn sunt mendicantes
nec phibentur de iure poss̄oz hre ut no. pan. in dcō cle. vt
possessoēs Ita illi qui ex fundatōe sue regule ul d' iure men
dicantes sc̄ licet d' fco no mendicet mendicantes dicūtur
tenet phibitoēs retinet possōes ul quia sup hoc hnt priuilegiu scēta
a ppa q possint itas posses. retinē ut pape fructu et quo ad
alia retinet priuilia et iura mendicantiu et medicantes dicūtur qz
priuilegiu strictu tolles no tollit aliud ff. de fini vba. pdi. si cōmg
de iur. pro. ex tenaz. de priul' c. pastoralis ¶ Dato g° q priuile
sunt habilitate ad possessoēs habendas ex hoc no sunt habi
litate ad alia nec libate ab alijs iuribz loqntibz d' medicantibz
hinc est q d' iure mendicat possent si d' fco no hrent possōes
ul optet fatei illas esse mendicantes qd est gt d tn c ̄sime
et sic dicit sic d' fco tonsulmsse ¶ Scdz dub. an expsse pfessio
infra annu in regla mendicantiu si duret p9 annu ratificat c
extracta pfessione Concludit q non qz dcō more ratificatio
causat. a fundato invalido ī. q. ī. tu paulus allat. glo. d' impug.
a recepcōe infuturz ut dcō c. no solu Et sic no valuit qz
no fuit qui recipe valet a se tn solo nisi sit recipiēs no pt
illo si ptn annu possent recipe lex foret imposita vbis et no
rebz de elec. cumissa & penn. li. vi. Vnde putat q tn
talis sic g phibitoz ingrediens possit recipi q sit nete q an
sire ad prim iniostu ut insō. no in pdcō. c. cumissa cō hoc
c. ō de sepul. li. vi.

Alle. v. de Officio Vicarij

D Isputat an plebani ul inferiores plati etiam inferiorem
habentes possint constitue vicarios tpales Et allat
q no de pben. extirpande §. qui vero Item qz ibi sic
casus in quibz quis fiunt p vicariu ut no. in dcō § c vo
et ibi glo Et allat d ad hoc de elect. licet canon ubi prochia
pse desinun dct Et ibi glo ordinaria allat p tanu d' offi.
vicar. thilos. sm vnd lauraz glo. allet. totu. ti. d' offi. vica

in antiquis et in .vi. [...] solu de offi. vica. Epus loquitur et de inferioribus
nullam facit mentionem qui de inferioribus non intelligitur ut vicarios facere
possent. ad hoc de cle. c. cu ex eo li. vi. nisi forte dispensationem absente
causa datur vicarius ab epo. non licet g[...] de iure et ibi ita arguit ibi
Jo. an. ut inferiores non possunt committere curam prochiarum. Item quia ultimus
videtur clausula monstrat et sic alii committere non poterunt ut de offi. de le.
c. si. et de offi. ord. c. cis quibus li. vi. In contrarium quod possunt ad dictam
generalem consuetudinem et observantiam tam in partibus quam in aliis ubi
ut possunt vicarios constituere etiam sine licentia Epi vel superioris
que sola observantia hoc eis tribuere pot que in talibus valet ut
no. Jo. an. in c. clericos de offi. vica. i. de iure ecclesie cessante consuetudine
idem di. [...] p. ecclesiam quia p alium li. vi. Item quia in talibus licet con
stituere procuratores ad omnia negocia ut in cle. procur. de procur. Item
quia pt facere yconomum sine auctoritate epi ut de iura calump. i. prelatorum
ut ibi no. Et yconomo pt committi cura temporalium de re. do. c. con
stitutus de offi. or. c. cu vos ¶ Item pt facere sindicum de sin. c. i.
et sic canonici non est differentia an dicatur constituo syndicum an procuratorem
vel yconomum de procur. c. petitio ¶ Item quia tales prelati sunt
iudices ordinarii de offi. ordi. c. cu ab ecclesiarum. de iudic. c. quanto ne
pla. vices suas. quam sup. in. i. notabili quia sicut ad omnes tes chori
dati et tales committunt vices suas de offi. ord. c. cis quibus all. do
Jo. an. post petrum de pen. c. omnis sup. glo. executorem in no. ubi
dicitur quod rectorem curatus pt committere non curato infra prochiam suam
certos casus vel articulos ad instar delegati ad committendum causam
Ad hoc in spe. de procur. § et que § ne ita hoc ubi dicit quod prelatus cum
ca. pnt facere generalem officialem qui omnia tota gerat sine negociis
sine in aliis Ad hoc allat. de. no. op. nunc. significavit ubi officialis
dicitur. Symonem congerit de ea. Ad hec det. quam .i. et .ii. ne prelati vices
suas a. g[...] quamque si non licet cum pecunia licet sine Ad hoc glo. ar.
in d[...]. c. quam .ii. ubi dicit quod epo iusta ca. absens pt committere vices
suas et sibi constituere vicarium qui het delegatum Et dato quod in
pan[...] locis fiat mentio de vicariis inferiorum prelatorum et in vi. et in
cle. fiat mentio de vicariis eporum ab ydeptitate racionis idem e dd[...]
de inferioribus prelatis et hec est veritas et sic approbat usus stilus eorum qui
est optimus interpres de consue. c. cu dilectus Non obstat § qui re
non quia loquitur de vicario perpetuo non temporali Item loquitur de prochiali
non collegiata non appellatur prochialis § dignitas de consuetudine c. textus
hodie e ti. c. statutum li. vi. Et est ro quia simplex het rectorem specialem
et solum in collegiata ubi e collegium et canonici de hiis que. si. a p
c. nouit et c. quanto Item § quin ubi non prohibetur generaliter vicarium
constitui sed dicit quod debz deservire per se non p alium in ordine que curam
requirunt s. sacerdotali Et sic restringitur ad illa que sunt ordinis sacerdotalis
ut in missa et aliis divinis officiis et cura prochiarum In aliis
autem que sunt iurisdictionis vel regiminis que non ex se spectat ad ordinem
non videtur hoc extendi Et ita videtur sentire c. nonnulli de cle. ex
mi. que dicit quod officium in ecclesia non pot committi nisi in ecclesiis curatis
et propter hoc in ecclesiis non curatis pot rector p alium deservire missis et aliis

diuis officiis desinere Nec a iure in isto casu impo(n)itur necessitas desinere
p(otes)t ut no. Jo. cal. de preben. sup(er) inordinata. Non obstat q(uod) ho. allat
q(uod) ibi est casus et c. q(uia) illi casus sunt eccl(es)iaz in vicarijs perpetuis
et q(uo)rum sibi iure agunt et q(ui) iure h(abe)nt iure (secun)dus in t(em)p(or)alibz qui
omnia agunt noie alterius qui p(ossu)nt constituere vicarium (secundum) ea sentit ho-
stien. in suma de offi. vicar. § in quibz ubi sol(et) ista (questio) que(ri)t(ur). ¶ Ad dec(retum) h(oc)
videt(ur) q(uod) illa loquit(ur) in simp(lici) parochiali eccl(es)ia non in collegiata p(otes)t
intelligi ecc(iam) § quo v(er)o q(uod) quo ad validitate constitutois vicarij illa
iura nichil disponunt sed quo ad hoc ut constituentes excusent(ur)
a no(n) residencia. hinc dicit q(uod) desinere debent p(otes)t et no(n) sufficit
q(uia) p(er) vicarium desinere valebit q(uia) constitu(tu)s (secundum) ipsi a residencia
non excusabunt(ur). Nam pot(est) platus committe(re) curam aliquam lxxiiii
di. singula et c. volumus et c. diaconi hec aut(em) no(n) sunt co(n)traria
residere et h(abe)re vicarium Nam d(e) offi. vicar. § in quibz plures dicunt
q(uod) absentans se sine cura plus peccat et magis aggravat(ur) absentia
si no(n) facit vicarium q(ua)m si faciat. q(uia) p(ri)mo casu vacuam ac indefensam
relinquit eccl(es)iaz. (Secun)do cum suffragio vicarij minuitur. Unde
omnis absentia licet no(n) excuset absentez faciat tn in istiz circa
constitutois vicarij d(iffe)r(enti)a aut(em) inter simp(lices) p(ar)ochiales eccl(es)ias et collegiatas
adhuc ostendit q(uod) aliud sunt residentia in simp(lici) et aliud d(e) collegiata
Nam in simp(lici) no(n) est nisi unus rector in colle(gia)ta plures sunt. Et variis
ergo sunt residentia in no(n) colle(gia)ta ut no(tat) Jo. an. p(er) Inno. d(e) cle.
non resi. c. ex p(ar)te. Et largius sunt inhabitantibz diversa beneficia
q(ua)m inhabitantibz unicum tm. Item rectores collegiatarum non arcentur
ad sacros dec(retum) (er)go licet et dec(retum) exstirpande que dicunt q(uod) debet
p(otes)t desinire in ordine quem requirit eccl(es)ia non
qui ad sacros non artant(ur) (secundum) de simp(lici) p(ar)ochiali p(ossu)nt intelligi in illibz
sacros ordines Ex hoc etiam sequit(ur) q(uod) tales plati p(ossu)nt committe(re) ad
vicariaz ad h(oc) glo. or. in cle. i. de preb. in v(er)bo p(ar)ochiales que dicunt
q(uod) rector eccl(es)ie p(ar)ochialis p(otes)t licet no(n) sit p(res)b(ite)r dare licentiam alium p(res)b(ite)ro mi-
nistrandi sacra suo p(ar)ochiano confitentis committe(re) (secundum) Ja. de de Castu
((Castiglo. Concludi pot(est) ex p(re)missis q(uod) si quis vult constituere
vicarium perpetuum non p(otes)t nisi in casibz. Si v(er)o t(em)p(or)alez constitue(re) vicarium
s(ecundum) quo ad articulum aliquez limitando vel eciam committendo
pot(est). Si universalez velit face(re) ipz vicarium s(ecundum) quo ad universa
alia vel que no(n) tangunt or(dine)z pot(est). Si quo ad tangentia or(dine)z
si est rector ecc(lesi)e no(n) curate p(otes)t. Si quo ad validitatem constitutois vicarij
si ecc(lesi)a est collegiata p(otes)t si ecc(lesi)a no(n) collegiata adhuc p(otes)t (secundum) no(n)
excusat(ur) p(er) hoc a residencia licet absentia in tantum no(n) conveniet
(secundum) J. d. an. de bu. — Ad(dit)o d. a. de bu.

Alle(gati)o 6.a de Electione

In hac sexta allegacione An valet electio hec. eligo talez ad beneficium
vacans morte tal. vel alio m(od)o quotienscumque dubium fuit dec(retum) (secundum)
de cler. li. vi. (pisticat ista electioz colacioz si est a alternativa
conditionalis et incerta non valz electio p(ro)p(ter) nec colatio

vl acceptaº et vbi valz vna cu[m] alia et hac ex ydemp[ti]te tenus. De
collatione p[ro]bat no[tandum] glo de c. ti. s[upe]r u[er]bo nota sup[er] d[ic]ta dec[retal]e ∫a. et d[icit] Inno
quo ad accep[tatione]m in d[ic]ta dec[retal]e ∫a et d[icit] cal. q[uod] c[on]c[ordat] in dec[retal]e tu no[n] ignores
de p[re]ben[dis] pl[us] d[icit] Inno. i[n] d[ic]ta dec[retal]e y. q[uod] si el[ect]us c[on]ditional[ite]r acceptauit et
assentiat eligentes cor[um] vota efficiu[n]tur cor[um] m[er]a que a principio
fuerunt certa et p[ro]cedit ad u[er]sus eos dec[retal]e y p[re]d[ic]ta In collatione aut[em]
valz si dica[tur] c[on]fero si vacat p[er] morte[m] sempronij vl' alio q[uo]m[od]o sine
p[er] cautela dat[ur] a doctoribus de conc[essione] p[re]be[nde] ex p[ar]te. et de rescrip[tis]
susceptu[m] li. vj. vbi glo. Jo. an. la. ab. et Jo. cal. in q[uest]ione q[ui] incip[it]
papa c[on]cessit Ad hoc q[uo]d scribit in dec[retal]e venie[n]s d[e] postu. pla. li. vj
Jo. an. q[uod] n[on] admitti[tur] talis forma eligo vl' postulo p[ro]ut melius
de iure valeat. ymo et valet collatio c[on]fero tibi talez p[re]benda[m]
vl' b[e]n[e]ficium si vacat Ad hoc l. cas de cond. et d[e]mo. tidy lo.
s[ecund]a ad hoc q[uo]d scribit Jo. an. de p[re]ben[dis] si tibi absenti li. vj.
melius glo in c. y. li. vj. bene tn facit dom Jo an. hic allat
q[uo]d fuit Jo. monaci dicentis q[uod] c[on]cl[usi]o facta p[er] executore[m] ignora[n]te
vacatione[m] b[e]n[e]fi[ci]j et impetranti etia[m] ignora[n]ti vacatione[m] valet du[m]
tn in veritate vacet cu[m] d[ic]t[is] ibi etia[m] tenet dom de Rota c[on]cl[usi]one
lxxvj. Item d[e] accep[tatio]ne electionis et collationis admittitur tal[is] forma
si michi debet[ur] et hac est in eod[em] versu Ad[de] q[uo]d no[tatur] d[e] app[ellationibus] dilecto
p[er] Inno. et Jo. an. non ob. d[ic]ta dec[retal]e y. que annullat vota mota
que reddunt vocem s[ub] electoris vl' p[er]sone eligende incertitudinez.
no[n] infirmat ergo p[er]sona c[on]sistere et a electore certa. licet alia cadat
extrinseca incertitudo. ut est in dec[retal]e infra[scriptis] p[ro] dictis dico eligo
titiu[m] vl' semproniu[m] p[er]sona non est certa vl' si dico eligo si
est doctor est nota p[er]sona et dubia que requirit tene[ri] c[on]tra
¶ Si vero dico eligo si debeo est incertitudo iuris etia[m] si eligo
illu[m] in que maior p[ar]s c[apitu]li c[on]sentit. et in pl[ur]ibus sed tu dico
eligo vl' postulo p[ro]ut melius de iure valet p[er]sona est certa
et collo vl' dico accepto si michi debe[tur] de iure p[er]sona e[st] certa
et collo quamvis ad cautela[m] vl' p[ro]pt[er] p[ro]babile dubiu[m] addicia[m]
postulo ut melius d[e] iure valet vel si dico accepto si michi
de iure debet[ur] de iure adderet[ur] ad cautela[m] et sub intelligere[tur]
etia[m] si no[n] fuisset appositu[m] ita dicit [com]muniter ¶ Sunt etia[m] q[ui]da[m]
ac[tu]s que no[n] inn[i]tunt[ur] iuri s[e]d in indiciis sed in instrum[entis] et ideo si
fiat c[on]trariu[m] bene tenet processus. ut si dicas p[ro]cedas iusticia
mediante Et tn si c[on]tra cus litigatoru[m] processerit valet processus
mero iure Non ob. q[uod] forma mandati sit exacta diligentia
obs[er]uanda. ad[de] q[uo]d no[tatur] Jo. an. d[e] p[re]ui[legiis] c[on]firmatio[n]e d[e] Rop[er]to
cansium d[e] p[re]scrip. c. si et in cle. 1. d[e] offi. d[e]le. et Inno. d[e] offi.
d[e]le. c. p[ru]denciam. licet in c[on]trariu[m] faciat q[uo]d scribit bar. d[e] f.
arbit[rio] et q[uo]d no[tatur] in l. qualit[er] de arbitris. De h[oc] dic ut d[i]x[i]
d[e] iur. iur. c. c[on]tra vallis. an de bu. ¶ In hac ergo electione
eligo tale[m] ad tale b[e]n[e]ficiu[m] vacantez morte talis vel alio

An. de Bu.

quomodocumque non est persone vel electionis incertitudo Nam de vacationibus
nulla ponitur exceptio quo ad modum vacandi Nam talis postulans vult
eligere et exprimit vacationis putationem sed quia possent multe causa
te esse ut renuntiatio expressa vel tacita privatio per ecclesia sine vel
defectum que quidem non sunt note ad cautelam ut tales modi comprehen
dantur adicitur vel alio quomodocumque. Et ex hac causa tolleratur eligo vel
postulo que tamen plus habent incertitudinis. tamen postulatio et electio habent
diversos effectus et diversas vias et modos procedendi ut patet de postu
prela. per totum. Ad hoc facit quia non est de substantia exprimere modos vaca
tionis Naz non est necesse quod per propriam moveatur persona ex eius facto vel
obmisso dicatur beneficium vacare. Naz sine expressione cause beneficium
possum dicere ipsa beneficia quocumque modo vacent tibi confero vel mando
tamen foret tractatus valeret collatio et in cle litteras de rescriptis ¶ facit quod
notatur in prima quinte glo. facit quod no. Jo. cal. in quodam que incipit ipsa
contulit An autem in decreto electionis sit necesse exprimere modum vacationis
scribit Jo. an. de renun. post translationem Item si foret dicens eligo te
tamen magis est incertum exprimere vacationis non certificata quam certificata
causa certo modo et ad cautelam admitto vel alio quia habet necessario persona
nec vacatio est incerta Et si aliqua sub est incertitudo illa est circa
modum vacationis et modus vacationis non est de substantia electionis
non vitiatur igitur electio. Ad hoc facit quod si a sententia diffinitiva appellatur
nulla causa expressa et expignatione causa posse illam iustificare sed tamen
et si in appellatione aliqua causa exprimatur non ob quam alias causas possum
proponere quia expressio illius cause que non erat de substantia non habet
vitiare appellationem vel alias causas auferre Sic in proposito in electionibus ad
beneficium non est necessaria expressio modi vacandi quomodo vacet.
expressio igitur modorum vacationis contrariorum subalternatorum non vitiat
electionis actum secundum Jo. la.

Allegatio Septima de probatione

Disputat an litteris quibus papa recomendat iudicii secularis quedam
plebanum tali plebis litigantem super occupatore bonorum plebanie
probent illum plebanum sive assignatur quod agere non possit quasi non ple
banus. Primo quod sic alle. quia non est hoc actus preiudiciale quo casu
semiplena et unius testis sufficit probatio de sen. ex. si vero ubi
hoc no. et c. scent. et quia talibus litteris in non preiudicialibus creditur
ut xxvii di. nobilissimus non enim hic agitur de titulo plebis sed de
possessionibus plebis ad hoc cle. i. de proba. quia in narratis de
facto suo creditur et plena datur probatio in narratis de facto alieno
creditur donec contrarium probetur. Ergo quo super hiis emanat assertio
vel narratio super quibus papa fundat intentionem ad hoc quod ibi
scribit pan. ubi dicit litteris non credi solum in eo quod dicit se.

fecisse sed in eo q dici^r ab alio coram se factum esse. Unde di^t q si narrat
p tlem factum coram se remissum beneficium p petitionem q p tles lras que beneficium
alteri confert pbat^r tamen. ¶ potest tamen inducere g^rum pbari ipsum
renotatum esse et renota^z ad eum devenisse Ad h^c de rept. non nulli
i penul^a glo. que glo fa^t ad propositum ubi d^t q si ppa di^t ad petitio
nem petentis tles lras et pbat^r petitor. Jo. an. ibi distinguit inter
uba assertiva et narrativa de priul. si ppa. li. vi. et p cle. si sumus
de sen. ex. et vere di^t quia illa uba ibi s^t plata super quibus non fu
dat intentionem et sic loq^r textus si ppa. Unde ppa in cle litteris de pba.
di^t q si ppa gferat beneficium qd vacare narrat p obitum sempronii
in curia. qd fide facit tam d' morte quam d' loco licet possit pro
bari g^rum. Eodem mo pbabit in proposito ppalis narratio q ple
banus coram eo talia exposuit et quia verisimile e q examinari
nam^m vel examinari fecit ad cuius petitionem scribit. an fuerit
plebanus vel non. quia mira stit q ad petitionem ignoti nichil
mandare debet Ad h^c q scribit. Jo. an. in nota super regula non hz
de re. iur. li. vi. ubi dicit q actuarius coram iudice seculari
pbat se clericum pducendo litteram in qua ppa confert sibi beneficium
tamquam clerico Ad h^c inducit etiam s. presumptionem lre autentice funis
clericalis et tonsure vel nullum vel modicum preiudicium alterius. ad que
etiam inducit lras ppales transire per multas manus et pillis g
presumendum. quia presumit^r q ppa illum examinaverit vel examinari
fecit beneficium conferendo. tamen alius h^c faciendum precipiat. xx. in
di. quum episcopus de cler. nichil addicat quia sufficiunt argumenta
ubi non fit preiudicium de cle. pe. c. ii. d' pen. ex insinuatione xx. v.
q. ii. Repte Ad h^c d' simo. c. cum a nobis misi. cum sua glo ubi per
Jo. an. Ad hanc glo. ex de re iu. c. i. li. vi. ut sentit fr. de Semis
in ope suo c. xii. in quo di^t q si ppa narrat de in Repte q
tiens sibi aliquid sufficeat et dat sibi iudicem postea puntito sibi
Repto si negat^r titium in curia fuisse dicit q lre pbat enim
in curia fuisse nec admitt^r pbare in g^rum p dictum cle. lras
et q ppa narrat factum ppriu et hanc de sentit gen. et guil. i d(ict)a
cle. ¶ In g^rum cle. si sumus d' sen. ex. ubi dici^r q si alicui scribat
sub nomine dignitatis ipsam approbare non videt^r nec aliquid nomi
nis tribuere. Sed dic q dicta cle. loq^r d' simpl^r nominatione
sed p ppam indicando vel narrando non asserendo nec se super tali
dignitate fundando ut si scribat Epo florentino si aliquid fe
cisse presente arch. pisano. et primicerio mediolanensi non pbat
pbari illud archi. vel primi. vel si scrib^t Epo florentino narrando
q mittit ad eum p. exactore diaconum pusinum etc. Sed quando ppa
principaliter nominat ad infirmandam suam intentionem. puta q narrat
q volt q tali plebano restitua^r tales res dicte plebis tunc

tale narratio et nominatio est sed principaliter super hoc ut sibi tamquam plebano
aliquid quod non nisi plebano fieri debet et hoc sentit gen. in dicta cle.
litteras idem pan. Item dicta cle. dicit quod non intendit ne novum ius
tribuere et hoc est planum. Nam littere non faciunt ipsum plebanum sed tantum
presumunt ipsum plebanum et quo ad intentionem tamen de quo scribit papa
nam si in alia tamen revocaretur in dubium an esset plebanus non probaretur
plebanus. Item si revocaretur prius in dubium an esset plebanus littere eius non
probarent plebanum. tum quia res inter alios acta. tum quia littere sunt
confecte super alia re secundum la. ¶ Ad hunc casum pro de presumptione illud co-
nexa te. eo. l. optimam. C. de contrahe. et committe. sti. et quod dixi in dicto
capitulo illud et facit quod ibi no. in no. an de bu. ¶ Adducit spe.
quare per confirmationem in forma communi a papa non tribuitur plenius ius quam ante
ea. et tamen est maioris auctoritatis et presumptionis quia inferior non
posset de illa cognoscere. quia tamen modo potius ut no. in ti. de confir.
uti. vel inu. et Jo. an. de electione cum inferiori de verbo confirmamus
Ista ergo stant simul quod non tribuat ius de novo et quod presumatur de
iure antiquo donec probetur contrarium alias decessores dicti doctores erravissent
dum tenuerant la. in dicta cle. Si summe dixit quod talis nominatio etiam quo
ad presumptionem non facit fidem nec tribuit ius. nec quo ad proprietatem
nec quo ad possessionem. Sed dicit allegans quod si intellexit de ass
assertiua vel super qua papa fundat intentionem male dicit et contra
predictos dat. sed putat quod intellexit de simplici narratiua. In alio etiam
male dixit secundus inferiore quia quo ad ius et quo ad proprietatem
queritur quia non est verum quo ad commodum nominantis et sic pro-
bant mira per eum monota. dixit etiam dicta cle. Licet quod satis probabiliter
dici posset quod papa super his in quibus fundat intentionem de facto
alieno narrat non de suo proprio vel predecessoris. si hoc facit motu proprio
talis nominatio probat. Sed si probari possit contrarium scilicet ad petitionem adversarii
non facit fidem. nec transfert onus probandi in adversarium. alle. de probe.
si motu proprio. li. vi. Sed locutus est sub dubio forte. alias plures
glo. ec. essent sublate et maiores glo. in dicta c. si nulli de rescriptis
et cle. licet. et quod ibi doctores scripserunt. et cum motus proprius probat ipse non
probat non nocet dispensatio non tollit defectum persone
presumptiones ut dicta c. si motu. Unde in c. si. nam sive scribat
motu proprio sive alieno non est magna vis. Sic enim potest insurgo
alieno motu proprio narrando errare sicut si ad alicuius instantiam
Unde in ecclesia immediata si non facit mentionem de numero et
scribit proprio motu licet non potest opponi prout de defectu intentionis ut
ibi no. Et dicit Jo. an. quod cautus debet esse advocatus in non opponendo ista. la.

Alle. octaua de iure pro.

Presentatis per patronos et confirmatis ibi per sedem putatis per

diberezse hec ptatem putandi a pronis petijt se confirmari postea
q no intendebat recede a pma putatide petebat se confirmari op scda
ad cautela. Tercius putatus petijt vt eligat altez ex putatoribz qui
qmo nuis. videt q no sit cogend eligere qua coniuncta e puta
de eode et ab eisde plnes itata/ sicut coniuncte mno si plnes
gthat ab eisdem p ulba de puti putibz. sicut coniuncta e app si
ab eode et ad eunndem et ab eode granaue plnes inpoit d app
bone et c. dicto sicut et impetioribz aplorum coniuncta e hat plnes
itata Item quia det ut quis dnas d elet. li. vj. no ht locum
i putatibz q loqr d elector que se dnasa d pben. tu in illis et p electos
gthr mno i ut elige des et electas ut li. vogte. qm § porro
de elet. tu ut canonicos no p putil et ido admitto annullato
de mre pro. de y. expectus in elet. c. pubto de elet. Et pupill9
litez no eligat pot tn putare q gthit sponsalia de spo inpu. linc
sz no mno. i. c. ti. t. a. li. vj. ¶ Ite vata altnatie admittit
i putatoibz no in electoribz d mr. pro. de y. et qr videt q hic
cleus teneat sunnd pnez pbe gpensu sicut et electores ut dto c.
y. qd ibi nd ita vide q putatus iactu posset pbe gensu se
et putates Item prom laici no artitut ad formam dete. q
gpe vnde eligit in putandum ut no arch. sup. ti. py. c. i.
et eligit altnatie tanq electoribz hat no licerit et d mte promi.
prom gstitut penis ad putadum cel si sint putes ul non
sint dpediti ut no. fre. de Se. in ope suo gclu. pt vp. ¶ Cla
pmittit alnq alys q ecctib9. tusmittit et gmittit vnes sin
gulorum. eccl si ad eas ty ad collegium ptet factus putandi ca
vna ps pot p alias putare alta pse ut no. pan. in c.
nobis d mr pro. In tanta gs dnusitate absurdu est trnhore
dispositione electois ad putare fingimus quia quot actus putat
tot putaces sicut qt res tot stipulaces ff d ubs. ob. l. scie debey
et tot legatu de leg. y. l. y. et qt crmina tot ab actaes ff. ad
turpil. l. i. § si plura. iq. iij. § vlt. vno actu plures
baptizant. soluntes gtradictes insurgunt d qst. di. iij. ppre
qo. an. d bap. t. i. d pen. c. t. aynlet d imm et qm. de
elet. sicut. de penis sclicet d pen. c. gmedgz. c. vna imia
plures actiones ff de iniurijs l. i. z l. tuquis § i. c. d eri
fil. l. i. et d iniuri. li. Ite aput. § fi. ¶ Item qo ad lucz
adusary dne sut putates ex qm plures duraz augetur ut esse
adusary q plus fatigetur in duabus qm in vna. Sed utridz
gcernit impugnare q esse posset q vna esset invalida et
alia valida q putates et putatus potuit esse tpe pme
et no tpe scde et sic desensio vnius no sufficiat ad defe ptz

altius et hoc est quod pondat textus in dicto c. ut quis ius duas. Unde
gelund' decr. dec. vendicione sibi locum d. putatis quod putio dict
elect. d' elect. quelibet iam d' iure patr. c. ij. m. 2o. Nobis et
c. venerabilis ad quod bene facit quod no. in c. si d' elect. li. vj. in glo. vj.
et ibi jo. an. in no. ubi illa decretalis loquitur d' elect. tamen ad
putacionem et ita potuerit fieri quod no. d' elect. scriat in glo. an penulti.
Sic et pena decretalis analtie loquitur d' eligentibus extenditur ad pu
tantes ut habetur toto observancia et per consult. jo. cal. de. bo. et
per fuit pronunciatum et tamen data electio per dec. que per extenditur
ad putacionem ut habetur observatum et non in dicto c. quod sit ❡ Iste
decretalis ut quis ius duas, potest vocibus duas d' necesse adversarii et
hac proportione putacionis alia est cur non nisi quivis illarum
valeat habere ius et hoc est huius locum d' putacionibus quia per putacione
ius acquiritur putato in tantum quod cessat institutio per ipsum de alio
facto xvj. ci. si. detinuit d' renunc. cum bertoldus no. jo. an.
d' postu. pla. c. fi. lex secunda ergo non pot ius competere si competit
ex prima quod quam vendat alii una cum sit d' fide instru. inter dilectos.
et ut ad electionem per ad putacionem requiritur confirmacio. sive decetur decetur
aut super victo non pot super imponi. ergo esset etiam metum que
electio confirmetur cum ambe contrarie non possunt valere. Ad hoc quod
dicitur de sacro nono quod aut plenum est aut nullum quod res est
individua ut d' glo. d' trs. pla. c. fi. vij. jo. an. in spe. de
rescripti pre. § tone aut cum x. Item obtentum e dicitur in addicione
quod contractus minorum d' spiritualibus vel carnalibus constrac. non pat quod
quis existens quod cum aut expresse tenuit et per nichil
addit secundus, aut non tenuit et pot conscientie ex secundo spirituali
ergo ex uno solo petenda est confirmacio ut d' elect. ut quis ius duas
❡ licet decretalis ut quis duas sit ius novum cum tamen sit antiqua
et per extenditur ad putacionem. Ad hoc quod no. de usu. cum tu. nad
et per ius antiquum non habebat in meto vagari d' rescriptis. c. fi.
et c. ci. cum in multis li. vj. Ad hoc quod no. d' libel. ob. c. ij.
Ubi videtur multitudinem non admittendam si quis actor e metus
et non pot sibi imputare si reo ei non volt certificare. Sed d' cursu
uno putatis debuit esse certus et antequam acceptavit et investi
gare an sibi competat. et ad hoc est statutum tamen d' elect. quis sit
li. vj. vij d' forme d' elect. c. 14 in li. quod electus debet esse
certus ut infra tempus. inter dec. decretalis quadriennii ita plene delibet
quod pure consentiat si la.

Allegacio nona d' confessione presbiteri

Disputatur hec an si presbiter beneficium annale ex confessione con
fitendi ut peracta quia post annum ex confessione vacare cepit

pra sine resnet colao eo vacante p morte eo vl pmacoz q illum
hebat ex cosmacoe legati vt pp etuu gferet alicui vl d' eo madet
pudi' no fac mentone d' gstae sim grd illa sit surreptitia. Et in
ht tet q no. qz vl gcessio intelligr tpalr vt est ex natia gstois
et hic no e tacitu quo exp'sse lras non dedisset ex qua sola cola
no rpmgit gstoi. Ex quo gclud q tacitunitas cuz q ppa no
tollit vl d'rogat illis rescribendo s; remanet in oi suo statu i tego
no viciat lras vt si taceat q secor mrac debeat se sinatue
gstois vl q ex gstoe debuiss impetre lrraz ab aliquo plato vl
alit' si ex gcessio intelligr ppetua Idem dit q d'mg cui bn
ficia no sunt tpalia s; ppetua et gsto disponens g'ma ncadit
aiglis nrie et hac no pot in pmdiciu supioris rsmo supioris
antitas intelligi excepta d' nr. nr. Clementes q no. glo d' rpt
costitutis cu sim. ¶ Resnado go colai sue tua bnficia analia
rednatr ad antiquas rglas iuris coio. vt p hac vice intelligr
ppetua. vt ht ppa fac mencoz d' gstoe spali que eu no obli
gat. vnde scrit p tole tale resna oz tullit capls ius elige di
p ia vice ita et nis annalitates absul p i a vice pan. vxe
Ex qua igi ppa p resna oz redux bnficiu ad suu cola oz et ab
stulit. c. ita ex modu electois sine tpus. Nec eni visile est q
mira cura volusse ligai obsnacoe gstois spalis. Impetrano ergo
no hct fac mentoz d' eo q iam gstoe ablatu est ¶ Secus eni
dic si hic bnficiu impetr tli resnatoe no pcedente qnia tuc
impetr bnficiu vacas eo tpre quo ptibat elco ad caplm
et eo tpre quo vigebat gsto de annalitte pcoris que taceri
no debuit in impetratoe p rglas capli sr lris d' rpt. Ad hc
allat. q. disputatu p. Jo. cal. et pan. d' bnfc mcmuli collato
pp ppaz. an poss renocari p abbate vt politu eccl. Et tenet
q non si ppa gcose gtulit. Secus si suppledo defecu et negli
genciaz abbatis p mra 2 vers p cu ibi monotas. Et idez sentit. Jo. an
de elec. tu ult. k. si glo hic. n. p hc dicit bnficiu mutasse
natuz suu vt ex dit pan. s; abeunte i°. cu porat colat e
rediuit ad suu cmz. Ad hc q ex tpia tpre resnaois cat ppetuu
in va statu in qa eu rpperit r' s; nasse videtr. Sed la d' casu vlt
q pat in sin. in allt xxxiij in fi. ¶ Ego credo q resnatio
intelligat 2 colao tpa lr vt dictat statutu qnia no e visile q
ppa velit tolle statutu pu editu et vacabi p gstoz vt dt gsto
elapsu anno q no intedit ppa tolle gstoe vt vbi statute
excepta nisi exprimat. Nec dcm pan. est sile. Illud est
eni pmde d' bnficia statute gstoe scata q sit tpale et qnia

Ad° dm. a. d. bu.

legibus

no toll' gstoz nisi ex pmat gstis remaet et eius vtis nisi dicunt
qd gsto deat restrīgi ad tolloes solu mo statuedu d quo attēdeda
essent vba gstonu Similiter de pmde d' bnficio manuali qd pat
reuocari ad nutu futurz instioz plati qz tunc bene instiois tolli
illa ptas cu instior ccedere actu supiorz d' illo sz no valet
retinere tanq bnficiu ante ipe tolatiu Et tunc sit exemptu
ab instiotis ptate scdm. An. de. Zen. / Scdo disputat an pte
ex pos fcaz p statutes ante ipe qua recepit eu ut ppetuu
videat' sublata gsto d' tpali bnficy. Et videt' qz sit qz sta ē
insfirmoē capli posset gralli cotute et expsse renūciare Adhr
d' pben. p illoz et c. dilco. dcato qz sit mirata et ita notat
pan. in. cle. ut pfessoes d' rgla. / Tercio disputat an si epus
d' gsbu canonicoz nut anni anfeat illa gstoz. An. dcato qz intelligat'
tpalis an sublatu gstoe remaeat ppetuus dicit qz sit. ex gsto de
mu p natz lapsu anno. ex qua gsu sublatu est eu no pnat
Adhr alle. d' elect. gnmssa. li. vi. vbi pmotus dect infra anu
pmari et si tn ē lapsu d' anno ex pmone no passit p hr
no ē pnatus ante Et est vo qz bn pass supncie dispesato
ut dicat. Jo. an. p quod tollet' pna. Stat hic hoc por esset
annalis vtute gstois. si tn illa ante lapsu an tollat' remaet
vecis por ex tolac aptua et ppetuus. Eu nt stip dixi bn. d anta
de sui na' st ppet. / Nec est opus alia eltoe seu institucōne
cuina esset fca iniuria pmc coloi. ut na. de pit. no itera.
sup rub ex. z maiore pg. Jo. cal. et pt gsulunt. ea. d' casti. / Te
nendo qz bnficiu z gcessio ipe intelligat' tpalit ut puto et ipe
psuppo. in hr ulto male decidit cuia gcessio statuete gstone
tpalit intelligi'. Vnde ex gcessatoe gstois attento puttipio no
intelligi' ppetua qz medieu actus scdm naz tpris gstois vigets
tpre actus. d' gsti. c. si. C. d' l. legeb. Vnde ad desciu legis no
deficit actus essencialis d' dmor. deg qui. ut ob. c. comissa
qz ibi gcessio erat ppetua cigme. hactt tpris lapsu sine p
mocone veniet pnato. ex qua cessat pnato remaet gcesset
scdm An. d' Zen.

Alleo x d' foro compe.

Disputat hic plura. Primu an Bononien Epus passit re
laxare iuramentu Bononiens de soluēdo vsuras intinens
qui vsurarum gtatu Bononie tenet. Adhr videt' qd no pot fors
pore gtatus cou alio nisi suo mediate nisi repat' ibidem ut ibi

No. d. gl. d. Zen.

legib9

qz no

habeat patrem de foro competenti. Roma. ff. de contrahenda emptione. l. vi. Secundo quia non agitur
ad implementum contractus seu observantiam sed ad ipsum contractum dissolvendum et iura
quae dant iurisdictionem ratione contractus loquuntur cum agitur ad implementum
ut not. ff. solu. matri. l. si cum dotem. Hic multa effundit inutilia quia
ratione debet esse istud quod cum agatur ad finem aperiendi viam tibi
ad petendum debitum sibi ut aliquid petatur dari vel fieri aperte. Sed
cum agitur ad extirpandum vitia quae dicatur sue potest in abutentem
procedere et probat per multa iura et argumenta quod in usurariis possit ex
officio procedere et quod usuraria sit crimen et delictum quod ab aliquo non ne
gatur. Et quod sit crimen ecclesiasticum et quod de quo cognoscit ecclesia etiam
in non subditos ut videas de usur. post miserabilem. Secundo quia talis absolutio
subrogatur loco remissionis quia credimus in fine declarandi contractum usu
rarium et sicut tenet ad remissionem potest procedi non ob defectum iurisdictionis sic ita in
proposito vero contractus vel debiti ita potest procedi ad hanc absolutionem.
Allegat dicta doctorum quae allegata in proposito dubio. Sed absque tanta
difficultate satis credo quod absolvere possit istis verbis a iuramento quia
suppositum est ei et agitur tamen de tollendo ligamine sibi subiecti et
deliberandi animam eius nec aliquid disponitur circa proprium absentis
et de hoc est casus secundum verum intellectum de foro competenti postulasti. Ita
quod in resolutione contractus quamvis sortiatur forum ubi impletur ut not. ff. de
qdi. iudic. l. cum eo loco et l. ubi. C. nisi. ap. q. / nisi p. b. sunt
et potest absolvere reum ab impetitione actoris utrumque abutitur C. de modo
ponendo § si autem reus secundum Io. an. de. Zab. Secundo dubitat
an possit procedere ad declarandum nullitatem contractus usurarii contra talem
abutentem et videtur dicendum quod sic / tum quia in tali non est necessaria litis contestatio
ut in summaria ut cle. dispendiosam. de iudi. nota cle. saepe de verbo
sign. / tum quia ubi non est prohibitum de remedio remissionis sed agitur
sed agitur ad finem tamen conclusam declarationis contra abutentem procedere
licet non contestata ut no. in auct. si omnes. C. si sit ab hoc dict. alle
absti. in auct. at quinsel. C. quo et quando. Et recitat dicta
bnotgars utrobique de contra meteoristi de offi. iudi. c. i. § quod
si aliquis petat se cassari de matricula etc. potest procedi ad diffinitivam.
Ex his concludit ad primum dubium quod cum haec declaratio succe
dat loco remissionis sicut procedi ad remissionem per § contrahentes ita
possit procedi ad hanc sententiam ad utrumque allegat quia hic agitur de
periculo animae quo casu in absentem proceditur ad diffinitivam
utrumque sit ut in beneficiali et matrimoniali ut lite non contestata cum
§ porro et § si autem. Tertio disputat utrum exceptio
quae opponitur contra petitorem ut declaretur contractus usurarius si opponatur
quod non competit an illa debeat opponi ante litem contestatam. Immo dicat
quod debet opponi ante litem contestatam de dilatoriis postea et probat similiter

Idem d' licet no allat allegas de rppt' sup lris etal' Ex ep ide in l. pscptone C. gt mo ut vti pub Et idem Jnno in q gthentes Contrariu sentit de foro cpe. tmpi et tenet Jo an in ppe ti de inp. x. sed ponit et bar. in l. non exoigitur ff si certu petatur. Unde bar in dca l. pscptone // Ulto dubitet si oppanatur exceptio q no gtexit gnis in tali loco gnis pbet an dicens gtta an dicens negans dicit q omis spectat ad tetatu et pbabit negatiua si hebit actor instrum qr exhibito instrto instre pbabit se anibuntem fuisse scdm formam l. optimam. C. de gthen. et tent. st.

Si reus habeat instrum dicit q toget exhibe et hr qr non e in ptate actoris Alle. no. in. c. 1. de pbar. ubi dicit q no gpelli actor fictionis mentionem de instro illud exhibe qua no psumit esse penes eu. cu et si ut no togetur in pui. et si non toget in hoc incidett qr no est gnis ad impossibile toget9 pbat qr hec forma pbationis si fit ut reus se purget iurando se innocetem de time et gpurgatores iurent si illud trade ut no de pnr. tu. attedens. Tamen si indutu purgtio sup defectu natalium pntitur modus pgandi et iurabit se trade fuisse filium legittim qua d' veritate scin no pot ut no in dca dec attedens Sic in pposito togetur reus pduce instrum de domo sua ut d de pba. c. 1. qr illud no pdnat q se s3 ppe ut inuetur in pbatone negatiue et ut negatiua vaga toherere qua alunde hri no pot. Et p dicitur qno toge pduce instrum q forte negat fuisse effectu reuit ad petitaz Jmo in c. cu p. de fide instru et. Jo. an. ut sicut appus petit exhibe instrum. qr psumitur esse penes appu mandabit ipm exhibi et si neget pmotabit q illa petitio no meatur nec qmodu gpeqnatur. Et hoc. l. cu qndy. C. d' fide instru & est tag. p bar.

No reu toge pduce instrm

No petitio per di qr negatis instrm effectu si aliqr re.

Alle(gatio) undecima de exceptionibus

Tractatur hic an prochiani vel sui incesse et petuli aue ptepnedo factu et prong vel sui incesse ut possit pntare, possint age ut ecclia declaratur remotis ab eccia ex vibus gsionis legati dutis gcubinariu pnatu ipso iure Et habentes ptatem pmdendi possint pmde hoc declato posito q agentes sint laici et videt Et videtur q no / qr tales remonetur ab actione de accusationum. p. tum ma. Et qua ex quo pnatus ipso iure declato videtur supflua declinat gtrariu qr laicis et villicis vel sui incesse agit gt clericu tumult et eius triuialit. in. c. vi. omnibus de testi. decreto. hic pnimus ppeqnit incesse sua qr vult pntare Item prochianorum incesse ut recipiat facti ecctia abeo. quorum incest ad hoc de cler. dudum. ii. Et q tales ad hoc age possit no de cler. quelam Non obstat sadm q gstitutio est fundata sup

gstone legati que hoc voluit q deinde elige possint ul' pvide cu hoc est declaratiu. ¶ Item dato q possent pcede ad electiom ne postea in executioe negotii surgat difficultas. Ad hoc de homi p huam li. vi. in fi. et q ibi no ~~in licet epus~~ Ad hoc glo de elec. cmissa in vbo insto e. li. Ad hoc q no in licet epus de p be. li. vi. s vbo mutato in fi. Et Jo an in sp'e de app. si r'a. Et q no de i. sp'e de sen. xbat q est ante illa in fi.

Alle° xii de locato

Disputat hic an huius mandatum a plato ad locandum p. v annos p'ma et in illis finitis in ptinenti ad alios qnque. et sic successive an possit sub eodem instituti plures locatores. p'o allegat defectum gsensus capli ad tales locatores de his que fi. a p. gnto et c. nomi. ad hoc de rebus ecclesie // 2° q locatores s' fre ad non modicum tpus q no pt qrima e spes alienatoinis ut in c. i. de reb3 ecc. no alie. n° ob q nulla excedat qnquenium. q hec ex ecclesie pollent una fere ul immediate supposime plures qr qd una via uz de re in eod gnali li. vi. vel saltem ultie locatores ex qb3 transgssum est tpus no valuerit Ad dec. de aplice de donat. et glo. i. in vbo renotari et ibi Jo an. Ecio qr dictus pcur no ht mandatum nisi p una locatoe qui queri et pxima l. bones q h' smo ff de vbo. sig. de pben. no pot. li. vi. Scdo disputat an in madato ad locandum oima 2 singla possessiones 2 bona ecce veniut ut possint locare ecclesiam ul' campanile ul' domos gtiguas eccle et habitatores canonicorum et plebem eccle. dicit q no qr locando ecclam no locat bo eccle Adlt glo sup vbo inita in cle. i. de reb. pben. Ad hc de rebus suscepitum. ¶ Item qr eccla no pot locare ut in c. ii glo. ii. ne plati vices suas. et ho. in c. fi. x. q. i. sacerdotes et c. se xii q. vii. c. i. Nec opensat auctas Epi de dea. qr ins et c. phibemus immo nec clico licet ecclam encatum locare. qma pse debet deservire no p aliud de pben. extirpande § qui vo de elec. licet canon li. vi. Et ibi dicit Jo an q plati inferiores no pnt gmittere curam inferiorum pchianorum Ideo hic ecclam locare no venit in gnali madato de offi vicarii eo in gnali li. vi. Et idem pet omnio de capanili qr ps est eccle 2 debent ibi stare capellani ad gvocandum ppln. de homne exples et c. Jo de. off custo. c. i. et ii. de qno de sen. ex. c. ius so. Idem de cimiterio qr gaudet eodem pvilio quo eccla xvii. q. iiii qnque de sac. ecc. gsulnisti de i mm. ecc. c. fi. Idem de domibus gtiguis et habitatonibus canonicorum et septa ecce xxx passuum aculantur xvii q. iiii sicut vete. et c. q. si quis gtuax. c. q. c. si qs in atrio

ex p̃ q in metuẽtes . c. tã et q si qnis mreti et t qstitui⁹
ex q r . scõz et glo . in dto . c. rõ statuimus . Et qñtu sit passy
ꝑ[illegible] in dto c. sicut in sacro . ad hac q̃ no . inppe de sinnt
ex p̃t l . inn . etc inpeda forma . Item tã habitatio domus
et septa ecc̃e sit tot̃ plato et canonic̃ et qlibet teneat ad rñ
dendu no pot loc̃are ꝑlat⁹ habitatorꝫ ipoz clũcoz nec cos
inire habitatoris ꝑnare . sup̃ra .

Alle^o xiij de sent excõi

H Ic concludit religiosu no excusari ab errore inisi qr excõiauit monitõe no ꝑmissa et q celebrauit suspesus ignorãs penã irregl̃aris qr potat ꝯsile pecõres . Et qualitet excusetur ab apicibz iuris , excusat quo ad temadũ q̃uitatem delicti no tñ quo ad tollendũ delictu excõis . Scõo ꝯcludit q ex ꝑuilo quo iur̃ pot absoluẽ ab irreg̃laritate pt q si quis sit excessus possit absolue ab irregularitate ꝑpter celebracõez diuinoꝝ qui est suspensus eo q excõicauit monitõe no ꝑmissa nt ꝑuilegii aliquid opet tã cũs iũs m̃tus surgat cũ q̃m mete . Sed remota pot esse leuis attentu cũ excõicadi remotu sine monitõe . Conclud^r etiã legatu posse absolue irreglãz q incurrit irreglaritas celebrando suspẽsus qy no celebrat i ꝯtemptũ de quo d'cit . extra de . c. ꝯtra .

Alle^o xiiij de pbend

C Onclusio p^a . d hac alle^o q ꝑcut legat⁹ pot rñruẽ ꝯuid b[n]ficiũ et inhibẽ ita executor ab eo d'putatꝰ actat ad h^c d' conces ꝑbe . c. i . l . vi . ad p^o actat de offi le . ꝑonti de pben si tibi absenti . l . vi . Scda ꝯclu . no lic ꝯgrac caplo ea q^e fiu in caplo ad h^c q no . Jo . an . d'q ꝯs pben . c. i . l . vi . sup vbo inponẽps et actat glo de ꝑimo d'nis in vbo officialibz . vide tex . de rept⁹ cum te . Tcia q inhibeto et decreto legati legat ignatꝫ actat no ꝑmo- net . inde quoꝝ tã dictis d' iure pro et Jo . an . in c̃ si apl'ice de pben l . vi sup glo . nota p imn et pt passit legati sunt nl ignorat ꝑcut ꝑpa actat dem pan . in c. le . i . de ꝯas . pben . in d' attẽptare . Quarta ꝯclu^o q rñn^o ꝯbende vacãtis ex- tendit ad certas no innueratã actat dem . ha . de ꝯas . pben . ex p̃te et dem pan . in c. le . i . de ꝑ lr̃as de rept⁹ et glo . d' ꝯass pben c. si . l . vi . Quinta ꝯclu^o q eo q mẽtia porcõnis assignat^r et debent^r canonicis eo ipo pba^r innueratu qr porcõis app^e intelligendo in potiri significato ꝯphendit^r ꝑatto ꝑuilegiatu et in sno patõn significato intelligendu est

sedm construtu modu loquedi d' v. pg. capitulis de fructu. ex. signa. Sex
tu g'clu° eo q' ineccta est declaracionis mis canonicorum semp intelligi statuta
mis pbedarum nl' porcionu et ibi parochis est vacato allat primo i.
ex pte d' g'ces pben. c. composita d' rescripto. c. capitulo in glo. magna
& itemque ipsa mandat et in. c. constitutum e. fi. prima d' pben. dilecto
allat d' consti. translato idem est d' tiato mis pbedarum intelligi de
tiatis mis canonicorum allat glo. in. c. ex pte. de g'ces pben i u'bo distincte

Septima g'clu° si mande' pvideri de canonicatu et pbeda que va
cavit licz ibi no sit mis pbedarum et sedm una opinionem de pben no
possit pvideri pvidebi' de canonicatu. Ex quo illi pti mandati pvideri
pvidebit' de pte et hebis alias porcionis allat q' si no pot tota
madato pare parendu est pti diuidne cu pt no glo d' rescripto
constitutum et in. c. si capto de g'ces pben. li. vi. de pben dilectus. e.
ti. si clericus & si vo. li. vi. de dolo et contumacia dilecti et q' talia
sepa'lia &c ut in glo vtile d' re iur li. vi. Et sepe tosti' canonicus
sub except'e pben de pben. si postq. li. vi. e. ti. cum et sic nomine
pben large intelligi' de maior. ar. de vbo. sig. cum olim ad h' qd
no. Jo. an. de consti. cum in. pte compo. sup glo. hat ergo ad
hat qd no. i. q. iii. §. i. allat q' si manda' pvideri de vacatu
et nichil vacat pvidet' de tovbus redditibus. no primo de pben.
relato h'. ob. si dica' q' rpta est surrepticia nisi tu di' d' vacatione
rescripta tam to quassat' q' no e surrepticia. s' no g'clu' rescripta i d' fauo
meliore sicut si impetrem in pvideri in aliqua ecclia dioc
no q' cluderetur ab ecclia kathedrali vicio surrepcionis s' no q' claude'
optendit. Vltimo pbat e'pioz primo. q' remittito deat fieri
aut in maibz epi aut in manibz plati qui passit i vtis
destitutio sum Jo. cal. ut ipse di'. q' remitt' z accept'e ht vim tang
dam destituc'. q' p h' desinit esse platus renuncians ad h' q. no.
Jo. an. in c. cu pinvicto sr glo fi. de hoc rescripto di' se obtinuisse
&c

Alleg. xv de preben.

1. Idem e dica' plebe sci Stephani de prato et eccliam sci Stephani
d' prato q' plebs e matr' z mtr' ideo q' regenerat et ple
banalis d'icit cu e baptismalis xvi q. i. c. decimas. Et
matrix d' maior locus de sma ex. c. i. & i. cle i. glo. in vbo matr'
vnde ide e dicte ecclia maior d' prato et ecclia matr' d' prato.
nec. ob. q' no pponat' q' dcm fuit eccla maioz s' simplicit ecclia
sci Stephani d' prato. q' illud maior det refri ad ecclam no ad
psona sed. q' est romana ut pot recipe dispoz. ad h' dca cle. i.
de sen. ex. cu glo. d' rescripto. c. i. et. c. ex transmissa d' tusat. c.
pteca. n. no est necesse q'ue pbare esse legatum q' eu g' fuit
legatus e notoriu. Et q' ex g'stro ctu'ne credi' q' e legatus
ei assenti. pt in. di. Nobilissimus. no in spe. de lega. § spe

No. dicat si vend t' g'stitut

xº quod si gº. Et eo q fatit actum in provincia dicetis se legatum licet non
addiciat se legatum illius provincie, videtur se dicere legatum illius provincie
mihi allegatur. Impetrans super vacatura fiat sibi mentio de modo. no. Jo.
An. de rescriptis constitutus super verbo vacature alle. de concessione prebende. dilecto. c.
ti. eo parte Item est necesse facere mentionem de modo quo quis vult recipi
vult minus et sic loquitur dec. constitutus. et sic firmat. Jo. An. si tamen
si impetrat infra mensem et non vult recipi nisi vult minus facit quod
no. de lit. conte. c. i. li. vi. in glosa ¶ Item dicit quod est facienda mentio
de iuramento quo vult recipi quod iuramentum nam mandatum est sic formado
modo quod formatur recipere eo intra mensem ut dicit dec. constitutus Item no-
dat. quod mittit mandatum auctoritas superioris indiget conceptam ut vitiat
glo. in dicta glo. constitutus ut sic mandatum non apprehendat hunc casum
quo venimus quia mandatum quare superior mandat alle. decre. Archi. et Jo.
An. de concessione prebende. si. t. super verbo tantum ubi dicit quod approbatur opinio
illorum qui dicunt quod de modo non est facienda mentio nisi de mandato Item
mandatum non transit ad successorem sed illi quibus fieret minus sunt obligati
Et illi quibus fieret hodie non sunt. quia cavet tempore constitutionis et mandati
Item notitia patet surreptionis hic locum in impetrationibus tacitis vel
assentibus aliquando surreptitie de rescriptis super litteris non responsionibus
que fuerunt ante superiores. quia in talibus non habet narratio facere mentionem de
modo vel mandato inferioris Item dicit quod expressio in executoria non tollit
surreptionem ut unde si in executoria est clausula remoto quolibet
detentore non tollit surreptionem litterarum gratiosarum alle. decre. Jo. cal. unde
in verbo assignet. In contingit quod processum executoris titulo vel co-
gnitio maiori sit mandatarius si inveneris et alle. quod non. per Inno.
in c. si. de prebendis. et est textus de concessione prebende. si capitulo. li. vi. non debet verbum
si inveneris quare sonat in mentionem sicut illa si est ydoneus ut no.
in cle. i. de offi. de le. cum plus si habeat ydoneus quam constitutio continetur
quare vult in alia ydoneitas multa alia ¶ Et aliud est dicere si
est constitutus et aliud si inveneris quare constitutio non patet sine cause cogni-
tione ut no. cap. 9. et abbas. in dicta lege ymo clerici glo. or. no.
¶ Ad hoc quod comminari possit et se instruere executor sine cause
cognitione. no. Jo. An. de prebendis si eum. li. vi. super verbo renuntiet et Guill.
in dicta cle. iuxta de rescriptis. Nota per hoc quod pronuntiavit per partem sufficientem
assumpsit partes indices quare verbum pronuntiare non solum competit iudicia sed
alteri aliquando quod superioritate agenti vel declaranti unde papa pro-
nuntiat tempora feriandi per totum annum de conse. di. iii. pronuntiandum Ite-
mo etiam quod dicitur pronuntiare processionem suam xvii. q. iiii. sed ecclesie iste. et
cum in principalis executoris sit executoria per ea debet presumi nisi
expresse appareat quod partes iudices velint assumere quare in alia est via se-
cundaria qua patet assumere si vult sed non cogitur ut in glo.

No dicas ut verba si inveneris et si est constitutus

in dicto cle. unica d' offi. d' le. Et qnus p dcto d' me vast' q' tn
est decis tua costat' opedmo ab hac actu qcludi' dis qcutio ut
no. glo. d' rpt statutu. §. assessores. li. vj. et q' ibi no. glo. i vbo
r'luquat' et vide i. d' mre proi. in vbo oneras tu remissi bz.
ribus.

Alle° xvj de concess' preben.

An valeat collato pbende vacant' d' iure sed no de facto
Jmo in dec° de multa dicat possesiom fa. no impedie possio-
collonem et glo de simt dtis ftd in c. licet Epns d' pben
li. vj. v. so an. in nota qtradict in c. erat sup vbo qfert qd plag
tal. in c. cu inris de. qes. pben. ubi no valet collo. no vacat de
fco. q' vo ro q' ibi lre fuerut surreptitie ppt coloratu possessor
quo coloatu dicit. qn fuit ptus in cosente licet fuit d'fcus d' recipi
ente ut no. in dicto dec°. cu inris ubi tal. in. i. q. 2 ho. in suma de
qcs. pbe. § n. pts prin. No coloatu qn est e sonats simo hois
ul iure ut di' tal. c. i. q. a dco dec°. et simo i. c. qua dncp'z iu.
resignacoib' ubi di' q' sufficit amoto p'smaz epi q' d'fto no
amoneat' ut no remaneat coloatu. Ex quo qclu' q' no ht
coloratu qui ht ab archidiacono tmq mag ecrit ligate p rsua q'
et inhibitioz legati Ad h' licet no alleget d' q cs. pben. ppo sit
ne se vat. i° An. de. 2bu. ide di' in collo' illi' qui habet
cu ab i° tmq magis ligate p dectu legati q' si sola simo hois
tollit colocz fortg dectu q' pot dici hois sma ite di' q' dici'
fuado mentum d' posso coloatu est vez qn aliqd corpale
possidet' et tpale non si aliqd tn incorpale posside' ut in
tinoicatu et sic ad huc casu no qtedit' ill° eodem Item no
pced' c. cu inris ut ibi no. io. An n' impedit' qcutor co
fere ppt posso altius qn qcutor ante detentatioz possessois
potat d' iure qfe' beficiu possesu ut debitu illi cu const qd
ecl ipe. no. in dec°. c. de rcpt et so tal. in dcto dec°. cu inris
in. a. q. et in obiec. ¶ Vetto di' q' licet in kathedli eccl^a qn
inddat pnudi de stalo ecc qpmat' nome sci. ut no. jo. an. de
pben. quamis sup glo. q' si mandet' et sup u bo insfiiby falli'
tn exprimit' insfioiby. fallit h' quis in locis solepnibg hutiby
matres ecclias et di' q' qnq; i illis exprim' nome eccl°. iioie
sci no qcesso. Non vult go q' ff in talib' solepnibg stubat'
sine noie sci ut no viciet' rcptu sed q' viciet' si exprimat'
h' no dicat n' vmcq fuit auditu. h. n. la.

Alle° xvij de offi. dele.

a An datio executorz legati sup qnd ftu p eu qpplet mor
te d'legantis ul remotoe legati sicut no qpprimit d gra
ppc de offi. d' le. si sup. li. vj. videt' q' no q' qporbitus
est ius ut no. ibi glo. in. go. ec. pb ftem i legatis i qtby pcorp

;remocones;

p9

remocoes etiam usurpatores expirat de offi. le. pnti. li. vi. ¶ Contrarium dicit quia dec. fundatur super equitate ne pereant vel diminuantur gratiam differat: que ro idem in legato go. idem sentit ibi arch. Ad hec quod no. de offi. dele. c. si t. i. et jo. an. ibi idem videtur sentire in ultimo ap. No. ob. dec. pnti quia loquitur de potestate executoris non statu gratiam ¶ An si apparet vel legato datus sit executor super gratiam facienda si ante mortem ipse executor contulit ergo gratiam sit statum post mortem ipse vel legatus potius totoz statim ab executore expirat potestas executoris quo ad inde dendum possessionem vel per contradictoribus compescendis vel alijs que exigunt videtur quod expirat quia dec. sit gratiam loquitur cum datus est executor super gratiam ita statum ¶ Videatur contrarium quia par ratio sit enim dat gratiam ita statum vel facienda et eam contulisse ante morte Et sic sicut primo non expirat ita nec modo pari ratione ¶ Iste fuerit contra executor passim est plus ab initio executores fuisse datos super gratiam statum plus enim adaptatur hic casus ad in ra aliqua que voluit potestate delegati non expirare per morte re. non integra de offi. de le. gratiam et relatum est licet. et ij. et sic dec. pnti que dicit finita legatione expirare passim et potestatem executoris dum modo ad totoz etc. hoc probat cyno lectura et hoc putat equum et iuri conforme. nec possit tanto modo notarii dicere nisi potestatem executoris concessa tollere ita statum vel concessa cum statum tollere tum potius ea secuta fuit toto durante potestate que valida remansit et ita de facto abominit. lapus Et addo quod hic casus est in c. sicut. ij. ko. de preben. li. vi. dominus.

Allegatio xviij de penis

q Qua pena puniantur mendicantes validi fingentes furantes tolo-
ribus et exhibentes se vulgo infirmos cum non sint. vt contra-
rium ... quod ut falsarij patet de penis cum ex
co et qui aut de privil. tnarum ut ibi glo. in verbo obnuxito Ad hoc
dicit bar. Deportatibus insignia ... cum non sint ff de falsis. cos ut ibi
vt no. in suo libello de insignijs et armis in pri. ¶ Ad hoc quod de
in l. cum eis de mendi. va. li. x. dicit quod puniuntur criminaliter
quia pena applicatur potius dicit quod alnio est se fingere infirmum cum
non sit. almo furatur coloribus se defert pare ut applicat leprosus
quia non solum non dicit se infirmum sed falso actu procedit ad actum
et quantum est in se alios fideliter decipit et furtum committit quia da
mo. dec vel rapina. de clerico. ordin. ij. Et si dicitur collegium
leprosorum ut dicitur primo. de ecc. edif. tum dicit possit dici monasterium
falsi religiosi et sic per primo allegata ad instar fal
sarij punietur et per notata per jo. de simo. infirmitate

Allegatio xix de privilegijs et

a An abbas habeat vsum mitre et annuli et baculi

possit illo uti ext. ``mostruz`` Venor priuilegii est inspiciedus de priuil.
vt aplica. li. vj ait glo. Et si ex priuilegio cõpetat solum infra septa
mon. decetate. 2q. li. cui cõtingat et Jo. An. ptg eius sup vbo solum
ab. mod. dicit q no pugna remittit Jo. an. ad dctaz dec. vt aplice et si
hcat vsus pontificalium in suo mon. invitatus ad alium mon. patit
i pontificalibus celebrare si mon. ipsi ad qd est invitatus est exemptum
ar. ar. de tpi. or. qd tulatio cui cõtor. Si no exemptus possset
Epus phibere prout Jo. an. de priuil. abbates sup vbo alb. li. vj.

Allegacio xx ne sede vacante.

Si vacante sede capitulum statuat quod nuo eo caucionem subsidium
Epo debitum ex cõsuetudine solvendum et iurat et obligat se ad penas
an no ob dcam cõsuetudine et iuramento possit dcam cautionem sub
sidium exigere. Alle. q possit qz hoc pot Epus de iure cõi exigere de
consi. cum aplicus 2 suprmeus et p censura ecclesiasticam subditos ad hoc
compescere de exces. pla. frequentes. i. cle. Nec ob. cõsto qz no pnt
statuere qz nihil de offi. arch. c. fi. et qd ibi no. et qz no pnt statuere
cõtra iura tangentia alterius ut. c. cõsortium § fi. de vbo sig. li. vj.
cum remissis ibi. Item q cõsto esset cõtra cautate 2 laudabilem cõsuetudinem
cleros aut cõstaciones no pnt tolli p statutum de simo. ad aplica. Item
qz facta sunt vacante sede Epali cum tpre caret ultimo defensore
ne sede vacan. p totum. Item qz p indirectum prejudicatur sedi aplice qz
sit de facili solum no possset cõpendato statuto eccle et per cõsuluit

Allegacio xxj de iure iurando.

Ad dubium procedens puniti an no ob pene vel iuramento possit
exigi q possit allegat qz ex quo iuste pot imponere iuste
pnt sine rec. ca. qz tollatum sit de consti. translato lxxx.
pnt. ca. nec sic. Jo. An. d temp. or. c. ij. li. vj. in vbo epus. Sub
di. tantis. Nota hoc nam Jo. an. de tep. or. c. ij li. vj. in vbo epis. Sub
lato principali quo 2 accessorium pene 2 iura. glo de pcur. c. ij
i glo. que incip si pena. Nota hoc ttum mandatum alle. no. p primo de pben
dilcto et p pa. in cle. vt professores de regla. et de hijs que sunt a ma
pt. ca. c. i. et qua iuramentum sunt temerarium 2st no suadum de
iure iur. sicut 2st potius timenda e pena temarij iuramenti quam transgressionis
sionis possset tn ad cautelam absolui p Epm vel eius vicarium

Allegacio xxij de iure iurando.

In sufficiat procurator presentare infra quatuor menses no faciendo fidem
de mandato infra menses quatuor dicit q no qz pia sunt nov
presentasse vel minus sufficienter presentasse infra tempus alle. glo. de
elect. sicut insto li. vj. Secundo dubitat. an si procuratores dati sint
d no insolidum ad presentandum si alter presentet et presentatus remittet presentationem
an valeat. Secundo presentatus dicat q no qz p presentationis actum sunt
acompatus p primo ex quo dati sunt sine clausula Nec hoc casu exigo
cõpatus p primo ex qua dati sunt sine clausula. Nota
lit. qtc. qz no sinit mattu mortali d pcur. Si duo li. vj. Nota
alle. Jo. An. in dco. c. Si quis insto in vbo acompanatus. Item

pntu fca de vno lit pedete illo renunciare possit fi pnta de alio
vide q non p dec vt lite pen. c. n. licet di Jo an. contrarium in dto dec.
i. immo videtur dicere contrarium q habeat locu etiam in pntatoribus in eo q dicit
et ideo in pntatione. et licet submittat saltem clitos h dubitatione dixit
In patir qui ht mandatu ad pntandum a dnis possit dmersas
pntare alle. q no. c. penl. d elect. vi. li. vbi est. eade ro. alle
dixi Jo. an. in dto. c. in vbo nichil agit. Et idem dicit q si procurat
pntauerit vnu nomie singulari no potest pntare aliu nomie collegii
quia hic contrarietas repugnat. Vnde disputat. Jo. cal. q si sic fuerint
due electores in discordia et canonicus in vtraque fuit contentus ptus
q si altas ratificauit no patit precum contemptum quia sic in p
tum ius suum in altera ita in presto

Alle xx in d dote ptus dimortuu restituenda nichil h bom dit. Alle xx de ca pos.

L Imitat dec. sollicite d resti. spo. vt nigitur dit predicatores renunciato
exceptionem no admitti ptus spoliatoris est verum q renuntia ha
buit omne pntam et fine ptus spoliationis secus si h nit prin. ante spo li oz
ut q prius fuit datus ad renuntiandum ante q renuntiaret ptus spolia oz
allegatam p. c. sollicite. alle tu in roe sui quia cessat ro illa secundum
eu. q non est verisimile q sponte re. C Scdo licet in possessorio
agenti in bnficialibus no ob. exceptio ppetuis esse destitus a pni ob.
tn exceptio ppetuis d fitus d quo constat in indicio vt si constet ex litis aliquis
pfinaoz forte vt quia a narret h in litis ppe vt in cle. litis. de pba.
no. gla. de elect. si forte in vbo evidentem Ad h dec. i. d resti. spo.
Alle no. p. pan. in cle. constitutionem. s fi. d electione Ad h q no. Jo. an.
d elec. ut circa li. vi. sup vbo medtu Ad hc alle q no. d resti spo.
c2 in possessorio in bnficialibus tamen hinc inde vt vbo retardet
exceptio vt no gla in dto c. i. d ca ppetuis 2 pos. et no. d filiis pbs.
constitutis et p ibi na. Jo an. Ad hat q resnato no solu afficit
petitorium sed et possessorium vt no. firmo in c. ad nram d appz
alle. vnde dec. i. de co qui mit. in pos. ne pateat viciosum [illegible]
tatu p Jo an ptus alias in dto. c. constitutus alle. in gnnu dtis
ppe h in ti de resti. spo. s vnc videndu xe s pone vbi dicit q
licet in bnficiis certu non deat fi resti. nisi hijs qui petit
ostendat d sua canonica institutione in q i s patet tame adusau
d ppe te quem istic valens no sit audiendus et Jo. an sup dto
x remittit ad glos. Dicit la q Jo cal. solebat in scolis dicere
in c. excepte de resti. spo et firmat p gtu vota q ad pet oz
spoliantes no exigendu nc a spoliato ante resti oz vt ipe spolia or
pot ad h refutare gtlu oz Judex tn antq restituat debet ex
officio suo se informare et si s hat constitutionem vel saltem per

pbables rones debet enim restitui nec obstat enim no habe titulum no restituat
ita et in casu isto cum plus tale narrat in rescripto quarum aliqe sunt sumptie
narrate aliqe non procedendum est super se fundat pps et si ille sunt
false rescriptum est surreptitium si vo non attendr sitius tota alias. alle
na de resp. c. ij et cle Sepe de vbo sig.

Alleg.a xxv de iure iurando

An minor dolo capax iurans tpe minoris etatis vel pps de recepto
vlt dimidiam iusti pcii no venire contra contractum nec petere absolui
a iuramento audiri potens restitui contractum tpe minoris etatis vel
minoris pcii an debeat audiri de iure. et an debeat cogi coram iudice
ecctico ad observanciam iuramenti et inhibe iudici sctari ne de premissis
se impediat Item si coram iudice sctari sit lata sentencia pro eo et
sentencia contra eum lata an possit recurre ad iudicem ecctium competente ut
cogatur minor servare iuramentum Item quid sit melius an excipe coram
iudice seculari et impedire iudicium an expectare sentenciam et illa lata
recurre ad iudicem ecctium vt sup dictum est. ¶ Ad primum quod minor licet
in tali negotio se iurat maiore ptet in lege si cultum § si pios. C.
si mi. se maio. di. ad hoc auten. sacra. et quia iurat insinuabili
tr de iure iura. cum contingit, et hoc in pube. qui de se iterare pnt
vt no. hostin in dto. c. cum contingit Ad hoc de pac. quod nob. li. vj.
Ad secundum an coram iudice ecctico age possit dic quod sic vt est
expressum de iure iur. licet de foro competente. c. ij li. vj. Ad tercium
dic quod excipe pot coram sctari vt no. Jo. an. in nola in dto. c.
in sup glo fi. et debet servare seculare indifferenter modo ius ecctiasticum
ad quod pertinet ecctiasticum tm pot ¶ Ad quartum vide quod sentencia pmiciter quod
processit vallidus non ob quod sit p minor ex quo non oppo. se compescit
Quia constat enim ex contextu de excep. ex parte tm. et c. ti pria. li. vj.
Et quia videtur tacite remisisse illi exceptioni non opponendo de
re iudicata vnde nota quod sentencia faciet ius et forte posset licite
venire contra iuramentum quia venit auctoritate sentencie. ar. tex. in c. que. no.
firma de iure iur. in kier Item quamquam dictum iuramentum habeat
duplicem effectum vnum quod claudit os iuranti contravenire secundum quia
validat contractum alias de iure phibitum, tamen vbi vterque dictorum effectuum per
sentenciam sentenciam videtur tolli ¶ Primo tolli ex vi obmissae exceptionis
Ad hoc alle de cler. exco. si parte li. vj. et cap. ibi. no. in glo. Secundus
effectus tolli quia esto quod validant contractum tale iuramentum tamen sentencia
restitutoria sup. contractum contra ius ptis est modo contra ius scriptum
tenet de re iudi. c. i. cum ibi no. Vnde si ageretur ex contractu
coram iudice ecctiastico excipet de sentencia sicut dicitur in regula quo obmitti
pot ad hoc de iure iur. c. i. et c. debitores Ex hijs patet responsio
ad istam facile ad omnia iura etc.

Alleg.a xxvij de Regula

Disputat hic primo an prodigus cui datus est curator qui iam bona
administrat possit absque curatore licentia religionem ingredi. Dicit quod
sic dummodo tunc esset sane mentis alle. de regula. statuit. xvij. q. i. Con
saldus de sponsa. ab infantia. c. fi. de spon. dilectus. Nec ob. non petita
licentia quia in talibus spiritualibus nec in vinculo carnali non arcetur
talis personas quia que spiritu dei aguntur non sunt sub lege de iudic.
si autem li. vj. licet de regula. et ex parte de resti. spo. cum suis concordantiis
Nec valent statuta contraria ut no. de heret. statutum li. vj. super verbo
compelle dos. p. Jo. an. i no. Si allegatur furiositas ad impediendum
actum ingrediendi probabatur quia alle. de sponsa. ab infantia. c. fi. et probabatur
quia faciebat furiosos actus et loquebatur fatua ut in de legitima
et no. in dec. fi. de spon. dilectus. Sed tamen tempore furiosus fuisset datus
ad curatorem iam cessato hoc incumbet probatio a xij quod erat sane mentis
in. q. ix. indicans quod probabatur quia verba prudentius proferebat et actus
exercebat sensatos et quia petitus an cognosceret quid esset religio
bene respondit. Et interrogatus an ea ad que se expressisse obliga
bat intelligeret bene et congrue respondit quod sic quia grossum est. Secundo
dubitat an talis possit de bonis suis disponere. Videtur quod sic quia
valenti ingredi permittitur ante testari in auten. in corde mola. Et
aliud. Nec ob. quod ei sit interdictum et quod ei datus sit curator quia ista
disposito ut accessoria ad ingressum permissa videtur ut regula accessorium
de regu. iur. li. vj. Et quia concessu ingressu et de offi.
de le. prudentia potentia. Ad hoc dec. concordat cum glo. de sima. quod li. vj.

Tertio dubitat an si religiosus ingrediens mandet ut alteri
debitum restituatur possit absque illud restituere absque solemnitate
aliena dato rerum ut si mandetur aliquid de bonis suis vendi
pro restitutione dotium vel alia satisfactione et videtur quod non sine so
lemnitate precipue que exigitur solemnitatibus ut. x. q. i. hoc consul
tissime cum si. Et dato quod pro testamento tollantur ea que requiruntur in
alienando non tolletur solemnitas ar. de usu pal. extra
ff. de sen. vr. p. l. Si domus et si dicunt quod pro de sit similis forma
ex qua est necesse vendi dicit quod possit esse duo in prelato et in
alijs ideo intelligi esse quod forma seruetur Ad hoc in pre. quod no. glo.
in cle. i. de supp. negli. pla. et glo. de cu. pas. cum sup. Ad hoc
alle. l. ij. i. in fi. ff. de rebus eorum de quo p. in. C. de lega.
si petunt. et procedunt. ar. pro c. i. de resti. in integ. quod etiam competat
minori. In contrarium quia consueuit cum illa que dicunt et se obli
gant sine solemnitate ita patitur sicut alienatio sine solemnitate
alle. no. p. ho. in c. i. de rerum permutatione ubi permutatio gessa
imparatur de permutando intelligitur sine solemnitate. Immo tunc tenet
contrarium. Ad hoc no. Jmo de fore compe. Verum sine solemnitate

non ceperit in rebus eodem in ecclesia incorporat / hinc est quod plerumque
cum capitulo potest repudiare legatum vel hereditatem sibi delata sicut dicit
in pupillo C. de heredi. insti. l. i. ij. et iij. Secus si sine repudiatione
l. et magis. § finali ff. de re. bo. eorum Item aliud est alienare quod
suum est / aliud non acquirere. ff. de dona. inter vir. et uxo. l. si sponsus
§ si vetas Et quia non est eadem par quare lucra non accipe
C. de caducis f. l. fi. et de inre. deli. l. finali § bona Ad idem ff.
de hiis que infirm. tre. l. quia aut et sic consuluit frater de Bertis
sic in proposito secundum la. de Casti. etc.

Alle° xx° viij de hijs que fiunt

Disputatur an preceptor novus in ecclesia sancti Antonii subrogatus
si repperiat antiquum receptorem post resignationem iam generaliter factam
in curia de preceptoria de illo eo vacante tamen modo per propriam gratiam dimisisse — *al. dimisisse*
vel preceptorias tenuisse vel divisas personis providisse teneatur stare
illis vel possit de novo aliter disponere Dicitur quod antiquus abbas
illis vel possit de novo aliter disponere totaliter et quod si sic
non patitur sine superioris licentia annectere et perdere totaliter et quod si sic
capituli sui et cum licentia cassando dimittendo et confirmando dicto membro
vel dicta loca inmutare antiquum statutum etc. vel suorum membrorum seu
suorum membrorum quia hec est species alienationis que non potest fieri
absque forma xij. q. ij. decretis et c. regenda de rebus ec. non. c. iij. de excess.
prela. sicut unire vel de hac per clemen. et c. expressum de ser. non. ne
in agro § ad hoc et de hac xx q. iij. c. ij. et indosso Jo. an. de preben.
cum beneficio super vbo innist. l. vi. in no. Item hic maiore dicit quod precedenti
preceptoria est resignata cum suis membris ut erat per quem dicitur quod dicta
facta resignatione non potest unire quia quod non possit dicere nec publique
ut in regula cum quod de regu. iur. l. vi. Ad quod non tenetur permutatio
de beneficiis resignatis absque annectere ordinis super specialiter quia tales resigna-
tiones abhorret semper et plerumque recipiunt interpretationem de preben. Si plures
l. vi. et in cle. Si romanus. c. ti. Et ergo generaliter verum est quod precepto non
potest se intromittere cum resignata per papam de app. ut nostrum cum sua glo.
nam et ex non integra per resignationem ligantur manus ordinarii de cler. Si eo
tempore l. vi. Hec vera quo ad alia potest quod quia ad collationes quas
fecit antiquus preceptor quia ad illas enim dicendum est quod si collationes
fecerunt esse perpetue per iuris resignationem non impeditur collationes quod hic erat
de iure sue administrationis que per resignationem non impediebatur Si con-
fecerunt de temporales administrationes vel manuales patitur per successorem
revocare hoc tenetur Sicut et potuisset antecessor Ad hoc quod sto
bndi xij de monachis ingressis xviij. de can. regularibus Unde
etiam si ipsa talia manualia conferat vel permutat non talis intelli-
gitur perpetuum nomine pro beneplacito more solito removeri nisi ipsa
expresse iunxit et quod cum de consti. c. i. de preben. cum nostrum de consti.

In beneficium resignatum possit uniri

An beneficium resignatum possit permutari

In resignationibus sunt favorabiles et quibus recipiunt interpretationem

Confirmatione non in collationibus 33. post medium

Beneficium manuale collatum per papam non sit perpetuum

c. ij. tit. ij. et sic consuluit la.

Alle.o xxviij de rescripti

Delegata causa ut in preb. vacant. invenit clericum fuisse filium predecessoris nullo tempore sine electione non fuisse clericum etc. An valeat processus habitus per talem absque cognitione habita causa aut quia ingredienti processit ad cassationem electionis debuit non habita ante aliqua cause cognitione et videtur quod non quia de iure regula est ut cognoscat de causa tam in plenariis quam in summariis extra de iudic. l. iudices de verbo sig. intelligere saepe in non tamen sic litere abrenunciet etc. hec concludit forma mandati extra de rescriptis c. ex his. l. si. ff de iudic. l. i. in fine magne glo. extra de epi. et cle. l. specialiter q. i. nos in quaest. et c. praemittes. Ad hoc dicitur Ber. de consuetudine extra. Item quia verba faciunt conditionem ar. eorum que no. intelligere de offi. dele. hec vera dicit si lata est sententia in absentem secus si in presentem quia imputandum est parti presenti et non reclamanti. Ideo non potest de nullitate quia saltem habet causam de cognitione creditur. Indicit ut no. per Ber. et Inno. de offi. dele. cum in iure. vide Bar. in l. platam extra de sen. et que dixi de probat. quam quod et c. in praesentia. Ant. de butrio

Alle.o xxix de cle. per sal. promo.

An dispenset episcopus cum clerico in subdiaconatu qui se fecit obmisso diaconatu se ordinari in presbyterum et celebravit. videtur quod sic per c. i. eiusdem de cle. per sal. promo. et glo. i. que est vera si ignorans secus si sciens ut ibi tenet Hosti. sive sciens sive ignorans episcopus dispenset dummodo non celebraverit sciens tamen talis in ordine quo celebrat quia tunc contra talem irregularis. Non dispensaret nisi Papa sicut et clericus non ordinatus ministrat in aliquo vel ordine in apparatu ut no. Jo. cal. in c. si celebrat de cle. ex. mi. et sicut ad ordines promoveri non potest in suscepto potest tamen dispensari. Sed si tamen talis administravit ignorans se fuisse ordinatum ad talem ordinem si ignorantia esset probabilis non esset irregularis. Nec obstat quod ignorantia videtur crassa quam in facto proprio quia textus in c. i. de cle. per sal. promo. innuit hoc esse posse. Ad hoc de sen. ex. per illorum. Unde in foro conscientie non esset irregularis. In foro contentioso si circumstantie probabiles suadent hanc ignorantiam saltem cum iuramento posset se tueri. alias irregularis. indicitur la. de Castin

Alle.o xxx de testa.

Consultum fuit dominus Gregorius de Florentia super dubio an legata ad pias causas valeant in testamentis in quibus testes non fuerunt rogati. Alle. quod sic per l. antonij et l. in testamento de sacrosanctis ecclesiis lib. et tenet Jo. an. in specul. de instru. edi. § nunc aliqua vero sed pone quod ex eo. In contrarium alle. dicta Jo. an. in c. relatum. de testa. super prima glo. ad primum de testa. relatum et c. cum

No^a actu testandi p. quem testor indicat usurar.

An valeat leg^ta ad pias c. i testa^to usurarii

omnes ph^i glo. Immo que di^t servandas leges in testa^to. Ad h^c alle
dom. Jo. an. de testa. Relatum sup. verbo s^m leges ad c. cum tibi de testa.
videtur tenendo opinionem que videtur planior doctoribus vide .s. i. iii. q^{le}
Secundo q^{ro} q^d idem consulens qui si testor in suo testi^to dicit reliq^o
de bonis meis pro restitutione usurarum illis personis de quibus in libris meis
fit mentio usque ad illam q^{ti}tatem que apparet in libris meis a dictis
personis recepisse quod ex hoc q^{clu}di^r usurarium manifestum etiam ad
impediendam testi^{tum} p. no. p. arch. de usur. c. i. li. vi. p. Jo. an. in
c. ii. e. ti. li. in glo. ii. ad h^c dom. fre. in ope suo c. xx. ¶ Tercio
an valeant legata ad pias causas in testa^to usurarii. No. p. no. p. Jo.
an. de usur. c. ii. li. vi. i. ult^a glo. in no^{la}. Et sic di^{tur} quod dns bal.
sic sibi rnd^t p. licteras suas quia defectus est in tam efficiente. P. hoc
videre ad l. trebignus ff. de testa. mi. et ad § ii. insti. e. ti. Quarto
q^{ritur} quod si testi^{tum} est intitulatum in annis dni indictionibus diebus vel
mensibus vel si sunt scripta manu testium et testatoris et testes manu testa-
toris non valet testi^{tum} ipso iure h^{oc} sit traditum a notario et ap^t
eum inventum quia non fuit testi^{tum} sed quedam dispositio ad testan-
dum alle. dom. Jo. an. in spe. de instru. edi. § compendiosa. Et
quod si pr. fecit testi^{tum} ad h^c l. § quotiens ff. de le. ii. ¶ Quinto
circa actum legittimandi ponit dom. Jo. an. in spe. de successione
ab intestato § inito. Et ex quo facto s^m fran. de are. ¶ Sexto
an valet testa^{tum} in quo testes non sunt rogati quando in eo institutionis
aliquid est relictum ad pias causas. alle. quod valet ut in liberis
l. hac consultissima § ex imperfecto de testa. equiparando ecclesiam liberis
quia ecclesia loco filii habetur in auten. de sanc. epi. § sed h^c
sunt. Et ad trebel. auten. ius rogati ff. de vb. ob. l. stipulatio
§ cal. ¶ In contrarium decidat consulendo fran. de are. et videt
ad comparationem quia equiparatio procedit in in^{cesso} non in sed ingresso
ut d^t glo. in § rogati d. auten. et ro est quia filius sine testa^o
erat habiturus hereditatem sed non ecclesia. Ad h^c. C. de talium toll. l. fi.
de h^{ys} qui sibi asc. l. i. no. eo. t. c. cum omnes de testi. quia loc.
q^{uod} mittit privilegia prochiam suo eo. c. Relatum quod l. quando
fiebat eo de inito testam. ¶ Septimo an statutum plurimorum
propinquos declarantes in successionibus temporalibus in pertis vel alterius ita quod ab
corporum successione eximatur extendatur ad clericos. Consulunt quod non
quia verba generalia velle videntur quod instituere possimus ff. de adi. ind. et
de pena § alsius de pena. et l. pat. ad municipa. l. lucius
§ imperator et l. ii. in pri. quod empti innis ¶ Secundo quod in-
iusta et contraria a generalibus sunt excepta. l. ut gradatim §
et zeti lege ff. de mu. et ho. de publ. l. cesar de fruitu. l. dicitur
ff. de accusa. ¶ Item quia non est verisimile legislatorem de ipsis
sensisse quod generalia sunt inutilia ff. de testa. mi. l. in. nam

ex h' coherat' sunt clicus ex astrinctioe gmittat ff de ggi. de et de l. he
res meus § fi. ff. de vbo obli. l. titia. Demu disputat dato q statutu
ophendat psonas ecclasticas an si clici delinquunt i merito
et sunt condempnati p vicariu epi puit dampnati p ptatem.
Et si opponat de pena scn[a] q duis legibus nec bis debz dapnai
ut l. senatus de acciis z l. licet ticiante cau. sta. an dicit declinac
tenet q no dirigit' gtra iudicem ul' eius dictez nec ex mit ex ann
dictone sed tendit ad absolutoem ex iusticia qua imit' gtmte toi
non bnficio spali. Item qma rei iudicate excep[a] ptis oppom pty
lite gtes. ga non est declinatoia. C. de iursd. om. iud. l. nemo.
Item qma nat' declinatone est non gtinge tam pu[les] l. ii. i. fi.
de excep. tm mod non est hec. sic consuluit dns fran. de alber.
Nunq autem pnitus vna pena possit altera puniri dicit p no
per l. licet z p l. senatus spall. Item qma tn opat' absoluto
ria gtu gdempnatoria tum solutione. ff. de excep. rei iud. l. si
qius cu tatum § si ancillam nisi forte secundo ageretur ad id. i. ptis
quod debet' q pmus condempnat' ff. qmo l. quent' insi. et vi. bo.
rap. l. i. de fur. desa. l. i. qd' tn no est vex qn vindicmen est et
vind esse enuis et vind sfin. l. i. § cautela ff de tutelis et non
distat mg' l. a. § iud. quent'. ff de publicis. Item qndo plura
tendunt ad meram vindictam non pot agi in plus qn in alia
ophendat'. ff. de iniur. l. q senatus et q i no. l. pretor et
no. Ja. de bel. in qoe qua disputauit de qua p Cy. in l. i. C. vbi
de cri. agit' opat et bar in l. sepulcris de sepul. violato. ¶ Vtra
an possit epus fac' p curatoz voe visitatoy a capellanis colle
ctiu[aff] ul' parochialiu cu eoz bnficia sunt a testatoibg relicta
absq aliqua cura nec ad aliquid aliud teneant' nisi ad missam
celebrandam et alia diuina. Cmit tn eorum bnfi[a] alibrata et
soluunt legacoes et omia et singula datia imposita per clericu
sicut rectores. No tn soluunt pcuracoes in visitatoib' gliat visitacie
gsuevuit q sic fieri q psone ecc[a]e sunt z bnfi[a] ecc[a]e. dns gggo
consuluit q sic p textu de cens. Rona. li. vi. et ibi in no[la] sup
vbo dnoy et ibi in § Cane ibi querat de vita et conu[oe] ministr
cium in eccl[i]is z locis alijs diuino cultui deputatis. Si uxisy cu
capellanus no sit sufficiens ad vna pcua[c]z gtribuedaz cu coz
prelato ut no. Jo. An. de cens. pcur' i no[la] in vbo ul' ple
plenius Jmmo e ti. Rona. pg pn' li. vi. nisi cnidnis paup
tas excuset et ibi Jo. An. et q ibi po[t] sup vbo p ipsum.
Licet tn pcurato no passu psentri gt Epum et in t. cu
sedm Jmmo z ho. per arch. x. q. i. Regenda. pot tn
tenc' ul' psentri in pte ut no. arch. ibidem. et quauis no

No q pu' gt Epm psentri non pot

possit psentbi que Epm quot tn psenbi ut platus p ipsis illam soluat
Sma hc non est phibitu. dicat tn hodie non noie Epo qn a
subdito possit exige scdm partem sibi contigetem hebit tn subditus
actiones aduersus platu que quod constripsit pro soluto Epo. Ad hc
no. per Jo. an. de. cen. cu instatia sup vbo teni et d att. p
cum scdm dnm greg de benti de florentia Vtru clicus qui
possidet possessoes cuius da bnficiu in eccla si priuatus sit actore eccle
possit age possessorio. Non ob. q opponatur q no sit rite atq rite
institutus et in possessione inductus et q dte possessoes ptant ad ecclam
Concludit q audiri debet quia statutu cu applatu est a fine
cum in ecclia debeat esse clicus. de. vi. et ho. cle. ut quis qs et qz
debet hre et dimide redditus cu vxore de fil psbi. t ppositu. Ma
xime si tale statutu fuit in ecclia spacio xl. annorum de pben. tu
de beneficio li. vi. Vnde hic habet colacatam possessionem nec cogitur
dice titulu sue possessionis nec a possessione pot euelli eo no citato de
pben. licet. li. vi. Et quia sine plena pbacoe tituli spoliatus dz
ad bnficiu restitui. sufficit eni aliqualis psumpcio p titulo ut
no. Ja. de resti. spo. ex pte. qua lz q ex collatione ordinarii et ex
possessione ex quibus gclndi q sine fuit priuatus a possessione sine sn
tu a possessione remotus dz ad eandem reintegri de resti. spo. cu ad
sedem et c. reintegranda. iii. q. i. Nec ob. q nega in deo clericatu
reum fcam institucoz qz tales institucoes hc cau no admittuntur de or
cog. c. fi. / Sic gsuluit la. z cy. de cebald d episcou. // An si psp
ta qrta funeraliu q epm sufficiat q post psepcoz sol uel bis eazetept
d. q no. qz sd ltima psepcio e. in no dando. ita legzme psenbi pt in re
ducendo rez ad pm statu. Erit tu in qi possessa pcipi dr si pacietibz mendi
cantibz ab eis uel hrdibz sit soluta. Jn qua qi possine defendi dz don c de ptte. co
stet. ad hc de pben. qi de bnf. et qd i. no. li. vi. // Si legatu est scm a defuncto
in loco sepulture aput mendicantes. et ad capellaz edificandi et ea defalcata
an possit opus costitui. Ex hoc no impedit defalcacio. sz imputz sibi testator qui
h scire debebat et trasmutabit legatu ad aliud pium opus. alle. de testa. nos
quide // De legato fco ad tps no pt epo uel pro ct eccla detrahe qrtaz ab ecclia
sepulture. Sz pt inhibe eps ne soluant in tmio sz sua qrtaz refuet alle. de sepul
in nra // Jtez tenet q epus possit pete qrta ab ecclis exemptis. qz de dioc sut / et
licet sint exempte quo ad pptez no tu quo ad relicta aliunde puenietia. qz illa
no sut exepta sd nec a psta qrtae pdiorz. que ab aliis recipiut excusantur
de dca. licet et c. dila. Jtez qz no petit qrta vt a loco sz tqz relicta ut tn ab hered
pro li lap. de Castn.

Alle xxxi. de re. ecc no alie.

An ob iuramento de no donado ul alienado ul no infeudado de nouo possit
absqz pena piurii ad vita cocede recepta pecunia uel non. Vr q sic. qz
alienare est dnium trasfre. C. de fundo do. l. i. ff. de v. sig. l. alienacois.
// Contrariu tenet / qz vbis alienacois sunt largissime de re. ecc. no. alie. c.
nulli et in glo. Ad hc qz locare ad no modicu tepus est alienare. ut i cle.
i. de rebz ecc. no alie. ymo inciret suspesioz religiosus. sic cocedns p dictaz
cle. i. A qua quis absoluet tunc. vide glo. in cle. i. de hetis i v. excois.
Nec eci hoc possz accedn gsnu capli ul desficiete couetu assistente cossu plati
etia suadete necitate uel vtilitate mon. non posset absqz pena piurii.

per. no. per. glo. in dicta cle. in verbo. non habeant quia non sufficit quo ad valida-
dum contractum pro requisita solempnitas electionis alienationis c. dudum de rebus
ecclesie non alienandis. li. vi. iuncta glo. in dicta cle. sicut nec sufficit dicta so-
lempnitas ad vitandum dictum premium quia dicta cle. non facit quod contra
non sit alienatio. tamen alie pene quam illius vel prohibitiones non tollitur.
de usu. pa. extrava. de priuil. pastoral. Ad hoc quod no. Jo. an. in. cle.
si. de reb. ecc. non alie. Et hoc verum in iuramento de non alienando
inconsulto Romano pontifice. Secus in iuramento de non alienando sim-
pliciter. Et que sit ratio diuersitatis. no. an. Jo. an. facit quod no. Jo. de deo.
xviii. de eo qui iurauit non alienare vel pignorare an ex tanta posset
prouentus locare vel vendere ad tempus de qua mentionem Jo. an. in spe.
de ti. sup. versiculo in addic. ubi dicit dic ut in cle. c. te. i. in fine ubi
permittitur ad modicum tempus contra ad magnum permittitur et quod sit magnum no.
glo. in dicta cle. in glo. ul. et videtur esse decennium. Et quod talis venditio
fructuum si non possit no. Jo. an. in dicto c. si. de re. ecc. non alie. in no. la.

Allegatio xxii. de Regula

Prima conclusio monialium receptio de iure communi spectat ad abba-
tissam et conventum de regula si ad clericorum solum li. vi. no. Jo. mo. et
archi. Ad hoc quia sic est in ecclesiis collegiatis ubi tam prelatum et
capitulum non ad episcopum spectet collatio vide de elec. cum ecclesia vultana. Secus
licet possit episcopus in Italia non inuitam ad mensuram redditum compellere
ad recipiendum statuto termino usque ad mensuram facultatum ut no. de concessione
preben. ex parte et no. de ec. cum ecclesia non pot. tamen mandare ut certas personas
recipient quia collatio sive electio debet esse libera. de elec. cum terra. Nam libertas
est in eminendo de preben. relatum et c. inter cetera. Ex hiis infertur quod si episcopus
mandet abbatisse et conventui ut recipiant unam certam in monialem non mendi-
cantem et abbatissa contradicit cum v. ex discordantibus quod recipi non
debet et appellauerit ab illius appellatio est licita de hiis que fi. a ma. parte. ca.
c. i. iuncta no. secundum veram opinionem de concessione preben. postulastis quod idem sentiat
ibi. ho. et de app. a collatione li. vi. Et quia hic eligere contra conscientia
non episcopum de elec. c. pen. li. vi.

Allegatio xxxiii. de hereticis

An frater minor confirmatus auctoritate Cardinalis vive vocis oraculo hinc
hinc a papa in inquisitore heretice pravitatis ne cla. ne possit ab
inferioribus remoueri durante tempore possit absolui ab inferiore. Et an
si est. ubi cla. quod illo officio durante possit promoueri nec in aliquo sit in ha-
bilis ad alia officia ordinis possit promoueri ad prouincialatum. Ad primum
dicit quod remoueri non pot. ab inferiori a papa et quod si fieri foret esset
nullum quia contra prohibitionem et decretum de pre. c. ii. vi. et ti. si postquam
et ti. c. dudum c. si beneficia c. quamuis no. de elec. si eo tempore li. vi. glo.
in cle. i. de concess. preben. Jo. an. de preben. si apostolice li. vi. Immo et
hostiensis de iur. pat. dilectus. ho. in summa de preben. § et aliquo ad fi.
ubi quando si legatus et Jo. an. no. in glo. in dicto c. si apostolice.
Item quia instituto a papa non pot. remoueri ab alio de app. ad-
meam cum li. pen. scilicet ii. p. ho. in c. cum an. de concessione que re

qm renocat negotium ad se vel pendet de temp. or. cum indistribue dis
no glo de maio et obe. c. p. tuas p que tenuit pa. de liga q si ppa
pendeat monacho de bnficio manuali no potit abbas ad libitum re
more monachum Jdem Jo an de elec. cum int. k. super glo licet i no.
Ad hoc de gf. vti nl' mrti p totum Item qma inponitur et remonet
inquisitores ex pinlio ppe. no glo in cle. volentes de hets Item
qma sunt delegati ppe in tali officio et p consequens maiores quecumque
ordinario de offi dele. sane de offi leg. studuisti et etiam si sponte
cederet in manibus inferioris non valet cessio per c. ad monet et
c. q in dubiis de renunc. Nam superior est ille qui destitue pt. ut no
in dto. c. ad monet. Item qma ab offi° delegacionis ppe no poi se
exonerare de offi dele pendentiam § addicimus de k. ptf. sufficit
Non credatur de eo q dicit fiuy vive vocis oraculo ppe ut dicitur
fuy a ppa dicat q sic Alle no. Jo an. in c. constitutus de app. et
hoc hz stilus qui attendendus est de t. fal. cp gram et etiam Jnc
hac pbat per. no. in c. Cum olim de pinl' et de testi. cum a nobis
de fi. instru. q super hiis de accu. cum dilci pt. vy di. nobilissimus
ppe. ta. de legt. § super est de sed si de app. cum pati de elec. ad innotuit
multa de pben. ver. no. Jo an de offi dele. c. i. li. vi. in glo hic titat
vech et ita hz consuetudo et observantia optima legum interpres An
si magr dicens q non hz voluntatem renunciandi se subiciat gratie
capli renunciare videatur dicit q non per de ere. sane. An non ob
offi° inquisitionis possit promoveri ad officium ministri generalis tet
q sic qi dispensatum sit de pben. de multa Item qma ppo motu fuit
facta concessio et sic cessat surrepcio de pben. si motu ppio. li. vi. et
sic consuluit. la.

Alle° xxxiiii de apostatis

An transiens ad laxiorem religionem ibidem habitum assumens
illius religionis et deferens an sit apostota ita q sit excomunicatus
la tenet q non qma no est hoc expressum a iure nec to
prehenditur a cau. in can. ne cle. uel mo. ut periculosa li. vi. Ad hoc
glo i de temp. or. ex pte ex pte de app. et. si per Jo an. post
Jnno. de eta. c. quali. mallec. imo inuexig super glo ula et in
c. Joh de testa. et sic consuluit.

Alle° xxxv.

De temporibus infra que debeant consecrari et qn incipiant
currere Dicit ad primum q sunt tres menses ut dicit § to.
de elec. cum in cunctis in glo. ex. sup. c. de curs. et hoc
qs ad confirmationem priorum beneficiorum que hebat et sic loquitur c. di. qm
quo ad confirmationem expectantes sunt sex menses ut in c. inter corporalia
de sed neque de translac. pla. ut no. Jnno. et Jo an. post eum inde
c. tu in cunctis super dca glo. in dto. c. int. corporalia et sic qnque
menses topleti Jta q in sexto no q pleto dt consecrationem
recipe ut no. Jo. cm. in dca dec. int. Tres qui et sex menses

currunt a tpre confirmationis ut d. glo. in dto c. cu in cunctis sup
dto glo. et in dto c. nisi ~~corpellata~~ Illis vero qui pficiunt p. d.
ppam currunt tpra pdcta a die pronunciationis facte p ppam in
consistio qz tales p(ri)mo habz electos et confirmatos et eadem p
pnt que confirmati et electi Non th currunt tpra impeditis
et qui consecracionem pete no possunt ut no. dto c. cum et dto
c. tum in tunctis sunt no. Jo. an. de app. constitutus la in vl
glo. ibi et si obiciat q intelligendum est a die adeptionis possessionis
sue seu ab eadem die qua stetit per eum quo minus adipisceret
per dcte. licet de pben. li. vi. et c. commissa de elec. li. vi.

Nota glez ptatez hnt
piati q p ppaz in
cuia pmouent
et qm currunt eis tpra

Alle. XXXVI de preben.

Utrum absqz dispensatione quis possit retine ecclaz cum
in ecclia colle.ta et simplex altare in ecclia curali In
quo testator mandauit ibide diuina celebri p anima sua
et suorum progenitorum et in quo mandauit ut dimidia bonorum
suorum pbro eligendo p missis ibidem celebrandis daret Videtur
q possit illa absqz dispensatione retine et fructus inde recipere
quia hec plura bnficia simplicia no videt a iure phibituz
de elec. dudum de pben. cu iam dudum no. Immo et glo. de rescript.
grad li. vi. que dicit q habet opionem sequit generalis consuetudo
qua scit et tollerat et. no. Jo. an. ptg alios de etate et quali.
ptra. et hoc quia consuetudo est legum optima interpres de consuetudine
cum dilectus ad hoc de legi. l. minime Non obstat si dicat q exigat
psonalez residentiaz quia fuit missis edificata p diuinis celebrandis
quia satis sit testatori si ibi per alium diuina celebrent Nam
iure est expressum q h. casu per se deserure debeat alle no. cal.
de pben. sup inordinata ubi expssim dicit q maior xiiij annis
licet minor xxv pot hre ecclias non curata seu bnficium l ecclias
curata. Non ob. opinio glo. que hz q minor xxv annis ecclias
ratione non curate hre non pot ea ratione quia eos quia ecclia
edificat ut in illa missam celebret et alia diuina officia
de cons. di. 1. c. 1. et talis missam celebrare no pot nisi sit sacerdos
de suma tri. c. 1. in fi. et minor xv annis non pot esse sacerdos
de eta. et quali. in cle. generalem que dicit esse contra
multa iura qz in eta.tis iura distinguunt inter curataz et non
curata Et volunt q maior etas requirat in curata quam in
simplici de elec. cu in cunctis § cu inferiora et e. ti. licet canon
li. vi. et de eta. et qua. cu bene. Ad hoc alle. quia ubi a iure
non requirit psonalis residentia sufficit deseruire per vicarium
ad h. glo. in c. no obviet de pben. sup eo li. vi. Idem sentit

Jo. an. de Rppt. si eo tpre in no. la li. vj. nisi bnficiu no curatu re
quirat sacru ordine ex privilio vl statuto. Ad hoc qp no. glo. de osti
cu omnes de pben. extirpande. in si. et in c. dudu. y de cler. i
penl glo. qp in absentia pot qms absqz pcto pcipe fructus
et redditus. dicu mo tn in bnficio teneat vicariu vl palium in
benefi. firmat si consvetudo hoc habeat. ymo qp plus est ex
consvetudine in curatis et ecclis florentie. tamen et eccles kathedralm
papiun reddit in absentia inmittus obventoes d' finalib 9
et alys esto etia qp ipsis beneficys non desuiant. Ad hoc
dcm Jrmo. et hosti de pben. extirpand. et glo de pben sup
eo. li. vj. ¶ Dicit qp pot esse casus in quo qms de iure coi
pot qms habre pluras curatas ut in dcta decre. sup. eo.
et no. gentz in cle. p lras de pben sup vbo ospitalia qp quis
pot hre plura hospitalia. et si qdlibet hospitale hret ecclia
curatam anexa. plures curatas ecclias pot de iure possid.
et sic dicat firnai in pictavia lap.

Alleo xxxvij de censi

Stante ostone Bndti que taxat pcuratones et penas
impoit suspensionis ab officio et bnficio. et caritatiui
subsidii usqz ad dcam summa. tn no repet penas in cari
tativo subsidio. An ql dcam ostom valeat caritativu subsidium
in plus exige sine pcto. si exigat ex consvetudine vel de iure
vl ex privilio videt qp sic quia ille ostoes imponit penas solum
ex gentibus pcu. ats nec sunt repetite pene ad exigendum caritativ
subsidiu ultra taxam et pene est vt in regla in penis et regla.
odia de re. iur. li. vj. de pe. di. i. pene. Secundo dubitat an
volente possit exigi absqz pcto vid qp non quia contra man
datu principis. in di. Ssi. de ma. et obe. Si qms putat tn
recipientes a volente non teneant ad restitut. licet teneat ad
contritom pcti. Non ob. qp dicat qp a volente etia non debet reci
pi quia certe usure recipi non pnt. et tn in receptis sufficit
remissio ut no. in regla peccatu de re. iur. li. vj. et no. sic de dicm
in ope suo t. xviij. Posset etia dici qp absqz pcto poss
exigi caritativu subsidiu alt taxa pdctam a volentibus q
dca c. a sui principio non fuit recepta nec usu approbata. in
di. § leges. De quo no. de treuga et pa. c. i. in glo. y.
pro et cont qp no. Jo. an. sup dcm ytio quare non audeo
hoc asserere sed qlt unu quenqz sub iudicio relinquo de iur.
inq. innhen s. la Alleo. xxxviij. de foro ope.

An dignitas inferior possit in clericos subiectos ut plebanalis
vel prepositura huiusmodi et alias subiectas qui solvere tenentur annuatim
aliquam pensionem prescribere ius excommunicandi vel interdicendi eos
in contumaciam non solvendi et sic pro causa propria videtur quod non quia
non potest esse iudex in causa propria C. ne quis in causa propria in quinque
c. i. Sed contrarium est presupposito quod pensio sit debita primum Secundo
presupposito quod illud debitum sit notorium 3° quod sit debitum a tempore quo
non esset memoria et posito quod dictas censuras consueverunt promulgare
Quarto presupposito in facto quod inhibeatur compositio inter episcopum et capitulum
ut possit dictas per talibus promulgare Patet primo quia id quod debetur
ecclesie debetur toti capitulo et sic non est propria causa prepositi potest
ergo esse iudex Ad hoc glo. in in c. i. de male in vi si propria et quod
super ea no. Jo an. in no.la post Inno. Jo de anr. Item ex quo
est notorium potest esse iudex sumando ut dicto c. i. de male no. de vi.
sig. ex parte p Inno. quia non dicitur in notoriis tam iudex quam
executor Ad hoc de sen. ex. dilectus Item quia tale debitum tempore
presumitur debitum ex legitima causa p no. de censi pervenit p. Jo.
an. in no.la ¶ Item quia conventio presumitur facta de consensu subditorum
ut no. de his que fi. a pla. c. ca nostris Item ex quo habet
ubi episcopalem iurisdictionem vel quasi Jam contra illa videtur in totum contra
de iure debita Et p debito de iure communi Episcopus potest excommunicare sub
iectos quia talia sunt notoria et sic consuluit. la.

Allegatio xxxix de appella

An valeat appellatio interposita in absentia iudicis si appellantis
in presentia iudicis ad quem et in absentia iudicis a quo
hoc sufficere videtur dum tamen infra tempus appellationis in q. vi.
biduum de si quis ad hoc dicit Jo. an. de app. c. fi. in no.la super
glo. in Inno. ubi dicit quod hoc non sufficit ut appellet in absentia
si potest habere copiam iudicis a quo vel ad quem si potest habere presentiam
iudicis a quo nisi metus excusat ad hoc glo. in c. i. de app.
Ex quibus concluditur quod sufficit coram altero appellare vel a quo vel ad
quem Ad hoc dicit Jo. an. de penis sua in vi non molestis
Alle. de gas. episcopi dilectus Idem Jo. an. de app. ut debitus
in nota super verbo iudicium Unde appellatur in absentia
iudicis a quo et ad quem coram tamen honestis personis et tunc
si ex iusta causa ut propter metum vel quia non potest habere copiam
et procedit talis forma de app. c. fi. de off. de. pastoralis
Et si appellatur a iudice sive in iudicio sive extra coram
iudice appellandum est in q. vi. biduum de app. ut debitus

.e. ti. co. li. vj. ad h glo. or. de app. appellatio li. vj. Et quis inter
dicatur sufficiens Et qui dicatur Judicis copia habere non posse tangitur ibi.
Si appellatur in absentia iudicis coram honestis personis sine causa
et sic si appellatur a iudice iudicialiter non valet appellatio per dictam iura et
glo in dicto c. appellationi et ibi vincen. qui alle. l. i. § dies ff quando appellandum
sit et §. Si quis de. e. ti. in offred. in summa de app § i. coll. iiij.
Sunt tamen qui dicunt appellationem emissam in absentia posse valere dummodo
fiat sine fraude et narrat hanc opinionem fuisse ho. et ho in decre.
suggestum de app. Jo. an. in no.lla recitat in c. appellationi e. ti. li. vj.
et dicit hoc fuisse dictum in c. dilectus de app. ubi dicitur quod per appellationem
factam in absentia iudicis appellans est exemptus a iurisdictione iudicis
In decre. tamen si inter e. ti. tenetur contrarium pa. de ca. in cle. cum de elect.
in ver. absentia videtur velle quod sine causa possit appellari in ab-
sentia iudicis dummodo notificetur iudici vel parti infra mensem
idem spec. de app § qualiter ubi dicit quod curia romana non expellit
tales appellationes ut audivi ab expertis Et sic dicunt se posse to-
lerari in practica curie putat tamen la. dici posse quod appellatio in
absentia Judicis non pertingat appellatum nec vincat iurisdictionem
possessum Judicis donec fuit intimata ut patet de app. licet
si duobus fratribus vincen. quem ho. no. in dicto c. appellationi et pe de samp.
quod appellatur in absentia iudicis et sine causa et extraiudicialiter et sic
sufficiat coram personis honestis appellare de elect. ut circa de cuius forma infra
dicam qui iter arripitur infra tempus appellandi in ista. An sola itineris
arreptio prosit dicendo gravamine coram superiore Jta quod habeatur loco
appellationis dic ut in c. dilecti e. ti. ubi post multa quaeritur est Jo an. quod
postquam aliquis citatus est ad iudicem ante sententiam vel post itine-
ris arreptio nichil operatur sed exigitur appellatio. Si ante extra
iudicium contra suum superiorem cum velit sibi in sua causa iudicare
vel alias gravat subditum tunc itineris arreptio vel nuncii missio
ad superiorem qui posset ad eum pervenire licet vim appellationis et
protegit iter arripientem Jta quod excommunicatio postea lata non tenet
Et sic hoc casu habet locum itineris arreptio. Cumque sit provocatio ad
causam provocatio non est proprie appellatio. Sed ad causam provocatio de app.
cum sit roma glo de app. appellationi li. vj. que proprie habet locum quando
quis negat aliquem superiorem Judicem in eo quod facit vel facere
volt Cuius hec est forma. Domine. non teneor hoc facere
nec nolo iudicium vestrum subire ymmo vos recuso ut suspectum
cum de causa vestra agatur Jdeo super hac causa provoco vos ad superi-
orem Judicem talem ad quem ex nunc iter arripio vel
saltem nuncium mitto. et hoc casu itineratio vel submissio

Nota hic quid est provocatio et quid sit eius effectus

Nota etiam

ul' intimacio missio habet vim app̄onis de app̄ dilc̄ et c ti ad au
dientiā An autē possint fieri provocacōes contra p̄tes singlarēs
et p̄natas p̄sonas dic̄ q̄ sic de cuius forma p̄ho in su ti de
app̄ sub § qualiter aut extra iud. Quare fit in p̄ntia iudicis
appellationū dicit Jo an in regla In gnali q̄ ideo q̄ p̄unt
respondit sequi iudicis Nam si appello ad superiorē p̄s me
non grauauit sed iudex a quo appellaui de cuius iniquitate age
dum est Jdeo voluit iura app̄ri coram iudice non coram
p̄te licet sit iudicatū ad comodū partis In auct̄ de p̄ncipi
in p̄ntia coll. iii de app̄ quomodo et de app̄ eos in si Quare
ap̄los querant eadem instantia de qua in cle. q̄ in ii c ti dicit
simil q̄ hoc ad mitigandū iram iudicis qui ut plurimū
irascit̄ et p̄uocat̄ cont̄ app̄ēz de offi de le suspicōis. An
ubi app̄t̄ coram honestis p̄sonis sufficiat unus an exigant̄
plēs. Vid̄ q̄ non p̄sumpta per Jo an in c ut circa d'elec
li. vi in vbo in l̄ris et in vbo p̄hibeant p̄ textū ibi et i c
pastoralis in fi ubi loquit̄ in p̄ti. Sepe in ti de p̄mo decre
§ unc de effcu v̄ß inq̄ dicit q̄ sufficiat unus du mo fiat
coram testibz et ita fiat̄ et nonnus constituit instrum. Et vid̄
sufficere si sit coram simpl̄ici sacerdote ut no in spe de instru
edi. § nunc vero v̄ Jdem pone. Item no sufficit solum tabellio
cum testibz ul' alii de quibus in spe. de p̄o decreto in dco § iam
de effcu v̄ß quos appellat. Si app̄t̄ in absentia iudicis an
sit iudici ul' p̄ti intimanda dic in benficiali ut in cle. cum
de elec. In non benficiali vid̄ q̄ facienda sit alias no p̄ticip̄t
app̄ōz et extinguat̄ Judex a quo et p̄cedit et tenet processus
ut in c Si duobz de app̄ ut ibi scribit Jo an. q̄ p̄ter vidit̄
multas app̄ōes quas aliqui timentes ordinarioz p̄cessū faciunt
in absentia iudicis in oculto ex quo ignorat. Pan. in cle
causā de elec. in v̄ p̄ntia dicit q̄ app̄o interiecta in absentia
iudicis non defendit donec veniat ad noticiā Judicis Jdz
in ti de app̄ § qualiter v̄ Jtem cauet. Bene in cle. i de app̄
vid̄ dicit̄ q̄ non expedit iudici intimari ea facta in iudicis
absentia ~~facta~~ ß p̄ti. Sed loquit̄ illa cle. dicit q̄ si no fiat
intimacio non vitiat̄ app̄o. Sed iudex a quo pot p̄cedere
donec fiat. putat tn̄ q̄ si esset intimacio facta p̄ti hec no ob
p̄cedat coram iudice a quo. no valet p̄cessus p no in dco
c. duobz. Sed querit̄ an sit intimacio facienda dicit q̄
quotiescumqz app̄o in absentia lz infra tempus et cita o i ßobz fi
intimacio et dicit q̄ delatoris et tum est intimao facienda ut

q̄re fit in p̄ntia iudicis app̄ onē

No q̄re petunt apli in instantia

in cle. i. de app. in qua est servanda forma dec. cam. Et si
non sit fca ubi fieri debet vel non debito loco vel tpre pena
habet in clem causam in bnficialib; ubi ante no. ex simp[ci]
forma appellonis sed ex delatone indutis negotium pncipale.
devolvitur vel ex psfectione tm absq; alia citatone tm q artat
Si non fiat intimao debitis loco et tpre p talem delatonem
non devolvitur. Et ptim psfixionem non artatur appellantes ad compa
rendum in ipso tmo ymo oportebit de novo ipm citari. Ex quo
ipius delatonis et tmi psfixionis et delatonis si secuta fue
rint vel ipoz altez si altez foret subsecutu intimatio
debito loco et tpre et modo facta non fuit ut pbatur in dca
cle. i. de app. mota. cle cam de elec. Debet etia intimao
fieri in beneficialibus infra mesem in aliis casibus non
est tm statutu sed debet tali tpre fieri ut possit appellantes
statuta tpra observare Ita no. pa. in cle. i. de app. et e
ti. ab eo. li. vi. ¶ Secundo debeat requiri pntia indicis a
quo volo appellare vindeo loco debito et congruo et no. d. cle
cupientes in glo. ¶ Et sup ea p Jo. an. in no[la]. li. vi.
Et intelligo copiam hnd cum se exhibet in publico no in orto
vel villis ut o in vi. bidnd ~~vero~~ no. glo in c. appo de ap. li. vi.
Putat etia q ex ca ultima possit quis appellare in absentia
et si erat absens tpre sine et ad eius notitia pvenit in
remotis Ita q infra x dies non potuisset appellare coram iudice
qm tunc in eius absentia potest appellare Idem si erat infirmus
ita q no poterat mittere pcurez ad appellandum vel erat paup
q no hebat unde solveret nuncio et idem in si. ¶ Et pbabit
inetur et tales cae sumarie qm no sunt pindiciales qz
non fit pindicium iudici vel pti deinde appellatio sit intimata Et
cum fuit intimata cessat pindicium partis et iudicis qz debet
fieri tpre ut possit iudex tpra observare ut est dcm. Un
sufficit pbatio p intimatu vel aliis leviub; et sumariis d. cle
ut pperet de app. § inter bnit de quid gl. la. de casin.

Alle xl de consti

An consto loquens de condepnatis p gibelinis vel consite
tib; se gibelinos extendatur ad admontos ut gibe
linos p capitaneos pt guolfe in florencia Arguit
ex ronis ydemptitate i penis pcedendo qm alle refor
matores tales equiparant Alle de elec. si postq li. vi.
in glo. et qd no. Jo. an. Alle q in penis ex ydeptitate

cionis precedat l. si pignore § si post ff de distra. pig. ubi glo. a. & expressius ff de his qui non infa. Ad hoc quia inmuti per decretum superioris i mutare dicitur statu condempnati quia penam imponit et afficit sic ut condempno. Assumpto argumento ab effectu quia in aliud facit et in aliud operatur sua consequentia opertur ista monitio Nam est sua mutationis status Ad hoc quia miles qui privatur militia remanet expers munus militum et sic mutat statum in dc tig. l. ii § et in lege de his qui no infa Nec aliqua alia dignitas potest sibi conferri nec potest uti. Nam omnis actus illius qui habet potestatem iudicandi dicitur sua. l. omnis C. de epi et cle. Postea decidat et declarat id quod fuit contra positum. quia fuit positum in petito an debent declarari guelfi an gibelini et obtentum et iudicatum quod sic. Hoc quo quod iudicatum est. est sua. Item quicumque exauctorati sunt per decretum per sententiam Ita quod a modo nullis privilegiis castrorum uti possit sicut est in milite. l. i. § qui igno.^me ff de his qui no infa. l. ii de senato. Ad hoc quia sufficit declari. fery. l. i. ad turpill.

Allegatio xli de spo de fo. compe. de cle. qui

A a. n promilum confessum clerico in minoribus a potestate seculari ut non possit agravari vel capi pro debito tamquam de hereti contingitur ipso clerico uxorem ducenti et virginem accipiente dicitur quod non quia clericus remanet et retinet privilegium clericale nec potest detineri vel capi a iudice laico occasione debiti vel delicti seu etiam criminis predicti vel etiam permanet condempnati de cle. qui t. i. li. vi. de fo. compe. c. ii. no de obli. ad roti. c. i. ubi personalis distinctio non permittitur etiam in tam cepta coram laico ante clericatum du tu perdet habitum clericalem et sic consulunt

Allegatio xlii de Rli domi de eccle. edifi

Quaeritur de tribus medi. Episcopus in loco deputato ad hospitalitatem pauperum possit per suum sindicum possessionem concedere quod ibi sit altare et capellanus et sacerdos non tamen perpetuus. sed ponendus et removendus per vocem dicti loci et infirmorum indigentium audiat confessiones et sacramenta ministret An in hoc requiratur licentia rectoris parochialis ecclesie in cuius parochia situs est dictus locus Et an conceditur altare et capellani concessione locus subiciatur episcopo Ad quorum declarationem premitto quod quamquam talia loca sint episcopo subiecta ut qui construit ecclesiam vel altare seu de antecedente diocesani ut no glo. in

cle· qnia gtigit sup x· 4 Religiosa no sunt subiecta qn no sunt te-
creata auctē Epi· similr eciā domū suam pt deputare ad hospitale
pauperum ut no in dicta glo et ibi alle· primo casu· pnt talia
concede· s· altare et capellam ut no in dca· cle· Secūdo casu
no pnt talia gcede· posset tn ibi esse oratoriū pnatū i quo
orari et recoli dca loca et infirmis posset celebri de licēcia tn
epi ut no Jo· an· de pnt in hys sup vbo celebrare et c· ti-
patetibus sup vbo patentibus oratoria de censi· c· si vbi plene
notaī de hys oratorys Et de dria int̄ oratoria et ecclias
Posset eciā Epus gcede altare viaticū vt no in dcas Junbis
Et qd dixi altari religioso posse talia concede intellige de pmisso
ul gsuetudine Alr ad rectorē prochialis ecce vbi situs est locus
ptinet de pssp· op tuismissa de testi· pio ad detiās li· iii et
no in dca cle qcqtingit in glo penul· Remouens gpanatis
venio ad questa Et dico q si locus pdictus no est religiosus
no pnt sibi gcede pdca s· altare ul capellam q diuina
celebret et infirmis ecclastica sacramēta ministret· nisi dns et
prouinc· talia gcedendo intendat locū religiosū qd posset
et sic locū subicet Epo sicut et alia loca religiosa sine dicat
ut dca cle qnia gtingit Ad hc de heticis cum ex muto posset
tn tali loco et eius dno gcedi oratoriū in q no tam dns qnz
infirm ibi degentes audiret et est o dcn nc tn p hc fiet ille
locus religiosus ul subiectus Epo qnia hm oratoriū ul
altare portatile gcedunt p epos in pnatis domibus ul psonis
ecciarū sine gsensu alicuius rectoris prochialis Si aute locus
esset religiosus pdca s· altare et capella et deputari posset
p Epm et gcedi sicut pt psciptorum attigimus ¶ Ad scdm an
in gcessione tali requirit gsensus rectoris prochie vbi situs est
locus Dicit q non posset hoc Epus gcede cum gim pmudicio
prochialis ecclie cum modico tn pmudicio et cū licencia pt ecce
inuito prochiali rectore de cō· edi c· vt si· c ad audiem
et ibi no in glo et sup ea p Jo an in nola cum remiss i
signatis pm la Nota tn bn istud dcm p hys q no int
constitutus de· reli· do· et c· cum olim de q sacrecis ecciē ut de Rbu
trio Erit ca licencia si ibi gfluit multitudo infirmorum i tn
q rector prochialis ecclie ppt multitudinē eorum ul prochianorum
non posset illis gmode pmdē ¶ Solet tn i hys gcessi
onibus aliqua remuneratio gcedi rectori prochiali ul honoris ul
gmodi et est equm ¶ Ad 3m questiū dico q si locus erat
subiectus Epo sactus remanet subiectus et deus Capellanis
personis et sacramentis ibidem ministrandis et dcm altare

Nota de an de Rbuto

hebit epus punire et castigare sed a loco aliquid expugere qui primo non potuit lap

Alle° xliij de cle non resi

A

N residens nulla ecclesia mision qui est calix in maiori ecclesia et continue interest officiis funerum quia ad ecclesiam maiorem sepeliunt et aliquando vel parrochiam vel eligentes sepulturam et qui si alibi accedunt recipit Anno hic sicut ceteris residentibus mansiones de iure funerales porciones sicut alij canonici de iure dicit quod sic quia residenti dominis debentur sicut cottidiane distribuciones Nam apparet cottidianarum distribucionem comprehendunt talia funeralia que inter eos manualiter dantur. Requiritur interesse illi actui concludens quod sicut consuetudo non facit ut non residenti non dentur ita nec valet consuetudo ut residenti non dentur preter locum ab oppositis Nam sentit quod residenti ad diuina cottidianas sufficiat sine residencia Item quod sufficiat in uno actu interesse quo ad distribuciones alterius actus licet non interfuerit alijs Item quod distribuciones dicuntur que dantur in similibus et loco distribucionum habentur ut de (?) Et crederem contra quod credo etiam non obstante particularitatis statutis ecclesie maioris contradictionibus quod non potest consuetudo vel statutum

Alle° xliiij de sen et re indiv

A

Pprobat opinionem Innocentii de offi dele circa materiam quod non presumatur persona confirmacionis in causa dicitur se solempniter subiasse cum est lata absente parte Secundo dicit quod non valet confirmacio ab actu continendi quia minus non contrahitur ex post facto Et sic nec debet fieri confirmacio nimio oportet quod fuerit ex consensu contra confirmatur a prelato de alle de offi de le dilectus

Alle° xlv de sta mo

A

N fres de carmelo sint mendicantes qui sunt mendicantes alle de re do c i li vj et ceterorum ubi noiant inter mendicantes Ad hoc glo ibi in verbo solide ad hoc facit proga cle dudum de sepul et no Jo an in c omnes de de penitencia super glo concurrit et in gla que a iure in sig in li vj Ad hoc confessio bonifacij viij de ecclesia sci martini in montibus Rome ubi fratres mendicancium de mendicantibus dicit quod ceteri omnino non estis Item longissimis temporibus notati et habiti fuerunt mendicantes et continue portantes proporcionem mendicantium

et ex questibus incerta mendicitas probet virtutem et

tales desfendi sunt de sex ex. si in de x lauatis Ad h° ar in clo ut p
fessores de regla ¶ In 9ᵃrium qua in sui primitiua institucᵒᵉ non
fuerint mendicantes sed heremite nec aliqua 9stone facti sunt
postea mendi9ᵇ Nam in tota sua regula non r'peritᶻ vbm per
quod appareat mendicantes, nisi vnum viz Et qua oportet
vos frequenter mendicare itinerantes ne sitis hospitibus onerosi
ad domos vras potius summe pulmenta cocta cum caritate
et sic suspinate potius vesti que vba porius innuunt q' me
dicantes non sunt qua ne itinerantes non sunt mendicantes
nec sunt illa vba sufficientia ad inducendum statum mendi
cantium nam cum magna delibatone ¶ ~~corrigentes~~ locatores
epi l. fi. Ad h° qua eorum constitutio phibet venditores posse
sionum et censuum alienatores absque porum generalis ul capli
9ssu° sub grauem pena hoc aut repugnat statum mendicantis
ut in dco c. i. de rel do § 9firmatos Concludit eos non
fore mendicantes non ob § ceterorum qua non dicit dispositiue
sed narratiue de quibus simil si ppa li. vi. Et sic loquitur hic in ppᵗu
id eorum modum loquendi ad prelatorum Jo. xxii. Unde q'
illa non facit eos mendicantes sed potius q' qua eorum fuit
progenitores eo q' illos non 9prehendebat non ob q' longissimis
temporibus sic fuerint hiti qua plures sunt possessionati Item
simplex aliorum nominatio vel reputatio non potuit eis induce
statum mendicantium Addunt quadam 9missionem et relatorem ppe
factam in qua retulit inuestigans aucte ppe q' non erant
mendicantes nec obstat q' mendicet de facto qua hᵗ faciunt ppter v
defectum possessionum sicut faciunt heremite qui tamen non sunt mendicantᵇ
ut no. Jo. an. de rel do c. i. li. vi. Vel faciunt ppter maiorem
perfectionem humilᵗ dicit q' non audet firmare pedem ad istud etiam
longum tenet supra alle. In 9ᵃrium urget totis opinio orbis que
est q' sint mendicantᵇ institutione regule Si tamen a quadraginta
annis citra sunt hiti reputati et se gesserunt p' mendicantᵇᶻ
et sic passi sunt se nominari et tractari An talis status sit
prescriptus p'se ul p aliis tenet eos facit q' sic de preben. cum de
beneficio li vi ubi beneficium 9suetudine regi et institui p regularem
efficitur seculare et ideo frater egidius hoc tenet in suo libello 9tra im
pugnantes sub hac forma utrum domus religiosa in secularem vsum
9uerti posset teat id verum q' de seculari statu 9uertitur
in regularem Sed cum teneamus de 9uersione non mendicantium
ad statum mendicantium et sic ad statum arctiorem videtur a parte
rationis quod id optime possit fieri et sp'al prescriptio et 9suetudo
Et maxime generalis totius ordinis qui 9imparaturᶻ legi
Ad h° de. eo. edi. ad audientiam Et hoc fortissimum si sit

tanti temporis tamen contra medium cum non constat de professione c. i.
li. vi. et per non de cetero prouenit nisi aliqua fecerint que sunt contra
statum mendicantium ut retinere possessiones et bona ut
faciunt Carmelite vide supra alle. 31.

Allegatio xlvii de Regularibus

Quidam iuvenis xiiii annorum m.1368 die quinta Ja-
nuarii ingressus est monasterium fratrum predicatorum ut compleret
etatem regule et ibidem moram traxit sex mensibus
et diebus aliquibus Deinde voluntate propria et consilio et auxilio
suorum consanguineorum exiuit monasterium et habitum dicte religionis dimisit
et ad domum propriam ut secularis veniret vivere reversus est et in
laicali habitu extra dictum monasterium. Hoc sic (?) nichilominus dicti prefati fratres petentibus
amicis suis medijs dederunt opera et obtinuerunt dictum iuvenem
et predictos consanguineos suos de quorum consilio egressus fuit
monasterium capi et detineri invitus ipse duos dies ut idem iuvenis
rediret ad dictum monasterium. Demum sic se habentibus predicti fratres bla-
ndis sermonibus suasionibus institerunt in dicto iuvene ut
rediret ad monasterium. qui videns se et suos captos et timens sui et
suorum molestiam et penas alias persuasionibus assensit et re-
sumpto habitu cum dictis fratribus rediit ad dictum monasterium et ibi traxit
per quinque menses ¶ Postmodum ad requisitionem fratrum ibi fecit pro-
fessionem expressam die vi. Januarii anno revoluto gerens in
mente in dicto loco et cum dictis fratribus vitam gerere et non alibi
nec cum alterius religionis fratribus et post ipsam professionem ibidem
moram traxit per sex menses et demum exiuit deposito habitu
rediens ad domum propriam ut secularis vivere. Insuper dictus iu-
venis in statu novicij constitutus ad suasionem dictorum fratrum ante dictam
professionem testamentum condidit in quo fratres predictos heredes instituit. Ex
premissis queritur an ipse potuerit exire dictum monasterium licite et an
possit licite in seculo remanere et matrimonium si volet contrahere et an possit
dictum testamentum per eum conditum revocare et denovo testari. Primo videtur
quod non potuit monasterium exire. Nam iste professionem fecit impleto xv.
anno cum intrasset in xiiii° ut patet in themate quo casu licitum
est medietatibus ad professionem recipere de regula c. i. li. vi. ymo et
si professionem expressam non fecisset si per totum annum habitum gessis-
set modestiae (?) videtur dici professus ut in dicto c. ex quo non
ymo professione factam ante tempus decimi anni non potest habere ratam
in xv. et erit vere professus ut in dicto c. in prin. Unde cum dictus
iuvenis stetit in dicto monasterio per annum et anno completo professionem

fecit et etiam post pfessione et post xv annis stetit per .vj. meses vide sine dubio obligatus monasterio et sic exire licite non potuit Nec obstat huic q q non stetit per totum xv annis continui in dicto monasterio sicut ponatur in themate q exivit infra annum xxiiij et extra monasterium moram traxit De quo spatio temporis et deducto de anno pfessionis tempore annus non erat completus . . . ut q ne no. Jo. an. in regula . . . de reg. . . . li. vj. in vla glo. et in spe. de statu regula . . . et bar . . . que . . . quedam . . . monasterium . . . videtur dici q exeunti monasterium non datur ad pbandum annus novus sed coniungitur prima tempora cum secundis ¶ In contrarium videtur q potuit libere exire quia dicta pfessio non tenuit sed fuit nulla ipso iure Nam fuit facta in monasterio mendicantium ubi ante completum annum probationis pfiteri non potest ut in c. . . . de regula li. vj. Et non pstitit impedimentum q de iure non fecit effectum ut in regula non pstat e. li. . . . aut ante annum exivit patet in themate quia intravit die v. Januarii et fecit pfessionem die v Januarii anno revoluto ¶ Unde de dicto spacio temporis quo stetit extra monasterium non fuit annus completus et continuus quod requiritur ut statim dictum . . . sufficit continuari prima tempora cum secundis deducto tempore quo stetit quod non esset completus annus ante pfessionem. Sed requiritur annus completus et non sufficit . . . tempora conjunge cum secundis Probatur a parte primo . . . c. ad aplicatum de regula . . . generaliter . . . l. i. § generaliter ff de legata pstita. Et pro hoc facit q posset dari casus in quo iste non pbaret austeritatem regule ut quia non fuit in adventu nec in . . . et sic vigilias magnas abstinentias et orationes non pbat . . . ad pfessionem . . . contra mentem textus qui est ut bene pbet austeritates religionis que stant in totima obedientia ut in c. porrectis et ibi no. et non pbantur . . . talia si fiant . . . Item iste annus datur a iure et in favorem religionis ut mores pfitendi . . . q. . . monasterium ut in dicto c. ad aplicatum et fuit mens . . . ut experiantur omnes asperitates regule infra annum sed maxima pars austeritatis consistit in continua clausura castitatis observantia in totima observantia . . . vigiliarum et officiorum. Sed stans . . . hoc continue non expeditur ergo Item esset dare q in ordine mendicantium quis pfiteretur . . . in parte austeritatis Pone enim q in principio septuagesime exivit et in kalendis maii post pascha resurrectionis rediens anno pstitit . . . et non pbavit austeritatem . . . Item sequeretur absurdum scilicet q in xxiiij mensibus sex mensibus exivisset . . . mense vite qualem extimaverit

et in continenti

et incontinenti et lascivie vivere ipso completo ad monasterium rediret et sic
in fine xiiij mensium esset professus. Item cum l. loquatur simpliciter de tempore
intelligitur continuo ff. de diversis et temporalibus prescriptionibus l. i. et ibi no. et ver-
ter de elec. cupientes § ceterum et c. pendu. e. ti. li. vj. ff. de publi-
l. fi. § quotiens. Ad idem facit omnia intra diligentia cursum
prescriptionis per actum contrarium interrumpi ut sit opus nova prescrip-
tione de prescriptionibus audistis. Ad idem facit l. generaliter ff. de hiis qui in
fraudem. Ad hoc etiam sunt quedam no. Jo. an. pg. Jo. mo. de heretic. cum
contumacia in li. vj. in glo. per annum et ibi dicitur quod dictio per de sui
natura significat continuatam. Alle. c. grave de preben. vij. q. i. pricum
Etiam hanc partem tenet et confirmat Jo. de lig. in dicto c. ad aplicatum
per dictas rationes et iura. Ad no. in contrarium per spec. in preallegato
loco respondit quod alle.ta per eum nichil faciunt. Ad no. pet. Jo. an. i
dicta regula eum qui et per bar. bris. in dicta que respondit quod intelligunt
cum quis stat per annum in monasterio et exivit ante professionem et
postea rediit. quoniam casus iste dictus est valde dissimilis tum primo
et adiversus. preterea iste erat in probatione et deliberatione quia iste
annus datur etiam in favore sui et ex fragilitate humana contradicit
ut in c. ij. de regula li. vj. et in the.te proponitur et expeniendo et
dimittendo habitum. ut in the.te proponitur videtur deliberasse ipso
ipso facto se nolle profiteri seu se non posse pati austeritatem regule
et sic fuit informatio per hac vice propositum suum. Unde redeundo de
novo postea proposito opus erit novo ope ad iterum deliberandum
et probandum. Nam eodem tempore probationis non potuit secundum pla-
centia et displicentiam et sic recedere monasterium quia ista sunt adver-
santia et eadem res non potest parere diversos effectus. Preterea ex
hiis que inordinate procedunt nil ordinate sequi potest de attinen
qualiter primo. Et ubi fundamentum vitiosum nil tute super edificari
potest i. q. i. cum par. Sed iste regressus quem fecit potius invenimus
ad dictum monasterium fuit inordinatus et vitiosus. nam captus et detentus
rediit ad monasterium. sicut enim matrimonium carnale debet esse liberum et spon-
taneum. secundum sic et spirituale de hoc que vi metus ve ca. fi. t. i. Sed
hic in sua deliberatione fuit coactus et impeditus et sic presumitur non
sponte sed favore fratrum rediisse et quia tales coactio fuit facta
operatione fratrum et per quos impedimerat contra eum infra annum proba-
tionis sub pena nulliter recepti. Sed etiam quod infra anni spatium
quoque non impediant quominus ad seculum redeat prout de sua vo-
luntate processerit et in dicto c. quod si forsan supra continetur et ge-
neraliter tota prohibitio. prohibitio autem predicta emanavit contra
tum et sub une principali verbo ibi presumatur ergo receptio postea facta

in dicto iuvene non tenuit quia datus annus ut dicitur dictum est datur in
favore monasterii ut probet etiam mores ingressi et si bonos mores habe
at si volunt admittant et si malos puta si non est aptus ad re
ligionem ut quia austeritates regule pati non potest aut non vult
eum remanere volentem repellant. Sed cum iste infra annum proba
cionis exivit fugiendo et habitum dimiserit apparet eis quod bonos
mores non habuit et aptus religioni non erat ergo eum repellere de
buerunt non per violentiam reducere Et sic contra mentem Juris
hoc fecerunt et in preiudicium monasterii et ex dolo suo Et ex hiis que contra
prohibitionem Juris fecerunt commodum comportare non debent et hanc partem
credo veram Et idem videtur sentire frater de Senis in opere suo consilio
xxx iii. ¶ De secundo scilicet an possit libere remanere in seculo videtur
quod non Nam licet potuit exire dictum monasterium mendicantium quia ibi
non erat legitime professus per dictam sententiam in dicto quesito tamen non ut
in seculo remaneat sed ut ad aliam religionem transiret per dictam
professionem Et licet non potuit se obligare dicto monasterio mendican
tium tamen obligatus fuit alteri religioni in genere quia illud c. ii.
de regularibus li. vi. licet impediat obligationem infra annum in ordine
mendicantium ubi contra iuris prohibitionem recipitur remanet tamen obli
gatus religioni in genere Et ibi no. Jo. an. Debuit enim si vo
luit exire transire ad aliam religionem non ad seculum redire. ergo
in seculo remanere non potest ¶ In contrarium Nam illud quod dicitur in dicto
c. de regularibus quod facta professio infra annum in ordine mendicantium
obligat religioni in genere debet intelligi de professione vera et
alias legitime facta post ingressum. ubi vero obstaret prohibitio iuris
facta mendicantibus de non recipiendo infra annum probationis
non debet intelligi id est dicta reprobare professionem alias a iure reprobatam
sicut diximus c. statutum de electione li. vi. que licet permittat canonicis
kathedralis ecclesie dari delegatum tamen non tollitur quin iure communi talis
canonicus debeat esse xx annorum ut possit esse iudex cum vigesimo anno
licet in minori etate possit esse canonicus ut est notorium Et quod dicta
professio a iure sit reprobata ostenditur multis rationibus primo secundo
venim qui deliberationem habebat infra annum probationis non profiteri et qui
tremerat religionem qui prius operantibus fratribus captus est et
cum suis complicibus detentus et ad monasterium reductus qui metu professus
durante usque ad diem professionis quia in manibus dictorum fratrum
erat de regula vidua et quod in non. Item intelligitur quod talis professio
fiat secundum in manibus eius qui habet potestatem recipere ad professionem
et incorporare potest Sed in casu nostro tempore professionis et receptionis
dicti fratres erant suspensi a receptione. Nam postquam impedimentum

qt prohibitoz intus ipm iuuenez quo in 9ad sclm rediet de illaz
put est dcm et sic non hebant ptatem recipiendi vel incorporadi
religioni facit ad hoc q no· glo· i· de voto li· vj· et ibi no· arch·
facit eciaz ad hoc q no· in spe de statu· reli· § zol vbi tenet post
jo· mo· q ille qui facit pfessioz in manibus bacatitorum qui non
erant illius religionis sed intendebant tm in illo loco et tu illis
vinere non cogendus aliam religionez intrare Jmo et moderni
in c· porrectu de regla dicunt q si talis contrhat mrio^m antequam
talis pfessio fuerit rata habita per illum qui pot incorpare re-
ligioni tenet mrio^m postea non Et idem tenet la ab ane me
in dto c· i· de voto viz q is qui profitet in ordine mendicacium
infra annu pbacionis sit obligatus religioni in gnere Si tamen
pfessio fuit facta in manibus eius qui non poterat incorpare
religioni et contrhat mrio^m pereu antequam talis pfessio fa fuit
rata habita per eu qui pot tenet mrio^m Sic ergo in casu nostro
cum talis professio fuit fca per dcm iuuenem eo animo ut solu
in dto ordine mendicaret et cu dicis fribus et cum alijs viueret de
quo sibi potius et non alii est credendum ad de eius aio qr
xxx iiij· q· ij· in lectis de sen ex· si non cle· gror· ibi· sy· cum fecerit
dicam pfessione in manibus eius qui non poterat incorpare quia
suspensius restat ut non debeat aliam religionem intrare sed licite
te pot in seculo remanere et mrio^m 9trahere ¶ Ad 2m an possit
testm renocare et denouo testari dico q si fecit testm simpliciter
non facta mencione de pfessione futura nec ob eam· tunc nullu
dubiu quia testatoris voluntas ambulatoria est vsqz ad mor
tem· Si ob ingressum vel pfessionez futura· tunc pfessione conte
nulla que erat principalis et testi faccio que erat accessoria·
Ad hoc q no· de cle· qui· q·ate· et in regla accessorium ymo va
lida exposite professione si dci fres induxerint iuuenem ad p
fessionem cupiditate et auaricia ut bona sua haberent quem
sciebant diuitem Et dicitur esse notoriu recepta persona et res
remanent heredibus secularibus xx q i constituit ynlo forcius
si pfessio que no tenuit fuit facta in loco dtor frm cupiditate
dtor bonor debent eidem iuuenem remane non ob testo fco
ad suasionem dtor frm et ea pdca ppt paritatez vel maio
ritatem rónis de rpis mr tota

Alle^o xl viij de sen· ex·

Magister hospitalis sancti Jacobi de alto pessu lucani· dioc
per suas lras citari fecit frem A de prato pfessum
dci hospitalis de licens sin plati in tra prati pistorien

ad 2m

dioc. contumaciter contumaciter indigeret prefatus dominus hospitalis fecitque loqui
personaliter coram eo personaliter comparere deberet certo termino peremptorie
sub excommunicationis pena ubicumque nostrum dominum magistrum residentiam facere
infra quem terminum idem sentiens se gravatum ex dicta citatione tum quia citabatur
ad locum incertum tum quia ad locum in quo conveniebat
dictus magister residentiam facere eo tempore propter notorias inimicitias
non potuit sine mortis periculo adire Et ex aliis causis coram
persona antedicta appellavit ad sedem apostolicam Postquam appellationem
et ipsa non deserta ipse magister contendens dictum suum contumaciter
excommunicavit postquam dictus frater transivit licite ad aliud ordinem et ibi
ad cautelam non confitendo se excommunicatum a prelato dicti ordinis fuit
absolutus Queritur an talis excommunicatus sit vitandus Circa hec
duo sunt premittenda Primum quod excommunicatio est pena seu medi-
cina que non infertur nisi in casu expresso a iure de sen. ex. c. ...
li. vi. et de ea seu eius absolutione vel nullitate stari debet
secundum regulas a iure positivo traditas Et si regule sunt obscure
vel ad instantes standum est glo. or. nisi sint replicate ex dictis sa-
piorum et expertorum quia cuilibet experto in arte sua credendum
est de super sinistris Secundo quod nemo est vitandus per excommunicato
nisi appareat vel probari possit ymmo habens certitudinem de excommunicatione
si est occulta non est vitandus in publico de sen. ex. cum non
ab homine. Hiis premissis est sciendum quod una regula tradita
a iure in materia excommunicationis est quia excommunicatio lata post appellationem legitimam est
nulla ipso iure de sen. ex. licet li. vi. Alia est quod sententia excommunicationis
lata sub conditione suspenditur et non ligat per appellationem interpositam
ante conditionem existentem de app. pretea Alia est quod sententia excommunicationis
lata in die sub conditione si pendente conditione id est in qua lata fuit
efficiatur alterius fori sententia non ligat hoc notatur Archid. de consti. c. ...
li. vi. dicens Damasum hoc tenere Jo. an. in c. posita in ...
cum sint preiudicium de re iudicata li. vi. dicit hoc esse verum si cesset causa
excommunicationis puta excommunicatus erat si non faceret residentiam infra mensem
infra illud tempus contraxit matrimonium vel translatus est ad aliud beneficium sive
dimisso et huiusmodi Alia est quod sententia excommunicationis suspensa per appellationem
legitimam non convalescit licet appellatio sit deserta quia sententia excommunicationis
aut statim ligat aut statim non ligat ut notatur de sen. excommunicationis
venerabilibus li. vi. super verbo appellationis quod hoc latius in libello allegato
in casu allegato primum probatur ¶ Alia regula est quod excommunicatus magis-
trum absolvit prelatus illius religionis de sen. ex. cum
illorum et ille textus loquitur de excommunicatione lata a iure ... de excommunicatione

...tur si.

Notatur quod sententia excommunicationis post appellationem
deserta suspensa non
ligat licet appellatio
sit deserta

lata ab homine debet intelligi quia ubi permittitur absolutio a sententia
lata a iure in casu quo alias est inhibita et maxime quando absolutio
est reservata pape fortius vero permissa absolutio a sententia lata ab homine
Nam in primo casu permittitur ut tollatur evagandi materia In secundo casu est
impossibilitas materie quia primus prelatus cuius subditus non est
non potest absolvere si secundus non posset absolvere rediremus
ad primum inconveniens viz. ut cogeretur ire ad curiam contra rationem
illius c. cum illorum ¶ Ex omnibus istis regulis et qualibet illarum
de per se sufficienter infertur ad casum predictum et ostenditur late clare
dictum fratrem albertum non fore excommunicatum Et primo ex primo supposito viz
sententia excommunicationis a regulis positis tenet vel non et valet absolutio
vel non Et sic patet quod in tali materia acquiescendum est regulis
supra positis in iure. Ex secundo presupposito patet quod non debet ordinarius
propter suppositum suspectum et non certum repudiare aliquem excommunicatum
vel pro excommunicato habere vel repellere Deinde ex prima regula clare
potest cognosci dictum fratrem albertum dicta excommunicatione non ligari quia a
dicta citatione ex causis licitis appellavit et sic fuit iusta appellatio et
sic per consequens sententia postea lata fuit nulla ut patet ex prima regula
quia cause fuerunt licite patet quia fuit citatus ad locum non tutum
quod de iure fieri non potest patet de . p . c. si et ibi notatur in glo. super verbo inde
terminate et sic fuit gravatus Ex quo licuit appellare de appellatione ut
debitus ¶ Item quia locus residentie adire non poterat notorie
sine mortis periculo quod fieri non potuit de iure de app. ex parte
et quod ibi notatur et sic ex dicto gravamine licuit appellare Item hoc
idem patet ex secunda regula supradicta Nam pendente conditione
sub qua fuit excommunicatus appellavit et sic fuit suspensa dicta sententia
ut in dicta regula ¶ Item patet ex tertia regula nam pendente dicta
sententia conditionali dictus frater transivit ad aliam religionem et sic
est alterius fori Ergo secundum opinionem Archi. de qua dicitur in 3a
regula non fuit ligatus Immo etiam nec secundum dominum Jo. an. Nam
per dictum ingressum cessavit causa dicte excommunicationis Nam excommunicabatur
si non iret ad conferendum cum dicto magistro super facto hospitalis
sed patet quod non potest quia aliam religionem intravit Non spectabat
ergo ad eum nec cogi poterat ire ad conferendum de negotiis
hospitalis cum potius contemplationi et orationi sive vacare
debebat Hoc patet ex quarta regula Nam licet dictus
frater fuit prosecutus appellationem tamen sufficit per tempore quo fuit

inposita suspende' ipam cocatom ut pz ex alle' in dca regla
Item patet hoc ex quinta regula in dca regla Nam idem fr'
trasient ad aliaz religiom et supposito nouo plato desynt esse
subiectus pmi. Et sic licet cessaret materia euagandi tu a pmo
no potuit absolui potuit a secundo ut pz ex alle' in dicta
regla. Caueat ergo quilibet et dum frem retineat quia ve' que dta
sunt in Iure

Alle°. xlix de hys que fi. a pre.

An platus sine caplo vl' caplm sine plato age' possit
ut gvem Allegat plenius in hys scriptis ut hec que
scripsero futurorum alle' sine reuolucione librorum sufficiant
Et primo distinguo de prelato Naz quedam sunt bona coia
et hoc est de iure alio non dato quia platus caput eius
ut monachi memb' secuntur consent' c. quanto et c. nouit de
hys que fi. a p. Aliqui sunt plati hentes bona distreta et
diuisa a suis caplis conuentibus ita que diuisa est administracio
int' eos Pro cuius declaracione dicebat Hosti in c. edocet de
rept et Jo. an. ibi. sup. vbo districta que districtum idem est que deputum
ut quia pars possessionum est deputata ad vsum plati et ps ad
vsum illorum de caplo hoc est que dicit tex in c. edocet de rptis
examinemus quilibet membrorum de pte et que platus loci mon ul'
ect° in quibus bona sunt coia possit per se sine caplo age' pro
rebus mon ul' defende' vr' pbari multis mnbus et maxime
p que alle c. edocet vbi expresse dicit que abbas tenet' rnde'
p rptis impetr' que eos nulla de conventibus habita mencione
super causis que ptineant ad eosdem ergo super coibus Et
reddit tex ronem quia ex offo suo tenet' congregacionum suarum
negocia ptracta' ergo expresse loquit' vbi bona sunt coia h
idem pba' in c. nulla xvi q. ii. vbi expresse dicit tex que
tota ptas est abbatis ergo per se abbas sine monachis age' potest
hoc idem vr' pbari p. c. fi. de foro conpe. vbi epus plus coactus
sunt rnde' adiusa eius hoc idem in de iura calum. c. fi vbi
pz que epus per se ipm pt in iudicio litigare hoc idem vr'
plar' Inno in c. li. vi. et tractat Jo. an. in. edito
c. in nola hoc idem dicit archi' in c. fi in nola de pactis
li. vi et ibidem tractat Jo an in nola hoc idem glo in c. fi.
lxviii di que dicit que vbi bona sunt coia conuictus est
platus si sunt diuisa quilibet p pte sua. quam glo vr'

approbare ibidem archid. Item videntur dicere Inno. ho. et Jo. an. in c. ex litteris de probat. et Jo. an. in c. in nostra dilectos de fide instru. super prima glo. ubi dicit per illam decre. probari quod prelatus potest esse in causa ecclesie per se solum. ho. in c. edocere dicit se mirari quod de ipso dubitetur cum habet generalem et liberam administracionem de elec- cum nobis olim cum constet inferiorem preceptorem posse agere de fide instru. c. cum petimus et de Iud. c. cum de prim. alias frustra di- sputaret doctores an prelatus an liceat contra constituere procuratorem et te- net quod sic Inno. ubi c. cum tam de rerum calump. et v. q. iii. c. Episcopi ubi glo plene tractat Item Inno in c. cum inter de verbo. si- sup verbo capelle dicit quod gravatur abbas pro ecclesia subiecta quia temporalia illius ecclesie subiecta sunt monasterio ut notatur secundum eum de appellatione de priore. alias secundum eum licet admittatur Episcopus ad agendum pro ecclesia sibi subiecta de succes. ab intest. c. ii de prim. cum olim ad defendendum non tamen admittitur nisi caveat satisdacione de iudicato sol- vendo Etiam hoc eodem secundum eum dicendum est in abbate remittit de resti. spo. olim causam ubi expresse tenet quod superior pro ecclesiis subiectis maxime in preceptoriis ubi pro libito ponunt et remo- vent preceptores potest agere et conveniri Nec obstat secundum eum c. edocere de rescriptis quia videtur velle quod si administraciones sunt divise ille solus agat qui est administrator Nam secundum illa decre. intelligitur ubi nulla causa iusta subest quare alius agat Ita loquitur ubi administra- ciones sunt penitus divise Sed inter Episcopos et subditos ministraciones non sunt divise ymmo administrat unus sub alio et idem secundum eum de aliis qui removent inferiores ministros quando volunt et sunt templarii et similes. Item quod abbas solus agat et conveniatur pro ecclesiis maxime quando habet eas in propriis usibus clare probat Inno in c. cum venerabilis de reli. do. Et est ratio quia sicut minister ibi deputatur de Iudi. c. cum de prim. Ita et fortius ipse alius superior quia una censetur ad- ministracio ambarum Item Inno. in c. cum deputati dicit predicta verum etiam si talem preceptorem talis superior removere non posset sine consensu sui capituli et hoc expresse tenet in c. edocere predicto allegato et ibi plus dicit quod si bona sunt communiter distracta sed conventus habet alias possessiones pro suis vestibus deputatas vel huiusmodi et prela- tus habet pro suis reliquas alias Et abbas per se vel per dictis omnibus aget sine consensu capituli. Sed ubi bona sunt tota generaliter distracta id est quia divise per sunt possessiones et omnes et unam partem habet prelatus generalis pro omnibus incumbentibus sibi. inter quilibet aget pro parte sua Ponit etiam Inno in

dco. c. edoten sup vbo, q quatenus obscure tenu meb(r)oz q quidaz
fatent(ur) se non intellige(re). s(cilicet) qn gnalit bona sunt diuisa inter
prelatu et capl(u)m vt o dcm est tn aliqua res coits int(er)
eos Ex(em)p(lu)m appere pot in duobus dnis medolanen tenent
coem. tunc p tali re platus sine caplo nec capl(u)m sn plato
agere pt Racio qa licet vbi bona sunt coia agat abbat
solus qm het admistra(cionem) tunc qn sunt diuisa genea(li)t(er) sicut
pdit amistracom in pte ptingente capl(u)m Ita in vna dca
re que in tali casu remansit cois qa in illa vinta non
remansit amistratio prelato sed sequit(ur) non gnalis diuisio
et sic in diuisis qlibet per se agit Ita eciam et in ista vinea
coi qlibet pro pte sua debet interuenire qa mansit cois
res sed non eius administrato et Ita intelligo Jnno que multi
fatent(ur) se intellige(re) Compost. in dco. c. edoten firmat ista
opi. per verba clarissima. spec de actt. §. v Ite obiecto
recitat omes opiniones et firmat pdcaz opinionez. Jnno. s(cilicet)
q in coibus platus agit sine (con)sensu capli et in diuisis p pte
sua / secus dicit in caplo q in diuisis non agit sine (con)sensu
plati. De secundo memb(ro) qn admistrato est diuisa examinemus
nemus et dico q diuisio pot esse mt. s(icut) pximo membro tetigi
tribus modis. Primo q quedaz possessiones st deputate p
caplo et monachis p suis vestibus vel calciamentis et hmoi. ti
alie possessiones remanet coes Et in isto casu no dicit(ur) diuisio
gnalis sed spalis et ideo in tali casu platus retinet amist(racionem)
om et p omnibus age(re) vel (con)uenire pt Ita no Jnno in dco
c. edoten. ¶ Alio modo pt esse diuisio gnalis puta pmta
qa nulle possides remanet coes sed omnes diuise et pte
habet platus p omnibus incubentibus et sic ipse age(re) pt
p sua pte et vnus pro rebus alterius age(re) non pot et ita
loqm(ur) c. edoten in fi. et ita dicit Jnno. in c. olim cam de
resti. spo. in pn et glo. in. c fi. lx in di. Aliqn bona diuisa st
generalit(er) p modum de quo s(upra) sup dixi tn vnus fundus vel
domus vel moledinum remansit incoi int(er) eos et tunc pro
rebus diuisis qlibet p pte sua agit ut sup dcm est. sed
p re illa que in coi remansit vnus sine alio non agit.
na no qlibet de pse qa non est diuisa. nec plato solus
tamq gnalis admistrator bonoz ecce qa int(er) eos admi
strato est diuisa. nec platus solus tamq gnalis admi-
strator bonoz ecce qa int(er) eos admistra(cio) est diuisa ppt

Nota q platus agit no(n) capl(u)m et q non.

ppter gñalem diuisionem tamen ca licet illa vnica res in toi ma
serit administratio tñ intelligit[ur] diuisa et ideo quilibet p[ro] p[ar]te
sua intuemire debet ac si esset res co[mmun]is pluribus vt in singlis
Ita vr sentire spe in dco ti de act[ore] x Item obicit[ur] ¶ Queri[tur]
quid in arduis casis an vnus sine alio agit vel conuenit Re[sponde]t
spe in dco ti et x non videt[ur] hoc ponderare sed simpl[icite]r concedit
plato in o[mn]ibus administratoni sine cons[ens]u capli Immo vid[etur] sen
tire subdubio forte q[uod] i arduis req[ui]ri[tur] cons[ens]us capli Et ide vr sen
tire ho in dco t[itulo] c[apitulo] edocet et in summa de rescript[is] § que poss[un]t
obici sub § hoc x xxix et se[quentibus] ¶ Sed que dicunt[ur] cause ardue
dic[i]t ho vbi sup[ra] et tetat spec[ulator] in ti[tulo] p[ro]curatore et x q[uod] cum agit[ur]
de diminucione honoris vel dignit[atis] l[ibe]rtate puta de subiectione vel
limitibus ep[iscop]atus vel membrorum et hoc idem no[tat] Jo[hannes] an[dree] p[er] g Immo
in c[apitulo] querelam de procur[atoribus] et cause dicu[ntur] magne et p[ro]ue r[es]p[ec]tiue
Vnde i[n]t[er] ecc[lesi]as p[ro]p[ter] ca x aureorum erit magna vt quia
paupes ¶ Item i[n]t[er] ecclesias alias ca vnius castri erit p[ar]ua
vt i[n]t[er] duos reges q[uod] vt no[ta]ri solet de iur[e] iur[andi] c[apitulo] fi[nali] ¶ Sunt
qui dicunt q[uod] licet platus vbi bona sunt co[mmun]ia poss[it] age[re] et defe
dere sine caplo tn hoc rec[usan]tibus eos p[ro]c[urator]e spo dco tn casu p[ro]
curatores dare no p[oss]unt Adh[uc] alle[gant] in spec[ulo] de act[ore] in fi[ne] x si no[n]
p[ro]curatores Et dico q[uod] istud no est bene dcm vt de iure p[ro]cedit
ymo dico q[uod] platus vbi bona sunt co[mmun]ia sicut p[ro]curatores etiam
in dispositione het ad ministrationem vt s[upra] in alia alle[gatione] olim p[ro]batum
Et talis pot p[ro]curatorem constitue[re] ante lite[m] cont[estatam] et postea p[ro]ba[tur] de
mra[ndo] calump[nie] tu[m] tam et no glo v q iii c fi in fi magne
glo factum q i c i in vl[tim]a glo xvi q i et turpis xvi q ii
Relatio et de elec[tione] cu[m] nobis olim Et qd no[tat] ho in summa
de iure iur[andi] § quis posset iurare in rebus et supp[l]e ne pla[tus]
c[um] grandi ¶ Allegata in contrarium no faciunt q[ui]a sane intellecta
nam guil[elmus] in spe in p[ro]curatore x non loquit[ur] vbi bona s[un]t co[mmun]ia
sed loquit[ur] vbi ca est co[mmun]is plati et capli q[uod] ideo vbi bona
sunt co[mmun]ia no dicet postea q[uod] p[ost] litem contestatam poss[it] p[ro]curatorem
face[re] quia lite[m] contestando poss[it] fuisse preiudicium ecclesie sicut
et ante et stati ipse spec[ulator] in de blint tenet etc dicit q[uod] platus
et quilibet hentes administrationem p[oss]unt age[re] et defende[re] etc Et
si dicit[ur] intelligendum est illud vt s[upra] stalis q[ua]m spe agunt sed non
p[er] procuratorem male dicit et spe contra sentit in loco ad quem
remittit in dco § x si p[ro]curatores et de p[ro]cur[atoribus] § vbi quoque
x Jte q[uod] fuit constitutus et in eo cetera ibi stati st vbi io p[ro]cur[atore]

…h q[ue] dicu[ntur]
…ae ardue

…n platus i ca…
…te solus p[otes]t dare
…ris p[ro]cu[ratore]

dicat q plat9 pot sine Caplo age(re) (et) defend(ere). Et alle(gat) q(uo)d in d(ic)to
§ b(ene)mit. s. de iudi(ci)s et subdit q ubicu(m)q(ue) pot age(re) et defend(ere) pot
p(ro)cur(atorem) (con)stitue(re) tam ante lite(m) (con)testata(m) q(ua)m postea. Ite(m) q(uo)d ma-
g(ist)ro et doctores tractant de p(otes)tate p(re)lati simplicit(er) intelligunt de p(re)-
lato s(e)c(un)d(u)m dispo(siti)o(n)em iur(is) co(mmun)is (et) q(uo)d est q bona om(n)ia sint com(m)issa.
Et t(ame)n dicit q (con)tin(et) libera(m) adm(inistrati)o(n)em et q pot dare p(ro)cur(atore)m
ante lit(em) (con)te(statam). (Et) sic apparet aliter dicere(n)t in(n)u(m)eri loq(ue)ntes.

Alle(gati)o l. de p(ro)cur(atoribus)

Sunt et alii qui dicunt q p(ro)cur(ator) datus a prelato ad admi(ni)-
strandu(m) t(em)p(or)alia et sp(irit)ualia cu(m) p(otes)tate agendi et defende(n)di
super p(re)d(ict)is et eis dependentib(us) cohe(re)ntib(us) et (con)nexis
non possit agere de iniuria et molestationibus ut in iniuriatorib(us)
et molestatorib(us) imponat(ur) silenciu(m) illi ad declar(ati)o(n)em p(ro)petatis rei
molestate. Allegat q(ui)a q(ua)n(do) agit(ur) petitio debet p(re)latus reum
(con)uenire coram toto suo iudice seculari. Ego dico q hoc minus iuste
est dictu(m). Nam is cui administratio est co(m)missa sp(irit)ualiu(m) et t(em)p(or)aliu(m)
pot om(n)ia excepta alienatione bono(rum) ut in c. is cui de elec.
li. vi. Unde t(ame)n isti p(ro)cur(atori) sit (com)missa administratio sp(irit)ualiu(m)
et t(em)p(or)aliu(m) om(n)ia pot(est) (etc). Item q(ui)a habet mandatu(m) ad age(n)-
du(m) sup(er) om(n)ib(us) administrationi(bus) et pendentib(us) (etc). Et ideo no(n) est du-
bitandu(m) q si p(ro)ponat(ur) res ad administratio(nem) impedim(en)t(um) q dependet
est administrac(ione) ut tollat(ur) impedime(n)tu(m) om(n)ia intelligunt(ur) co(m)-
missa sine quibus (etc). c. p(rae)terea de offi. de le. Alle(gati)o in (con)t(ra)riu(m) nil
facit q(ui)a illa tangu(n)t impedimentu(m) iudicis non ex deffectu
p(ro)cur(atoris). Item illud est ver(um) q(ua)n(do) agit(ur) rei vendicatio(n)e sed in casu
nostro p(ro)monit(ur) bona de quib(us) agit(ur) p(er) actore(m) possideri quo ca-
su non dat(ur) rei vendicatio sed agit(ur) int(er)dicto uti possidetis
quo casu agi pot p(er) clericu(m) cora(m) iudice eccl(esi)astico q(ui)a venit in in-
iuriam et molestiam et violenciam quibus casibus pot adiri
ecc(lesi)asticus de foro (com)pe(tenti) t(ame)n sit et c. (con)questus. Et in tali int(er)dicto
venit p(ro)ba(ti)o d(omi)nii q(ui)a ille obtinet qui iustiorem titulu(m) p(ro)bat
ut no. in c. licet causam de p(ro)ba. Unde isto casu non agit(ur)
virtute rei vendi(cati)o(n)e nil virtute petitorio sed agit(ur) ad declaratio(nem)
q(uo)d requirit(ur) ut pati(tur) natu(ra) int(er)dicti uti possi(detis). ¶ Demu(m) q(ui)
habet mandatu(m) ad agendu(m) int(er)dicto uti possi(detis) pot indu(ce)re
q(uo)d requirit(ur) na(tur)a int(er)dicti ymo plus dico q d(a)t(us) p(ro)cur(ator) pot
age(re) rei vendi(cati)o(n)e et dicto petitorio. Ex quo sibi generaliter ad-
ministratio est co(m)missa ut s(upra) alle(gatu)m est ut si adiret iudice(m) eccl(esi)asticu(m)

cont laicu in casu non pmisso non competit except cont mandatu
sed cont iudicem et sic obtinui

Alleg° ij de petit.

Dicebatur in effectu tria cont mandatu primo q actor constituit
procurem in dicta causa dat nominibus hec oro coniuncta est tam noie
pprio qm nomine ecce sed noie pprio agere no pot ergo petitio no tenet
Secundu q cam eius non pot agere nomine ecce prut agit sed debet
debet agere p eccam. Allego Inno. in c. cum olim de testi. nec prodest q
dicitur in libello dat nominibus et quolz ipor vel q dicitur coniunctim et
divisim nam omnes iste sunt copulative nam vna deficiente altera
non procedit. Tertio quia debuit primo constare de neglientia prelator
et capli. Ad hoc no. per Inno. et ho. in dicto c. cum olim. Ad primu
dicitur q ex quo exhibito libello p principales qui statim in actis
post libellum fecit procurem ad prosequendum dictam causam &c. Et hoc
sufficiat et intelligitur fecisse eo modo quo causa exercetur. Et quia qui
duis intelligatur esse prius in omnibus ex quo apud acta. Et hinc est
q isto casu non habet procur relevare nec satis dare. ut de satisdan.
l. i. Et no. de in spec. de satisdan. § i. v. rem. Nam ut dicat dicta
dicta. l. quia duis intelligitur esse prius. Ad secundum q cam eius pot agere no
ecce. Et sicut firmat Inno. in dicto c. cum olim licet notat oppi
aliquor dicentium contra quos no approbat et hostien. videtur sentire
ipse ibi vbi dicat q talis cam eius habet mandatu a iure sed is qui
habet mandatu no agit noie pprio sed eius cuius mandatu gerit et
hoc idem videtur sentire. spe. de procur. § ij. v. quid si. vbi dicit q cam eius
agens contra aliquem p re male alienata succedit loco totius capli
et qui succedit loco alterius eodem iure vtitur. c. ergo gerit no
ecce ergo et iste Jo. an. dicit. alb. gul. dicit q doctores Bononie
ita decraverunt et prestit dixisse dictis nominibus et quolz eor coniuncti
et divisim. quia ista sunt dicta contra. Oppetet ergo q intelligatur
coniunctim pse et divisim pse. hoc est secundum alterum modorum impossibilis
impossibilis vbi dicat pono coniuncti et divisim affirmative et dissen
tive et de quolibet eor de pse et si negat reus coniunctim intragitur
de quolz pse. Ad tertium dicitur q satis constat de negligentia eo ipso
q no prosequntur iura ecce. Ita no. Inno. ibi. Aliaque dicat sub
altinat ho. dicit tutu esse hoc significari caplo non quia no
valeat sed ne possit lite sopitam postea suscitare. Sed ista sunt
superflua. Nam dicto q sine aliqua negligentia agere iste cam eius pot
p decre. si quis presbiteror ad. fi. Nec obstat quod dicitur q illa loquuntur in re

alienata sed hic proponit occupata ergo quia istud dampnat spe^c^
quia dicit quod res invasa per alium dicitur alienata et per ea posset
agi ac si esset alienata hoc no. de rescripti pertulerunt. S. voc. forme
de. Item quod hoc in respons. hoc no. Jo. an. clarissime in c. ex parte
de rebus eccl. non alie. notata in c. cum olim preclusit quoniam agitur
in aliis casibus non pro re alienata ut erat in appo. c. cum olim lapso.
Visis allegationibus respondendum apparet michi illas non
sufficientes videre ad alle. in contrarium. Et licet possem facere sine alia respo-
sione et maxime quia in ipsis responsiones alle. nil allegat
nisi unam glo. Immo in c. cum olim que manifeste facit contra eum
et alle fuit per parte altera tamen ad lucidandam veritatem iterum dicam. Et
obmissis superfluis videtur advocatus adverse partis concernat assistere in
tribus. Primum quod canonicus etiam quando sibi competit agere pro ecclesia non potest
concipere libellum nomine ecclesie. Secundum quod non potest canonicus agere pro re communi
pro suo interesse quia in re tali non habet interesse. Tertium est
quod requiritur negligentia prelati et capituli antequam singularis canonicus
debeat admitti. Et dimittam litigium de contentum et dimissum quia
non est opus discutere licet totum debeat aliter intelligi quam allegata
subtiliter per dominum advocatum. Et dico quod omnia tria predicta sunt minus
iuridice dicta. Ad primum dico quod canonicus eo casu quo competit agere
pro ecclesia ut in casu c. cum olim ubi expresse format istam conclusionem
et videt nomine ecclesie formando licet ipse teneat opinionem aliorum qui
male dicunt et ipse non approbet. Hoc etiam ratione. Nam si prelatus
debet agere nomine ecclesie ut no. de libelli obla. c. i. et predictis casibus
succedit et subrogetur sibi a iure ergo eodem modo agere debet quia
qui succedit loco alterius eodem iure censetur ut lex. pen. eccliastica.
Jam enim prelatus agit nomine ecclesie quia non est dominus sed sibi commissa
est administratio ut no. glo. in c. constitutus de rescr. Ille enim
qui non est dominus rei non potest agere pro illa re ut no. Jo. an.
in c. ex litteris de probat. et semper agendo intelligitur agere nomine
ecclesie. Unde secundum Immo. in c. principium preterea de testi. li. vi.
et Jo. an. postquam enim si libellus dicat agit talis abbas et talis
prior conventus nomine conventus et sic quia ad verba videatur nominibus
dumtaxat agere quia tamen constat quod eiusdem nomine agitur sed si non
ad quod res pertinet de quibus agitur idem est eadem ratione canonicus
cum certis nominibus commissa est administratio tale actum non suo sed
nomine ecclesie aget. Nam ubi eadem ratio ibi idem jus. de reg. iur. in^e^

ceteras non posset dari ro diuersitatis. preterea hoc videmus in pro
Nam si canonicus aget pro prebenda sua sibi singulariter assignata for
mabit libellum tam nomine prebende sue quam nomine proprio Ita no.
ho. in c. edoceri de re. pt. et in decre. ex litteris de prescriptione licet Immo
dicat in dicta decre. quod etiam nomine proprio agere poterit pro sua prebenda
quam agit tamen illius de ecclesia quod nil decepit ecclesie sed quando canonicus
agit nomine ecclesie. nomine ecclesie est agendum de proba. ex litteris et cum
mandato ecclesie quia nemo sine mandato ecclesie agere pot nisi pre
latus et capitulum. nisi in casibus exceptis a iure ut in c.
dignus de rebus ecclesie non alie. et c. olim de testi. Si canonicus velit
de spiritu prebende agere cum canonico debet habere mandatum ne faciat
preiudicium ecclesie ignoranti. alias nec nomine suo nec pro ecclesia agere
pot. Et quia specialis prebenda est commissa canonico non agit canonicus
nomine ecclesie in defectu prelati quia non sunt in culpa et non
ipse canonicus petet mandatum nec prodest isto casu prelatus de
indulti. tamen deputati ut ibi no. vel si admitteretur prelatus saltus
posset canonicus pro suo interesse assistere ne colludat de procur.
licet. li. vi. Item si administratio bonorum mon. est divisa inter
abbatem et conventum si abbas velit agere pro bonis commissis sue
administrationi aget nomine non suo Ita no. Jo. An. post Innoc.
et ho. in c. ex litteris de proba. istorum omnium est una probatio ro quia
non sunt domini rerum ecclesie. Ideo suo nomine non agunt sed ecclesie.
Item is qui petit restitui beneficium quo se spoliatum dicat nomine
suo debet agere. Secus si res petat beneficii quia tunc nomine
beneficii agere debet quia illas res non possidebat nomine suo
sed nomine ecclesie. et ideo nomine ecclesie debet agere Ita no. Jo. An post Inno.
in decre. in litteris de resti. spo. in glo. magna per que clare patet
quod nomine ecclesie semper agere debet. quam ad quemadmodum ecclesie agitur nomine ad
quemadmodum agentis. Item facit ad hoc de preben. cum teneamur super
verbo etiam ubi dicitur quod licet canonicus suam potest defendere ecclesiam
ut de excep. dicta non tamen formabit exceptionem in personam canonici
sed ecclesie verum quia sua debet preferri iuxta forma libelli
ut ut de symo. licet de attuss. qualiter ergo petitio talis esse
debet Sed licet predicta vera sint et de iure probata. tamen de iure
canonico ista sunt superflua et magis subtilia quam utilia ut no.
in spe. Jo. an de resti. spo. in litteris. Nam agere ad quemadmodum ecclesie

et nomine ecc^e sunt idem in effectu et diversitas potius in apice Iuris quam in effectu rei consistit Et hoc est clare no. ho. in c. cum con tingat de offi dele. Item cum hec materia sit dubia quo no^e agere debeat ut no. Inno. in c. cum olim de testi ubi di^r quod cautum non exprimere quo noie agat Et Iudex prudenter facere si ad hoc non agat. hoc p alio non est nisi quia non est in re bene clarum quo noie agi debeat In hoc dubio agitur utroque noie et eo modo quo melius pot. nec procedunt argumenta facta in contrarium ubi dicere can^cus talis habet mandatum a iure pro ecc^a ergo non ab ecc^a ymo sequitur habet mandatum a iure p ecc^a ergo est procur ecc^e Ecclia enim p se nihil dat mandatum sed p ea datur ut a capitulo aut a Iure et sic datus dicitur procur ecc^e non ecclie i. ad instantiam ecclie sed ecclie i. de mo^o multis enim modis dicitur ecc^a ut no. glo. in c. querelam ne pla. vi. suas Item non sequitur illatio facta si aget nomine ecc^e ergo ecc^a negligere et eciam aget que sunt opposita Nam ecclia p se sumpta ut s. non negligit sed caplm quod representat et in eius lesionem negli git et favore ecclie innocentis surrogantur alii de ecclia ad supplendam negligentiam capli et agent noie ecc^e neglecte non negligentis Item non procedit alia illatio si succedit can^cus in loco capli non tamen no^e capli aget quia esset oppositum in obiecto quia non dicitur quod can^cus agat no^e capli absit hoc ymo noie ecc^e prout debebat agere caplm quod potestas capli est in uno quia auctoritate Iuris habet illam potestatem quam habet ipsum caplm et hoc nullum oppositum in obiecto sed compositum in composito dyalectice loquendo Ad 2^m dicitur quod in re coi ut colle gii pot esse privatum interesse pba^r in cle. questionem de elec. et hoc expresse no. ibi glo. in verbo compro^m ita quod in una et eadem re pot esse interesse coe et proprium et utrumque pot simul dici et ubi argui^tur quod can^cus ecc^e habeat proprium et privatum interesse in re coi collegii sui patet ymo ne dum unum sed plura unum videlicet quia sibi a Iure datur hec potestas repetendi rem male alienatam interesse prius est auctoritate concessa sibi utitur potestate Item dicimus quod can^cus non citatum ad electionem pot p suo interesse agere ad cassationem electionis quod interest sua non contempni Ita no. glo in dicta cle. questionem Ita dicimus quod electio sit collegii tamen in merito uno non pot fieri compromissum de illa ut no.

in c. quia ppt' de elec. q² int'est sua vti illa vice sibi concessa
et in aliuz non transferri Item in casu nro int'est audiri canis et
vti posse ptate sibi a iure concessa viz reposcendi rem male alienataz
Item het aliud int'esse q' ad h° tenet quasi a iure necessitate astringat
gat² Ita tz Jo. cal. in dco. c. sup vbo litteat loquendo de clericis
ecc^e. Int'est g° sua vt faciat id ad quod de iure astringitur
et maxime ut penam euitet que ex hoc omisso sustinet² ad h°
e. ti. c. ij. li. vj. et c. gnali li. vj. e. ti. ymo no solu canis de
ex hoc hre ppriu int'esse vm etia prom et prochiam dicitur
in hoc hre ppriu int'ee vt no. glo. in dco. c. Si quis psbroz. et i
dec^e. illa. de accuss. et in c. ut ita Aliud est eni int'ee coe
aliud puati. Naz collegiu het int'ee q² est administrator et sic
et sunt bona ecce gmissa. Int'est g° collegij hc facere et agere
et defendere. prom int'est q² sibi est honor ecce et vtilit' regi q²
i necessitate debet hre alimenta. si ecce suppetunt facultates Int'e
g° sua ne peant facultates. Item i spli canis het int'ee sodaly
quia int'e etia sua ne bo peant quia de illis viuere debet et
sua portoz i bonis hre de sil. hs. possunt p quia dcc^e et noti
in c. cu qui de pben. li. vj. patz q' het ius in re et i fructibus
vn etia monachus cui bo mon' d'indicit² petit pte sua ita no.
glo. in c. cu dilecta de resp. p. c. i nullo. xviij. q. ij. vbi etia
no. glo. q' fit distribuc° p' mio psonaz de bonis collegij quando
collegiu destruit² vt dicit la. ab. in dcod cle gstonez. In mea
no int'sit ut in facto no de iure. hoc est dicere si in facto quomodo
vel quomodo aliquo rei vel actus ad me spectat. vnde potuit
canicus pbare q' ex illo fundo solite erant pbeny solui. ul' q' sine
illo non poterunt pbeci pbende canis hiori. Et p hoc patz q' arta
fca p advocatu adusus no prodimit dum dicit illud quod est
coe plurib9 ut collegio nullus pot dice h° meu Naz canicus no
dic. h° meu licet dicat se agere ad recupacoz fundi p ecca et p
suo int'esse. sed dicit sua int'esse q' ecca rehcat fundu, quod
pot esse multis modis ut sup dixi, vel dicit p sua int'esse
q' int'est sua ipe repetere q' aliquis causis a quibus dixi. s. Et
ar.^ta q° in g'ru inducut² nichil obi no faciunt n° e ponderandu
q' quotiens p suo int'esse spali admitti² no est opus q'
poscat tota rem i iudicio. sufficiat q' iducat p i° tm. Vn
si canis iste simplr ageret p suo int'ee et sicut debet i poneret²

sibi silentium et g de puaet in expess. no tn ecca p de t fundu. Si
aut p suo intee singlai egit et obtinuit ecca recupat fundu
p indirecti qr alit no potuit p iudic intee can. nisi reheat
rem. et sic q dicitur q licz effectus no sit puatu intee p d pur- d. mat. eccia
gato ane. tn indirecte q sequit quis puatu intee q no pot
purgari. nisi restituat sim nota d. ind. nouit. vii glo. i. c.
cu dilcea de iptr. dr q monacha spoliata repetit no tamq monacha
sed tamq corpis et collegii p s. tam go p s can hec intee
qr neo debet in iudicis audiri sine intee. n. q vi. no solent
sequit q qui hec ptatez expiendi de re aliqua in iud dicit hre
intesse. Cuz go can in casu nro possit ex pur ut in dicta
dec. si quis psbroz hec go intesse nec tn cessat intesse coe colle
gii ymo et platus et caplm possunt age ista eni no sut
ctra q plurib eisdem rei cpetat actio ymo et si ctrent
plati et can. psr plati et caplm als eis nolentib agere
eis inuit admitti can etiaz sine mandato Ita no. Jo cal.
in dca dec. si quis qd intellige qn can wlt age noie ecce.
Si aute vellet age simplr p suo intee ut qr dicet de illo
fundo sole recipe pbendaz suaz nt q sine illo no pot pbei
pbenda tut non posset phibi qquomo nisi sicut posset
phibi cum aget p robus sue pbende. quo casu vider ad cu
singulait sptare. non go bene dicit can narrat talia ex
quibus resultat intesse coe go no pont pbac ppu qr vltus
inuf et sci se iz in grm. ¶ Ad z dicit q quod q est i casu
dec. cu olim. de testi. quo casu puto etiaz vim dcm Jmo q
satis pz de negligentia tld non agat p recupanda n. p d. si
ignorantia que non psumit in hiis que quis indagare
tenet ut no in regula ignorantia de regu. iur. li. vi. Nec
psumit ignorare plato que can scit. vnde no credit Epo
dicenti se ido non ptulisse bnficium infra tpa ad latu nec
conalii qm ignarent Naz qui lz ex officio visitare etc.
psumit q inuenit ul debuit inuenire ut no. ho de concp
cum vom lib Sz in casu nro vbi repostat male alienta
nulla negligentia reqrit qua hec ptas ccedit liba
a Jure Ita no glo. in c. i. de pcur. ymo imponit necessi
tas ut s dixi p9 dum meu cal. ut i tenet omes et
aget tut cdicf ex i9 dec. introducet hac ptatiz repo
scendi male alienta fauore ecce. Nec facit q ct qd

dicit p advocatu ptis adu[er]se de lite ibi nisi celeri satisfactione et quia illud respiciat penam male alienatis quam evitat si celerit satisfaciat non tamen restingitur ptas concessa capitulo repetendi. Nec obstat quod dicitur quod posset contra platum male alienantem fieri machinatio puemendi eum quia hec non esset machinatio ymo esset utilitas ecclesie inducta a iure et imputet sibi qui male alienavit quia fuit in culpa et semper fuit in mora etiam non repetendo et sic non est machinatio. Vel dic licet capitulus pueniat tamen plato nolente agere admittitur. Ita dicit Jo cal in dicto cal. Si quis presbiterorum Nam id quod dicit ibi in tantum plati et capituli posse agere verum est eis non agentibus sed illis agentibus sistitur quam primum ergo prelatus stat capitulum agere veniat et agat et admittetur.

Alle^o. lii. de resti. spo.

Ad illa que dicitis absurda que potuistis dictis in audientia non modo de novo miror cum alias palpaverim et expertus sim curiales potius sui stilum quam ius scriptum sequi quod si fas foret in ocultum os ponere id reprehensione dignum arbitretur. Sunt enim sui stili que tanto tempore colunt in scriptis redigentur ut per orbem unius pertie innotescet. alias sub eis preter suam culpam frustratur clientulus. hoc aut in sn. in pro. in 3^a col. p. dicit ut puto advertens dicat consulo quo ad hentes talem stilum adheat iuri scripto quod iure ratione conformem. hoc ideo quia consuetudo fragilis est et nunc alba nunc nigra frequentans variatur hec ille etc. Est ergo advertendum quod recuperande possessionis sunt plura remedia prodita. quorum quatuor colliguntur ex tex. et glo. in c. sepe de resti. spo. videlicet int. de vi. unde vi indicis officium ex canone redintegrande condicio ex de^o. sepe insequitur omnibus et aliis iure videlicet auxilium constitutionis si quis in tantum. C. unde vi. Edictum domini adriani vel marti constitutum maiorum que locum habet contra occupatorem rei immobilis vacantis cessio cuique datur. format spe. libellos in ti. de resti. spo. § i. in prima et in tali p. in quibus et in positionibus quas super illis potest facere vide et de ipsorum effectibus. Si autem adversarius ageret int. de vi non puto dubium quod teneret probare possessionem suam deiectionem suam a reo quod quam agit sed suam ab alio rata habuit de offi. de le. consultationibus de resti. spo. cum ad sedem et c. olim. cum ibi no. et l. iii. ff. de vi. et vi. ar. § int. de vi Si ageret condicione ex dec.

sepe optet pbare deiectom et q reus spoliatom sicient suaccessat
in vicum ut ibi. Si aut omiss alys q non credo adversarium inte
tare et de quib9 in spe. in pallec^to loco aget 9 dicto ex canoe
reintegranda. hec simitr pi. spe. loco pallec^to. vide^r sentie q
deat pbare possio3 et deiectom Inno. ut refert Jo an in dicta
dec^e. sepe post multa vide^r sentire q si 9stet q aliq^s possid
bat bona fide et alius eandez possio3 occupet bona fide
nisi 9stet pore possorem iniuste pdidisse possionez dabit^r
ei actio con^t spdom et fiet restitutio etiaz non pbata spoliac^oe
ar. C. de agro et cens. l. si colom. li. xi in aut de ma
prin § qsi delinquet et § no pmittat a. et n. §. sed et
suscipientis coll. in. in c. i. reintegrada Ipse tn Jo an. in dto
c. sepe sup pma glo. in no^la refert Inno. dic^e dem q dem
c. reintegranda intelligi^r cu ille cont^ quo agit^r dolu vel
violenciaz 9misat circa rem illa ar^to de ord. cog. c. n. Vel cu
dat^r libellus sup quo pot 9pbendi q metus ca. ut si dicat
peto rem talem michi restitui qua fui p violencia spoliatus
ar. C. de anali ex. l. fi. C. vnde vi in. l. invasore Et secdm
hoc vr Inno intellexisse q qn no 9petit amplia restitu
toria qma no spoliatus vel eiectus q agi optat suis actoib9
9petentib9 hoc no. Jo. an. in dto c. sepe sup pma glo. Et
dns meus Jo cal. in dto dec^e cu ad sedem dixit q ho. intellex^t
bnficiu canonis reintegrada n^n esse spe. Sz singulis alys
alys restitutoys iudiciys esse agendu que applant^r in dto
c. reitegrada ut omnia bnfi^a p que subvenit^r a iure destitutis
possione sicut est interdicm vnde vi. Actio q metus ca et de
dolo pnt simul in eadez petitoe intentare Nec petens togit^r
eligere quia alia bnficia sparsa ille canon 9gregat/ Et
sic satisfit actori si pbare aliquid pt quod aliquo iuris
bnficio possio sit sibi restituenda[.] Ipse vo Jo cal. putat
p cano. reintegrada subueniat^r hys qui quocumque amiserint
possionez qua ipi nunt etia si no p violenciaz metu vel
dolu sed forte alio iniuste pt culpaz suam qm^s accidit a possioe
quaz alius nunc tenet/ siue cu titulo siue sine et hoc s^m cu
volt lra illius canonis insi[.] Per quecumque iustas caus
res ecclie vel spuales pdidisse noscunt^r Et vide^r s^m eum
9cordare l. si colom C. de agro et cens. li. xi Subdit
tn q sic applat^r bnficiu dco canonis vide^r durum sequi c

quod dicit quod solum in rebus ecclesie et in rebus quibus clericorum habeat locum
et sic vide dictam narracionem dicti doctoris. Sed pono rerum conspectum
dixi post. Nunc in agenti interdicto unde vi et non probanti ea que
in hoc interdicto requiruntur quod agenti ex condicione dicti capituli sepe et non
probanti ea que ibi requiruntur obtinebo per beneficium canonis absur-
dum esset hoc quia secundum eius formam agendi formanda est similiter de
actionis qualitate. Nam licet habens ius validum si intendo ius
invalidum non suffragatur de quo casu [illegible] non ibi. Unde etiam
intelligo verbis generalibus predictis quod spoliator formet libellum in quo
exprimet talia que includunt omnia auxilia ~~predicta~~ spoliatis // predicta
tunc sufficiat probare aliquid quod sit ad alterum sufficiat. Vel si
volt intentare dictum canonem posito quod ille canon habeat
beneficium de quo dixi cap. Non narret ea que pertinent ad interdictum
vel ad condicionem dicti cap. sepe vel huiusmodi. Sed simpliciter narret quod tali tempore
usque ad tale tempus possedit fundum et quod postea iniuste vel
sine causa legitima cecidit et quod ticius hodie in eius preiudicium
detinet et restituere recusat vel quasi vellet defendere ad speciem
dicendo quod possedit fundum ut supra etc. et quod propter hostilitatem
recessit de loco et cessante bello ticius rem illam derelictam
occupavit etc. quare etc. Modo sufficiat probare possessionem antiquam
et amissam sine culpa illius et possideri per ticium. In quo casu tamen
nisi ticius probat me iniuste amisisse possessionem vel remittasse
vel pactum fecisse de non petendo vel aliquid aliud quod eum
excludat a culpa sua fiet restitucio et ita ego de consilio [illegible] pro
a domino meo domino Jo. cal. [illegible] et petitum. Et secundum [illegible] hoc
dedi respicio quo adversarius concepit verba libelli quia si concepit
verba apta ad interdictum unde vi tunc debet probare ea
que requiruntur in illo interdicto. Si formet verba sua ita
quod inducat solum canonem reintegranda tunc intendit in predictis
opinionibus. Posset etiam intentare alium modum pulcrum et favo-
rabilem et qui amisit possessionem alicuius soluti iuris de quo
per Jo. an. post hoc in c. accedens ut lite non contestata super glo-
sa autem ubi dicitur quod potest implorare officium iudicis nam
dicendo se spoliatum sed dicendo se commisisse pro se quedam
iura et se dum non recepisse et fuisse negligentem in exigen-
do illa et petendo se reduci ad statum pristinum. Et hoc

quod generale afficiunt iudices de qua de resti. in rite xo. libro Si aut
probaret se expoliatum non procedit hoc ad cognoscendum aut quod
nouiter intentet aduersarius in spe. de acu. et peti. § ii in
penult. toll. in fi. x. sed cognoscendo. Si vero haberetur responsio aperte
que procedit titulum et possessionem aduersarij et probat, de ea fieret istius
sine mora tum appareat et titulum et possessionem vitiosum / Certe non
credo quod contra responsionem ipse fiet restitutio sine mora tum appareat
nec potest dici quod agenti possessorio non obstat exceptio proprietatis
de or. cog. c. fi. Et si hoc verum sit, tamen hoc cum agitur de beneficio
ecclesiastico ut possessio sine titulo probari non possit per regulam
i. de Reg. iur. li. vi. Et hoc videtur glo. fi. in cle. i. de. cau.
poss. Expertus etiam qui fuit ita magnus curialis et tanto
tempore auditor vidi sentire quod in beneficiis ecclesiasticis non debet
fieri restitutio nisi eis qui petat ostendat de sua canonica institutione
siue de titulo suo Alle. in q i. § probat. licet aduersarius et de
proprietate respondens contra audiendus non sit de resti. spo. in libro tum
hoc ipse non. in ti. de teste. § mut videndum. x. sed pone.
Et Io an. ibi super x. predicto remittit ad dictam glo. dicte. cle. i.
per que omnia sic colligo solo in spoliis in dicto c. ex parte de resti.
spo. firmare contra quod ad petitionem spoliantis non est exigendus
titulus a spoliato ante restitutionem licet ipse spoliator restituere potest
contra ipse spoliato. Iudex tamen ex officio potest antequam restituat
de titulo informare et si de titulo constet tunc vel saltem per probabiles
presumptiones debet restitui. Si aliter constet enim non habere tamen
non restituat Et. Istam putabat Io. cal. fore veram opinionem
et honestam et si essem iudex ita practicarem. la.

Alleo l. in de vsuris

a An obstat repetenti vsuras esse in casu quo exceptio vsurarum
locum habeat, et vbi sententia absolutoria lata in Curia
Episcopi in fauorem d. contra heredes Iacobi tollat exceptionem
vsurarum contra eos. Ad primum dico quod ad hoc vt quis sit in casu
in quo non possit repelli hac exceptione requiruntur plura. Primo
quod fuit vsurarius de vsuris extra frustra et c. michael. 2o quod
exigit extra vbi nulla exactio ibi nulla restitutio Ita no.
Io an. in dicto c. quia frustra. Vltimo quia ista exceptio

est emptio ut no. glo. in dicto c. quia frustra quia si extorqueat
de usuris primo non sufficit probare prius usurarium nisi probet
specialiter in filio. Et facit accessus in vicium retinendo sicut alie
et hoc tangit glo. in dicto c. michael. et de p. z. de f. quia
crimina procedit de aio de sen. ex. cum voluntate et ibi glo. quod
ubi non est sciencia non est dolus. Ad propositum igitur quod predictos non
opponitur de usuris presentes secundum primus de parte non constat quod fuit
usurarius Item non constat quod extorsit ¶ Item si constat quod fuit
usurarius et extorsit non constat quod non restituit seu quod adhuc reti-
neat usuras alienas Ille autem qui vult me repellere virtute
exceptionis scilicet quod alienum retineo debet hoc probare et probatio debet
esse certa Nam dubia non relevat de probatione in presentia / probatio
autem quod extorserim non probat quod hodie habeam seu quod non resti-
tuerim quia ista stant simul quod habuerim et quod restituerim
facit quod non Immo de accus. super hiis Nam ille qui accusat
aliquem de homicidio non probat licet probet quod accusatus percussit
et mortuus fuerit post mensem in tercio et quod tempus est lapsum
Nam poterit solvere Ita in proposito non sufficit dicere presumitur quod
habeat ex quo iam habuit quia presumptio non sufficit ad probationem
criminis ymmo tollitur ista presumptio ex quo mortuus est hic et confessus
et recepit ecclesiastica sacramenta presumitur quod non sint in mente sue salutis
¶ Item non constat quod predicta filii faciunt retineat usuras prius
quod requiritur ad inducendum crimen sine quo non potest repelli // Item
predicta non potest constare nisi coram iudice et si dicatur hoc possit probari
coram iudice si peteretur ego non teneor etc. hoc tollitur multis
modis. Primo cum hoc sit ex parte crimen debet ibi proponi et probari
et exprimi circumstancias dicendo / ubi et a quo et quantum / et tunc
si probaret non potest quod possent heredes hoc probato sibi retinere /
secundum tangitur non ad instanciam partis secundum officio iudicis / Et si non
repperiretur tunc debeat dari dabitur pauperibus ut no. in dicto c.
quia frustra et c. ad nostram de iure iurando. Ita modo si voluerint
presupponere quod possit in iudicio [illegible] dicunt tunc debeant
exprimi quanta / et tunc aut dantibus restituit / aut petent quod
a primo heredes restituat ut predicitur. Item tollitur alio modo
quia non exprimitur Iudex repellet quia hic non est in mora
Nam semper est in mora retinendo quod debetur [illegible]

vel creditoribus vel pauperibus et non emendant peccatum mortale vel timendo
a quo dicta exceptio non excusat eos. Item dico quod hic usurarius
in odium sui criminis posset repelli per iudicem. Tum dico quod probatum est
semper obligata et peccat non restituendo saltem antequam repellatur
(secundo per se excommunicatus potest repelli in iudicio etiam ratione in odium
criminis ut satisfaciat super eo pro quo fuit excommunicatus (tum quia iudicium
debitor non potest et denegare debitum (ymo debet solvere et peccat
si non solvit (Istud no. Io. an. et hostien. in c. vel alia de
sen. ex. Et excommunicatus saepe quo ad iudicium admittitur ubi non admittitur
in iudicio et facilius quis in iudicio repellitur quam quo ad vocem
tres no. glo. in c. solet de sen. ex. li. vi. et hoc sufficiat quo
ad primum. Ad 2m dico quod dicta sententia absolutoria tollit dictam
exceptionem. Nam prout dictum est illa est exceptio criminis. tamen criminis cuius
est index. Et ratione istius criminis ad purgandum animam defuncti et heredes
potest inquirere et condempnare ad restitutionem et eodem modo absolvere
quia absolvendi et ligandi par ius dominus esse voluit. de pe. di. i.
verbum et de qua re cognoscit index etc. de tran. possessor tua super de ord.
cog. c. i. per hoc ergo fecerunt episcopus inquisitionem contra dictum defunctum
et eius heredes super usuris extortis ut fieret restitutio et purgaretur
inquisitus. Et presumitur invenisse veritatem et quod recepit pro pauperibus
et absolvit. Et dico quod licet ista sententia non afficit preiudicium privatis
creditoribus quominus possint repetere. Tum praetextu criminis a quo
index competens absolvit seu declaravit absolutum seu vidit
inculpabilem non potest repelli donec tollatur ab ecclesia. et quamdiu
non repellitur et inquiritur et non condempnatur presumitur ab eo
audi. misse de coha. cle. vero. Et licet forte illi qui debent
recipere possent excipere quibus non fuit factum preiudicium communis
non quibus non competit hec exceptio nisi in odium criminis. hoc non
licet ex quo contra crimen illud habet actor excusationem auctoritatem
iudicis competentis. Et talis sententia bene afficit omnes sicut econtra
si dampnatus esset tamquam usurarius non restituens omnibus contra eum
prodesset. Et si dicetur quod plene non probavit hec sententia ratione saltem
faciet presumptionem bona et de fide de qua tamen mora ipso herede. Et si
plene fuisset probata exactio usurarum quia iste se probatores
compassibiles in ...no. no. in c. fi. de iur. iur. et in l. ad monendi
e. ti. (tum secundum istam exceptionem competitam terram episcopo non audivit
tamen iam inquisiverit de isto crimine et purgavit eos (et eos
putare debebat innocentes. ¶ Ad 3m dico quod predicta exceptio

est sublata p(er) decr(etalem) aliam similem lata sup(er) resti(tuti)o(n)e usurar(um) fauore p(ro)dicto(rum) p(ro)
hoc plane con(cl)udit(ur) Ista excep(ti)o est dilatoria Iudicij non eni(m) na(tura)
lem obligat(ionem) tollit s(ed) suspendit Ista no(tatur) in c. q(uia) frustra de usur(is)
huiu(s)modi except(ion)es dilatorie an(te) lit(em) (con)t(estatam) opponi p(ossu)nt et non post de
excep(tionibus) pastoralis ¶ Cum ergo ista s(i)t lata s(ente)n(ti)a p(atet) q(uod) no(n)
p(ro)cedit ista excep(ti)o maxi(m)e cu(m) fuit p(ro)posita et repulsa et no(n) appellatu(m)
et si appellatu(m) deserta est appellatio et ruta manet s(ente)n(ti)a Nec etia(m) h(ic) (com)petit
restitutio q(uia) cu(m) s(i)t dilatoria ut s(upra) est p(ro)batum (con)t(ra) tales non dat(ur)
resti(tuti)o ut no(tat) Jo. an. post Inno. de resti. in inte(grum) coram et pa. in
cle. i.a de resti. i(n) inte(grum) Et in hoc vid(etu)r (con)cor(dare) omnes doctores
licet in dilatoria p(er)emtoria s(i)t aliqua diu(ersitas) maxi(m)e cu(m) q(uod) maxi(m)e
p(ro)cedit in casu n(ost)ro ubi nulla lesio pot(est) notari / cu(m) penes se
tales usure nullo mo(do) p(ossu)nt remane(re) nec differri q(uia) debent(ur)
aut repulso aut creditoribus aut pauperib(us) Na(m) ex q(uo) (con)stat
de usuris s(em)p(er) est in mora retinendo Item alia r(ati)o(n)e q(uia)
ista excep(ti)o o(dios)a et adiosa p(ro) quibus no(n) dat(ur) restitu(ti)o. Vnde
finito t(er)mino peremptor(io) insin(uationis) que ecclia potuit oppone(re) d(i)c(t)a
vel de s(ta)tu(tis) non restituit ad ip(s)a(m) p(ro)ponenda(m) q(uia) in exceptionib(us)
penalib(us) non est paratu(m) auxiliu(m) restitu(ti)o(n)is ut no(tat) q(ui)p(pe) de elec.
q(uod) s(imi)l(ite)r idem Guil. in sp(eculo) de resti. in inte(grum) qui dicit s(e) s(e) obliti
nuisse. Item q(uia) nu(n)q(ua)m in istis casib(us) penalib(us) non dat(ur)
resti(tuti)o ut no(tat) glo. in c. ex p(ar)te de resti. spo. Et q(uod) ista s(i)t s(imi)li(ter)
penalis no(tat) glo. in c. ex lit(ter)is de mi(noribus) mi(noribus). Na(m) in istis penalibus
minor (con)se(n)s(etur) maior de mi(noribus) s(i) a(duersus) v(en)d(itionem) li. vi. Et ideo no(n)
(com)petit restitutio p(ro)p(ter) istam r(ati)o(n)em Jac. de arc. ff. de mino. in causa
s(ed) pa(n)n(ormitanus) tenet q(uod) non (com)petit restitu(ti)o

Alle(gatio) l.iiii de p(ro)bationibus

C onstitutio mon(asterii) et obs(er)uantia (con)stricta l(ice)t q(uod) s(i) aliqua
monialis adulteriu(m) (com)misit seu suam virginitate(m) vio
lauit seu florem sue virginitatis subripi p(er)misit seu cu(m)
aliqua copula carnali se miscuit / et ab illa regula sororum et s(oc)ietatis
tate abiciat(ur) atq(ue) illi in roborem et exe(m)pl(u)m aliarum habitum (con)ferat(ur)
et ab ip(s)arum cetu habeat(ur) aliena de mu(n)do p(ro)ponitur quedam
monialem (com)misisse adulteriu(m) et florem sue virginitatis amisisse
et p(ar)tu(m) pepisse et in loco (com)muni diffamatam ¶ Q(ue)ritur que
p(ro)bationes requirunt(ur) ad hoc ut licitis s(e)c(undu)m forma(m) (con)stitutionis pos
sint sibi auferri ¶ P(ro) cuius declaratione p(re)mitto q(uod) ad omnem effectum
s(i)tam ad minorum p(er)pendum q(uam) ad (con)tinendum uel impediendum

quoniam etiam ad penam imponendam pro crimine carnalis copule sufficit probare
copulam per visum scilicet quod vidit eam solam nudam in lecto cum nudo
sol. cum sola. et ymo nec alia probatio requiritur quia impossibilis. Nam
per rerum naturam non possit vere probari copula carnalis. Nam etiam si pro-
bares quod vidisses membrum virile membro mulieris fuisse immissum non
esset vera probatio et hoc esse potuit sine seminis emissione et
sic non affuit copula quia non probat hoc esse quod absque hoc contingit
abesse et probatio vera debet necessario concludere de probato in puncta. Et
in omnibus talibus actibus ubi probationes sunt impossibiles iura
recipiunt probationes verisimiles quia non est angustanda probationis
facultas. hinc est quod filiatio non potest naturaliter probari et ideo sufficit
probari quod probetur reputatio et nominatio de fil. ps. michael ita in tam
composito recipiatur pro sufficienti probatione visus solius cum sola et
nudi cum nuda in lecto. hoc nota in c. litteras de testi. Item si hec
probatio visus haberi non possit recurritur ad aliam probationem scilicet auditus
simpliciter cum fama i. quod testis audierit eos commisceri carnaliter sed non
vidit quia impediebatur visus assistibus cortina pallio obscuritate
noctis. Sed audiebat voces eorum sibi notas anhelitos iocundos
venerea oscula. verba apta ad rem ipsam et plausus replenentes
eosdem indicantes extra libidinis exitum quibus si fama admini-
culetur sufficit ad omnem effectum et habetur pro plena probatione copule
carnalis. Sed ultimus dico ad casum nostrum predictas probationes
non requiri tam graves ex pluribus que ponderari debent in
casu nostro. primo ponderari debet quod agitur de regularibus et inter
regulares et inter prelatos et regulares eius subditos ad correctionem
quo casu agitur facilius et non requiruntur tam graves probationes
nec ordo iuris est necessarius ubi sese quecumque firmandus de actu. quod licet
de primo per tuas. Et breviter mali possunt a suis administrationibus
removeri. Et non est locus appellationi nec strepitui iudiciali de app.
ad nostram et c. reprehensibilis. c. cum speciali xxxii q. iii. inter cetera
nec enim eos decet esse expertos forensis decertationis de sim. c. i.
et potius sub veritatem quam ordinem possim inspicere. Secundo
ponderari debet quod in casu predicto non agitur ad depositionem officii
vel beneficii nec ad penam corporalem infligendam sed potius ut
abiciatur a fraternitate et societate predictarum religiosarum quarum regulas
contempsit et earum ordinationem restituit. Tercio debet ponderari
quod sufficit ad predictum effectum scilicet contrarius possit ansi quod virginitatis sue florem
corrupit seu corrumpi fecit vel permisit quotiens ergo hoc probari potest
absque probatione loci certi vel persone cum qua seu temporis dum modo post tempus
ingressus dicte religionis sufficit, hoc facile probari potest premodum dictum.

Statim dicitur

statim diceret a iure Alia forma procedendi honesta et facilis hiis
premissis ad evidenciam dicendorum dico quod exclusis primo duobus modis
probandi qui sunt efficaces ad omnem effectum ut predixi potest et suffi-
cient in casu predicto probare per honestas personas expertas in opere mu-
liebri quarum oculis illa subici potest que referat eam corrupta et
non virginem. quod de frigi. firmitatis et c. laudabilem ubi statur earum
relacioni quod mulier sit virgo. vel quod sit corrupta quia circa eadem
est disciplina xxxv di. hospitolum et eo clarius si fama et
alia adminicula suffragentur ut dicto c. postea de testi. pri. si fuerit
visa oscula amplexus vel solum cum sola quereret latebras.
Nam qui male agit odit lucem. de offi. dele. consuluit seu illa
nimia et assidua cum in cubiculo et confabulatio quod de coha. cle.
si quis vel corpus tumidum et elevatum et in effigie pregnatem
vel ubera sucto plena vel fuit auditi in domo sua flebiles ululatus do-
lentes clamores seu infantis vagitus. seu aliquid in parte solitum lati-
tant et inter alias non comparuit vel si contra illam murmura et sinistre
suspiciones inter socias orte sunt. et cetera Posset etiam hoc fieri sine pro-
bacionibus si esset res notoria quod de fi. pre. cum de mu. ad no-
stram. de coha. cle. vestra cum ma. sua Esset autem notorium si ita
haberetur hec res notoria pro vera in loco seu inter alias religiosas illius
ordinis quod non posset aliqua tergiversatione celari quod esset si omnes ita
dicerent et pro firmo et vero tenerent Ad id autem quod dicebam quod facilius
potest removeri a fratribus aliarum sororum hic facit. c. ex litteris de consti.
ubi fuit remotus a consorcio aliorum nigrorum quia eorum ordinacionibus
parere nolebant Omnibus autem predictis cessantibus ex quo est de crimine
diffamata potest et debet sibi per superiorem suum indici purgacio canonica
In qua si defecerit punietur ac si esset convicta et plene probatum. de purga-
ca. inter sollicitudinem Erit autem forma huius purgacionis ut ipsa
iuret se esse immunem a tali crimine. et sex. octo vel plures aut
pauciores arbitrio superioris de aliis religiosis dicti ordinis iurent
se illam credere verum dicere non commisisse illud delictum. de pur. ca. de te-
stibus et c. accedens cum ibi no. quod si defecerit in hac purgacione
potest et debet condempnari ac si esset probatum plenissime ut dictum est
est et ita dico et consulo ego Lap.

Allegacio l.v de arbitr.

Quidam coram Iudice ecclesiastico movit contra quedam causam
9 usurariam petens declarari fraudem usurarum et usuras
solutas computari in sorte In qua lite parte citata. lite
legittime contestata inter partes et dato termino ad probandum partes

partes predicte inter se fecerunt in quosdam laycos compromissum de omnibus litibus
et questionibus inter eos et quemlibet ipsorum vertentibus nulla tamen speciali mentione
habita de dicta lite usuraria pendente coram dicto iudice ecclesiastico inter pre-
dictas partes. post que dicti arbitri procedentes vigore dicti compromissi asse-
rentes ad eorum noticiam pervenisse de dicta lite usuraria pendente co-
ram iudice ecclesiastico et asserentes se illam velle decidere imposuerunt
dicto actori silentium super ea et cassaverunt omne ius eidem inquesitum
in dicta curia ecclesiastica et condempnaverunt ipsum actorem sub certa pena
ad renunciandum ipsi liti usurarie. ¶ Post que ipse actor coram dicto
iudice ecclesiastico sua querela proposuit contra dictum reum et contra dictum laudum
proponens ipsum latum in fraudem usurarum. De quibus in dicta causa mota
coram dicto iudice ecclesiastico fit mentio et in preiudicium litis pendentis in dicta
causa et in contemptum ecclesiastice iurisdictionis Ac etiam proposuit dictam litem usura-
riam in dicto generali compromisso non venisse nec venire potuisse cum de
causa spirituali et usuraria fieri non possit compromissum maxime in laycos pe-
tentes pronunciari ipsum laudum [illegible] predictis non valere et non tenere et
eo non obstante super petitione predicta fore per dictum iudicem procedendum contra
dictos actores proponitur exceptio usuraria videlicet quod super dicta petitione audiri non
debent quia sunt usurarii et usuras non restituerunt Replicatur quod dicta
exceptione non obstante debet super dicta petitione secunda procedi per dictum iudicem
Queritur quid iuris et dicit actor procedendum esse super sua petitione
ex quinque. primo quia dicta secunda petitio non movetur tamquam principalis
sed accessoria ad primam. 2° quia si esset tamquam principalis dicta exceptio
non procedet quia per ipsam petitionem non petuntur nec repetuntur usure
nec computum inspecte. 3° quia ibi decretalis loquitur in delictis principaliter
factis in ordinario. 4° quia si contra dictam petitionem competit alias dicta
exceptio tamen in casu thematis non competit quia veritate inspecta predictus
agens est reus et prius defendit quam agit. 5° posito quod omnia cessarent
et dicta petitio secunda in eo quod proponitur fraus usuraria et in eo quod petitur
se declarari repelli debet dicta exceptio usuraria tamen quia in ipsa petitione
sunt variate cause sufficientes que inferunt ad alias partes conclusionis
libelli que narrata et conclusa in nullo tangunt usuras potest se
predicta petitione procedi non obstante dicta petitione exceptione super aliis
partibus libelli. Et predicta quinque sic de per ordinem de iure esse vera probatur
Primo patet nam verum est quod ista causa secunda est accessoria ad primam
et ad eius defensionem venit. Nam in ista secunda narratur contra iniustitiam
actori impositum silentium esse super prima deinde laudum se non potuisse
et ipso laudo non obstante procedi debere in prima causa. Item in ista secunda

reneā agit ad rmocom impedimenti pme et victoia istius scde nil
aliud nisi ut pma precedat. g° de se pncpalis ca no ē ¶ Non sic in pa precedi
pot omissa exceptione usuraz g° et in ista qma accessorii sequit
nam pncipalis vel accessorii de reg. iur. li. vi. Alias sequeret qsi lite
gtesta in ca usuraz i qua sit omissa excep° usuraz reus fecit novi
tate puta tusferendo rem que petebat in alium vl' qd simile i fraude
usurariorum q actor no posset pponē qd est absurdū. qma tlis causa
est accessoria et est de gcaitnus cae Alis aut omissa excepcione usuraz
an lite gtesta nil prodesset q sit p excogitata malicia posset reus
reddic ad eam, et via fraudibus no est apienda. de dmor. porro.
No obstat q tles cae no sunt accessorie sed pncipales q in eis no est
opus libello nec lite gta sed semplene. Et de plano officio Judicis
procedi pot. Unde si ppono coram Judice q in pmdicium lite usuraz ē facta
aliqua novitas et pptea reum amisisse cam et volo reu dapnari
in amissione cae fiat hoc Judicis officio et pncipaliter et de plano sine
libello et lite gta hoc scribit Bar. in sy. q. in l. in ff rem. ff de rei
vendi ubi dicit q si reus negavit possidē et gvictus fuit de mediato
tusfertur possio in actorem, Sed qrit quo fiet hec tuslato posse
ssionis p iudicem Rndeo q ex officio Judicis et sine libello et lite
gtesta qma hec ca pendet a pma. Idem p omnia in casu pnti et
hec de pmo. Ad scdm dicit qma dec. qma frustra de usuris p qua
gpetit exceptio usuraz gt agentem de usuris que est exorbitans ab
aliis regulis tocis Juris et est odiosa et sic restringenda et ad alios
casus vl' tmos no prorganda ¶ Et q exorbitet pz qma in aliis ca
sibus no est va ro qma frustra legis auxilium invocat qui gmittit in
legem. qd pz. Nam si accusarem titum de adulterio non repelleret me
exceptione adultii. Si peto te cogi ad restituendum michi centum que de
robasti michi. no expelles me excipientem qma derobaverim, et
ita gmissi in eadem l. si vir ea que plene notat doct. in c. intelleximus
de adulteriis ¶ Unde q ego repeller a peticoe usuraz michi p semp
nu. extortaz p eo qma extorsi ego a Johane vere multis nova
ac exorbitans multu ab aliis regulis iuris et que sic tn ibi no.
Et q sit odiosa pz qma ledit ius repetentis repetentis cui alis de iure
toi gpetit actio. ut in c. 1. et c. debitores de iur. iur. Cum igitur g°
dec. qma frustra solu loqmt qn petunt vl' repetunt usure vl'
fructus gputati in sortem ideo ad casum nale alium non extendat
Unde no omnis casus causa usuraria repellit tli excepcione
Pone peto testatum declarari nullu qma fcm ab usurario
manifesto no pstita cautoe p. c. quamq de usur. li. vi. habebit

ne locu dca excep° certe non et tn causa est vsuraria vt no in cle di
spendiosam de iud. Actus petr qui occidit titiu in fraude vsurar
puta ne ferret testio vl vsurar gt illum qua in eis
non hebit locu dca excep° Item in fi. et hec de scdo. De 3a patet
textus dte dec. qua frustra loquit in dlcto cu g° nt d dixi sit
odiosa no extendat ad ordinariu n° iniur qua hoc est in
multis casibus iuris vbi procedit iudiciu cora ordinaio p cpta
tu tenet s no cora dlcto / Vnde acta cora ordinaio p cstitu
tenet s no cora dleto fi n no in c pisa de excep by. li. vi.
et c. ipso iure de rep. li. vi. et hoc de tercio. / De quarto pz na vero
est in fine q defensio no tollit alicui p excep sive sit vsuraria
sive cpcois sive alteri cuius qua est de iure nali vt in cle.
pastoralis de re. iudi. / q aut in casu pdco pdcus actor sit in
vitate reus et se defedat ostendit na dicat se impedi i pscu°ne
sui iuris et sue cae et petit tle impe.tu tolli Vn rei vitate
inspecta est defensor Nam hec ipa p modu replicatois patit
oppone excep gt laudu ppositu in pa lite. Vn notat solet. i. c.
tua de ordi. cg. et c. lator qui fil. st. legi. / q adusus ctracts
vsurarios possut me defede agedo et excipiedo et vtroq casu
est qs defensor rei vitate inspta. declao hoc p exeplu / pone
passu iniurium ppt ctracta p modu patis su solue excepcn. et
peto in passor rstitui. Nunq repeller excep°ne cotrois / vide q sit
qz in eo q peto passor in restitui sim actor et sic repelledus
contra di. Jas. de are in l. de pupillo d. no. op. nuc. q ne
repellit qz in rei vitate se defend. Alle. etia de pnul. tredi. l.
Si pupillus. § i. et in insi. vo. l libertus Item si cotrariu vad
ad curia et impetrat sup appellaone vl alio casu quo sibi liceat
impediat in itine et sibi auferat instra vl alia ppt que impe
diat i pscuoe sui iuris pr illis recupandis pot age vt notat
solet in c. intellexi de iudi. et in dec° significauit de excep.
apal roe si sibi habeat pcede in ca vsuraria sine metu excep°ois
admisse. si impediat patit oia facere et pete vt cesset impe.tu
et vtroq casu reus dicit et se defende de re. ¶ De quinto pz na
in dco libello no solu fraus narrat p vna excep. s etia plres
alias p se sufficientes ad ctiom / Vn sic in libello applois suffic
vna tm esse vera ad iustificadu app° ita et hic Na hic
alie in libello narrate sunt nonitas sca in pridicum litis pe
decae et alia inhabilitas arbitror / alia pridicum r ctemptus
iurisdtois etiam gt que narrata et ctusa nichil fuit oppositu

p reu modo vitas e q ex naritis i libello debe3 attipe i3 pte
ex qua possit gclu° insu Ite no exped narrati plua i libello
instifione oeb cas narratas s3 suffi una vn ex libello id re
cipi det ex q° segui poss° gexp° ff. de eden. l. i. no Jo. an. i spe
de essi. act° ff de peculio. l. si pns et de susper. tuto. l. hoc em
poi Ite reiecta pte libelli inepti pot sup pte apta pcedi no
hosti. in c. ad dissoluendu. de despo. impu. Ite no exped pbare
oia narrata in libello insi sunt talia sine quib3 libell9 no pce
det ita no. Jo. an. in c. ex pte de priuil. vn ins h° si audi no
debet ex ca ta q2 fraude vsura3 ppoit audi det ex aliis cais
pdcis sufficientib9 et q° quas nl fuit obiectu ut sup dcm e
Et qd pdte alie cae narrate i libello sunt sufficientes ad irritand
dcm laudu et ad eius impetu tollendu de se p3 insue et q2
qt eos fuit exceptu in tmo ad hoc gstituto. et sic tacite gsesst
q ex illis pcedet. dico q in libello sut cae de pse sufficietes
sine ca vsurar vna e qm dicit q licet in gnali gpmisso no
venit dca ca. tn de fcto ad impediedu litem fuit pnunciatu vn
no est pullis ca q2 in gpmisso no veniebat Item q2 vt costet
an veniat oppt gnosci an cat spualis et de hoc no pot
Iudex laicus gnosce illa ca qs. ca est q latu fuit in pudiciu
lits pedetie et ad impediedu lite. ite sup h° rote aditur Iudex
eccie qui sua iursdcom defende debet de offi. dele. c. i. vbi ex
hac ca extedit iursdco delegati. ad psonas no gpssa q pheu
sas in lris delegatoriis qt capitu. p. et. g. de offi. dele. Ite
alia ca quia incepti iursdcois eccia e quo casu Iudex eccia
cogit pslatu3 ut desistat. sic et cogit illu iusticia face et Iura
canoica obsuae casus e de excep. c. si. li. vi. Excep° vsura3
no gpetit qt istu ex tbus pmo q2 vitate inspecta ipe se defe
dit q° casu no pcedit aliqua excep° pponis vt in cle. pastoralis
de re iudi. et in c. dilte et significauit de excep. et c. intellexim9
de iudi. Cu3 sit defensor p3 q2 pponit se vexari indebite et pe
tit sup molestia impom silentiu et sic nil petit sibi ad iudicari
pd solu gueme rnoni n° cat actor in aliqua ca pncipali tn
tn in c. significauit esset actor in ca pncipali et in ca appellois
ut ibi p3 etia exeplu i excoicato q petit poss° o° spoliu resti
tui ut alias dixi Scdu est q ipse no petit vsuras n° fruc
tus gputari in sorte q8 rquir in i°. c. q2 fruct n° repient alie
doctores loq de ia dec. vn Jo. cal. in ia dec. dic q si repeto pignus

a creditore qr dico p fructy sortem extenuata no repellor excepe
usuraria ex qua 9tract9 no ppoit usurarius. Nam 9tract9 non pot
esse usurarius nisi ex pacto ut pz in diffitoe usure. Et aliud est
dicere aliquid ee fcm in fraudem usurar ab una pte aliud est dice
9tractu usurariu qr pvenit ex 9ventoe pacti. ¶ Unde si repeto depositu
pure tibi p me fcm et addito q tu cesses invitus tibi solue usu-
ras no pmissas no repellor excepe usurar que no 9petit agenti
depositi. et qualitas ia non fuit adiecta ut mutaret a pacto depositi
et ut ageret de usuris sed fuit adiecta p ca inequitatis. at si dixissem
q ex illa fraude hc faciet. et licet hoc no esset expme ia qualitas
adiecta supflua viciat nisi sicut pponens depositu adiecim. Et
ad hc ppono actionem locati ut scribit Jo. cal. in c. examinata de iudi.
Ita in pposito dic laudu iniquu ex plebs tu qr no venit ex pmisso
tu quia ce 2 het fca fore in fraude usurar. Item qualitas adiecta
non fuit ut mutaret actio vl ageret de usuris sed ut exprimeret
ca iniquitatis. at si dixissem simpliciter p dolu 2 fraude. ubi est
advertendu si usura repetita non tamq usura no 9petit tlis excep.
nec petet in foro eccas sed secular. Pone ego fideiussor coactus
solui usuras p te quas repeto modo no repetunt usure ut usu-
re. sed ut interesse. et ideo no repellor tali excepe nc repeta i foro
eccas. 9t lauru Ita scribit vil. in cle. ex gravi de usu. Ita i
pposito dum agit de iniquitate laudi qd dic latu in fraude usura
exigendar et ex ea agit no tamq de usuris sed tamq de
fraude et p interesse meo nichil ppoit. nc resultat ex ppositis
qr 9tract9 sit usurarius. quia no fuit factus 9ventoe pactu immo
altera pte invita. Et licet una ps faciat hc in fraude usurare
no tn est 9tract9 usurarius sed est violentia fca ad huc fine ut
no ty est 9 tracty usurarius. at si de facto spoliares me ut soluerem invitus
usuras possit exige. at si de fco spoliacs me ut soluez invitus
usuras quo casu agem possessorio. nc repellerer excep. usurar
ex eo q dicem q tu me spoliatus fuisti ut cogeres invitu ad sol-
vendu usuras. nc ppe ea est usura que ex 9ventione pctu obti-
nere sed est inppa locutio. Unde iam vidi obtineri q ic q erat 9dep
natus p certo delicto q dicebat falsu 9misisse no tenebat pena
falsi. tu delictu cui tlis clausula erat adiecta no erat de genere
falsitatis puta si diceret in 9dempnatoe q falso occidi hominem
Item ut recitat Inno. in c. intelleximus de adult. multi dixerunt
et forte no male fm cu q illa regula quia frustra debet
intelligi ut in aliis casibus viz ut qn 9mittit in lege ca ide

vt tunc repellatur actor tali excepcione cum commisit ut in l. gi ipsum expietem Et licet istud non fuerit tamen istud instruit ut sit illa regula restringenda ut non extendatur ad eum qui non petit usuras nec fructus computare in sortem nec contractum proponit usurarium nec vult effugere solucionem usurarum ut in casu nostro. Unde non potest dici dominum petere auxilium legis in qua commisit. Nam nulla contra l. canonica ex hiis que addite sunt contra usurarios prodest peticio doli. Et per alia iura ciuilia et canonica contra fraudem proposita prodest sibi. Unde non potest auxilium implorat legis in qua commisit eciam si usurarius esset. Et predicta ita puto vera de iure sicut hoc est etc. Item est aliud quod non fuit factum quia dicta excepcio proposita est probari infra octo dies a die proposicionis ut non [illegible] ... lib. vi. in dto. c. quia frustra 3 [illegible] i excepcione spoliatoris 3 de in ... de excep. li. vi. quod factum non fuit. Ideo talis excepcio expirauit ad disposicionem iuris eciam si appellacio fuisset valida. Lap.

Alleg. l. vi de usuris

Aliud est querere an coram iudice seculari possint peti usure vel de illis excipi coram eo. Et aliud est querere an lite mota coram ecclesiastico iudice de fraude usurarum exponendo viz quod licet esset mutuum vel pignus tamen in fraude usurarum et simulate fuit actum de vendicione vel deposito Et licet de iure ciuili de mutuo fuit satis factum nichilominus pretextu statutorum iustitiorum vendi vel depositi usurarius in anime sue periculum multum extorquet usuras. Et salvo pace eorum fateor quod multi doctores iurisconsulti et ciuiles voluerunt dicere quod iudex secularis possit talem causam audire et hanc tenuit hu. et lau. et archid. xiiii q. iii quod dicam, tamen opinio eorum attribuit in obseruancia Et glo. in cle. dispendiosam de iud. sentit contrarium super verbo usuris et alle. quod non de iure nostra. ex lib. in vi. glo. et dicit tamen usurariam spiritualem alle. eciam glo. in c. cum sit de fo. compe. que dicit quod causa usurarum et symonie spectat ad ecclesiam alle de offi. or. c. i. xi q. i in summa et in. c. ii. c. i. et cle. dispendiosam que verbis talis causis ecclesiasticis hanc admisset Item glo. que est c. c. Si aliud de iud. li. vi super verbo infinite et exemplificando de talibus spiritualibus dicit de causa usurarum Et si spiritualis ergo iudex laycus de ea se intromittere non potest Ad hanc optime cle. ex gradi de usuris verbo facti non pnit probari statuit ut cogatur libellos edere per censuram ecclesiasticam ergo talis contractus cognicio spectat ad ecclesiam. Et hanc parte

sequitur rona cura ut puto spectat ad prudentiam vestram in hac no
tabili ciuitate que antiquis moribus rone catholice dictae semper
gouernari est dicta i. vera que minime sit imitanda que ipsa certa instanta
habuerit. Sed quidquid sit de puti quoniam de hoc non dicitur dubium. Nam
expressa prouiditur fraus que canonicas sanctiones et in pectum aue. ut
dicitur quod sibi est solutum et sub fraude vult corrigere pretextu fictarum pyxtarum
Ista concepto est etc. et quod fama latius in tali iudicio / parat exceptio
rei iudicate in facto sclari siue de iure siue de consuetudine. hoc spectat
ad ecclesiam ut in s. c. si d. excep. li. vi. Et sic intelligit oes doc. Tamen
videte in spe de vsur. vbi ponit duas formas libellorum in materia
vsurarum vna est que reum qui vult vsuras extorquere alia que cum
qui recepit solatum in fraude vsurarum. Et videte in prima for. pet. inhibitio
si iudici sclari et quod i. so. xy. addo. lap.

Allegatio l. vii. de Sponsalibus

Quidam Matheus cum quibusdam consanguineis cuiusdam puelle
nomine Lodowice accessit ad domum dicte puelle et post multa
verba et tractatibus retentis inter dictum Matheum et consanguineos
Lodowice super matrimonio contrahendo cum Lodowica interuenerunt hec verba
viz. dictus Matheus dixit notario sis rogatus quod ego ingredio in
signum legitimi matrimonij contrahendi Lodowicam hic presentem et porrexit manum
et digitum ostendendo et cepit anulum et volens mittere in digitum
ipsius puelle Ipsa retraxit manum dicens volo scire quis tu es
ipse rndit no sono Matheo dagnello palme uiti dafiorem
vro seruitore Et vnus ex consanguineis dixit filia mia Iste non est
de stagia ymo est quidam iuuenis tamis Senensis de bo. progenie
qui vocatur Matheus / Matheus angeli palme uiti de progenie
noue Et voluit tunc consanguinei quod sit tamis legitimus maritus dicta ud
Lodowica rndit propterea quod postquam vos dicitis et consanguinei mei contentantur
ego sum contenta / et vellem quod mater mea hic esset / predictus tosan
gwinej rndit nos misimus pro ea et eius statim predictus Matheus
misit anulum in digitum Lodowice dicendo sis rogatus et ego ingre
dio Lodowicam hic presentem tamquam legitimam meam vxorem et vos
alij sitis testes exprimitur inter ipsos legitimum matrimonium sit contractum per verba
de presenti. Super hoc primo arguendo ad partes videtur quod non fuit
contractum matrimonium de presenti quod sit ouido Jn matrimonio contrahendo inter
eos qui fari possunt requiruntur verba ad matrimonium contrahendum consensum
exprimentia de presenti. hic autem fuerunt premissa non interuenerunt
verba huiusmodi / et tamen ipsi Matheus et Lodowica loqui possunt ergo non
fuit inter eos matrimonium legitimum de quo queritur contractum / probo maiorem

p. c. tue. de spon. igitur Sz necessaria sunt contractu ad ecclesiam verba exprimentia
consensu de presenti et ita summat Jo. An. in nouella scilicet quod necessaria sunt
et tenet ibi glo. pe. idem de spon. duorum. licet secus Jo. Gof. et
Vin. quod hic no. de spo. ipsum. c. vlt. secundum hostiensem. secundum bar. brix.
xlvi. di. sit rector. ad hoc bene facit de spon. si inter. ubi utrique dicere
tenetur ubi idem tenet. tamen necessaria habet sunt verba ipsa in hijs quibus loqui possunt
ut suas voluntates conceptas verbis exprimant. xx. q. ij. qui ¶ Item matrimonium
spirituale contrahitur per verba de elect. inter corporales et c. quia propter
per Inn. Tan. et Gof. de elect. ecclesia. i. Item excepto quod quamvis fari potest
non baptisatur nisi respondeat de conse. di. iiij. cum pro multis. Vnde hostiensis
in dicto c. dicit quod si constaret de consensu ut quia utrique confiteretur non tamen
esset matrimonium sine verbis quia hec ecclesia statuit ne tantum sacra-
mentum sit in occulto Item si aliud diceremus sequeretur cum sequeretur absurdum
scilicet quod solo consensu sine verbis contraheretur matrimonium. videlicet quod existentes
per viam et sibi complacentes contraherent quod esset periculosum. Vnde ipse
hostiensis in c. tua nobis de sponsalibus tenet quod sponsalia contrahuntur ipso
facto sed non matrimonium Et istam opinionem sequuntur Vin. et alia quod sine
verbis non contrahitur matrimonium. Vnde secundum hostiensem predictum matrimonium non fuit
contractum inter istos per solam annuli subarrationem Annuli enim seu eius
immissio non fuit adinventa ad signum matrimonii sed datur in signum
mutue dilectionis ut tex. in c. nostrates. xxx. q. v. et est simile
per dicit in arra quod non facit emptionem sed est eius signum instituta de emp.
et ven. in prin. ita no. glo. in c. femine. xxx. q. v. Vnde
per annulum sponsalia tamen presumuntur non matrimonium secundum aliquos nisi
de consuetudine esset quod annulus daretur solum in matrimonio ut no. glo.
in dicto c. femine Vin. Thomas de aquino super iiij. sententiarum xxvij.
di. q. ij. articulo primo dicit quod coniunctio matrimonialis sit ad modum ob-
ligationis que fit inter negotiationibus mutuo obligantibus sed contractus matrimonialis
non potest fieri nisi contrahentes sibi adinvicem voluntatem suam exprimant mutuo
exprimant oportet quod consensus faciens matrimonium exprimatur ut expressio
verborum habeat se ad matrimonium sicut obligatio exterior ad baptismum
Nota ob. secundum eum quod votum obligat quo ad deum sine verbis xvij.
q. i. quia bono. et in voto non est aliqua sacramentalis obligatio
sed spiritualis tamen. ideo non decet quod fiat ad modum matrimonii Quando
ergo videntur necessaria in matrimonio contrahendo materia et forma. per materia est
consensus. per formam sunt verba ad exprimendum consensum deputata que
forma traditur de spon. si inter. Vnde si alterum deficit nil valet
ita no. glo. pe. in c. tua. ¶ Maiorem preterea per hoc scilicet quod

in casu p(re)d(ic)to non interuenerit. hoc enim p(atet) ex ver(bi)s the(ma)tis Nam dicit q(uod)
matheus immisit anulu(m) in digito puelle in notarij notarij (et) testiu(m) (pre)sen(tia)
(et) p(ar)te sua omisit v(er)ba et signu(m) apposuit. Nec q(uod) puella v(er)ba fecit
in ipso actu vel i(n)ducit aut signo annuit vel notariu(m) vocauit
non appar(et) in the(m)a(t)e. Sed v(er)ba (con)se(n)su(m) exp(ri)mentia de p(rese)nti req(ui)ru(n)t(ur)
ex vtraq(ue) latere vt q(ui)s scil(icet) (con)sentiat vt est p(ro)batu(m) s(upra). Et p(atet) in d(i)c(t)o
c. tu(m) int(er). de spon. Vnde notarius non pot(est) attestari nisi q(uod)
dixit maritus. s(ed) de puella non. que nil dixit. ymo de puella
attestabit(ur) (contra)riu(m). quia dicit ea tacente. Nec dicat aliq(ui)s ymo
interuenerit v(er)ba p(ro)missa puelle vt p(atet) in the(m)a(t)e ibi. vbi dicit. postq(ua)m
vos dicitis q(uod) (con)sanguinei mei (con)tentant(ur) et ego (con)tenta sum.
Ista enim v(er)ba non fuit d(i)c(t)a in actu subarratonis s(ed) prius.
Vnde non (con)stat q(uod) in tali voluntate p(er)seuerauit se(cundu)m esset t(em)p(o)re sub-
arrat(i)o(n)is. Potuit enim statim ab illa in illo instanti recessisse cum
animus hominis mobilis et velox sit Vnde Tulli(us) tusculan(arum) q(uestion)um il-
le. q(uod) tu animi celeritate (con)tende(re). Et Boeci(us) cor hominis mobili(us)
omni mobili Ad hoc glo. in d(i)c(t)o. c. tua de spon. et q(uo)d super ea
scripsit Jo. an. Item p(re)d(ic)ta v(er)ba no(n) fuit enunciata cu(m) matheo
s(ed) cu(m) (con)sanguineis puelle Vnde non pot(est) dici q(uod) ex illis
~~non~~ fuit (con)tract(us) (con)se(n)s(us). Debent enim s(cilicet) sentire non diuisim
diuise loco (et) t(em)p(o)re Item hec v(er)ba puelle s(cilicet) ego sum (con)tenta re-
lata ad c(on)ditionem s(ib)i factam p(er) (con)sanguineos non sunt (con)se(n)sum inter
exp(ri)mentia de p(rese)nti. Tu(m) quia non potuit huius effectum op(er)ari. nisi
cum matheo idem exp(ri)menti s(ed) fuerunt exp(re)ssa ad (con)sanguineos
(secund)o. tum etia(m) quia potuit esse s(ens)us istor(um) v(er)bor(um). ego sum (con)tenta
s(cilicet) q(uod) (con)sanguinei mei hoc velint. s(ed) non p(ro)pt(er)ea fuit dice(re) q(uod) esset (con)tenta
q(uod) matheus de p(rese)nti esset vir suus s(ed) forte erat (con)tenta hoc scire
vt melius deliberaret ¶ Item per hec v(er)ba ego sum (con)tenta no(n)
exp(ri)mit(ur) (con)se(n)s(us) ~~matrimonialis~~ de p(rese)nti. quia aliud est (con)trahe(re) aliud e(st)
velle vel place(re) vel (con)tentu(m) est (con)trahe(re) s(ecundu)m ea que no(tat) Jo. an. in
c. ex litt(er)is de spon. Et licet aliq(ui) in l. in vendit(ionibus) videat(ur) i(n)nue(re)
q(uod) si esset (con)tractus qui p(er)ficit(ur) (con)se(n)s(u) tu(m) p(er) ista v(er)ba volo (con)trahe(re) intelligi(tur)
(con)tract(us) secus si desidat(ur) act(us) corporalis vt volo vende(re) Tu(m) pe(trus). hoc
rep(ro)bat quia in (con)tractib(us) qui p(er)ficiunt(ur) (con)se(n)s(u) p(re)d(ic)ta v(er)ba hoc non
importat. volo vende(re) vel donare. nisi id faciat. s(ed) tunc b(e)n(e) sequit(ur)
q(uod) velim. s(ed) non e (con)u(er)so si volo face(re) q(uod) fecerim vel q(uod) faciam Et
idd tenet p(re)d(ic)ta v(er)ba non p(er)fice(re) (con)tractum. nisi aliud appeat de
(con)se(n)s(u) sub debita forma et dicit hoc sentire glo. in l. electione
ff. de le. i. Et ita etia(m) scribit d(omi)n(u)s Jo. cal. in d(i)c(t)o. c. ex litt(er)is de
spon. facit etia(m) ad hoc q(uod) d(i)c(t)a puelle non intendebat p(ro)mitt(er)e

psolr gthe quia pty pbatom dtoz vboz Ego sum gteta vellem
y mat mea eet hit. s. anqs gthem vt honestus gsbus rquirat
de spo. t. i. et xxv. q. i. c. i. q aut api potuit loqui patet ex
thete ¶ In gruo s. q p dcm sit legi m mrio m micht vr ect
Pmo quia vba non sunt neria ymo ipo fco vel signo gt
hit mrio m ad hoc. t. tue de spon. et c. tum apud et tue et
xxvii. q. ii. sufficiat. Item si pntes gtrahant p filys pntby
sufficiat eoz tacitinitas xxvii. q. ii. honerantur. ff de spon. s que.
et est expssum de spon. ipu. t. i. li. vi. et pbat in. c. is qui de
spon. ho. in dto. c. tue tenet. q solo fco sine vbis gthatur
mrio m Nec ob s m enim q de bap dicit quia in bap vba
et for vboz sunt de sba vt dto. c. tue. et c. si et. c. pe. Et licet
spuale mrio m sine vbis no gthat. Secus in mrio. et licet
de vno ad aliud sepius arguat, mitte in eo sunt dre de qby
per. Jon. an. in dto. c. tue hoc psequit plenius ho. in su a de
spon. sup Ro. ca de mrionis s qualit gtrahat v. q. ii. c. ii.
et se. vbi vlt pdcta inducit de clandest despon. t. ii. Nam si
hys qui loqui no pnt pmitum gthit de spon. c. ii. multo
forcius hy qui loqui pnt ff de legi. m. l. i. ¶ Item sufficit q
voluntate suam scribant sine verbis C de testa. l. inhibemus
in pn. et l. vlt in fi. et p Repm gthit mrio m spuale. i. q. i.
salubri m xxx. q. i. vidua xxvii. q. i. omnes femine Et plus
est gsentire facto qm vbis ff. de legi. de quibus. de app. dilecta. In
dicat etc de gnugf sno. c. f. si. ff de vbo ob. l. si stipuler ff de
act. et oblig. obligatom ff de spon. ad illud q e. ti. is qui xxv
q. i. s. i. v hys ita. Idem tho sup m. summa xxviii. di. q. ii. arte
arts. ii. dicit. q in pueris tacentibus ob vecundiaz q vba parentu
sponsant eoz ex quo non gtedicit. hugo de sco victore eos q
iungunt sic optet gsentire vt invitum se spontanee inspiciat qd
indicat si et si in dispone non gtb gtedicit. vn ho in c. ex lris
i. de spon. dicit q si vir pferat vba ad gthendu apta que mlr
alienigena non intelligat tn parat manu non gtedicendo
sed, annuendo et recipit anulu q gtctu est mrio m qd pbat
dicit apte in dto. c. ex lris vbi mlr non intell ex vba viri
et tn tenet mrio m et videtur expssum de spon. in pn. t. i. li. vi.
s. porro. s. est et idem Item nr pdcos venit anuli sub arras
qd l vr sufficere ad mrio m legi m pbandu. ¶ Vnde hugo in
dto. c. femine dicit q p traditom anuli vel donatois psunt
p mrio hoc etiam vr vez per ordinem gregory que dicit
in bndcionibus vbi dicit bndic dne has arras et ar. xxvii
q. ii. Si quis vxores qd. c. loqur de spon. de pnti s m gla i.

Et tamen tex. dicit desponsavit vel subarravit quod est magis verum ubi
de consuetudine loci sit quod anulus detur in matrimonio de presenti et est
fere per totam christianitatem Item probatur potest per c. tue de spon. impuberum ibi
qui subarravit eandem nec quod verba intervenerit aliquid dicit/ hoc
no. ibi glo. i. que dicit quod si constet de subarratione sine interveniente
consensus expressus sine non semper matrimonium nisi probetur contrarium per c. tuas
xxx q. ii. et c. feminae et xx viii di. quod interrogasti quia nichil interest
verbo vel facto quis declaret voluntatem suam hoc dicit no. ibi glo. fi.
Et idem no. de re. iud. teneor in glo. in. que expresse dicit quod stabitur
huic subarrationi quantumvis nil dicat nisi probetur contrarium. videlicet id actum contrahendi
non fecisse Et reddit hoc ad rem Immo de qua supra videlicet quod sequitur
quod euntes per viam contrahunt etc. quia dicit quod tunc non esset consensus
sed ubi sunt signa subarratio vel mutus tunc secus Item si unus eorum
nichil interest vel loqui vel loqui quod non intelligatur ergo si 2o casu
contrahitur matrimonium ut dicto c. ex litteris ergo et pro contrario potest quia ubi est
eadem ratio ibi idem Jus de sponsalibus inter ceteris quod autem intervenit anu-
li missio patet ex themate et quod haberet verum intellectum matrimonii patet cum dictus
Matheus prima vice velle sibi anulum immittere traxit ad se manum
dicendo volo sapere quis tu es Et postea cum hec audivit ab eo
et consanguineis et dictus Matheus anulum immitteret in digitum puelle ipsa
manum non retraxit sed tacuit et sic consensit/ quia si non voluisset
ita modo sicut primo manum retraxisset de dicta ad audiam Item
dici potest quod verba intervenerunt Nam statim dixit quod erat contenta et
immediate ante Matheus ipsam inanulavit non contradicetur et sic
illa verba yo sono contenta probata sunt et continuo anulationi tribuitur
ad ipsum actum anulationis quia que statim fiunt in esse videntur de
electione officii Et semper inter verba de presenti et actum anulationis est dare
medium Nam primo proferuntur verba demum anulus immittitur ut etiam sit
in publica doctrina videlicet per illa verba yo sum contenta non fuit
contractum matrimonium de presenti cum aliud sit contrahere et aliud sit contentum esse
contrahere. ut supra dixi. tamen juncta cum actu anulationis sunt de presenti/ Sicut
si dicerem volo tecum contrahere matrimonium et statim immitto anulum tunc tamen
sentiunt in presentibus ut dixi supra secundum pe. Et licet anuli immissio per verum
mulieri sit atque notus et vulgaris signum ad matrimonium Juditum ut
ut firmiter igitur Tamen isto casu sunt magis notum ex hiis que
processerunt ut supra dixi Et quia dictus Matheus declarabat apto ore
quod hoc faciebat in signum matrimonii legitimi et vacabat notarium ut
conficeret instrumentum. unde cum puella actum tamen notorio passa est se
anulari eius consensus luce clarius patent Cum ergo verba non sint
necessaria ad matrimonium contrahendum ex primo ipso facto posset contrahi.
et maxime parvuli subarratione ut supra probatum est Item ousum est

q verba interveneri insti. g° q inter predictos fuit legitimum matrimonium p verba de
presenti contractum. Et sic dico et consulo p verba p allegata. Nec obstat q matrimonium
non contrahatur sine verbis, quia verum est nullo precedente tractatu, nisi cohe-
rentes de matrimonio contrahendo, tunc enim forma non sufficit tantum ipso facto possit
facies aliud respectu habere de quo non constat et sic procedant contraria.
Secus quando precedit contractus vel verba de matrimonio contrahendo et postea
signum sequitur vel signum aptum ad matrimonium. Subarrato sufficit ad matrimonium
et presumitur pro matrimonio et ita intelligunt iura p hac parte inducta. Et
no. glo. in c. fi. de cons. s. ff. in glo. fi. et hoc placet Jo. an. in c.
tue de spon. sup glo. n. Sed inter predictos fuit habitus contractus ut patet
ex themate. Unde annuli subarratio subsecuta habuit effectum matrimonii et
pro eo presumitur nisi contrarium probetur. Et ita consulo ego lap.

Alle° l. viii de prochys

Ad primum quo queris an certis diebus cogere possint officiis
ad propriam ecclesiam parochialem accedere ita q in alia audire
non debeat. dico q sunt certi dies in quibus disponitur a iure
q seculares missas audiant. viz diebus dominicis et solempnibus
et debent audire totas ita q ante benedictionem sacerdotis non debet exire
qd si fecerit debent ab episcopo publice confundi. i. argui et hec ordinata
fuit in concilio generali agathensi et habetur de cons. di. i. missas et c.
omnes et c. di. c. tunc ad missas et c. sacerdote et c. omnes fideles
Et qd dictum est de die dominico videtur intelligendum de quolibet die so-
lempni per c. quida de cons. di. i. q fuit consilii ubi disponitur
q qui die solempni pretermisso ecclesie conventu ad spectacula vadit excommunicetur.
Et possunt dici dies solempnes de quibus supra diximus. Item dum sacra
evangelia leguntur non debent stare sed venerabiliter curvi et in
conspectu evangelii et dominica verba audire in mente. et fideliter adorare
ut in epistola que fuit anastasii pape et non solum missas audire
sed aliquid offerre et reducere ad memoriam q deus per moysen dixit
exo. xxiii. de ut° xvi. et eccl. xx. Non apparebis in conspectu meo
vacuus, et in collectione sanctorum patrum liquide apparet q unusquisque aliquid
offerre debent deo ex missa sanctorum et dictas missas audire et obla-
tiones facere debent dictis diebus in suis propriis ecclesiis parochialibus
ut in c. Si quis extra parochiam de cons. di. i. et patet hoc in c.
ut dominicis de paroch. ubi precipitur sacerdotibus ut diebus dominicis
alios parochianos de ecclesia repellant. licet innocentius consulat ut hoc
potius verbis quam manibus faciat et innocentius ho. et Jo. an. super
rubrica de prochys dicunt q hoc est inter iura parochialia s. q paro-
chianus unius ecclesie non debeat audire divina in alia. et sic patet
q alibi divina audire non debet ex quo expelli iubetur. / Ad 2m

dicto q dca dies sunt pascha Natalis dni Epifania Ascensio dni
Penthecosten et Natalis sancti Johannis bap^te^ z si qui maio^r^ dies
in festiuitatibus habent^r^ et hec sunt ordinatu in c. Si quis ext
prochias patt. et dies dnica ut s^r^ dixi. De 3° dicto q ex^r^ dies
dnicos et festiuos pt quis ubi volt missas audire non tn tene^r^
offrre ut dco. c. Si quis ex^r^ et no in dco c. ut dnicis de proch
Sed quero an de licen^a^ sacerdotis ppn possit audire diuina dict
diebus in alie prochia Respo^d^eo q sic et hoc innuit tex. in dco. c.
ut dnicis ubi 9cepta ppo prochi. qui 9tempt9 psint^r^ s^r^ i. ho.
et maxime ubi ecclia est vicina nisi iustam cam ondet ul
licenciam heat. Si g^o^ ppus sacerdos licencia 9cedat non vr 9tepni
quia volenti non fit iniuria. Vn pt licenciaz 9cede prochiano
suo q alti psbro 9fitcat^r^ pcta sua de pe. et remis. oms s^r^ Si
quis aut g^o^ pari roe q audiat dina. Sz nunqd Epus hant
licenciaz 9cede pot Respo q sic. quia plures dicunt prochiales sac
dotes s. ff prochi^l^. ppe ul legatus ppe. omes 9sidicunt^r^ ppni i me^te^
sacerdotes et sufficit licencia cozp ut no in dco c. omes s^r^ Si qs
aut ex licet 9cedet licencia audiendi dina no tn intelligi^r^ 9cessa
lica q in alia ecclia offrat q in ppa offre debebat qz tlis
lica ut odiosa est refugenda. sicut dispensacio sup absentia
cu studioz no includit pceptom fructuu nisi hoc expsse dicit^r^
ut no. de cle no resi. tue immo curaie det Epus ut ecclia mt
antiquior ppt nouam suam institucom non pdat. Ita di^r^ tex.
in c. ecciqz xvi. q. i. Non etiam posset 9cede^r^ prochiano altri
ecclie ut oblacoes uni ecclie debite alti dant quia Jus unius
ecclie alti dari non pot sine lica eiusdem habita ut no i dco
c. Quicuqz g^o^ prochianus qui ex causa voluit in alia ecclia
audire dina habita lica mittat oblacom debitum sue ecclie
et vlt^o^ id alie offerat put placet. quia ad h^o^ ad ppam ecclias
non tenet^r^. vel si non mittat oblacom ad ppam ecclaz alia
vice cum ad ppam eccliam redit p diuinis offitiis audiendis
refundat dupla oblacoe Ita q^r^ relicte ecclie satisfiat de hac
materia p ho in Su^a^ de prochiis

Alle^a^ lix de fere. 9pe.

Prelatus ecclie ppont cora Judice ecclastico q pdecessor
suus ut fraudaret ecclam mādauit cuidam laico
ut noie suo emet possess seculares tn i ueritate
p ipso prelato pdecessore et de pecunia ecclie. qui laicus aliquādiu
tenuit dcas possessiones et fructus recepit sub dca fraude Et
q dcus laicus dcas possess que ex iusta ca et titlo puene-
rut ad dcam ecclaz et platu et hodie possident^r^ p ipam

Ecclesiam p violenciam pturbat et impedit / cum9 dca ecclia dcis possessionibus
pacifice vtat͛ / Et inti͛ ipas poss͛es vende͛ cuidam potenciori vt
ecclesiam opprimat sub fraude pdca Et petit ipse platus successor
declari ipsum laicum emisse dca bona fraude et occone pdcis et de pe
cunia ecce pdce et fuisse et esse dce ecce et ipi sub dca fraude si
lenciu imponi ac et cogi ad restituendu dce ecclie instrum vendi
tionis pdce / et sup pmissis sibi iusticia fieri faciens citatus lai
cus ad foru ecclasticu sup pdcis de iure rnsurus / laicus excipit
q peticio coram ecclastico iudice non pcedit / et q Iudex eccla
sticus no est suus Iudex competens & gtent in petitoe Non
ob q dicat q laicus ad instanciaz Prelati emit sub fraude posse
siones pdcas qr ppea non appz nec est vm q dca fraus fuit
adhibita in gtctu ecclie Non ob q dr q ecclia molestat͛ in posse
ssione dcoz bonoz p vim et p violenciam cu neget͛ dca bona
ecclastica / vel ad ecclesiam ptine͛ s asserat͛ ad foru gctu͛ ipsa bona
fuisse et esse dci laici et sic clicu debe͛ sequi forum laici / Ex adu͛so re
plicat͛ peticonem pcede͛ et laicum coram eccas͛tico debe͛ rnde͛ No obstn
dcis excepcon maxie cu ppponat͛ in dca peticoe fraus et dolus et
violencia gtra ecclesiam et pturbao Et ideo in est ppone͛ fraudem i
cotractu tm contra ecclesiam et vt ecclia fraudet͛ sicut ppone͛ fraudem
in gtctu inito cum ecclia Non ob q negent͛ dca bona ecclie
s laici qua istud discutiet͛ in dca pncipali Item esto q neget͛
ecclie non tn negat͛ ecclesiam possidere roe cuius ecclasticus cognoscet
de pturbatoe et violencia ecclie nec sufficeret negare violenciaz
ul dolum ex quo no negaret͛ bona possidere p ecclas qr talis
negatio respicet sm pncipale q petit pt litis gtst͛ Et zm ut quid
Iuris et pmo dicit͛ q dce excepces habet no ob dcis replicon͛
et hoc vr pbari clarissime in c. secluso de fo. gpe. vbi expresse
dr q si laicus gventus a clico cora Iudice ecclastico neget res ecclie
ped suas asseret / et debet trahi coram forensi iudice qr actor
forum rei sequi dz vt ibi dr et c. si cum sit gnale. Item est in
pposito vt pz in these Hostien vt recitat͛ in dco c. Si clicus. Jo An.
dicebat q dco casu pmo est examinandu an res sit ecclastica Alle.
c. veniens de de testi. ij. et fiet hoc s' m enim sumarie et sine
p iudicio pncipalis qonis. ar. l. si quis a liberis. ff. de libe. exi. / et
si appareat ecclastica cora ecclastico cognoscet / ul ad iudice scilare remitte͛
ar ff de iudi. Si quis ex aliena / Item Inno et recitat Jo
An in c Roma͛ § gtendentes de fo. gpe. dicit q si gveniuntur
alteri fori roe gtctus alicubi initi et gventus neget se ibi gtraxisse
non coget͛ rnde͛ h°lo sup pncipali qone porrecta. nisi prius petat

sumarie eos ibi extitisse et tunc iudex indicabit suam ex iurisdictionem cognoscendi super principali ff. de iud. Si quis ex aliena de except. . . . lib. et postea coget illos principaliter r. de libello et tunc vide quod
suis meritis vera. Ad idem quod dicitur de accusato qui negat se
in territorio deliquisse de quo in spec. de compe. iud. adi. § i. sub
§ sexto x. sed pone aliquis et scribit Jo. An. in dicto c. super
litteris in ult. glo. ubi quid immo et in dicto x. tenet spec. quod dictus
iudex cognoscat an sua sit iurisdictio fiat ad predicta quo disputatio
qua recitat Jo. An. in dicto c. contendentes quod si per statutum puniatur
sicut etiam super iniuria cui illata fuerit coram sacerdote et unus illorum
accusat forensem qui forte declinando dicat se illi nullam iniuriam
intulisse de qua ibi posset accusari. An autem vel parum licet contra
veniet hoc probandum et in hoc sufficiat sententia accusatoris et tenet dispu
tatio quod accusans debet probare accusatum ibi deliquisse. p. l.
fi. C. de qui. et intro. re. et hebit per iurisdictione firmanda plene
probare. Nec sufficiat materia quasi inniat statutum loci de probare
que sit coram eo que iudicare esse constat ad emendam vel penam super
principali non ad iurisdictionem firmanda de quo primo debet constare secundum formam
iuris tals. cum super principali rapina probatio. Et hoc idem videtur sentire
Jo. cal. de rapt. c. i. in que. iiii. per que apte patet in casu premisso
quod dicte exceptiones habent obstare cum negetur id cum actione aditur
iudex ecclesiasticus vel saltem antequam procedat ecclesiasticus summarie cognoscit
an sua sit iurisdictio. ¶ In contrarium videtur quod dicte exceptiones non ob. et quod
pro iudice ecclesiastico illius non obstantibus possit procedi. Ex quo in hoc
proponitur de oppressione violentia seu fraude, unde dicitur Immo. i. c. cum sit
generale de fo. compe. dicit quod dato quod sit dubium putato quod negetur
rapina tamen cognoscit iudex ecclesiasticus. xvi. q. i. in canonibus. xxiii.
q. iii. si quis de po. ubi etiam dicitur quod non solum de rapina sed de
quolibet oppressione non solum clericorum sed etiam pauperum cognoscet
ecclesiasticus. Immo secundum eum si de fraude tracta in contractu ecclesie. Vel etiam
si in fraude contractus initus dicatur etiam cognoscat. xvi. q. ii.
cum apostolos. Immo quocumque modo de re ecclesiastica agatur cognoscet
ecclesia. xvi. q. ii. quicumque miles. Sufficit tamen secundum eum quod actor in petitione
mentionem faciat de oppressione vel de fraude vel minus licita con-
tractu et super ea illa fundet intentionem suam et si pars adversa
neget nichilominus procedet in principali causa et si non probavit fraudem
vel illatam contractum absolvetur reus ex illa causa sed iterum poterit
agere ex alia. Si autem quod non pertinet ad fraudem vel oppressionem

No.

vel per qsit in9 legi^mg gtitus puta qz quia no fuit adhibita di
ligentia clicor aliquor· non audie nisi cora Judice ordinario
Rei alle deum decre· si clitus· Dicit etia q aliquiby et no male
videt q si dica etiam aliquis gtitus tene si petat restitui co
ram eccas.co pete. Et idem si dicat alienis cau.a no inficemss
gsbu·ar· pdcor·c· et·c· Si clitus palle· Non ob si eu q lo
quit qn agit rei ven· vel depositi vel gslibz act· in quiby
nullo spali Jure iuuat eccia· Unde Jo·cal· in·c· vde rapt
in gsita·q· dicit q in dco·c· Si clitus de fo· gpe· mody gueto ris
ondebat q ille non erat gpetens iudex illig gt que fiebat
guentio viz gt laicu Jn quo eccia nullo Jure iuuat spali
dy illa dec.e· si clitus· intelligi qn agit rei ven· et ita su
mit Jo· an· Jn casu aut nro non agit rei ven· que no
dat possessori de iud ex animata Item ipse Jnno in·c·
si clitus dic q si laicg negat raptu vl invasiu· Judex ecca
gnoscet quomstz intelligat q non est sua iurisdio et tunc
gdepnabit clicu in expensis et remittet ad Judice suu alle
de app· vt debitg et·c· tu spali Jte·c· si clitus loqt qn clitus
agit de rebus suis quas asserit esse suas spas pnomales
et peculiares· sm ho· q non· qn dicit res fore eccie et intellig
ho· et refert Jo an ibi Sed in casu nro plam dic res ee ecce
non suas· Jdem dic Jnno in dco·c· si clitus q si gstat res de
quib9 agit fore eccie· cora ecca agi debet et Jdem h en
si agit alia actione q rei· ven· puta explocato legato vl sy·
Sed in casu nro non agit rei ven· s de posse turbata q
tu dic spe· ti· de gpe· iud· adi· § ·1· v° xxx sm quosda q clitus
impetrat gt laicu ad Judicem eccam Item agit in cau nro
p possidente gt turbante eccaz in sua posse per fraude do
lum vl violentia quo casu no est dubiu cora ecca agi posse
p dcm·c· tu sit ¶ Nec obstat q petat declari ad se spectare
dcam posse quia hoc no est age rei ven· seu petitorio sed pe
titi declari dnu qd peti na intdci vti possidet ubi obtinet
qui melius pbat vel qui se in posse infiorem ondit et si q
dr q si tu agis gt me rei vendi· sup fundo que possideo et
ego te recouemo sup eode et peto ad me declari spectare dcm
fundu· hoc passu no obstan q su possessor· cu non dat rei
vendi quia licet hoc no poss p se possessor pu petere ex quo
est in possessione· tn vo gpetit se age ty vo petitois expli
bite cont me ab adusario licet mich sit recouenendo dice p

[left margin:] ...pt de ma
...i vti possi·

pma petitioni cui est hec anexa vt no[ta] Jo[annes] an[dreae] de p[ro]ba[tionibus] in prima sup[er]
v[er]ba Jta in p[ro]posito licet no[n] poss[it] cl[er]icus de p[ro]p[ri]e et p[ri]ncipal[iter] adire Ju-
dice[m] eccl[esi]astic[um] c[on]t[ra] laicu[m] et pete[re] declar[ar]i do[mini]u[m] qua[m] possedit ad se sp[ec]tare
ta[me]n ex quo adiuit Judice[m] eccl[es]iasticu[m] p[ro]pt[er] violencia[m] sibi illata[m] a laico
sup[er] tali poss[essi]o[n]e et vt laico imponat[ur] silenciu[m] c[on]secutiue pot[est]
pete[re] do[mini]u[m] in eius poss[essi]o[n]e declar[ar]i asserit se molestari ad se sp[ec]tare
p[ro]pt[er] p[ri]ncipales poss[essi]o[n]e[m] vti possi[t]. Cui hec est annexa quia vt p[re]fert[ur]
int[er]dictu[m] vti possi[detis] pati[tur] petitio[n]i[s] et declaratio[n]i[s] d[omi]nii vt inferior appa-
reat de p[ro]bat[ionibus] licet. Vnde hoc est ponderandu[m] q[uod] eccl[esi]a agit
p[ro] re quam possidet. Vn[de] p[ro]pe non p[ro] re sed pro fraude agit et
molestia qua[m] patit[ur] in ipsa poss[essi]o[n]e p[re]textu illicit[e] c[on]t[r]act[us]
vt in c. cum sit g[e]n[er]ale. Vn[de] omnia p[re]d[i]c[t]a c[on]tra no[n] tangu[n]t casu[m]
n[ost]r[u]m. Jtem agit[ur] h[i]c c[on]t[ra] laicu[m] et Justiciu[m] similit[er] q[ui] fecit ip[s]e
cantare cu[m] debuisset cantare in eccl[es]ia in c[on]tinue[n]ti v[e]l faciat in eccl[es]ia
cantare. quo casu c[on]gnoscit eccl[es]iastic[us] vt p[ro]bat xij. q. ij. apostolos g[lo].
Jte[m] facit p[ro] ista p[ar]te q[uod] no[tatur] de iud[iciis] ceteru[m] videlicet q[uod] cl[er]icus spoli-
atus de re ciuili a laico pot[est] age[re] cora[m] eccl[es]iastico. ho[stiensis] no[tat] in d[ic]to
c. cu[m] sit g[e]n[er]ale et ibi Jo[annes] an[dreae] dicit q[uod] a p[a]p[a] et a suis legatis
c[on]tra omnes raptores indistincte l[itte]re impetra[n]t[ur] ad iudice[m] eccl[es]iasticu[m].
q[uod] s[ecundu]m eu[m] c[on]sonat Juri co[mmun]i de Jud[iciis] nouit et de treu[ga] et pa[ce] c. i.
de rapt[oribus] p[er] to[tu]m. Spe[culator] dicit q[uod] no[tat] Jo[annes] an[dreae] in d[ic]to cu[m] sit q[uod] illa decre-
t[alis] h[abe]t locu[m] in bonis eccl[es]ie. secus in bonis cl[er]icor[um] fatet[ur] ta[men] q[uod] de c[on]suetudine
s[er]uat[ur] c[on]t[r]a[riu]m. Et est ro[ma] q[ui]a si vidua pot[est] age[re] possessorio cora[m]
eccl[es]iastico c[on]t[r]a cl[er]icus. Et eciam hoc tenet quia bona cl[er]icor[um] sunt
obligata eccl[es]iis p[ro] mala administratio[n]e vt de v[ita] et ho[nestate] cle[ricorum] c. fi.
Spe[culator] de c[om]pe[tentia] iud[icis] adi[tio] § i. v[ersiculo] xxx dicit q[uod] de c[on]suetudine curie cl[er]icus
molestatus impetrat Judice[m] eccl[es]iasticu[m] c[on]t[ra] laicu[m]. Et cu[m] rescripta ad lites
c[on]cedant[ur] p[er] eccl[es]iam roma[n]a[m] ad omnes p[ar]tes orbis p[ate]t q[uod] talis c[on]sue-
tudo porrigit vires suas p[er] vniu[er]sum. Et p[a]pa c[on]cedendo tales
l[itte]ras p[er] vniu[er]sum v[idetu]r velle vbiq[ue] talem c[on]suetudinem obs[er]uari.
Et hoc idem no[tat] glo. in d[ic]to c. si cl[er]icus et in c. fi. de Jud[iciis]. Jte[m] Spe[culator]
in d[ic]to § xx xxx v[ersiculo] s[ed] pone dicit q[uod] si co[n]tra[ri]us tali del[egat]o impe-
trato p[er] cl[er]icu[m] c[on]t[ra] laicu[m] p[ro]hibeat[ur] p[er] Judicem secularem d[i]c[t]i laici
q[uod] in tali ca[usa] non p[ro]cedit hoc non obstan[te] p[ro]cedat delegatus q[uia]
p[ro]pt[er] negligencias secular[ium] iudic[um] in reddendo cl[er]icis iusticia[m] est
introductu[m] q[uod] cl[er]ici cora[m] eccl[es]iastico c[on]t[ra] laicos agant. Jdem ibide[m]
in xx et xxx dicit Spe[culator] s[ecundu]m quosda[m] q[uod] sup[er] poss[essi]o[n]e pot[est] cl[er]icus

gt laicos laycu impetre dc in casu nro agit de molestacoe possessionis
g. Et sic satis apte pot gendi p ista pte Et facit p ista pte
quia bona empta de pecunia ecclie sunt ecclie x q y aplicitas
de pet cler c. i. et c. si quis et c. in. Vm pm hoc in cause
qgnitoe habet videri p sto pnci. an pecunia fuit ecclie hec
aut qgnitio spectat ad judice ecclasticu ppe tex est in dto c.
aplicitas et ad qria sup p alia pte alle[ta] satis est in sum
maxie ad c. si clericis ad qones disputas p qnis ad dictas
pot etia rndi qp aliud est velle trahe laicum foresem et sub
ditu alterius ext tritoriu ad no suu judice rone qtractus ul
delicti q[uod] laboriosu est Et aliud in subditu qui dr no
subditus sine ista qualitate expssa Nam pmo casu fiet pro
gatio de psona In 2o de re ul ca que est facilior vt in c.
p. et q. de offi de le. Item magis est odiosu pm quia no
solu vo pd et suo judici hic qp no pot electu sine sui h[abita]
epo prorogare iurisdicom no sui. Epo de foro qpe. significasti
Ide magis laboriosum est trahe aliquem de uno tritorio ad
aliud qm infra idem de vno judice ad aliu vel ad suu ju
dicem de ceteris rebus trahi sup alia re de qua no dicitur judex
et maxime cu hoc possit fieri ex quacumq negligentia judicis seclaris
vt infra patebit // Potest teneteb qrm i initu hunc rone
viz ne forensis possit trahi ext suu tritoriu p sola ppoitom qlitatis
tatis posite in libello Et licet pdca questio satis p pdca sit
examata, tn adhuc dico bar. in l. ex quacumq ff. si quis in
jus vo. no ierit dicit qp de qlitate expssa sup qua fundat jurisdictio
judicis ut in casu nro no dz querl an. litt. qtes. quia qstio ad
legitimitate psona judicis no expedit discuti que exprimitur
in h. lo ut l. cu queda puella ff. de jurisd. om. judi. Idem
in eo qui agit de suo volete litigare de statu suo. na eo ipso
qp asserit se libez het psonam libera ad disputandu de libertate. Et
ita ipposito qn exceptio emerges respicies psona judicis disputat
de negotio pri l. suffit qgnitio pt lite qtestata. et an no examinat
et glo. et sup aut. ff. qua i provincia
C. ubi de cri. agi oz ut ifert Jo. An. in spec. de qpe. jud. aduct
§. i. sup. v. vpro Sed pone aliquis dicit qp cu actor teneatur expri
mere totu debitu vt l. libellorum ff. de acti. et indicari vr ocr i invitu
ff. de vbo. ob. l. nil stip. §. i. / forensis videbitur ibi sup dic si
apparebit aliter qmissu patebit ab incompetenti judice passu et no
valebit. C. si no a non qpe. judi. l. i. / Dns fran. d' aretio

pdem arti^li examinat in dca l. ex quacumq3 petes vt3 citatus ab i
co petenti Judice exp̄ssa cā iusta si copeat et negat cam ee vera
deat ea pbar an lit gte. hec ne. Kft Jmmo dice in c. pta d. dila
qp sit salte sumale Et hoc tenet Cino i dca l. p̄scptoe C. si gt
Jus vl vti pub. q2 licet r̄glar sit qp d. mitis p'u liis ctac no de
beat qri an lit gte. ut l. i. de mtrog. ar tn eo casu quo vi emer
gent negat ea que pponit2 in li^lo det 9 sumati qq̄sta ar l. in
ad exhibed vt obviet2 malicys hoim alias qlibet poss3 attuplice fo
rensem ad litigand ex suo suu pponedo in li^lo qp ipe gtinax erit
ibi vbi gneit. et hec e equa pnisio sm cu Et ex opione gria
pquet2 maius incgueiens sm cu. quia habeb dechatoriy no poss3
ea vti qd eet absurd. Jtem gt dcam opioz fat l. que dit qp citatus
det venie ad Judiciu ad dicēd cam quare no debuit citari et tn
no alias cogit2 qn si ea in citatoio sit expssa gro p3 sm cu qp opi
dn bar. no e va. q2 no admitti2 ad allegādu nisi alle^ta cu rlenet
ut l. ad pbadu C. de pba. Dicit tn fran. qp tunc onus pbadi sp
tat ad citatu quia fudata e intero citat vt dca l. cu qda i. ff.
Et istud qd ipe dit vr esse d mēte guil. de cu. in dca l. no exigi2
Et vr eide dno fran. bona limitacio dcar opinionu Et modu p
badi istā negatia3 docet ibi guil sm eu salt3 p intrognez. q2 int
rogabit actor vt3 de debito ad qd agit fuit fcm Justrm et si rndit
qp no. intzoga vbi gtx^t. et si dicat qp hic intzogabit cqn et tunc reus
potit p re negatia3 sm l. optiam de gheda et coi. scip. Et si dicit
qp alibi intzogabit vbi et sca rusone eode mo pbar potit nega^tiua
Et si dicat d debito esse Justrm. inbet Jud ex exhibi Justrm vt vi
deat2 vt3 ibi gtit et si non exhibuit potit iurisdtom sua dene
gare actori et licentiare reu ut l. aut ptor S. si tali mo ff ex quī
cau. ma. Et sm pdcā ppte qp dce opiōes no pcedat facit dca
opi. dni fran. Sed tca ia adhuc no facit gt. Nam illa loqt2 qn
fore3 trahit2 ad no suu foz Aliud in casu nro ut sup dixi sce
in casu nro agit2 de fundo pettha3 possesso. que dr turbac p viole^z
et fraudem et reus gparuit et no nega^t dcm fudu pettha3 possidē
Jtem no nega^t dcam fraude gmissā et violen^z. insup sce agit2 ad
dicēdu gttu illicitu. quia de pecunys ecclie fuit emptus fud9 nole
altius et reus gparet no nega^t de pecunys ecc^e fuisse emptu
sed solu nega^t ipa bona esse ecc^e sed sua. dit. que negatio non
attigit cam p qua adit2 eccius Judex que est possesio et viola^cio poss.
et fraus adhibita ec. ymoista posset sit esse qp bona sint reorz

et tn poss^o c aput ecc^as et molestia et violentia no deent insr qz
nemo det sibi ius dice. l. vii. de vi. si qs in tantam / et esto q dcta opi
dni fran. fuet h^t adminus omnes p^dta negatiua tanq in dto li^o posita
pertinet ad ipm reum. s. q ecc^a no possidebat q reus no molestet
q fraus no sit adhibita q pecunia de qua sit emptus dcus fundus
non fuit ecc^e. Nec p dest dice q dcus platus petit declari dcm
fundu ad dcam eccam ptare. quia ut s^a dcm est istud non est agere
rei vendi. quia no de pse pncia^r hoc dicit sed attesso^e ad dci intdcm
uti possit. qd intentat. Et ut instiore se ondat. et sicut hoc no
pponit^r ondet pnc^r de pse sic non sufficit reo hoc solu et pse
negat ad exclusionem fori. ymo debebat negae pdta alia pncipalia
sz poss^ones violentia fraudem et subsequnt poss ez fore ecc^e. quia
excep^o dz impute et se oppone mo agendi. fficit qd no solet in
c. intelleximus de adult. viz q si ego ad sepatonem thori adpeto
h uxorem ppt adulti^m manifestum. non repellat exceptione
manifesti. quia tunc excep^o non tollit forma et modu excep^onis
petitonis Item esto q dca excep^o sufficiat ad tollendu dcam ptem
libelli non tn sufficit ad tollendus alias ptes vel causas libelli.
que dant mi dcam Iudici que de pse non patent de mat^a hmi
alle vide in alle. lxxx ii. et

Alle^a lx de sepultur

Q
uedam puella xii annorum mortua est no electa sepultura / pr
9 vo dno^r eam sepelire in ecc^a prochi^li pulsare fecit cam
panas et elegit locu sepulture et fodi fecit fouea. et postea fecit
eam portari ad alia ecc^as et sepeliri. In ecc^a, vo ubi sepultura
fossa fuit sepult^a maior / & mit^r inquisi pdca pro li^s ecc^a
possit pete corpus vel emolimenta / vr q possit pete corpus
et emolimentu pba^r Na si ista mulr veniebat sepelienda in
ecc^a prochi^li pz q alibi fuit recepta q^a phibitionem Iuris. quo
casu tum corpus qm emolu^ta sunt restituenda. de sepul. c. i. li.
vi / vel aut erat sepelienda i pro^li ecc^a pz quia erat consuetudine
et sic extra casu tm. c. licet de sepul. li. vi. qui dicit q si to.
sue^do ht pnt pntes elige sepultuas filiis impubibus sed hec
pubes et decessit no electa sepultura. Vn vr sepelienda in eccha
pro^li. p. c. hus cui. e. ti. et licet dicat q tali casu in prochi^li
vel i ea i qua st sepult^a tn ordo sepult^r sequendus est ut no.
glo. in dco. c. licet Sed in. c. cu quis p mitti^r prochi^li
g^o et hoc in pubube. In impube vr in ea i qua st sepult^a

maiorem per dictum c. licet Sed in c. ~~licet~~ cum quis permitti[r] prochi[alis]
~~g[lo]. et hoc in pube~~ quod tali casu postponit prochi[a]les. Jo. an. in no. ibi et i[n]
casu nostro in c. dict[o] licet dubitant. Primo enim dicat in dubio
ordinem sepulture seruandum. 2[a] dicat quod potior erit prochialis ecclesia
si cum alia contendat. sed si non contendat ammas dabit[ur] electo. In
addi[cione] tamen dicat ecclesiam prochi[a]lem potiorem ubi decedit in pro[chia]
Sed alibi secus ubicumque tamen sepeliatur pro[chia]lis debet habere suam can[onicam]
porcionem. quia aliud est ius prochiale. aliud ius funeraidi per glo[ssam]
hoc in c. cum quis de sepul. li. vi. Ubi patet quod is qui est prochianus
unius ecclesie et habet sepulturam in tercia canonica porcio debet[ur] non
ecclesie relicte sed personalis prochiale.

Valle[ntinensis] lxi de Judiciis

Visis litteris apostolicis directis per R. p. dominum Cardinalem super
facto Abbatisse mon[asterii] s[an]c[t]e Emerancialis puto taliter procedendum. videlicet
puto quod non assumat partes iudicis ne negocium contenciosum faciet quia
et si possit non expedit nec de necessitate Est enim per dictas litteras
apostolicas deputatus executor ad graciam faciendam dicte Abbatisse
quod non obstante quod precessive promocionem esset corrupta providesit et va-
leat eius promocio ac si virgo fuisset etc. et talis executor ad graciam
faciendam non cogit[ur] partes iudicis assumere sed ut merus executor
potest procedere secundum no. in c. si. de prescript. per Inno. et Jo. An. in cle. i.
de offi dele. ¶ Nec obstat pondus quod in dictis litteris apposita sit clau-la
si ita est. quia talis clausula subintelligit[ur] etiam si non fuisset apposita
de rescript. c. ii. Et tales clausule non reddunt rescriptum condicionale ut
requiri[tur] cause cognicio vel partis vocatio nisi tenet mera iure
que fuit. ut. le. et no. in dicto c. si. de prescript. et dicta cle. i. immo
si fuisset apposita clausula si repperis predicta vera esse adhuc non necitaret[ur]
ad cause cognitionem cum vocatione partium. Secus si fuisset apposita clausula si
tibi constitit ut scribunt doctores in pall[e]n[tinensis] cle. Est autem racionem
eos quia in prima clausula sufficiat quod itast sine cause cognitione Secundo
tamen requirit[ur] cause cognicio et hoc denotat de significato dictorum
verborum. Nam reperire est facere dictam predicta ubi sunt. Sed constare est certum
et aptum esse quod esse non potest. nisi probacionibus vocatis et cause cognitione
precedente. Item pro hac parte est ponderandum. quod dominus papa committit
Card[inali] dictam graciam faciendam si sibi videbi[tur] quod dicta Abbatissa sit
utilis dicto regi[mi]m dicti mon[asterii]. Sine clausula de sui esse non sonat in
condicionem nisi sicut illa si est ydoneus. In palle[ntinensis] Junib[us] et ma
xime cum adiciat[ur] verbum. si tibi videbi[tur] quod verbum removet strepitum

ptm et denotat arbitriu bom viri ff de fid. cons. lib. l. si fidei et
ista vba si tibi videbitur equipollent illis iudicio tuo que vba impor
tant liberam voluntatem ff de fid. cons. lib. l. cays. §. luca et ibi glo.
ibi ponitur quo casu cie ggnito vl ptm tacite non est necia
Un qd dicimus q cum gmittitur aliquid fieri sup conscia commissarii one
rando non requiritur cie ggnito de re pt. statis §. assessor. li. vi.
et ibi glo. oneramus Et in hiis que dependent a voluntate
comissarii non ppetit pti quela ad hoc qd scribit guil. in spe de
offi. ind. §. impedit est et quod scribit Jo. an. de Re. glo. in mfra
imbus in q. in i solutis li. vi. facit pro ista pte stilus curie qui
facit ius. qm lz q in litis gtenciosis p quas gmittitur decisio cois
apponitur cta verba qui fuerit vocandi et que in dictis litis non
sunt apposita sed sunt apposita cta que in gtenciosis gsueverunt apponi
si est ydoneus si tibi videbitur que non sonat in gdicionem ut pdixi
Nec mirum tamen cum scribat hic ppa sup gressa dispensacione facienda dicte
abbatisse elegit industriam dicti Cardinalis ut boni viri de offi. dele.
c. si. c. ti. is cum li. vi. Non aut cause ggnita gtenciosa ymo fuisset
hoc gt naturam accionis quia pgm obtinenda Abbatissa Religiosa
et reclusa deberet subire gtenciosum iudicium cum pendente accusacione
potest superior qui habet alias ptatem dispensare invito accusatore
Debet ergo Card. se simpliciter et de plano extraiudicialiter informare
an dicta Abbatissa sit utilis in Regimine dicti Mon. et an exposita
p eam dno ppe sint vera s. q fuit electa et gfirmata p Epm
et hec p decreta electionis potuit facile apperere et an xx annis
p fuit dicto mon. ut exposuit Et ita fuamus in gmissis quas
facit ppa Epo florentino qui ab dispenset cum aliquibus in tertio
et in quarto gradu gsanguinitatis ut tali impedimento non
obstante si ita est ut ptes dixerunt dispensans q possint matrimonialiter
copulari extraiudicialis informacio recipitur de veritate. Remanet tamen
ius salvum illorum quibus possit preiudicari si attentum non fuerint ut
possint age gt acta ferim si iustum habent aliam causam. Nec obstat
eis excepcio rei iud. ut no. in dicto c. si. de psump. et dicta cle. i.
Nec est opus in dicta dispensatione mitte edictum Nam edictum
fuit emissum in gfirmatione dicte Abbatisse et ppa qui hanc dispensacionem
volt pinde ac si dicto tpre fuisset ergo. Unde alios defectus non
tollit. Unde p tollendo hec defectu non requiritur edictum. Ipsa enim Abba
tissa sup hiis se accusat Unde alio accusatore opus non est nec
iure cavetur q dispensatio sive iustificando titulum unius cay. tunc
requiratur edictum Item non est opus citare ad ecclesiam qui non debet

sup hiis emanac sma s3 grosa dispensa° ats sequet q ipo no con
parete no poss fi dispensatio. Vel eo gpente poss fi litt q̃ que
sup dispensatoe facienda non tongruūt Nec opus est iudici meo
requirere processum fcm p Epm cotra ipam abbatissam Nam processus
ille tendit ad remotoem abbatisse pp̄ter defcm corruptoem et processus
Card. tendit ad grosam dispensatoem tam ppt processum qm ppt
defcm corruptoem et sufficit de ipso processu fecisse mentoem in peti
ad euitandum surreptoem que viciasset gram impetratā In sup
dico q Cardinalis pot inhibere dco Epo pistorien ne pendente
discussione pdcor coram eo faciat aliqua nouitatem contra abb
nisi postq eidem Epo constitit q idem Card. dcam concessionem siue
dispensatoem facere recusauit vel deliberauit non facere Nec ob. hinc
inhibitoem. c. no solu de app. et c. Romana § succesor et § si.
cū aliis. e. ti. li. vi Et licet alii iudices non debent hanc inhibi
toem facere nisi causa cognita et pbata in casib in mco lit sa
cius. no sr p toem collonem tn qn causa que tractatr coram alio
iudice est inadens et de sui natura piudicialis cae que tractatr
p primū iudicem tunc statim sine alia cognitone cae inhibz sedens
iudex primo de. or. cog. c. tua qui fi. sut. le. latoz Ita in pposito
ca que vertitr cora Epo vt remoueat abba ppt defcm corruptoem
est omo piudicialis cae dispensatoem vertem cora Card. sup tali
defcu et ideo debet suppodi ne dniis processibus intitet q dcam dec
tuam ¶ Si tertī executor datus ad puidendum de bnficio qd impe
trans duxit infra mesem acceptandum. statim inhibz electori collatori
ne conferat mense durante vt in inib9 not. Pari roe Card.
executor deputatus ad faciendam dcam gram dispensatoem pot
inhibere pendente deliberatoem super gra facienda q defcm corrupte &c

Conclusio lxii de Regular

Quidam fratastus intuit ordiez mnor9 de pistorio et habitu assumpsit
et in eo tn p lapsu tpis pfessus est tacite. q postea post expressam
pfessionem p pub tū Constrem tuitu tpis licentia petita et obtenta
ab administratore ordinis sim r se transferendo ad strictiore sctus e monch
sti Emiliani ordinis sti bndci Clusin dioc intrauit et habitu recep.
et postea continue stetit ex mon in Ciuitate pistorien in habitu
ordinis sti Emiliani habita licentia ab abbate sti Emiliani se ab
sentandi a mon pdco et bnficiu ecclasticu obtinendi ante ingresse
primi ordinis pat apis pfessi decessit ipso instituto herede que heredi
tas p ipm licite fuit adita post ingressu scdi mon quedā dom9

ad eu pvenit

ad eū puenit / quā emit et cetā alia bona tñ ignorant. Vn̄ querit̄ qđ
istorū monasteriorū succedat ipsi defuncto et p quāta pte. Sup quo
tria sunt examinanda. Primū an potuit transire sub de primo mon̄
ad 2m sit licitus. Et in p° erit videndū an dictus administrator potuit
dem licentia concede et suo officio data q̄ 2m mon̄ sit artior regle
¶ 2° an scdm mon̄ sit arctioris regule et si non sit arctior regle. an
sufficiat licentia dcī administratoris potuit q̄ ipse eandem ptatem haut
q̄ gnalis ipius ordinis etc. 2m pn̄le. vn̄ psumat̄ puenisse bona
que psupponunt̄ ignorari ¶ 3° an bona oblata p monachū ad pmū
mon̄ transeat ad 2m ad qđ tal monachus licite transit vl penes pmū
debeant remane. Ad primū an administrator potuit concede, est dd.m
q̄ offim istius non est in fco nec in iure bn̄ clarū et ls ctu non
posset dari responsum de spon de nulle xi. q. iii. gue L. de transact
vt rusum. Et ido in hoc esset ad veritatem fcī rtīendū / an talis
consuevit licentias tales dare quo casu rōe possessionis et reputationis talis
videt̄ sufficere. ar. l. barbarius ff de off ptorum de re mili ad pbadū
tū ibi. no. alias aut cessante hoc de iure videt̄ q̄ non gz concessio
talis licentie de iure spectat ad quem spectat concede licentiam volenti transire
ad aliā religionem viz ad superiorem in merito vt no. Jo. an. cū. in s.
de testa. c. ij li vi. ¶ Item pan. in cle. fi. de elec. vbi dic q̄ abbas
dz dare licentiam et non alius superiorem nisi h° haret institu° regle
ipius ordinis vel loci. Jo. An. no. in c. si religiosus li. vi. Ergo 2m
istū administratorem non spectat sed hc ad priorem gnalem de iure nisi
hoc heat institu° vl consti° regle. Et esto q̄ gnalis possit ex constone
vl institu° tn talis constō non extendet se ad administratorē ordinis
quia constões sunt stricti iuris et non extendunt̄ ad casus vt est alienā
p sōz ordinis. Vnde nec administrator datus kathedrali ecce
quāuis heat liberam ptatem alienac non pot de elec. c. ij tn. li. vi
n̄c p sua voluntate donare nō potuit etiā mobilia ut nō sit spolia
eccle xx iii. di. psbri nec facit fructus suos sed 2 reservac omnia futuro
successori de elec. quia sepe. li. vi. et de administracon tenet̄ idde
rom ij. q. iii quia pteri. sm arch in dcto. c. ij tn go cum concessio
licentie pressit de transeundo ad aliū ordinem sit quedam psonarum illius
ordinis alienaº dictamq cum hanc ptatem non hūisse de iure et sm
hoc transitus non fuit licitus quia nec petita nec obtenta licentia
transiuit cont. c. licet. de regla. quia vba debent intelligi cu effectu.
de cle. non resi. relatū ¶ Ad 2m istius pmū artis viz an dcm
scdm mon̄ sit arctioris regle Rndi pot breuit q̄ scdm mon̄ ē maioris
et arctioris regle scdm pmeua reglam et ipsorum ordinum institucionem
quia est sub regula sancti Benedicti et pmū sub regla Augustini
que est laxior illorum quia vt pbat̄ in c. Sane de regularibus ibi

8

Jo. an. p(er)i(n)stu ma(n)a ca(m)pi(n)ag laxiore vel artiore he(n)do i(n)stitu adobs(er)ua-
cia(m) et e(ti)a adq(ue) stoes stat(us) ¶ vel(ut) r(e)gla(m) vnde no(n) est hoc casu solu(m)
ponderada r(e)gla b(enedi)cti a(ut) augustini s(ed) pondera(n)de q(uo)stoes ip(s)o(rum)
ordinu(m) et obs(er)ua(n)cia. Et ce(r)te cu(m) fr(atr)es q(uo)r(um) in modo ve(n)ii(n)di et s(er)ua(n)-
di r(e)gla(m) reducti s(un)t ad i(n)star me(n)dica(n)ciu(m) po(n)d(er)a(n)ta v(er)itate vi(detur)
q(uod) artior r(e)g(u)le d(ici)tur de cau(sa) facit ad hoc q(uod) in th(eo)ce (com)po(n)itur q(uod) d(i)c(t)us
monach(us) post tra(n)situ(m) tote(m)p(or)e stetit (con)v(entus) mo(n). et s(ic) (con)stat obs(er)ua(n)cia
et p(ro)pt(er) hoc v(idetur) tra(n)sisse. q(ui)a q(ui) stati s(un)t in esse videt(ur) de cler.
eff(ici). hoc t(ame)n lz plus sit q(uam) i(n) iur(ibus) viz de(cen)tie quib(us) artiore(m) vita(m)
duc(u)nt p(re)ceptor(um) duor(um) ordinu(m) q(uo)d modo decid(itur) i(n) s(e)c(un)do no(n) i(n)tendo.
Si aut(em) ponat(ur) s(e)c(un)du(m) mon(asterium) artioris r(e)g(u)le a(n) potuit p(ar)ticularia
dari e(ti)a ponto q(uod) p(re)l(a)t(u)s administrator habuisse p(otes)tate(m) vt i(m)mediat(us)
sup(er)ior no(n) arch. in de(cret)o c. Et Religiosus Jte(m) Jo. mo. (et) Jo an.
in c. cu(m) singula de p(re)ben. li. vi. q(uod) no(n) i(n)mo req(ui)rit(ur) a(u)c(torit)as ep(iscop)i
de hoc t(ame)n posset lati(us) videri que no. d(e) v(er)bo (et) (con)s(entiendo) sp(ecialiter) et i(n) spe(culo).
t. li. §. sunt q(ui)noq(ue) (et) xxiiij. et q(uo)d no. d(e) r(e)gla no(n) est sup(er) glo.

¶ Ad 2(m) p(ri)n(cipa)le viz vtr(um) p(re)su(m)mat(ur) bona p(er)ue(n)isse q(uae) acq(ui)s(iu)it
post tra(n)situ(m) ad 2(m) c(um) p(ro)ponat(ur) n(on) s(ci)t(ur) f(a)c(i)t ad h(oc) q(uaesti)o disputata
p(er) d. pileu. de qua (et) monacho putatio di(ci)t p(re)su(m)medu(m) i(ll)a bona
p(er)uenisse ad eu(m) ex h(er)editate pat(er)na, q(uia) aliu(n)de illicite p(er)ue(n)isse
s(ed) bona p(re)su(m)it(ur) et no(n) mala (et) de sen. c. i. vel ex(ce)pt(i)o(n)ib(us) s(ub)
ex quo no(n) erat in administratio(n)e mo(n). ¶ Ad 3(m) p(ri)n(cipa)le an monach(us)
ad 2(m) mo(n) b(ona) s(u)a tra(n)sferat i(n)tellige(n)do (et) licito tra(n)situ q(ui)a arb.
no(n) defert glo. v(idetur) in hoc variare glo. in c. q(uod) a te de cle. (con)iug.
arguit p(ro) et (contra). De(m)u(m) v(idetur) se(n)tire q(uod) bona tacite tra(n)sferit ad
mo(n) rec(i)p(ien)s q(uod) eu(m) recip(i)u(n)t. et qualit(er) t(un)c formet(ur) libellus
no(tatur) sp(eculum) de cle. (con)iu. (et) porro Et hoc v(idetur) no(n). de statu r(e)gla.
recolere s(ecundu)m glo. et vide q(uo)d no(n) d(e) p(ro)ba(tione) cu(m) mo(n) sup(er) v(er)bo monacho
p(er) Jo an. Et ide(m) (et) r(e)gla licet sup(er) v(er)bo req(ui)rend(o). et q(uo)d no(n).
xvij q. iiij. §. i. i(n) fi. glo et p(er) arch. sup(er) p(ri)ma glo. et ~~xxvij~~ xvi
q. vi. de lapsis glo. in c. ad hac desi. v(idetur) velle q(uod) tra(n)sferat ad
s(e)c(un)d(u)m mo(n) vsufructu(m) quo ad mex(ime) s(ed) p(ro)p(ri)etas est p(ri)mi mo(n).
et etia(m) vsufructu(m) p(ost) morte(m) monachi. ita i(n)tellig(it) ibi pallet(is)
glo. ve(rum) est t(ame)n. q(uod) illa glo et nra alleg(a)ta ibi loq(ui)t(ur) ne
sit onerosus s(e)c(un)do mo(n). et hoc est q(uod) th(esaur)u(s) ibi ad p(ri)ma(m) vel
alias sine qualit(ate) mo(n). Sed si monach(us) zelo sanctioris vite tra(n)s(iuit)
voluntate a s(e)c(un)do mo(n). forte vacuu(m) ibi mo(n) ero c(ui) onera(n)s
Et sic cessat r(ati)o et multa posset dici que no(n) expediu(n)t
q(uaesti)o(n)i nre in qua tra(n)situ(m) no(n) (con)cludit(ur) licitu(m). Ex hijs fi(n)alis pot(est)
elici (con)cl(usi)o ad petit(a). et cu(m) q(ua)erit(ur) an p(ri)m(u)m vel 2(m) mo(n) succedat

Rndeo p(ri)mo .i. he(re)di(ta)te p(ri)ma que delata fuit t(em)p(o)re s(er)mi(ni) mon(achi) n(on) iam
s(e)c(un)d(u)m detulit ex tu(n)c s(ecundu)m n(on) app(ar)et licitu(m) ex defectu p(otes)tat(is) gaudent(is)
lib(er)am n(is)i alicuius in s(u)o esset ut dictum est sup(ra). Item n(on) ad accepta
regularem ut puta s(ecundu)m mentem et veritatem iuris n(is)i iusto esset
alicuius ut sup(ra) dixi. Et esto q(uod) licitu(m) esset tu(n)c s(ecundu)m c(apitulum) .i. t.
ad hoc Palle(tus) p(re)s(er)tim remansit ipse p(ri)mo mon(achus) et usufructu(m) post
mortem reddere debet/ ymmo forte ut dicebam ex quo sponte
receptus fuit in p(ro)prio/ et forte p(ro) utilit(ate) s(ecund)i mon(asterii) tra(n)sferret bo(na) s(ed) h(ic)
non est opus decidere modo q(uia) sine hoc deciditur q(uestio). Quo aut(em)
ad bona postea quesita p(er) dictu(m) tu(n)c illicitu(m) vel p(re)s(er)tim et tu(n)c
quia putabatur tu(n)c optimos monachus s(ecund)i mon(asterii) p(re)sumitur ex
i(psiu)s administratione p(er)venisse et ideo ad s(ecundu)m mon(asterium) p(er)tinent/ s(ed) q(uia)
non erat ubi cu(m) ymmo ext(ra) ex p(ro)priis op(er)ibus suis p(re)sumunt(ur) adve-
nisse/ et ideo ad p(ri)mu(m) mon(asterium) p(er)tinet/ Et tenuat(ur) Pileus i(n) dec(retum)
q(uo)n(iam) Palle(tus). Et v(id)e ... lap.

Allegatio lxiii. de sepultura

Quedam p(ar)o(chia)lis ecclesia habens in sua p(ar)ochia in toto ...
domos v(e)l c(er)ta in quibus ab olim (con)sueverunt habitare laici
q(ui)dam qui a rectore d(i)c(t)e ecc(lesi)e p(er)cipiebant eccl(esiast)ica sacramenta et
divina audiebant officia et oblationes debitas faciebant Et de ip(s)is
illis decedentibus aut ibidem corpora sepeliebantur cum solito
emolumento aut si alibi sepulturam eligi (con)tingebat ipsa p(ar)o(chia)lis
ecc(lesi)a de re(lic)tis cano(n)ica(m) de iure p(er)cipiebat. Et in tr(an)s(ac)to t(em)p(o)re c(er)ta
de causa i(m)mo memoria non existit Contigit q(uod) cano(n)ici capellani
et cl(er)ici kathedralis ecc(lesi)e volentes se et sua habitacula ampliare
obtinuerunt et impetrarunt plures domos de p(ro)d(ic)tis medietatem v(e)l c(er)ta
et donari et concedi p(ro) suis habitationibus q(ue) (con)questi sunt sp(ec)iales d(e)p(u)-
tatas q(uod) vicinitatem loci ad fabricam et ornamentum d(ic)te kathe(dralis)
ecc(lesi)e In quibus domibus ipsi cano(n)ici capellani et cl(er)ici catholicus
ecc(lesi)e habitant et moram t(ra)hunt cu(m) familia exclusis antiquis et p(o)-
litis laicis q(ui)dam p(ar)ochie d(i)c(t)e ecc(lesi)e etc. Q(uer)itur utru(m) d(i)c(t)i cano(n)ici
capellani et cl(er)ici non electa sepultura decedendo debeant apud
p(ar)ochiam p(ar)o(chia)lem ecc(lesi)am sepeliri. Et n(umqua)m alibi sepultura electa v(e)l
apud kathedralem ecc(lesi)am sepulti d(ic)te p(ar)o(chia)li ecc(lesi)e ex corporibus eius
debeatur cano(n)ica portio p(ro)ut debebatur olim de suis p(ar)ochianis
qui ibidem habitabant. Videtur vir dicendu(m) q(uod) non quia isti
non sunt p(ar)ochiani veri d(i)c(t)e p(ar)o(chia)lis ecc(lesi)e nec ibi tanq(uam) veri
p(ar)ochiani morantur. Sed ymmo tanq(uam) residentes et residere
volentes in d(i)c(t)a p(ar)o(chia)li ecc(lesi)a et n(on) ut audiant divina sed ut
potius celebrent in d(i)c(t)a ecc(lesi)a kathe(dra)li/ v(e)l cu(m) sub hospitibus

in parochia esse parochianus. sed cum domicilium ubi habet seu tenet hec
¶ Item canonici porro debet que labore imposito circa parochianos de
sepul. c. i. et circa predictos ex causa predicta non laborat quod / Item
etiam videtur quod predicti canonici qui sunt pro corpore ecclesie de his que fi. apl.
c. ii. et c. quanto. et curam habent sue parochie et dicuntur parochiani al
terius. In contrarium videtur quod debeant sepeliri apud prelatos non electa se
pultura / et quoque ubi continue habitant et habent domicilium / vel
ob. quia iure parochiali debeant censeri. Nec est quod alibi celebret officia
et hic non audiat divina et non laborat propter parochiales circa eos
quia per eos non stat. huic est quod ab illo parochiano habuit quartam
qui in ingressu visitat ecclesiam vel qui de novo veniat preventus morte
non visitaverat ecclesiam ut no. host. in summa sua consilio. l vi. Et pre
dicit hec magis in clericis non curatis. hoc dico quia curati videntur
habere domicilium apud ecclesias suas licet alibi habitent / per c. cum nostre no.
arch. et io. an. in c. statutum. § cum vero de rescriptis li. vi. Sed etiam
in curatis hodiernis videtur dicendum si in alterius parochia habitant quod
domicilium quo ad ius parochiale intelligitur non quo ad iuris forum
unde si dominus habet ecclesiam parochialem / tamen continue habitat ecclesia
sue habitationis erit ecclesia parochialis licet male faciat si residentiam
non facit in sua ecclesia ita no. fr. in summa sua. Con. [illegible]
ad 2 quoniam videtur prioribus allegatis § in alio articulo quod non sunt parochiani
nec potest dici quod ibi soliti erant habitare parochiani laici christiani
ex quorum finibus percipiebantur canonici portiones quia isti non sunt iudi
de quibus loquitur c. quanto de iud. et hoc videtur aperte probari in dicto c.
quanto esse speciale in iudeis. in aliis secus. ¶ In contrarium videtur
quod dicta ecclesia parochialis debeat percipere canonicis portionem sicut percipie
bat ab antiquis parochianis pro decimis de c. quanto de usur. et per eig
rem. quam ha. ubi intelligit plane prout verbum sonat. s. quod habeat
estimatio proventuum que obvenire solent ecclesie de decimis primitiis
et oblationibus tunc quam domos inhabitabant. Alias posset tota pro
chia occupari quod sustinendum non est sed ecclesie subveniendum
est / tunc ex hac ea subtrahatur fructuum religiosorum de dicta proventum. facit
ad hoc quia fructum de novalibus non solvendis non extenditur ad
aliud novale / tunc decima parochialis ecclesie subtrahi non potest absque quum
detrimento de x. sig. quid per novale circa eo casu ubi quum
leditur ecclesia desinit esse novale. Eodem modo dicti canonici
cum tanta detrimento parochialis ecclesie predicte non possunt sine solutione
dictas domos occupare / fuerunt ergo ecclesiam in expensis / quia non
debent locupletari etc. et non est spoliandum unum altare ut aliquid
vestiatur ut no. de preben. c. tue. ¶ Has allegationes omisi ego

No.

.lcp. dno Jo. cal. qui sic videt sup istis duabus qonibus sic dico qd tu
kathedlis ecclia loci sit no solum i gnalis sed etiam i meta prochis tanq
sinit et dioc et ponderato qd ponit qd posti de quibus ponitur
fuit cap capellam et clici apud eccle kathedlis audivit
sicut dicitur dina et respondit ecclastica sicut si non clerici sepulta
decedunt qz apud tpam Ecclam kathedlem sepeli. et p hoc
sequitur qd si apud tertiam ecclam eligaret sepulturam qd prochis
.alij Eccla in qua parochiam habitabant nullaz gpt h. debet hic causa
portionem. Nec obs. e. quito. quia no loquitur nec hz locum ubi
tusc inter ad habitandum in proli ecclia sunt et remanent
astricti alti proli ecclie sicut est in casu quo alti proli ecce
tanq ppe pro. sunt procul dubio obligati. planum enim est qd h.
de medis no posset dici. Unde illa dec. optime posset i contrario
induci. Jd qd dicitur de noualibus et sophistice induci tu non
similium sed Jus tac faciat p ecclia cathed. Jo. cal.

Allega lxiiii. de ca poss et ppetat

a Agebam rei ven sup fundo reus interogatus nega possidere. Actor pbat qui cum quod erat video dz fundus auferri ab ipso reo possessore et dari ipi actori q nis no pbet fundum suum esse ff de rei ven. l. fi. in l. penit. alle plus et no glo fi in l. plus de Jurisd. Sed dns Ja. Butriga in l. si rem ff de rei ven. dicit quod si reus sit quictus de mendacio non volt qd transferatur possessio fz dicit se statim velle pbare de dnio. qz hodie constat hodie dicatur glo dicit qd pt qz pbari quia est quasi possessorium adipiscende de quo pbat in l. si de re de Jud. Sed querit ipe dns Jo. quo fiet hec translatio credo qd p conditionem ex l. et dicam peti rem a titio et ipse se possi dere et quictus est de mendacio quare peto possessio ad me transferri vel ad hoc imploro officium Judicis. Nam ex eadem instantia hoc non fiet quia hec causa no fuit proposita quia primo petebam quia dnus. nunc quia adversarius est mendax de quo habes in auth de ta et semns q illud. quocz fi. in. Ja. Dns bar gnt i dca l. quo Jure fiet ista translatio possessionis ut refert glo dicit. in dca l. qd officio Judicis vel conditione ex ipa l. Jpe tenz qd p officium Judicis. Sed queritur utz libellus dari dz et lis contestari. alle p et contra tenz qd officium Judicis sine libello et lite contestatione qr fit i pena mendacij

Allega lxv de foro qpe.

a An ecclia agere possit vti possi p molestia qua dicit sibi inferri p laicum coram Judice ecclastico. Videtur qd sic p. c. conquestus de foro

q pe. ubi est expressum et no[n] i[n] uno an[te] d[ic]ta ca. ul' q[uan]lita[te] ex p[re]ssa i l[i]b[el]lo
q[uo]d qua pt adiri iudex eccl[esi]asticus et no[n] aliud dz an lit[is] c[on]t[estationem] c[on]gesti d[ic]ta
causa. R[espon]deo q[uod] non p[er] no[n] p[ro] p[ri]mo. in c. cu[m] sit g[e]n[er]ale p[ro]bat in l.
ex quacu[m]q[ue] ff. si q[ui]s i[n] ius vo. no[n] ier[it] vel si de[b]eat c[on]gnosci an reo
negaunti incu[m]bat p[ro]ba[ti]o. ut scribit fran. in d[ic]ta l. ex quacu[m]q[ue]. N[un]q[ui]d
posito q[uod] possit cogi. uti passi p[er] molestia cora[m] eccl[esi]astico. possit ett[ia]m
induc[er]e ti. et pet[er]e declari ip[su]m titulu[m] iustu[m] no[n] obstan[te] q[uod] reus
neget titulu[m]. R[espon]deo sic p[er] c. licet caus[a] de p[ro]bat[ionibus]. Nam q[uod] deb[et] p[ro]bar[e]
possum[us] p[ro]pone[re] q[ui]a p[ro]bones q[uo]t cau[sa] sunt i[m]p[er]tinentes. si possu[m] p[ro]po-
nere et p[ro]bar[e] g[ener]o et iudex c[on]gnoscere. q[ui]a p[ro]batio sit media si pot[est]
c[on]gnosc[er]e. g[ener]o et p[ro]mittare q[ui]a de qua re. et ut in c. i. de ord. c[o]g[nitionum].
N[un]q[ui]d etiam possit p[ro] fraude quam asserit statim p[ro]lacu[m] et hic dicit
adem q[uod] dixi s[upra] alle. lix. Ideo omitto. N[un]q[ui]d si in libello sit d[ic]ta mole-
stia adeo sufficient[er] descripta q[uod] reus cog[nosc]at[ur] inde libello no[n] obstat
q[uod] asserat libellu[m] in ea p[ar]te obscuru[m]. R[espon]deo q[uod] sic q[uod] p[ro]ponit se actor
posside[re] et c[on]tra molesta[ri]. Ista sunt c[ir]ca i[n] modico q[uod] ex quo p[ro]pono mo-
lestiam que sonat in vitiu[m] et culpam q[uod] c[er]tus dz esse reus an hoc
fecit. Item contradictio sola qua facit reus in iudicio p[ro]bat molestia
et sufficit ad c[on]dempnandu[m] ut no[tatur] spec. de peti. et ar. s[upra] sup[er] est. s[upra] §.
querere. ar. ff. de rei ven. l. is cu[m] ff. de p[ro]cu. pe. l. si. et bar. in l. si p[lur]ib[us]
ff. de no[vi] op[eris] nunc. in iiij. op[pos]itione. ubi tenet idem et p[er] Jo. cal. in c.
mandat[um] de rescript[is] ubi tenet ita. et forti[us] dz suffic[er]e ad c[er]tificandu[m]
reu[m]. hoc ipse de[bet] s[c]ire se molestare. q[ui]a se in iudicio opponit. Si-
cu[t] velit eode[m] liti et se et actore[m] in omnibus sumptib[us] no[n] vexare
eo cu[m] ip[s]o q[uod] se parat ad litigandu[m] vir inficiat[ur] actore[m] veru[m] possessorem
et se velle ou[m]de[re] q[uod] no[n] iniuste possidz q[uod] a p[ro]prio iure cadat a poss[essi]o[n]e. Un-
de si in possess[or]io non p[ro]bet de suo iure et actor p[ro]bet possess[i]o[nem] satis re-
manet p[ro]bata molestia c[on]dictionis. uii etiam ex violenta p[re]sump[ti]o[n]e
que ori[tur] de p[re]tita et p[ro]posita molestia. que ori[tur] ex eo q[uod] assumpsit
p[er]tinacia[m] litigandi et non p[ro]bauit de iure suo. Et de iniusta poss[essi]o[n]e
appa[re]t

Alle[gatio] lxvij de foro c[om]pe[tenti].

p Proposuit clericus in lib[e]llo coram iudice eccl[esi]astico c[on]tra laicu[m] q[uod] ip[s]e t[ur]bat et
molestat ip[su]m cl[er]icu[m] et etia[m] in possess[i]o[n]e vinee fundi p[er] vim et
violen[tiam] et impedit quominus possit pacifice posside[re] dicit[ur] q[uod] iudex
eccl[esi]asticus no[n] habet iurisd[i]c[ti]o[n]em p[ro]cedendi c[on]tra laicu[m] sup[er] d[ic]ta petitio[n]e de fo.
c[om]pe. si clericus et c. cu[m] sit g[e]n[er]ale xj. q. i. experientie cu[m] si[mi]l[ibus]. Replica[tur]
q[uod] i[m]mo h[abe]t iurisd[i]c[ti]o[n]em isto casu q[ui]a fauore eccl[esi]e est introductu[m] ut
malefactores suos possint rectores sub quo sub iudice maluerint

quereret ut dicto c. cum sit generale, et in casu nostro predictus laicus committit male-
factor ecclesie quia per vim et violentiam proponitur turbare ecclesiam in sua possessio-
ne etc. ¶ Et replicatur quod decre. cum sit generale non habet locum in dicto casu
quia illa loquitur in invasoribus et raptoribus rerum ecclesiasticarum qui sunt
sacrilegi et vere sacrilegium committitur coram ecclesiastico iudice. molestare et
turbare possessionem non est invadere vel rapere. Unde glo. in dicto c. cum sit
exponit malefactores id est invasores. Videtur quod decretale cum sit habeat locum
in dicto casu ubi proponitur impedimentum possessionis cum violentia et hoc
probat textus qui dicit malefactores quod est verbum latissimum. Item per violentiam
turbat in possessione attendit ad possessorem violentia talis invasor dici potest.
Dici potest quia invasio versatur solo accessu vel ingressu et non requiritur
continuatio quia una hora esse in fundo alieno contra voluntatem domini facit
invasorem pro eo tempore. Item impedire per violentiam possessorem quominus paci-
fice possit possidere potest includere quod non permittit uvas vel fructus colligere
vel quod ipse colligit de facto et sic raptor esset. Unde Inno. in dicto c. et sic clericus
dicit quod de qualibet oppressione cognoscit ecclesiasticus. allegat xvi. q. i. in canonibus
et xxxiii. q. iii. Si quis depositum. Sed nulli dubium quod turbare per vim
possessorem in sua possessione est alicuius oppressionis species. ergo. Item non so-
lum invasores rerum ecclesiasticarum dicuntur homicide et sacrilegi verum etiam
et fraudatores c. e. et q. predicta. Item invasores rerum ecclesie et clericorum
dicuntur sacrilegi ii. q. i. in primis § Si quis est hoc etc. Item
contemptores alienatores rei ecclesie dicuntur sacrilegi xvii. q. iiii. omnes
ecclesie. Unde per dictum c. cum sit generale potest agi per clericum contra laicum coram
ecclesiastico uti possidetis ut in casu predicto agitur. hoc probatur expresse in c. conquestus
de foro competenti. ubi clericus presupponitur possidere et subdit per violentiam suam possessionem
usurpari. Et hoc advertens Inno. ibi super verbo violentia dicit non quod
non proponitur ecclesia spoliata quia tunc non diceret se esse in possessione.
Expone ergo secundum eum quod dampna aliunde inferebat hominibus vasallis
ecclesie et hoc secundum eum contingit fieri ubi super dampnis. et secundum hoc secundum eum
intendebat uti possidetis. ex quo hoc ponit in libello de violentia. Per
consequens de sacrilegio et secundum eum decretale tractat quod tota ecclesia. ergo apte
probat dictum decretale conquestus et ita intelligit Inno. ut supra contra quod agens
uti possidetis pro molestatione facta per violentiam est sacrilegus et quod ecclesia cognoscit
contra laicum hoc clarius dicit Jo. an. in dicto c. conquestus qui dicit si agitur
uti possidetis pro quacumque iniuria illata dicitur agere contra sacrilegum et eo
cognoscit ecclesia. Et sic libellus de quo queritur est recte formatus per
dictum c. conquestus. Ponit hic aliqua de contractu simulato emptionis
facte per laicum de predio ecclesie et facto contractu in se insterim dolo et

fraude q etc posint. S. alle. lxi et nichil hic addo Ideo obmissi

Alle^o lxvii de prochijs

Monasteriu sci Ambrosij opulentu erat situ extra muros flore et hebat
latam prochiaz augmetatate Ciuitatis murus nouus inclusit mona-
steriu Ciuitatem cu pte prochie alia pte remanete extra muros et prochia
intrinseca repleta est multis prochianis recepit p Capellanos dci mon
ecclesiasta sat. ppt qd prochianu extrinseca non pnt de notte occurrere casib
hre eccia^ta sacra^ta cu porta Ciuitatis claudatur nec aperitur a sero vsq
ad mane Item non pnt rustici ita libere venire maxime diebus festiuis
ad ecclam bene induti et ipsi vili eorum respectu ymo inter illos risum et
despectum patent ex vestium vilitate et morum vnde sepius retrahuntur
ab audiencia diuinorum Queritur de remedio ipsorum prochianorum extrinsecorum vt
satisfiat saluti aiarum ipsorum dico q multiplex pt adhiberi remedium
Et p'mo pnt ipsi prochiani adire Epm et implorare officium
suum vt puideat put cognouerit expedire nec in ista spuali causa
requirit libellus. Sz q ex officio suo puideat ar. eorum que no. So dy-
nis cu contingat de offi. dele. super verbo no ligatur vbi dicit no vtendum
in foro tanto legum subtilitate sed quo puidebit Epus Rndeo sz m dui
sitatez locorum et psonarum Nam si eccla maior et prochialis lz in villa de
qua querit aliquas obuentoes et sine eis est adeo potens q pot
comode sustentari et requirit repitur aliquis qui velit denouo fundare
ecclam in dcta villa In tu q omnia sunt vicita sufficiat ad datem
dte ecclie faciet Epus erigi dcam noua ecclam in dcta villa cu dcto
suffragio et instituet in dcta noua eccla rectorez de pse et assignabit
sibi dcas obuentoes quas mater eccla lz in dcta villa cum dicto
suffragio q reget curam dcorum prochianorum hec pbantur ad lram in c. ad au-
diam de eccljs edi. Sed quero vtrumquid vtrumque supradcte cause sint
sufficientes ad hoc faciendu. Rndeo sic cum sint plures et maiores
quam cause que mouerunt ppam in dco c. ad audiam Naz ibi p ca sunt
q in tm distabant prochiani q tpe pluuiali cu pluuie inundaret non
poterant sine magna difficultate adire ecclam prochialem In casu vo nro
alie cause q plures et maxime qz omni tpe nocturno ppt clausuram
porte non pnt prochiani adire prochialem rectorem nec ipse ad eos
et sic lz impedimentu continuatoz Agitur in isto casu fortius quam in illo
et sicut ppa indicat alij indicare tenentur de re iud. in causis Itadr
et ea ca que mouisset delegatum dz moue delegatu. de Rscpt. sup-
lris et ista puide se habent at si fi non possent xxij. q. ij. faciat
homo de dilat. c. si. et sic al' dr q ea que fieri no pnt sine lima
pncipis ppt sui difficultatem reputantur impossibilia vt ff de le. i. l.
caput vbi iam. §. fi. et ibi nota ¶ Queritur an Epus potit hoc

mortis rectore eccl(esi)e matricis Rudco sit verius contibus tamsio quia tunc non
habet rector instantiam tamquam condicendi et generaliter superior cogit inferiorem ad fa
ciendum et consuetudinem que debet de iure patronatus ut ill(ud) de excep. c. fi.
li. vi. de renunc. admonet. Et probatur hoc expresse in c. ad audientiam de eccl.
edi. et ibi no. Jo. an. super prima glo. debet tamen requiri et si requisitus non
consentiat superior faciet ut no. glo. xc. ix. di. nullus. Queritur an illi
qui indebite de temporalibus matricis ecclesie videtur quod non ut d(ic)to c. ad audientiam
ubi spirituales decime gloriatur de temporalibus. Sed hostiensis ibi dicit quod si Episcopus videat pe-
riculum imminere cum ipse sit ordinator spiritualium et temporalium preponet spiritualia
temporalibus ar. xii. q. i. precipimus non obstante condicione rectoris et multo
minus laicorum de re ecc. non alie. c. fi. et hoc videtur melius dictum quia ibi
tex. loquitur de casu necessitatis et in casu quo matrix ecclesia est aliunde
prouentibus illius ville sufficiens equum est ut hoc fiat. Sed numquid
dabuntur decime quas matrix Ecclesia habet in illa villa Rudco glo.
in d(ic)to c. ad audientiam tractat hoc et arguit quod non p(er) c. quicumque xvi.
q. i. ubi hoc expresse dicitur glo. soluit hanc contrarietatem duobus
modis primo quod ibi hoc fecit de plenitudine potestatis sic quod decime
matricis Ecclesie cedantur nove. 2o quod ibi non intelligitur de decimis
prediali(bus) que spectant ad prelatos Ecclesie sed de aliis oblationibus et perso
nalibus decimis. ar. tamen contra in c. si. int. de verbo signi. ubi tex. quod nomine
oblationum includuntur decime. Vitas uero tamen imminente necessitate et sub
sistentibus causis veris et sufficientibus etiam decime possunt nove
Capelle assignari si aliter prouideri non potest et non solum per potestatem
sed etiam per Episcopum. Cum enim decime debeantur ratione sacramentorum
et cure si huiusmodi sacramenta et cura administrari seu impendi non possunt
etiam per subtractionem decimarum talis ville et assignationem nove
Capelle faciend(am) non apparet bona ratio et per d(ic)tum c. quicumque xvi. q. i.
et alia iura que videntur contradicere intelliguntur cum noua Capella eri
gitur ad libitum vel ex aliqua deuotione. Item non loquitur cum no
ve Capelle assignatur certa pars parochie. quo casu accedunt decime
illius partis. sed loquitur cum tota parochia remanet penes matricem
Ecclesiam secundum illa que no. pan. in c. le. i. de deci. et videtur hoc
expressum xvi. q. i. aut. Queritur quis presentabit rectorem ad illam
Ecclesiam nouam Rudco in d(ic)to c. ad audientiam uero dicit quod rector matris
Ecclesie subdit tamen tunc capitulo fundatorum assentit i. illius qui fundat illam
Ecclesiam secundum Inno. ibi. Et est uerum secundum glo. ibi quare ad rectorem
pertinet presentatio quia in eius preiudicium fundata est noua Capella
unde sic secundum glo. quasi hinc inde mutua compensatio. Et hoc etiam
placet ho. vel dicit glo. quod ambo sunt patroni nove Capelle scilicet fun
dator et rector matris Ecclesie quia de bonis utriusque fundata est
Ecclesia et ambo presentabunt ordinario rectorem. Et facit ad

hoc. xvi q. ii apostolos. et q ibi no. et hoc importat tex dicit dicit
ad presentandum rectorem Ecclesie minoris cum assensu fundatoris cap. f. q
etiam ipse presentet. Item dicit dicta glo. circa medium q posset contingi
q talis fundator presentaret Rectori maioris Ecclesie et ille postea ordinario
presentet. ar. xxiii q. vi. qui hinc s. c. s. te q disputando determina
dns Azo de tamgets de g silio dni Jo. cal. Prelatus neglexit presentare
ad Capellam plebano loci ad que de consuetudine spectabat institutio
ad presentationem prelatorum infra tempus iuris currebat ad quem devolvetur
ius presentandi p ea vice termina q non plebano cum ipse actum insti
tutionis ad presentationem prelatorum prescripserit et non act supplendi negligentiam
et prescriptio est stricti iuris et que de actu ad actum non extenditur
de decretalis cum contingat sed devolvetur tale ius ad Episcopum ad que de iure
spectabat institutio. Et qui habet supplere negligentiam clericorum et laicorum
in spiritualibus de testa nos qd. Et ipse Episcopus providebit plebano
et plebis instituet ne sine culpa ius ab eo prescriptum auferatur ab eo
Sed an Episcopus in casu thematis posset aliter providere Rndeo q sic
si Rector matricis Ecclesie est alias potius fundet alia Capella
in dicta villa et ei dotem pro sustentatione unius Rectoris ibidem
deputandi assignet et constituat ipsam Capellam matricalem
ipsi matrici Ecclesie ita q ibi Rectorem ponat et removeat ad nutum
ita q sit matricalis dicte matricis De quibus matricalibus loquitur
cle. de supp. negli. prela. et no. de illis satis in c. cum singula de
preben. li. vi. in glo. et ibi p. Jo. An. sup illa. Et licet illa iura
videantur loqui de matricalibus de Religiosorum tamen sic etiam seculares
per huiusmodi officia optime de quo p. pan. in dicta cle. i. de
supp. negli. prela. p. Jo. An. pa primo. ne cle. vel mo. c. fi. de offi.
ordi. preter li. vi. glo. in c. monachi de statu. mo. et facit c. ii. et
ad monasterium s. tales Guil. de mo al. in dicta cle. i. de supp. neg. pla.
et vide q no. Jo. An. de iura calump. c. ii. sup verbo vidit Sed
quis isto casu presentabit rectorem ad matricalem Ecclesiam certo alio
non dato de iure presentabit rector maioris Ecclesie et Episcopus confirmabit
nisi Episcopus in fundatione Ecclesie concedit q ipsi maior Ecclesia
ponet ibi Rectorem quod esset equum. ¶ Sed numquid an alio modo
providere potest Episcopus in casu thematis premissi. videlicet q Rector
maioris Ecclesie erigat novam Capellam in dicta villa que
non sit ecclesia de per se vt in dicto c. ad audientiam nec sit matricalis
vt proxime dictum est ¶ Sed sit in proprietate et mensa dicte Ecclesie
et que sit tales no. glo. in cle. i. de excess. prela. et pa. i. cle.

i. de repp(er)t(is) et tunc non instituet ibi rector(em) p(er) se ymo mittet mo(n)ac(hu)m istu(m)
m(on)ac(hu)m illu(m) qui nomine rectoris mane(bi)t et ille ibi d(iui)na celebr(a)b(it) et ha(be)
bit d(i)c(t)o loci ministrab(i)t ecc(lesi)a(stic)a sac(ra)m(en)ta, et ibi p(ro) occurrentib(us) casib(us) co(n)
tinue resideat expens(is) d(i)c(t)e m(o)n(aste)rii et(iam). Et iste minister no(n) e(st)
rector sed quasi custos et t(em)p(or)alis ut glo(ssa) vicari(us) ut d(icit) glo(ssa) in d(ic)to c(apitulo).
tu(m) singula et istud non est nouu(m) s(ed) alias feci, nam mon(achi)
s(an)c(t)i salui p(ro)pe florentiam h(abe)bat p(ar)tem parochie in ciuitate et illa(m)
melius curare possent edificauit eccl(esi)am sancti iacobi int(er)
foueas de florentia in d(i)c(t)o loco in p(er)petuu(m) ut de mensa d(i)c(t)i mon(asterii)
ad qua(m) mittit m(on)ac(hu)m istu(m) m(on)ac(hu)m al(iu)d sine aliqua insti
tuc(i)one, et p(er) illos facit d(iui)na officia celebrari et ecc(lesiasti)ca sac(ra)m(en)ta
ministrari op(tim)e. ita in casu quo s(upra) facere d(ebe)t mon(asterium) sancti ambr(osii)
totu(m) en(im) hoc est de cura animar(um) seu de circu(m)stanciis cure, et in
alio t(ame)n quod co(m)mitti(tur) uel mandat(ur) o(mn)ia intelligu(n)t(ur) sibi
co(m)missa uel mandata sine quibus expediri non p(otes)t de offi(cio) de le(ga)
(to) p(rae)tea. Et p(re)t(er)ea sup(er) dicta est ea que s(unt) p(ossibi)lia sed cu(m) magna diffi
cultate et in casu p(ro)misso thematis dicu(n)t(ur) s(ed) non posse et
impossibilia q(uod) p(rae)dicti mon(achi) sancti ambrosii cu(m) cura co(m)missa
est d(ebe)t p(er) p(rae)d(ic)tos ut alios ita curari ill(u)s et iusto d(ic)at(ur) ma(io)r(em)
curam neglige(re) q(uam) min(or)em. Sed pone p(re)missis cas(ibus) in themate
v(er)is homines d(i)c(t)e ville sup(er) se p(ri)mo recip(er)e (non) recusauerint rectore(m) p(ro)
tempore (?) matris ecc(lesi)e ut eis p(er) alium ex modis d(ic)tis p(ro)uide(re)t
ille recusauit hoc facere p(ro)pt(er) q(uo)d illi de negauerunt ibi decimas
solu(er)e. Ille t(ame)n cog(it) eos ad ea(m) petens eos cogi ad solutione(m)
decimar(um), cu(m) pat(er)nerint pro(uinc)ia(m) ip(su)m recon(uen)ire, et pete(re) ut cogat(ur)
p(ro)uide(re) alio ex d(i)c(t)is modis. videt(ur) q(uod) p(o)s(si)t, q(uia) reg(u)la (est) q(uod) reconuentio
est gen(er)alis seu p(er)p(er)itoria i. dat(ur) semp(er) in casib(us) exp(re)sse p(ro)hibit(is)
de mutu(is) peti(cionibus) c. i. et ii. cu(m) ibi no(tatis). hic en(im) p(ro)curata et q(uia)
ecc(lesi)am agit(ur) et p(otes)t no(n) ob(stante) c. i. de iud(iciis) sp(irituale). li. vi. Ite(m) utraq(ue)
ca(usa) sp(irit)ualis ut annexa seu tangens de iud(iciis) q(uan)to c. ii. i(n) t(ex)te.
dispendiosam. Audient(ur) ergo pro(uinc)iali sup(er) d(ic)ta reconuen(ti)o(n)e et in utraq(ue)
causa p(ro)cedet(ur) et una s(entent)ia t(er)minabit(ur) ut in p(re)d(ic)tis iurib(us). Et
maxime q(uia) magis facilius p(otes)t t(er)minari d(ic)ta p(ro)uide(re) p(ar)rochi(a)nor(um) qui de cima
lib(us). Nam q(uod) pro(uinc)iar(um) p(ro) amicu(m) (con)semp(er) in(con)sp(e)ctum iudicis accedit
ad villa(m) app(ro)bit intus. nec appetit mon(asterium) m(anent)e intus muros
altos et portas fortes cu(m) vectib(us) ferreis ad claudend(um). Ite(m)
co(n)sid(er)ab(i)t latitu(din)e(m) parochie ab(m)i(n)t(ur) et p(ro)p(ter) inclu(s)(io)ne(m) h(ab)itacu(l)u(m) t(an)
quoda(m) rusticor(um) si habeat int(er) eccl(esi)as et alia que sunt

sup dcā Cōnt cū quedā que melius ostenso facto ꝯphendunt
qm̄ locuc̄oē · de dona · aplice et pba° oculoꝝ aliam vincat · istit ·
de ꝯdibus · ff aquatois · xx vj q · i · nc aliqua / Unde est q̄ mlt
dispoc̄oē multa subtiliūt2 aculūt · de quibꝫ p · Jo an · in pñ° arboꝝ
ꝯsang · s · / Causa vo dectaꝝ non expedit2 facult · na p̄ insptōm
non appebit de collectꝫ fructibꝫ ul colligēdis ul de solutōe
fcā ul non / nc qui fructꝫ fuerūt icolecti · nc an fuit solutus
nc an fuit icolectio dumpx in ano · nc quāto tpre p̄equi lū ing
cultiūant ꝯlā pdca et alia multa que attēct / Sed pone
q̄ rcor dcē matrīs / ecce · de negt ꝯlebtōm dīuoꝝ ul ꝯsptb°ꝫ
sact°toꝝ seu ea difficultē faciat / nequid patrūt api rectori
petēti de eimas abicē spoliatoꝝ dc · dīuinoꝝ ꝯspsctꝝ pdcaꝝ
ut eum repellat · do° ea istituat Rudo · vr forsan aliani
q̄ non et posset moui colacātaroe / Nam rcor petit noie
ꝯmon · et tanq̄ debitas / Un pt agens no pot repelli p
expoliatōm factam de rebus p̄uatꝫ · p c · i · ff · ad hoc de ist ·
spo · li · vj · nc eg ups valet si agēt2 p rebus p̄uatꝫ / reus
no posset actoꝛ repellē ꝓpt exptoꝫ expoliatoīs fcē p ipm
puta quia dicat aptm actore spoliasse reu rebus eccalie
tanq̄ pe reus eat rcor · tuc em agēt de p̄uatꝫ obiciat2 expp°
repꝫ eccaꝝ · qd ſi no pot ut dco · c · ff ad ht · inſ · Jt net
i casu pdco ed prouēn pdca ꝯpiat de spoliac̄oē fca de rebus
ꝯpuatꝫ ipoꝝ prouīcꝝ et spualī inc sibi dlato vnz dcatīoē
dīuoꝝ officioꝝ et ꝯsptbitoē sact°toꝝ eccliasticoꝝ Contrariū est
voꝝ eccdito q̄ dca exp° in casu pdcō ꝯcemat pcedit et re
pelle hec pdcm rectorem a sua petic̄oē pdca adest · cu
dilcus de oz · qz · ubi abbas agens q̄t laicos sup reb eccalie
fuit repulsus expoc̄oē fcā p eū de rebus p̄uatꝫ ipoꝝ laicoꝝ
Sz dca duo Jura in ꝯriu allecta vnz · c · de ist · spo · li · vj · 2 c ·
tu dilcus de · oz · tag · videtur2 sibi adusai / et vnū firmat
ꝯcaln ultiam ꝯclom / aliud destruit / ¶ Soluc̄o dca duo
Jura iducunt2 ad ꝯcordia dca multꝫ mois et pcedm anoꝫ
modū ꝯcordie imacet firma dcā ultiā ꝯclu° · ſ · q̄ i casu
pmissꝫ eccēꝫ dca spoliac̄ois exp° p̄cedat · et c · i · de ist · spo
li · vj · loquat2 qn ea uidetur2 inſ eccaꝫ ꝯposaō ut ibi
not · in glo · ſi · ff · l hec firma macet dcā ꝯclu° qz ſ agebat2
inſ laicos et ꝯpsona eccaꝝ sdca ꝯcordia ut no · dca · glo ·

q(uod) dem c. i. loquat(ur) de reb(us) ecclesiasticis que non pn(t) a laicis possideri et s(ecundu)m hoc decr(etum) s(ecund)a(m) ma(nu)m loquat(ur) de c(on)tu(ra)o / Cum loquitur de auditore dom(inorum) et recep(tore) et factor(um) que bn cadunt in laicos et illis (com)petunt tanq(uam) singulis non tanq(uam) univ(er)sis de sen. excom. c. de s(ecund)a h. in [Tertia] (con)cordia s(ecundu)m arch(idiaconum) i(n) decr. c. i. q(uod) loquat(ur) q(uando) (con)t(ra) agentem sup(er) ecclesiasticis (com)petit de reb(us) p(ro)p(ri)is. i. quas laicus possidet ut p(ro)p(ri)as s(ed) in decr. cum dilectus loquit(ur) de reb(us) quas laicus tenebat ab eccl(es)ia i(n) feudum / Et s(ecundu)m hoc s(ecund)a decr(etum) (con)tra q(uod) p(re)dat (com)pet(enti)a spoliat(i)o(n)is / na(m) hic (con)t(ra) re(cto)re agente sup(er) eccl(es)iasticis (com)petit de reb(us) sp(irit)ualibus seu de iure sp(irit)uali q(uo)d iure laicus non tenet ut p(ro)p(ri)u(m) ut de se p(atet) / Q(ua)rta (con)cordia est q(uod) c. cum dilectus sit correctum p(er) illam (scilicet) hic est de(cre)to q. c. cum (com)petat de elect. li. vi. et obmissis aliis optime facit q(uod) no(tatur) glo. in c. cum mt de (com)p(etenti)a. q(uod) si (con)te(n)tio(n)e (con)veniat sup(er) eo sup(er) quo fuit (con)te(n)tio n(isi)de patit (com)pete(n)c(ia) q(uod) no(n) tenet resp(on)de(re) nisi ei restituat(ur) tanq(uam) homini qui a fuit iniuste sp(olia)tus / ut tenet(ur) dn ca rude(re) p(er) (com)plura ibi alleg(a)ta et c(on)t(ra) qu(ia) ora temporalia et spi(rit)ualia s(un)t restitue(n)da iii. q. ii. nullus sit cum aliis iuribus in decr. q. alleg(a)t(is) / q(uod) di(ci)t ibi p(ro)t(er) ho. pa. an. vere(m) si agat (con)te(n)tor vel is qui stat cum (con)te(n)tore secus si (con)tra p(er) dec. c. frequens de resti. spo. idem i(n) (con)tra pdco ad(h)uc q(ua)ttuor etc. q(uia) re(cto)r petit decima(m) p(er)son(a)m p(rese)nt(em) (com)pete(n)c(ia) de (com)p(ar)atio(n)e audit(o)ris d(omi)norum / et p(ro)c(uratori)s ecclesiasticor(um) fact(or)um maxi(m)e ut (h)o(c) dum est cum decime (com)petunt cui debeant ut est expressum xvi. q. i. de deci(m)is et c. questi i(n) fa(cti)s vi. sicut (com)petit(ur) de decimae fea p(ro) sup(er) qua agit(ur) tu(n)c et de spoliatione d(omi)norum fact(or)um q(uia) agit(ur) sup(er) re que p(er) illos dat(ur) ar. a p(ro)p(r)ietate bonis de iustic. ut(rum) (con)tras et q(uo)d dem est de spoli(a)ti(on)e d(omi)norum et factor(um) idem in ad(h)uc de difficul(ta)te et co(n)tradicti(on)e p(ro)c(urat)ores q(uia) tu(n)c i(n) modo sicut i(n) f(ac)to est facienda resti(tuti)o de resti(tutione) spo. p(er) Pisanus

Alleº lxviii de eccliis edific.

A n liceat eccl(es)ias vel mon(asteri)a in uno loco posita ad aliu(d) locum transferre et si fieri p(ote)st p(er) quem possit / Ad p(rim)um videtur q(uod) sic ar. c. Si quis xvi. q. i. et cau. ea. et q. Ecclias et p. c. tribus de (con)se. di. i. hoc tu(n)c ex ca(usa) faciendum est et non aliter (con)t(ra) igitur est i(n) (con)trariu(m) xix. q. iii. c. qui semel et c. nisi de p(ro)p(ri)is qua(m)vis hoc s(an)c(t)e potest. xvi. q. vii. c. antepenult. (et) c. (con)s(er)vus hostium. viii. q. i.

tpris. Sz cum difficultas loci fuit ad eundem statim cum malorum potest actur
querunt vii q. i. c. ibi. Et sicut iste tres casus in lxx. de qse. di. i. tbg
Item ppter acres intemperie aut lxxx iii di. quorunda. Debet enim ecclia
constitui in loco congruo. ut xxviii q. iii. ecclias et debet esse sanus
et non aptus p domibus ut no. glo. in dco. c. sane ecclias. Et
debet dimitti in loco pari ppter ad instor eccie. ut dco c. Si quis
volt. qd intelligit si fi pot ut ibi no. et p dit ista casu por eccl
sinctus sim ut eadem ca. et q. et hec dixi et no. glo. in dco. c.
Si quis volt. Ad 2m Credo debet hec fi cum assensu epi et fratrum
suorum in pdco c. Si quis volt. et forte debet pcede titulus capli
et auctas superiolis quasi ista sit spes alienationis una ecclesiam
alteri subiice ut no. de ecc. s. pla. sciat unire sup. in glo. p Jo. An.
et plus videtur una ecclesiam de posito loco transferre quam sit
separam eande dimitte de suo toto statu et pntibus alteri subiciendo
quia p hoc tam qui destruitur status eius ut patet. Sz vo confirmat corpus
ecclie cum suis pntibus subiecto eius no tollit iura ecclie sz debet
conservari p illam cui subiciatur. Nam et omnis ecclia diocesis subiecta
est kathedrali eccie. et tamen pntias et loca *iura* sua retinet sic tamen sub-
missio intus necessario de quibus ne si. var. c. uno.

Alle lxxx de pcur

Sciendum est quod pcur sine speciali mandato contra vel defectus
qui electum vel eligendum opponere non pot. Et maxime vin-
cencius hz. c. i. de elect. li. vi. et qd no. Innoc. de accu. sup his
et Jo. An. in. c. i. de elect. piu decidit cle non pot de pcur. Sz
dubitari dicit an locum habeat solum in eo casu c. i. s. cum tales causas
deducatur pos appellationem ad cur. Ro. an simpliciter sit verum quod volens qui
electum vel eligendum contra vel defectus p pcuram opponere debeat dare specialem
mandatum. Et de hac glo. in dca. cle. no pot quere ut tene quod non
solum in casu dicte decre. sz. sz contra inducunt et ubique locum habeat
vicerat racio Innoc. no. in dco. c. sup his et sic ista melius pcedit
dicta de qua queo. Na si ponere esse specialem casum pmissum in cum
c. pdca no est mirandum quod p clam Io generalez adiecta speciali casui
non veniet ex quo mandato speciale pro requirunt. Ita enim dicit
in pcure ad appellandum in dco casu ut pbat dec. pcur de elect.
li. vi. et no glo. in pentis Jo de dicm in micro generalez ut in c. fi.
de pcur. c. li. his eius casibus dubiis ut contrario pcedit ut vi.

ex. no. in glo. s. proxi. alle. c. fi. Restat ergo dicendum si per hoc speciale man-
datum iniungitur inducitur non restringendo se ad specialissimam dispositionem iuris
quia ad generalem clausulam adiectam casui qui iniungit speciale esse casus non
venit ut dicitur c. qui ad agendum de procuratoribus et contra id quod innuit glo. in
et super ea no. Jo. an. in c. ex de rescriptis. ubi dicit quod in [illegible]
etc. et quedam alia de qua ibi in rescripto scribitur in aliis contextibus
in eta pot comprehendere omnem modum et omnem casum. Si coniungas
et misceas glo. antepenultimam et penultimam parabis in dicta cle. non potest vi-
deri vitare hanc difficultatem quia obscure satis loquitur et maxime penultima
dicit ergo glo. amplissimum primo quod in tali casu in hoc casu iniungitur speciale
mandatum quia succumbens incurret suspensionem beneficiorum per triennium. Et si se
ingesserit medio tempore perpetuo est privatus et sic continet diminutionem status
sed penitus indistincte patet ea per que posset status hominis diminui et licet
principaliter pena inducat temporalis tamen diminutionem status continet sed in c. ii.
ut in iuribus alle. in glo. Et hinc est quod in maioribus iniuriarum non requiritur
speciale mandatum quia diminutionem status non continet ut in iuribus alle. in
in glo. Et ista est ratio cle. s. quare iste casus non includitur per generalem
clausulam adiectam casui requirenti speciale mandatum. s. propter magnam
excellentiam et diram censuram. s. mere diminutionem status et non diminutionem
de quo casu non loquitur c. qui ad agendum alle. in pro. 2a. quia hanc
ubi dicitur quod expressis certo articulo exigenti speciale mandatum tunc generalis
clausula extenditur et illud intelligitur de pari. et forte minoribus pro non
tam forte maioribus et etiam no. glo. in c. ca. fi. c. ti. et le. extra de
constat quod casus iste est longe maior quam omnes datas ergo etc. Sed da quod ista
opponitur quod cle. ista non exprimit sed simpliciter dicit quod non veniunt maiora
vel consimilia expressis. 2o dicit glo. ymo puto quod hanc maioritatem
sumpsit pro dicta et remittit glo. ad id quod dicit in glo. precedenti super ubi satis
puto etc. Et ibi remittit ad istam et ita patet etiam de mente glo.
quod istam per totum cle. et totum finalis tollens contraria supra alle. et per hoc
clarum in materia articulus et contraria soluta. Sed quia glo. penultima de se est ob-
scura. vero ad aperiendam textualem declarationem dicit ergo quod id quod dicit in hac. cle-
menti predictis constitutionem quia non veniunt maiora vel consimilia expressis contra-
rium eo quod dicit s. de rescriptis ex de. quod s. non veniat maiora expressis
etiam in predictis de quibus loquitur cle. in generalitate non habet locum ut est. verum
ut ipsa non in dicto c. ex de. ymo habet locum contrarium ut ipse in no.

sup. in glo. et s. dcm e. n. hinc dco. s. q. gem e regle sit gnalr
loquendo qz maiora veniut ob tra hinc cle. qz p.a fac ut gem
dic sit gnalr loquendo p. quod gnalis ut velle qsi i casu huius
cle. fuisset i contrario expssa cu fidei que maxa est et adiecta
cla q potuisset opponere ecia et hac agro ssb qz si illa est cla
quae no venit q gnuoa sunt expssa. expssa cu fidei cu sit
maior cessabit io Et vero qz vba cle. hat sunt gnalia
fundat tn sup. voce spali de qua s. et hc qd dixit glo ibi salis
puto q gnuoa intellexi p modum de qua dixi intelligas i ampli
glo. vii subdit glo. si subtilit aduertas ista tra huius cle. no e
q id qd no. sup dca glo. i e ex deb. qz hc no dr q gnalis
cla adiecta expssioi cae no cophndat maiora expssis qz istud
e plus qz cla p se oes casus cophndet. Expssio go cte cle no
tollit virtutem gnalitis nisi i expto ubi e spale ppt odm. Sz
ista dr q gnalitas aduta adiecta casui q requirit spale man
includit gnuoa et intellige gnuoa sed qd sup dcm est. s. generia
diminuetis status. hc est no q desu gnalis cle s. expmistae nris
ne qb i tato piclo spale nitret. Oi ius go clae intellige cle. po
dera solu cum tra cap maiora vl gnuoa qd p p dca satis
clare pz et ad materia ista alleoe pxa i fi

Alleª lxx de pcur

Sepe vidi dubitari i curis ventiladis an cae vsurarum tanqm
spales requirat spale madatum vel an sufficiat madatum
ad cas civiles z criminales vl an sufficiat madatum ad ecclesiasticas
cas Et ut iste ar9 clarius examinetur videndum p.mo an ca
vsurarum sit spualis s.o examinandum est de specbus earum et de vsurarum diu
specibus Ex quibus clarius infert ad quom premissam et obmissa opi. aliquorum
dicetium q tunc demum ca vsurarum est spualis et in foro ecclastico debet
tractari qu agit de prohibito et cesso. i. an hec sit vsura vl no
que opi. i pratica succubuit Et gnalit videtur q petitur vel
repetitur vsure vl quoquomodo tanguntur dr ca ee vsuaria et cognoscit
ecclastico ut scpsi plene. s. alle. vide q cu vsuaria sit spiua
lis vl quasi seu saltem spuali anexa sicut e ca hcsis p.mo
nic adultii de offi. or. c. i. et ibi no. Cause em q int
laicos i foro ecclastico tractantur qu spuales sunt ita vr no. glo. s.

i. c. ex litteris de iure iurando. In eo quod dicit quod causa usurarum est causa que spiritua-
lis tamen sit ecclesiastica et ob hoc efficitur cognitionis iudicis ecclesiastici non solum
racione criminis alias si laicus repeteret rem alterius laici ecclesia cognosceret racione criminis
rapine, quod tamen non dicimus sed generale. Et licet dicta solebat quod racione peccati
cognosceret ecclesia inter laicos, illud non tamen usurpatum temperamentum et sic generaliter rapina
ut notatur in c. novit de iudiciis. Et quod sit spiritualis tenet glossa in c. ex litteris
allegato, et glossa in c. si clerici de iudiciis li. vi. Nec obstat quod ibi Jo. An. in nova
exponit spiritualis largo modo, id est ecclesiastici fori, quia idem voluit dicta glossa in dicto c.
ex litteris, videlicet quod esset causa spiritualis et ideo in ecclesiastico foro tractanda. Sed de
causis spiritualibus seu annexis spiritualibus idem indubium est habendum de iudiciis
quanto. c. ti. in cle. dispendiosam. ¶ Ad 2m dico quod propter causas multe
aliquando dicuntur cause ecclesiastice ut quia aguntur coram iudice ecclesiastico et secundum
hoc dicuntur civiles que aguntur in foro civili ut scribit Jo. An. in c.
in causis de testibus super verbo ecclesiasticis. Aliquando cause spirituales vocantur ecclesiastice
et temporales civiles de rebus spiritualibus ut ibi subdit Jo. An. et glossa in c.
literas de pura tal. dicit quod sunt quedam cause spirituales ut causa decimales
ut dicto c. literas, quedam annexe spiritualibus ut causa iuspatronatus de iudiciis
quanto. Quedam sunt cause mere civiles ut cum agitur rei vendicatione vel
causa pecuniaria de li. ob. c. fi. et penultimo. Quedam sunt criminales ut cum
agitur directe de crimine de accusatione c. veniens et c. super litteris allegato sunt
mixte ut cum agitur de crimine civiliter de penitentia tua. Et in iuribus allegatis
et dicta glossa Jo. An. proprie ti. de actione § i. Porro dicit quod in causis
ecclesiasticis ... quibus ... actionum ... in civilibus sunt coram in foro
ecclesiastico et sic patet quod etiam in foro ecclesiastico distinguntur cause civiles ab
ecclesiasticis. Quo ad propositum dico quod mandatum ad causas civiles et
criminales non includit causam usurarum quia cause civiles et criminales proprie
dicuntur de rebus temporalibus et que coram seculari iudice sunt tractanda
ut dictum est et c. in causis allegato. Ponit causas ecclesiasticas et civiles
quasi diversas genera una reliquam non includit. Sed bene puto sufficere mandatum
ad causas ecclesiasticas quia omnes cause ecclesiastice sunt quasi spirituales sic et res
ecclesiastice dicuntur spirituales et nota glossa super verbo personarum de rescriptis. pro. c.
a. li. vi. vel annexe ut dicit glossa predicta in c. ex litteris ille. Cum qui
dat mandatum ad causas ecclesiasticas concedit quod in omnibus causis quasi spiritualibus
vel ipsis annexis que coram iudice ecclesiastico tractari debent comparere
posset ut est causa usurarum que quasi spiritualis est vel annexa spiritualibus.
Puto tamen quod tale mandatum scilicet ad ecclesiasticas causas non esset sufficiens
ad mere spirituales ut est causa fidei sacramentorum et heresis quia licet verbum
ecclesiasticas includit quasi spirituales et annexas spiritualibus non tamen mere spirituales

que requirunt spale madatum Contra oppono et videtur quod ymo predicte forme non
sufficiant. Nam non videtur ime cautum quod talis spualis requirat spale madatum
ut no. glo. in c. qui ad agendum de procur. li. vi. que enumerat talis que
requirunt spale madatum de spuali causa nil dicit et spe. de procur. § i. ver.
Item oppono ad quod remittit dicta glo. nil de hoc dicit. So. ymo non
sufficiunt dicte forme ut supra dictum est. tum quia madatum spale strictu iuris
et quia una species non includit reliquam de reg. iur. susceptum li. vi. Unde
tum alia sunt spualis alia criminalis alia civilis. Restat quod datus ad civiles
et criminales non est datus ad spuales causas spe. C. de procur. l. si procur.
et in spe. de procur. § i. ver. Item quod ita tum etiam quia ipse spuales cause
requirunt spale madatum. unde spe. de coniuncta persona § i. ver. quod
dicit quod coniuncta persona non admittitur ad ea que requirunt spale madatum
per que satis innuitur videtur quod causa beneficialis et spualis requirunt spale ma
datum. Et ad hoc facit dicta decre. si cum. Item hoc ipsum videtur probare tex.
in dicto c. si cum § si vero ibi procur. ad causas super ad tales spuales et quod
causa spualis requirat spale madatum patet ex eo quia discurrendo per
singulas causas spuales est reperire que requirunt spale madatum et
de singulis et in omnibus inferius generis. Unde est videre quod absolute ab
expectatione requirit spale madatum ymmo non spale sufficiat nisi habeat
spale ad prandum iuramentum supra non in c. tum de procur. de sen. excom.
super verba absolutionis per decre. de hys de sen. ex. Item iuramentum quod
etiam ligat requirit spale madatum ff. de iur. iur. l. iusiurandum
Insiurandum de iura calump. causa si in cle. non pot. de procur. non
spec. de iur. cal. § Restat ver. quod ergo fiet et ver. quod ergo. Et de
procur. § ratione aut forme ver. penultimo. Sunt causa mirum qui ma. actu
pos. ex loco in parte decisa. Nec obstat c. accedens de procur. quia
in penitentibus agentibus accessit consensus filiorum Item in voto ultimarum
de vot. c. ex multa. Item in contrahenda excusatione xxxiii q. i. nisi ha
bes Item ad impetrandum dispensationem non spec. de elect. ver. Item
non. Et idem in aliis spualibus. Et pot esse ro quia in causis spua
libus tangitur anima que est omnibus temporalibus preciosior. Unde
nil prodest homini si universum mundum lucretur animam vero etc. et ita
ea magis periculum imminet. Unde ex expresso casu spuali et constituta
causa generali non veniunt spualia maiora ut dicta cle. non pot.
Ita generalia verba procurationis ad causas non includuntur spualis que
propter sui nobilitatem et magnitudinem est spali nota digna
et que spali ~~note~~ nota digna sunt si non exprimantur neglecta

videntur ff. de Iuriis l. Item apud Labeonem § hoc edictum et de cons. preben. dilectus. Et hoc videtur sentire glo. fi. in dicta cle. non pot.
que arguit quod ex professo irrationaliter quod ligat animam que est preciosior corpore
videtur quod possit obici crimina que ligant corpus. Solvit per intellectum
quia irrationaliter proiectus non ligat animam dicitur quasi fatetur glo. quod si
ligaret pateret obiectio. Et nos dico quod quelibet causa spiritualis re-
quirat speciale mandatum singulariter sed dico quod ubi datur procuratorem
in genere ad spirituales causas quod illas tractare non patitur casus dimissus
specie. Unde idem dicimus in modo suo precepti quod ex professo temporali
non venit aliqua spiritualis et ex professo laico eo potenti non veniunt
clericus mixtus non in c. sedes de rescriptis c. ti. Rodulfus in speculo de rescript.
pro uxor g. romeaut cae. v. Item quod in eo et ibi p. Io. an. Ita in spiritualibus
in possessionem criminalem vel civilem non venit causa spiritualis que nobilior
tanto differt ab aliis quanto corpus ab anima. Et secundum hoc etiam si causa
usurarum que continet crimen includitur de vi verborum in mandato dato ad
causas criminales tamen ut iuris dispositione vel de mente Iuris non posse
usurariam tamen tractare que est spiritualis propter causas predictas et maxime
ubi non agitur criminaliter sed civiliter ad restitutionem extortorum quia tunc
etiam non excluditur sub criminalibus que intelliguntur que directe agitur
de crimine ut nos glo. in dicta c. litteras de Iura cal. quia verbum simpliciter
platum in suo potentiori significato debet intelligi de re ex. c. si quis
Unde dicendo ad causas criminales intelligitur de illis ubi directe agitur
de crimine. Item si in mandato dicatur ad causas criminales et omnes
alias causas ad hoc non veniunt criminales vigore cle. generalis quia
clausula generalis adiecta speciali casui non includit maiores casus ut
in cle. non pot. cum sua glo. quo dicta clausula generalis s. ad omnes causas
adiecta causis criminalibus vel civilibus non includit spiritualem que est
multo maior speciebus ut dictum est. Nec ab. si dicatur causa usurarum potest
criminaliter tractari ergo venit in mandato dato ad criminales quia non
puto hoc verum quia criminalium alia est simpliciter et sine mixtura
spirituali alia sed mixtam spiritualitatem cuius ratione defertur ad ecclesiasticum
iudicium ut est usuraria et sic dico quod ad causas generale mandatum
datum ad causas criminales non extenditur per nec. s. alle. tamen ymo plus
videtur quod si dicatur ad omnes causas criminales non tamen ad ecclesiasticas cri-
minales nec in foro ecclesiastico. Ista enim nimium differunt et sunt speciali
nota digna et loco si tacentur non videntur includi ut supra dixi.
Quid ergo si ex professo aliquo speciali adiciatur generalis et addatur eciam
si maiora et magis specialia essent expressa inde patitur obici crimina
puto quod non nisi unum de maioribus sunt expressum secuta clausula
generali ad hoc c. ti. qui ad agendum l. vi. et videtur hoc sentire.

glo sup vbo mandat que dit q hoc tex . i . § . pcur dicat q sine spali madato pcur no pot iuratu defre et tn si gtict i madato id qd eq polleat spali madato sufficit . Et alle ppi rusu ypone t . qd dit q expsso vno spali subsecuta cla gnali veniut alia spalia qi hoc cla gnalis adiecta spalitati hat vim spalis madati que quo ad alia spalia s . paria et no maiora p cle . no pt Ita in pposito expsso vno spali aliois gdus et hr pliat dno Jo . de sco Georgio bon . et dno la . ablia . fit ad h qz spale mandatu intligit dari vbi noiatim quid mandat ff de pcur . l . no solum . § . fi . et l . 1 . pomp . i . 1 . ff d mio l . illud § si talis No iatim aut fit qd fit expssu noie vl eqpollenti de testi . licet ex quadam ff de libe 2 postu . noiatim ff si ctu pe . l . ctu vn si expmo in madato gdu altore et aditio et ad alia satt videoz velle alia altora venire et hoc hz vim ppe nois p Jnd pdca Sz obstare vr qz si hoc expsso in madato ad apponedu ctima vl defens subsecuta cla gnali pass pcur mio gthe qd est ctm vt dicit glo in dco . c . qui ad agendu Sz no est cont qz ghe mio est longe mai . si gnalis cla non includ longe maiora vt no glo in dco . c . pcur Jtem licz cla gnalis adiecta casu spali includat alia spalia paria no tn illa spalia que mnt dispoie requirut spale mandatu vt in mio . vn i gene pdca non intligo q expsso vno de longe maioribz veniat alia longe maiora que mrit dispoie requirut spale mandatu ppt eoz magtudinem non veniut nisi vnu de longe maioribz fuisset expssum vn sicut no venit in dco . c . qui ad agendu aliq de ptinetis spale madatu expigetibz nisi eoz aliqd expmat 2 ita nec veniet vigore cle gnalis aliqd de requirentibz maiora et altoris generis mandatu spale nisi aliquid eoz expmat 2 ppt pitatem ronis Et vide ad intlectu hui s . § . alle p priore

Alle° lxxj de Testamentis

Martinus et Petrus fidei comissarii Johannis p quo debent dispensare vt voluerint p aia sua . c . et lcoz martinus scptus est solus fidei comissarius Andree p . quo debet dispensare simili mo alia . c . accidit p inadutenciam q Petrus noie suo et socii Martini comissarios dci Johanis p aia dti Jo . c . x x . non credens plus dare p eo qui dispensare debent Nunc dcus Martinus de gssu Petri vellet dca . x x . plus data applicare dco Andree de quo nec aute dcam dacoem . necz in dacone illa

necque pro Martino neque pro Petro quia ad illa xx aliqua prestitit
vel fuit intencio dandi pro anima Andree quia credebat solum dispe
sasse pro anima Jo. Sed ad eos pervenisset error non consensisset de dispe
illa xx pro anima Jo. sed vellet applicare M. ut dictum est. Concludit
si in foro conscientie ipse Martinus potest applicare illa xx ipsi Andree.
Item si feci dispensatione flor. lxxx pro anima dicti M. per Martinum
cum sit liber Martini secundum consciam a dispensatione totali c flor. Ad quod
quam videtur et primo per declaratorem aut dicta c xx fuit data certe
persone per errorem et ignorantiam aut fuit per minucias hinc inde dispersa
primo casu aut est persona que sit potens restitutioni quod per errorem
recepit et sic possunt dicta xx ab eo repeti et ipse restitutioni tenetur
et restitutione facta cessat questio. Item dicto casu potest absque restitutione
actuali dictus Petrus notificare dicto tali qui recepit dictum errorem
et possunt admonere quoniam dictus recipiens et dicti Petrus et Mar-
tinus quod illam pecuniam dicto ille recipiens faciat se recepisse
pro anima dicti M. et ipse Martinus de consensu dicti ipsam pecuniam
de novo ipsi eidem qui recepit pro anima ipsius Jo. concedat seu consen-
tiat quod licite retineat pro anima dicti M. Et quia remittere idem
est quod dare et dictus recipiens abinde omnes preces et quecumque
suffragia facturus erat pro anima dicti Jo. pro dictis xx pro anima dicti M.
Si autem non est potens restitutioni et idem quoque in casu secundi
sed quando hinc inde per minutias fuerint dispersa ita quod in facto repeti non
possunt quibus casibus dico quod si Petrus et Martinus concedat
ad invicem ita quod dictus Petrus et etiam Martinus consenciant
quod dicta xx que per errorem solvit et de quibus sibi competit de iure
repetitio Martinus disponat prout vult quod dictus Martinus potest
illa de novo concedere pro anima dicti M. eisdem quibus per errorem concessa
fuit seu remanere vel consentire quod ipsi sic per errorem receperunt
pro anima Jo. et per errorem licite retinent et preces et suffragia dicto
pro anima dicti Andree effundant et licet non recipiunt illi quod dicta
xx receperunt tamen sufficit quod eis donentur seu concedantur quod licite
retineant pro anima dicti M. et atque non a die pecunie date sed a
die nove concessionis seu remissionis. Nam ille qui vadit ut furetur
rem meam si eam furtive corremo et illam illi dono licet ignorat
non dicitur furtum committere licet ipse postea rem auferat illam
animo furandi. Et si dicitur illa xx non fuit data pro anima
M. fateor. Item dicta xx non fuit de pecunia dicti M. data
fateor. Item pauperes non receperunt pro anima M. sed Jo. quod pro anima

An orac' no' p'nt neg'o ista g'nam' ymo p'nt obs'uat' que d'ca s't
Nam si fiat i'sto ab eo qui recepit cessat q'stio vt p'dixi. Sed no' poss'
fi' i'sto. quia mo'tu' h' ... ex matrimo' fuit dissipata et si no'
rep'iunt' vel ignorant recipie'tes tunc suffiat remissio vel nova
co'fessio cu' ab. q' pecu'a no' fuit an' s'ed so ex pecu'a poterit
solvi, i'ta co'petit repetitio co'sentit q' mar' faciat q' ipse face'
potest, Et sicut ipse de novo g'a remitte' potest ita et mar'
habet potestatem p'admitt' m'o p'd'cto in foro a'ie. Ubi de a'palibus
iuris et formulis no' est disputandu' s'z s'edu' m'cor'i et vo'
luntate' co'fesso'.

Alle.° lxxii. de foro co'pe.

In questione p'missa p'o est d'iscuie'du' an res empta de pecu'a
ecc'e sit effi'a ecc'e. Sit q' ecc'a vendicare possit h'ic attende'du'
q' glo. dicit affirmative q' sit. Ita no' glo. de peni. cle. m'ur du' et
so xii. q. ii apl'icos alle. xii q. iiii Sacerdotes et c. sicut c. co.
et. q. fiat. c. res ecc'e xii. q. i. Ego nu'q' vidi tex. hoc p'bante
ymo i'gla' h'z co'trariu' C. de rei ven. l. si ex ea C. de dona. int. vi.
et ux. l. si de tua et. l. si patrus C. co'ia utriusq' iudi' q' i'gla'
fall't i' casib' plurib' a iure expressis. s. i' milite C. de rei ven. l.
si ut p'pon's. et l. pupillo C. arbi. tute. l. iii. et in' re empta
a marito de pecu'a uxoris ff. de dona. int. vir. et ux. l.
Et i' re empta a libro de pecu'a data a patrono que i'ncontr'
sola absq' nov' p'stitu' ... C. de re. do. l. i. Aliquit aliq'
de re empta de pecu'a fenebri de usu. cu' tu de illo du'... s'z de
ecc'ia no' i'venit' tex. ad tex. alle. i' co'trariu' si bu' videat' non
p'bat et facile est rude' s'z supposito p' vero q' ita sit e' videndu'
an coram iudice ecc'a'co p'cedat libellus formatus vt sit h' attende'du'
q' libell' signatiue fundari vi' sup' no' i'mo in c. cu' sit de
fo. co'pe. que h'z q' si alleg'r rapina vel dol' et fraus co'tinua
vel nullitas sive etia' petat' restitutio q' iudex ecc'a'cus co'gnoscet
h'ic ante o'ia pondero q' verba i'mo non ample sit intelligenda
Non est de mente i'mo. q' in co'tractu co'tenti restitutio vel nullitatis
declaratio sit ab solute p'ponat' in foro ecc'as'tico q' laicu' Nam
sentencia est regule que h'z q' actor sequit' forum rei ut in c. cu'
sit et c. si clericus ... repiat' regula e'pposse viciatur i' hoc
casu enim ~~excipt.~~ c. cu' sit exprimunt' casus i' q'bus offendi' ibi
regula, ne fit extensio tu' diffinitio co'hobitet vt in i'gla' que
a iure ... facere ad similia ubi esset ordo rome i'o'...

no aut Immo debet sit cetudi. na aluy~ gstit res impetitus
a laicis fore exempt~ ex na rei vt cma sacre et sic tota exempta
tud sit crime sacrilegy~ xvij. q. iiij sicut et c. iiij et hac no ex debito
spali ecce ymo eciam ex debito gnali quo ecca defendit miserabiles
psos xxiij q. iiij si quis de potentibus et c. licet et c. ex
tenore de foro cpe nisi legatur aut no allegetur oppssio sine violencia
et sic gstit rem esse ecce si dicatur illam sine ca puenisse ad laicu
et sic allegetur nullitas tituli vel minus vt fiat restitutio tunc si gstit
ipam fore ecce Judex eccam exequetur vt c. aplicos et c. cumque
voltis et sic intelligatur tata no Immo. Vbi aut no gstit esse vel
fuisse ecce sed in dubiu reuocatur qz ecca vendicat allegando dnium et
possidens neget nisi allegetur oppssio vel violencia stabitur regle
quicumque allegetur fraus vel dolus nec in hac recedit a regla. Nunc
applicando hic licet narratio qp de pecunia ecce fraudulenter vel
dolose ista emerat ad instantiam fris Johanis et qd tenmeret per
violenciam qt volutus abbatis et qd turbauerit vel turbat ne abbas
pacifice possideat. Petitur declarari sic fore cetu pro et cognosci
bona restitui Ista est vna mixtura male composita iste vident
intentare vti possi. ex capite quo asserit se turbari iste vendicat
ex capite quo asserit bona ecce et petit sibi restitui Iste agit
de dolo contra sine imploratur officium Judicis allegando dolo et fraude
primu pbat l. i. C. vti possi. et l. i. et l. si duo ff. e. ti.
Scdm pbat l. ex diuso ff de rei ven. 3m pbat tenor libelli
primum no pot procedere qr vti possi. datur possessori q~ inquietatur vt dca
l. i. alle. cu ibi no et l. si duo et l. i. ff e. ti. At agens
no asserit abbatem possidere ymo asserit contrariu ex quo vendicat
qr rei ven. datur dno contra possessorem vel detinentem vt l. i. C de
alie. iud. ca fca. l. in rem. l. officium. de rei ven. ff quod fieret
ex illo capite Item apta inpugnatoria ad contrarium vti possi. et
rei ven. incompatibilia que concludere ad eamdem res no varianda quo
litate possessoris vt l. naturaliter. § nichil. ff. de acquir. poss. per Bar. bona
lecturam vt ibi plene Et hec exceptio tud sit declinatoria in dcis
et pcessus debet ante litem contestatam opponi de cr. cog. tua de iud.
exhibita licet miles agens exprimat tale quod in libello quo
insufficiente foret nisi sit arguo prudencialis pcessum et pbat sciri
indnota alias dilatarie foret differende post litem gtestatam ut l. et
sequente. 2 l. exceptionem C de pbat et exceptio fiet mixtura pro u
tenus ordinem et pcessus q. c. exhibita de iud. et no. de offi.
dele. c. cu contingat. Iste si miles procedet tm qr allegatum doly

debet inquietatio narrata specificari localiter et temporaliter et quibus circumstantiis describi actio agentur de tritice et malicia ut l. libellorum ff de actio. Secus si non allegetur dolus adversarii ff de iniur. l. prior edicti ff de dolo. l. verum probatur ff de vi et vi ar. l. i. § recitissime et § illi autem et e contra de pecu. tue filii quod non Inno. de actio quibus et bar. ff uti possi. l. ¶ hic autem nulla sit specificatio turbationis et hoc solum sufficit debet adimpul sari Item in capite quo petit pronuntiari illos recepisse fructus et tenuisse bona illa non procedit petitio Nam alia conclusio non continet aliquid dari vel fieri petitum nec Ius partis declarari cum tamen actio sit Ius persequendi etc. Insti. de actio. in prin. Istud enim videbat contra de patrit sub narratione ut insti non sub conclusione cum libellus sit syllogismus legistis C. de eden. l. edita et ibi no. Sit nunc quod ea parte qua petit sit recognosci ut quod procedat insti quod si non procedit res ven. q. res non sit effecta litigiosa vitium insurgit de dicto rei lite agitata et citatis autem litigiosa C. de litigio Ex hiis conclusum iudicem coram ad proposita excep et probat procedere non posse probatio patet ex serie propositorum libellum non procedere et sic rem litigiosam effectam non esse. hec alle. fuit so de li. vndo. C. mea alle. l.x. et sicut ibi conclusione obtinui

Allegatio lxxiiij.

Prelatus regularis vocavit ad se monachum claustralem et illi in eius presentia constituto mandavit ut statim redderet sibi vitulum de terra re Et hoc mandatum fecit sub pena excommunicationis quam in eum tulit extunc nisi suis edictis statim pareret qui statim paruit et hoc sine scriptis et nulla alia monitione premissa Queritur an prelatus incurrat penam suspensionis ab ingressu ecclesie per mensem. Et videtur hec questio indubi tata per casus expressos de sen. ex. sacro et c. primo e. ti. li. vi. Sed quod videtur quod non incurrat propter monitionem non premissam non quod monitio debeat precedere excommunicationem licet locum de preteritis culpis ita no. Inno. et Io. An de sen. ex sacro. et c. 1. e ti. li. vi. Idem no. xxxiiii q. iii. cetre et c. de illicita Secus si pro futuris culpis feratur quia in futurum tempus monet vi q. i. quidam Unde ipse Inno. dicit in dicto c. sacro quod non habet locum in eo qui fuit excommunicatus quia non parebat rei iudicatae quia excommunicatus est pro manifesta offensa. Unde si feratur sententia excommunicationis quod aliquis nisi infra tertium solvat. elapso termino excommunicatus est si non solvit de re iudi. quod consultationem de app. pastoralis iii. confessio ita no. Io. An. de offi. dele. p. et. g. super verbo excommunicationis Unde ipse idem ibi post ho. dicit quod si in debitorem contumacem feratur sententia excommunicationis nisi in termino satis faciat. licet nulla monitione premissa excommunicatus erit quia dies interpellat pro homine de loca. c. fi. in fi. Item excommunicato

p manifesta offensa pot fieri i pnti nulla monicoe pmissa vt no . Inno.
in c. dilecto de sen . ex . li . vi . Item cu sna excoicois fertur ad defensam no
est necia monico vt no Jo an . in dto c . dilco sup vbo defendere
de hoc plenius p Inno . in c . venerabil de censi . Sz de scdo viz an ex eo
q sine scriptis fuit lata Idem platus incidit dtam pena de hoc noua
l . est nec memini vidisse gdcomus textu aliquid dcim vl expositu . tn
vr q non etia dco casu . Ratio qz pdca . c . sacro et cid medicinalis sunt
penalia . Vn pena que impoitur pferentibus snam excoicois sine scpt
intelligitur imponi p sen . ex . actuali ita q effcm habeat . vn si mo quu
sna lata habuit effcm sine qz mdq liga . mdq debet hre locu pena
Vn sicut ipa sna lata in die vl sub gdicone suspenditur p appellacoe
medio tpre interposita ita quoq debet suspendi pena que pueniet pot
ex platione ipius sne . qz talis pena est accessoria ad ipam snam
excoicois donec igitur talis excoio firma sit . non det hre locu pena
accessoria vl occasio malis de re . iur . accessoriu . pdca decre sacro .
de sen . ex . que infert pena excoicari monicoe no pmissa et nos pnatis
alys de quibus ibi habet locu in medicatb3 . i . quib is qui excoicat
vt Iudex . secus si vt ps sui officiu exercendo vt no Jo an . p cedit
in dto c . sacro et plenius in dto c . venerabilis de censi . Eode mo dici
pot q . c . cu medicinalis qd ab inde canstitu fuit locu habeat qn
pcedit a Iudice et in Iudicio . secus si apte sui officiu exercente vt . G .
modo dici pot q platus g subditu suu ad correcconem rglarez pcedendo
non pcedit vt Iudex indicialit n formulas iuris vsq quatq snae
debet de actu . qualit et qn . n durum eni eet et incomodu prelato
Regulari qui sepe in die mo p ista re . mo p alia hz increpare mone
precipe suis subditis claustralibus semp hre penna et folm vt ante
scribet qm sub pena excoicois mandaret . hinc est q talem pena non
incurrit . qz ideo no tulit in scriptis snam excoicois qz no erant presto necia
ad scribendu vel piculu erat in mora si pena papirus vl incaustu
expectaret no . glo . sup vbo temerarius in c . cu medicinalis p allegato
hinc est q tales claustrales p iniectone violenta manuu in clericos
non arctantur . sed vero vmo p suu platu pnt absolui de sen . ex cu illaz
Item hiri plati regulares suas snias quas pferunt in claustrales sru
disciplina rglarem no pferunt in scriptis ad qd alii Iudices tenentur
de re . iud . c . fi . li . vi . Vn p culpis ipoz aliqn plati mandant q
ctus vicibus comedant in terra ieiunent in pane et aqua . non
intrent ecclam non exeant claustra et sicia . nulla conide g scta
scriptura nec p tribunali sedendo . que tn in alys Iudicibus nulla eet
ipso Iure . ymo expertus sum aliqn q totu vnu processum ordinaru
expedimus sine Notario et testibus . Vbi eni de bona fide agitur . de
apicibus Juris non est disputandu . nota decet eos forensiu disceptacionum
esse pitos de sindi . c . i . et aliqn etiam ipos claustrales
ignorancia Juris excusat vt rusticos milites mulieres et hios pfdas

publice confessionis ignorat Item in ca quare fuit introductu ut in scriptis
fieretur talis sentia fuit ut copia traderet excommunicato ut posset de illa
copiam facere superiori in ca appellationis ut posset gravamen suum sibi
releuari et posset contra vagum in nullo Sed in istis regularibus
in quibus versatur ordo Juris qui procedunt secundum disciplina regula
rem et ad correctionem hoc non expedit quia a correctione non appellatur
de appellationibus reprehensibilis. Post hoc fuit questitum a me lapo de tali
casu Provincialis carmelitarum volens aliqua imponere suis fratribus
quod non deberet propallare aliqua gesta in certa ca sic precepit Ego
precipio vobis omnibus presentibus et absentibus in virtute sancte obedien
et sub excommunicationis pena proposita ne aliquis vestrum tale quid reuelare de
beat alicui extraneo et hoc preceptum in scriptis non fecit nec premisit
aliquam monitionem Imposuit tamen ante dictam prelationem socio suo qui solitus
erat scribere acta per eum quod in scriptis penitus acta deberet redigere et sunt
an provincialis incurrit penas c. sacro et c. cum medicinalis de sen. ex.
Ad hoc statuit. sed alle. pro et contra Et primo in parte ista vr posse dici de
Jure quod ex eo quod non premisit monitionem pena non dicte decre. sacro per
supradicta et que infra tangam Item vr de Jure dici posse quod ex eo quod
dictam sententiam non protulit in scriptis non incidat in pena dicti c. cum medi
cinalis p. s. dicta ac etiam quia due decretales sacro. et cum medicinalis non ven
dicant sibi locum nisi cum sententia excommunicationis fertur in certam personam ut probat
lex in dicto c. sacro ibi nequis in aliquem et lex in c. cum medicinalis
ibi eorum scripture sit teneatur excommunicato tradere et quod dicta decre cum medicinalis
hoc casu tamen habeat locum vr voluisse glo. in dicto c. super verbo certam all.
ad hoc c. quia quidem certam de elec. li. vi. licet dicat tutius tenere contrarium quod etiam
secundum dominum est post scriptum defendi potest sicut quod non Jo. an. i c. venerabilis de m. et o. ima.
Pars tamen dicta absolute placet Arch. et Jo. mo. ut refert Jo. an. super dicta
glo. Item aliud est statutum aliud sententia et licet sententia excommunicationis non
possit ferri de sen. ex. Rona. § caueant. li. vi. potest tamen statutum pro futuris
culpis ferre excommunicationem de sen. ex. a nobis. j. de consti. c. ij. li. vi Ita quoque
licet non possit ferri sententia excommunicationis sine scriptis ut dicto c. cum medicinalis
tamen statutum potest ferri sine scriptis per quod committetur contra faciens. quia scriptura
non est de esse statuti ut not. de rescri. c. i. li. vi. Sed postquam dominus ge
neralis cum sit decretum generale sive ordinatio sive quod statuit ne fratres
predicta pandent extraneis gesta non nominatim vel aliquem quo casu ut
prefertur non habet locum c. cum medicinalis et sic nec eius pena Item si
dicimus predictum mandatum factum per provincialem non habere vim cuius statuti
ordinationis sive constitutionis sed fuisset simpliciter sententia excommunicationis. tamen pro
futuris culpis lata fuit et tamen tenuit de Jure ut dicto § caueat secundum
quosdam sed alii contra. nec pena c. cum medicinalis que requirit sententiam
Ex quibus concluditur dictum provincialem non incurrisse penas predictas et posse
celebrare in officio suo sicut prius.

Ille^a lxx. iij.

Q vero an res empta de pecunia fenebri sit eius qui solvit usuras
ita quod rem ipsam possit vendicare seu sibi pro usuris restitui. Videtur
aut talis res reperitur penes ipsum usurarium extorquentem qui emit
illam rem aut penes unum alium cui ipse usurarius postea vendidit.
Primo casu videtur quod talis res possit vendicari ab eo qui solvit usuras
et ipsa res sit empta debeat restitui ei qui solvit usuras. et hoc
videtur quod expressum de usuris c. cum tu. in glo. fi. dicit quod est speciale in re empta
de pecunia fenebri. Sed certe ut ibi scribit. Jo. an. illud non probat
quia non dicit quod talis res possit vendicari seu restitui debeat ei pro usuris
qui solvit usuras. Sed dicit quod debeat vendi et pretium erogari. Et
sic patet quod talis res non efficitur illius qui solvit usuras. de quibus
empta fuit. licet secus dicamus in milite pupillo vel ecclesia ut in iuribus
allegatis in dicta glo. Secundo casu cum res sit empta reperitur pe-
nes alium et sic eciam fuit opinio. et dicta glo. fi. in c. cum tu. videtur dicere quod ad
quemcumque talis res devenit ex causa lucrativa tenetur eam restituere. Secus
si non ex causa non lucrativa Jo. an. post ho. super dicta glo. refert gof.
dicere se non credere quod dicat dicta glo. ut solventi usuras competat actio in rem
ad possessiones emptas qua solvit. Sed dicit quod agente pro sorte debitore
vel eius herede per officium iudicis creditor vel eius heres compelletur ad
id quod dicitur in c. cum tu. Putat eciam si possessiones prius empte vendatur
et iterum de ipsarum precio emantur alie idem erit de illis quia succedunt in
locum priorum ut. l. si. de. ecclesia et dicit eciam ipse goff. quod id quod dicit dicta
glo. quod is ad quem pervenit res ex causa lucrativa tenetur ad usurarum restitucionem
est verum quando creditor vel eius heres non habet unde solvat. Item glo. in
dicto c. tua nos de usu. videtur eciam dicere quod ille ad quem pervenerunt bona
usurarii teneatur ad restitucionem usurarum ho. et Jo. an. post eum super dicta
glo. dicit quod hoc mamis durum et licet multis videatur favorabile
et non communiter approbetur sed tamen ho. videtur quod licet heres qui non fecit inven-
tarium teneatur in solidum non tamen habes eciam si res est ad ipsum ex
lucrativa causa perveniat non tenetur. C. de dolo. l. heres alieni cuius
nisi esset saltem empta de pecunia fenebri. Remittit eciam ad no.
in dicto c. cum tu in glo fi. et maxime hoc verum post prescriptionem. Et quod
dicit super dicto secundum Jo. an. quod communiter firmatur opinio quod is ad quem pervenit
res usurarii tenetur est intelligendum secundum Jo. cal. stante confusione bonorum
heredis et ipso herede invento non solvendo secundum gof. et ho. in summa
de usu. § fi. versiculo quid si possessio alle. insti. de lega. § si res aliena ff.
per que satis est quod hoc dicto specie in. ti. de usu. versiculo pone usurarius tangit
istam questionem et arguit quod non teneatur et recitat opinionem aliam que tenet
quod sic quia res succedit loco precii Jo. an. super verbo dicit questionem venerabilem
loquens et dicit bar. ala. et tan. hoc te muse ubi res pervenit ex causa
lucrativa et remittit ad ea que dixit in glo in dicto c. cum tu. que fuit ala.

et ad simaz ho. e. ti. §. fi. ꝟ nondū aut et ꝟ sequit. Pot igi colligi
quam omnia quatuor dēt repete vsuras ab his qui exegerut vsuras ab eoꝝ
heredibus et ꝯtusis bonis suis si non ꝯstat vnde solui posset eis
dem in rem dēbet ad omnes ad quos res ipsoꝝ vsurarioꝝ puenerunt
saltim empte de pecunia fenebri et ex causa lucratiua. secus si ex
alia causa. Et etiam s̄m alios si talia bona non sunt empta de pe
cunia fenebri. Sed hic occurrit quero an bona vsurarij sint ypotecata
pro vsuris extortis debentis vsuras recipe. Jn dē. glo in vbo pau
pertas in c. quia frequenter de vsu. li. vj. vr dica ꝙ sic et vr. no. e. ti. cum nos
in pa. glo. Jo. an. sup dca glo. dicit ꝙ de hac ypotecam no hemus
tex. expressum. Et ꝙ no sunt ypotecata satis s̄m eū ꝙ ipse scribit sr.
.i. glo. Et dicit ꝙ si vera esset opi. ꝙ essent ypotecata soluta eet
questio qua querit an sufficiat vsurarium de dispositione ypotecam suoꝝ bonoꝝ
et dicit ꝙ non quia talis nichil addet vel sufficiet. Si aut dicitur
non ypotecata tunc videtur sufficere. vidi et legi consilium redditum p Jo
.an. sup quodam testamento cuiusdam de Puto p quod ꝯsuluit no sufficere
de dispositione ypotecarum cum bona vsurarij essent aliās restitutioni obligata. Et sic
etiam ꝯsultum fuit p multos doc. bon. et sic obtentum fuit. Ex p̄t hoc qro
pone quidam vsurarius decessit et mandauit vsuras restitui. in suis
facultatibus repiunt̄ .c. et no plus et repiunt̄ multi creditores
debentes recipe .cc. p vsuris. et missis edictis publicis et solēp
nibus comparet .xx. creditores .x. hentes recipe .c. alij decem
hentes recipe alia .c. non ꝯparent nec pse. n. p aliū vsuras recipe
tunt infra tm edicti pfati .x. ꝯparentes petunt sibi vsuras integre
restitui et satis fit de illis .c. repertis. Epus p pauperibus vel ipsi
pauperes asserentes sibi dca debita non ꝯparentibus illis de. tanquam
incerta debita ꝯcedunt et petunt int ipsos pauperes erogari quan
titas repta pro rata. Querit quid iuris et vr ꝙ dca quantitas re
pta int ipsos qui ꝯparent ē repetitur, et pdcos pauperes pdictis
non ꝯparentibus debeat pro rata distribui, et hoc ideo quia si bona
vsurarij erant creditoribus ypotecata s̄m ea que sup dca sunt patet ꝙ
dca parentes et dca absentes erant in pari causa. et sic similiter ꝯcurrentibus
debent distribui p rata, sed pauperes succedunt loco absentium pro
mittis ergo ipsi debent pro rata ꝯcurre et paria absentium recipere
ratam suam. quia eis parentes recipient porcionem absentium. hoc saluo
quia si bona essent ypotecata vt s. allegaui, Si parentes essent poces tpe
ex quo sunt in pari causa debent pferri s̄m ea que no. glo in dco c. quia frequenter
li. vj. hoc vr sentire glo. in dco. c. cum tu. que dicit ꝙ exigentibus
hijs quibus debet restitutio fieri debet pauperibus erogari. Jn ꝯtrarium
vr ꝙ pdcis venientibus debeat integraliter solui et non pro rata cum
pdcis pauperibus ꝯcurre. Nam s̄m aliam opi. si bona vsurarij non sunt
creditoribus ypotecata non est quod posset impedire pdcos ꝯparentes

quo mi9 debeat eis solui nam ipsi hnt actionem ad repetendum usuras sed
licet pauperibus debeant erogari incerta non tamen habent actionem ad repetendum
usuras · que incerte declarate sunt sicut nec declarari possunt pro incertis credi-
toribus unius creditoribus qui possunt pro suo credito tenimentum occupare Item
glo · in dicto c · cumque dicat quod debent poni edicta quod omnes veniant et
si aliqui apparent potius restituere illis quam pauperibus erogetur alle
· c · sicut dignum · § eorum de homic que dicit id non esse dandum pauperibus
quod debetur certis personis · Sed dicta · c · repta in facultatibus testatoris
debent(ur) predictis competentibus igitur distribui non debent pauperibus Et est
ponderanda dicta glo · que dicit quod citentur omnes · et postea dicit quod ali-
qui compareant non dicat omnes · et tamen dicit illis debere fieri restitutionem et non
pauperibus erogari Item in dicto · c · cum tu super verbo superstitibus dicit quod nunquam
debet fieri erogatio pauperibus quousque constet fieri restitutionem ei qui soluit usque in debitam
quantitatem Igitur pauperibus non debet fieri erogatio Ad istam questionem facit pro-
pter hoc quod scribit Jo an · in dicto · c · quamquam super verbo exprimi in nota ubi
refert questionem fuisse disputatam per dominum suum in hijs terminis Testator in testamento
solempni quod fatetur se recepisse pro usuris ab A · C · et B · et ab aliis
innominatis iubens illas restitui et eundem executorem faciat nunc de illis
tribus nominatis apparere potest quod aliquid soluit tenuit quod non obstante
quod legatum videatur incertum favore ultime voluntatis exequetur hoc modo
quia singulariter per iuramentum ab illis tribus inquiret quantum soluit ¶ postea
per edictum vocabuntur omnes illi qui usuras soluissent et de illis docuerint
et venientibus dabit quantum se soluisse docebunt et illi tres debent nisi
dummodo in quantitate iurabunt se soluisse residuum dabitur pauperibus · e · ti · cum tu ·
si vero venientes totum habuerint illis tribus ad quantitatem iuratam
satisfaciet heres de suo pul · c · fi · Si autem nullus aliis veniet dicebat
quod quilibet illorum trium habeat quartam partem illius summe · alle · l · si quis
a · tivio ff de usufruct · accresc · et aliam quartam det pauperibus · Uno
modo facit hoc ad unam partem questionis predicte Et alio modo facit ad ali-
am partem quod non possint pauperes impedire predictos facit quia
in ista questione disputata per disputantes quod si venientes impleant
totum quod illi tres petant ab herede de illa quantitate nil possunt habere que
computata est in venientibus Et sic venientibus debet integre satisfieri
pro alia parte quia oportet operam in ipsa questione quod nullis venientibus
non debetur totum sed pro rata parte tantum pauperibus dividitur ¶ In hoc autem
non facit ad propositum nostrum quia ponitur quod non potest constare quod dicti
tres aliquid soluerint · Posset in hoc articulo sic distingui aut constat
non venire propter contumaciam vel negligentiam tamen extant vel non constat non
extare aut constat non venire quia non extant seu ex probabilibus coniectu-
ris presumitur non constare aut non comparent quia voluit usuras remittere
primo casu non videtur incerta et sic non debent pauperibus erogari sed
expectari vel ad eos transmitti ut no in · c · cum tu · palle · Secundo
casu apparet ea esse incerta videntur deberi pauperibus et tamen si bona
sunt ypotecata nec est qui prestetur tunc temporis in ypotecata tenetur pauperes

grant p rata (3º cau qn voluit remitte tunc successe hedibus et non debet paupibus nec possunt nisi no. p Jo. An. in dco c. quacumque de usur. Ipse tn compat ibi non ex causa et non petens et illi non debet Judices fesinare in erogando paupibus propter absentiam aliquorum qz forte possent venire iusto impedimento detenti vitas mechi. vt in casu themat primissi debet integre satisf. pntibus qui vere pbant se soluisse nec pnt p paupes impediri cum reuera bona usurarii non essent ypotca licet hrent actionem ad petendum et absentes qui non repetunt dz sibi et non alteri imputare vt in i.a dampnum paupes aut pro eis vel eorum loco non debet admitti cum pro eis et ipsis absentibus non erant bona affecta q possint impedire mouentes debitas actiones. Et maxime ubi extat absentes et non apparent qz non pnt ipse dici mita ss neglecta quo casu aut psunt velle remitte et non debent paupibus vt no. Jo. An. sup dca glo. in. Et idem si no extant qz eo casu licet bona usurarii sint mitta respectu eorum qui hnt dcam litimam ad petendum tota dcam quantitate quia ctum est cui dca quantitas debet et ob noxia sit. Illud tn attendendum est vt. d. ypor post Jo. An. q non debet epus festinare erogare paupibus donec sit spes q possint extare debentes reape qz si forent impediti in tmo post tm venire poterunt.

Alleº lxxv. De elec. et de Jur pro.

Clams prouinus tulit Etc. hito nouo inabitu hnt confirmare pntes psbro hoc modo stat actu Titius prouinus Etc. nominauit i pntandum et elegit seu pntauit .B. psbrum pntem et acceptantem in Rectorem dte etc. deinde .B. sit electus pntatus seu nominatus de se vadit ad confirmatorem et adducit dcam pntatonem seu electionem et petit se confirmari in Rectorem dte Etc. Queritur an prouinus dicatur lrime pntasse ita q debeat confirmari et an talis pntatus possit petere confirmatonem Ita q non videatur ambitiosus cum prouinus vel alius p eo nunquam apparuit coram confirmatore Et vr q Titius non pntauit lrime qz ipse nomauit .B. in pntandum go no pntauit cum qui nominauit in pntandum non pntauit sicut qui eligit in postulandum vel econtra non elegit. c. 1 de postu. pla. li. vi. Non ob. q no. Arch. in c. 1. e. li. q prouinus debet eligere in pntandum qz hoc est verum q p hoc non viciatur pntaº quia postea dz fieri coram supiore Nam i pntaº e non requirit ita forma in iure nisi q prouinus dz supiori pntare non go viciatur ipsa pntaº si coram epo dicat sic prouinus. Dne Epe ego vt prouinus nomino et eligo .A. in pntandum quem vobis pnto. Sz si in absentia supioris aliquem nominet i pntandum et pntet vt fuit in proposito tunc dicat nominauit in pntandum et elegit seu pntauit non dicitur pntare lrie nisi postea ipse patronus pse vel palam vadat ad supiorem vt pntet dcam electionem vel quem petat confirmari. Et hoc volt. fre. de Senen in quodam consilio suo sup. Rºta de Jure patº. nec dicat Arch. q licz ipse posset eligere in pntandum et aliter non pntando dicatur pntasse

al' repu²

Nec ob. si dicat q predictus titius elegit et presentauit vt pz ex tenore presentationis
quod licite presentauit qz eodem instanti nominauit presentandum et presentatum in absentia
superioris quod non superiori presentauit sed vento. Nam omnia iura que de
presentatione loquuntur innuunt q superiori debz fieri presentatio Et maxime hoc probatur
c. nobis de iure patronatus ibi vbi dominus dicit et pro institutione habenda
loci Episcopo presentauit hic non fuit factum superiori quod non licite presentauit
Nec ob. si dicat q predictus B. suam presentationem presentauit quia non potuit
Nam inter presentantem et presentatum etc ymo tunc sibi non sit questitum aliquod
ius tamquam ambitiosus fuit repellendus sicut dicitur de postulato quia
postulatio dependet a gratia quam prius petere postulantes et non postu-
lanti Item hoc probatur tali ratione viz q non dicatur licite presentasse. Naz
in presentatione requiruntur tres persone presentans presentatus et ille cui fit
presentatio quandocumque quod deficiat non dicitur presentatio quod pz ad oculum Nam presentatio
est cum effectu presentare qz verba sunt intelligenda cum effectu Vnde si
patronus dicat presento Titium et non dicat cui certe non video q sit
presentatio Eodem modo si dicat domine Episcope presento vobis ad talem ecclesiam
et non dicat quem non est facta presentatio Et hoc videtur tenere Guill.
de mon. laud. in cle. i. de iure patro. sicut dicitur de postulatione qz debet
esse postulans et postulatus et is a quo postulatur vt pz de postu-
la. per totum sicut in donatione pz de donat. per totum et multa similia
possent induci et ad hanc partem pot allegari quod no. Jo. An. de iure
patro. c. i. li. vi. si super verbo presentari viz q licet patronus habeat tempus
presentet actualiter ad hoc de iure pat. c. i. li. vi. Et facit quod no. Jo.
An. de prebend. capitulum post glo. v. quem cum postu. Et no. Arch. de preben.
c. i. li. vi. (Sed non obstantibus predictis dico q sufficiat presentatio facta primo
modo Et quod ipse B. infra tempus quadrimestre venit ad confir-
mationem et produxit coram eo predictam presentationem et petiuit se confir-
mari in Rectorem dicte Ecclesie Pro cuius declaratione premitto q vt communiter dicitur
est in huiusmodi presentationibus non requiritur forma certa Vnde pot fieri
talis presentatio per litteras patroni vt in cle. i. de excess. prela. § presentatos et
ibi no. glo. super verbo litteras probatur in c. ea noscitur de his que fiunt
a prela. et ibi etiam glo. et facit de concess. preben. post electionem Ex hoc sequitur
q si prius presentare per litteras sufficiat quocumque modo voluntas patroni certa
presentatae dum presbyterum Ecclesie innotescat superiori quia littere nil aliud sunt quam
absenti voluntatem absentis desere Nec mirum quia hec presentatio in qua de
de gratia maxima patroni laici sustinentur consistit in hoc vt ipsi habeant presbyterum
gratum quandocumque sit satis factum est illis Et ideo vt presentare in huiusmodi presenta-
tionibus forma aliqua non requiritur sed sufficiat solus consensus patroni
Et hinc dicat tex q plus habent in institutione prelati quam in presentatione
patroni de offi. dele. dilectis hinc est q inter talem presentatum et Ecclesiam
non contrahitur matrimonium sicut inter Ecclesiam et electum de elect. cum inter. R.
vt lite non contestata quam hinc est q septenis qui sponsalia contrahit pot dispen-
sare sed non eligere secundum no. in glo. c. officio de elect. li. vi. hinc est q prius
presentare plures vt in cle. ii. de iure patro. Et post vnum alium accumulare

sucessime iuxta no. in c. cum vos de offi dele. ord. Vnde hoc Jus specialius
labitur et aufertur de manu patronorum quam electoris. Vnde si nequeat concordare
patronorum ymo etiam si presentatus a maiori parte non potest presentari sine scandalo
Episcopus debet ponere rectorem vt in c. ii. de Jure patro. Modo ad questionem meam
sic respondeo si sufficiat presentatio absentis per litteras patronorum sufficiat quod superiori quo-
cumque innotescat voluntas patronorum solempniter facta et coram superiore producta
vt melius innotescat voluntas patronorum predicti quam per simplices litteras
Et ipsa instrumenta super hoc confecta loco litterarum habentur et haberi debent
quando presentatur superiori quia sicut per simplices litteras innotesceret voluntas
patronorum et hoc sufficeret Jta fortius et hic per publica documenta Et ab
hinc longeva petita fuit florentie quod huiusmodi presentationes verbalis fuit in
absentia Episcopi ad instar electionis et super talibus presentationibus in ab-
sentia Episcopi factis requiritur assensus presbiteri et cum deliberatione prestatur sicut in
electione Et cum super hoc exorta esset questio la. ab. consuluit Jo. an. Cum
videbat quod sufficiebat talis presentatio talium instrumentis facta per presentatum ipsi
suo superiori si fieret infra quatuor menses Et hoc ponit la. ab. in cle. i. de
excess. prela. Et hoc idem no. in cle. dudum de sepul. super verbo presentari vbi dicit
quod licet patronus absentem presbiterum presentare non possit quia ipse tamen presentatus
absens per litteras pot presbiterum presentare Et per dictas rationes si bene aduertantur
tolluntur omnia argumenta contraria Nam in casu nostro fuit persona presentata
persona presentans saltem per litteras et persona superioris fuit certificata de
presentatione per productionem instrumentorum et petitionem confirmationis. Et sic omnia dubia
tolluntur si presbiter fuisset presentatus per litteras patronorum vt supra probatum est Sic
omnia dubia tolluntur in dicta presentatione facta per instrumenta que habentur loco
litterarum Et fortius nam casu nostro nominatio presentatio et electio verbalis facte
fuerunt igitur presbitero et postea sibi presentate cum deliberatione acceptauit.
et demum dictas litteras detulit ad superiorem et institutionem petiit et in hoc nulla
ambitio ymo sicut sine ambitione pot supplicari pro beneficio obtinendo
per viam collationis sic per viam institutionis a paritate rationis talis enim
ambitio in Jure plus oditur et no. in nostro electio quam in aliis modis
et sic consulo.

Alle[xander] lxx vi de Sen. cx.

Quidam presbiter sancti [E]rmini Aretinensis diocesis nectnon Capellanus perpetuus
in kathedrali ecclesia Aretinensi vbi moram continuam trahit irato
animo manu vacua semel vna percussione percussit quendam canonicum Are-
tinum in maxilla dextra sine sanguinis effusione apud dictam kathedralem
ecclesiam Queritur vtrum Episcopus Aretinus possit a sententia Canonis dictum
presbiterum absoluere et dicatur quod sic Nam non est dubium quod diocesanus possit absoluere
eos qui temerarias manus in clericos iniecerunt dum percussio vel iniuria
fuit leuis de sen. ex. c. peruenit. et c. cum illorum Sed ista percussio facta
manu et vacua sine sanguinis effusione leuis dicta pot quia nec circumstantia
tempus aggrauat quia idem canonicus non superior nec alias nobilis persona
ymo etiam forsitan posset dici quod etiam si in minoria fuisset mediocris
et non enormis dicta absolutio fieri posset Nam ipse percussus et percutiens
erant in eadem ecclesia socii et vnus canonicus alter Capellanus perpetuus

et qui singulis diebus in eadem ecclesia conveniunt ad officia et alios actus
eccl(esiasti)cos veniebant et se congregabant et in ipsa ecclesia venerat ad verba
et inde ad verbera et toto pat(re) discordiam et p(ro)ut i(n)vid(etu)r ex eo n(on) solum
religiosorum sed etiam clericorum scandalum totius vivenciu(m) ut absolvi possit a dioc(esan)o
p(ro)u(t) dum modo i(n)iuria n(on) sit enormis qualis n(on) sunt ista de qu(ibus) i(n) hoc c(apitu)lo
et q(uo)m(odo)

Alle(gatio) lxxviii de fid(e) Instru(mentorum)

Tabellio solempnis confecit instrum(en)tum testi(um) conditi per exempronium et in pub(licam)
formam redigi p(ro)curav(it) vero ad instru(mentu)m cuius continenciam intellexit anicte Iudex ordinar(ius)
idem notarius p(ri)us instrum(entum) redactum in pub(li)ca(m) formam p(er) eum de verba ad verbum exemplavit
et se subscripsit et attestatus est p(re)dictis omnibus interfuisse et se rogatum
pub(li)cum instru(mentu)m confecisse q(ue)ritur an quid tale instrum(en)tum fid(em) faciat sicud
p(ri)mum originale, et dico q(uod) sic nam notarius se subscripsit instru(men)to pub(li)co atte-
status p(er) religionem p(ro)stitit ma(n)ifeste ex cum ad hoc deputatus ad audiendum et p(er)scrib(endum)
illud ubi de hoc n(on) est curandum quacumq(ue) forma verborum utat(ur) dum modo sit talia
verba que asserant se scivisse sive loquatur in p(ri)ma sive in s(e)c(un)da sive etiam
p(er)sona de quo i(n) c(apitulo) dudum sive loquatur p(er) verba p(re)teriti temporis ut patet
de iur(e) pat(ronatus) c(apitulo) cum in (f)i(ne). ¶ Et pot(est) exinde exemplum notarius se p(ri)mus assu-
mere et in pub(li)ca(m) formam redigere ut no(tatur) in d(i)c(t)o c(apitulo) dudum fortius ergo potest
summere ex originali suo nec refert an plura vel alia verba apponat in uno
quam in alio dum modo ad invicem non sint contraria ut no(tatur) in d(i)c(t)o c(apitulo) dudum
p(ri)mi vrincus alle(gatio) i q(uestio) vii maximum de quo in sp(ecul)o de instru(mentorum) edi(tione) §
instrumentum x(?) no(n) val(et) etiam i(n) f(ine) Ad hoc q(uo)d no(tatur) glo(sa) sup(er) verbo manifestum de verbo(rum)
sig(nificatione) c(apitulo) ii li(bro) vi sufficit enim p(er) quecumq(ue) verba exprimi hoc idem importancia
ad hoc l(ex) si p(ro)curat(or) de no(xalibus) ac(tionibus) ... et no(tatur) bar(tolus) in fi(ne) c(apitulo) tu no(n) solum § sed ut
p(ro)curat(or) sed in casu n(ost)ro p(ate)t q(uod) idem notarius qui pub(li)cum confecit instrum(entu)m
exemplavit cum omnibus sollempnitatibus et p(er) suam subscriptionem fid(em) facit se
interfuisse testo et rogatum instru(mentu)m confecisse hoc idem sufficiat n(on) obstantibus
quibuscumq(ue) verbis seu quacumq(ue) forma usus fuit dum modo utatur suba(m)
non mutet(ur) ut dicit tex(tus) in d(i)c(t)o c(apitulo) dudum Et hoc expresse tenet
bar(tolus) in aut(entica) si quis in aliquo C(odice) de ed(endo) nec ob(stat) iura que vident(ur)
contraria que locunt(ur) de exemplato a tercia p(er)so(na) non ab illo qui confecit instru(mentu)m
quia hoc casu no(n) solum exemplum sed originale dici d(ebet) ex p(re)dictis rac(i)o(n)ib(us) p(re)dictis
Sup(er) qua consultus d(omi)n(u)s fran(ciscus) de arecio sic inducit p(ri)mo vid(etu)r q(uod) hoc
documentum non faciat ydoneam fid(em) q(ui)a no(n) h(abe)t formam originalis
scripture sed exempli et quia actor eius voluit hoc esse exemplum
igit(ur) insufficiens ad p(ro)bandum ff de fi(de) instru(mentorum) l(ex) ii et vid(etu)r expressius casus
ff de bo(norum) poss(essione) s(ecundum) ta(bulas) l(ex) i § si quis in duob(us) vel t(ribus) Sed
quia testes videntur inscripti in originali manu p(ro)pria non publica
ut ondit tenor hui(us) scripte q(ui)a in p(er)sona p(ri)ma confert attestac(i)o ip(s)orum
agit(ur) p(er)semetip(s)os subscripsisse intelligunt(ur) q(ui)a qui i(n) p(ri)ma p(er)sona de
se ip(s)o p(ro)nunciat et contra q(ui) in tercia loquit(ur) de alio p(re)dicat C(odice) de

consti. peci. aute si quis inst. de inuti. stipula. § si quis alium pnatu aut
scriptura non pbat in preiudicium alterius qui ipius scribentis. C. de pba.
l. iubemus et in l. exempli go et de iniuentu inuentarii testium non constat
quia non sit auctoritas descripti nisi ipsi testes propriis subscriptionibus attestarent iu-
dici ff. quemadmodum testa aperiant l. tac ab initio cum plibus sequentibus et no
C. e. l. i fi. Cum igitur ex eo hic doctus fiat ultima plia non ab predictis primo
quia est scriptura publica persone que fuit principalis eius auctor et qui fuit
rogatus a testore scribere ga standum est illi quotiens edit manu propria tenere
huiusmodi documenti sive per modum exempli collone licas sive per modum originalis
scripture quia credit sibi s. de scriptura sua et de tenore ipius C. de fid. l.
si quis decurio i fi. et i tex. de fi. instru. § hijs vero dectis si fuerit mo-
tom scripture alterius scribentis ita loquitur autet. si quis in aliquo
et l. ij. de fide instru. vel si id quod extenditur per modum exempli non habeat
forma publica instrumenti sive documenti nec sit manu publica scriptum quinus
sit manus eius tamen est originale documentum ita loquitur l. i § si quis
in duobus de .ij. quod tabu pbatur hoc possible non in quo standum est scripture
notarii publici quam olim stare scripture argentarii tamen ubique scribat aute
publica ff de edi l. ab argentario non ~~tm̄~~ edat originalem et primeua
scripturam sed etiam si edat exemplum eius cum testimonio suo. c. ti. l.
si quis ex argetarijs. § fi. et ar. l. pretor si quis decurio. Et hanc   ˮ tm̄si
partem tenet bar in dicta l si quis ex argetarijs § ultimo. et in dicta aute
si quis in aliquo pba etiam 3a voc pro sit. viz. cum scriptura innatur testio scripte
non suspecte praecedit suspitio et statur ei propter concursum alterius non suspecte
ut dicta l si quis ex argentarijs § cogitur et ar. C. qui po. i pig. hen. l.
scriptura ibi ubi tamen heat scriptura si scripture edite in modum exempli
ideo non statur quia suspecta est ne scripta sit ex originali suo non integra fide
ut dicta l. ij de fide instru. et dicta aute si quis in aliquo et ibi no glo. Ista
suspitio removetur cum scribit et attestatur integritati eius ille cum inde
est et standum est de ea prout ipse auctor eius qui publica aucte fungitur
et ad l tuus officium pertinet facere ut dicta l. si quis decurio i fi et dicto. ib
i tex. de fi. instru. Scriptura enim de qua loquitur non est ex inde inuida sed ad
iniculatur suspitione ipius auctoris originalis scripture quia attestatur
ei igitur standum est sibi tamquam solempniter scripte et satis solempnius quam si
esset scripta manu alterius ex suo auctorito originali aucte iudiciali et
titulo adusario quia credit officiali plene de actu suo ut dicta l. si quis
de curio et de exacti tu. l apparitores et non de actu alieno C. c. l. ca
ff quod ff de custo. l. diuus. C. de dccu. l. i. li. xij quia actus alie-
ni iuris exscriptore quisque est ignarus ff de pba. l. neratius ff
pro socio l. fi. C. de questio. l. si interrogati Et ideo ut testis pbet
sed attestatur de facto proprio scien de eo quod suo sensu percipit C. de testi. l.
testium et non a tex. de fi. instru. § optet i. i. glo. Et notarius de gestis
coram se ut dicta aute si quis in aliquo et per Inno i. c. cum gt de pbat
nec necessaria est cognicio iudicis et per quis titulo ptio cum tabellio

sumit ex originali p[o] q[r] no e Jure tantu n[c] alias seu ultioes solemp[ni]t[at]es
s[er]uac attam[r] q[uam] quest[io] de Jure inducta. C. de formulis pto[ni] et de
armi. l. ne in arbitr[io] i fi. ff. de dolo. v[er]ba supfflua. C. de bo. pos. l.
tera dolo. loti. vobis tam p[rop]ter. ex narrata insup voce ondit[ur] q[uod] dco instro
non obstat q[uod] sit scriptu ex alia scriptura q[uia] no tm l[ite]ra forma scripti q[uam]
originalis et autentica docu[men]ti q[uia] no tm attesta[tur] notari[us] integ[ritat]e scripture
ex qua scriptu est q[uam] etia ipi actui in scriptura ptento et utroq[ue] mo
et forma intellig[itur] voluisse posse vale[re] ig[itur] p[ri]m[u]m utroq[ue] pulti electiue
pot opari ar. C. de codi. i fi. et sic scribit ting i fi. q. C. de testa. l.
ar ppultissim i fi. et h[inc] collig[itur] q[uod] tenoe dci instri p[ro]p[ter] ex narratis pcto
ibi i for[ma] publica tusscribi et redigi: que v[er]ba utriq[ue] s[er]uiu[n]t et max[ime]
efficatori ff. de legi. l. bmgnus et l. i ambigua ¶ In subscriptioe ipius
notarii du etia pdta scripsi ptestor q[uia] no dicat exemplam simp[licite]r s[ed] scripsi
q[uod] intellig[itur] s[ecundu]m originale[m] tu[n]c idem dixit se rogatum i insto instri
et max[ime] q[uia] subdit ptestor Non enim pot alit[er] testari de ptent[is] i dco instro
nisi tamq[uam] ille qui int[er]fuit actui et fuit inde rogat[us] ut tanr[edus] de
tabellio. §. nos aut[em] n[on] fuit nc[ess]e q[uod] adderet publicu ex qua an ea di
xerit se rogatu q[uia] no aliud publi[car]e nisi rogatum scribe ut dicas Jurib[us]
ut scribit bar. in l. sciendu de vbo. ob. Et p istas voces indubitur puto
tenendu istud instrm fac[er]e plena fide No. ab. q[uod] testes viderit se subscripsisse
ppria manu q[uia] satis est q[uod] notarius di[ci]t in prin[cipi]o actum tera subscriptis
testib[us] et postea i prin[cipi]o publ[i]cu instrm nota corp[or]e et sub scripti[onibu]s i scripti[s]
redegit manu ppria qua cu p[ri]mo uicem est ac si originalit[er] subscripsiss[et] q[uia]
cu publ[i]ca scriptura attestat[ur] idem q[uo]d priuat[us] tum pstat plene ex publ[i]co ar.
ff. de inre do. l. si ego. §. fi. ff. de fid. l. diuus et i §. plane de cede[ndo]
si cis ex argentarijs §. i. C. qui potiore in pig. he. l. scripturas ibi ipso
tam hanc subscriptioe tu p[rop]ter. etar de hede[re] insti. l. asse tato et l. illa instituo
Ego fran. sic psulo Sup hoc etiam psuluit dns Ricard[us] de saliceto
premisso pendentia p[ro] q[uia] n[on] certa n[on] inconsultu s[ed] tenor et v[er]itas reru
attendit[ur] p[otiu]s plu q[uam] i primis imprimis ut C. de diuer. resc. l. pelc
ar. de acti. et obli. l. no figura modo p glo et tex. a ptrio sensu ut in
aute. s[ed] qui i aliq[uo] et i tex. vn[de] sunt[ur] ubi dic[itur] q[uod] si q[ui]s i aliq[uo]
docu[men]to facit mentioe alterius et[c]. Jn casu nro alterius no fit mentio
docu[men]ti s[ed] eiusdem q[uo]d bona est p[ro]ba[ti]o ut ex pactis a ptrio sensu q. de liber
habi p expresso ut ff. de testi. l. ex eo et l. de testa. l. qui testo. §.
mulier. amor p[er] q[uia] idem est in q[u]o no muta[tu]r p[er]so[n]a licet tn licet aliq[u]a
qualitas uel accidentia alte[re]t[ur] ut de iud. l. proponeba[tu]r de except. rei
iudi. l. cum quer[itur] et tu de hor. et l. et eadem §. idem corp[u]s et de
noxali i delicti §. si de tracta ¶ Hic aut[em] no muta[tu]r p[er]sona Nam
idem e testor idem tabellio scriptor idem testes. eade res legata eade
instatu[r]. s. p[er]ina eade auctas et fides. q[uin] ymo maior p[ro]pt[er] Judicis

auttez in hac autenticatis et publicatis ut ct et hoc dt. videm alterius posita
i autt q hic non facit mentoz aliud s sui ipsius d° et bone et mente
ipsius auctoris et ex glo sua et Ja. bu. et doc. qui ocs vident consentire
q non publicu instrum faciens mentonem alterius publici non pbat q nec testes
tabellio exemplificans nec tabelliones alii subscribentes nec testes qui
res vere sic fuit s in qd sptu invenerit. unde non pbat nisi scriptura
non autenticam rei gestae. C. de testi. l. testium in fi. Sed hic iste tabellio
non alius idem testes testantur attestantur subiecte rei q sic fuit. s. q talis sic
testatur sic legavit sic instituit non aut solum q sic sptu invenerit igitur
instrum sibarii testi pbat non sptura tm et sic non pot opponi de aliis
rasionibus et cancellationibus contra de q̄bus loquitur glo. in dicta autt
de fi. instru. l. ii. nisi forte in illa pte qua instrum facit mentoz de quo
dam pcario manu alterius non facto flore nisi cum pbaretur illud scrip
ltime aliter vel pducatur pducatio alia non pbaret. 3° q glo. bo. et op
tima s in Ja. bu. C. de fid. instru. et hoc. asti. fisco. l. i. h. x. i glo.
magna incepta fi. Sed in isto posito de solepnitatibus que fuit et pnt fieri
s in q̄bus de pnti stat instro nisi contrarium pbetur C. de pba. l. cu pcibus
de Ahen. et ymnt. stipul. l. optima ut cu dicitur in sua Nos Iudex pro
tribunali sedem que est una solepnitatis i thys sptis que est alia
ceptie statur ei. non in aliis que fuit sca de pcito et ceteris debuerit Sed
cum pot i autt sequitur i aliquo d quada nona additoe satis dicitur
esse pbabile s in cu testi factio sit unde pbatio vero autenticato et publi
de prothocollis registris et abreviaturis in libris notarii sic aliud C. de
pba. l. cu res. et ff. de testa. tu. l. duo sunt titii de fi. instru. l. contractus
et i autt de tabel. prtco i qd dubitaret cum iste tabellio potuisset
cople et insertum publicum reduce et dare tenuiss tmq inessit legatario
vel here et sine aliqua iudicis aucte testium emancipatam solemni
de q̄suetudine pbatur p instrum et s in quosdam etiam de Iure Testium aut
publicum manu sptu et autenticatu pbat i possessorio et petitorio nec
publicu vero manu sptu aucte publica pbat in possessorio pyi illis
ut no. ci. de. et Ja. bu. de fid. ins. l. fi. et de testa. l. publicati
Sic in casu nro cum p fret pductu est testium publica manu sptu
et autenticatu et sic pbat in utroque non testi exemplu qd pz q sicut
et ipsum testium publicaret et in publicam forma rediget et transcriberet
Et q ad iudicis officium s solu de negasse spectasse ipsum cogere
et compelle et q cordinus ex vi officii potuit etiam sine iudice verba
mus ex p maior aucte facit cum ipo non dz nec petenti noce ut l.
qdam lib' tus et insti. de lib' q. s in. no i glo. signa
sup vbo transitu Quarto fuit ad pdcta quemadmodum testa api. l. i.
ii. et. iii. et qd no glo. de testa. l. i. et qd no. butri. ibi i l.
publicati i qoe finali cu pia sint originale vel prothocollu habere non

posse vel in quomodo habere posse ut l. nepos proculo ff de verbo signi. sicut
nec habet in commode unde tenet ibi bar. certa non tantum partibus probet
judicatis ante publicatum postea ut iam dixi non loquitur de publicato
sed de se ipso solum modo publicato. Secundo et ultimo quis dubitaret quod
tota arbitris et arbitratoribus de facto et de iure compositoribus quam iuris
apices et solempnitates iuris non habent sed mere puram veram
conscientiam attendere prout est eis virtus quorum nota ut no. in auth. ut
differentes iud. § si vero contingerit ut no. saty. bar. ff pro socio l.
si societatis § arbitrorum maxime cum ad causam pia in et pietatis opus
sit instituta facta est nullus ut de sacro sanct. eccl. l. i. et de regu. iur.
testio et sine preiudicio si instrum vel testium non esset bene probatum quod
est ut supra dixi. Tum alias et tum probat quod res de iure in iuramento de cadi.
et de fide religiosorum ut dignior l. ad monendi et l. in bone fidei. Et
ita consulo ego Ricardus

Consilium lxxviii de iure patronatus

Vacante ecclesia sancti laurentii de arcio plebanatus sancti petri
de pipolis floren. dioc. per mortem presbiteri ff ultimi rectoris
parrochiani et patroni dicte ecclesie ad quos spectabat ius presentandi rectorem
et qui erant in pacifica et notoria possessione iuris presentandi
rectorem adderunt etiam convenerunt in dicta ecclesia pro presentando noui
rectoris et post tractatum super dicta presentatione facienda convenerunt inter se
et tota concordia deliberaverunt quod hac via procederent viz. quod prepositos
parrochianos et patronos nominarent quemlibet presbiterum presentandum ad regimen
dicte ecclesie. Et postea per plebanum loci exquirerentur voluntates et vo
ces omnium predictorum patronorum tam quamquam presbiteros ut presbiteri nominatos sigilla
tim et de presbitero in presentia dicti plebani et quod intelligitur et erit electus
nominatus seu presentatus ab omnibus predictis patronis instituendus
postmodum per superiorem ecclesie ad petitionem ipsius presbiteri per electa seu
altius ipsorum patronorum que maior pars ipsorum patronorum per eum compa
ret altius ipsius fuit consensisse et ipsi illum et non aliud habent pro
presentato postquam presentati fuerunt quamquam presbiteri et exquisite voluntatibus
singulorum apertum est quod maior pars parrochianorum illorum compatronorum presentatus
fuit presbiter mattheus et ipse publicatus fuerit vocatus in presentia
omnium non contradicentium domini presbiteri mathei consensit et demum contradictis
pro se et vice et nomine aliorum et predictus presbiter omnia predicta actua
liter presentaverit predicto plebano. Ad quem de antiqua pacifica et no
toria consuetudine spectat instituere rectores in dicta ecclesia ad pre
sentationem dictorum patronorum et petierunt dictum presbiterum institui. Dictus
plebanus predictis receptis instituit eundem presbiterum factum iure subito timo

ac deinde per maiorem dictorum prioris[nuncupati] teneri ad minus convenerit in eadem
ecclesia et predictis non obstantibus quendam moderatum presbiterum ordinis dicti sancti
ad regimen predicte ecclesie presentaverit, Episcopo Florentino et petierit eum institui.
Vicarius episcopi ipse citari fecit dictum presbiterum ad contradicendum et videtur
presbiter comparuit et excepit de preventione facta coram dicto plebano super dicta
sua presentatione. Et hiis insistitur hee questiones. Primo quibus competit dictus
presentandi presbiteri et institutio in rectorem dicte ecclesie pendente durante modo vacantis
et modo presentandi. Et contra ad hoc presbiterum quod ad episcopum et plebanum et eorum quolibet
in solidum spectet dicta institutio ad presentationem dictorum priorum // Secundo ad quem
spectat vel sit sibi (?) hereditario institutio dicti rectoris an ad episcopum Florentinum an
ad dictum plebanum etc. // Tertio an vigore dicti edicti episcopalis predictus fuit
ipso iure privatus ex sua causa titulum quem habebat in dicta
ecclesia in producere in publicum formam licet produxerit copiam et causam
tituli in papiro et sine forma publica. // Quarto posito quod privatus
fuisset ex dicta causa michi constat usque ad exitum vite sue retinuit beneficium dictum
rectoratum et in dicta ecclesia presentatione et nomine tamquam rector administravit et
pro tali fuit habitus et reputatus et dicta eius privatio presentantibus nota
non fuit quod non produxerat titulum ignorabatur tempus presentandi lapsum
fuit dictis prioribus ante mortem dicti presbiteri Francisci. // Quinto nunc
prepositus episcopi Florentini pro eo quod dicti priores discordes sunt et ad invicem litigant
super dictis suis presentationibus possit providere vice dictorum etc. ordinarie
etc. // Sexto ad quem spectat custodia dicte ecclesie vacantis durante vacatione.
// Dico ad primum quod quod presentandi et dicta patronatus sunt dicta presentatio
spectet ad priores tamquam ad universitatem sive tamquam ad singulares quod potest esse quod
non examino sed pro vero firmo. Nam si tamquam ad universitatem
tunc debuerunt saltem duo partes universitatis esse concordes et saltem a maiori
parte presentari ut l. nulli et l. plane ff. quod cuiusque universitatis
et de decretis l. nominationem h. c. et sic quod sit a maiori parte vel quod
melior. ho. glo. decretalium in nobis olim ubi ma primo etc. et ii. de
no. v. mi. quod quod fieri non fuit in presentatione dicti religiosi non
valuit actus ut predictus sunt ipsi presentante vero facta de dicto a pluribus
non solum facta fuit a duabus partibus sed ab omnibus ut plebanus in valuit primo
et non secundum, nam duas electiones sive presentationes sibi collationes a diversis factas in eadem
vacatione sibi valere ipso iure etc. etc. si ut prius tamquam ad universitatem spectabat tunc
prius presentatum removere non potuit a singulis de universitate quod sit
a collegio a singulis destitui non potest quod singulares non representant universitatem
nec in eis consistit ius universitatis ut collegium de prestito placito
et non pro dictis sibi de permissione. (Et licet compromissa si non potest
uno de collegio invito tamen quod post facta non potest a singulis revocari
ut nota. glossa de elec. in causa de prestito placito, bene in etc. iura allegata de
consti. cum omnes. // Si autem spectabat ad eos tamquam ad singulares ut et
recte potest ut et sic tamquam singulares presentare consuevere dicti priores
sancti Laurentii et tunc est planum quod valet dicta presentatio dicti sancti Mathei
et nec secunda dicti religiosi, nam si presentatio prima facta fuit a maiori parte ne
dum priore comparante iniuriae. Verum est tamen reparatur omnium et prevaluit ut c.

qm de iure pat. sit non valuit fct. quia licet prior[um] possit accumulare et diversis
scil. presentare ut in c. i. de iure patro. non tamen variare quia per primam
tamen factam acquiritur ius presentato quod ab ipso invito auferri non potest de
re iudi. cum Bertoldus ff. et no. Jo. an. post Ho. de iure pa. quoniam
super verbo aliquos et no. de pres. c. ii. et de offi. or. ad haec. et scilicet
Jo. an. in q. porrecta c. ad v. i re cont. de re iud. li. vi. ff. g. vii. quia presentavit
tres dicti religiosi primo presentavit mathei. et non accumulando
sed variando non tenuit presentatio. Item sin presbiteri illi qui primo presentaverunt
fratrem mathe[um] nec accumulare nec variare potuerunt obstante contrario
adiunctorum facta an aliquam presentationem deducendo et reputando illud quod duobus
vel pluribus vocatis in rectorem dicte ecclesie et non aliud quam ex quesitis ut
prosequitur verbis singulariter. appz a maiori parte prius reputare maior numerus
qui fuit dans fratrem mathe[um] quam quarum et deliberatum per eos postea
variare non potuerunt quia tamen iuncto ad hoc presentationem non rep. ut
i cle. plures de iure pa. Item posito quod licuisset accumulare spectabat
ab omnibus qui primo presentaverunt dictum fratrem mathe[um] ut no. dixi Jo. an. i dare
fin. super verbo aliquos. Alias accumulatio facta a maiori parte non tenuit
sicut non presentatio facta a maiori parte ut dicto c. quoniam. hinc est quod si plures
presentavi[t] limine concordat presentavit unum licet ex postea aliquorum contrario
pars variet annullando nisi cum dixi primo. Itaque scilicet Jo. an. in dicto q. est porrecta
i dicto verbo quin re con. de re iud. li. vi. Quod autem dicunt pro mathe[o]
non ff. a maiori parte ff. cum ab omnibus fuit presentatus pz quod presbiteri quod
dictus prior cardinalis continent nec ff. quod ff. intelliget. et esset
presentatus ab omnibus qui ut prosequitur in themate plures voces habet ex illis
vel notatis aliquam partem reputare prima modo licet in electione reputatur non tamen
in presentatione vel collatione in quibus fiet c. quia propter locum non habet quia
no. glo. 2 dic. i c. sicut et c. si cum de elec. li. vi. Nec mirum quia
presbiteri non attendunt ad forma c. quia propter. vii. eligunt i presentando
non eligentes de postea ple. c. i. li. vi. eligunt alternative licet hoc i
electione non liceat ut no. c. ii. de iure pa. et i glo. Consistunt
priores ad presentandum et si priores non fuerint impediti ut no. fre.
de Senis in eius suo consilio xciii. Item committunt aliquibus
contradicentibus ut no. fre. in dicto loco et fa. quod no. de elect. in
cons. super verbo a singulis. Transmittunt et committunt voces singuli
et si ad eos tamen ad collegium pertinet. Item una pars potest
presentare et per aliud putare et alius pars presentet ut no. pa. i c. nobis
de iure pat. in contrario quod i dicte et. c. commisse tustacionis
ad singulos ut no. in dicto c. quia propter. Ad ista quod dicunt
quod spectat ad plebanum cum in themate presbiteri ad eum spectasse et toto
tempore tacita quod eius nec qua memoria non constet. Item presbiteri
quod cum dictus est dirigens in possessione sufficit presentatio quod presentavit
qui presentationis esset in possessione. sufficit collatio quod confirmans
ex collatione esset in possessione. plane ista nec quilibet de elect. in
c. non licet de iure pa. in c. cum olim de cau. pos. et pp. hospitali

tione suffic' dz instituto uel instituendo q cum institutus sit in possessione
Et si et ponamus q plebanus potuit ita pstite hoc Jus q Epus
lz q Epo non remanerz q in o non . ex mo clarz restat . Si aut
psumpsit plebanus vt si attumulat' Epo in ptate instituendi vt sic
dua sint lnde dcam ptatem tu esset vnus tn retint sit habentibus
vt in thete psuppo fuit nat' eos etca locum pucem q vna et eade
causa coram dnis Judicibus agi non dz ne gtrarietas caus emudat'
nec lz per dnisa Judicia dysthi ut pdca pliat' de rescripta c . i .
de Jud' c . si . et no in c . sup litt de atrib . Sed in thete psupponi
tam deus Epus q cam dni sedens putatus ptmeti a dto ple
bano et ibi incepit iudicium et ptes ceperunt ad inuice litigare
Pati go dz Epus nego in i fiez finire ubi incepit et suffitat q
ad eum pt dca ca p app ex deualui ¶ Ad 3m q om dico q d licet Epus
de Jure dcam pena impone potuit non pducentibus titulu nisi tm
sm ea que no p . Jo . an . in r'a mora de regu . iur . li . vi . tn puto
q pduena veri tituli q inus in forma publica sati fuit edicto ,
Nam no fuit edictum q sub dca pena debet instiu tiliu pduc' . sz tytulu
Vnde sicut sufficiebat ad euitandu pena pducenti instat sic stetem
debuit suffic' instu pduc' lz in forma puata Nam vtroqz modo
satisfit intentoni ¶ Epu Ad hoc eni quenit Epus tilos vt examinet
net an subdeti eius sint instituti vt sciat q no possessor incubat
Et p dcm tiliu sic pductu et tnistare lz deus pducens et alio vti
non pot tnuit q eligendo vnu videt' alti renuntiare tn q a Jure
sibi gpeteti et non producto vigore dci editti cecidit , pot Epus ex
aminare an sit canonicus et si dubitat in facto an sint vera qtenta in
scriptura pducta assignabit aliud ad ctificandum se pnuatum Na et
si dcm titulum d publica forma pduxisset restabat dubiu in isto an
qui eum dicebat pntasse essent ptom vel in possessione q d' requit'
ad canonicus institutoz . Et tn si Epus voluit scire hoc et plem q
examinare post talem pductonem aliud tnu assignabit , Satisfit
go edicto cum pma facie pducit' tale aliquid q d' ondit modum
possessionis et Jus qua possessor i niti' Non aut exigit' cucta que
ad pfectu titulum faciat exhibe' Absurdum est dic' q ex quo p
duxit titulu vez de cuius veritate hodie constat q tu gtuix et
intellus penam puationis patit' ffacit etiam ad pdca q' non
acepta' de facto gtentiosi nec ptes sed ad instruccoz supioris Et
quia ipse supior recepit et admisit dcm tiliu sic pductu nec
qonem restrictam et in istis penalibus benigna est interptatio fac
da . de pe . di . i . pene Ad quarta qom dico q sine dubio Epus
non attrit dcas prouisiones nisi a tpre mortis dci rectoris Naz
tale tempus curit solum a tpre stle vacacon et non ante vt
in c . q diu statutum de gces . pben . Et ita intelligi' c . y . c . ti .
et ita no ibi glo . Et intelligi' hoc de stad eta et no inspitatia
vt no pa . in dto c . y . Nec ob . cle . i . de gces . pben . q illa
loqui' in lnis grosis que sunt odiose sm pau . Item dca gra

cerunt solu negl. vt no de elec. ne pdefcu de gres pben. c. ij. et c.
qz dignitatem. Sz negligens non pot dici in eligendo is q vacaton
ignorat. facit qd no i sp. d' iur. pro. c. cum sup vbo de iure. Sz
scdm psupp^ta cappz dictos parochianos ignorasse dictam pruaton re
mansit dictus psbr. f. in ecca tamq rcor et p tali reputatus. Et
licet eidem Epo fuit notorum tn inobediencia dicti psbri seu
q non pueniit non fuit notorium nec esse potuit et maxie
cu aliqualis titulus fuit pductus nt rpbatus. Et qz mat^a fuit
de non faciendo sed aut patent non sed latent vt no in c.
licet canon. de elec. li. vj. et no in dca regula mora. Adhuc
oppo^r qd na. in c. gnto de trslac. pla. plati in uerbo notorium vbi
licet trslatus Epo de vna sede ad aliam sit notorius. Non tn est
notorium q sine licia ppe hoc scm fuit vt ibi no. ymo etiam si
sciuisset non potuit elige nisi postqm sciuisset dictatu incidisse
in eodem penam pruaton. Adhuc qd no. Jo. an. in c. p tuam in de
homic. li. vj. sup vbo requirat et specl ti de sine. sen. plac
f. est aut illa insi. et plenius in lo. alle. incap alle. in. Et
max^e cognoscenti non erat p sentenciam specialem pmulgatam q eu
gnalem. Vnde dco casu an dcta q tebant gestum tamq
a rcore nis no. in c. nichil de elec. et Jo. an. in dca. q. porta
sup r^a mora i pruacon comis. Sz maior qo esset cu elector sta
p ipos pronos adeptam Eccliam tamq vacantem p obitum teneat
cu vero vacet p pruacoez p qua remitto ad ea que no. in dco c. si
de psump. et ad ea que plenius scripsi in ope meo c. dudu que tn
q cstu addeo sr matheu non attiet qz fuit pntatus ad ipam
Eccliam no vacantem p obitu et aliqmibus mo Jta q quoqz vaca
ncit du mo cpra no sint decursa que decursa no sit porrigit
dcm puta^o sr mathei p dcam eclam vel alio qnismo de quarto
de gres. plen qo pte ad 2^m. cum dico q dco ca^u Epus fuit no
pot n^o ob. c. cum de iure pro. Si si aut qz illud no intelligi de sca
dalo solu lex pectus alt sequet q vbiqz esset lib int q electos
epus ipsi pone Rectorez qd est fulsi alt frustra loquent iura
de no racdo int electos. Jtem ptz q in talibus discordijs iura
adhibent aliud remediu vt dco c. i. et. ij. de iur. pro. que sup
flua vlungnt. Jtem no dz intelligi dcm c. cum qn est qo int
duos elcos h qn e qo int ipos pronos an eius q. no. Jo. an.
t. pi. i dco c. cum sup vbo de iure si quidq p dixeri Jtem nodz
intelligi pdcu dc^m de scandalo int. idest q pus ut sm oppliond
no possit sine leguam dsceptacon ut oppensaz cumlacione sed
facti et no d' omi scandalo facti h de maximo et atroci et cui
no possit resisti p iudicem. puta vtraqz ps potens est et dicit
q si alius instituat q sunt gladius erit vltor nec pot

referenai ut no. Joan. post glo. in decto c. sup. verbo scandalo hoc aut
scandalum florentie ubi nemo inutilis audeat audet non est dubi
tandum et maxime inter partes potentes ubi non est talis potencia vel
audacia Et in casu quo si processus spectarum hoc ad plebanum ad quem
spectat institutio et quam ponderare scandalum Nec obstat quod litera
loquitur de antistite quia antistites antistes erit ista casu plebanus
et de re. vsa fuit verbo antistes quia de iure tunc ad eum spectat sed eadem
racio ad alium spectat de consuetudine ar. eius quod no. glo. in c. cum de vsur.
li. vi. Nam licet cautio usurarii debeat prestari Epo loci eadem
racio ad alium spectat in loco iurisdictio ordinaria Item alia racione ne propter
discordiam priorum plebanus ius suum instituendi perdat per quam
racione dicimus quod si priores negligentes eligere infra tempus quod plebanus
ad quem spectat ius instituendi non amittit ius suum sed ius
presentandi devolvitur ad Epum et Epus presentabit plebano et
plebanus instituet Ita disputando determinavit d. Azo de sanc
tis de consilio dominus Jo. cal. Ita aequitate rationis decto casu plebanus
reformet Ecclesiam ne Jus suum sine causa amittat Item sicut prius
scandalum non ponitur electus a maiori parte Ita nec Epus
potest ponere Rectorem sed de hoc scandalum esset ut no. Jo. an. post
glo. in decto c. cum. sup. verbo antistes. Sed constat quod longe maius
scandalum foret si Epus poneret Rectorem in dicta Ecclesia quam si po
neret presentatum a maiori parte priorum Item hoc ius quod Epus
ponat Rectorem recessit ab aula nec vmquam in hac Civitate
tot grandes lites orte sunt inter priores et ubi tanta copia
peritorum sit sicut auditum est quod Epus poneret Rectorem et inde
sit imitanda quia ff. si etiam habuerat inceptionem vel l. minime
ff. de legibus. Ad sextam quem dicta quod sibi presupposita spectat ad eum
plebanum Nam si ita ad eum spectat institutio quod non ad Epum hoc est
plebanum pla. Item si ad vltimum quia sicut presentem aplbno i institutione
publica et in custodia accessoria Nec predictum dici quod plebanum posuit
custodem et Epus potest ponere. quia ut predicitur fuerunt i insti
publica et in custodia accessoria et quia superflua sit in ecclesia
ut c. ii. de prebend. Et maxime quia hoc perducet gravamen ecclesie
propter onera expensarum quibus parendum est de do. et con. sinem.
Nam non est dubium quod duobus custodibus due prebende de
berentur et si lis foret longa grande gravamen commode prove
niret Et maxime tristibus in istis temporibus ecclesie que sunt tenues in
facultatibus Et quod custodia spectet ad plebanum si ad eum spectet
institutio no. glo. penult. in c. cum vos de offi. ord. quam glo. approbat
Jo. an. et Jo. cal. Et hoc idem videtur sentire glo. in c.
ad aures de eccles. pla. facit quod no. glo. i cle. i. de suppl.
negl. pla. sup. verbo dispositionem que dicit quod rector est pro neglig...

cor ad quos spectat electio devolvitur ad epm vel alium prelatum
ad quem spectat instio. prout ratione ad eum debet spectare custodia facit
ad h. quia ipi plebani videntur eccles sunt capitul. eccl. vacantibus et
eor custodibus oct. de psbro. quosdam et qd ibi no glo. 1.

Alleo lxxix.

Innocentius vi donatori fec reservavit bnficium ecclesiasticum et cuius cum
fructibus xl flor auri secundum taxam decime valorem annuum non
excedunt ad collationem provisionem electionem seu quavis alia disposi-
tionem ptinet ad priorem et caplum sancti laurencii floren. si quod
in civitate vel dioc. vacabat tunc vel quam primum vacaret qm infra-
scriptus petrus pset vel recipere sive infra mensem postquam eidem
de ipsius vacatione constaret duxerit acceptandum conferendum. petrus electo
flor cum inhibitione et decreto et aliis consuetis sup hoc executoribus
deputatis. quorum etiam executor predicta omnia predictis priori et caplo insinuavit
cum inhibitione et decreto et aliis consuetis. Postea urbanus v. in
forma pauperum mandavit Epo flor. quatenus de vita et honestate Johis
clerici flor. solempniter inquireret et si eum repiret laudabilem et conversationis
honeste reperiret ad aliud bnficium ecclesiasticum non haberet et aliud cum cu-
ra non obtineret et de aliquo bnficio ecclesiastico si qd sine plebitur in ita
competenti cum cura vel sine cura ad collationem electionem vel presentationem
Prioris et Capli sancti Laurencii quavis si qd in Civitate vel
dioc. floren vacaret tunc vel quamprimum ad obtulit per facultatem providere
procederet. Non obstante si aliqui sua vel predecessorum suorum auctoritate
aplica bnficia huiusmodi ad dictorum prioris et capli collationem vel pre-
sentationem spectancia tam in huiusmodi pauperum quam in aliis forma for-
ma expectet quibus omnibus pt quam auctoritate ipius urbani bnficia
huiusmodi spectantibus dein Jo. in assecutione huiusmodi voluit anteferri inhibens
ne eidem Jo. in kathedrali ecclesia vigore huiusmodi providere presumeret vel
de cingulo eccl. collegiate prebenda vel alia bnficio sine cura cuius
redditus annui xxx flor auri quantitatem valorem an. excedat secundum tax.
decime ut alias per decima est amplius prelati addidit ne quis de
minori bnficio possit providere si illud infra mensem postquam
sibi de vacatione constiterit acceptare voluit inhibens et decernens
irrita quod premissa attemptata. Eciam executores predicta insinuavit priori
2 Caplo et predictis et inhibuit in forma et de conversatione pessimit
et gratiam purificavit. Jo. vero predictus suam voluntatem declaravit
videlicet quod nolebat cum cura et prebendam eccle sancti laurencii cuius fructus
secundum tax decime ad dictam summam xxx flor ascendunt postquam
vacavit in dicta ecclesia canonicatus et prebenda que collegiata est
in qua ad dictos priorem et Caplum spectat collatio canonicatus et
preb. cuius fructus anni ascendunt secundum tax ad quantitatem xxx
flor. Executor petri qui impetrat ab Innocentio sed gre

die vacacionem contulit petro predicto et in possessionem induxit ponendo in choro et executor eciam iohanni eciam die qua contulit petro predicto et in possessionem induxit prebende spectantis ad dictum canonicatum. Ecclesie
dictis quibus quis sit patronus et ad quem capitulum spectet canonicatum et
prebendam. Item quod si omnia predicta fuerunt facta per impetrantem in forma
pauperum videlicet inquisicio declaracio voluntatis et purificacio tamen nulla
fuit insinuacio priori et capitulo et prebenda fuit collata per predicta
primo impetranti in forma gracie. Item quod si omnia predicta sed insi-
nuacio non fuit facta aliqua predicto executori in forma gracie
qui ante collacionem factam dicto pauperi contulit dictum canonicatum et prebendam.
Item quod iuris si dictus executor in forma pauperum ante
dictam collacionem et vacacionem factam de dicto petro non insinuauit
predictis priori et capitulo et predicta per eum vel impetrantem facta non
fuissent. Item quod iuris si bene insinuauit sed non inquisiuit
nec purificauit litteras ante vacacionem et collacionem predictas de meritis
predicti impetrantis. Item quod iuris si insinuauit et recepit litteras
tamen impetrans non declarat voluntatem suam super beneficiis et de
valore cum collacio fuit facta de petro. Item quod si non apparet
de inquisicione vite etc. tamen executor asserens se inquisiuisse et
recepisse et contulit. Item quod si predictus executor in forma pauperum
ante vacacionem et collacionem predictam insinuauit, inhibuit, inquisiuit
litteras et recepit etc. tamen alius impetrans in forma pauperum et
prior in data erat, cuius tamen condicio non erat purificata nec
insinuacio facta nec voluntas declarata, tamen per eo partem omnia predicta
facta fuerunt litteras etc. Ad premissa per ordinem breuissime sic dicatur
ad primam questionem videlicet sic dubitatur quod ex quo predictus impetrans in forma
pauperum habebat clausulam anteferri et ante vacacionem collacionem facte primo
impetranti in forma gracie fuit facta insinuacio et inquisicio et puri-
ficacio condicionis et declaracio voluntatis quod ipse impetrans in forma
pauperum iure licet quia istis casibus decretum ligauit et fuit nullum
quidquid in contrarium factum fuit, hoc probatur in clementina 1 de concessione prebende cum
sua glossa et per ea que notat Iohannes Andree in regula si pauper super verbo inita
libro 6. Et ipse extra de concessione prebende super rubrica in addicione Iohannis Andree et
decretale nostre. eciam 1. in addicione Iohannis Andree et per ea que dicuntur de clausula
anteferri in c. auctoritate de concessione prebende libro 6 et in c. si apostolica et ibi
cum cum sua c. tu. et li. et in c. quia sepe et c. cum. quod de
prebendis cum similibus, et premissa procedunt vbi non fuisset alius collator
quam predicti prior et capitulum ordinarii. Sed quia in premisso casu
erat alius executor collator tamen nulla intimacio facta fuit
ideo vide quod dicetur in 3a questione. Pro declaracione predictorum nota quod vnum
commune est sciendum quod per istam formam pauperum quis habetur clausula ecclesie
si aliqua cura sit annexa etc. prouidetur eisdem etc. cum si non fuit

in sacris esto quod de consuetudine admittitur in litteris mentio non fiat ut patet
de preben. si propter. li. vi. Item si contineant dispensationem sacerdotium etc.
si per statutum contrarium non derogat. Si ergo statuta non tollantur per tali
forma non possit provideri in tali ecclesia. Secus si statutum vel
consuetudo non prohibeat contrarium sed iubet infra certum tempus promoveri secundum
no. per Jo. an. in c. et tam de preben. li. vi. super glo. in dum modo
in textu statuta tollantur secundum Jo. mo. videri potest hoc articulo re-
mittit ad idem quod no. c. ti. et li. tit. in illis in glo. et c.
et tam super a. glo. Item per istam formam non certatur huius unum
beneficium ut istud dicit Zhamfurt de classe in c. si propter clericos. Item
si impetrans in hac forma antequam per eam sit sibi provisum adeo adi-
piscatur beneficium per eam sibi non potest provideri ut est textus in c. ti.
et li. si paup. Item per hanc formam non providetur de hospitali
ut no. glo. in dicto c. si paup. per cle. iuas c. ti. Item sciendum
quod ista forma pauperum consuevit secundum diversitates regionum taxari.
quod non attendat certam summam. Jo. an. in proem. de conces. preben. in 6 secundum
dicit quod forma pauperum dicit quod non habet certam summam praescriptam
taxatam sed scribitur quod non excedat certam summam praescriptam taxatam
xxx florenorum in non curato et l. in curato et hoc in ytalia tempore eius prout
Exprimitur etiam in ista forma declaratio quod sibi volenti provideri
possit de maiori summa. Et datur tunc de facto [illegible] mensis
ad acceptandum ut hic no. Jo. an. in dicto c. si paup. in nota
Sed quare sit hec declaratio ut possit sibi conferri beneficium maioris
valoris. Cum hic non videtur dubium quod per talem formam potest provideri
de minori quia ad est dicere provideatur usque ad talem summam. Et non
tamen etiam de maiori provideri potest ut no. glo. c. ti. et li. c. quamvis
et in c. tam de non. c. ti. li. vi. Et aliud est dicere provideatur de
beneficio certi valoris quia tunc de maiori provideri non potest ut dicto
c. tam de no. textus secundum Jo. an. in dicto c. tam de non. Hanc etiam
non apponi quia sepe contra litteras apostolicas dicere tamen de non opponebant
tamen impetrantibus in dicta forma / vel dicatur secundum cum eo
apponi quia mandabatur illi provideri de beneficio secundum probitatem sue
merita et competenti infra certam summam ut c. si paup. per quod
videbatur de tenui quod esset non competenti provideri non posse et hoc placet
sibi et Jo. an. Ita dicit pluries se fore impetrantibus habere
certam summam simpliciter et determinate taxatam / quia tunc de pluri
vel maiori provideri non possit / Ro. tale beneficium inveniret / et
ideo dicit se nunquam talem formam vidisse. / Sed ponitur ibi usque
ut dicto c. quamvis vel dicitur quod non excedit summam / hoc etiam
repetit in spec. de concess. preben. super textu ut ibi dicit Jo. an. quod

alium nesciat salua declaracionem clara circa eius intentionis Item

au ipse pauper gaudeat gratia in predicta forma subicitur examini

per examinatores ad hoc deputatos et examinat de libris

si bene construit canit et leget Et voluit quod siltim dominus noster gratia

Sed quo ad partes gallicanas plus voluit tantum quam constructum

Ex quo ergo per ipsos examinatores approbatus est datur forma ad

inquisitores ut inquirat si est vite laudabilis et conversationis ho-

neste ut in cle. i. de eccl. preben. Et tunc provideat sibi de benefi°

suis probitatibus sue merita et hec omnia no. Jo. An. in dicto c. Si pauper in no.

An aut iste executor vocare debeat quorum interest respice ad no.

in cle. i. de offi. dele. Sed quia hodie ponitur ante decretum inhibitio

ne is qui conscribitur per formam prelibatam litteras insinuacionis et processus habitis

per easdem an attemptet aliquid de benefi° interim disponat Sale

dubitari an eo casu valeat collo facta per ordinarium ante insinuationem

et dicit Jo. An. in dicto c. Si pauper quod credit valere et prosequitur ad litteram

quod ponit Jo. An. in dicto loco ideo non scribo hec cum nichil addat

Sed adhuc dubito in dicta forma hodierna quod dicitur beneficium inclu-

sum in puerili gratia quod non exprimat valorem dignitatis cum dicta forma

habeat quod provideatur de benefi° non excedente summam certi valoris hec

enim non magis certa summa una quam alia est inclusa possit

dici quod quia apponitur dicta clausula circa eius intentionem et quod benefi°ium inclusum

isto casu esse illud quod implet summam litterarum quia illud non potest

ingerendum inveniri probatur ex quo ipsa sit taxavit quod de ma-

ri non providetur sed omnis alia summa inferior non dicatur inclusa

Ex qua deliberatione et declaratione voluntatis requirat et ponitur in

optione pauperis Secus esset si clausula illa non opponeretur quia tunc

esset in optione executoris et id quod sit ~~s.~~ s. dicitur quod an insinua-

tionem ordinarii collatoris collo videtur locum habere etiam in alio

collatore puto executore dato ad providendum in eodem loco quia

etiam ille ante insinuationem hanc manus ligatas non habebit

in dicta cle. j. de eccl. preben. cum sua glo. sit ergo cautus habens

ut non solum ordinario collatori vere in omnibus aliis hanc

insinuacionem fieri faciat

Rubrica de rebus locatis

Q[uerit]ur cum locatio ad longum tempus sit alienatio de re. et

non alie. c. nulli et ideo prohibita et ibidem et xii. q. ii

sine exceptione et sine iuris solemnitate fieri nequeat x. q. ii.

hoc ius quod dicatur longum tempus Ratio dubii diversa in hoc sen-

serunt glo. in cle. i. de re. et non alie. super verbo ad tempus Recitat

opi. de septemo et quinquemo et decemo et videtur sententie licet
non clare quod sit tempus x annorum Jo. cal. in c. quelibet ne pla
tus vices suas dicit quod tollit tenetur hoc esse arbitrium secundum en.
Solet tamen secundum eum hoc tempus limitari per constitutiones ordinatorum Et
ultimus quere sinodali constitutione canetur quod nullus platus vel rec
tor ecclesie presumat ultra quinquennium bona ecclesie sub pena
nullitate contractus alienare vel exponere secundum opinionem quelibet quod de
iure quam septennium sit longum tempus et in ultra illud fiat loca
tione sit alienato et sit sine solempnitate facta ne teneat per
iura predicta Contra predicta rector ecclesie locavit bona ecclesie
vii. ix. vel. x. annis ne oblig. sine solempnitate nisi dicta locatio pro
que ultra septennium a iure tenetur et ultra quinquennium ex constitutione predicta
non tenuit sit nulla pro toto tempore locationis dicte An vero pro
tempore excessivo tantum videtur quod nedum pro tempore excessivo sed
etiam pro toto tempore examinando utrumque et quod sit nulla solum
pro tempore excessivo videtur sentire glo. super verbo generes in c. ii. de donat.
que dicit quod sit primitus donatione etiam letatur id quod ultra licitum
est revocatur per l. Si quis argentum C. de donat. Idem notat glo.
super verbo revocari in c. aplice de donat. per l. si. liber ff. i. ff.
de iur. pat. quod plus est vt notat dicta glo. per c. Si quis de usur.
alio fine xii. q. ii. ubi glo. vr etiam hoc sentire et hoc idem
tamen videtur notat Jo. An. in c. quod quibusdam de fideiuss. videlicet
quod si ex frequentibus et singulis minimis contractus summa collata excesserit
gravari contingerit quod in eo in quo gravatur revocatum est hoc idem
sententie videtur goff. et hostiensis de donat. c. ii. Et idem hoc etiam per
goff. de hoc. que fuit a plato. pastoralis et etiam refert Jo.
An. in dicto c. ii. de donat. hoc etiam examinat Jo. An. in dicto c.
aplice qui refert ~~ibidem~~ idem sententie innocen. et goff. in Summa
de hoc que fi. a pla. in fi. et Barbr. in ven. xvi. dama que
hanc questionem prosequitur in dicto c. aplice de donat. cum glo. posuit
sphi. e. ti. c. ii. ar. pro et quod ⁋ pro ista parte allegatur quod pro donatio
que tamen facta non fuit ecclesia lesa tenuit non debuit per prospicere
quod gravatur infringi allegatur de donat. c. ii. et facit regula sed in lcme
li. vi. tamen in et quod dicitur in dubio idem in una parte gravat quod que
excedit revocabitur per dictum c. Si quis de summis per all. et per l.
sancimus § i. C. de donat. et ff de usuris. l. placuit et
indicatur l. cum et a quibus si quis habens ita refert
Jo. An. in dicto c. aplice ubi concludendo dicit tenendum
tamen glo. dicta c. alle. § que fuit lan. et hosti. in dicto c.

aplice vt etiã refert ibi. Jo an. di^t q sive sit vna sola sive
sint plures illud tm̃ et illud totũ in quo et p qd' gravata fuit
ecclia revocabit^r Idem a. simili et p omnia videt^r dici posse de
locatione p̃dcã facta ad longũ tpus qd solum id revocari debeat
q excedit. i. revocet^r locatio pro ptempe p lito de iure cõi vel
sm̃ decim ↄstitutionẽ non revocet^r ↄtribus p̃dcis facit ad hoc qr
tpra dce locatõis trimt pseparabilia in quibus vtile pinutile vi
ciatur ut in r^a. vtile de re iur. li. vi. pro pte alia pot dici q
dicta locatio pro toto tpre debeat revocari ymo sit p omi tpre nlla
vnde dama in dco ~~de donatoibꝫ~~ q de diu'sis donationibꝫ p quas
sint meitas ecc^a gravat^r Pro ista pte arguens tenet q de singu
lis detrahit^r p. l. si totas. ff. de in offi dona. Ad istum l. vudit
et Jo an. in c. ppt' de donat' sup glo. i. vbi dicit q si sint ples
donatões in offitiose facte revocat^r postiorẽ p q appet moffitio
sitas. a p'rio temerit Cum eni sm̃ eu vltima donatio pse co
siderata non valet gravare ecciam sic nec pma. Sed gravat^r
ex omnibus sint considerat ergo de omnibus fetus si ad eu pueniret
et vti cepit ut ibi. Item vicarius epi non dat yconomum q
iste actus non spectat ad iurisdictonẽ contenciosam que ↄ̃s trāsit
in vicariũ de offi vica. c. i. et ii. li. vi. Nec prodest pma vel
assensus pcii quia iste actus non habet fieri cu ptibus ymo
ptes s. ecctie que petiuit se institui michil hnt se intromitte^re de
post et no spectat ad eos ymo prohibet^r a iure de elec. avari
cie li. vi. nec pdest instrm vicariatꝰ productũ vbi est expressum
q possit dare yconomũ i quacuqꝫ ecca Nam aut intelligit^r
de ecc^a non vacante aut vacante de non vacante non pot
intelligi Nam i hns p'mo loco spectat ad mistratio ad prelatũ
sm̃ eo vemete Si de vacante et tũc intelligi debet sm̃ nam
videt ad custodiend' fructus vt dco. c. cu vos de offi or. no ad
agend. ut ibi. glo. go no ad possessioñ ecc^e repetend'. Nec
pdest q vicarius dedit maiorem ptatem dco yconimo quia
non potat cu solu hret in mandat dare yconimũ qd' intelligi^r
sm̃ nam sui que est vt custodiat fructus non aut agat qr
man^ta sunt stricti iur ↄ iste yconimꝰ datus ecc^e vacati no habet
possione ecc^e quia bonoꝝ sdm̃ fous custos non pot age^r ul rem
ecc^e in iudiciũ deduce sicut iacente hereditatem non possidet
ipa hereditas nec alius p ea vt l. i. §. stenola Si quis in
testa. h' no. glo. de offi or. c. cu vos et facit. a. b. di. qm
vbi simpl' dicit^r de fruct fruct xii q. ii illud nec mirũ
cũ vacãte sede non possit. agi. vel ligari ne se. vac. c. i. et fi.

vide p'rim hic i vbi alle. sep... de h...

al' poss

vtrobiqꝫ. no.

vtrobiq no. Ite licet aliquis detineat ecclesiam parrochialem nomine dicit possidere prebendam eccl. vt no. Jo. An. de arbi. c. contra sup verbo sublato. Ite yconomus deputatus ad custodiam fructuum non habet administracionem spiritualia nec possidet nec gubernat ecclesiam et ideo de possessione ecclesie intromittere se non pot. Aliud est custodire fructus aliud regere vel possidere ecclesiam. Ite non potuit facere procuratorem an lite contestata quia racione officii et nomine alieno agit et ita dixit in ma. .s. ycono-nomatus nomine hoc aut de iure fieri non pot et maxime cum sit eius industria electa de offi. dele. c. fi. et l. neque de procur. Et sic dicitur in executore qui non pot an lite contestata ad iudicia facere procuratorem vt no. Jo. An. id quod pauperibus in. xvij. q. de epi. et cle. hoc est generaliter in hiis qui alieno nomine agunt vt pz in hiis que no. spe. de procure. § ratione. quia pro iste qui fuit constitutus fat. l. iubemus. C. de sacro sanc. ec. Ite yconomus qui habet nudam retentionem et custodiam fructuum et qui nomine alieno non suo administrat etiam si possessionem perdit non repetet pro parte domino nisi sit colonus qui de iectus pro parte domino non repetit possessionem ita no. glo. xij. q. i. in summa alle. de vi et vi. ar. cum fundus ff. si possessio ecclesie est turbata yconomus prius agat

Alleg. lxxxij. de dilationibus

1 In causa matrimoniali et defensoris matrimonii lite contestata et datis dilacionibus ad probandum partibus et productis examinatis et publicatis testibus hinc inde reus contra testes actoris infra terminum statutum ad opponendum hinc inde obicit contra testes actoris crimina et defectus ad repellendum eos a testimonio id est vt fides illis non adhibeatur et ad probandum crimina et defectus testes produxit iurari et examinare fecit cum quorum publicacionem actor petit a iudice sibi statui terminum ad probandum testes suos bone fame et immunes a dictis criminibus et defectibus iudex per primam secundam et terciam dilacionem statuit terminum ad predicta infra quas dilaciones actor produxit et iurari fecit duos testes et decursis dilacionibus dictis et ipsis testibus et non examinatis petit ipse actor a iudice cum solempnitate legali sibi statui iiij.am dilacionem ad predicta probandum Reus contra dicit dicens hoc non debere fieri Pro parte actoris quod fiat. alle. c. vlt. extra de testi. et c. in causis que disponunt dilacionem dari si petatur cum solempnitate Ex adverso videtur illa. c. quod non probatur nam fiunt in

debet quarta dilatio dari qn testes producti in aliis dilationibus sunt examinati et non publicati. Nam tex dicit quod in solepnitate legali inter- cepta testium non fuerint publicati, ergo presuppo. tex examinatos fuisse vel publicari non potuisset. Ubi ergo non sunt examinati non habet locum dicta iura. Secundo non quarta dilatio quia iudex non debet dare quartam dilationem immo nec terciam nec secundam si videt in precedenti dilatione sufficienter esse probatum. Nam esset superflua que superfluitas vitanda in processu decr. et c. pba. c. n. et ob hanc causam debet refrenare multitudinem testium ut in c. significaverit de test. et hoc bene potest iudex vide. ampublicationes ... testes inducti publicati sunt cum eos examinat et penes se dicta eorum retinet. Item allegat quod iudex statuat termini ipsi actori ad faciendum deponere testes productos infra tertia dilationem per decreti litteras iudicis officium committere de app. significante. Vel saltem tali dila- tione durante non potest peti vel dari dilatio predicta. Item dicebat hoc esse expeditum per c. sepe de verbo. sig. que vult quod in causis sumariis ut est matrimonialis c. dispendiosam de iudi. iudex amputet dilationum materiam. Sed si concedit. i. n. m. et m. dilatio non esset quid amputari posset. Ita tamen vult illa cum in non sumariis non dicit ut dicto c. vult tamen et multo ut sit litium certus finis ut in c. dilect. de testi. ubi moderatur dilatio et testium hincinde. Item alt. quod licet quarta dilatio petita cum solempnitate legali concedi debeat in negocio principali et ita loquitur dicte decr. ult. 3arum et in cans. tamen ad probandum exceptionem vel defensionem emergentem et que sunt principalis non respiciunt non datur talis dilatio alias non esset litium finis si super quolibet articulo probando i. n. m. m. dilatio daretur. Item dicebat quod sola solepnita- tis legalis non sufficit ad quartam dilationem nisi concurrat etiam ea que concurrere debent ut detur n. et m. dilatio ut ultra ea dicta solepnitas legalis. Item alt. quod qn datur quarta alle. non potest nominari nomine testes produci de novat quae omnes debent detheteur. Ut idem inducit ff de iure pat. si libertus § ult. Hec tamen in precedenti questione non cadit quia posset detrahi de singulis locutionibus quia non cogit materie locationis que quelibet animum requirit integrum et ideo decrevit totum me te- notum. Item licet dicta locatio facta sit p. viii. xp. ult.

Vide viii folio et vide etiam sig. tale

anus et pensio sit distincta p singulis dictorum annorum tamen propter
connexitate si in parte opressimo viciatur locatio deinde super toto vi
ciari. non pot esse quod in quinquennio colliget totus fructus que
non colliget postea in toto residuo tempore puta si esset
silva cedua in dictis bonis locatis item pot esse quod toti
fructus colliguntur in uno anno qui non recoliguntur in quin
quennio item patet exemplum in silvis et vineis de novo plantatis
item secundum consuetudinem ytalie terre p uno anno seminantur
et fructus alio anno. Unde expedit possessoris habere locatum
magis dispari numero annorum quam impari. Et sic propter pluralitatem
annorum vel minoribus sit pensio quolibet anno propter conexitatem. ergo
connexitate si in parte temporis viciatur in totum viciatur ut l. cum
eidem et ff de solut. instit. ff de edi. edic. Nam creditor non
accepisset p tanto vel forte vel forte non transegisset nisi p
toto tempore ut dictum l. cum eidem et ff de solut. l. sequitur alia
sicut quod etiam aptius deducitur ubi cum duo fundi fuit dati
in solutum quia uno evicto totum resolvitur ff de in diem adiec.
l. quod aut : § fi. et l. quod si uno. nec obstat predictis C. de trans.
l. si compulsis quia ibi locum non cum transactio fuit facta
super diversis capitulis separatis hic autem fructus et cultura
omnium annorum dicuntur esse connexe ergo ut ff. de mino. l. ex s.
ex causa et sic non potest separatio utilis ab inutili
Non ab. iura illius que § alle. est in contrarium Nec obstat predictis
dictum l. sancimus C. de donat. Nam licet non valeat do
natio in eo quod est ultra legitimam summam et ex hoc non leditur
nec donatus nec donatarius donans non quia in nullo tamen
donatarius non quia quod sibi acquirit licet minus ista venire
fiat. glo. l. si decem locata ff de verbo. ob. l. i. § stipulati
Ex predictis apparet dictam quod totum fore p omni tempore nullum et
ita bar. consuluit. Idem disputando tenuit d. nicolaus
Alex. de puteo legum doc. Nec obstat predictis quia § cum de
arbi. cum tempore et de preben. dilectus et c. nisi quia ibi
fuerunt plura c. separata sicut in questione proposita aliquid
sicut locata ubi non constat que fuit prima donatio sic d
ecce in questione nostra non apparet quis fuit prius vel
secundus quia totum simul et connexum ut predixi

Nalle° lxxvj de procurato

Non valuit actus factus per Mathem procurator no(m)i(n)e yco
nomi tam i(n) p(ro)ponenda exc(e)p(ti)o(n)e q(ua)m possor(ia) possoriy q(ua)m in
exhibenda petitione sup(er) petitorio et possorio q(uia) in exhibenda
petitione sup(er) petitorio et possorio quia no(n) p(ro)dux(it) mandatu(m)
suu(m) nec ycono(m)matus et fuit in t(em)p(o)re oppositum Ex hoc
sequit(ur) q(uod) positio(n)es he(n)t(ur) pro no(n) factis et petitio sua habe(tur)
q(uod) non exhibita q(uia) no(n) facit et in(de) l(itis) c(ontestati)o facta e(st) patet in
iure de ele(ctione) no(n) rest(ituenda) (com)petit(ur) Et facit ad hoc q(uod) non p(ro)duxit
mandatu(m) vicariat(us) tu(n)c vigore fecerat yconomu(m) nec
p(ro)dest p(ro)ductio facta p(er) aliu(m) p(ro)cur(atorem) in alio actu in q(u)o eat
p(ro)cur(ator) f(rate)r Mathens (con)t(ra) ad aliud fine et in alia p(ar)te p(ro)duxit
et actus tu(n)c non op(er)atur ult(ra) (con)fessum de or. cog. c. y
Nam et in foro eccl(es)iastico sunt s(er)vanda iura municipalia
municipalia laicor(um) etia(m) p(er) cl(er)icos si non sunt inhonesta
et sic sunt s(er)vand(a) secu(n)d(u)m no(bis) bar(tolus) in l. cuctos p(o)p(u)los i q. vi. viij
calu(m)pnia non facit sed in instru(m)e(n)tu(m) ycono(m)mat(us) p(ro)ducto(s)
quia sine testibus et solempnitatib(us) debitis in instrument(is)
publicis p(e)r q(uo)d regulare est q(uod) no(n) stat(ur) instro sine testib(us)
in aut(entica) de fi(de) instru(m)(entorum) § Si q(ui)s ergo et § sed et si q(ui)s
et § si vero j Speciale est in actis iudicialib(us) de p(ro)bat(ionibus)
q(uonia)m (con)t(ra) n(o)s(tr)a (ex)(ce)p(ti)o(ne) de p(rae)s(um)p(ti)o(nibus) ad audiam ic de deputare
yconomu(m) eccl(es)ie no(n) est actus iudiciarius sicut n(ec) q(ui)s fre
bu(s)ficiu(m) quia no(n) habet fieri in iudicio (con)tentioso sed ex
suo officio de offi(cio) or(dinarii) tu(m) nob(is) Unde ea que fiunt p(rese)ntib(us)
(ut) p(ar)t(ibus) absentib(us) no(n) sunt passiu(m) Unde de legato (con)t(ra) sub de leg(a)t(i)o
non dicu(n)t(ur) acta iudicij Un(de) no(n) p(ro)ban(tu)r sine testib(us) ar(gumentum)
p(er) s(u)mmo in c. q(uonia)m contra de p(ro)bat(ionibus) et c. ad audiam de p(rae)s(um)p(ti)o(nibus)
Unde in sententia diffinitiva in lit(ter)is q(uonia)m et in(ter)locutor(iis) teni(tu)r
apponu(n)t(ur) testes ut no(tat) Jo(hannes) An(dreae) in d(i)c(t)o c. q(uonia)m sup(er) glo(ssa)
in (fine) Ite(m) act(us) sine testib(us) non credit(ur) nisi sint s(cri)pta p(er) no(tarium)
ad hoc deputatu(m) ut no(tat) in d(i)c(t)o c. q(uonia)m q(uod) non apparet
in casu n(ost)ro Item solu(m) in forensibus act(ibus) stat(ur) sine testib(us)

et tunc si fuerit pariter apud acta requirunt testes ut probat
de probat. cum. nec ob. l. in donationibus C. de donat. Ita ut
ibi no. glo. illud intelligitur quod testes se non subscribant Tabel
lio autem eorum nomina debet subscribere Item textus in dicto casu videtur
requirere subscriptionem principalis de cuius commodo agitur donatio
quod scriptura forensis propter insinuationem que necesse fit in iudicio
Ideo non mirum si sine testibus non valet in iudicio Etiam
illa que insinuationem non requirunt quia sunt post insinuationem
hoc ibi ¶ Item non fuit data littera in commonitorio ad commoni
tionem Unde ante illud officium non potuit procedere quod probatur
a simili quia iudex delegatus ante presentationem litterarum non
recipit iurisdictionem de app. super eo. ii. nec procurator ante mandati
receptionem ut no. in compositione. de elect. c. i. et archi. c. iiii. de
procur. li. vi. et ff. de ti. § i. ff. quid si procurator et hoc glo.
in cle. i. de ti. et procurator et cum littere principales compliceantur non
sufficit aliter stare l. i. in fi. et ibi no. ff. de exhibendo empt.
quia in initio requiritur mandatum speciale nec post actum
initum ratum haberi l. fi. et ibi p. et Cy. Item libelli non
dum definiti non videntur affirmate et reintegrari non
videtur facere effectum. Nam commissio facta per legatum alterius si re
integra moriatur expirat de off. de le. quamvis li. vi. | a pri
commendari ut no. Hosti. in dicto. in causis ¶ Item allegatur quod dicta (hic [illegible] alle / prescriptionem)
dilatio dari non debet Nam in termino dato actori ad probandum
dictum termino conti testes rei reus paratus probare quod nolebat quod
dicti testes essent male fame Probare paratus illos esse bone
fame ut no. in c. cum appellaret de accusat. et si plus sua
defensio non aufferebatur ¶ Unde hoc non fuit Postea
non poterat petere dilationem per se ad probandum eos esse bone fame
quia hoc non requiritur iure tantum sed bene est tantum
iure quod possit reprobare personas testium actoris ut dicto c. dilecti
vel reprobare dicta defectu per indirectum ut c. series et c. presente
note de testi. et licet iudex talem dilationem assignaverit
in causa criminali ¶ Pro prima secunda et tertia fecit instantiam et non
assignavit partem et non reprimit si primo assignavit quo et
iterato dedit quare ut no. in c. fi. de rescrip. Replicabitur
quod parte actoris per ordinem ad premium dicebat quod c. in causis

m

et vlt 3a non recepit illum intellectum nec est glo vel doc
qui illa ita exponat et talis intellectus facte absurdum sequeretur
quod iura concedent quartam dilatonem in casu magis odioso et pe-
riculoso et denegarent in casu magis fauorabili et fauorabili non
odiosum et periculum emergit isto casu propter subornationem testium
Nam publicatis testibus est verum non pot. qui petit
quartam dilationem hoc petat quia peritatis testibus sit probatum
vel non probatum et volet subornationem nouorum testium hic ipsae
Nec obstat quod dicitur de forma iuramenti etc Nam ille tex. sit fuit
locutus est verisimile quod in prima 2a et 3a aliqui testes fuerint ex-
aminati non tamen conclusit 4a dilatonem vbi non fuissent examinati
quia illud fuisset absurdum vt dictum est Vnde tali casu quo
non fuerunt examinati dabitur 4a dilatio sine tali iuramento
et est verisimile quod non in c. attendentes de purg. can. licet enim
forma iuramenti purgationis sit vt purgandus iuret se non
commisisse et compurgatores iurent se credere eum innocentem tamen
si defectus natalium veniet in purgatione reus iurabit se
credere fore legitimum et peruertetur forma isto casu vt not. in
dicto c. propter materiam Nam iurando se vere esse filium talis
subiret anceps periurium quia hoc se vere scire non posset
Idem est in similibus Nam licet canones precedentes ad electionem
per formam scrutinii debeant assumere tres de collegio fide
dignos qui vota cunctorum diligenter inquirant et est hoc
de substantialibus forme Si tamen in casu non sint nisi duo canonici
non seruabitur illud propter defectum non ut not. in c. quia propter
de elect. eodem modo licet deficiens in probatione obiectorum contra
personam electi sit suspensus termino beneficiorum ecclesiasticorum tamen
si obiciens non habens beneficia alias puniretur vt not. inno. c. i.
de elect. li. vi. Vel possit dici quod posset etiam illo casu prestari
iuramentum predictum quod testibus non examinatis tale iuramentum conuincit vel tale
quod isti stant simul non fore testes examinatos et non peruenisse
eorum dicta vt de se patet ¶ Preterea illud iuramentum quod non sint perue-
ntum intelligitur tantum de testibus productis contra aduersarium vt ibi no.
inno. Vnde licet in hoc casu examinatis non sint examinati testes
actoris est iurare potest dictum testium non fuisse peruentum ad
rem que assignabatur per intellectum dictorum dec. Fundatur quod casu

thet non appbat pbatio qo dicebat negal non posse qr trz
dilacom Et tn dicebat debet p° examinare pductos vt
videat si pbat et tunc deneget si non pbat concedat Rndet
h° non esse iure cautum et sequeret ex hoc qr si in pa dilatoe pduxi
duos testes iudex non dz recipe plures donec illi examinent
qr vt iudex debet plures testes recipe si pducti sufficient p
bat Et h° tn nec dicit nisi effrenata multitudo pducet qr non
est dicta tam vera qr solu duo sit pducti fat ad h° qr no in spe.
de testi. § restet. vi. sz quo vbi appareat no difficili fi effre
natam testium et tunc demum cum mult est magna Item cu ples
sint arti in ca forte ne forte p duos testes pductos vbi z°
volo pbac solu vnum c. qr alia ignorat et p pductos valo
pbac alia c. Pz qr non pt merito denegac 2° dilatoz exceptio
tu qr illi duo possent pbac Item qr non est tutum pti duos
solu pduc qui forte non concordabunt vel forte vnus eoz
repelleret aliqua exceptione Ite cum acta pduxit et examina
fuit vi testes et reus pduxit suos sup dicto iurio si iu
dex videt qr illi vi testes actoris pbarent deb dare 2° dilaz
pdere. non ob qr sint duo pducti vz qr pba° dictoz p pte
rei non sufficeret nec tolleret pbacom vi actoris Qz debent
esse tamq tres vel ples iuxta no. in c. in pñcia de testi.
Ad id qd dicebat qr dilatoe pdem iudicis offm quiescit Rndet
qr id verz cca ea que impediret turbaret vl implicaret actu
explicitu in dilatoe sz non alia q°nca Vn si iudex assignet
tm ptibus ad pbac in ca et dilatoe pdem alter pcium aliqd
attemptauit contra pendente lite vel pt altius nulli dubium qr
iudex pt officium suum impend° cca inouac attemptatoz
non obstante dilatoe pedencia tenere pdco Qz dcrum pdco no
va dilato vt pducant alii testes et recepto alioz testium
non turbat vel impedit effcm dilatois statute ad faciendum
examinari ymo tendit ad id et est accelerato litis vt illis
examinatis alios examinet pt° Et ad id qd dicebat qr pdem
vna dilatoe non debeat dari alia dilato sic vt pendem examinae
testium pductoz in vna dilatoe non dz dari alia dila° vt idem
iuris sit in pncli. qd in accessorio cum examinato sit accessoria
ad ipam dilatoz Rndet hec oe mala argumenta et dissplez
illa pdem pa dila° pnt testes pduci et ideo non est danda alia

qr suppletiua aio q3 illa in fcurpa licet testes examinent no prit
aly testes pduci sine nona dilacoe. Sed licet sit statut tn ad
producendum examinau testes tn ista dilatio est plus sine q statuta
hoc dila° solu fom respiciat. vn i dic statut prit examinari
et nulla qtur stu iuris disp° de dilacoe nam p solu ma tu corp
sat sfory e dilacou date ad pbad. et sic no impediet cursu cause
d alys que st iuris sit p ea que sunt iur. no impediunt ea
que st fcti. vn licet de iure p9 app° adiect° sit ligata manus
iudicis et iurisdic° d supiorz tnsfusa. tn h° no obstan prit taxari
expens qr h° fcti est. et e dila° q dep° al pe° fini ca q° nom.
i. s. pepe. de app. ad ele. pepe. de v. sig. Ad h° p° q ne dt
q amputet de iure dilaciones necessaria a iure. i. una. 2a 3a sut
d q st statuat p dilacoe paucos dies qm i alys vl mitigd
vbi alt° de iure y adi de re iud. q ad ysultacon. de
app. cu sit eu ex. Al bn sciend iur. iudex auferre no pt. ydm
di de hys. de re. iur. sed illu li. vi. alo tollentur defensiones necessarie quod
si no potui here testes in tcia dilacone. et allegare denegaret quarta que solu
isto casu concedit pz q tolletur defensio et pbatio q de illa phibz ibi
nay sic tn iudex lites abrevaret et nec esset sanus intellectus intellige
q si in summariys nay habet locum quarta dilacio cum illa in summarys
sicud in alys abnegare pt impedimentum q q in pma 2a et 3a dilacoe
no potuit here testes necessarios ad pbandum quos modo hre pt in quarta
dilacoe et ita in illis sumariis nec est pbabiliz sicut in alys ymo magis
quia sunt fauorabiliores psertim in materia nichil qualis est pdcta
in qua eciam publicatio attestacionibz ymo et litis cont° prius testes pduci
ut vitas plena pbetur. ffortius ergo et facilius dari debet ad id quarta
dilacio et minus ledit hec regulas iuris. Item si dicetur dilaciones
istam esse amputandam in summarys debuisset iudex amputare dilacoem
dandam ad pbandum adiosam excepcoem cont° testes. sed ex quo illa non
fuit amputata absurdum esset q amputaret dilacio ad se defendend
ab obiectibz cont° illa. Ad id qd dicebat° q quarta dilacio habebat
locu in negocio pncipali et no in excep. Respondet° q ille dicunt indistincte
loquunt° et sic generalit intelligende. Item dicebat° q erat questio spec.
de testi et qualit. v. si eum sup. ibi arguit q et cont sedm v mil ha
et ibi jo. sup dcis vbis dicit q quarta dilacio habet locum in excep. pempt
ab idemptitate racionis. secus in dilatorys. ista aut exceptio repbatoria
testium est pempt saltem p obliquum q illa pbata aufertur pbacio et
admittitur cont° eam sortitur nam eandem quia actor et rei
equa debet esse condicio. et sic se habet excep. cont° testes. Ad id qd
dicitur q sola solempnitas legalis non suffi. Respondet° q quidqd requirit°
in pma 2a et 3a in quarta hec non est necessaria in qua ppalo est
observata solempnitas legalis illa concedat°. vnde istud inrancatur

excludit omnes presumptiones contrarias et probat me fuisse impeditum
in habendo illos testes quos volo modo producere/ Unde et bene esset providendum
in ista quarta dilatione sic concessa invenimus ordinem que in prima 2a et 3a
Sed pone isto casu et per mult. dilat. a iure et ita habet communis petitio
in inditiis/ Et intelligo me non posse habere non quia fuerim impeditus
ex officio meo vel contumatia ipsorum testium quia isto casu non competit
sed millesima daretur ut nota in dicta decre. ultima. et ff. bu. in l. j. C. de
dila. Sed intelligo me habere non potuisse quia forte erant absentes
vel extrom. vel emmo si et presencialiter in civitate vel huiusmodi. et modo
sunt presentes et liberi et ydonei ut sic dicta intelligo impeditum per quod dat. tertia
vel millesima et impedimentum per quod datur C. dilatio cum solempnitate legali
alias absurdum datur videtur dari millesima impedito sine solempnitate legali
Ad id quod dicebatur quod in quarta non poterat produci non nominati ante Rndetur
hoc non esse verum nec iure cavetur nec in communi usu seu petitione receptum
vel posset esse verum ubi plures fuerunt nominati in precedenti dilatione qui
examinati sed ibi fuerunt nominati istud non potest habere locum Item non esset equum
sic dicere nam forte ideo non nominavit quia erant absentes et non
putabat illos redituros sed a casu redierunt Ad ultimum rndetur quod
immo si vis me probare male fame licet michi probare bone fame
idem in si. ut no. glo. in c. exhibita de accu. et in c. cum oporteat
eo. ti. non unde licet potuerim probare pendente probatione tua ad probandum
contra me hoc bene intelligo quia non licet actori quod reo non licet. tamen
nil obstat quominus dat habere dilationem meam ad probandum questionem
ante testium publicationem que postea fieri non posset nisi per indirecto
ut de. l. de testi. Et licet sint illa remedia replicare de flo. hoc est
durum et difficile et aliquando impossibile. tamen via facilis et prompta auferri
non debet quia nulla spes defensionis auferenda est. et maxime
contra excep. odiosas quia odia restringi et de regu. iu. l. odia li. vj.

Rubrica lxxxiij. de conse. ecc. vel altaris.

Ecclesia ubi est sepultus paganus non potest consecrari nec ibi
misse celebrari sed iactari foras de conse. d. j. Ecclesia. Item
non potest consecrari ecclesia ubi cadavera infidelium fuerunt sepulta nisi
primo evulsis vel rasis corporibus. vel rasis parietibus de conse.
d. j. c. Sed quid si christiani erant qui fuerunt sepulti nunquid
poterit ecclesia consecrari videtur quod sic quia dictus textus videtur loqui
de cadaveribus infidelium et est ratio quia illis non communicamus vivis
ergo nec mortuis que ratio cessat in christianis. Et licet tamen christiani
in ecclesia sepeliri non debeant ut c. nullus xiij. q. ij. hoc non est ex
dicta causa sed propter eminentiam ecclesie et puritatem et reverentiam

Unde cum corpora que ante consecrationem fuerint sepulti cessat hoc et ideo consecrari
non debent ecclesie. videtur contrarium in c. ecclesia de conse. di. i. ubi dicitur quod si
post consecrationem fuerint sepulti tamen possunt misse celebrari, unde patet
cadavera posse sepeliri in ecclesia consecrata. videtur quod non quia
prohibetur ecclesia consecrari ubi sepulta fuerint alia cadavera de conse.
di. i. c. ecclesia et c. se. quia post consecrationem non debent ibi sepeliri
a paritate rationis. Sed illa c. videntur loqui de cadaveribus
infidelium non de christianis et quod de uno prohibetur de alio concedi
videtur. Contraria vero sententia glo. in illa c. ecclesia quod cadavera
paganorum possint ibi sepeliri in ea quod dicit mulierem pregnantem
sepeliendam in ecclesia secundum aliquos. Et dico quod debet quod consueverunt
ventrem aperiri et fetus quod contrarium sepeliri. s. ut mulier pregnans
in ecclesia sepeliri et hostia consecrata de conse. etc. Sed an sit ius quod si
mulier dicit quod si constat fetum mortuum pregnans mulier pregnans
in ecclesia sepeliri alias debet aperiri et baptizari de contrario vero
ipse fuit per hunc textum in dicto c. ecclesia in principio. Ubi dicit quod si post
consecrationem cadavera fuerant sepulta possunt misse celebrari si fue-
runt tamen christiani sepulti fuerint quia cessat ratio prohibitionis et quia
non contaminant vivi nec mortui. Sequitur ergo possunt fieri in ecclesia
quia quoque permittit missas celebrari si post consecrationem fuerint sepulti
non liceat quod corpora etiam infidelium non debeant sepeliri in ecclesia
bene nota hoc in summa de immu. ec. § in quibus et ad quos
debet fieri nec infra ecclesiam et quod in ecclesia non debeat sepeliri nisi fuerint
episcopi aut abbates aut digni presbiteri aut fideles laici. xiii.
q. ii. nullus. ubi dicit textus intelligit quod de laico fideli. xii. per quem
miracula fiant a fideli vel virtute alii de quibus laici fideli et
in dignitate constituto sicut comite rege domino imperatore vel
a sancto de sancto silva glo. in dicto c. nullus videtur intelligi de
fideli patrono vel in maiori decessit. Item advertendum quod sicut non
licet consecrare ecclesiam in qua infidelium corpora fuerint sepulta
sic nec missas celebrare. Sed quid si post consecrationem sepeliuntur
deinde cadavera numquid sunt exhumanda. videtur quod sic a paritate
rationis contraria sicut ante consecrationem debent evelli corpora
ut possit consecrari ita et post consecrationem si postea sepeliuntur
debent exhumari a paritate rationis. contraria vero quare post consecrationem
ecclesia talis tutior est ut nota glo. in dicto c. ecclesia quia cum semel ecclesia
consecrata est vivus non contaminat nec mortuus que vero est in sepulcris
post consecrationem. Et ut hec sententia textus in dicto c. ecclesia in eo

q̄ dicit missas celebrare non licet vbi cadauera post consecrationem
fuerint sepulta pari ratione ergo et exhumari vt possint officia
celebrari. Sed quid de cadaueribus christianorum videtur quod non. Quid
si sepulta sunt cadauera infantium non baptizatorum. Idem quod de
infidelibus dictum est. Secundo quid si ibi sunt dispersa talia ossa infantium
ab aliis non debent exhumari vt possint officia celebrari. Sed
quid de cadaueribus christianorum de sepulturis sacris. Respondeo aut
sepulti sunt post consecrationem aut ante. Si post non debent exhumari
de sepulturis c. aut. ff. vel poterit esse ecclesia reconciliada. Si ante
non debet ibi ecclesia consecrari quia licet corpora non debeant
exhumari vbi sunt primo posita quia parum confert quod illi sunt
infideles. ff. et licet in ecclesia tollerentur propter impotentiam et non con
secrata sunt exhumanda alias in ecclesia non possit celebrari
et multa post factum tollerantur que ante factum prohibentur extra
in summa de consecratione ecclesie. Sed an sit quid si mulier pregnans prop-
terea quod si corpora sepulta sunt sana non exhumanda sed posset
ecclesia consecrari sine exhumatione in eo quod facit dubium solum quod
est pregnans. Et dicitur quod etiam si pregnans sepulta sit potest consecrari
sine exhumatione ergo videtur tamen quod possunt exhumari corpora tali
causa. Item cimiteria in quibus corpora paganorum sepulta
sunt non debent consecrari de consecratione di. i. ecclesias et c. ecclesiam
non est in summa de consecratione ecclesie. Sed et an sit iteranda celebratio
in ossis infidelium que appellantur ossa eius dicte. Dicunt abecta
etiam autem. ar. iii. c. ii. et ecclesias de consecratione di. i. super verbo fideles
dicit datur intelligi quod quando ecclesia est consecranda post pauimentum
est mutandum et si sunt ibi corpora infidelium euellantur secundum
hugo.

Capitulum lxxxiiii de concessione prebenda.

Dominus papa gratiose concessit episcopo florentino ad ipsius suppli
cationem reseruandi collationem sue ea vice dispositioni ante
a parte quatuor beneficia ecclesiastica et si dignitates et personatus existant
et curam habeant animarum et ad ea conferre in quibus per electionem assumi
etiam si dignitates huiusmodi in collegiatis ecclesiis principales exi
stant quorum singulorum beneficiorum fructus redditus et prouentus
si cum cura lx si sine cura xl florenorum auri secundum taxationem decime
va. an non excedunt quatuor personis ydoneis quas du
xerit eligendas. Si quo tempore reseruationis huiusmodi in ciuitate
vel diocesi florentinis quod (?) in ecclesia kathedrali non existant
vacabunt vel cum vacauerunt quod dicte persone per se aut procuratores
suos infra vnius mensis spacium postquam eis vel eorum procuratoribus vacatio
illorum innotuerit duxerit acceptanda singula eorum videlicet eorum

bn̄ficiorum ipsarum personarum singulis post acceptacionem eorundem cum suis
cum omnibus iuribus et pertinenciis suis inhibendo quorum sunt
sedibus Episcopis florenti cum erunt pro tempore ac illi vel illis ad
quos vel ad quos in Ciuitate et diocesi predictis eorundem bn̄ficiorum
collacio prouisio presentacio electio seu quevis alia disposicio pertinet
vel diuisim ne de eisdem beneficiis interim eciam ante ac-
ceptacionem eandem nisi postquam eis constiterit quod persone vel eorum
procuratores predicta illa noluerint acceptare disponere quo presumat
ad conferendum eciam mitte predicta singulis eorum personis per acceptacionem
eorundem singula bn̄ficia supradicta cum omnibus iuribus et pertinenciis
suis sibique prouidendo de illis ac inducendo personas ipsas vel
eorum procuratores in corporalem possessionem etc. Cum clausulis consuetis non obstantibus
et cum decretis subsequentibus irritanti Ammonitionem pontificis Gregorii xi anno primo Kl.
Madii dicitur cum in predictis non includantur bn̄ficia specialiter
apostolice reservata ac que reservatorum generaliter seu bn̄ficia specialiter sedi
ea seu bn̄ficia ad sedem apostolicam deuoluta secundum statuta Lateranensis
concilii Secundo queritur utrumque in dictis non includuntur
bn̄ficia que spectant ad presentacionem patronorum laicorum Tercio de modo
in Curia de iure cum de quibus in c. presenti de preben. li. vi. et c.
in alleg. c. non includuntur in dictis non possunt reservari vel
conferri per Episcopum vigore dicte gracie p. c. licet de preben. li. vi. Et ca
cancia debeant per papam conferri infra mensem a die vacacionis va
redit ad ordinarios collo inquid post dictum mensem vigore dicte
gracie Episcopus potuerit conferre et reservare Videtur quod sic de iure cum
quia verum est quod vacant et non vacant in Curia et cessat impe
dimentum ad hoc optime quod no. glo. Et queritur que vult quod licet
opcio non sit locum in beneficiis vacantibus in Curia sit locum in ipsis
post mensem si papa non contulit Secundo queritur cum persone
nominate per Episcopum predictum habeant tempus mensis ad acceptandum
et talia beneficia in Curia ibi vacent per mensem et non recurrunt
nisi post mensem inquid post mensem poterunt tales persone
electe per Episcopum acceptare tale bn̄ficium sic reversum ad ordinarium
Respondeo puto quod sic quia tunc de novo in partibus censentur vacare et
tunc incipit mensis currere sicut et ordinario computatur in vi
mensibus datis eidem ad conferendum deinde mensis datus ipse sic in
impetrati eadem racione De bn̄ficiis specialiter reservatis
dubium videtur quod si sunt summo pontifici specialiter reservata non
licet alteri manum apponere quia ea que sunt specialiter reservata

alys inhibe vr q̄s sunt sum̄o potifici spāle reservata sy ccm
fat q̄ q̄ogno ppa ccedit q̄ p ancto᷑ suam ē reservet et ostrat
q̄ i tlioi reservatoribȝ sibi soli prudicat late debeat in suptivo pri
legiu q̄ eu cum ē l. potuit aptius dicē. ctia in matia impetratuī
bnficia vt no glo in c. si de bnficio sup v̄bo siue ad nat de
p̄ben et de pacto suo tum reservat ctus debet esse cpa͂ primū. Et
v̄ba sunt gnalia de omnibus bnficijs vacantibȝ de omni ergo
vacati intelligi q̄r indiffita ogpallet vniūsali. no glo in c.
vt cta de elec. li. vj. et v̄bum vacationis iuris et facti intelligi
de conc. p̄ben. c. cu inter et c. licet de p̄ben li. vj. no loquim
aste aut q̄ de bnficijs in Rom. Cur vacatibȝ de iure cōi dc ēbȝ
i Cur glo i cle. i. vt lit. pen. in v̄bo sentit vid. vacare
q̄ spālit reservata non vacet in Cur. ymo in ptibȝ vacet
q̄ dns ppa p vna vice volt de illis providere Certe et bȝ
ḡndet tu de ets providendis glose alti ccedit. et hat dnaz
fuit dcta glo. in dca cle. qu de bnf.o int vacatu in Cur.
et devoluta ad Cur. vnde pma non offert q̄a. sic vt ibi poss
bȝ eque distigui an spālis reservao esse stra p spam an dcy
grastam dco Epo et tu intendent etia spālit reservata
q̄ vocē potius. Si aut spālis reservata fuit stra postea tu
non includat q̄r tu de gnali gra stra Epo spālit pecca
reservata videt. excludi cum ppa p gram stram Epo
non ligauit sibi manu ad hec de conc. p̄ben. c. i. li. vj. q̄ hç
bȝ fuat q̄ p̄tinet q̄ etia vacatia ī Cur. iure cōi p̄tinere
includent in dca gra Epo dequoquidem in ō dco gsto
Et quidq̄ sit de iure non credo q̄ Curia recipet hoc p̄ est pn.
q̄ no glo. sentit in dca cle. a. vt lit. pen. sicut q̄ pdca
q̄r sicut executor non cfert spālit reservata sic nec Epus
si pdeus. naz in cfre non cfert vacatia ī Cur. et sic de vo
luta est vt dt glo in pdca cle. cu de bnf.o q̄r ppa cfert
p̄t iure ppo. q̄ sia iure devoluto. et eodē mo spālit reservata
cofert iure ppo. Et si dicas etia no reservata iure ppo vez
est tu tamē ordinarie talia cfert et no ostat q̄ bȝ velit
p̄ius cfre iure ordinario et i v̄bo executor no cfert sic nec
debet Epus qui executor est ad plenitudinem potestatis vt no.
Jo. an. de conc. c. si sup v̄bo vacantibȝ q̄ hç si ppa scri
beret executori sup p̄ben cfenda et illa reservet vt est mote

et de stilo nunquam habebit locum optatio, verum quia non quia non habet locum in
specialiter reservatis sed ista prebenda est specialiter reservata quia secundum hoc cessaret casus
illius decretalis. Solutio contra Archidiaconum in dicto c. si de consuetudine li. vi. quia specialiter
reservatis si ipsa esset non haberet locum optatio secundum eius si per alium de beneficiis
generaliter reservatis, dicendum videtur quod includatur in dicta gratia nam generi
per speciem derogatur de regulis iuris c. i. Unde generali reservatione omnium beneficiorum
derogatur per istam specialem gratiam de quatuor beneficiis conferendis. Item
reservatio facta de quatuor beneficiis que est specialis reservatio facta per
auctoritatem preiudicabit generali facte auctoritate eius. Item quia ipsa tempore
date gratie facte episcopo sciebat ignorare quod fortissime non presumitur contrarium
de regulis iuris ab ignorantia ergo concedendo episcopo collationem quatuor beneficiorum
videtur contraria scientia concessisse alias frustratoria fuisset gratia quod non est
dicendum cum beneficiis non inveniatur optatio non derogari ad hoc ff.
de lega. i. l. si quis. et de reg. abbati de prebendis si ipsa li. vi. de
beneficiis ad collationem pape devolutis dicendum est quod includatur nam
talia includuntur potestate executoris et non prebenda beneficia alias
in eius vacatione no. glo. in dicta cle. si de beneficiis quod vacatione
in curia conceduntur iure proprio devoluta esset iure alieno. Et reservatis
que etiam non veniunt in dicta potestate est ratio de qua supra dixi quia
reservata esset ad plenitudinem potestatis devoluta vero de potestate
ordinaria et devoluta. Sed nunquam habet locum optatio in beneficiis
reservatis per episcopum vigore dicte gratie credo quod vacatura beneficia
ut no. c. cum in tua de consuetudine li. vi. quia dicta gratia episcopi intelligitur
quod reservet et conferat beneficia nulli alii de iure debita sed constituit
quod ubi est consuetudo vel statutum optandi tale beneficium alteri debetur
ut dicto c. cum in tua cum ibi non. Sed nunquam in dicta gratia episcopi
includuntur beneficia spectantia ad patronos laicos videtur quod sic
quia verba dicunt ad cuiuscumque collationem electorum patronatus vel quamvis alia
dispositionem seu provisionem spectent quod omnes modos providendi includit
et maxime cum patronatus proprie includatur de promissione laicorum quod patroni electores
proprie dicuntur electio no. Jo. an. supra glo. in dicto c. licet de prebendis li. vi.
que tractat an talia beneficia que spectant ad patronatum laicorum dicuntur
vacare in curia c. praesenti de prebendis li. vi. Puto quod talia
beneficia non includantur in gratia quia per quamcumque formam latam gratia
a papa in collatione beneficiorum non veniunt beneficia laicorum ad
hoc de off. dele. dilectus et de iur. patro. dilectus. Ubi ostiensis dicit se
vidisse et legisse litteram specialem directam prelatis Anglie
in qua continebatur quod quamvis papa scribit pro aliquo beneficia donec non
est sue intentionis quod ei conferantur talia patronata ex promissione laicorum

et ita consuluit io. an in quadam q̄one dicens ita seruari et vbi punctaconis
inspecta septam formam expssiam in litteris nō includit punctaconem laicorum et iustificat
sic enim hoc dicit p c. dilectus in p̄ l. nō i prima glo. Queso quidam clericus petiuit
a papa executorem ad conferendum sibi vnum beneficium vacans vel vacaturum in ciuitate
vel dioc. floren. q infra mensem a die acceptaconis duxerit impetrandum acceptandum
Deinde quodam beneficio vacante acceptauit id. et b' conferri fecit et idem beneficium qd
alias in gra epi includebatur et p eum vigore dicte gre reseruatum et in eundem mensem
acceptatum per vnum nominatum ab epo quid erit Respondeo. si dicta spalis impetratio pcesserit
datam epi preualebit alias secus. tempus quoque gre est inspiciendum Insuper quero de modo
procedendi p dictum dnum epm ad executionem dicte gre Respondeo audiui aliquos dicentem
et nō sine colore veritatis q epus ante omnia debet reseruare in dictis Ciuitate
et dioc. nominatim et specifice quatuor beneficia et eligere quatuor psonas ydo-
neas quibus dicta beneficia conferantur Et deinde inhibere illis ad quos
in forcio dictorum beneficiorum ptinet cum vacant ne etc. Et posset adici isti
forme ut esset pomia certa q ex dictis quatuor beneficiis cui dictis quatuor
psonis debetur et multo cum forsan huiusmodi beneficia essent disparia maiora
et minora et curata et simplicia et vna psona ex illis esset digna
ad vnum alia ad aliud et cottidie contingere pt ut videamus nō puto pdta
de iure procedere q nō pt epus se constringere adeo ante vacaconem q hoc est
pari odiosum ppt votum captande mortis alterius de gra. p re captande
nec esset cautela epi sic se artare nam postea nec beneficia nec psonas
variare posset et posset reseruatio dictorum quatuor beneficiorum nimium differri
et forte etiam psone pro quibus reseruauit mori ante vacaconem Item posset
aliud periculum occurrere q si tales psone electe infra mensem a die vacaconis
nō acceptarent expirant gra illo casu Vnde tucius pt procedere epus
in executione huiusmodi gre ut reseruet in gne quatuor beneficia p quatuor psonis
p se eligendis que infra mensem a die note vacaconis ipse psone du-
xerit acceptandum et inhibere collatoribus ne conferant infra mensem pdictum
tunc omnia beneficia Ciuitatis et dioc. concludunt in reseruatione pdicta. dictas
aut psonas pt a principio nominare si vult et esset vtile q vigilarent ad
sciendum beneficiorum vacantium cum nominatus ad ipsam nō artatur. et poterit
postea nominare psonam cum vacabit beneficium Sed quid si epus nominet
psonam vltra diem mensis a die noticie vacaconis numquid eadem die cogetur
psonam nominatus acceptare videtur q nō q ipi beneficiando datur a papa terminus
mensis ut possit instrui an expediat sibi tale beneficium acceptare i dicto
mense quo cogi non debet deliberare. nam et alibi datur annus ad deliberandum
in religione de regula ad apliandum porro q artaretur acceptare in dicto
mense datur etiam fauore ecclesiarum vacantium ne diu vacent periculose de elec.
vacationem sit h. vj. et ideo nō est in potestate epi ut alterius executoris tales va-
cacionem prorogare et p quas nec dictum mensem equale cum facit epus sic artare
beneficium electus ipse nō vel acceptet si est informatus sufficienter vt nō acceptet
et expectet aliud quia in hac vltima forma nō artatur acceptare nisi vo-
luerit, Pone epus a principio nominauit dictas quatuor psonas et reseruauit
quatuor beneficia in gne. vacauit postea vnum beneficium qd quilibet expediret
acceptet cui debebitur Respondeo. aut ipse epus nominauit eos simul et semel aut
successiue Si successiue ordo nominacionis et scripture sequendus est ut illi

debeat qui fuit primo nominatus. Si sic et sic tunc illi debeatur qui primo
acceptavit. Si sic et sic quia concurrunt erit locus gratificationi episcopi secundum Inno. in c.
duobus de rescriptis li. vi. Predicta vera nisi episcopus in sua nominatione vel reservatione declaravit
cui prius deberetur quo casu dicte declarationi puto standum quia gratia fuit facta sibi per papam
ut possit esse graciosus in eo cui priore vel maiorem gratiam velit fieri etc. ¶ Quid
si unus ex nominatis moriatur ante vacationem beneficii vel acceptationem vel collationem
sibi factam numquid episcopus poterit alium nominare. Puto quod sic quia regula de his intelligi
tur effectu de clericis non vere relatum. Unde si acceptavit beneficium non debitum
cum protestatione postea aliud acceptare sic episcopus qui eligit personam sibi non debitam
si moriatur potest alium nominare et protestatio licet non sit necessaria isto casu tamen non
noceret. ¶ Quid si beneficium reservatum per episcopum et acceptatum per personam et
collatum apparet postea specialiter reservatum per papam et alteri collatum. Respondeo
poterit tamen episcopus eius nominatus ad alia redire si fuit usus protestatione de qua in
c. cum in multis de rescriptis li. vi. ¶ Quid si episcopus reservavit in genere et nominavit
personis ut prefertur et persone vacatura beneficia acceptaret tamen infra mensem
a die note vacationis sed tamen collator ordinarius eum predicta ignorans contulit
alteri quia nec inhibitio nec intimatio fuit facta. Puto quod non teneat collatio ordi
narii propter decretum irritans appositum in litteris episcopi. Decretum enim irritans ligat ignorantes
presertim in dicta forma ubi apponitur mensis ut in cle. i. de conces. preben. ¶ Quid
tempore dicte reservationis facte generaliter per episcopum vigore dicte gratie vacabat plebania de iure
puta quia dictus plebanus notorius concubinarius per constitutionem erat privatus tamen de facto
possidebat plebem tamquam plebanus. Circa quod numquid dicta plebs que propter alias qualitates
suas non includebatur in gratia episcopi puta in civitate reservata vel propter taxam et huiusmodi
quia littere eius tendunt ad beneficia vacantia et vacatura sed verum est dicere quod talis
plebs vacat de iure per dictam constitutionem. Quod nec obstat huic surreptio de qua
in c. cum nostris de concessione preben. ubi requiritur mentio vacationis iuris et facti quia
illud in eo qui impetrat beneficium certum quo casu presumitur surreptitie ta
cuisse alterius possessionem. Sed in litteris generalibus hoc non procedit ubi cessat
vero predicta nec posset impetrans exprimere qualitates eorum beneficiorum. Numquid ergo
talis plebs acceptari reservata. Puto quod sic quocumque tempore vacaverit etiam
si esset ad papam devoluta per ea que supra dicta sunt etiam non vocato possessore
vel possessio aut non trahatur non vocato possessore per c. licet episcopus de preben. li. vi.
Sed quando incipiet in tali beneficio currere mensis acceptandi persone nominate
per episcopum. Puto si vacatio predicta erat nota in civitate vel diocesi vel apud episcopum
beneficium tempore reservationis puta quia erat plebanus notorius concubinarius
contra formam dicte constitutionis quod tunc incipiat currere mensis et post mensem
non poterit acceptare. Si autem erit occulta talis vacatio curret solum tempus a
tempore scientie illius persone nominate vel a tempore in quo in civitate vel diocesi vel
apud dictum beneficium nota erit. Pone quod pluribus annis ex causa predicta
vacaverat dicta plebs et nota erat talis vacatio pluribus annis ante dictam
gratiam episcopi. Respondeo idem quod poterit reservari et acceptari et conferri per episcopum
sed persone nominate curret tamen tempus a die reservationis episcopi propter notitiam.
¶ Quid si vacat beneficium quia rector non fuit promotus ad
ordines. Puto idem per predicta dicenda in omnibus aliis beneficiis que ... possidentur.
¶ Sed numquid in dicta gratia includuntur abbatie vacantes vel va
catue. Videtur quod sic quia verbum beneficia latissimum est et maxime per clausulas superadditas
videlicet et dignitates ecclesiasticas ut in littera patet. Et quia sub nomine prelatus

venit prioratus secularis et regularis vt no. glo. in c. cum de
bñficio de preben. li. vi. Contrarium puto quia abbacie non veniunt
sub nomine bñficii vel dignitatis. Ita ea que sunt specialiter digna nota
si non exprimatur non veniunt. Ad hoc quod no. glo. in Episcopatibus
in c. licet de preben. li. vi. Item quia ista non plures dignitates
habent tamquam alii bñficiis tam in parte reformacionis de elect. ne pro
defectu et c. cum in cunctis. Item abbatia dicitur in primo dignitatis
gradu sicut Episcopatus et appellantur inferiores dignitates xviii
q. vii. c. quis deinceps de hoc per Jo. mo. in r.a in generali de re-
scr. li. vi. Item de illis expeditur et preconizatur in Consistorio
sicut de Episcopatibus. Item de illis impetrandis non fit mencio
de cura sicut in aliis bñficiis. Item in illis non datur impetranti
executor sicut in aliis bñficiis si scribitur sibi vt omnis inmediate
prompter de notorie subsistat et non appellatur beneficium. Jtem
ab aliis tamquam a maiori dignitate retrahitur. Ceterum in generali
concessione non veniunt ea que quis non est in specie concessurus
de offi. vicar. cum in generali li. vi. Sed collatio abbatie que
in consistoriis principis et coram papa solet expediri verisimiliter
sic ipsa non concessisset. Sed quid dicitur de monachis monialium an
patitur tonsuram vacans per c. et quod super proxima questione et puto quod
non omnibus positis ibi si pone facta collone bñficii vacantis
de iure et non de facto quia sic vt dixi. Cedit possessor qui
tenet dicit quod veniet in tue gratie. Ideo an fuit totus
bmarius vel an non fuit promotus ad ordinem quem requirit con-
stitutio et similibus et procedatur brevi manu et virtute gratie
tradetur possessio. Sed quid si possessor appellet ante tradicionem
possessionis iudicis suspendetur tradicionem possessionis traditio iudex
aut Episcopus processit tamen super notoria et probatis sunt vel
vere erat notorium non suspenditur execucio quia appellacio non impe-
dit execucionem super notorio de app. Romana. Si autem non processit
tamen super notorio et tunc aut processit vt judex aut vt merus
executor si processit vt iudex et cum cognita videtur quod appellacio suspe-
dat de app. non solum li. vi. non retardabitur execucio. Si ante
vt merus executor tunc licet quidam dicat quod appellacio non ob-
procedit super eo que no. glo. i. cle. i. de offi. dele. puto tamen
impediri execucionem nisi abstracte appellacione remoto apponitur de qua
s. Sed an Episcopus patitur aliam potestatem suam delegare puta quod
non in electis personarum quorum industria est electa vt in c.
c. fi. de offi. dele. et c. is cui. c. ti. li. vi. Ea vero que circa

rectorem vel sacerdotem ex post conferendi requirunt, quamvis potest ubi no. Secus in casu prepositi ipsa fuit episcopo remittere et expectet post obitum ipsius gradum. Secundo no. quod ista ecclesia fuit facta collatori et statim fuit constituta esse, quod no. contra de preben. li. vi. et per no. per Jo. an. de elec. ps. ex tunc in episcopo precessit prima de vigore donationis gratie aliam clerico habenti sufficiens beneficium ut de preben. cum olim § i. Inno. et c. et tamen cum in illis et similibus c. ti. li. vi.

Allegatio lxxxv de foro competenti

Utrum communitas civitatis habens aliquam iurisdictionem temporalem in communitate vel dispositum tradere et ut quod non iam habent iurisdictionem potest dare et potest alteri de duobus modis videlicet ex submissione nominatim facta vel ex donatione constitutum eidem facta, primo autem non videtur capitulum contra et submissiones predicte minus solempniter facte fuerunt quod apparet quia non simul a tota communitate sed aparte fuerunt facte separatim ab universitate civitatis constituta seu cetera diverse per vicos et parochias quod non valuerit C. de decurio. l. ii. et quod ibi no. et in l. nulli penitus quod univer. communis. In hiis enim que sunt contra pluribus ut universitate debet universaliter consensus simul ut collegium non separatim ut singularis non valet gesta ut no. de consti. cum omnes et l. quod maior pars ad minimum destruitur preterea l. fundus. Item quia omnes litere vocande erant et absentes et contrariis quod non fuit factum non valuit quod contra gestum l. mandatis C. de decur. l. x. et ibi no. in dicta l. ii. et decretum c. cum omnes per glo. et Inno. et per glo. in aut. de sol. ci. Sed nos contra si tot. in dicto casu quod licet maior pars solempniter consensisset non suffecit quia in hiis que respiciunt utilitatem vel necessitatem collectionis sufficit maior pars de re. iur. quod maior cum ii. s. in aliis requiritur consensus omnium sicut in hiis que tangunt contra pluribus ut singulis ita tenet Inno. et Ber. in decre. c. cum omnes et bar. in l. quod maior quod maxime verum est in hiis agendis per que fuit eorum iurisdictio et libertas C. de auctori. prest. l. fi. Sed vero in predicta commissionem sive submissionem liberam erat, quoniam submissiones non perpetuabat utilitatem vel necessitatem communitatis quod mutabat eorum statum in de tuto l. cum paris in prin. ff. de solu. ergo valere non potuit nisi omnes et collegialiter consensissent et nisi appellati fuerint sive contra alii subiecti erant non potuit valere de submissionibus tribus predictis et quod non patuit subiici ff. de acqui. poss. l. rem que nobis et l. si rem. c. ti. et ibi no. dat quod nobis de re. iur. nemo l. in quod facit ad predicta quod submissiones predicte non valeat quod scribit bar. in l. si quis a filio § i. ff. de leg. ii. quod possit maior pars communitatis seu collegii ex fine quem est constituta per communitatem vel collegium sed et que fuerit bono zelo constituta

tunc maxime aliqua tamquam prejudicialia non possent a maiori parte fieri si esset necessarium
eorum consentire unum non per glo. in dicto c. cum olim ad praedicta etiam facit lex dicte Civitati
gesse per Bonifacium papam quibus expresse scripsisse videtur dictus submissionem non
valuisse de iure Sed nec 2m ut opitulari Romane ecclesie s. donato constantini
etiam praesupponendo quod dicta donatio valuit de iure quia sicut quod in protocollo ponitur Romana
ecclesia iurisdictione temporali nec aliud per ea unquam usus est a tanto tempore cuius contrarii me-
moria non existit Sed ipsa civitas tamquam vel populus tamquam liber et libera exstitit
et exercuit Ex quo infertur ecclesiam Romanam habere temporalem iurisdictionem non habere sed ipsam
civitatem et populum sicut si Romana ecclesia spiritualiter et expresse accessisset maxime cum civi-
tas praedicta usa fuit in iurisdictione praedicta sciente adversario hoc est Romana ecclesia ut l.
hoc iure § aqueductus ff. de aqua cotti. et esti. et l. i. in fi. de aqua plu. arcen. ff.
Si enim Civitas aut populus praedictus fuit a dicto tempore citra in quasi possessione iurisdictionis
praedicte et maxime adversario sciente tutus est contra Romanam ecclesiam praescriptione tamen et
eam sibi iurisdictionem quesivit que sit antiqua sibi servari tamquam sibi iurisdictione constituta
et adiudicata ut l. ii. C. de fini. regun. li. xi. l. i. de pasca. pu. co. li. Et confir-
roboratur etiam quia secundum varias opiniones glo. et doctorum potest iurisdictio hoc est merum et
mixtum imperium tempore praedicto praescribi et praescribenti queritur 2m quod no. glo. in l. nec nos
C. de diver. offi. li. xii. et in auten. de defen. civi. § nulla in fi. glo. mag. col.
ix. et Cy. in l. i. C. de emanci. li. et hoc idem tenet in l. morem ff. de iurisdictione o.
iudi. in per multas rationes quas inserere longum esset bar. etiam hoc sentit quod
Civitas possit expresse praescribere libertatem contra superiorem et merum et mixtum
imperium in l. hostes ff. de captivis et l. i. in fi. de aqua plu. arcen. et glo. in dicto §
nulla in auten. de defen. civi. et io. cal. in c. cum non liceat de praescrip. facit ad praedicta
l. Si quis ff. de domini tempe. praesc. et sic concluditur Romanam ecclesiam nullam iurisdictionem
temporalem habere in dicta Civitate glo. tamen ordinaria tamen no. in c. venerabilem de iure iuris. et

I tra fine, Cum et alii / late arguendo prout patet quod / idem etiam tenet in l. quod / de iuris. o. iudi.

Allegatio lxxxvi de coniuge

In questione vertente inter dominam bonam asserentem se uxorem francisci ex parte una et
abbatissam et moniales sancte Agathe ex alia parte videlicet michi commissa quia
fuit partibus iudicis et pro eo porrectus fuit libellus et processus agitatus
porrecte fuerunt due constitutiones synodales floren. civitatis episcopalis una quarum dicit in effectu
quod nullus potest recipi in oblatum per aliquod monasterium vel ecclesiam aut ecclesiasticum locum dioc.
floren. et subiectum episcopo floren. nisi ut deo serviat et secularia dimittat in com-
munitatis se immisceat et honestam vitam ducat alias receptio sit nulla ipso iure
alia dicit quod nullus potest recipi in conversum vel oblatum et nullus potest se offerre de-
dicare alicui monasterio hospitali vel loco ecclesiastico dioc. floren. et subiecto
domino episcopo floren. sine licentia ipsius domini episcopi et talis receptio alias facta sit
nulla ipso iure et ex parte rei est confessatum dictas constitutiones esse et receptionem sine
licentia domini episcopi esse factam In hac questione tria sunt videnda primum an petitio
ex suis narrationibus inferat et concludat Secundum an fuit facta probatio que sufficiant
ad conclusionem ipsius petitionis 3m an actori petenti incumbat defensio in
hac causa sit defendenda Ad primum videtur quod petitio concludat nam media narrativa
concludunt videlicet quod dictus ingressus fuit factus in fraudem videlicet non ut deo
serviat sed ut onera secularia fugeret et debita creditorum suorum defraudaret
contra formam dicte constitutionis que hoc prohibet sub pena nullitatis actus Item quod dicte partes
contraxerunt matrimonium Item quod dicte partes deliberaverunt se post praedictam

de libacionis recepcionis et noluit dictam receptionem facere nullam Item quod
predicta dua bona predictorum ignara cum dicto francisco minore (contra) litere
et carnali copula consumata. Item quod predictis non obstantibus predicta abbatissa
et conventus dictam bona et franciscum cum suis rebus et cum bona ad se
spectare occasione dicte professionis, qualis stat asserunt dictum franciscum professum
et cum bona ad se spectare et minorem non tenere. Ista omnia sunt notoria in
dicit sufficientia media ad inferendum que dicte petitionis que est declaratio
dicta professio et recepcio non tenuisse et bona dicta francisca non esse in hiis obli-
gata. Et dictum inde tenuisse et tenere et abbatisse et conventui silentium imponi
Secundo sunt sufficientia media patet quia si non tenuit professio vel minutione in ipso
male fecit conventus illud turbare. Si male fecit patet quod competit dicte dicte
bone querela et sua interest releuari a turbatione et conventui silentium imponi
Et ut hec fiat licitum et utiliter petit declarari dictam professionem et tenuisse
et cesset impedimentum suum in ipso et de una in ipso tenuisse. Istud patet a sensu
contrario probent dicta media sufficienter ad impediendum professionem. Et probo quod
sit ita non est dubium quod episcopi in suis diocesibus possunt facere constitutiones de offi.
ordinarii ubi sit imposita de c. commissa § porro de elec. li. vi.
quod sunt licita et honesta ut in c. cum accessisset de const. Ergo patet quod dicte due
Secunda mandat consensu superioris requiri ut canonicis precedat ne
forte in scandalum fiat recepcio vel forte persona minus ydonea recipiatur
vel ne forte plures recipiant quam suppetunt eius facultates.
de statu mo. c. i. § sane li. vi. Sed circa effectum ut alii
sit recepcio non tenuit apud iure. ymo si non fuisset dictum officium idem
esset quia non potuit dicta abbatissa et conventus dictum f. ... dictum
prohibitionem per recapere prout receptus fuisset presenti ... in dicto loco
vel ordine per ipsas non operari prohibicio non dubium. C. de legi. et p. illa
que § de scire ... li. vi. Sufficit enim constitutionem aliquando
prohibuisse licet alias non proceditur annullando ut ibi. Ad hoc quod non
de offi. or. c. i. § officiales li. vi. supra verbo ... Ad hoc quod non
arch. et Jo. An. de renun. ... c. si li. vi. supra ... nullatenus ad hoc
... de ... de spon. duo. ... cum ibi no. nec sufficit hoc consti-
tutionis ... qui ... non ... quod ubi requiritur licentia
non sufficit tacitus consensus ut no. Jo. An. in c. ... abbate ...
de elec. li. vi. ... ut ... quod no. Jo. An. in c. dilecto de prebendis
ubi vult sentire capitulum posse venire contra suam constitutionem ...
propriam confirmata sine decreto ... proposito ... constitutionis predictam alte-
rius ... episcopo sine eius licentia illa tolli non potest ...
illius alterius glo. in ... ne quid in loco pu. l. non amplius
§ i. ff. de le. Et quod non ff. de re. iur. l. quod ... Ita loquitur
de ... constitutionem ... propriam confirmata ... favore
hic loquitur de abbatissa et conventu venientibus contra constitutionem superioris
scilicet episcopi et totius synodi. Item quod ... religionem per abbatissam

Suff[icit] prohib... lic[et] non ... annulla...

et conventum incorporari non potuit. ob istam causam. Religiosus non fuit ut est dictum supra. §. religionem obligatus inquantum quod non p. dec. i. c. porrectum de regularibus ubi expresse dicitur non obligari quod religioni se professus in manibus eius qui non habet potestatem incorporandi sed glo. ex. c. i. de voto li. vi. quod non illum non obligari qui professus religionem quam putabat approbatam que non erat et in illo non se in. sup. glo. in clem. in (?) de illo qui professus est in manibus baratoris quod non est obligatus religionem et valet animo et (?) professionem et contractu de necessitate votum nam sunt simplex (?) c. non solum li. vi. prohibens religiosos mendicantes (?) recipere ad professionem infra annum probationis receptum exemit a religione quod professionem infra dictum annum ecclesia contra dictam constitutionem (?) plata prohibent sit ut profiteri aliquem recipi sine licentia episcopi dicto recepto ad professionem quod ipsam constitutionem a recipiente liberare sicut tacita professio facta infra annum probationis in ordine mendicantium. si tantum non pervenit ipsum ab ipsa religione liberat c. ti. (?) li. vi. pertinet ad bene (?) talis (?) magis arctat ad ipsam sustinendam religiosos quod similis (?) alios non religiosos arctaret cum velle vel nolle (?) habeant in q. i. non dicitis et nullus et c. nemo nisi (?) et detur ab (?). Ut a iure et ideo facilius ab eis auferri (?) facit quod (?) de postula. c. et si unanimiter. Unde dicunt aliqui quod non possit ecclesia effectum obligationis professionis tollere. Nam istud non est tollere sed est aliquos reddere inhabiles ad recipiendum ad professionem. Et dicunt quod licet in (?) contractum non possit diminuere. nec separare quos deus coniunxit homo non separet xxx vi. q. ii. quos deus tamen hoc potest papa vel consuetudo per eum approbata reddere aliquos inhabiles ad contrahendum et ad dirimendum contractum post contractum (?) vel post (?) consuetudinem sicut probatur (?) c. i. et (?) de cog. spi. Aliud est ergo ubi (?) professio dissolvitur (?) de statu mo. c. (?) ad nos. Aliud reddere inhabiles aliquos ad recipiendum professionem (?) quod si recipiat sit nulla professio. Et sic patet (?) non nisi (?) simpliciter (?) vel suspensionis. vel officio vel administrationis esset impeditum (?) professionem (?) ergo (?) talem (?) ita forma non servatur et (?) et ulterius (?) appareat (?) appareat (?) (?) de (?) non (?) dicitur (?) valere non (?) in ea monachatione vel (?) non (?) ita non (?) in l. (?) (?) de (?) (?) i. (?) de (?) sub (?) (?) (?) (?) de ea (?) et (?) ad (?) (?) (?) (?) (?) (?) non (?) (?) (?) (?) (?) et non (?) quod sicut eo casu non creditur testi sic nec illi qui loco testis habetur

ita scribit bar. in l. admonendi ff de iur. iur. Ex quo patet quod predicta
mulier per sensum corporis sui non potuit defraudare uel intentione decipere
fraudis quia processum fecit quo sibi super hoc deferri non debet. Contra quod fuit receptum
sine licentia. Secundum hanc negatiuam esse veram mulier per sensum corporis per
tempus non potest quo sibi super hoc alieno deferri non debet. Dico quod partes
coniudicis esse ut presumeret pro parte dicte domine bone fuit per eum petitum et
per alle. s. Nec videtur durum sic dissolui professione quam si hec non
fiet presumeretur totum matrimonio carnali copula confirmatum quod est fortius
et magis periculosum de quo etiam professione non est absoluta potius quod quos
deus coniunxit homo non separet. xxxvi. q. ii. quos deus et deinde
mirandum de re deferri de iure. aut non quia deferri non debet ubi sufficienter
est probatum de confessione alterius plurali. c. ii.

Allegatio lxxxvii de testa

Testator aut certa legat certe sue mar. de bonenbela pro constructione
unius capelle in dicta terra sic et nisi tunc construetur. Dicta certa
infra sex annos proxime futuros post obitum testatoris dicti annuatim
solui autem. Et proximo anno sequenti testator mortuus est
post eius mortem lapsi sunt septem anni et dicta capella non fuit
etiam inchoata. Quod numquid ob hoc census dicti legati pro dicta capella
construenda de iure sit devoluta ad episcopum. Et si est devoluta ad
episcopum quid ob hoc possit uel debeat. Et quod sit ad episcopum devoluta
videtur ultima voluntas testatoris per legem est seruanda et nihil est
quod magis hominibus debeat quam ut supreme voluntatis liber sit stilus
iura sunt vulgaria et non solum in facto sed etiam in modo debet ipsi
sponso. prisama de his qui sub modo. l. l. iii. et forma mandati
est exacta diligentia seruando de usu in dilecti et in re sua quilibet est
moderator et arbiter. C. manda. l. in re mandata. Iudice ergo quod ul-
tima voluntas testatoris non potest neque in modo neque in isto iudicio
prosperam regulariter inuitam in clero quia contingit de uel. do. Et
predictus testator dictam capellam voluit constitui infra certum tempus
ut s. in thesi patuit illud sibi sufficit dederunt et opera exigens. Et si
hoc non adimpletur debet pati penam de testamento sicut heredes sed non solum heres
sed alius ad quem spectaret. Et quia hoc patuit esse aut ex delicto
puta quia dolose fuit hoc omissum aut ex negligentia aut ex
utroque utrumque a iure licet de posse suam penam. Tractamus de pena
delicti et tractemus de negligentia que magis competit casui isto et
magis est in usu. Et tunc dicendum quod pena est duplex una est generalis
que imposita a iure alia est in ultima voluntate que imposita ab ipso testatore
prima pena imposita a iure pro negligentia est quod nisi infra annum
fiat executio eius quod a testatore iubetur hii ad quos spectabat
heredes uel executores amouentur ab eius officio et potius ad ultimum
finaliter. Et deuoluitur de nouo ad alium puniuntur ipsa negligentia
in pluribus aliis casibus ut de consec. eccles. c. ii. et quod dicitur
c. ti. in cle. i. ista tamen pena a iure in casu isto locum habet ad
diem sui et amouent ut in predictis uersibus de consec. eccles. c. iii.

et q(uod) dicit c. ti. ne ... Ista tamen pena a iure in casu isto locum
habet a die scientie et a morte ut in predictis verbis legis sed in supple-
mentum iuris communis emanarunt constitutiones synodales et plurimorum
legatorum de latere que generaliter monent quod infra annum fiant per
executores sub pena dicte devolutionis. Et tamen constitutiones habent effectum
et vim generalis monitionis ut no. Jo. An. in c. nec ...
s. glo. ... Secunda pena s. hominis apposita in ultima voluntate
per ipsos testatores non est uniformis immo est aliquando una aliquando
est alia prout de ipsorum testatorum beneplacito procedit. Modo ad pro-
positum dico quod in casu nostro de quo queritur est ipsius utraque s.
imposita a iure et imposita a testatore predicto. Pena imposita
a iure tangit solum heredes ut quia si non fecerunt infra tempus debi-
tum restrictum est potestas sive officium et devolutum est ad episcopum.
Pena imposita a testatore est ... hic ipsius ... non est dubium quod dictus
testator per dicta verba ... et nisi tamen construeretur dicta capella in dicta
ecclesia infra ... annos et voluit aliquam penam apponere ad puniendum
negligentes ... ad quem spectat hoc facere. Item ad rectorem ecclesie
in qua dicta capella mandabatur construi sive tamen ... vel patria
cappellanus ... exigi non pateat ut quia ex dicto testo ... ecclesie
quesita erat actio petendi et exigi faciendi ipsos heredes invitos
ad faciendum dictam capellam in dicta ecclesia. Dubium insurgit
ad tempus predictorum duorum negligentium quamquam dicta verba fuerunt
apposita per dictum testatorem et videtur quod ad puniendum negligentes erat
si infra dictum tempus non ... ut non patitur ... dictos heredes
negligentes non ... hoc sit ... negligentia iuris sua
non ... inducta est a iure ... immo constituta
et approbata de ... Erit autem pena non devolutionis
que pena ut predictum imposita est a iure et non ... ecclesie.
... non erit ... Sed erit pena ut post tempus ... ca-
pella in dicta ecclesia non fiat ex ... negligentia. Nam sentio
quod dicta pena respiciat heredes hoc non cadit in petitione ... non
fuerit ... pena sed ... Et ... non est sentiendum
quod testator apposuit dictam conditionem ad ... si non fieret
infra dictum tempus ... absurditates quod ipsi heredes
ex sua culpa commodum reportarent quod ... de off. dele. ...
li. vi. ... negligentes fuerit capella infra dictum tempus
essent liberi a dicto legato et penam non sentirent et ...
hereditas ... absurditates ... et ...
voluntatibus ... et large est ... facienda ... de acti.
... in duplum ... et de dolo ... et ...
tanda est ut potius valeat quam pereat de ... Abbate

Item quod si dicta capella infra dictum tempus non fuit constructa suffecit
impleri conditionem servata forma dicto iure et tamen legatum non perit
probatur iure. Nam fuerunt tria mandata implicite videlicet quod
fiet capella et fiet in tali ecclesia et quod infra certum tempus fiet
Sed si non fuit facta infra tempus statutum non propterea quod fieri non debeat
immo fieri debet etiam post tempus de dolo vel de lata culpa. ¶ Eodem modo non
reprobatur non potest fieri in ecclesia propter conditionem non impleta ergo non
sed fieri in alia ecclesia ut dicto capitulo tua de lite. Unde licet non precatur
paruerit conditioni de facienda capella in alio loco immo est
hec generalis dispositio iuris ut quando mandatur aliquid fieri in certo loco
si ibi fieri non potest et maxime ex alia parte in alio loco fieri debet
ne ex dolo suo commodum reportet de officio delegati statuimus libro vi. et
maxime cum legatum precat quod est favorabile ut notat Io. An. in
ipsa. Ex istis infertur quod propter penam iuris heredes predicti qui
infra tempus iuris non impleverunt ipsa testatoris sunt privati
officio et potestate exequendi et devoluta est ad episcopum. Item
infertur quod dicta ecclesia propter penam inflictam a testatore seu propter dictam
conditionem apposita est servata iure sibi quesito quod dicta capella
sibi construatur et quod in capella construi non debet. Licet posset et sic
infertur quod tamen legatum non est expectatum fieri sed per episcopum exequitur
mandari et sic est quod ad primum conditionis repositum. Ad secundum dico
quod voluntas testatoris quando fieri potest non est mutanda sed servanda
exacta diligentia et si non potest in toto debet servari pro ea parte qua
potest. Unde si mandatur imperium fieri in certo loco et ibi fieri non
potest fiet in alio ut dicto capitulo nos quidam cum ibi notat. Ita et in casu
nostro si non potest fieri capella infra dictum tempus fiet post. Item si
non potest fieri in dicta ecclesia fiet in alia. Constat enim quod ipse
testator voluit dictam constitui pro salute anime et si circumstantie
adimpleri non possunt ut iussit ipsam fieri propinqua[?] ecclesia quod alibi
fieri potest et ob animi salutarie non immutetur ut dicto capitulo nos
quidam et que notat specialiter de institutionibus. Sunt vero alii
qui in quarta causa inquirunt. Et super eo Io. An. in additione
et quod notatur in capitulo ex indictate de testamentis videlicet quod si fiat legatum ecclesie
que non reperitur in diocesi tum legatum dabitur ecclesie cathedrali. Ad
contra quia predicta capella de qua queritur fieri debet in ecclesia cathedrali
vel parrochiali testatoris ad corpus que nota. Et in l. i. C. de sacrosanctis
ecclesiis et per l. conditio ff. i. de conditionibus et demonstrationibus legiste tamen in
isto articulo aliter loquuntur dicentes quod ista sit et inquisitio et inde
sunt relatio et importat modum non conditionem tamen per ipsum modo
pendat adimpletam conditionem ac cum ante in annos dubitat
esse facta integra solutio legati si constructa fuisset ca-
pella vel incepta et prosecuta licet non consummata. l. Titio. in prin.

de leg. l. i. eud igitur illa vba et si etia nuptiis que alis importat condicionis hic impediant ad mod. l. mema in pri. de nu. ins.
testa Zbar po. in l. quibus diebus. §. tunt nis de qdi. et de.
et opantur dcto vba hac qua no ad impleto nec i. capella
non constructa infra in annas in dcm casum quin no debet
legatum sed quin dz in alia pya cam qr istud e singulare in legato
v aliud pyam cam. ad ctud vsum inst. testor puidit illo no
fco q dz sit de pecunia illa l. libto §. kurins et ibi no. de
anu. lega. ff. de vsu fr. le. l. legatis et in eis p dar. hic loquitur
Tamen de iure can. no puto q dcm legatum possit quin ca in
aliquo vsu. Sz dcm capella in cctr. qstitui da ut b. dcm
est p. c. nos. quida de testa. et forsitan apd legiste etia ce
tenet qr hic pt dici q d. a. qda modo in alia vsum quin ex
quo apruis capelle vsus in dcto ctr. non erit sed in alia r.

Consi.º lxxx viii. de Re. ind.

Comme flor. reformavit et decrevit ad querelam et supplicatione tam
assistit sibi de facto s. et p potentiam occupavi quandam suam possessionem
in comitatu florentie opulte p quanda litam et eius sententiam ut
ipse tamen possit b. qz liceat auctoritate ppa dcm possessionem ingredi et ca
tamen suam ppam retinere et facere velle suu salvo q infra anu
non liceat ei dcm possessionem alienare nec in aliud quocumque transferre. Sz
liceat cuicumque qui se opponere reformatione et decreto sentiret gra
tum cora sui gravamis op ponere coram quinque consiliarios officii
mercantie civit. flor. et q dcm officium possit deas cas gra
mis audire et pnt videri terminare et q eorum deistoz no possit
appellari nec de nullitate opponi. postea dctus victor ppa cathe
coram dto offi.º quinque etas tas sui et sue cathe gravamis oppo
suit et sup eis nec deas ptes coram dictis quinque fuit discepat.
Et lite pendente sup eis ipsa causa communitus reforma et sta
tuit q de cetero apud officium quinque essent septem, ita q addi
derunt duos et sic p.º tres quinque poterant agere sic op duos
in quinque et api septem anno prit vigor. quaeque cuiusque que
aute potant dicti quinque posten tres op duos primis quinque
consiliariis in tuo de dictos sup additos et sic e an. sup deas
causas gravamis opposits et sup possessu iam lito tulerunt
sentam q dcm victorem et cetera. Queritur utrum tales sna
valeat at sit nulla ipso iure. et dici q no tz sz e nulla
ipso iure pro tam declaratione premitto q p dcta ca fuit co
missa offo quinque consiliariorum et no p priores ipsorum quinque
tpe comissi commissionem offo opulentes q ipsorum opibus
reformation. que de officio no de p primis faciunt mentionem
vm no est dubium q mortuus p primis consiliariorum q tunc
existebat seu eorum finito tpe successores poterant de dca ca
cognoscere l. vlt. de offi. dele. quam abbas. Tunc vlt aut tpe

dce vne dcti off[icii] optabat i rep non [illegible] q[uo]d ad q[uo]s dca tue
tenuisse aut optinetur vel delectum erat seu in [illegible] secularibus mutatum
erat ita q[uod] non sen q[uod] aliud off[icii] dici poterat p[ri]mo ca[su] appa[re]t q[uod] dcta
s[ente]ntia non tenuit [illegible] q[uod] eo tamen ipsi de quibus erant iudicare dca tue
et ad eos spectabat diffinire et non ad alium et h[oc] probat p[re]facio s[ente]n[tia]
q[uod] optabat off[icii] ipse q[uo]d diffinire debebat et in alium et non iudicare
asserebat sibi vel iudices q[uod] ut fecerit diffinire de eo vero de debebat ad
iudices de offi[cii] q[uod] q[uod] fecerit facturi nisi sit de ipse velle et non posse
procedere et habuit locum s[ecundu]m suas q[uod] potuit voluit et q[uod] voluit ad
impleri nequivit Alia est r[ati]o q[uod] si non valet ut ago valet ut valere
pot[est] q[uod] in c[?] [illegible] ex. c. i. de despo. impu. li. vi. et valuit aliquo
dicte erat s[ed] non . ff. . ca. i. dca . c. cum sup. q[uod] p[ri]ma r[ati]o h[ic] locum ubi
intervenit ignorantia facti q[uod] excusat ut [illegible] . i. q[uod] in falso
tu. ff. ubi unus tutor ignorabat alium non esse tutorem sed
bene sciebat se habere auctorem et passorem [illegible] ff. istum solum
ff. cum non potest scire q[uod] in dco. s[ecundu]m sunt ignorantia iuris q[uod] bene
sciebat ubi [illegible] se minores sed putabat de iure posse [illegible]
mitti et h[oc] id vel valere potest q[uod] solum [illegible] gesta esse
intellig[itur] ubi est casus et [illegible] ff. cum [illegible] dat tenet
q[uod] p[ri]mo expedit ago i[n] s[um]ma sub rubrica de dimiss[?] [illegible] i[n] la[?]
durabat aut compisse apparet q[uod] age[re]t se voluit referre ad
actum quem [illegible] non potuit proprie de iure tenere non potuit et
tamen habet locum r[ati]o q[uod] valuit eo [illegible] ff. coniecturas h[ic]
apparet q[uod] probatur ff. cum in dco. c. q[uod] sup. illo ubi p[er] coniecturam
erat aut compisse apparet q[uod] non solum ad illum actum valuit se referre
et tamen h[ic] locum s[ecun]da r[ati]o [illegible] ut ago ut [illegible] in dubio puto q[uod]
coniecturas probabiles non apparet q[uod] solum ad eum actum q[uod] non poterat
valere potuit se referre. Sed in casu. c. q[uod] sup. apparuit p[er] coniecturas
probabiles q[uod] solum ad actum qui valere non poterat voluit se referre
ex eo q[uod] sibi non iudicari asserebant et in eo [illegible] locutum est
ita q[uod] i[n] t[ert]io non corpore h[oc] apparet q[uod] tres ex quibus q[uod] [illegible] patuit
ff. i[n] casu presupposito asserebant alium [illegible] non iudicare et in eo [illegible]
[illegible] sunt et habuit locum p[ri]ma r[ati]o q[uod] valuit eo et velle et posse
sunt [illegible] contraria non valuit q[uo]d valere potuit q[uod] illud valuit vel
valuit q[uo]d valuit q[uod] illud non potuit ut no. Glo. i[n] dco. c.
cum sup. [illegible] q[uod] q[uod] sit off[icii] quibus durabat solum quo ad [illegible]
[illegible] q[uod] sibi alium non iudicare asserebant non tenuit s[ente]ntia [illegible]
Secundo tamen si dcti off[icii] non extabat sed erat omnino extinctum tunc q[uod]
dcta s[ente]ntia non tenuit quia sicut iurisdictio delegata expirat
p[er] obitum delegantis aut delegati . c. licet de off. dele. c. si
c. c. cum abbas . c. ti . ita [illegible] commisso tunc delegate dco offi[ci]o
exspirat p[er] obitum dci offici exspirat et sic p[er] unum off[icium] q[uod] non erat

primi non poterat sententia contra tamquam lata a non suo iudice non tenuit
de iudicio. Et si etiam secundum ponamus quod dictum officium quod erat fuit in virtute
augmentatum / ad hunc dico quod dicta sententia non tenuit et si quaeratur
potest reduci iste casus ad materiam admissionis iudicum in quantum non fit
dicas quod si ipsa consistit tamen duobus prelatis [illegible] non et prelatis
simpliciter ita quod unus sine altero procedere non possit et unus eorum moriatur
et ipsa pluralitas variatur constat collegium superstitem illum solum procedere
in causa non tamquam solus sed tamquam generaliter utriusque dignitatis quibus causa fuit
commissa ita disputando tractat Io. An. in [illegible] de re iud. pastoralis li. vi
Item in casu nostro tamen dictum officium de quo fuit in mutatum et additum
iurisdictioni secundum principium quod [illegible] mutatum et augmentatum et si quaeratur
deberet esse ex vi. v. [illegible] edita per [illegible] dicto officio
commutato [illegible] dicas in casu [illegible] si ipsa consistit duobus prelatis [illegible]
et unus eorum erat prelatus duarum [illegible] qui moritur et ipsa illas
duas pluralitas [illegible] duobus erant [illegible] tres iudices [illegible] mutatio
[illegible] dignitatum et [illegible] augmentum / ita [illegible] disputando tractat Io. An. in [illegible]
[illegible] in casu nostro tamen [illegible] officium [illegible] ad vi et [illegible]
duos prelatos addidit ipsam iurisdictionem secundum [illegible] contra [illegible]
[illegible] delegato [illegible] fuit admissus aliud et moriatur
ipsa [illegible] admissus incipiat procedere [illegible] si [illegible] admissionis
[illegible] putare vel [illegible] infirmare [illegible] iudici fuit affecta iurisdictio
primi iudicis et ista [illegible] disputat Io. [illegible] et [illegible] qui [illegible]
[illegible] / [illegible] in casu nostro ex quo [illegible] qui erant delegati
[illegible] ad dictum [illegible] fuit admissi alii [illegible] quia [illegible] officio fuit in
commutatum et auctum et [illegible] admissio [illegible] infirmata [illegible]
fuit [illegible] constitutio [illegible] legis nove [illegible] publicata [illegible] fit
in [illegible] [illegible] singularum [illegible] [illegible] de postu. pla. c. i.
[illegible] quod dicta v. de [illegible] sine [illegible] admissis eorum [illegible] deputati
procedere non potuit [illegible] dici posse quod dictum officium de [illegible]
fuit [illegible] officium de [illegible] [illegible] Et ideo non possit in mu-
tatio vel admissio [illegible] alteratio [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] collegium [illegible] quod [illegible] durat [illegible]
[illegible] singularibus [illegible] [illegible] ita [illegible] nec
officium [illegible] est non [illegible] et licet alia [illegible] officio fuerit
super additi [illegible] et [illegible] officium [illegible] est sine
[illegible] a non officio [illegible] hodie [illegible] non [illegible]
sine [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] additos
[illegible] additos superiores ut iste [illegible] non dubium quod idem
esset de [illegible] additis [illegible] reformatis [illegible] quam [illegible]
in [illegible] [illegible] quod non [illegible] de [illegible] [illegible]

Nota quod plenum de materia admissionis iudicum

l. ubi glo. dicit de eli. gene. Statuit tamen quod futurum
ptatis tum habeat arbitrium imprimendi malis venit ptas nominis
et durabit per officio fuit electus per alios vi mensibus quod ad in-
dicis vi mensibus habuit arbitrium dicendum quod sic quod eidem off.
primi latus quoniam arbitrium solet aut illa sit apta ad novum
off. aut quod dicant eligi cum presentibus vi mensibus tunc est novum
off. Si vero dicant eligi eum prorogatur tempus sui officii tunc
est idem off. prorogatum ita no. glo. ff. de pac. l. si unus
§. pacta ne ad eum dicis Volo istum ponam quod dicta summa re-
mittit qui prohibet tamen dicta ecclesia possit iusta animo dicti
alicuius guarantis proponere nichil nam dicta summa non quod con-
namit super ista causa et sic non paret exceptio rei iudicate
sive agenti ex alia ff. de exceptione rei iudi. l. si mat. §. i. et l.
in eadem de obli. pro. abbate posset quod proponere eum per summam
nanctus quod dicta reformatione et dictum fuit quod ecclesiam et de illis per ecclesiam
possessis lata per prelatorum de hoc lata oppositione mittere in ipsa
differentia quod de iure sic nequit de ista ecclesia de re quod novit
tu pro. et ista est sufficientissima cum guarantis dicit ob. si dicatur
quod duas (?) peter et ecclesia contenderet litigare sub dictis in casu illos
stat iudices eorum iuris dictorum prorogando per quo esto quod contenderent
tota eius litigare cum una cum guarantis non fecisset quod est alia
contenderet Et licet stati prorogavit iuris dictione sed non fecerunt
quod in alia ut ac voluit prorogare Item est quod sic licet tota
delegato olt duas dictas in dicta ea quod sorum iuris et
non excepit in alio actu patet exceptione vel primo generaliter
itaque possit gemi quod esse non dicitur de cens. pro ut ff. de oper.
l. l. operis ita no. so. dom. in c. dilectus de rescr. Item esto
quod voluit prorogare non potuit sive sine superiori licentia etc
judicii ecclesiastici de foro compe. significasti si delegati tum ma
gna lap. Commissa fuit hec cum consules dicta collegio presi-
presime quod tunc dicitur aut commissa fecit per inducendo in
dicti a principio fuit isti cum ordinarii contentus an delegati
et videtur quod delegati ff. de offi. eius cui man. est iuris. et l.
et sic patet in ipsum quod ordinarii una commissio fuit facta officio
a pape unde aut prius tunc officiis generalis habebat super hac
iurisdictionem ordinariam et tamen itemque quod ista specialis commissio
est exercitatio non delegato ff. de offi. pro. l. pape. Aut non
habebat prius ordinariam et tunc prorogata est iurisdictio ordinaria
ad eam specialiter commissam per eam quod volens et sic prorogatur
ita ff. l. ff. de iud. l. i. et l. de qua re. quodlibet offi-

pt prorogari ff. de solutio. l. quod et ista ratio. Non ob. l. et si pretor
cum q' poterit delegare non prorogare ordinariam potestatem ut ibi loquitur
ubi opposse dicit de lege hic vero verba super potarit ordinariam iuri
dictionem que licet in una specie non constat sit quod universale C. ubi et
aput quos. l. fi. tunc bene pot prorogari de universitate ad una speciem
C. de agri. et. l. 1. et quod non de offi. dele. de causis et c. p. et g.
Secundo est videndum utrum duo admitti pronominata l. videantur admitte
in causa ista de qua spaliter erat prohibitum Et videtur quod non quia generalis prohibito
non refertur ad ea de quibus spaliter est prohibitum ff. de vulga. subst. l.
cohedi. §. qui patrem de alim. le. l. alimenta et §. Basilice et l.
statu. mutuis in pri. et de le. in l. uxori. §. Codicillis de offi. dele. stu
duisti Cum de ista causa spaliter de offitio mentionem tunc non videtur ei per genera
lem. l. supervenientem in aliquo derogari et si non esset ad hoc lis
mota sed esset res omnino integra In contrarium videtur quod qui hoc dicunt
monet se opposuptione quia non presumitur per verba generalia eos velle
mutare que spaliter ordinaverint Sed ubi constat de mente generalis tunc
sequentia generalia derogat precedentibus spalibus ut dicto §. basilice et
nisi si hic apparet de mente per verba universalia et distributiva ibi dum
dicit vigore quorumcumque ordinamentorum ff. de hered. insti. hec autem verba
de alimen. l. libertis eorum in pri. et quod per Jo. de are et ubi dicit omnes
et tota balia. offitii comitem et potestatem etc. Nam ab hoc sermone detrahi vel
excipi pt C. de inre. testam. vel re. l. omnes et non. C. man. l. pater et quod
in eadem l. sunt verba spalia et generalia tunc speciales derogat generi ff. de penis
l. sanctio legum Si aut diverse sunt leges et precedit l. spalis et
sequitur l. generalis tunc aut dispositio particularis et generalis comparantur
se in origine tamen effectum et gerunt quia ad originem non quia ad effectum
de acti. et obli. quotiens C. de sepulc. l. qui sepulcro Aut non co
parantur se et tunc aut dubitatur de mente legis et tunc speciales derogat
generi de legibus et l. posteriores Aut est certum quia verba sunt expressa
quod non recipiunt auctoritatis ut generis et speciei contrarium vel favoris et
conditionis contra quod speciei non est spalis vel favoris tunc ultima l. stan
dum est quia a si primo expresso legis videtur recessum esse sicut rep. dicit ubi
ff. loca. l. cum plures §. locator operis presupposita quod ista esset species
tamen accedit generi per modum prorogationis et ideo necesse generis sequitur
et mutata generis mutatur species que non stat per se sed in virtute generis
sed stram ar. ff. de pact. dotal. l. viii. socerum et §. ut precepti in relatis
per generalem formam a spali receditur quam non servandum ff. manda si
homicidam ff. pro socio l. actione §. renunciare cum pr. Tertio dubitatur
utrum ad lites pendentes refertur nova lex Et videtur quod non primo quia causa
cepta tota finitur iudicibus ab eisdem sed decidi l. i. ff. de offi.
proconsu. Nam iurisdictionem suam perpetuavit ff. de iud. cum. iudi.
l. et quia iste lites pendent quia statuitur sive expressa actu sive
modis per iudici in aut. in me. l. no fre. sa. nisi. §. tocius ne vi

legislator considerasse de lit[e] pendenti nisi de illa fecerit mentionem ut
no. in l. qui aut in prin. ff. si quis cautio. In contrarium quod iudicium sol[vitur]
eo vetante qui iudicare iussit ff. de iudi. l. iudicium. Jurisdictio
tamen data ex statuto tolli debet a lite. arg. l. iudicium. § pen.
Et prius iudices admisit lite pen[dente] nec est hoc prohibitum
primo promissum ut no. in auten. i. no. liti. § sup. no. ergo
valuit factum a tribus quod non est factum a iure per novam legem tri
bato et ubi deficit ius iudicium tractatorum ipso iure non valent
sunt de arbi. sicut et l. pedius § i. et quod no. ff. de re iud.
l. due ex tribus. Item quod officium et auctoritas non est a domino in
rex. na. sed est translatum ad officium vel ministerium. vel cum primi
non habent potestatem ni ratione officii permutato officio permutata
est potestas et nova forma sequenda est et non antiqua. arg. l.
cum plus. et sublato nomine officii eius auctoritas et effectus. ut C. de
frumen. alexan. dimnos. l. xi. et fa. eius de gesti translata.
et ad hanc partem fa. C. de ad. di. iudi. l. si nos. ubi duo sub
rogati sub loco unius veniunt eodem iure, cum plus unus surrogatus
vel admissus succedit in eodem officio et habet de causa inchoata cognoscere
et sic data forma cogendi et a forma nullo modo recedere. de ff. de exerci
ac exercitoria in l. i. § si plures et quod no. de agnu. he. ff. i. l. si
quis in bona § si certa. no. eo. l. i. de offi. ubi a prin. iudici
postea firmat processus quia ibi in eodem iure et eadem potestate
erant iudices in prin. medio et fine, hic forma proponitur erat immutata
et translata auctoritas de minori ad maiorem. Item non ob. auctoritas
ut in pre. lit. quia in legem de l. spali. gra. sunt cum que lite
pen. fi. non potest hic ad gnal. bu. extendit se ad lites prin. no. contra
ad infringendum ius ut allegatur. nec quoniam ad processus continua
si comm. ad rehibitum processo factum ut C. de pira. calu. l. fi. an
fi. l. d. du. ni. prin. post hanc legem ingressis. Item non
ob. ar. de exec. delegati superioris quia tunc exec. non opera aliqua
qui superior disposuit communi dicta l. iudicium sol. Ex quibus omnibus constat
sententiam ipso iure nullam fuisse. quia aut dicimus valere attento officio quod gessit
et istud est ipso iure quia officium est sublatum vel sub nomine ipsius officii nihil gessit
ut ut ff. de fideicommiss. liber. l. liciens. cum de. le. in. preter. tusculanum
aut dicimus valere attento nomine suppositi et istud ipso iure quia non valuit nisi
per unum rescriptum. Item et. vicem videntur elegisse tres assistere de
sibi qui etiam vel ipse processerunt de offi. dele. cum sup. Ista clare dicimus
et concludimus sententiam ipso iure nullam fuisse. Nos. doct. collegii perusini etc.

Consilium lxxxix de rerum permutatione

Duo prelati diversarum collegiatarum ecclesiarum videlicet p. et G. cupientes deum
placare ad invicem permutare constituerunt procuratores in forma cum
de resignando dicta beneficia in manibus Ro. pon. cum clausula oportuna. Deinde
dicti procuratores constituti in curia Ro. pontificis dicta beneficia renuntiaverunt
ex causa predicta. Demum Romanus pon. non dictis permutantibus qui renuntiaverunt
prelatis sed viris aliis dicta beneficia contulit alteri alterius gratia sed arbitrarie
sed ut est moris litteris apostolicis super hiis confectis tamen antequam nunc tales litteras
ad notitiam prelatorum pervenisse qui erant in partibus nec acceptaverunt

dicta beneficia sit permutata que tenuerit nec possederit sed quilibet ipsorum primo
permansit. Demum deducto ad notitiam eorundem predicti sui pacti renunciavit
in manibus Romani pontificis supplicantes ex instanti tamen in suis antiquis beneficiis
remanere exposuerunt ipse de dicta renunciatione non tamen sua mente de collatione ipse
eis facta petentes ut non obstante dicta renunciatione possent in suis antiquis
beneficiis remanere exposuerunt ipse de dicta renunciatione non tamen sua mente
de collatione ipse eis facta et sic optinuerit et sic remanserit et fuit notorie habiti
et nominati prelati dictarum parrochialium ecclesiarum et maxime predictus G. usque ad exitum
vite sue qui etiam sepultus fuit apud suam ecclesiam suffecto dicto P. alio prelato quod
tempore mortis dicti G. aliud beneficium curatum et parrochialem prelaturam dimiserat
per adeptionem secundi curati. C. sciens prelaturam dicti G. fore specialiter apud
sedem apostolicam reservatam et communi opinione et de reservatione deductus impetravit dictam
prelaturam a papa tamquam specialiter reservatam et expressit dictum beneficium vacare
per obitum dicti G. Queritur an dictus C. clericus in dicta prelatura habeat canonicum titulum
et videtur ad partes videlicet quod non ratio quia qui expressit unum modum vacationis beneficii
si vacat alio modo non impeditur in ipsa impetratione. Sed impetravit dictum benefi-
cium expressit unum modum et vacabat alio ergo sibi non debetur et sic non habet
canonicum titulum quod expressit unum modum et vacavit alio apparet. Nam expressit
quod vacabat per mortem dicti G. et tamen vere non vacabat per mortem eius
cum tempore mortis non esset verus prelatus. Et quod non esset verus prelatus
patet ex themate premisso ubi apparet quod papa aliud contulit predicto P. nec ob-
stat quod ipsi asserunt quod papa concessit postea predictis P. et G. quod remanerent in suis
antiquis beneficiis resignatis non obstante quia concessio sit surreptitia
et tacita veritate optenta cum tacuerit de collationibus eis factis per papam
cum veritas taciturnitatis fuit talis que retraxisset papam a faciendo dicta
gratia vel saltem difficilius fecisset quorum utrumque sufficit ad gratiam eliciendam
de rescriptis super hiis et quod si non nec in grossa videtur excusare simplicitas ut
ignorantia ut nota glossa in c. si motu proprio de prebendis libro vi. Si ergo non valuit
dicta gratia patet quod G. remansit prelatus beneficii dicti P. et sic econverso. Et in
themate dicitur quod P. ante obitum dicti G. adeptus fuisset aliud beneficium
curatum patet quod beneficium de quo agitur vacavit per adeptionem secundi beneficii
curati et sic eo vacabat tempore vacationis impetrationis dicti C. ergo dictus
C. non expressit bonum modum vacandi sed expressit alium non verum [illegible] per obi-
tum dicti G. et sic apparet eum canonicum titulum non habere. In contrarium videtur et hec
ex dictis c. premissis ... quod isti duo prelati predictam concessionem apostolicam
licite remanserunt in dictis suis beneficiis non obstante dictis renunciationibus
et collationibus et sic fuerunt veri prelati et sic vacavit dictum beneficium de quo
agitur per obitum dicti G. et non per acceptationem P. secundi de alio beneficio
et sic dictus C. vacationis modum expressit et sic habet canonicum titulum
Sed in contrarium sit quod positio per constituti quod dictus tempore mortis sue non esset
verus prelatus dicti beneficii et sic per eius obitum vere non vacasset sed
per adeptionem beneficii dicti P. tamen adhuc dictus C. habet canonicum titulum
et licite impetravit. Redeo ad primum capitulum et dico quod concessio ipse
facta predictis ut remanerent in suis beneficiis primis tenuit et tenuit
fecit predictis ut remanerent in suis beneficiis primis tenuit et tenet
veritas collationis eorum non habuit surreptitionem facere. Reddo rationem ... quia ...
ipse ignorabat seu ignorare presumuntur quia in curia absentia sua
postea ad eorum notitiam non fuerit deducta nec apparet deductam
fuisse et quod non apparet non est esse de quo dicitur in c. [illegible] et cetera
ignorabilem exprimere non poterat et super eo que cum est ab adire
procedere debet de sua [illegible] cum voluntate ubi autem non est sciens non est ...
et glossa in c. quia de rescriptis libro vi ubi non videtur impetratio facta per me
de beneficio a papa licet non fecerim mentionem de beneficio obtento ...

conlcat ordinis, ubi aut adest ignorantia et cessat dolus, concipit impetrans ut no. Jo. an. in dicto c. gra super v. ignorati qd est no.
Jo. an. in q. posita super ra ignorantie in c. quis de re. iur. li. vj. Ite
taciturnitas in grosso cum sit per simplicitatem non viciat ymmo lz licitu ra
t. ut super de rescriptis. postulasti et ivngere. gref. 2 Jo. An si motu
pprio de preben. li. vj. super dicta glo. in no. la Nec ob. si dicatur platos
scivisse pdcus collecte ex eo qr cavit lre duas collonum nec
talis scia p lras ipsas pba ß pba potuis absentia et sic p bat a
ignorantia de na lrarum est destinari absentibus et non presentibus
nec in lris dici q essent presentes dicte collones in ordine ymmo
ordo gestorum ondit contra nam pz q ipsi plati absentes a r mati
a Curia constituerit procuratores a. Curia p ntes et ex eis p mutacoibus
renunciarunt platum pdcis Et postea pz q dus ppa fi scr ut
statim lras collois pdictorum sub no principalium qui cavit ab
sentes vt ipse lre destinarent ipsis principalibus, que putite
fore na apparent et sic eosdem ante putacionem no affecerunt
de offi. de le. sup. eo. licet confecte fuit lre hac patuit s per
ipsas procuratores aut p alium quemcumque eorum vt est moris Vnde ex hac
non infertur scia principalium ignorantia ff presumitur nisi probetur
scia vt in regla iuris presumitur ad. gtor. ymmo et si in ipsis lris
dicat ppa q hac fecit ad supplicacionem pdictorum platorum, tn ex hac
no pbatur scia eorum cum tn sit q vba narrativa ppe fidem
faciunt in c. le. lris de pba. et ideo quia ante data lram
patuissent p plures et plures menses dicti plati hac supplicasse
dno ppe vel p lras vel p nuncium vel p procuratorem Nec ex dicto
ppto concluditur q impetuetes die date fuit in Curia quia
vbum supplicavit refert se ad preteritum tempus sed collo est illa
que se refert ad diem dat recepti no go pbat hac esse q
ab hac contigit abesse de translacione pla. mt Et hoc facit ad
pdctam glo. fi. in dicto c. Si motu de preben. li. vj. que dicit
marginal note: motum ppium no pba esse p testes
q si in lris no exprimat ppa q motu pprio fecit esto q p testes
motus pprius pbaretur non sufficeret quia forte ppa ante a (?) in d
rogatus fuat ga scivit cum ppa fecit Infertur ga ex premissis ignorantia
dictorum collonum et ex ipsa ignorantia iustum contractu sumpsimus p
vna et vera pdcas. Secunda vo in casu primo capite quia esto q
scivissent dicti plati dcns collocet sibi fcas tpre dicte impetracionis
de vacacionibus in beneficiis, tn dicta taciturnitas non viciat lras pro quo
est sciendum q beneficium quod consistit absente non pot proprie dici
abutio ante acceptacionem de preben. si tibi abuti de preben. li. vj.
marginal note: que taciturnitas vicia(t) surrep. cj
Item est sciendum q taciturnitas alicuius abuti ad hac vt habeat
viciare gram requiritur q sit talis que si fuisset expressa princeps
talem gram no fecisset de rescriptis super lris vt ibi no. Et inter
ß sum quoz stilu vel cursum principis vel cancellarie Nam als

no poss vnicus sit cum precepto fratis gratiam si fuisset expressum forte
cum fratis et forte non. Unde respondendum est hic ad probationem
coniecturam vel gratiam in simili aliarum litterarum per prelatos concessarum
seu plurium concedi. Unde non ideo viciaretur gratia quia tacui me
clamari ut pusillum vel quia iam habui beneficium quod renunciavi vel
quod servitus licet impetrans in utroque debeat mentionem facere de possessione
de re. vide ut non. Item de simili tacitum de se. iustum ut dilatis tam
si impetravi in iurisdictionali licet de possessione vel simili non faciam men-
tionem ut ipsum ut no. Jo. An. de re. iu. tenor. Et est ratio quia
ex quo talis simul transit in rem iudicatam, etiam si mentionem
fratis literas habuisset. Item si impetrans ad lites contra eum opponens
quod ubi debebat et licerat tacerat quod titulus dicebat gratiam valet ipsum
de lite gratie. c. i. li. vi. cum ibi no. Modo dicta quod ex quo dicti prelati dictas
collationes non acceptaverunt et sic nec ius in dictis beneficiis habebat
Ista quod starent dictas collationes non cogebantur facere mentionem et hoc
expresse sentit Arch. in dicto c. gratia super verbo nesciret. Alibi dicit maxime
ex quo non acceptavit per eandem decretalem et glo. xvi. ar. verbo ignorati
hec decretalem dicat licet alternative et magis videntur pendere ad aliam
partem scilicet quod teneatur sciens de tali beneficio facere mentionem etiam ante
acceptationem et hoc omnia condemnat Jo. An. super dicta glo. quibus
si oppetitus debet facere mentionem de vacatura ut in c. una de ipsis
qui statuit ut no. Jo. An. in quoque po. in ratione ignorantia et qui accep-
tavit tale ius vacature per vocem super dictas ille non et sic ra
alle. per glo. non probat quin. Item licet taciturnitas beneficii tac-
sita et acceptis ut supra quantumcumque modici beneficii viciat ipsum
si fuit tacitus per simplicitatem sive per maliciam, tamen taciturnitas
dictarum collationum in dicto casu non debet operari hunc effectum quia narra-
bant qualiter fuerant prelati dictarum ecclesiarum et qualiter resignaverunt
illis causa permutationis in manibus suis et quod nichilus erat
quod remanerent in suis prioribus et sic non tacentibus in effectu beneficium
quia et si non dicerent expresse de collatione iam sibi facta. Tamen quia
expressionem dictarum renunciationum factarum ex causa permutationis
predicte papa intelligebat quod de necessitate ipsi postulati impetra-
tes debebant habere hinc inde sine mora illa beneficia renunciata
non posset alteri conferri ut in c. le. ista de rerum permutatione. Et
in ista materia expressionis comprehenduntur iure in re et iure ad rem
unde predicta expressa faciebant mentionem de iure ad rem quo de-
bebant ad beneficium ex modo dicti tacitum et sic non surripiebat
tacita papa. Et maxime cum dictum ius ad rem tale est expressum
quod sine mora debebat transire in rem. Et quia ratio quare
taciturnitas beneficii viciat ipsum est quia non est verisimile
quod beneficiato sic papa scribere faceret sicut per non beneficia-
to sed ista ratio cessat in casu nostro. Nam ut presumitur benefice-
bat papa de tempore dicte concessionis de renunciando quod predicti prelati quasi
habebant ut habuere et statim dicta beneficia hinc inde re-
nunciata causa permutationis predicte et nichil sibi dispone

poca possidebant et bene sciebat papa quod predicti qui praefecit de
praebendis de multa unde non noceret ad dictam concessionem
de commendatione faciendam quia ipsi praelati alia beneficia non ha-
bebant nec retraxisset papam a dicta concessione facienda quod
compossessio dictorum collationum cum ipse per ea que quod prefatam erant
sciebat vel praesumebat et videre debebat inspirari de necessitate iuris
et sic quo ad hoc per factum reputare poterat iuxta illud est inutile
pro facto saepe quod esse potest ut no. glo. Item taciturnitas dictarum
collationum non fuit talis que habebat retrahere principem a dicta
concessione de commendatione propter per aliam rationem. Nam propriam taciturnitatem
non comprehendebat quod impetrantes plura beneficia
de iure vel de facto sed unicum tantum. Item talis taciturnitas
non potest aliquem obesse nisi ipsis duobus impetrantibus
quibus per collationes illas ius quesitum erat et non aliis.
Sed praeiudicium illorum propterea non ponderatur quia volentibus
non fit iniuria. Et quia isti impetrantes simul quasi ad
invicem contraxerunt et hinc inde tacuerunt dictas collationes
fiat hinc inde mutua compensatio ad hoc quod no. Jo. An. in
c. michel. de cler. coniug. sive ultime glo. Et facit ad predicta
quod no. Jo. An. in c. quidam de rescriptis. Ubi dicit quod si petita
licentia eligendi per metum possum penitere antequam mittitur
petitio immo etiam post antequam sit concessa. Nec obstat si
cum. quod no. de postu. prelato. cum ista petitio non fiat ita publice
et solempniter sicut illa, et tamen inclusus inest sic impostulatio
inest postulari. Item esto quod inest dictas collationes ita
papa scivisset eiusdem gratiam de commendatione sicut fecit quod ecclesia vos
erat integra et de utriusque voluntate pendebat et maxime
cum opponentes hac quod ista causa sic stante quod papa eos invitos
fecisset per no. dec. c. quidam, non enim est dare bonam rationem
quare papa magis dictam gratiam de commendatione fecisset oppressis non
collationibus re ecclesia integra. et dum adhuc per dictas collationes
non acceptatas per dictos praelatos ius acquisitum eisdem,
Et cum taciturnitas istarum collationum non habebat sufficientem
causam ad retrahendum principem a dicta concessione de commendatione
in primis infertur quod concessio per papam predictis praelatis et si
dictas collationes scivisset tenuit et valuit. Venio ad secundum
caput quod erat illud quod si dictus B. tempore sui obitus
non fuisset verus praelatus beneficii de quo agitur et sic
vere per eius obitum non vacasset. Sed per adeptionem secundi
beneficii statim per dictam per quam habuit adhuc dictus T. cum
titulum. Et nos sic ostendo per dictus B. a principio habuit
tantum titulum in dicto beneficio ut dicit thema et non obstantibus
predictis renuntiationibus que ignorabantur cum opinione

prelatus dei ecclesie usque ad exitum sue vite et talis comunis opinio Non sufficit opinio talis
et maxime in personis publicis ut sunt iudices et prelati excusat opinio
qui hentes et hoc est videre in multis casibus putat in eo qui pu
tabatur promissis cum opinione tempore putationis facte per eum que puta
non vitiatur licet postea appareret appareat enim eum fuisse privatum
de iure pro consul. de elec. quelibet. Item dicitur in electione facta
ab electore putatio et collationibus factis ab eo qui putabatur conferendi
potestatem habere de can. pos. cum alium. Sunt etiam plures constitutiones
lunia suscepta tempore quo tali opinione putabatur vivus. // vere licet
esse non possit qui fi. ff. de le. c. ii et c. ex tenore Et videtur dicendum
similiter quod ea que fecit qui tali opinione putabatur legatus licet non
esset valent perpetuo. hac ratione in. ffe. de leg. ff. sup. est ubi quidquid
si quis Item ubi de valore alicuius actus queritur vel persone
qualitate ex quo tunc aliud non constat sequi opinionem quem iudicandum est
in plus vera opinione in. ff. de liud. except. ipsa tamen opinionem per ipsius
quisquam iudicant licet qui fi. ff. de. c. si ergo sequitur per ipsum
de iudicatum secundum tamen opinionem quam habebat quod verus esset pla
tus dei ecclesie de qua queritur. Dicta vero sunt et fortior est
talis opinio quod est singularis ut est non fuerat in. di. de quibus
homini di. quod constat de constit. nec in mutat de offi. dele. per ventam
Sed singularis opinio attenditur et sequitur etiam sepe iudicium quod
veritatem. Unde excusatur libera putans eum fuisse esse ff.
de his nisi. l. illud canonizatum xxv. q. i. illud. Et tenet decretum
apud eum qui putabat se iudicem cum tamen esset appellatum ad eum ad
de app. si duobus. Nota de Sixtinus qui putabat se probabilem non
fore excusatum licet celebret de cle. excom. aplice. Et qui penitet
tantum quem probabilem putat laicum non incurrit in canonem
de sen. ex. si vero in. ext. effectum que quis habet audiendum liga
mus qui non est de liga. nup. et c. si et cessat adulterium
vel iniuria in illo qui probabilem credit uxorem aut ancillam
quam cognovit xxxii. q. v. in lectis de sen. ex. in audien.
propter veritati. Et idem in similibus sed. Sic ergo attenditur singularis
opinio Et secundum eam sepe iudicatur contra veritate multo fortius
communem te xxxv. q. i. rogamus ¶ Preterea magis ad propositum
descendo si tenet collatio cuiusque facta ab eo qui non erat verus
electus seu qui confirmatus non patiebatur tamen in eadem iuris quia
non dato habetur quod ab eo datur quod de iure dari non potest
de iure patro. quod autem. Nunciato factis in casu posito dicendum
potest dici et etiam titulum habere in dicto beneficio de quo agitur
ubi fuit sede collatio a papa qui solus potest per residentiam
possessionem et de beneficiis tunc vere et iure vacante Et ubi nullus

fuit dolus surreptio vel culpa ubi fuit expressus modus va
cationis putativus et unus alius modus non sit de forma collationis
aut successor impetrans fuit predecessorem non eum ex iure suo sed
nova collatione eius sibi vendicat / unde licet in beneficiis sit
successio non tamen hereditaria viii q. i moyses et vide no. Jo. An.
in le. pen. ti. ii li. vi super glo. fi. Et ideo tenent collatio facta
ab eo qui verum non patiebatur secundum communem opinionem putabatur passe
se probatur / Eciam quibus facit vice officii quod gerat quod deum
collatorum in illo valent et tenent ut in viii q. iiii nonne
Constat enim quod conferre beneficium est iurisdictionis de elec. nosti et
c. transmissam / et prelatus qui confert beneficium vice officii dignitatis
quam habet confert ergo talis collatio valet ut summa in c. si vero
de sen. ex. dicit quod ille qui exemptus est potest impetrare litteras contra
beneficium conferens / Si occultus est quia habet vim facti dignitatis non
persona et in c. v. de scisma. dicit quod ordines et sacramenta alia
collata ab heretico sive excommunicato symoniaco vel alio crimine per
occulto valent et tenent / de quo per Jo. An. in c. nichil de elec.
Eciam facit ad hoc quod non modo disputata per Jo. An. in c.
nichil de elec. in regula de re. iur. li. vi. que habet quod tenent
electio facta a canonicis possessoribus licet essent fraudulenter
fuis/involutionibus et magis utilis ubi no. quod pro collatione collatorum
et mediatam collationem que possent prelati ordinare et sunt
favorabile ad hoc de elec. si religiosus. in pri. li. vi. et c. le
no. Romanum de elec. Item valent gesta a suo generali officiali
pretorie qui dum in officio collocatus ff. de offi. pre. Barbarius
Et facit in no. de elec. dudum in et de presb. non bap. c. ii.
et valet sententia lata a iudice suo qui communi opinione
habebatur pro libero licet postea in servitutem devenerit ff. de sen.
cum le. li. ii. que est causa in q. vii. si tamen pari voce dicit
vale dato impetrato facta sub putativa vacatione licet reperiatur
postea non vera non obstat predicta conclusione si dicatur per dictum
omnia tollere surreptionem sive predictam impetrationem excepto casu de
a dolo. secundum predicta omnia gratiam non ampliant sicut dicitur de que
pro o de preben. li. vi. Et quod predicta omnia non faciunt quod dictum quod
in qua fuit expressus unus modus vacationis includatur
alius / unde si papa committit tunc plebem sancti Stephani
et unus est verus plebanus / tamen non possidet et alius est
intrusus secundum tamen communem opinionem reputatur plebanus cognoscitur
de eo intrusus et putatus et non verus et omnis passim tenetur
velut et tibi certi / Jta no. Jo. An. in c. per venerabilem qui fi.

st. le. sex. v. loco. alle de ipse. di. i. ib. go. xxii. i. Si. q. hoc q.
Item si litigetur de beneficio putato a patrono putatiuo non
vera putacio obtinet putati a putatiuo de iure prouatum tirsella
toribus Item in duobus clericis de electoribus quodlibet Item in duabus
collacionibus de ea pos. in alium. Item si soluo plato putatiuo
q ecclia debet tu solutus vo plato non putatiuo. Ego sum
liber et tu non. p ea que no in dicto michel. Nec obstat
q alibi dicit tex. omnis non remitti s augetur si solutum tum
non debet de iure nisi ea te. Hoc autem accidit quia totis opio
non solum compensat s etiam confert putatiuum vbi facit id q quo ad
actum de quo agitur putatus pro vero reputatur. Et q dicit c.
susceptis de rescriptis li. vi. Non ob. quia licet ibi in beneficio
vacante preferatur ille qui expressit verum modum vacationis ei q
qui expressit falsum modum. Nec tamen dicit q verus modus non
esset putatiuus tum opinione et verus modus esset occultus
quia tunc precedunt que l. dixi et p. cxa. et supra plenam dixi
ponendum est q c. susceptis in primo et tercio responso loquitur de
diuersis modis vacationis precedis ob eadem personam. Vnde in dicto
casu modus vacationis verus non poterit esse putatus si
bene ponderes. Item c. susceptis loquitur quando duo impetrantes
simul concurrunt unus ad petendum beneficium et alius de qua vos
pa. intra ista nisi duos. Et alius quam vnius solus potest. quando
duo sunt duo tunc vitatis ante completum negocium debitum prefe-
ratur opinioni. Sed vnus solus petit beneficium vacantis de iure et
de facto ex quo expressit modum vacationis putatiuum nihil obstat
facit q no. Io. An. in c. licet de sepul. li. vi. vbi dicit q
pater est prothialis ecclia si nullus alius contendit. Sed si non
contendit annichilatur electio ¶ Item c. susceptis dicit vt
aliud appareat de intentione mandat. Sed dico q in casu predicto
satis pateat de intentione pape. Nam papa illud beneficium confirmat
specialiter collacionem suam reformando propterea quod dictus platus putatiuus
decedit hec autem ex aliqua causa ea sibi non est maxime
vt beneficium valide reformaret. Cum ergo postea illud vacet
de iure et de facto vacatum contulit dicto C. credidit valide
et specialiter reformare et satisfactum dicte mee sibi nate. Et presumi
debet q nullo modo beneficium sit vacatum omnino debetur dicto
promisso. Et facit q scribit Io. An. in c. tibi absenti de preb. li. vi.
in ver. quintus vbi tenet q si executor hoc prestantem conferendo
prebendam vacantem aut vacaturam si aliqua prebenda vacaret
de iure tunc licet non de facto q. Episcopus alteri contulerit non
de iure q ibi debetur. licet tamen executor q contulit ignorauit q.

contul. puti et tunc debebat et intendebat vacantem si qua esset
consuetudo ex quo in veritate vacabat. Nec obstat ff. cum contra dixit
si vacat quod intelligitur de vacatione iuris et facti de prebendis. p. decre-
tum unus et tunc non vacaret de facto go. ar. quia in eo quod est
vacans de iure et non de iure tenet tollatur. non tunc tamen poss.
non vacante possessore de prebendis licet episcopus li. vi. et sic appellatio
licita et in prebenda illicita c. ti. dilectus 1. Nec obstat ff. cum c.
tunc unus. quia licet ibi sit surreptio non tamen tanta quod reddat rescriptum
nullum cum vitiatur tollo ff. cum lex vitiat passit exceptio iste
re in proposito ex quo beneficium vere vacant de iure et de facto salvi
quod per prebendam consuetudinem non potest et ipsa consuetudo vitiat de licet lex non
sint vacans modus vacationis ex prebendis ex quo sunt putatis
cum hunc excludere surreptionem tenent tollo rationibus predictis
Et ex quo nihil est quod impediat non possessio alterius non preiudicium alio
nam surreptio, contra ista q. vi. ex predictis pro non pro so an i. c.
si illud de presumptione ubi tractat an sufficiat alicui impetranti
probare quod diu tenuit beneficium tamquam verum ista sunt habita certo
de arguit. p. et q. sed quid si sit hic in probatione alieni puta
quod iustificatione tunc tituli aptet et dicit de titulo predecessoris p
tamen mortem forsitan impetrasti vel electus fuisti sufficiet
ff. cum probare communem opinionem et ipse agebat le. c. sed ad h.
ff. cum quia superiores iudices ecclesiastici de iudicio nostri papae
quales subditi tenent pz in eo quod legitur et non de institutione c. y.
et de symonia. licet cle. ubi plene sup. v. officium de sy. ex si iudex
laicus li. vi. et de offi. ordi. c. ii. Et clericum ecclesiae illi in i. re-
tate qui in veritate prelatus non est, laborat obediendo sed potius
contendit ut pz ex non de re. poss. tunc sup. ce. c. c. tunc alium
et ponendum premissa maiori sedem. ubi poss. et reputa-
tate est antiqua ar. tamen quod legitur de clerico coniugato possunt
et c. significavit et albinus de testi. Et dicebat firmo in deo c.
illud de presump. ad eam partem quod sufficiat probare communem opinionem
tamen ad probationem proprii tituli quia alias sequitur hoc absurditas
si quis hec cum beneficium tenet sup. vero habet probare probatorem
sicut patris habere de sua canonica institutione quod videtur quasi impos-
sibile et absurdum sicut adhuc asserebat jo. an. ibidem. Et ex hoc
quid si sit in isto casu ubi de probatione proprii tituli tractatum
tamen in isto alio casu ubi de probatione tituli alieni tractatum
est propter impossibilitatem et absurditatem sequitur ubi qua
tamen impetrant beneficium quod possunt vacare sumptionem
alicui sibi quod cum sua sit sumptio ex eo quod primus magis per eius

obitum impetravit non habebat tercium titulum tempore vite sue quia
Johannes per eius obitum ipse semper[illegible] impetravit non fuit verus
rector licet possideret tamquam rector Et sic ad impetrationem prius tituli haberet
probare tiam titulum verum non solum decimi per eius obitum impetravit
sed etiam Johannis quod esset impossibile Et hec absurditas et impo
ssibilitas magis sequeretur si diceret non solum tertium antecessorem
habuisse tercium titulum sed centesimum quasi rupto uno titulo
antiqui de rigore iuris rupta essent sequentes sicut rupto uno
gradu matrimoniali ut non de restitutione dicitur Preterea cum quod possim
ostendere forsan quod centesimus antecessor prelatus ecclesie fuit
solum impune electus illegittimus quem sua ubique sedem
fecit et modo dicto centesimo successori tu non habes nec quia
omnes tui predecessores defecerunt de centesimo et millesimo usque
ad illum per cuius obitum impetrasti de necessitate mihi liceat quod sufficit
fuit super obitum centesimi successorum quod nemo sane mentis
audebat asserere Et ideo in probatione alicuius tituli dicendum est tamen | In probatione alicuius
apertum sufficere et est illa quam dicit per predicto de probatione. Ad probandum | tituli sufficit probare
iure verum licet et ibi per eum. Ita tu dicis tibi clausula T. impe | trum apertum
trauit per obitum illius qui tui aperte reputabatur prelatus et
longo tempore possedit non cogitur aperte titulum probare sed sufficit
probare coloratum ut supra super deo ut ab. si. dicit quod adversarius
patitur probationem. Item quod dicit de tempore mortis fuit verus prelatus
non sufficit quod cum quis super dicit et probatio de re
nunciatione sua de dicto beneficio per eum ut dicitur tanto tempore posse
disse dictam ecclesiam tamquam prelatus et nulla fuisset quo
restitutio super titulis per superiores et vel dictos commune dicet
quod iustum titulum habuit Nam post quod dictum remittitur impetrare
patuissent a papa aliud ex causam sua inceptione de dicta collatione
cum non presumitur producta collatio et confirmatio quia non habet
tercium titulum sicut nec sufficit in casu predicto producere summam
declaratam ultimam tituli centesimi antecessoris Nam presumitur
illum habuisse dispensationem licet hodie non appareat ipse ea
possit acceptari quod T. in dicta impetratione verum apparet. nam licet
essent sue dicte collationes tamen possessiones antiquas beneficiorum obtinuerunt
nec fuit adeptus possessionem pacificam. Unde non dicebatur adhuc
vacare primo. sed ab eo uno curato et capellano sed tale primo
non per vacatur donec habeant possessionem pacificam sed ut in c.
de multa de prebendis. Unde si ante mortem dicitur vacare
primum post mortem meam sicut vacasset per mortem sed adeptam
primus sicut in casu isto tamen prioris ipsius. Et dicitur semper
vacare quamquam prelatus possidebat. Et sic patuit
impetratio ipsius T. Item verum apparet quo ad vacationem iuris

qua re vacabat de iure et vere dixit quo ad vacac[ionem] facti
quia re p[er] abitum ipsius. Sed q[uod] colorate possidebat de facto vacauit
per obitum eius. Unde vacac[i]o beneficii de quo agitur p[er] aliquem
modum predictum s[cilicet] p[er] adepcionem secundi colorati curati statim p[ost] dictum
p[er] fuit vacac[i]o iuris et non facti ex quo possessorem non habuerunt
vacac[i]o autem iuris includitur in verbo vacac[i]onis q[uod] exprimi debet
pocius et efficacius de cuius vacac[i]one sumus. Quadruplex autem vacac[i]onis
hic exprimi debet pacem ad finem quem ad ius efficitur et tale factum
occultum quod sciri non patuit sufficit exprimere illud factum quod est
apparens ut putabatur. Et si dicitur vacauit p[er] adepcionem secundi beneficii
ut prelatus dixit ita de iure sed non de facto quia ille possessorem non habuerat
ut sciebatur. Et in vacac[i]one iuris ex mera expedit modum
exprimere cum non sufficiat dicere vacat de iure sed dicendo sumitur vacat-
ur de vacac[i]one iuris et facti ut dicit c. eo. uno li. vi. in casu
non fuit dictum vacat p[er] obitum. Et et in eo quod dixit vacat suffi[cit]
exprimit fuit vacac[i]onem iuris cum eo quod dixit p[er] abitum fuit expressit modum
facti. Sequitur ergo quod prelatus putabat. Unde si dixisset vacat
de iure et de facto vacat p[er] adepcionem alterius curati statim p[ost]
non fuisset verum quia de facto non vacauit quamdiu fuit possessor secundi adepti
quia aliud in platum possidebat. Et istam partem credo veram de
iure et mouet quod pretactum restat super inductis, p[er] quem eciam
p[ro]bis partis resp[onsio] ad q[uestion]em at[ten]ta s[e]c[un]d[u]m

Allegacio xi de feriis

o Sequentur an dies rogacionum precedentes ascensionem domini
sunt feriati in honorem dei ita quod a forali opere et strepitu iu-
diciorum sit cessandum. Videtur quod sic et hoc probatur in c. primo
de q[uesti]one decimo in. Sed solet dubitari de quibus rogacionibus intelligitur c. ex-
dictum in deo c. primo solum de rogacionibus de quibus in c. conquestus
de feriis in vi ascensionis cum tribus diebus rogacionum precedentium allegacionibus
dicitur c. primo. Et quod de dictis tribus diebus intelligitur probatur
tex. de q[uesti]one decimo in rogac[ionibus]. Et hoc idem vult probare tex. de feriis
capellanus in tribus diebus rogacionum ante ascensionem Archi-
in deo c. rogacionum super verbo celebrari debet quod in concilio Maguntino
fuit statutum quod letania maior obseruanda esset annuatim x ante
vii kal. maii et bacchali xvi c. placuit. Et ibi ponit
eciam causam quare fuit adinventa dicta letania idem Archi. in deo c.
p[ri]mo quod feriati dies sunt in quibus res diuina sit
cum cessat alibi ut habetur. Allegacio xv q[uod] in parochia
nisi rescriptum tenetur io an in deo c. conquestus quod curatorem in quo iposita
ciuibus dicit quod curia romana hoc non seruat io. cal. dicit
quod curia Romana hoc seruat, aliqui aut seruat quod usque ad

3as ~~sonat~~ sonet quequidem consuetudo forte potuit ortum habere ab eo
quod no. glo. in c. quod de feriis et in dec. c. pronunciandum ubi dicitur quod
dies incipit et terminatur durante hominis diurno spatio ut ibi non larg.
unde tamen iste rogationes fieri soleant de mane usque ad 3am attemptatum
est per quosdam usque ad 3am stari. Sed ista consuetudo non fulcitur
iure et maxime tamen predicti dies fuerint solempniter feriati. Et
tamen superiores qui ipsos dies impleri iubent non solum usque ad
3am et hec videtur verius de iure et fuit in honore dei et sanctorum
Lapus.

Alle^o xci de testa.

Quidam enim de Senis condidit testamentum in quo pro maiori parte
legavit ad pias causas Item reliquit Margarethe eius
eius filie tertiam quantitatem pecunie de bonis suis que dictus
testator habebat in Regno Anglie iure institutionis. Et ad dicta
legata exequenda ordinavit quosdam executores deinde decessit
in Civitate Senarum. Deinde executores convenerunt pro executione
legatorum maxime ad pias causas quosdam debitores valentes
se tueri dicunt quod debitum non fuit contractum in partibus Anglie
sed alibi. Debitores valentes se tueri dicunt se non teneri persol-
vere dictis executoribus multis rationibus. Primo quia nondum
est adita hereditas dicti testatoris et legata non debent solvi donec
fuit adita. Immo si solverent heredes possent postea ab eis petere
post aditam hereditatem et sic compellerentur solvere bis. Secundo
quia dicunt debitores quod cum dictus testator habitavit in partibus Anglie
et se expresse submiserit legibus et foro dictarum partium Anglie.
Et ibi in statutis continetur quod viro moriente relicta uxore
mulier debeat habere tertiam partem hereditatis viri. Item statutum est
quod pater decedens non potest privare filiam de sua hereditate nisi pro tertia
parte. Et dictus testator habebat tempore mortis uxorem et filiam de
partibus Anglicanis que etiam hodie ibidem sunt et morantur.
Et ideo dicunt debitores quod si solverent executoribus uxor et
filia possunt petere in Anglia portiones suas. Cum isti
habeant ibi domicilium et bona. Tertio dicunt debitores quod in
Anglia quis non potest instituere heredem sine herede. Unde testamentum non
valet. ut. quod quid ... sunt legata sunt debita unde non possunt cogi
ad solutionem. Ex adverso dicunt executores quod ex potestate eis
in testamento tradita possunt petere legata maxime ad pias causas
et ante aditam hereditatem. Non obstantibus quibuscumque
legibus statutis et consuetudinibus ac etiam ut curatores
dicte hereditatis exigere et illos compellere ad solvendum. Non obstante
quod testator habuit Anglie et tamen se submiserit legibus et
statutis illius quia erat origine Senensis ubi predictum condidit

testum et ubi decessit et dicti debitores licet habeant domicilium et bona
in anglia nichil ad rem quia habitat de civitate in civitatem.
Nec obstat quod uxor et filia remanserunt in anglia quia tamen quod
bonis continebantur in partibus quam istis hereditatis in bonis immobilibus
est, adeo pugnius quod poterunt heredes portiones suas quas habere
debent vigore dicti statuti. Nec potest allegari quod hereditas non sit
adita vel non adita hereditate. Unde concludant quod aditis debi-
toribus de florentia in civitate florentie potest petere ¶ Super hoc primo
videndum est utrum dies commissarie cedat a morte testatoris an ab
adita hereditate. Unde concludunt quod aditis debitoribus. Secundo
an isti sint veri executores testamenti an vero sint procuratores
constituti nam nimirum quamquam executio mandati collata sit
post mortem ¶ Tercio an possint compellere debitores hereditarios
debitores ¶ Quarto an contra dictum testum et successionem
sit attendenda consuetudo anglicana. Quinto si debitores
hereditarii possint commissariis excipere subscriptum non valere
testamentum ¶ Primo et primo puncto videtur dicendum tribus rationibus
quod dies commissarie cedit ab adita hereditate et non a die mor-
tis testatoris ¶ Prima ratio est quia officium per ultimam voluntatem
commissum cedit dies ab adita hereditate ff. de excu. tu. l. si
is qui [illegible] idem venire potest et l. existimant in fine et l. tutores §
i. de testa. tu. l. si nemo et l. tutor de aucto. tu. in principio. Secunda
ratio est quia que non transmittuntur non cedunt a morte testatoris
sed ab adita hereditate ut l. quam
quo dies cedit ¶ Sed officium commissarie non transmittitur ad heredem
ergo non cedit ante aditam hereditatem sicut quod non in l. tutela
plerumque ff. de tutelis et ff. de curat. furioso l. cum bonus C. de
quibus ignorantia esse minoris sui [illegible] l. i. Tertia ratio est quia non debet
plus attendi dies executionis et per consequens officium executoris quam
dies obligationis. Sed dies obligationis legatarii non cedit
a morte testatoris sed ab adita hereditate ut l. si tibi homo § transmittis
ff. de le. i. Unde ante aditam hereditatem nulla oritur actio
legatario ergo nec cedit officium executoris ante aditam hereditatem.
Sicut enim cedit quandoque cum suspendit officium executoris cautum
[illegible] C. t. i. de [illegible] l. in. Cum ergo ante hereditatem
aditam legata stent in suspenso quia habent in sui esse pen-
dentiam ab aditione hereditatis ut l. si nemo C. de fidei co.
l. cum quod ff. de his que in testamento de l. proxima et l. i. in fine
de vul. et pu. sub [illegible] suscipiunt consequenter idem sit de executoris
officio dicendum ¶ Hinc est quod executor datus in conditio-
nalibus legatis non potest convenire quia non prius
est executor quam existit conditio legati ff. de le. i. l. filius.

§ dum ¶ Item si qnis est relictus executor qui adeat hedi
tatem ut l. Lucius ff. de fidei co. li. que l. est ad hoc no. // dicet
aliquis aliquid debet esse in aliis relictis quam ad pias causas
in quibus non exigitur aditio hereditatis ut no. C. de fidei. com.
l. cum quod et in spe. de gestu. edi. § nunc aliqua videamus pone quod ex
eo testo. Et ergo cedit dies talium legatorum a morte nec requiritur
aliquid per aplum confirmationem nisi testi nisi mors ergo et per quod
cedit dies commissarie talium relictorum nec desideratur aditio hereditatis
quia officio iudicis petuntur quod non requirunt aditionem hereditatis ff. de petitione
here. l. hereditate in fi. de religiosis et sump. fu. l. si quis sepulchrum
Et contra istud dicitur de iure quia sicut episcopus qui est legitimus
executor non dati executione testamentario potest exequi testa
mentum extinctis heredibus de testa. nos quidem et c. si heredes Ita potest
testamentarius executor similiter etiam sicut potest constituere sepulchrum
et ideo que non requirunt aditionem hereditatis nec recipiunt di
lationem temporis de acqui. he. l. pro herede § 1. ff. de rei et
sump. fu. l. at si quis § tum due leges videntur ob
primo quod tex. in l. C. tota de le. equiparat le
gata pia aliis legatis simplicibus et glo. prima dicit ut in aliis
¶ Secundo quod tex. dicit idem esse in relictis ecclesie cum relictis civi
tatibus C. de sacro sanc. ecc. ut vult dominus et tamen cum relinquitur
civitatibus requiritur aditio civitatis ff. de le. i. l. civitatis
et ff. de tribe. l. omnibus Item relinquere libertatem et relinquere
quod valet pro hereditate submissimus ff. de fidei com. li. l. in testo
et tamen requiritur aditio hereditatis ut C. de caducis l. unica § liber
tatibus Et nemo dicit episcopum vel executorem ante dictam
hereditatem posse manumittere servum nisi de fide et ideo infra. l. mu
lier. § Si quis hereditarium ¶ An requiratur aditio hereditatis
in solidum legatis ad pias causas Et quibus videtur quod de rigore iuris
etiam ad pias causas requiritur aditio hereditatis ut quod bona adeantur
causa conservandorum legatorum ut l. i. ii. et iii. de fidei co. l. i.
Sed de simplicitate equissima iuris canonici et divini non requiritur
aditio hereditatis et illa servatur in pietate si ad vere pias causas
cum pietas simulatur ubi non est ut si divini legetur quia ista
istud legatum non reputatur pro pietate Et no. C. de
sacro. sanc. ecc. l. illud. tamen pietas non stat in nomine pietatis
sed in sua veritate et certitudine subiecti ff. de translat. l. cum servi
§ si proponas et § si in annos et C. de mendi. vali. l. a. ca
si ¶ Super hoc membro arguitur primo quod isti non sunt servi sed meri
executores quia si essent servi ergo non intimerent contractus
mandati sed contractus est coniunctus actus ut l. verba gessere
ergo viciabit testum C. de testat. l. ad antiquitatis Sed certe hoc non
obstat dicta quod testum valet et tamen istud maxime contractus

mag^ri Et q^re c. g^tctus verus non depdat aditionem hereditatis n^o
obstat q^d g^tctus no pot p^rmisceri testo q^r vero nisi esset g^tctus
non impertinens ad testm. Et qm d^r ptinens ad testm qr adhibitus (?) ppe
dispoita in testo vt efficacioria fiunt tunc utiqz ~~valet~~ ff. vz ff. de
testa. l. heredes pala. §. fi. p glo. c. d. Ita est hic qa p^uatio
sit ppt testm exequendu. Et dico q^d ista p^uatio non fuit
morte qa est collata p^r mortem ff. mag^ri si no mune-
radi §. fi. c. no in l. cu pr. §. nemo de le. ij. ¶ Isti g^o si
Executores c pnt opponi g^t hereditarias debitores et cogi g^e ab
eis vigore mag^ri collati post morte nec hnt opportare
q^d hereditas adeatur qa fundat se ex contractu mag^ri et
qa ad priatus vt dixi et p hac r^ude^r ad vltimu puc-
tum q^d licet istud testm non qa ad institutionem heredis tn
isti comissarij pnt opponi g^t debitores hereditarios vigore mag^ri
p doctos l. si no non remuneradi §. fi. et p hac stetit est
tusum ad 2^m punctu. ¶ Sup 3° puncto videamus ex dictis
est q^d consuetudo anglicana non extendit se sup^r ossa ext^a
territoriu anglicanu. Et hoc scripsit p^r q^d in alijs bonis q^d
in bonis anglicanis fruatur consuetudine civit^s Senen. pbo
antedicta p l. volgares de iurisdic. o. iu. l. fi. C. de sn^a tri-
cesi. cu. l. i. p cy c Emil. p osti. t. vt mag^ri de consti. l. vj.
¶ pba lctius c potentia tne efficienti insipiciendat vt
possit in passum et susceptionem mat'iam nec pt tanta
finita p^ducere effectu infinitum. ¶ Sed sicut virtus patrie
tne se effectus eius debet limitari ff. de adop. l. si. arro-
gatore et de cura bo. da. l. pupillo ff. de excu. tu. l. sui
pitos §. cu oriundus de bonis aut inde po l. vrnus §.
is qui / / q^d no de excu. tu l. no solu §. cum testo sed
potestas c auctoritas consuetudinis anglie non extendit se
vlt^a ossa sua sicut ut. 3° g^o ut effectus eius vlt^a pracabit-
na vlt^a territorium qualz Rex censetur vt pnatus et tnc
eius lex seu consuetudo non se extendit ad loca que no sit
sue iur^s dctois. ¶ Constat q^d comissarius sz in suo territorio
maior est / vnde ppls Senen. in suo territorio pt mag^ri
q^m Rex anglie ut ff. de manumiss. l. apud cnm
¶ probo quia ex iam dictis c p. l. ex p^rssam ff. de excu.
tu. l. tiranis §. Rome suspicatur cu locus testi ffecat C.
de testa. l. si non spali. Ostium qa testor senensis est
oriundus vnde ibi est sua p^atria Anglia vero non erat
sibi sua p^atria sed hospita terra ff. de fun. instru. l. scpe §.
pan. fi. lc. et in c. puti §. p. li. vj. ¶ Modo est scio-

in aliis de bonis nulla est ratio dicendi esse localia scilicet sunt
alicuius locorum ff. de iudi. si fideiussor. Sed tractatus ¶ Iura vero
que sunt incorporalia ubique videntur esse C. de prescrip. lon.
temp. l. fi. ad hoc de le. ii. volgare in prin. Contrarium dico
quod nomina debitorum ad illum locum pertinent ubi contractio de iure et
de facto fieri potest quia si ibi est collata solutio et ibi compellitur
debitor ut deci. l. contractus facto. ff. rem. ratam. l. quero ff. de solu. Non
obstat nomina vero sunt in loco quia verum est cum semper tamen scilicet per
effectum contractionis sunt in loco quo debitis mercatorum florentiorum in
ytalia contrahentis et solvendis in ytalia annumerentur bonis ytalicis
contrahentis et solvendis in anglia annumerentur pro homo anglicano.
Advertendum est circa consuetudo anglicorum disponat universaliter
an vero de bonis mobilibus et immobilibus quo casu non pertinet
ad nomina. Et quibus non debentur species sed quantitates
in genere quia non ipsa obligatio est res mobilis vel immo-
bilis. i. contraria lex ut ff. de peti. here. sed iu veronis. § in petitio
et l. ad mo. de re iudi. Licet etiam in ipsa pecunia in genere
et in forma in qua est in obligatione est mobilis vel immobilis
Nam que sunt in intellectu non in essentia unde tangere
potest et movere illud ambulatorie hoc non fit. Et ideo
consuetudo cum abhorreat a iure communi in suis terminis est tene-
alias non extendenda ad bona predicta. Et sic non obstat
no. C. si adversus tra. l. i. et in aut. de no. alie. § ult. et
de verbo signi. l. movenctium.

Allegacio xl. ii. de consti.

An constitucio fit contra ecclesiasticam libertatem examinemus quid est
facere contra quis et quo et quibus temporibus dicatur fieri contra ecclesiasticam
libertatem. Et dicam quod iste articulus fundatur a textu qui est a sex-
to. nemini qui dampnat statuta et consuetudines contra
ecclesiasticam libertatem et c. quecumque et c. non minus et
c. adversus de immunitate eccl. et c. cos. li. vi. Et ex eo quod ibi
no. Io. an. per Ioan. ubi dicunt quod libertas ecclesiastica consistit in
privilegiis ecclesiasticis super spiritualibus vel temporalibus generaliter vel
singulariter sive a deo sive a papa sive ab aliis principibus concessis.
Item privilegia gessa a deo ut illud quod dicitur quodcumque
ligaveris super terram. Item illud de decimis et primiciis. Item
quod res ecclesiasticas administrat. Item quod super spiritualibus iudicare
potest. Item privilegia gessa a papa quod qui contra ecclesiasticam
personam manus iniecerit sit excommunicatus. Item quod in legatis
ad pias causas sufficiant duo testes. Item privilegia gessa ab

ab imperatore mutatur immunitatem concessam loco cuiquam ecclesie
quibus persone et ut clerici apud suos episcopos conveniantur et multa
alia. In hiis si in eos ledi ecclesiastica intelligitur et huic loco pote
procedere de nomine et talia contra valetur ecclesiasticam libertatem. Sed
sunt alia similia singularia concessa ecclesiasticis ut puta
quod possint sua pecora pasci in pratis vel ligna in silvis
incidi et similia. Si quis contra ista fecit non dicitur facere contra
libertatem ecclesiasticam et ad hoc bene facit pone prefate et est in
q. non. fa. xiij. de verbo sig. exposite et facit no. in r. i. de
male. di. quod tunc prelatus cognoscit et defendit ius suum
commune cum illud de iure communi competit ad eum ut puta et
[illegible] recipere prius ¶ Sed cum competit ad eum de iure con-
natu ut puta quod est in fundo vel nemore tunc secus et
hec similitudo bene convenit infra dicendis. Et ex hiis
multum mihi placet dicunt sine predicta multa non esse contra
ecclesiasticam libertatem que sunt, pro quorum declaratione est sciendum
quod si quis statuat ne quis coquat alium nisi vel quecumque
vel ne molat bladum vel ne aliquid vendat vel
ab eis vendatur vel ne alium absque pena possit coquere
non videtur facere contra ecclesiasticam libertatem, quia coquere panem
et similia non sunt concessa in specialibus ecclesie a deo papa vel im-
peratore immo communia sunt omnibus et de iure naturali sive
gentium que non sunt de ecclesiastica libertate, et si faciens contra
illam non incurrit penam. Sed certum est verum quod tales
dicuntur facere contra ecclesiasticam libertatem quia faciunt contra immu-
nitatem ecclesie et clericorum que est ut non ledantur vel
de eis vel contra eos per laicos directe non disponatur ut in
capitulo iure. de sen. exc. Notandum de immunitate ecclesie. cap. li. vi. Et
ista sunt expressa et facere contra immunitatem ecclesie est facere contra privilegia
ecclesie et clerici concessa et expresse in decretis contra eos veniunt hiis verbis
Cum talia in derogationem libertatis presumantur et penam contra
eo ipso decrevit subiacere non de novo statuendo
sed declarando id quod erat. Hoc autem esse non poterat
nisi per capitulum iura que penam imponunt nisi in temporalibus
a iure expressis de sen. ex. hiis quis. li. vi. et quod illud
fiet contra libertatem ecclesiasticam no. ibi glo. in verbo libertas
Item pari modo si quis statuat ut feuda quod aliquis
tenet ab ecclesia possit certis casibus alienare non quod
fiet contra libertatem ecclesiasticam vel quod non contra licet ubi
fiat similiter in privilegiis aliquarum ecclesiarum in singularibus feudis
non dicitur facere contra privilegium dei papa vel imperatoris. Ceterum

est vero, nam eo ipso fit contra libertatem ecclesie. Quod fit in eius
immunitatem, ut supra probatur c. idem quod tex. in c. fi. de re. ec.
non alie. incurrit ista dura libertati ecclesie. ¶ Fit autem contra immunitatem
ecclesie eo ipso quod per laicos statuitur de rebus personis vel
iuribus suis a quibus sunt prohibiti et per eum plures ecce
gressum, ut supra premissum est; et in casu premisso statuto
disponit de feudo ecclesie contra ut probatur hoc clare
de re. ecc. non alie. ubi tex. nominat quedam statuta contra libertatem p. c. fi.
ecclesiasticam post hoc si de aliena feudi. Ad idem in c. que in ecclesiarum
de constitutionibus quod idem dicit. Et quod de hiis qui usurpant iurisdictionem
ecclesiasticam, ut dicit, facere contra libertatem ecclesiasticam, ut probatur
tex. in dicto c. si quis vero dicit de usurpatoribus iurisdictionem ecclesiasticam
per ipsum laicorum constitutus. ¶ Et hoc idem in dicto c. eos de im-
munitate ecc. li. vi dicit quod in casu isto est facere contra libertatem
ecclesie et ipsi sententiam incurrit contra quod p. c. noverit de sen.
ex. et p. c. fi. de immun. ecc. li. vi. et per illas rationes
trahit ad hoc et supra. ¶ Sequitur etiam patet quod si quis presumit ut
cohercione cognoscit vel decidit vel per res cogit contradicere comparere
in causis spiritualibus puta usurarum, decimarum vel matrimonialium
decimarum, excommunicationum, delatorum ad predictas, cum eo casu quo
exemptio est devoluta ad ordinarios locorum, vel huius
seu eorum predictorum impedimento officii iurisdictionis dicto et partes ordinariorum
et quomodo libere predicti expleri possunt, facit contra ecclesiasticam
et immunitatem et contra officium et iurisdictionem ordinariam
predicta iura et in nostra septimam clementinam et statu
laicorum pene predicti contra violatores ecclesie libertatis, et sic
collectas impositas aut gabellas vel deposita penes ecclesias
auferat vel arrestat. Item ut contra casum penam incurrit
de immunitate ecc. cle. li. vi. ¶ Secundo si statuat ne litteras
apostolicas impetrat. Idem c. te. c. quam in pri. Quando si
statuat ne ad iudices ecclesiasticos in causis que ad eos
spectant habeant recursum. ¶ Idem c. te. quam ubi est probatur
quod ipsa patitur summa ecclesie sive impediri iurisdictionem superiorum
suorum. Et minto quam alia habet ab eo de off. c. i. de
presump. maxima. Vide glo. in c. i. de exc. li. vi. dicit quod hoc
ipsa pati non debet. Idem ut si quis episcopum banniat
de eum et est tex. de immun. et dicit hoc si contra deum et
ecclesiasticam libertatem. Idem si iudex secularis non admittit
ad exceptionem nisi mediante in foro ecclesiastico contra ad eo et a ipsa.

alijs prelatis concessis est iudicare. quia sicut le. p wyclem
de ex. c. ij. li. vj. vbi dicit arch. quod sunt contra ipsos sed p c. ad
nostrorum xxiij. q. v. et i° no. idem si non admittit qua
que. contra de sen. ex. li. vj. Adeo etiam est datum quod contra
idem de imra° de vit. mr. licet. li. vj. et c. quamvis de pact.
sunt. c. ij. et de foro compe. ¶ Nec obstat quod dicit
quod predictum informatio non respicit vniuersalem ecclesiam quia
istud tollitur per Jo. An. super c. Ecclesiarum de i. mm. ecc. li. vj.
¶ Nam ut ipse dicit ad vniuersalis ecclesia sicut vnum
corpus cum membris sunt alie ecclesie particulares de elect.
significasti. ¶ Patet quod impedire singularem libertatem
omni ecclesie cui idem quod competit omnibus facit contra liber-
tatem ecclesie quemadmodum lede omnium Episcoporum est facere contra
libertatem ecclesie. esto quod non ledantur omnes Episcopi vt dicit c.
alium de i. mi. eccle. Ergo quamvis sicut adulte de penis ¶ Quomodo
premissa sunt applicanda proposito vero et ad commodiorem
intellectum faciunt de consue. in. capitula. ¶ Et quantum ad
secundam c. quod in effectu vult contra quod ab ordinatoribus
dictis florenis de quibus ibi fit mentio cuilibet sedari posse
de cuilibet certe vel districtu florenis liceat libere et impune
ad bona prophana et in ipsis bonis que per ecclesiam et alia
loca pia seu ad ecclesiasticas personas. ter. perquisita sua
in omnibus et per omnia ac si tenentur per quodcumque laicum
et seculare ciuem contentum vel districtualem comitatus florentie.
¶ Dicimus quod totum contentum in dicto c. sunt contra ecclesiasticam
libertatem quod sedi predicto ostenditur ex duabus primo quia per ea re-
ducuntur ecclesie et loca pia et ecclesiastice persone de suis possessionibus
prophanis quas possident ad forum competentem vetitum.
iudicis secularis sicut ciues laici hec est contra similiter
principis contra eos vero quod apud prelatos episcopos tractantur
et non coram seculari iudice per auth. statuimus C. de episcopis
et clericis item contra similiter contra omnes a papa per c. nec aliter
et c. placuit xi q. i. et c. si diligenti de foro compe. cum
ss. Item contra similiter contra omnes a deo. vero quod in rebus ad
administracionem habeant et non laici vt dicit mostratum est.
Item quia laici sic statuentes de rebus ecclesie aut personis
aut clericis aliquibus vtroque iure sunt prohibiti et soluuntur
prelatis ecclesie contra omnes aut dicit relatum est a sic est sine
contra immunitatem ecclesie et clericorum Et sic contra libertatem ecclesiasticam
et hanc locum plene pene de quibus dicit vt infra dicetur
etc. ¶ Quantum ad secundam c. quod dicit de ciuitate florencie

et requiri clericos

et p(re)mi(n)t cl(er)icos et p(er)sonas eccl(esi)asticas ad c(om)promissu(m) fa-
ciend(um) infra decem dies alias sunt p(ri)vati omnib(us) p(ri)vilegiis
et favorib(us) cl(er)icor(um) etc. Secundo c(on)tinet in d(i)c(t)o § c(irca) fi(nem) fore
mag(is)tra contra eccl(esi)asticam libertatem et hoc ex pluribus q(uia) per
c(om)promissu(m) dat(ur) facultas citandi et trahendi cl(er)icos et eccl(esi)asticas p(er)sonas
ad vetitu(m) examen et coram seculari iudice quod est c(ontra) i(m)munitatem
eccl(esi)e et cl(er)icor(um) et c(ontra) libertatem eccl(esi)e ut s(upr)a in prima p(ar)te ostensu(m)
est. Et que ibi d(i)c(t)a p(ar)te repetita habeant(ur). Item ex eo q(uod) d(i)c(t)a
reformacio in d(i)c(t)a p(ar)te continet errorem c(om)pressum et iniquitatem
manifestam et cl(er)icis et p(er)sonis eccl(esi)asticis laqueum mortiferum. Nam
disponit q(uod) infra x dies faciant c(om)promissum ita q(uod) de iure valeat
Cum t(ame)n a iure et per constitucionem synodalem sint p(ro)hibiti facere
compromissum de re eccl(esi)e ymmo c(ontr)a ap(u)d cl(er)icu(m) in sua p(ro)vincie
curant non alienac(ion)is faciant compromissum et sequit(ur) s(um)ma
contra eos incidunt in p(re)iudiciu(m) tamq(uam) alienatores q(uia) h(oc) eve-
nire posse cogitare debuerunt in compromittendo ut no(tatur) Jo(hannes) xij
an(te) c(apitulo) cu(m) tempore de arbi(tris) sup(er) v(erbo) licencia. Ita q(uod) d(i)c(t)a reformacio di-
sponit contra p(ro)hibicionem iuris. Item invitant ad peccandum vel ad
p(er)iurium nec p(ro)dest si dicat(ur) q(uod) potuerint impetrare licenciam a
superioribus. Tu(n)c q(uia) hoc non est in potestate inferiorum p(ro)hibito
obtinere licenciam. Nec ap(u)d superiores sunt sine p(e)c(cat)o talem licenciam
concedere nisi pro evidenti utilitate eccl(esi)e que in casu n(ost)ro
cessat. Item si sunt ep(iscop)us vel alie i(m)mediate ap(ostoli)ce sedis subiecti qui
non possunt c(om)promittere sine licencia p(a)p(a)e quo infra x dies potuerunt
de(cer)tam licenciam obtinere cum sit ult(ra) mare. ¶ Disponit g(enerali)ter de
impossib(i)li c(ontra) tex(tum) in d(i)c(t)o c(apitulo) cu(m) aut(em). Item q(ui)a de iure id q(uod) fieri
non p(otes)t sine p(er)missu p(ri)ncipis dicit(ur) impossibile ut l(ex) apud
vett(eres) § si ff. et ibi no(tatur) ff. de le(gatis) i. Item pro eo q(ui)a est c(ontr)a c(ontra)
lib(er)tatem eccl(esi)asticam et i(m)munitatem q(ui)a per indirectum statuit penas contra eos
nisi p(re)d(ic)ta impossibilia faciant p(ri)vando eos beneficiis et privilegiis
suis. Sic aut(em) p(er) dispone(re) p(ro)hibent(ur) vel fieri in p(re)iudicium i(m)munitatis
et libertatis eccl(esi)e ut p(er) alle(gata) c(apitulo) eos de i(m)munitate l(ibro) vi. Unde si di-
xisset q(uod) non facientibus compromissum non tenent(ur) parere vel
non violat(ur) grand(is) non est dubium fuisse contra libertatem eccl(esi)a-
sticam ut d(i)c(t)o c(apitulo) eos. ¶ Sed n(ost)ro se p(ri)vando eos p(er) indirectum
omnibus favoribus cl(er)icor(um). ¶ Ex qua p(ri)vacione sunt multo
mortis et sanguinis pericula subire. Item in d(i)c(t)a p(ar)te r(e)for-
macionis reducunt(ur) cl(er)ici vel eccl(esi)astice p(er)sone ad leges imp(er)iales in
suis causis. Cum t(ame)n utrobique iure debeant timari s(e)c(un)d(u)m i(ur)a canonica.
Tollit ergo p(ri)vilegia corp(oris) a p(a)p(a) et imp(er)atore concessa. Item

dispo(siti)on(e) de cleri(cis) et p(er)so(n)is eccl(es)iar(um) a qua dispensare non possunt iure s(ibi) p(ro)hibente
et sic c(ontra) i(m)munitate(m) et lib(er)tate(m) eccl(es)ie ut s(upra) p(ro)batu(m) est. Item p(ro)hibet dicta
reformac(io) in dicta p(ar)te q(uod) no(n) possit p(ro)c(urato)r ul(tra) alle(gare) c(ontra) ipsa(m) reformac(ionem). Cu(m) t(ame)n
de iure multu(m) p(er)tin(eat) dici (et) alle(gare) p(ro) ea nullitate(m) (et) sic tollit p(er)sonis eccl(es)iar(um)
defensione(m) que est de iure na(tur)ali cle(ri)m pastoralis de r(e) iudi(cata). Cu(m) ergo
eccl(es)ia p(ri)n(cipi)b(us) facere no(n) p(otes)t in hac eccl(es)ia tollit simul(iter) et firmo(s) t(ame)n
ne(c) q(ui)d(e)m imp(er)atoris et p(er)se c(ontra) i(m)munitate(m) et lib(er)tate(m) eccl(es)ie eo q(uod) n(on) sit
eum de eis vel possit dispon(er)e q(uo)b(us) absq(ue) p(re)iudicio no(n) imparandi ma-
net noc(i)tivus de constit(utionibus) eccl(es)ie s(an)c(t)e marie [illegible]. Cu(m) natu(m) ad t(er)ciu(m)
p(un)c(tu)m dicte reformacionis q(uod) in effectu disponit simul(iter) de co(m)p(ro)misso fa-
ciendo per cl(er)icos alios de relaxacione debitor(um) suor(um) (et) d(ict)i c(ontra) i(m)mu(nitatem)
et lib(er)tate(m) eccl(es)iar(um) [illegible] et [illegible] ut s(upra) p(ro) p(ar)te alleg(atum). Cu(m) v(er)o
ad q(u)a(r)tu(m) c(apitulum) dicte reformacionis que l(icet) in effectu q(uod) rectores dicte
[illegible] est c(ontra) i(m)mu(nitatem) et lib(er)tate(m) eccl(es)ie ut de se
p(atet). Q(ui)a si statuta sunt c(ontra) lib(er)tate(m) eccl(es)ie statue(ntes) q(ui) sequu(n)t(ur) [illegible] cumulare
malu(m) malo (et q(ui)a [illegible] esset legem q(ui)d(e)m n(on) eccl(es)ie [illegible]
[illegible] de cl(er)icis [illegible] p(ro)hibitu(m) [illegible] c(ontra) [illegible] absolutores [illegible]
[illegible] sine l. [illegible] (et) plus [illegible] ge. Item q(uod) p(re)dicta [illegible] c(ontra) [illegible]
lib(er)tate(m) eccl(es)ie ut p(ro)bat [illegible] c. si [illegible] eccl(es)ia [illegible] Et [illegible]
in p(ar)te alle. c. de i(m)mu(nitate) eccl(es)ie li. vi dicit q(uod) in tantu(m) iste est [illegible]
c(ontra) libertate(m) eccl(es)iar(um) et q(uod) si faciendo incurrit penam [illegible]
[illegible] mille [illegible] sic statue(ntes) est [illegible] eccl(es)iar(um) [illegible]
pare [illegible] Item q(uod) p(re)dicta sic statuta sunt [illegible]
floren(os) q(ui) in effectu [illegible] et [illegible] universos (et) singulos rectores
officiales [illegible] (et) singulares [illegible] cuiuscumq(ue) ordinis
status (et) [illegible] existunt [illegible] non [illegible]
[illegible] (et) [illegible] Et est p(re)dicta (et) q(uod) non sit factu(m)
[illegible] c(ontra) lib(er)tate(m) eccl(es)ie [illegible] clausula [illegible] apposita
in dicta reformac(ione) que vult q(uod) [illegible] dicta reformac(io) [illegible] vel
veniret c(ontra) lib(er)tate(m) eccl(es)iar(um) [illegible] p(ro) no(n) facta. Nec possit
vel debeant aliqualit(er) observari et sic ip(s)i statuentes videant (et)
evadere penas p(re)d(ic)tas [illegible] c(ontra) statue(ntes) in lib(er)tate(m) eccl(es)iar(um). Sed
[illegible] est v(er)u(m) et dicta cl(ausul)a no(n) suffic(it) ad [illegible] q(ui)a dicta cl(ausul)a est
[illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] est [illegible] non [illegible] de
[illegible] et [illegible] iuris que [illegible] est clara et q(uod)
no(n) est licitu(m) ignorare et maxime [illegible] et [illegible] ubi
est copia [illegible] p(ro) [illegible] de ipsis statutis [illegible] go. q(uod)
[illegible] q(uod) no(n) valeat si est c(ontra) [illegible] que [illegible]
[illegible] est q(uod) ad id valet [illegible] vel [illegible] non
valet de iure t(ame)n no(n) [illegible] (et) sine illa [illegible] non
valebat de iure. Cu(m) [illegible] pene [illegible] non

nam ius unde cum talis pro restitutione non tollat fenus quare eciam non
absit informacio ac etiam absinatur quia fenus est necquitia (?) pro
infecto l. in bello § facti de pro. li. re. pro quod non licet quibus aut
quod non est et sic nil operatur dicta protestacio et sic a dicta pena non excusat
Et maxime hoc verum ubi dictum statutum fundatur de facto et infra
terminum fuit tum de fini de capitulacionibus de libro non fecerunt ut
patet de sen. ex. que et sic de hoc dicto casu de loci alibi pro inveni
Lapus.

Consilium xc. iii de usuris

De Martino fattore de bona turso alabottega del presto
inutile mane nela dita bottega in guardia et in
fattoria de la prima quantita ch fo 3383 a. 20 per lo an. alano
restarni 9 3 18 ela dita quantita promette a lui et poca hede
rende bona ragione tante quante valse valisse a ysha e tolor
dita de la dita quantita deglia dugno ch nespra per de q. a. 1.
anno ch bona turso de to debea aner de la dita quantita florin
xx per tenare. e de lo avanso de lo nadagno. Jo Martino
debeo fare ogni spesa de gabela de commune pigione fatta
spesa de bottega et ogni altro ch se a pertinesse e ogni
danno ch la dita bottega gitasse quelle anno se intende esser
in vo guadagno et in so salario Et ogni perch se tionasse
insule pignora al dito anno se intende esser nimo a masse
ritue ch se aptegnone ala dita bottega ¶ postea dictus
Martinus mutuavit dictam pecuniam ad racionem 3 per centenaio
anno predicto incompleto moritur bona tursius et valuit quod
usure et male ablata per eum restituerentur et valuit quod peccunia
restituatur debitoribus pro solo capitali ¶ predictus Martinus
contra dicebat hoc non posse fieri in usuris ad summam xx florenorum pro
centenario habuisse se usuras ad 30 debent solvi ipsi Mar-
tino videlicet x per centenario de quatuor pignore cum ipsi debeat
fieri de quibus que tangebat Martino et non de aliis in prejudicium
bona turso ¶ Item dicit bona tursius quod de dicta quantitate debit
xx centenaria pro usuris dicto bona turso. unde nos in re
statutore velit computare dicta xx centenaria in sorte quoniam
quod iure ¶ pro apprehenda veritate est examinandum
an predictus Martinus fuerit predicta fuit Socius dicti b. in dicta bottega
pro spatio supradicto an fuit et inuste. Et videtur quod potius Nam
b. ponebat pecunias et capitale totum et Martinus ponebat pro
nam labores et expensas et industriam et b. capiebat pro
pecunia xx per centenario. Martinus vero per persona industria et expensis
reliqua x per centenario cum mutuaret ad 30. Et talis societas
licet videtur videlicet quod ad unum pertineant due partes et ad alium

toria s. ut hijs qui plus contulit in societate plus debeat habere ut
l. si non fuerint ff. pro socio § de illa ¶ Ex quo ergo ex verbis dicti
contractus appareat quod b. ponebat tantum capitale et quod dictus m.
ponebat industriam in dicto contractu et operas suas etc. Et
apparet convencionem quomodo pertineret ad unum et quantum ad alium
sequitur clausula societatis ut dicta l. si non fuerint § de illa. Sed
contrarium est verum quia dictus Martinus erat factor et minister dicti b.
in contractu fenoris. Et hoc apparet clare ex verbis dicti contractus et
in [?] non tantum locus est contractus et in illa sunt verba
autem contractus sunt clara ibi in gwardia et factoria etc. ¶ Cetera
que sequuntur sunt pacta condiciones apparentes inter ipsum b. et Martinum
tamquam factorem et ministrum que pacta non sunt contra naturam contractus factorie
¶ Sunt ergo verba clara quod est factor ulla est ergo dubitatio [illegible]
tum contingit. Nec obstat quod ibi dicitur quod debet habere partem lucri quia illud
ipsius ad salarium ut clare patet. Item in singularibus societas est quedam
fraternitas et parilitas inter socios ff. pro socio. [?] § 1. et non
fraternitas vel equalitas secundum verba contractus paciantur debent tamen
ad alium contractum. Hoc scribit bar. in l. v. Item de dona. tam mor. ff
primo ex quo in dicto contractu narratur dictum m. factorem dicti b. etsi
verba apta ad societatem non ponuntur tamen ad contractum societatis ex dictorum
verborum significatione non patitur. Ac si diceret quod do [?] ita quod
non liceat revocare licet sint apposita verba contractus [illegible]
et non potest transire in donacionem quia verba posita [illegible] non
paciuntur. hoc ita scribit bar. in dicta l. ubi. ¶ Cum ergo tenor
non sit dispositivus in percipiendo. Et verba contractus sint clara quod
in se profitetur factorem ergo ad contractum factorie sunt trahenda. Item
in natura societatis periculum non debet spectare ad unum ex sociis et non
ad alium alias esset licitum ut no. [?] in plerisque. Sed in
casu nostro periculum spectat ad m. et non ad b. ergo non fuit societas etc.
Et ista pars est verior licet quo ad casum nostrum non referat an
fuerit socius vel factor. ¶ Verum tamen factores et ministri in talibus
stationibus et fenorum contractibus sunt diversarum specierum. Nam alteri sunt
nudi ministri videlicet omnia nomine domini et pro ipsis dominis complentes
Ita quod totum licitum et omne periculum ad dominos pertineat et non
ad ipsos ipsum. Etiam si certum salarium recipiat pro labore suo.
¶ Alii vero non sunt nudi ministri sed qualificati seu modificati
ad certa pacta et conventiones ut ipsi ministri recipiant in se
omne periculum status contractus et compensare et dare singulis
annis tot pro centenario et totum residuum lucri ad ipsos mi-
nistros pertineat que omnia non sunt contra naturam factorie secundum
bene intellectam societatis. ¶ Videndum est ergo an vel pro qua
parte ministri huiusmodi et eorum domini teneantur ad restitucionem usurarum
glo. in c. michael. de usuris videtur dicere quod ministri non teneantur

ad restitutionem glo. in c. sicut nobis suo xlii di. videtur idem sentire in
eo quod dicit quod tutor tenetur ad restitutionem usurarum solutarum in pecunie ecclesie
pando ... factores commune vide summa in dictam glo. quod non teneatur
immo in dicto c. michael tenet quod teneatur ad restitutionem Et idem
ibi hostiensis contra alle ad hac c. ... de sen. ex. quod potuit facere
tenuit in eo quod ibi dicitur quod illi quorum mandato innectatur manus
in clericum sunt mittendi ad apostolicam sedem, de illis vero qui manum
mittunt nichil dicitur Jo. an. alle. c. p. de pe. ... ... quod melius
facit in eo quod dicit quod presbiter non debet de rebus ecclesie ... nomine alieno emere
posse quia sicut non suo ita nec alieno nomine fraudem facere debet
Et sic concordat tex. c. sicut ne suo xl. in di. hosti. in summa de
usuris in fi. tamen quod clericus iniuste tenetur in subsidium videlicet eo per quos
controversie non comparente solvendo. hoc idem tenet goff. in summa de
usuris Arch. in dicto c. sicut non suo non firmat sed remittit
nec aliter istud ... dicit applicant Jo. An. olim in sua lectione
ante quam postea in no. suo capite dicebat quod ministri sive spe-
de quibus supra ... non tenentur ad restitutionem usurarum ... mandari
ministri ... quia nil ad eos pervenebat Sed ministri spe-
de quibus etiam supra tenentur etiam ad restitutionem quia ad eos etiam
quota ... pervenebat quod tamen postea in sua novella infirmit
Et istud dictum Jo. An. videtur contra equitatem tamen etiam istud videtur
dubitari an ipse intelligat quod clericus ministri sive ... teneatur ad
restitutionem insolidum an pro quota que ad eos pervenebat et certe
pro quota non est dubium sed pro toto intelligitur ... tamen ...
... alios etiam inducit iniuste tenetur insolidum ... vide du-
bitari an intelligat eo casu quo volt iniuste tenere ad restitutionem
quod magis etiam teneantur et non videtur dubium quod ... forte
tamen maiorem quotam recipit et sunt auctores firmarum,
et ideo ... committit tamen auctor committit ... de sen. ex. ...
tenetur ergo insolidum ... tamen solvente alio liberatur ... Sed
numquid ideo ... solvit isto casu tamen actionem ... non solvit saltem
pro parte sua, an vero debeat pauperibus erogari, modo ... exami-
no ¶ Ego dico quod opinio ... est vera quod ... inde ministri
teneantur insolidum ad restitutionem secundum dictum c. sicut non suo et per dictum c.
p. de pe. cle. Nec per dictos tex. ... ad prohibitionem
tantum ... ideo quod non suo et ideo non alieno ... Et
... pacis ... prohibitione pacis debet ... pena ... Et quod
... eandem debet pena ... de sen. ex.
... Unde idem dicendum de tali ministro ad testificatorum
et quo ad sepulturam ... testium valet, nec tradi debet
ecclesiastice sepulture non restitutis usuris vel cautione non prestita

quia sicut non suo, ut alieno non mutuare debuit. Et ideo sicut
si suo non mutuasset pateretur sicut peccatum restitutionis testis et sepulture ita
pateretur patiatur quod non suo alieno non mutuabit et sic illud sic est
alieno sepulturis in. Et quia sicut indutus fuit eius sumptu alienis
comodis impendere ut dicit l. ix. in dicto § ut suo, ita quod decorum est
ut suam suam purgationem alterius eius impediat ut puniatur
in eo in quo deliquit de tutela. Extra l. i. et c. quesito de tempore or-
dinationis de offi. dele. cum olim cum multis similibus. ¶ Recte ergo ex predictis
infertur talem indistincte teneri ad restitutionem usurarum et subiacere aliis
penis predictis Et ita fuit exaggerandum hoc crimen usurarum et
eius penam extendendam et ampliandum quia multi talem
et fere alias contrahunt honestis non vacillat de usu quod in aliis
premissa facile videtur ad petita. Et primo ad primum dico quod
predicti heredes et ordinarius possunt licite dicta pignora restituere
debitoribus solum vel forte contenti, nullus ex actionis usurarum nec
pro quota b. ut pro quota a. non solum indistincte sed etiam
qualificatur cum habeat etiam quotam, quia ut predictum quilibet
tenetur in solidum ad restitutionem ergo a. non habet querere nec predicti
dicere factor tam ex officio quam ad petitionem exactoris possit me
cogere ad restitutionem usurarum et prohibere me exigere. sed peto cum sinat
moram consuetudinis de facto videlicet ut non cogar. cum intus
restituere quia ad hoc videtur Nam non sic quod dicti morentur
licet predicta pignora libere restituantur. Ratio quia ille morbus
sinatur de usuris extortis premerens non ipso et de ipse solum
ac quod tamen indistincte et factor de finiti tamen vitium est pungendum
tamen propter connexitatem restitutio porrigit etiam ad vicinitatem. Item
si a. exigeret quotam suam super dictis pignoribus non est dubium
quod hoc faciat ex dicto contractu unito cum deo b. definito sed cum
contractus esset licitus et sine peccato non possit sinari ut executori
mandati restituendo quod male accepit ut ex contractu suo illicito
male capiat, presertim cum valuerit ut restituerit extorte et
ultimus non exigerit. Et licet ex hoc etiam a. contingat quod
hoc est ex concomitante predicta inseparabili ut possit exigere usque
dum contractus illiciti uniti cum deo b. quod latet alium illius Et
ideo consequitur dampnum quod ex persona sua non consequetur ff.
pro socio. l. vii. § si enim ff. manda. si ita. ¶ Sed aliquis contra
quemquam contra quod ex persona tamen quod ex ipsa consequitur non passus de ...
... Et predicta tenebis idem dicendum si predicti
b. fuissent socii in dicta statione qualificati pro quotas quia
libere debet sine dicto restitutio pignorum et sine solutione alicuius
usurarum ¶ Cum alias ea socii premortui purgare non possit
et hoc de primo. De secundo dubio dico quod solvit per capitulum

est extenuacio usque ad datam quantitatem ut dictum est. patet. Sed dico quod predictos mores talium mercatorum semper capitale tenetur firmum et augetur et numquam per particulas solutas extenuatur. Et hec est complexio contractus totius sed capitulum. sed usuras annis solutis recepit. Et ideo presumendum de tu
xii centenaria pro usuris non pro sorte soluta. ¶ Sed quid est
tene hoc michi quod si soluit pro sorte restituit solutum presertim xii centenaria sive soluit usuras sive restituit soluit talem contractum debet
restitui exactis non remanet ¶ penes eum vel heredes. b. quia ut supra
dictum est tenentur ad restitucionem in solidum et bone contractus cum expressis et totis
omnibus totum debet restitui et totum prohibitum non exigatur. Item quod eum
non possit potest ut dixi contractus xii centenariorum computentur
in sortem tamen ipse sit usurarius et non restituens usuras non
auditur de usu quia frustra. Dico tamen quod expense facte per eum in pen
sione mansionis videlicet discipulis libris et aliis expensis debet solui
per heredes b. et per dictum eum pro rata quotarum quas extrahebat debeant
pro lucro. Ex quo usure omnes restituuntur et nemo percipit
peratum lucrum dampnum eximptum aut eos equalante s. pro rata
quotarum separati lucri. Et predicta sunt vera de iure et equitate
et sunt predictis b. et eum favorabilia et in ideo in dubio sequenda
Nec in indempnitas eum digna est favore vel pietate cum sit
de quinto illicito sed alias dicimus quod licet presumitur alimenta filiis sit fa
vorabile hic tamen favor non respicit spurios qui non sunt digni
favore. Sic licet alias quod ratio indempnitatis tantum sit favorabilis
tamen quod est et restitucio usurarum non est favorabilis quia dico tamen quod
vocatur dampnum est utilitas sicud alias dicimus quod est malus dolus
et bonus dolus ut de eo qui inducit intrare religionem quem dicitur
pati bonum dolum hinc est quod uxor non petit restitucionem quia non
dicitur lesus quia in meliorem statum sit tractus. Pari ratione non cet
servare eum indempnem si permittat in sua quota usurarum sed potius
indempnis servatur si ad restitucionem usurarum cogatur et bono grava
mine gravatus est et bono dolo deceptus est et qui plus recuperet quod
stati restitutus est contra regula dolo facit de R. Iur. li. vi. quia vita
per glo. ibi exemplificatur in usurario qui petit usuras tamen
sorti restituens sit xii. i. q. Nullus. Parant ergo eum libere restitucionem
favore ac magis sui et per favore ac sue lap.

Alle de penitencijs xx.iiij.

Mulier in confessione sacerdoti detexit prolem in alterius contu
bernio malle genuisse tamen plenum lamentum malle noverit et sit
tractari fecit per eum et alios cum sacerdos viro post mortem
coniugis revelavit. Ordinarius procedit quod presbiterum tanquam revelatorem
confessionis cum citatus confitetur se revelasse de licencia et co
missione mulieris et hoc paratus est probare. Et

¶ Queritur an quis conveniri possit ut revelator confessionis et videtur
prima facie quod sic quia confessus est se revelasse sed in confessione nulle
sunt preter iudicis nisi condempnando quo vel. ¶ Pena autem eius est
de pe. di. vi. sacerdos et c. ti. omnis. ff. caveat ¶ Nec proderit
se revelasse de licentia ut credit non debet ad fugiendum penam prodesse
Et licet confessus fuit quod nunquam revelavit de licentia tamen ipsius confessioni
stare debet quo contra se et in ea parte qua contra se facit in ea parte qua pro se facit stare
non debet. ¶ Alias facile quilibet confessionem revelare posset et effugere
penam dicendo quod de licentia fecit et sic res imposita verbis et non
rebus contra premissa. ff. procuratore de elec. li. vi. ¶ Dicere etiam quod con
fessio sua relevaret eum a pena et in causa propria probaret absurdum
esset ¶ Cum in causa propria quis iudex et testis esse non potest. Sed ex ad
verso quod credit de licentia tamen adhuc non excusatur. Cum enim videret quod
tali relatione presumptionem periculum imminere posse facte homicidium non
debebat dictus presbyter petenti parere. Nec ad illud arctabatur presertim
cum ex tali revelatione et periculo secuto irregularitatis defectus
non possit verisimiliter formidari ¶ In generali vero veritas est quod
alio non dato quod in thesi sit positum dictus presbyter dampnari non
potest tamquam revelator et maxime directe vel pena ordinaria infligenda
per dictum ff. caveat. Et hoc pluribus rationibus. Primo quia sacerdos
potest confessionem revelare de licentia penitentis ut no. Ber. in c. significasti
de adult. et c. nemo de symonia et probatur in c. matheo. e. ti.
et ibi no. hoc est in presumptione ¶ Si ergo sacerdos hoc fecit de licentia
penitentis excusatur. Sed quod fecit de licentia probatur saltem presumptione
sufficienter nisi contrarium probetur. Primo quia talis actus. Nam audire
confessionem est actus iuris dispositione secretus et in quo testes nec
possunt nec debent adhiberi sic nec examinatio testium que secrete
fit et sic talis probatio efficitur impossibilis secundum regulas totes ¶ Et ideo
insurgit alia ratio specialis. Iura enim secundum diversas qualitates negotiorum
diversos modos probandi invenerunt nec voluit angustare qua
litatem probandi sed potius ampliare. Ex quo patet difficile est
probare paternitatem et filiationem copulam carnalem et consan
guinitatem legitimam ¶ Unde in istis iura quia non requirunt
districtam probationem contentantur probatione que habetur per de filiis presbyteri
michael. de testi. probat. et c. licet ex quadam et in l. si quis
C. un. vi. Difficile est probare res ablatas et in l. sancimus
C. de inof. et immunitas expensis ubi lex providet quod sufficiat
levius probatio. Item ea que fiunt domi causa in c. non possunt per
extraneos commode probari ideo admittuntur ad ea domestici et
illi de capl° de testi. yemes n. de probat. in c. ¶ Vide expositione
l. si quis C. un. vi. ¶ Vide summo in c. super eo quod metuis contra

l. si quis C. vii. ad quatuor violentiam Item ad actum de dolo
Item ad furtum Item qui dominus baniunt et hoc de aprobat host. Item
tutor prelatus executor aliqua expendit. inde per in qualibet minuta
expensa erunt duo testes absit sed sufficit probatio que convenient
ut probari secundum naturam actus Item etiam de facto proprio quilibet ab eo
qui alias non est ydoneus testis ut l. secundum Rich. tan. iii. q. iii
unde glo. ibi dicit quod propter defectum admittitur omnis bonus ad hoc
facit de testi. c. fi. et xiiii. q. iii. c. fi. C. de heti. l. fi. de cle. tinn
dilat. Secundo ergo admirandum si sacerdoti bone fame et qui alias
vixit honeste de actu qui in foro penitentiali secreto
et ubi nullus est nec consuetum est esse credatur maxime in materia
alicuius revelabili ut est predicta ut infra dicetur. Et licet non stet
confessioni proprie ut sit perfecta probatio tamen in tantum operatur hec presump-
cio quod transfert onus probandi in adversum qui tenetur probare contrarium que
facit presumptio ut c. tua. bursa. ut nostri ¶ Preterea tamen non accusat
peccator sed tunc tamen vere ipsi accusatio incumbit probatio quod facit potius
probando quod sacerdos ipse coram pluribus confessus fuit se revelasse
et non advertit de dicta licentia coram pluribus revelavit vel adici-
endo. Talis probatio sufficit isto casu licet alias in criminali talis
probatio non sufficiat ut infra dicetur ¶ Sed aut ipse confessus peccator
cum accusaret sacerdotem de revelatione sue confessionis tunc forte
secus secundum ea que scribit. Jo. An. de accu. super hys Nam si accu-
sa tatum de periurio quia promisit sempronio solvere et infra x dies
et dicto non solvisse ut perdito promissum post lapsum dierum
et iuramentum certe non probo. et si accusato fatetur se promisisse
et post lapsum dierum modo asserat se solvisse et probes quia tamen accusatio
non debeo firmare probationem solutionis sed sempronio. Unde si
ipse accusaret tunc dicens se solvisse incumbet probatio ut ibi no.
Ita in proposito cum ipse peccator de hoc non refert gorz sed alius.
Sufficit sacerdoti se asserere de licentia se fecisse ¶ Ex quo peccator
qui de huiusmodi licentia erat consentiens non refert gorz secundum in predicto et
hoc de primo. Secundo quia in materia dubia etiam penali
que stat in secreto et conscientia alicuius statur sacramento rei ut
in c. Si. non de spon. ex. et in glo. ¶ Unde quod perimens clericum
sciret vel nesciret clericum statur eius sacramento. Ad idem in tex. et glo.
in c. in leuy. xxiii. q. ii. ubi per iuramentum probat cognoscens sororem
uxoris quod credebat uxorem cognoscere ¶ Secundo occulta ne-
gatio probetur vide no. in c. ii. de torneamentis et quod no. de sagitta-
r. c. i. super. glo. et de homici. significasti super glo. no. Nulli ergo
dubium debet esse quod si in iudicio constitutus confessus esset se sororem
uxoris cognovisse sed se hoc fecisse ignorantem credens illam
uxorem et hoc iurasset per effugiet penam per illud c. in leuy
et dicit ibi glo. hoc ideo quia alii testes non possunt haberi probatio ergo
quod in materia penali ad evitandam penam statur sacramento rei ratione

me et impossibilis probationis in quantum probactur Item ratione et in proposito tunc de
deo licentia habita in confessione et in actu secreto, de quo testes haberi
non possunt standum debet assertioni sacerdotis iurate ut premissum est quantum
quantum probactur per agentem / Tertio quia in materia non revelabili presumitur
peccatorem nolle prodi, tunc in materia iuris permissione aliquando revelabili
cessat ista presumptio seu saltem facilius tollitur alia presumptione
retunditur quemadmodum sicut lex tanta et ibi no. Ista autem materia de presumptione
patris est aliquando revelabilis iuris permissione secundum ea que ple no. in
officii de po. i. Unde cum mulier non est potens resarcire dampnum
marito et vidz periculum iminere dz tunc pater et debet revelare ¶ Ta-
lis ergo materia cum assertione et iuramento presbiteri tollitur presumptio
quod peccatorem voluit prodere immo presumitur quod potuit in casu a iure
permisso prodi mandavit ¶ Presertim tunc sacerdos hoc asserat et iurat
et fuerat per hoc optime quia ipsa mulier mariens dixit quod alteri
commisisse habet vinculum Et ille parens revelavit et hoc
attestatur ergo patet quod non prodi sic curavit Nec nocet si dicatur commisit
alteri quam non sacerdoti. Primo quia misterium hoc est patuit committi
duabus et mitto ad servitutem quia non erat certa quod unus pareret
alias quare non patuit hoc sacerdoti commisisse tunc hoc est et cum
sententia sue conscientie revelavat ¶ Quarto item non fuit confessio sim-
pliciter revelasse sed cum qualitate vz de licentia peccatoris / Modo si
si ticiis probaret intentionem tuam per confessionem meam oportet ut meam
confessionem resumat et maxime cum confessio et qualitas adiecta pro-
lata sunt sub uno constructu verborum / prout hic / quia non simpliciter
et de per se confessus est se revelasse sed de licentia peccatoris secundum ea que
scribit Jo. An. de confessi. c. n. li. vi. Istud etiam debetur pro tale quod non
pone statutum impount pena amicis citati et Non scribo quia non
ponit iuribus com. ((Item communiter creditur in hiis que ad suum
officium pertinent constant / salt presumpt. de frigi. sicut de testi. alium.
De officio enim sacerdotis est audire confessionem et ipsis peccatoribus sive stric
et iurare certa ea que tendunt ad purgationem anime et in exercitio
ministeriorum sibi per presbiteros. hec enim sunt ipso confessioni annexa coherentia
et dependentia ergo idem iudicium habendum de confessione cuplato et dicto
quo ad penitendum sacerdotem sufficit probare quod cum de iudicio dicit
licet alio casu confessio de iudicialis in criminali non probet et hoc
ideo quia alia probari non potest habendi propter nam actus secreti Ita
scribit Jo. An. in c. omnis de peni. in verbo S. caveant / patet hoc
idem sacerdos debet se posse defendere per assertionem propriam vel man-
datum quo alia probatio non potest haberi quia actoris et
rei equa debet esse conditio Nec obstat si dicatur confessio non probat
per se quia hec non dicit probare sed dicitur quod eius sit qualificata
et sic asserta et iurata insistat propter nam actus et facit eam
non esse ydoneam confessionem nec sufficientem ad dampnandum
de tanto crimine seu saltem transfert onus probandi in adversarium / Secundo
hec quod videtur expedita per ea que scribit Jo. An. in c. omnis p. alle.

super v revelare ubi firmat talem q̄onem pone q̄ prochianus accusat
presbiterum q̄ revelavit pctā in confessione sacerdos confitetur hoc dixisse
sed non habuisse ab eo in confessione sed alio dicit q̄ nisi pbetur cont. presbiterum
q̄ per confessionem illud scivit non punietur. Alii q̄ punietur nisi probet
presbiter se aliter scivisse. hostiensis eligit medium q̄ punietur aliqua pena
arbitraria facit de eo q̄ s. pla. q̄ sit. Sed quo ad penam et omnes oportet
probare q̄ per confessionem hoc sciverit. Item in proposito ad hoc q̄ licet esset
pene et omnes oportet probare q̄ sine licentia hoc revelavit. Septimo si
in criminali tamen ad defensionem vel effugiendam penam sufficit q̄ in tuallo
confessionem suam exponere dummodo non probat sed exponat ut in c. dilecti
de causa accusa. fortius licebit confessionem exponere et qualificare simul
cum confessione et intuallo. Nam quedam promittitur statim corrigi
que cum intuallo non conceduntur ut in textu. qui autem ad alia
dubitat pl dicitur sua corrigere secus cum intuallo ut no. de testibus cum cla
mor. Iste ergo qui dicit se revelasse cum licentia non fuit simpliciter confessus
sed cum qualificationibus que cum sint permixta et conmixta et
uno contextu verborum prolata tamen dz recipi aut totum repelli ut est dictum supra
Nec non eciam si dicatur non debuit fieri per presbiterum quia iste electio
an sit periculum vel non erat pctoris in eius insinuatione non sacerdotis
aut deo et officii de pena. Sed in proposito q̄ operata par. non de
bruss. tum non potest puniri tamquam revelator ubi est licentia pctoris ut
est supra dictum. Et si forte erravit quia putavit non esse periculum ex
aliquibus conjecturis ubi erat imminens debet puniri. Preterea alius
commissarius revelavit et periculum certum erat ab illo primo forte peri
culum finisset contra ipsum revelantem puniendum nisi etiam presbiter interroga
tus hoc asseruisset quia relata ab illo non credens sed sibi ad in iu
riam reputans forte enim verisimiliter offendi[illegible] et sic hoc sacerdos
cessavit periculis et per premissa patet clare responsum

Allegatio xc v de iure patro.

Quedam ecclesia sine cura sancti michaelis incta dispositionem testatoris et de licentia ordi
narii est constructa nec altera est consecrata et mittitur q̄ incipiat
tempus currere prius ad prandium rectorem. Item constructa ecclesia de licentia
episcopi ex dispositione testatoris presentatur rector eidem Prelato non habenti
potestatem confirmandi tamen confirmat et confirmatorem per plures
annos pacifice possedit deinde iste permutat istam ecclesiam in ma
nibus episcopi cum alio sacerdote et ille alius possedit per plures
annos pacifice deinde iste permutat istam eciam in manibus episcopi cum
et alio sacerdote et ille alius possedit deinde moritur prius infra
quatuor menses post obitus presentat episcopo illum et committitur an
possit cum videatur devolutum ad papam eo q̄ quo primam presentationem
non fecerit coram ordinario. Ad primum dicendum est q̄ cum ecclesia
sit constructa et completa licet non consecrata currit episcopo statim
currit tempus quatuor mensium patronis laicis de iure pa. c. quoniam et c. cum propter

Ad sedm dc q licet prom putauerunt plato qui non huit ptatem
instituendi maxime sicut dicebant ipm habere et maxime si sic crede
bant vt excludat causa et sompma ignorantia non pnt excludi
a putando q textu q ecclia sit devoluta ad sedem aplicam per con
cilium lateranen quam devolucio p dcm concilium sit ppter negligenciam
que non fuit hic cu putauit licet nus ltime pbat hoc de gess pben
cum vnas et ibi Jnno ymo si ille qui institutit erat in q possioe
Juris instituendi licet de iure ad eum no sptaret tm habnys eam
de Jure pat. consultacionibus de elec quelam Als pcedit q d deme
s q non sit lotus Contilio tamen licet tn huius vulnes re sciudat

Alleo xc vj de Jure patro.

Beneficia vaccacia in Curia Roman vel apud sedem apca
q idem est vt no glo in c statutis de pben li vj no pnt p
alium qui per Rom pontificem conferri e. in de pben li vj z
que dicant vacare in Cur Roman hct in c pnti e ti et vlt
illa vacant in dicta Cur alia beneficia vaccantia p mortem
capellanorum d ppe commensalium ut in cl vagati Jo xxij s tur
sus Et licet in talibus beneficijs currat mensis de Jure dno ppe
ad conferend ita q post mensem per ordinarium confri pnt quia sic
omnia talia beneficia reseruata sedi apce p ex vagl. Bnditi
xij que incipit ad regimen et p ex vagante Bonifacij viij que
incipit pie sollicitudinis de quibus facit mentionem Jo An in c
statutis de preben li vj et post mensem non pnt per ordinarium
confri modo queritur an beneficia laycorum patronos vacent in Cur
si p tales optineat z. Et videtur q includant Nam licet
sint ptoni tn ppe subiecti de Judi cpto vnde ppa confert talia
bnficia de Jure pa cu dilci de offi de le dilcus et no glo in c
n de pben Et facit ad hoc opi eorum qui dicunt q legatus de late
talia bnficia pt confre que vi plac compost in c capl in
de rpt in magna glo vlt medium cppe ti n s vn titamus
v sed in q legatus et gul no in dto c dilcus et vmten in dto
c dilcus in de pben In cm facit opinio que habet legatus
de late talia beneficia non confri que plus dicit viz q si
ppa concedit plato q possit Ecclam in ecclis prouis concedo no
tn sequit q confit patronis motuis habentibus q me prom
Et plus etia goff et glo in c dilcus de offi de le et facit optie
q i recitat Jo An sup glo viz hosti vidisse litteram papalem de
cretam directam plelatis Anglie in qua continebat q ppa
scribit p aliquo beneficiando non est sue intencionis q conferat
beneficia in quibus laycus optinet Jus pronatus et p hoc
consuluit Jo An q huius litteram a ppa conferat plu beneficium

vacantis ad cuiuscumque presentationem et quod per talem literam a papa conferat sibi
beneficium quod laicus promovendus dicens quod per verbum presentationem non includitur
patronatus quod laicus Pro et contra facit quod scribit Jo. An. in d. c.
ij de preben. li. vj super glo. in l. dixit ubi tractat an quod reservatione
includitur beneficia que laici hinc conferre quod privilegio apostolico puta in
questione principali talia beneficia in reservatione non cadunt moveor per
rationes et iura per hac parte .c. inducta et per rationem in glo. in c. cum dilectus
de iure pa. que est quod si talia beneficia per ysti in alium modum per
papam vel prelatos eciam collatos conferantur laici retinerent a fundatione ecclesiarum
contra quod eum non est verisimile quod papa in se venire generaliter sunt generalia
libus verbis concernere non intelligitur de offi. vica. cum in generali. li. vj.
Nec quod dicitur quod papa confert talia beneficia de elec. c. dilectus et cum
dilectus quia illud intelligitur cum illud competit ubi no. et no. glo.
in d. c. cle. ij. de preben. Nam non disputatur de potestate pape sed de eius
intentione an hac velit non comprimendo et dicit quod non propter rationes
predictas Et per istud semper dixi quod permutationes que fiunt in curia
talium ecclesiarum non valent non facta mentione de patronatu laicorum
et sunt surreptitie sicut est impetratio talis beneficii tacita tali
qualitate de rescr. super litteris Nam per talem modum permutandi permu
tandi posset per longum tempus occurrere quod presentatio de facto non rediret
ad patronos et contingeret secundum hec rectores non gratos que sit magnum
preiudicium // Et hac ratione dicimus quod hodie permutationes non possunt
fieri sine consensu eorum ad quos spectat collatio electio vel presentatio
etiam in talibus ecclesiis ut no. glo. in c. j. de re. permu. li. vj. et sic
vidi observari per gregorium xj. Nam dum contulisset ecclesiam sancti
Remigii Floren. non facta mentione de patronatu parochianorum non po
tuit postea obtinere ille cui contulit contulit etc.

Allegatio xxviij de ca. poss. et pro.

Dum ipse intellectum cle. eam de ca. pos. et pro. quo sit possessorium intentato
petitorio per actorem ipse dicit reum possidere Si reus agit possessorio
recuperande ipse dicit actorem possidere et sic sunt contraria possessorium recuperande
super eadem re quod una parte et petitorium quod altera fieri non potest nisi verum
sit quod contineat de resti. spo. ut ibi no. et tangit glo. in c. fi. de ar
con. Jo. de dicebat hoc intelligi posse cum post intentatum petito
rium detur spoliavit reum quo potest reus suspenso petitorio possesso
rium intentare et sic sic cum est dare aliud quod sit c. quod contrarie sed
iste non videtur michi sanus intellectus illius cle. Primo quia isto
casu aliud erat patens remedium quia non solum ea que pendente
lite tentantur sed etiam ea que ante sed post citationem attemptata
sunt sine libello quod puro et mero officio iudicis renovantur

instatū pstinū vt no glo in cle. ii. c. lit. pen. Et sm illa glo i q
diffrt iste modus a q̄ta de resti spo. in qua requirit libellꝰ lit gte
ctā. Non est gº q̄ nona inutilis p̄misso. et supflua fcm̄ fuit iste
potat dco tn̄ petitoriū suspendi p̄ exceptiom spoliationis que cciā
p⁹ litē gtt. pot opponi si de nouo de iugat de offi. dec. insinuate
Item tn̄ petitoriū non det. inst. aduersus possidente si intentat peti
toriū spoliauit possidē. vñ hoc ipso suspendi petitoriū suum qz q
querebat intus habet et ꝓ se sīnete possidē sine dolo dēt absolu
ff de rei ven. si cum. Unde non opponebat p nouā p̄missionē su
spende. mihi vñ dcam cle passe. petitor. viz ut dicamꝰ qz ego
agebam q̄ aduersariū possessorio qd pt fi pot et sic dicebā ipm posse
dere ipse retinuit me petitorio qd pt sup eade re qz isto tn̄ no
obstat qz reus cont quem agebatur rei vendi. non pt sup eadem re reco
nenire actorem qua tunc aget sup re quā possidet. qz non licet
quia vt scribit Jo. An. in c. in. pntia de pbat sup vo rebꝰ hoc
accidit qz pt pma petitoriū conventi tui hec alia petitio reconventionis
est cnopa alis non licet. Et qz conventio et reconventio possunt fi
sup e. ꝓ re. est claz. et pbatur in l. si intr. me. de iur. rei iudi.
qz plenius vide sup. alle. iii. Modo si ista tn̄ p appꝰ devoluit
ad curia. pot pcede impelo possessorio meo et suspende petitoriū
meū conventionis et petitoriū aduersarii reconventionis qz vtrumqz pe
petitorium intendebat. et fac ad hoc lra dce cle. que loquitur conīctim
de petitorio a se. et ab aduersariū intentatū. Et idem esset si ego
licet possem age petitorio et possessorio ut in c. i. de resti. spo. et
aduersarius me reconvenit et sic vtrumqz petitorium intentauit. Et tn ecet
appellatum ad sedem apl̃icam valui suspende vtrumqz petitorium et
age possessorio et di in ista cle. qz possum hoc et sic planius ecet
intellectus cle. Ad hoc qz scribit Jo. in spe. de peti. et poss. §. fi.
ad fi. vbi iste istam petitam fuisse in talibꝰ post conaqꝰ qs ce
lebrat Jo. xxii. Impetiuit A. cont B. lrās ad ordinariū qui ꝯstrict
dem B. qt dcam conaqꝰ tenuisse detinatū. ꝯ scriptura ꝯfert auctē
apłica illi A. ordinarius conctitor illaꝝ. b. non citato. cogito de sto
scriptura ꝯtulit et in possessionē induxit dcm. A. cp pulsus. b.
subsitiū illius. cle. ꝑcipit dcō possessoriū intentabat et sic ad istud
ꝯm ecia se porrigit sm lapiū

Alle.º xc viii. de Arbitr.

Andreas ꝓposuit coram Judice ordinario se stasse ꝯpromissū cū
Bardo. cto loca et tpe Et qz tpe dco ꝯpromissi erat minor
annis et ipm ꝯpromissum stasse sine auctē curatoris de nac

petebat pronunciari nullum compromissum super qua petitione pars citata
et lite contestata et dato peremptorio termino ad probandum dicte partes fecerunt
aliud compromissum dilatione pendente de predictis questionibus in alium
arbitrum postquam dictus A comparuit coram dicto iudice et proposuit quod
dicta lite pendente secundum fuit dictum secundum compromissum finitum erat primum et
ei per dictas partes citatum renunciatum et sic lite super primo ulterius prosequi
prosequi non tenebatur et ideo se petebat absolvi ab observatione
primi iudicii super primo compromisso citata parte et contradicente A probat
de primo et secundo compromisso pars adversa negavit primum et per secundum expirasse
quare A super hoc petit consilium sapientis iudex de consensu partium co
misit consulendum domini viri artis in causa consuluit in effectum quod dictus
A non erat compellendus absolvendus ab observatione dicti iudicii
et quod dictus B diffinitive erat absolvendus a dicta prima petitione dicti A
ex eo quia dicta probata per A non erant sufficientia et sic iudex pronunciavit
cum ex statuto civitatis cogebatur sequi consilium. A qua sententia fuit
per A appellatum et de nullitate oppositum et per aliqua fore appellandum
et appellationibus causa fuit omissa quia erat nulla vel iniqua quia
lata pretextu consilii nulli pro eo quod redditum fuit tempore indulto a statuto
sub pena nullitatis consilii. Item quia fuit redditum ultra formam
mandati. Nam fuit compromissum et A debet absolvi ab ob
servatione iudicii. Item consuluit dictum B fore et esse diffinitive absol
vendum a principali petitione item dictus A non esset absolvendus ab observatione
cum hoc pateat probare de iure suo et de mora etiam quia non
erant elapsa tempora ad probandum. Item dictum consilium fuit redditum tempore
vetito a iure videlicet noctis tempore et non ad bancum iuris sed super
porta palatii. ¶ Modo primo queritur an procedendum sit in causa
appellationis et nullitatis secundum dubium quia hec sunt sententia diffinitiva Et
quod appellatur a diffinitiva ad rubricam non est apponitur non est dubium
a nego principalis de appellationibus non solum b. in. cum sit et non in c. Raynaldus
de testa super glo. in ipse de appellationibus § equaliter b. iiii dz Et secundum hoc
videtur ingredi eandem litem et enarrare sententiam nullam ex causis predictis
et petere eam nullam pronunciari dictum A absolvendum fore ab observ
atione iudicii ex causa predicta ¶ Et hoc est planum ubi primum
compromissum per secundum finitum expiravit ¶ Verum in hoc est unum punctum
quia si per secundum compromissum non expiravit primum ita tamen non esset
sufficiens et non possit pronunciari A absolvendum ab observatione
iudicii ¶ Esto quod dicta esset iniusta vel iniqua ex dictis aliis
causis sed potius quia ... unde dicto tamen debet dicere iudex pronunciando
sententiam fuisse nullam vel iniquam ex tali defectu vel causa tamen
ex aliis rationibus et actibus pronunciavit dictum A non fore absolvendum

ab abs[er]uatōe iudicii Nam iud[e]x p[ro] app[ellati]o[n]is et nullitat[is] p[otes]t p[ro]nu[n]tiare ex utribus ca[usi]s validis rep[ro]bat[is] invalidis licet s[e]c[un]d[u]s si om[n]ia acta forent invalida ut no[tatur] in l. to[n]quebat[ur] de re iudi. et e. ti. l. iudex per bar et in spe. de sen. ex. § . no. v. si ca[usa] co[n]tenta in sua petit[i]o[n]e s[e]c[und]a a qua desisterat putas se debe absolui ab ist[a] iudicii Nam v[idetur] q[uod] no[n] possit hec eni[m] app[ellati]o et nullit[a]s ca[usa] est una et eadem no[n] p[otes]t Item p[ro] statutu[m] ca[usa] null[itatis] et iustitie l[icet] bi[n]or[um] instantia[rum] que simul fini[un]t[ur] cu[m] de[cisi]one p[ri]m[i] ar[ticu]li Ita q[uod] p[ri]us ei non posset tractari alius Et q[uod] ista simul tractent[ur] videt[ur] impo[ssibi]le et impossi[bilita]s Nam in p[ar]te una petit absolui ab obs[er]uatōe iudicii et in alia p[ar]te ad lite[m] p[ro]seq[ue]ndam et finiendam puto q[uod] d[icta] possit utramq[ue] p[ar]tem ca[usa]m simul duce[re] sub v[er]bis conditionalib[us] s[e]c[un]d[u]m q[uod] ca[usa] app[ellati]o[n]is et null[itatis] s[u]nt co[n]tr[ar]ie q[uia] una p[re]supp[on]it[ur] sentia[m] vale[re] alia nulla[m] tu[n]c p[ro]cedit sub[iecti]o d[icti] dic[ti]s nulla [et] si cessa est appello ut no[tatur] dot. in c. dil[ect]os de app. debet tu[n]c p[ro]testari q[uod] alteru[m] istor[um] mod[or]u[m] elig[er]e [et] p[ro]seq[ui] intendit et hac p[o]t[est] o[per]etate[m] ut ibi no[tatur] hosti. Ita in p[ro]posito v[idetur] ut d[icta] p[ro]ponat d[ic]tam s[ente]ntia[m] nulla[m] q[uo]t tam[en] exp[re]ss[um] e[st] si cessa est remediu[m] app[ellati]o[n]is venatas [et] p[ro]nu[n]tiare d[ic]tu[m] ei absolue[n]du[m] ab abs[er]uatōe iudicii ex p[re]dictis ca[usi]s Sed p[ro] hoc est tamen q[uia] in ca[usa] p[ri]n[cipa]li non s[u]nt f[a]c[t]e p[ro]bat[i]o[n]es examinatis et ideo porrecto libello in d[ic]ta ca[usa] null[itatis] et app[ellati]o[n]is petat[ur] dilatio et remissio ad p[ar]tes ut fuit f[ac]tu[m] in ca. p[ri]n[cipa]li q[uia] in ca[usa] app[ellati]o[n]is p[ro]ut a diffinitiva non p[ro]batu[m] ex p[ro]bo et non e[x] opposito ex p[ro] nam[que] de testi. fien[t] de fide instru. tu[m] Iohanes no[n] plus scribo in hac alle[gatione] q[uia] d[ic]t alibi volga[r]ia et no[n] de p[ri]n[cipa]li dubio co[m]p[re]miss[o] n[isi] n[isi] dicat

Alleg[ati]o xc ix de privilegiis

Commune Floren[tie] co[n]cessit quibusdam officialibus suis q[uod] possint impune deferre arma p[er] Civitate[m] ac etia[m] possint co[n]ced[er]e hanc licentiam uni que voluerit elig[er]e et hoc in honore [et] p[re]mio co[n]dendi legu[m] p[er] eos conditar[um] p[ro] lib[er]tate d[ic]ti co[mmun]is Sed et[iam] similiter d[ic]ta tantu[m] co[n]cessit sapientib[us] d[ic]te civitatibus qui d[ic]tas leges dictaverunt Contigit q[uod] unus de d[ic]tis officialibus fuit etia[m] unus d[ic]tor[um] sapientu[m] elector[um] ad d[ic]tas leges et ca[usa] in d[ic]tis p[ro]uisio[n]ibus co[n]cesso tributis d[ic]tis sapientib[us] exp[re]ss[is] et nominatis Modo q[ue]ritur nu[m]quid ille possit duobus co[n]ced[er]e licentiam unum tam[en] officiali alteri tam[en] de sapientib[us] [et] dicit[ur] q[uod] p[otes]t Et p[ro]bat[ur] Certu[m] est q[uod] illud q[uod] in duabus p[er]sonis recipit[ur] in una duplici iure considerato recipi de. ff. si cer. pe. l. singularia. de pe. di. in. adhuc instant ubi no[tatur] vin. c[um] l. i. in s[e]p[tim]o l. Pretera dicitur est q[uod] quis p[otes]t h[ab]ere vicem plurium p[er]sonar[um] hinc est q[uod]

Co[ntr]a app[ellati]o[n]is [et] null[itatis] ca[usa]m pu[n]c[tu]m s[imu]l i[n]tentari [et]

No[ta] q[uod] quis p[otes]t h[ab]ere vice[m] plurium p[er]sonar[um]

platus vmq elc° pt hre Jura canonicalia in eadem eccl de pben
da in eccl li. vi. ff. qui app. fit l solet in fine de hoc de pbatae ex
litis cum suis remissionibus Et q duo diusa possint in eadem psona
contre xxi q. i. Relatio ff de opis li. l. duoz libe et facit quia
aliquid tamq alius xvi. q. i. § supior et c. si eccl insti. ff de adopt.
si pt ff de postul. l. tanta in q vii § tria v si cont de cler cu me
et c. q sicut § ptea de offi. or si sacdos. Item cum duo Jura simul
contrit in vna psona et de duobus Juribus distinct pse de qualiz
est indicandum non vt de vno tm hoc pz ex nobis l diuis p distincta
sunt Jura alius tutoris alius legatary licet in eadem psona grat
C de adm tu to l. cu qdam hinc est q equalit se collatas in
duobus locis vtrobiq dicit hre domu lm ff de ad minist. l. nicola
Item eligit quis pp° at pcuro at si due essent psone de elect.
scriptu et c. ti. c penul. § porro li. vi. Item eps legatarius
ptipit legatu sibi sm ut legatus et nihilominus papr vt eps
canonicaz portionem de legata facto ecclie cathedrali ul aliis de testa.
officy c. 5. requisisti Et filius institutus hes rogatus de resti do he tez
detrahit legitimaz debitam iure ne vt filius ad trebellianica ut gnat
et hes. c ti. Raymundus et Rainaldus Et gnalr vbi diusa Jura
contrit non repugnatia in vna psona pt vti sicut pnt due vt
vr in palle Juribus Ita in ppaito Cum pdcus de quo queritur
fuit int officiales pdcos tota tamq pncipalis officialis et industria
suo in officio vsus est sicut omnis ex aliis laborem et onera
sua sustinuerit sicut comis ex aliis patet q ex isto capite de pse
debet qsequi similm armoz pro se et vno alio sicut qulibz ex pdcis
officialibus Item constat q eadem psona de qua queritur fuit int advo
catos electos ad deciundum dictas leges et tamq advocatus et doctor
Juris vlt dictos officiales pncipales laborauit et Juris pitia et
industria sue artis vsus est et ex dicto capite dz qsequi et habere
similm armoz pro se et vno alio sicut alii sapientes qui cu eo
simul laborauerunt nec ob q ab alio capite habebat p vno socio et
ex isto hebit p vno alio sicut si esset psona diusa Constat enim
q si fuisset vna alia psona hoc habet ergo et ipse p sua pdcta

Alleg° C.

An statutu exclusoz filioz sit validum p no. p dn. in r. la indultu
de rsc. iur. li. vi. Cu ul scimus C. de impt. Joan. in addic.
spec. de succ ab intestato sup Rca quam valet Nec facta grande
dubiu vtz sit ronabile ul irronabile cum lex sunt ronabilis distinguere
recus sexu in succession hitis respectibz ad varias circumstantias
scdm varietatem vtilis publice pveniens q tpris cursu gnalit ut
sit variata sit. l. gnalis pncipis sc attentis circumstancys localibz

ducate eadem mensura temporis ut sit l. generale diversorum locorum omnes sint ratio
nabiles attentis variis respectibus propterea permisit princeps facultatem
populis l. condendi et tunc l. sua ff. de legi. l. omnes populi quia non potuit
princeps providere per se l. generalem singulis circumstantiis sta quas veri
similiter ignorat de const. c. i. li. vi. licet iura omnia in scrinio pectoris
sui ut ibi et l. omnium C. de testa. Et propterea voluit dominus imperator quod l. antiqua
erat ratione vallata alias non foret l. in d. c. aut et i. d. l. est
lex nova tangens antiquam vallata ratione superveniente oblita ratione
legis antique per transitum medialium aufertur sic una et eadem
lex attento providentiali dictamine rationis in mente legis latoris et hec
plenissime examinavi in quodam tractatu que copilavi c. ti. de comp
mo. tunc causa statim et eundem. His premissis insurgunt duo dubia
plene examinata per prefundos doc. lapum et franciscum Primum an presentes
statuti clemente florentii quo sic concludit fiat prius tenuit statim clericus
ut gaudeat illo beneficio ¶ Secundum dubium an sit statutum quod dispoñ et
quod sit tamen solum fiat iustitia clericis litigantibus in foro seculari
sicut fiet clericis litigantibus in foro ecclesiastico non obstante alicui statu
ta concludit clericum. Vel etiam litigantem in foro seculari a beneficio primi
statuti Prima de facto potestatis laicalis legislatoris qui nichil disponere potest
de personis ecclesiasticis ut in vi. d. benequidem de const. etiam de rebus ecclesiae
non alie. c. fi. C. de. epi. et cle. aut statuimus. Statutum munici
pale non ligat ecclesias neque ecclesiasticas personas nisi sit approbatum per papam
facit ratio tradita per hosti. in c. fi. de sepul. ubi dicit in glosa quod lex
municipalis etiam favens ecclesie vel personis ecclesiasticis non
generat personas ecclesiasticas vel ecclesias nisi sit approbata per papam
lxxxxvi d. bene quidem de const. que in ecclesiarum sectis regulis
imperialibus quod ille generant ecclesiam sic non sint approbate per papam
dummodo sint favorabiles ecclesiis. x d. c. i. in q. et promittas. 3.2. d.
si quid vero de priuil. c. ii. de na. opi. in c. ii. de ca. pos.
et proprie c. i. et ii. Nec ab dem bar in l. b. i. C. de sa. ta
qui dicit quod lex municipalis disponens per verba generalia non
infringens ecclesiasticam libertatem stringit ecclesiasticas personas et per hoc alle
git glo. in l. ex ea ff. de possi. probat per c. cum venissent. de eo
qui mit in pos. et c. cum ea de re iudi. que opinio sua re
probari videtur per tex. in c. ecclesia sancte marie ut lite pen.
quia ibi statutum disponit per verba generalia non exprimens
personas ecclesiasticas non infringit libertatem ecclesie et tamen non
generant ecclesias Et ibi legenda per tex. illum reprobat quod scrivi Et
sic vides quod statutis primum non generant ecclesias vel ecclesiasticas personas
Pro evidentia huius dubii est advertendum quod statuto municipalis aliquis
dispoñ in modum inhibitionis sive precepti aliquis in modum concessionis
sive privilegii sive beneficii Si quis statuto municipalis dispoñ in modum

inhibitorie sive precepti et preceptum sive inhibitio dirigatur ad personam sive
in rem relatam ad personam tunc municipalis constitutio non continet ecclesias
sive personam ecclesiasticam nisi sit approbata per papam etiam si sit fa-
vorabilis ecclesiis ut intelligitur c. benedictum xv q. vj de consti. ecclesia
tum j. Et postea traditur in regula sua quod non stringit ecclesias vel
clericos et dicit stringit quod debet intelligi auctorizabiliter ut effluat a capi-
to xiiij . q. ij . precipit vel inhibet per dictum videlicet C. de legi. l. non
dubium Si autem constitutio ista liberis disponat in modum permissivum non stringendo
beneficiatum vel privilegiatum et maxime si disponat impersonaliter
tunc credo quod statutum concedendo vel privilegiando vel beneficiando si di-
sponat per verba generalia que ex sua significatione clericos et laicos sunt
implicitura ut tu dicit dominus Flor. omnes Angelus ut de similibus
nominibus appellativis et tu dicit in materia indulti sicut in materia
dicti sicut dicitur de appellatione masculinum et femininum impedimento non
ff de v. sig. l. i . et l. quinque C. de servis fugit. et c. si quis suadente
diabolo xvij q. iiij c. generali de eleccione li. vj . pro hoc textus
de foro compe. in c. dilecti et iste est verus intellectus in c. tu prem-
sent de eo qui mittitur in poss. Hec autem de proposito sunt non dispone-
ret precepte sed concessive sive privilegiative quod privilegiat fratres et clericos
fratres et sic verba applicatur generaliter tu dicas similiter et sic non veniunt
similiter etiam monachi. ¶ Nam licet monachus sit mortuus actibus secularibus
ut libertas xvj q. i . monachus et c. placuit et l. fi. C. de sacrosanctis
ecc. nec perdit ius sanguinis quod tolli non potest ut l. ius san-
guinis ff. de pact. tu actus civilis ut professio non potest tollere
ius naturale extinguendo licet alium actum vero suspendendo ff de cap.
mi. l. eas obligationes Instit. de legit. agna. § fi. Et licet sit
dubium an fratres monachi sive clerici perdunt per professionem consanguinitatis
quo ad iura dignitatis de quo xxij q. iiij . per totum xxvij . q. ij . sup-
sit et ex specie de statu mo. c. xxi et in c. ea que de statu mo. licet
quod retineat ius agnationis proveniens a natura sanguinis et generatione
quo ad quod non dubitatur. Imo licet frater sit monachus . dicunt ubi
statutum disponit concessive sive privilegiative in actu indulti
sicut hic tu esse succedendi prius ad immunitatem non venditatur de quo sine
dubium ut in c. in presentia de proba. et l. fi. C. de sacrosanctis ecc.
et autem ingressi et autem si qua mulier c. ti. Confirmatur per dispo-
sitionem statuti non continet personas ecclesiasticas cum hec adveniret
ratione pro carentie potestatis l. latoris. Aut propter significationem verborum
non ampliantis ut non fiat amplicatio extensiva que non
cadit in statutis cum sint stricti iuris ff ad municipa. l. i.
constituimus l. quod dicit coniungende de verbo ob. l. ita stipulatus
§ chrysogonus. c. ti. Aut propter mentem legis non quod persona proposito

Apposite fratres ecclesiastici vel monachi

An monachus perdat ius sanguinis

casu que est ꝓponenda etiam vbis v̇ qstat d· v̇ p̄g intelligentia et
c· in his et c· ptea. Non pt ḡo dari spc̄ hot qm qsigfica
vboꝝ veniet ꝑsona ecclas̄tica tunc retineat sub sanguinis vlt̄
deu est, ymo monachus p̄ monachatu non ꝑdit iura ciuilia
vt C· de epi· et cle· de nobis Item ascendit ad maiore statu
in aut· de monach· in pn̄· Et p̄ ꝯsequens superuenientem nō tollit
ꝑsona ecclas̄tica· ut l· filii ff· de sonat et pt p̄ monachatu ne dum
retinet iura sanguinis ut dictu ē ymo ect iura ciuilia vt
dictu ciuis florē· licet desinat teneri ad onera ꝑsonalia tunc
sit exemꝑt ꝓuilegiatus nec pt dari tu qm mens non repugnat
nec est verisimile q ꝑ mente valuit legislator ab hoc be-
neficio excludi ꝑ cuius significato vbi implicat cu suma sit
ro que ꝑ religione facit ff· de reli· et sup fu· l· sunt ꝑsone Et
fauor ecclesie induxit ꝓsumpcionem inclusiue meciꝰ l· latoꝝ ut
ad minus excludit in dubio ꝑ supos meciꝰ gne ꝑ hoc induco
no· fuius de insti· nouit vbi induxit q illa lex abrogata
· licz l· privilegias ecclam sit abrogata durat tn̄ ꝓuilegium ecclie
c· priuilegiat ecclam lic· abrogata durat ꝓuilegium ecclie· ꝯsessionem
sic l· aliquid non stat in t̄minis nude dispositionis sed transit ad natam
similium et aliud ꝯtractu sicut dicitur in testo q alii ad naz ꝯtractu
ff· de testa· l· heredes palam ff· de assignatione liber assignare
Et nō in l· la semel· de re iud· li vi Et bar in l· omnis ꝓpli
ff· de insti· et iure Et maxime hi induxit v̇ qm monachatus
ius sibi quesitum fuit ex beneficio statuti ut pote facultas excluden-
sina filioꝝ fr̄is, qm de duciendo pt se et sua transferre in· mo
tu illo ut ut aut ingress· C· de sacro· sanc· ecc· ut omnia
iura ꝯpetencia de dicta non ꝑsona statuto monasterio transferunt
in mon· ut emphiteotica· iura in aut· de non alie· ꝯ· i· sequitur
dii in· l· si ita ꝯ· si· ff· de le· ii, licet ius tolleat ꝑsone et
mandatas pedem mon· ut l· si postulauit ꝯ· in qua de adult·
Sic ḡo transmit ad statu monasticum cu illo iure quo transmitt
in mon· cu nō impugnet statum monastico facultas successionis
ꝓuilegiata ymo ꝯsonet tunc· l· prohibet ecclesiis cura actu illu
ius ca que sequitur in· l· fi· C· de transac· sanc· ecc· et nō d' pba
in puria Et dixi maxime qm a pue mente beneficio statuti
ut ē monstratu vide de ma· i· alle ꝑpona et alle Jo·

Alle°· C· i·

1 IN Civitate floren sunt duo statuta vnum in quo sic statuitur
q nulla mulier seu natus ex linea feminina possit
ab intestato succedere pat· auo vel ꝓauo sua ꝯcurrente aliquo

filio vel filiis masculis vel aliis descendentibus ex masculis vel
fratre carnali seu nepote ex fratre carnali Sed debeat tales mulieres
si non fuerint dotate congruenter dotari de bonis eiusdem tunc hereditate
agitur. Et aliud statutum quod disponit videlicet, ne vera immunitas ecclesia
stica iura que quasi contra sacras leges facta esse noscuntur in clericorum ne
gotiis valentium agi in nostro foro ad usus laycos vel iurisdictioni
subiectos ledant etiam certam libertatem statutum et ordinatum est quod dominus
potestas florentinorum et qui pro tempore erit eius iudex et officialis / omnes et singuli
alii iudices et officiales teneantur et debeant in omnibus et singulis
quibus seu causis quibuslibet quas aliquis clericus movet coram
aliquo dictorum officialium contra aliquem laycum quamvis de causa
possit tam in cognoscendo quam in terminando salvo modo formam sacrorum
canonum sacrorum Et etiam sic ecclesiastici iudices faciunt in causis
quas layci movent coram eis contra ecclesiasticas personas de causis
earundem quos sacros canones ostendere teneantur Item clarum in
eo quando ipse movet contra laycum non obstante aliquo statuto vel
ordinamento de communi florentinorum quod loqueretur in contrarium. Modo
de facto accidit quod mortuus fuit dominus Lapus Albertus sancti miniati de florentia
ab intestato sine filiis masculis et ascendentibus superstite dicto
Lapo et una vel pluribus filiabus dicti fratris sui dotatis ab eo
Queritur an dictus dominus la seu nomine ex persona succedere posset
in dicta hereditate. Et circa hunc ad effectum primi statuti duo invocantur
in dubium Primo valor statuti quod quantum dominus facultates proprie maxime
per ea que scripsit dominus Io. Andreas in c. la. indultum de re iudi. li. vi.
et specialiter in ti. de successionibus ab intestato supra facta et Cy. in l. fi. cum
C. de inpu. qui omnes tenent affirmativam partem pro rebus videtur
Secundo revocatur in dubium an per eius contentum filie ipsius
ut ipse admittatur Et primo arguitur ad negativam ratione
sumpta ex iniquitate dicti statuti quod contra ordinem successionis
iuris contra excludendo lineam transversalem linee descendenti cum re
pugnat tam ratio naturalis quam ordo iuris contra ff. de bonis
damp. l. cum ratio aut de teu. et fer. in pri. s. i. et de successionibus ab intest.
s. i. ff. unde li. l. proximo in fi. cum si. Item in eo quod iudicio et
prorogatam sexus virilis contra sexum femineum contra rationem
rationem C. de lib. pre. l. maximum de legit. here. l. lege xii
tabulis quod tali consuetudini vel statuto non licet uti personis
ecclesiasticis tamquam invalidi de consuetu. c. fi. ¶ Secundo ex defectu
legislatoris quia non licet Civitatibus condere statuta que
porrigantur ad clericos seu res ecclesiasticas de causis certa xxv
q. i. di. bo. quod ¶ Tertio ex defectu seu cessatione rationis et pertinentis
mente dicti statuti quo ad personam et respectum pro sexu patrimoniale.

q̃ sit ondit ī ratio finalis concludende si non appareat aliud de
collegi[s] ex de facto ponitur statuti seu legis alle ff. ad muni. l. iij. §. i.
quetta ita in pri. c. ti. et l. i. §. non autem omne ff. de pact. de q̃ de-
muni l. damn. de le. ij. l. cum pr. §. dulcissime ff. de iure pat.
adige §. quoniam Effectus huius statuti est conservatio dignitatis
et status agnatorum per divitias et plus per ductione ff. de vent. inspi.
l. ij. §. que C. de questi. l. sup statu q̃ effectus iste cadunt in
monachum quia non est capax divitiarum rerum et est in paupertate
pauper aut sua paupertate sed fecit. C. in l. mar. l. quisque
ergo ex persona talium non conservatur dignitas agnationis nec in
personis eorum cessat ratio et mens dicti statuti qua ratione qui
simul ponunt dicitur quod statutum per privationem feminarum intellexit persone
masculis ad eos velle devolvi successionem quam abstulit feminis
ut ipsi masculi habent et faciunt ea et eis perfecit ff. de le.
ij. l. peto in pri. agnatis cum bona persone non pot et apud
quos per momento remanere non de et per quos de monachis non
transit quia penes eos hereditas non est permansura per mo-
mentum sed statim transit in mon. in cuius potestate est monachus
C. de sacrosanc. ecc. aut. ingressi ff. de acquir. he. l. placet
Et hoc casu illud generale qui non admittitur ad partem non
facit partem ut ff. de bo. po. q̃ ca. l. ij. §. fi. ff. de bo. lib. si
nece. §. deputatis de le. i. l. huiusmodi §. si titio cum ¶ Allegatur
insuper due alie rationes licet videantur huiusmodi quod ad modum et
persone ipsas de facili possit in posse rerum ut succ. successionis ab
intestato que solent esse reciproca ut quemadmodum quis succedit
alteri succedatur et succedi possit ab alio cum ipse succedit ff.
de in off. testa. l. nam et si parentibus cum si. que reciprocatio non
pot dari in tem. inter quia monacho non pt succedi sed
non ex quo ipsum succedere ¶ Secundo ratione forme que cum sta-
tuta sit per verba simplicia et plata in generale non debet referri ad personas
non suppositas ar. l. quod vero ff. de in. dic. a. in l. cum tutores
de su. tri. l. et cum quod dicitur de statuto simpliciter edito quod non
extenditur in dubio quod locum suppositum statuenti de co. si. ut
via. §. statuto et quod scribit bar. in dicta l. cum tutores procos et
in l. cum omnes. §. i. ff. de bo. aut. in po. ergo primum dicitur statutum
tamquam specialiter editum ad personas ecclesiasticas non est extendendum
cum non sint sub potestate statuentis ¶ Sed contra quod dicitur statutum
locum habeat in quacumque successione capax etiam in clerico quod
in monacho religionis professe non mendicantis quod ex similiter in generale

laicis gressum comprehendunt clericos de fo. compe. dilecti et ibi no. sup.
v. anglicis. Secundo probatur quod verbis dicti statuti quibus disponendo
et strictum est non extendi de mente contraria ff. de l. n. l. non alii ff. de lib.
et postu. l. gallus § i. de cond. l. i. § mre quo dubia Sed
verba dicti statuti ista comprehendunt primo monachum sicut laicum
quia iura sanguinis disponere non mutantur ff. de pact. l. ius agna-
tionis ff. de re. iur. l. iura sanguinis. Et quia ubi proponit de-
monstratur monachus quem statum non mutatur sed mutatur in melius
quia ad dignitates ascendit in aut. in pri. et per ascensum dignitatis
non amittit civilitas vel agnatio vel aliud iuris impedimentum
ff. ad muni. l. filii C. quod metus causa vel in dia. Et no. in l.
de nobis C. de epi. et cle. Tertia ratione quia illud quod lex non
limitat nos non debemus limitare et ubi l. non distinguit non
debemus distinguere de offi. pro. l. in. de cond. l. si rem. quod in
§ fi. de contr. emp. l. cum fund. // Sed istud statutum dispo-
nens de contraria sive seu de exclusione mulierum a successione contraria
sive defuncti non in proximis civitatum municipali in ciud. tamen
in primo poterimus invenire generum viz quod in materia successionis dispositio
iuris est indiscreta inter clericos et laicos et etiam religiosos facile quod
probatur hoc expressum in tot. C. de epi. et cle. de no. col. qu. l. // Nota
ratione quod ubi verba l. sunt clara de se et habent significatum certum
et mens statuentis est dubia seu saltem non sumus certi de mente
contraria non debemus verba legis corpore restringere sed unius contendere sed cum in
sua significatione sumantur l. dura est ff. ad munia. l. constitutionis
ff. qui et a quibus l. proponit ff. de le. in l. ille et ille § cum verbis
de 3. ob. l. quid quod astringendum tum multis sit. // De claritate autem
dicti statuti verborum satis patet de mente autem contraria vel diversa
nil apparet ¶ Tertia ratione sumpta ex mente statuti verisimiliter
coniecturata. quia debemus presumere quod non minus velint favere
personis religiosis quam laicis quia magna ratio est que pro religione
facit que maior in ambiguis l. dispositionibus solet obtinere
ff. de rel. l. sunt persone. Et quia non minus sit certi et favo-
rabiles et rei publice utiles deo servientes quam seculares de
inst. et iure l. i. § ius publicum et in favorabilibus dispositionibus
non minus est censendum comprehendi magis invitos de le. l. licitis
de manda. l. tum pt. § rogatu. Et tum dispositio huius statuti
tocius sit ad omnes laicos et clericos absurdum esset dicere quod reli-
giosos favore suo censuerit indignos. // Nota ratione quod
contraria statutorum declaratione et intellectum quod iuxta statuta
recipiunt intellectum a iure sumptum quod huius ratione invenitur in similibus
terminis diffinitum et declaratum C. de nego. l. ii de minore et hono.

l. i. et tangit bar. in l. si. ff. de legi. l. sed et posteriores et quod l. no. in l.
si. § licentia de mil. testamento. Ad hoc dubium utrum monachus sit
admittendus ad succedendum iure consanguinitatis non obstante religione
Et utrum professio possit allegari ad exclusionem, nec invenitur
diffinitio ex dispositione iuris utriusque pro parte affirmativa quia et quia
religionis potius prodesse quam obesse debet ut dicta l. deo nobis et i. no. in
l. capaces et no. in aut. de sanc. epis. § illam et xviii
q. i. statutum et xviii. q. ii. c. pe. ¶ Consonum est sic intelligere disposi-
tionem dicti statuti et quod in hoc disponit iuris com. imitetur et non
sit difformis ab eo ut probatur in iura ff. de vul. et pu. l. ex facto
de manu testo si ita fuit ad fine et de statu libe. c. labeo Restat
vide rationibus contrariis quia haec pars eligenda videtur Et prima non
ab eo sumpta ab iniquitate dicti statuti quia haec tollendum duplici
removetur viz de iniquitate et presumptione De iniquitate quidem
pro intelligentia quia non est verum quod dispositio huius statuti impugnet
iuri naturali quia non aufertur filiabus debitum iuris nec sed alterat
cum inequalitate reducendo eam ad congrue dotis datam quo ipso tu-
rus naturale varia. et immediatione disponit iuris civilis et tam incerta
cum in quanta et etiam imponendo dictam certa ipso et ut filia sit
contenta dote plene no. per Cyn. in l. fi. C. de imp. pro facere
ipse de success. ab intesta. super hoc sup. quaestione illa supposito
statuto. Et quia circa hoc iuris sit inducitur pacto iuramento
vallata de pact. quamvis li. vi. Incontinenter esset non posse eadem
iuris licite inducere iure municipali quo iure non minus sed magis
iuri tam civili quam generum derogari potest quam pacto ut no.
in l. neque pignus et l. nec compromisso ff. de re iur. Subsequenter
probatur ratione presumptiva quia presumptione iuris non potest dici iniquum
postquam est inductum generaliter ab eo qui habet potestatem statuendi in loco
in quo de iure inductum est in di. aut. ff. de bo. pig. l. si
qua pena Ideo enim ius dictum est quia iustum est i. di. ius generale
et quia omne ius quod subsistit censetur rationabile saltem
presumptione presumptiva iuris et de iure ideo non potest impugnari ex defectu
rationis C. de dinh. re. l. sacrilegi ¶ Cum enim presumamur pro iudice
nedum actus eius sit iniustus ex eo ff. de mi. l. si ptor. ff. de
usu cap. l. hemg de re iud. l. non videtur § qui iussu quanto
magis presumendum est pro legis latore ar. C. de testa. l. omni
ideo non dicitur statutum vel consuetudo illicita licet repu-
gnet iuri positivo tamen iuri naturali nec ex ipso invenitur
improbatus a iure ut l. ius civile et l. omnes populi ff. de iusti.
et iure. et no. in l. neque pignus et l. neque compromisso de re iud.
et l. in § divus de sepul. viola. facit etiam de heredi. pro l. an in totum

Statutum quando dicitur iniquum

et ff. cotra vendi.

et ff com vendi. l. venditor. § si constat ¶ Et ideo dicitur quod consuetudo
facit licitum id quod alias erat illicitum quod mutat ius commune in eius oppositum
in auth. de defens. civita. Et ideo dicitur quod consuetudo facit licitum id quod
erat illicitum quod mutat ius commune in eius oppositum in auth. de def. civita.
§ precepta et ibi no. ¶ Secundus est ubi statutum vel consuetudo repugnet
iuri divino vel naturali immutabili vel esset improbatum a iure quia tunc
esset irrationabilis et vocatur corruptela ita [illegible] si de consuet.
Statutum autem de quo queritur repugnat illi parti iuris naturalis que mu-
tabilis dispositione iuris tractantis de debita iure nature filiorum et ipsorum
dram in iure succedendi inter mares et feminas agnatos et cognatos
de quo varie loquitur statutum a iuris latore et secundum diversitatem temporum
quia portio debita aliquando fuit minor aliquando maior aliquando fuit necesse co-
ferri quocumque titulo aliquando iure institutionis et utroque modo fuit
loquitur secundum suum tempus ff. de inoff. testa. l. papinianus § quarta autem
C. e. ti. in penultima et manet novissima et in auth. de tri. et semi.
§ x et in auth. ut cum de appel. cog. § aliud quoque capitulum ¶ Et aliquando
ius fuit equum ponens differentiam inter marem et feminam et aliquando non C.
de codicill. l. illa et de legi. agnat. successio in prin. et in § i. c. multis
sy. Et per hoc rudetur ad l. maximum vitium et l. xii. t. quod equitas
contra legem visitatur gualus sed non illis locis in quibus viget l. ut
consuetudo contra ¶ Et cum leges municipales fuit permisse a iure
et sint iure principis approbate ut dicta l. omnes populi ¶ Et equitas que
variatur in rebus secundum varietatem temporum et locorum ff. de vel. et pu.
l. ex facto quia princeps qui singulas circumstantias facti et conditionis
personarum atque locorum non potuit scire et suis regulis diffinire pro vario
bono et equitate locorum reliquit hoc discretioni et potestati singulorum
populorum illud approbantium ¶ Non ob. ro. sumpta ex dicto auth. legislatoris
quia adhuc ratio esset vera inquantum statuta ea possent de rebus et
personis certis disponat in quo ita loquuntur iura in contrarium alle. ta
Sed de statutis loquentibus simpliciter et in genere quia nisi statuta
sint comprobata porriguntur etiam ad clericos ¶ presertim in eorum favorem
ut no. in l. ex ea ff. de postu. et per in c. cum venissent de eo qui mit.
in poss. et cum ista distinctione debent intelligi dicta iura et dicunt bar. ex
dicendo secundum alios quod aut sunt statuta prohibitiva vel artativa vel gravaminis
inductiva et illa non ligant clericos vel ecclesias etiamsi in effectu co-
ncernant eorum favorem ut puta quia sunt impeditiva dilapidationis
vel sy. et ita procedit c. ecclesia et c. benquinch quod impetrire non potest fi
nisi quadam auctoritate superioritatis ¶ Aut sunt statuta permissiva seu probe-
ta consilium vel similium non aut artativa certarum personarum vel rerum
et illa porrigunt effectum suum etiam ad certas personas C. de epi. et
cle. l. omnia similia et de constit. c. ii. et c. cl. c. i. a contrario sensu
¶ presertim ubi causa agitur in foro seculari ut no. in c. quod clericus
de fo. compe. ¶ Et ita intelligi potest quod no. in l. ex ea de postu. quia consule
permittere et consilium prebere potest etiam non suppositio. C. [illegible] de emanci. li. l. i.

Sta. lai. ecclesias ligant clericos quando non

ff de pact. l. conventionum de pact. l. non dubium et l. post liminium § inducie
et de legi. l. fi. ¶ Proba[tur] a si[mi]li quia sicut iura principum q[uo]d laici p[ossu]nt
conferre b[e]n[e]ficia ecc[lesi]e et eccl[es]ia[rum] p[er]sonis et huiusmodi actus p[ri]vilegiat[ur] ut
C. de sacrosanct. l. i. et l. illud et l. fi. ita p[er] statuta localia et
consuetudines p[otes]t conferri clericis b[e]n[e]ficium s[e]c[un]d[u]m de iurepatronatu p[at]r[o]nat[us] et
p[er]tinentis ad p[otes]tatem statuentis ff de pact. l. non impossibile de pigno.
act. l. nec est iuris etc[etera] no[ta] C. de   sup[er] rota ¶ Tercia etiam
ratione evidenti concludit[ur] d[i]c[t]a obiectio v[idelicet] q[uod] h[uius]mo[d]i statutum i[n] lege ma-
sculor[um] repellentium feminas non disponit (p[ro]p[ter]ea tali[ter] q[uod] nec
sit masculum ex dispositione statuti ad successionem venire quia p[ro]cedit
removendo feminas a successione p[ro]p[ter] contra masculi et ideo ma-
sculi sunt in condicione non an[te] dispo[siti]one l. si quis ob ca. testa. et
reiectis feminis veniunt suo iure quo venirent si femine non exstarent
sed potius de iure co[mmun]i q[uam] ex forma statuti q[uia] sublato antecedenti
gradu potiu[s] b[e]n[e]ficio h[uius]mo[d]i statuti ip[s]os non contingat e dicte
o[mn]is p[ro]desse non p[otes]t ut l. postumo § si quis he[re]s de in offi. testa. de
sub edit. l. § qui semel C. de natu. li. tut. leg. Non ob[stat] t[er]tia r[ati]o
ex qua arguit[ur] a r[ati]one cessante et que r[ati]o mihi tollit[ur] p[ri]mo per
interpretationem quia effectus h[uius]mo[d]i statuti no[n] est ut agnatio dicta et
p[ro]paga[tio] p[ro]lis sed ut ipse p[er] statum sibi et descendentibus ex ea quia
effectus cadit in hereditate dampnosa sicut in lucrosa et ita in p[er]sona-
libus sicut aptum ad p[er]sonalem quia requirit[ur] hic aptitudo ut posset
esse he[re]s ff de liber. et po. l. quid dicit[ur] nec exegi[tur] q[uod] bona sint soluendo
aut p[ro]bat[ur] possit succedere quia sp[eci]ale est in fisco quia no[n] succedit[ur]
ei hereditas nisi sit lucrosa ut l. a. § an bona de iur. fisci. Secundum
h[oc] r[ati]o est fallax quia non est g[e]n[er]alis ut no[tatur] in l. no[n] omni[s] ff de
legi. et statum clarius ostendit[ur] ¶ Secundo no[n] p[otes]t d[i]c[t]a r[ati]o alleg[ari]
p[ro] r[ati]one limitate hanc. l. r[ati]o sive multitudinis quia q[uamvis] h[ec] sit r[ati]o
non p[ro]ba[tur] l. aliqua et erubescimus sine l. loqui ¶ Et quia r[ati]o[n]es
p[ossu]nt plures reddi v[idelicet] tam r[ati]o p[o]l[itic]i sexus que r[ati]o movit ali-
quos legislatores ut insti. de here. ab intesta. § item vetustas
q[uam] r[ati]o dilata honoris ut agnata s[cilicet] insignat[ur] titulo hereditario hono-
rata est enim iste titulus qui dat[ur] cum honore de lega. p[rim]o l. filius
§ si legata v[ide]l[ice]t etiam insti. ¶ Hec est r[ati]o quare filio debe[tur] titulus insti-
tutionis p[er] iura nova ut e. no[tatur]. q[uod] eciam r[ati]o dilate conmaditur ar-
stacionis bonor[um] que in multis considerat[ur] efficientibus et p[ro]p[ter]ea
in cor[um] usu adveni[unt] egestate, qui effectus h[abe]tur eo q[uod] q[ui]s ex
bonis alit[ur] ar. de re iud. l. in condempnacione et de re iudi. l.
tu ex ea ut indicet ex multiplici[tate] ca[usa]r[um] que electiue p[ossu]nt adap-
tari huic legi insurgit certitudo causis finalis h[uius]mo[d]i ubi aut
non appa[re]t in p[ri]n[cipio] et § qui illud ff de v[er]bo. ob. ¶ Et p[ro]p[ter] com-
m[u]n[e]m mentem incertam no[n] debent v[er]ba restringi l. non aliud et l.
p[re]scripsit qui et ea a qui et in § in re dubia p[er] all[egata] Et ista

ro sit ro ita a qua cessante argui pt tz d. bar in l. libbes de vbo
sig. Nec ob. qd ro colligit, qd effu; eius quia hec gesslo nullo
mo sequi qd alle consuatudines dign. p acquisicom diuiciarum
et ppagacionis plis sit ro uctia huius statuti a cuius cessatione
argui possit sed potius est quedam suasio sive ro pbabilis que l.
non mutat ut l. si cu qd excepe §. post annu ad fi. Et ibi no in glo
in b. et rei lz ff. qd metus causa qd ondit emdent a. gnti destto
uctia non solum pbabilis vz sine qua nisi sit dare qd lex
sortiat effectu i. vbicumqz cessat cesset. l. et vbicumqz lz locu ro
omi ff de legi. sz hec ro no est huoi qz istud statutu sortit effectu
in multis casibus in quibus dca ro cessat qz p ipsum deffer he-
reditas tam que solnenda qz que non est solnenda / et cuicumqz sit
tam illi qui aptus pli cum non Nam deffer sit cuicumqz sit
etatis et etiam conti in mort. articlo quo casu ctiu est cum
non esse aptu pli et plut etc. qd in re po et p quib tam vio-
lenti corporati et si petius dicimus nimis restringemus l. istam
et q omez lez delacionis hereditatis Nam statuta ferunt Jus co(mmun)e
recipiunt restricti(on)e ut l. n. C. de noxa. sed ius coe in materia
successionu no minori limitatu hec mo ff de libe. et postu.
l. qd dici tu sit. ¶ Ex quibus infertur qd ista sunt ro sua et
pbabilis no finalis pbat hec et alt' vz qd vbi plures roes
l. reddi pnt quaz quelibz pt esse finalis vt contingit in
ppositis terms si vellemus gietuac huius statuti rom inspice
et no pt argui qd cessatione vnius rois ad emitacom legis
C. qui pacio in pi. ha. l. assidnis et l. vocum § in licenis
de pnu credito / sed in pposito statuto rones successime redi
pnt ut d est ondsum qu ab vna earz cessatione no recte arguit
et p hoc est de tinuario quai cune poit p. dot. in l. i. solu; mat.
vbi quis vtz mulier stilis heat punitu dotis et de tima
quia ro ppagationis plis non est sola ro illius similis
sed bona matrimonii ut l. assidnis et ita in ppositis omnis
remonet etiam alia dcam ro in quia consideret resistentes
vz qd p mortem non cessnet dignitas agnationis quia sta
est hec ro. duplr. primo qz p mortem non de roga dignitati
sed trasit ad dignitatem vt manif. de no in pri et maiore
p mortem in platos contem ut de pben et digni. sup sp ca
ete ti de multa. Et quia clici dicit esse in dignitate
qd solo clicali statu qd dumtaxat solis non tribuitur dignitas
sed accipi p qualit ppone fuerte de fr'e ppoitus in dignitate
positus a plebeis ff de decur. l. ppuri in pri. et C. de

plus dz esse ro a cuius cessatione argui pt

No qd in l. lz plures roes finales

n

dum prelatis li. xii. Et ideo aut tribuitur officio cui dignitas est anexa
ut dicta l. pre. de proben. et c. de multa aut contingit quod multa vel
gradu sacerdotii in decr. l. ii. nequis vacilla. regi cum gtor alle
aut contingit ex genere seu progenie et infancium dignitate. C. de
dun. l. ii. li. xii. et de senato l. femine et l. pe. ¶ Ex diviciis autem
non tribuitur dignitas quia cadunt etiam in vilissimis personis
et dissolutis sicut et fortune que cadunt etiam in infames in
quibus non cadit dignitas ut C. de dig. l. ii. Ergo dignitate
non tribuunt nec consonant dignitate penes indignos. Unde est
quod virtus animi et boni mores diviciis prevalent ff. de excu
tu. l. scire oportet § cum religiosus. Et sic dignitas potius cadit
in religiosum hominem et virtuosum et magis consonat persone
quam per hominem divitem. Omnis enim sane mentis diceret quod
plus status virtuosus dignitatem donum non fuerit. De quo multa ex textu
et glossa. Nec est verum dicere quod mothi abdicantium proprium paupertate
se reddunt. Sunt si sunt tales ratione quod possit habere proprium in com. et si
actualiter habuit bona pro sustentatione monachorum quia non dicitur agere
nec paupertati se reddere qui habet ea que sunt necessaria ad victum. Sed
est quod et qui dicitur conveniens debito ne egeat sufficit cum et licet non
competant sibi sufficiat ad vitam suam ff. de re mil. l. cum ex ipsa. c. ti. l. in
te de pnat. solu. mat. l. maritus de liber. agno. l. si quis. /
Ultra a dicto vero paupertas facit ad propositum ratione suadenda concedenda quia
mothi vere paupertas indiget et magis sibi consulit ex predictis ne
nimia egestate laboret de supp. ne prela. c. ii. ¶ Evitat autem
egestatem ex acquisitione monetarum per participationem et usum earum et ex his
pro viribus que dicitur sicut nos et dicit dicta domus et filius sua ratione
primitivi usus ut C. de iu. do. l. in rebus. ¶ Et si quis predicte
diceret quod ad consonationem plus ac honor dispositio illius statuti enim
nasceret sequeretur quod ille qui vellet ad mittere ex beneficio huius
statuti habet dotem de aptitudine plus pervenire pro aliqua
experientiam sic fit in separatione matrimonii quod in rescriptum est et
absurdum. Et sequeretur quod quilibet vellet retinere commodum
huius hereditatis teneretur continere minorem et nitendum propaganda
plus quam esset absurdissimum et contrarium voto continentie. Et ideo
huius omnis si esset oppositum permitteretur a iure volenti con
tinere ut in aut. nisi rogati. Ideo si ista ratio legislatore
non excluderetur mothus quia l. respicit imple. huius
conditionis ut dicta aut. nisi rogati et ibi scripsit Rizar. mal.
et cetera. ¶ Propterea si ista esset ratio huius statuti sequeretur alia
absurditas videlicet quod si decederet frater sine filiis debet reddere here
ditas ad filiam quia fruitur ex beneficio fruitur beneficium
l. tua sena. § rescriptas ff. de le. ii. sed hoc est absurdissimum

clericos a beneficio generis iuris, preterquam si iuris sint Ray. ut verba eius
sonare videntur quod clericis deberet sufficere sua tam civilia quam
municipalia sicut et aliis in foro seculari C. de episcopis et cle-
ricis autentica statuimus ad finem et de re iudicata in iudiciis Nam et competens
comparatio habenda ff. de [illegible] in adiutorio quod si ita pure
intelligimus statutum quod vellet clericis agentibus denegare au-
xilium iuris civilis tam communis quam municipalis non deberemus
expressa hoc extendere ad casum quo clericorum [illegible]
ut dictis iuribus Nec obstant sequentes particula statuti ubi dicit
sicut [illegible] Primo quia istud sicut particula est ad casum sub
missum [illegible] statuti ubi dicit sicut etc. videlicet ius muni-
cipale [illegible] civitatis et ubi clericus esset actor in
foro seculari quod ista [illegible] accedentis verbum sicut pa-
ritas [illegible] adiungitur et cum loquitur ut patet ex tenore verborum
dicti statuti Item quia in foro ecclesiastico [illegible] similia
[illegible] et quia iura municipalia deberent servari clericis
agentibus in foro seculari alias non [illegible] dicta verba et
non observarentur dicta pars statuti clericis agentibus Nec obstat
si dicatur quod statutum quod repellit feminas a succedendo exstante
[illegible] observaretur in foro ecclesiastico quod filia monialis [illegible]
hoc de se est [illegible] quia statutum [illegible] mochatur quia sua [illegible] inhabi-
litate eam excludebant a parte [illegible] possessionis excludunt et
[illegible] tamquam [illegible] ut l. quedam puella [illegible]
[illegible] onere suo et [illegible] regulari
C. autentica [illegible] ff. ad municipalem l. incola et
[illegible] et in autentica Item nulla [illegible] et ibi [illegible] Et
hoc [illegible] in l. [illegible] C. de [illegible] videlicet quod statutum
inhabilitas [illegible] a successione que [illegible] eius ante
[illegible] Secundo quia ista allegatio est quod timetis [illegible]
totaliter Tertio quod statutum non est extendibile maxime
[illegible] quia non debent retorqueri iura in
[illegible] nisi ipse impetravit aliud ius l. i. § i. et ibi non
ff. quod quisque iuris [illegible] favore Tertio [illegible]
statutum repellit laycos et in eisdem [illegible] moniales
que est [illegible] compulsa [illegible] in
foro [illegible] l. ex ea de postulando Et sic dicta [illegible] timetis
non attingit Nec obstat quod verba statuti referunt ad iudicium
quia non [illegible] loquatur [illegible] et [illegible]
vel [illegible] l. [illegible] legatos [illegible] in l. [illegible] premissa
Et in toto illo [illegible] verba [illegible] de ad [illegible]

No[ta] h[ic] casu[m] i[n] q[uo] cl[er]icus p[otes]t impedi[re] administrare iustic[iam] in foro seculari et p[ro]pter que[m] modu[m]

le. l. in § q[ui] dicto. Et quia qui impedit ne commode p[ro]ficiam[us] impediendo me impedire vi[detur] ff. de damp. infec. l. paul. dei in[n]ocen[tii] impediendo me i[m]pedire vi[detur] ff. de damp. infect. l. paul. de i[n]iur[iis] cit. c. si. l. vj. cle. ob. q[uod] no[n] ... bu. sup[er] auct. statutu[m] q[ui]a pr[o] ipse met dicit solemne vno[?] s[ed] p[otes]t ne cl[er]ico in[teres]t ...
viz subt[ra]hendo iudici iurisdictionem suam faciendo eu[m] p[ri]vat[um]
ut in f[a]ct[is] cl[er]icos/ s[ed] secus est s[ecundu]m eu[m] si ... p[ro]p[ter] iurisdictione[m]
arc[e]t iudice[m] ad negand[um] ius cl[er]ico seu arctando iudice[m] ad ...
cl[er]ico ... q[ua]nd[o] laico quali[ter] est ... ubi ...
tu[m] de p[ri]mo debe[re]t p[ro]p[ter] par iuris obs[er]vat[ione]m ut dicu[n]t ... a ...
statutu[m] ... et dic. c. in iudiciis. Et sic consuluit d[omi]n[u]s ... de
...ll. donatus de barbado donatus ruffi baldus de ...
et alii advocati floren[tini]. Alle[gatio] ... de arbitr[is]

Non p[otes]t cl[er]icus si[ne] licen[ti]a ep[iscop]i co[m]promitte[re] ad h[oc] de arbi. p[er]venit s[ed] ... host[iensis] et de hoc in s[umm]a ... s[ed] q[uo]m[odo] ... vasill[us]
sine licen[ti]a d[omi]ni de hoc in spe. c. ti. ... restit. ... vasill[us] quo ad
vbi co[m]p[ro]mittere. ... cl[er]icus o[mn]es p[re]lat[us] no[n] p[otes]t co[m]p[ro]mitte[re] quo ad
p[er]petuu[m] ... p[re]iudiciu[m] ... de ea sp[eci]al[iter] ...
no[n] p[otes]t co[m]p[ro]mitti in laycu[m] ... d[e] arbi[tris] ...
et c. ... ad ... q[ui] d[e] iure p[otes]t ... ...
mitti[tu]r ad effectu[m] arbitri ... de iur[e] ... no[n] ...
ee[t] app[ellati]o[n]es et sic ee[t] iudicu[m] appellare ...
ep[iscop]us ... v[e]l ...
... no[n] est iure cautu[m] ... ep[iscop]i et h[oc] ep[iscop]us
no[n] p[otes]t ... iudex ... no[n] p[otes]t ... ordinariu[m] et h[ic] ep[iscop]us
... iure cautu[m] ... ep[iscop]us volt age[re] ... subditu[m]
suu[m] no[n] p[otes]t ... iure cautu[m] ... volt age[re] ... subditu[m]
agi[t] ... eligere arbitros. Et e[st] ... metropolitanus no[n]
est iudex subditi ep[iscop]i xi. q. 1. si cl[er]icus. Secus si subditus
sit actor ut ... metropolitanus q[ui] est iudex ep[iscop]i. Et
... arbitri ordinaria a iure ... no[n] de offi. or. ... c[um] ab ecclesiis
... glo. S[ed] co[m]mitte[re] ad co[n]siliu[m] iur[is] h[oc] ... posse ... est
sup[er] glo. ... co[m]mitte[re] ad ... iud[ex] ... no[n] obligat
consultor iur[is] no[n] arbit[er] ul' iudex et consiliu[m] non obligat
et de na[tura] consilii ... est q[uod] ... sibi ut in ... iur[is] ...
ex consilio et. c. cu[m] ... d[e] cler. et ... talis co[m]missio s[ed] p[otes]t
fac[tum] in sp[eci]e d[e] re ... Et posito q[uod] posset co[m]mitti cu[m] p[otes]tate
procedendi de iure et d[e] facto et sinandi de iure. Ratio est ...
q[uia] ep[iscop]us no[n] p[otes]t ... remitte[re] s[ed] ... esse de facto ...
manu[m] alterius est remitte[re] ... commissarius ... iure
de facto altera ... repelle[re] ... adv[er]sarii d[e] iure ...
lendas de facto admitte[re]/ hic est q[uod] et qui ... no[n] ... respon-
... no[n] pot[est] co[m]p[ro]mitte[re] ne p[er] arbitru[m] ... aliena ...
ut scripsit Jo. an. post host. de arbi. cu[m] ... Sed
... p[otes]t co[m]mitte[re] cu[m] p[otes]tate ... et ... et ...
... et ... no[n] ... host. q[uod] h[oc] no[n] d[e] offi. de le. d[e] caus.
... ... et ... no[n] p[otes]t ...
...

...te viiii sol

q hoc statu sit astringa et in statuto etiam esset z filii ut no bar
in l. fi. § si ad id qo ista no sunt de hui statuti / Patet etiam
q ista no pt val' de / quia si lex voluisset ppriie prohi dimitti
alt' & voluit bona ad agnatos ita ut teneret consuliae libeo
et denegaretur ptes alienandi bona ut l. fi. § que res C.
de le. / Et hoc est filii et quod obseruatur qt no cu libeo pr
cu liti' opinio hedis tm successio ipso defectu fuit illa que
monet p statem statutem quia sibi tm pspexit ut pz ex
effectu dicti beneficii ¶ Non ob. in. tu vz q acquisitio dicte
hereditatis no pt pcesse mathio rone mo. retentore et q tu
vo est falsa dupp ipso q utilitas qsdat ad hos no tomadi /
tm ut s tetigi et quia est puceps tomadi ut o ppone bone
ondi / quia pn' et usus vez et ciuitat qstitutis et qstitutis
sccip' quolibet qstitutis medita quia postu est de dutore
ad optam optimum illud ut l. i. § adusus si quis insa pat
etstribit bar in pnt' tirus hui statuti in l. i. tu sua mutia
Et quia qs in aliquo qstitur sepmnd iudiciud seu de latio hedi
sal in tonsiderat effectu ppone acquisitionis ut admitta ad
illa illa dispositione non attento tm p eum acqui' hereditas
Et si tonstat ab ignoto qditionis sue ppone Nam si esset i statu
at sicud que putabat libeo esse admitti sicut lis p eum
alte acquiritur ppe ppost / testatoris / hinc est q sibi de substitutus
ut quatenus sit quo uti admittat substitutus z neqz tu etiam dici
q rone sua errore substitutus admitti ad qrta ptem tm et
in tres ptes admitti duo sim qo si non haret substitutus non
esset eo q retineret totu ff. de inst. l. si ipse licet fecit sit in eo
C. de hedi. instit. et totum dicitur tingit et in l. tu pponas Ex q
pz q dictu vo. non hz locu in pposito z maxime quia no pt
dici q l. lator fuit ignarus hui casus tu disponi retulit ad
fres in gene non additam pponam in quo gene hi strebat iliud
tum clerici qs seculares quia tu admittitur sua qsanguin' f
ut dicm est qo vi valuisse illos admitti ex quo eos non
qcludit tum facile potuisset eos excludi si voluisset ar.
l. i° §. fi. de cu coll. Alia rone etiam quia si quis dicit
q monachus non haret volu testoris errauit in qditione
ppone q tu no est vez ut s ostensum est no tm h' hi dicet
in dispone legis l. latoris quia monachus ita hz voluntatem
l. psuptiue in successione sicut laicus religionis fauore
ut l. de o nobis C. de epi. z cle. Ex quibus etc. qcludi
q rones qtrie non qcludunt Non ob. quarta de q illa
regula q successio dz esse recipta et si sten affirmatiue in
omnibus paribus ut l. nam et si pntibus ff. de in offi testa

qd nota z la
regula succionis

In tantis vero dispositionibus secus puta si primus de succedentibus habeat
liberos et alius non. Nam per causam successionis est liberorum unde
filius excludit avum et tamen pater filii succedit patri suo ut in aut. de
functo et in tit. de hered. ab intestato. §. 1. Negative vero dictum regula
non vi[d]etur ut per in l. 1. C. de secundis nuptiis et l. quisquis ad l.
iuliam maiestatis. Nam licet mulier que transit ad secundas nup-
tias infra tempus luctus olim non succedebat, cum tamen non ex-
ceptus remanet sub regula. Et idem de filio rei criminis lese maiestatis
idem de monacho idem de heretico ut dictis iuribus probatur. Preterea
statutum quia filius non succedit predecedente filio vel fratre
et tamen pater succedit sibi. Et si secus diceretur esset magis absurditas
quia est theorica magis congruentia ad sequentia q. l. pupillus et quod
aut. equas actiones. Non obstat secundo quia illud quod dicitur quod
iura porriguntur ad non suppositos visitantur in iuribus que
artant non in hiis que consulunt vel providerent ut C. de emanc.
l. 1. conmetorum. Item id quod dicitur quod l. non porriguntur ad non
suppositos visitatur de non suppositis et est ordo generis. Non
aut. de clericis ubi statutum viget quia ad eos porrigitur si
non sit viciatus et non disponat de eis in specie ut notatur in l. cum
de postu. et per Bar. in l. cunctos populos et hoc firmatur ut scribit
Jo. An. in spe. de consangui. aliis constitutis. §. 1. Item hoc statutum
disponit contra feminas. Est illud quod qui propter exclusionem eorum admittuntur
veniunt eorum iure proprio sublato obstaculo ut l. postumus. §. si eis
de in offi. testa. C. de legi. hered. aut. cessante quod in suppositum tamen
disponit in sibi subiectos quia ille inhabiles que excluduntur sunt
laici. Ex quibus apparet quod rationes que ~~ante non excludunt~~ mulie-
res non excludunt. Circa secundum statutum dicendum quod non obstat monachis
primo virtute ut monet l. latore expresse in eius proemio quia
de sui natura restringit totam dispositionem ff. de hiis que in testa. re. l. cum
cancellaverat de inde pa. l. adige. §. quinque de leg. ii. pr. §. dul-
cissimis. Nec obstat quod notatur in l. 1. ff. so. mat. in q. utrum mulier
sanctimonialis habeat similia dotis quia illud ideo contingit
quia procreatio liberorum non est sola causa favoris dotis cum multa alia
sunt bona nuptiarum de quibus apud C. fi. Et ideo licet cesset causa
procreandorum filiorum non cessat l. quia non cessant alie rationes
et ita determinat Dominus in dicta l. 1. so. mat. quod dictum statutum re-
stringendum est ad exclusionem statutorum que abrogarent etiam
libertati. Et iste sanior est intellectus qui non distrepat a disposi-
tione iuris communis. Secunda vero non obstat quia statutum predictum regulatur etiam
circa tamen. Verum clericus agit contra laicum quod ipse sine timore traheretur
si induceretur ad clericum vel habentem ius ab eo conveniendum
foro seculari quod non est faciendum predictum quod dictum statutum derogat
a dispositione iuris communis sicut faceret hoc statutum si excluderet lo

Verte in fol. retro

Ad h^c glo. in c. si. de re iudi. li. vi. Et quod preda^r sine sign^a iudicij
non pt fac^e nisi p^us & hoc in spe. & sin. pbat. § iuxta v.
no valet c. in spe. de app. § i. v. et no. et in Sum. Host. de li.
obla. § vt^m libellus. et clarius in spe. de li. cont. § nunc dicend.
v. de nouo v. dicat quod vbi agi^r ffm scientia iuris non pt pto
remitti. Not. ob. no. in dto. glo. c. si. et in spec. loco palle. quod
intelligunt^r quod ptes remittat in totum ordini iudiciario. Hec tamen
remittacio c. sit lautis pmitter^r qui suo iuri pot remittare
cum talis hoc non est prohibitum quia etiam rerum renunc. fit ut no.
de dona. c. ii. In casu tamen pdto vi^r quod Epus quitte posset. tamen
modo pcedi cum isto casu est a iure oppositum quod sit preda^r p. cle.
dispendiosam de iudi. etc.

Palle^o. C. in. de concess. preben.

Sepe in ecclesia duum an (?) collatio^or datum ad puidend possit conferre
bn̄ficiu vacans de iure possessum possessore non vacato. Super
quo procedam hoc ordine quia primo recitabo tenentes quod non. Secundo
opinionem quibus placeat contrarium. Tertio opinionem concludendo veritatem
et quam in practica obseruatur. Quarto aliqua ulterius addam persuadendo
quod in talibus dixi obseruandum. Quo ad primum dico ut ipse Jo. cal. in c.
cum uniis de concess. preben. non vult fieri quod teneat talis collacio nisi
primo vacet^r possessor. et compellat^r ad dimittendum vel resignandum beneficium
et idem vi^r placere Hosti. hic art^lo etiam commenat Jo. an. Et primo
in c. quia diuersitatem de concess. preben. super verba addat in no. li. v. i. sert
Inno. dicit quod ipsius is ad quem ptinet inre ppo possit eligere pro absentem
forma electione et instit. Executor tamen ipse non potest prouidere alio contra
possessore et hoc etiam tangit in c. cum uniis palle super verba conferre vbi
idem vi^r tene. Hostiensis in c. licet c. ti. Alii videntur dicere quod talis executor
possit conferre possessore non vacato et hoc vi^r placere Jo. cal. i. dto
c. cum uniis Et mouet eum quia tamen non posset amouere a possessore
nisi tamen contra non sit finale prejudicium p tollat. Hostiensis tamen glo. i. c.
cum uniis Et vi^r casus ne se vat. illa Hostiensis vi^r tene. glo. i. c.
licet Episcopus de preben. li. vi. in v. conferre que dicit quod c. vlare quod rem ad
me spectantem possum in alium transferre possessore altius non obstante Et ut
ibi dicit Jo. an. sunt verba Inno. in c. de multa vbi expresse hoc dicit
Idem vi^r dicere Jo. an. post Inno. in c. proposuit de preben. Idem Inno.
in c. licet c. ti. super verbo conferre Et est aduertendum quod pdti omnes qui
dicunt executores non posse conferre non vacato possessore loquuntur de
possessore tollerato non de eo qui non habet tolleratam possessionem. Unde ipse
Jo. post Inno. in dto. c. quia diuersitatem dicit quod si possessor non est institutus
p superiorem sed tamen possidet p hoc non amittit executor quin de
alio prouideat. Item Jo. an. in dto. c. cum uniis dicit quod Inno. finaliter tenet
quod possessio non tollerata non impedit collationem beneficium. Et hanc opi. tamen
archi. et eo post ut ipse Jo. an. in dto. c. licet epus. Et h^c hodie ut

A i pom q. sui cometi sm̄ ... pposuit et ... cum uniis de preben.

possessio colorata que dicitur vide alle. 16.

petitores non dubitatur. Nam talis possessio non colorata non impedit impetrantem ut dicto c. tuam nobis quod intelligit quando aliquid corporale possidetur et ideo
tunc non impediretur collator nec impetrator licet post alii magne
post glo ordinaria in c. tuam nobis de re lit. epistolis. Et Jo. cal. in dicto c.
tuam nobis de xvij q. dicit simpliciter executorem non impediri ad collationem per possessionem
alterius. Sed sunt opinionem predictorum est videndum que dicatur possessio colorata et
ista materia est tacta per multos Jo. cal. in dicto c. tuam nobis in commento
Colorata illud quando possessor colorata est licet tunc alia eo quod alius licet potestatem
conferendi haberet de facto esset in recipiente. Si ergo is qui contulit non
licet potestatem conferendi vel quia ad eum non spectat vel quia exemptus erat vel quia
ligate erant manus sue per inhibitionem vel decretum tunc alias talis possessio
non dicitur colorata. Et in hoc concordat Inno. et host. et concordant omnes
moderni vt Jo. an. dicto in dicto c. tuas super v. confere quod si beneficium fuit
collatum per eum qui potestatem non habebat conferendi non impeditur
conferre vel eligere illi ad quos spectat. Et idem esset quando esset notorium
quod possidens ius non habet, veritate puto et sic optimum sepe quod allegatum
non impediatur conferre beneficium per aliud possessum et quod non vitiatur hoc
ipsa collatio facta quia pars non fuit citata et monet me predicta Jo. cal.
quia possessionis non interest ex quo de ipsa possessione cognosci an quando
de possessione citatur ubi autem possessio non est colorata tunc non est dubium
Et etiam sciendum quod executor de quo queritur non impeditur aliquo casu
conferre possessionem alterius quando ipse executor ante detentionem possessorum potuit
de iure conferre beneficium possessio ut debitum illi cui confert vt non Jo. an.
in dicto c. tuam nobis super glo. in. vt puta quia erat inhibitum reservatum et
decreta data prius executor conferendi et vacatur beneficium et ordinarius
post contulit preveniendo executorem. Modo isto casu si executor
confert postea non vacante possessore tunc collatio et intuito quod isto casu non fuit
prius in collatore et sic possessio collata non fuit colorata ut patet notorie
illud ius non habere. Unde subdit Jo. an. in dicto c. videmus quod executores
tui conferunt tibi beneficium michi debitum et te in possessionem inducunt meus
executor michi contulit illud non obstante collatione et possessione predictis
hoc etiam ipse scripsit de rescriptis. Hoc etiam nota Jo. cal. in dicto c. tuam nobis
et alias inhibitio insinuatio litterarum que fiunt ad hoc vt ligentur manus
ordinariorum collatorum non operarentur effectum quod est falsum. Nunquam enim
fuit auditum quod executor impediretur in sua collatione propter ea que fuit
post processus suos. Et hoc est quod vult dicere Jo. an. in dicto c. tuam nobis
dicit quod ideo valuit collatio executorum in c. illa ne si ea non ob
possessione alterius quia talis collatio fuit facta post presentationem litterarum suarum
in casu quo casu non impeditur executor in collatione

Alle. C. iiij. de baptismo

Corpora infidelium non debent in cimiterio sepeliri. Nam quedam mulier
emisit partum cum pedibus et cum obstetrices timentes mortem
creature quia non potuit emitti totum in foras etiam effuderunt aquam
super pedes et crura demum mulier emisit partum mortuum. Cum mulier
attestatur sensisse creaturam vivam postquam baptizati fuerunt pedes

et cura / et dum baptizetur / numquid possit in cimiterio sepeliri / Ad hoc sciendum
quod illa numquid sufficiant pro tempore coepit baptizare Jo an. hoc post de
baptismo debitis / Refert opinionem dicentium quod etiam modica seu stillula aque
proiecta a baptizante si eum tetigit baptizatus est Et primo dicit quod
hoc satis videtur consonare iuri et equitati licet alia opinio sit tutior / Pro
et contra quod scribit Jo an in c. non ut apponeres e. ti. de puero qui dum
portaretur ad baptizandum et portantes viderunt in eo signa mortis / proiecerunt
eum in puteum dicentes verba debita an sit baptizatus et in cimiterio de-
beat sepeliri Jo cal. hoc etiam ibi examinat et dicit tamen immersio non sit
de necessitate baptismi de quo dicit in pre et Jo an in dicto c. debitis / ubi ergo
immersio fieri non potest patet quod nec eleuatio est de necessitate / Unde similiter
videtur quod dictus puer proiectus in puteum sit baptizatus dummodo non sit mortuus
ante finem verborum prolationis glo in c. vulgaris de pe di i. similiter ibi
ar. quod baptizatus reputatur cum talibus pars aque infunditur ar. de quo ibi in
nequaquam glo e di ipse resistere opi hic. dicens quod si perfunditur caput vel pars
capitis maxima pars corporis baptizatus erit alias non / Subdit ibi
glo vel dic enim baptizari si etiam aqua cadit super pedes ar. eiusdem
di nequaquam. Hostiensis sic tractet in summa de baptismo § que sit forma
vel licet autem / Et sicut thomas super summa in. di. ar. in. / Sed videtur
procedere in uno et nato / Sed quid praedictum licet de nati non nato uno
sed de seminato et qui unius in luce non prodijt licet matre affinet
et dicit aqua primum de baptismo in pedibus et cruribus unius semper / Sed dicit
idem in casu non dicendum est nam si apparuerit mulier quae praegnans
mortua est ut eiciatur fetus de cimiterio ut non glo. de quo dicit in
etiam fortius si unius corpore matris fuit baptizatus in parte que unum
ad eos perseverat. ar. c. sacris de sepul. Quod autem tunc unicum studium
est matri affirmanti quae sufficientem et naturalem casum dicit sim reddit
non ob quod sit unum quia in istis que non afferunt iudicium bis stetur
dicto unius ar. eorum que non glo. de primis ex insinuatione et hoc intelligitur
si post ablutionem et prolationem verborum mortuus sit.

Alle° C v de priuilegiis

q. Quaeritur an praedicti fratres vigore dictorum priuilegiorum sint exempti ab officio
inquisitionis heretice prauitatis aliquibus videbatur quod erant exempti quia
verba lata et cum praedictis non obstantibus includebat etiam officium inqui-
sitionis Non ob. c. officium § de inquisitione de heret. li. vi tunc est de ro-
gatis per dicta verba / inquisitionis non per Jo an. in c. i de cons. pla. li. vi. Nec
procedit in contrarium verba in dicto § non obstantibus priuilegiis vel indulgentiis
concessis vel concedendis quia nec licuit successori legem imponere de re pta
c. fi. li. vi. Item cum dicitur et aliis iudicibus quibuscumque et com-
misit de dictis et ordinariis nominatim etiam de legatis intellexit Item
alius dicit distinguebat aut de voluntate aut de potestate pape Si
queritur de potestate pape non est dubium quia potuit derogare dicto c.
officium Et verba praedicti priuilegii desuper narratum cum praedictis non obstantibus hoc
importat Si queritur de voluntate et virtute dictorum verborum similiter motus
iuris tunc videtur contrarium rationem ex quo dictum c. disponit quod inquisitor
possit procedere non obstantibus priuilegiis concedendis Et ipsa dispositio sic
intelligatur / vel nunc ipse summus dominus eam non revocavit.

In inmiso et eleuato / de necessitate baptismi

In ijs que non afferunt / iudicium stetur dicto unius

Et sic videtur fuisse voluntas Clementis Et sic voluit intelligi predictum
privilegium contra illud Et sic predicta verba posita in § deinde se non
extendunt ad tantum nisi pro eo quia verba loquuntur de privilegiis concessis
personis non ordinibus ut que est maxima differentia per c. ut aliqui
de privil. li. vi et c. si de rest. Sed predictum privilegium conceditur ordini. Ergo
contra predictum privilegium non eximit ordinem heremitarum a se ipso et sic non
debet locum sibi quia prima est ac si idem papa concedit ut no. glo. fi. in
c. ad abolendam de hereticis. Preterea dictum privilegium secundum veritatem va-
lent concedi equalem exemptionem et plenam Sed tenent exemptos
ex loco officii inquisitionis ut dicto c. ab abolendam

alleᵒ C VI de vsuris

m. Mortuo quodam usurario manifesto qui debebat usuras in litteris
restitutione tutoribus relictis filiis papa concessit tandem ut posset
cum usurariis componere et illos absolvere. Ordinarius vult vult
compellere ut tutores restituant deputatum a papa vult ipsos absolvere
pro minima quantitate. Queritur an cum bona conscientia tutores possint
componere an debeant ordinario satisfacere. Et videtur per via compositionis
nam ipsi debent et iuraverunt in assumptione tutele pro ipsis pu-
pillis utilia agere et inutilia pretermittere. Recepto per viam compo-
sitionis negotia ipsorum utilius peraguntur et pro minori dispendio
hanc viam assumere debent alioquin iuramentum suum et debitum
officii inutilia agentur permitteret et maxime cum ex hoc sua conscientia
non offenderit Nam nulli dubium quod potestas pape ad hoc se extendit
Ipse enim habet ad inquisitionem libera bona bonorum et facit hoc pro salute
animarum et potest totum remittere et dispensare. Et ipse lex omnia et
et non peccat qui legem suam peccat ymmo necessarium esset heresis de
potentia pape disputare Ideo ob quod tutores debeant utilia et
quia ibi est magna utilitas ut cessent pericula preliorum. Unde
minor qui transit ad religionem cum tota re sua non petit restitutionem.
In contrarium facit quia secundum ordinem iuris si debet restitutio integra et
plenaria ab ista via sine causa evidenti recedi non debet sed causa
compositionis non videtur licita cum causa iuris recedendi. Item po-
test dici dicta dispositio papalis Et ubi cesset causa finalis dispositionis
cessat ipsa dispositio. Sed causa dispositionis fuit salus animarum eorum qui habent
penes se inita ff. ff. vel quia avaritie vitio vel incommoditate
aliqua retrahunt a plenaria restitutione. Et sic si moriuntur in peccato
suo ex hac compositione solutionis inducent ad restituendum. Et in
casu predicto non subest vero hec sed cessat quia hec commoditates re-
stituendi hec administratio est penes tutores qui libere sine affectu
rebus alienis debent esse parati ad liberam restitutionem. Ubi causa ergo cessat
dicta compositio cum tantum cedit tenacitati obligatorum restitutioni.
que in tutoribus cessare dicitur constat quod in hac compositione possit uti pro salute
animarum Nam licet papa concedit compositionem Et licet verbum compositione

in ptet d minimoz cu dystam et no est pteminat obliga Et sic
agens posset dici qd simam man agere et teneat qd aget Et sic
cognens poss arasci tutoibus et simb testys / Item nota sz
diusaz specz quam aliqui sunt nota quo ad qtitate z psoz qbs
restitu est facienda ut in ludo vl ex deceptoe pciarz nitrz rez
venditarz no solum a se sed a suis factoibus vel precio anoz
huiuod aliqui sz ete qtitutes vt vsure extorte z que p todictes
tonid appnt cu no ipnnt quibz ista est facienda Et ista
specs est mag quis et qstie qz a sicut ipsa vsure extorsio omni
iure phibita maior est Conpone go sup qtitate eta sup extor
sione odiosa omi lege dampnata et qpone sine ita ea sz solid
analcie ea non vr tuta nec sm mod pncipis / Nam ea veque
monerz pncipem delegantem mone dz delegat Sz si iste casus
narret dno ppe nulli dubiu qz tlem qpositom non qcedet go n
deletus facer dz et si fecit fecit indiscrete fecit et qz metem pncipis exceuit
et tlem qpositom recipe non debet p ea que no glo in t quto
de mil mando

Alle C vij de appellac

Appellaco a nullite dest negotiu pnle ad supiore sz pa eu nulli
et si est nullitas in pcessu dz qgnosce qz ntaz si qz sma tuc
qz actis antiqs vt in l tu no no est nece ff de re indi cum quebat
vl md si fuit appellatu a sma nulla et iudicat bn appllu no tz
sma qz na repugt qnia intendit id qz est nullu et ideo no tz
ff que sen sine app b si quia qtinet impossibilem effectum / Secunda
ro quia intersit nro p appellacom a sma nulla nitpaten dualem
qgnitio et decisio pnctis negoty ad supiore sub h et for ut si sma
sit nulla qz de sua aetozs spalind iudicy cognoscat qz ntagro
et fiant omia iterato de iure vt dom l cu non co dic 6 Alle
Sed si est nulla qz vitio sine tm deadit cum qz sumis actis
ut l qpleba ff de re indi et ibi p doc Sed si pnunciat male
appelatu et bene iudicatu tenz quia id qz est nullum pt qfirmat
sz non infirmat et vr firmare firmam aliqui / et ideo de nullite
non pt amplius appli ut l i d pro ff qe sen sine app re
i vlt glo C qn pro no est nece l i

Alle C viij de arbit

An pendente pro vno qpmisso sz fiat sm alio no sm metoe
de po vr recess a pmo qz no sicut est tex l ligntoes ff
de arbi qui sz / bn qsidat vr velle qz esto qsit ita ad aliu
arbitm no vr a po recessum liz arbitr possit qz hoc suad ad au
diencia denegare go non vr qpmissum solutu Et corroborat
qz tex l sz si infirmu sz si eti vbi dt no omnes sed eu qgta
Item hoc vr glo firmare qz pssk in le Item sicut ff i in ft

mag. glo. Item quia ista sunt contra et repugnantia quod duo simul
et implicite sunt arbit ut l. i. ff. de offi. p. gsti. Et pbat si hoc esset no
poss hoc etiam expresso consensu pcend sit quia voluntas contrarior uel
repugnancium non est rata l. i. C. de fund. l. ubi repugnantia de
re iur. Cum contrarium tn est l. si quis cum s. fin. ff. de pen. Et quod no
in l. si dudum C. de transac non ob. glo. in l. Si quis cum sp alle
fuit penitus q ut ut patuit pro quo videatur tn quod no ettenim
et ex cupio id quod vas

Alle. C. ix. C. x. C. xi. no scribuntur hic quia n. boi dr.

Allega C. xii. de excep.

In causa usuraria reo citato per emptorem ad accipiend copiam petit
et oppedi et continuate Iudex statuit tm actori ad pband in cit
reo citato et continuate post hec omnia occupat et reus et excip actorem
non audiend quia excipit exegit usuras et non restituit. Repli
cat contra excepcio non est admittenda quia dilatoria et non debito tpe
opposita. Allat pst quod sit dilatoria quia differt non perimit ut no
in c. quia frust. de usur. et io an lit. contest proponebam et no pgca
de excep pastoralis ex. si. In contrarium alle reus quod in dcis terminis
lis non est contest quia non est pclusa via proponendi nec ps
per aliquem actum consensit in iudicem ut in passu tae sed qn primo
venit ad iudicium pstea opposuit. Ego dico dictam exceptionem non
admittendam quia ut ipsi dicunt est dilatoria sicut est exceptio spoliatus
et timoris et exceptio criminis que opponitur contra personam et tio in spe de
excep. s. nunc videndum et si indicatur exceptio. Non. Nec ob. quod lis
non est contest quia ut no. Io. An. in dco. c. pastoralis lex dicit quod
dilatoria debet proponi ante litis contest sed contio litis et c. uit de re. iudi. dicit
ante litis ingressum et tex. iii. q. vi. exceptio dicitur tales exceptio
debet opponi in initio litis et glo. in c. ex parte ade de testi. dicit quod exceptio
sunt excepcionis que spectant ad dilatoriam et ideo postea opponi non pt. Et
non est dubium quod in dco casu pt term assignare ad pban. Iudicium
dicitur ceptum et pbabitur dicitur ingressum iudicium primo in talibus causis
ubi pt procedi lite non contest. actus ille per quem ingreditur in dictum
terminum lato lite contest. ut iuratum de calumpnia tunc ad pband et
timoris. Nec ob. quod ps qui primo venit ad iudicium exceptio opposuit si fuiss
pns et iussus ibi non opposuisset no oppone no poss pro
cuius contra ut pro pnte debat reputari et quod lis contestatur per contest
ff. no. glo. c. i. de cler. h. vi. Et debet recipi et admitti reus
ad terminum in costatu quo reperitur et non retrocedi ut no. Io. An.
sup dco. glo. et Inno. in c. Si duobus de app. s. qlr. vbi ponit
et se ita pa in cle. sepe. Et sic veritas est. Et adverterem quam

Iudim qn dr ceptu

dilatoriaz ppo^t no debito tpre qd inpnu^r in vna lib. anni ut. C.
de cap. l. penl.

Alleo. CXIII.

a Anno si fiat pmissio simplr de aliqd fru^do tunc etiam ad succ^s pro
delictu^ae cuius inc. est ipsi de^d. q^d iste alias cum bona p platu
quesita sunt de bonis ecce al plati dec. in c. i. de testa. et c.
cu in officiis c. i. et in de pecu. cle. post varias opiniones pt
distingui aut constat clicus habuisse bona tpre pmotionis aut
constat ne hnisse aut dubitat^r primo casu sit vera opi. goff. ut
agens pbet qt possidentem. Secundo casu psumat^r p eccia
sed in tercio / maxie si no fecit inventarium. Sz. si in 2° cu^v pbet
hre acquisita intuitu psone. In tercio pbet illum aliquid hnisse
tpre pmotionis. Et 2o pbato locus erit opi. goff. Sz est
advertend. an illud quod c. sup. dcm est de bonis acquisitis locum
heat in pmiss fuit plato et non exacta / fuit dubium quia
in pmiss non vr hre locum q^d dicit^r de pastore n^c q^d dt de tenendis
bonis plati mixtum cu bonis ecce^e / cu no vr ve dinistet tanta
q^m et pmissiones fte plato videant^r subesse eisdem. r. lic. lapus.
Repmiss qa ad quem pulez pt qtendi quis succedat in hanc
pmissionem seu jur. peterenti vigore istius pmissionis. Et
dicto quia apt o dcm est. passus est tactus p. glo. 2 dot. cdo
stand^r distinctionem pmisse. Jo. an. in c. in de pecu. cle. Est tn
dubium no tm an in heredem transeat facultas de eligendi validitz
non delatum pdefunctum an in successorem plati ecclesy
tu sunt tu quat valitz roe dignitatis i. mortalis d^r ept
s. grosse. li. vi. de offi. dele. quin abbas xv. q. i. libri. Si arbitre
stato remes dic ut in l. illud ff. de an. legn. et l. si stipulatu
ff. de vbo. ob. et vtrobiq. no. Jo. de ligna.

Alleo xiiii non scribitur quia est quasi inutilis

Alleo. XV.

q Quidam proposuit summo pontifici q^d quida clicus d^r sto r p
potentia suorum occupabat beneficium ad se spectans et impe
diebat quominus possz ipius beneficij possessz apphendere corporalem
tacitus aut q^d dcus clicus erat impubes et circa etatem x.
annorum et obtinuit p papam committi cuidam cardinali q^d prept
dco clico sub pena censure et pnationis beneficiorum et inhabilitatis
ad futura beneficia q^d dcm beneficium vacuum et expeditum dimitteret
dco clico opponenti et de dca dimissione fidem faceret. Idem cardinalis
p textum dce commissionis mandavit dco clico sub. dca pena q^d
beneficium dimitteret infra certum terminum p. emptorium et fidem faceret.
Et si dcus clicus aliqd jus pretendit in dco benefi^o p penalit

compet(enti) iussum et consilium de iure sc(ri)pto. In t(er)tio u(er)o t(em)p(o)re put(arem) cl(er)ic(u)m cardi(na)lis
delega(to) citatu(m) non incurrisse penas. Queritur an p(ro)missa teneat et videtur
q(uod) non, p(ri)mo quia s(ecundu)m exponentes iudicem tenuerit talis dele(gatus)
citatio facta impuberem et pupillum contra que talis non processisset
et ea que fuit p(er) obreptione(m) non tenet. Item q(ui)a citatio et (com)pe(ten)tia
contra pupillum indefensu(m) non tenet ipso iure ut l. contra pupillum
ff. de re iudic(ata). Talis enim cl(er)icus non habebat potestatem litigandi vel
defendendi ut C. si a(d)uers(us) rem iud(icatam) l. vi. Et si fuisset expressum in citatione
posset pupillus contumax esse et fuisset nulla.
Si non fuit expressum index ignoratur non processit in aliquo contra
uel dedit aliquas penas infligendi ut no(tatur) de testi. in c. de testi cogen(dis).
p(ro)uenit primo etiam non terminissent sine censure late a d(ic)to
cardinali delegato contra mente delegantis p(er) ea que scribit Io(hannes) An(dreae) in
c. fi. de preben(dis). Non enim processit in mente pa(pe) q(uod) contra pupillum ind(e)
fensum procederetur ad penas tam graues. Nec preterea potest dici
silentium contumacia potuit contra eu(m) q(ui) et p(ro)p(ri)e d(e)b(e)t linque(re) p(ro)p(ter) ne(c)
etatis excusat a contumacia optimus iustus ut no(tatur) de sen(tentia) ex(communicationis) c. i. et c. i.
de delict(is) pu(er)o(rum). Quia ubi nulla potestas nulla mora. Ipse enim
non potuit committere contumaciam in eo q(uod) ad se non spectabat q(uia)
nec agere nec defendere potuit. Et ubi non ponatur eum non fuisse
doli capacem expeditum est q(uod) non tenuit contumacia contrarius ut
in spe(cie) de contumac(ia) § nunc dicamus v. si u(er)o ut p(re)sumatur doli
non sufficit q(uod) quis sit adultus nisi fuit discretus et ista duo
requirit coniunctim tex(tus) in c. cum illorum de sen(tentia) ex(communicationis) c(um) fi. et ibi p(er) glo.
Sed si fuisset doli capax sicut quosdam ligasset sententia contrarius
Non puta hic uerum quia ex quo fuit sententia lata contra ad le(ga)to(s) contra
mentem delegantis ex quo citatio non tenuit et fuit nulla ut s(upra)
probatum est quia sententia delegati sine citatione non tenet. Id autem quod de
impuberibus doli capacibus ligari sententia canonis intelligitur quando ipso
facto delinquunt furtum committendo et sic. de eo c. i. de delic(tis) puer(orum).
Sed qui iure citatur ad iudicium ad quod citari non potest de
iure nec ipso tenetur satisfacere non ligatur. Et quod dicitur de doli
capace intelligitur sicut l. impunitas ff. de penis vz qui tunc etatis
non prestat impunitatem criminis si non in etate qua sit in quo
tamen q(uod) attenditur tunc p(er) t(e)x(tum) et ibi glo. quando tunc est quando sunt
proximi pubertati. At iste cl(er)icus erat in octavo uel ix. anno
ergo non proximus pubertati et hoc idem ut dicit glo. i. q. i. § rec(te)
Sed licet impuberes possent esse doli capax ut intelligit malum
esse furari blasphemare de(l)icrare cl(er)ic(os) p(er)cute(re) et similes. Tamen iste
p(er) non intelligere cum sibi iuris formas et cum citatio p(er)emp
toria et cum aliis clausis et(c). teneatur coram delegato comparere et
que spectant ad ordinem iudiciarium. Istud enim tamen non cadit
in etate tutela et ob hoc prohibiti sunt a iure agere vel defendere
ordinatur forma a iure ut de eo c. si a(d)uers(us) rem iud. Nec preterea potest dici debet

tutore petere quia et hoc ipsum non intelligit nec cogitur aliquis invitus petere
sed judex ad instantiam petentis debuit dare vel attinentes cognatos et agnatos
vel ipsum pupillum ad petendum vel recipiendum tutorem non ad eum
pertinet ut pulchre ... tempore de illo decreto. Si restat quod non imponatur
pena ... qui hoc non in l. i. C. qui petu. et ibi ... Ex
quibus omnibus satis non fuit contumacia nulla. Preterea si dicatur etiam asserere
dictus clericus non tenebat dictum presbiterum non commisit aliquam contumaciam
Nam non fuit contumacia in non comparendo quia ad hoc non tenebatur
nisi ... in dicto beneficio. Item non fuit contumax in non
dimittendo quia quod non tenebat dimittere non poterat. Item
non fuit contumax in non faciendo fidem de dimissione quia fidem
non poterat facere ... Ad hoc ergo quod predicte pene possent imponi
debuit constare de contumacia vel de occupatione de qua nulla fides facta
fuit. Non etiam fuit contumacia ... quod credam in pene imponentem et
dicto clerico solum propter contumaciam non faciendo fidem de dimissione
sed propter occupationem a qua non destitit ad mandatum auditoris.
Unde si nunquam tenuit predicte pene cessant vel si tenuit dimisit
licet fidem non fecit non habet locum pene etiam de ut ...
delicto de accusatione ... de re iudi. ...

Allegatio xvii de cle. non resi.

Testator iussit quandam capellam edificari in parochiali ecclesia
et precepit commissarios eligi presbiterum qui deberet officiare dictam
capellam relinquens et etiam dotem quam putaverunt ad dictam capellam
rectorem eiusdem ecclesie curate et institutus fuit presbiter ad quem
de consuetudine spectabat et sic pluribus annis simul retinuit
utramque. Contra quem ordinarius ex officio procedit dicens quod dictum
utramque retinere non potest ... amplius veniat primo medius alio
non probato. Et primo videtur quod potest. Nam ex predictis apparet quod in
... dictam ecclesiam retinuit cum ea capella quia sunt beneficia
incompatibilia. Nam prelatis ecclesie pro solemni et continua residentia de
presbiterum extirpande. ... qui non de cler. lic. canon. l. vi. Et qui curam
habet animarum aliud simile habere potest de presbitero de multa et in ... in magnis
quia animarum curam habere non ... est in hoc similis curate
testator ipsam ut presbiterum eligi ut in illa officiaret pro sua anima
Et ad hoc reliquit dotes ut ex inde presbiter possit vivere Et sic
voluit ut singulis diebus sic faceret hoc autem sine personali et
continua residentia fieri non potest. Ergo personalem et continuam
residentiam requirit patet quod est incompatibilis cum beneficio curato quod
etiam personalem residentiam requirit. Et ista videtur esse ratio quare
duo curato retinere non possunt quia utrumque personalem residentiam requirit

qd p vnu hoiez si no pt. qua vna carpit plib9 locis gtinue
et psonalr reside non pt. Et ista roe motus Inno in c. clericos als
extue de cle non resi. Et vr dicl qpossimus q4 eu Jo cal. in c.
clericos c ti sine rqrita residentia de iure tri puta qr curata
sine non curata si sta9 gsuetudine vel institucoe facta i ipius
ordinatione ppter ydempte romis s. incopatibilitatis ut in cle
gte de rpt sm Jo cal. Et hoc pcedit cepit ad vtramqz cetiaz
proles enim quibus dcus psbr retinuit capellam d. pdcam. Et
cetu ad prima pdcm proles cetay in qua dcu capp^a erat gstructa
et ctu qua hoc retinuit dcam capella. Videt ctu alia roe cu
hoc tance si no potuisset. Na in ea eccl^a i qua qs est rcor pncus
no pt ee rcor et capus nec aliud inferius bnfim retine qr rctor
sius platus pcialis dicit capit et capel et alij inferiores cleri di
cunt membra et filij de hijs que si. a ma. p ca nonne. Et qrto
qua ego pt non est filius a q est capit no est mebru. Ista eni
sunt correlatiua quo ea est na ut vnu non sit relatiu. Et
hoc placuit Jo. cal. in c. postulasti de gcss. pben vbi hr plene
tractat ad pdcm sicut c. si. de pben li vi. Si go de iure retine
non potuit tamtu no habuit titulu et si de fco tenuit et occupa
dcam capellam et eius fructus et furtu gmisit quoda, et impu
de cler dudu n. Et sic mto curia epalis inquirit et punire
pt hoc vt alios excessus de offi or c. i. s. In qrund ar et po vide
q dcus pbr dcam capellam tance tenuerit cu dcis prochialiby
ecclijs et eay qualiby. Nam illud g stat vez esse aliquie posse
de iure retine plura bnfa simplicia vl vnu curatu et aliud
simpx sine aliqua dispensatione ar eoz que no. gla. in c.
gm de pben li vi. Et ita est in cas nro qr dcus pbr vnu cu
ratu bnfm vz cetiz proleiz et vnu simpx et non curatu vz
dcam capellam qde ias tenuit retinuit Et q dca capella no
sit curata pz in themate qua nec pbrm nec prochia nec iurisdicc
vl ptatem ligndi vl solnendi pssunt hre de cler dudu n. Nec
etiam requirit gtinua residentia vl psonalem de iure gsuetudie
vl statuto et sic effugit opinio Inno. et Jo. cal. s. posita. Et
tn si requiret psonalem residentia sm opi. Inno. et Jo. cal. va
casset prolis ecca et non dca capella qua s. loco hnit. qr
hns vnu curatu et recipit aliud simile vacat pm ipo iure
et non sm de pben de multa nisi etiam capellam vacare dicer
p eo vagin Jo. xxij. execrabilis s. qui vero qua prochialez inf
curren sem de iure et de facto non dimisit in manibus ordiarij.
Et etr pdcm opi. Inno et Jo cal. non vr vera etiam si vt pdixi
pdca capella psonalem residentiam exiget qr pena c. de multa
et extrauagan execrabilis spalr in eo casu est statuta s. in recepti
do duo curata. In alijs go incopatibiliby remanet iura antiq.

In ead ecca qs an pt
ee rctor et vicarius
vide infra

in c. d' mlta heat locu
si hns curatu accepit
simpl resider require
ex statuto

que dabat opcionem de presbytero residente et c. capitulum prorogat vobis l. fi.
de negociis g. de iure ff. so mat. de cler. statutum li. vi. hoc etiam plac.
Iohannem an. in ppe de cle. no. resi. g. i. ubi arguit per et etiam dicit
quod prime dicit verius. Et quidem quod primo no. in c. ex tue perdi
de cle. non resi. dicens quod eo casu non est monitio et hominis
privatio intellige quod so. si vi. so cui. prima glo. primo. de curatis dig. li.
et personalibus in quibus idem speciale de presbyteris de multis. Et tibi quo
mihi antiquus per quod dabatur opcio ut dicto c. residente Non obstat seu
illa cla. aliquam aliquam et que solum habet vim amotionis et com
mutationis g. de presbyteris non pt li. vi. Et licet predicta sic examinaverim
non feceram ad casum nostrum quia ut predixi dicta capella non requirit
personalem continuam residenciam de iure consuetudine vel statuto uel
modo fundatoris apposito. Ut forte dicat aliquis satis requirit personalem
residenciam ex quo ad hoc constituta fuit ut ibi celebrantur divina
per eam destitutam quod fieri non pt nisi per presbyterum residentem. Nam generice
esset in qualibet ecclesia non curata que ad aliud finale non construitur
nisi ut ibi divina officia celebrentur. Et tamen in valle tamen non ar
tant rectorem talis ecclesie ad continuam residentiam uel ad sacerdotium sufficit
enim quod in tali ecclesia divina officia per alium celebrari faciat ydoneum
ut no. so. cu. de presbyteris supra inordinata. Eodem modo et pari
ratione dicendum est de dicta capella. Unde sufficit si per alium deserviri fa
ciat et missam celebrari. Nec ob hanc conclusionem quod dicta capella
similis sit dicte prebende ecclesie in qua sita erat, ratione non poterit
per rectorem supra assignatus quia ille rector etiam si rector erit prebe
dum in platea parrochialis et canonia sed non est tanta ratio inter parrochiales
rectorem et capellam exemplum ecclesie quanta est inter platos et capitulum.
Nam primitas et filiatio et caput et membrum sunt correlativa et requiruntur
inter platos et capitulos ut s. dictum est. Sed non inter rectorem et
capellanum. Nam capellanus non est de collegio nec pars corporis
sed pars de pse huius ecclesie ministrum ad missas celebrandas sicut
si esset ex parte et in alia ecclesia. Et ista est ratione ad dicti duabus
canoniis eiusdem ecclesie quod in capitulum et capella. Nam in duabus
canoniis est potestas ratio quia tollitur suffragium ecclesie quod ubi duo
canonici ibi duo consilia et duo suffragia si duo reducuntur ad unum
diminuitur consilia et suffragia quia unus homo unica vox et
suffragium unicum ut no. in c. cum olim de re iudi. super glo. que
cessant in capitulo et cappellania que ut presupponitur vocem in capitulo non habet
et non est pars collegii. Nec ob si dicitur cum deserviunt capelle sub
trahitur servicium canonie sed hoc idem possit dici cum deserviunt ecclesie
simplici subtrahitur curato. Et tamen eo non obstante dicimus quod pot

tum curato simpx retine. Ratio est quia in simp pt p aliud servi
Et idem in dcto capella vt s platu est primo etiam in tali capella
multo melius possit sine preiudicio ecclie in qua stetisset deservire qz
si esset apud aliud ecclia vt de se pz. Nam dicte capelle deservitur
ex dispone testoris si vnica missa celebret ibidem in die, sed
constat qz capis in eadem ecclia summo mane possit ibi dice missa
et statim esse in choro ad officia diuina celebranda cu aliis qz te pui lis
platus ecclie posset etiam summo mane tlem missam dicere in
tali capella et post se ad chorum gute et alia optica tractare. Et
si dicat no pt missam celebrare qz ecclia pui qua duas missas
dicere non pot. Respondeo quia in curatu ecclia non artitur ad
missam sufficit qz palius dici faciat hec aut facultas non
esset in bnficio vel capella que esset in ecclia alia remota a pui
ecclia et si i e ecclia quis posset esse dupl. s platy et capy
plaz. Jo. an. in c. etiam de pben. li. vi. Et dicit nil relevare
Et id qz ibi dicit archi. qz pt hic vacare vt capellanus sz ho de
capellis. Sed quidqz si de platura et canonia vel duabz ca
nonicis, tn de platura et capella vel capitu et capella in ecclie
vbi capella cum requirit psonalem residentiam non vt dubitand
capella sit pt vnum curatum et aliud simpx detine puit sz si
non facit in eccl alteri deservire pt eps puide psonarz alty
vel p fructuum subtractionem vel dabit operam ipo clico vt alterz
qd maluit acceptat altero dimisso vt deo. t. resignte &c

Allegatio CXVII de pben

Quidam clericus hns collegiatis et curatu ecclias in dioc vol
terana de licen et dispensatione ordinarij assecutus est quida
altare in ecclia volterana qz fuit gstis p testore vt ibi singlis
diebus celebret. Quaeritur an illa duo possit licite retine obstnti
gstone synodali. Et vr primo qz non. Nam duo bnficia incom
patibilia ab eodem retini no pnt de pben. vel tn et gonagen
exectrabilis. Jo. xxii. Sed contra duo bnfic sunt incompatibilia
quia ut ... inuor pt nd dcto ecclia que collegiata et curata ppone
requit continuam et psonalem residentiam de pben optparande et
c. licz canon de elect. li. vi. Et epa curatu sz ad. pi. hic ho
pt aut dcts jure bnu. Et contra capella licz ppe non pt curata
quia alicui pslbe cura no iminet, tn est in hoc simile curate
qz continuam et psonalem residentiam requirit. Et ista duo incompa
tibilitas in duobz curatis vz residentia que p vnum corpus
pt et pt seu continue fi non pt. Et vbi e. e. ho ibi idem jus
esse dz de rpis aut ecclis. Ad hoc vn est consultu altare

ut singulis diebus celebret missam quod sine personali residencia fieri
nequit quia utrumque retinere nequid quia utrumque retinere non potuit et
hec fuit ratio summo in c. si. de cle. non resid. et c. extue. Et idem
Jo. cal. c. de clericis sine requisit residenciam de iure tamen puta
quia curata sine quo consuetudine statuto vel institutione prout racione in-
compatibilia sunt incompatibilia Ad hoc de rescript. c. cle. Gr. sum Jo. cal.
Et sic voluit dicere quod c. de multa locum habeat in istis beneficiis ut pastoralibus
Altius valet hominem quod habebat et hoc de suetud. Et videtur
etiam sine constitutione sinodalem non possit Nam prima constitutio requirit
personalem residenciam in quolibet beneficio. Et sic per quos prohibet
esse plura curata in pluribus personalem residenciam facere non possit
unde dicitur est alias constitutio esset impossibilis quod in dicta erit aut Secunda
constitutio prohibet omnem pluralitatem beneficiorum quia ut dicitur clerico tenere non
posse In quo ut quod possit utrumque retinere de prima sine tamen ita
licitum quod de iure tamen retinere unum beneficium curatum et unum simplex
sine dispensatione ar. no. per glo. in c. quia de rescript. li. vi. Sed
ista est in proposito quia Quod autem dictum capitulum non sit curata
quia nec populum vel parochiam nec iurisdictionem vel potestatem
ligandi vel solvendi habuit de cle. non resid. ij. Nec etiam
requirit continuam vel personalem residenciam de iure consuetudine vel
statuto vel modo apposito in fundatione Et sic effugit opinionem Summe
et Jo. cal. supra posita Et quod non requirit continuam et personalem
residenciam de iure hoc non est incantatum in simplici beneficio. Nec
ob. si dicatur saltem requirit personalem residenciam ex quo ad hoc edifi-
cata fuit ut ibi singulis diebus missa celebretur pro anima
testatoris quod fieri non potest sine presbiteri personali residencia Nam idem
idem esset in qualibet ecclesia non curata que ad hoc est edi-
ficata ut ibi divina celebrentur Et tamen tales capellani non arta-
rentur talis causa ad residenciam continuam vel predictam sufficit
enim quod in tali ecclesia divina officia per alium ydoneum celebrari faciat
ut no. Jo. cal. de preben. super inordinatam Pari ratione dicendum
est de dicta capella requiritur immo etiam si dicta capella requireret
personalem residenciam ex statuto consuetudine vel pacto apposito in fu-
datione quod tamen negatur ad hoc non haberet locum c. de multa quod pe-
nale est et non extenditur ad alios casus et personas de pe. di. i.
pene (et cum loquitur in duobus curatis Requiritur quod de iure per
curam utrumque locum pene non sufficit quia una cura et una
residencia personalis In aliis quia incompatibilibus remanet ius
antiquum quod dabat electionem de preben. referente et c. contra quinque
devolvit Summo et Jo. cal. et quod dicta placet Jo. an. in spe. de cle.

non resid(er)e dicunt q(uod) eo casu necessaria est amocio et homis p(ri)uatio
intelligit(ur) g(ene)r(aliter)o Immo in p(rim)a gl(os)a de beneficijs curata ut dignitatib(us)
et p(er)sonatibus in quib(us) illud est sp(eci)ale de p(re)ben(dis) de multa sce(n)tibus
g(ene)r(aliter)o iuri antiquo p(ro) q(uo) dabat(ur) opcio de p(re)ben(dis) ad hoc et c. p(rae)terea
Et hoc p(ro)cedit ubi alter(um) req(ui)rit c(on)tinua(m) et p(er)sonalem resid(encia)m n(on)
s(ed) hoc non requirit(ur) g(ene)r(aliter)o p(atet) q(uod) de iure co(mmun)i p(otes)t retine(re) d(i)c(t)a duo b(e)n(e)f(ici)a
tam s(ecundu)m decr(e)t(a) d(omi)nat(orum) c(on)stituc(ion)es p(otes)t retine(re) quia in utr(um)q(ue) excipit(ur)
ep(iscopi) dispensacio ubi g(ene)r(aliter)o adest dispensacio cessant s(ed) hic
fuit dispensacio g(ene)r(aliter)o etc. Et q(uod) plus est in ip(s)a s(ecundu)m ma(n)g(n)o c(on)stare
ex p(ro)ba(tione) p(er) eam dispens(aci)o licita Et advertend(um) ubi dispensatio
advenit in ip(s)o actu collatoris alterius fuit sublata p(er)petua
obstacula reformacionis in nullo offendit d(i)c(tu)m cleric(um) q(uia) effectus
dispensacionis in ip(s)o t(em)p(o)r(e) op(er)atus est q(uod) tollo tenuit p(er)petuo
nec p(otes)t talis effectus tolli i(m)mo plus quia ip(s)a dispensacio
non op(er)ata est remocio(n)em obstaculi reformacionis p(re)d(i)c(t)e s(ed)
etiam si qua alia obstacula fuissent de iure co(mmun)i que p(er) ep(iscopu)m
tolli potuissent ergo p(otes)t licite tene(re) d(i)c(t)a duo b(e)n(e)f(ici)a et ita
consulo la(ti)p(er)t(er)

Allegacio v. xviii de foro competen(ti)

An clericus coniugatus cum una et virgine incedens in habitu
et tonsura possit invitus trahi p(ro) p(ro)p(ri)e tinario delicto coram iu-
dice seculari eo casu quo possit detin(er)i invitus Et v(idetu)r p(rim)o q(uod) sic
quia talis cleric(us) non retinet p(ri)vileg(ium) clericatus nisi in duobus
v(idelicet) in p(ri)vilegio canonis si quis suadente xvii q. iiii Et p(ri)vileg(ium)
concilii Parisien(sis) de foro c(om)pe(tenti) nullus Et hoc mandatum et de-
claratum est multis in locis coniugatis sic etiam non posse in criminali-
cum etiam civilibus moveri Nec p(er) iudices seculares posse etiam
p(ro) criminibus p(ro)p(r)ietinalibus c(on)de(m)pnari ut in c. i. de cle. coniu. li. vi
ubi sublata q(uod) in ceteris non gaudet p(ri)vilegio clericali g(e)n(er)aliter n(isi)
quo ad p(re)d(i)c(t)a duo gaudet In aliis g(ene)r(aliter)o remanet subiectus
iudici seculari sicut laicus g(ene)r(aliter)o p(atet) q(uod) etiam ip(s)um cleric(um) p(ro) delicto
criminali detineri p(otes)t Et aliquibus videtur c(ontra)r(iu)m ut de tonsura
p(re)d(i)c(t)is Ego puto c(on)trarium verum de iure Et ita Ro. tenuit tene(re)
v(idelicet) q(uod) clericus coniugatus cum virgine et c(ontra) incedens in
habitu et tonsura non possit p(ro) p(ro)p(ri)e tinario delicto distringi
vel detineri invitus q(uod) sic c(on)cludo non est dubium q(uia) an(te) d(i)c(tu)m
c. i. li. vi. in nostro c(asu) Omnis clericus gaudebat dup(lic)i p(ri)vilegio
s(cilicet) canonis si quis suadente et p(ri)vilegio concilii Parisien(sis)
de foro c(om)pe(tenti) nullus Secundum c(on)sistebat in hoc q(uod) non pateat
aliquis in clericum manus temerarias inicere sine metu

va cat

clicos a benefi° tanq̄ iur̄ ptiis iur̄ tan̄q̄ vt verba eius sonare
videntur cum a clericis debent seruari iura tam coia q̄ municipalia
sicut et alijs in foro secular. C. de epi. et cle. auct. statuim̄ ad-
fi. et de re iur̄ in iudicijs nam est exceps. psonarum habenda
ro di. ff. in admitorio go si ita pure intelligim̄ statutum q̄ vellz
clicis agentibus denegare auxiliu iur̄ civilis tam coie q̄
municipalis non debeam̄ ppt ea hoc extender ad casum quo sez
f. clicos quetoz vt dict iuribus. Nec ob. sequens ptila sta
tuti vbi dicitur sicut et pmo q̄ iura restringitur sicut. precedes ita
ad casum submissim̄ rem dcā statuti vez q̄ ius municipale
ledat cca lib. et vbi clicus esset actor in foro seclar. q̄z
ista oro determinat antecedens vbum sicut precedens oro tm ad nigr
et eod casu loquitur vt pz ex tenore vborum dicti statuti Item
quia in foro ecclastico leiu suantur synodales gstões go. et eq°
iura municipalia debent suari clicis agentibus in foro seculu
aliis non visitetur dcā oro et non obsuaetur dcā ps statuti
clicis agentibus Nec ob. si dicitur q̄ statutum q̄ repellit feminas
a succedendo extante primo non obsuaetur in foro eccl°. contra
filiam monialez pmo q̄a hoc de se est sfm qn statutum pcest
morthaus q̄z mra que inhabilitant eam excludebat ante
possioz excludunt et afficiunt eam tanq̄ puentā vt l.
quedam puella. tuxt ent in mon cū onere suo et cū ob-
noxitate sua reglarit C. de epi. et cle. auct. ca que sit mortho
ff ad municipi. l. incola et i. no. et in auct. Item nulla
totius et ibi p ja. bu. et hoc op pisse tenet d bar in l. fi. C.
de inre si vez q̄ statutum inhabilitans mortuu a successioe que
pvenit cum ante morthatū. Secundo q̄a ista alleo est
cont timos iure q̄ totalr. Tum q̄z statutum no est extendibile
maxime q̄z continet ius iniquum q̄z no debent retorquere sua
in vtente nisi ipse impetrauit aliud ius. l. i. ff. i. et ibi no
ff. qd quis cont iur. C. eti. qd favore Tum q̄z in ca° nro
statutum repellit laicos et in eisdem timos valz q̄ monialem
que est tum op pso° laica expulsa nis suaret eccā i foro
cpd ps no in l. ex ea de postu. Et sic dcā ro timos no attingit
Nec ob. q̄ vba statuti refferuntur ad iudicem q̄z no est cū quo
loquatur sz tmq̄ ila et tmq̄ favorem ut adnid de le. i. l. suos
legitos de le in l. fidei. commissa Et in toto illo gnali sensu
non vba spectantur de. ad mi. de l. l. in ff. gdicio Et q̄a
qui impedit ne comode pcipiam impediendo me me i pede
videtur ff. de damp. infec. l. plant. de i. inmiss. ccc. F. fi. h. in l. No
ob. q̄ no ja. bu. sup. auct. statuimus q̄z sit ipsemet dicit
solu mo vno° sz pt ne clico ius reddatur viz subtrahendo
iudici iurisdictom suam faciendo eum pnatum vt in statutis

No h casu i q° clicus
pt impedi i admi
stroe iusti. in foro
seculari a p. quem
mod.

vacat vacat

vta

clericos sed scaut est per eum si relata sibi iurisdictionem artet iudicem ad negan
nis clerico clerico seu artando iudicem ad reddendum clerico in favorem que
laico quia hoc est recte contra cetera libertatem eius de privilegio de bea sibi
par nil observata ut dicta auctoritate statuti in proemio et dicto c. de iudiciis
Et sic consuluit dominus meus dominus malchiavelli donatus de borbado donatus
rucus baldus de foghino et alii advocati floren

Alleo Ca de arbitris

Quis potest clericus sine licentia episcopi compromittere ad hoc de arbi per ver
sum hosti et de hoc in summa per eum. Sed quia viz sed numquid va
sallus sine licentia domini de hoc in spe. c. ii. quod resistit viz sed numquid
vasallus ubi oppossit et spe. quod clericus eos seculus non potest compromittere
quo ad spetiendum ecclesie prejudicium per iura ibi. alle per eum, de tamen spirituali
annexa non potest compromitti in laicum etiam auctoritate superioris de arbi contingit
et per tuas eum. extra. Videtur quod de iure potest sic compromissum, ratio quia
nil compromittitur eum effectu arbitrio alicuius sed de iuris, quod si non fuit
servatus locus esset appellationi et sic esset prejudicium appellanti Contrarium
videtur quod non potest episcopus extra quia sed vel agitur est cum subdito dare
iudicem vel eligere, quia hoc non est iure tantum. Nam aut tales
cognoscet auctoritate episcopi et hoc non potest quia in tali causa iudex esse
non potest. Aut ordinarii et hoc episcopus facere non potest cum non est
iure tantum, quod si episcopus vult agere contra subditum agit et cogit eum
eligere arbitros. Et est ratio quia metropolitanus non est iudex
subditi episcopi xi. q. i. si clericus Secus si subditus sit actor ut
tibi metropolitanus qui est iudex episcopi. Et habent tales ar
bitri ordinaria a iure ut no. de offi. or. cum ab ecclesiarum super glo.
Compromittere ad consilium iuris hoc ut sic posse quia talis compulsor
iuris non arbiter aut iudex, et consilium non obligat, et de natura con
silii non est quod ratio stetur. sibi ut in lata iuris sapientis ex consilio
et c. cum venerit de elect. et quod talis compromisso sic potest fieri in spe. de re
tinen. su. Et posito quod possit compromitti eum potestate procedendi de iure
et de facto et firmandi de iure Ratio est multis quia episcopus non
potest cum causa eius remittere sed posito possim esse de facto in manum alterius
est remittere, quia possit commissarius omisso iure de facto in manu
alterius est remittere, probationes eius repellere et probationes adversarii
de iure repellendas de facto admittere hinc est quod is qui intrat non
alienare. Ro. pon. in consulto non potest compromittere ne per arbitrium contingeret
alienari sic ut scripsit Jo. An. post hosti de arbi. cum tempore super viz
licentia. Sed numquid potest compromittere cum potestate cognoscendi breviter
et summarie et sine strepitu eos et firmandi de iure videtur quod non
super ver. et hosti quod quod no. de offi. dele. de causis Nam quod mediatando
et commutando omittitur solemnitas substantialis fieri non potest sed in eos

rdt

cetoris Et h' p'uilegium latissime intelligitur de omni corporali lesione iniuriosa non solum in corpus sed etiam in res corpori adherentes et in detentione corporis sine alia lesione de sen. ex. c. imp. et. ibi no. p. inno. et non solum in ledentem manibus suis sed etiam sed etiam qui precepit fieri p aliud de sen. ex. mulieres § illi vero. Et non solum in facientes sed etiam qui potest obviare et non obviare c. ti. quare Item ratum habens percussionem ab alio factam cum nomine de sen. ex. c. cum quis. li. vi. Secundum p'uilegium consistebat in eo quod nullus clericus poterit per iudicem secularem distringi et quod de eius impe[ri]o quod intelligebatur in persona vel in bonis Sed si in bonis esset iudex coram quo si in persona esset excitatus ipso iure ut no. in dic. c. si. Et sic predicta videbantur esse due dicte vel dicta duo p'uilegia Una est quia dictum p'uilegium videbatur respicere favorem persone tum non bonorum sed secundum respiciebat utrumque Secunda diu erat quia secundum quo ad bona est cassus sine ..... ubi primum quo ad personam erat canon late sine Et extendebantur predicta duo p'uilegia etiam ad clericos coniugatos non bigamos incedentes habitu et tonsura ut no. io. an. in dic. c. nullus. Hec supra dicta duo p'uilegia gmentaria nec sunt correcta vel renovata vel alio iure id premissum nisi per dictum c. unicum de cle. con. Examinemus ergo dictum decretalem et videamus an etiam diminuat de dictis duobus p'uilegiis Et canonis vel diminuit sed illud innovat Et per modum de p'uilegio dicto quod iudex secularis distringens clericum clericum coniugatum vel inultum detinens pro delicto incidit in canonem late sine quia ut predixi non solum percuciens sed etiam iniuriose detinens incidit clericum sicuti Nec sic dicitur quod illud p'uilegium loquitur de manu iniuriosa vel temeraria sed iudex qui pro pecuniario debito clericum coniugatum clericum distringit vel detinet non facit hoc iniuriose vel temerarie sed facit iustitiam administrando in re vel causa de qua cognovit Ergo non iniuriose sed iuste manu corporis est iniuriosa vel temeraria quo ad clericum si distringitur et prohibitum iure quod ondo Nam iudex etiam causa facta clerici in re vel causa pecuniaria de qua cognovisset non potuisset iuste detinere sine metu excommunicationis licet aliud in civilibus de sen. ex. ut fama Iniuriose si clericos c. ti. li. vi. Et tum talis detentio ex tunc cum talem eius fuisset iniuriosa quod detentio iudicis secularis Ergo ea casus non excusat etiam tum casu vel talem eius secularis Item clericus conveniens laicum coram iudice seculari ubi reconveniatur quod potest secundum vero opinionem posita in c. at si clerici de iudi. et sumptus incidat pecuniarias non tamen poterat talis iudex sine metu excommunicationis pro talibus summa vel pecuniaria ipsum in vinculis detinere sed per executionem curie sine dubio adiri iudex competens et tunc magis non esset iniuriosa Ex hoc si pendente lite pecuniaria

mg. de sen. ex. c. i. vi. nec quis pena canonis

reus factus sit clericus circa suo marte non ob clericatum. Tunc sine excusato
fiet p(ro) certo iuxta no. in c. i. de ob. ad roti. de et de fo. c. pe. v(ersi)n
scdm si pr filiu clericu in scholis vel magistri scolarem intuitu castiga
tionis percussit no est manus iniuriosa et tunc no euasit sententiam
excusationis de sen. ex. cum voluntate a gro sensu et ibi glo. Non
est glo. bo. defensio dicte Iudex secularis qui g(ra)tio(n)e m(er)it de re vel
cum pecunaria distinguendo Non inicit manus iniuriosas qr
gratia appet p(ro) p(re)dicto. Ex quo go resultat primum canonis
clerico coniuncto et primum canonis l(ice)t q(ui) i intus d(ic)ti ni no posset
ps q(uod) ex ipso qp detinet ex quatuor ca incidit in dictam pena. Et
est ponderandum qp i dicta decre. i. de cle. gm. vel dispon(itur) vel declar(atur)
deducto primo canonis simpl(icite)r sed i nonat(ur) vel repetit(ur) qp exp(ressi)t d(e) alio
primo canonis de quo statim dicetur. Item videas qr ideo primum loquitur
de honestate equitate et vnali iudicio quis sam cupiens sibi p(ro)sp(e)ra
deat quod pede apostolica voluit instinct totius ordinis clericalis re
servare tali clerico coniuncta tale primum canonis et qd perimus etiam
leuis vel pariti suciens vel ratio huius percussionis suo no(min)e statim
eccl(es)ie ignorantie a principio detinens i intus vel no resistens sit pt
cum alius facit coactus sit ut in psalle vel. Et ille qui ipsum
clericum captum detinet notorie pecuniario debito nullam penam
incidit presentim loquendo de clerico qui incedat in habitu et tonsura
cleri cum istud primum sit concessum de honore vel fauore non speciali
clericorum s(ed) totius ordinis clericalis et ideo singulares remittere
non potest vt c. contingit de sen. ex. Vnde mani(festum) de dictis puenit
ordini clericali tam ex levi percussione facta in clerico seu intuitu
castigationis seu disciplinae seu ex eo qp quis p(ro) momentum hore
clausum teneat ipsum clericum seu ex eo qp ratio huius percussionem
ab alio statim seu ex eo qp non abinvicem percussionem tu posse et si
tam ex eo qp secularis iudex clericum tenens in habitu et tonsura existens
notorie captum detineat et forte in compedibus s(ed) in aliquibus regionibus
mortem morem quis dubitet qp ex isto s(ecun)do infirma queda et
abiecto i iniuriosa magis qm ex primus obvenit. Preterea s(cien)d(u)m qp
esset melior condicionis clericorum talis cedens vel delinquens qm
illi qui forte pro suis honestis necessitatibus pecunias acquisierunt
qui forte ex inopia vel ex casu aliquo in primo termino restituere no
potest q(uia) c. cum qui de preben. li. vi. Nam s(ecundu)m intellectum primum q(uod) tale
clericum excedentem vel delinquentem non pot quocumque pendi vel
ad iudicium seculare trahi nec distingi vel condemnari temporaliter vel
cumulet sine dicta pena etiam remorantem vna die solutionis vel resti
tutionis mutue omnia p(ro)cedit s(ecundu)m p(ro)ut et tunc in originali et non
suo iudice etiam certo dicam gra(vi)m q(uod) ipsos clericos detinere et distringe
pnt p(ro) excessibus ut in c. cum fame de sen. ex. et c. vniuersitatis

et c. si clericos sed non pecuniario debito quia est tam varie Absit
talis intellectus ut sequitur qui volunt contra Ego enim aliud tamquam
honestius amplecti malo cum istis quam cum aliis vanam sententiam ut dicit
tullius in q. tusculanarum Redeo ad sed in primilegium concilii pariseri
et dicto capitulo c. 1. de cler. conju. in vi vel de dicto privilegio canonis tangit
ut supra tetigi Sed de dicto secundo privilegio quod loquebatur de districtione vel quod de pena
judicis secularis et loquebatur generaliter de omni districtione vel quod de pena
judicis secularis et loquebatur tam pro civili quam pro criminali et tam
in personam quam in bonis ut supra tetigi declarando aliquid dicimus
vel extenuavit de dicto privilegio videlicet tamen an generaliter pro nulla re
possit coram judice seculari limitavit Pro qua limitatione
poterit trahi pro re civili ad judicem secularem ut cognoscat
de ipsa re civili et pronunciet et in illius distringat sive sequestret
detrahat et alienat pro modo debiti declarati mittet in possessionem
bonorum per primo et secundo decreto et alia faciet que in bonis et
pro bonis laicorum facere posset sed personaliter ipsum clericum non distringet-
ur corporaliter que supra dicta sunt ... Item apud dictum primo prohibet ipsum
clericos civiliter trahi non posse ad judicium pro delicto nisi pecuniali
condempnari Et secundum hoc si statutum dicat quod inferens alapa teneatur
offense in x lib. pro recompensatione iniurie vel qui percusserit
gladio teneatur ad impensas medicorum Clericus conjugatus qui
alicui alapam dederit vel gladio percusserit non poterit trahi vel di-
stringi pro dictis x lib. vel pro impensis medicorum Clericus conjuga-
tus quia ex causa criminali vel pro x lib. mutuatis vel impensis factis
pro eo in causa vel negotio potuit trahi vel distringi tamen in dictis x pro
alapa et dicta expense pro medicis sunt magis honeste et magis
debite hic non sentiens Sed clare intellexit tex quod nulla di-
strictio fieri possit in personam clerici Item quod dicitur de statuto
florentie per quod non solvens debitum infra tempus debet condempnari
singulis annis in duobus solidis pro lib. applicandis pro dimidia
parte Vtrumque talis clericus poterit condempnari et detineri Dico quod si
sit in oppinione doctorum quia pro pecuniario debito quod non est prohibitum
sed ipsos doctores Credo contrarium quod dixi et hoc probat tex in dicto c. 1.
ibi nec ab ipsis secularibus judicibus eos debere etiam pecunialiter
ne per unam viam concedatur ipsis judicibus eisdem quod per aliam
denegatur et hunc intellectum videtur sentire glo. sed in dicto c. 1. exponens
verbum prumissum id est privilegio canonis et concilio pariseri quo
defendentes in dictis duobus gaudent id est canonis ... quod non possunt
percuti vel detineri inmunitas et concilio pariseri super vero nullum ubi
dicit etiam clericum conjugatum nonbigamum et alle dem c. 1.
hoc etiam videtur sensisse glo. in dicto c. 1. super verbo in rebus id est exponendo

in certis super privilegio quod habent ne vexentur collectis quia imponuntur
tallie et distinguntur bona ad ipsas solvendas et Jo. An. in dicto c.
super verbo certis miratur que sunt illa certa privilegia in quibus non com-
prehenduntur et nil dicit de distinctione glossa in eo titulo. ymo intelligit
generaliter in eo quod ibi scribit super verbo generaliter ubi dicit quod episcopi
archiepiscopi dicunt tenendum est quod tunc clerici sunt comprehensi in eo
feudali. Sed abbas scribit in dicto c. de cle. con. et non. hoc
esse tenendum intelligendo quod subierunt judicibus secularibus in rebus
suis quatenus in eis non sit periculum ita quod ipsorum pro non tangit
nec in ipsorum persona distinguitur non licet in eis judicum dictorum judex
secularis pro alle quod scribit de cap. fin. ad. § 1 car. n. verbo
intelligit premissa et quod scribit archiepiscopi in dicto c. l. i glo. sic pro. q. a.
facit etiam ad predictam cle. i. de im. et ho. cle. in prin. ubi ista ge-
nerali dicto casu ibi quod per se prestant predicant duobus primis
que alias extimet ut c. non. glo. super verbo sic. hoc clarius scribit
Jo. An. in c. seculares de fo. compe. super glo. ubi dicit quod debitum non licet
locum in congruis dum nisi personalia non distinguantur et ita
puta verius et caveat sibi a pena canonis quilibet qui et ne
participet in crimine cum excommunicatis de sen. ex. si concubine cum ibi notatur

Allegatio C XIX

9 Quero pone quod petitur per dictum judicio justicium ad probandum de
jure meo pars adversa asserit se velle illud justicium acceptare
de facto et ideo petit a me ut dicam coram judice si volo habere ratam
dictam productionem testium meorum et si volumus prosequi in dictam productione
Et ad hoc petit me cogi per judicium Ergo respondeo quod volo
habere ratam productionem et in ea prosequi si et in quantum sit verum
et licite confectum et non ultra vel aliter pars adversa dicit
sibi non sufficere sed petit ut certam dicam reddam quod jure
respondeo ut dictum responsum non sufficere Nam per ipsam responsionem
non dicor adversarium cuius et vicit si sua certum reddi ad hoc
ut deliberet an me arctare velit de usu talis justicii quod pena
non debetur in isto casu secundum allud falsum et possum deliberare an in
competat ad produce. etiam si sit verum ad hoc de clementer ut quemus du-
as li. in tit. et no. ymo eo ipso ut justicium reddi suppletur
quod producens titubans non vult eo simpliciter uti sed sub conditione
si sit verum. Satis enim suspicatur is qui non audet asserere justicium
verum Et quomodo dicit quod si sit falsum non vult produxisse et suppre
scripture non sunt in judicio producende C. de proba. l. nubentes
Item is qui sic conditionaliter loquitur videtur sibi esse ignarus et sic

repellendus de app. sollicitudinem. In eo enim quod producit instrumentum ad
probandum intentionem asserit id simpliciter verum et illud approbata contenta
in eo et non. Immo in c. ad versibus de except. sicut ille qui ponit
facitur contenta in positione vera esse. Item quod ponens contra est primo
ut in c. fi. de in integrum. restit. li. vi. In eo quod aut quod dicit si est falsum
nolo uti eo vel illud produxisse ut dubitare et dubia probatio
non relevat probationem de probatore in practica. Et si est dubia
apud partem de tunc facto agitur sibi praeiudicat quia debuit primo de-
liberare et examinare vel saltem post productionem si adversarius hoc petit
sicut is qui narrat ineptam actionem et non componit contra libelli
libelli si petatur ut corrigat debet corrigere ut no. in c. examinata
de iudi. Et generaliter illud est verum quod auctor debet venire ad iudicium
paratus et deliberatus. Item non valet si fratres petunt titulum
ad agendum utilem secundum me quod debet esse prius confessio et nove et
obtinere et praevalere in c. ut. no. de dilatione. Opposuit. Pari modo
is qui utitur instrumento debet ex illo posse iuvari et offendi. Secundum dicere
producto si est verum et non producta si est falsum. Vult ex instrumento obtinere
etsi ledat adversarium et ex in contrario instrumento non vult poena
compendi non est. Contrarium videtur sentire glo. in c. pruden. de fi-
de instr. Et hoc expresse dicit guil. in spec. de fi. instru. edi. § videndum
restat ut expresse velis, ubi ad eundem casum poenam dat talem
formam videlicet dicatur producto instrumentum tale quo utitur Item mauritus
nomine vero si apparuerit esse falsum tunc nolo eo esse usus
et pro inde valeo esse ac si usus eo non fuerim et alle mar. de tim.
fil. ad stantos. Et si adversarius dicit certifica me si vis eo
uti aut non nontenetis sed potes per protestationem ar. C. de except. si
quando ff. de no. op. nunc. de pupillo § si quis ipso protestatio-
nem ex vi talis protestationis si appareat postmodum vincere
potest eo uti et habere effectum ex virtute huius productionis et ita
quod omnia tempore significat ff. de condi. et de le. iii. § fine. Secus
si in eo si simpliciter dicat nolo eo uti quia tunc non posset
eo uti aliqua ratione C. de testa. l. si adversarius et ad l. cornel.
de fal. l. falsos. et hec est summa sup aucten. si quis in aliquo
C. de testa. l. eden. ut ibi Jo. An. post in spe. sup dicto. v. de hoc
etc. per eum in spe. e ti. § instrum. v. Item opponitur. Prima
partem puto veram et meliorem potius a priori et glo. in c.
pruden. non dicit contrarium immo dicit quod si actor instrumentum de falsitate
possum dicere nolo eo uti et pariter loquitur et non sibi dare
dicit spe non proba quia aliud in excipiente qui non habet
aliud in probante quia simpliciter asserit. Bar. in l. diuus ff. ad

l. cor. de fil. dicit quod iudex debet statuere terminum ad deliberandum an velit uti
illo iustitio an non ut l. tutia de accusa. ff. et l. mancipiorum de opti.
le. Sed hiis modis occurrit quo procurator meus nomine meo propria auctoritate et
sine auctoritate superioris . licitum de novo ingressus est possessionem beneficii
quod impetueram a summo pontifice possessore invito et non vo
cato et deinde super ipso beneficio litigat cum ipso possessore et
quibus assedit se in possessione petit fructus beneficii dicti et procurator
meus meo nomine in iudicio produxit iustitium possessoris adversarius
petit me cogi a iudice an illam possessionem velim rata habere
et productionem dicti iustitii et in illa perseverare ut possit deliberare an
velit contra me agere ad penam quam meruit is qui propria auctoritate contra
voluntatem possessoris possessionem apprehendit Ego compulsus a iudice
respondeo quod dictam possessionem volo habere ratam et in dicta productione
persistere et inquantum sit iuste et licite factum possit sine pena
et aliis non adversarius dicit non sufficere et petit me compelli
ad respondendum clarius et certum est cum nedum quod simul respondeo
quod sum compellendus precise respondere Et quid si sit in casu practi
in isto non videtur dubium Ad hoc possunt induci omnes rationes supra
in quod precedenti inductas Item hic non est dubitandum fieri
quod tum certificat simul quod non est licitum ignorare Nam quod
ingredienti propria auctoritate et sine superioris licentia contra voluntatem
no(ta) de ratihitione superioris possessoris ipso non consentiente puniatur ius est apertissimum
de prebendis cum quibus l. in cum non. immo eo ipso quod sit et non contradicit
ut ratum habere factum procuratoris et penam incidit sicut is qui fecit factum
procuratoris agere et non contradicit ut a simili lata que enim appellat
approbare videtur contentum factum eius ff. re. ra. ha. l. iii. § falsus
Ad hoc facit quia si procurator meus in causa neget positionem adversarii
Ego sum cogendus tamquam instructor respondere utrum precise probetur
credit vel non credit Et si positio esset de iustitio vel possessore
non sufficiat dicere credo ingressum sit una vel altera forte cum alias
verbis monet iudicem et debet circumscribere partes de contin
gentibus certum sed hic est summa equitatis ne partes vexentur et
veritatem ne iudicium sit delusorium quod iudex sciat velit a parte
an possessio de qua agitur et per procuratorem recepta et que dicitur
illicita velit rata habere per dominum et maxime est per dictum quod
lis non sit sopita quod si per dicit quod sit retinetur per quod est fuit
recepta illicita respondebit quod noluit uti ad evitandum penam
et per hanc procuratorem relatione iudex debet suum officium impendere
de dolo sive de dila. c. 1. Et per hanc relatione cogitur partes

rundē positionibus ut relinet aliā ptē in tercio capite de v. sig. Et id
dz iudex curare ut ab ea parte incipiat vñ possit litis faciliꝰ expediri
de elect. si forte li. vj. Sed iste vagus in mēto dd. utrū si c. electiu
et hiis inititudinēs reprobant a iure, et maxime circa benefi. ca.
de elect. c. ij li. vj. / vñ Immo dic̄ quod si electores qui pure eligunt si
electus consentiat ipsi electioni, tali cōsensui ꝯditionali alternatiuo uel mēto
eorū voti efficitur mēta et hz locū ꝙ eos. c. ij. de elect. li. vj. Modo
in proposito si pcuř cepit possessioz bñficij libere et sine iudice non dñ
non pt illam ratā facere sub mēto, status enim bñficij dz esse certus
et non vacillare dz enim indagare ut caueat acceptet et post indagacōz
pure acceptare, et maxime qꝛ ille qui p interesse q / pstendit c̄ tali
possessione venit ad impediend. aliquē in pseqcōz eius dez iuris dz
allegare certū et non ambiguū, sicut ad ꝑdictū quia ille
qui post ꝯditionalit non vr̄ facere qꝛ dubitat de illo actu cū ꝯditio
ponit rem dubitatiue et suspensiue ut l. cū ad prē ff. si certū pe
et ponit bar. in l. demonstracio in fi. ff. de ꝯdi. et de mo. Sed qꝛ dubi
tat non dicit stare quia dubitare est adventiū anim applicare. C.
de ꝯdi. et de mo. l. fi. ff. de testa. l. de statu et p quos dicta possessio
captū non dicitur esse rata p dnm qui dubitat et non vr̄ anim
habere possidendi et sic ipsa possessione uti non pt ad impediend
eū qui nec possidet nec assit se velle possidere,

Allegacio CXX de ꝯcess. preben.

Clericus canonicatu sub expectacione pben. a sede apostolica
tū reseruacione pben. vacante vel vacature quā infra mensem
a vacacionis notitia duxit acceptandā / postea vero silez ꝯo gras
impetrauit ꝑ in c. ecca, deinde vacauit pbenda pben p morte
ticij quam dictus f. acceptauit infra mensem et sibi ꝯferri fecit et possessionem
fuit assecutus et pluribus mensibus tenuit, deinde vacauit alia
pben. quam dictus ꝑ fuz sui impetrauit acceptari et sibi ꝯferri fecit
et possessionem habet infra mensem, quo mense elapso dictus f
compto quod dicta pben quam ipse acceptauerat erat alteri debita
alij vt. puta quia ipa illam tamquam spāliter reseruatam alij co
ferebat requisitus ab ipso impetrante ipa de iure et de facto ipsi
impetranti dimisit et deinde aliam pracedam pbendam ꝑ acceptauit
non obstante lapsu mensis acceptandi et sibi ꝯferri fecit et sibi possessionem
ꝯferri et possessionem fuit assecutus Ex his queritur quis obtinere
debeat dictam pben presupposito quod quibus dictorum impetrancium acceptandi
sub ꝯtestacione quod posset ad aliam pben redire et acceptare si et
in quantū pben acceptata sibi de iure non debetur Et arguo ad vtramque
partem Et primo p secundo impetrante et videtur quod sibi debeatur
de iure de iure. Nam dicte gre habebant clausulam acceptandi infra
mensem et ipse secundus impetrans presupponitur infra mensem acceptasse

et deinde primu post mensem ex quo e expedita per cle. i. de conc. preben. Nec obstat
si dicatur quod primus errauit et fuit probat. deceptus quia acceptauit preben. sibi
non debitam putans sibi deberi. et quod primo sciuit illam dimisit et redit
ad dictam aliam quod videtur potuisse maxime vigore prestationis predicte. Na
cle. i. predicta in fine inducit hunc extremum rigorem ut decurso mense
currat contra ignorantem immo etiam secundum glo. ibi per eam. qui secundum rerum
naturam scire non poterat. Unde secundum dictam glo. in principio iste rigor inductus
est ut currat contra illum qui non est in culpa. Nam hoc currit
ei qui sciebat licet deceptus errore predicto non acceptauit. Patet enim in
cle. ubi licet tenens mensem currere ignoranti et innocenti Consideratur enim
periculum vacationis ecclesiarum de elec. quod sit li. vi. Et sic locum quod sine
culpa punitur aliquis quis sed non sine causa ut lex no. quest. i. c. cum
culpa. porro In quantum videtur quod dicta preben. pertineat ad primum impetratem
y. porro. In quantum videtur quod dicta preben. pertineat ad primum impetratem
scilicet ipse est prior in data de iure patronatus cum ad hoc et si i tamen receptus
autem apostolica rect. ob quod lapsus sit mensis per dictam cle. i. verba illa non
tangit hunc casum Illa enim determinat quando impetrans dicta scire
vacatione ut i no glo. pe. Ita quod ex ignorantia vacationis non potest post mensem
acceptare prebendam cuius vacatione elapso iam mense stultus fuit non
ecclesia sed in casu presenti loquimur de eo qui non negat scientiam vacationis
sed dicit se non acceptasse quia assecutus fuerat aliam qua probabiliter
credebat ad se spectare que tamen ad alium spectabat ut post mensem va
cationis dicte preben. de qua agitur Dicitur Et vigore prestationis iste per
cum in acceptatione prime preben. quod posset redire ad aliam sibi debita
vel ad dictam preben. posse redire sibi debitam et illam etiam post
mensem acceptare. quia dicta cle. hunc casum non respicit alias
frustra fierent tales prestationes que tamen a iure et a practica approbantur
et de qua prestatione loquitur in glo. fi. et Jo. an. de iure patronatus cum in multis
li. vi. et archi. in c. gratia e. ti. et li. Jo. mo. in c. si t. de preben. e. li.
ho. in dicto. c. cum in multis Jo. cal. in c. cum nostris de conc. preben. li. vi.
ubi apparet quod is qui suum dimisit officium beneficium et aliud acceptauit
putans sibi debitum si postea apparet non debitum illo dimisso redit
ad primum Pari ratione videtur dicendum in casu nostro ut prima dimissa que
hodie apparet ad se non spectare redeat ad eam non acceptando dimisit
ex. c. cum inter quia ubi est eadem ratio ibi debet esse idem ius et de
similibus idem est iudicium de iure patronatus cum cetris Item ex eo quod supra
dixi quod dicta cle. i. de conc. preben. non complectitur hunc casum bene facit quod
no. glo. penult. in dicta cle. ubi dicit quod per dictam cle. non recedit
ab eo quod no. in dicto c. si clericus de preben. li. vi. sicut etiam illi casus
quos glo. ibi enumerat. ubi dicit dictam cle. locum non habere Sicut ad
utramque partem argumentis facta duas conclusiones contrarias coloratas deinde
fingis quod michi videtur Et pro prima parte videtur concludi posse quod non possit
post mensem redire ad aliam preben. per rationes supra pro hac parte inductas

Nec obstat c. si beneficio qd' loquitur in alio casu vz quia is qui dimisit
beneficium habebat ius in re sed in casu nostro primo impetrans nunquam habuit
ius in dicta parrochia. et dicit c. si beneficia qd' exorbitans est a iuribus et lic
... et contra equitatem non extenditur ad alios casus, ut tenemus contra
prestita que facit quia ad hoc ut possit redire ad aliam parrochiam. exigere
contestationis oportet quod expectet sententiam super prima acceptatione. Item hostiensis qui
hic non in dicto c. ad in multis dicit contra sponte promittitur dimisisse prius
et redisse ad aliam contra lex cle. i. de concessione prebende loquitur de ignorantia
tamen idem in casu nostro et maxime si notitia de parrochia quam acceptaverat
debetur alteri fuit per decem mensem vacationis secundum apud ecclesias quod
tunc saltem incepit currere mensis quo ad ipsam quia debebat infra
mensem acceptasse ex quo sciebat primam ad se non spectare et sciebat
ipsam vacare. Sed videtur posse concludi pro alia parte vz quod possit redire
ad ipsam pro rebus super probatis pretereos inductus et licet c. si beneficia loquitur
in aliis terminis tamen eius equitas videtur posse porrigi ad hunc casum
Nam patet qd' amodo quod primus habeat ius in re in dicta parrochia. si vacantem
quam erat per eo affectatam et signatam et aliis inhibitum sive sedere mense
vacationis aliquid contra illam disponerent et dicit dispositio prestatio
sed aliquid operari ut dicitur est, hic est vera opinio huius quod volens
redire ad aliam debet expectare sententiam super prima. sufficit enim quod doceat
se in prima ius non habuisse ut scribit Jo. an. in dicto c. eadem
in multis. Item licet aliqui voluit dicere quod dicta cle. i. de concessione prebende idem
tamen rigore quod et cetera mensis currat ei qui non potuit scire ut dicit
et glo. penul. in dicta cle. contraria ipsius cle videtur posse
imputet qd' prius scire hoc casu quam de ipsius commodo agitur quilibet
..., alius scire potuit ignoravit. Et hoc placet domino paulo. Et sufficit
quod inducatur rigor in hoc quod is qui potuit et nescivit non excuset
Sed quod diligenti et sine aliqua culpa currat mensis non licet
Et ideo extendendum quia lex debet esse honesta in c. erit autem. Videtur
ut quod prius impetrans non possit redire ad aliam parrochiam post mensem
notitie vacationis, etiam alter impetrans infra mensem acceptavit. Ymo
necesse quod super alle... prestita parte et potissime post elapsum mensem. Non
quia non fuit scriptum pure sed de parrochia quam infra mensem acceptaverit
quandocumque. ergo non acceptet ... mensem et ... quo ad parrochiam
infra mensem non acceptatam, ymo etiam conceditur talem parrochiam
acceptare non posse post mensem quia licet potestatem sua limitatam concedit
parrochiam quam impetrans infra mensem a die notitie vacationis
duxerit acceptandum. Hinc est quod parrochiam vacantem etiam post mensem et
remittens acceptare non potest nec contra fit ut not. glo. super verbo infra mensem
in dicta cle. Nec obstat hunc conclusionem c. si beneficia ex alle, quod ut predixi
loquitur cum is qui dimisit beneficium primum habebat ius in re et preterea
de absurditate que aliter eveniret quod remaneret sine beneficio

et dio tacet primo et secundo Sed in casu uro nunquam habuit sub
infra pben nec pt eius gra in mo remanet quo ad alo pben
vacantes Ad hoc q no glo in dca cle a sup. v. infra mensem
haue dicam etia no la ab in dic c. tu in ultis Et in hoc
spat pasto de qua sup que lz q possit reddire ad aliud pben
debitam sed illa que vacat ult mensem a notitia vacatois et
non fuit p eum acceptata sed p alium occupatam non debet
sibi Et ideo p testato ad illam non porrigi (fatetur q si infra
mensem illam acceptasset hodie pateret vigore p testatois no
obstante acceptatione sta de forma Nec ob hoc q sup dicitur
de ole. i. Nam no respicit istud impedimentu sz ignoranciam Na
fateor q dca cle respicit ignoranciam no impedimentu tamen
dat formam mandato vz q si infra mensem acceptet et cetera
et eo q for man. cogi non pt ut no glo sup dcto v infra
mensem in prima in dca cle

Allo. C xxi de appellat

Qvantum ad intimatonem factam p psona autentica que portat lras
intimatois dici q sufficit so q tex in c ut cita de elec
li. vi. dicit q appolo dz si certa psona que p suas lras possit
fidem facere de appone g lro p talis psone fit q fuit appta
Et est ro s in arch. quia ibi no est intelligendu quia talis au
tentica psona vadat ad curiam ad testificandu de tali appone Sz p
lras suo sigillo sigillatas sz lre principaliter debent dirigi solet
go so premissa est destinatio lrarum go mittit ad h c q qn aliquis
aliam grmitt omnia sine quibus tale negocium quoquomodo expe
diri no pt gmissa intelligunt de offi dele. p de ncia et ti no lt
stem virius ca cnis citat alium p mittend vt no de elec. tu nobis
olim sup glo. v. vbi dr pnuo q ideo tenet quia no st pp ctita
tiones sed denunciatores et notificatores put faciunt emptores
vendibilibus ste guil mandeget in li elec c in de citatione
abutis et ita fuit ab olim observancia et gswetudo in mo
citandi vt no de elec in tans. (certe est appo cu obiectione
timus cu infamia haue suspendi posse pz quia talem gstit
de elec vocent istud modu appe obiece et oppone et c attedens
de accusa Et eius ro q hat ad hanc form n minus q tenet
ad modu ordinarie accusationis et ita no la ab in dic c ut
cita Et ita lz tunc observancia antiqua (Vn etiam si no eet
sed inticatio cu ex hac appa non venet sufficit ista forma
ad impediend possa Et licet iudex vel ps excuset an noti
ciam (tn qn sit impedit et gpensat (vn cu in cu vind sit
certa pte pducit impedit cu vltimus pard Et sufficit quotiens

sciat ut no glo sup v plenar in cle. cum de elec vide infra
sed cu appone remota no possit, pz primo quia si lre sunt
nulle cla illa no hz effectum, vn pen lit sup ncll te supra dixi
Item cla appone remota pdit vires p solam commissionem
factam p papam sup appone ut in c. pastoralis de off dele
pastoralis fortius pdit p appones et citatos peremptoriam
formam aucte sue ad curiam Item cla appone remota
restrin qn p mediu perdit iur ptes et ita loquit omnia
iura de ista cla loquentia, sz qn perdit p medium sine
pte illa non hz locum Item si cla appone remota appon
itur ptes non extendit ad tam caus iur est causam
commissam int duos de nob defende fortius non extendit
in casu nra ad anthonium qui negat, pben vacare i dca
eccia p obitum b. et se in sua tamq in tca no posse
impediri p dcas lras illa enim cla respicit aliud q in dca
pben gessa p ppam pitendet ius, sz is qui negat illam
extre et defendit suam tuam dictus ad que cla appone re se
non extendit Item absurdissimum esset q vigore collonis fee
pte non citata possz expelli de possione sine remedio appo is
tu omes dicunt q talis teneat pleno iure ghdicendi z appo
tpre seu alis maxie absurditas sequent Item cla appone
remota nil opat quantu ad impediend effectum appones ut
sentit. glo in c. ut debitus de app. et vbicunq tractat de ma
sed in ppe de app. § in quibus ubi ego v. ego dca ? et in
Ja de bi. in dco c. ut debitus ? et in bar Dz vba narrativa in
gra seu ad supplicacom ptis non sint de stilo ppo actiio vel
passiuo satis pbavi in alia cedula, nec est verum q ppa velit
pour insinuare q bns in vacat de iure sz se resignasse et talem
capellanum suum volt bene insinuare puto Item dnd est. int
vba narratoria que sed in no faciunt tam apte supplicate fiat
Et vba affirmativa que sed in faciunt Jtn no Ja An in c. no
nulli de rpt sup glo. pet. sz in casu nro ppa affirmat resignat
quia de stilo ppo alia narrat ad supplicacom partis ita opprie
no dar ult. intentum. Et bar hoc oppsse dicit q dit. enim no
et istas puto vas sue gclusiones lapus

Alleo CXX.II de proba

Clementina si summ de sen. ex. ut gdicat cle. lris loquitur quippa
de pbat glo in dca. cle. si summ gtor dicens q cle lris loquit
qn ppa narrat factum ppium z sup eo ipmis fundat intencom et sic
qn se resignasse narrat Non ob glo in dca cle lras n ei d statu

que lz aut est de fco ppo aut alieno relato ad ppiu vt pdixi et
ita intelligit glo. vt pz in pdca glo cle si sumus Et licet glo.
in pdca cle. lre dicat de morte cuiusdam expte aliq lr se extedit
voluit qz dica q morte que obuenit in curia heat hanc
relatoem ad fcm ppuz alr no poss stare illa glo. vnde Jo. cal.
in c. post cessionem. de pbar. dicebat q in narratis p papam
de fcis altius non plus stat^r qz alijs prelatis / la. ab. i dca
cle. dicit q si ppa eciam sup hijs in quibus fundat^r intencio
de fco alieno narrat. non de fco pdecessorum suorum si h^c fecit
ppo motu talis narracio pbat / facit nec eciam infert onus
pbandi in aduersarium p quo est fcu narracio alle. de pben. si
motu ppo. c. c. sr. et e. ti. c. i. romus et dca cle si sumus
de tus^u. ex lris ꝯscribit. Jo. an in rela de R. iuxl. li. vi. in q.
Item coia. clement. l. vi que magis ꝓinde dicat q narracion
in lris ppe de consignacone et de decreto pdecessorum suorum sup qbus
grcia ipa funda^r adhibe^r plena fides in iudicio et extra
sicut suis ppris absqz alia pbacone secus in alijs Instrumentis
la. ab. in dca cle lris Sz pense in dca. cle. lris subdit
sic q appaet appeat q ppa intendat ad hoc pu^n sz narrando
vel in firmando fcm ppium quo casu sibi fides adhibe^r vt hic
Secus si narret fcm ptis ut puta si ptis supplicantis alle.
de fi. instru. ex lris et ibi no. de simul. si ppa in p^o. li. vi. de
pben. si dignitates in cle. Item tex. in dca lras dicit si ppa
narrat se reseruasse vel reuocasse recepisse vel sin^a Et pense
sup 1° v 2 in^a Simil. in dca. cle. lras in pri mittit q ppa
ppo motu scribit nec emplificat q lra pplis dirigit^r
ad sacerdotes seu platos alicuius prouincie in qua scribit
ppa q collones ecciarum beneficiorum sibi reserua^t vel aliquid fecerat
vel sim^a dicit fecisse

Alle^o CXXIII

Ciuitas pessulana est despolata natorie et in sua dioces
no est aliquis locus insignis in quo ppe et despse
no est aliquis locus insignis in quo ppe et de ppse
possit hre copia peritorum licz adhuc heat Epm et cancos
et ecclias kathedrales Est tn vm q dca alim Ciuitas
quoad tpalia est incorpata et subiecta Ciuitati florencie
et Epus pessulanus q similio apt^{ca} et longeua to
consuetudine sedem retinet florencie in ecclia sce mar^e. in
campo et ibi citat subditos suos. mo velq pr se hntibus

Benen impetr ipsu a ppa contra pistorien non in sua dioc ubi
non cogitur nec in pistorien ubi non artatur sed in terra ubi
permissum est a iure tali casu sed impetrare puta in dioc
diocesis fesulana iudex dioc fesulan per impetrantem committit
vices suas cuidam abbati floren ut cognoscere possit / probatur
commissio facta in dioc fesulan tenuit quia in dioc
terra non distanti a finibus pistorien ultra dietam per c statutum
§ eo autem de rescript li vi Et licet non sit locus insignis
non tenuit quod quantum ad commissionem non videtur requiri locus
insignis sed solum quod fiat persone in dignitate constitute secundum
formam § cum vero § eo autem in dicto c statutum Et ita
in commissione predicta sunt apparet quod sit conditur / Etsi aliquid non
possit in loco debito ubi mandatur tamen in alio loco potest
ff ad hoc de testa. nam quidam de offi dele statuimus li vi
sed in dicto dioc fesulan non potest de ea cognosci quia ut presumitur
non est ibi locus insignis ubi possit copia peritorum
haberi ergo in alio loco de dicto eo cognoscetur / sed de iure
novo non est aliquid dispositum isto casu ubi in loco commissionis
non potest cognosci quod si dicat saltem ergo iure antiquo ubi dicebatur
ergo loco commissionis cognosci ergo antiquo iuri stabimus
cum non appareat contrarium iura supra In contrario est veritas
quod non tenuit dicta commissio facta in dioc floren ut de
ea possit ibi cognosci per dictum c statutum § i nullo ad tollendas
fraudes videtur per contemptum et dicatur quod in dioc fesulan
est reperire locum insignem in quo potest haberi copia peritorum
et sic cessat ratio fundans contrarium ergo sic conditur / locus
insignis quo ad mandatum istud est ille ubi dictum c statutum
sonat quod possit ibi copia peritorum haberi / sed quod ibi inveniantur
necessaria persone et equis sed cum talis locus sit
inveniri in dioc fesulan ergo ibi potest de causa cognosci
/ dicendum quod copia peritorum dicitur haberi posse non solum si commorentur
ibi reperiantur sed ibi in vicino ita ut sentit glo in dicto
c statutum / super verbo locus Et hoc comprobatur notatum per spe p 9 appos
de citatione § v sed quae loca et idem ubi de dicto in additione
Sed constat quod cognoscendo in parte ea parte dioc fesulan
quae familiare distat a civitate floren consentit

[Marginal note, right:] quantum ad hoc parte dicta commissio tenuit prout cognoscenda quod non iuris contrario dicitur quod dicta commissio fieri potuit et quod sub dicto floren cognoscere possit.

[Marginal note, right:] Locus insignis quis dicatur

vbi est copia peritorum satis de vicino sit haberi / de hoc idem est dominum
ut non supra dicto § 2. v. Secundo constat quod ex dicta vicinitate Floren.
civitatis litigantes possunt moram trahere Floren. ubi victualium
habundantia reperitur et ire ad dictam partem diocesis Fesulane
ut possunt vicinam et exinde tamen et redire Floren. pro victualibus
et ibi pasti vel primo pasti et postea ire / Nam brevi spacio
temporis expeditur causa. Item in dicta parte diocesis est strata magna
publica et hospitia sufficientia pro litigatoribus. Et si secus
diceretur esset dicendum quod judex impetitus Floren. non posset de causa
cognoscere in ecclesia sancti Galli prope portam Floren. quia locus non
est de per se insignis et quia ibi non moratur copia peritorum quod non
est pensandum cum supra possit contingere quod est aliquis locus in
civitate plus remotus ab habitatione peritorum et ab hospitiis
et victualibus quam sit ecclesia sancti Galli prope civitatem
et sic lex esset imposita verbis et non rebus [illegible] c. commissa
§ porro de cler. li. vi. Restat intelligendo concludi quod si
Floren. civitas que insignis et ibi est copia peritorum
ita vicina est et connexa diocesis Fesulane quod abundet peritorum
copia et commoditas etiam [illegible] haberi sit et sic commisso et
audiri tamen diocesis Fesulane in ea videlicet parte que ita vicina
sit quod commoditas predicta haberi possit licet ob hoc incommoditas
[illegible] commoditas que est inde Floren. pro victualibus et copia
peritorum quia constat quod judex impetitus in dicta parte [illegible]
[illegible] a finibus dicte civitatis Et causa non est per [illegible]
incommoditas [illegible] sed constat quod [illegible] civitatis Fesu-
lane ad locum vicinum Floren. ut possit non multum [illegible]
[illegible] tempore quo causa [illegible] fuerit [illegible] ad predictam [illegible] dicta
commissio [illegible] diocesis quo ad temporalia et quia litigantes [illegible]
[illegible] diocesis [illegible] ad civitatem Floren. et [illegible]
ad [illegible] Floren. Unde in facto quasi [illegible]
et [illegible] religionis attendendum est ut non supra [illegible]
[illegible] locus [illegible] insignis in quo possit peritorum
copia haberi tamen [illegible] esse attendenda et arbitrio boni
viri [illegible] esse quod litigantes in dicta diocesis Fesulane
et in dicta parte ita vicina civitati Floren. et sic
vicina et connexa possit et peritorum et victualium
copiam habere [illegible] diocesis [illegible]
ita esse [illegible] quod in Fesulan. [illegible] possit [illegible]

p dem s. in ullo. An possit commissio fi in floren. Et vi q no
pluribus rationibus p mo q leges adaptant ad ea que
sepius eueniunt non ad ea que raro / sed sepe est q inter
et dioc sunt loca insignia et copia pitor et gnalit phibitum est
ne ex illas fiat commissio vel causa audiat in vno singulari casu
non imutat l. sed firma manet. nec pcedit q dicit hoc casu no
est pmissum go stemus iuri antiquo q in mo pmissum est in gne
que pmisso in vno singulari casu non tollitur ymo talis casus
ad emendue est ordinariis ut no in si. in s. i nullo. vbi dicitur
q si ille qui impetrat in dioc extranea ppt potentiam adversarii
dicat cessasse timore no in com dioc pced. quia sufficit esta scriptu
esse et agi cor ordinario / et tn constat q res ad naturam suam finaliter
redeat cum exorbitet. Secundo quia si ponas q in dioc fessulan
non sit locus insignis et pitor copia hri non possit causa commissio
principalit no tenuit et sit si non potuit sub delegari q no tenuit
commissio pz quia locus commissionis ponderatur in omnibus casibus
dicti c. statutum saltem inter. Item no Jo. An. in dco s. i nullo
vnde in casu s. tn vs. et s. tu aut no licet ex loca ibi statuta
impetrari ut veniret ad illa. Item nec lic impetrari i loco
non insigni ut ibi pitor copia no possit hri et ut pdixi
locus commissionis est ponderandus s Jo An. et est de mete
et pticula dci c. statutum. Item rocc ille faciendo in vno loco q
in alio si non pt in casu isto maxime no pcedunt. Et pmo
facienda est hoc esse contra gnalit no de iure antiquo in illo
est spali in nrm. to. fto a ppa ut dco c. statutum de offi
dele. ut ibi no glo. et si sen sub. in hoc contra sit iura
antiqua s hec spalitas de stare in suis terminis viz q in mandatur
inquisitio si p ppam et p potentiam uel maliciam adversarii
no pt in loco exped. in quo casu no sumus / Et id. q
scribitur in dco c. statutum uel aliquid aliud et intelligi de
conformit viz q ipa mandet aliquid ex officio Secus
go in iudice impetrato p ptem qua casu alit pvidi ad
emendo ordinarium ut est d. s. dom. Et est ponderandum q tx
in dco c. statutum dicat ppt potentiam uel maliciam adversarii
et infra scripta uel alia vera l. ca intelligi in qualit parte
no sit in culpa / Sed in casu nro ps que impetravit in
tali dioc cum de fctus maxime erit notus fuit in culpa
sit impetrando et ideo sibi non subvenitur p c. statutum q
non est causa volens impetrare in dioc fessulan ut
coram ordinarium iurisdictat commissio et cognoscatur in illa

Allegatio CXIIII de appella[tionibus]

Iudex appellanti congruo loco et tempore petenti et instanti apostolos petenti nichil respondit, sed postea infra tempus iuris ipsum appellantem citavit ad apostolos recipiendos et conmunit
nunquid dominus iudex dicte appellationi detulisse videatur et quare
ut probatur in c. ab eo de app. li. vi. § illud autem, nisi expresse
dicatur et c. supra eo c. ii. et li. Quod iudex qui non tradit apostolos
requisitus eius passus postea factus non videtur intelligi dz (?) ty
tum iudex per supra hoc tamen dicta instantia requisitus dicto loco
et tempore eo pretextu denegat. At in casu nostro predicto in proposito iu
dicem expresse denegasse sed nichil respondisse, sed postea intra iuris
terminos citasse pro illis recipiendis et tradidisse et sic nec
dolose nec negligenter infra iuris terminos pretermisse quod requiritur
dicto decretali ab eo § fi. Et quantum est verius videtur quod infra terminos
iuris iudex detulisse videatur, sicut quod in moribus pretibus non potest
in ea parte nec quamvis renovare nec apostolos et maxime
refutatorios concedere Et hac licet contradicit. non enim est dubium
quod si detulisset neutrum predictorum potuisset facere iuste per tibi
in c. cum appellabatur de app. li. vi. Sed in casu premisso detu
lisse putatur quod predictum non potest probabo ... denegare apostolos
et requisitus non dare ... in iure hoc primo in cle.
quoniam de app. infra. Sed denegare apostolos est differre ut dicto
c. ab eo. Ideo si in casu nostro iudex denegavit pluries in
iure ... apparet eum detulisse et sic nec predicta facere
potuisse. Contra autem in casu predicto denegavit ... ditur
evidenter Nam si iudex requisitus respondit se daturum ullo
dicto termino statuto denegasse intelligitur ut dicto cle. quoniam nisi
si nichil respondit, quia plus est se daturum respondere licet sine
dicto termino quam nichil respondere, quia in primo casu satis patet intelligi
de termino iuris vel forte ante quem descendit a banco sed in ...
scilicet de in illo et ita expresse dicit glo. in dicto cle. quoniam
super verbo ante si et ita expresse sentit glo. in dicto cle.
ibi duos casus. addi. § quia nichil respondit vel nec ab dicto
decretali ab eo quae dicit c. ut supra debet intelligi quod expresse
denegavit, quia ut predixi fortius eum qui nichil respondit
et hoc de iure puto et ita optinuit etc.

Alleg°. C.XX.V. de testa.

Usurarius manifestus condidit testm in quo multa disposuit et etiam legata ad pias causas usuris non tn restitutis s' nc cautione prestita salt in for. de le. cta, c. queritur an valeat testm sine alia eius disppo et dicitur q non sed esse nulla et operatoz non incur na manifesta iuris est usurarum manifestum usuris non restitutis vel non prestita cautione non habere testi factionem Enim cz testatu legata et quelibet contenta in eo et quelibet eius voluntas non valet Item tri sunt modi contra probatoes per que q fuisse vel et esse manifestus usurarius probatur ut ... per ... c. quia ... de usur. li. vi. quo ad testm c. quo aut ad alias ultimas voluntates probatur per glo. fi. in dco. c. q q et per sur a alle in ea Et idem tenuit Jo. cal. in donatione sua ta mortis in sua q. que incipit Caritas constitutione tenetur. C. quo aut ad de le. ta etiam proa tangit Jo. an in dco. c. q. q. sup glo. fi. Et clarius bar. in l. licet imperatori ff. de legatis fuit etc. Et non solum in isto casu sed etiam in quocunque quem natale constiict in p dco mortuli de cesse ut q inbrty in furto vel si ipsum occidit vel filibus ut ibi c cu furtis de furt ... q. v. placuit Nec in corp illis est locus ... q a iure canii vel eius statutum ad pias causas ut scribit bar in dco l. Venio ad 3m contrarium q probatur etiam in dco. c. q q in fi. i' testa quoque, de forma prestandi cautionis ... ut esse ... alia hec omnia. vz q fiat coram eis quibus est restitutio facienda si presto sint Aut aliis qui possint eis acquirere vel eis absentibus loci ordinario aut eius vicario generali sive rectori parrochie in qua testator habitat coram aliquibus fide dignis de ipsa parrochia Aut tabellione publico de ipsius Ordinarii mandato Item si quantitas recepturum est quantitas manifesta illa dz exprimi in cautione Alioquin alia recipientis arbitrio moderanda et dz ee cautio ydonea vz per pignora vel fideiussores Hec omnia habentur in dco c. q q / venio ad 3as conclusiones que probantur per glo in c. 1. de usur li vi. et per glo in dco c. q q in v. manifeste et per glo in cle. c. ti. §. qua pena ... quo per fr. de Zemis plene in op. e. sto c. viii. Et inter alios modos est quo ad hunc casum si quis fateatur publice se usurarium et usuras restitui mandavit et forte libros rationum tradidit ut non

Nota forma cautionis prestande pro usura

gl[os]a in d[i]c[t]o c. q[uia] q[uidam]. Ex hiis q[ui]b[us] s[upra] p[ro]bat[ur] r[e]sp[on]deo ad casu[m] n[ost]r[u]m
et dico q[uod] testator de q[u]o q[ue]rit[ur] app[ar]et publicus usurarius q[uia]
s[e] publice confessus fuit cora[m] not[ari]o et testib[us] et usuras resti-
tui mandat et ordinat vo[lun]t[atem] suam p[ro]ut [con]tin[etur] in ea ut p[atet] ex tenore
caucionis et hic modus p[ro]bandi sufficiens est ut s[upra]. Ite[m] dico
q[uod] d[i]c[t]a caucio no[n] fuit sufficiens seu valida de iure quia ip[s]e caucio-
c[er]ta no[n] p[re]stita fuit q[ua]n[do] dedit testam[en]t[u]m ac decessit et ideo eius
testam[en]t[u]m et quelibet o[mn]is volu[n]tas et ultima in eo no[n] valet
ip[s]o iure ut s[upra] p[ro]batu[m] est in p[ri]ma q[uestio]ne. Ex qua aut[em] ca[us]a d[i]c[t]a
caucio p[atet] manifeste quia in ea no[n] est expressu[m] q[uod] fuit p[re]stita
cora[m] ci[vi]b[us] quib[us] est restit[uti]o facienda nec cora[m] illis q[ui] p[ro]
illis acquire[re] nec cora[m] ordinario vel suo gerente ne[c] cora[m]
p[er]sone paroch[i]e n[e]c cora[m] testib[us] de parochia in qua ip[s]e testator
habitabat. Et lic[et] fuit p[re]stita cora[m] nota[ri]o publico no[n] tamen de ma-
dato ordinarii q[uod] requirit[ur] ut in d[i]c[t]o c. q[uia] q[uidam] [et] ibi no[tat] gl[os]a.
Item no[n] fuit expressa certa quantitas usurar[um] ut requirit d[i]c[tu]m
c. q[uia] q[uidam] et s[upra]. Quia ig[itur] o[mn]ia essencialia legitime caucionis defecerunt
sine quib[us] d[i]c[t]a caucio no[n] potest subsiste[re] que a iure
certam formam h[ab]et ut s[upra] p[ro]batu[m] est / et ip[s]a caucio no[n] tenuit
et p[er] [con]seq[ue]ns n[e]c p[re]d[i]c[tu]m testam[en]t[u]m seu queuis alia volu[n]tas et in
eis [con]te[n]ta. Nec dicunt aliqui caucionem valida[m] p[ro] eo q[uod]
usurarius ypotecavit p[ro] usuris o[mn]ia bona sua tam alia
pignora vel fideiussores non requir[un]t[ur] q[uia] de p[er] se talis
caucio suffic[er]e v[idetu]r p[ro] ea que. Jo[hannes] An[dree] in d[i]c[t]o c. q[uia] q[uidam] sup[er] gl[os]a
pa[n]p[er]tas quia hoc no[n] vi[d]i. Et vidi et lego co[m]plu[res] re[s]-
p[on]d[en]t[es] p[er] Jo[hannem] An[dree] sup[er] testo cuiusdam de [...]sto p[er] q[uo]d co[n]sulunt no[n]
suffic[er]e de [con]sue[tudine] ypotheca t[ame]n bona usurarii alt[er] fuit r[e]stituc[i]o[n]i
obligata. Et s[e]c[un]d[u]m co[n]silia fuit p[er] multos doc[tores] Bononie
et s[e]c[un]d[u]m obtinuit. Dato q[uod] talis ypotheca [sub]stancialia de q[ui]b[us]
sup[ra] dic[itu]r in caucione p[re]d[i]c[t]a defecerunt et s[e]c[un]d[u]m p[ri]ma de iure p[re]missa
p[ro]ced[unt].

Allic[ati]o CXXIII de p[re]m[issis]

Quidam in tavernis publ[ic]e p[er] p[er]petuam in p[ar]rochia s[an]c[t]i Sy[mo]nis mo-
nis in articulo mortis [con]stitutus putaba[tur] et q[ui]dam
heretica nocti[n]a que morarent[ur] firmabat p[ro] salute a[n]i[m]e
sue et hoc ca[us]a notam p[ro]curaret ad quendam p[ro]fessu[m]
ordinis de observancie requires ut veniret ad d[i]c[tu]m i[n]far-
mu[m] et ad ministr[ar]et eukaristiam / Qui [nolu]it h[ic] no[n] posse

sine speciali licentia parochialis sacerdotis que mihi videtur
licentiam concessam pro praedicando tunc alicubi antequam se absen-
taret cum magis verbis verbi verbis nec religiosus eucharistia de eo
tractatum ministravit / Et hoc omnia praefata parochiali indicata
non noluerat et tacuerunt et nulla similiter scilicet reputat
committitur an dictus religiosus excusetur a pena cle. i. de penis
Et videtur quod dicta quaestio non sit dubia Nam in illa materia
sic asserunt nec vero se gravant vel vicario unde paradut
hospitio quia rebus sit se habentibus sine dolo et per veras
confessiones presumo Et si quis tertius de pertinentibus dictum reli-
giosum accusare vellet vel in casu aliquo exceptionis
excommunicationis obiceret non audiretur probans solum religiosum
admisisse dictum sacramentum et tractans facto parochia aliena
quia potuit esse quod habuit licentiam debitum vel tacite
religiosus tamen de licentia fidem fecit quod quasi esset de sacerdote
parochiali acceptante ista probantur per non sumo et alias
in c. super his de accusationibus quia dicit quod accusatus a tali
de perjurio probando quod primisit se solvere pecunias etc. de in tali
casum lapsum non nisi per verum licet non appareat de
solutione Sed ponatur fortius quod presbyter parochialis dubi-
tat hoc in querelam et neget se concessisse licentiam.
/ Adhuc videtur quod dictus religiosus excusetur a dicta
excommunicatione / ratio quia credulitas non levis vel te-
meraria sed quoniam et probabilis a sua gradu et illa
excusat a dolo et culpa et per quas a pena de sen.
ex. cum voluntate istud principium de sen. ex. magistrum
cum sua glo. xx. ii. q. iii. sententia cum si. Examinan-
do an hoc fuit probabilis vel quoniam an levis vel
temeraria Et videtur quod probabilis vel quoniam ita probabilis
dicitur credulitas quando aliquid dicitur a bonis ut nota glo.
in dicto c. inquisitionem Et levis dicitur quando a levibus
personis dicitur ut nota glo. alia in dicto c. inquisitionem Item
credulitas non est probabilis vel facilis in judicio quia
in prejudicium pertinet credere non debet Et dicitur sicut
1 est meritum est facilis et probabilis credulitas
hoc nota xx iii. q. iii. sententia et idem glo. in c.
Si quis vero lxxx vi. di. sed tamen aut per credulitatem

credulitas
quadruplex

nccam sit alteri preiudicium et tunc non permittitur facilis credulitas
aut non sit preiudicium et tunc facilis credulitas tollatur / sicut
no. gl. xxiii. q. iii. c. mag. / Redu'do hoc ad propositum appz q
in casu thematis premissis dicta credulitas fuit probabilis et tolle
rabilis ex omnibus premissis causis / primo quia audiuit a quo
matrona et honesta. xv. vii. di. nobilissima et que honesto
ciuitatis et pro consorcio separata erat zalitus que ad officium
suum pertinet facilius creditur de fugi. fin. / Secundo quia hec
matrona non reputabat mala sed bona / bonum apparens est
si sacerdos parochialis se absentans concedit alteri licenciam facere
id quod ipse facere non potest Tercio quia hic religiosus non erat
iudex. nec ex ista credulitate debat fieri dampnum sed erat ex iudi
cio Quarto nec per hanc credulitatem non fiebat preiudicium
alicui saltem graue / leue enim preiudicium est ministrare cui
cumque eucharistiam Et in istis que sunt fere penitus talis
facilius permittitur credulitas ut est no. quia in hiis non possunt
quis calumpniari Verue enim probabilis causa potuit hunc religio-
sum mouere ad supplicandum ex predicta matrona sibi loquente
cum ex hoc nullum emolimentum haberet forte suam et mouentis
mouentis animas quantum in se decipiebat de oblat. dud. ii.
Nemo enim putandus est maleficium commisisse quo alius
usus est et non ipse ut dicit glo. de crato institutis
Et tunc res ipsa festinacionem requirebat in momento temporis nec
locus nec tempus patiebatur deliberandi consilium, quo casu etiam
laicus siue superioris auctoritate clericum in fuga constitutum tamen re
aliena per inimicum de tunc siue metu contricionis ut no. de
rudi. cum non ab homine Si ergo talis tempus penuria excusat
laicum a sum communione que fit in enim qui manus iniecit
in clericum fortius excusare debet religiosum qui propriam comunicare
in fuga vite insistit eucharistiam ne careret ea ac cum pericu-
latur ad eam sed propter rebus temporalibus de penitus ex
insimitatis / vel predicta bar. hanc materiam collegit i. l.
capiunt sine dolo nec alia per dicens Aut credulitas
est probabilis aut temeraria Si est probabilis puta quia
credit a communi opinione vel fama / vel quia credit dicto hominis
fide digni vel a dicto plurium personarum / et tunc talis credu
litas excusat in dolum ff. de leu. hi. l. paul. § 1. et ad
marcel. l. ii. z l. mulier qui. § mulier l. mir de adult.

et. l. quod quidam § quod ff. de aqui. qs. di. Si vero credulitas cum tm me
rauia est non pacis quia actus mens non tangit casum uestrum sed apparet
secundum eum quod credulitas probabilis comparat credentem Et apparet quia
est probabilis que procedit a tot. apr. vel a fama vel a dicto fide
digne persone ut fuit in casu isto Et sic apparet istum non ligari
excomme que non intendit ligare innocentes tum sic mediciua
peccati de sen. ex. c. i. li. vi. potissime cum ex. cum metu apparet
tua voluntate et proposito malefacta distinguantur de sen. ex. cum
voluntate

Alle. C.lxxvii. de graviss. pben.

Primo queritur utrum valeat deputatio executorum beneficialium in qua dicto posito quod valuit nunquam fuit intimatue sub
executori qualiter renovata erit per tres plus tradita potuit
impetrante tradi plus possessorem. Tertio numquid traditio possessionis
facta per eum sub executorem non obstante renovatione tam possessor
possessionem amisit et tum ipse tenuit, etiam post visus fuit
sua possessione orinarto numquid ipse missus per sub executo
rem cadit a iure suo si quod habebat in dicto canonice et prebenda.
Item quod ipsi canonicus et prebenda vacaverunt ab eo ipso iure dicto posito
quod cadit a iure suo ita quod ex ea tam vacantia ipso facto nunquam
resignatio facta de illis per eum in curia et vacatio iure incum
pabitur. Item quod curia dum ipse ex. expiravit ita quod ex curia vacare
dicantur/ Dicto posito quod expiravit et ex curia vacavit
numquid possit is ad quem spectat collatio conferre dictis canonice
et prebenda non facta prius declaratione per iudicem quod petentes ex missi
per executorem incidit dictam penam privationis ut quod vacat
ex dictis causis Ad primum dico quod talis deputatio executorum
non tenuit de iure, et facta a deputato in qua fuit nulla
ipso iure facta ab eo qui iurisdictionem non habebat nec recipit
sub deduc. talis deputatione, sive enim subexecutores erunt
iudices sive patres sive defensores sive executores sive
tutores non tenuit dicta talis commisse pars non alii erunt
sub executores hoc est oppressum in c. ad hoc de rp. li. et ff.
de procur. l. ii. ff. de testa. tuto. l. mil. iustit. de lega. § tutor
de arbitris c. i. notavit et hoc non glo. in c. i. ii. Ro. de procur. li. vi.
Ad secundum dico quod non valuit traditio possessionis cum esset
renovata per tres tradita etiam si tenuisset quod vires non
fuit commisse in tanto vel simpliciter sed donec duxit renovandas
Adveniente quo renovatione cessat per tres commissa et incipiunt

Violentia quomodo committitur

ad intimatio dicte renovationis fuit facta ipsi se nominante. Illis autem
quibus commissio facta fuit in genere si non expedit quia si non possent
et eam ipsi facta fuit ei qui tradidit possessionem predictam
ergo nulla dubitatio. Ad tertium dico quod verus possessor possessionem suam
non amisit per dictam ingressionem. Casus est C. eodem titulo l. cum quis
l. vel si per vim aut alio l. fi. ubi hoc expressum notatur cum appareat
expulsus non supplicatus fuit se posse repellere ergo possessionem
quam ante habuit adhuc retinet. Ad quartum dico quod sic
et hoc probatur de probatione eum qui li. in [illegible] rp. licet glo. ibi
videatur sentire contra illo. quod non habeat locum nisi in violento. Et
idem tenet Jo. An. super dicta glo. idem videtur sentire [illegible]
de cler. [illegible] Arch. ut recitat Jo. An. super dicta glo. intelligit vio
lentiam eo ipso quod sine auctoritate judicis vel executoris ingreditur
Cum ergo [illegible] periculosior [illegible] illi est licitum administrare in probatione
[illegible] sibi assignetur ab illo qui assignare possit ut non sumo et
hosti. in c. proposuit de conf. preben. in prin. ergo [illegible] ipsum Archi. fuit
administrat. dicitur violentus adhuc quod non per summo et compos
in c. michi. de cler. Et sic bene concluditur ex [illegible] in c. eo qui
[illegible] hoc ut dixi moraliter. Et si dicant illi violente quod aucto
ritate propria [illegible] hoc etiam probatur insuper in l. [illegible] a sue temeritatis infre
netur non dicit a sua violentia. Prout ergo hic audacia
apprehendit possessionem propria auctoritate et sic ponatur ut in c. [illegible] tercio
precedentis quod possessio capiatur auctoritate propria vivo possessore seu
contradicente statim apparet de violentia. Et si possessionem vacuam
apprehendit tunc possit forsan dubitari et ita puto glo. Jo.
An. intelligi. Non enim dubium quod ei possessori contra eius vo
luntatem et quo invito et contradicente alius cepit possessionem
propria auctoritate competit interdictum unde vi. In quo tamen duo sunt
[illegible] possessio et spoliatio. Bal. enim dicit [illegible] possessionem
incubuit pacifice si alius propria auctoritate ipsam possessionem
ingrediatur possessore presente et contradicente licet enim possessor po
tuisset vim vi repellere licite et retinere possessionem tamen hoc
non requiritur ut competat interdictum [illegible]
in [illegible] datur etiam ei qui non accedit ad possessionem quia dubitat
se posse repelli. Possessio enim animo amittitur et retinetur
et tamen talis amissio que culpa alterius provenit dicitur
illa cum culpa hoc fit violentia et spoliatio competit
interdictum. Concluditur ergo quod ex quo presente et invito et
contradicente possessore alius ingreditur possessionem violentia

dicitur illata Et sic locum pena c. cum qui de preben. li. vi. Et ipso
iure amittit omne ius quod habebat ingrediens Et sic predicti
craytus et prebenda ipso facto vacavit per dictum violentum ingressum
Nec predictis obstantibus quod dictus possessor non dimisit possessionem
quia licet dimiserit possessionem tamen quod eam passus est
violentiam et turbationem et vi pulsus erat in possessione licet a
non spoliatus est et turbatus propter quam tedium turbationis datur
tedialis possessio ut tedio affectus veniat rursum ut lex
non quod quin iste ergo talis dicitur violentus qui propria auctoritate
possessionem apprehendit ut dicit textus in c. eum qui in scripto predicto
Sed hic occurrit examinare an dictus ingressus incidit dictam
penam pro eo quod ipse sine propria pertinentem qualem dictam possessionem
apprehendit Et videtur quod sic quia pertinens qualis non intelligitur
datus ad illicita de offi. vica. cum in qualibet li. vi. Et potest
esse principalis pretendens ignorantiam facti que excusat ut
c. ult. de iuris ignorantia de re iud. li. vi. Et hoc est verum
nisi ex post facto apparuisset ut tacite ratum habuit pertinentem
de sen. ex. cum quibus li. vi. vel sufficit si probat pertinentem suum
dicta possessione uti vel eius vigore primum possessorem mole-
stare et non prohibuit de sen. ex. cum quibus li. vi. Vel sufficit
si scivit pertinentem suum dicta possessione non dubium Item
si primus possessor dum vel notorie erat in possessione presumpto
est quod ipse sciret ut no. ex de. p. in toto l. si tutor ubi
dicit glossa dicit ut publice scientia facit ff. de iur. et fac. igno.
l. regula § sed facti posito quod a principio nescivisset si postea
scivit vel scire potuit et non recessit a turbatione vel nec
pertinentem prohibuit quem scivit per turbationem sic locum pene ymo
facti ignorantia non excusaret Nam licet excusaret a pena
criminali quia excusaret a delicto quod requirit dolum non tamen
tamen propter culpam privatur ut ius est ff vi bo. rap. l. in
§ hac actione Sed hoc ius quod loquitur de eo quod propria
temeritate apprehendit possessionem seu turbat possessorem ne
requirit ergo sufficit scire Sed posito quod dictus [illegible] non vincit
primum [illegible] propter dolum [illegible] ipsum esse turbatorem possessionis
dolosum Nam ad hoc ut quis propter iustum titulum [illegible]
oportet quod statim [illegible] quod statim quod ipse recognosceret iniustitiam

tib; a vac[ante] sic dz de psste ut ff de d adult tu mastu p. de
polliam et de pben. c. bnfi[a] li. vi. Si go d tus duo p den
fuit t ul sar potuit at plui no tsficutu fuit glitn gz
appz culpa qua sequi dz pena Nam is qui volt alicuius
possioz apphendere vigore alicuius sine dz diligent inquir
quis sit possor et cu sua titulo cest neglexit puict
ut deca l. meminit Ista em neglientia i no nestigando
possore est puenda ut i pz Eodem mo negl[i]a fuit
eiusdem dni qui pt sinis possoz aliquis turbabat ul
ipa aucte possionem cepat bnfici et non curat h[oc] velle
scire dz puniri. Ad qntu dico q expirat dcu tp[us] et
vacatur curia p vincu collacion de elec cu vnitonicy
Ad sextu dico q pt si collo dcu bnfici alia dilatione
no sta. nec est nece q pmo apte judiciu ulli ul pua
ipso jure intente. Cu em ipa l. h[oc] fit no est nece
q h[oc] petat a judice tex est in l. quo sub c[on]dicione de c[on]di.
insti. Nec. ob. lex fil[iu]s pt[er]ito d' in insto te qz n[on] ibi est
nece q testim pua dicitur nullu. s[ed] sufficit si agetur pot
his racio appo[ne]re de testo inadent s q[ue]rent de mult te
casus est expssus de ex judi. l. i. Et inca qsto vid[etu]r
tm[en] at q gl[os]a sup u insto inpc[ ]to i c ymissa de elec
li. vi. que dicit q statim elapso anno sub pena puatius
vor prolis ecclie debebat ad sacdo[t]iu pmovi / pt
eam alte q[ue]st[io] non vacato possore. Et lz tremius
dicat possore titulo suo declar illu puatu tame
g[e]n[er]aliter d[icitu]r s[er]vari Et lu. ab. dicit q tunc sint supior si s[un]t
qsu[e]t[u]do absq; alia citatione p ea q[ue] scripsit jo. an. p[er]
hosti de insti. i utg. c. y. in gl[os]a mag i s[ecund]o et p[er] si[mi]l[iter] i[m]mo
et host de ecpt vel h[oc] tu gl[os]a mag tca medium vbi
expressim pz Et facit ad h[oc] q scribit jo. an. in adic
spec de appel. sup r[ubri]ca ubi dicit q nulli dubiu q
acquirat dilatio q appans fuit impeditus i p[ri]mo anno
sacerdo appomo vt sic appoint apo sui q pctr sm
annu Tame qsulcius dicit esse q se no implicz
in illo judicio fraat sm ou de mag c. si et q
glo pen. Et bene facit sm b. ibi alle de c[on]di. insti
q[ua]e sub c[on]dicione s. si. qua sup[er] alle ibi pmittendo

No[ta] d[e]cla[ra]c[i]o[n]e[m] si[mi]l[ite]r ad h[oc] q[uo]d [com]peteat s[ecundu]m st[atu]t[u]m

ma dato uolz licet adire videt mandatum a priore impensa
agrediat[ur] q[uia] p[er] eu[m] p[ro]cedat appi[n]mus p[ro]ue et si obiciat[ur]
cursus fatalium respondebit[ur] de ea[dem] d[omi]n[um] cursu[m] impedientes
Et ad c. s[ecundu]m q[uod] p[er] q[uam] no. alle. videt[ur] q[uod] hic loq[ui]tur de lite
inchoata p[ro]sequenda salt[em] p[er] appe[llatio]nem ibi de lite noua
aggredienda requir[itur] de[le]ga[ti]o remittit ad ea que
scripsit in c. p[ro]hibuimus infra alle. ista quoq[ue] in p[re]allegato c[apitulo]
ferat[ur] beneficium vacans p[ro]nunciatum et si opponat[ur] de
p[ri]uato replicabit[ur] de iniusta p[ri]uatione Et beneficiatus ff
de bo. pos. tenet ta. si p[ro]petius omnino exe. quas vide ibi
in vl. glo. et facit ad p[ro]positum facit c. p[ro]hibuimus de ele[ctione]
li. vi. q[uod] ex p[ro]cesse dicit q[uod] s[er]uit s[ente]ntias ipso iure platas
de quibus cesset beneficia libere [con]ferat[ur] et gla. ibi oppo-
bona [con]tra[dic]tores sunt ipso iure confiscata tunc apprehendi
non potest nisi scripsadat declaratio Item vi[de] q[uod] fac[it] ea que
scribit Jo. an. pp. arch. in dicto c. p[ro]hibuimus sup[er] v[erbo] referat[ur]
Et ibi arch. ut alius intellig[it] facit q[uod] ip[s]e no. spe-
de sen. ex. §. i. in fi. ubi ipse loquitur sp[eci]ali[ter] ex quo
sua s[ente]ntia lata est sup[er] aliquo crimine platis potissima
spolia beneficiorum que sub ipso ltz ea tunc sunt vacato
et sup[er] h[oc] s[ente]ntia tenet eum tamen sup[er] notorio lata
clerici tunc ad quos electio spectat non eligunt s[ente]ntie
superioris licent alium aut nisi eo sunt vacato anno
to p[er] s[ente]ntiam de positionis seu p[er]petue amotionis immitt
tunc adno. p[er] primo de ac. qualiter n. i. glo. s[ecundu]m agit
p[ro]b. si. et

Alle. C.xx.viij. de pba sig.

Promissum fuit ex re sua q[uod] capitaneus possit
teneat[ur] et debeat cognoscere et pacem de iure ac
de facto p[ro]ut et sicut valuit de [com]munitatibus et q[ui]b[us]
[com]munitatum ex facto ac ab initio rei et sup[er] quodlibet
[con]tinuat in [com]munitate modo i[n]mixtum imperium et q[uod] ad
p[re]sens sunt vi[de] C. de iu[dici]is no. temerie de iure et operatione
non inermisse p[ro]cessum q[ui] iudex sup[er] cause tota [con]de-
ducto no[n] ha[be]nt potestatem p[er] ministros p[ar]ciendi. p[ro]ut
posset [et] p[ro]b[are] possit ut enim sint nullus qui iudicia
tenerit [con]stabilibus sunt vz p[er]sona auctores l. i.
ff. de diuar. et c. p[ro]x[imo] Et si ad iudicis officium
no[n] p[ro]statu[m] n[is]i ni[si] in eis temporibus quo illos

vt in r.ª que a fin. de re iur. li. vi. no ob arbitru
attributu capitaneo pcedendi sup pdcis opassibus
p vbba posita in prisione ibi dicu dicat possit tenea
et debeat cognosce pcedi condemnare et absolvere tam de facto
put voluit et repertos culpabiles condempnare put vo
luit inspecta condicione psone et qualitate delicti quia vbu
voluit sola pmissione gsa vt importare voluntatem
absolutam excepta fraude et dolo ut l. fidei commissi
§ quisquis de le. iii. et l. conditor § fi. ff. mandati tamen
hoc non videtur spaliter sed put inspectio bina vbu
quamvis admittat pudicium gdenti sed put contra
prudicium cui sen iure alterius psone leponem ispaigi
ad voluntatem cum submissam et ius alterius non
ledentem quia sub voluntate tali non contineretur gassio in
qua nec ius alterius enormiter lederetur ff de mili test.
l. i. contra l. in fraude et l. cum filius c. ti. C. de pac
tis l. iii. adh. et quod ibi no. de inoff. test. l. si quis in pri.
et ff. de bo. li. l. si libertus et quod no. de off. de le
gato vt ob illud vbu tam de facto quia per hoc intelliga
tur non iudiciari agere pt. l. no cont. l. quod ff. i qualis
quamcumque plena et generalis ptate attributione sub
auditur dicu tamen ne quod turpe neque illicitum ne quod iuris
pholitum fiat ut palle l. i. de mili. test. contra l. de
talem et l. in fraudem et l. cum filius et l. si a milite
§. i. et ii. e ti. et ff. quod quisque iuris l. iii. § si pater
§. absque de fruct. C. et l. si pt. 2 dicam l. si quis in
pri. C. de in offi. test. cum pi. absurdus enim 2 primus
intellectus semper est evitandus etiam sua de viri
bus l. sive opus § illud de opeal. tu ff. de legi.
l. benignius. et l. ambigua Sed absurdu est
si vba l. intelligi vt inde innumerabilia oriantur odia.
vnde iura nascuntur Nec ab re dicitur quod 9assio ar
bitrii opatur sup electione non pcedendi licet non
opetur sup dispositione vt no. Jo. And. in c. excepe
de vbo sig. Et quod pcedi p inquisitionem in crimibus non
gassit a iure commit solum pcedi modum quia hic continet
negativum pt quia i in mo commit opatione iuris agendi
et ius plurimum pcedendi in iudicium dividendi quos ad
psonam deducendam. et sic exceptionem 2 pemptoriam

intentionis quas admodum in iudicium deducendis suis probationibus competebat tunc
operatur sive persone ratione quantum peremptoria sunt agendi et sui in
iudicium deducendi ipso tunc hinc agentis qua quia ad eum lib
sit venus ut l. licet corpus § competit ff. si servitus vendicetur. Sed a-
deo est quod sententia nulla que continet repugnantiam et iuris errorem appositum
et hoc ea ratione que primo premittit dominum Io. condempnatum dolo de-
induxisse ad transferendum secundum super iure dicto competentium ex testo
et hereditate testatoris dicti et per quos eandem super quantitate depositi quam
tenebatur dictus Io. heredi dicti predicti. Ex quo sequebatur transactionem
nullam fuisse probatum cum non presupponatur passum fuisse a tedium
ff. de condi. inde. l. in summa in prin. v. si autem emendens et
C. de in integrum re. l. de tutela et quod ibi no. de transac. l.
sub pretextu cum sententia nostra deinde in dictum condempnare publicum publi-
cae ex dicta transac. constituti dicto Io. in qua parte presupponitur transactionem
dimisisse et per quos contradictio implicatur ergo sententia nulla ut l. ubi
repugnantia de re iu. li. vi. et bartolus et probatur de pro. sententia Ex quo
sequitur quod executio fuit iniusta et quod debet retractari. C. de execu-
re iudi. l. minimis ff. de eviet. l. si minor § i. et quod ibi
no. ff. l. i. Et posito quod dicta sententia veniret executioni contra dominum
Io. in eo in quo ipsum condempnavit scilicet in mediate rerum et pecunie
dicte hereditatis existentium in Civitate Florentie non plus repperit et ex.

Consilium CXXIX de [illegible]

Primo quaeritur utrumque mulier dicatur plene professa in mona-
sterio quod tempore ingressus omnia bona sua transmeavit in monasterium. Secundo
ut in monasterium portata quod fuit plena professa et bona sua fuerint in monasterium
translata utrum per tria post uxorem bonorum dicte mulieris de quibus
dixi ff. l. l. [illegible] succedere debeat translata fuit in dictum
monasterium per dictum ingressum. Tertio utrumque dictum compromissum lau-
dum et approbatio et emologatio remissio et remittio. et
... fiat inter maritum et uxorem absente marito ne dictum
... bonorum petere possit. Pro quarum declaratione in quibus
arguitur ad utramque partem et contendatur. Ad primam arguitur quod
non fuit plene professa et per bona non translata in mona-
sterium. Nam in ingressu dicta mulier non remittitur bonis nec illa
obtulit quod per ... illa fecit tacitam professionem. Et hoc est apposita
... ut no. ... consuluit ubi mulier que vestibus albis
mutavit habitum et de manu presbyteri velamen assumpsit
... non [illegible] nec super altare professa est
videtur potuisse contrahere matrimonium. Item ista mulier fecit simpliciter
professionem non professionem et simplex professio differt a mo-
nachatu et minus est quam monachatus nam simplex professio

sit mo' offero me et mea tali ecclesie pu'itto v' tali abbati et successori
obedienciam ut gn'sus / Monachatus ante non sit nisi p'fiteat' r'lam et
renunciet seculo et pompis eius de sta. mo. ciu ad mon' ista dic't spec'
in ti. de re. §. 1. v' que s'o ante simp'x. Item p'missio obediencie non
sufficit ad p'fessionem tu' cum p'latos obedie'ntes present. de maio' et
obe. ib'ce et no' simo et hosti' in d'co. c. consuluit r'gul' in spe
de sta. mo. xxx1. querit de eo qui dicit se p'fite' et p'mittit tm obe
dienciam nil dicendo de casti'te nec de p'pii renunciac'e. an talis p'missio
faciat professionem et dicit item dixisse q' non / q' obediencia sine casti'te
et carencia p'prii esse p't ut p'z in fr'ibus sancte Marie in qua milites
illius ordinis sunt sub obe'ia sui maioris et tn' viuunt cu' uxore
et p'prio. Item simo. in c. porrectus dicit q' si mil' cum tenuit p'pet'ue
statum castitatis et castitatem s'uare teneat' no' tn' est p'fessa n'c de
foro ecc'e. Cu' g' p'dcta mil' no' renunciauit p'prys sed simp'r se
obtulit mon' et obed'iam promisit no' dz p'pea p'fessa censeri
s' simp'x oblata vel conu'sa Item in for' p'fessionis non ponit
spe de regu. §. 1. i' p'n mss'a forma ubi ponit expresse de inm'o.
p'prii que forma in d'co oblac'e no' fuit s'uata g' no' fuit uera
p'fessio Ad s'cdam q' cuius q' d'cu' ecia p's bonorum i' qua si' l d'cum
l. municipalem succedit vir uxori non fuit in d'cm mon' p'latum
p' d'cm ingressum Nam et si verum sit q' in transitu p'sone transeat
bona ipso iure hoc verum est quatuo ipse ex p'sens h'z et cu' sp'i'ut
et p'mitt'r no' quatu' respiciunt alium / Unde dec'ditur in dicto
transitu intelligi' detulisse ba' cu' sua hoc est condic'onata si vir
s'ped at / sicut s' s'puixit quo casu sibi non inten'debat p'iudi
care in tercia p'te que sibi desferebat' p' l. municipalem Nec
ob. bona cessa a viro Nam ad bonorum concessa p'pter
nupcias non p'q'nt bona nisi quatu' p' p'ona uxoris respiciunt
et p'mitt' Non quatu' viros respiciunt quia p't q' p't gessa
effectum manda'i / et q' h'c est aliud a concess'o / Unde no' veni
non nisi' aliud Nam disposic'o circa p'sona vel circa vinctum
p'sonale positiue vel p'uatiue no' porrigit' circa res seu
realia vincula nisi solu' quatu' unu' no' poss'z sub sist'e sine
alio q'te s'at ad h'c q' d'ca mil' p' d'cm ingressu' desunt esse
uxor d'ci viri quia quo ad titulum durat uxor usq' ad
mortem n'alem xxx y. q. v. mt' dimortui et p'pou' q. 1.
desponsatam / et sufficit verba statuti ut s'orciant' effectum / cum
est dic'a q' tpe' mort' uxor erat / q' null' titulus durabat
q'a statutum vi' sicut' in ca' p'stom vi' cas) in l. dco nobis &c.
de cop' et cle' §. na et nuutue ubi alte gingu'd c'spent
ad illegitimos ... rec' suas recipit quas p' dote vel
an nupcias donac' p'stitat / h'c tm' mo' luci' non' c'p'git'
ab eo qui solitariam vitam elegit qd' debuit l tunc uel.

ex pacto pro casu mortis exigere de bonis uxoris vigore dicti l.
municipalis pro dicto ingressum potius exigere ad 3am q. q. p. n.
compromissum nec laudum nec fraus vel alia predicta obstaent viro
quominus possit petere dictam 3am vigore dicti statuti
ratio est quia talia verba generalia non possunt excludere tam successionem
Nam ex illa in bonis eius non possunt in competere aliquid
iuris / sed quod eum competeret post mortem eius sed tempore quo non
sunt amplius sua bona et sic fraus excepta per verba
de quibus s. non possunt trahi ad dictam successionem sed nec per
vel fraus sed de non succedendo ut in c. quamvis de pactis
li. vi. cum concor. nec prodest isto casu iuramentum quia iuramentum non
ampliat vel extendit contractum contentum in eo et se
in plus non extendit / unde si contractus predicta non includit
tam successionis [illegible] nec iuramentum super illis appositum iuramentum enim habet
instar confirmationis de confir. uti. pro to. In contrarium arguitur ad
pa. q. et dico quod dicta mulier fuit plene professa et bona sua in mon.
translata. Et hoc sic ostenditur ad veram et plenam professionem et ad
integram translationem in mon. pervenitur aut expresse aut tacite
aut in genere aut in specie Et omnibus predictis modis sic ostenditur
quod mulier de qua queritur fuit vere et plene professa Et incipiendo
primo in professione scilicet expresse patet quod fuit professa Nam per
verba dedicationis apparet Nam impetravit a viro licentiam
profitendi et ad religionem transeundi et demum ad religionem
transivit et habitum religionis assumpsit et in manibus abbatisse pro-
misit et obligavit disciplinae regulari et cum reverentia et devo-
tione debita flexis genibus obtulit se omnipotenti deo et insti-
tutionibus regule [illegible] abbatisse recipiente pro se et successoribus
suis et promisit stabilitatem perpetuam Et eam abbas cum officiis
et orationibus consuetis [illegible] induit habitu religionis
[illegible] per que verba apparet professionem expressam et per ea
intelligitur dicta mulier tria substantialia religionis promisisse paupertatem castitatem
et obedientiam de sta. re. c. cum ad mon. de duobus castitate
et obedientia patet expressis verbis de tertio scilicet paupertate et propri-
etatis abdicatione expressa et generalitate et [illegible] insti-
tutione resultat nec requiritur huius abdicationis expressio Unde
extra in c. vidua xx. q. i. dicit vidua que se religionis
propositum obtinere voluit sacerdoti vel ministro ad quem ipsa venit
[illegible] professionem faciat a se aut signis aut [illegible]
[illegible] se propositum religionis velle [illegible]
[illegible] verbo [illegible] pro verbo professionis ut dicit [illegible]
[illegible] sua [illegible] xix q. iii. [illegible]

vide modum professionis expresse

c. ta 2 q. si qua mulier sine auctoritate viri dicit hic ipso bona sua
sua obtulisse quod monachus est fecundus si prius castitatis votum fit
Item ista sunt verba commoda professioni valens ca. vinc.
de deo sine ? ? ? salvac. xix q. iii. nullus
ubi textus loquendo de voto et expressa professione utitur hic verbo
professio virginitatis xx q. i. c. i. Item utitur verbo sub regulari di-
sciplina ca. ta 2 q. audistis Item utitur verbo vidimus
professo e q. quis Item glo. in c. ut lex continentie dicit quod
omnes quisque qui transit ad ecclesiam intelligitur renunciasse proprio
secus si transit ad secularem ad quam glo. remittit ?per de regu.
§ i. ? verum Item si quis dat se alicui hospitali nulla
de bonis habita mentione dicit ?spe de statu regule § i. v.
xxiii ff quod illi hospitalibus sive ?po venit ex sua regula
vel cessione ipse sine ?o venit et decidit bona sua hospitali
contulisse alle. xii. q. i. illi qui vero aut non venit in paupertate
sed tamen clericis secularis ?tur non videtur contulisse bona in mo-
nasterium patet retinet bona ?ebem ?ipse enim fertur recepte
a monasterio quod ingreditur percipit vinum odorem a vase vini di. q.
contra de pe. di. que contra de pe. di. ut hec ratio ?
go potest nulle causa fuit in monasterio ubi non utitur ingressi-
?a bona sua dedisse videtur Et ?pe in ti. de regu. v. 3 i.
Responsio contra illorum qui dicunt quod eo ipso quod quis obedientiam pro-
mittit et habitum assumit intelligitur renunciasse bonis si-
cut religio sine bonis venit all. in ar. ff de re pub.
l. fi. § et m. sup. deo v. remittit ad ea que scripsit q
c. ut vo. in glo. Nec istud dicenti e patet quod primo et
hosti. contra ?per ubi supra di. si 7. primo et hosti. quod non suffi-
sola professio promissio obedientie seu si promittat obedientiam
monachalem puta quod sue renunciat voluntati et in
omnibus subiciat se abbati xxii. q. i non dicit et t
nolo tu bona professionis et quod est intellexit ?pe. i. de v.
alle non contra eius intendit § a m. iii v bus domini decimas
supra promissio plene continentie et obedientie monachalis
et appiens omnia que ad votum et expressa professionem requiruntur
go fuit plene professa Archi. dicit quod professio est de reli-
gionis solempnis promissio in qua promissione veniat
substantia religionis. Unde notis omnibus quibus in pura
abbatis recipientis reddit monachum et in forma status
professus est vel ista non glo. in c. porrectum de regu. In
idem est si reddet alicui religioni quod prestat qui cum ut
non i firmate et c. ti. consuluit ista non § a m. in?

ut porrem de regu. stem primitte obedi. ac monachalez est
idem q. professa sit primo et sic in dco c. porrem. i. pri. ste. v. la
buda est approbata de iure can. et est notoria et eius ignorantia
non excusat ut no. primo in c. dudu de qu. quinq. et in
ipsa gla pone forma professionis et qui sub illa profitetur plene
professus est. Ego enim promitto stabilitatem meam conversionem morum
meorum et obedientiam secundum regulam sancti benedicti coram deo et sanctis
in congregatione cantat coram deo et sanctis eius et in presentia
dni N. abbatis talis monasterii et aliis fratribus que professio scripta
ut premittitur in papiro quam legit ut missa completa super primum
ad altare quam ex missa et postea cantatur quam a profitente
rogato. Postquam talis professus dicitur et est vere et expresse
professus et tamen in dicta forma nulla fit mentio de duabus
substantialibus regule stem dico de professione tacita sub quemcumque
modum ista intra apparet vere et plene professa. Ita si quis
intrat religionem mendicantium ubi necesse est stare per
annum ante professionem faciat si completo anno non vult
ibi profiteri potest redire in seculum quia non est obligatus religioni
generali in genere hoc est expresse ut in c. non solum de regula li. vi.
nisi seculum [illegible] voluit animo [illegible] et hoc tamen non
presumitur nisi clara probatione vel competentibus iudiciis evidentibus
ut ibi dicit textus et iudicia autem sunt sicut glo. i. si in ipso
ingressu beneficio seu renunciavit vel de bonis suis dispo-
suit vel pluribus modis quibus temporibus sed possunt mediatores
impedire quod ad seculum redeat sed non possunt impedire ut ad
aliam religionem transeant imo possunt cogere ut ad aliam
religionem transeat si ibi non vult remanere. Sed eciam vero
mulier petivit a viro licentiam profitendi an ingressum
et obtinuit et se ad mundia abstinere et castitatem promisit
et ipsa coram multis asseruit expresse tamen i. petendo de licentia
quia in ipso ingressu quod intendebat vitam mutare et
seculum fugere et sub regulari disciplina deo famulari. Patet inductive
imo per assertionem manifestam quod voluit vitam mutare
et sic religionem saltem in genere se obligavit et cogi potest
ad aliquam religionem transire tamen plus bonus imo plus dicunt
quod si quis intrat religionem et in ipso ingressu simpliciter renunciat
beneficio et non protestatur expresse non intendit ad mittere
[illegible] cum vite voluisse mutare. ita. no. Jo. an. in c.
non solum de regul. li. vi. Et si dicitur quod de ea quis
intrat monasterium presumitur pro religione xix. q. i. qui bona

ff de reli. et supra fuit p[r]o ista a[uctorita]s spe[cia]l de sta[tu] reli. c.
xxiij. Unde is qui stetit p[er] annu[m] no[n] plat[u]s q[ui]a intruaire
unde lapsus anni obligat eu[m] religioni in decr[etali] c. no[n]
sola ... ille cu[m] qui volt s[e]c[u]l[u]m fuge[re] vel statu[m]
secularem dimittere et statu[m] religionis dimitte[re] assumere
... [illegible]
li. vj. Unde is qui volt fuge[re] s[e]c[u]l[u]m et statu[m] secularem et
esse de statu religionis volt r[e]c[ipi] plene religiosus ...
p[ost] lapsum anni ... in ordine mediante intelligi[tur]
quis p[ro]fessus ut decr[etali] c. i. de regu[laribus] li. vj. ubi dicit
... [illegible]
... qui non admittit ... in ...
de ... is qui ... ut ibi ...
... ut ... c. ij. de regu[laribus]. ponebat
quinq[ue] modos p[ro]fessionis vel quos est ... quis re-
nunciat mundo. Et glosa ut ... in decr[etali] c.
de regu[laribus] ponit iiij casus quibus pubes obliga[tur] reli-
gioni. Primus si recipiat habitu[m] distinctu[m] p[ro]fessor[um] vel
... Secundus si p[ro]fessione[m] fecit ... si renun-
ciavit mundo et omnibus pompis ... Quartus cu[m] in
... habitu annu[m] complevit ... ut ... in
decr[etali] c. i. dicit q[uod] ille qui p[er] annu[m] stetit in religione
... ad p[ro]fessione[m] exp[re]ssam et ad ea[m] ... cogit[ur]
... obligavit disciplinae. Apparet ergo q[uod] ad vera[m] p[ro]fession[em]
... est ... exp[re]ssa ... vel oblatio bonorum cum
... omnes p[re]dictos modos intelliga[tur] quis p[ro]f[essu]s. Et ...
... omnibus p[re]dictis ... est ... si p[ro]fessio
tacita ... vel postea ... ut in c. i. de voto
li. vj. ... ipsa tacita p[ro]fessio ... bonorum
... quia maius ligamen est ... quibus
... homo non ... vidua ...
actu vel p[ro]fessionis ... p[ro]fessa ut in c. vidua
de regu[laribus] ... solemnitatibus que fiunt in ingressu
... p[ro]fessionem ... quia solemniter ...
... in ... vel in ecclesia vel
ab ep[iscop]o vel abbate vel ... solemniter
... scribit ... in c. vidua de regu[laribus] que ...
... in ingressu ... vel ...
... quis ... ad religionem et habitu[m] sumit ... anni ...

vt ad sclm non redeat alia pfessione nō facta nō pt ad
sclm redire de regu. sup eo et i' nō. gl°. Item psumit
pfitr vnus de religiosis appbatis si dicat pstarr ordinem
monachatus lz dicat ordinem scti benedicti vt nō in dec°
c. porrectu de regul' sup gl°. n. / qñ si dicat voueo me
ppetuo religiosum victurum et sub religioe simt innoxie qñ
tur nō pt redire ad sclm qr tacite fit pfessio quicquid
vl nō expmat ut scribit dn̄s Jo. An. Item reddendo
se et sua mon lz vbm pfessionis sit dimiss et Jo
An de regul' cu simus Item apud nra anni dispositionis
habitu nouitiorum desit q anno est pfessus vt in cle. eos
de regu. Item est eius ppomit sclm mutare et aliam
religionem se dimouet vl ingredit tunc p pfessionem expresse
habitus eius nouitiorum irreuocabiliter obligatur vt nō
in c. consuluit. pdca sunt eius p omnia ad fundam
et vera vbis ve pfessionis expressi qr abdicatione
bonorum vel pfessus est et bona abdicasse vt qñ pz qr
expssis alijs que requirunt ad pfessionem si abdicat
et rennuo in manu vl pfecit vba pfessionis sub dcm
qdicione qñ possit sibi bona retinere tenet monachatio et nō
bonorum retentio ut scribit Jo. An. in c. fi. de condi appo. et
et nsppe de sta regu. sup' b e. Ergo talis renuatio se nō
compatitur cu alijs vbis aptis ad pfessionem et qr non expssi
dz quanta fortius si alia vba apta ad pfessionem sunt plata
sine abdicatione ppij expssa et sine renuatione vl qdicione
bonorum intelligendum est bona tunc sublata quia si reprobatur renu
ntiatio expssa ga tacita et Jo An. in c dudu de qdicione
coniuga. dicit qñ inter solutos et coniugatos est dra na soluti
sine expssa solempnitate nō obligant. Nam putant ex
que inexpptos irreuocabiliter obligari / sz obligati cu iam
sunt expti matrimonialia comoda et incomoda expssit que
la vnde psumit qr op quo vato continendo pit pmittitur
intendunt onus renunciare carnali opi et ita esse ppa aliter
in coniugatis qñ tenu anno pfeti pnt sed eos et facilius obli
gant ad hoc. q. dico qr omnia dca mulieris bona sunt
plene tunc sublata in dco mon qñ fit onda. Ex ipo qr quis
ingredit mon nō fuma. in c. in pntia de pbat / et nō.
xix. q. fi. si qua si habet filios mulier xvi. q. fi. platy
et l. si qua mulier C. de sacrosanct. eccl's aut mssf et
spe. de statu regu. § h. Et intelligo hac vez eam de
tia. pte de qua agit nō ob. ff alle. §. vend cu e

q translatio tunc ptis possit impedire Nam in beneficio
iuris alterius quia tempore ingressus nullum ius competebat
viro in dicta tunc parte quia successio non est in iure alicuius
immo nec in spe ff. in l. alle § in q. / Unde translatio bonorum
non adversatur iuri succedendi sicut venditio omnium bonorum
facta per parentem non adversatur quoniam sit heres / Unde licet
pater non possit filium exheredare sicut iure successionis privare
Et tamen si transeat ad monasterium cum bonis suis omnia deferet
excepta legitima ut patet ex no. in c. cum simus de regu. in glo.
et sup. ea / Item per ingressum talem et translationem bonorum
non repellitur iure succedendi directe sed deficientibus bonis
deficit successio ex defectu materie / sicut in multis mociatur quae
bonis quia tunc et si non deficiat successionis ius deficit
executio ex defectu materie / sicut dicimus q alicui deficit non
ius sed probatio iuris Et sic dicitur tale ius esse in actu et
quo cessat effectus Hoc est ipsum in multis exemplis
iuris / Pone fuit actum petitorio et possessorio actor
optinuit in possessorio et tamen sententia ut iuri satisfa-
ciat sicut in no. in c. cum dilectus de cau. pos. et de in dictis
in supplendo negligentiam in maneribus beneficiis ut no. in
cle. 1. de supp. negli. pla. / Pone in eo qui admittit
hereditatem sine inventario beneficiaria et creditores consumit
sine hereditas repetit de fabricatione legatarum et hereditatis
exhaurit fuit ipse successor sine rebus Item e contra
casum quo bona mulieris transibunt ad monasterium et ius succes-
sionis non peribit / puta quia habebat quedam que
non patitur transire ad monasterium ut feudum q habebat annexas
cavalcatas vel bellum ut no. in spe. de feud. x. et posset
esse tale q equivaleret tunc parti bonorum mulieris et
tunc in illis succedit vir et ex hoc patet q translatio bonorum
non adversatur successioni predicte sicut sunt Item dicimus
q alicui acquiritur dominium et translatio alicuius que re-
tinet non potest ad instar creditorum ff. de pig. ac. si
convenerit et no. de sta. mo. periculosus sup. glo. Item
maritus sine pacto lucratur dotem C. de repu. l.
consensu § in fine et in aut. ut li. ma. et am. §
vero qui vero plures sed pone q mulier dampnata
sit de adulterio quid fiet de dote si non habet filios vel
parentes tota ipsa applicabitur monasterio et no. vero C. de adult.

aut. § hodie. 2 l. consensu predicto s. viro et illa sententia que loquitur
de dote lucranda a viro intelligitur cum est simul. § hic est
dampnata bona debet diuidi ut in dicta auc. ista no. glo. sicut
in dicta auc. § hodie. Similimo statutum disponens quod morien-
te uxore succedit vir in tercia parte bonorum debet intelligi
similiter tempore mortis erat viro simul coniuncta quod si cum
viro non erat immo erat mundo mortua et in monasterio plene
translata. Unde si vir perdit lucrum dotis propter delictum commissum
per mulierem que voluntate viri et non lucratur soror an dicatur
predicto et non lucratur quia propter zelum diuinum et de voluntate viri
cui neque dicitur non ob peccatum vel iure de lucranda dote
et non debent diuidi bona ut in dicta auc. ista no.
glo. in dicta auc. § hodie quod non dicitur heres loco filiorum
vel ibi locum statuti quod eodem quod disponit si mulier decedat ut
sine filiis. Et si dicitur statutum dicitur sine filiis natis ex
eis scilicet viro et uxore quod non nam potest dici unico esse potest
dici iure institutione sicut dicitur non et heres loco filii natis
et loco filii ex proprio corpore descendentis ff. naz. sepe no-
mine in prima § palle immo plus dico in casu isto quod
tamen iure institutione debet dici non filius ex eis natus
quod propter eundo coniuncti non potest transire ad non sine viro ut
emittat votum castitatis. Unde idem non dicitur censeri
filius ex eis natus quia usque ad quoddam religionem assimilatur
et non in quo ingressa est mulier habetur loco filii
quia nasci non potuit a nato intermedio vel licencia viri
et votis castitatis accessit et utrisque quo actu deseruitur ad
non bona et sic ex utroque genitus debet dici. Ista ponen-
deranda est dictum statutum quod disponit quod vir succedit uxori
in tercia parte bonorum et dico quod simpliciter probans intelligi debet
in suo pactori significato de sy ex si quis. Unde cum dicitur
succedat uxori intelligo de uxore de utroque quo ad animum
et quo ad thorum et quia ad alia mutua suffraga maxime
quia huiusmodi successio maiorem unitatem habet cum tempora-
libus quam cum spiritualibus et magis est verisimile quod lex
que disponit de successione viri ad uxorem considerat
ranit labores et expressos seruicia temporales impensas
cum uiri pro ea quam minime spirituales premium temporale non debet
et spiritualia cum temporalibus non commiscentur de reg. permutatione

ad quod respōd aut mortis dō mulieris uō cāt viduitatis uxor
quia omnes spales et mutue successiones erant hincinde
sublate et remisse a iure statutis ex dcm̄ coniugibus et
lig renūciasset tn̄ qm̄ ab hoc dispōni nō pt̄ qz quo ad coniu
homo non separat ex statuto qd respiciat corpora z succussiones
lcs nō intelligit̄ attribuisse vel attribuere voluisse aliquo titulo
spūali ut de ibz celestibz disponere de quibz spualibz ut pⁱᵃ
nec incident disponere pt̄ l. statuti de quibz creditor Item uxore
cū viro habitante vir tenet̄ ad alimenta et onera matrimonij suppor
tare / mīm nō sit cū morientem statuti voluit resarcire s3 ingres
ingrēdit̄ religionem mō subijt onera cessat dōn rō Item loquendo
de viro seu eius ꝑmisit decedere coniunctam et qz religiosus iᵉ plā
renunciasit non est preueniend ꝗ de religiosis hoc dicitur uxore cuiꝗ
ture habebat Item iura tractancia de successione non ligant cū de
tali successione agitur cū dispositionem bonorum suorum in vita / In
de non prohibetur donacio inter vendicio ut alij contractus liciti
et maxime si nō fiat in fraude ultimus translato ad religionem / Nec
si dicatur potest ꝗ istud est translatio iuris sed qz est translatio hominis qua
constituens tractare intelligitur offerre bona ut in c. qd a te de relig. quia
et ibi nō in glo. et dixi supra in sᵃ pte pᵉ q. vbi apparet ꝗ ibi
qui professus intelligitur bona transferre Secus si esset translatio iuris ꝑ qd
sit hec translatio erat ante statutum dcm̄ et ꝑ ipsum statutum tolli
nō potuerit / quia in omni l. auctus superiore intelligitur excepta
de rebus constitutis et ibi nō et de iure inde venientes Item l.
municipalis dictat ꝗ frater succedat fri si sine filijs decedat
et ipsi frater ingrediatur religionem defert bona et frater non succedit / de
iure enim l. que disponit de successione non est tollere liberi 63 vniuers
Nec potest si dicta ista successio viri ad uxorem erat naturalis
qz siue testata siue intestata decederet statuti loquitur qz tunc
qz sine testata siue intestata decedat statutum loquitur qz tunc
hoc intelligitur nisi in vita de suis bonis disponeret ubi religiosus
et eis intrauit Item statutum ꝗ dictat si testata ubi intestata
intelligitur de ea que poterat testari et nō testatur / s3 ista mere te
stari nō poterat qz nō habebat velle ubi nolle xx. q. i. nō di
catis. et c. nolo Item pt̄ dici ꝗ dcm̄ statutum non porrigitur
ad dcm̄ casum de mente / quia ꝑ uba generalia nō includuntur
ea que verisimiliter non essent quis in specie concessurus ut
c. ij. de offi. vica. li. vj. ymmo si expresse fuisset dcm̄ ꝗ vir
succederet in tercia pte moriente uxore etiam si iam foret
ad religionem translata tale statutum nō tenuisset / Tum quia
disponeret de mā nō sibi a. / Tum qz inicteret pcm̄ impediendo
aliquam ab ingressu sicut dicitur in lᶜ. sco. supra si nō ingrediatur
monasterium Item non valz pactum int̄ virum et uxorem ꝑ qd stat

detior qditio mulier volentis iterum nube ut no in fino · in c ·
fi · de donat. Et illa que transit ad religioz deo nubit ypte
qd legatu fem p maritanda debet ingredienti religioz / e ecie
statutu non dz vale quia lex dz esse honesta in · di · crit ·
sz p tale statutu aufertur 3a pos bonorum mulieris volentis iterum
nube cum mon ingredi et in th mon recipet cu dotis bonis
in quo sine eis non recipet p quarum disputaverunt quidam
non tene statutum qd disponit de certa quota dotis solui gabella
cum que imponitur in c statutum d hereti. li. vi. Item omne stri
tutu pactu vel pena quibus tollitur libertas minorum carnalis
non tenet ut in c gemma de sspon. Forcius i spuali et licet
de vno de tursla. sola · nisi corpalia et hec ptez puto verissima
Item p inmissum non tollitur ius questu pri ex hereditati filiu
ypte ingratitudiez iam comissam xx q. ii. non licet C de epi
et de · l · deo nobis si hec etiaz / Monachatus enim omnes absorbet
et mactaz in aute de mona · t · pu · It tollitur patria potestas que
est naturalis ut no ff de mino · si ex causa si pomp 9 / 2 fortius
qz tollitur ptas statuti que est ciuilis Item promis non pt
fieri petrez ad eligendum pslem in futurum in ecclia in qua lz
psi cu potuere rectorem · eccia non vacante de concessi preben · c · fi ·
pt tn hoc fieri ad vniuersitatez beneficiorum ut cum vacabunt
p pauci possit elige rectorez sz qui datur potestas generalis ad
puitend in omnibus bnficiis cum vacabunt et constituendis no
lz nisi vnu bnficium dicit so cal in dcto · c · fi · qd no valz et
generaliter de natura rescripti ad vnu cu plu no sunt Itu qz
est in proposito · ita vir nullu aliud ius habere potat in
bonis vxoris et ad illu sine remissio dz esse Ad tertiaz
dico ql dcta absolutio et libratio quas pdca vir & vxor
sibi ad in vicem fecert et pdem laudum pctum et iuratu huius
obstine dcte viru qd potest no possit dicam tertiam ptem et hanc
pe ondo · Si vir et vxor absoluit se ad inuicem ab omnibus
seruitutibus quibus ad inuicem tenebantur absolute intelli
guntur et maxime a seruitutibus tpalibus sz qstiterat qd ista est
seruitus tpalis s tertia pos bonorum vxoris debeat esse
viri i morte ergo seruitus et tex in c manifestu xxx q · v ·
dicat qd si coniux coniugi alterum a suo iure absoluit ad
se ista seruitutez reuocare no pt Ite tex in c dudu d conuersi
qui dicit licitu viro cuius renunciare vxori ingredienti
religionem ql expoit ibi hosti · l · nullo suo i stento et in
pectum vnde et tpre zomi casu obstabat sibi cuius iuncto
vnde et si iure possesion pu · et de pse renunciare no posset
accessorium vid et sub generalitate non pat tuisre vnde

pecuniaria uxoris et eius servituti quasi in hac parte pervigitur ad succes-
sionem que est servitus accessoria que de per se vendicari non
potest vel dici nomine in iure prohibitus quasi de per se vendi non potest
et tamen sub universitate rerum transit de iure pro. ex lino. Item licet
pactum laudum vel promissio facta de non succedendo valeant
tamen hec omnia fiunt super bonis bono tenent / Unde si mulier ista
fecisset testamentum et omnia bona sua legasset puta viro seu vere dedisset
seu donasset non est dubium quod vir ad ipsa bona non posset
habere ingressum / preterea nunc si vir dedit uxori licentiam profitendi et
omnia etiam ad succedendi que ei indicebatur tunc in ingressu solebat
disponere de bonis et testamentum etiam bonorum licentiam videtur dedisse tacite.
Et si ipse expresse dixisset do tibi licentiam profitendi et omnia bona
tua tibi concedi non posset postea vir habere ingressum nisi
sicut si dedisset licentiam dicte mulieri testandi in matre libere de
omnibus bonis suis quia postea ad bona non posset habere
ingressum / Sed licentia data mulieri in ingressu de bonis suis
disponendi vel etiam data in morte quod tunc licet mulieri et
testare potest in ipso ingressu nisi non in [illegible] in preiudicia debitoris
quamvis licet non valeat pactum de non succedendo per principaliter
valet tamen alteri / sicut etiam potest pactum vel laudum sicut valet
compromissum super beneficio facta per superiorem que alio non
valet de pleno iure. Not. ff. de acqu. vel hered. ven. l. ii.
pellitur licet hereditas viventis non possit compromittere
ut illu. sac. c. per quas pro. non. ac. l. ii. Item sicut sibi solum
in spec. de pact. s. i. super hac forma statuti dicti statuti spectat
tempus mortis / mulier erat per professionem solutum erat a lege dicti statuti
ad hoc de sepul. de uxore / et per tempore mortis inutilitat
seculi statutum non ligabat eam nisi bona quedam sua sicut
dicitur de sua concordiis que lata sub ... non ligat si pendente
condicione efficiatur alterius fieri ut not. de app. per tex. ad l. l.
cum quidam ff. de vulg. et pupil. et non in c. i. de consti. li. vi.
Item vir potest dare de puta uxori id quod adderetur tempus
tenebatur l. si vir ff. de dona. inter virum et uxorem. Item hic
dominum tertiam partem ad quam dotem mulier tenebatur per mortem
mea dedit. Item quodquod potest de aliis de iura non videtur
dubium quin licet obstare quod licet non teneat pactum de non succedendo
sed tamen intrat de successione per c. quamvis de pact. li. vi. Item ad-
tendens licet non valeat iuramentum super successione vel non successione
licet tamen ex alio capite quod mulier ipsam nunc hereditatis
vel eius bona potest vel molestus vel ad iudicium in hoc quod
iuramentum successione potest sine interitu salutis eterne et per successionem

dicit ut dictum monasterium heredit(ate) dicte mulieris super dictis bonis im-
petere potest nec ad iudicium trahere et sic impedit(ur) domi-
nium partem peto. Ad contraria respondetur ad primam q. cum dicitur
quod non fuit vera professa quia non intervenit expressus con(sensus)
et responsum est / quia imo per annexionem et maxime quia
dicitur quod solum fugiebat et est expresso abdicari bonorum
non est necessaria. Ad c. consuluit respondetur quod loquitur
quando non apparent certa signa quod seculum mutare voluit ut
ibi no. glo. et sic loquitur ibi de habitu gustonis. Ad 2um
quod dicitur quod ista fecit simplicem quasi non professionem et quod simplex
professio dicit ad monachatum dicitur verum est sed ista non fecit
simplicem professionem sed solemnem ut supra probavi. Ad 3um quod dicitur
quod professio obedientie non sufficit / verum est sed bene sufficit promissio
obedientie monachalis / Ad 4tum cum dicitur licet non emittat votum
castitatis non tamen est professa / fatetur sed ultimus non procedit ad
aliam ad que ista processit ut ostensum est. Ad quintum de
forma professionis spec. Respondeo bonorum & formam spec. non tamen necessaria
que per aliud constituitur. Ad id quod dicit si non fecit respondeo quod sufficit
non est de sponsa xx q. i. vidua in 2a q. ad contraria dum dicitur
quod nullus alius de iure non potuit respondeo ultimum nichil habebat
vir in bonis suis et nichil successionis non esse bonis. nec
Ad id quod dicitur quod licentia professionem non se extendit ad bona respondeo
non est verum isto casu quia sicut professio licet tacita habetur
transferendo bona et mayo adhesionem sicut nominatim que ad personam
sed sicut ut fecit in potest quod quod sibi placuit sed translatio
et dispositio bonorum fuerunt circa professionem ut supra. cum di-
co cum dicitur quod per ingressum non desinit esse uxor fatetur
sed ad servitutes temporales bene desinit in tota. Ad contraria
respondetur cum dicitur in verbis quibus dicitur venit sub praedicti-
ta dicitur imo ut in c. quibus de pact. li. vi. ste quia non
est in verum qualitas non fuit ad aliud in fine sed quia
viro nulla aliud nisi appetebat nisi hec tertia pars
ste fuit ista qualitas quia habebat viam specialem et fuit
dictum de omni iure futuro conceptum et excogitatum possibile sicut
fuit in munitate cum iure cum et municipali. Ad 8um quod
dicitur quod non valet pactum quorum de non succedendo respondeo quod illa
validatum fuit per mandatum ut dicto c. quibus sed si non valet
pactum valet alia cum pactum sicut dicitur C. de pac. l. pacto. licet
non valet pactum de bonis non valet compositio separatim. Ad l. deo

actus Ruđo dcã .l. loqr de ea que tusunt sy lxecia vm sibi ꝯsuđierit et sicut ꝓfesso hz tacitu tacita oz bonum eta lxecia ꝓfitedi hz tacitaz lxeciaz trasferendi vel loqr de hys que ex pacto licere debebat / ut et ᵬ lre et ut dyxi exposui ff ı gla .i. ltimo pacto fz hic no ex pacto sed ex iure coi qz no tollet libertatez vinculo d' suis bonis disponendi. zs

Alleᵃ C.xxx. de Regu

P ro dubij ꝯparati de eadem quarđus diu y nos laurencius de Gappar fratrem leonardu olim ꝓfessum ordinis nostri olivete ad ꝓfessu sci Bartholomei pessulani ordinis sci bndci in ipso mon sci bndci debe remane u ꝓfatis nostri oliuete posse ul' debe molestari veritas quis ꝓfate dimitatr si qd' fuerit pt ꝑ alia pte ostendar no obstaec ar zij qd indicente dicitur go deum fratrem .l. posse repeti s'' iure coi nam mon i quo quis fuit ꝓfessus dz ꝑpetue ꝑmanere xix q. iij. ... c. 1. z ij. ubi ꝯuentus deuit et puer ad claustra rmate xix q. ij abbates de regu c. fi. cu si. Et stabilitas lari est de sba ꝓfitendi de iure suo sicut ad hoc ergo sine regla sci Bs vij vtriusqz mon sit statuta ex iordine nostro oliuete strictiore regla reddit qz sit illa gnalis Bs. Item notorum est qz obsuancia strictior est i ipso mon sci oliueti qz in illa sci Bs qz ıtus lyptiz illiatz / hec eni tuu ꝯstitucc qz obsuancia reddunt reba strictorez / et ideo hg sit ꝑmissu trasitus de regula laxiori ad strictiorem ex ubi ꝑidet ꝯstucc reddit regla strictorez ul obsuacia ꝑhibitus est trasitus ut no de ar. de q regu. sane. ubi dicitur na q aposto tatis si dicat et minorz quia ꝓfitendo i mon sci Bs vbi forte ad suat religia putauit forte euade apastrsi am Scdo in'ꝑhac de ꝑuatus ǵǵo. xi. ubi ꝓhibe tusitus ꝓfessi ordi nostri oliueti ad alia mon ul' ordinem pt ex zehuserij et sexpeans resecundi et penas apponit utrqz si inf msz excepssitus ico sedut Costit aut qz pactu ecca est ꝑpetua et ꝯsuada xxv q ij c. 1. z ij cu ꝑlurib c. ibidz et mayore rone qz hz etiam gnalez de regulariaz cui est tacita apud fris zahos quascuqz et ꝑsequir tra fi. Ramy rite seu impo st z ꝯcordandis eius qs socia lbio' possett quoqz obuiar quir ubi ecca leuaz optentu a fre .l. optenta / tenet simul ꝑuatus d' simus no faciens mentioz no valz d' offi dele. expte .l. de re iudi nec mon de ipte

c. i. et c. cum ordinem in vi° si l3 etiam de regularibus quod
ipsa impetratio ut extenditur ut l. si quis in pal. de le. iii. et c.
non in dec. c. cum ordinem, Ceterum licentia videtur [illegible] a quo transi-
tus extiterit factus l. cassata et etiam postea sententia [illegible]
super transitu dampnatus est [illegible] licentia [illegible], non est [illegible]
quod desinit poni [illegible] acceptare [illegible] licentiam gaudet
transitus ad parciorem vel arctiorem religionem [illegible] observantie. Si
igitur transitus fuit ad monasterium laxioris observantie quod non te-
nuit [illegible] descendentia ab illa. i. q. i. principatus [illegible] c.
licentia dicit [illegible] [illegible] l. dicit evangel. quod
[illegible] licentia petita ab Abbate monasterii oliveti est invalida [illegible]
peti a suo prelato [illegible] aut [illegible] quod possunt [illegible] caput [illegible]
[illegible] dei xvi. q. i. non dicatis, xix. q. iii. statuimus de elec. si religiosus
[illegible] li. vi. quod decr. [illegible] declarans [illegible] [illegible]
[illegible] admittit et cum [illegible] se subiecit [illegible] superiori quem-
dam posset [illegible] dicit quod non [illegible] superior licentiam dare
potest si ille [illegible] se subiecit, sed iste qui dedit licentiam non
fuit ille [illegible] professionem quod [illegible] iste
Abbas qui dedit licentiam dedit [illegible] ut [illegible] ad [illegible]
[illegible] Nulli enim dubium
est papam posse dare licentiam transeundi ad laxiorem [illegible]
regule [illegible] observancie [illegible] de monacho possit
fieri [illegible] monachum [illegible] ad monasterium de statu regu-
[illegible] semel deo dedicatum [illegible] li. vi. Similiter potest transitum
[illegible] approbare quod de eo quod nullum [illegible] est potest fieri aliquid
iii. q. vi. hec quippe et statuimus dicimus, Satis est quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] prelati [illegible] transeuntes ad laxiorem
de licentia pape licet [illegible] monacho transire ad strictiorem religionem
petita licentia a suo superiore licet non optenta, Si vero transire
ad strictiorem non petita licentia licet de hoc potest dubium [illegible]
posse revocari [illegible] levitatis ducitur et non [illegible] dei
et hoc sentit [illegible] glo. xix. q. iii. Iudicamus de quo et c.
sane. Si quis ad parem vult transire potest de suo superioris licentia
petita et optenta ut c. statuimus xix. q. iii. Ad maiorem vero
transire non potest etiam licentia optenta ab Abbate ut no. de
regu. [illegible] [illegible] cum [illegible] esset [illegible] professus [illegible]
[illegible] religione obligatus ut de regu. super eo et c. consulti
et c. [illegible] li. vi. Sed papa etiam [illegible] talem licentiam
dare potest ut no. glo. in c. cum singula de preben. li. vi. Similiter

qo transferend tale ap[li] ar[li] de regu. et in infulis et etiam in
solu[m] et e[st] constabens c. xi. p[er] que satis patz q[uod] p[ro]fessio[n]em fratr[um]
multo fortius p[ote]st app[ro]bare et nulla puto dubitac[i]o[n]e[m] specialem
de moech[us] p[ote]st fieri in modicu[m] sed h[oc] q[uod] dicit gl[os]a c[apitulum] sp[eci]al[e]
de legato generaliter in c. xl. 1 z q[ui]s et b lxxvi q[uando] non
p[ote]st ipse frater l. repetere a fratribus montis oliveti p[ro]p[ter] sp[eci]al[e]
s[i]n[gu]lare videt[ur] ad c[ontr]a sup[ra] dicta et p[rim]o ad id q[uod] diceba[tur] monach[us]
remanet debere in p[ri]mo suo p[ro]fessio[n]e. Illud verum nisi a suo
superiore maiore a quo habebat licentiam transeundi. Aucto[rita]s
eius superioris in omni obligatione intelligi[tu]r excepta decim[is] nisi
venientibus et c[etera] c. quanto ff. s[upra]. z opi[nio] theo. q[uod] tenet vita[m]
tamen esse religionem et in omnibus religionibus insunt tria illa
s[ubst]a[n]tialia obedientia castitas z paupertas et sine illis tribus non e[st]
religio ut no[tatur] de statu re[gularium] c. cum ad monasterium. Sic no[tatur] q[uod] vita tamen s[ub]s[ta]t
religio sine v[ot]um generaliter licet plures sint sp[eci]es fratrum ut
dixi precedit de quo plene p[er] Jo. an. in p[rincipi]o glo. magne l.
c. sane de regu. Et ex predictis patet ex dictis fratrum l. non esse
apostatam cum de licentia sp[eci]ali transierunt licet peraut c[on]s[uetudin]e potentibus
et mioribus exeuntibus sine illa non ob[staculo] s[upra]. q[uod] dixi d[e] s[in]gul[ar]e
gregis et ipse licentiam habuit suo abbate et se non fecit conti[n]u[are]
gregem et vita fratrum. Tamen etiam quia habuit licentiam
a sede ap[ostoli]ca vel a nobis re z ppt c[on]s[titu]t[io]nem nulla g[rati]a dari p[er] vitas
fratrum esse p[ote]st est dicere q[uod] licet i[d] p[ri]ncipium h[ab]eat etiam de regula
tertiam cum p[er]petuam generalem ad abstinentiam parta in c[on]t[ra]riis
vitium ad quam si esset etiam Bonifacius l. ad abstinentiam omnibus
que de p[rede]cessor voluit ad abstinere / appareret eius intentio
q[uod] velit dicto p[rinci]p[io] derogare / et urbanus p[re]dicessor etiam sua
intentione de ordine montis oliveti dat p[ro]p[ter] hi licentiam transeundi
ad parem quam licentiam Bonifacius amplat ad laxiorem
ac si ipse urbanus dixisset de laxiori clausula eius
generalis sufficiat ad tollendam derogatoriam ut de p[re]b[endis] c. ut circa
constat aut nisi de c[on]c[essione] p[re]b[ende] c. i. li. vi. F[rat]rem cum tamen
ad id q[uod] apponebatur 3[o] in p[rincipi]o ad id q[uod] dic[itu]r q[uod] dz F[rat]rem
p[er]manere et ipse vadit vagando licet male faciat p[er] h[oc]
non vitiatur transitus s[ed] cogi possit ut ibi remaneret ut ha
ister no[tatur] ponit an cordubie sed in no[tatur] de cler. coniugatis
ff. de vi[sitatione] ob. si dotem et q[uod] no[tatur] d[e] p[re]sup[tionibus] c. si facit ff.
de q[uo]d[ic]i et de quibus dicitis et q[uod] no[tatur] de q[uo]d[ic]i app[ro]b[a]ri / vel
p[ote]st dici q[uod] ex quo est ex auctoritate de licentia abbatis m[er]a
data remanere p[ote]st in non d[ic]i te ut no[tatur] dec. que cle.

vel vo insinuate. Ad id quod dicitur de licentia abbatis non fuit valida
quia non fuerat suus prelatus, dico quod non erat necesse quia habebat
licentiam ipso quem etsi licet ignoraret optentum fuisset satis erit cum
fuisse gassam, puta cum et gratie dependent et suum habent effectum
a voluntate concedentis non ex cum gesse sed de gesso pben. c. c.
si c. et si. aptus li. vi. sed etiam potest in isto quod ipse ordo convictua-
libus tunc temporis illius abbatis quia tales pro libito voluntatis
a patribus transferuntur. Item hic ille prelatus qui est suus immediatus
superior suus est et ab illo sufficit petere licentiam, salva nisi
aliud haberet consuetudo vel religionis constitutio et hoc voluit so
pra. in dicto c. Religiosus. Ad id quod dicitur quod abbas debet licentiam
ita quod vestis ad vi menses etc. sublatum est per ratificationem Bo-
nifacii. Item quia non ponat in conditione ut supra dupliciter oppo-
nitur quod in loco Bonifacii dicitur quod in ipso maxime liberi et licite
valeat immane quod ibi cum presupponat esse cum non sit est una
truffa nam et ibi est ut supra dam est puntur cogo. fi. innuchil
fuerat ad propositum etc.

Allegatio CXXXI.

Nunquam maior pars vniuersitatis possit alios artare hic est casus lo
sa. quod glo. ma. cum nobis olim de elec. loquens de elec-
tione quod valeat facta a maiori parte puta duo non vocauerint
alios presentes vel absentes, et hoc dicit ut nunc parum curetur
de elec. cum non vniuersitatis ut licet non quod etiam et quod maior
pars etc. de elec. quia post etc. cetera in de hys que fiunt a ma-
pre. tra. c. i. ff. de ad muni. quod maior et tam in actu electionis
quam de alijs per que premittitur ad ipsam ff. de procura. ad legatis
et l. ad rem mobilem de offi. dele. c. pastoralis et c. suppactionis
tum si pro hoc dicto tamen fuerat licet illa quod in capitulo predictis nomine
pro collegium aut vniuersitatem sufficiat maior pars ut ma glo de
ista cum omnibus quodam si valet ut et non primo p. c. i. et si. de
hys que fiunt a maio p. tra. fuerat quod non de elec. bene in ma-
glo, recepturam dicitur quod in actibus collegij due partes debent
esse presentes l. nulli tamen l. se. ff. quod cuiusque vniuersitatis, quia tamen maxime
valeat quod fit a maiori parte sic intelligent hoste predictam glo.
debere quod dicitur cum nobis olim verum credit tenet primo. quod si nullus
est ad quem ex officio pertineat alios vocare ad hoc ut
teneat quod fit ab eis oportet ad minus quod conveniat due partes
illorum ad quos pertinet quod illud actum et illi debet vocare
alios et si non venerint sine non presentes procedat ad illum

hoc no. de novi op. nunc. c. ii. quod qd' fit q no de elec cu dud'
olim in glo. s3 inquid in fine et de elec dud' in glo lega mo
in glo. s3 queri et in c. contra ii. in glo. ymo plus in fi. Et q
no glo. ponit in c. i. de his que fi. a ma. pt. cu. / haud
sa3 op. credo vam de rigore s3 no equitatis, sc3 ne impediat
ubi nimium diffundit natura utilia onerat prima opi. esse vide
quam occ bonu semper in hoc prude' gsuetu gquatu adicit ut
ipse no de maio. et obe. c. i. et dec c. ii. de na. op. nunc.
Ad id q dixi de boc equitatis C. de iudi. placuit ff. de re iud.
l. in omnibus de tysantorum c. fi. de consti. ubi ad dela / sy3.
dictum ad li. puto q lex ponat dean citacionem no valuisse
ppter impotenciam citandum / tu ex quo gvenerit due ptes
valuit dcd electio quia fecit maior pars dcdo prim dum
du no pt maior pars ipse tu omni tunc vocem hnd / Et
est ro quia sicut omissio solempnitatis no generalis non viciat
actum qui agit pt in allimus rep titudo de elec contra ii.
facit q no hoc de sacra unc. c. i. post pncipium / si si sunc
aliqua vice due ptes vocandorum simul gggate ele-
gerint valet electum facta ab ipsis maior parte go cod'
mo / in dco casu / bene facit q na. fmo de elec cum
notes olim in glo s3 inquid in fi. i. si nisi due ptes
venerunt cum qui vacandi erant et Ad id q no in
falle. c. contra in glo. yma ro ... in pica. de temp. or.
u. epi in sua glo. ii. / fateor tn q gtempti sit qui venit
possent p regni gtemptu rousset et q fuit est d' elec
q fieret de pluri. tunc morbus Ad ... in quo ... tuor
dubitabilia infirmit dico q supposito q in ggatione
fuerint due ptes vocam habendum ut possent facti ad
actu qui ~~possit~~ gpotest viminis ut in pdcis. l.
nulli. z l. plane et C. de decurio. l. notacion li. x. et
ff. de dec. ab ordi. faci. l. iii. non ob q d' his qui sunt
in prima ggatione fateor q ipsi soli non potuerit
facere sa3 ggregacionem reputantem viminis et q alys
ets putibus et neminem valentibus eligere potuerunt
ad instar plurium iudicum ul' arbitrorum ff. de re iudi. duo
ex tribus de arbi. si tres fuerit de elec. qui ad pt. de
off. dele. cum in cioni q no de re iudi. c. fi. Et hoc
fuerunt prati fuerunt viminis q hebat ad expediend'
illum actum tu ppter talem recusacionem hoc poena no fit

in me compssa et hec est satis de pe di. i. s. pene de elec. statu
li. vi. cu. si. sequit^r q^d deut cputa^e in mict duar pem h^e ggga
ad q^d sufficit atto m^r. quia ppt de elec et q^d i' no. sa. an. post
alios in mag gla. de maiori pte que est eleve scta pute maiore
non svariant debitu formad que tn ante svacois smam etiam
i mita et q diceben maiore pte. itato pt svata pte debitu for
ad electon pcede fecerunt in casu isto ut pse pz / z p h^c fit satis
scm / pmo dubia scda suppoic pdca vz q^d in gggnacione h^a fuit
due ptes dicte unius s^t l varum habentiu ubi aut pona^t
q^d in h^a ggnacone no fuit due ptes unius s^t l vo^c ha
bentiu sive variadey ut videntur sonare vba gnte s non
est dubiu q^d ad dcten unius s^t z ac in ca^s quatu ad dcen
actus p sepend consistebat sub unius s^t l aut pt hn collige
de postu. gratis et no. de penit. c. fi. zc

Alle C.xxxi.

Circa pmissam q. q. vi^r q^d duob so fuit vern z ltim ecce
z pbcy / q^d pba^r cetu z indubitatu est q^d epus cu gss
vero ad quos spectat collo nova pbcy crea^e cepit ubi no
obstet confirmato cu inhibicoe et decreto no dce d' coste
tuum acessissent. No d'. c. ti. cu. an. sacriney et c. ex pte
de vi. et ho. cle. cum de pbcy tue et c. paucate cu illius
si. sic est in pposito uno quia habeny gss l epi sive vicariis
ad h^c heues spale mant. Item gss g plebani et sui Capli
aliqs aut non vicosi consentire et pc no fuit aliis re
quirenda / istud satis vi^r indubitatus deinde s' tolla^r obstacla
Sz hic poss oppom de magni^{ue} pbcy. hz illud non
ob. quia pbcy inequalitas non rp ba^r ut pz d' q^d sue
c. fi. li. vi. Item de tali magnitu^{ne} non hnt cognicoe nisi
plebanus et cap^{la} supdci de quor pudicio agi poss sed
ipi gsenserat et recipi~~xxxx~~ tatu spatio gro tinuasse
videnture de pbcy p illor cu si. Et potyssime pdca pachct
cu ex pbcy cuys pcepit ten ex quo pt quod de sustentari
de pbcy cu sadn. et. c. de no. cu si. et pte illi d' capitulo
nullo no gqui pret Sz 2° poss oppoi q^d ille dus donatus
no gss plebany verus q^d appuit ex adiectu. Sz ad h^c
rndet^r q^d in titulis debeny bona fide aliquy bifcy via
que dicat z fuit que ale poss s' esset vern platy valet
et tenent / hz pasca appz eiz non fuisse tan^e institutu
Canonice cu possionis et colc opi. facint illa valet / patet

de. elec. quelibet cu ibi no. c. ti. eiusmodi de ea. poss. cu ecca
de iure pa. consultacionibus eid. Sicut enim fructum collo
spectat ad possessorem ita elige' et pma que sunt fructus possessionis
spectant ad ipsum possessorem ut etc. no. archi. de preben. qui
li. vi. Et q. dixi de con. epi. pz in l. barbarius de offi. pto.
et iij. q. vij. s. tria et q. no. d'. elec. dud. ij. Et sic concluo
q collo so fiat tenz ad s. eas q satis est responsum per supi dca.
Et dico tutius esse uti utrisque collo et q. hc esse posset
pz de gest. preben. post elec. etc. licas Nec ob. de elec. c. ut
quis duas li. vi. pro eo q. e. no. archi. Cuius dcu. coadiu-
nando dico q aut quis petit ex dupc. electoe confirmatos
et hc esse no pt ut ibi. Aut possessionem bnficij vult retinere
ul' adipisci ex duplici collone et hac optime esse pot
Ratio diuersit. pz qui ad electoem requir. confirmacio que (Nota q quis ex dupc. collac. pt pete. possessionem)
est sua siue decretu sup. suo. Sz decre tu interponi no pt
super uno ut de gest. preben. c. i. li. vi. c. ti. in cle. i. Esset
enim inutile que electo confirmat. cu ambe eo casu non
possent vale. sed petens possessionem ul' eam defendens
non petit decretu interponi sz simpliciter forum intuere ul' eo
nomine et sic titulorum pluralitas non inducat aliquam incompati-
bilitatem ul' iuris impossibilitatem et sic tutiu est consulendum
utrisque sic dico et consulo ego paulus de Glasarijs de
Rhenen (2 acta) Finis huius copie

Auditor cause appellationis et negotii principalis in partibus in prosecuta potest inhibere iudici a quo / dummodo sibi constat appellatum esse de appellationibus Romane curie Si non ut plures concessit an sua sit iurisdictio Et cum devoluta fuisset sive ante sive post fuerit per commissionem de rescriptis super litteris et hoc quando est appellatum ad cameram Secus si agitatione causa quod / non / in capitulo ut debitus et c. in extra c. t. de quo vide speculum / vi de appellationibus § et offi vi. Sed querit / ubi de hoc et plenius / archi- in dicto c. Romana li vi super ut prohibemus

Auditor cause appellationis et negotii principalis habens potestatem citandi ad partes statim cum citationem potest et inhibere / non / in c. Romana § Si vero in c. non solum de appellationibus Romana vide in illis longius de exceptionibus

Et nulla appellatione interposita et speciali mandato causa committitur in curia cum potestate citandi ad partes statim post de certa citatione et cum eis coactione potest fieri inhibitio ad partes / non in c. non solum et c. Romana li vi

Officiales episcopi licet concessa generali potestate et vice mea et implorato officio possit inquirere de criminibus non possunt tamen punire crimina et delicta / seu penitentiam imponere / sed criminosos ad episcopum remittere nisi aliud habuerit mandatum de- debet = offi ordinarii ad hoc c. licet de officio vicarii li vi et si contigerit appellare ab officiali in hiis que sibi ex generali commissione committuntur debet ad episcopum appellari ut dicto c. licet contra Si episcopus potest commissionem generaliter committit offi aliquid specialiter cum causa generali et est ordinarius et in hoc non appellatur ad episcopum Secus si committat sibi generaliter / et aliquas causas spe= cialiter non adiecta clausula generali et censetur delegatus in hoc causa appellatur ad episcopum ut dicto c. licet et c. Romana li vi etc.

Item iudex potest esse testis super actu per eum in iudicio facto non inscripto in actis maxime in causa appellationis non autem in principali quia Romana non potest esse iudex et testis secundum glosatorem c. cum a nobis de testibus aut dilectus et c. cum dilecto de elec / de probationibus clericum test. de testibus / Romana li vi idem in aduocato et procuratore in causa appellationis non autem in causa principali

Auditores palatii citare non possunt nisi a camerario apostolice
sedis si voluntarie se submiserint Gregorius de giul camerarie

Item citatus per unum ex duobus iudicibus datis in solidum cum clausula
conjunctim quod si non omnes collega eius vel alter eorum comparuerit non tenetur
comparere coram illo qui non citavit de officio dele. li. vj. ff. de re
iudi. uult l. j. uult partes

(margin: et perseuus facti prolongata non valet nisi c. cum plures)

Auditor datus in causa appellationis a diffinitiva sententia cognoscat de descretione
appellationis et sine nova commissione cognoscit de descretione appellationis
Quia iudex est cognoscere an sua sit iurisdictio de speciali super
hoc de or cognoscit tamen cum sepe causae in causis solent
committi cum incidentibus dependentibus et connexis et huiusmodi descretio est incidens
et emergens de qua tamen de prejudiciali cum omnia est cognoscendum
quod tamen dicit cum de ordine cognitionis c. j. et c. tua Quia quod
incidat super descretione et pronunciare se esse iudicem quod probat et quod
quilibet iudex quando de eius iurisdictione dubitatur per iura superius allegata

Auditor pronuncians electionem appellationis a denegatione confirmationis
vel cassatione electionis bene appellasse potest confirmare electum vel electionem
ut in c. auditor de rescriptis in clementinis

Delegatus ordinarius ad certam causam non potest subdelegare aliquem actum
cognitionem causae requirentem sed ipsum unicum instrumentum scilicet
examinationem testium per summo et hostiensi c. cum Bertoldus
de re iudi. et c. super questionibus et in clementinis iudices de offi. dele.
quia sine iurisdictione ipsum est factum

Delegatus auditor non subdelegat et attestationes invalide
partium consensu validantur dummodo non sit iurisdictio

Si auditor datus in curia Romana committit de consensu partium
committit examinationem testium tribus sine causa quod si non omnes duo
vel unus et unus de illis committat collegae suo vel alteri
etiam partibus consentientibus non valet commissio nec testium receptio
quod partium partiatorum dicit de fo. ... Si diligenter scio quod si
auditor commisisset ut ordinarius non potuisset quod est regula quod de-
legatus ordinarius ad istam causam non potest subdelegare quod hoc principaliter
solum est concessum delegato a principe qui hoc potest ut in l. ...

Cum qui ff. de iure omn. iud. dicit fecit ut delegatus a prin-
cipe. Dic ut cum stat regula quod subdelegatus delegati a principe subde-
legare non potest articulum reconventionis cognitionem tale. Nota de
app. c. tu. cum et c. tu. Bertoldus de rel. In hoc tamen convenit
ut delegatus quod non committit nunc appo[illegible] alieno [illegible] so nota
in c. ro. de offi. or. licet valuisset [illegible] quod [illegible] locum
est deputatum cognovisset vel citasset [illegible] in nulloquoque
de rescr. c. statutum li. vi et in no. c. cum causam de testi. dicit
quod partes attestationes invalidas et nullas [illegible] tacite et
expresse ratificare licet de tacita ratificatione vacillat Ex
fuit visum quod hoc dominus posset procedere post receptionem factam
a non iudice alias nullus Ex quo apparet fuit defectus in competente
deficiente quo fundamento ut l. q. l. Paulus de presbitero non
bap[tizato] c. veniens

Iudex potest extendere iurisdictionem suam et prorogationem tacitam personam [illegible] incompetente
iurisdictionem sua ut in c. 1. de offi. dele.

Auditor qui tulit sententiam diffinitivam et appellationem detulit et [illegible]
x dierum [illegible] ad [illegible] potest postea cognoscere de desertione appellationis
si sibi committatur quod est articulus a [illegible] ut de iure communi iudex
qui tulit sententiam si [illegible] non est prosecutus appellationem infra tempus a iure
vel ab homine prefixum debet tamen exequi de app. personas et
c. cum sit reprehensibile etc.

Auditor conveniens si sibi plures commissiones etc. speciales
habentes [illegible] quod si per informationem etc. [illegible] primo te-
expediat articulum conveniens quo expedito si pronunciet bene
processum et male appellatum remittit causam predictam in omnibus predictis
commissionibus auditori primo a quo extitit appellatum ut ipse negocia
illarum procedat et faciat quod mandatum fieri per dominum auditorem cui
dicte commissiones dirigebantur quod ipse in hoc eis succedit Si
vero pronunciet male processum et bene appellatum retinebit totum negocium
principale et de illo cognoscet. et tunc primo negocia dictarum commissionum
procedat in tantum negocia quarum nulla habet peticionem nisi in eventu
quo primus auditor conveniet. et quo eventu ille eventus procedat
et faciat iusticiam Nota in c. ut debitus de app. et c. Cum
in cunctis et c. Cum sit Romana c. a.

Si duo ex tribus executoribus cum clausula quod si non omnes nauiter
tertium absentem notorie et procedat non valet processus nisi
aliqualiter constat de impedimento tertii pronunciat vel per literas de
quo in c. prudentiam de off. dele.

Collector habens potestatem tantum vnicum ponendi subcollectorem in vna
dioc. pot. successiue plures ponere et ponendo sum reuocare
tertium quod negotiorum gestor a lege habet potestatem non dumtaxat vnum sed
plures simul / sed non dum pro / sed etiam cum literis contestata subsequitur
ut in c. i. de procu. li. vi ff. negotiis gestis

Subsidia collectoris et subcollectoris ff manent vsurata
cum officio demisso quousque ipsa semel cessat. et tunc cessat
vsurato premissa Nota in c. ut nostrum de app. de preben. Statum
de offi. or. pastoralis et talis vsurate c. spalis Et multo
de benefic. tempore collatorum vel antea obtentis Secus si post
officium functum requisierit licet potestas collectoris non possit probari
per testes sed per bullam apostolice tamen subcollectoris habetur non per simo.
in c. cum in iure de offi. dele.

Item auditor datum in causa appellationis datum ad instantiam partis appellantis
possit pronunciare super obmissis in prima sententia et illa supplere
et videtur quod non quia pars appellata non appellando a sententia videtur acquieuisse
sententie et cum ex toto appellasse quod nichil noui non petere potest
nisi simpliciter confirmationem illius. de re iudi. quod ad consultationem
de testi. significauerunt de app. concertationem li. vi. Et pro hoc videtur
textum de testamentis Raymuccius et renaldus in quibus pro vtraque
partem fuit appellatum et ita iudex tunc appellationis ibi supplevit addidit et sub
traxit prime sententie quod non potuisset aliter ut videtur quod iudici non licet supp-
lere de facto sed de iuris ut C. que desunt ad nota pro totum
facit optime l. eos. C. de app. offi. dele. Cum coniungat et nota c. ut
debitus de app. Prima iudex appellationis dubitat debet et pot pronunciare
finaliter iustam vel iniustam quod tes / fuit per omnes duos decisum quod contra
lxxvi decisiones bargnus habetur

De delicto officialis vel vicarii tenetur episcopus si delinquit in officio sibi
commisso nisi quam cito sciat purget delictum C. de exsecunda militia
l. fi. et c. i. ut lite non contes.

Vicarius episcopi generalis pot alium vicarium generalem ad tempus de assensu episcopi
statuere

Vicarius episcopi in spiritualibus et temporalibus ex commissione et mandato

Epus alium vicarium in spiritualibus dubitabat deputare non potest

Episcopus potest suo vicario generali dare potestatem recipiendi resignationem beneficiorum et ea conferendi de officio vicarii licet etc.

Vicarius dicitur perpetuus qui recipit curam de diocesano de capellis monachorum c. 1. li. vi.

Auditor camere apostolice de causis appellationum interlocutoriis que ad sedem apostolicam sine speciali mandato ipsius non intromittat alias processus est nullus quia a non suo iudice in c. Ad hec si clerici de iudiciis fallit tamen in causis ubi papa habet iurisdictionem temporalem quia tunc potest excepta pena sanguinis quam infligere non potest etc.

Auditor nullus pronuncians quia pars non citata vel non vocata sententiam pronunciavit iudicis esse nulla non potest revocare sententiam. Ex ordinarius sic secundum Innocentius qui potest a capite incipere et sententiam emendare et iterum iudicare et alia facere ut probatur c. et si de re iudicata si eam invenit esse nullam vel processus. Ecce si esset nulla vel forme ut probatur c. et si de re iudicata li. vi. Secus si in delegato qui sive bene sive male iudicavit functus est officio suo etc. quia ut in c. cum iudex l. ei ptes C. de decu. l. in ff. de arbitris hoc tamen procedit contra ubi quod idem est non esse et invalide esse de tuys?la prelatorum vel corporalia de electionibus non videntur et quia beneficium principis debet habere suum effectum ne illud illudatur de electione commissa li. vi. Executor non tam diu exequi potest donec mandatum adimpleverit ne effectus illius in longius tempus dispendio differri contingat de offi. dele. Ea super gratia li. vi et licet nova potestatem in cognoscendo tamen habet delegata in diffiniendo et pronunciando ideo diffinitivas sententias non potest revocare. Et nota Innocentius de re iudicata in c. Cum Bertoldus ubi videtur minime quod in causa beneficiali quilibet iudex sive ordinarius sive delegatus potest sententiam nullam revocare et alia facere ideo quia sicud in matrimonio carnali non transit in rem iudicatam ita in matrimonio spirituali sententia cum de vno arguitur ad aliud de tuysla vel corporalia hoc unde Innocentius qui ex sententia deprehenditur patet iniquitas ut in c. cum Bertoldus quandoque non error vel iniquitas deprehendi et colligi potest ex actis retractabitur statim sententia. at si error fuisset in sententia expressus ut notat Paulus de re iudicata pastoralis l. de sententia extra ordinem romani in fine li. vi ut per Rich. etc. xxxxiª

Auditor cause appellationis et negocii principalis nullitatis et iniquitatis citet partem adversam peremptorie et tunc includendo voluntatem et alias tunc vel utilitatis causa eo ad certum terminum peremptorie et tunc

ferat sententiam sup nullitate processus sui, sententia sua e nulla
cum q ipse iniqua e et nimis grauabilis fuit illa citatio q
no valet. ex. ff. de ver. obli. l. qui insulam de appell. c. si et
ibi sup ubo indeterminate. Tu q hmoi prouidebo hic cum
diffinie ut sup probatio e que no extendo nisi pro peremptoria
citate. No ex simo. ad petitionem de accu. et p so. an. in ele.
saepe de v. sig. ii uer peremptoria
Si eps committat causam uel fidutes suos uicario alicui epo
qui procedit de tacito consensu partium no valet processus ex tacita
prorogatione etc.
Si eps committat archi. sue ecclie q d in personam suam
beneficium inducat p se uel alium q ipse eps sibi contulit iste
archidiaconus potest p alium inducere no obstante q delegatus ab alio
quam a principe no pt alium subdelegare
Si judex delegatus causa uicto loco procedat in alio et
citat partes qd compareat coram eo et lite contestata testes producantur
dubitatur utrum valeat processus sit extra locum deputatum factus
et est dubium e. q licet sit in nullo quoque in c. statutum
de appell. li. vi. q delegatus no possit citare uel cognoscere extra
ciuitatem uel dioc. in quibus extitit deputatus nisi ad hoc ac-
cesserit expressus consensus partium tamen ex quo partes voluntarie
et scienter coram dicto judice processerunt extra locum uidentur satis expresse
in hoc suum prestitisse consensum. plus enim est facto consentire quam
ubo de eff. dele. gratum de app. dilecto et de hijs que fiunt a ma.
quarto e. expore et ibi infinita iura in glo. et etiam in c.
dilecto q tamen omnia iura loquuntur in et de tanto consensu sed in tali
iure no sufficit tacitus consensus sed expressus in p. in nullo quoque
supius allegato ubi jo. an. et archi. sup ubo expressus dicunt
in tamen intelligendum illi lre q licet inducant tacitum consensus partium
puta q no opponunt exceptionem contra locum sed in isto procedit q
ne lex expressus ipso iure p fuerit illud c. ubi ponitur dicto
ut etiam sufficit expressus consensus unius partis actoris ut requirit
textus ibidem dicunt partium earundem scilicet ambarum partium ubicumque
iura disponunt de expressa mentione ibi no sufficit tacita ut
in c. ceterorum si sponte adamat ad audienciam tu adeo
et c. statutum de appell. et c. si c. l. et fi. li. vi. et de pben-
si motu proprio c. li. et ele. p lras et c. romana c. ti. de

facienda

172

excessit. pla. c. vno li vj. Et licet hoc sit durum cum plus sit
aliquid facere facto quam verbo exprimere ut d. primus gerardacius et
Juniculus tamen sufficit sta scriptis et sic vite obseruatum xviij di
in memoria et vel opposuit ff. qui et a quibus et quod hac
parte fuit conclusum quod omnes duos petisse quod ut ponebatur
iste venit coram quod dicto iudice delegato loco in quo erat
deputatus comparuit protestando expresse de non consentiendo in eum
tamquam in iudice nisi in quantum tenetur de iure sed de
iure fuit valide et bene quod rex ccc lxxx ij decision

Subexecutor sine differentia debebat puniendus dicit esse de personis
c. statuimus

Mandatum apostolicum directum epo alicuius ecclesie qui moritur
re integra electus confirmatus licet non consecratus successor
potest illud exequi de rescriptis

Executor in forma gratie dignum potest examen facere
subdelegare de offi. dele. c. i. in vi.

Legatus a latere non potest dispensare super pluralitate beneficiorum
incompatibilium sine c. de multa quod hoc salus speciale potest
in c. dudum de elec. et dicto c. de multa de preben.
et lxxx viij decision

Capituli delibertate in fine prohibemus de offi. dele. li
vj non habet locum in epo committente litteras suas brachium suo
gradui quod non potest ipse non potest quod alium ut ibi patet quod vero isto
scilicet vult quod delegatus non potest committere alicui ut recipiat iure ad
tempus beneficium et quod ecclesia ultimo conferat ecclesie beneficium

De procuratoribus rubrica

Mandatum generaliter est obligatoria commissio honesti et
promissi officii ab eo qui sponte et gratis suscepit Et dicitur
commissio ut differat ab officio negociorum gestorum qui sine com
missione gerit ff de negotiis gestis Item dicitur obligatoria ut
differat ab administratione   contrahendi

Racione valet procuratorum a capitulo missum nisi persone de
capitulo singulariter et expresse ibi sint nominate nisi sigillum
capituli esset appositum tunc vero non in c. fi. de proc. in vi. hoc ultimo
et hoc tenent vota

Si procurator citatus cum litteris contestata ad producendum mandatum compareat et dicat se non habere mandatum et licet tunc debet puniri de contumacia tamen si pars litem contestata et comparuit in expensis non in c. de eo. titulus

Si decanus et capitulum constituunt procuratorem ad agendum etc. contra episcopum super excessiva exactione et ad petendum absolutionem pro se et omnibus beneficiatis ecclesie procuratorium quo ad beneficiatos non valet. # tale

Cum procurator constitutus ad devolutiones cause tunc potest procedi si tempore constitutionis causa non erat devoluta etiam si postea devolutiones nisi constitutus etiam ad causas devolvendas. # postea

Si citatus ad curiam mittat procuratorem post citationem ad causas devolutas tunc quod producit pars ut apparet conclusionem ut cum omnia facta pars procurationem quam citationem non obstante predicta limitatione que videtur commissionem de speciali mandato fecisse que devolvitur quod sciunt ingere illius littere citationem et preterea procurator modo premisso constituit sufficit in fine t. de electione de elec. quamvis ad audientiam sit citatus sit processus et imputet sibi quod procuratorem tempestive non misit ut quod procurator producere obmisit que negligentia remanet sibi ut lite non contestata c. i. c. lxxi. decisio

Nominis in secunda instantia constitutio aliud procuratorem non adiecta illa clausula citra revocationem aliorum procuratorum etc. eo ipso revocat primum licet plus fuit lis contestata in prima instantia et firmata lata tanta ad ipsum procuratorem ut ad iudicem pervenit ut in c. ex insinuatione et c. mapia de procur. et c. ex parte decani de rescriptis

Duobus vel tribus procuratoribus non in solidum constitutis si tamen uno eorum procedat aliis se non opponentibus valet processus quia iudex videtur illum elegisse de procurator. Si duo. § Sane lib. vi.

Si procurator semel substituit et protestatur post aliquam comparationem nec vult se amplius intromittere et iterato pars similiter aliud procuratorem substituto quod aliud est separare aliud revocare ut substitutione quia secundum Guilielmum speculatorem ff. de procu. l. si quis et c. Si duo in prodapie Jo. an. et Archi. in lib. vi.

Datur hic practica substitutum revocandi et reassumendi totiens sibi videbitur quod expedire substituit et protestatur se nolle plus intromittere de causa per revocationem tacite ut expresse substitutionem et quibus sibi placuit per formam mandati ut in c. licet de procu. lib. vi quotiens

In ecclesia beneficiali quanta procurator non admittitur ad agendum et defendendum

8

sine mandato etiam tum tantum de ratto n. ad cuius instantiam
deveniendi constat quod specialis confirmatio sine interesse non capiunt
de electione quedam de offi. dele. cum sint homo et Bernardus
et de eo possessionis et apposita tunc clara Henricum in apphania de rescriptis
nonnulli de procu. c. i. conpte. decani

Ad recipiendum possessionem tenetur sufficit et probetur requiritur speciale mandatum
de probari accedet ff. de acquirenda possessione l. i. et in § quibus
ff. de negotiis gestis l. si eo ubi dicitur quod dominium et possessio
non acquiruntur per negotiorum gestorem hec versum nisi dominus ratum habeat
infra tempus debitum scilicet infra id tempus quo potuit debuerit compe-
dere per dominum alterius tempus lapsum non valet ratihabitio rati habito
ut ff. rem ratam haberi per hoc inde Jo. mo.

Item quod procurator simpliciter constitutus non habet administrationem licet sit
speciale in procuratore imperatoris ff. de offi. procu. cesaris l. i. nec hoc
potest quantum ad scientiam quod lex agere et impetrare permittit non tamen
facit ipsum procuratorem de probari. Si tibi absenti sim dictum super
verbo ratum ergo salua correctione melius secundum credo possessionem in corporalem
beneficium qui est facti recipi posse per quemcumque amicum consanguineum
sine mandato speciali quod hoc potest dari et capi per contractum de probari
per illorum et sic pro infra glo. Jo. an. in cle. i. Henricum ne de
possessione quod nullo habet sufficit sine quod quia dominium beneficium dare
que sine speciali mandato non acquiritur ut in similibus allegatis
et lxxxxi.

Substitutus in omnibus et singulis causis in quibus constitutus
extitit procurator non admittitur in causis ubi non constat constitutum omnes
procuratores nisi recepisse quod in acceptatione non tenetur procurator et
a contrario in cle. i. de procu. tunc ubi c. xxxx iiii

Cum committatur auditori quod vocato a procuratore et se informet
~~se informet~~ tamen eo decreto termino quod si reperiat verum esse sunt
eo beneficio vel tenetur admittere defensionem per deo et si quis co-
pareat magis quantum personam etiam sine mandato licet
tales defensor non possit substituere et fuerint omnes termini ut in
ca. apphania ut in cle. dispendiosa

Procurator constitutus ad agendum defendendum appellandum et appellationem prosequendum
si acceptet omnes procurator et appellet tenetur prosequi appellationem licet
protestetur quod non velit eam prosequi per cle. i. de procuratoribus non obstante
c. non minuste licet ~~tenetur~~ appellationem ~~tamen non~~ vel tamen restringere appellationem prosequi
Henricum si committatur in mandato per eum accepto est ad prosequendum

Left margin: remat

q tur ad omnia in eo contenta tenet ut de elec. c. ti

Potur tenet procurator appellationis ab interlocutoria secus a diffinitiva ut in c. non iniuste de procu.

Potur generalis constitutus in omnibus causis motis et movendis potest agere in causa beneficiali sine aliquo speciali mandato ut in c. attendes et c. petitio et c. infirmus per Jo. an. de procu.

Non obstante quod in matrimonio carnali requiritur speciale mandatum necessario ad contrahendum secus est ad agendum et defendendum ut de procu. attendes et c. fi. c. ti. li. vi et ibi no. per Jo. an. quod in matrimonio spirituali quod multum sit simile et de uno arguitur ad aliud de beneficiis nisi temporalia quod autem requiratur speciale mandatum in matrimonio spirituali vide textum de elec. si quis pro pensione li. vi. c. ti. q. ex opposito et quod est ad agendum requiratur speciale mandatum facit textum c. de procu. de elec. li. vi. hiis non obstantibus dicendum fuit contrarium nam non reperitur in iure textum quod generaliter causae beneficiales requirant speciale mandatum quo ad agendum in iudicio tit. lxxxv

Tutor vel curator in litis contestatione non potest dare sine constitutione actorem sive procuratorem in causa adulti sive minoris secundum minor tutor curatoris auctore sed post litis contestationem sic quod tunc officium est dare litis. Specu. de actore universitatis v. porro in prima tallupma c. infirmus de procu. hic locum de procuratoribus generalis constituit in causis motis et movendis est sibi post constitutionem commissa

Potur generalis constitutus et contra quascumque personas est contra consistentes iudicialiter contendere est ad causas post contestationem licet secus in commissionem iudicis de rescriptis c. fi. et de procu. hiis qui li. vi

Si in causa criminali criminaliter intentata ab aliquo citato personaliter et procedere contra procuratorem usque ad conclusionem valet processus et potest sententia absolutoria ferri pro absente quod quis potest renunciare iuri suo seu privilegiis. de testi. cum accessisset ff. ad l. iuliam l. maiestatis

Duobus procuratoribus constitutis in solidum cum potestate substituendi et revocandi secundum unus substituit qui procedit in prima instantia secundus substituit alium in secunda instantia tunc primus substitutus potest procedere in tertia instantia et non intelligitur revocatus arguitur quod no. in c. si duo de procu. li. vi

Valet procuratorium solo sigillo episcopi vel prelati alicuius sigillatum sine subscriptione notarii et testium dummodo sit sigillum cognitum vel probatum seu habitum et reputatum si fuit negatum per hostiensem in c. ii de proc. et extra c. ii

Procurator datus contra bona ecclesie pro nostro suo interesse venientes ad terminum non in c. ecclesia v. de iudiciis et de arbitris ... persone sunt unitate ... et extra de testibus veniens et c. cum in tua presentia mandata procurator proprio sunt stricti iuris et ideo non extenduntur nisi ad personas in illis expressas de procuratione qui ad agendum li. vi et in cle. non pot. e. ti.

In causa criminali licet reus liber non possit constituere procuratorem tamen captus et in carceribus sit de publicis iudiciis l. vlt. de accu. veniens et c. licet quod defensio legitima non est deneganda ... sicut est in iudicatis de exceptionibus. Cum vero que si per iudicem de negaretur possit libere appellare de app. ut debitum et c. dilectus

Uxor clerici coniugati in carceribus detenti potest constituere procuratorem ad agendum et defendendum pro suo marito tamen cautione prestita ut in c. ex parte decani et de rescriptis et c. nobilli per hostiensem et est quod in iuria prosequens de testi. decreto et de quo in c. unico de clericis coniugatis li. vi et ad hoc cognoscet iudex ecclesiasticus

Monachi et presbiteri canonici regulares habentes administrationem vel aliqua officia vel bona distincta possunt agere et defendere et procuratorem constituere de officio et iure eius. et hoc ad interesse ... religiosos habentes administrationem tales possunt agere et defendere et procuratorem constituere sine consensu superioris ut in c. edoceri et c. cum dilecta de rescriptis per hostiensem et ...

Monachus potest agere pro abbate suo privato aut in carcerato administrationem privatus ut restituatur sibi regimen abbatie et libere de carceribus de accu. ad petitionem ... sit quilibet clericus potest et debet etiam aliis clericis bona ecclesie male alienata repetere ut de rebus ecclesie non alie. c. si quis presbiterorum et c. hoc consultissime li. vi multo magis persona alienata et a platione remota ...

... proprium de p. et re. Cum insuper hec eius actio ... ad utilitatem monasterii hostiensis ad defensionem pro qua quilibet de ecclesia admittitur sine mandato de testi. cum olim et ibi per hostiensem ... ... in ecclesia in fine ... pro qua conclusionem facient nota per hostiensem de re. iudi. cum ... et ...

Procurator datus ad agendum et defendendum ... et defensus.

... super ... ... de iudicatis ... ...

sine mandato
procura

suam

opposi pot tamen opponi licet non fuit oppositum in principio ut in c.
non pot. Jo. an. et paulus vetus si in procur ad appell ab aliqua
electione confirmatione vel postulatione facta vel fienda ut in c. procur
de elect. li. vi

Cum ius constitutus procuratur ad negotia et iudicia simul postea constituit alios
ad iudicia tantum. tunc revocatur ostium procurationis suorum quibuscumque ultimis
constitutorum primum tenentur quo ad iudicia et non negotia revocatur
quod duo et diversa mandata et fuit similiter
ut in l. qui diversa ff. de au. et tuti. et elec. lega. et c. licet de
procur. li. vi. et l. 9.

Non procuratur constitutus ad litem tantum circa ad appell et prosequi appellationem
fert diffinitiva sententia pro illis appellans et dat libellum in prima instantia et similiter
constituit alios procuratur sine contestatione qui non acceptat omnes per hoc ca-
pitula non revocatur in tantum quod processum per eum factum in prima instantia est nullum
licet quia lis contestata sit secunda instantie non tamen
quod tunc ipso facto amodo cessat potestas acquisita per litis
contestationem cessat ius potestas data ad appell et appellationem prosequendi appellationem inter pro
tantum per dominum et prosecutores causarum

Datur constitutus specialiter ad unam tantum non revocatur per constitutionem
aliorum generaliter ad omnes tamen non obstante quod generi derogat per
speciem secundum Host. in c. 1 in fine de procur. et c. non invitis secundum Jo.
et Jo. an. c. ti.

Si procurator constitutus recipit omne salarium quo ad subsidium et subsistit
decedat vel recedat substitutus tenetur satisfacere veraciter si predictis
non sit in tutis qui si fuit procuratus ad satisfaciendum appellate
recipiendo omne tenetur ad omnia que in tantum et sine quibus
lis non potest expediri. de pen. accedens et c. constitutus clerici
ut lites non gerit c. 1. alias posset fieri multe fraudes et progenitu
lites quibus est occurrendum de dolo et contu. sive de offi. or. ne liti-
gantes et notarii possent defraudari salario eorum quod ecclesia non debet
quod omnis mercenarius dignus est ad de prescriptionibus tunc per effectum
de plebis. tum nulles filii et qui laborat manducet ff. de
dom. in facto l. quamvis in nono

Datur constitutus a citato personaliter ad agendum et defendendum in criminali
per allegatis tamen absentie impedimento citatus venire non po-
tuit. licet talis procurator sit constitutus non habet specialiter mandatum in c.
cupientes de elec. li. vi. in glo. premissa omnium secundum Jo. an-
de in c. veniens de accu. sit ipsa admissit ad allegandum

si posset contulisse Archiepiscopum Pragensem etc.

Substitutus substituto occupato procedens in ea coactus per iudicem facit aliquem actum in iudicio per hoc non videtur substitutus dominus procedere non ipse sed substitutus suus in ea procedat quia forte tamquam legalior et melius instructus ad id recipiebat. Sicut autem non voluntarie sed coactus hoc fecit. Secus non si voluntarie et sponte consenciente respondisset. Sicut intelliguntur ea que leguntur et no. in c. Si que in fi. de procur. et ea que compulsi et metu coactis facimus imputari non debet arg. eorum quo leguntur et notantur quod metus ca. cum dilectus. etc. xxiiii

Item licet constitutus substitutus dominus etc. et substitutus moriatur principalis procurator potest tegi ad defendendum dominum. Et causa quia in officium voluntarium nisi concessum et ideo nemo invitus compellitur ad suscipiendum hoc officium voluntarium. C. de procu. l. invitus c. ti. non invitus eum ubi notatur videtur quod hec fuit idea ab initio antequam hoc onus susceperit sed postquam semel suscepit mandare licet constitutus teneatur dominum suum defendere et causam ultimo prosequi. Etiam invitus ut in c. 1. extra de offic. in fine. Nam licet procurator cui licet contestatam tenetur appellare a diffinitiva tamen non tenetur eam prosequi ut in dicto c. non invitus hoc vero nisi constitutus suus est ad appellationem prosequendam quia tunc compellitur ad appellationem prosequendam ut etiam super hoc patuit. Ne fi. de procu. hec locum in procurator Abbatis translati ad aliud monasterium quamvis novus Abbas posset agitata procurator prius procur. post translationem Abbatis ratificare

Item substitutus procurator et onus suscepit dominus etc. procedit eum substitutus valet processus quia tamen sit vices suas in toto dominum etiam quia procedendo videtur eum tacite revocasse

Item in duobus casibus episcopus a domino substitutus procuratorem qui constitutus omnes substitutus eadem causa dominus etc. substitutus potest agere etc. revocatur etiam si ab eo ut duo licet sunt substituti

Si princeps in data gratie expectative agit tamen archidiacono instituit qui tamen gratiam dedit primi dat articulos obiectivos quos non probat et sic sua statim procurator primi in secunda instantia secundus expectativas potest agere tamen deinde per impetrantem eos dictos articulos

Si expectativa constituit procuratorem ad acceptandum et recipiendum solidum beneficium certi valoris et procurator acceptat quamvis summam recepit possessionem et pecunias indempniti dominus secrete et recipiete per hoc contingunt gratiam

Item huius mandatum subsidii an licet constitutus non ratificat

et c. huius quam
et c. si dominus
et c. licet h. in
fiant optime etc.
primo eadem titulo

relatē ſz cōpſſit līne ſed p(ro)p(ter) liti(s) c(on)t(estationem) v(er)ū n(on)

Si actor lite pendente morit(ur) et in eius locum ſurrogat(ur) alt(er) ille n(on) pot(est) p(ro)cede(re) cont(ra) p(ar)tem reū ſine noua citacōn(e) ut in c. ſignificauit de app(ellationibus) et c. quod u. q(ue)r(itur) de iudiciis et c. ſepe de reſti(tutione) ſpo(liatorum).

Quando duo p(ar)tes et n(on) concordes a ſn(ia) lata cont(ra) d(omi)num app(ellatur) valet licet n(on) ſint p(ro)curatores

In abſencia p(ar)tis n(on) c(on)tentis in ſuburbiis Romane curie cōſ(uevit) p(ro)cedi p(er) auditores cōmiſſarios ſ(e)c(un)d(u)m fide(m) auditoris de abſencia p(ro)p(ter) teſtes et p(ro)p(ter) ſubduct(i)o(ne)m eorum. Et ſi(mi)l(iter) p(ro)c(edi)t(ur) ipe b(e)n(e)ſcentes dictis affectum c. Si annum li. vi. h(ab)et locum in layco necnon vin[dicatione?] omnis defendente decimis ſibi ex p(r)iuilegio ap(ostoli)co cum conceſſum lateranen(sis) infra ſerudinus conceſſis

Non ſufficit clerici coniugato petenti p(ro)bare ordine(m) ſed etiam contraxiſſe[?] cum virgine et etiam defloracōn(e) habitu(m) et tonſura(m) et clericus gaudet p(ri)uilegio ſit q(uod) in ca(usa) criminali cum ciuiliter intentata coram iudice layco n(on) p(otes)t conuenire ſecus in ciuili de clericis coniugatis c. vnico li. vi. ut c. intractatibus

Curator datus pupillo ad lite(m) n(on) tenet(ur) facere inuentariu(m) q(uia) p(ro) vo(ca)t(o) quod poſt. ſpe. ti. de app(ellationibus) q(ue)r(itur) dare tutorem e ſurr(ogare) pubertate que dat iudex delegatus ut q(ui)s al(iu)s eius off(icio) et n(on) dich. in c. Si cum de iudiciis li. vi.

In tota inventarium debet incipi infra menſem a die adite h(e)r(e)d(itatis) et debet c(om)pleri infra duos menſes poſt [~~receptionem~~] #inceptionem ita q(uod) ut ſi vltima die primi menſis incepit tunc duo menſes ſequuntur ad c(om)plendum et ſit in toto h(ab)et tres menſes p(er) dies infra quos debet incipe et c(om)pleri ſeu c(on)tinuari

Litte ſurreptitie ad b(e)n(e)ficia impetrata ſunt nulle ipo iure et ad lites eladuntur ipe exceptione de reſcriptis ad aures et c. ceterum et c. c(on)ſtitu(tio)nis et c. ſup(er) et c. gratia li. vi.

De commiſſionibus

Non valet commiſſio cum q(ui)bus ſuppreſſit nomen digni(ta)t(is) de reſcriptis ad aures

Nota q(uod) ſcripta ſ(upe)r(ius) ſpectu(m) c. de app(ellationibus) l. ſla et c. c(on)firmata de iudicis ſ(upe)r ep(iscopu)m et abbatem et ſpe. ti. de off(icio) iudicis ff. de ſ(e)cre(ti)s et paulus in c. ut calumpniam de re iudicata c. i. de reſcript(is) n(on) h(ab)et locum in curia Romana

Cauſa commiſſa p(er) idea ſimpliciter et de plano h(ab)et locum in delegato ap(osto)l(i)co n(on) ordinario. N(ota) in cle(mentina) diſpendioſa de iudiciis

q hoc pot solus princeps no ppe. ti. delegatis v. s; unquid fuij so. an.

Ca los modu pcedendi cu comictat ca q pcedat summarie et de plano sine stre et figura iudicii ut ne sumat sola ueritate facti inspecta cu comicti ca q simplr et de plano sola facti ueritate inspecta pcedat tunc tm pcessus potest abreuiari et hoc e de stilo Cum etia de iure comuni posset pcedi in beneficialibus et matrimonialibus ut in cle. dispendiosa

Cu petit q ca comissa uni auditori comictat alteri et signat comissio audiat ulterius auditor tunc tunc ca tenebit adnotata ut annotata a prius sine expressa annotationis q satis constat de mente comictentis alterius q uolunt ca a prius annotata et etia eo quo mentio sit in sp. pto de prius prima annotatione de cpl ceterum et c. au dita de rescri. ppo

Cu in comissione plura narrant quorum aliqua falsa aliqua ut sufficit uera falsa si ea uerit pt sequi conclusionis effectus tunc comissio non ualet in c. exparte conuentus et c. in litteris et c. cum olim de rescriptis et c. licet de pba

Cu clericus impetrat rescriptum contra laicos sine clausula et contra alios etc. et laici nominant religiosos in iudicem tamen iudices a quibus lcut tam contra illos non potest pcede iudex rescripti in ytere q non sunt de expressis neque de uoluntate q non ueniunt mandati etc. de rescriptis sedes et c. ne pt de ptu. etc.

Cu petatur in comissione summarie pcedi sola facti ueritate inspecta et terminus abreuiatis ut nullus terminus suatur et signatur audiat ulterius auditor etc. et pcedat summarie et melius e cancellatum omnia petita intrigat esse concessa sic q termini substantiales uiz ad articulandum et ad dicendum contra articulos ad pducendum omnia et dicendum contra pducta ad articulum superflue possunt abreuiari pro ut totaliter omitti ita q nullo tempore ad deliberandum assignato pt tamen octo dierum ut dicte ad dandum articulos concludentes assignand sed ad dicendum contra pducta pro intrinsecus et qualitates pducentur pcessus sine aliis terminis ne stralibus pcedi ad sinam et hoc in hoc dicendum uiolator et comissione positorum q aliud debet esse d. q. di. ad memoriam de priuilegiis et c. si ppa li vi.

Cu ptem comissionem alicui auditori in curia factam de speciali mandato ppe ut pter deuolutionem cause ad appellationem ut pties intespan tam ut citationem execucionem pro aduersa contra partis ad tunc duraret deuolutas suffi tunc illo partis pcedi in ca Nam ppa atte dendo ut comictendo tam uolunt eam curia sua agitari de elect. insuptis li. vi. Secus si cum comissione ut tunc deuolutionem constat partis. et in pd ca limitatione nisi addet ad tunc c ta deuolutam deuolutas

Parte vocata ad appellationem ut citatur in dictis commissionis et ea absente impetrata commissio que sine simplex et de plano sola facti veritate inspecta termino nec servatis ut abreviatis procedatur et figura. Audiat et auditor et procedat summarie et inutilis et cancellatur in commissione omnia petita tenseatur (?) gressa et potest procedi sine nova intimatione parti ad audiendum procedatur. Item ista sit in curia per appellationem ut commissionem de speciali mandato citatione parte lectura debet venire ut mittere sufficienter ad omnia que parte occurrere ut impetrari in ea quoad ea quod si non fecit tenetur quidquid factum fuit et ipsius absentia ut in c. Statuimus et c. Cupientes de elect. et c. Saepe et c. Cordi. li. vi. ut lite non contestata et c. finali de eo qui mittitur in possessionem

Si petatur quod in causa appellationis procedatur summarie simpliciter et de plano sine strepitu et figura iudicii et signatur simpliciter audiat et auditor citet ut petitur et iusticiam faciat licet verba illa vel aliqua non cancellet. Auditor non potest procedere summarie quia pars petebat quod hoc non videtur commissio primo neglectum quod ipse non voluisset quod si voluisset bene expressisset de decernens ad audiendum et ad hoc specialia tollatur exceptis casibus in quibus lex dat potestatem et ordinem sit procedendi ut in c. Dispendiosa in c. de iudiciis li. vi. et dicit in signaturam quod ante requiratur expressio et specialis commissio et mandatum ipse procedendi summarie et clarius textus clarum in c. Saepe de verborum significatione in principio ubi committi et procedi mandat

Si quis impetrat commissionem contra B. et C. et a sufficienti auditor inter B. et C. non potest procedere vigore illius commissionis quia nulla ipsorum optinuit hanc commissionem quoad aliud et communicata sive noluerunt dicta quod opus esset in nova commissione ex eo quod qui primo fuit reus nunc est actor et reus inter alios acta etc.

Nota tamen oblate de appellatione non habet locum in causis devolutis ad curiam de non proveniendo vel impetratione propter commissionem de quo plenius infra de appellatione

Non valet commissio signata super appellationem licet pars putet hoc verum absolutionem seu a diffinitiva dummodo non exprimat non in c. Ceterum de rescriptis et per concordata qui de appellationibus ubi sit pars appellationem a diffinitiva etc.

Quando committitur causa quam talis movet seu movere intendit contra talem cum potestate citandi etc. ad partes et producentem appellationem contra adversarium per quam devoluta causa licet non fiat mentio in commissione appellationis tamen potest procedi per illam appellationem de privilegiis

in glosa de probationibus cum de iure, licet, circa xxxv, ii^a

Causa commissa inter a. et b. super spoliatione occupatione et detentione castri quod a. ad se dicit pertinere potest agi petitorio et possessorio simul

Si appelletur in partibus a diffinitiva et intimatur appellato et appellatus petit in curia recipit commissionem ad instantiam suo procuratoris, unius vel nullius appellantis potest procedere vigore commissionis ad instantiam suo procuratoris, usque ad finalem et valet processus

Falsus procurator condempnatur quo ad se non quo ad dominum de procuratore extra parte decani et capituli mediolanensis de procuratore

Si d. putatus per b. obtinuit commissionem contra c. tenentem et possessorem putatum per d. mortuus d. actore potest venire b. pro suo interesse et contra c. que tenet et possidet contra a. ne habeat ... datam contra b. et petere declarari ius putandi ad ipsum pertinere et putatum per d. removendum fore et removeri ut notatur in c. Si glose contra que in fine ut lite pendente licet

Valet commissio super rebus tantum sed petenda in littera generali donatis et cessis primo super aliquas duces sic cessio vel donatio fiet post litteram generalem valet et tenet ut in c. abbate sane de re iudicata libro vi. nec impedit inter impetrantem sic computus quod tunc ... est per inceptus et lxxx^a

Si committatur auditori ut infra octo dies recipiat ... non debite ... instat de utilibus et iuridicis ut in c. de pe ... # in contractibus ita quod in octo diebus iuridicis ~~continuis~~ sit tenetur recipiendi auditor pro hoc potest induci iura allegata per doctores de tempore c. i. de confessione probationis quo ... et per Jo. An. et paulo in cle. i de verborum significatione

Quando committitur causa in statu in quo ... licet ~~statu~~ status non exprimatur valet quod hoc potest levius constare per acta primi auditoris in quo statu est argumento ff. de ... et de ... nec obstat c. inter monasterium de re iudicata hoc enim super aliquis nisi causa advocetur per secundam commissionem a primo auditore quare tunc de toto processu aperte fiat mentionem, argumento non est ... per loca preallegata et c. audita de restitutione spoliatorum. Item in c. ceterum de procuratore et ibi per Io. mo quo ad hoc sufficit. Si petebatur in commissione causa causa cum auditorem committi addendo clausulam cum statum indignum habere pro sufficienter expresso

Commissio impetrata super mot(ibus) et monetis non extendit ad p(re)t(er)ita (con)tractus ut in menedicte de p(re)b(endis) c. fi. ff. et ti. l. in et in(fra) secus in (con)trario s(ecundu)m in quo quis (con)tinet ad motus et monedas q(uia) h(ab)et extendi ad futura ut in c. ut dicta de (con)stitutionibus.

Valet commissio impetrata p(er) filio familias in p(ate)rna p(otes)tate (con)stituto in ea (con)t(r)aria ne l(icet) (con)t(r)o (con)tingit p(ate)r s(ed) ante tu(n)c alt(er) (con)trarium emancipet et (con)t(r)arius supervenit et c(on)t(r)a in (con)trario q(uia) talis impetrata in tur(ba) non est nisi quedam distincio et non refert p(er) quem partes offerunt impetrata e(st) de p(ar)tibus impetrata offendi l(icet) unius p(ar)tem valet commissio impetrata p(er) (pro)curatorem et p(er) non h(ab)entem mandatum et p(er) (con)tra eum cui inhabilitate ita tam ipse iure et c. Ne(m)o ulli de p(re)b(endis) non venditur sibi locum dominus talis quod impetratum in tur(ba) est nisi quedam distinctio impetrata quoque commissione et actis (pro)ced(itur) iudicia

Impetrati commissionem de speciali mandato (pro)p(ri)o in qua narrat se non posse (con)sequi iusti(ti)e (com)plementum sufficit probare p(er) suum iuramentum q(uia) ea (con)sistit in a(n)i(m)o alt(er) mente aliorum ~~alterius~~ probari non potest de c(on)t(r)a ex(c)eptione. Et ubi vero et de ff statuitur l(ex) p(er) eo an sup(er) et ab salonum (pro)p(ri)um iudicium et c. ut circa de election(e).

¶ q(uod) (con)sistit ++ alter ++

De citacionibus

Nota q(uod) in prima citacione p(otes)t poni peremptorie q(uia) dilationes legales sunt arbitrarie ff. de iudiciis p(ar)tes eorum l. pulsheruing de dolo et (con)tu(macia) (pro)ut. Item ubi fiunt plures citationes tunc prima debet fieri sine ea (con)tradictione s(ed) ubi ea (con)tinet (com)prehensionem q(uia) est sit parte absente h(ab)et nec(esse) in iudicio dele(ga)to ut in c. p(ar)tem de p(re)b(endis).

Valet citatio ad domum ad diffinitionem finalem audiendam h(ab)et nec(esse) si ~~fuit~~ semel in ea maiore in p(ri)vato ~~p(er)~~ personaliter apprehensus non comparuit s(ed) in primo c. fi. de eo qui mittitur in possessionem.

Si s(ente)n(ti)a fuit diffinitiva tunc sit citatum ad domum tunc reputatur fuisse et non vere (con)tumax. talis p(otes)t a tempore s(ente)n(ti)e infra x dies app(ellare) q(uia) tunc non currunt illi x dies a tempore (pro)lationis s(ed) a tempore notitie ut in c. (con)certacionem de app. et d(ici)t ibi q(uod) illi x dies sunt utiles ab initio s(ed) (con)tinui in processu ut in c. q(uia) diu(er)sitatem de re iudicata

In causa appellationis sufficit citacio vocata ad diffinitivam sentenciam audiendam nec est expressum peremptorie. Ber. in consilio in cle. sepe de verborum significatione. Et quando et quomodo iudex l. iii ff. de iudiciis. Petrus eciam Bertrandi beneficii. Ita quod valeat citacio facta in curia tendencium ad diffinitivam sentenciam audiendam sine expressione peremptorie. Dummodo citacio per appellationem iuxta formam capituli Statuimus et cle. causam electionis vel per citacionem et speciali mandato factam sit in curia. Nota tamen per appellationem quod per citacionem huiusmodi partis absentis citatur ad totam causam et singulos actus usque ad finalem conclusionem audiendam et sic non esset necesse licet sit honestum et de more citare absentem pro audiendum ad singulos actus de novo prout legitur et notatur per Innocentium, Hostiensem, Jo. an. in novella et c. audite de pen-

In citacione exequenda in partibus de speciali mandato iuxta cle. causam electionis de elect. Ita quod fiat diligencia in inquirendo personam citandam in loco domicilii si tute fieri potest. Licet fiat citacio in loco beneficii de quo agitur et in ecclesia cathedrali non valet nec sufficit. Eciam si aliquis de ecclesia asserens se procuratorem citandi et citandi forte absente petat copiam huiusmodi citacionis nisi constat de mandato. Arg. quod notatur in glo. cle. causam v. c. Caseletum. Ca. et Io. Jo. an. in novella.

Cum quis debet citari per edictum in curia et locis eminentibus debet fieri ad minus in duobus locis eminentibus quia pluralis locutio duorum minimo est contenta de re iud. li. v. et facit cle. causam. Jo. an. in glo. super illo loco et Hostiensis in c. appellationis formam mandati de appel. Cum dilecto.

Citacio per edictum debet legi in audiencia contradictarum et debet affigi ~~ubi est curia in Romana ecclesia~~ valvis palacii sedis audiencie causarum et ecclesie maioris ubi est curia in Romana ecclesia sancti Petri et duorum locorum ~~[illegible]~~ actu in partibus et non sufficit lectio vel publicacio nec copia nisi affigatur citacio originalis valvis illorum locorum et per ibi dimittatur originale per aliquas horas quia per non tenet credere copie nec sufficit copia per formam mandati. Nota in cle. dudum et c. dilecto de appel.

Surrepticia potest dupliciter apparere in litteris dilatoriis ad ~~comminandum~~ annuandum iurisdictionem iudicis primo in litteris peremptoriis ad primam graciam pertinet. Nota de rescriptis capitulo Constitutus. Et surrepticio quia quis tacet comprimenda. Sed obreptio dicitur quia quis exprimit non exprimenda. Nota in c. super litteris de rescriptis. Ex eo vero si scilicet in arbitrio non esset illa esset obreptio et illa tendit ad annullacionem.

Item post vocanda est notorie. Nota in c. super litteris et c. porro de divor. et c. ad nostram de iureiurando et c. venit de ma. et obe. Et secundum formam iuris est procedendum quia post debet vocari et excepciones et defensiones debent admitti de off. dele. nisi papa ex certa sciencia mandet non obstantibus excepcionibus eiusdem tenent concludunt ut ibi in glo. textus.

Tempore ferias ob necessitatem huiusmodi introductas non pot
fieri executio citationis pro eodem ad hoc quod citatus compareat testes
quod non pot legi in audientia constitutas licet in balivis eorum sic
fiat ut pot per dec. cum dilectus uigore illius executionis quod non valet citato
ut possit comparere quod nullus debet comparere nisi citatus tum personaliter mo
nitus primum sumo in c. si de eo qui mittitur in possessionem de ma. et obe. ant

Cum jura clamitant quod contumax rebellis non audiatur appellans ut
in q. in. quod sunt quorum primum in de electione et de judicio quod comparens
et quorum appellatio non recipitur l. i. dubitatur an citatus pro eodem ius et c.
i. de iudi. et non comparens possit a diffinitiva sententia infra x dies a
tempore notitie appellare primo sine absolutione et purgatione sine non sicut de
hoc in c. de do. et contumacia ar. nisi comparuisse constaret de ipsius
... et contemptu qui solus facit quod non audiatur appellans pro jo. an.
in de... c. ar.

Testes citati ad certam diem non inficiantur ad iurandum et per
ad iudicem ueniant. Si actus ille non fit illo die sed sequenti vel
absentia partis uocate et proponendi domino doctori quod non valet
huiusmodi receptio quod reproductio et eorum de testi. c. ii. nisi iudex
de benignitate assignauit partibus terminum non in c. ... de offi. dele.

Senes uidelicet octogenarii et ualitudinarii qui non possunt
equitare excusantur a comparitione personali. Sed senes ... non
... in c. querelam de pen. ut lite non contestata. Cum frequenter et
in q. in ... Etiam ut ... testium ad eos
committitur de testi. Si qui testium

Lites personales et capitales inimicitie et ... excusant
que ... personali comparitioni non tamen quod ... in c. dilecti
de do. et contu. et in c. accedens ut lite non contestata et c. bone
de elec. super ... disceptationes principium si dicta ... quod
lites personaliter citati ... causa ... ipsius
ut inimicorum ... non possunt uenire et illas obtinere
sicut alias obtinuerunt et ... illis ad tutius aliorum ... ut
... probabatur et ... in facto ... pro hoc ... que le.
et non in juribus predictis

Si tres termini successive ... ad unum actum ... ad iudicem
que absolute ad cautelam in ultima citatione pot uenire et
exponere quod in prima potuisset ... quod isti tres termini
locum unius peremptorii ... quo et qui judex l. in ...
q. de ... aliquis terminus ... assignati sunt de ... ff.
de iudi. ... eodem l. ... de do. et contu. ...

Si causa ... introducta in curia per appellationem ... pot ...
... per audientiam causarum absente ... per ...
... sibi ... huiusmodi lite ... tempore ... obtin
... in medio lite impetrat nouum ... ut si ueniret ...
aliud ... ad hoc de nouo citari ... si ... si ueniret
... impetratio non est absente ... se ... ...

per regulam actore non probante etc. Et forte quia devolucionis tempore fu-
it adversario nullum ius competere ideo non curavit venire nec
mittere sed quia quo novo iure ymmo iuste cum quis verisimiliter
potuit ignorare quod esset sibi intimanda huiusmodi gratia quam potest de surrepcione
impugnare cum eius gratia non dum videbatur huiusmodi intimacionem facere nec
debere de iuris rigore licet de benignitate canonica utile fuerit et eidem foret
possessori quo quo citatus fuit possessor licitus debebat venire vel mittere
sufficienter ad omnia quae fuit impetravit in causa tamen eam que nedum fuit
negocio predicto commissa sed etiam super omnibus dependentibus et quod et ideo
sive dicamus gratiam illam per actorem novem impetratam negocium incidens
sive emergens ad omnia illa licitus fuit citatus vel ab homine vel a iure
et ita tenet quodque fuit in eius absencia quam supplet divina presencia
de dolo et contumacia veritatis etc. ii. li. in prima terlio et iud. si non venit
ut partis misit ... de supra absolucionem vel secus quia ale debe-
bat parti sufficienter et instructum de omnibus causis [illegible]
de una [illegible] in protractam cum parti per eum missum credo suffi-
cere monicionem [illegible] credendum tamen iudicat sibi dandas ad consulen-
dum si eius petit de parte dictus etc.

Causa commissa in parte citandi et citacione decreta et executa venit
pars comparere in termino prefixo tamen sine nova citacione pars potest conveniri
alia parte comparente procedere etc. cum que le. et non in c. consuluit per primam
de officio dele. et c. auditor de prebendis per eundem et plene per archi-
diaconum in c. cum quis mittit in possessionem c. i. de dolo et contumacia c. i. li. in. domino fiat
[illegible] etc.

Si quis fuit conventus tamen in curia et super citacione ad partes
non dimisso partibus venire vel eius partem factam vencens in recessione
executionis potest procedere tamen actore per illa commissione sine aliqua
citacione actoris ad finalem diffinitivam etc.

Causa commissa tamen decano et capitulo et omnibus quorum interest ci-
tacione decreta per eundem factam executor citacionem citat [illegible] possessore
qui non venit tamen quod procedit valet supra dubitacionem tamen dicitur quod non valet
Ubi causa committitur principaliter super deposicione appositus vel et citat
partem de novo actus si pars super appositione ab interlocutoria lata
non vocata parte tamen non potest nisi ab ea appellatur hoc nisi
nisi sit interlocutoria habens vim diffinitive

Cum de speciali mandato pape aliquis personaliter aliquem licitum
citaret mandatur licet huiusmodi citato non fuit licitum
tamen omnes plus cum huiusmodi citacione continuat potest ad huiusmodi causam
prosequendam in curia possunt ipsos citatos de primis suo notificatos
habuisse in tamen quod tamen personaliter citatos ad execucionem tamen alios
ad ulteriora in causa procedi potest de de et contumacia dicto c. non in
the. tamen de elec. in si etc.

De libelli oblacione et lite contestata etc.

In causa appellacionis si partes fuit presentes partes necesse deliberacione in
[illegible] si unus potest et absens quia tamen non sit lis contestata
competit tamen eo ad hoc tamen per auditorem conclusum idem in causa
appellacionis in prima parte alia instanciam supra primo in c. quod tuas de

x simul

app ti in l fi. C. de tporibus appellationum sed illud ex dictis in c. in de sua niecto caluip li ay

In ca apphana judex de officio reqirit actore ut date dicti te libellu dare de libelli obla c. qr in ca apphana libellus e de sbia secus in bus ali

Q[d] l de lite gtesta nichil aliud e quam testatio sive inclus declaratio voluntatis litigantis qo videbatur q simul eod tpre debent gcurrere petitio actoris et negatio rei ut ff de acti et obli ad q videbatur q data libelli actoris ff gtestatio facit de animo suo litigandi et inaple et instando ut reus gpellere ad iudiciu et sic gsistendo in sua petitiom ff hic animu litigandi qo ubi gurit cu sua petitio statim fuit lis gtf cum simultanea apte gcurrentia animorum

In tauss in quibus simpliciter et de plano sine strepitu et figura judicii et sine ordine judiciario procedi potest lite gtestata simpliciter renunciare non potest sed qr hoc e in favore suae pubu de feno- cetera qr litis gtf e ordinariu et sbale judicii C. via litis gtf e de st pusora pinulogia libelli z ppeem que gdunt in iudicio sic ne litis gtesta

Libello dato p actorem et petit q videat p reum qr ptea videt ptem gfitendo et ptem negando licz actor intelli dixit ut puto non fuit lis e gtestata ut in c. venies de lite gtf. et litis gtestatio fit p narration actoris in iure gposita et responsione rei unde sequitur de elect dudu de lite gtf c. 1. pm hoste et suat si lis non e gtesta ad hunc pt gtesta non in c. olim de testi q quis non gpelle litis gtesta

Quis tamen pt litis gtf sed peremptr licet hoc non gsirmat sup spe ti de citatib sic ubi inso z so. an de perep vel et assignate tamen e dilatoria sup simo in c. cor de testi in integru et hoc in ca apphana secus in bus ali

Ex metu gtestus late ut comunicate quis audet et de hoc pte et non app valet responso et lis dr gtesta sed gostf in c. cu dilbure q metus ca

Pars videns libello negans narrata gnt narratur et gt petita fieri non debe lis e gtesta licz non dicat dicat illa verba litis gtesta C. de iudiciis rem non nova et spe de litis gtestatione de elect dudu in

In ca restitution in integrum post lapsum fatalium non e neca litis gtestatio c. 1. de resti in integrum

Si in libello actoris fit mentio ~~et~~ sptalia de aliq pinulegio ut sptalia sup quibus fundatur intentio libellantis si hec pto vato ceterum an litis gtestat audet si reus petat ala no et sup hoc hec defertur iuramentum actori nisi tunc sptala sit penes reum ut saltem sit informatus reus ex tenore libelli

Responsio pos ptestatione q p ea q dicit non intedit litis gtestari sed ptestatio non

sit contra nos in c. i. et ii de lit. contes. li. vi. et in c. cum in

summariis de conclu.

Item si ps actoris videt quod reus credit vel non credit tunc fit litis contes

tacio si pars videt negative sive contra sive iudici lis est contesta

ut in c. quoniam de do. et contu.

In causa accusacionis et inquisicionis inquisitus prosequente necesse est

litis contes. secus si procedit ex offi. No. in c. cum de contu.

Cum petitur quis per ordinarium declarari incidisse in canonem

si quis suadente vel in constitucionem a iure latam quod percussit clericum

ad finem quod denuncietur excommunicatus non requiritur litis contes. sed citacio

et summaria cognicio propter naturam ordinarii qui est execu-

tor canonis debet hoc inquirere ut in cle. prima de penis

et i. super illo commode quod hic nichil petitur adiudicari vel

auferri sed execucio sive ea late per canonem et hoc apparet per eum

immediate scilicet communionis licet ipse tenuerat contra quod in sum-

maria cognicione est requiratur litis contes. sed non quibus ordinarius

potest hoc facere sed solus diocesanus in cle. multorum de penis

in glo. penult.

Episcopus ~~eciam~~ debet summarie informari et habita informacione

faciat citacionem que potest ad declaracionem quare non debeat declarari

et denunciari excommunicatus ut patet in cle.

Servatur eius et actore vel probatore reus debet absolvi

cum si reus vel petat de causa possessionis in ecclesia et c.

ut No. ut ecclesia beneficia

Si dominus feudi deleget causam salvo iure suo testes delegatus

non potest ferri sentenciam sine aliquo libello vel peticione

Citatus personaliter in causa criminali cum que dicit libellus

concludens criminaliter civiliter si comparat tenetur videre si non

potest conveniri quod non plus apparet penam ordinariam sit tamen

infligendo in quo non potest intervenire procuratorem sed apparet eciam

intellectum tamen nec sitat pertractare / et quod non potest hic consistere

[illegible] testes deffecte sed sua visione iudex ad videndum # sicut

libello ~~[illegible]~~ debeat personaliter moneri immo mandatur apparet quod ex dictis

causis quibus citatores personales concedite de iudiciis c. i.

li. vi. quod quando quis personaliter citatur non sufficit mittere procuratorem

de ma. et obe. c. si. de do. et contu. dilatoria excepcione

de non iurisdictione iudicis secus si dubitatur vel mittere concertat

allegare per nullum vel procurare ut in c. venientes de accu.

Cum in libello narratur ad se pertinuisse et pertinere vel consuevisse

petens fundum adiudicari eciam si non constet pertinere ... libellus # valet

sufficit quod libellus procedat ex presupposicione ut in l. eius C. liciones

ff. de his que in fer. Et prima in c. ii de li. obla. Nec obstat que

Judali ex
[illegible] portu
[illegible] et ad
[illegible] [illegible]

nō ē allegari contrarium in l. edita C. de edendo l. iij ff. de confess. l. certum
cum illa intelligitur ubi in libello petuntur que significant abnegacionem
sed non sic est quia petit pretium adiudicari ut glo. in l. certum que loquitur
in confessione que non recipit aliquam cotestionem que prendicatur confiteri quod
non est ambile eo cum nec contradicere Sed nec loquitur de libello qui
capit cotestionem et lata interpretacionem in favorem libellantis ut de l.
solemnis ff. de iudi. et ff. de verborum stipulatione et de eo passim et ff. certum certa
nō ob. l. adultus C. idem pallioni etc.

Quando agitur de nullitate processus non sunt ita requiruntur licet contrarium a ordo
iuris vide in c. bone i. de elect. de proba. cum cont. de resti. spo.
conquerente que dot. et que rectitudine fuerint et iuste sed non quod utilitudine
et dicitur rectitudo ubi ordo iuris et sollempnitas non obmittitur de
quo vide etc. testibus etc. distinguere aut de quando nullitate
notorie constat ex actis aut non In primo casu non est necessaria litis contestatio
nec datio libelli et si daretur libellus inefplorans si posset constare iudici
ex actis sumarie primi iudicis nulla tunc super quando nullitate statim no-
tat partibus ad audiendam sentenciam potius se expedire et pronunciare
ex quo allegatur textus C. ut ad sedem. de resti. spo. a. c. olim de
iure iurando et c. pastoralis de re. iudi. In 2o vero casu scilicet quando
non constat ex actis de nullitate allegate sed aliunde requirit aliam
indaginem et alia probacionem tunc iterum potest distinguere aut principaliter
intenditur nullitas aut incidentaliter In primo casu requiritur litis contestatio
et quod ordo iuris et hoc non primo de offi. iudi. c. i. cum allegat
iura de prin. in prima de offi. dele. cum contingat Si autem incide-
taliter tunc non erit licet statuto de resti. inutile petita principaliter
vel incidentaliter de offi. iudi. c. ij. ex primo de resti. spo. interesse
constituta et sic in casu non principaliter agebatur de nullitate
sentencie et dabatur super hoc libellus

Si agitur super iure percipiendi decimas inter duos prelatos et ambo
fundant se super consuetudine fundatur etc. dispendiose de prediis etc.

Si in aliquo libello fiat mencio de publica instrumenta super
quibus fundetur intencio libellantis illo scriptum si petatur antequam
pro appellare vide se composte de hoc vero si habeantur vel si possit
sine alio tempore prolongari quales illa non habeant preter
manibus tunc alterius cedendo ut in c. i. de proba. sed in primo
de instru. edendo c. inter dilectus & et quoniam quod dixit
dominus Egidius vero esse nisi scriptum sit talis quod debet esse penes
actorem vel eius tenore satis exprimatur in libello et tunc sine
aliqua productione potest satis deliberare reus et sic cessat ratio primo.

Item si petit absolucionem a sententia excommunicationis non est necessarius libellus nec
litis contestatio nec potest contra petentem absolucionem obiici exceptio spoliacionis
ad hoc ut absoluatur que ista est exceptio spiritualis in qua non
fundatur iure virgo nec potest opponi contra petentem absolucionem quod
tenet alia excommunicatione nisi illa exceptio apponatur ex quo cum
illa excommunicatione pariter teneri

Deinde iurans de calumpnia non solum in actum dum sed etiam
contra eum iurare debet et adversarii imponunt penam et dicitur de iura.
calump. Nam licet dominus iudicet alioquin contumax esset tenetur iurare
quod ipse possit calumpniari dominus Johannes de An. et in de iura. calump. lib.
sup. et ab ipsis licet in iura. calump. contra contineat ... verum tenent ... — sicut

Juramentum calumpnie est de credulitate. Et tunc equiparantur credulitas
et contra ... eius effectum de effectu statuimus etc.

De lite pendente

Cum lite pendente in palatio apostolico reus et possessor permutando vel
alio tuffendo beneficium in aliud et moriatur huiusmodi permutatione
... pro non attemptata etiam contra supersedeant ... Innocentius in c.
... de cons. et est in c. cum teneant et c. ... lite pendente ut
lite pendente. Item in ut lite pendente ... reus ... in actore aliquid
post citationem ... lite non ... attemptatum quam in reo quod actor
est ... de commissione impetrata ut ibi patet

Lis dicitur pendere et tunc in hoc loco quo ad actorem commissionem ...
vel supplicationis presentata sed quo ad reum non nisi citatione secuta et relatione
facta ut in c. 1 ut lite pendente et tunc in c. ii

Cum lite pendente moritur reus et possessor admissam actoris potest petere con-
ciliis quorum interest ad fructum et forte ... fructus cum sequestrare
nam qui finaliter obtinet victoriam consequitur eos ... de sequestre possessione

Item in ut lite pendente non habet locum in Romana curia ut ubi citatio
fit per cursorem quo ad ... in ea ubi iudex et partes sunt presentes
et ... citatur per cursorem ad ... commissionem reus potest
recipere copiam commissionis et se informare si vult et ... ad cum
in ... quo ... commissa imputat sibi si copiam non recipit
sed tunc in loquitur quando citatio fit per scripturam ... si per ... ut
dicitur et quod tunc sufficit ... citata fuisse per cursorem et relationem
subsecuta ad inducendam litem pendentem quo ad attempta ... contra ... tenet
... et hoc placet dominus omnibus licet Jo. An. in c. in glo. ... tenet contrarium etc.

xviii

Mortuo presentato ut clericus hoc presentas ... est ac ...
Et reus et possessor ... agit adversarii ... nulla ... intromittit
adversario ... cum commissione obtenta et impetrat novam gratiam
nec faciendo mentionem de gratia adversarii nec sua ... valet impetrata
... hoc ... namque ... non ... impedimentum

Decretum ... de electione ... in hoc ... concordant
... si hoc ... que adversario suo ... meus
in ... et ... appellasset et ... sibi ... seu ... de ...
... et ... possint

ut denegans se comprendat de app^lt cum adeo ad aures et si apponat contra ymmo appo non est nisi quedam provocatio ad causam de app. cum sit et sic non est introducta pro veri non lit pendente contra non obstat cle. i. ut lite pen. etc.

Et lite pendente in causa et vivo possessore mortuo non est facta lis sic quod actor possit possessionem capere ymmo si intraverit in suo decreti pro pete possessionem ymmo adeptionem quod actore factum revocandum ut attemptatum lite pendente dicens si fuisset adeptus esset possessionem etc.

ff. quis

De attemptatis

Materia attemptatorum est magis favorabilis quam causa possessoria si causa attemptatorum cognoscitur mero officio iudicis de app. bene ut lite pendente et l. detinens in possessionem ut in est causa de app^lt

Attemptata appellatione a diffinitiva pendente causa desita non revocatur ut attemptata hoc dicit si quod actor esset notorie de desertione appellationis quod tunc prudenter fuerit actum si non esset appellatum l. fuerit. furti ff. de his qui non infamia etc. et licet de feu. quod li. in a quo tamen dicit si desertio venit probanda ut in fine supra allegatum quod

Item si constaret quod actor de desertione appellationis et de aliquibus ante eius desertionem attemptatis ymmo attemptatum committens super desertione non debet revocari per regulam dolo petit etc. l. Sed et a quo tamen esset quod constat appellationem esse desertam quod non iudex ipse si ille qui tulit primam sententiam quod de causa iure dici quod super attemptatis pronunciaret sua sententia tamen a non suo iudice non teneat etc.

Repetenti possessionem sufficit quod bene attemptatorum sufficit probare tempore interposite litis possedisse etiam sine probatione coloratii tituli nisi notorie constaret de non iure suo vel sic petenti revocari attemptata lite pendente sufficit probare quod fuit in possessione et quod lite pendente fuit ipsa possessione spoliatus et quod alius possidet etiam si alius possessionem sua coloraret et iudex ista attemptata auditis etc. nullo iuris ordine servato et sine libello et de mero et puro officio suo in statum pristinum revocabit de Casti. Card. in summa de ordin. et cle. Et licet iudex sit revocans non consequenter in possessionem principalem causam comprehendit tunc prout pronunciat sine sententia esse interlocutoria et non diffinitiva Et sic non factum officium suum de officio dele. in libris et an sine negotium principale non diffinitiva sed interlocutoria etc. et summa de app^lt et causa de ma. et obe. tamen dicta de comp. dicta de app. non solum quod ipso an faciat etiam ut in tunc causa de sequestr. et inter. non si predicta interlocutoria fuerunt in rem iudicatam Nam tunc ymmo possessionem comprehendit et nisi quia predicta interlocutorie concurrit est nova sententia summa in est sepe de app. ut pt al. ymmo comprehensionem appellationis Nam illud tempus appellationis ad tempus sine premissis ideo

Ad instanciam illius de cuius iure fuit clare constat non veniunt attemptata
lite pendente revocanda nisi possit agere ut dicit glo. vi. q. j. non in c. constitucio
de fi. pb. fin. primo et c. significasti de divor. nec per hoc destruitur
sub iniustus licet notorie non habeatur ius ut in c. cum qui de eo
qui mit. in poss. li. vi. Contra quia non interest hoc petere de elect.
cum int. cetera ij q. vi. nec solet de resti. domus. Ceterum si revocacio
huiusmodi attemptatorum tendat ad resti. possessionis adepte nec debet intrusus
sub iniustus potest tamen dare absolucionem cum renunciacionem tamen cum graciam
qua cum persona ad effectum absolucionis obtinende utrum c. ut ecclesia de
elect. li. vi. de ea poss. Iud. ecclesia Ebrunia

Attemptans aliquid in preiudicium lite pendente condempnatur in fructibus
receptis et percipiendis etiam si hoc non petatur quia dolosus et male
fidei possessor censetur quod nota in c. ecqueritur de resti. spo. ecclesiarum
Iud. ubi nota

Deinceps ad conclusionem exclusive possit in ca. pt. apeti revocacio attemptatorum
quia in qualibet parte litis talia per officium ... omnia sunt revocanda
propter contemptum iudicis et parte non in c. non solum de solu. de app. etc.

In appellacione a sententia super attemptatis lata non habet locum illa appellanti
quoniam auditor possit recipere testes. Etiam super aliis quam in appellacione
expressis quia licet interlocutoria constat habet tamen vim diffinitive etc.

Pro ad revocacionem attemptatorum lite pendente vel post appellacionem non sufficit
dicere vel per testes probare illud per verum rei fecit nisi constet de precepto dni.
quia dolus principis qui dns. videtur sibi nisi licita mandasse ut in c. non
c. j. ut lite non contesta.

Licet in ca. appellacionis a diffinitiva interpositione interposita causa auditori
tractari in Curia cont. lis / tamen potest agere super attemptatis post appellacionem
in partibus interpositam. Et attemptata potest revocari quia in hoc est
privilegiata huiusmodi actio quod cum causa in quacumque parte litis est
expedienda ut in c. non solum de app. li. vj. Nec per huiusmodi litis contestacionem
videtur renunciasse tamen quod ad hoc compulsus per iudicem et non habent
vim per reum et reus super hoc lite contesta cum esset reus potuit
dicere si concepe se ulterius spoliatum eius vim per actorem et petere
huiusmodi spoliacionem revocari per via attemptatorum sive nullitatis et petere
resti. spo. / Contra ultra spoliatus sive molestatus ... purganda ... nota in c. si de or. regul. etc.

Pro ad revocacionem attemptatorum post appellacionem interpositam a diffinitiva
non sufficit probare appellacionem interpositam per confessionem parte appellate nisi
dicit et per ... interponendi de elect. ... dilectus
... c. non solum de appellacionibus li. vj. et c. j. ut lite non contesta.

Ad revocandum attemptata post appellationem ~~pendentem~~ interpositam quam appellanti
est ab interlocutoria requiritur quod primo apponatur exceptio dila-
toria vel peremptoria contra testes et cetera quod offerat se probaturum
talia et cetera quod appellet propter tamen quo non admittitur ad probandum
et isto casu revocabuntur omnia attemptata Et hoc per iudicem appellationis
Et iudex a quo est suspectus quod probationem exceptionum oblatam et
non admissam Sed cum offerat se probaturum aut non revocantur attemptata
nisi constet de veritate cause appellationis et de hoc in c. non solum de appellationibus
et c. exceptionem de testibus Et intimavit appellationem probatam exceptionem sum similiter
licet sit contra infra x dies a tempore notitie possit appellare Si
attemptata post dies a tempore sine et cum interpositam appellationis non
venerunt revocanda quod lica attemptata seu nulla sed huius manifeste
data et cognita de hoc in ca. appellationis fere quod lapsis x diebus iudex
non tenebatur plus expectare sed procedat ad exceptionem procedere de
officio dele. pastoralis de re iudi. quod ad consultationem de testi-
gravit de cler. cum dilectus Et sic dicebat dominus quod c. non
solum non habet locum in contrario infra x dies dans ad appellationem lata
quo ad revocationem attemptatorum per Jo. an. et per Jo. de lig. in c. dominus cum
de sen. ex. li. vi. ¶ porro

Attemptata per iudicem vel partem post appellationem ab iudicium interposi-
tam et cum eius notificationem eius factam non revocatur per medium
attemptata appellationis ignorantie tamen quod de nulla temeritate re-
darguitur per ar. c. i. de cle. Cum inde multum obstat quod
dominus intre in c. dilectis super xo innotuit de appellationibus ubi dicit expresse
quod appellatus in absentia iudicis cum notificationem sibi factam ita eximitur
eximitur a iurisdictionem iudicis a quo appellavit sicut si in eius presentia
appellasset allegat c. pastoralis e. ti. i. et in verbum. Cum dominus
modificata remittit inferius (verbo exceptione in c. appellatus super de iudici e. ti.
li. vi. credit dominus finaliter quo ad translationem iurisdictionis Non
sequitur ergo quod hoc sufficiat quo ad revocationem sed quo casu ex-
debit appellantem probare duo | Ex causa probabili appellasse et
tamen appellationis fuisse et esse vel saltem illam presumpsisse coram
quo iudice appellavit et obtulisse se ad probandum et non admissum
de app. interposita de testi. excepte eadem Et hec duo licet est
presumptio appellationis quo ad translationem iurisdictionis effectualiter intelligetur per ita
per Jo. an. et dictum in c. formam de app. li. quod si obiciatur super hoc
an si vera li. vi. per exclusionem facilem non in c. Si postquam
de cler. per Jo. an. et Jo. mo. et cetera

Cum appellatus post appellationem ante diffinitivam a iudicialiter a processibus
suis interpositam et sibi intimatam aliquid fecit fiat vel possessionem
capit non revocatur ut attemptata nisi per veritate ita sic
in appellationibus expressis ab iudicialibus premittitur nisi cum
veritas probetur ut in c. non solum et c. formam ¶ Cum

li. in. nisi appellatus per ipsum appellantes obtulisset se probaturum ut in
ta. in sexta de app. Cum ... dicere pot. nisi de appellatione
iudiciali tantorum i. de app.

Attemptata lite pendente que tamen est commissa super restitutionem ad appellantem
a diffinitiva sententia revocatur per viam attemptatorum ut est excepto super
interim facta sed non sententia exequatur. de app. non solum ... et
t. Romana § ... c. t. li. vi. Ste.

Attemptata et acta per iudicem a quo post appellationem interpositam ... fuolat
et per suspensionem iudicis appellatus in termino non ... valent. ‖ facte
fallit in auditore Camere ut e. de app. Et incipit iudex app. ...

Declaratio quem intendisse in finem ... ...
a sententia exequatur aut per citationem executam ... ... per appellationem
attemptatorum de app. pastoralis § e. non solum e. ti. li. vi.

Actor adipiscens possessionem lite pendente super re sua non revocatur
ut attemptata

Attemptata lite pendente post petitionem revocantur usque ad conclusionem
causae ... non in e. non solum de app. li. vi. Et plenius so. ...
in e. Cupientes de ele. super ... li. vi. tenere contra ... e. ti.

De depositionibus et articulis

Commissio impetrata contra plura instrumenta articuli obiectivi non
obiectum ... lapsu temporis nulla specificatione admittitur non
dummodo ... fuit ... per testes non potuerunt ad secundam
et tertia instrumenta ... ... ordinarie
non si alio modo non possit ... specificare quia negatum vel
impossibile ad specificandum. Tunc enim si repetita fuit contra ... pot.
et det admitti ‖ in instrumentum ad probandum ... ... prime commissionis
de ... Johannes ...

Iudex admittens articulos parte non vocata ... Si autem fuit
citata ad ... et ... ... iudicialiter ‖ actus
aliquis modo per adversum ... semel exceptionem dedit sed
exceptionem suam possit app. de app. ... et ...
licet ubi allegatur in communi satis valide ... ...
e. interlocutoria ad quam ... vocata de ... admissio
an de offi. dele. ... contingat ... autem admissio ...
... qui hoc allegavit est quedam declaratio ... ...
articulorum et per quos admittendorum Et sic ... ...
decreti super remissionem ad partes ... ... nisi

pte notata [illegible] contra absentem ut litteram eorum [illegible] frequenter de eo qui venit in possessionem contingit [illegible] Auditis de procuratore. quod interlocutoria lata parte non vocata [illegible] Et est notabile de quo vide infra [illegible] sive [illegible] sit per appellationem sive per citationem de speciali mandato in curia partes sunt citande ad totam causam et ad singulos actus usque ad finalem diffinitivam [illegible] Et citatio quod postmodum sunt [illegible] ut alibi patuit sunt de quadam [illegible] quod nota [illegible] vigore [illegible] in statuto de [illegible] Auditor [illegible] in glo

Servatis terminis et citata parte ad dicendum contra articulos judex potest admittere [illegible] parte non vocata de novo de app. [illegible] et [illegible]

Habens gratiam si [illegible] quod sibi [illegible] potest dare articulos [illegible] et male [illegible] de jure suo [illegible]

In causa criminali criminaliter vel civiliter intentata [illegible] advocatus si sunt rei et defensores ad obtinendam absolutionem [illegible] si sunt actores [illegible] de [illegible] pastoralis de app. [illegible] de [illegible] et [illegible] in [illegible] licet omnibus [illegible] [illegible] in [illegible] sunt [illegible] in [illegible] de [illegible]

Reus [illegible] a curia non compellitur [illegible] interrogatoria [illegible] actorum tangentibus negotium [illegible] nisi sint dati [illegible] per modum [illegible] si reus [illegible] petat aliquid si [illegible] voluit [illegible] in [illegible] si [illegible] ad [illegible] interrogatoria et [illegible] recedit Auditor [illegible] si [illegible] [illegible] de jure [illegible]

In actione injuriarum civiliter [illegible] non requiritur [illegible] specificatio [illegible] libellorum [illegible] qui loquitur in [illegible] poni debet in libello actionis [illegible] requiritur [illegible] specificatio [illegible] loci et aliarum [illegible] de quibus in [illegible] de [illegible] non requiritur [illegible] diei et hore [illegible] sufficit [illegible] ut [illegible] in [illegible] libellorum de quo vide [illegible] nisi dies et hore [illegible] de [illegible] in articulis [illegible] [illegible] non [illegible] et sit non admissibiles de [illegible] [illegible] sit in actione injuriarum [illegible] civiliter sufficit specificatio [illegible] in libello et articulis quod [illegible] possit [illegible] testes possent deponere licet non [illegible] in [illegible] quanta [illegible]

qui sunt odiosi ut in c. tue de spon. et c. ex parte de testi. ℞ c. ad nostram
de purgatione canonica etc.

Item quod tunc deb. agi de crimine civiliter de foro ecclesiastico emendo
quis sollicitat vel removetur a beneficio Sed tunc agi criminaliter emendo in
libello concludit quod puniri per canonicas sanctiones ut in c. Cum
olim de testi.

Licet in nostra obiectiva requiratur specificatio loci nominis et temporis non
tamen diei et hore Sed in contractibus testis debet teneri de loco et tempore quia
locus et tempus sunt conmitantia in contractibus de re iudi. ab abbat. l. in

Articuli dati in prima instantia per partem eos quod instrumentum prime
in secunda instantia per eum melioram et minuitum etiam non docto de
errore quod hoc instrumentum non sunt de veritate sed credulitate Etiam
si partes non sunt ita plene informati sicud iudex qui non potuit
variare positionem materiam de hoc in c. Cum positionibus de iuriiurando
li. in sup. v. iusta de ea etc.

In ea beneficiali et matrimoniali instrumentum de credulitate habet eundem
effectum cum instrumento de veritate etc.

Articuli de iure pertinentes in nostra et fora dati partem tamen in ea ecclesiastica
in contrarium debent admitti de equitate licet forte de rigore iuris est
contrarium ut in c. pastoralis de excep. Et tempore in c. quod sicud
de elect. etc.

Terminus quatenus receptio testium super arti. de iure datis in ea
beneficiali et etiam attemptatorum etiam quod posse non admissorum etc.

Articuli dati in eventum si eventus ille non evenerit non sunt
admittendi quod non pertinent de offi. deleg. Cum contingat Exemplum
puta quod de tormis non est datus vel confirmatus ut si adversarius
meus dabit de gratia eo quod pretendat se non habere quam ego
propter surreptionem vel aliud defectum defensurum nolo enarrare Ideo
debes illum eventum premittere et postea materiam dare Sed
si adversarius non dat de gratia quam intendo quod obiectione pro meo
casu et eventu datos in terminis enarrare tunc articuli mei obiecti
iusto alia gestam non sunt admittendi Et si pretea gravior gratia
producatur predictos articulos repetere peto et novos dare si de novo
aliquid ad meam notitiam devenerit Sunt tamen forma decore ℞
ut tunc mecum ℞ castoriam de ell.

In ea beneficiali et matrimoniali quando articulos tamen quod errore datos
per advocatum non docto etiam de errore licet eos dedisset per
instrumentum de usu stilo et obsuetudine palatii licet de iure est
quandoque contrarium per not. de confess. c. i. Et ibi quod primo licet per
advocatum tunc contrarium partis qui non possunt ista insuere Et ideo

temp(or)e fregit dat et posuit contra ipsum novas informationes eas missas vel datas per articulos Et propterea admittit revocatio saltem tum niamento super errore ut fecit littera Decius in repertorio ut in c. Cum impossibilibus de confess. li. vi. etc.

Possessor beneficii apparens conditionaliter dicens sibi causam commissam et adversario suo non competere et quod ipsum indebite inquietat et molestat nichil plus comprobando vel obiciendo in sua apparentia non repellitur ab obiectibus propterea dandis in causa Decius per aliquos si apparens suo fundamento non deducendo sed suo contra adverse impugnando ab causa intrusionem vel non tam(en) restitutionem contra regulam apparet Et nisi tunc talis et tempore generali intrusionem in apparentia comprobat repellitur ab obiectibus et cadit de iure suo etc.

Si auditor post admissionem articulorum statim recepit testes et post appellatur ab admissione articulorum auditor respondit propterea post vero 18 ... et non appelletur propterea recepta testium post factam valet etc.

De restitutione spoliatorum

Intrusus et apostolicae reservationis provisionem conceditur non debet restitui ut in c. Cum benefficium et c. sequentem etc. Item contra quis de resti. spo. per Io. An.

Possessor beneficii eius nomine potest agere per conditionem decreti querela de eo quod annua pensio soluta suis predecessoribus et sibi subtracta quamvis numquam possederit eadem de cuius possessione et apparentia tunc contra Sub... Vel sic possessor beneficii agens pro pensione decreti querelam licet comprobare titulum etc.

Possessor beneficii non probatis pleno titulo beneficii nec pensionem potest agere nomine sui beneficii conditionem decreti querela de eo quod pensio annua aliquamdiu soluta suis predecessoribus et sibi subtracta licet nunquam fuit in possessione percipiendi eadem. nota in c. in litteris de resti. spoli. et c. cum super de causa poss. et propr. per Ioannem etc.

Item lex quecumque C. de apostolicis publicis li. x non solum locum in censu tributario sed in quocumque alio contra emphyteutam prout nota in spe. ti. de loca. § nunc aliqua etc.

Item si aliquis solvit pluries unum censum et postea non vult solvere eo ipso potest agere de spolio nota in c. litteris de resti. spoli.

Ubi quis dicit se in pensione alicuius possessionis et probat quod pensio pacifice sit sibi a retroactis temporibus soluta licet non appareat de iure (?) alleg... qui dicitur pension. debere et fuit soluta presumitur solvens habuit mandatum ut in l. cum de indebito ff. de proba. Sunt in tam laborioso et onerosa presumitur quod qui ... habuit ... clam

gravis

deel

de

gerat de mandato dni ut in c. nonnulli de rescript. super verbo mandato pro
primo et archid. in c. statutum de rescript. libro vi super c. ex quo non est verisimile quod
solucionis volunt iactura pecuniam suam et maiorem presumitur causa quod si fecit
ille qui debebat debitam soluta est pensio quia tunc videtur solucionem ratifi-
care et mandatum dare arg. no. in cle. c. quapropter decani de rescript. et sic
sequitur quod si petens tenens pensionem potest se restitui restitueretur quia per
solucionem presumitur fuisse in possessione nisi aliud probetur etc.

Agens possessorio recuperando pro beneficio non tenetur colorare titulum secus
si ageret adipiscendo pro obtinendo tunc tenetur colorare titulum et producere sua
institutionem licet quod auctoritate superioris sit institutus et tunc licet iustificare
possessionem et colorare titulum de restit. spo. in libro sexto sum. etc. Jo. an. et
in cle. unica de causa poss. et propr. in glo. ult. et c. cum quis de eo qui
mit. in poss. etc.

Nota quod aliud in probacionibus et aliud in plenis. Si loquimur
de probabilibus et sumaria restitucione facienda illa nunquam nisi probatis vel saltem
exhibito titulo colorato sum. dot. et Jo. an. et Paul. in cle. unica de
causa poss. et propr. Si vero loquimur de plenis articulis tunc sufficit
deducere colorationem sive canonicum titulum et tantum probetur per testes ut per-
fecit probacionem quam satis deducent cum dicit se canonice institutum. Nec ob-
stat predicta incertitudo sive generalitas quod potest per dicta testium vel
productionem instrumentorum ad certitudinem et speciem reduci maxime quia
predicta materia non est obiectiva sed declaratur de iure dantis quod non requirit
tam exactam specificationem de cle. constitutionem in cle. predicta si testes
dicat per literas ut instrumenta appareat beneficium collatum et se institutum per
illum et quod ad collacionem illius pertinebat pertinere et institutio est sufficienter
Nam apparet nomine canonice institutum et sic iure canonice fore probatum de-
claratum etc.

Si absenti agenti possessorio super beneficio obiciatur et producatur spolio re-
servato generalis vel specialis sive causa sive per supersessionem petitorij
non datur restitucio quia decretum ipse non afficit solum ubi inficit titulum
sed etiam possessionem de app. ut nostri et c. accepta de rest. spoli.

Decima possessionis
Ite prima non habet locum in causa prophana licet quod agens ut apparens
possit suspendere petitorium velut actor quia hoc est speciale in causa bene-
ficiali ut ibi patet in glo. quod per Paulum et Jo. an. in pri. v. quod
suppono.

Ubi non agatur de iure actoris licet reus se possessor intendit
agere a possessore non est amovendus primo ab inspectione actoris
absolvendus ut in c. cum in ecclesiis sutrina de causa poss. et propr.

et c. licet de probat. li. vi. Etiam iudicis delegati spectat agentem de vi bonorum si sua non interest aut commodum possessionis seu utensilium qui pro-
illi ipso s. l. pan. paulus non in c. conquerentes de offic. de. c. cum olim
de sent. et c. eum nris de resti. spo. etc.

Libellans interdicto unde vi petens mobilia et immobilia per violentiam oblata restitui non tenetur specificare in libello generaliter sed violentiam in libello
deducere quia probata sufficit res ablatas per iuramentum probare c. ult. in
fine eod. etc.

Interdictum est et quedam sollempnitas verborum concepta qua pretor aliquid
iubeat vel prohibeat quod maxime faciebat cum super possessione vel quasi aliqui
inter se litigabant etc.

Interdictum unde vi et condictio ex l. si de vi non possunt simul intentari sed
cumulative restitutionis causa sic

In causa possessionis valet testium auditis apte spoliate et occupate ut in
c. licet de testi. etc.

Tempore feriarum et vacationum potest suspendi petitorium et procedi solum
in possessorio nisi papa mandet procedi in utroque

Duo agunt inter se possessorio tamen ambo suppremuntur super eadem re potest
agi petitorio non obstante lite pen. super possessorio dummodo ipse non sint
spoliati quia privilegium possessorii est inductum in odium spoliantis de
cetero c. 1. de resti. spo. cum ad sedem de ea poss. ete. utrici

Si amicus meus nomine meo recipiat possessionem beneficii et teneat
et recipiat fructus nomine meo si expellatur et spolietur de possessione mihi
non competit actio interdicti unde vi contra spoliatorem nisi docerem quod de mandato
meo possessionem accepit vel quod quidam nomine meo fructus ratam habuerim et
fructus vel pensionem mihi solvit Et sic mihi regula se eius possidet
cuius nomine possidet de regu. iuris li. vi. de resti. spo. cum venisset
de presb. et diligenti etc.

Spoliato non sufficit probare fractionem hostii vel simile nisi probetur violentia facta persone spoliate vel familie eius existenti in domo quo ad
contemptionem qua potest esse quod domus erat vacua et sic nulla violentia
censetur facta ut ipso no. in c. cum ad sedem de resti. spo. super verbo interdicto
unde vi etc.

Dicens se beneficium canonice et licite possedisse et spoliatum
esse petens petens se restitui admittitur licet non dicat ad institutionem
et per quem sit institutus et admittitur ad probandum in causa et causa et tunc
probare potest suam institutionem et inductionem de resti. pruend. li. vi. con-
cordant iura communia

De suspensione petitorii

Quilibet potest pluries in eadem instantia suspendere petitorium ante conclusionem. de causa possessionis et proprietatis pastoralis. licet quod omnibus instantiis sufficit semel esse et fuisse suspensum. puta aliquis in principio litis suspendit petitorium postea in medio litis revocat eiusmodi suspensionem et procedit ante tamen conclusionem iterum suspendit petitorium dubitatur an sit licitum et videtur quod non sit licitum variare. cum distinctio alterius de re non litigiosa mutatur l. xj. de variatione. contra illa conclusio in Clementina pastoralis licet hoc sit privilegium agentis quod potest suspendere petitorium et usus est hoc privilegio semel tamen per actum contrarium videtur recedere et renuntiare huic privilegio uno tamen actu contrario perdit privilegium de confessione cum actis usus de probatione quod ita fuit decisum pro omnes contrarium non hoc privilegium petitorium suspendendi petitorium concessum est in eodem spoliatus ut in Clementina unica de causa possessionis et proprietatis. durante eo hoc causa durans dicitur privilegium in textu quod nedum in prima ut secunda instantia sed tertia potest suspendi petitorium ante tamen conclusionem cuiuslibet instantiae quod est contra textum tamen de fide instrumentorum cum ipso non obstante contrarium de varietate quia equalitas iuste plenitudinis nemo est [illegible] l. j. v. Et quibus libellos de appellatione cum cessante quod privilegium perdit uno actu contrario verum est si iste actus huius effectus puta si iste suspendens petitorium primo et postea diffinitive obtinuisset sententiam in petitorio et vellet ~~[illegible]~~ tunc iterum suspendere petitorium hoc non licet quod hoc petitorium trahet ad se possessionem de causa possessionis et proprietatis cum dictus de testibus sicut confirmatur tamen opinione videtur facere quod nota Iohannes Pauli in Clementina unica de causa possessionis et proprietatis in glossa ultima

Volens suspendere petitorium debet suspendere in scriptis et ante conclusionem tantum et quod fiat in principio litis et post debet ad hoc semel ut lite citatus vel sibi intimari non in cum pastoralis de causa possessionis et proprietatis et suspensio sed contestari debet sed in qualibet instantia qua agit possessorio ut sufficit contestatio in una instantia debet

Hec est forma suspensionis petitorii ut sequitur dictus D. pretensus ut dicit tamen revocatione petitorio suspendit petitorium in primo ca[usa] per utramque partem vel eorum alterum intentatum seu esse intentatum et contestatum quod in solo possessorio intendit procedere et si contingat ipsum aliquid facere vel dicere quod sapit petitorium hoc facit solummodo ad causam [illegible] ad colorandum suum possessorium et non intendit a dicta suspensione recedere nisi de hoc facit mentionem expressam

Causa incitata super possessorio petitorio et possessorio si suspenso suo petitorio procedit et terminatur super possessorio et causa appellationis et negotii predictis committitur alteri coram utroque iudice partes possunt agere et redire ad petitorium si voluerint ut supra est dictum.

Suspenditur petitorium utriusque partis pendente libello contendentium in utroque a suspensione videtur recessisse et si protestatus fuit quod non intendebat ut etc. vellet recedere a predicta suspensione nisi hoc exprimatur satis cum hoc consistit quod petitorium prius intentavit quod sibi licuit de iure post et ipse possessorie contra a prestatione fructuum per actum generalem de constitutione Cum ex facturus etc. accepi de resti spo. Sed est magnum dubium ut si suspendatur petitorium illud quod reassumitur possit iterato suspendi etc.

Ad impediendum suspensionem petitorii sufficit producere gratiam qua ipsa voluit hoc beneficium vacare per assecutionem alterius

In foro parrochie agit possessorio contra religiosos pro decimis territorii infra parrochiam suam et licet dicatur spoliata a quinque annis et citra religiosi ad excludendum possessorium dicunt illos per x annos vel circa vel ultra possedisse illi audiuntur contra possessorium. Non obstante c. ad decimas de resti spo. li. vi. Quia nichil facit ad casum propositum quia loquitur de actore et non reo se defendente pro licitum possessoris et tempus continuationis sed facit c. Cum olim etc. et c. venissent de resti spo. quia qui possessionem suam continuat non spoliat ut ibi etc.

Quis suspendit petitorium utriusque partis iudex continuat suspensionem latum non est a quo appellatur et iudex deferre et post procedit in petitorio non valet processus quia per delationem desinebat esse iudex in tota causa de appellatione. c. ad apponendum li. vi. et licet de offi. dele. et c. ut debitus de app. quia a non suo iudice fuerat deferendum.

Si petitorium suspendatur et procedat in possessorio et continuet et appellatur et appellanti deferatur et causa appellationis et negotii principalis alteri auditori committitur tam causa principalis quod primo iudice petitorium per continuum. Et in ecclesia utra pro vellet causam primo iudicis procedere ad petitorium et alia in possessorio causa sed non est admittenda propter privilegium spolii de or. cogni. c. si.

Spoliato agenti videtur utrumque restituendo ad suum beneficium per tres sententias diffinitivas in possessorio latas ut primum quod in rem transivit iudicatam antequam agatur petitorio debet satisfieri de expensis et fructibus perceptis in quibus spoliator est condempnatus alias non debet spoliator audiri. c. ex parte de resti spoli. de si. prolitiones. Sed quod contra quod sententia absolutoria fertur pro spoliatore possidente contra spoliatum condempnatum in expensis quod spoliatus

qr spoliacionis si velit pot moderare vel restituere petitorium
aut per eum suspensum vel non tenet eum huiusmodi moderacionem vel restitutionem
satisfacere possit qui rigorem execucionis super predicta fieri fecit
petat et recipiat illas si velit et nichilominus in petitorio proce-
dat ut dicit Johannes Andree ut firma et sedatur tamen est quia hoc privilegium
spoliati quod ante ingressum petitorii debet plene et integraliter restitui
et hoc in odium spoliantis ut de ca. cognita et si c. c. ii. et in similibus
cautelis Ex hoc in alio casu non restituitur in integrum tamen et ibi
cessat odium quod illud non casu dicitur ca. c. ne sententia c. i.
cum similibus etc.

Si suspenso petitorio reus dat articulos sapientes petitorium
ut faciat actorem arrestari et tangit eum ad corrigendum illos etc.

Si agenti possessorio opponatur instrumentum sponte promissum per
spoliatum de non molestando spoliatorem in iudicio vel extra quod amplius
non audiretur de restitucione possessionis audita quod tamen communiter factum est

Si opponatur spoliato quod sponte renunciavit suo beneficio quod ipsum
tamen spoliatus renunciato impetrato reproducatur instrumentum renunciacionis
facte per eum sponte et libere in manibus sui ordinarii
in eodem instrumento quod fuit huiusmodi resignacio admissa licet contineatur
tamen predicta resignacio obstat agere volenti ... quod per talem renun-
ciacionem nedum amisit possessionem sed eciam competentem quantum in eo fuit
ideo sibi obstabit et preiudicat sibi sua spontanea renunciacio
licet illa in illo preiudicat suo superiori quominus possit eum
restituere si velit etiam invitum quod notat per Bertold. Summa. c. statum
in dictis admonet etc. c. quod in dubiis etc. c. super hoc de renunciatione
admissio enim prelati non est nisi quedam absolucio sive remissio
a sua iurisdictione non per eam conferatur vel auferatur ius sive
titulus in beneficio quod tamen fit per resignacionem et eciam permutacionem faciam
per eiusmodi nove collacionis et in tamen ingressus ut notat in c. in dicto
de rerum permutacione de prebendis. Et ideo Innocentius etc. c. i. li. in
predicta huiusmodi renunciacio obstat etc. agenti possessorio ut in
c. accepta de renunciacione renunciantibus enim iuribus suis
non est tamen danda ingressus ad ea ut quod i. quia preiudicium suum
cum similibus etc.

Si per spoliatum suspenso petitorio lata est prima sententia

in possessorio potest in ea instantia intentari petitorium et e contra spo
liatore. Eo tamen si spoliatus post sententiam in possessorio latam
que transivit in rem iudicatam sine executione intravit possessionem
illa possessio non potest revocari per viam attemptati de re et non solum
de appellatione li. vi

Si intentatis petitorio et possessorio simul quis succedit
petitorium et obtinet in possessorio postea succumbit in petitorio
condempnatur in fructibus a tempore litis contestate prime super utroque scilicet
petitorio et possessorio

Publicatio attestationum facta in possessorio non preiudicat in petitorio
et super articulis directe contrariis etc.

Agenti possessorio obstat exceptio quod predecessor ipsius per tempus mortem dicit
se possedisse illo tempore ad quem vixit et illa exceptio dicitur perhemptoria etc.

Si a sententia lata pro actore contra reum possessorem reus appellat quod
suo medio ille reus non potest impedire sequestrum imo hic [illegible]
de sequestris de sequestratione fructuum ad expensa licet bene
impediret actualem et validam executionem sententie ut in c. eo super de
re iudi. cum ibi notatis

De probationibus

Quinque sunt modi probationum qui inveniuntur per hunc versum. Vox
scriptura nomen sacramentum confessio visus. Vox id est testes qui loquuntur
voce. Scriptura id est per scripturam probatoria de fi. instru. per totum
Nomen sacramentum id est per iuramentum circa iurare et sacramenta vedde
et de quo prius intelligitur cum quis iurat veritatem C. quibus mo
na. effi. cum ult. Confessio id est per confessionem. Tamen confessio et
iuramentum non sunt proprie probationes sed relevatio ab onere probationis
seu probandi de iureiurando licet per canones impositione
ne cadat probatio quia valet non potest stare quod non est Sed
Hieronymus exponit quod sola causa per gratiam et dictam sed non
concia non se sub grave et dissensionis sed tamen cadit relevatio pro
[illegible] confessionem de confess. c. i. li. vi et ar. licet cum presumptione iuris
Et de iure non admittitur probatio tamen admittitur confessio licet
etiam remittatur probationem propter quod tamen confessio includit
quia iudex potest potest interrogare cum sibi placet de fi. instru.
cum Johannes visus ut quia iudex audit ut iudex aliquis [illegible]
fieri et si aliud [illegible] ad inducere presumptionem ad hoc [illegible]
tutam alteram [illegible] in l. a. C. cum quedam ff. que sen
appellatione rescin.

Non stat littera collationis beneficii per ordinarium facta suo sigillo sigillate

sine subscriptione notarii et testium inpugnatam impetrantem et vel
parte beneficii ab illis tenet probari quod sic in forma tabellionis illam vel litteras
comprehensam quod est pro parte sue factum esse. Contra [illegible] videtur
ultimum obstare. Nota Archidiaconus in c. Si a sub de de offi. dele. li. vi
scilicet quod commissio et huiusmodi subdelegatio probatur solo sigillo delegati
sigillatis. Contra processus sententie quod executore gratiarum apostolicarum probatur per
litteras solo eorum sigillo sigillatas ut in speculatore ti. de remiss. § Item. Et sed
inquirendo remissio iudicis per Speculatorem ti. compost. de probatione et sancte crucis
et de ele. Statuimus li. vi. Idem in quolibet collatore ecclesiastico seu
nuncio apostolico quantum ad probationem conferendi beneficia eorum valorem ut in c. post
cessionem de probationibus et c. Cum a nobis de testi. / per testes clandestina
que est probata et c. Si tibi absenti quod videtur ubi ius eorum et aliorum quorum
quorum interest licet alias in consistorio apparatum et petitum fuit quod staretur
simpliciter litteris ordinarii. Papa Bonifacius non voluit concedere etc.

et petit copia[m] [illegible] alias [illegible] non valet de concessione [illegible] ei que + plures

Littera institutionis episcopi in qua narratur se clericum ad presentationem
patroni instituisse sufficienter probat sine litteris presentationis. Contra c. quod
[illegible] de [illegible] incipit videlicet [illegible]

Collatio facta per papam de beneficio spectante ad presentationem patroni
laici alicui facta ~~per litteras apostolicas~~ non valet nisi quod ea facta
ipso laico patrono [illegible] intercedat. Et probata collatione papali
de eo beneficio spectante ad collationem patroni laici alicui facta per litteras
apostolicas de huiusmodi [illegible] nulla facta mentione per testes probari
potest dicta eius facta ipse et ea probata per testes contra quod ex capite
non est invalida vel surreptitia reputanda. Super materia ista dominorum
auditorum licet aliqui dominorum magis declinent in oppositam partem
allegantes principaliter quod eadem sollempnitas requiratur in probatione
declarationis sine aliqua dispositione vel iure nulla et invalida
simpliciter ipso iure sicut in probatione ipsius dispositionis principalis licet
secus ubi dispositio alias pertinens non fuisset ipso iure nulla / si agitur
alias de qualitate vel quantitate ~~declarationis~~. Declaranda [illegible] nisi constaret
de ea facta contra esset nulla ipso iure ut supponitur et patet per notata de
offi. dele. Dilectus de iure patronatus. Cum dilectus de probationibus et in
libro per Jo. mo. Archidiaconus et Ja. an. Et ibi plene vide quod non potest
probari nisi per litteras [illegible] alias l. si quis [illegible] vocalis ff. de le. et
l. heredes palam § [illegible] et § sed si nota ff. de testi. et predicta
[illegible] unde probari ad litteram l. quoniam i et ii ff. de [illegible] nisi
consimilem eandem distinctionem ponit C. de codi. l. i. dicens quod si agitur
de voluntate ab initio invalida confirmanda requiritur eadem
sollempnitas. Si vero de valida declaranda sufficiunt duo testes
ut in § sed si nota. Secundo inducebatur id contra partem
l. cum opponebatur cum sua glo. de scriptura probanda que dat

requirit eam sollempnitas. que deb[et] probari nisi sicud dispositio prelibata
et non aliud supra in ii. eo. licet alij videlicet Jo. A. Hugo dicat quod uno
modo probat[ur] premiss[a] et alijs modis probari pot[est] lymea tenetur ut

Credit[ur] l[itte]ris ep[iscop]i solo sigillo suo sigillatis sine tabellion[e] et testib[us]
sup[er] resignacione beneficiorum seu ea permutacionem in suis manib[us] facta et
collacione secuta de probatione tercio loco lex c. cum olim super Jnno.
extra de sen. c. i. et ij. de fi. instru. Jn hijs que spectabat ad suum officium
et inter subditos suos et contra tam spirit[ualis] tu[nc] facit fidem et
est autenticum Hostiensis qui concedit ut judex. ut in c. post cessionem
c. ti. ex. Jo. a nob. de testi. lex c. cum olim de proba. et

Jmpetranti beneficium vacans per contractum mutu[um] non sufficit probare partem
de contrahendo vel sponsalia contracta sed contractum et consummatum per verba de presenti
licet non fuit consummatum per carnalem copulam supra Jo. an. in c. i. de de
juncta. unde quod est inde distinctionem Cardinalis

Valet acta agitata in partibus coram officialis Episcopi licet non probetur
eius potestas per litteras patentes dummodo a partibus non negetur. Si non negetur
sufficit probare collacionem vel permutacionem et vacationem ad hoc quod acta valeat
de elect. intellige ff de offi. procons. et

Jmpetranti beneficium tamquam vacans per assertionem alterius sufficit probare illud non
[illegible] et de sua assertione nec sufficit fama vel vox publica dicta per
quod actor debet probare intentionem suam ij q. vj actor

Jmpetranti beneficium tamquam vacans pluribus modis puta per dispositionem spectat
vel per non probare unum

Agenti et petenti beneficium per ea permutacionem sufficit probare titulum permutationis
presumptive scilicet cum resignatum a contrario et cum in pacifica possessione fuisse

Narrans in judicio se beneficium tenere per se creatum ex donatum non tenetur
hoc probare nec sufficit facere mentionem de tempore beneficij quod quis obtinet
et si exprimit hoc fit ex superhabundanti cautela que sibi obesse non
debet non in tunc. Ei dignitas de proben

et possedisse
Si probatur quod tenuisse beneficium et possedisse beneficium in vita sua
presumitur etiam tempore obitus sui possedisse nisi contrarium probetur ff de acqui.
poss. l. in quod admittendum et

Acceptanti beneficium sufficit probare illud vacasse cum sua acceptacionem licet
testes non probat unum tempus vacationem vel mortis et si probatur processisse [illegible]
acceptationem presumitur infra tempus debitum acceptasse et diligens fuisse nisi

plebe negligens inquirere in lucro captando ar. l. Si defunctus
C. ar. tute. inutil l. tu in debito de prescrip. et ad hoc quod quis dicatur
negligens requiritur arbitrio boni viri habetur in c. Si clericus de preben
li. vi. in glo. ut est

Agens possessorio ad preben non tenetur probare in actione sicut fundam qualiter
spoliatus est spectans ad suam preben. Contra sapit potius probare dominium illud
quod ad hoc locum non habet ut c. in litis de resti. spoli. et de or. cogni. c.
fi. Contra ut extra. beneficia ut infra. Tum est quod tanta et tam vehemens
presumptio est quod possidere et apprehendere ante superioris possessionem quod non
admitteretur probatio in contrarium vel saltem sufficeret probatio in negative apud
huiusmodi tam et vehementem presumptionem de prescrip. litis et c. i. ut extra.
beneficia ut infra cum summum contra actor agens intendo cum huiusmod probationem. quia
non tenetur probare nisi duo scilicet se spoliatum et possedisse rem de qua agitur
de offi. dele. c. consultationibus ut est

Notarius potest facere sibi per alium sed ipse subscribit se in instrumento
non in c. cum frequenter Jo. de Lignano ut est

Confessio extraiudicialiter vel incontractibus probate et testibus presentibus
regulariter probat sed non in delictis quo ad effectum pene ordinarie impo-
nende de confess. c. i. et per spe. de compe. quam sic tenuere ut si presbiter
fuisset confessus fuit de confess. se crimen adulterii commisisse non debet
poniri sed bene priuari per summo et est

Agenti possessorio sufficit probare institutionem non putatam beneficii ad colorandum
titulum et actionis admitteretur in eius et quod et tunc potest producere suam
institutionem de resti. li. vi. in principio de resti. spo. in litis hoc ubi
beneficium inquisitus ut in c. quod qui de eo qui mitt. in poss. li. vi. verum
quod agitur intendo recuperando tunc non tenetur colorare titulum ut in decreta
c. cum qui et c. in litis et c. Item cum quis. de resti. spo.

Iura contracta in scriptis in bonis compulsorie non valet in curia
nisi pars in publicis fuit ad hoc personaliter vocata hoc verum si per
instrumentum c. i. et c. fi. de instrumento. contendi Contra sicut non valet
testem receptum parte non vocata sit Idem superius coniungendum non
in c. fi. vestrum de fi. instrum.

Instrumenta notariorum regum prelatorum et universitatum confecta in territoriis
constitutum valet extra c. ut in romani curia Secus si in contrario
sunt consta quia hoc competit dumtaxat apostolicis et imperialibus summo
et hostiensi in c. cum p. tabellio et spec. de instrum. edem
restat ff. sed cumsquis ut est

Dura contracta in ptibz pte non dotata sunt nulla nisi ps q
in ptibz non fuit citata sit in casu ad dicedu com ca sit etia p
ducat ipa pse in quantum p se facit et ps nichil dicat com
inde tacite approbad pix di Ci Romani et c cu Nuunis de testi
et de censi c Cum olim de fi instru imputari

Una re pbendali apphesa et alia spoliat dos fied restitutu
quo ad omes res et ura est pus no possessa p pben

Licet impetrans bnficiu vacans te eius valore qs etia si no
negetur q ps gre sue c non bnficiu hnti Com tenet Can
q optet in iam habitis bnficiis etia exprime valore et sic fuat stos

Dus Urbanus ppa bi ordinauit q nedum impetrans bnficia cu
vacans tu tto no vacatur de valo illig tenet face mention et h
sm comuni extis et no sm taxaciam decimie qd graue est ate de
cunt huioi gras fed nullas et nullig robris nisi cent fte motu
ppo et idem voluit in confirmatoribz obsuari

Item instrum locatoris pbat possessionem quo ad conductorem sz no quo ad
extraneos ut in c inter dilectos de fi instru in fi qd ad conductorem
inde qs possessio ar l pdca ff de acqui poss

Si vendidi a te caspe mre dum tel quad ad me ptinet qd tu pos
sides et pbo prem meum possedisse et comit p ued due du vixit
| acquirentu | impitam no suffit sz ps veint absoluenda nisi pbet aliud, vo q aut
dicis hoc tam dominiu ee pbatu / aut quad dominiu sz nouum corp
pat dici primo no q illa fuit epis plorem qd possessio cu tli contina
tom dum pluripcem suffitem inducat p l licitz et l si colom c de agri
colis et censi l io et l ticio de salu Ty dot ea pbat in l cu
res de pbat et ibi plene p Cyn et Bar in l quidam in sno d fi
ff de edi ubi glo de hoc tangit Item no pt dici q quad dus
p aut hoc dicis do quad dnio creato primo in psoa pris et
tristato est absqz addicione in psona filij ut in l in fine ff de libers
et postu Aut de quad dnio creato de nouo in psona filij sed
neutrum illorum dici pot ut est primu no Nam quatuor i creatom
istius actionis necio requirunt scilz tradicio iusta ca tradicionis
vera possessio et possessionis admissio / de duobz primis quator scilt fatit
tex ff de publi l 1 et in e insti de act § alie Tertiu detinat
dot in l pdca Cum ree qua vsucapioni equiparet ut in l fine
§ hoc acto ff de publi in qua id requiritur ut l si ff pro socio
.. Nota illa solu quatuor requiruntur in creatom noui dni. Secu
in dnio qd iam fuit et qd sine tradicione tunsfert quad dnio ibi
Licet gra ppe non possit gri nisi p bullam Secus de qualitate gre
scilz de tta sua ppe crucep archi et Joan Apheruio li in et tre ibidem

de sepul. aliquid tangitur

Fuerint vero dapna petita et specificata in libello et an possit probari per iuramentum. Distingwe. Aut principaliter agitur super dapnis an litis gestis illatis per dolum et violenciam tunc probata violencia alia veniunt per iuramentum Sed ubi nullus dolus vel violencia in dapno dato precedit sed provenit ex aliquo casu accidentaliter et necesse aliunde provenire tunc est probandum per testes ut non glo. notabilis ordinis in c. dilecto de fo. compe. et in ultima glo. que alle. in fine de v. obli. C. nam solo iure fieri c. cum olim de offi. dele. scilicet ad primum principaliter dicunt scilicet quod dapna principaliter petuntur quod tunc sunt probanda per testes Secus vero si post litis gestis dapna sunt petita sive illata accidentaliter sive accessorie ad principalem causam tunc veniunt officio iudicis de dolo et contumacia c. finali de resti. spo. de fo. compe. dilecti de iniuriis olim ii q. i. in prima

Commissio ab ordinario facta potest probari per testes licet non per litteras

Agenti possessorio et probare sufficit se probare in possessionem mansi vel fundi spectantem ad probandum fuisse corporaliter inductum et per eum animo possidendi in possessionem fuisse et apprehendisse de dona per tuas quia corpore et animo acquiritur possessio ff. de acqui. poss. C. quibus et fictis et redditus a redditariis percepisse et eos potuisse quo ad incorporalia Quia effectus possessionis consistit in perceptione fructuum de resti. spo. Cum veniss. et in glo. pension ff. de acqui. re. do. l. bone fidei. Et non sufficit probare stallum in choro assignatum vel sibi possessionem traditam fuisse per cordas campanarum vel cornu altaris vel per alia signa que talia sunt potius vera cautela. quia probandum de probacione in fine Venet hostiensis in c. ii de consue. et c. in his de resti. spo. vel si domus vel camera ipse ecclesie spectantes et ibi quis inducitur in possessionem aut ei aliquid datur quod talis habet possessionem Nota de probacione Cum qui et c. licet ii hiern. per archi.

Dubitatur an in una re probandali apprehensa et alia spoliata dicatur et possit fieri restitutus ad omnia alia et iura indiuisa per probacionem eius est in possessione pro parte in possessione totius ut videtur quod sit Cum l. i. Et qui minimam partem possidet fundi scilicet ff. de fundo l. possideri. Et qui aurem tagit et tetigit totum tetigisse videtur de pe. di. i vulgaris. Sed contra vide per Jo. de psp. audiens super v. interrupt. c. ii c. Cum Bertoldus de re iudi. super v. quod sunt

Sed non tanta sunt Baldi eo intelligas vim in rebus et in juribus divisibilibus et spiritualibus indivisibilibus et qui qui ei? conceditur sed iura actor

Sed quatenus ad effectum consti et Inno in dicto c. super lite in lite sunt contrarii consti. cum dicit possessionem iuris canonici ut probatio non extendi iuris ad apprehensa et possessa et que nulla fiet restitutio nisi que ad possessa et rapta Inno. tenet contrarium ubi et est in c. accepta c. ti. Ulam si tamen valet aliquo iure canonici intendes quod hoc acquire possessionem alicuius servitutibus consuetudinibus et pactis huius ad quos spectat sufficit quo ad restitutionem consequendam omni iure uti canonico Et tenent tenentur qui omnes dimittit et procedit de iure vigore canonico hoc et Inno. hoc id videtur alibi esse

Et dicit in c. i. de re. iur. li. vi et Inno. hoc id videtur alibi esse et dicit in c. i. de re. iur. li. vi et Inno. hoc id videtur quod de iure iudicis quandoque quis manutenetur possessionem alicuius rei quam de iure comodo tenendi possidet prout tamen possidet videtur in dicto c. auditor de presump. et de dolo. Cum bonum ut in penult. glo. facit c. ex auditoris de restitutione spo. Cum venisset non obstantibus dicto c. Inno. in c. in. de resti. spo. Cum venisset non obstantibus dicto c. Inno. in c. in. pretia parum pendet de glo. quod conceditur in adipiscenda possessione non autem recuperanda que est plus privilegiata de ex tenore c. i. et c. si de resti. spo. pro toto de

Jura et instrumenta producta in prima instantia per que constat de non iure actoris agentis petitorio et possessorio super beneficio non preiudicant ut decolorat titulum agentis in secunda instantia in qua suspendit petitorium quo usque actor venit restituendus

Si disserta prima lata per d. et tamen contra et C facit de novo committi tamen contra dictum per suo iudice acta prius iudicii ut dicit et b. non preiudicat c. ref

De testibus et attestationibus

Nota auditoris palatii et auditores Camere mittit per testimonio ut ad Egregiam personam non in c. c. Si qui de testi. c. glo. et idem in Advocatio ff. de iudiciis ad personam ref

Item ubi non valet preiudicium in primis creditur uni testi. cum inductus per partem principalem de peritis confirmatorum prima ubi agitur possessorio et sic non preiudicat in principali primum Inno. Et hoc confirmatur possessorio Judices per eo testes super actum in iudice primum posito licet non scripto in actis et maxime in eo apponitur pars glo. c. cum a nobis de teste. et c. Romana c. ti li. vi. de elec. cum dicto et c. quum contra spe. de sen. excom. c. iuno. Et h. pone ref

Testimonium auditoris valet in possessorio contra occupatorem vel
possidentem rem de qua agitur ut in c. licet ii de testibus et c. quod sit
de confess. [illegible] tes.

Precio licet conductus vel ducens tamen advocatus non potest esse testis in eadem
causa qua precedit advocatus ad finem ut deponat in causa ut in c. Romana
de testibus li. vi. cum alleg. et [illegible] Et pari ratione est in adherentibus causa
quia presentatur a nimis favore unius partis quam alterius quod nimia favencia
repellit iudicem a testando ut licet non convenit accedent quod et cum
fuerint non est [illegible] ti de testibus c. i. § quod si iudex

Sollicitator appartem [illegible] non potest esse testis pro appellate etc.
si pro destructione [illegible] appellationis cum allegationibus causa Tunc quod pro adhesionem se
fecit partem ut in c. statuimus et c. [illegible] de elec. li. vi. Et nullus
potest esse testis in causa propria ut in [illegible] q. iii c. nullus idem de testibus ~~multo~~
~~fortius~~ et licet [illegible] si filius dicte cause repellit testes fuit in c. personas de
testibus multo fortius quam testis in eadem causa adheret agenti Et sicut
procuratores et advocati repelluntur a testando contra allegationem causae ut in c.
Romana de testibus li. vi. Ita et adherentes qui fiunt partes in causa non
possunt testari appellationis Dicta quod licet cessavit appellatio ne tamen cessavit causa
que principalis simpliciter [illegible] fuit in curia introducta In qua non
est dubium quod canonici producti testes reo convicto adheserunt contra
quod suspecti fuerint que suspecto durante causa durare videtur licet
cessante adhesione etc. de c. Romana [illegible]

Si partes remittunt testi iuramentum sine consensu iudicis non [illegible]
testibus ut in c. tuis de testibus Secus in mandato [illegible] quo ex
dicto partes admittere non possunt alias [illegible] [illegible]

Testes recedentes a curia Romana etc. [illegible] et non ad suburbia sunt
assumendi Secundum si papa ibidem resideat cum cardinalibus etc. [illegible] de [illegible]
in absentia [illegible]

b Non obstante publicatione attestationum non possunt [illegible] eidem et alii
testes super eisdem articulis produci possunt

a Receptio testium vel publicatio testium facta parte non vocata non valet
et ideo [illegible] delegatus [illegible] in partibus citanda est pars ad vi-
dendum iurare testes etc.

Si admissa parte producente testes publicatur attestationes
non [illegible] recepte eadem parte post eosdem testes vel alios super eisdem
articulis producere de testibus in [illegible] testes etc.

Constitucio vel statutum canonicorum vel capituli potest probari per testes
quia scriptura non est de forma sive de esse legis vel constitucionis ut no. in
c. venientes ij de testi. xxxvi. q. ij. constitucionem et de restitucione c. i. i fi. li. vj
de re.

Casus in quibus requiritur scriptura no. de ten li in glo. Jo. an

Si testes iuratus et examinatus super certo articulo una die dicit se nichil
scire de contentis in eo tercio die veniens dicit se scire non creditur
ei prescripto (?) et est in c. preterea de testi. cogen. Et per Speculum ti. de
testi. § i v. Item pro hoc eciam facit no. ... in vlt glo. et c. de
mes ... c. cum in tua in fi. de testi. Secus si reduceret statim
ad corrigendum dictum suum ut in dictis iuribus et c. ti. in c. cum clamor

Testes infra iuratus per partem tenentur examinari

Item testes laici diligencius sunt examinandi quam clerici ut no. in c. signi-
ficavit de testi.

Deposicio testium iuratorum in contumacia partis et iudicis non tamen citati ...
et non est tenendum de iure ubi hermiter (?) ... ff. de in ...
vocando Sed tamen ... venerunt et deposuerunt sponte
suspecti sunt de subordinacione ar. ... illi qui. Sed illud lo-
quitur in causa accusacionis sive criminali. Testes enim non debet se ingerere
ymo invitus trahi et compelli ad perhibendum testimonium veritati de
testi. c. et pro testimonio. C. de testi. l. aut. rogati. In hac parte iude-
...ac speculum ti. de testi. § qualiter § volet ergo ipse speculum
in sequenti ... iudex ... inde ... videlicet sufficit quod
iudex assignaret terminum ... producere testes infra quem
eos producat quo facto is qui producturus est colligat eos quos
potest ... producat et iudici presentet et dicat dne hos testes
vobis presento in tali causa ... produccionis et sic faciet in secunda et tercia
produccionem. Ex quibus verbis specialiter apparet sufficere quod producens eos
colligat et producat sine citacione iudicis. Et pro ista parte fuit
conclusum per omnes doctores. Nam quemadmodum reus veniens
volueritque ad iudicium ... vide suo adversario ... presumitur
citatus ut no. ... de ... in c. bone de elc. et arch. in
... lxxxij di. ista dicens et de teste ... rogatus forte
per partem ad iudicium venit ad perhibendum testimonium veritati ne veritas
occultetur et malus ut bonus ... q. ij. quamvis ...
enim reus est qui veritatem occultat et qui mendacium dicit
de ... fal. c. i. ... citatus si invenit in patria
adversarium ... sic ... de ... ad ...
... ut dictum testes valeat quam quod pereat

vel de periuris vel suspicionis notatis ut de testi. c. cum tu

Nota q notarius no pt ultra commissionem examinationis testium de tacitis quibus articulum sed expresso sit no in cle. iudices et c. cum tam. de testi.

Judex gravamus est antequam litem admittat pt testes affuturos recipere et literas arrestare etc.

Super artic. no admittendo utrum quolibet defectu materie non debent recipi testes affuturi Nam probatonis impertinens omnis debent reiici l. ad probatonem C de proba. de effi dele. Cum contingat et ea rone qua in prima instantia reiecerunt ead rone in ambabus aliis instantiis sunt repellendi Cum defectus materie contingit instantias totius litis non solum instantiam Secus vero apparet lapsum temporis vel defectum forme q male specificati sunt cum testes affuturi non solum respectu illius instantie recipiuntur sed respectu totius litis et absentie ad omnes instantias et uniformes. Et ideo cum in instantia totius litis recipiuntur ut in c. cum fecerit ut lite no contest. quia articuli male specificati in prima instantia potuerunt melius specificari in secunda vel tertia instantia ergo ne copia probationis pereat potuerunt et debent recipi in hac ca ut in dicto c. cum. Et si auditor vult deliberare an articuli sint tales super quibus testes debent affuturi recipi. eos arrestat sub pena excois ne illicenciati a quousque deposuerunt recedant. Etiam si interim testes recesserunt auditor no gravavit quia super hoc puncto potuit esse dubium et sic forte requirit ad hoc ne iudex in re qua no debent auditor presumit q recedent tom arrestationem et se excoicationi permittent. Ideo appellatio apparet hoc impertinenta fuit ab omnibus illicita reputata Ex tunc si in hoc gravasset non potuit habere locum c. cum cessante de app. et c. si a iudice c. ti. li. vi. Et licet procedat hoc de rigore juris tunc de equitate posset sustineri contrarium

Valet receptio testium affuturorum super artic. no admissis non tamen attemptatorum in quantum ea lis b. Dum tamen fuit de iure danda et tamen alia consueta servari sunt servata. Et eo ipso q testes recipiuntur articuli admittuntur saltem tacite ut no. in cle. sepe de v. signi.

Nota q judex no pot compellere testem ad perhibendum testimonium in ca criminali secus in civili no. in c. cum tam. de testi. et c. dilecto de testi. cogen.

Publicatio attestationum facta in possessorio non preiudicat valenti

producte testes in petitorio super articulis etiam dicte contrarijs non in firmitate.
de testi.

Pars actrix uel rea non potest cogi ad edendum instrumenta propria sed iudex
ex officio suo potest compellere partem ad exhibendum iudici qui uidet utrum
sint contraria et ad causam facientia ut no. no. in c. i. de proba. et in l. eadem
que C. de eden. de proba. Cum persone li. vi. et suffi. indirecte
partes quod maliciose ipsa instrumenta non producat

Nota testes nimis festinus in examinatione est suspectus Sed nos
ex bona deliberatione no. in c. Cum causa de testi.

Nota quod testes dicuntur singulares ubi non tantum etiam dicuntur singulares quia
non concordat et eadem ueritas licet diuersis medijs percepta ab ipsis
et potest quod isti testes non probarent omnino dicte tamen probat in hoc singulorum
Et sic singularia testimonia faciunt fidem puta unus dicit se uidisse
Titium contrahentem sponsalia in tali loco alius dicit in ea altius dicit exprobando
quererit utrum talia diuersa faciunt fidem parum in hoc qualiter de atten-
debat quod quicumque ex pluribus singularibus elicit aliquod tamen generis et omnes
in hoc concordat tunc talia singularia testimonia bene faciunt fidem ut in
exemplo licet illa testimonia sunt singularia tamen omnes concordat in hoc sensu
propter hoc uidelicet quod Titius contraxerunt sponsalia cetera et sic ipse disputat

Petenti dilationem ex euidentem calumpnia non debet concedi ut in c.
Solicitam lationem cui non debet dilatio ff. de furtis li. i. et §.
sequenti et c. i. de dila. etc.

Item omnis dilatio probatoria concedit testes est probatoria et non debet
alia nisi cum causa cognita

De remissionibus

Si tamen dicatur ut cum inesse datur iudicium in libello remissionem
infra quam debent testes recipi et examinari sufficit infra tamen testes
recipere et aliqualem dilationem fieri de examinando Et quia primum
consuetudine scilicet recipere testium quod requiritur processus tamen de esse debet
de tam Secundum est facti uidelicet examinatio que potest fieri ex notorio
et ex iudicium quicumque de iudi. cum procuratoribus

Ad probandum exceptionem executionis sufficit quod testes sint producti et
iurati et examinati licet non sint publicati ex iudice infra octo dies
no. in c. pera de except. li. vi. Cum hoc non stet ex parte quod etc.
ex inc. etc.

Remissionem bullatam in forma iuris ex testibus producendis non est
dandum in prima instantia etiam super nouis articulis admissibilibus quod tamen
noui articuli debent probari ex testes in curia et hoc cum captura acceptatoris
in partibus stante nec appareat uia fraudibus de do. et contu.
sine de testi. firmitate et de testi. in hoc etc.

Licet per instrumentis producendis in ca. per app. ut de spali mandato docenda ad causas seu commissa non datur remissio ad partes nisi per exceptionibus dilatorijs peremptoriis etiam incidentibus ut per signum vel sigill. prescrivendum si negetur et de exceptionibus peremptoriis puta contestata ut alijs bene datur que illa sunt probanda per testes quos secum ducere nequiunt ut tenebat ut no. in c. statuimus de ele. et c. c. cupientes lin. de app. c. tertia c. ti lib.

In contractibus non fit remissio sed in delictis quia delicta non dent manere impunita in cle. pastoralis de re iudicata sic in contractibus quia contrahentes debent sibi providere in contrahendo quod in delictis non in c. romana de fo. compe. § contrahentes

Licet per instrumentum non datur remissio tamen si sunt aliqua probanda per instrumenta et aliqua per testes bene datur et tunc etiam potest produci instrumenta de qua scilicet dicitur in cle. tra.

Et in prima instancia admittitur ar. l. si quo et quod non recipit remissionem in prima instancia Michilomus tamen de benignitate tamen contrarium in ea licet in secunda instancia potest eam recipere quia probaciones non sunt augustande c. de tem. app. testium de app. de fi. instru. cum Jo. et c. significavit et c. Albertus de testi. — Item in curia

Terminus datus iudicibus remissionis scilicet per testibus producendis et recipiendis de quibus in c. licet de proba. et c. preterea de testi. li. vi. non currit tempore tempore compromissi non in cle. quamdiu de app. et c. de tempore de offi. dele. quod c. videtur facere per veram opinionem videlicet quod commissus potest prorogari quod credendum verum de consensu iudicis qui in huiusmodi prorogacionem temporis et contrarius sum primo et ista ibidem in alle. cle. quamdiu de app. et auctoritas si cum § de tem. app. in quibus apparet quod per compromissum ut alias de officio potest expresse impeditur cursus fatalium datum a iure ut ab homine ad prosequcionem appellationis. Sed enim videtur in proposito quod per compromissum hoc fieri de termino officii potest impediat cursus termini tamen nequam assignatorum ad testes recipiendos quod credendum verum si remissio esset tunc secus si esset anniquatus tamen credendum illam partem per huiusmodi compromissa producionem huiusmodi testium non excusari ar. no. in cle. § pari de termino per decreto dato ad appellacionem tamen compromissum ut termino ipsius non impedit quod illud tempus datur tantum parti ad supplendum suam ut quamvis effectum sed tempus prosequcionis appellationis datur utrique parti — Eiusdem

De exceptionibus

Non admittitur exceptio peremptoria opposita contra commissionem quia respicit negotium principale ut litis contestatio impedit ut in c. 1 de litis contes. li. vi. Nota primo in c. exceptionem de fo. compe. et in c. cum

sup lris de rescript. quod illud quod venit preiudiciali non debet apponi in
exceptionem ut in dec. c. cepte ~~decani~~ in glo sup v° assignatu
ut si per impetratorem commissionem narret clare de iure suo
et non de iure partis adverse tacuerit ut appellatio hoc dicatur sive
compiat per eandem partem adversus duas suas quod sit litteram
commissionem surrepticiam huiusmodi exceptio non est admissio que / mittitur
est peremptoria et etiam preiudicialis negocii

Exceptio obmissa in prelio non debet apponi in except. ut in
dec. c. excepte in glo sup aliis rebus

Excepcio peremptoria obmissa in principio potest apponi in causa appellationis
ut in dec. c. cum Jo. de fi. instru. de app. cum appellationibus frivol
lib. in

Exceptionem declinatoriam fori non admittitur post tempus ad
dicendum contra commissionem nisi super forum in c. Pastoralis
de except. nisi apponens iuret quod de novo ad eius noticia
pervenit

In exceptionibus reus est actor in quantum bene dare intentionem
contrariam ~~inpugnatam~~ repugnatam intentores ori-
ginalis actoris licet hoc non consuevit tamen una rei sunt
exceptiones debemus exceptio aperte pateat intencio apponentis
et ideo ~~tractata~~ est et audienda pro apponens tamen absolucionem ad cau-
telam

Tres sunt exceptiones peremptorie privilegiate que possunt
apponi in limine dilatorie ante litem contestatam res iudicata transacta
seu finita et pro quibus

Licet sit contrarietas inter doc. in c. pia. de except. et in c.
licet de sen. exco. lib. vi. tamen per denunciatorem quod contra
est in limine dilatorie exceptio apponitur tamen denunciato non
probat exceptionem excessus apposita in limine peremptoria contra
impetratorem quia non sequitur talis est denunciato ergo contra
tamen quod huiusmodi excepto sapit obiectum quod debet clare doceri
et probari de actu. supra 18 e. c. attendes de elect. et c. i. et c.
ut circa lib. vi. et tamen constitutionem et ii. Lenius cos et circa
admittuntur et expediuntur dilatorie quam peremptorie de
re cogni. cum dilectus de lit. cont. c. i. lib. vi. cum ibi notatis

Si contra petentem absolucionem ad cautelam apponitur
exceptio rei iudicate ut manifeste offense ex sola non
probatione rei iudi. talis exceptio non est admittenda ubi alia

nullitas sine exceptione ex defectu iurisdictionis vel propter errorem
intollerabilem expressum puta quod dicit excommunicationem latam post legitimam
appellationem propter illum cuius iurisdictio non negetur Et est notandum primo
in c. solet de sen. ex. Tertio videlicet non potest quod sinapis excipere
rei iudi. non est locum nisi sit lata a competenti C. Si a non competenti
non compe. iudi. et toto de iudi. de si clerici. aut enim constat
constat de iurisdictione aut constat de non iurisdictione mani-
feste / aut non constat de uno neque de altero Sed dubium est
primo tamen non potest peti sententia absolutoria ex defectu iurisdictionis
cum de ea constet manifeste Nec secundo tamen cum tunc de nullitate
exceptionis constet manifeste Tertio solo tamen videlicet cum de iurisdictione
dubitatur est locus petitionis huiusmodi Sed illo tamen non potest dici
res manifeste iudicata nec propter quod offensa ne parendo
ei quod cum nullo modo sciri potest an sit res iudicata nisi
sciatur iurisdictio illius qui eam tulit quod non unquam sine altero potest
esse cognitio manifesta vel notitia Cave tamen an sola iurisdictionis
negatio faciat iurisdictionem dubiam et videtur Circa quod sit videndum
dicendum quod aut intentio negantis fundatur est de iure communi aut tunc
sola negatio facit rem dubiam quod probabit rem probata
est ut si ille qui non est iudex de iure communi et ita procedit
lex et qui ad vel lib. proba l. non licet scilicet extra iniurio
iudicis et eius iurisdictio fundatur est de iure communi et
tunc negatio est probabilis et propter quod non facit rem dubiam
sicut non dicitur C. de exceptionibus l. in hoc vers. nisi allegaret
et probaret exceptionem saltem semiplene Et tunc redderet
iurisdictionem dubiam et sic propter quod rem iudicatam et offensam
et non primo ubi dicitur et propter dicitur in dicta l. Ex qua conclu-
sione inferebatur alia videlicet quod non sufficit in exceptione
peremptoria videlicet rei iudicate ut manifeste offense concordantia
iurisdictionem deducere Sed oportet ultra deducere notoriam iuris-
dictionem eiusdem etc.

(In exceptione proponenda quo ad perfectionem devolutionem
negotii principalis sufficit exceptionem proponi et peti admitti quod
si non admittitur appellatur et si devolvitur negotium principale ad superiorem sed quia
ut in c. excepte ... de testi. non in c. Cum liceat ... ad victoriam cause
de excep. Ad hoc quod dicitur res iudicata ut finita requiritur oportet probare
quod sit idem ut quantitas de quantitate vel sine eadem causa veritatem excep-
petendi procedendi eadem personarum et terre coram iudice et tionis
inter easdem personas ff. de excep. rei iudicate non de
excep. et ii li. in c. quia de re iudicata de excep. et
adiuvamur in glo. que non continuatur de re finita

a gerum
petiw

excepci non pot et quatuor medio die finita sub in
spe de except c. dce de dilator vel vij columpna § f
pone finita contestacio pot p insinuacionem aperte pti delatio
q non e. q non e inueniat attestaciones qua res iudicata Item
contestacio sit longo silentio sopita Item exceptio p pactum
non petendo in perpetuum vel p amicabilem compositionem

Terminus octo dierum statutus ad probandum manus iniectionem offensa
opponitur ad impediendum beneficium absolucionis ad cautelam
non semper solet de sua natura currit a die exceptionis
hoc probandum p iudicem admissum et non a die allega-
cionis seu oppositionis et sic etiam sunt non spe in titulo
de dilatoribus c. i. n. sed ius currit. et currunt de
momento ad momentum Gectus in c. pma illi currit a die
sequenti Sed quia in primo casu ipsa hoc non opposuit
qui si voluisset ista bis opposuisset in uno casu sicud in alio

Articuli decani et capituli cathedralis ecclesie dicentes
in modum exceptionis se non sub esse Epo non admittuntur
nisi dicat de alio prelato qui huiusmodi iurisdictionem in eos de
prescripcione vel alias pt seipsum iudicandi vel corrigendi vel pos-
sidendi Io. in c. prebende. quia termina non debent manere impunita
et in c. con. ppam in c. cum imperatoris ubi sunt ptes de
eo. tempore causam sed alias in ipsa bis presentibus presbiteri
vel ipi sunt presbiteri q aliquo prelato subsunt quo ad iuris
et coartationem non in c. cum ex officio et c. non liceat et c.
dudum de prescripcione

Si in cuiuslibet appellatione in parti ad curiam apostolicam suspicionis
vel aliqua exceptionis probabilis et dilatoria vel declina-
toria non admissam et appellationem debite intimatam super ele-
ctionem totum negocium pendens tractat ad curiam devolutum
ut in c. statutum super et super hoc in decretis cum sup
de electionem

Si quis petens absolucionem ad cautelam debet
de manus iniecta offensa licet non dicat exceptionis se dare vel
ti exceptio dedisse videns q auditorio repulsis absoluat
tunc gravat et ab eo licite appellatur. Omnis alias non
pertinet in via et foro vel sunt hec calumpnie aut aliquo
capite repellendi nite se e. q intitata agens prim nam
subiecte ne de qua agitur e considerandum ut probat p
h. eligere Ex primo animo in pace ff. locati cum concor-
dant c. vel dilectos de fi. inst. de ista via unde
iustitia de absolucionem qui sufficit ad exceptionem et de admissionem
ttad p handu

De prescriptionibus

Contra negligentem non currit prescriptio et ne eam teneatur ut in c. quamvis de iudi. per lap. in c. cadem tua de conc. lim. et c. vigilanti

Valet consuetudo quod uxor succedat marito in omnibus bonis mobilibus et in liberis conquestibus sic quod litinnas intermat no. hic loco sed li. de dona. i. exc. viii inde

In dioc. cuiuslibet eps. nis contrarie d. quod eps. quod ipse habet iurisdictionem in spiritualibus et si quis eo invito possidet per hic tempus nihil plus acquirit neque illius prescriptionem quamquam teneretur eius epo et locus e pue commu. no. in c. cum venerabilis de except.

Prescriptio decennalis conceditur in hiis que non sunt communis contra ecclesiam tamen prescriptio xl annorum non tollit nisi per aliam contrariam prescriptionem

Nota maior prescriptio xl annorum potest mutare usus ecclesie tollere vel mutare et ideo ad statum secularem contrariam assistentia unius contrarius sufficit prescriptio x annorum

Tantum prescriptum quantum possessum. Et ideo si eps in aliena dioc. prescripsit collationem beneficii non intelligitur prescripsisse destitutionem vel permutationem

Prescriptio et consuetudo possessionis apud legem differunt ff. de usucap. l. in vnde prescriptio habet se ad consuetudinem sicut dispositio ad dispositum. Actus enim reiteratus repetitus que consuetudinem dicimus et estimatur tempore vel diffiniti quod prescriptionem votum disponit in spe. ti. de presc. § sed que est dicta etc.

Item exemptum in suis privilegiis possit vendicare privilegium suae libertati non currit in prejudicium Romane ecclie de presc. cum olim no. de ar. ti. ape in l. te glo. et c. subiecta

Quibus modis et quod interrumpit prescriptio unde glo. illud de presc.

Capitulum sede vacante non potest prescribere potestatem recipiendi resignationem aliquorum beneficiorum

In mutatione beneficii status beneficii requirunt xl anni alias sufficit probare contrarium statum beneficii in c. eum de benefic. de plen. lim.

Prelatus a collegio electus et ab ordinario confirmatus habet ordinariam iurisdictionem in eligentes de offi. ordi. cum

ad ecclias ptz (?) / Primo de ro. an. et competit ipso ex consue dine
ppla sz epis et superiorb3 competit de iure com. de offi
ordi. ~~Clem. ex prto li. vi~~ de ad hec de offi. ord. Clem. ex prto li. vi

Judex ordinarius requisitus lr̃e alicui superioris potest suspendere
interdicere pot. de v. signi. querenti

Jura antiqa puit pstbi p inferiore epo in c. cu olim
de pscp. de c. cu in tua de consuetu. li. vi pro dicto de ro. an.

Decanus et Capitulu eccle collegiate puit pstbe pratem instituendi
inconcedendi installandi vicarios de possess. istorum acquirunt
beneu acta. No. in c. olim de pscp. et c. dilectus de app. ubi con
tenet q decanus ex consuetudine hz iurisdictionem in clericos sue eccle
pro interveniendo de quo ibi

Si post gelonem factam in ca. beneficiali admissam actores admictur
artli vel tacita renovata e gelo hoc vero si auditor sciunt gelonem
que no e necessaria in ca. benefili. Secus in prophana no. in cle
Sepe de v. signi. primo id in prophana de quo vide illam specialem
decisionem in primo sextino in longa

Post gelonem auditor pt admictere testes sup habilitate impetrantis
et sup signis et sigillo p informacione iudicis in effectu ut in
cle. appellantis de app. cu ibi notatis q gelo in ca. benefili no
est necessaria ut in dicta cle Sepe de v. s.

Sentencia lata in possessorio durante sup re iudicata e diffinitiva. Secus
si fundatur sup excepcione tunc non e diffinitiva. no. in c. olim (?) propterea
ad sedem de rescr. spo. cu sentencia lata sup excepcione sit diffinitiva
ut no. inde cle de app. Cu a repulsione et ibi glo. de c.

Scit iudicis error ut iniquitas pot deprehendi et colligi
ex actis tunc retractatur diffinitiva de hoc causa equiparatur ca. beneficialis
de matrimonialis que no transit in rem iudicatam ut in c. lator
de c. consanguinei de c.

Si in ca. beneficiali actor possessor de reus nichil ut non
probat et utique petit adiudicari beneficium quibz absolutus ab
impeticione alterius sine condempnacione expensis et facta abso
lutoria p actore. No qz actor sz quia possessor ut in c. ex
lris de proba. de c. licet c. ti. Sz si actor tm petit adiudicari
tunc reus q actore no probante

Ad audiendum sentenciam in notoriis notoriis requiritur simplex
citacio. Secus in notoriis ibi requiritur peremptoria. No. in c. cu
sit ~~Rom.~~ Roma de app. Secus in sententia excommunicacionis na ne requiritur
talis citacio sz sufficit una monicio precedens de c.

In citaton ad audiend snam in apphane, ut est expm
pempt sed non in citaton ad cam no in c. cposuisti de fo
compe Dctus in bufili de quo in tlc. sepe de v signi C
qua r qn iudex l. in

Si actor c possor nichil pbat reus et cu in cam tractus
nichil petet sed dans obiectus tam actore c no pbans
ptea vincat liti sna absolutoia ab inpeticonibus et mo
lestacoib p actore ffcum c sup illis det reo ppetuu silenciu
inponit de pba. c ex litis ir c. licet et cdempnat actor

Possessio possidetur

possidet in expen quia ab inicio litis no vincat sed debet
obiectus sm quorum pbaton deficit ergo solid appt ecoep on
cppetitum c no pbata cdepnat in expen p c. fine de do.
et contu c c. Statuim de ele. li vi. Ubi loquit textus in
obiciente et in pbacon obiecti appo defic

Actore no pbante det reus absolui ab instan iudicii
si reus hoc petat c actor det in expens pmiss tribue
citatoib p audiam et quanta ex sup fundati c e sna
interlocutoria p qua no pot iuscet quia actore de novo
veniete c instan reus det de novo citari in c. Consuluit
de offi de c c. ult de eo qui mit in poss.

Et cdempnatur

Item si quis sit ptus in iudicio et fecit sna cam ipm
tlis ferre ppnda licet no sit citatus quia no e curandu
de mo ubi habuit effcm ut in l. 1. de in ius vocando

Sna lata cm citatu non cpareteni sed litem inpetu
tem sed non tenetur (?) rescinditur p restitucon inintegru de re iudi
c cum olim

Si reo cobato absente a se p ptrus defendere pot fri
absolutoria no adiudicatoria ut no in c. cu de eccep. et
c. p tuas de app. p quo facit l. ff. de adulteriis
Sna pt pbari p testes C de fi instru. l. emancipacion
de testi Albertus

De appellationibus

Nota qd aliud e sna et aliud preceptum qr appo
interposita a precepto dt c tesr interlocutoria Dctus si a diffina
v gra Si libellus no offert sz actor ppouit forum suum
c reus statim cfitet tunc ex tali cfession iudex precipit reo
ut solvat tunc no e neca litis cot nec libellus nec sna
tunc fertur in scripto sed si appetitur tlis ht vim interlocu
torie Dctus qn actor dat libellum tunc det sequi litis cots
et sna det ferri in scripto de hoc no in c. expte de
v signi.

Appo suspendit effectum sed non extinguit nisi a sententia
sit appellatum quia appone pendente suspenditur et confirmatur et sic
non datur res iudicata vel finita etc.

Per appellationem tamen non devolvitur ad iudicem appellationis nisi probet
causam veram esse in c. ut debitus in glossa.

Interlocutoria lata super desertione appellationis a gravamine tunc etiam generali
et ab omnibus aliis gravaminibus non est vim diffinitive habens
si a diffinitiva vel ab exceptione peremptoria.

In appellatione a diffinitiva comprehenditur omne gravamen tunc etiam generali et
ab omnibus aliis gravaminibus que ex actis colligi possunt non valet
appellatio quo ad non expressa ut in glossa appellantis et c. cordi. de
app. li. vi.

In causa appellationis a diffinitiva per auditores camere ut per quecumque
alium iudicem lata tenetur tamen ut in prima instancia etc.

Non valet appellatio interposita ab interlocutoria nulla causa requisita
expressa in c. cordi de app. li. vi.

Congrua dies ad dandum et recipiendum apostolos currit a die appellationis
interposite non a tempore sententie secundum ... et bene et currit de mo-
mento in momentum et sunt continui ut in c. quod ad consultationem
super verbo atrum probacionem et spe. de app. § restat videre in
media versu sed numquid dies similiter et tempus prosequende appellationis
secundum ... de mo ... in glossa sentencie de app. et c. ... etc.

Si iudex dat acta per apostolis reverentialibus ... diffe-
ret non ~~differt~~ differt deferimus sacer deferre
videtur ei a se abdicare iurisdictionem et in superiorem transfunde-
re adeo quod processus eius etiam post ea de ... nichil
valet nisi causa sibi per superiorem remittatur de app. c. cum app. li. vi.

Processus factus per iudicem pendente termino ad dandum et
recipiendum apostolos non valet quia pendente dilatione quiescit
officium iudicis secus in accessoriis ut in c. significante
de app. et c. ... et c. quadam. Cum iudex potest recipere
testes affuturos non obstante dilatione.

Item appellatione pendente nichil est innovandum in preiudicium iudicis
... non obstante appellatione alterius potest uti iure suo.

Appellatus in causa ... potest in curia appellationis prosequi in partibus
... adversarium interpositam est sibi non intimatam dum-
modo sibi de ea constet etiam inhibito appellante et in absencia
appellatis citati per audientiam contradictarum secundum Jo. an. et bene in
c. statuimus de elect. li. vi.

Tenet diffinitiva sententia lata contra citatum ad domum inhabitationis
post appellationem infra x dies a tempore notitie sententie late hoc dum
ad hoc q tenet sententiam si semel in causa in ... ab initio
fuit personaliter apprehensus vel semel comparuit sed quod post
appellationem quia presumptive et non de contumacia reputatur prout s[upra] in
c. ponitis de eo qui mittitur in possessionem

Si appellatus infra tempus vel in termino ab homine assignatis
appellanti ad prosequendum appellationem impetret commissionem licet
appellans gualiter contra eam comparuit et persistat sive contradicat vel
post hoc appellans huiusmodi diligentiam appellati prodest appellanti ita quod si post
decem dies appellatus procedat in causa appellationis appellans si velit potest
se defendere et de hoc fit decretum de mutuis petitionibus et in c. ... ex
commissione ex conquestione de rescriptis. Et ita si unus vult
prosequi alter potest se defendere ut in c. ablatis et de excep. Audivimus
et c. cum dilecti

Si auditor pronunciat appellationem desertam et appellatur intermiserit doceri
de diligentia appellantis auditor post reponere cum interlocutoria
a non diffinitiva censetur quasi ... de appellationibus cum cessante
et c. si a iudice li. vi. et c. i. et ii de appellationibus et ... uite
... ponit etc.

Parte compertata xx diebus datis competentibus et c. statuimus
de elec. etc. si procedat et libellum offerat sine alia citatione
nulla quam audiatur conditionis valet processus cum tales citationes
sint de iure esse etc.

Lapsis temporibus c. statuimus de elec. li. vi. post quendam ... appellationis
infra tempus pro appellante per appellationem prosequi in causis quam audiatur
... statuimus sine competentibus quia causa presumitur
et devoluta ad ... desertis et c. statuimus sunt contraria
tamen parti appellati quam appellanti. Idem de appellato post sequentem ...
si appellans ~~valet~~ vellet post tempus prosequi appellationem tunc requiritur
nova citatio de equitate etc.

Item appellans a sententia que est nulla videtur appellare sententiam distinguere
aut est sententia et nulla simpliciter nulla tunc videtur appellare ...
... c. aliquo respectu falsi ... non in c. ... de re iudi li.
vi

Sententia nulla licet appellatione approbat dubium ut in c. cum re-
nisset de eo qui mittitur in possessionem ... c. ...

Si appellans ab interlocutoria sententia citatur ad audiendum diffinitivam sententiam littera
... causa appellationis ab interlocutoria sententia diffinitiva revocatis sunt
attemptata de testi. cum ~~...~~ venisset etc.

Appellatio ... in causa beneficiali in ... aut ...
~~et ... intimata~~ deserta ... appellato facere conmitti et

in negocio principali procedere in curia et audiatur sine nova
citacione. Et non obstat deserta quia sed est ad curiam devo-
luta quod est contra c. statuimus de elect. li. vi. et supra est statuimus sub eodem titulo

Licet appellatio renunciata in causa beneficiali in partibus interposita et
licite intimata sit deserta quia appellans infra annum et biennium
non fuit prosecutus nichilominus post lapsum fatalium pro appellata
potest tamen appellans committi facere et in negocio principali procedere
et audiatur tamdiu cum primo est appellans pro quo causa semel
est ad curiam devoluta et non obstat deserta ut in c. Sta-
tuimus supra allegato. Sed aliquis inferior se de ea intromittere
potest de appellatione ut in c. quamvis li. vi. Nec requiritur nova citatio
quia l. c. statuimus citavit omnes quorum interest etc. Et est
ratio quia appellationis deserta in curia tamen citatio debet tamquam accessorium
quod debet consequi materiam principalem de re iudicata accessorium
li. vi. Et dicit Rolandus et ego hoc dico si causa appellationis
missa infra fatalia secus si postquam tunc non fit com-
accessorium sed intendit agere de desertione. Et notandum est prout
in partibus que potest dici de licitis impedimentis appellationis que
a negligentia prosecutionis appellationis excusant de appellationis prosecutione
et tunc sic appellatione est ita licet forte parte dicente se acquievisse
sive vel appellationi renunciasse quod petunt de appellatione interposita
et c. sollicitudine contra dicent dicit de appellante
appellationem non prosequentem sed contra prosequi volentem tamen appellatio infra tempus
non requirit nova citatio de rigore iuris etc. sed de equitate sit etc.

In appellatione interposita a sententia super attemptatis lata non licet
lacius tunc appellanti quoniam auditor potest recipere testes et de
aliis quam in appellatione cognoscere maxime incidentalibus
non licet tunc sententia revera sit interlocutoria quia per eam
non diffinitur negocium principale licet in bonum diffinite super contemp-
temptis lata maxime si per eam sit restituta possessio adque
licet vel appellatio pendens ut post inhibitionem non in tunc ad
competentem

Iudex pronuncians appellationem desertam quia appellans
diligentia sua in prosequendo appellationem a quo est appellatum non probavit
appellans potest reponere contra eum si vult ad docendum de legitima
diligentia et remittere tamen ad partem iudicem ut ipse in
causa appellationis quam ipse pronunciavit desertam per errorem que
revera deserta non erat ultimus procedat etc.

Appellans si renunciat appellationi vel si deserit non debet quod desertam
reum compellere qui licite appellavit ut in c. cum venisset

De eo qui inceptus (? intitulatus) amicit in poss. vel sit non respondit coram quia litteris appellationis licet pro appellantis renunciet de iure quod non licet l. ij

Iudex appellationis a gravamine per literas arrestate et testes assumptos sedere post proximi mare et valebunt huiusmodi attestationes coram iudice appellationis a quo est appellatum ut in c. cum super sic ut licet non concl. in pric.[1] si pronunciet male appellatum. Et vero pronunciet coram iudice tunc primo dubium

Si appellatus ab interlocutoria premissa protestatione facit postquam hoc aliquem actum quod sibi non inde renunciare appellationi de testi cum bonisset ut quantus postquam appellationem petat se absolui quod hic interim renunciare appellationi quod licencias incentiue et tunc culpam ubi culpa intercedit etc.

Parti appellanti a diffinitiva in partibus cui sunt assignati et ei termini breves ad prosequendum appellationem puta mensis. alias ad intitulandum prosecutionem sufficit iter arripere ad prosequendum huiusmodi appellationem infra terminum licet non intimet iudici vel licet super illa infra terminum non impetrat rescriptum iuris per c. ii de app. in c. statuimus de elect. li. vj

Si assignati sunt termini incompetentes ad prosequendum appellationem sufficit appellanti infra istud tempus iter arripere secus si assignetur terminus uerum ad prosequendum sed est ad putandum se aptum cum comperitur non sufficit ibi viam arripere nisi sequatur realis pronunciatio (?) vel latitarenti si eius copiam potest quod aliquid fiat protestatio in Ecclesias parti ut moris est. Secus si in tunc sit appellatum tunc requiritur maior diligentia per c. ii de app. Quod autem licet ut ite sit ex[#] si assignatur terminus ad finiendum tunc illud sufficit recte apte ponitur et sicut in termino quanto ad iter arripiendum quia inferior non potest imponere legem superiori ut in c. cum inferior de mai. et obe.

[#] verbum finiendum

Auditor tamen appellationis dessite a diffinitiva per renunciatione appellationis deserta licet tamen desertionem in appellatione commissionem non confirmare et etiam confirmare prima sententia si voluit per se si recommissione cum negotium iudice sibi committit compisse. Nam coquo tunc fuit in re iudicata et ipsa fuit lapsa et per modum est confirmata[‖] ut in c. personas et in c. cum sit de app. ergo non male facit confirmando etc.

[‖] appellationis

Fatalia ad prosequendum et finiendum appellationem a diffinitiva statuta non currunt agenti super attemptatis. Secus si sucumbuit in[‖] attemptatis quia tunc per semet impedimentum prestitisset et dolose egisset et tunc dolus et fraus sibi prodesse non debent de regul.

[‖] sub...

Ceterum quod tenore litterarum sedes super litteris

Tempus fatale dicitur tempus x dierum ad appellandum. Item tempus ad petendum apostolos. Item tempus prefixum ad prosequendum. Item et tempus ad renunciandum se apostolico competenti cum nullus non fuerit appellationis de[illegible] etc.

Appellatio in causa beneficiali potest initiari appellato qui contingit etc. non habito speciale mandato ad hoc dummodo constet de appellante et initiatorem non sufficit qualitercumque in notitia appellanti devenerit foret appellatio de petitione hereditatis l. Item veniat et postea petita et in cle. eam tamen et si qua qui clericus est etc. de re iud. li. vi.

Processus factus per iudicem a quo appellatum sit post inhibitionem est nullus etc. si post appellationem devenerit tantum ut coppositum per regulam quod abnuntias etc. de cle. audientia de re[illegible] Radulfus et c. significavit de iud. et c. solicitudo de eorum dilecto. Eadem infirmi ceterum clarum revocatio in inuitio quodque postea etc.

Appellatus in causa beneficiali in termino prefixo ad appellationem vel tam personaliter est initiata appellatio. Unde cle. tamen si procedat per audientiam a sua sententia eam potest ab dimissoria appellatione infra x dies a prolatione sue non notitie venerit in appellante quam de rigore iuris non posset quod quia non continuate habentur super diebus in c. statutum super vi infra vicesimum etc.

Iudex quatenus inhibitus primo postea contradicit male appellatum venerit tamen ad sedem iudicis primi post statum procedere etc. si sit appellatio sede donec inhibeatur de novo de appellatione eadem cessante.
Non quoque per sede causa fuit remissa sublata causa eius inhibita etc.

Illa appellatio dicitur licentia quia habet probabilem causam ut in c. dilectus de appellationibus. Item quod dicitur quod ea que fiunt post appellationem licitam sunt nulla iuris quod tenent iuris effectu ut in c. ut nostrum de appellationibus.

Ex contractu non potest appellatione quod iudicium. Secus in iudicato non intelligitur de appellationibus etc.

Capitulum non solum non habet locum in sua contentis infra x dies lata quis ad revocationem acceptationis de quo in c. licet c. porro de sen. exc. li. vi.

Cum appellatur a iudice contemnente vel recusante prima quod non vidit libellum et inhibitionem habet primo iudicii processum pertinentem factis [illegible] est nullus ut in c. non solum et in secundum

X

ff. Si no(n) nu(n)c(iu)s tu(n)c fuit devisa a negociis p(re)d(ic)tis q(ui)a fuit actor
negotij p(re)d(ic)tis

App(ella)tus no(n) p(otes)t p(ro)rogare ut restringe(re) t(em)p(u)s app(ellati)o(n)is ad p(ro)sequend(um)
app(ellati)o(n)em s(ed) app(ellan)s s(i)c q(uo)d tu(n)c no(n) vi(de)t(ur) a(n)nus elapsus cu(m)
qui a iure indulget(ur) no(n) incipit c(ur)r(er)e do(ne)c ille t(em)p(us)
elapsus fuit tu(n)c infra q(uo)d no(n) possit p(ro)cede(re) e(tiam) si velit
ut in c. oblate q(ui)a impedito no(n) currit p(re)scriptio lic(e)t
app(ella)tus p(otes)t appella(ti)o(n)e(m) app(ellati)o(n)em et pete(re) ut infra t(em)p(us) iur(is) liceat
tu(n)c o(mn)ib(us) act(us) iur(is) for(m)a(m) c. cordi ubi de hoc | satius cu(m)
esset app(ella)tus si p(ro)p(ri)u(m) citato infra t(em)p(us) iur(is) si posset glo.
in c. p(er)sonas de app. et c. Cu(m) sit Roman(us) et c. confirmacio(n)em
et c. oblate et c. sp(ecialit)e(r) ti. de app. (et) qualit(er) ubi dicit
esse t(em)p(us) et ta(men) t(ame)n t(antu)m obtinet ut(ilitate)m p(ro)rogat

App(ellati)o alt(er)natiua valet puta ad p(a)pa(m) vel archiep(iscop)u(m) s(ecundu)m
sp(ecialit)e ti. de app. (et) in c. tractemus s(ed) pone casu(m)

Absens indefensus et p(ro)p(ter) p(re)su(m)ptive (con)tumax no(n) app(ell)us infra
x dies a t(em)p(or)e noticie no(n) p(otes)t pete(re) restitucio(n)em in integru(m)
ad appellandu(m) infra illud t(em)pus q(ui)a q(uo)d du(m) sup(er) c. vincendu(m)
ordinariu(m) no(n) c. recurrendu(m) ad extraordinariu(m) de app. indi. c.
in xc

¶ Licet app(ellati)o(n)i ab interlocutoria vel diffi(niti)va p(er) actu(m) possit
renu(n)ciari s(ed) simplic(ite)r no(n) de hoc in c. multiplici in glo.
de dec(imis) s(ecundu)m goff. Et hoc intellig(itu)r de renu(n)ciac(i)o(n)e expressa
actu(m) s(ed) q(ui)d iur(is) de renu(n)ciac(i)o(n)e tacita puta s(i) f(ue)rit interlo-
cutoria con(tra) me / ego infra decendiu(m) m(ihi) datu(m) ad appellandu(m)
co(m)pareo cora(m) eod(em) iudice et p(ro)duco testes vel aliu(m) exerceo
actu(m) videt(ur) q(uo)d renu(n)cio app(ellati)o(n)i r(espo)ndeo q(ui)a facilius renu(n)ciat(ur)
iuri querendo q(uam) q(ue)sito ff. de acqui. he(redi)t. l. is qui de infamis
q(ue)madmod(um) de app. cetitum(?) de p(re)ben(dis) (et) c. is cui l. vj. de
(con)cess. p(re)ben(dis) c. si c. li. (et) hoc videt(ur) expresse in c. absoluc(i)o(n)em
c. de re iudi. ubi d(icit) q(uo)d si (con)dempnat(us) petat t(em)pus ad
solucio(n)em id ad q(uo)d (con)dempnat(us) videt(ur) acquiescisse sente(n)tie et
p(otes)t app(ella)r(e) s(ed) / s(ecundu)m p(re)sumo in c. sollicitudine supinus allecto
q(uo)d ubi expresse renu(n)ciauit app(ellati)o(n)i vel p(otius) sente(n)tie acquieuit
s(ed) hoc no(n) verum est q(ui)a l. (con)cedit simplic(ite)r q(uo)d infra x
dies sit licitu(m) app(ella)r(e). In hac p(ar)te(m) videt(ur) Innoc. sup(er) c. renu(n)ciari   et Dolmari
renu(n)ciacio(n)e. Idem tenet in c. q(uo)d ad (con)sultac(i)o(n)em sup(er) v(er)bo recipies
et Jo. an. in c. si a iudice sup(er) v(er)bo tenere de app. li. vj.
Cu(m) quo concordat Osti. dicens q(uo)d si(c) d(icit) iste actus q(uo)d f(ac)it
(con)t(ra)ri(us) infra x dies fuit interlocutoria vel p(ro)p(ri)u(m) l(o)c(u)m aut
no(n) s(ed) si (con)tinuit tu(n)c no(n) p(otes)t p(os)tea app(ella)r(e) q(ui)a videt(ur) (con)t(ra)uenire

recessisse et interlocutorie acquievisse ut l. et solucionem audiem
In sede vacante de eo qui sumi. et est levissima ut c
dicit supra tractatus. Credens quod si actus tenderet ad de
clinandam iurisdictionem iudicis quod tunc admittatur ut istum actum
appellans interposuit vel interponere debuit. de quo patet contra sed an
in c. si amicum de app. supra allegato. Secus si non esset
talis actus declinatorius iurisdictionis sed potius probatorius
puta si produceret testes in negativa probandi. ut decretalis c.
gratum et c. cum venisset et de fide. supra allegatis
etc.

Si appellans petit apostolos licet non instanter et iudex defe
rat et tunc ad prosequendum perfigit quod ipse acceptat videlicet
non obstante quod apostoli non fuerunt cum debita instantia petiti
saltem brevi quoquo tempore intra terminum etc. quoniam vigor de app.
facto et quoniam apostolorum petitio cum tanta instantia debet
fieri ut debitus honor deferatur ut appellatio moneatur ad
innovandum quoniam si quoniam etc.

Si producto appellante potest adverse quod me et quod facit quod me
et non alias neque ultra / si aliqua contineatur in ea quod fuit #
et faciunt contra me ista michi non nocent appellatio protestacionem notet
premissa que quandoque prodest multis ut in c. cum ex
tamen si ~~verba in appellationis~~ contenta in appellatione fuit verba potest
ratione sua ut dispositiva ergo mecum probat de privilegiis
si ipsa li. vi. et si esset appellatio contraria ut instrumentum quod quantum quia
tunc illis starem contra me et non possem dicere contra ea contra
me et contra quod me dicit primo c. cum venisset de accep.
de fi instru. inquirenti decretum cum alijs etc.

In instrumento diligencie in causa in prosequendo non est
necesse ponere totum tenorem commissionis que portatur in iudicio
sed sufficit quod sit alterius tenoris dummodo nova probacionis fuit
eadem et iudicis a quo fuit appellatum ut que apparet per volun
tatem appellantis volentis quod hoc tamen mens potius est considerenda
quam verba de verborum significatione intelligencium et c. proposita. sed hic contrarium tamen
metam quam verba etc.

Si appellatus post terminum assignatum appellanti ad prosequendum appellationem
impetrat commissionem inquirere tunc procedat ad quoniam
et postea appellans docet de diligencia prosecucionis ut cum fuerit
infra terminum sibi prefixum valet processus habitus in vigore
talis commissionis quia ex eo appellatione prorogata non fuit deserta neque
pars potest eam prosequi ut c. ablata de app. et c. concessi
nuncium et sic diligentia appellati prodest appellanti etc.

Si post ... appellationem et conclusionem et publicationem quedam concessum adversarii fuit impetrate appellationes in appellacione ... concessum adversarii a quo ... ... ad finem ... ... et tractatis de novo parte adversa citari facit iudex auditor. Hec commissio de speciali mandato ... ... citanda ... a quo ... concessus ... mandat / causa ubi de est funda mento ... ... Cum paulus de ... ... de consu... ... de ... ... quatuor de ... possessione appellacionis ... ... — parte adversa

Si appellans a causa concessionibus ... et ... appellacionem ... ... et sibi litterarum ... ... concedere executores et continuare concessus ... ... et appellans ... ... commissi in curia ... ... commission ... ... appellacionis absentem ... ... appellacionem parte adversa ... non obstat et licet ... ... et ... fructus / ... ... per medium ... ... ante causa ... de veritate ... appellacionis ... ... que ... ... de app. ... Et ... ... antiquum ... ... appellacionem et ... ... ad curiam ... ... causa ... ... manibus superioris et manus ... ... clause — veritate

Item appellacio ... ... non ... ...

Per iudicem appellacionis ab interlocutoria ... ... qua dicit ... ... de parte executoris ... ... medio ... ... non ... ... nisi ... de ... appellacionis et de ... aliqualiter in appellacionem ...

Ab executore non appellatur nisi ... ... ubi ... ... appellacionem ... ... qui ... ... de ... qui ... ... concessus de app. ... de ... ... ad consultacionem ...

Pena ... appellacionem ... concessus qui ... ... valid... de app. ut supra ... ... nulla de ... ... licet ...

Si officialis episcopi committit vices suas in ... que ad ... ... et ... ... delegati appellacionem ad episcopum ...

officialem suum Jo an. c. dudum. in c. ii de consue. li vi. quod
licet officialis episcopi committat totaliter vices suas in una causa
U michi leoniun — tamen non facit judicem ordinarium in omnibus aliis quod ad
quosdam dato c. c. unum consistorium sit cum episcopo de app.
Romana. c. dico c. ii de app. li vi. Sed dicitur de offi. vi c. i li
vi. sup ver. gerunt dicit idem tenere debuisse appellationem ad primum
delegatum ut in c. dilecto de app. et admittit dicitur ad non
per eum in c. Si delectus de offi. dele. li vi. ubi tenet istam
glossam veram etc.

U Actor — Actor potest appellare a sententia qua judex non condempnat reum
in expensis quas actor non petiit in libellis quia regulariter
victus victori condempnari debet in expensis de iure comuni ut in
l. properandum C. de iudi. de penis calumpnia etc.

Cum appellatur ab una diffinitiva sententia ab aliquo gravamine
est videre numquid et utrumque illa diffinitiva ferente in plurimodo
relinquens potest appellationis sive gravaminis alicui auditori committatur
et petatur procedi et pronunciari super dicto gravamine. Potest id peti
non erit audienda sed ab illo cognoscere et pronunciare cum
dicte tres sunt diffinitive sive effectualiter executorie demandate
per c. ut calumpnie ii de re iudi. ubi allegatur glo. Jo an.
preceptis et expensis in commune que dicit quod iste textus
non impedit appellationis executionem impedit cum ulteriori sententia
a gravamine dummodo tempora appellationis non sunt elapsa que videtur
clari prout primum et si primo dicta sed executione et preter dicte
appellationis executione dicta quod videbatur quod non quod ut c. quod diu de
app. ut per quando cognitionem executionem et pronunciationem impo-
dite executore Sed ipso facto si pronunciatum fuit male processu
et bene appellatum tunc retractabitur per viam nullitatis nedum
per eam sententia prout de iure est apud lata sed etiam ipsius executorie
et quidquid secutum est ob id de c. qualiter de componi auditorum
de re iudi. In postea alias in c. de omnibus non dubium de facto
ex quo predicta cognitione et pronunciatione tangebat tunc sive
nullitatem quod super illo nullo cum realem et effectualem
executionem predictarum tamen sententiarum debent audiri et quod melius
deberet cognoscere sive executorie demandare apud eum c.
audire in pendente. Et est ad eandem sententiam de ipsis auditoris
in c. preterea si tamen appellationis a predictis gravaminibus cum appellatione
tunc sive non sunt commissa non pendente dicitur quod si dicitur
pendente tunc aliqui dubium dubitabat aliqui non primo id
quod super declaratur per ii ut c. ut in calumpniis auditoris
secundum intellectum ibi inde Jo. an.

Iudex a quo est appellatum post detulit appellationi per tria die
partibus prefixo tum ad prosequendum appellationem Cum appellatoribus frivol
de app. li. vi. sup. v. app. oz Et videtur vide hoc tenere Jo. an.
Et dicit aliquos doctores quos ne nominat tenere quod non
quia per delationem iudicis huiusmodi tale tamen nectum quia principale
negotium in superiore translatum ut G. de app. dilectis § porro
nec est appellans sine termino quia statim hic tamen infra § de
app. Cum sit

Si post appellationem a sententia diffinitiva cum donatione apostolorum et termini
assignationem ad prosequendum pars petat committi causam et post dationem
et assignationem predictis non facit alia diligentia prima suffi-
ciat quod appellatio ne dicitur deserta. Nam per eos ius huiusmodi appellationi
defert et tamen statuit ut in q. vi. § Iudicio de app. Cum
sit statim potuit prosequi de app. oblate Sed contra est presumptio
nec quod apostoli sunt per eos appellantis ut in c. cordi § et ab eo li. vi.
et in cle. quamvis c. ei. Modo aut sunt apostoli petiti quia liberam
appellationem aut non. Si primo tamen si sunt petiti et tunc ad
dandum et recipiendum apostolos a iudice presentibus cum datione eorum de
nichil deinde ut potuit fieri per partem ubi iudice cum effectum
pendentiam termino conquiescat de app. significante In secundo
tamen si ne petiti non reputabuntur ad hunc appellans ymo super eo
quod ne erat ad hunc in resp. nata nichil poterat fieri nec
impetrari de despon. imp. ad dissolvendum cum allegatis ibidem
contra contra G. de commissionem

Capitulum oblate de app. ubi hic locum in curia ubi statim dictis
apostolis per appellata impetrare commissionem a Secretario super appellatione
negotium tamen commissionem tenens procedere Sed quod committitur A[illegible] # per
tunc hic quod sunt ipse impetrans nisi conditione in audientia
contradictarum vel alia vel ut litis finis citius imponatur et damnum
evitet de dolo contu. sive de rescriptis auditor in cle. etc.

Si a sententia quod est ipso iure nulla appellatum et appellatio desertum
super illa potest annullari et potestur appellatio tres effectus operari potuit
primo tamen appellantis ad curiam devolvebat nedum appellationis sed
etiam negotium principale in quantum si delatum erat a per iudice
ut ponebat in fi. de app. Sepe § Salvis et c. ei. cordi
li. vi. Secundo quia causam per appellationem ad curiam retrahebat etc.
Tertio quia in hunc appellantis parte potest appellans prosequi
nullitatem sententie a qua appellavit nisi per sententiam in c. dilectis de
app. quod ne potuit si erat deserta etc.

Si iudex a quo detulit et tamen ad prosequendum assignavit
per apostolos postea etiam de consensu partium ne potest resumere causam licet appellatio
nec sit superiori presentata ~~ad rescripta~~ recepta in c. ut nostrum de
app. et p. c. Cum appellatoribus frivolis ubi apparet expresse quod:

p[er] delac[i]o[n]e[m] iudex t[ame]n suspendit tota[m] iurisd[icti]o[nem] in superiore[m] de[inde]
q[uod] de illo se intromittere am[plius] no[n] pot[est] nisi p[er] superiore[m] remitta[tur]
quia remissio c[on]tinet nova[m] co[m]missio[nem] Et in hu[n]c sensu[m] nove
et antiq[ue] co[m]missio[nis] p[ro]cede[re] pot[est] Et c[on]sue[vi]t p[ro]ut quo ad hoc
intelligi separatur quia p[ar]tiu[m] p[ro]curator[um] [illegible] de se co[m]p[ro]mi-
deligerit ff de iur[isdictione] om[nium] iudi[cum] l. si convenerit Sed ad ordinariu[m]
ut aliud iudice[m] qui pot[est] adiri p[er] simplice[m] q[ue]rela[m] p[ro]ut p[ar]tes
redd[it] non obstant[e] delac[i]o[n]e ar[gumentum] c. 1 de fo. co[m]pe. l. c. Romana
de app.

Si app[ella]tu[m] p[er] una[m] p[ar]te[m] t[antu]m a diffi[nitiv]a s[ente]n[ti]a p[os]t app[ellatio]ne[m] p[otes]t p[ar]s p[ro]ced[e]re
a iudice app[ell]a[tio]nis p[ri]ma[m] s[ente]n[ti]a[m] suppleri et emendari sup[er] o[mi]ssis
in p[ri]ma de off. dele. c. cu[m] c[on]tingat de iureiur[ando] Sementes
Et sic petit p[er] app[ellato]re[m] totalit[er] informari Ita q[uod] p[os]t aduersa
instan[tia] ne fuit adeo plene p[ro]bata sicud instetd ge [illegible] p[er]
p[ri]ma iudici no[n] c[on]stat plene de fac[t]o sicud secundo Ideo sup[er]
illo ar[ticu]lo o[mi]sso iudex app[ell]a[tio]nis potest emendare de fi. instru.
c[um] Iohes C. de temp. app. l. p[er] h[ab]ent [illegible] si iudex
p[ot]est ea[m] in p[ar]te emendare Ita et ibi adde et supple ut [illegible]
Raynerius et Raynaldus etc.

Quando iudex e absens suffic[it] app[ella]re ad domu[m] sua[m] in p[rese]ntia
notarij et testiu[m] cu[m] p[ro]testac[i]o[n]e de absen[tia] ut de metu no[tat]
p[er] Io. an. et arch[idiaconus] in c. app[ellatio]. de app. sup[er] v[erbo] iudice li. vj. sive
an domu[m] quia nulli[us] de[be]t intrare domu[m] alt[er]ius co[n]sulto
quia domus est tutissimu[m] refugiu[m] ff. de in ius voca[n]do l. plerique. Sz ta[men] si app[ella]n[s] h[abe]t sciu[n]t ubi erat auditor in loco
tu[n]c distanti a domicilio suo p[er] duas dietas Et sic debebat
app[ella]n[s] misse et ap[osto]los infra xxx dies pe[ti]isse Sz hoc no[n]
fac[it] n[ec] p[ro]pt[er] ea[m] app[ellatio]nem de eo dicit q[uod] potuit intimare et debe-
bat app[ellatio]nem renunciasse p[er] c. cordi. et c. ab eo de app. li. vi. et ita
tle. q[uo]mo[do] c. ci. fuit decidatu[m] co[n]tra [illegible] licet iura volunt
q[uod] coram iudice sit app[ellan]do ut debit[us] honor deferat[ur] ut in c.
ut debite de app. suggeste[re] p[ote]st esse. In hoc intelligendu[m]
si habere possit eius copia[m] et in publico no[n] in certo ut villa
suburbana ut in d[ic]to c. Q[uia] videmus ut nullus iustus metus app[ella]n[tem]
excusat ut in c. si de app. Ex hoc est infertur q[uod] no[n] tene[tur]
iudice[m] ip[su]m quere[re] p[ro] ap[osto]lis da[n]d[is] qui se p[ro]cu[l] sit ip[s]e
a loco [illegible] at hic locus iudicis domicilij fuit [illegible]
ubi app[ellave]r[u]nt infra t[em]pus debitu[m] et ap[osto]los instant[er] petiit g[ratis].
app[ella]n[tes] no[n] renunciaru[n]t quia [illegible] s[i]mil[ite]r hoc sic ad deb[itu]m satisfec[i]t
Item ap[osto]los sue p[ost] app[ellatio]nis et de e[ius] [illegible] quib[us] app[ella]n[te]s
tene[n]t[ur] eos infra xxx dies cu[m] debita instan[tia] petere alt[er] iudex
app[ella]n[s] sue renunciasse p[ri]mo c[on]tinetur no[n] app[ella]n[s] ut in c[apitu]lo
et c. cordi. Et sive iudex app[ell]a[tio]nis recepit sive no[n] semp[er] ap[osto]los

~~tradere et dare tenet~~ prout le. i. vo. in c. cordi. et ut sup.
de app. li. vj. etc.

Ab officiali vel vicario Epi habente spalem potestatem conferendi
beneficia in illo actu ad Epum appellatur. Causa habent gestorem vicarius quantumcumque generalis in spualibus fuerit non potest sine
spali mandato et commissione Epi ut de offi. vi. c. fi. li. vj.
et ideo licet eius collatio non cadebat in sua generalem potestatem jurisdictionis non potest quo ad hoc censeri idem consistorium
sed concurrit unum spalis et hec fuit etiam commissio quasi
Epus ut fuerunt generalis offic. alium faciet et ab illa
appellare contingit ad ipsum Epum ut eius officium posset appellari
ut in c. dilecto de app. et c. iij de offic. li. vj. et ph. de an-
pan. genz et guill. in cle. ij de rescr. ubi ponunt differentiam
inter vicarium et Epum in spualibus deputatis iurisdictionem
facit quod dicit gloss. in c. a collatione de app. li. vj. etc.

Appellatus ex iudicialiter in causa beneficiali prout in c. statuimus et intimat
intimatis adversario suo appellatione prout in cle. cum et appellatus in
contrarium appellationis prosequitur et agitat summam quod se contra non potest
appellans infra xx dies a tempore prolate sententie quam iniurior est actoris
quam rei contraria de do. et contu. cum et c. sicut etiam actor
li. vj. secus sibi appellans et sit beneficii hoc vi iam contrarias an-
ditur appellantis. Resp. est de mero sed non de facto. Et cum in
iudiciis servanda est equalitas ita quod non debet licere actori
quod reo non licet ut c. consulto de iud. et c. c. iij de re.
iur. non dec. li. vj. sed licet multiplices prosequitur et absque
potestate appellatur in causa beneficiali et sua tamen cum fuerit id de pl.
et more tamen infra xx dies a tempore prolationis sententie potest
appellare et appellans quod tamen non est de iure. Dum appellatio fit
debite intimata iuxta formam cle. audite quod licet contrario
non audiatur appellans ut non possit tempore et dicitur in c.
statuimus etc.

Appellatio ab electione provisione etc. facta aut facienda viva
voce sive scripto licet in pontificia parte interposita non valet
nec devolvit quia in appellationibus ~~casuum~~ interponendis iuxta c.
statuimus de elec. requiritur forma c. cordi. de app. quod debet in scripto
appellari. Sed contra allegatur viva voce dicitur in c. cordi. sup. vide ponit
etiam sive ubi dicitur videlicet nunc quandocumque et quotiescumque appellatum
probatum est sive scripto et licet etiam nulla tamen assignentur vel
apostolos petere potest potius in causa appellationis ultimo alle c. signi. et
c. pronun. de for. compe. et de app. cum app. li. vj. Ego tamen
dico videlicet quod appellatio viva voce interposita est si non scripta et nulla
causa assignata devolvat totum negotium principale ad curiam quod attinge

bum si judex grauaminis appellationem recipiat et eidem deferat tunc eum ab grauam
delatione a se iurisdictionem abdicat et totam suam potestatem in superiore trans-
fundit Et sic loquitur iura allegata per dominos Et est ipsorum et sic dicit
Si vero judex grauaminis appellationi non deferret nunquam talis appellatio deuol
uet quia esset manifeste friuola per quam hodie nullum negocium ad curiam
deuoluitur ut in c. ut debitus de app. et melius in c. quamuis de
elec. li. vi. et ibi textus clarus est
Si vnus ex tribus iudicibus datis cum clausula quod si non omnes tunc subdele-
gat collegis suis cum clausula dominorum vel vnus committat vices suas
vel in totum vel ab illis duobus appellatur ad papam ut in c. si dele-
gatus de offi. del. li. vi. dubitabam quod cum habui tamen in ba
licet grauaminis appellatio Et tamen dubitandi fuit c. si delegatum in
fi. de offi. dele. li. vi. apparet ubi nimis debuit ibi positum quod importat
intentum de se quod ut fame de app. oblate et non de statu mo
c. in fine vel delebat Et puta in dicto c. si deleg. in glo. fi.
in prin. volebat dominus nimis grauaminis appellationi non vale ut processus
euidens inque causa esset si de hoc non esset exceptum tamen sicut ab
eo qui non esset iudex competens ut non ex primo et ante in c.
referente de preben. quod intelligit dominus in aliis inferioribus iudicibus
ad quos non potest appellari omisso medio Secus vero in papa quia
non in c. dilecto de app. sed ideo concludit dictum ipso in prin. eius quod
tenet et valet appellatio interposita ad papam omisso delegato instan
dum Si deleg. et tenebit processus si non exceperunt ex qua alle
non ex primo in c. cum Bertoldus de re iudi. in glo. ordi. ibi remittit
ipso cum ad ea que ipse vocauit ibi super verbo ad nos Et in hac parte
omnes declinauerunt et predictam c. si deleg. intelligunt de vnico iudice
delegato subdelegante alteri et non collegis suis Secus vero in duobus
vel tribus delegatis committentibus vices suas non in totum aliis collegis
suis tunc cum appellatio grauaminis impetrandum dicebat licet quod alias non licet
de consue. esse vel alias c. a qua et c. ti. c. a. li. vi. per quo facit est
no. ex primo de proba. cum et in prin. de elec. statuimus ex compost.
quicquid tamen non placuit quia non iudicium iudeo tamen dominus
sitatis inter personas et secundum textum non impetrandum grauaminis iudicium delegatorum
cum plus noceret quia predicta de offi. dele. super grauamine ¶ Si vero
et c. cum super et ti.
Si appellatur a grauamine cum finali diffinitiua et committatur causa
appellationis grauaminis grauamine alteri alteri domini non potest ex appellationem
attemptata lite pendente coram primo domino a quo nunc extitit appellatum
petit reuocari per dominum datum in causa appellationis a grauamine nisi esset
attemptata post appellationem ultimo interpositam et sibi commissa de iudi. c.
explicita de testibus c. Radolfus de rescrip. dicte vel nisi esset attemptata
post inhibitionem ex ipsius primo iudici de app. Romana et c. non solum
fi. li. vi. Cum est ex nullo alio posset cognoscere nisi de grauamine

expresso in appellatione ut in tex. appellanti de app. Et hec non sunt concessa vel commissa sibi ergo licet pendente actemptata videntur generaliter prolatum quia non habet nisi in eventum de app. ut debitis generaliter ideo igitur male concessum et ubi appellatus cognoscat de istis actemptatis aliquid cum admittat primo aud. ius non in c. ut debitus de app. etc. Cum ecclesia f. c. Romana c. ti. li. vj

Si iudex appellanti et apostolos petenti prefigeret tempus in quo appellans petit apostolos et iudex prorogavit ad aliud tempus in quo appellans non petit propter hoc non admittatur appellatio appellationi Et si est dictum requisitum ut non requiritur non dat iurisdictionem suam perdit et pars potest prosequi appellationem suam ut in tex. quamvis de [illegible] in glo. ne petat

Appellanti a diffinitiva sua iudex non potest dare alios apostolos quam reverentiales quia ius defert alteri primum ut in c. dennes ij de iudiciis etc. et de priore de app. etc.

Si iudex dicat appellanti et apostolos petenti infra tempus iuris dabo apostolos tunc sufficit duobus diebus vel leviter de rigore iuris tempus petere secus si dicat in fine iuris dabo apostolos tunc requiritur petere ultima die termino tempus ut in tex. quamvis de app. in glo. ne petat

Iudex appellationis frivole non debet inhibere iudici a quo et si inhibeat processus eius pendente sententia valet fallit in auditore camere quod ibi est si sint frivole appellatio inhibet sibi vel ad ipsum fit remissio sive bene sive male sit ab eo appellatum et est speciale in eo quod iudex appellationis cognoscit contra illam sententiam et hoc sonat de falso qui facit ius de re fal. quia graviu

Si ab occasione vel executione intrusione late sunt sive facte quod continuatur puta quod ipse rea noluit reddere libellum appellatur et dicit primo quod dicte appellationis insultavit et post inhibitionem primus iudex procedit totius processus non valet et nullus est ut c. ij in pri. c. ut nostrum et c. Romana. Si vero de app. li. vj. Non obstante quod pendente intrusio exstat non et eorum negotium principale quia noluit reddere libello et lite non constat in c. principali et si contra iudicando vel contra iudicando gravavit in toto causa suspensa eius iurisdictio et c. ad hoc Si vera de app. Super eo in dicto c. ad hoc

Si appellatus facit committi causam principalem super defectu appellationis necesse est de novo vocari partem et processus factus in ista causa sine citatione partis est nullus

Quo ad devolutionem tunc quod appellationem super parochiali ecclesia sufficit citationem concipere et appellationem intimari rectori intrusum et venire in cathedrali et parochiali ecclesiis de qua agitur licet possessor intrusus personaliter non apprehendatur nec alia diligentia fiat de ipso per inquirendo vel appellatus tenetur ipsum alibi querere quia in ecclesia parochiali et ecclesia cathedrali succedit loco domicilii ut in tex. cum. Si igitur ibi et loco beneficii de quo agitur fiat

intimata sufficit hoc bene pro ecclesia beneficiorum quod requirit residenciam personalem in quo tenetur residere personaliter sicud maritum uxor. Si non sit beneficium tunc tunc citat non solum

in loco beneficii — et in ecclesia cathedrali ex eciam loco domicilii si commode

fieri potest ut quod personaliter apprehendatur tunc cessant omnia secundum

Innocentium in c. si de eo qui mittitur in possessionem causa rei c. ex tue de electione

non refert secundum Innocentium in c. ex ore de privilegiis et c. statutum de

rescriptis etc.

Si in causa beneficiali appellatur in petitis ad curiam formam appellationis tamen

supplicationem ut aliqua exceptionem probabilem est dilatoriam vel

declinatoriam non admissa et appellatio debite intimata Innocentius in c.

tamen causa negocium pendere censetur ad curiam devoluta non in c.

statuimus super verbo super hoc secundum Jo. monachum et Archidiaconum in c. cum

super verbo omnium

In causa beneficiali non sufficit appellanti dare copiam appellationis cum in-

timacio fieri apponitur ad hoc quod causa censetur devoluta ut quod

devolvatur sed requiritur quod appellatio sit intimata licencie parti appellate

ut cuius presenti speciale manu. Item Innocentius in c. cum venerabilis quod

appellatio sub publica manu tradatur et porrigatur appellato licet non le-

gitima tenetur secundum glossam c. tamen. Et verum non tradatur sibi huiusmodi

scriptura sed audiatur tunc quod loco rei nunc tenetur sufficit sibi tradere

indiam copiam appellationis nisi eam petat sub publica manu et

causa non censetur devoluta ad curiam ut in dicto c. cum aliquando

nisi aliud constet per aliqua indicia appellationis de huiusmodi appel-

latione et indubitatam cognitam notitiam etc.

Si iudex defert appellacionem et appellatus petat appellantem venire

ad actum licet non affigitur tamen quod iudicet ut appellante curia tunc

anni procedi potest contra appellantem tunc venia citatam ad petes

et sufficit quod citet quod audiat concludendum etc.

De restitutione in integrum

2 Si petat restituta in integrum post lapsum fatalium non

est necessaria lex quod quia non pendet sed incidentaliter petitur de

causa iudicet c. ex c. ij secundum Innocentium in c. statuta de resti. in integrum (suspensum)

In restitucionem concedendam ad appellandum non est necessaria lex quod

sicut in aliis probabatur puta in ecclesiis infamia appellante quod sit

ipsum restituere ipsum fere lesum ff. de minoribus l. minor. Innocentius

in c. auditis et c. cum ex libro de resti. in integrum et c. cum

Bertoldus de re iudicata etc.

Non sufficit petenti restitutionem in integrum ad appellandum assignare

quod tempus in brevi indicatam urgere commissionem est specialis et

qua allegabat impedimenta diminuta probare nisi aliqualiter

doceat de suis interesse et lesione quia licet pro eo quod ultimum

ius habeat in beneficia ex causa prorogandi negocium ut interim

preciperet fructus et sit non rei audiendus in c. ij. non satis

de elect. cum inter de reſcript. Statuimus li. vi de actu sup̄ his
arbitro et prima appellationibus quarum medest l. in c. coram in fi.
in c. cum expolita de resti. in integrum etc.

Causa nullitatis et restitutionis pro simul intentari non possunt
primo de resti. in integrum c. ex literis. Ex inter dom. Vide vi. et
tamen a reintegranda li. vi. li. ii. c. de resti. ven. l. et c. cum dilectus
de empt. et vendit. terrarum mare pregnates non potest quis et eo
ipso quod quis petat contractum rescindi quia deceptus ultra me-
dium insti precii etc. presupponit contractum alioquin validum ut satis
tale qui dat colorem titulum possidendi quia bona fide possidet
et bone fidei possessor non spoliat etc. de resti. spo. c. cum ii et c.
cum ad sedem

Procurator cum literis contra potest petere restitutionem in integrum sine
speciali mandato quod licuit in principali. Secus si postea quod tunc non potest
sine speciali mandato

Ratio terminus super diffinitiva si petitur restitutio in integrum
contra eas ad probatum in prima instantia emissas datur quadrien-
nium computandum a die late sine et non sine nisi a tempore
emptoris ad probandum assignato in prima instantia pro lapsum
quia peremptorius erat completa lesio in probando non enim
in secunda et tertia instantia et non exposita exponi et non probata
probabo per l. haut c. de temp. app. et de fi. instru. cum Johes
in prima cum sentencia post non est lesa diminutio sine appello

Post literas contestationem in causa restitutionis in integrum principaliter victa
ta preludit via cognitionis per ambulabe de lesione super instra
incidens adversus quas petitur resti. non in c. ex literis et c. du-
dum de resti. in integrum quia est quedam dilatio que cessat post literas
contestationem de iure re iudi. inter cetera deest

Pendente causa restitutionis in integrum ad appellandum a diffinitiva
prima executa ipsius sine interim facta innovatur per viam attemptati
sed contra sententia potest de app. non solum in fi. et c. Romana
et cum non c. ti. hanc

Cauta et consueta de resti. in integrum non est licitum quod petitur
expensis literis adversus petentem restitutionem contra tres sentencias
diffinitivas pro possessore

Si pendente causa restitutionis contra tres sententias actor adipiscitur
possessionem non innovata ut attemptata. Ex hoc loco et consueta

In causa matrimoniali admittitur quod statim petens restitutionem ad
appellandum a sententia que transivit in rem iudicatam

Petens restitui ad appellandum contra sententiam infra tempus iniquam vel
etiam nullam et ipse dicit placet quod restituatur pro de iure tunc
non est respiciendum nisi parte citata indicate. Secus si dicet sententiam nullam
quod defectum iurisdictionis quia a non competente iudice ut cum non fuisse devoluta

De executione sententie

Sententie super actionibus late quando procedit in petitorio sunt cum
omnia exequende dummodo pro se sunt habeant cum diffinitive
puta si lite pendente ut [illegible] appellationem a diffinitiva alias sit acceptatio
vera possessionis rei de qua agitur et tunc sapit veram naturam possessionis
quod est plene et mere executioni demandanda cum ingressu petitorii
de resti. spo. presumitur ut posset opponi nullitas cum exec.
[illegible] nisi nullitas ex incidenti de sequestra posset
[illegible] in cle. de re iudi. ut calumpniis in ult. glo.

Sed apponitur ad primam in petitoriis ab executione tamen sententiarum
diffinitivarum ut unum quod alias transivit in rem iudicatam pro eo quod
pretendit de potestate dicti executoris non constitisse neque constare
Et si constare potest dicitur quod dicte sunt excesserunt modum et
pro illa iniusta late fuerunt et committit tamen similiter appellationes
alicui dumtaxat facti partium et petere cum omnia inhibendo procedere
executori ne ad ulteriorem executionem procedat. similiter inhi-
bere non est aliquatenus concedenda nisi aliqualiter constiterit
de veritate appellationis et de premissis in appellatione expressis [illegible]
appellationis verisimilitudinem [illegible] [illegible] in appellatione ex-
pressatorum Tamen quia [illegible] ab executore non potest appellari
nisi modum excedat quia excedere non presumitur nisi doceatur
de appellatione / notat ille de re iud. quod ad consultationem ubi
de hoc tamen quia dicta appellatio est [illegible] iudicialis que [illegible] dicitur
cum inhibeatur iudici a quo est appellatum ut de app. [illegible]
et non solum [illegible] li. vi. Tamen quia [illegible] in appellatione
scilicet quod sententie fuerant late pro illa iniusta tangit nullitatem expressa
[illegible] sententiarum que non impedit executionem de re iudi.
ut calumpniis in cle.

Patet exceptio nullitatis impedit executionem sententie que
transivit in rem iudicatam non in actione super nullitate de
testi. [illegible] ii et c. super eo de [illegible] fal. in glo. ii de
re iudi. in cle.

Patet pro una ~~nullitatis~~ exceptionem nullitatis posset impedire
executionem alicuius sententie que in rem transivit iudicatam [illegible]
[illegible] pro [illegible] de offi. dele. pastoralis in glo. ad intelligentiam
et pro [illegible] de excep. [illegible] li. vi. et pro [illegible] de execu-
tione [illegible] in fi. [illegible] [illegible] exceptio [illegible]
alias deferetur executio de testi. [illegible] ii Tamen similiter
executio non impeditur pro [illegible] actionis super nullitate
[illegible] quod non apparet obtinuit tamen committi alicui auditori
et petere inhibendo primo iudici qui [illegible] exequi sua
sententiam quia [illegible] similiter executio sed lite pendente
ex post inhibitionem [illegible] in c. [illegible] de offi.
dele. super [illegible] mand. et si obtinuerit agens de nullitate
et obtinuerit [illegible] executionem de resti. [illegible] [illegible]

Si petitur expensas aliquas sibi que deinde fuerunt in causa iudicatam et producit instrumentum sive cedulam expensarum in quo narratur commissio iudicis sententiam prout de libelli oblatione litis contestatione et alia solemnia iudicii et concipiatur pro isto totum quod debet fieri expensarum de multis processus et negotia omnia in predicto instrumento contenta fuit dubitatum tamen intendebat omnes probandi cum agenti ubi expensarum petiti ad quod videbatur quod

Responder[e] debet iudex mandat

primo in textu de offi. dele. c. in nostra presentia sup. v. de mandato. Aut contineret in predicto instrumento sive cedulam quam fuit lata sententia fuisse pretium aut non. In primo casu intendit omnes probandi competentis in sedes tamen agenti pro rebus quas ibi ponit et est in c. cum de proba. cum c. in presentia de renun. quod est et confir. vide et in c. ad informandum de offi. et in glo. si et quod omnes de re iudi. sicut expositus bene in c. bone me de elec. tenet idem in abbate quod contraria cumque sicut iudex in numero primus in decreto c. cum in nostra cumque expositum solis primo intelligit in facto contrarie expressi non compesce in dicto contrarie tunc abbatiam supplet dei presentia de d. c. de con. dicitur de insti. c. i. li. vi. de [illegible] indispensando

Nullitas iudicis semper impedit expensarum ut in c. ad expensas de sequestris et hoc casu c. ut calumpnie de re iudi. nostris locum ubi pendent nullitas iurisdictionis

Si tota expensas sive negatur ordo iudicialis sententiam quia probet unde c. de est bone in de proba. cum con. de testi. sponte tanquam quod dos quod rectitudine sequitur sed non rectitudine

Rectitudo dicitur quam sententia et iuste lata. Sed rectitudo est ubi sollempnitas et sententia et non creditur nisi quantum contrarie quod acta puta sicut est pro non certata ad iudicem iudice testes vel simile vel quam ordo iuris non est sententiam ut in c. ii de testi.

De taxatione expensarum [illegible]

Si expensas fuerit in causa citat partem quod tunc fore ad iudicem taxari expensas sive transmissionem partis sive valet taxatio parte facta tamen dummodo non processit in taxatione in facto contrariam allegatam qui in dubio expensis sive expensarum de causa suam narrant debebat comparuisse et fide sibi fieri de sua parte petisse quam si tunc fecisset forte taxatio non valuisset et sic loquitur c. cum in iure de offi. dele. Sed quia hoc fecit non expresse aliquis allegavit nisi valent taxatio facta in sine contraria ff. de iudi. si quis ex aliena de actu. Clemens pro expensas sive iudex merus expensarum quam non tenetur citari partem nisi velit ad expensas facienda ut in c. dilecto de re iudi. et non in c. pastoralis de offi. dele. Et si videt hoc sic ex supplicatione communi iudiciali et informatione summaria habita de fructibus et omnibus deductis ut in l. ad inopia C. si sup. rebus ff. de re iudi. In qua citatione non requiritur talis ut tanta sollempnitas seu expressio quod habetur in c. ii ut lite pen. Valet iudex

originale

sine executore tenet semper admittendo neque concedo sententiam potestatem
petiti nisi habet petat licet lis tene insere tenore potestatis
siue in citatione et habet linum qui citat per litteras Secus si per nuntium
solum cum sufficit ut habetur Et sit intelligitur et Item in iure communi
de offi dele.

Capitulum statutum habet locum in Canonicis ecclesie cathedralis secularis non autem
regularis per doctores in C in nulla quoque

Capitulum statutum non habet locum in executoribus sententiarum gratiarum licet solum
sit quod committatur personis in dignitatibus Idem in subexecutoribus gratiarum
quia stilus camere habetur pro iure ut in c quia grauis de con fal
et c ex litteris de consti etc

Quamuis probabilis causa litigandi excuset a condempnatione expensarum
non tamen a condempnatione fructuum per litteras contra preceptores

Licet sententia lata per aliquem in prima instantia sit reuocata in secunda instantia
ex nouis actis excuset a condempnatione expensarum factarum in secunda instantia
non in prima de do et contu per Innocentium et est Secus quando ex eisdem
actis quia tunc apparet de iniustitia primi Item de maioritate quia sententia
non excusat a condempnatione expensarum per Innocentium et ideo et Io. mo.
in c cordi de app. supra in expensis li in

Licet quoad taxationem rerum ablatarum per iudicem suspectam pars cum
qua ipsa taxatio debet fieri sit citanda / tamen quo ad referendum iuramentum
iuris forum et super eo quod inetus est C l. Si quis C unde vi unde
superius dum positum lectum non est necesse licet tutius sit quod fiat
in odium violenti et dolosi ut dicit iuris quam non interesse siue
uocetur siue non per allegatam l. quemadmodum ff de in litem per totum et
Secus de iuramento in litem ut decisorio actori ut reo deferendo
iuris forum et ff de in litem Dicit cum bis respondere partis vocato
quod illorum interest et dicere potest quod pars sibi fore deferendum
Et quia est una pars potest alteri deferre ut ibi etc

In taxatione expensarum iuramentum debet precedere taxationem alias valebit
sicut attemptata licet per non in c caritatis de expensis in fi lite et ceteris
venisset de testi

Expensarum computatur a tempore citationis et non a tempore contracte litis per
Innocentium in c de do. et contu. in fi etc

Si fiat condempnatio expensarum in causa attemptatorum potest fieri taxatio
earundem cum siue pronunciatione in principali causa taxabitur tamen per sententiam et tamen
quantum si esset lata super principali ut innuit Io. An. quod unum differt
habet Sed per aduocata et expensis ad arbitrium iudicis

Omnia lata super attemptatis siue condempnationem expensarum iudex potest
operari secundum condempnatione sive

Occupator beneficii condempnatur in fructibus a tempore mote litis nisi constet de mala fide in principio occupationis tunc a tempore occupationis condempnatur ~~licet~~ licet tempus condempnationis non valor non fructuum quantitas sit probata coram iudice sed probabuntur coram executore ut constat quod illis summa dicitur [illegible] quia in accessoriis potest fieri illis summa super summo in c. tanta de [illegible] [illegible] ti [illegible] ipso. Cum ad sedem ut litis pendente ecclesia fuit mane

Attemptans lite pendente condempnatur in fructibus perceptis et percipiendis habetur [illegible] de attemptatis

In causa attemptatorum potest condempnari in expensis [illegible] summam in [illegible] potest fieri taxatio

Quando auditor potest generaliter condempnare in fructibus perceptis sit executor potest generaliter mandare super fructuum taxatione condempnatum ut de illis satisfaciat actori infra certum tempus infra quod veniendo et allegando se illos non recepisse ut in utilitatem beneficii convertisse. Quando si non fecerit summa [illegible] [illegible] hoc lata est iusta ut relaxatur donec fuit plene satisfactum quia per re iudicata est [illegible] gesta ut non in c. Solet de sententia ex. li. in. auditor

Auditor condempnans beneficium debitum condempnando de ipso potest ex officio condempnare in fructibus a tempore mote litis et perceptis etiam non petitis in libello de [illegible] auditor facit ipso. et illi [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] a quibus habuntur ex officio iudicis fructus perceptos auditor taxat et perceptos post summas et in taxationem

Subexecutor sine difficultate non in dignitate constitutum non potest taxare fructus

Intentans petitorium et possessorium et obtinet in possessorio deinde ~~succubuit~~ succubuit in petitorio debet condempnari in fructibus a tempore mote litis

Expense facte pro appellatione in causa desertionis non restituuntur

De gratiis

In causa beneficiali quilibet est actor et reus de [illegible] ex [illegible]

Clericus potest acceptare beneficium si transtulit primo et est [illegible] tunc [illegible] parum in [illegible] [illegible] ei [illegible]

Expectans non sacerdos [illegible] [illegible] de [illegible] potest in [illegible] non obstante statutis et consuetudinibus ecclesie potest acceptare beneficium pro ecclesiastica persona fundatum requirens ex fundatione actu sacerdotium dummodo sit tante etatis quod infra annum possit fieri sacerdos nisi illis [illegible] esset apposita in fundatione per laicum scilicet quod [illegible] [illegible] beneficium sit actu sacerdos [illegible] quia [illegible] [illegible] derogatione [illegible]

non laicis ne trahantur a fundatione beneficiorum per Jo. monachum in c. Si pro pauperibus de preben. li. vi. Jo. an. in c. Si cui in c. ii. e. li. Et sic consuetudines et statuta contraria tolluntur per clausulas derogatorias in litteris pontificum quo ad primam partem ibi est repudiandum motiva quia est penale

Acceptatio in forma pauperum facta infra mensem in provisione gratie ex negligentia executoris non ante impetrantis valet et si postea gratia de sua habuit valebit acceptatio et collatio alterius facta nulla est per regulam quod per me non stat etc. Et in clem. cum ei quem de concess. preben. hic locum est in forma pauperum scilicet quod cum provisione. Secus in clem. Cum ei quem de concess. preben. hic locum est in forma pauperum scilicet quod cum provisione gratie lugatur sub manus ordinarii dimitto competens acceptetur infra mensem a die vacationis in loco beneficii et provideret gratiam suam per Jo. de tal. primo est si non acceptat

Impetrans in forma pauperum cum provisione gratie post acceptationem sed non postea fieri permissio ut in clem. Cum ei quem

Impetrans beneficium vacans certo modo ut alio quovis modo intelligitur de eadem persona desiderium. Secus si dicitur ex alia quavis persona per Jo. lap. in c. susceptam de rescriptis et c. ablate sane de re iudi. li. vi. Et ita in beneficialibus uno modo expresso alius non venit et in beneficiis strictissima est interpretatio facienda propter ambitionem ut in dicto c. susceptam Secus si papa facit gratiam motu proprio tunc venit omnis modus per Jo. lapus

In statutis beneficii mutatur tunc requiruntur xl annorum alias sufficit probare primum statum esse et de benefic. de preben. li. vi.

Impetrantis sub forma c. Cum de benefic. de preben. li. vi. sufficit probare beneficium libere locum vertere fuisse per decem sexaginta annos nisi contradicto probetur primum per xl annos per testes fuisse quadraginta et propter mutationem status beneficii requiritur quadragenaria prescriptio Jo. an. in c. Si de consue. li. vi. Et sic una prescriptio tollitur per aliam contrariam de privilegiis accedentis est

Ex primo Jo. an. in c. Duobus de rescriptis super glo. si est fundata in forma pauperum etc.

Clausula in confirmationibus posita dummodo ex ordine beneficium debeatur non intelligitur de ordine date tunc sed est acceptationis et tunc primo beneficium est debitum ut in c. Si de concess. preben. li. vi.

Obtinens in taxam in forma pauperum ~~si sunt exigua ut in regula~~ debet probare duplum valorem

Habens plura beneficia pt impetrare infra parrochiam si sunt
exigua ut in regula urbani quinti etc
Quando impetratur beneficium specialiter reservatum expedit quod fiat men-
tio de detentore et fructibus alias non etc
Ubi quis impetrat duplices litteras sub eadem data duplicatas continentes
continentes si utitur una non videtur aliud renunciare licet contra litteras etc iustitiae etc
Impetrans beneficium tamquam vacans per assecutionem alterius beneficii debet
exprimere primo data etc
Duobus impetrantibus concurrentibus in data qui primo presentat
executori litteras et facit fieri processus preferendus propter diligentiam ut in
c. tibi qui de rescriptis li. vi et c. si tibi de preben li. vi per dominos in
c. ex litteris cum una cum executore data ad providendum et colla-
tor per dominos in dicto multis allegatis et hic latius dictum cum
duobus de rescriptis et non tantum etc
Ubi sunt duo expectantes sub diversa data acceptatio et gratia
posterior non valet propter defectum primum impeditur quod acceptio
secunda non potest ad se trahere provisionem et hoc est determinatum
in regula cancellarie urbani quinti
Si exponitur aliquem quod beneficium per ipsum in curia resignatum
per ipsum resignationem admissam nichilominus illud idem beneficium
tenuit et possedit ac fructus percepit per se vel alium nisi expri-
matur illius aliud expressive de eius manifeste specifice dicit non
est quo ad hoc audiendus quia licet materia sit bona tamen
petitur in forma quod ex quo materia obiicitur exactam spe-
cificationem requirit Et idem fuit contra generalem de sede
impetrare et obtinere tamquam primum de consuetudine gratie sive
per acceptationem alterius beneficii per se vel alium factum quia
ideo hic specificat etc
Hora parrochialis et specialis in qua ponitur maior summa
et ita non obstante si per alio ac duo alias sunt equales ad
eandem collationem quantum ad c. duobus si in data sunt concurrentes
qui aliud prevenit coram executore in presentando litteras suas ad
priorem in beneficio vacantem ut in multis supra allegatis etc
Motus proprius pape non comprehendit nisi per litteras de preben . Si
motu proprio li. vi.
Item non conceditur se gratiam ad beneficium facta hospitali nisi ipsa ex-
tra sicut hoc dixit ordinarius de preben per littera in cle. Carne
benedicta sua non comprehendit nisi per littera ubi non per gratiam pari romani
Motus proprius licet tollat qualitates exprimendas beneficii sub
Causa tamen nec executionem tollit tollit vel non beneficii nec
suppositionem inducit nisi exprimatur ut in c. Si motu

Si motu proprio etc. Si summus pontifex etc.
Habens preventionem auctoritate apostolica conferendi beneficia sedi apostolice reservata per consensum generalem et specialem reservata sed non vacantem tempore concessionis et assecutionem ut per mortem sed legatus de latere illa conferre quia illa non veniunt sub generali concessione de offi. le. c. 1. li. vi

Pertinentia — Petitionem collationis gerebat per famam reputationem et auditum ut alia
pamminicula scilicet quod beneficium de quo agitur consuevit per prelato conferri per tale et tales admissionem ipsum si non communiter fuit per collatores ipsi. Si in nova c. quamquam. Si quis expectans debebat ad commendationem melius habuit locum scilicet de collatoribus quam habet

Thesauraria de iure communi non est dignitas etc.

Expectativus per acceptationem beneficium scilicet non facit sibi gratiam quia acceptatio non est quedam declaratio voluntatis quam gratia continet. Ideo collatio per vicariam ut in c. si gratiam de eo qui duxit in uxorem de do. et contu. decretales primo et secundum de prebendis et dignitatibus li. vi etc.

Habens gratiam de beneficio vacaturo in certa ecclesia per acceptationem pertinentem ad collationem quorumcumque episcopi

Habens gratiam in ecclesia per acceptationem beneficium situm in cimiterio in capellis contiguis etc.

Habens gratiam de beneficio in ecclesia ad collationem episcopi per decanum etc. non venit unicum beneficium spectans ad collationem unius eorum hoc verum si talis cum capitulo non habeat alia beneficia conferre secundum dictum in c. si clericus pauperibus li. vi

Si mandat alicui gratiam de aliquo beneficio in aliqua ecclesia non venit unicum ex quo hoc ibi aliquis prelatum supponit indistinctum similiter in regula in generali et dictum in dicto c. si per clericus li. vi

Si mandat alicui gratiam de maiori prebenda vacante vel vacatura in ecclesia in qua narrat esse maiores et minores valet impetrata acceptatio et provisio de mediocri non obstantem clausulam petitis in hoc licet ibi sint medie de quibus non fecit mentionem

Valet acceptatio beneficii per mortem a quo vacat per mortem alterius sed non provisio quia error quo ad provisionem nocet ut in c. susceptio de elect. li. vi. Et allegat ad hoc quod uno modo possessio non habuit alius c. abbate sane de re iud. li. vi. Ex alio quia provisio dicit certa et non mota in clausula de elect. li. vi

Si papa mandat alicui gratiam de beneficio certo non vacante vel vacaturo ex eo aliqua tunc continet provisio, nisi potuit fieri effectum, inchoamentum beneficium manet reservatum

Et fuit declaratum p(er) sacrum collegium q(uod) q(ui)dam i(m)munitate dict(e) reservationis
spalis / pone x^m^ d(e) co(n)cat(is) impetratis benefi(ciu)m vacans etc.

Illa(m) g(rati)am q(uam) alias erat obtenta(m) virgo gr(ati)e si re(lat)io(ne) n(on) co(m)petit
efficiat(ur) t(ame)n de iure tali(u)m g(rati)am impetrat(ur) et c(um) admittendu(m)
qualitatibus p(er)son(e) ad(er)ta(m) sue n(on) co(m)pete(n)t q(ue) hoc totu(m) de
iure suo q(uod) p(ro) hoc sibi p(ro)vide(tur) et n(on) ut c. ex(ce)ptione(m) de el(ectione)
ut elec(tio)ne facta est sup(er) de p(ro)batis(?) actis(?)

Et mandat(um) p(ro)videri de maiori p(re)ben(da) n(on) vacantib(us) n(on) obsta(n)te
co(n)suetudine q(ua) de minore ad maiore(m) asce(n)datur talis est co(n)-
suetudo capituli arrecto(?) est q(uod) si expresso de maiori p(re)ben(da)
mandabat(ur) p(ro)videri n(on) obstante co(n)suetudine etc.

Habens g(rati)am qua(m) impetrando opp(ro)bilit(er) se dimisisse ...
et impetrando se(cun)d(u)m benefi(ciu)m t(e)n(etu)r face(re) mentio(n)em de p(ri)ma g(rati)a
q(uod) n(on) d(ic)it eam co(m)mittit ali(as) illa tua g(rati)a e(st) surreptitia

Cu(m) in impetrando t(ua)m tu(am) offert se dimisisse aliu(d) d(e) re(serva)t(ione) tua
quod alius impetrat p(ro)pter ... impetrat q(uod) possit ab eo t(ame)n
t(ame)n n(on) faciendo mentio(n)em de g(rati)a n(on) valet g(rati)a n(on) ut c.
q(uon)i(a)m de rescr(iptis) et c. Si tibi absenti. Pone q(uo)d(am) ep(iscop)o qui
primus habuit benefi(cia) et impetrat q(uod) ad certu(m) t(em)p(u)s p(ro)p(ter) eam
post hoc alius impetrat q(uod) p(ro)pter lapsu(m) p(ri)m(u)s t(em)p(u)s ind(u)lti
h(ab)eat beneficia Si ep(iscop)us iste vellet impetrare et n(on) faceret men-
tio(n)em de g(rati)a altius n(on) valet ... g(rati)a si ...
alt(er) p(re)iudiciu(m) afferat ... nisi de p(ri)mo fiat mentio(n)em
... de rescr(iptis) Constitut(ionibus) et c. q(uon)i(a)m li. vi. de rescr(iptis)
Et in glossa c. li. de offi. dele(gati)

Valet co(n)suetudo q(uod) de minori p(re)ben(da) ad maiore(m) fiat op(ti)o
s(ed) n(on) e contra

Quando mandat(ur) si n(on) est q(uod) sufficientiori p(ro)videat(ur) potest dem(um)
vacatu(m) nisi aliqua est g(ra)duata ista p(re)fert(ur) ut in c. Cum
olim de el(ectione) et c. Si forte c. ti. li. vi.

Impetrans beneficiu(m) si n(on) est litigatu(m) n(on) co(m)petit tenet(ur) face(re)
de qualitate valo(r)e de m(odo) vacandi et de i(m)munitate(?) beneficij men-
tio(n)em al(ias) g(rati)a est surreptitia et nova g(rati)a et nova co(m)missio
et novus colla(tor) tituli acquirit(ur) ... q(uod) ...
mo(n)e(re) ad ... sit ... ali(as) ...
... et g(rati)a e(st) surreptitia etc.

Impetrans benefi(ciu)m si n(on) sit aliud n(on) q(uod) ... n(on) t(e)n(etu)r face(re) mentio(n)em
de ... aliud benefi(ciu)m acceptatu(m) sed de alte(ro)
ut p(rae)dicto Canonice sit

Ille dicit(ur) pacificus possessor qui n(on) p(ro)pter co(n)dicio(n)em nisi ...
... ut in c. Co(m)missa. de el(ectione) li. vi.

Habens g(rati)am sp(eci)alem de benefi(cio) eccl(esi)astico cu(m) cura vel sine cura
ad collatio(n)em ... decani et capituli alicuius eccl(es)ie collegiate

pt acceptare tum^tu^ [illegible] plebem vacantem in eadem quia est verum in forma pauperum secundum stilum Cancellarie et sic nomine beneficium habet eandem vim
forma pauperum sum salvo Cam^re^ et sic nomine beneficium hat eand veit
plebem sum dictum in caim alienatores [illegible] q u r c tua et c alium de
plebem sum de plebem sum Jo. an. in novella sed non in ecclesia
cathedrali nisi hoc exprimatur in supplicatione

In reformationibus non est necesse fieri de beneficiis habitis mentionem
item quamvis executor possit confirmare et ydoneum pronunciare parte
non vocata tamen eius pronunciacio et provisio non valet ut notat
tertio quod in et non fuit vacatum verum si est vocatum ac aliorum que
non in c. apposuit de concess. prebend.

Capitulum quam sit de electione [illegible] locum in est ad ecclesias cathedrales
et regulares scilicet ad episcopos et abbates et non inferiores dignitates
puta ad collegiatas ecclesias pro quorum electione apostolicorum ecclesie non
dicunt indulte ut [illegible] dont, postea cumulo quod hoc solum respiciat
episcopos et abbates etc. quia ceteris cumulatis aut fatuus aut
pluries

Juratus servare statuta ecclesie tempore receptionis sue tamen ea in
petitione potest ut tenuisset plurimas et clausulas derogatorias
que hodie ponuntur in litteris apostolicis. Idem si fiet motu proprio
principis quia in mandato nichil auctoritas superioris excepta etc.

Si eius canonicus et plebem in [illegible] vacantem per aliquem obitum non
petit speciale mandatum consuetudinis sum forum c. si de consue. ita ut
grossi fructus pro eo preceptis de consue. cum in tua. et si illi grossi
fructus redderet ad capitulum petit dominus Gregorius papa in declarante
bulla in iudicio producta etc.

Purificatio gratie pauperis potest fieri ad instantiam tesaurarius non
tantum mandatum ratio quod in huiusmodi purificatione non requiritur cause cognitio
ut etc. vocata non pro primo et est de officio et si et de fus.
episcopi et licet in si pro primo et in c. inductus de off. dele. pro
Jo. an. et alios et plene pro Pau. in c. cum ei quod de concess.
plebem et potest fieri etc. quo casu et in clementina impetrans quod tamen alias
fuit confirmatus et in facta sententia ydoneus procedit non sit tantum
sua purificacio et de sua tenacione dicit inquiri in loco ubi est
[illegible] de est postquam de primum quosdam [illegible] cum
hoc non in dicta c. super [illegible] per inquisitionem. Similis tamen est quod super
ydoneitate pertineret

Provisio facta sine litteris non valet ut in c. ex tenore
de rescriptis Sup eo de app. quia per receptionem litterarum primo
recipit efficaciam iurisdictionis. Et de hoc determinat Gregorius
xj in regula Cancellarie Et hoc servat sum primo in c. ex tenore
de restitutione spoliatorum Jo. de lig. distinguit quod provisio sine litteris
non valet expressa sed valet scilicet a tempore presentationis litterarum

Commissa persona non potest acceptare beneficium sine speciali mandato
non in c. [illegible] de concess. prebend. et c. si tibi absenti

pm arch. in litteris non cadit estimacio vel maiore equalis quoad
pt acceptacionem ut in dicto c. Si tibi in glo. in verbo remittere vel
resignare etc. primi questus pro dote non etc. & de penitentia melius etc.

Ubi iura non repugnant ibi quis potest obtinere plura beneficia attenta
decretali de multa sed scientia nobilitate persone vel gradus
alterius non etc. in c. grandi de prebendis li. vi et in ea media tempus c. de multa
dicit iuxta maioribus id est pluribus etc.

Habens canonicatum a papa sub expectacione prebende potest ineptam
post prebendam vacantem non alias collatam vel acceptatam acceptare sed
in quolibet impetrante littere gratiam ad collacionem etc. Cum curie vel
sine curie pro psa ay et jo de lig et lap in c. Si clerici de prebendis
li. vi et c. Si tibi absenti et ele. Cum ei qui pro dote. Et plura etc. ipsius
~~canonicatus et prebende~~ Cum receptus in canonicum auctoritate apostolica nondum sit receptus
et etc. ipsius canonicatus et prebende vacationem omnibus aliis quantumque auctoritate alia
beneficiis preferuntur consequentur ut sibi debitas petere potuit Et si petat collatio
alias ~~facta~~ facta nulla et ipso iure ut in c. cum omni et c. Si qui
etc. Si postquam li. vi de rescriptis tibi qui etc. duobus c. li.

Si quod beneficium pertinens ad collacionem laici patroni et monetur ad opera
bonum et papa patri dispensat quod possit ambo retinere non faciendo mencionem
de iure patroni valet dispensacio etc.

Si mandatur michi providendum de beneficio vacaturo per contractum matrimonii
et postea ille qui habet repugnat in curia et alius impetrat ille habebit
non ego de rescriptis susceptum

Item Gregorius XI in regula cancellarie voluit quod decreto expedirentur
littere super reservacione beneficii tunc vacaturi per professionem ingressus religionis
dum tunc tempore date fuit religionem ingressus

Executor in forma pauperum vel laudabilia etc. officio et in absencia
possit potest requirere de vita et moribus impetrantis Cum autem fuit in curia
Romana examinatus et declarare ipsum ydoneum ad gratiam consequenda
beneficium in forma dignum quod tunc requirere esse pro parte etc.

Si tempus et apostolico decisioni et non iurisdictioni de voluntate partium
et delegati potest prorogari et tenet sententia ultra tempus statuta lata in speculo
de iudi. dele. in quod restat .vi. quid si circa si.

Clausula que ponitur in gratiis in forma dignum cum appositione decreti
et cum clausula perinde valere trahitur retro licet tempore date ~~gratie~~ gratia non
fuit presentata etc.

Habens gratiam de canonicatu sub expectacione prebende in forma dignum
pertinens in assecucione prebende quo ad fuit concurrentem in data littere
ad collacionem etc. Cum curia vel sine curia etiam primo presentantem
ex eo quia est canonicus quod debetur sibi prebenda ut in c. Cum duobus

cum ibi non expediat clam supius expresse positam etc.

Quando ipsa facit gratiam de beneficio ecclesiastico cum cura vel sine cura spectante ad collationem dd. Decani et Capituli alicuius ecclesie Collegiate committit vel dirigit et ab gratiam sub forma dignum sub eadem data mandando sibi provideri et sibi concedere de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie collegiate predicte Et si per inquisitionem repertum Et voluit tunc ipsa decrevit poscitur ideo ab esset repertus ydoneus irritum et inane ac decreuit prout

+ contingerit

quidquid super hoc a quoquam quavis auctoritate attemptari contingerit / at si Canonicatum eidem ab contulisset et prebendam eidem ab conferendam cum vacaverit decreti reservasset Et in gratia cum vacatione prebende, prouisionata in predicta ecclesia, postea vacavit et ad collationem dicti Decani et Capituli communiter spectante quibus eorum scilicet A et B infra tempus debitum acceptarunt et de eadem sibi fecerit provideri ac tum cum provisione dicte gratie literas suas Capitulo suo presentarunt fuit dubitatum et in relatione publica super hoc allegatum quis eorum esset potior in prebenda Et primo allegatum videtur sub ... pro potioritate gratie primus A cum ... prima cum decreto irritante et ligante statim de iure tibi qui de prebenda dudum de concessione prebende c. i et c. si soli et si Capitulo li. vi. Et alia conditionalis cum decreto, non ligat nisi a tempore purificationis conditionis de iure si pro te li. vi. videtur esset si potiore tempore esset parilis ex non obstat dicta clausula retroactiva sive dicta prout vale(ret) ref. pota in gratia primus ab per quam inde trahi ad tempus date primus gratie hoc est vim quo ad ligamen primus gratie decreti Et non videtur quod per illa verba ipsa conferat Canonicatum neque velit quod habeat ipse Canonicatum concernit videlicet a tempore date potest sequi verba ad unum effectum potest non dent aliud operari maxime in pape que sunt stricti iuris et ideo non ... tendenda ut in l. non aliud ff de l. in de pape tamen que et super litteris apostolicis in beneficialibus que potius sunt restringenda quam laxande ... ambitionem et curiositatem materie de prebenda quod est cum dicto et c. et

+ super

matri appo in fi. li. vi. Et verba illa prout super eorum effectum significatum disponit de certo et determinato scilicet super affectionem prebende et ligatura potestatis ordinarie collatoris Et hanc affectionem et ligaturam volt ipsa retrotrahi ad tempus date prout ac si can. contulisset Et sic ipsa expresse disposuit super ipso effectu sed non super tali Nec effectus collationis Canonicatus et affectus prebende ut in c. cum tu et c. si proprie et c. dudum de prebenda li. vi. unde ipse Canonicatus est talis effectus et non effectio unde trahendo effectum tale ad unum dispositum non in ... trahere ipsam tamen et disponere super eam ... ecclesie in ... in l. Barbarius qui etc. ... et gessit se pretore dum pretor appellat quod etc. ... Ita quod pretor esse non potest potuit ... pator decreverit gesta per eum vale et si fuisset pretor Romanus ... hoc fecit cum pretore ... non sed dicebat validant gesta sua propter ignorantiam ... de quo in ... nichil est de ... ipse ... hac parte facit ... glo. in sacrilegii penam

¶ si quis ex metallis dampnati heredem prudeat si quasi sunto meo[to]
dapnatus fuisset magis competens sit mancipus ut teneat aliis condicio-
nibus etc. Non quia de hoc non fuit expressatio Na[m] solum in dispositio
expresse hoc dicto quod inde operatur Ita hic potest dici hoc fuisse de mente
ipsius et est quia mens sive coniectura nichil in preceptis non est facienda
cum verba de se clara sunt ut l. ille ¶ cum verbis ff. de le. iii Nec
obstat si dicatur quod illa verba nichil operabuntur ad quod fuit appositum
Nam alias ex tali gratia non afficeret prebenda nisi a tempore purificate
condicionis ut in cle. i de concess. preben. Modo trahitur retro quod hec verba
premissis allegationibus non obstantibus fuit decisum per omnes dominos
concorditer et revocate per me qui habui tunc in terra mittere dominis
sive late quod a ex nomine tamen actus talis me produxit Et hoc expe-
diam etiam retrotractiva in gratia ipsius 2B potuit que sonat sic
de verbo ad verbum Et insuper si dictus B ad hoc fuit repertus ydoneus
ut perfertur computandum inde mutuo decernimus et volumus manere si-
cetus super hiis acquaquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit
attemptari ac si eius die date presentium eidem 2B contulissemus Canonicatum
ecclesie antedicte ac prebendam si qua tunc vacabat vel cum vacaret in eadem
prebendata quam idem 2B ut premittitur duxerit acceptandam conferendam eidem
2B donationi apostolice cum inspectione ~~inspectione~~ decreti dicimus
specialiter reservanda Datum etc. Sed si canonicatum in presenti dicto 2B contulisset
uberiorem gratiam quam [da]fuisset ergo et decem anni Enim qui est si
postquam tu es dudum de prebenda lata Et sic potior in prebenda etc.
duobus de rescriptis in primo purificata igitur condicione pande est ac
si tempore date Canonicatum eidem B contulisset ergo primum ut ponebatur
in facto quod statim purificationem facta dicto 2B de Canonicatu quamvis potuit quod
sunt concurrentem igitur modo precedit perferendus in prebenda postea latum quod
unde supra allegata premissis advocatum quod ista parte allegate gratia
2B non fuit condicionalis quia est quedam condicio sub intellecta videlicet si
est ydoneus quod potius sonat in momentum quam condicionem nec non in e. dudum
de prescriptionibus quod primo in cle. unica de officio dele. Quinimo tam pro eo
dicitur decretum ipse non ligat cum purificationem condicionem est subintellectam
prout non in cle. unica de concess. preben. Purificata igitur condicione
trahitur ad tempus date Ergo non obstat e. cum quod te de rescriptis quod loquitur
in prestativa condicionem et non casuali prout non in dicta cle. unica de
concess. preben. Ergo non obstante quod gratia a est cum tunc ab sive
tunc et quod ex hoc debet censeri uberior quia ubertas non consideratur
nisi etiam beneficium in huiusmodi gratia quo ad placationem etc. et quia sepe
de preben. li. vi Nec obstat l. a glo. supra in contrarium quod deci-
sione premissa inde quod attentis verbis clausule supra in gratia 2B potest
satis constat quod purificata condicione voluit ipsum habere quod Canonicatum a tempore
date ad illum effectum quod omnia essent ab illo tempore nulla in preiudi-
cium sui attemptata Ex quo clare infertur quod purificata traht
et cetera publicata fuit et quidem prima sententia Canonicatum prudencium

2a quia illud operabitur

ipsius [illegible] tamen fuit uicarius et uicarie nullum

Si probet aliquem tenuisse [possessione] et peticione beneficium a tempore obitus ad hunc presumitur possidere nisi contrarium probetur ff de acqui poss. l. in [illegible] ad mittendis

Valet acceptacio expectatiui quia acceptat unam ecclesiam parochialem vacantem licet modus vacacionis non exprimatur

Appellacio interposita a processibus alicuius impedientis etc habet vim acceptacionis beneficii etc

Nomen decanatus sonat in dignitatem

An prepositura uel decanatus sit principalis dignitas

Nota quod beneficium quod ad titulum potest conferri eciam nullo uocato Secus in dignitatibus ut no. in c. si de ele. tamen quandocumque clandestine ordinarius confert tenet collacio ut no. in c. licet in de preben. li. vi

Habens graciam de canonicatu sub expectacione prebende non dicitur beneficiatus

Habens graciam de beneficio ad collacionem etc Episcopi non potest acceptare prebendam ecclesie Collegiate spectantem ad presentacionem Episcopi et institucionem Capituli nisi Capitulum instituat de facto non de iure

Manens maior in gratia solum de canonicatu quod obtinet [illegible] de prebenda que sunt distincta gratia est surrepticia etc

Capitulum potest de ele. li. [illegible] eciam in principalibus prelaturis ecclesiarum Collegiatarum scilicet quod illos debent eligi infra sex menses etc

Ubi recepcio uel consuetudo in tantum appellantis non procedit in spacio x annorum ubi sunt distincte prebende debet esse xl annorum quamuis decisionalis sufficeret ubi actualis non sit distincta prebenda

In ecclesia ubi sunt distincte prebende prescripcio inducitur spacio x annorum tantum de consuetudine Clementina in tua li. vi

Ex consuetudine prescripta spacio x annorum potest quis plures obtinere personatus in c. Clementina in tua

Optio potest induci spacio x annorum et prescribi quia non est contra ius nec preter ius sed secundum ius ut in c. Clementina in tua

Quatuor sunt modi impetrandi quibus preiudicatur expectatiuis ad acceptanda beneficia scilicet per unionem consecracionem per ingressum religionis per contractum matrimonii et per alterius assecucionem sed non per liberam resignacionem etc

Habens potestatem conferendi beneficia vacancia potest conferre generaliter et specialiter vacancia sed non causa vacacionis quia illa non venit in generali concessione puta per constitucionem execrabilis uel alio modo Item executor hoc posset licet de beneficio deuoluto hoc posset ut in tex. Si de beneficio de preben. in glo. de offi. le. c. i. li. vi

Legatus etiam de latere sive nuncius habens potestatem in sede ipsius conferendi beneficia qualitercumque vacantia devoluta et indebite occupata non confert beneficia quelibet reservata puta per constitutionem execrabilis nec illa que quis se offert dimissurum per assecutionem et ubi papa manum suam apposuit de off. le. c. i li. vi

Clericus in minoribus potest promoveri ad beneficium curatum dummodo infra debitum tempus promoveri possit de insti. c. i li. vi

De executoribus

Si unus ex tribus delegatis non in solidum deputatis procedat non tenet processus etc.

Cui committitur absolutio vel testium examinatio seu inquisitio aliquid super quo causa inceatur ipse examinet et postea subdelegat et hoc contingit in forma dignum etc.

Si duo ex tribus executoribus cum clausula quod si omnes nequiverint actum adesse asserat de impedimento tertii purificet gratiam vel provideat valet dummodo postea constet vel constare possit de impedimento tertii etc.

Collatio prebendarum ecclesiarum collegiatarum de iure communi spectat ad capitulum etc.

Si episcopus executor gratie pauperis cum clausula si tu non velis vel non possis etc. Executor potest committere alteri et tunc illi duo non possunt exequi quia tunc eorum processus non valet

Executor gratie committens alteri potestatem conferendi purificandi et providendi in omnibus gratiis commissis et committendis sibi intelligitur de commissis tantum quo ad committendas non valet quia quod non dum habuit committere non potuit etc.

Habent executores tam gratiarum quam iusticiarum sunt delegati et non ordinarii

Si episcopus committat officiali suo potestatem purificandi gratias ipsi et commissas ut executori, talis non potest purificare gratias que tempore commissionis non erant ad hoc facte nec gratias tunc factas super quibus tunc littere non erant confecte nec etiam potest gratias factas et litteras confectas ante putationem earum episcopo vel sibi factam commentor est proximus

Episcopus habens conferendi potestatem sue ecclesie cum vacaverit reservat tres canonicatus et prebendas confert uni canonicatum reservata prebenda sibi et nulli alteri debita cum vacaverit conferenda et cum huiusmodi vacationem prebende et collationem moriatur episcopus interim dominus canonicatus est collatus prebende postea vacatam potest acceptare et c. si super de off. del. canonicus deficiat sibi prebenda de prebendarum velatum facit c. si is cui et c. quod de preben. li. vi

Potestas executoris cui mandatur quod vocato certo possessore certi beneficii et aliis qui fuerint evocandi si est ita inducat talem, mortuo delegato re integra expirat. Secus in executore mero quia iste sine cause cognitione potest procedere cum potestas durat etsi mortuus mandator ex quo gratia durat. Sed delegatus vero hic non mortuo mandatore ex quo gratia durat. Sed delegatus vero hic non cause partem de cui cause cognitionem procedere ad provisionem faciendam ut in c. Cohibenda de iudiciis de rescriptis excepte et alium. Sed quod predictus delegatus hoc non fecit primo ut littera recepit ergo mortuo mandatore non potuit procedere ad executionem mandati requiretur cause cognitione. Nec obstat quod si gratia durat ergo potestas, quia sicut per mortem mandatoris sic per mortem mandatarii expirat mandatum in c. licet de officio delegati. Sicut ergo mortuus mandator seu executor simplex transeunte gratia ad heredes durat. Mandatum hic recurrere ad mandatorem puta ad papam quod alios executores ut non per primo c. cum dilectus de iure patronatus et per glossam de rescriptis c. li. vi. Ita in proposito mortuo mandatore licet gratia ad heredes duret recurret ad suum successorem quod novo iudice seu executore sibi exequendo.

Duobus ex tribus executoribus gratie pauperis datis cum clausula quod si non omnes etc. tertio se excusante gratiam purificare et quod ad alium subdelegatur ut est mos omnibus abbatibus prioribus prepositis et clericis et simpliciter clericus inducit et inducat valet provisio et de stilo curie legatus sic quod non dentur executores etsi in gratiis ut fiunt nisi sint in dignitate constituti. Cum iste stilus non est fundatus in subdelegatis quibus non committitur nisi mixtum ministerium puta provisio vel inductio in possessionem corporalem que sunt quasi sine cause cognitione fiendi sunt. Et ideo simpliciter clericis committuntur quemadmodum dicitur de examinatione testium ut in c. Cum Bertoldus de re iudicata.

Executor excitatus potest providere maxime si ipse cui providet agnoscat eum excitatum quia non inspicitur persona que providet sed cui providetur ut l. magister de exercitoria et quia solum si legatus licet facit eum cum quia dimissorum et c. post electionem et c. ii. Sed non obstat quod ibi est alia ratio quod hic appellatus participantes etc.

Excitatus potest providere si sit clericus. Secus si sit laicus de officio delegati

Capitulum statutum non habet locum in executoribus mere gratiosis et similibus nisi dati sunt quod vocatis vocandis procedit cum cause cognitione. Sed etsi habet locum in executoribus gratiarum cum mixtam habeant iurisdictionem non mixtam tam quo ad personas quam quo ad loca civitatis et diocesis sic tamen quod si predicti executores ~~sit si predicti executores non sunt meri sed sunt veri iudices et cum cause cognitione et vocatis partes et ordine iudiciario sunt debent procedere ut in c.~~ Cohibenda de iudiciis.

⁜ Et locum esset deputandum ut partes essent vel una dictarum vel valet quod agitur nisi de expresso consensu partium hoc fieret ut ibidem in c. in nullo consensu et hoc potest dicendum illud infra appositum quia predicti executores non sunt meri sed sunt veri iudices et cum cause cognitione et vocatis partibus et ordine iudiciario sunt debent procedere ut in c. Cohibenda etc.

Et ideo quia donu trahitur ex certe id non potest quod locum eius depriuatus fecit nisi forsan dat Com in nullo quoque Et hoc tenet expresse in cle. i de rebus Guill. de mon laudu Item tamen quia habuit iuxta iurisdictionem prima dicitur in c Statutum

Item c Statutum non habet locum in executoribus gratiarum que executores trahere dantur quod dicitur ultra duas uel tres dietas etc.

Inductio in possessione facta per executorem habet vim collationis de rebus dicitur

Habens potestatem conferendi beneficium ydonee persone potest conferre tamen habenti sub expectacione prebendam etc.

De unionibus

Unio facta ex falsa causa sugerata in forma iuris tenet Secus si nulla causa subest xvi q i in fine et in tamen sine consensu et dicitur de re et non alie

Unionem ecclesie parochialis Episcopali uel alicui dignitati facere potest legatus ex causa racionabili de offi dele c ij li vi

Perpetua vicaria ecclesie parochialis potest vniri alicui monasterio seu mense Abbaciali etc.

In dimembracione ecclesie seu bonorum eius per legatum facta requiritur cause cognitio expressio et veritas cause tractatus et citatio eorum de re et non alie li vi Et ratio quia dimembratio est quedam alienatio perpetua rei ecclesie in qua requiruntur omnia supradicta ergo licet vnio ecclesie posset fieri rectore non vocato tamen dimembratio sive alienatio perpetua ipso non vocato fieri non potest ergo fo an in cle si vnica de re et non alie etc.

Confirmatio pape ex certa scientia facta supplet omnem perpetuitatem et alias sollempnitates sine possibilitas et omnis defectus si qui interuenissent sed non substancialia videlicet potestatem dimembrantis et veritatem causarum expressarum ergo Inno in c i et ij et ult de confir vtili et c i de fide etc.

Vnionem vel ordinationem facta sub modo non resolubili tenet licet modus non fuerit licet posset resolui ut in c Cep de tondi appo prima Inno etc.

Abbas ecclesia maior in Concilio non potest in aliquo prioratu causa condempnationis a suo monasterio eicere custodiam ut ille gaudeat de prioratu illo priore non vocato etc.

De permutacionibus

Beneficia sugerata resignata in manibus Episcopi causa permutacionis

vacan̄ ꝛ eps̄ nō confert ea alijs uel resignan̄ hūt regressum ad ea ꝓpterea aūcte ꝙ ex hoc resignato verum vacacōn̄ inducit qua sunt resignata etc̄

Permutanti volenti redire ad ꝓpa bn̄ficia nō cōpetit iudicium vnde vi. vel condicō legis remittiganda obstante permutacōn̄ voluntaria p qua amisit possessionem de iure ꝛ sup hoc de rescr̄ sp̄eli accepta frī Inno.

Permutans vnū bn̄ficium ꝓ duobus quod pt̄ nisi nō ꝛ ben̄ lib de exceps. ꝛ clē de rer̄ perm ꝛ Inno Si vnū eiuitat ꝙ ꝛ resignatū et aliud dimittat uel velit dimitte pt̄ hūe regressū ad pmū aucte supiors et eis opus nōne collacōis iterum re ꝛ si bn̄ficia de pbn̄ lib et ꝛ infectā ꝛ ti. ꝛ ꝛ Cum dimisso de rer̄ perm.

Permutacō uel tunsposita fca ꝑ ordinarium uel eū ad quē spectat institucō de bn̄ficis spectant ad laicos laicū pronū eo cōtempto et non vocato nō ꝛ nulla ipso iure sed ope excepcōn̄ annullada quē pronus pt̄ ratificare ꝛ approbare permutacōn̄ si vult infra tpus quod ht ad pntandum Sed si pronus fuit requisitus et condixit eo ea racionabili infra tpus iuris ꝛ pterea fiat permutaca uel tunspete. tūc ꝛ nulla ipso iure Si uō fiat in pnca proni et nō cōdixit valet institucō et permutacō frī Bonif ꝛ pau ꝛ ti. ꝛ fie de Senis ꝛ ti. de rer̄ perm in xxx ꝛ ꝛ quē sicut de est

Ad acceptandum resignand uel remittendum bn̄ficia ex ca permutacōn̄ requirit spāle mand. ut in ꝛ quesitū de rer̄ permutacōn̄ idem ad pcūdendum in ꝛ Si tibi absenti Et laicus pt̄ ex pnā in ille frī pau in clē Cum ei que etc̄

Si illegitimus hūs dispensacōn̄ ut ꝛ i. de fi. pres. permutat bn̄ficium cū legitio permutacō ꝛ nulla in ꝛ ex lris de consti. de en. fal. quia neuter ꝛ ipi hūt ingressum ad pora bn̄ficia fr̄ Hd in dco ꝛ de fi. pres. Et hoc aucte supiors qui hn̄d iter cum pdco ꝑpt renunciacōn̄ vera in permutacōn̄ pdca factam p qua quilibet amisit ius quod in bn̄ficio hūit ꝛ hoc recupare nō potuit sine noua collacōe que dēt fieri p supiorem hūtem ptatem sup hoc. Hd nō in ꝛ licet de rer̄ perm. ꝛ ꝛ si bn̄ficia de pbn̄ lib ꝛ Jo an. in nola ꝛ Hdn de fi. pres. in ꝛ nō pt̄ ꝙ illud aut̄ li in tenet expresse quē collacō nō valet. cū pdca dispensacō sortita ꝛ effectum Et ideo collo sine recepto secundo nō valet etc̄ ff

Si eps̄ ht conferre bn̄ficium situm in alia dioc si illud dēt permutari dēt resignari in manibus epi in cuius dioc situm ꝛ ꝛ nō alteri ius conferre etc̄

Legatus uel ordinarius nō pt̄ alteri cōmittere committere quod recipiat resignacōn̄ alicuius bn̄ficij singlari psone ꝛ conferat illud ꝑpus dimunctum ꝛ in quo hoc possit etc̄

Rigenti a petenti beneficium quod ex causa permutacionis suffit probare causam permutacionis scilicet titulum et resignacionem per illum et ipsum in possessione pacifica talis beneficii fuisse etc.

Volens renunciare beneficiis suis personatibus dignitatibus vel beneficiis curam animarum habentibus faciat renunciacionem in manus episcopi vel vicarii eius vel illorum qui habent in potestate ius instituendi et destituendi et renunciatorie aliter facte non valet ipso iure contra quod non in causa consulendis xvii q. ii c. quod in dubiis et c. admonet et c. super hoc de renunc. de app. cum appellacionibus li. vi in glo. Jo. an. Secus de electo ante confirmacionem vel habente ius ad rem tantum quia potest renunciare ad manus simpliciter notarii ut in c. si electo de elect. li. vi etc.

In rebus prophanis et in iuribus corporalibus potest renunciari cum licet contendere et tumforum deinde licet et cause sed non potest renunciari iuri causa renunciari est liti de elect. c. cum inter ff de renun. Gene et c. Remittes hoc est non simpliciter in c. una super verbo recepti de rescr. et ideo potest renunciacio liti aut abiudicata potest simpliciter in c. cum c. pridem de pac. super verbo renunciavit etc.

Quidam dixit posuit differenciam inter renunciacionem liti tantum et liti et cause. Nam renunciato liti solum videtur renunciare instanciam vel cause totum negocium pridem in iudicio deductum. Renunciando vero liti et cause nedum instanciam sed toti negocio pridem in iudicio deducto videtur renunciasse hoc enim tantum sunt legistis ante lite mota aliter secus quod ipsi notant dixit postquam alia sunt cum acta cause alia licet dicunt non simpliciter detestans causam l. Jo. an. in cle. sepe de verborum signi. Queritur quidam posset procedere si fiat contumacia quod non est cum lite de verborum signi. Joannes de offi. dele. super quanto et l. amplius amplius ff rem rata ha. de iure peto. ex lib. et aliis modis vel simpliciter valet in causa vide per Jo. an. in nota de ceter. Cum dilectus de una talium. c. si per Jo. mo. li. vi et in cle. dudum de sepul. et in studiis super verbo valet vel causa per pan. Etiam dixit inter litem et causam vide C de tusar. causa l. lite in glo. Et quidem sit de facto suat quod nullus dicit renunciacionem iuris in beneficio admittatur si sibi licet et cause nisi vacat beneficium seu alia vacatio iuris seu tituli inducatur quod si procederet sepissime nulla beneficia vacaret et impetrari posset quod tamen numquam est auditum faciebat tamen quod predicta renunciacio sibi obstaret postea agere volenti super eodem beneficio quadmodum pactum de non petendo sive non agendo creditori sive dando licet per illud non perdidisset dominium C de tusar l. si ex fundo ac eorum que non in c. i. de lit. cont. li. vi

Renunciare simpliciter iuri futuro quis non potest sed sibi per depactum pactum renunciare potest quis expresse impetracioni

in respondendo quia est tacite pro partium consensum renunciat

Renunciatio recepta a iurisdictionem habente facienda est in manibus
eius qui post ministerium deponendi tantum prodit titulum et possessionem
et valet sede vacante in manibus Capituli facta

Permutatio facta de beneficio quod habebat simoniacus tenet utrique
cum alio habente iustum titulum non tenet et alius redeat ad suum
beneficium

De surrogationibus

Licet surrogatus sit in lite alicuius defuncti impetrata a papa
debeat fieri mentio de beneficiis obtentis quia ubi collatio habet ut lite pen-
dente et in li vi tamen si quis primo impetrat aliquod beneficium liti-
giosum apostolice tamquam vacans per obitum nulla facta mentione de lite
pendente fecit tamen mentionem de omnibus suis beneficiis per eum obtentis et
post cum narratione prima gratia obtineat a papa se surrogari in
lite et ius dicti defuncti nulla facta mentione in hac surrogatione
de beneficiis obtentis in illa gratia concessa dixerunt omnes domini quod
hec secunda gratia non tenerat nec fore surreptitia tum quia cen-
setur reformatio quedam prime gratie in qua non erat concessio
beneficia antea concessa per ordinationem novam domini Gregorii pape
xi tum quia in secunda fit narratio plena de prima primo relata ad
ipsam dum quia nunc impetrat idem tempus quod tunc et pro eadem
persona et idem modus vacandi continuit videlicet lite pendente
et defunctus in prima videlicet lite pendente tollitur et pro hoc solutio
obiectio videlicet quod non vigore prime gratie fuit nulla sed secunde
gratie ius impetrans consequitur de hac decisione vide glossa post
in c. Si apostolice de prebendis li vi

Surrogatus in ius alterius quod competebat defuncto sine
patre fit mentio de possessione defuncti ad illam censetur surrogari & surroga-
tur licet illud in gratia concesse non caveat Nam licet possessio continua
sit facti tamen ipsa dicta et applicata cause ut in c. Eudaris
de concessione prebende

Licet reus et possessor in prima instantia vincat liti et causa nisi constet
quod valide de facto possessionem dimisit condempnabitur in fructibus
per eum perceptis quia pro talem sententiam vindicatam prodit possessionem iniuste
et non pro primo in c. quam in dubiis et c. super hoc de renunciatione nec spo-
liatur ad habere possessionem valide et de facto incumbere et si
a possessione spoliaretur restituendus ut notatur in c. super hoc
licet tamen non sit possessor prime executoris debite apprehendere
de prebendis cum qui licet sed expedit quod habeat summam
Si alicui obtenta resignacio facta in manibus ordinarii licet
in iusticia resignationem nulla dicat de admissione ordinarii non
noceat et obstat agere volenti facto quod per dictam resignationem

sponte factam in manibus ordinarii vel sui iudicis aut prelati
tedium idem renunciat possessionem ex eis quietatem etc ut patet
etc et de suppos petitorii ubi sit opponitur spoliato etc

Resignatio facta per vim et metum valet nec licet resignandi
per officium iudicis actore q nec ca pro hoc allegat e abbas
t ad audiencia et ele multorum C bene conuenit e ius nomine
e spale in isto casu satis vendicato facta per captionem et detentionem
secularium potestatem contraria ipso iure / ergo nisi ista intercedat
valet et tenet ut dicit paulus et stephanus sup v decimus
e remittit ad no in cau auite xvii e xvi q iii infertur
et in e abbas ubi glo mirabile ponit regulam videlicet q facta
per metum valet et tenet qr coacta voluntas voluntas est ‡ illud
q mita et ponit casus multos exceptos a regula et io an
addidit multos alios e est in summa q nec ca C. pulc post
noue inter quas no est ista / ergo standum est regule nisi reperiatur
contrarium in iure C de testa. l. perpimus etc

Surrogatus in ius mortui licet non in possessione sit petere possessionem
adeptionem possessionis factam per adversarium lite pendente ut attemptata revocari
notari etc

De iure patronatus

Possessor bone fidei castri rone cuius competit ius patronandi ad
ecclesiam licet ille primus iniquum presentaverit et moveatur super castro
sit presentans de iure pro consultationibus qr possessor bone fidei facit
fructus suos et eligere et presentare est fructus etc

Non sufficit infra tempus eligere vel nominare presentandum nisi actu presentet
nisi est dent sibi literas presentationis no per Jo an in c. si de iure patronatus
et c. unico c ti li vi

Sufficit infra tempus presentare licet non instituatur presentatus

Presentatus infra tempus per patronum non admissus sed per superiorem ad quem
spectat institutio nec presentationi sue ulterius prosequatur primo presentatum
tamen renunciat iuri suo in manus patroni ille potest alium presentare etc

Presentatus potest agere contra superiorem qui eum iniuste admittere negavit
de iure patronatus c pastoralis dummodo saltem sit habilis et ydoneus
Et si non e ydoneus tunc patronus perdit ius presentandi quod tunc ad
superiorem devolvitur ut in c. cum nos de iure patronatus etc

Ius presentandi potest dari per laicum loco religioso sive invito ep̄o et
sine gleba dicitur tra ad modum glosse etc

Valet consuetudo q maritus cui uxor dedit in dotem villam
ad quam in se ecclesiam cuius presentandi ius spectabat ad uxorem presentet
Collatio vel suspensio facta non valet de iure patronatus Cum dilecti de ele
cum ius

Non valet presentatio patroni laici facta monacho professo ad ecclesiam
parrochialem

Si episcopus dicat in litteris institucionis se clericum instituisse ad presentacionem talis patroni sufficit licet non producatur presentacio in iudicio de qua fit postea confessio

Renuncians dignitati constitutus in mortis articulo in manibus alicuius presbiteri quia copia episcopi non habuit ut liberi potuit. Canonici statim post duos dies elegerunt unum mortuo illo episcopus veritate cognita confirmavit electionem. Queritur an valeat electio et confirmacio. Jo. de mon. unicolo tenet quod valet. Arhidiaconus (?) contrarium tenet quod valet confirmacio electio et confirmacio. Jo. an. tenet contrarium unde de re. nisi confirmatur in novella

Si propter negligenciam patroni layci devolvitur collacio alicuius beneficii ad episcopum statim post lapsum quadrimestris scilicet ab ultima die incipit currere semestris tempus episcopi et archiepiscopi datur lapso ad presentandum competens etc.

Licet archiepiscopus sit legatus natus non tamen habet duo semestria ad presentandum quia negligenciam propriam purgari non potest licet inferioris seu sui capituli hoc verum si vacavit vel vacet talis beneficium tempore devolucionis de iure et de facto. Et episcopus fuit in diocesi vel adeo prope quod verisimiliter potuit scire vacacionem et negligenciam facere. Alias non currit sibi tempus probacionis nisi a tempore notitie de concessione prebende quod dubitatur de supplicatione supplicare etc. licet sine primo

Vel Archiepiscopus legatus natus non habet duo semestria in conferendo beneficio ad ipsum per negligenciam inferioris devoluto quia negligenciam propriam purgare non potest etc. ~ De donacionibus

Donacio vel remissio facta alicui post collacionem vel presentacionem de beneficio non inducit symoniam, nota in c. venies, j de testi. testi.

Valet consuetudo quod uxor succedat marito in bonis mobilibus eciam debitoribus creditoribus et liberis existentibus maxime si vir habuit immobilia secundum Dy. in c. xi. indubitum habetur et de prescripcione per tercium valet in c. ablate ++

Cessio vel donacio vel donacio facta in filium clericum emancipatum contra laicum valet

Emancipacio filij clerici potest fieri coram Judice Ecclesiastico vel seculari

Actiones utiles valere possunt cedi per non possibilitatem et eciam actiones quas ille intentat

Vasallus potest dare feudum filie in dotem sine consensu domini usque ad quantitatem feudatarij in perpetuum secus quia talis est quedam alienacio que est prohibita alias posset feudum alienari etc.

Inferior a principe non potest illegitimum legitimare quo ad successionem hereditariam ut in c. per venerabilem qui filii sint legitimi

Confirmacio specialis ex certa sciencia tenet licet modus non fuerit servatus. Set posset ad resolucionem vel date condicionem obtinere nisi non per Jud. primo dicitur in c. verum de condi. appo. facit c. cognitum de preben. puta legatus ordinet quod domus monachorum habeat certos redditus alicuius parochialis ecclesie dummodo ibi teneat duos monachos ad serviendum in domo pro anima fundatoris dicitur etc. de religionibus etc.

Prelatus eciam sine consensu capituli et auctoritate superioris locare
ad tempus fructus prelature sue tenet usque ad vitam suam
Locatio fructuum prelature facta per prelatum nomine proprio corrumpitur
per eius mortem ipso iure
Si datur fundum tercio et liberis suis post eum seu filio suo acquiritur actio
Juramentum metu extortum non obligat secundum Jo an in c. verum
de iureiur. l. quicunque
Pater plures habens filios in potestate sua constituit singulos heredes
... et illos iussit esse contentos multa legata relinquens
est testatus de testa. si pater liberum
Papa non dispensat in furtivo delicto delicto non in c. cum mo...
... de cens. ... vel privilegium et indultum papale datum univer-
sitati quod derogat ecclesiastice libertati tenet etc.
In heredes non transeunt actiones penales surgentes ex maleficio
veluti furti dampni iniurie vi bonorum raptorum et iniuriarum
sed obligaciones regulariter transeunt in heredes licet contra de eis
vel dicatur ff de pen. ... C. pro... de emp. et vend.
in l. colum. ... primo ante
Monacho habenti prioratum competit actionem est dicentem contra prelatum
suum ... de monachali seu claustrali de statu mon. ... ad mon. ...
tales
Monachus professus non potest agere contra abbatem suum pro alimentis sibi sub-
tractis sed per ... in c. ... de actu ... conscienti
... celeritate ... no. Jo mo in c. ... de app. li. vi ...
... nisi glo.
Puber contrahat cum impubere antequam pubertatem contrahat
matrimonium cum alia pubere est contra medium ... valet matrimonium
in ... matrimoniali admittetur ... petens restitucionem ad appellandum
... que transeunt in rem iudicatam
Clericus in minoribus contrahat matrimonium cum vidua quod est testamentum quod
post impedimenta separati est dictus clericus remanet bigamus irregularis
cum quo solus papa dispensat in susceptis et suscipiendis ordinibus et
non alter
Dominus potest agere occasione iniuriarum et per interesse suo contra turba-
tores et talliatores subditos suos si medium vel preiudicium sibi fiat alias
non vel ad dampna subditorum potest agere tamen si non fecit in iniuria
domini sed ... speciale odium subditi dominus agit ad interesse suum licet non
liceret domino suam iniuriam sua auctoritate vindicare ... ex ... iudice sit
... primo c. ... de app. in ... sup. ... Civitas ... et c. ... de sen.
ex. ... Jo an c. ... de privilegiis li. vi ... no. in dec. c. cum dilectus
... dominus ... et agere potest pro subdito suo ... agere ... pro suo interesse
Item idem dominus non potest agere pro rebus ablatis ... sive subditis vel
colonis vel dampno ... quod dominus non interesse ... vel ... licitus ...
subditi ... si ... posset dominus suo iure petere ... causa ... pactum
facere de non petendo quia cuilibet licitum est renunciare iuri suo in ...
quam ... ad ... non potest remittere ius subditi ... etc.

Interesse lucrum est cessans et dampnum emergens et probatur per testes; no(ta) in c. dilecti de foro compe(tenti).

Estimacio in iniuria fit per estimacionem iudicis singularis [illegible] consideratis qualitatibus et circumstanciis que possunt augere vel minuere, quoad estimacionem secundum mediocritatem persone et suo iudiciali arbitrio taxabit circa estimacionem quoad iniurie seu quantitatem, non ut in ista excedat sed quo ad illam vel in illa et non ultra etc.

Pro iniuriis verbalibus non admittitur agere volens post annum nisi infra annum a tempore irrogate iniurie computandum fuerit lite ingressus, et post lapsum anni tollitur hec actio ff. et C. de iniuriis l. si non convicii; tollitur etiam ~~levius~~ levius si dissimulaverit, ut infra de iniuriis et dissimulare presumitur ex quo tanto tempore tacuit; no(ta) Innocentius in c. [illegible] de re iudi. etc.

De sententia excommunicacionis

Excommunicacionis firma et effectus illius per appellacionem post interpositam non suspenditur, de app. pastoralis et ibi doctores.

Si metu excommunicacionis late vel comminate quis respondet libello inepto et hoc protestatur et non appellaverit, valet responsio et lis dicitur contestata; Io(hannes) an(dree) et Hostiensis in tit. de libelli oblacione et litis contestacione in forma.

Sententia excommunicacionis tribus modis dicitur iniusta: ex causa, ex ordine et ex animo; de sen. ex. sacro etc.

Per denunciacionem non probatur quis excommunicatus de sen. ex. licet Io. mo.

In sententia excommunicacionis non requiritur citacio simplex vel [ad cautelam] peremptoria sed requiritur trina precedens monicio de app. Cum sit Romana, vel una pro omnibus; nam sufficit quod iudex dicat: moneo te ad statim pro una et secunda et tercia monicione ut illud facias; no(ta) in c. Cum speciali de app.

Excommunicatus petentem absolucionem ad cautelam vel simpliciter sufficit in genere excipere de manifesta offensa vel iniuria sine specificacione usque ad probacionem facti; c. Solet et c. Venerabilis de sen. ex. li. vi.

Si quis petat se absolvi et probatur contra eum quod pro manifesta offensa sit excommunicatus, talis non admittitur interim ad petendum absolucionem nisi prius satisfecerit pro manifesta offensa secundum Innocentium in c. Cum dilectus de or. cogni. et c. Solet de sen. ex.

Excommunicatus pro manifesta offensa de qua per sentenciam vel evidenciam facti constat, ita quod non sit locus inficiacioni, debet ante absolucionem emendam prestare de offensa; de v. signi. c. excepte et c. Solet eodem titulo.

Petens absolucionem simpliciter tanquam iniuste excommunicatus et opponitur manifesta offensa absolvitur cum iuratoria caucione de parendo et satisfaciendo de expensis. Et non quis fuit excommunicatus pro contumacia quia non venerit libello super prestando, venit purgaturus suam contumaciam, primo satisfaciat de expensis vel caucionem sufficientem fideiussoriam vel pigneratoriam, de re iudi. c. 1 de sen. ex. c. Cum venerabilis.

Recurrendo in sententiam excommunicacionis ab homine latam fit tunc citacio cognicione [illegible] lata parte, que citata sufficit pro tercia monicione etc.

Ab excommunicatione non appellatur sine expressione cause ut ab interlocutoria in c. Cordi de app. li. vi de sen. ex. per totum.

Ad obtinendum absolutionem ad cautelam sufficit producere appellacionem
legittimam et denunciacionem excommunicationis post factam
Excommunicatus potest fieri tonsuratus mutata persona de officio et ii de testi- titum. c.
-bus et i de sen. ex. Cum medicinalis li. vi
Prolato sine scriptis et interrogato clericorum sunt presentes
Si per appellacionem ab excommunicatione sua interpositam aut per citacionem secutam
quis dictatur incidisse sententiam excommunicationis non fit revocatus per viam et
attemptatorum secus in differencia de appellacione non solum li. vi
Interdictum speciale potest relaxari ad cautelam sed non generale non
sed relaxatur et tollitur de sen. ex. Presenti li. vi
Quis incurrit lata sententiam excommunicationis generaliter latam in omnes qui
non solvunt caritativum subsidium infra terminum nisi probet se ignorasse terminum
lapsse sententiam et constitucionem divulgatam non ligat ignorantem
si ille vult dilucide probare de sua ignorancia ut in c. i. de
consti. li. vi. primo et c. ut in tua qui ma. accu. po. Et sic
ligat a tempore sue detentore rerum ecclesie vel bonorum iuste prout
scripsi xii q. ii quicumque. Sed de aqua excommunicationem ut pro manifesta
offensa sunt excommunicati non debent absolui ante satisfactionem de usque
corpore et c. presumimus de testi. spe. sedem sumo etc.
Ad absolucionem ad cautelam sunt vocandi qui pro ea conquerantur
et leduntur qui manifestam offensam opponere sunt formam
solet de mat. et obe. ut quatuor Et potest distinguere distingui
quod aut agitur contra certam personam aut pro vocata Et est
in ista duplex qualitas intrinseca que consistit ...
et signum ubi est alia extrinseca que precedit et sequitur et
persona non presumitur nisi probet ut in c. albertus de testibus
Adherens appellacioni petens absolui ad cautelam non auditur
nisi probet se adhesisse infra x dies infra quos potuisset
appellasse et adhesionem debito tempore iudici intimasse Alias
quia adhesio vel appellacio defendit vel effectum excommunicationis nisi
sit sed suspendit ut c. Statuimus et c. Cupientes etc.
Ubicumque agitur ut lege qua cum magistro legis ff de arbitris
l. celsus etc.
Protestacio secutus cum excommunicato valet si sit protestatus coram
iudice ordinario secus si coram iudice delegato ut in c. i
de rescriptis li. vi et in c. ad quem de re iudi.
Rector ecclesie appellans ab inhibicione a visitacione episcopi dicens
in appellacione se exemptum per privilegium apostolicum et sic sentenciam
nullam petens absolui ad cautelam a sua excommunicatione per suum
episcopum contra eum lata post appellacionem interpositam licet attemptata
probet non tamen absolvendus nisi doceat aliqualiter de exempcione
licet non plene ne illudat ordinarius iurisdiccioni et potestate
per quos facit commune ~~effectum~~ ius commune quod resistit agenti et
absolucionem petenti de resti. spo. ad decernens et c. solet de sen. ex.

et c. quia tamen de concess. preben. de privilegiis ne aliqui et eadem
[illegible] a attemptata revocantur

In nomine fructuum beneficii non computantur cottidiane distribuciones nec in valore beneficii quia distribuciones dantur racione certi beneficii ministerii personalis puta interessentibus divinis que non sunt fructus neque de corpore beneficii immo sunt aliud quam fructus quod datur racione beneficii Sed fructus sunt beneficii ut accessorii ad beneficium de offi. ordi. c. fructi et debentur beneficiato et ideo sub ista racione non comprehenduntur ut in c. licet de preben. de cle. non resi. c. i. li. vi [illegible] Jo. an. in nova et Jo. an. [illegible] addit. Spe. de concess. preben.

In nomine pecunie veniunt quecumque homines habet in bonis suis secundum [illegible] de peculio [illegible] quod homines sunt appellatur pecunia l. [illegible] ff. ad Trebell. totum appon. pecunie hereditas ut priorum [illegible] ff. ad Trebell. [illegible] senatus [illegible] In appone pecunie omnes res [illegible] pecunia numerata [illegible] dignitas et valor [illegible] mensuratur et [illegible] accipitur large ut in prima significacione etc.

Episcopus non potest dispensare cum illegitimo ad preben. ecclesie cathedralis obtinendam

In nomine dierum veniunt utiles et iuridici ut habetur [illegible] de commissione. Et incipit [illegible] dies et ibi vide etc.

Annus domini incipit a nativitate domini et non a die circumcisionis Et ita computatur in Romana Curia Et iste dicitur annus naturalis Sed anglici incipiunt et computant a die circumcisionis domini. Annus incarnacionis domini incipit post [illegible] cursum Anglie et Francie [illegible] annum nativitatis secundum cursum Romane Curie [illegible] mensem marcii currit sub eodem numero tamen annus a nativitate precedens quam annus ab incarnacione subsequens etc.

Error nominis vel cognominis illius contra quem impetratur commissio facta in commissione non viciat processum immo constet de corpore et persona in commissione expressa per commissam vel [illegible] sit quod in commissione est expressum [illegible] si fiat execucio [illegible] contra eandem personam [illegible] commissione sub alio nomine et cognomine qui constituat [illegible] ad eam ut instit. de leg. [illegible] Et si quis in nomine [illegible] de testa. l. Si quis in nomine ff. de rei ven. [illegible] proprio [illegible] de rescript. cum in multis [illegible] et c. licet [illegible] de testi. de consang. et affi. [illegible] Cum in multis [illegible] de repugnacione libelli [illegible] vel [illegible] petere volo etc.

Pro cuius complemento deus meus ihesus [illegible] benedictus in secula amen. [illegible] Deo gracias

Scriptor

Repetitiones Pauli de lazarys

Viso de spoliatis ex iudicium restat uidere de fatigatis in iudicio dolo vel con
contumacia adversarii. Cum vel plerumque spoliatus non potest consequi restitutionem propter
dolum vel contumaciam adversarii, ut dicitur. Et ratio est duplex. Circa primum uideamus
quid sit dolus quot auxilia competant contra dolosum. Contra quem teneatur contra quem. Ad quid damnatur
ac de eo quando cesset et qualis sit. Circa secundam partem quid sit contumacia qualiter de pro
dat contumax. Qua pena afficiatur contumax. Et quale puniatur contumacia. Dolus
malus est calliditas fallacia machinatio ad circumueniendum fallendum decipiendum
piendum aliquem adhibita. l. i. §. ii. ff. eodem. Committitur calliditas tacendo uitium. Salo qui
dissimulat in iuria callidissimus est exemplum in venditore qui non patefecit seruitutem
debitam ne emergat emptori ignoranti. Vel dicit rem quam nullam seruitutem debet tamen ne e
mergat in opiata seruitus uolo teneri. ff. de act. em. l. i. §. pe. et de eo supplitis.
Fallacia consistit in asserendo falsum decipiendo. ff. de fur. fls. §. digna in. vn dicitur meda
cium falsa significatio verbis cum intentione fallendi. xii. q. ii. hiis autem ubo. xxii. q. ii.
quacumque. exemplum in venditore qui sciebat fundum quem uendidit pluribus municipiis legata
debere et dixit uni municipio legatum deberi et si qua tributa uectigalia indictiones aut
aduenientem collationem prestare debet illa soluat emptor tunc tenetur qui decepisset emptorem.
ff. de ac. et uen. ult. §. id iulianus. et quod spo. ex lit. et c. tua et de eo qui dux in m
m. c. i. et ii. et c. Sufficiat et per tot. Aliud dolus bonus xxii. q. ii. nequis
et de consi. dist. quid. Auxilia sunt duo exceptio et actio exceptio datur passo
dolum et omni possidenti et non debet in re ex parte opponentis sed ex parte eius cui o
ponitur est personalis quia datur contra dolosum. Universalem heredem et singularem utentem adminiculo
actoris conadcessionibus. puta continuando tempora auctoris sui cum suis temporibus tunc utetur
cum sua cum suis uitiis vel habere tam lucratiuam ut in generali iudicio dicitur vel non lucr
atiua si res est reuersa ad dolosum ut si creditor aliquis pro repetita in dote in qua do
lum commisit non repellitur constante matrimonio sed eo soluto sic et hoc per ff. de do. exc. l. ii.
§. plane. et l. apud celsum. §. de auctoris tamen initis. §. car. de le. contra datur et si a
principio non fuit dolosus ex quo presumatur in lite in proba certioratus. vt. p. l. ii.
§. Item quod. Excluditur autem haec exceptio ob reuerentiam personarum ut parentum et patr
onorum ut p. l. ap. §. aduersus. De act. dicitur ut no. de em. et uen. cum dilectus.
cuius. damnum passo et heredibus eius contra que contra dolum maiorem et minorem sic proximus
pubertati et contra uniuersitatem cum hoc si probatur per coniecturas quo hic prosequitur ho. in
summa. c. ti. §. ii. ad quid damnatur et quando cesset. Respondeo ut restituatur res si restitui potest et
haec est una sententia si non potest restitui datur iuramentum in litem et hec est alia sententia. Utrum pena
sit diffinitiua. no. ff. quod me. causa si cum exceptione. §. haec autem actio. ff. de rei uen. qui resti
et ibi tenet ac quod sit dicit quod ab utroque potest appellari. sed cum rei restitutio sit tantum in oblig
atione non ut quod res vel extimatio simul possit peti in eodem libello ut simul super utroque iudex
pronuntiare haec re non extante sufficiat prestare intere esse sic sicut quando agitur ex empto ad tra
dendum rem uenditam. tunc recte petitur rei uenditio quia est in obligatione haec sufficiat
prestare interesse. ff. de ac. em. l. i. et l. ii. Respondeo Cum autem interesse tantum est in obligatione tunc illud
tantum debet peti ut ad. l. aq. §. hiis autem uerbis. ff. de offi. asse. l. i. et no. In. verbo. ii.
de. cen. oli. glo tamen in pall. l. i. in fin. sic potest agi petendo rem tradi et si non tradis peto
interesse quod dicit esse tutius tutius ad id fac quod no. ~~alam~~ conductores. e. locati. c. uni. ut. ~~ab~~ non
ab te fac de in offi. testa. siquis in ~~loco~~ suo et quod no. ii. de testa. Rainaldus in glo sed ~~no~~
numquam potuit. ubi dicit Goffredus quod talis libellus admittitur ubi alternatio oritur ex lege de em.
et uen. dilecti. et c. pe. vel conuentione de plus peti. c. Uno. alii dicunt quod si cognoscitur se habere
ad iudicem per ordinem ita quod ex hiis quae aguntur certa potest fieri sententia tunc utrumque simul petitur.

In libello ut si d'ber' pena ul' ite existentia i ocdoe / Si uco no hnt se p ordiem et
iudicium pender extrinsic / ut qz debet sb ocdoe tue no procedit tal' libellus. ff. d'
iud. nouq admod qd ur placere Jnoc. d' hoc. r forma libelli iud' i spec. de obli. et
solu. §. sequit'. v. s quo bn. r v se / r d' li. ocepti. §. ia ne v q no r p di. d' re iur. in
orti. li. vj. ubi distiguit utrm rem dai sit i obligatoe ul' factu ibi iud'ay / S; ubi certu
est rem no posse restitui protin ocdnat' ad itee. ff. e. arbitro. j. Ro. §. j. / Cessat
p utilitate rei qz no excedit duos aureos hita roe q. lxvj. ualeat libra auri
r roe psoe ut qz filius adusus parentes. libertus adusus patronu / lz d' hrds cor
d'tur acto d' dolo s no excepto. ff. e. hr'dibz r ibi no. vilis adusus dignitate
hnte. / plebeus adusus osule. l. siquis affirmauit. §. ulto q duaby. l. se. ff. e. ti.
r qualis sit psonal' et arbitraria inst. d'. ac. §. preterea famosa. ff. d' hijs q no
i fami. l. j. — Bienal' d' eo qd no puenit ad dolosum. al' ppetuo datur o' eu
i fein no d' dolo. ff. e. itaqz s q hrdem d' eo q ad eu puenit dat' d' dolo ppe
tuo. sit. alr uitur mutata psona r forte ut mitiget' i fama ul' qz tantu roe cal
culi hrs tene' d' eo q ad ad eu puenit ut ibi no / ul' dic ut ibi octuit biennu p
siti ul' absiti lz ex ca pbabili restituat'. C. e. l. ij. nec ppetuat' lit' ot. e.
e. l. ult. / Qua puniat'. ut ocdnat' sit i fais. / Qnd sit otumacia e. extra
iudice ul' plati omissa i obedia / Quot aut sit spes otumacie. iud'. e. ti.
si ante / Quali d' pnidat' no. i. e. ij. et p ho. i suma. sb. Re. ad otu. §. j. ubi
tractat' d' eo. ad q no pot citato puenire / ul' qz latitat ul' e ferox ul' nimis
remotus / r an citdat' nuto / qd hoc d' appe cu pati. r d' pbr qui h'. / Et nuqd
eo ipo psuat' otumax. q no ueit r quid si fert' sna q' no citatu pemtorie
/ Qua pena afficit' no appellando expesas restituedo r missioe; patiedo
d' pmo. ij. q. vij. §. ff. quor. xxiiij. q. iij. d' illicita. C. quo. app. no re. l. j.
nisi ueiat iudice adhuc sedente. ff. d' re iu. dinus. Sec' i otuace i no resti
tuedo. ff. d' appe. creditor. §. ullis / De ho. j. dicit: de tcio no. ut. li. no ecm
§. Jn alijs ... Finem ...
Jnc. Caus. Si fundata intetioe actoris reus obbit pemtoria r d'fiat
i probado ocdnat' in expensis qz dolus psum'. / Premittit in rbr it
et sbmittit uij ostonis cas. ipam ostoem ponedo. et dic fine pp bre
uitate. no tn nectias proboes ul' d'fensioes limas excludente. d' ubo si sepe i
cle. Quadoqz lis finit' p pactu / qnqz p renutiatoem. C. d' pac. postq lit re
nutiato aut fit lite mota. s pactu an r post. ut ibi no. expoe q absiti. ut no. Jnoc
remi. veies. Jte dic actu. i dca. l. postq. q lit renutiato induct i statie r uir
renutiatioez i dubio qd uez i renutiatioe expssa. et q intacita. q fit p lapsu tmi
actoi ul' actioim pstiti. C. d' ac. Si ca. C. d' inge. ma. diffamai / q ma. actu pos
tu i tua. d' pbat'. lz / S; si tmin pficiat' istatie per lapsu no renuciat' actoni seu
cae. C. d'. iudi. ppatad' lz uidat' notaru / q. ff. ne de. sta. d' fucto. l. ij. §. fi. q glo
loq' s; quorda opi. repbata. — i cime tn pu. distinguit'. it eu / cuy agere no
inte / ut i ppetuu no admittat' / ex quo sic / renuciauit. et eu cuy ite pncipali / q ta diu adimit
dui alius admitteret'. ff. d' sepl'. vj. l. ij. §. sus r d' adult. si maritus. §. si nega
uit. qd aut dic actu. renutiatoem fie lite mota no placet qz p ea intelli. re
nutiare. iuri r actioni q stati opetut et id tenet' i pe. et Cy. r sic fiet an mota
lite. sic q qnqz p singlm. appell'one no sb spensam. qnqz p lapsu tpris ut ex. e.
d' iudic. ppatad' q iudic. c. plt. (Liuby. litis / nz actoem significat siue i re su
i pam. ff. d' ubo. sig'. litis / u' d' hoc ~~hre loca sui iuret' d' calumia~~. C. d' trasac
tas p que patet hoc hre loca i Ciuili et criminali q r an lit' ot q post et
fm. ho. r ab. ht hoc loca / sui iuret' calumia sui no cu criali. loquat'

consto. impon. ff. de dano infec. l. j. § q. § sic. de pen. constitutus
in fi. / et e pa. constois cum ne partes. hoc plurale [i]mmit q si tantum una
ps sit in iudo no ht locum hec provisio qd e flim qz iudr bn repe-
tit expensas a parte quas facit ex offo procedens ut no. j. de se.
ad aures et no Guil in spec de expn. § j. in fi. et j. dicam / sulte mod.
qi dicat no pot ee q litigando no gravet. vnum no sz ho. pro
missa. decen. cum apost. p medio de offi. custo. c. j. et qd in talibus ad
arbitrium e recurrend / cum regula tradi no possit. ff. de pigno. ac.
l. si pignoratos / gravet qd semp vitare dz iudx de offi. de l. cum
R. tc. sup connuz. de appe ut debitus. / laboribus si. de appe. ut debit
et de offi. ordi. ut litigantes. li. vj. / psti. p mar. qz et in no beneficialibus
ht locum hec consto. sz ho. beneficiis / dr in antiqua. ecclesiasticas. dois ad
dictam sctatum ut st feuda et silia. j. de pen ad aures / q beneficia
dum. i. ultra statuta cpra de. conces. p. c. ij. vacare vel rectoribus carere
et sic includit hospitalia de relig domi. qz contingit in cle. possunt. de
facili. pnti. ar. q consto e gnal consti. posset mar. qz hoc e arbitrium
ar. de cau. pos. pastoral. § fi. ho. intentioez. id ubum de cau. poss. contin
eat. articulos tradendos in scriptis sup quibus testes st examinandi
ad id de. ordi. cogni. c. j. de testi. venies. ij. e. ti. presentium. li. vj.
de ubo sig. sepe in cle. ut ibi dixi. / fundavit. ge lis cont / conte qz ante re-
glaitr no fundat intento. s ex mente id e si no e contestata sz ho. exce
ptioez quamcumqz etiam si eet de purgatis pposita in dilatorie vel pe
rentorie. de lit con. c. j. li. vj. qd in mut litu impediend. etc. id puto star
plicatioez exceptioes probatam. p Ben ut sic qualitas fuerit in iu-
dicijs. S. de mu. pe. c. j. cum contro / opponi. supple et opponat. qz n
suffic velle ubi e opus fco. j. de eo q mit. in poss. c. j. et c. ij. ubi de hoc
quam. exceptioez. nolit. no importat contentum s expoc qi no velit. aut
negat. no velle et no posse equiperant ad id ff. Seiscitatus. de. offi. del.
prudentiam. § adiamus. et alibi. contem et negligere / de excep. Cupientes
in pn. li. vj. ubi de hoc parchi. alibi dolus et neglia. de. R. ex parte a-
libi malitia et neglia de testi. pertinas. de cum. fal. ad falsarioz / in
contineti. i. sin intervallo sz gu. na. de testi cogen. pterea vel intimo dato
a iudice ad probandum. S. de testi. spo. litis sz tan. vm. et goffe. et p hac
litiz putat. Guil. na. et cen q reus evitat hanc penam si statim assut
honi probandi / qd verum puto qz michi de pit actori cum in fi. litis habeatur
ro expesar. probare. al no sufficiat dicere vel. excipe de conces. p bn.
cum sup. quia. mersit. cami. prohibitiois. frequent qi no scep. et incho.
ht locum licet / dic ho / impediend. ut illitatis vel falsi procur. vel
false probatiois. S. de proba. in ma. c. c. ti. licet et no. j. de excep.
exceptioez ad id e. ti. cum venerabilis / et de probat. licet cum si / vel
differend. ut dilatoria vel anomala vel istud / vel venit expositurie. vel
respic. tps ante lite cont et post / et hec e mens lre sz ho. malitiaz

/ vel officio.

de excep.

cui ē obuiād' ꝛ uia claudēda. nō apperiēda. ꝺ duior quāto. ꝛ ꝺ ixi.
uen. ī fūdo id' ſt ꝑ negliāz q̄ hoc cāu equipat' malicie cocor ꝺ testi. ꝑ
tuas ꝛ ꝺ c̄mie fal. ad falsatiōꝛ ut. s. dixi. opponūt'. coccor. j. ꝺ excep
pastoral'. ad soluēdas. an fine litis qd' ē regulaē ubicūq; ꝑ caluniāz
ꝺ qua euidēt' ꝯstat ul' uiolent' ꝑsūt' soluūt' expense s. e. c. ij. ꝺ. Ꝑ
cetex. j. ꝺ testi. signifitauerūt. ꝛ ubicūq; absoluit' ab īstāntia iudicij. C.
ꝺ iudic' preparād' §. j. ī aut ꝺ. liti. §. oēm. uē. al' regl'are ē q ī fi.
lit' fit ꝯdānato expēsaꝝ ꝺ penis. Calūnia. C. ꝺ epē. ꝛ cli. aut gnāli
ſꝫ Jnoc. ꝛ hosti. expēsas xix. caus expssos ī iur. ī quib; fit ꝯdnato
expēsaꝝ iud' ī spec. ꝺ expen. §. iur. ꝟ. ſt aut extuc. i. ex quo fu
cit excepto ꝯpoita ī iudō. q̄ dicat ī expensis fris eī iud'm. ſe cuiq;
ꝑstat' ꝑ calūniā iste ꝑ ꝑsūtā malicia. :. induciis. i. eo tpre quo dant
ut' inducie ꝯpoita exceptōe ꝯdnabit' ad expēsas faciēdas ſꝫ ꝯdcoē
si nō uēcto probauit hec ut placere .:. Jnoc. h. ꝛ coccor. s. ꝺ pro.
audītis. Vn dicet iudx dabo tibi indutias petitas ſꝫ ſtias q si ꝺfities
ī probādo ꝯd'nabris ī expēsis nec ali. habebis dilatiōes n' ſꝫ hac
ꝯdcōe ſꝫ ho. aliꝫ. dnt q hoc ipō q lapsus est timus ꝛ nō ꝑbauit
exceptiōeꝫ ꝯdnabit' ad expēsas. ꝛ hoc est mēs lit. proboē plena.
ꝯdimet' supp. ꝛ satiffacere ꝯpellatur si sit soluēdo ī toto ul' ī parte
ꝛ ꝺ hoc ī glo. ꝑuat'. taliter ꝑuit' ulteri' nō tenet' q̄ꝫ si ꝑuciat ad
pignuoēm fortunā ut. j. ꝺ homi. sic. dig'm. §. i. eos in sup. timore
q. d. ex quo pax ueret' uitime uir uulgāde quo dr q nō ē uli'
pignus ī domo tū abstineat timore pene. ho. ꝯuam g'a si. ps. nō
grauat' nō hꝫ locū ꝯdinato expensaꝝ ut dixi. Pmo nō celei
tate" iudicij ꝯsidrāda ſꝫ ad offm̄ iudicis spectare ne litigātes ꝯtu
cent' ī iuste. tertio q ſtā proboē. actoris Reus ꝑbare pōt. Q
uarto q ad offm iudicis ꝑtinet ꝯminaī. Quīto q ꝺbitorex ma
licia ueta ul' ꝑsūta. si nō ē soluēdo nō liberat' ſꝫ ali ꝑuit'. Ad de
oppono q ei' nll'a ē ꝯpulsio. q si Reus nō ꝑbat sua exceptiōem
fert' diffinitiā pro actore q fūdauerāt suā intētiōem ꝛ reus ꝯdna
bit' ī expēsis sil'r dic ac' opponēdo ꝺ l. Sanamꝰ. C. ꝺ iudic. R.
ad ꝑmū ſꝫ Goffr. q fōte Reus si nō ꝑbabit ꝑdcāꝫ exceptiōeꝫ pro
babit aliā ex qua obtinebit ꝛ sic euadit ꝯdnatiōeꝫ expensaꝝ. Jtē
pōt ee q ex alia cā probabili euadet ꝯdinatiōem ī fi. litis. Vn
redeūdo ad ſꝫ. dic ac. q ē possi. q ille ꝯtumax ī fi. obtinebit. Jtē
hꝫ locū hec ꝯdinato an lite sic post. ꝛ eo respectu eēt utilis :.
Veniendo ad materiam hic ordiēꝫ ſuabo qꝫ glo. diuido ī vj. partes
ꝑo dic an hāc locū in dilatoriis :. ſꝫo ꝺ expensis ꝯtuacie :. Tertio ꝺ
expēsis toti' cāe :. Quarto ꝺ cā appois :. Quīto quales ꝺbet ee ex
pēse :. vj. ꝺ peti. ꝛ ꝯdnatiōe expensaꝝ :. Sꝫ an iudamꝰ ꝺ expē
sis eī iudꝫ quali. petāt'. qñ retineat ꝛ qñ ꝺ eis fiat ꝯdinato

Notabilia extra

Opperit

Incipit tertia materia expensarum ... de expensis recuperabilibus

Circa p^mu dico peti posse p gnalia vba sin expecificatioe. q
plus est codicionali. si debet cu ali no debeat. et hoc e osiliu pst i
locis i quib de osuetudie aliquid dat iudici i pn. cuc fz ho. i sua
eid ti. sb. vca odnuacia. §. qua pena. et Guill. i spe de expen. §.
j. v. et no :- posst q hu p retetioez. ff. de pigno. ac. si necessarias
j. ro. Sz nuqd e uez gnali q quis possit uti retetioe ut q
sic p. l. pall. ff. de odicione si no sorte. §. si ceruo ubi de hoc. C.
si ali. re pig. tradi si. l. j. :- C. q qd no e. iqui. ca. pi ta. q. l. ut
no i ducta. ubi de hoc. et C. como. l. ult u est de hoc. So. dic glo.
i. §. si certu q si res tua pucit ad me sin uitio possu uti retenti-
one. sec sicut uitio ad hoc. ff. de peti. hrdi. si qd possessor. et p
hoc ar. pro septorib. Sz i pdcta l. si no inducta. dic aut p-
ucit ad me. p aliqua datioez noie debitoris statim et tc. utor
retetioe. aut no et tuc no utor. Sz hic so. ob. p. l. ult. C. omo.
Vn dici pot aut res aliena pucie do ad oreditoem translatu est
dniu et optinet. §. si certu aut no et tc. obtinet. l. ultia. :- Dic co-
auis. aut res debitoris q e penes me et debitu meu recapiut fi-
nitioez sin ofusioe. l. opesatioez. ff. et C. tuc retine possu et ope-
sare :- C. de ope. l. fi. C. de pigno. ac. l. creditor. Aut no recapiut
finitioez seu ofusioez ut quatitas et spes et tuc aut res e mi obli-
gata aut no. si e retine possu. qz cu heam actioez forti excepti-
oem. de reg. iur. q ad agend. li. vj. C. de pie. ta. q dui. ff. de pig-
no. ac. si rem. §. os. Si no e obbligata et uolo ea retine p aliud
debitu aut debitu e otrctu ut hrem rem. Aut ob alia cam pmo
tau aut e uersum. i utilitate debitoris et retinere possu :- ff. de
rei uen. emptor. C. si alie. res pi. da. si. l. j. Aut no e uersu in
utilitate sua et no possu retinere :- C. de siu. i Ciuile. Si ob alia
cam res pucit ad me. sin uolutate debitoris et no retinebo
:- C. i qui. ca. pi. si no i ducta. Aut de uolutate sua et tuc. au
trasferedo dniu ul ius in re et possu retine ut p. §. si certi
aut no fuit traslatu dniu ul i re. et no possu retine. C. omo.
l. fi. tu ibi dic glo. et bn q i omodato fit opesatio si sit liquid
et omodatu osistit. i pecuia data ut omodati dicior appare-
at ul si osistit i spe tu tenet ad extimatioem ul itee p de-
terioatioez rei ipe comodatarius. sic loqr. C. de compe. l. si
et ist. de. act. §. i bonefidi. de scriptore dic q retine pot qua
tu ad istat comodatariu. q re retinet p sutus fcos i re. l.
i omodato. §. fi. ff. omo. ff. i qb expesis ht hoc locu :- Ro. st
alique q fuit p fructus papiedos et colligendos q petut et re
tinent a quolibet possessore. si no excedut fructus et hoc i
male fidi possore. sec i bone. fz quosda ff. de peti. hr. q si
fundus. ut no de resti. spoli. grauis. et de usur. C. j. pz. de. co.

q nuc. i poss. c. j. i fi. C. de fruc. et li. expen. l. j. ff. solu. ma.
fructus. ff. fam. herc. fundus. q. j. Ro. Sunt alie q fiunt pp re
et iste quadoque de nouo edificando. quandoque reficiendo. pro casu si fiunt
a bone fidi. et durante utitur retentione in fruct. possit sorti ad
equari i precepti lit. ot. ff. de rei uendi. fundus et l. emptor.
utrobique de hoc et e casus i quo bone fidi possessor fructus non
lucratur. ff. e. ti. qd si artifitio ad id. de re. certe in alie ad
mam. non aut ht actionem ad petend sz contra eum opi. ff. de do.
ex paulus. l. q. h. p. l. ult. ff. de neg. ge. Si aut semp fuit
male fidi possessor fructus tales ut donate i sf. de rex di. s. cum in
suo. Si uo a principio fuit boe fidi s non durante ht retentione
pro fcis tpe bone fidi pro alijs non. C. de rei uen. domum. Si
loqr. de fcis i reficiendo si fuit boe fidi possessor. utitur retentione
p necessarijs et utilib. Vn si expedat x. melioratio ei. x v. sola
x. repetit si expedit x. sola melioratione. i. v. tm. v. repetet.
c e casus i quo non e ead ro omnino. retentione aut non utitur pro
expensis uoluntarijs Sz pot picturam radere sine lesione. pro quibus
statuis. ff. de rei uen. sin aut. n dns uelit tradere. ff. e. i fundo
sic male fidi possessor utiles pot remouere sine lesione n dns uelit
eas reficere. necessarias aut consequitur p retentionem utiles nullo mo. C.
de rei uen. domum. qd dic ut plene no. i pall. l. i fundo. et hec
olicita. i foro contentioso i penali aut ht locum qd no. Inoc. de ti. j. oli.
i glo. vi ei. v. Item plus dicamus et de iur. un. Sic uj. et fac q no. j.
di. uis genau. Quando fit condnatio. Ro tpe siue et si sit petite in
libello et i iudo stricti iur. Sec i boe fidi. id i alijs q ueniunt acte
ssotie qd dic ut no. Inoc. de rest spoli. grauis et om. i spec. C.
ti. i fi. De expensis iudicialib fcis ante lit cot. iudamus. et de hijs
ponendo sternu a cauda glo. iudamus quo iur petat uerum dassi
cies i dilatorie. pro boe condnetur. Quid de expensis contumacie et quib
dicam alijs. Ad pz dnt vm. Jo. b. et ac. sigs uis di. no obte. l. fi.
q noiati st petede i libello ar. ff. de iudi. no pot. ff. de edil. e.
edil. l. j. s. Item sciend cu si. q. no. i. l. timiato. C. de fruc. et li. expe.
Gul. c. ti. s. ij. i pn. dic. q si eundis e contumacia possunt peti offo
iudic al no. de fit. cetez de picant auditus et c. constitutas. j. c.
pror na expense st seqla cae principal i quib iudex pnuntiat ex
offo. Item pot contumacia punire no opacente an lite cot c. offo. ff. sigs i
ius uoca. no. ie. l. ij. s. j. ff. sigs uis dicem no ob. l. j. Alij dnt aut
loquuntur de expensis fcis grauamentorie et ht locum glo. i l. timiato aut
rone contumacie et tc ht locum oppi. contra et hoc non placet qr os p.
dce expense fiunt i lite. et si petitur iur actionis lis ex lite orit q
e q. l. timiato. Alij dnt peti utraque una q al bn contrariut. ff.
de rei uen. l. j. no Inoc. de offi. or coq. et re. Alij dnt omis
peti offo. ut lites et c. et qr q sumarie. expedunt p offm

Incip tractatus de
expensis iudicialibus

hnt expedın ut ı .l. tımiato et hoc uerius et io uidr qdnat
etiā si nō petit' et placet Inoc. d' appe. sepe/ ubi dic q etiā fīte ex'
iudīn. q ueniūt uır actiois hnt taxari offō iudic nō ob. ff. edi.
c. dil'. j. §'. ite sciend'. qz loq' ī patu ī fructib; li' d' expensis. ul'
ibi nō d' illa enumeranda ī libello s ī illo edito/ ut no ipe Inoc.
j. d' ex. p'stanta/ ubi dic q accessoria uır rei. et actiois ueniūt
sm̄ expssioe fcā et ibi uideas/ quitqd sit fatent' q si nō petit' sb-
lata actioe p'ncipali cessat offm̄ quo ad eas ut ulterius peti nō
possit qz respiciunt lite' in qua oriunt' :/ nuqd petit' coram d'el'. dic
q sic d'. offi. d'l'. p'x'. Nuqd d'ffines ī probatioe dilatorie qdnabit'
in expēsis. dic glo. distingued' utm̄ calumniose pponat et d' hoc constet
euident' et tunc qdnat' al' nō/ cū a iur' heat posse exceptioez ppo-
nere/ Alij dnt et melius ut lau. tan. bm. Guil' na/ Inoc. ho. et
Guil' ī spec. d' expēsis. §. me. v. s nuqd d'ffines. d' quo t̄ tractat
ut e. ti. §. nunc d' expēsis/ q indifferent' qdnat' ī expēsis d'ffines
ī pboe dilatorie qz lz a iur' heat q possit ea ppone nō tn̄ cal-
umniose. qd' intelligo. n' pbabili excuset' calumnia ut. j. dicā/ ī
sili cau fac qd' no/ Guil' ī spec d' excep. §. ij. v. quid si probat'
et arch. d' excep p'pia. §. siquis iij. li. vj. :/ S; iste qn̄ petit' statī
tn̄ si uidet' tunc nō qdmat pot pocalite pēdente/ ul' ī fine litis
qdmare. ut dic Inoc. ī dcā de sepe // De expēsis contuatie dic
q qn̄ petit' ab actoē qn̄ a Reo. Circa utrumq; p'mo q'ro utm̄
durante possit peti tales expēse ut ueiat in qdnatioez. ut q
nō. qz .l. Sanamus. C. d' iudic dic q iudicioz aditus contuati
d' neget' et sic indurante siuelit admitti :- dic q' qz pp contuatiā
retardat' pressius cuius gra expense d'bentur. ut .l. nō ignoret
. C. d' fruc. et li. ex/ fac. j. c. prox. :/ Nuqd actor tenet' ad tales
expensas dic q sic. j. e. ti. c. j. li. vj'. S; qd d' iudicioz aditu
Ro id qz .l. sanamus dicj. Et hoc certū/ s nuqd id' ī Reo. Ro sicquo
ad expēsas. S; qd d' iudicioz aditu Ro id' qz .l. sanamus dic ps
citata. n' distingues. Ite rei pot intee q aditus sibi refucet'
qz forte uult d' iur' suo docere. C. quo et qn. uidr aut qui
semel'. 8. c. cum/ et ne patiat' missioez ex p'o d'ecreto si fuit f'-
nō citatus §. Utm̄ aut p'dcā pcedant si nō ueit ī p'ma cita-
tioe ueit tn̄ ī s'a dic ut nō d'putir. q'relam. d' probat' exm̄,
lxxiij. di. honoratus :/ Quid si erat tal' cū q ī ea potuit p-
cedi absente parte/ dnt quidā ut ei. q nō ht locū .l. sanamus q
loqt' qn̄ pp suū uitiū contig. dānato sm̄ d'finitiz p'nci. q al' nō
contigisset si fuisset p'ns/ ar./ q quisq; iur'. .l. j./ Guil' in spec. d' exp.
. §. iux. v. qd si tal' distig. it citatū/ a iur' ex'. d' elec. statuimus

de expen' contuat'

Tertia supra de ex. cu dilti supra de tpe (?) [illegible]

Hoc tertia supra tpo dati pre cu dila l. vn si venire ro

et. c. Cupientes. li. vj. et tunc sit uera p̄dicta. op. cum teneat acta
eo absente et unus admitat̄ in eo statu. in quo est ca. ut ipse no in spec.
de op. §. quali. V̄ s̄ pone et citatum ab hoie q no debuit c̄petere io
pluris arbitrio iudicis. s̄z quosdam s̄z alios in expensis qd ut. ueniis
si ~ eius p̄sona ex confessione releuasset uel releuare potuisset p̄bare
uolente al' no fac qd no. mo. s. c. prior. Inoc. s. c. ij. in fi. magne
glo. Vel dic aut loquitur de citatione c̄stante et constituente contumace
ita q expressi fiat in contumace et h̄t locum qd proxo dixi/ aut de ea
q fit tre itēe ut in dc Cupientes et de appe. cum spali et sit uera
oppi. G. iusta tn cā excusat contumace Sz quali. probat̄. j. Ro
p iuramentum. dicit Jo. lau. iiij. q. v. c. bno. V. de mine. rest. ex
lris dic p iuramentum cum vno teste/ s̄ bar. brix. lxxij. di. apo
iusti dic q no stat̄ iuramento sic p̄sumto contra eum. host dic hoc
arbitrium considerata honestate p̄sone mo impedimenti et aliis
ad minutis qd dic ar. equum in de pa. c. ti. all'. l. no om. C. ar
bitraris. ff. de re. iudi. Sz ex quo die ueniunt expense contumacie
Inoc. j. c. pr./ die ex die citationis no tm ex tpe contumacie qd
placet ibi. host. si citat̄ is de cuius contumacia iam apparet de p̄ci.
andiius un tunc qd uenabit̄ in expensis citationis et in suis in expec
tando. al' si no precessit contumacia ex die tmi elapsi h̄z io expe
sas et sic intellige qd no. in spec. de expen. §. ulto. V. hoc qq.
Sz nunqd contumax passus missionem in reali qd nabz. in expensis
spe. de bella. pri. dic q sic qz h duo se compatiunt et sic no ob.
. C. de iur. de li. l. fi. §. s̄ qz. qd e uer. reo ueniente. j. ciui al'.
no ut no. ab. ut lu no cot/ qm. §. in aliis sufficientes p fructus
heat missus quos pot cum expensis compensare. q si ips no uenit
die citationis nunqd postea tenet̄ uenire ur qd sic. j. c. por
. ff. de ar. celsus et. ff. ma. madato. §. paulus. contra. ur. qz aut
fuit impeditus et attendz pemtoriu et sic frustra ulterius fati
garet̄/ cum ius reddat eu liberum. ff. siqs qui. l. ij. Sunco no h̄t
lima excusationem. sim ueniat sim no ad expensas tenet̄. j. c.
por. ex quo aduersarius pp h stat ex domicilio. Inoc dic q
tenet̄ uenire si sit aduersarium ibi pmanē. no. ob. C. qz solo sep
libat̄ debitore etiam in uitum a quocumqz fiat noie ipi. ff. de neg.
G. l. soluendo et. l. cum pecuniaz. ff. de soln. si p me et. l. debitor
tunc/ de tali locut̄ contra. aliud in eo qd dz comparere coram iudice
q no excusat̄ nisi idonee compareat. alij dicunt q semp ueniet post
tminum. mar. ut condat tam absentie. j. de ciui. ueniens et ij.
q. v. c. j. alij dicunt qd all'. e. j. c. prior./ nec continet ius qz an
preceptum erat obligatus ad soluend' sic post die remanet

obligatus. s[ed] ad op[er]ando no[n] e[st] obligatus / n[ec] ex forma citationis id
post t[er]minu[m] no[n] remanet obligat[us]. / Alij distinguit int[er] co[m]missoriu[m] pape
vel ul[tra] ordinarij. ut tu[n]c teneat[ur]. et d[e]legati. et tu[n]c no[n]. s[ed] host[iensis]. dic[it] q[uod] cu[m]
fortius astringat p[re]ceptu[m] iudicis q[uam] promissio co[n]ventionalis ar. c. de
admi. tu[tor]. cu[m] q[ui]da[m]. q[uod] ad. te. ap. sicq[ue] ex co[n]signatoribus se[m]p[er] post
t[er]m[inu]m tenet[ur] co[m]parere cora[m] quo[n]c[um]q[ue] iudice ordinario et d[e]legato h[ab]ente
co[m]missoriu[m] i[n] certo loco i[n] quo ius redd[er]e co[n]sueuit. ma[x]i[m]e si sit adu[er]-
sariu[m] co[n]stituisse procuratore[m] ad ca[usa]m q[ui] prope iudice[m] morat[ur]. sec[us]
si eet iud[e]x q[ui] nec citat ad vnu[m] locu[m]. nec ad aliu[m] q[uia] eet abs[olu]t[us] d[e]
sic eet iudicare nec credo et q[uod] post lapsu[m] a[nn]i tene[a]t[ur] co[m]parere / Tu dic
q[uod] iudice nec aut sit citato a iur[e]. ul[tra] ab ho[m]i[n]e ad tota[m] ca[usa]m / et tu[n]c p[re]dicte tenet[ur]
post t[er]minu[m] co[m]parere an[te] fine[m] litis. j. c. prox. de elec. c. j. et c. cu[m]
pietes. li. vj. / sic intellige q[uo]d no[tat] / Inoc. de procur[atoribus]. auditis / aut ad
cer[tu]m articulu[m] et tu[n]c aut ille fuit i[n] t[er]mino expeditu[s] no[n] ob. ab sentia
et post t[er]m[inu]m. no[n] tene[tur] uenire n[isi] al[iter] de nouo citet[ur] ad q[uod] citari d[ebe]t n[on] ob. p[re]ori.
co[n]tumacia ut no. Inoc. de ac. ad petitio[n]em / fac. 8. c. pr. de offi. del.
cu[m] oli[m]. j. ut lit. no[n] co[n]t[estata] adced[e]ns cu[m] s[uper]. / Si uero no[n] fuit expeditu[s] i[n] t[er]mino
id p[ro]p[ter] q[uo]d fuit citatus pot[est] ee[ss]e verti co[n]p[ulsio]. ho. fac. de offi. del. co[n]suluit.
/ Nu[m]q[ui]d abse[n]s tenet[ur] ad alia da[m]na ut q[uia] p[rese]ns no[n] fecit t[an]tu[m] laborari
vineas d[e]misit incultas et si[mi]lia:- dic[itur] / pe. et Ja. q[uod] sic ar. l. sta[t]im
lucra tu[n]c no[n] h[ab]et[ur] ro[mana] s[ecundu]m. pe. / S[ed] q[ui]n petiit iste expense. Ro[manus] stati[m]
an[te] q[uam] audiat[ur] adu[er]sarius ut no. i[n] spec. de expen. s[ed]. uer. v. s[ed] q[uid] si
et v. pe / ubi dic[it] q[uod] i[n] actore co[n]tumace h[ab]et locu[m] g[ener]aliter q[uod] semel. e. quo
et q[ua]n[do] iud[e]x. et de fruc. et li. ex. no[n] ignoret q[uod] ideo ut lit. no[n] co[n]t[estata] q[u]in-
i[n] talib[us] e[st] expe[n]sis h[ab]et[ur] ro[mana] re[x] q[ui] domi. expedidiss[et]. ff. ad ex-
hibend[um]. s[ed] et si. s[ed]. fi. s[ed] Inoc. / Nu[m]q[ui]d citabi[tur] i[n] co[n]d[e]natioe talium ex-
pensar[um]. Inoc. i[n] c. calu[m]nia. j. de pen. dic[it] q[uod] no[n] all[egatur]. iij. q. v. c.
j. ibi dic[it] q[uod] d[ebe]t co[n]tumax abse[n]s q[ui] p[ri]us recessit cu[m] iud[e]x licita al-
ter[utru]m diceret[ur] co[n]tumax et dolus dolo co[m]pe[n]saret[ur]. ff. de eo p[ro] q[uo] e-
st[i]m[atio] cit. l. ult. / Quid si reus absolut[us] ab instantia iudicij
.cum e[st] q[uod] fiet co[n]d[e]mnato expe[n]sar[um]. ut no. Ino. de offi. del. co[n]suluit
et post i[n] l. co[m]parand[o]. dic[it] etia[m] Ino. q[uod] p[ro]p[ter] tale s[ente]nti[a]m no[n] expirat iur-
d[icti]o etia[m] d[e]legata fac. de iudic. examinata. ubi p[re]dicte hoc tenet
abbas / q[uo]d de tali absolutioe ab i[n]stantia. h[ab]et. e. ut. j. certu[m] t[em]p[u]s. cu[m]
q[uo]. e. l. fi. i[n]st. de publ. iudic. s[ed]. si n[on] absolut[us] reus ab instantia
si soluat d[e]bitu[m] lite pen. et tal[is] s[ente]n[ti]a q[ue] ab i[n]stantia e[st] interlocutoria
ut no. ff. si s[ed]. uel. l. har[um] sit ro[mana] q[uia] no[n] fert[ur] sup[er] p[ri]ncipali
nec t[ame]n. libelli d[e]cisiue. Ite[m] i[n] eo q[ui] appellauit et renunciauit
ul[tra] q[ui] p[ro]nu[n]ciat[ur] eu[m] appellar[e] no[n] potuisse. j. de appe. s[ente]n[ti]a et id[em]
i[n] s[ente]n[ti]a lata sup[er] appe. i[n]terposita a grauamine et etia[m] p[er]emtorie
exceptionis repulsioe ut no[tat] d[e] appe. c. fi. i[n] eleg. / In his eni[m]
casib[us] no[n] d[ic]it[ur] neg[otiu]m p[ri]ncipale p[er] se s[ed] q[uia] s[u]blatu[m] e[st] / ut i[n] so-
luere ut i[n]st. q[ui]b[us] mo. toll. obb. i[n] p[ri]n. et q[uia] res[er]uat[ur] i[n] agendi

Marginal note (left): co[m]paret

ut i d'c examiata / qñz p'a sñia rata manet ut i d'c sua
et d' appe. q̄uis 7c. si aplioz i clem. 7 qñz resuat' proseauto
nllitatis. d' seqstt' ad ope sedas i fi. i cle. Si iudx pnũtiat
appoez i iustã. nuqd appellãs pot proseq nllitate. dc. c.
qñ prouoca. no e nece. l. j. distiguit aut insit cam in
sñia q2 nll'a. 7 proseq pot. Aut simpli. pronũciat 7 tuc
ut' ofimai sñia mar' si appellator. dic. sñiaz nllaz i libe
llo :. Sz i. l. si expssa. ff. d' appe / dic q lz iudx app. quis
ofimet p'ma sñiaz. in quo proseq pot nllitate :. dy. dic
aut iudx cognouit d' nllitate 7 e uera glo / i dca. l. j. q2 tc.
pronũciado refert se ad acta. ar. C. d' sen. q sin cta. qua
. l. iij. ff. d' re iu. in sũma i p'n. 7 l. aut ptor. §. j. 7 tuc p
m. e. ac si d' nllitate expssiss3. Aut no cognouit d' nllitate
7 optinet glo. i l. si expssi. q2 potuit aps' ex alia ca ee iu
sta. 7 inch'o sñia nll'a ut si no d'bito mo / ul'. j. tps d'bitu
apponis / cam aut appis 7 nllitatis simul' bñ licet appellati
proseq. ut no Jno. d' appe. dilecto 7 d' nllitate tuc cogno
scet iudx i cidnter. ut no pall'. l. j. qñ p. n. e neãe quia
nllitas i e appom et ido d' ea p'o cognoscet indnt q2 si no
tenet sñia d' appe. n e disputad'. fo d' i iustitia. ff. fam.
hz. qda mulier. et qd dic / Si uez q reus original' a
ppellat q2 tuc e spes exceptiois i euitado hon' sñie g°
7 c. ff. d' ex. nemo. de re. iu. nll's pluib3. li. vj. 7 C. d'
ex. siquis / Sec' si actor appellat. p'm / placet 7 id' archi.
d' appe. c. j. li. vj. ad id. d' p'iul' cu oli 7 d' hoc i spec d' sen.
prouo. §. iux. v. ß nuqd tal' libell'. ad id. d' i integ' / re
ostitutis. Quid si renũtiat apponi. sat iu. q nllitate no
posit pseq. ex uirtute apponis cetite cora iudice appoins
ß cora ordinario sic q colligi pot ex u'bis. Jno. i dc di
lecto. 7 sepe e. ti. sar q no. ho. d' appe. cu etia / Sz nuqd
renũtians instãtie ul' apponi. odnabit' i expesis ß ñ scu
certu e d'. p. host. d' eme sal'. c. si / de p'mo dic q si abe
pates renũtiat no ht locu odimato / si alta tm no pce
dit qd q2 actor hoc no pot eo inuito ut i aut q semel'
mlto minus Reus ul' certa renũtiat'. dic q aliud pro
cedit applo. ff. a qui. appe. no licet. l. 3. §. siquis / an te

d tepo. applo. l. ult i fi. et tunc parte licet prosequi nullitatem
ut. l. si ex pssim salu ea seqtur. ff. d pac. tal' pactu. §. j. et
tunc si i iudicio deduceret nullitatem. i dubio tn. utiqz ren-
unciatu et sic no proseqtur nullitate sicut qd no. ff. d suc. edi.
l. j. §. s iudicandu. i. p. l. j. qn pro. no e necesse arguendo de
renunciatione ad simaz. Utrum iudice impedito obsit contumacia
parti no. i. c. fi. et ibi. b. et ho. dicit q no p. l. arbiter. ff.
d arbi. et sicut qd no. i spec. d arbi. i fi. et d expen. §. po-
stremo. V. tn. aut id d off. j. ti. pr. c. ij. et e. ti. c. j. li. vj.
fallit i cau d elec. Cupientes. §. qd si p. xx et ibi d hoc gl.
et d hoc p Jno. d pen. calumniaz. Sz nunqd impeditus ul' ex-
cusatus cogitur constituere procuratorez. i cau d Cupientes e
certu. i aliis distingue aut impedimentu e iniuriosu qd p iud
pot et dz tolli et tunc no cogitur. s remoueatur impedimentu. ad
hoc d offi. dl. c. j. et qd ibi no. Jno. et ho. d iud. i spec. ti.
j. §. sequitur. V. quod si alterum ser. i capto. et i clico banito p
seculare id i iur° oli. Si uo e aliud impedimentu ul' excusatio
distinguit aut e excusatio puli. aut alterius caus. Si puli. aut
ut ppetuu aut temporale. si ppetuu tenetur procuratorez con-
stituere. C. d pcur. l. fi. i aut. ut ab illustri et q sup eos st.
v. q. iij. c. fi. d elec. i dignitatib. §. s cu eos et d iud. gnlicer
li. vj. si tpal' n ten mittere. ff. d iur. uoca. l. ij. Si uo excu-
satio e alterius caus. s distingue aut uenit sua culpa. et tenetur
mittere. ff. d mino. pap exuli. et q ma. ac. pos. c. j. aut sine cu-
lpa et tunc actor tenetur mittere ne contra eu pscribat. ff. d diu. et
tp p. l. j. i reo distingue aut e impeditus tpalr et no tenetur
mittere pti si ca e ardua. s. d procur. querela. ubi d hoc.
aut ppetuo et tunc aut querit utrum dicatur latitare et possit
pati uenditionez et dico q no s ut patiatur missionez et dico
q sic et committitur stipulo d iudo. sisti. ff. ex q. ca. i posse e.
fulcimus. qd sit. ff. d iud. cu longius et. s. d offi. dl. consu-
lationib. et ibi d hoc. Fit aut hec ordinatio qnz ad expe-
sas ia factas. j. c. prox. qnz ad faciendas. d pcur. audiuis.
Primo casu fi. pot ordinatio cum iuramento et taxatione suata
ut h dicit ino. Scdo fit d icerto p impossibilitate. et e mirz
q tract fucturis spectat ad iudice. qr ad psentes et futuras

de expens. in fine lit.

expensas e obbligatus ex sua 9uatia. sit no ob. ff. de usur. l. j. q loqtu i no obligato ad usas n post quadrim estre tps s3. Jno. Jte fit h 9dnato siu iuste siu i iuste. litiguit/ scz i expensis q i fine lit pstatr. d qb restat uide.

Et pmo utru iurius iurori et c glo. dic aut e iuratuz aut no/ pmo tau no 9dnabit n 9stet d caluma/ so sic/ s cu hodie i oi ca iuret d ca d. iura. ca. c. j. s. fi. li. vj. no ut q locu heat distito. Jte h distito no 9tredit qz i ca. tmiali et appns iurat d callu. d iura. ca. c. j. e. ti. c. ij. li. vj. i pn. et tn i eis iurius 9dnat i expesis ut. j. dic. glo. gc solu iuramtu no excludit 9dnatoez expesaz vn aliq ut pla. et ho dnt q idistite iur. vitori 9dnabi i expensis et eo ipo q sbtubuit psmit caluma. c. de ept. et ele. oms q/ t hoc sit reglare/ n ex aliqb circusta tijs appareat uictu hnisse iusta cam litigadi puta i acha testatonis repit istrm d biti d quo e satsfactu. s hrs ignorat ar. j. d reg. iur. siquis i iuis li. vj. ut s religiosa. vl honesta d quo no e ueisile q caluniose petat ar. j. d no. op. nu. c. ij. ubi d hoc. xij. q. j. expedit. xvj. q. j. d psitu et hac oppi. se. Curia. n uissus ppr ul. illa ca ipediat. ut no. i spec d expen. s. nuc d expesis. v. quid si e talis et tr. exprimet i sma ut sciat qr no 9dnauit i expesis. naz h 9dnato no insequt ex caluma tm s et ex temeritate. j. d pen. calumaz. c. d iud. cu q temie. et. c. d ige. sitis/ hac opi. tenet. Ja. d ra. et pe. d bellap./ ad hoc i aut d iud. s. oz/ ar ut. tenere opi. glo. et c. d iud. ppazad et pall. l. os. q et Jno. h et bar. biir. j. q. j. i pmis n psito excludat 9dnatioez expesaz/ Placet oppi. q fiat 9dnato eo ipo q sbtubuit n psito aliud induat/ no ob. q ali 9tig. q sb iusto clipeo pure qz dubius e litis euetus. ff. d peculi. qd dbet/ qz illud raro euenit s reglare e 9mu ad qd iura ad aptatr. ff. d leg. ma./ ad ea no ob. q iuramtu excludit psutioez calume qz hoc tolli pp psutioez sequte q orit ex snia ad hoc. ff. d i integ. re. dnus/ et d iur. iur. na

postea . §. si danet . Ite iuramentu no excludit temeritate
scire · Ite psumit i iustitia sue cae / qz i fco ppio · t c. d. tpt ab ex
coicato / t h e iur psumto q fac plena probatioez q no
tollit p semiplena iuramenti · ff. d. hijs q st sui. ul alie.
iur. filiu / · j. d. pbat. per tuas / Quid si fert snia p ab
snte / due oppi · recitat i · l. contendi · §. siqd. V. sm aut
· t d pen. caluma una e aco · t Jo. q d. 9dnatioe expesaz
d. ducet expense · h e si actor p quo fert snia expendit
· x. reus · v. Si actor cet psns reus 9dnaret i · x. s qz e
absns / dducit expese rei et sic · v. · t i alijs · v. 9dnat re
us pro expesis / Alia e oppi · pla · q actor pdit sua · x · re
us · v. q expendit d ducit d 9dnatioe pncipali · p pma.
oppi. fac / ff. d hijs q · ut idig · l. Rt / Scias tn pmo fuit
statutu i laicis / q 9dnaret i expesis · ff. d iud cu q. / so
i clicis · e. d epc t clis · omis i fi. Tertio gnali q uictus
tt ut pal · §. sm aut. Quato ut actor promitteret
x. parte ei q i lite expmit · e. d ept · t cli aut gnali
· v. e correctu qd dr i dco · §. sm aut / qz no 9dnat iudex
uictu / n apparat eu i iuste 9dixisse / ut p · §. op / s Guil.
Quid d crimnali dic glo · eo ipo q succubit psumit caluma
t sic locu ht 9dnato / Quid si iudex procedit ex offo · So.
aut succubit iqsitus t hoc etiaz p id quod dixi intextu.
fac q no · j · c · pr. i ulti glo. / aut absolutu / t tuc aut
iudex procedit aliquo dmitate t ille 9dnet ar. d ex
tu. l. seueit. c. t. c. d sup · pu. l. unica · li · xi / fac · j · de
iu · ca · c · ij · j · c · pr / t d accu · oli / t h e cois oppi · legistaz
q sequit Guil i spec · d expen · §. j · i fi. / Aut pcedit ex
mero offo · t tuc / aut iqsit succubit t e id quo ad ex
pen · ut dixi i textu / aut absolutus t tuc iudex tenet
si calumose se pcessit / s i dubio no psumit calup · si fa
ma dferete pcessit qz ex necitate tenet ide officij d
accu · quali · ij · d offi · or · i refragabili · al psumit calup · nunc
de hoc i spec · d expen · §. sic iudnd · v. hoc quoqz ..

Quid de appo'is ca / dnt. Jo. iun. tan et plur. q' nulla distinctio-
ne hita fit cõdnato expensaz. / Alij. aut ut Inoc. pe. de San.
et Guil' i spec. de expen. §. nc dd' i pncipio dnt hoc ucz n'
applãs ondat se iustã appellandi cam huisse / ul' pbabili-
ciasse ut i dubio qd' pot oriri de dt memini9 i sbgestu
ad dc ut debitus ul' altu sbcessit. / Ite si renunciat appom
cogruo tpr cuitat cõdnatioez expesaz. J. ti. j. c. pe / fm
Guil' / ro diusitatis e / qz i ca appo'is ut pluim fuit all' iur
i pncipali uero fri. dz loqr de appoe i ca bnfitiali ex iudi-
tiali / tene. qd hr de elec. c. j. §. adiacentes. li. vj. / Jn no bnfitia-
li qd hr. c. sum. recu. l. j. li. x. ubi cõdnat appellatus / notas
aliq' ad numerã cauilla ca eu fatigandi. hnte. v. filios i colues
et ubi de hoc / ad id. c. de dcur. l. ij. li. x. de hoc p Jo. mo. de appe-
cordi: / Si aut i iudo' pa applo sit ucra i appoe itpoita / a-
grauamie / qz appellanti / no / licet impugnare processu / n
p acta. poris iudicij de appe. appellan i cle / pa. oppi. sit
ucra. i appoe ad difinitiua. Si aut lo' de appo. locu poss
hre pa oppi. et e'st causaz an snaz qz probabili poss excusare
et pbonib' fiedis tn osentire debuit hoc fr' dbere cora iu-
dice / a / quo et sic no excusat. / Quid si p parte. obtinuit
applãs p parte sbcubuit ro / an snia otinebat pluã capla
et tuc debuit ca distinguere / un. fiet b' m opesato expesaz
. j. de testa. Rainaldus / Si aut otinebat unu tatu ut qz da-
nai debuit. i. l. et cõdnat fuit i. c. / tuc no debuit distingue-
re nec fiet expensaz cõdnato fz Inoc. et ho. et Guil. p.
§. fi. Quid de appellato dnt quida / id / qz utqz ex actis
pme cae potuit instrui. / Alij q' n' de i iustitia snie ostet
maifeste qz ht pbabile cam litigandi cu p ipo sit lata
snia et appellatus patit no agit et i ius trahit. Ite si por
iudr pnuntiauit bona fide / bn e si dolose nodz appto obees b'
placet. ho. b' et i suma / e. ti. et Guil' i p. §. nc iud de. v. qd
de appo. et Jo. mo. / Quid si iudr. app. a grauamie no cõdnat
ad expesas / dic q' remittit ut dz de appe. ut appellõem. li.
vj. dic Guil' obtinuisse q' por iudr no pot eu cõdnare.
ulteri' n' i fi. litis i p. §. v. quid si iudr / fz nuqd finita i
stantia appoms ht locu cõdnato expesaz. ut q' sic de. Ripet

expate Ro illud uer d' expen. q petit. odoe ex cau d'
app. reprensibilis no offo iudic / ut illd' qn iudex pnutiat
sup dfitioe tuc pot odnare ad expesas / sic intelligatur
illa dc. Jte scias. q si iudex omittit uictu odnare ad
expesas / no pot appellare / qz ei osulit p appem fram
a victo et hoc est ut honor dferat iudici / sec si uictus no
appellauit qz tuc lz uictori appellac pp odnatioez expe
saz omissa. c. qm p. no e necie oem honore / id ut. si
iudex expsse absoluit ab expesis qz tuc poss uictor app
ellare / al q ad illa pate sma trasiret i re iudi. ad hoc
j. d' testa. Ranuti et c. Ranaldus / et uict q tali mo. a
ppellauit renutiare no pot apponi i piudiciu uictois
proseq uoletis appoem pp expesas i l. pdca oem. et d'
hoc p. Jo. mo. i pdca. dec cordi / Sz quali fit odnato
et qn. ad pm dico q taxatioe et iuramto pmissis ut
dixi d' aliis et dz ordo suari ut po taxet so iuret. Tercio
fiat odnato i quatu iuratu fuit et no i minus. ff. de
i lite / iur. i actoib. pz hoc. c. d' iud' aut post ius iur
adi. d' procur. ostitutus / ad sz dico q die sne ut p de
cu appelloez et l. tiniato / et suffic q ead' die petat i si
pris no sit petite / ut no. i spec. d' expen. s. ij. v. Sz qd
si iudex et d'. expe. s. si. v. illd' et si no odnat ubi dbuit
tenet d' suo resiée s ht regressu g pate. c. d' exac. t. l.
ij. et l. pe. li. x. ut ibi dic. Sunt / Sz nuqd ht locu res
uato odnatois expesar i diffinitiua. Ro qda dnt q sic
p. l. tiniato et tuc aget odcoe / e illa. l. fac. ff. d solu.
mod'stinus ubi cessio pcedis solutioem resuat actioez
sec' si ex interuallo sequitur / pterea ptestans ut facere cuz
protestatur. ff. d' hr inst. l. asse / d' ma. te. l. j. et ut tams
. ff. fam. hrc Jte labeo. s. s et regionibus / v s si pinte
et h ut tenere actiu. i. l. tiniato dum dic si iudex dic q
oms sntas restituas ul quid sile iudex pot postea taxare
et odnare. Jnoc h q qz cu petat iud' offm tm nego

de qo uiiii

tmiato cessat offm oio. li placet nec prodest protestato q n opat n qd dclarat offm. qtui ubi tractat d iur p osn su aqquirendo (admittendo). d appe. solicitudiez. ff. d re z su. l. at s quis p. pliqz. Sz ei e uelle aut nolle. ff. d re iur. l. ei s hoc no pndt ex uolutate iudicis ut i. l. tmiato inducendo sic ea si plues st qoes onere simul dbet tmiari. ff. fam. hic. l. in hoc iudo. ff. d ar. qle. s. dicere. s qo expesaz e onera qom pncipali. ff. d re iu. Paulus z pdca. l. tmisto z q sen. sin. ap. re. l. j. i fi. g de necitate e ut offm iudic quo petitur no possit stare sb lato pncipali. C. d po. l. iiij. no ob. V. s si pure qz ibi sipli. dic no adiecta sruitute. Sz si odnat nuqd pot taxari oem reseruare:. Ro. sic ex intuallo taxare s; Inoc. z ho. z sic suat Curia. ut no. i spec d expen. s. uiso. V. s si reus et d expen. s. postremo in pn. Sz nuqd a taxacioes pot appellari. dr d. ubi. Guill. q sic z id Inoc z d hiis q ui. me. ue ca fi. c. ulto pst si mod excedit z d hoc ipe no d appe sepe. Sz nuqd a odnatioe. expensaz pot appellari dicunt quida aut sit roe. uictorie et appellari pot. C. qn ap. no sit l. ul. aut roe otumacie z no poterit appellari q e uex si odne durante otumacia Sz quales expense restituunt. Ro. sre pp cam z utiles no dbitate z d hoc i glo. q hec dup liciter qda hnt utiles sic poit ho. gly no utiles sic poit Jo. y. q. j. i pnuis. Vnio. Inoc. li. z q. os all. dr ca ue nuss i fi. i pp hoc nectias i lite fecisse. guill d hoc tractau nichi. approbas in spec d expen. s. fi. V z no dic q p dca id iudnt tenere i effectu st ei qda expese utiles mo derate tn q bn restituunt z sic locut z sic locut pm. q st utiles supflue lz faciēti possit ee utiles ut si odux. x. aduocatos cu sufficent duo z tn li e ei utiles. qz vnq forte indbit q alij no iudnt tales no restituunt sic locut s1 qz st supflue. Si gratus hnt aduocatu z aio donadi illud n recipat al sic. ff. ma. idq; s;. Guil. i pall. s. ult. ubi qrit d emitore aduocato q i ca euictois no hnt aduocatu aliu. Itē quid si uictor plus expendit quaz

uictus e͞at. expēsimus / ⁊ tene q̄ nō h͞et ill͞r ro. ff. ma-
l. siquis / alicui. ff. impedia. Itē qd si h͞t duas lites ⁊ v-
mus g͞nia mich expedit. Itē distiguit int͞r expēsas que
petunt͞r pp̄ ⁊tumacia͞ ul͞r pp̄ calun͞. ul͞r pp̄ temeritate͞. Itē dic
q͞ .iiij. st͞ g͞nia expēsaꝝ q̄ sunt i iudo. p͞o. i testib͞ ḣndis
s͞co i aduocatus / ⁊ notarijs. Tercio q̄ dat͞r iudici. Quarto
q̄ dat͞r executorib͞. qd ibi prosequere si placet :. paulus

De confess

d͞ ~ l. actarijs. l. ..

ontumacia vero sic Sepe ⁊tig͞ q̄ oblato libello.
s͞p pp̄ ⁊tumacia͞ rei suspēdit͞ process͞ ⁊ cāe examiato/
d͞cta q̄ m(l)tipli͞ ē punitu͞ / s͞ q͞r reus ueies sepe uit͞
⁊sciaz ⁊fitet͞r io ⁊c͞ vl͞r q͞r sepe fuit positum d͞ elec dudu͞. ij. de
lit͞. ⁊. c. v͞. ⁊ interogat͞ / a / parte / d͞ do. put / d͞ appe. cu͞ caz
⁊ a iudice d͞ fid͞ istru. cu͞ Io. / q̄b͞ ⁊fessatus ps͞ releuat͞
io ⁊c͞ / s͞z ho. :. Circa vero ⁊tro q̄s dicit͞r ꝓpie ⁊fessus. Ro-
is q̄ alt͞ij dein fatet͞r q̄i cu͞ alio fat͞. sic accip͞ i. c. j. ti. ult͞ et
. c. d͞ pen. q̄ sinaz ibi sua ⁊fessioe quoꝝ app͞o / nō recap͞. l.
ij. ibi uitiu͞ solus / q͞r ⁊fessus d͞ elec dudum. ij. v. s͞ tn̄ i iur͞. in sciētia
significatioe dicit͞. q̄ cu͞ quis q͞ mete ⁊cep / aliq͞. u͞bo fatet͞r ut i ps-
almo ⁊fitebor tibi dn̄e / d͞ exces. p͞. q͞ sit / ibi p͞u͞ ꝓfitēi / de
peni. ⁊ remi. oi͞s cu͞ sij. / aliu͞ dicit͞ ꝓfessio. c. d͞ li. cu͞ pe~~ees~~ bis
q̄n ꝓnte ⁊ improbe q̄s fatet͞r al͞r asso d͞e duor ex ~~lites~~ de
ꝓba. p tuas / al͞l largius dicit͞ ⁊fessio q̄n fateo͞ affirmado ul͞r ne-
gado. q͞ ali͞ intendit an q̄ͣ dicat. ff. d͞ i~~trog~~actis si sin͞.
⁊. l. uoluit. c. vin / li. q̄ sepe͞ ꝓpie tal͞r dicit͞ fateri c. ti. l. si
s͞uus / ab hostib͞. ff. j. ibi s͞uu͞ suu͞ ce ⁊ d͞ fu. c. si. / qui͞z suntu-
lāgissie ꝓ qualib͞ ueri oroe q̄ i affirmādo dicit͞ asstio / c. a.
s͞. co. i. vera / i negato. dicit͞ nego͞ ff. si usufruc. pe. utifru
i pti / et hoc fit u͞bo ⁊ f͞co qd dic ut no. d͞ hijs q̄ fiunt a ..
ma. pte. c. ex ore d͞ appe. dilecti. Itē euidentia. xx bij. di
p͞uisp͞. / ⁊tumacia d͞ p͞sup͞. nulla ubi d͞ hoc / paciscēdo sup ē-
mc. ff. d͞ hijs q̄ no i fam. Cum / tunc negādo d͞ p͞sup͞. in ne.
/ vl͞r dic q͞ silitudie facti q̄s ⁊fitet͞r tpli͞. p͞mo faciendo. c.

d. ferii. fu. l. fugitiui / ho negligendo. e. ad uel. l. siue / de
hys q fuit a. p. c. ij. d pul sid' tm. xxviij. di. diaconi / cu
si. / i sistedo de uita ca. c. si. / Secundo q'o i quo iste ti. differat
a / ti. d' i mt act dic glo. uni. ac. e. c. sup. Rra. dic q ti.
iste ht locu po'. li. gt / s ille an. / Con h e. ff. de pau. si reus
. ff. d' gfess. ctu. s. vl. / i qb pz q gfesso locu ht an lit. gt.
. ff. d' item act. ubicuq appz q ille ti. locu ht. bn ppriad'ra
e q ille ti. loqt d' gfessionib q fuit ad ordi. litis / iste d' hys
q fuit ad decisionem m. tn gtig. ad lite decideda fuit gfess' post
lit' gt & ad ordinatioe an lite gte & sic respiciut q plurimu eueit
glo q sic saluari possut s di.
e x parte & cap d'. abbatis nom e solicitudis vt not d' eta.
& q. tua / al' ti, expant abbates / ep is d' offi d' l. c. ulto
i pri. li. vj. quet' etimologia hui. gaij. et cetus uide
xv. di. c. j. et. h copla / far ad notata. d' Rpis e. doceri & d'
procur. c. j. & ysper d' acto ad fi. Iste obbiat plato / monesterij
sic appellat q locus canonicor reglariu / d' eta. et qua itelleri'
d' pul' cu oli. ij. & d' hoc p archi. d' elec ereo li. vj. / tn aliud
e monesteriu / & aliud ecta. ad h. liij. di. s. d' bus x. q. j. c. j.
d' hoc p archi. d' sup. ne. p. gradi. & d' sen. ex. alma. li. vj. :
proposuit / p. qrela mt ipos monachos / noie monestij sz suo
no possut ciuli agere. xij. q. j. no dicatis / & no. Jnoc. d' offi.
or. quato & d' lrt edoceri / sic e gapi dz libellus d' pbat ex lris
qd s'm itelli. & sm expssioe ut h d' uita. ca. cu causa / iura ti,
dr' h d' pba. cu sy. / vna / agentes al' si ee'nt rei ca no tractaret
cora seculari / d' fo. g. c. i. ij. & iij. & c. cu sit / s ho. itellig q
erat rei ut statu dicu / q pot ee uez i ca reguentiois s opioe
q tenet clicu cora seculari posse reguerii q tn no placet
uxoris. dic cui noie ag & sm madato ut h & d' pau. gstitutis
pstita. cautioe d' rato. e. d' pcur. mait' qd' itellit i patri
moialib uxor' no indote / i qua ag ea i uita. e. d' rer. ue / dote
vl' dic q huit madatu ab uxore. : / cora ali. suit' d' elec ut cita
ut ibi no. li. vj. yronoui' ad lites d' iur. ca Jmpatore / al' gsti
tuit' ad gsuad' d' offi. or. cu uos. : / qda. no dic q / nec i hoc
e uis ex quo petit' uir' diffinito. : / docere. p istru ul' testes .male fuit [...] q' dz ee p[...] sexualia

C. si mi. se maio. dix. l. i. et ult. ff. de intega. ac de eta. §. exci. ff. de
confess. l. iiii. id si no doceat dum mo petat restitui contra confess. ff. e. ti. l.
certu. §. pe. ab. i. de i integ. rest. si adusus v. de hoc. li. vi. et i dicti
pjudicas tu uidr nllin quo ad negin pn. § pjudm. cit et grauam in.
probando errore salte expensaz et laboz et fac ist ad dec ex ide de appe.
q tepa fatalia no fluctur ipo iur. fri alieni ul propii et tal ignorantia
pp excusatione iur. al aliqn excusat al aliqn no ut no. i. q. iiii. §. notand et lz error — No[ta]
iur i dano uitado no obsit ex iudicati i iudicio tn nocet ut no. ff. e.
l. i. et i. dicti i iur. i. cora iudice i tali ca sedente al videt fca cora p
uato. C. d. li. ca. interrogatum cu sua glo. et C. de di la. precedente. Ite.
si protestet q no intedit ofiteri ut no. d. li. o. C. uno. d. or. co. c. ii.
ho. timet g no. q ofessio procur nocz dno ab. de hoc d po. c. i. l. ii.
glo et d. ca. pos. cu oli et i dicti pjudm. graue qr pro modico no
dat resto ff. d int rest scio illud et no. d i integ. rest. l. ii. nego. i. ca d
ubo sig. forns. v negin finito trasactioe ul sma q i re trasit iudicata
tunc em finita est reuocata C. de trasac. subptextu et de re. iudi. sub — est
orta p hosti. nemn loquit g nealu in minore et ex. sed q i ir stitutoe
que datur que datur maiori ocor. l. ea. ai. C. de iur. et fac. ignorantia
noceat. i. d re iu. qd semel. li. vi. so. aut ostat q erravit et ht locu qd
lz dr aut ostat q no erravit et ht locu illa regla aut dubitatur — dixisse
lz dr aut ostat q no erravit et ht locu illa regla aut dubitatum
et psuit no errasse qr nemo psumit qd mete no gessit. ff d sepul. l. laoco
. error. error e qd ali e q credat tn aliud e ignorantia aliud tm
bato ut no. archi. xxxviii. di. quamqs. Ad intelligend glo pmo qram
q ofessio pjudicet. so quali reuocet. Circa pmi segndo ho dico q
. xiii. requirur quoz qda ponit glo. uniqs maior. ho. i hoc distigut
aut e pupillus et no ualz ofesso sin tutore. ff. e. eti. §. i pupillo
exceptis casib qb sin tutore pot ee i iudo ut i momtanea pone. C.
q. le p. ul. et itdo d li. ho. exhibendo. ff. d li. ho. exhi. l. iii. §.
in dem. et i aliis. q no. d rest spo. expatre et i spec d acto i pma
et. ii. columna. ne dapiat auctte pncipis litigas cu eo si est pubes
ht locu glo. Dic plenius aut mior ht administratore aut no si
no aut ofitet i ca. i qua ht lima psoam et ualz. C. si p iu ul ali.
mo. l. i. Aut i qua no ht et tur aut p mod ptetiose iurdcois et
no ualz. C. q. l. e. pmomtanee si uolutarie aut e pupillus et no
ualz. aut adultus et ualz ff. d min. uim. l. si mior. Si uero ht ad
ministratore sbdistigue aut e adultus aut pupillus. Si adultus aut
cu auctte curatoris et ualet §. pot restitui. C. si tu. ul curator.
l. q. Aut sin tur aut ofitet sup hiis q ptinet ad solemgitate
iudicati et no ualet sic itelli. C. d auct tu clarz qr solemitas p re
quitur tunc qr no an ro q p. ff d iur. do. qda aut ad per-

quireda ueritate et ualz s restituit ff. e. certu. §. minore ro qz tunc de
solemnitate p no qr bit e q uiuat d ueritate et itirogatur / id ui tenere glo
i. §. minorez. Si uo e pupillus aut maior infante et ualz cu auctoritate tutoris
s restituit ut dcu. l. certu. §. i pupillo / aut infans et no ualet etiam cu auctoritate tu
toris qz i iuditio ee no pot et cu auctoritate tutoris d admi. tu. l. ij. §. suffic d i ius
uoca. qsitu. Ex hijs patz quali- ht quis litigare cu minore qz si e pubes et
psns pot queiri cu auctoritate Curatoris et curator noie ipi si e absns Curator
tm. ff. d admi. tu. l. ij. §. i caus. Sz nuqd e id i sna. glo. i. §. miorez dic q
sna e nlla si mior sn tutore fuit i iudicio. C. d pcur. no eo. sd ho i sua
c. ti. §. j. Ro. sm. di qz i confessio adest consensus confitentis et no i sna. Petr
dicit q sic sna e nlla ita confessio qz utruqz procedit i inuitu p mod contentiose
iurisdcois et dom. §. miorez intelligit qn no habebat curatore. Sponte. q
uira pmittit aliquos et i certis casib torqri. d dpo. c. j. et d re iu. i gteploe
et v. q. v. illi q. d hoc. v. q. vj. i suma. xxvij. q. v. c. j. d gomib. C. et ff.
p totu. So qoes st i uete ad ueritate crueda q hetur pro ultronea
er pseuerantia no confessione tantu. Et si quatur qn dr pseuerare. Ro.
qn no e territ metu tormtor. q e qn e ex locu tormti ita q illud
no uidet al psuit i tormeto confiteri. ff. d inten. rima. l. j. §. si ex iure
dio / no ob q met. ca. C. j. et qd no Jnoc d offi. dl. cum iniuij i. ij. glo.
i fi. qz loqr d metu i iurioso patis li d metu iudicis q i iuste no psuit
agere / vn no dz psumie itm torqri ex quo e i foro et loco iudicij. lz g.
coacta confessio / sic uolutas coacta. xv. q. j. merito / no tn e spontanea q
sola puidicat vn no solu requir confessio s et qualitas et accidntia no hnt
imutare sbiectu qr ui confessionez coacta nocere / qd eet si ois noceret confess.
Quid si confitet illud q istro contineat qd postea pronuciat sna / d hoc p
Jnoc et d test. j. cu oli Dns cue g alterius confessio no nocet al
absnti. ff. e. certu. §. siquis absnte. Sciend e tn q qndoqz loqm d conf
ssioe aduocati / qnz procuratoris / qnz tutoris / ul curatoris / qnz plati. Si
aduocati uerba reuocari possit st opioes. Roffredus dic q sic usqz ad se
tentia sic propia / alij dnt q ead die ut Jnoc d appe. cu cam. i. donec
fiat aliquid p qd / approbet confessio aduocati id vm et ab / d re iu. cu b.
Dic aut confitet errando i facto aut i iur. pmo cau aut psnte clientulo
contacente aut no / pmo cau qn psnte clientulo contacente nocet / ut p pia
ca. e. d erro. aduo. l. j. nisi reuocaret usqz ad triduu p pate ul aduo
cati qd pot etia errore no probato e. l. ul ibi contdixisse s post triduu
no nisi errore probato ut. l. tue et i cocor. sz Guil. e. ti. §. postremo / i
vri. plat. dic q nocet n reuocet. j. triduu / hoc uerz si clientulus in
telligit aduocatuz ar. g. ff. d uir. do. l. ij. §. furiosus. i hoc e cois oppio
legistar i. l. c. erroror et. l. ul d er. aduo. Si uo pate absnte ei non nocet. j.
triduu nec post errore probato. s eo psnte et contdicente ul consentiente
cu protestatioe q approbat inquatuz fac pro eo no nocet tal confessio
ide si aduocat / ptestet sz pe. et odo q all. ar. ff. dl. l. iij. siquis in pu.
teuet id. ho. i sua e. ti. §. anterior. et Guil. i spec. §. post iust ibi uid
consiliu clienaili. Si erratur i iur. glo. ult. e. c. ti. dic id qd i errore

No. de tormentis dandis i eruenda confessione

sit confessio

d confessione aduocati

de l. l.

inten ri

Gaetanus ... m. l. ... vn dic ut

sta et ho. i pall'. §. dic hac ee coem opi. qr caie inee
qualitate certioez hco q͂ uit statuta ff. ja. d' ra. g͂. quia
aduocat' e i uit instructus. petit at reuocato erroris aduo
cati. j. d' er. l. ult d' erore aduocati ¶ Si procurator tutoris
ul' curatoris primo ui q nocceat primo qr ofessio & snia eq
parant' s; tenet snia cui eis lata g° & ofessio eo; pm patz
ff. d' re iu. & post re. ff. e. l. certu. §. s; et si fud' s; ff.
d' procur. placa' & d' re iu. sise obtulit in pn / p. offin.
suu; nei d; ee danosu d' elec cu d'ceat. li. vj. s; si interrogat
procurator aut dicet flin & dietat aut uer; c͂c causē. l.
certi. §. s; an. & ipos ubi dic glo. q tal' ofessio nocet o
siten no dno all'. ff. ad. l. aqlls prim'. §. j. ubi i procur. dat
acto si ofitet' dnm d'liquisse. Jte uil'. Ri baldus dno poss;
nocere i adua ca q eet absurd'. Opi. st alco. & hu. distigt
aut ofitet' dnis tacetib; & psntib; & nocet al' no tn minor re
stituit'. hoc no placet qr no pot assignari diuisitas ronis
cofessiois ad snia;. Alij dnt aut ofitet' i ca qua. inchoauit
& ualet al' no. Tertij dnt aut ofessio secuta e snia; & nocet
aut no & no nocet. nec ista placet. quadam dnt aut durauit
i tota lite & nocet al' no & uera e opi. q pnudicet n' dns
probet g͂ q tenet. ar. ff. d' procur. no solu / l; aliud teneat. C.
d' iura. ca. l. ij. §. q ob. fugari ho. dic q nocet dno psnte & ab
sente post tridui sca bona fid' al' no. Guil'. in pall'. §. post
tres. v. si uero tenet q noceat n' fines excedat. id' nouit
lit no qr. c. j. d' re iu. sborta. Bene distig' int procur. cuius
ofessio tenet & d' sesore cuius no nocet ofessio qr no habebat
madatu. Alij dnt aut confitet' circa prparatoria ut si dic
d. possid'e & nocet aut circa d'esiona & no nocet ro quia
ubi mai' picl'm act' d' elec ubi picl'm. li. vj. dic d' patre a' legm de defensoz ut dicit uinet. aut patre
~~atoe~~ & tuc aut ht spale madatu ad ofitend' & noc; sic
i telli. ff. i toga. ac. q fu'm ad fi. j. ro. aut ht gnale tm
& tuc iugo procuratore tutori & dico aut ofitetur per
mod' uoluntarie iurdcois & no nocet. sic intelli. §. s; an
& ipos aut p mod' otetiose ut qr respondet poitoib; &
hoc nocet. ff. d' re iu. sise obtulit i pn. & §. tutore; sic
loqt' dc pa. ut ht no qr & dc sborta. & hoc uer; no dns
pbet g͂. ro qr i uoluntaria iur donare ofitedo. ff. d' pac.
o iur. genera. §. filio d'. offi. ueca. ca. ult. li. vj. s; i otetiosa

tur agnoscere bona fidem .: Ad contra. Respond' q' . l. promi'
no negat qn dns teneat | d' procur' tantu ibi declarat | d' quo
erat dubiu ad . l. no solu | Ro q' ibi expoit' procurator . i . procu-
rans / Ad illud d' Ribaldo | dic q' tutor et Curator debet ee
ydonei . i procuratore imputet | s' q' eu eleg' . Plati . statu'
i . §. § an . ipos dic id' i platis | sic i aministratoribus . pe . dic
aut platus et caplm faciut unu corpus et no ualet ofessio fac
d' testi psitiu li . vi . et d' trasac . p' . ii . aut plat' p se fac unu
corpus et tuc ualet d' hoc d' elec dudu . ii . xxii . di . d' ostanti
nopolitana . et d' pscp' . Cm .: ps glo . all' . duas cocor . et ide
tenet | be | et ho d' fid' istru . si cauto | Sz q' qd' no . i . q . vii . quo
ties . Ite i iudo qi ohnt' . ff . d' it' ac . §. d' etate . §. qs itogat'
§ i cotractu . ista no requit' § solo osesu et it' absntes ori' .
olblig' . ff . d' ac . et obl . l . osinsu . et . l . olbligationu | sta . §. i . cu
sy | p' . iudx e pui p' . p qua adqrit' absnti et sbueit' sbiectis .
ff . re . pu . sal . fo . no q' li et d' usur' quaq' li . vi . fac d' . o . .
qm dudu . g' ofessio fta coraz eo | ualet pate absnte | pe . et cy .
d' . epi . et cli . l . gnalr' e . ti . l . i . ea secut' hu . distiguetes .
it' otetiosa iur' dcoez et uolutaria . Pmo cau no ualeat ofessio
qr patib' psntib' dz procedi . ff . d' re . iu . Vnocoqz sic
itelli' . l . ult' . ff . d' it' ac . nisi iudx faciat hemodicum
al' hemodicium — qr tuc sic tenet sna p absnte ita fta cofessio . e . d' iudic . l .
properad' | si ofessio sit p mod' uolutarie iur' dcois tuc bn
qrit' absnti | sic itelli' pdca . l . no omis et d' ma . ouen . l . i .
§. exigere .: Ite iudx intedit sat equa . ut h oppi . q' ua
leat tal' ofessio ubicuqz iudx procedat pate absnte qr si
ualet alia acta absnti et o' absnte ad hoc d' elec . c . i . e . ti .
osto et q' no . Inoc d' dila . p' . qr no ofessio n' pz ro | cu ab
snta habeat' p psnta . Si d' renuntiatoe loqm fta ex
snia habeat' p psnta . Si d' renutiatoe loqm fta ex
iud'm illa nocet et pde cuilibet absnti et expant exceptioez
ut no . Ino . et ho . d' testi veniedo | tn ab sic distiguut . aut fit
ad olbligad' et no nocet i iudo nec ex' qr h no ituerit o
fessio epla ul' nuto qb' mois orit' olbligo | aut ad probad'
et illa prode absnti . l . publia . §. titius . ff . d' posit | ro qr
oli psuit' nali' olbligatius | isf . d' lita . o . §. i . §. Ja . bal .
si ad liberad' ut ofiteor me liberare tutoez illa no pde .
ff . d' libera' l . aut alio . §. i .: Sz i se . l . o' se qr prose no

ualet ut dic glo / Sz poe potiori supli fateri R ñ cu de
tminatoe / nuqd stat ɔfessioni ñ probet dtminato bn q sic
ut acciperet q e ɔ eu / fac. i. d ist cu veiss / assnti ei pse
no credit ñ pbet. iij. q. ult / ac. c. d pba. exemplo aud
cauis. ff. d po. publi. i fi. cu sua. glo / odo dic / stat ɔfessioni ɔ
se qz q dic 7c. ff. d probat. l. ij. fac d fi. in. cu Johs / d
elec cu dilectus. Inoc h sup. ra dic ɔfessioez no nocere
ut puta se hu. ff. d edn. l. i. §. edi / ro qz Ro no e recipieda
ñ quaten e scu Ite si pure irogat. Et sb ɔdtoe no in
Re / ff. d vbo. obli. l. i. §. siqs. Ite si ɔfitetur ɔdtonali ne
gat puru. Ite plus no fac ɔfessio q testiu 7c / Ite plus
no tene q ɔfiteat. ff. d it ac. d eta. §. i. id archi.
c. ti. c. i. li. vi. qz q̄sc adusri recipedz c. i. x. c. 4. ubi
d hor. iiij. q. iij. siquis testis cucor / istud aut e bnu strictiz statu g vl
totu approbet ul reprobet id pe. 7 Ci. qn ɔfitet i vno
caplo / sec si i diusis 7 sepatis fact. ut tange qoem. c. d doa
an. nu. l. ij. 7 ibi ali distiguut. qda tn ali dicut q refert
utru quis ɔfiteatur pro se adusario assnte aut ɔdicete ul
negante. pmo dco stat ex uirtute ɔfessiois adusary q propie
ɔ se ɔfitet. i. sil cu alio dem fecet ff d Sz dbitori 7 si ctu. pe
quida. sco 7 itodco no stat nisi cu dem dat foma alicui fco
qd fo inte di 7 adusario tacete i fco pcedit ut si dico ñ ɔpete
adusario fori pscptioez 7 eo tacete procedi / ff. q satdare cog /
si fid iussor. ij. Ro / s illud ɔtins ex fco suo no virtute ɔfessio
Cofessio. icta. ɔfessio no nocet si oio metu dimittit iudice
s fisi cuficet / a suis noui dtminatie d ea. dispoit / vz id si ali
quid ɔ ɔfitete ex ea. hu pot al no ualz 7 ten delatate / Rnde
ff. d itg ac. d etate. §. iii. 7. §. qd / aut vn dic cir 7 xviij.
q. sit ei / d pen / di. vij. c. ij. Quid sicut no uult. Re qda dnt
eiz hri pro ɔfessato / 7 negato put expedit / ut pall. l. d
etate
§. nono i fi. v. quid siquis ɔdic. Sz pone q dz x. lib. 7 tu
R q dz aliquas no e Ro. Sz pone dico libr dz x. tu negas
d. xx. nuqd / x uidet negata. 7 sic nuqd negato pluri ut mun
ce negatu / ul si peto. c. tu negas pbo. d. l. nuqd sup. l. e
lis ɔt ut q no qz possibile e q dbeo minus / s no plus / s sup
l. no e Rm. ɔ 7c ɔ. ff. d dona. 7 ap celsu. §. Ite / qz. ff.
d vbo olb. l. i. 7 si adu. 7c. in. l. i. dic si. l. d lit ɔt. io qu

q̄ ꝑ s̄ · xix · di · i

indicijs

q°

qr utrum negat maiori suma. minor uidetur negata. Distingue aut querit de pprio significato uocabuli aut de interpretatione. Primo casu non est negata minor qr non seq non debeo x. ergo non habeo .v. secundum logicos non debeo + c. g. n. l. non debeo bisontium aliquam ergo nec simpliciter de pbn. cuius no. li. vi. et facit qd no. c. ti. quinque hypo casu sed distingue aut proferens tenetur certum reddere ad usuram aut non si tenetur negata maiori suma et minor uidetur negata casus uidetur. ff. so. ma. si i constitute isti fac i ar. ff. de intro. ac. fideiussor. s. q interrogauit et l. de etate s. j. si non tenetur eum reddere certum tunc si uerba preferunt contractum iniendo et minor uidetur negata. Unde si debes x. et facis pactum tibi s. si cum x. al' si pactum factum. ff. de pac. si unus e. l. si cum tibi. s. si cum. x. al' si per pactum qlz ps totus non uidetur ee negata. queto eet i util. io debemus. interpretari ut ualeat de. V. si. albate et ff. de re iu. quot sit dim' de sentia lata sup grege. ff. de certu. re. iu. l. siquis cum totum. s. ult et l. si cum argentari'. s. j. et no. de. e.x. p. dilecta. si meta uoluntate. Verba. dm. cum non teneat aduersarium certum facere non intelligitur generaliter parte negasse. Quali aut obligatus sub conditione si positio fiat pure habeat uide i spec de posit. s. ult. V. quid si debes et de e.x. s. viso. V. quid ergo. Compos. alienatus a mente non obligatur i aliquo actu spuali ul' tpali etiam cum auctoritate alterius et i hoc e i ferior pupillo. j. de reg. sic tenor xvij. q. ij. go salda. iij. q. 4. te. iudicati. de reg. si furiosus i cle et uide qd ibi dixi. Pro iudice suo i. coram iudice al' non obe de iudicie ac si clia. Quero utrum ualeat confessio coram non suo iudice quidam dicunt aut emittitur p modum contentio et ualet qr uidetur quidam prorogata. ff. de iudi. l. ij. aut uoluntarie et tunc uidetur prorogata. ff. de iudi. l. ij. aut uoluntarie et tunc aut confitens pot i alium consentire et non ualet de foro compe. si diligenti. pet. dicit simpliciter q non ualet confessio p modum contentiose iurisdictionis coram non suo iudice qr aut confitendo errauit et non preiudicat. e. ne de sta. de suo. l. pe. aut sciente fec et non uidetur prorogasse. ii p lit gt Inoc. oppo. q de elec p inquisitionem tenet q confessio facta i uno iudicio cum ca preiudicat i alio iudicio p. l. generali. de non nuata pe. et de pbat p tuas ad. c. at si respondetur q ibi loquitur de iudicio reprobato ul' de uoluntario tractu qd plus placet

Utrum valeat confessio coram non suo iudice et quid de confessione coram iudicium facta

D. xv. de x. pactum factum

iudicio confessio facta

opo. iii. preiudicat competita quam variat non pot nisi probet
quod in aliam causam intellexit secundum Innoc. qui dicit de ex. venies in glo.
non est verum in fi. quia si lata est sententia super principali partes pot sequi
sententiam quod diceret contra primam confess. de iur. iur. multi. ubi id dicit
aut prima oppi. contrariatur item alias personas cum confess. coram
eod. non obbsit parte absente. Unde dici posset hanc opi. veram
quo ad penam facte confessionis cum ex confessione sit notorium iur.
in quo alia probatio non requiritur nisi prius potius si probata. contra eum
agatur ut no. opo. de Rep. mandatum habet etiam locum quando confessio
facta prius fuit iudicialiter per modum probationis quia tunc si non probat se
in aliam causam intellexisse stabitur confessioni ut in l. generali. C. de
non nu pe et de proba. per tuas et sic confessio facta in alio iudicio
non inducit obligationem sed probationem facit hec ad no. in spec.
de teste. §. j. v. sed pone egi et in versu predicta opi. in casibus in quibus
sententia facit ius quo ad omnes quod no. de re iu. cum item vos/facit
quod no. j. de testi. cam quod non quo ad obligationem inducendam
in qua iur. solennitas requiritur ut ex ea agatur per alium quam illum
cum quo facta est confessio quando quesito modo agendi facta quod no. in spec.
e. ti. §. ne iudicandi. v. sed nec confessio illud dicunt in teste et aliis
probationibus contra quod multa possunt opponi. Opi. tamen Guil. in spec.
e. ti. §. ne iudicamus pe pn. Sed quid pone et sa. utrum confessio
facta coram uno iudice possit per alium executioni mandari. Quidam dicunt quod
non nisi esset superior. Sed nunquid est idem in confess. procur. facta in uno
iudicio quod nocea[t] in alio Compo. in de. p inquisitionem dicit quod non quia
cessat ratio l. generali. remittit ad no. e. ti. statuimus. li. vj. idem
Guil. in spec. e. ti. §. nunc iudicandi. v. sed nunquid confess. partium et si
duo essent procur. quorum unus confitetur alter negat tractat e. ti.
§. fi. v. sed pone fecit idem hoc de procur. si duo li. vj. Quid si
confessio emissa est coram iudice nunquid emissa iur. in iudicio quod non
est ar. C. de ar. l. j. quod sic. ff. de ar. l. j. Quidam dicunt si est arbi
trarium emologatum iur. tunc emissa alias non quia sicut ex sententia arbitri
non agitur sic nec ex confess. Alii dicunt quod valet emissa coram arb
itro non arbitratore. pe. indistincte dicit non iudici in iur. emi
ssa. quia aut fit per modum voluntarie et non pot quia arbiter est privatus
C. de iur. oi. iu. privatorum. de offi. de l. p. et G. aut contentiose et
tunc actus arbitrarius non dicitur iudiciarius. C. de arbi. l. j. non
ob. quod di. de emologatione quia habet locum in sententia de qua est ex
pressum non in confessione Item non ob. quod valet talis confessio in alio iudicio

Nunquid sit idem de confess. procur. facta

De ex iudiciali confess. facta coram iudice

qr uer e ut ofessio no ut iur. fca. t sic pot itelligi q no.
§. d testi. psuita. / i iur. ofessio ei fca e no nocet / nisi sz
qd. s. remisi / ul si ptestat q no intendit itloq. t iud qd no.
§. d elet Cumana.: Sz qro pmo qs dicat i iur. ofites .i. coa
iudice utm q no respodz ul ploca ambulat ul e i balneo ul
uindano. Ro. disiguedo it ofessioez q fit ad pparatioem iu
dicij q fi pot quoz loco. ff. d i tac. volunt. §. ult. t illaz q ad
lit ofensioez. q fit no pot nisi sedete iudice ptribunali quia
eqpat sne. ff. d iur. iur. / .l. pe / p. tal ofessio requirit iu
cie cognitioez et sic no expedit sumaie. e. d dil'a. pce
dnte. ff. d offi. pro. nequicq. §. ubi dcetu / Ja. d hare.
disigut / aut loq d ofessioe q fit p mod otetiose iurdcois t tuc
ht locu pdc oppi. aut uolutarie t e i gutatiscia t illa pot fi.
ubiq d iur. can. no iur. dubiu p dc cu epe d offi. or. li. vj. d
cofessioe fca e iudm. i ca cimiali ul Ciuili it uiuos ul i vltia
uolutate t qno nocet itdn no iur. ofessiois sz iur. pca / late.
tractat Guil. i spec. e. ti. §. nuc uideo. v. nuc dd t. v. se ho.
i sua. e. ti. v. quid siquis extiens.: Damnet .i. ac si eet ouicty
odnet iur qd dz. ff. ad .l. aqui. prom. q i ofess nlle sr ptes
iudic intellige examiatorie no odnatorie. sz. ho. all. e. d
trasc. p t. j. d rez p. cu als. id. b. h. t hoc uez qn ad libell
lit ot ofitet sz si i otinetu absqz libello t ot ofitet certu non
testat n q ei assignet tmius ad soluedo datus a lege qd cu
iut adie ofessiois ff. ex iu. si dbitori / nec e nectia sna ut
dca .l. prom. sz Guill. i spec. e. ti. §. i pn. vr tn q pceptu
d solvendo sit nectaiu p no. j. d ubo sig. expate sat p .l.
ibida d q dic tc. De iur. apicib qrit aliq utm ofessio pariat
act t olbligatioez. qda dnt q no sz dat a lege / pe. tenet q
ex ea. act t excepto oriat p .l. prom. §. si procurator qz
ofitedo qi otrahit .l. d etate. §. qnitogat. ff. d into. ac. Ite
sna t ofessio eqpollet. ff. d re. iu. l. post re. sz ex sna orit
olbligato. ff. d pecu. l. ij. §. id uedit qr ex ofessioe.: Dic. ig
si ofessio e fca formit. i. cu ca oriunt due actioes vna ex o
tractu. alia ex ofessioe sz si e informit fca orit una tntu ut
no i .l. certu. §. si. ff. c / Sz qrit utm ex ofessioe possit offm
iploraj p execu. Roffr. dic q no si sit p mod uolutarie
iurdcois sec si p mod otetiose. ff. d re. iu. post re. ff. ne.
uis uis fiat ei .l. j. §. siquis missu / pe. t Ci. dnt q utroqz
mo pot peti executo qz offm iudicis locu ht i omib que

Cuius dicta .... conf
.....

fci

iudicia sunt nota. ff. si re si in rupcione. c. de ac ca. quid si
hoc e notu g re fac d fideiusso pueit i fi. et qd no. Jnoc.
d uir. uir. qrela et e. ti. cu i poitioib. li. vj. dic ut. s. s.
Jmplorau posse ut fiat pcepcu et dies solucois fiede assignet
i cminali no het p qdmato sz sma e necria. c. d pen.
q re. ff. d ca. re siquis Reus. ij. q. ij. nos i quecq. xxiij. q. iiij.
q sit et c. illud sz Guill et e. ti. s. j. i fi. d accu. s. fi. v. d inde aut
Querit quid si ofiteor re mea. tua ee ualet ofessio al realib
i ronalib q ex iudm. ff. d poiti. publica i fi. sz nuqd p tale
ofessioe transferet dmiu. pe. et Cy. d uir. et fessyno. l. cu falsa. dnt
q no qz tal ofessio no ht dispoitiez sz eniiatioez. fac qd no. Jno.
d puil. dudu. id si dico meo noie possidere qz nec a pone tr-
asfero no ob. ff. d ac. post q meo qz ibi qctus perfect de cuius na
dmiu transferet. Ale. ibid dic p tale ofessioe p di. pone. : De hijs
qombi et silib uid i spec. e. ti. s. nc uidnd. v. porro et x. sequi d
hoc i glo. pz. exm. xxviij. q. j. caue. j. d iudic. e. fi. ut si iudex oue
tus ngralr ofitet suu suu xpianu / fauor exa st i glo. sz int alia
poit glo. exm. d. l. it alia itrogata. qua. l. itellig. ho. d. ofessioe
ex iudiciali ul iudicio no liberalli sic intelligr. Guill i spec. e.
ti. s. j. et hoc intelligr. qn fauor resistit ofessioi al. ualet ofessio
sic pte fauorabili. d. hoc i. l. cu testamtu. ff. e. ti. : Alut na.
exempla st i glo. De reuocacioe ofessiois e uidnd qn qualit
et quare retractet. : De pmo ho. i sua. e. ti. i fi. ui tene q usqz
ad inclusioez post no all d fid istru. cu dilectis fac d ca pos.
pastorall / alij dnt usqz ad senciaz. p qua finit negm. hoc placet
Guill i spec. e. ti. i fi. ubi dic reuocari posse i ca appe. et sic opti
mut sz euz et h st uera. i ciuilli sz nuqd i cmiali ht locu reuo
cato et dic. b. q no si ē i ea pseueraiut cum oppi. te spec. e. ti.
s. fi. v. sz nuqd i cmiali. oppi. no e uera ubi maifeste apparet
q. De scdo quali reuocet dico q errore pbato / sz quali pro
bat ac poit oppi. i. l. errores. c. q errore aduocati / di. dic
posse probari directe negatia sic ~~etrartata~~ co artata ad locu tps et psoas
Si dicat quo pbat. et pu. catis dnt quida p actu extrisicu Tu
dic q pu. cato no ob. applo sup quo no st recepti. nec ex directe
qrio. testib d testib i ele dnt Jnoc. et ho. pbari i dbere qd
dprecit ostendo q ucitate sz u ofessio excusat ul itptat suffic
probare id qd reddit stin. no danad ut ipi no. d accu. cu di
lecti / de. uj. ti. et. b. distigt. aut fuit ofessus sciet aut ignorat
pmo cau aut ex ofessioe orit olbligo int partes p otractuz
psiuu aut no si sit aut ex reuocacioe tolli olbligo aut non
si no reuocari pot ut itrogat an sit hrs dic q no postea. dic

q q sit aut no oritur obligatio it patet. ut qr me fateor librum
tuu possidere tuc aut uolo petere an lit ot et possu. ff. de rei.
ue. is q cu duab. le. se. si post lit ot aut actor sciuit me me-
tiri et possu petere. ff. de pe. her. q. te . aut ignorauit et no
possu ut pdca. l. is q. Coit. legiste dnt aut e ofessus sciet
aut ignorat si ignorat aut errat i fco aut i iur. si i fcm usq;
ad diffinitiuam reglait pot reuocari. C. de iur. et fci igno. l.
error/fallit i actioe q crescit p infitiatioem. C. de con. in.
ca. q i ff. de olb. q ex qi octu. s. fi. sic intelli. ff. e. is. q. Si
errat i iur. actu. dic q puidicat i tatu q nllo iur reuocat
qr potuit osulere pitioes. ff. e. no fatet id; di. si errat post
lit ot/sec si an. ff. de i to. ac. de eta. s. iusto et s. celsus. ut
ipe no. de re. iu. ignorantia. ignorantia. li. vi./pe. odites ee
cauz i. l. i c. fidiomissu ff. e. ubi si hes hoc cofessus e fidi o-
missu deberi et postea fcti coputatioe nich i ueiat pot abso-
lui. p. i dano uitando iur. error. excusat. ff. de iur. et fci igno.
l. error vn dic q no reuocat ipo iur s ope. rest et i hoc
differt ab errore fci q reuocat ipo iur. :. Sic ofessus si-
ent tuc aut i pparatoris iudoz aut i dcisoriis si i pparatoris
tuc an lit ot penitere pot post no. ff. de rei uen. is. q. si o-
fessio tendit ad dcisioez tuc no pot penitere. C. e. ti. l. i. fallit
qn ofitet se occidisse hoiem q uiuit ut dic glo. :. Sz qr tuc
no ualet ofessio/ et tn ualet si ofiteor me debere x. q i ueritate
no debeo. Ro qr i uno e notm flm i alio no et fac de re. iu.
pastoral i cle. et qd ibi dixi. :. Dici pot q aut loqm in
pparatoris et tuc aut uult ofiteri qd negauit metiendo et tuc
pot an lit ot no post ut si negauit fuu i sua potate. ff.
de nox. elec. s. neq; aut uult negare qd affirmauit ut qr
dix se hredm nuc uult negare et pot qr nlla e capto ad-
usarii. ul dix. se possidere et mo negat et tuc aut an lit
ot aut post si an aut uoleba petere a certa. p. au no. :.
Si a certa petere no pot ca an ot. ff. de rei uen. si aut
si incertus era. a quo petere pot an. lit. ot. C. e. ti. l. is q et
l. se ff. de int. ac. de etate s. celsus et ibi p hoc post no nisi
iustus iuueiat error ul aduersari sciat me no possidere
Vtm ofessus possit appellare no. C. quoz appe. no recia-
pi. l. ii. ff. de appe. l. ulti. s. iusus et. c. ti. si autem. li. vi. et
no. i spec. de appe. s. i quibus. v. s nuqd et utm minor
ul etia restituat o cofensioez no. Inoc. de int. rest ostitu-
tus + Guil. i spec. de itg. re. s. quis aut post pn et iur
v. s nuqd etia. pal.

Excerptum e libro
Joannis Calderini
"Repeticiones"

p͠ma repetitio · Jo cal · de Rspt

Inuria ut scribit hic d. 2 p. in. principio huius decret.
uı᷑ loq de eo qui sil' plures lras impetrauit sine de eo qui
iam recepta p p.ª cat impetrauit s'cdas in no uı᷑ q hec sit
uera · s luz nulla sit t utilis ut ex lra uideb · sunt qui loqui
de recepto no d. de impetrante post receptaz si bn ponderas lraz
tu q nullo ipso e utilior no dapno ipz nulla · uı ut
utroq comprehendat itellz sic snat dec · e recepta p lras ap''cas
lz · p'dcaz expectat per alias lras hec supp'oneres i a'' cau ta
pi non dz forte h' no e un · uno pt ytringe q a pri'' p'' impe
trauit plures lras s succe'ue molestat citac uz p' recep' in
una hec d. jo post thema ex q'' iferit qo fo madatu ex
quo seq'' iussio 2'' i madat'. /z duo facit qo madat fo nui
datu deriat fa fa i ri forte · Venio ad lraz. nonnulli ratio
sit · e · no nulli xl · di sic · nec q 1 · q · 1 nonnulli j e · ti ultio
t de elu 2 te dis · h 1 · y · s nonullos ff de qdi insti l. que sub g
ditione j · uniso cu silib · Nego eciz pposita signo uli negatio
facit trasire ppoz in particlarez affirmatiaz · ut hic et i pcert
pmlz · Sz si ppdnat'' signo uli affirmatio trasit i particlarez
negatiuaz ut no oms 2 quida no xxxiii · di no omis iii · q · vii
no ois et c · se · v · q · v · no ois j de remi · misi cu pridez s. petere
consciaz 2 y'' se j · de offi dele hec ff · sic pe l. no omis 2 de fe
legibz l. ne om cu silibz · ~ Ite sz pmissaz expoz · no · q due
negacones faciunt una affirmacz de ver signi dnolz · et de h'
j de sur inr · et si xpus in p'ma glo · Clerici in laico no sunt
dubin j de trasic ex lris de hec c · c · cu adeo de insti c · ii · ples
sz unus impetrauit plures lras ut pz ex sequetibz lris p quas
p'' gra ut pz fca nl' facienda c · ti px'' i c · lris · ciz silibz · An
aute gra possit pbai sine lris si papa graz faciens mortuus
est ante confectoz lraz · an expiret gra · no · d · 2 p · m · i pheio
vi · sup ulo trasmittis / cu renen sic directud aliud e dice · sen
quere an expiret gra / Aliud e quere an gra possit pbai sn lris
ueritas e q no expirat fienda sit ut stati pbalo 2 allegabo.
Et io stilus hec · q pp successor faciens metoz graz fuisse facta
p predecessore madat sub bulla sua lras cofici / hic tn no ob
mitto q2 fat ad j dicenda qd nomi s c bus hic / q2 lra i bn fiet
hec'' loco nali sine ceius titulo ei · i bnficys hd no pt j de plen
dilcc · de insti c m · de re iuri · c · i li vi / Ex quo · seq'' q pluto
q lra surrepticia nl' insta qo illius uigore insto titulus i
bnficio hd no pot ad hoc ff · de Jus notam · sz et si s · prouin
et de re · eo qm tu uel cu l i s 1 · et ex qui · ca · ma · i poss
sufficiens g'' · si quis · xxii · q · ui · nec · xvi · q · iiii · si sacdotes · in
fi · i · q · i · pricipatus j de cler qualit · cu sy · Sz Archid j de
h · gtesta · c · i · li vi · dicit lraz hri p titulo in cotione facienda
no in facta q2 in facta collo est titulus no ipa lra de cons
pre · c ult li vi · ecia absqz alia tituli curatio titulus hec'' j de plen

Sz q'' snat lra · dicenti duc i plen expirat in ut dixi magis ceterus e sina ri' Joan · ideo tene ipz g

Idem gess.

utrz i bnficij lra hr ti loco tituli hic videas.

accedens et sci qd' no pmoct j d. pben pur ceta et qpos c. de qst
c. in. dicit eiz / qp semp gra lras pcedit / et io est sine lrs
ut ipe pmoct no. B. c. constituus. Et dicit archi qp lra e tit re
pmotus et no imediatus sup quo no. c. per quas pso no. arg
l. i. Et qp solz dici de h. obla c. ij. Sz hec non placent
Sz verius e qp ecce i gra faciend lra ipse no e tit rect
nel imediatus, qz sicut vbalis collo est titulus per quem
acqritur ius i re ut pdixi sic i faciendo madatu vbale de cofe
rendo est pncipiu tituli hui vigore copetit implerando offi
cu ipius madatoru seu executoru p faciend collac qua col
lacoe facta pfectius est titulus per que acqu ius i re. Et
p lra scd sup collac fca pbo e titulus ita lra collois fca
est pbo dni tituli pn. q sz no e titulus mediatus nl' imed.
Sic septua al' i hijs que ecclisn constituit no e qtractus
sz eius pbo ff de pba. l. qhz. Licet dnm ista sint bn dicta
et faciunt ad qoz qua disputaui de qua al' feci mencoz
et dicta j. de ceta et qua. ca te tn ad hnc remanet dubiu
an gra possit pbari sine lris et si verz e qp no tnc sine lo
quitur i gra fca sn i fienda pbato qp lre sint surrepticie
eo ipso pba titulus surrepticius surrepticius cuius grnd cat
diccndu / si verz e qp gra possit pbari sine lris gras. Impet
uerunt i. optinet B. c. px. tn sy / et est vsitatu hoc u bn
i ma rescripto qi p. tenu hnc titulu fraudulet qd psin
exqno ahe no faciunt mencoz de alijs. qz si papa sciuisset
no qcessisset qn saltez mencoz fecisset B. c. postulasti i fi.
de cles p. tn mr. pluribz ecclis qp possz no dz pp di scop j d.
plen ad ho z e tn iciz dud' z c sup eodiciata i alijs si plures
i pluribz uel resol i sin. s jo an j de pml' ut pmlia litz p qry
et hc faciebat dubiu eceiam bnfin qi de bn sclau no sit eu
bnu qd' no ipetra mer ipa tacitu mras vacat hras bnficiales
ad hoc B. c. postulasti j. c. si pponete tn sy. vn ois gra
pt bnfin app. vn eccl feudu sclac bnfin app. j de psep ad
audiaz i si de penis ad aures / vn plures rubre l. feudoz ap
pellant feudu bnfin, ut q pma ca bne admitte z de bene. firs
z ij de bne feme bnfeciu he ut gns qd e actio gaudicitu
bnes capiens ut in g. feudoz. qui ca sen. amica y. in pmis
initijs hec spes ut i. et solz dici de ver sig olim. qd' at ppe dicta
ecta ad bnficiu j. dictz in qoe Nichilominus. i. no eo minus
qp in vna ecta sunt recepti impetite et molestate ne sit v
boz niculcaco pt dici impetunt sz in Judicio. vn solz i sima
reus absolui ab impeticoe actoz j de ca pos. tn ceta de pmi
accedentibz cu sy. molestat ex indicu ad hc d. so dilce i. Et
intellige qd querla an debeat audiri eos impetrates sut re
cepti p pmas lras ut innuit sequencia z hic loq qn successiue
quis plures lras ipetunt dic tn ut j dicta lraz de alijs no faciant
mencoz j e ex isnia hoc molestari cet si ipetite fuit anqm.

impetr

Absolucio petitionis

fuissz receptus i alia ecca · qz no ē verisile q papa p duobz scibet
sup pluribz narratur. hz qpo u' h' hc dec sex' negatua z hc r.
port excep° 6 · c · postulast. z c se cu sy. Et add· qd' dixi j de ce
togm· c ult sr· vbe forte hc dr qd' respicit forn sile j de remi
n cu pch s· qui vere j de ele gmiga c · n · z et dicas de ger p
postulasti j zc se cu sy. ~~Ite h' ect' pat' affir'ua ovo quo r' dat~~
Intendu pom hec dec assertiue intr· r. 6 · c · sup lrs · j de sy p
tuas z de hc j de testa c · n · z vide de elec c · nichil // Dns gas
alr' distigt z brempsie q int dn lre ipetri a dias ad id buffm
uel p cas vna p° nl ectia gnalz et de hys diced' ut dicta j c.
madatu Intendu ab eodem uel bn Intedu plia ipetrire ul' lre ad
plura Si idē aut p istas lras aut p plures Si p vnicas tuc
si lre sut surrepticie tuc bn no dele 6 · tr py z sepy dictu
dem si sut valide et aliud cam no obsistat ipetriti tuc plami
ē q dz hre sim effz ~~lre pleo~~ Si vero plees lre ipetite eta
idez bnfm q eade ē for et data / q i hys ē aliq diustas
si eadē hent p vnicas · z pmde ē ac si hrez vna lraz tm s°
vmu testm j zct · ff de testa · l · prm testm z no 6 · c · ex tenoe
ver tuc dice hre lras ex plibz titul' z io puto q eibz po
terit vti qz nt dipoi vnice sut Si at in data ul' i for sit diu
sitas sil' no pt qms eis vti ar° de elec vt qms duas h vj.
h si succubat p al teras alys puto q potit uti et de toto, to
nbro nt terig d · p · m · et maxie si eade ē data qi tr m · i ale
ris suppletu qd' i alys defitiebat uel erratu ul' i suppletee
omissio No ciz hc tam potit notari surrep° ut de tacitu alias p
lrez qz forte alie sunt posteriores zc ipe fuissz de eis si inicio
ul' postea q sit sut date plures supp(licationes) put dici hmo cautela
q nl nocet j de elec bene r · Idez p verbz ra papa velle q hnt
de illo bn° pnuleat itu q desiruis fore tendit ad eundem finē
g° no dz noce j de x sig nt obstat, Idez ect· z p easde roes
dico z q data sit diṡa for / cu i pma supplicatioe fuat
erratu ul' i no vacationis ul' i qlite bn z forte regla io
ut eet magis tuto impetrauit alias lras caute ipetrauit z
i a° for z i a data Si at ad diusa bn q/z tuc a' succeđe
aut sil' Si succedere z sca iez recepto p p°as tuc nrm dubiu
q sc no valet de p°bz z de recep n hita mtac ut h' · Ezhic
occurrit dubiu quid si vellz remittade ul' reiniteat pmus
recepte sca p cas mq valebat sc ia ipetrate · licz Innoc hic
avid · sub dubio forte de plen si motu pp° li vj · notauerit q sc
valet / tn dic q° sr gpostel Jo · an · z d · p · m · z bn tn qz non
ē verisile q pp sit scibet pro eo p quo sil' scripsit sic si pro eo p q°
no scripsisset Ite no pt negari qn antea fuit tpe date i ipsis
sc quae zc · 6 · c · ca tc z j c · si eo tpe li vj / Si at ipetrat al'
am receptas scaz p pmas si contigit eiz recipi per pmas si vellet
vti postea sc no pt vti / et si vellet vti obstabit excep° re
ceptio sce p pmas vt hic Ez si p°as vti sc glo tma hic ipu°
vi velle q valeat sc valet ciz sc glo q pmus fuerint publicate

uniras

Absolucio petitionis

Ite h' ect' pat' affir'ua ovo quo r' ex ap do pmat j de app. c. ei de sen. ex. si vero cu sy

al' d. e. capitulo z de appn. ut debitus. Sz hec Jura michel fecerunt i
dec. capitulo lo. i duobus capitulis successiue hic locum i uno
dec. ut debitus in litteris ad lites. et sic in duobus / hosti. go h.
q. q no valet z. / quia utrique fuere fraudulenter impetrate.
Sz dic q si an receptionem vel pntacionem fecerunt q se tedeat
renunciaunt expressis / vel z si p. fuiit p. sitaz annullate
tunc puto q valebunt sic / z ides vi. mo velle glo. i v. sz
quid dicis Idez vi. nori de graciis prec. cu. inducis z in ing.
glo. i litteris ad lites h. hinsti notum e. c. ex tenore h. ec
vi. place inno. licz ut dixi ostn. q. rone fraudis q si eciz
ne dic fraudulenter puniri sz eciz sic videntur impetrate. hec
dz hosti. placz hic d. p. m. h. sz dixi e. tit. gnn / qe tota ro
tenere in hiis duobus casibus contrarium teniz eciz q si impetro
duas gras. sup diuersis bnficiis quarum altera no facit mecionem de
altera possumus uti quibus volo q iste gre no sunt que lz sic dicte
z ideo una accepta no exclu. ab a. ar. ff de lib. leg. l. aurelius
§ si de institutoria C. de iossi testa. l. cum qui et ideo no e cu
randum sz hoc an lre p. sit annullate an no / plus dico cum
hic tz q. e. si succubo i p. quibus p. sui usus possid re
dur. ad pmas quamquam tz vera ut pdixi de iure rigore uera
est opi osti z d. p. m. p dec. ut quis duas dechet h. vj. Sz
de equalitate pot defendi q impetrendo sas no facie do de p.
q p actum grum videt p. renunciare / sic dando sim prentez
ul' testum z. faciendo / et costone legt. h. gia p. / vel dic q
opi rete precedebat in bnfciis copassibilibus gas. Ante q
proced ad alia p iste. isti dec. scire debes q pleo hic bnficia
hos impetrant mediate duas ad idez bnficium in eade eccia vel
p eas eadez psona ul' ecca grauat de q plene f e. madatu
z jo c si z c. plt h. vj. Jntedi ab eodez ad idez bn. / z tunc
se no impediunt cu eadez e sor z cotordat i oibus scz tam
in sor. q in data sa. qd no. e. c. ex tenore Salua eiz q
in plibus tenet no pot hri pns in uno bn. ut quis dicis
h. vj. Jnced ab eode ad plura bnficia z tunc quz secte.
Jnt dum sil. pmo cum sic quz impetrant sa receptac p p. as
et hoc nullu dubiu q sic no valet de tali recepcione non
habita mecone ut dicit lra ii sz Jnnoc. vellet renunciare iuri
qd' het ex tali recep. quia tunc non fuit talis veritas tacita
quia expressa lras no hnisset vi. q. i pastolis j de plen
cu sz e. c. sup lit. Et vi. h. place ard. sub dubio forte j de
plen si morii pro li vj. Sz cpo dicit q q hec sa. qz no e visite
q ita de facili papa sciret p ee / cu al' gras fecerit sicut si
al' pro nunquam scripsisset z hec plz d z p m. qz tales lre sunt
ambiciose de plen quz i. h vj. dicit eciz q Jnnoc vi. notasse
cotrariu e. c. postulasti / verum e tn q i' loq. de adepto bnficio
hic de impetrato nec adepto. sz michi vi. q no Jnnoc / quia
al' d dec. sup lit ita hic locu sup adeptu bn. cui uellz renunciare

sic an adeptu. Opportz ergo fateri vitium fuisse in data que consideratur de
i e. si eo tempore li vi. e c. ca te vu lre no valuit / nec qd p
eas fiet tenz e c. px. z ivo contra at sic lre impetrat. an scaz
receptoz p pas Et tunc si recipi p pas obstabit sibi exceptio
q sas p hac dicitur Si autem ad hoc no e recepto p pmas ob
stabit sibi et in illis pmis vellz renunciare ~~Et pe sunt valide~~
et ut sas tm. hec sunt opiniones de qbz dixi in sco pximo inc
bro Et tene ergo hoc casu qd in illo finaliter dixi p eadem rez Si
si illis no vellz renunciare et pme sunt valide. obstabit
exceptio q sas. sz q de pmis no faciat mencionem Si vero pe
sunt annullate p exceptionez et post impetretz sas. tunc sz glo va
lent sc. qa papa voluit q p lras suspensa sequitur / z ubi
tn effcm ea. q de ele no resi. relatum Sile qd no. e c. ex tenore
z in de conces p cu mris. in im. glo. Et idez vi. Innoc. hic
in sua pma glo. Sz osti q qz fraudulenter impetrunt sas
no faciendo de pmis et no pntat. mencionez z hoc plz p id qd e
dixi sc qz vitium fuit in data Nam et dato q pe fuerunt
viciose tn no qz hoc dz excusari exqno ipis pcedn impetrunt
alias quo nius de ipis tenet face mencionez / ne melioris sit
condicionis qm is qui legittime ipas pmas impetrasset s
de plen cu quibz di vi. Et p hoc pz ratio ad no. i p
dcta decret ex tenore z tn mris q id pcedit in pns virosi co
sco altius e i lras a dnis impetratas. Sz hic legimimr
tn pe et se ab eod impetrate fuerunt / Innocen pntas sas
anqz pmas z p illas recipit et hoc pz sz glo. qz no re
fert que valet et stat pntaconi e. c. t. i. et de app. ut de
bitz z h recitat Innoc / sz qne obat e c ceterz qz lo. qn a
def ~~psonis~~ sic eod sco. dicit lre impetrant. h sup dcs benefcio
faret Innoc. q aly melius dicit q hoc casu sc lre fuerunt
p fraudez impetrate dn an receptoz potuit ipm excipi lz
no postea. et ita intellz hoc decretum que dicit q debet exco
cepti ee / vn an receptionez potuit q eu excipi lz no postea / et
ita intellz hec decret que dicit q dz gratiti ee. no ob. i. q. i.
Si quis recep et e. c constitutus / qz hoc no apponebatur hic sz
tm ne p alias lras recipi etiam vel talis taciturnitas no viri
at impetratoz voluntas eiz pape fuit q sibi pnideretur de uno bn
nec fuit hec obreptio stricto sumpto vocabulo / hoc dicit p ea que no
tatur. e. c. cu dilecti / hoc no placz. qz ex quo impetratio fuit vi
tiosa no valuit receptio facta illius vigore sz no. e. c. px. vn
e. c. ad aures. e. tz pno. q talis. s. qui surreptitie impetrunt
licet recipiatur no possit sn pcto retinere bnfm. / vn saltem
denunciando pot agi q illu. de iure pnari quadmodu in si. / Tenz
ergo osti. q h casu no vz pe. nec p eas debuit recipi qz fuit
fraudulenter impetrate sat qd dixi de data considerada qd etc pz ex
hiis qd i dicta in vi obiectioe / Sz si de sco p ipas sas fuit re
ceptus e dubium an p pas possit recipi ~~an~~ et dicit quidam ut
recitat ospe q si vellet renunciare sc gre recipi dz p pmas
lras al sco plus sibi placz q aly dicunt q si p sas e bn in[?] ospecius
pe sunt esse viciose / ita q dato q bn renunciaret p sas lras

cptcto potuit excipi q p.^as de rimi ex trāsmissa / et q̄ s cū eligēdo
vnū alij renūciare vr̄. tū s; intertez mādatoris utrūq; retinē
nō possit. Et de furt l. i. cū sibi Et p hoc vr̄ ypo. attēdē ad
opy. glo. de qua s. dixi. s; cū dixit q nō tenuerit receptio
fcā per suas nō credo q tener̄ tibi opcio et io nō vincerat
p̄us. iret qn̄ de facto adeptus esset bñfm cū sil' de mre tū debito
ingerē p̄mariz retinē nō possz ut i cle e. ti. gre cōmcta decy̆
ciz qui de pben li vi. Si at a p̄n̄. ples lr̄e bñfil^es al. eodz
sup dnlf bñficus ipetrat. / et alie nō fecerit de alijs mecōz
s p̄ctas opy. glo et Jno. c. i de ab valet ille q̄t emcte ē recepty
et illis dz eē ptentus per hac decr / Sz Jnno. tz hoc casū neu
trā valē q̄ fraudulent ipetre fuerint ut h' i pn̄^o et h' ē satis
ut lr̄e bñficiales sit vicōse / verba at pape sonāt sequz sicut^m.
quis plures lras impetraut et fuit recepto p p^as. qd' bn plat
sinis. de recepcōe eiz q nō esset mētio fieri non posset pt e. ti
i. cū accessisset eū sy. dr̄. glo. est. / q si mādatū pape alit
intelligit q qn quis plures lras impetrant gnāz ptinet. et
ij s successiue et fuit p suas p̄mo recepto h' plāz p id qd'
dicā i pla p̄me obiectois / Ex hijs g̊. duo colligas ex
decr / q qui ples bñficiales sup plulz bñfijs impetrat i
alijs de alia nō hita mētoe nulle valet et hoc colligē ex
pn̄. i v^o fraudulent // Scdz ē q nō valet se lr̄e ad bñfm
ipetre i quibz de recepcōe impetrāts fcā p alias lras mētio
nō hr̄. Et idz si per ipas p̄mas nō dū esset recepto et i
suis nō fiet mētio de ipis // ꝓpt p̄m dez nō. q i ꝑpr ad bñ
ipetr. pond'ay potius ad fictū q effcū. sy. de biga. niper
illi pona et c ptē. et i' talizaz vnu vbū i m̄ obiectōe // Sz^o
ad i^d q^d est de iure i̊ualidz impedimētū ꝑstat sy i de elec cō
stcraniinus et c audit. vbi de hoc et de re iur nō ꝑstat li.
vj. Et dicaz i m p̄ma oppoicōe Tertio nō q exceptiō cia
duorz actuū sil' addit^r. vtrq; inutil' qui si nō tenēt salte alt
tenet sy i de fid. instru. imputat. Et ē dese Quarto nō q̄ ꝯ^e
decr. q vnus cl'icus vnū tm bñficiū hre debet Et hoc ē r̄gulae
fallit in caibz nō i de elec. dud' n. et dic ut no doc. de pben
d'ntra // Quīto nō q hic dū de iure q quis hēt in se s; de
eo qd' hēt ad rez tenet^r facē mētōz sy Nam sicut quis pdit
ius qd' hēt i re s; p obuētoz curati sic et ius qd' hēt ad rē
ut si hēt ius ad curatū et recipit aliud curatū ut i cle e. ti
gn̄ // Sexto nō q in lr̄ ad bñficiū impetratis nō sufficit
fieri ad gnalez mētoz de alio s; oz fi' spalez et expssaz sy
vr̄. i e. cū aliquibz i e. ti susceptio. li vj. e. li. de pben. c. n.
et c. si motu ꝓo. et i de ele. et qui ex lr̄. de re iudi inter
mōy in fi. // Primo appono ad p̄mū dez q ubi deficit
iurt rō et ipm ius et p qnb i de renū post translez. i de. 23.
q. a. debitū ff. de iure pa. adigē. s^r. q̄mus eod sy. Sz hoc casū
deficit rō phtatis. si alijs lr̄ tantū vte p qua id videt^r
mētio q salte ille dz hr̄e effcm // Se. saltez a p̄n̄
noluit plura bñ^a hr̄e et i hoc fecit qd' potuit et sic dia
rō nō deficit i isto saltez ad mētoz suaz cū ipetrauit
eps ꝑsin^r q papa cōtinuit / quare eius ipetratio fuit surrep
ticia et hec ē rō quare lr̄e non valet s. e. ꝯstitutus i e.
si eo tpre li vj. In lr̄ impetratis oīs p̄mitus dz adesse

ut probat p̄dicta iura · et · q · i · s · quis neque de elec · cum dilecti · de fi
p̄sbrorum ad p̄nam de de nō resi · concrete de conces · p̄ cum nostris et cessat
obiectio ‖ 2o ad id oppono sic id qd̄ de duobus iuribus in du
abus p̄sonis generalibus mutatur si in eam p̄sonam concurrat sicut debent mu
tari vm̄ q · i · c · septimus de p̄ · d · in · adhuc instat in de testa
offici · et c · requisisti ff de corpe l · singularia cum si · Sed si due
p̄sone sub ea data impetrant et in ea tenet et paritas est in contrario una
lra dz h̄re vigorem ut e duobus h vi · g° id et una p̄a depus lras
ad dispa bn̄a impetratas sub eadem data e duedum sed sp̄ saltē una
lra dz h̄re effc̄m · So · diuisitas vocis inducit in alias similibus
dis̄ · tex · Jur · xxvii · q · i · impetiatur in de his que fiunt a plat · cum
aplca vn̄ pdicta rō h̄et locum ·quibus duo nimia licite et iuste concurrunt in ea
p̄a et sb̄ est ea rō · q sb̄ est i · d · zb · al' secus · Sed hic licite sil' concurrit ista duo
nimia / q vicium fuit · i impetrante / qui sciū scientes nō ignoraverunt ut c · ab
excōicato et tacuit qd̄ exp̄mere debuit / ut dixi s · sz i · dicit · duobus
ñ fuit vicium i impetrante eorum adhuc p a° in certa septimo nō erat
Sz q ff̄ nō stetit concurrere erit · de duobus · c · in madum · et c · plt s' saltem
tm̄ potuit effcm̄ h̄re / nisi aliud appareat de stricta pp̄ ‖ Tercio
oppono de decretis extr̄ nece s · c · & qd̄ i nō · s · q si viri impetrat
depus lras ad depos s · c · cum certe impetratis si utraque utrisque sed
alys tn̄ bn̄ potest vti · So · s opy ostii quia i p° conceditur hinc tz
eiz q dato q nō vtitur altis fit vicium impetrando s et tenendo eas
opy et s qnā vm̄ e qd̄ dixi obiciendo adhuc nō ob · q id h̄t locum i lris
ad lras impetre i qbus nō inest p̄ti in cum vti · utrisque et i impetrati interesse p̄t
Sz h' i lris bn̄fitialibus vicium impetrando · qui tacuit qd̄ debuit exp
mere · ipas reddidit viciosas oio ut c si ꝓmotore de p̄re simonia p° h vi ·
et io q · indictio pape fuint hic tales lre obtente · q nō valuerunt
ut c de p̄ · c ult · / vel dic ut s dixi post Innoc · Quarto oppono
q id qd̄ p° nōm / q affectus sine effcu nō dz puniri ut de spon · c · fi · ff
de qdi et de mō · hec condicio cum si · dic ut i de Bigā · insp · Item ,
affectus qui saltem cum actu exteriori inducit p̄seuerantem cōsuatum / vn̄ dz puni
ut dixi ut c · qui inmiti i pos · c · i · i distincte · ita fuit hic qd̄ et
p actum exteriorem p̄sriti · q nolunt comiune domini papa / q i a°ns
de alys mādatis nō fecit / et ante lre cont̄ mādatis pape fuint impetrate ut
dixi et sic affectus hic consuiuit vicium ius q̄ grys secus ‖ Quinto op
pono ad id qd̄ sc° nōm de regla nō p̄stat de reglis iur̄ cum quorum h vi ·
So in maleficys fallit i° r° ut i nō tcii i his que viciose fuint
hoc aut p̄ tacitniitate ante viciose lre et io se inuicem impediunt ·
Sexto oppono et glo · ad fi c · s · q nō vr̄ q et de recepcione fca p p̄at
nec̄ie sit dat mādato i s̄cis p dec · s · cum adeo et ut c · si ꝓmotore Ex qbus
pz q de bn̄° q quis h̄et tenetur facere mādatis ad idem s c · postulasti in de p̄
si monia p° li vi° g° nō de illo qd̄ quis nō h̄et / nā longe nimis est
actum h̄re q̄ rē ff de regis · Jur · l · nimis bne · fa · de offi dele · c · ult
li vi i clem̄ de offi ordi et si ab aplica q · i · qbus dicitur q de bn̄° qd̄ q̄s
obtinet et · sed iste qui solū e receptus et si actionem h̄et ad' ius ad
rē nō dū obtinet de concess p̄re c · ult h vi · ‖ So · glo · q et si nō
sit aliud bn̄fm̄ consecutus cum ꝑpe ius canonicum · qd̄ h̄et pro bn̄ficiato repu
tatur / et io de tali recepcione dz facere mādatis · Sy qd̄ dicitur qd̄ qui actionem
h̄et ff de integri resti · nemo vr̄ de regis iur · qui actionem
et sat / est vt hiis lre fiunt viciose q istud e tale statutum · qd̄ si p̄
forte scienter alis lras nō dedisset qn saltem de i° recepcione fecisset
mādatum ad hoc ut c · abbatem et de fi p̄sbrorum c · in · h vi / et fa · qd̄
dixi s · Et p hoc disputauit et decidit d · z p · m · q et · nō dz
receptus sed expectatiuus debet facere mādatum seu tene · de necessitate

quā expectat ul' reservacōne que p co pendet z si nō fecit dūat lr̄as
nō valē ad qd' est inducat iusti dōle · s · nō solū ff · de usufruc · au
bonibz § · ult · Item q̄ cōpsse iste dicat' plendatū · sicut cōpse
dic' quis usurarius de usur · consuluit / et symoniachus
xvi q · vii · plaxtos sa · de scn cp̄ i clioso li vi · Inducit pri
hanc decret / et q̄ tales lr̄e sint ambicse gē restringēde
de plen cōprs i · li vi quos pesuit de regn iuris t ignorantia
li vi et per pdca pz solucō ad pdca gira · ii · Septimo
z vltio oppono q̄ ultim̄ nobile et vi' q̄ sufficit mencio gnal'
puta nō obstan̄ q̄ al bnficiat' existit / ul' p alias lr̄as in
alia eccā sit receptus · uel q̄ alias lr̄as ad aliud bnfiy i petiuit
z' gnalit' cōprniendo vi' gnalit' expssisse / nā spālia i gnalibz
insūt ff de regn iur semp in gnalibz / et qui noiauit genz
z p gnīs q̄libet eius spēz j de re · ee · nō alie · nulli j de x · sēg
t · plī sa · xiii · q · v · cpenale · 32 q · i · nil incēticus ff de auro
z ar legato l · medico ii · rnsō · Item tn̄ vz aliqd cōprme in
gnē sicut i spē xiii · di · q̄ q̄ lo · di si ewangelicaz xvi q · ii ·
nō cptinemis xxxii · q · v · si nō licet de gse di v · nō medio
crit ff de usu z habita · ff de adm̄ tu · si duo i si dele ii · si cho
rus i pri et de hys q̄ i sicuni cruali l · i · § · ult · z j de ceps
plen ps clerz de offi legā c pe · li · vi · Itē q̄ hoc casu suffi
ceat gnalis mēcō vi' expssio de plen nō por i si z ideo cū
li vi · z sa · qd' nō j c · c · pe · li · vi · sup vo cōpsse z hō tenz gpo
q̄ p hoc cappz papā voluisse hēē vtrqz bnfiy · ii · Tu dic q̄ si
cōpi · ē · d · p · m · et hc placz et hc ul' istud vbū expssā quia
talis dz ee expssio per quā de mēcōe pape appeat nec aliqs
c tacea qd' posset redde pncipez ad difficilius gcedēdū si fuisset
expssio ad hoc de plen · c · ultio · i · c · ti quis z c · cū i illis li vi
z potissime i hys d spūc fēe ipetntes gnale ē istud z sa · qd' dixi
j v · madati i · xo · qde in pcone arc · / Ad gira dic q̄ z si
spālia includunt' in gnalibz nō sr' q̄ ubi de expssione tractat'
sufficiat gnal' cōpsse j de gfir vn ul' · i · vti bone · ey h de
cler · ecciā · Item nō vz tm̄ i gnē sicut in spē ubi gnus z
spēs nō est d uisa sa · qd' nō j de offi ordi si sacdos / ad idz
G · c · sedes j de ceps p accedens z c · gstitutus j de prima gnī
ad agend' li vi · ff si quis cauet l · z si § · questiu / de regn iur
i gnali li vi · cū gcor · Ad decr · nō p̄ rndet d · z · p · m · q̄ ibi
fuit cōpssio bnficiū qd' fuis spēcia noiare nō debuit / ymo dt
q̄ p illaz rndet' ad vez gpo · Ad decr · as cui dt q̄ i fiebat
gcō consentire i q̄ cētā nō potuit nec debuit bnficiū nomiare
Ad idz qd' nō in decr' plī · i · c · li vi · Finde p eā q̄ plene gro
dixi in decretl · mādatum · i · xo · qeme · · Primo que sit rō
que sit rō hs decy · quātū ad vtrūqz dcm̄ p declaraciz sup
posita · Sō pz ex dictis q̄ ois puitas rēqrit' in bnficijs / vn lr̄e
ad bnl impetrate dz taceri qd' visile expmēdo papa visile
reddet' difficilioz ad gcedēdū lrās ul' salte de illo faceret mēcōz
z qz tales lr̄e sūt ambicse z iō restringēde / ex quibz sequit'
q̄ si nō fit mēcio cont' utrqz dictiz impetrate sūt cōtra
intēcōz pape / et iō non valent / pdca pbant' ex dictis ma̅xie
ex pma z ultima obiectōibz Sedo quero cū sup dixi
q̄ z de iur · qd' quis hēt ad rez q̄ius tene' face mēcōz si a ·

impetrat / et vide quod non ar. de preben. si tibi gesse li. vj. dicit contra
ut no. d. 2. p. m. j. de preben. quia incrimini quod titulum retinet et
per hic dicit et quia actor habet ius ut c. c. dicit circa m. c. exponere sed
quia aliis esset parata fenestra quod hec jura petrarant beneficiatis qui
vellet aliud beneficium impetrare si spoliari per annum si post spo
liatores non teneretur facere mentionem talibus que fraudibus est ob
viandum de symo. per totum de elect. quanto / ad hoc fit quia si illud
beneficium quo quis est spoliatus esset curatum et recipit secundum tale vel post
ne sequatur vacat per iuris de elect. significasti et no. d. 2. p. m. post
vinitum j. de preben. de multa sub v. habebat Ad dicit si tibi contra rationem
quod loquitur de preben. dicit de multa ad quam incidendum requiritur possessio sedi
beneficii vel quod constet per eum qui id optavit de preben. licet epus li. vj. Sed
cum eo tempore quo fructus alteri prestantur plenam possessionem ius non habet nec
per eum stat ergo nec est locus pene / unde non sic in tantum quod si habens
beneficium curatum cuius fructus debentur alteri recipiat secundum tale vel post
ne sequatur vel per eum stat / nam eo tantum primum vacat ipso iure Sed in
hoc tantum ius habet in beneficio et hoc est satis non habita consideratione possessionis ius ut — nō
ex predictis patet de causa quod si an qui violenter vel alias iniuste deti
net beneficium et aliud impetrat tenetur de primo facere mentionem teneri d.
2. p. m. quod sic per dicit eum qui de preben. li. vj. ut in novum in iij. glo.
Tertio quero quod intelligatur hic ecclesiasticum beneficium de quo per quem impetrans te
facere mentionem Solutio hic cognoscitur expresse per providet qualiter circa providen
qualiter ipsius beneficii et modum in provisione finaliter de quo quia non in persona vel
platum ecclesiasticum potest fieri provisio et si quis fiat puta per laicum presumi
de iure pa. c. vj. et quod per totum nisi provisio spectaret ad laicum ex pri
vilegio papali alias etiam quod papa tale privilegium concedere non possit sic intelligitur
j. de preben. c. dilecti iudex de concessione p. c. ult. et q. nō xvj. q. vij. in summa
et x. di. imperium ad hoc xcvj. di. bene quidem j. de elect. sacrosancta et c.
massana cum si. Item quia iste qui habet providere illud sibi retinere non pos
sit j. de institut. c. fi. et fa. quod non j. de preben. prelatum / de 2o quia de ipso non
potest providere nisi clerico et c. cum adeo j. de transac. ex literis et de insti. c. ij.
beneficia clericis de rebus domini quia attingit ut ait in prin. De 3o puta
quia habet aliquid spiritualiter annexum vel curam annexam unde propter divinum officium datur
ecclesiasticum beneficium j. c. c. ult. li. vj. xcj. di. si quis sacerdotum Item quod propter
tum est quantum ad eum tantum constat hoc est etiam propter ecclesiasticorum beneficiorum et in hoc
dicunt ab officiis lv. di. precepta lxx. di. sanctorum fa. et c. postulasti et quod
non j. de fi. presbyterorum veniens et de cle. egro. c. pe. De 4o quia de providere
iure prius et sic quod per vel concedere et non per commodo temporali ut committere
Symo. j. q. j. sicut et q. ij. quod pio et q. iij. si quis dat et c. salvator
et q. per totum j. ut ecclesiastica beneficia c. unico et j. de symo. consul. cum pluribus c.
cum sit ti. nec est vis in nomine sive beneficium sive officium sive posse
sive prestimonium vel pensio appelletur xvj. q. j. possessiones et c. pre. de cle
non resi. consequente et in predicto c. salvator et consule / dum modo in eo predicte
considerationes concurrant et sic in beneficium conferatur non in stipendium. fac.
quod non goff. et cons. et c. postulasti et de preben. cum in libro sexto.
Quarto quero numquid de qualitate vel quantitate beneficii in quo aut ad quod
ius quis habet sit mentio facienda in impetratione alterius / nam de qualita
te eius quod impetratur non est dubium ut j. de preben. c. ultimo
et c. ti. cum in ill. li. vj. Et videtur quod sic quod propter qualitatem aut quantitatem
beneficii quod quis habet in re vel in spe possit papa promoveri difficilius
ad literas concedendas hoc sufficit ut impetratio dici debeat viciosa
et sepe dictum est in contrarium quia de quantitate non videtur unde expressio sicut
nec de qualitate eius quod impetretur licet id fiet in quibusdam
partibus et maxime in impetrationibus que fiunt in apulia et in forma

principio nec est vi statutum quod de qualitate debeat fieri mentio nisi de
cura vel dispensatio super pluralitate impetranti et clem. de preben. si
dignitatibus ubi de hoc. Si ergo inquiris quare inducunt quantitatem
et qualitatem beneficiorum exprimenda vel aliud impetrant ipsum
non putare iniquum per predictam racionem. Credo tamen tenendum quod tenetur
. . . stilus curie . . . [illegible]
Sed declarando quod de iure possit defendi puto quod dignitatem
habens vel . . . ad alia debet eam exprimere sub hac qualitate
si dignitas . . . de preben. . . . nec sufficeret illam exprimere sub nomine
generali beneficii . . . beneficialium de preben. . . . li. vi.
tunc . . . loquentur de . . . impetracio in dubio de regulis iuris
. . . li. vi. et . . . quod dixi . . . de . . .
Sed aliud beneficium . . . large ut dignitatis . . . comprehendit
. . . et illa est non includit. Et maxime in hac
materia recipitur . . . que facit . . . impetrantem . . .
. . . ad . . . Item videtur posse probari de qualitate
cure . . . notabiliori expressio requiratur. et quantum
ad habentem cui est provisio facienda . . . de preben. . . . li. vi. Et
si id debet exprimi . . . sit collatio ut ibi . . . sit
. . . respectu . . . sit. Sed hoc . . .
et forte propter hoc . . . de huius qualitate sit
cure facere mentionem. Et id . . . probari de qualitate . . .
de qua . . . indicatur. sicut de qualitate cure . . . doctores
. . . de . . . de qualitate ordinis . . . videtur . . .
. . . de preben. li. vi. ibi videtur Jo. an. sentire . . . in novella
in glo. . . . sicut enim hec qualitas non est necessario exprimenda . . . beneficii
quod impetratur . . . ita nec circa id . . . vel ad quod ius habet
de qualitate beneficii per quam redditur sufficiens. Idem probatur . . .
. . . de preben. . . . li. vi.
Sed quid . . . in . . . nisi fiat . . . debet
. . . et si de certo valore beneficii quod habebat impetrans
. . . non facerit expressionem . . . exprimebat quod beneficium quod habebat
impetrans certam summam non excedebat . . . propter
. . . quod . . . aliter hoc . . . posset fieri expressio tam
de eo quod . . . habet quam de eo quod . . . impetrat . . .
si impetratur beneficium valoris centum florenorum ut dicitur . . . excedit
quod debebatur . . . si . . . quod non excedebat summam centum florenorum
Quarto quero an impetrantes . . . beneficialibus a papa . . .
de reservacione que . . . pendet mentionem . . . facere mentionem . . .
. . . de . . . Et . . .
. . . non . . . revocare . . . li. vi. Sed
si reservatio vel . . . est in alia . . . vel de beneficio . . .
. . . ad collacionem alterius . . . impetracio facta a papa . . . puto quod sit
mentio facienda . . . beneficium . . . sit debitum . . .
et . . . non sit . . . et hoc sufficit per ea que dicta sunt
. . . in vi. obiectione. Sed si impetracio facta est in eadem . . .
vel de beneficio spectante ad collacionem eiusdem hoc . . . videtur . . .
. . . ex quo eadem est persona et ad idem beneficium . . .
. . . utraque . . . si . . . fortior de preben. . . .

li vj. / vide² q p hoc i pctis renunciat illi p'mo q're no
puto q teneat² face mentez // Sexto q'o de ordinato
ad titulu alicui' ecce ad p'ntacoz abbat' vl' rector' ut
ficri solz & p't ut j' de sup p'a. postulasti de sy prelus in
alii de tali titulo i ip'etracone fieri debeat mentio / et p'certa
pura vide r'ti q p't q' talis vide² beneficiatz beneficio certo
de plen eid. sm / tn hoc no' s'uat² q' illud sus ex sola tali
i p'etracone ptinz pt'inguat² et sic q'd dixi / et hanc q'oz
vid. latius p glo'l. decem' q're e. ti. Septimo q'o de eo
q'd hic tractant doctores an litigantes sup eccl'a aut p'n
tacone de se f'ca recipiat aliud beneficium p hoc cedat liti
Et dn's host. & q'pos. q' sic si illa sil' teneri no p't al'
secus si e'z. per. adeptoz si' q'ms renunciat p'mo lito q'd
sit cu sc'o tem no' poss' fortius liti seu accom q'd est
lucius ut sup. dixi d'u° decr. ex p'te iij. Na' similiter q's
p'uat² h'endo. q'm p'uat². illo q'd h'et. all' q'pstell' e. de
p'scrip. p'ex. amor' si' q'ms emptoris pz de q'tes' p. c. ult. li vj
idem oste. / non ob q' hmo' beneficiu' pacifice si recipiat s'm tn
litt p q'd impediri² possez l'rc p'dit s'mu ut no' p'mu'ez
& alij' i j' de preben. c. de multa. & p². de plen lib. q'mb
li vj. q'o nec eq° recipiens per pacificaz p'dit litem
q isto 2° cum no' est viciosus ingressus Sz posset si di
cat² ip'm no' renunciasse liti / q' si postea obtineat i' lite
opertet ip'm dimitte alterz ut no' simplr. sed q'pah'e ip'm
habuit q'd e q' p'ura. Sz ctra hoc q'uero q'md si ipe
recipiens sc' fuit p'restatz q no' intendebat renunciare liti
So. dicit host. recepto i viciosa q' no' e q'ssus p'uatus
qui requirit² d'ebet c. ij. li vj. fa. ij. q. i. s'mus j' de q'di
appo. c. ult. / esti q'. / q' & si dica² recepto viciosa no' requi'
q renunciet liti cu' iste modo renunciandi nullo m'o ca'uea²
Sz dicit d. & p. m. q hoc canet² de plen. eum q'm li vj.
negat tn ost. receptoz viciosam q' recipiendo eccl'az eius
q'patio desiderare poss' et in mete gerit q illud recipet si
ad ip'm moneret vm. c. i. qui q'pdecim. & j' de tus' c. fi. Sz
hoc nil e dice ex quo simul teneri no' p't / si p hoc p'a
tuat p'testoz s'co q'ra. & io no' s'uat d. q'sti. c. ex.
vni tem cu similis. ut ext. tenz d. & p. m. p ele. q're
e ti & p ea q'ue nonat de plen sc' p'emp in glo. Et p
hoc i'sert². q cu p'rius recipit s'cdz & illius e possez
adeptus. q'ue cu illa sup q'ua litigat² teneri no' possit
tunc renunciare intelli² p'me & s'cdz licite tenz si aliud
no' obstat / Sz si s'cdz recipit cum p'restone p'dca et
no' tenz recepto s'cdo & in eisde p adeptoz possessorz p'dit
jus q'd h'ebat ad p'ma. Ulterius circa hoc q'o. quod
si m'o vel s' li's sup s'cda p't q'd possez h're no' possit al'
impt. tenz q'pos q p'me liti renunciasse an² / q' per
q'ssu eligendo vnu' de duob' que sil' h're no' p't alteri
renunciat e de fur. l. i. / d. & p. m. tenz q'rm / vnde
dicit se q'sulusse q h'ens q'raz ad dignitate eccl' q'ua

duret acceptadeo no potest gra̅ᶻ consentiendo elect de se fco
et ad confirm. ipius confirmacoꝫ petendo. No ob. qp̄ᵃ
gra̅ᵈ fundatᵘʳ sup ptate et voluntate acceptandi per quod
vᵘʳ. q acceptando electoꝫ episcopalem et acceptatoꝫ gre ved
pcubisse vᵘʳ. de postu. c. i. li vi. et c. i. ut quos dicas
de acceptatio collo. mb. tempus fre que; tenuit sus ve
i de confirm. si c. alum li vi. no ꝑmittit gr̄am si
ꝑueniatᵘʳ ad possessioꝫ pacificaꝫ ut in dicta cle gre.
que non est ꝑmittit fcre paupꝫ ut i. de off. si paup
de plen. n. li vi. Ex actione que ꝑcedit collaꝫ nolexe
tempore electos no tribuitᵘʳ ius ei ve sꝫ cui vero de q
est p. c. ult li vi. de elec glo de accepta sup hys
Ergo 1ᵃ no ꝑmittit nihil ꝑmissa esta, dicat ey q
sicut in gra acceptaret digtem et ipius possessionem hret ul
p̄ ipm. peret ius ex electione quesitum . s . epi . que est
vera. scꝫ. p. am confirmacoꝫ remitteriam pt sine superi
ante. et no de ius c. ij. de elec si electo li vi. / et facit
qd dixi i de gcess p elo nos i c. obiectione / Oꝫ cᵉ
hita electione epali electoris et possessione et confirmacione
ul lapso confirmacionis tpe ꝑempta erit gra et no
ꝑus. xcij. di. si qui et i. de electo ictus et facit qd
no de reg. iur. beneficium li vi. Ad gra videt
q i. eis no erat gratias i compatibilis eciam vero
hec no varietas ec dupla et compatibil cum possessio.
Ad ul qd de acceptacione dicebatᵘʳ. Reddit q gesso
ul acceptacio electoris no fit ex vi gre p licas hite
hec opi magne sumitur equitati Jo. calderinus

Ordo iudiciarius

Quoniam testante phylosopho omnis sciencia in se duas partes continet videlicet theoricam et practicam. Quarum sine, et expedit in qualibet sciencia non solum theoricam sed etiam practicam habere doctrinam licet theorica sit primum fundamentum cuius sciencie aliquam tangatur a sua radice practica derivatur. Et quia sciencia facit artem expedit theorice ... cautelas ad theoricam pertinentes quibus ipsa theorica exequatur. Est ergo practica actus exercitium theorice ipsius ipsam in effectum deducens. Ideo ego ... legum doctor et ... attendens plerosque iuris peritos in ... plurimum oberrare ... ad doctrinam horum rudium certa documenta et cautelas componere per quas in parte theorice eruditi facile possint ad practicalem noticiam devenire. Et quia hec practicalis sciencia in causis iudiciorum maxime requirenda ideo ad fundamentum huius operis ... ex xii partes ... que in presenti pagina continentur sunt hec scilicet citacio libelli oblacio litis contestacio iuramentum de calumpnia dilaciones terminus ad probandum assignacio publicacio allegacio conclusio sive ... sentencia ... xii et ultimo sequitur execucio. Et postremo tractabimus de iure statutorum et de ordinariis ...

De citacione

I.

Est igitur a prima parte predictorum scilicet a citacione inchoandum. Nam ab initio omnium principium instituendarum actionum ... ut iusti de pena temere litigantium § omnis. Cuius racio est quia de ordine iuris est ut petendi non debeatur quod absente non citato expresse vel tacite ut non ex de pen. ... hoc iure nemini ne absens dampnetur inaudita causa ... quoniam dampnari contumacis racio non permittit ff de requirendis reis l. i. Hinc est quod processus contra hunc ... nullius est momenti C quomodo et quando iudex l. cumque de accusationibus ... Quia quod non citatum non convictum nec testibus superatum nichil est ordinarium ex de vi et hone. cle. ... Expedit ergo ut quis citetur. Sed queritur quid si sine citacione quis accidentaliter ex alia causa in iudicio assit numquid tenebitur respondere petenti. Expedit dici quod non. Ymmo videtur hic ius revocandi ff de iudi l. ii. Et quia expedit ei querere advocatum ut cum consilio respondeat ff ex quibus causis maiores l. ab hostibus in fi. et quod sit. Nam ideo citatur ut compareat. Et hic est citacionis effectus scilicet comparicio. Si contrarium est contractus ff de condi indebiti l. ... et quia qui scit ... non est l. i in fi. ff de act. empti. Licet enim emptor teneatur denunciare venditori in iudicio evictionis tamen si sciat sufficit C. e. si ut venditor sciat ut non C de act. empti l. venditor fundi.

De consideracione actoris in citacione

In citacione autem facienda consideret advocatus actoris ne citari faciat patrem vel patronum sine venia vel filius vel libertus ... pena ... C de in ius voc. l. i et ii.

Tancredi opus esse videtur; sed posterioribus glossis auctum. — Veraciter ergo et rite hoc opus indicasse Diplovatacium et Pancirollum videmus. (Vid. Savigny Röm. R.s geschichte V. 121.)

Idez e in pena conuentionali si forte actor promisit no conue
nire reu sub certa pena z mag i pena comissi Nam
sua citat pena videt comitti C de pact l. pro quo
pena et ff de arbi l. si rem. Vel eiz est qd magf dat
hoib; qp pacta suari ut l. i ff de pact. et contra e
fid falle ff consti pac. l. i. Itez caueat ne citet ma
gistrm maiorez qui durante suo offo citari no dz ff de
inus vo. l. magistratus. It nec citet infirmu seu va
letudinariu qr infirmus tali ifirmitate qua de rebz ad
nocet ire no copellit nec etia tenet procurez mittere ff
si quis cau. l. ii. si quis de iudi l. intdiz de re iudi
l. quesitu. Item ne citet sponsu qua sponsa in iudicio
esse no pt C de iudi l. sponsa Item ne citet illum
qui ad mag tribunal vocat qr excusat ff de re iudi l.
de pupilla qui et qui Item ne citet eu qui equo pub
uehit et eum qui sacra ministrat et qui funera funerum
lux ducit et eum ducit uxorem et i alijs casibz notatis
ff de inus vo. l. ii. Ite reu ut compareat die qui feriatus
e ut puta die circumsisio nl die tali nam citacio e nulla
facta i die sue ad diez feriataz ff si quis i ius vo. no iuit
l. ii. vn re tunc no tenet comparere vt i. It si citacio i
die feriato quia no valz vt C de ferijs l. omnes ista
qd pt dici vero si citacio fiat die festo vt illo die compa
reat secus go remove si fiat die festo ad die no festa
sz vt die no festa compareat na ai i citacione effectus
fera in dicem no feriataz i ipso ut ad que ualida
da citacio arg ff de dona int vir z vx l. ut eos de
o ni ni l. i. S. inicaciarios Et hec tenez dy z et asse
lat consue z guerri pro quo ino fiat tit. Et de q
iudicis mam alr ne vir bannia ff de i ius vo l. si
si hec S. sed ex C de req rei l. nemo Nec inutur
alte citare pt vel de alte e puniendus de falso ff de fals
l. qui nomine Ex consue autem ad petitionem cuiuslibet est
sine iudicis mandato citat inuitatus et valz citacio ar l.
meminerit ff de legibz. It an pt quis inuitari
de eo qd no sit teste nl iuratus ar ff de re. cre l. z magf
S. nec nj et ex de offi et po iudi. dele. c. pruden
ciaz circa prm An ar hmit inuitacio credat vz quod
C de acu l. ea quidez z de decuris l. i z ff de offi p
in l. i S. qui ei Sz sicud e qd aduersarius ei credere
dz ut ff de custo reo l. diuus z ex de appell. c. cu pati
Sz nunquam si reus volt eas credere condicio posset ut si
quis diceret se no fuisse citatum et uellet credere contra de
gl andr ut in q. in testis ubi plene p glo. et
ex de sen exco c ven bre li vj Et glo autem dz
que incipit cu ista citacio Etiam go in hoc valide
plenius sz gloss penarde contra i auten de eccle ti S. sin
aut p redeptione coll ym z i isti de iuali sit S. vlt.

Certum aut sufficeret citatio ad domum et idem ex. quod non
prius eo quod citatio pervenit ad noticiam citati ut ff.
que sen. sine app. rescin. l. i. § cum ex decreto, maxime
quando citari potest personaliter, tunc enim personaliter est citandus
ut dicto §. Et dic quod si inveniri personaliter non potest
nec debet eum procurator citare si non sufficit citatio ad domum
C. de annali excep. l. ut perfectius ff. de damp. infec.
l. iiii. § totiens. Et de consuetudine hodie sufficit citatio ad
domum, unde expedire quando dicunt quod si aliqua dies termini
assignationis vel prorogationis fuerit feriata quod debeat in se
quentem ut ff. si quis cauci. l. iiii. § iii. Jam quod
illa die judicis copia haberi non potuit quod ille dies
sibi non currit aliter cedit ut ff. de quod. et demo. l. quibus
dictis, vel si cedit in restitucionem est ut ff. ex quibus cau.
ma. l. ssi. si per potestatem magistratus Et secus videtur quod et
dies feriati non computantur ad dilationes in ea computari ut l.
sine pars C. de ferijs Et quod feriis solempnibus non
potuit procedere et debuit ut C. l. si per potestatem e.
si fiere vel sibi imputet qui tamen citaverit ut ff
si quis cau. l. ii. Et quidem citati facto procuratorum
debitoris mei vinculum ex hoc duo est contumax si non
ipse nec procurator compareat et videtur ita citatio solum procura
tor C. de procur. cum quem et ff. de v. ob. l. si constit.
Item quod sufficit procuratorem demonstrari ut ff. quod vi aut clam
l. aut clam § i. et de tribu. l. procur. et ex ut lite non
con. c. accedens Et tamen quod non quod de mandato procuratoris non
notet dico ff. de petitione hered. l. item veniunt §. petitionem
petitione et non ex. de postu. c. i. unde videtur dicendum quod
in absentia domini videtur sufficere citari et procuratorem quem dimisit
ff. ex qui cau. ma. l. item aut §. hoc autem in hijs
quem convenias vel alias dicere. Si vero nec ipse nec
procuratorem dimisit est contra eum ad contumaciam procedendum ut ex
de do. et contu. c. causam aliter vero si procuratorem est factus
dicitur habere pro contestatione sufficit citatio vel non domum qui
non habet se intromittere ut C. de procura. l. procurat. et
ex. e. ti. c. pe.

De consideratione rei super excep. declinatorijs

A dverterimus vero ex parte rei considerari primo
citationem de eventuali suo fecerit quomodo
potuit excipere se suspicionis iudicem
considerat, post iudicatum citavit seu coram quo
citet et obiciet forte quod est iudex pedaneus qui de
minoribus tantum causis cognoscit ut C. de pedan. iudi. l. i.
Item si sit codicis qui non potest esse iudex ut ex. de sen. ex
co. excep. in fi. Inferimus quod confirmus iudex esse
non potest nec debet habere dignitates ut C. de confir. l. medi
cus et l. fameliarios, vel quod est minor xxv annis ut
ff. de iudi. l. cum pretor, vel est quod est Judeus vel hereticus
vel credens hereticorum ut C. de iudeis l. ult. et de here.
l. fi. et in antiq. gazaros et alijs de quibus dicetur in

spe de iudeis. Ite qui e iudex i ꝑpetuo ut ff. de iur.
o. iudi. l. ex tutorio qi oie pnarius e ff. de offi
p̄s. l. iii. quod dic ut plene dicta j de plaȝe sine
s. Itez si talis ul' qui e latrunculator qui de re pe
cunaria no pot ff. de iudicijs l. solemus ꝯ latrunen
lator / vel qui e de aliens foro a quo re tenus
expin ꝑ deputatum positam ff. si quis in ius voca no
ierit l. iii. z i glo. Ite dicit quod plures sunt
iudices delegati quorum separati unus siue alio procedere
no pot. z ideo quod si no omnes ex
ex de offi dele. c. quoniam z c. prudenciam ꝯ additur
et et de re iudi. c. si. z ff. de e. l. duo. Ite si iu
tarius e clericus ob. quod coram iudice seclari respondere no te
netur dz ap' epum conueniri / sup' epz z i suo foro
ecclastico ut in auten. ut cle. ap' ꝓprios epos quem ꝑ
totum et ex de iudi. c. at si clerici adeo quod ꝯ
quod e actu conue eos in iudicio seclari no val3
ut e. c. at si clerici / et si clericus ꝯsentiat ut ex
de offi fero qui. si delegeri / et si spirituale ut ibi
ut i hoc ꝓcedit ꝯsentiendo ex de iudi. c. et si clerici
Oz fallit i ca reconuencionis qui tunc ꝑ reconuencionem
clericus coram iudi seclari z vz iudicum ut ex de mu
tuis peticionibus c. i. li. vi. z quod e generalius e ai ꝯuento
ut reconuenire possit suum actorem ut C. de sen. z
in te lo. c. iudi. l. cu papi et auten. ꝯsequenter ꝑter
i criminalibus ff. de pro. iudi. l. ii qui rem. / et no
i alio c. at si clerici / et i ca appellacionis eum qui appellat
l. fi. Ite ꝯsidet etc. si sit iudex delegatus cuius alie
cuius recepta copia excepit ꝯ cuius ꝯmissionem
seu rescriptum ut dicetur j de pbi. iſtrumentorum ꝯ. et qui etc.

De contumacia actoris R[u]

f

acta rei citacione euitat actor i iudicio
ꝯparere et in aduentu suo faciat sibi sua
putacoz ita quod no sit ꝯtraquam al' pre ꝯ en
hoc modo / actore eiz i sio ꝯparente ꝓpe ul' saltem
minime ꝯparere reus se pratet / z sue citacionis p̄ per
actorem z reloz sibi faciat ap' acta z ꝓtis prin
cipalis fiende ꝯ ꝯtinaret se iudici paret et
actoris ꝯtumaciam accuset z maior eiz est ꝯtiua actoris
ꝯ rei ut i auten. de litigiosis ꝯ. dilacio et ex de
do. z ꝯtu. c. actor li. vi. Quo rite ꝯparente iu
dex pronunciet actorem ꝯtumacem et delato sacrum
reo ꝯdempnet ei actorem in expensis a tpe litis ꝯ.
factis. et ut dco c. actor z ex e. c. dilci / Veniens
aut post ro admitti actor ad sua citacionem ipius
rei nisi caueat i. i. turno ꝯpibit ut dco c. actor
refuss in ꝯlis expensis de reo factis. ut dictum
est / Cum aut nec reus nec actor i termino co
paret / tue notarius i aliquo ueniat i aliquo ꝯdempnatur

§ 11. sicut
colla

ff. vincere gtra gpesit in ff. de do l. si duo. z de eo p
p que fecit e l. fi. § .ij. No. q verus gtuax non
appellat ita not. bar. in lec. sua sup l. ex gsesu
§ eod que ff. de appel. z vii. i hyc verbis // Oppo
ij. de ju. l. post edictu § fi. Solucio i lo. i facto
gtuace hic in vero z sol. dit. qmo qmus e verus
verius gtuax z qmo fictus glo. dispu. hic z i l.
fi. C. de i integr. resti. Ideo hoc no vecto i gquid
e verus ad decliatz tepo. z glo. Et e sciend q ad h
ut qmus sit verus gtuax duo requirunt sez q co
gnoverit se citatu lcume .i. scis. q poterat venire
et h. expsse po. i tex. qmuis iste cognoverit
tamen e ut l. ste venit § .i. a quo defectu de pen. hz
Et se citat ad dominu si ad suu noticia gvenie
tpe prevenit dict. verus gtuax. lz iudex a quo eu
appez recepit q eu venisse notice ignoravat / tu sm
de sua pbabi. cura iu vu ad que sup eu app
no procedit z eod. si fuit citatus psonalit et
eu vellet venire postea ipeditus aliqua iusta ca
licz iud. a quo app. no vecidit q eu verus gtuax
puralat tn hoc pbo cura iud. app. procedit
in sua cau ut hic dicit in glo. et colligit ex tex
No. q p istud tex qui melius pbat et declarat qmo
sit verus gtuax q alius tepo. ste addit q glo
hic i pri. dicit verus gtuace eu qui sciens dixit
se nolle venire sea no i ulls lcut. q glo. sic vi
intelligit qmo hoc dixit i iudicio fecit si q medicum
ex de pen. ep. t ven. § q. secus. i glo. sup v. i iud
q. forte posset penite. quo ad hoc q si citatus
fuit no pemptorie. tu iterz erat citandus vetz hoc
locu glo l. fi. ff. de i ite vo. que dicit eu no es
citandu ulti. sz si posse no eu pemptorie citatus
semel dixit iudicio seu q nolo venire sat. est
ut sit verus gtuax / q ut dixi supple q se citatu
sciebat sz glo h. d. q non no veniens si d. se no
venisse ppter oblivionez q no credebat iudicez
festinare ut illud qd. de oblivione dicit no est
verus no vetz. Non lz psumit. oblivio nisi a lege
tpe l. si. ap. in pri. cu ibi no. ff. de acqui. poss. z
l. fuerit § fi. ende de usu. cu. Item ad id qd. di
q no credebat iud. festinare no est iusta ca no
az dz i spem illud qd. crede. debebat. ut l. qd. te
si certu peta. z l. qui fundu § fi. ff. p eptore ubi Bar.

De cotumacia Rei

Rqui. vide de gtua rei. In [illegible] cgi
citatoris reo no gpente. actor copparet et
ap acta f. loz faciat se ibi z de i de i tio pre.

q' contrariu se pedur reputet et rei contrariu accuset
et petat q' eum ut q' contrariu pcedi sz impf ordinez tn
i eo qd i prin petit q in alijs mi facie dicit l. per
rinculu ff et si quis C de pedi petendo sibi dari te
mutaz in bonis rei p tanto debito ad qd sibi te
p tali actione et mittari vl' sibi Reo igit expec
tato et eo minime copente nec aliquo p eo vindicte
judex pmitteret eum contrariu et tamen q contra
reum pced fore et simulti desessio negio qd fit p
pura metu calup ppetua ab actor l. tesani no
ff ad quirileg' et C. de fi auten. pur pos l. cu pro
hie et aut ei qui i posita et i i i rez aio l. iij. et
quo ut ht no ste c qm. g sup rebz / vel etia
fit p pduccz pptia pn qd facit sup plus i edud
gricte. Judex decerni tenuta esse concedenda actori
p mesura debiti declari ut dra auten dz / et adeo
i hoc suffict pntio calup qd actor no pstabit
ut no i dco ff. qd si sup et demu concedit executoz
ad eaz quam pcedz / quia tenuta data het missi
custodia tm et no possez ff de aq pos. l. iij. ff fi.
et ff. vti pos l. iij. ff. creditores tex e i l. cu legati
ff ex qui ca in pos. ea / et glo in l. si finita ff.
si plures ff. de dap. i fec Nam isti creditores mis
si i possez nullo jure copetit pos agedi sine ar
randi de fbata possessione sz requietare sine tur
bant a debitore sz copetit ei interdz vti pos. q iste
tales missus ex pmo decreto no pt dici possez sz
detentor ut no i pall' tep. cu legati et pallagat
alijs pmoribz et tli detentori no copetit actio sine
interdz spciale / ut hoc refert ex i pall' l. cu possessor
C. de bo. auctte jud pos / Utz aut detentori competat
alia actio dic q sic na ei competit actio qd giual' i fey
q ppet ne vis fiat ei qui i pos. missus e ex pmo e
i l. i. ff. hoc aut et i l. iij. ff. ne vis fi. ei et hoc
refert ex. i pall' l. cu possessor nec etiam lucrat fructus
ff. ex qui ca i pos. ea. l. cu legati. cu tenute
actio i tulat quis si anno et ultra continuez tpus
teneat no adeo possidez quia missus ex pmo decreto
nullo mo possidet ff de dap. i fec l. si finita ff. si qs
aut nec et Jo q quo mutz io pbit possez nec
ex ca quare inbet. vt ibi et io continuz deus viat
ad judicia et de hoc pcede pt sit et expens lit
restituat recipat possez ut dco ff. nec i alijs. nec
sit sz decretu i pposito vl' judex auctas desepta
ut a dmo pio ff. si sup et ff. plt. ff de re. iudi et
no qs de do et con. c. contingit i ult glo. Si iste res
ut dcm esse adite vl' distracte no erunt tm pcess
executes. i. sumaria cognitio de qua dici in ff. si sup
sz ordinario judicio expediet. sed si ora rite it re
merit / ut no et de pscrip. expp. auctor l. i. petet re
mean p restoz i itegz Si vero venditor no tenuit
aget rei ven. q possidet / Si vero venditor

ne teneat ager rei vero q possideret ut clare d. in glo
ff. de publ. act. l. imperator. Licet autem contrarium non de
finiat possidere ex missione ex primo decreto missus, ex
includit tenute ut contra. tertio affectus competit contra iudic.
et pergit contra ff. ut in pos. lega. l. i. quia, et d. in eo
c. quin §. si alias et ibi de hoc in glo. Hec autem vera
sunt. de re de qua fit missio nulla questio refert ab aliquo
quam est supersedendum in tenute dacione ut c. qui fisci
vel privati l. ii. Missio autem est facienda in bonis debi
torum vacantibus que a nemine alio possidentur et a
nemine defenduntur ut c. de edic. divi adri. tol. l. fi.
et d. l. a divo pio §. si super, unde in re de qua questio
refertur est executio retardanda ff. de iure fisci
l. res que, si bonis vacantibus non invent. fiet dis
cussio de intercessoribus et mandatoribus et bonis eorum etc. ut
predicta reviviscat, tunc demum permittatur ad bonorum poss.
c. de pigno. actione in perita. et hic § hoc dicit quod agi
quod possessores bonorum. practicum est quod iudex permittet
quod actor contra eos agere possit ut c. qui fiscus vel privati
l. si debitor. mas. quia bona debitoris obligata vel
ypothecata actori non apparent neque specialiter neque
generaliter neque tacite vel expresse, sed tunc est proprium
non est actori habet agendi contra possessorem bonorum
est per creditorem detinat ut agere possit vel iudex fac.
pt. et d. Est ex consilio ad suum consequendum
ut ff. si. de eo c. l. i. post a vero dictis bonis discussis
procedatur ad omnia debitorum ut dicta l. a divo pio
§. i. in pignorum causa. procedi modo petit in constituta sit
in debitorum. Pro autem diffinito prius conveniendus est heres
si aliquis compareat vel qui pro herede se gerat ut dicta autem si debitori si
quid non constat de herede tunc primo proclamari debet. ut qui vult
heres esse illius deffuncti compareat in tali termino sub tali edicto
ar. c. de fideicommiss. aut hoc amplius et c. de remissione pigno.
l. si c. tpr et co de elec. c. p. Et ex tunc nemine comparente fiat mi
ssio in bonis tpr motis debitorum possessis ut dicta l. ultima c. de
ssio in bonis pro possessionibus. Et si nemo compareat in annum postea missus ex primo
edicto. et si nemo compareat in annum postea missus ex primo
decreto faciat sibi secundum decretum in bonis. si infra annum non audiatur
c. de pre. xxx ann. l. siquis emptionis. §. fi. si ex tunc erit
verus possessor. et lucratur fructus ut non plene in d. c. co
tingit et quod dictum est in pretoria pignoris, ite dicendum est in co uc
tionis. §. ut non fructus non cedant lucro debitoris ymo
ipso iure extenuat sortem. c. de distr. pigno. l. licet creditor pi
gnorum quem. in possessione pignorum verus possideat quo ad fa
tisdationes ut ff. qui satisdare cogantur. l. sciendum quod non est in pretorio
pignore. ff. uti possidentis. l. si duo creditor. in ut dictum non
lucratur fructus ad id. c. de pres. xxx ann. l. cum notissimi
§. primo predicta autem vera sunt secundum omnes quando agitur actione
personali. Sed quando agitur reali premissa semper summaria cognitione
ut deco. § quin. c. in alius. fit missio in rem petitam et tunc
reus contumax fiet de possessione petito quia cum possidet
ex primo decreto usque ad annum secundum Jo. et Archidia. Sed Ano

elapso possidet quod ex primo decreto secundum eos ut no. ff. de acq.
pos. l. iii. § si. Alii vero quod in civili non possideat quod ex primo
primo decreto nisi imponatur secundum decretum ut l. si quis contra
§ fi. et C. de de 2 qui c. ea contingit in prima glo. Item non
fuerit fructus suos licet prius percipiat quamvis eos restituere
tenetur quamdiu velit infra annum sed post annum possessor recuperet sed nisi
suos fructus pro eo percepit utique ad quos non restituit
ut ple. no. in dicto c. ea contingit in ult. glo. in prima secundum
sed decretum / et tunc nihil restituat quamvis in reali non sit nova
intentio sed decretum vel ad cautelam ut in no. Si autem qui
intra annum dominum in iudicio nominare et eum ipse exhoneravit et
dominus est conveniendus ut dicta l. ii. C. ubi in rem actio et aut
quod in spe. C. ubi de re agi oportet sive pro re mobili sive
pro re immobili conveniat ut ple. no. in dicto § quod si sup.
2 hoc vero qui dominum nominans petitor conveniat. Si vero conveniatur
possessor ut pro suo iure quod contendit in rem nec pro se et ei dominum
nominare sed ipse videtur tenere ut no. ex ii. q. ii. c. denique et
arg. ff. de rei vendi. l. officium. Potest etiam iudex mittere
contitare et pro nunc sue partis eius concipere ut ff. si quis
vo. non ierit l. ii. et si quis ius dicenti non ob. l. i. Item
2 si specialem assignandum causam quam magis tenuit ut dicto
c. qui frequenter. Iudex autem debet credere in tenuta
2 a possessor mitte. 2 missio defende ut res sibi non
auferatur ut ff. de reis fiat ei qui in poss. mitt. et tot
2 C. de dolo 2 qui c. i. Illud autem attendas quod data
tenuta non credi 2 veniens ad remotorum nisi perfecit de
lite prosequenda sed de iudicio sisti / et omnes expensas
vitis conservas fructus restituat vel indictorum adire sibi
denegatur ut C. de iudi. l. sancimus. Item dicitur quod pater non
debet festinare ad imponendum secundum decretum sed expectare debet
ff. de dap. infect. l. si finita § si vero 2 § si forte.

De comparentibus R[ubrica].

c Expeditis nunc de contumacibus transitum faciamus ad com
parentes vero legitime citatos ad iudicium comparere.
Et si actor libentius exponit suam petitionem
dicat reus hoc petitum est arg. l. ii. de suspec. tuto. petere
ergo ut idem hoc offerat per auten. offeratur C. de lit.
con. l. sin dubio offerendus est hoc ut in de. continetur in bre
ribus causis 2 aliis non in auten. nisi breviores C.
de sen. ex peric. recitan. Ratio huius debet continere res
etiam et actor cum omnibus suis circumstantiis ut ff. de eden. l.
l. dic tum ut ibi no. Sed nunquam libellus tacite ob
mitti vel expresse de partium voluntate quod vero. Nam sicut
necessitas de scriptura tacite potest submitti seu remitti
ut l. ii. § 2 quia C. de iure. calup. Item partium con
sensus aliquid de iure operatur ff. de serv. l. i. § i. Nam
sicut quae nulla est petit de partium consensu confirmari l. ii.
C. etiam utriusque iudi. Item potest remittere iure pse
introducto ut l. si quis in conscribendo C. de pact. / Sed

glo in dicta auten. offeratur. tenz q citatio possit ex
presse non ut dicto § fi. Sz qr scz duo modis possi
bilis reperitur p tex. expressum et de pml sto. l. fi. li xi. ubi de
presse dicitur quod pt expresse Juris vero canonicum tenet,
q non possit citatio nec expresse qr recte non possit feri
sententia que ferenda est scz modo uero. ff. de neg. gest.
l. pompo. l. ij. Contrariis enim licet est gestata cz sima fri
diffinitiva ut non ex. de ele. c. dudum el. ij. quo sine li. sententia
ferri non posset. Item obligato li. est de substantialibus iu
dicij et eius ordine ut no ex de offi dele c. de causis et
c. i. substantialia ac omitti non prit ut l. cu hyi. § pter
ff. de tutor. et glo. l. i. ff. de usufr. inc. sequi. pone
q reus comparuit p procuratorem non legitime constitutum verum possi
sune nil qr non licet speciale mandatum. tu dicat hoc. vel
alia. tunc non valz etc. prō est ac si non venisset l.
in. § defendetur ff. ex qui ca. i pos. ea. Sz scz quod
sim ipsa citatione comparet procurator non legitime constitutus et coui
tetta. de leuatione persone tamen aliam post citationem
tunc fuerit / qr omnes citationes fiunt forte vel dominio
proximitatem illud non de lit. procuratorem. Conn petit iudex
prende quod reum tamq contumacem. cum non appareat ex
proceso in actis quod actor putauit quod reus in tempore
Rndo si quando ille procurator fuit a reo post citationem co
stitutus mittendo enim non legitime non est amplius contup
tamen qr vr dici se nolle comparare posse ff. de dap
infec. l. i. § efficitur. Si vero erat constitutus an
tam appareat reum enim misisse / al' consulo quod actor non
obstans q litigetur sup mandato semp contra procurator
tamen comparat et reum contumacem accuset / vel reus non
esset contumax hoc posuit bar. sup l. si finita § . sul' de
dap infec. Item quod actor comparuit et eius contumaciam
accusat et recessit non tu apparz quod licentiatus recessit
non vr sufficere. non enim sufficit comparere. n tota die tunc
expectaret. l. post editum de iud. et collo ff. de re iudi
l. quesitum / et hoc tenz Jo. an. ex. de accu. c. calumpnias
et ideo dr et ponitur in actis et licentiatus recessit / an
hoc sufficiat et vr quod non qr obscura petitio q' etc.
Contrarium puto p l. arrogantis etc. ff. de auc. tuto. bar
l. si finita § sul. de dap infec. Et forte hoc de act.
vz Jn ea pertinentia sit contra volens agere et agendo
proponit .p. quod et adiscus A. dicens quod dictus p. anno
tuo et ex ea mutuum recepit et dedit dicto A. in
flo boni et puri auri et iusti ponderis. quam ea
dictus petrus dicto in ff. dare et restituere cessat q
dicat petit ipse p. dictum A cogi et compelli ad re
stitutionem dictorum in ff. et ad restitutionem dicti contractus.
bonam sententiam condempnari petit dapnis et expensis de pre
pa. de facie / iustitia ad finem tunc ad hoc

omne sim̄ pue soli competens · saluo semp sibi Jur ad di
minuendi mutandi corrigendi · · Sibi q̄ procedit iste
libellus peto talem de tali dapno michi dato puniri et condap
nari et dapna m̄ amendari · nec dr̄ ciuilis et crimi
nalis intentata q̄ tene m̄ti · et semp dixit hoc Bar
sup · l · cū creditor · Al' ~~mete~~ i fecit · § · qui fuerit · ff · de
fur · m lec · sua et vtitur hijs verbis cicha materiam istam
et p hoc ista dico quando formatur libellus sin accusacio
de dapno dato vel de robaria facta dicendo eum puniri
et condempnari et Rem m̄ restitui seu dapna et eme
dari q̄ talis libellus procedit nec vr̄ intentare ciui
lem et criminalem in eodem libello contra l · Jnt̄ dum · de pub
Jud · Sꝫ videor intentare criminalem tantum et i pluram e
officium Judicis ut incident̄ faciat m̄ rem restitui seu
dapnum emendari sm̄ formam hui · § · e · l · iij · § · si
dicat · ff · finium regun · et sic Jntelligo · l · medicus
de uarijs et extraord · cogni · et · l · p · ff · de calump · e · l · q̄
cuitandi · C · de condi · ob · tur / caz · cum multis simi
libus facit ad hoc · q̄ ex no · C · ad · l · Ju · de vi · l · siquis
aliē fundi Sꝫ contra hoc oppo · de · l · de facto · § · i · de pupill
Judi · Rndeo q̄ spm̄ delinquentem contra quem Judex ma
lefficiorum pot criminaliter cognoscere i ciuili Jncidenter
vt hic tene m̄ti Bar // Queritur vtrum m̄ pfratoe /
alimtore offeratur libellus e q̄ dic̄ q̄ ois̄ apetit̄ off̄o Judicis
no quando aut Jure actionis sic · ff · de hijs qui sui vel
alieni Jur · l · si Judex et · § · ff · de off̄o p̄sid · l · nec
quicquam · § · de plano · ff · de libe · agno · l · siquis a libellis
· § · f · vel parens / et i vna quaque tantum offeri debet vt i
auc offerat · Sꝫ cum petitur off̄o Judicis fit i summa
ria congnicio · quando auc Jure actionis no vt · C · de i
cendio ruin · naufra · l · dudum

II De libelli oblatione R

R ·   ecitabilit' ergo li' est offendens i cuius preceptor ad
notatus actores diligenter considerent quidem i eo periculo
pendet Est enim libellus fundamentum tc̄ / et ubi
fundamentum no est no subsistit sup hedificatum sed corruit
ar · c · q · i · cum paulus vbi si in eo erret tota causa sub
mergitur · quia pmus error i pri · maius fit i fine sꝫ · phm ·
Continebat ergo i libello nomen Judicis coram quo et nomi
ne ciud actoris agentis e rei conuenti Est enim Judicium acta
tium p̄ trium sꝫ Judicis actoris e rei ut ex · de v · sign
e ferund · Jtem narret sua qualitate que conste
Jure oritur · l · si ex plagis § ff · ad l · aquil' · Jtem
ex psona actoris · Jus merium · ff · si pe her · peta ·
l · i · Jtem exp'mat rem petitam et si quantitatem
petat exp'mat quantum · Si vero spem sive rem si
quidem mobilem exp'mat signa eius colorem ut pe dub
ff de rei ven · l · si rem et depo l · i · Si vero immobilem cum

Imobz salte co(n)fi(ni)b(us) l. fo(r)e de cessib(us) . ve(r)u(m) et si errat(ur)
i ip(s)is co(n)fi(ni)b(us) du(m) m(od)o c(er)tu(m) sit se(u) (con)stet de ip(s)a poss(essio)ne
i nob(is) v(e)l al(i)is mel(ius) edi(cere) ut d(i)c(t)a l. si fo(r)e / et de le m.
l. om(ni)b(us) si(n)e coherencijs . ut C . de ed(en)d(o) l. edita . l(ic)et
h(ec) de (con)s(ue)t(udin)e v(er)u(m) si no(m)i(n)e act(i)o(n)is no(n) exp(ri)mat(ur) s(ed) no(n) (ob)
de li. obla c. i. Item (con)cludat ea(m) sibi dari v(e)l t(ra)di
v(e)l fieri s(ecundu)m negocij qualitate(m) exp(ri)mat que(m) petere re(m)
v(e)l tradita(m) extrac(tion)e(m) eius sibi dari ne obiciat(ur) sibi q(uod) q(uod)
ad aliquid p(re)cise no(n) (com)pellit(ur) ff. de acti empti l. ea (et) ff
de re iudi l. si quis ab alio et c(ontr)a hoc p(ro)t(est) distingui ut
no(n) de le. i. l. si domu(m) (et) s(ecundu)m (con)s(ue)t(udin)e(m) et de rei ven. l. qui
restitue(re). Item petat (et) p(ro)teste(tur) de expens(is) fact(is) (et)
fiendis p(er) l. eum qui teme(re) ff. de iudi. (et) de re iudi
l. (con)tracta (et) C. de iudi. l. p(ro)perand(um) et de edil. edicto
l. ediles (et)c. Item sciend(um) q(uod) alt(er) expense peti no(n) vident(ur)
vo(lun)t(ari)e ut d(i)c(tu)m de iudi (et)c. et hoc i(n) g(e)n(er)ali dixisse suffi
ciat. Recepto libello oblato fiat actor statim t(em)p(us)
ad deliberand(um) (et) respond(endum) i(n) quo reus delib(er)are possit
(et) add(e) q(uod) d(ict)i de excep. p(er) totu(m). Sz ...cip(it) ad ult(er)io(r)a
procede(re) p(er)mitte(n)d(um) e(st) q(uod) t(em)p(o)re obl(ati)o(n)is lib(el)li actor h(abe)b(i)t (com)pelli(tur)
d(e) sat(is) dare q(uod) (in) (causa) ad fine(m) lit(is) p(er)manebit ea(m) q(uod) p(er) se
v(e)l p(er) p(ro)cur(ator)e(m) (con)tinebit et q(uod) si i(n)ventu(s) fu(er)it i(n)iuste se litem
mouere p(er)solvet decima(m) p(ar)te(m) lit(is) ut C. de ep(iscop)i (et) cl(er)ic(is)
auten. g(e)n(er)alit(er) que est in corp(or)e de litigio. (et) ad exchi
dendas s(ed) hoc l. cautio. t(ame)n (con)s(uetudi)ne non s(er)vat(ur) ut al
no. de iudi l. rem no(n) nova(m) s(e)c(un)d(u)m oblato li(bel)lo dat(ur).

De correctione libelli

... libellu(m) posse emendari corrigi et mutari a(n)te
litem contestata(m) du(m) m(od)o p(er)ona(tur) d(i)c(t)a c(aus)a / s(ed) n(on) p(ost)
ad d(icta) ... C. de edend(o) l. edita actio. et insti. de
actio(n)ib(us) (et) s(ed) ... (et) n. q. viij. libellor(um) et ff. de noxali.
l. i de l(ibe)ris (et)c. s(ed) detracta post lite(m) (con)t(estatam) n(on) ut l. de qua
re ff. de iudi. (et) ita t(e)n(et) sp(eculato)r in ti. de libellis & au
libellus ... et de hoc i(n) c. i. de li. obla. Item
p(ro)t(est) actor desiste(re) a p(etitio)ne li(bel)li (et) desistere re integra
ut C. nemo invitus p(ro) tota nisi iam reus p(er) iudice(m)
v(e)l (ex)ecutore(m) sit (con)ventus q(uod) t(un)c reo postulante hoc
actor lite(m) p(ro)seq(ui) (et)c. quo(d) et qu(od) ... aut que sim(i)l(ite)r
(et) i(n) simi(lib)us ... i(n) ti. de li. obla. (et)c. ... p(ro)t(est) (et) hoc
no(n) p(er) sp(eculatore)m et in eod(em) ti. De excepcoib(us)

Oblato itaq(ue) li(bel)lo reus recipiat et ei ad ...
... eu(m) p(er)tinet (et) (con)signet q(ui)a respiciat
p(ri)mo p(er)sonam actoris. si post aliquas excep(tion)es obi
cere (con)t(ra) eum q(ui)a p(ri)mo ... e(st) de p(er)so(na) et de ...
... e(st) de ... p(ri)u(s) ff. de sta. ho. l. ij. i(n) p(rincipio) et de
... l. quedam refert Consid(er)et q(uo)d p(ri)mo actoris
utru(m) agat alieno no(m)i(n)e an suo q(uod) si p(ro) alio ag(i)t
... (e)t ... se ... / Obiciat q(uod) talis non e(st) p(ro)cur
... (com)pedit ... hoc ... q(uo)d ei qui ...

incumbit probatio ff. de probat. l. ii. Hec autem exceptio peremptoria est
duplex si procurator non est, et quod esse non potest ut nos ff. de cap.
infec. l. iii. § fi. Prima quod in principio opposita requiritur ut de
mandato facias fidem. Item duplex est modus eam probandi, quia quandoque
per actorem, quandoque probatur ab actore. Si enim litigatur de legitima
tione constituentis vel constituti onus probationis incumbit
obiicienti quia ei qui dicit etc. ff. de proba. l. ii. Si vero
negatur mandatum procuratoris incumbit reo onus probandi, ut
dixi, ratio est quia primo casu non negatur factum, immo asseritur
sed negatur esse posse de iure et ideo constet de facto oportet
quod obiiciens quod allegat probet ut l. ab ea parte ff. de proba.
secus in casu isto. Unde si producatur mandatum olim petens
quod factum eius. Primo quia non est in forma publica sed
est privata scriptura que non facit probationis fidem C. de proba.
l. si instra et l. exemplo et l. rationes, et ff. de eden.
l. quedam, sed si appareat carta in publica forma tabelli
onis, quod si dicitur tabellionem publicum fictitium. Obiice quod constitu
ens eum non potest ad hoc auctoritatem non habuit, tabelliona
tus enim officium non datur a natura sed ab homine, scilicet
a principe sive ab illo cui ipse hoc commisit C. de
tabellio. l. generali et per totum li. x. Attende tamen quod si sint
littere capituli vel conventus autentico sigillo eius munite
quod eis eadem fides prestatur sicut publico instro et eadem vim
habent ut ex. de sen. ex. c. i. § i. li. vi. et ita tenet
arch. de offi. ordi. c. ii. li. vi. Item si littere ele
ctionis sint in forma privata nec habuerint subscriptiones nec sint
sigillo superioris vel capituli vallate, non probant ex. de fi. in
stru. c. ii. sed tunc obiice quod non sint sigillo autentico
sigillate vel quod non habent caracteres vel habent sed illegi
biles C. de epi. et cle. l. si quando in fi. et de inutil.
pri. l. i. et xi q. iii. caveat. Item obiice in litteris non
continetur data unde falsum esse potest quia in talibus data exi
gitur de script. c. cum, et de fi. instru. c. inter.
Item contra publicum instrumentum mandati obiice quod non est tabellionis
signum licet quidam dicant quod hoc non noceat, quia non est
de substantialibus posita in auten. ut preponitur nomen
imperatoris. Sed dic quod obstat, quia tabellio debet apponere nomen
suum in suis instrumentis ut ex illis et ex aliis evidenter
fieri possit comparatio C. de assessoribus l. fi. et in auten.
de fi. instru. § ... Maxime autem obiice hanc excep
tionem quia tabellio est consuetus signum apponere, unde tamen deficit
reddit instrumentum suspectum arg. ff. quemadmodum testa. aperi.
l. i. § fi. Item obiice quod mandatum generale et
lis de qua agitur est talis que exigit mandatum spe
ciale ff. de minoribus l. illud § si tali ex. de in integrum restit.
c. i. et ff. de procura. l. non solum in fi., et valet hec
obiectio etc. si ad generale mandatum sequatur ad.

omia et singula etc. si mandatum exigat specialem quia
non videtur magis in casibus specialibus admitti. ex. de
procura. c. iiij. l. vj. in prin. casus aut in quibus exigitur
speciale mandatum non in dictis glosis. si tales sunt pro allegato. Item
obstat quod in mandato non continetur ad quod constituatur. unde
tanquam incertum repellitur. ff. c. d. non mo. Item. obicit quod
deficit in eo quod sit ad agendum et defendendum que due
necessario requiruntur. et c. l. act. alias repellitur. ex. de procura.
c. accedens. et c. constitutus. Item obicit quod in intimato
ab homine satisdari non releuatur. unde nisi satisdat repellitur.
ut insti. e. § si procurator. Item obicit quod causa est criminalis.
et mandatum est generale non compresso quod ad criminalia sit
constitutus. unde ad ciuilia tantum refertur. ff. de procur. l. non
solum. etc. sic ergo repellitur quia in hoc non habet mandatum.
et de procur. l. maritus. verum tamen de crimine potest ciuiliter
agere. ff. de iniuriis. l. si si ving. § procura. aut. et ex. de
procura. c. tue. Item obicit quod plures procuratores sunt
eadem implicati et sunt eadem ita quod sit melior conditio occu
pantis. nam tunc qui incipit prosequitur. et ideo non
sequentes concipitur de preuentione alterius. ff. de procu.
l. pluribus et l. qui duos c. ti. Item obicit quod diuersis
temporibus dedit duos procuratores. quia dando posteriorem
priorem videtur prohibuisse. ff. de procura. l. qui proc.
§ fi. Item quod transcendit fines mandati quia limitata
est eius potestas ad certum genus. unde ad alia non ex
tenditur. ut dicta l. mutus. ff. mand. Item obicit quod
ad sententiam audiendam non est admittendus procurator nisi ad
hoc specialiter vel ad totam causam sit constitutus ut c. de
transac. l. transact. et Item obicit quod est causa constituta in qua
non constituitur procurator. c. de assesso. tol. l. i. // Item obicit
quod non est constitutus ad debitum sibi solutum vel recipiendum
sed ad litem tantum. unde non auditur si petat sibi solui. quia
procuratori non recte soluitur. ff. de solu. l. hoc iure. Item
obicit quod licet procurator obtinuit in causa et sententiam meruit
tamen non potest executorem quia actio iudicati ex sententia
sibi non datur. ut dicta l. hoc iure. et de procu. l. si
procurator meus. § sicuti. Item obicit quod non audiatur etiam
si a domino sit releuatus nisi hoc mandatum contineat sive
vbaliter promittat domino ratum haberi. quia obligatio domini
in mandato facta est accessoria. unde est necessaria prin
cipalis sententia que non potest sine effectum. ff. de fideiussis.
l. fideiussor obligari. et l. postquam § prin. ff. ut
legata. non ta. et l. tribus heredibus de vsu. ff. et natura
que vsui continuatur. et in regula cum principalis. Et hoc
quantum ad presentem primam de obiectione procuratoria dicta sufficiat.
Sciendum autem pro huius exceptionis procuratorie ut ex
dictis est in prin. et illa scilicet quia procurator esse non potest

hec dilatoria ante litem quia est obiicienda ante per ea obmissa
valet quod agitur ff de proc. l. filius fam. § ult. et
C. e. l. de ita demum / sed altera post litem contestatam sed si
non est procurator licet non dilatoria obiiciat contra ante litem
contestatam obiicienda ut l. ita demum et l. post § initium
tamen emissa ab initio quantumcumque obiici potest quia reddit in
dictum nullum ut C. e. l. licet vestram causam agit actor
si in initio eius procurationem redigi fecerat in acta nec
postea quantumcumque apposita nisi de mandato doceat reddit
processum nullum ut dicta l. licet. Et quia de nullitate semper
potest obiici C. de sal. l. querela et C. quomodo et quando iu. l. si
ut proponis. Obiicitur quo etiam contra personam actoris quod non
potest esse procurator quia miles ut dicta l. filius de procura-
tore. obiicitur quod est minor xxv annis. Item quod est filius fam.
ut dicta l. filius quia excerce[n]d[o] solum pro gratia ff de pro. l.
longius. et in hoc casu agitur pro re contestata ut dicta
l. tu non solum C. de bo. que libe. Et istud est
verum quando suo nomine agit sed in quo procuratorio nomine alterius
quia tunc patria representat l. sed si hic § manumissum ff
de iu. fisco ubi vide et C. e. t. cum generaliter § i. h. vi. Item
quod est furiosus qui non potest nec pro alio esse procurator et de
procu. l. furiosus. Item quod est monachus vel regularis re-
ligiosus qui sunt reputantur xvi q. ii. C. e. non di-
cat et ideo ratione pro aliis sed nec pro se admittitur
Item quod est excommunicatus ipse vel etiam constituens vide repellendus
est ut extra de except. c. exceptionem et c. tu e pia
li vi. Admittitur autem excommunicatus suo nomine et eius
procurator ex parte rei ad se defendendum et ita appellando per eum
interposite extra de sen. ex. c. intelleximus et de except.
c. ult. Item obiicit quod sit mulier quia cum
hoc sit officium virile ipsa exercere non potest C. e. l. alie-
nam et ff. e. l. nec femina sed in causis sed pro parentibus
admittatur ut dicta l. nec. Item obiicit quod maritus
qui agit nomine sue uxoris mandato vero in eo plurimi re-
pelluntur licet enim maritus mandata generali in omni
causa possit agere pro uxore contra satisdare de rato
tamen ex quo constituitur procurator ab uxore restringitur eius potestas
ut C. de solu. eiusdem quando constitutus est ut dicta l. maritus C.
de procura. vide tamen in aliis repelli ut i. Item obiicit
quod clericus est constitutus procurator pro laico et in foro seculari
vide non est admittendus ut extra ne cle. vel mo. c.
i. et xi q. i. c. i. et in auten. de sanc. epis. § de-
cernimus cum malabiliis § fi. et C. de epis. et cle. l. placet et
maxime in iudiciis laicorum et dictum secularibus. Item
obiicitur quod est clericus qui agit et procurator contra ecclesiam a
qua habet beneficium ut extra de postulando c. fi. Item
quod constitutus est a tutore vel ab actore qui ante

litē gt · petitorē nō ɋsistunt C de pen · l · necē · ff
post litē gt sit ut ibi nō · Ad negocia tn̄ oīm
tpr tutor ꝛ curator pr̄ntē ɋstituunt ut ff man
l · si pntē ff tutoreo · Item obicit q̄ ē ɋstitꝰ
i magr̄ posit⁹ minori vn̄ eo vivente nec ꝑse
nec ꝑ aliquē agit · ff · de inoffs ff l · nec
magistratꝰ · Item q̄ ē revocat⁹ C · e · de ꝓc
l · i · sub' mādatū est finitū morte ɋstitꝰ ff man
l · int' ceto in pri° ꝛ insti · man · § recte · Itē
q̄ talis ē q̄ in ɋma dn̄s te ꝑsonalr̄ ɋpareꝛ
q̄ dr̄ ut ex° de ꝓc C c · i · li vj · Vel q̄ ꝓcur
est ꝑsona q̄ repos · ꝛ minus ydonea · ꝛ talē ꝓ
tractia ff · de pen · l · fi · / vel q̄ dicē inclusionem
veritatē ut ipsi idem vide de l · fi · C · de pen · Nota
q̄ i scriptur · gt actor intitatur · i · ꝓdicio de fine re
verum loq̄ · casus ē i t · gtin · qu' falsum ex° de pba
ibi dicit dicit · loca designando tpa ꝛ ꝑsonas ic̄ nec
suffit dicē sed n⁹ ꝑ ꝓbandis ad finē posita breuchia
in vj · ꝛc · Et ꝓpterea · tex · dei decretalis q̄ loq̄ i art
debet designare · Ut sciat · utrū iudex sedit i
loco debito vl nō · hoc dicit

De opponentibus ɋtra ɋiunctarum ꝑsonarum ꝓc

|

Vero ꝓ quo agit ꝑ alio dicit se ɋiunctā ꝑsonā
illius obicit q̄ nō est talis vn̄ ɋueniat · ꝓ
ratione / q̄ si ɋstit · obicit q̄ nō audiret
nisi caveret de rato ff · v · l · sed ꝛ hec / et q̄ sunt
ꝑsone ɋiuncte dicit in dicta l · si ꝛ hec Nam marit⁹
sine satisfactione de rato nō audit · C · e · l · maritus
Itē nō ɋpos mentis litē ut l · ij · C · de ɋsort · li
Itē obicit q̄ ille ꝓ quo agit est minor q̄ int'
nec ipse audiret · vn̄ nec ɋiunct⁹ pro audiendo
ar · ff · de regu iur · l · nemo plus iur · ipsē tn̄ minor
repellit · ff · bdictē restitutionis i integrū C · e · l · nō eo
min⁹ · ꝛ quia in ei⁹ locū succedit ut i rg° iur · l · i hijs
§ nō debeo · Itē si ɋiunct⁹ agit i casib⁹ i quibus
exigit spāle mandatū vn̄ etc · cū satisdatione nō admitt'
i casu spālis mandati ut dixi ē ti ij · vn̄ multo minꝰ
admitteret ut ɋiunct⁹ ꝓ minore ē vō / ira i illis casibus
exigit spāle mandatū · ff de minoribz l · illud § si talis ·
q̄ hic minime missē dicit ut pt̄ ꝛ iō repellend⁹ / peccat
etc · collige alia obiectionē que colligi pot ex dictis
casib⁹ ꝓcedentib⁹ · Cum aut ɋiuncta ꝑsona inveniunt
ex pte rei nō audit sine satisdatione defendendo et
iudicatū solui ut dixi · de ꝓcura · l · ɋiuncte licet
aut ɋiuncta ꝑsona sit licita ad agendū cū sibi nō

solut. ff so. ma. l. iii et iiii. et ut legati no. ca. l. xii
Nota quod exceptio patria que est dilatoria debet opponi ante
litem contestatam. C. de procura. l. ita demum parte et fi. C. de excep.
et de proba. l. executorem

De obiectionibus roe constituentis Rubrica

Superior proximo titulo breviter vidimus quod eo ipso quod
sub dictum est de obiectionibus que partibus constituta uno sunt
nunc que partes constituentes personas. Et primo quod pro
constituentibus personis et de illis personis que des lex sunt
per repellitur. si minor filiusfamilias vel monachus vel re-
ligiosus vel excommunicatus, vel dampnatus de crimine publico
omnes enim iste personae non agunt nec constituunt ut
ff. de admi. rerum ad civi. pertinen. l. ii. Item contra
parte actore universitatis obicit quod non est talis et
quod non est littera constituta et quod non sufficit dicere procuratorem collegii
vel universitatis non valet ff. quod cuiusque universitatis
nomine l. nulli et l. plane et C. de decuri. l. notarios
lib. x. / dicatur tamen prima sufficit constitutio si minor pe
ut dicta l. Item probatio constitutionis non sufficit expresse
singulis nominata et inscripta in dicto processu vel sindi-
catu C. de ven. rerum fiscal. l. i. li. x. et ff. quod
potius in pignore hab. l. scripturam sed quod non
est huiusmodi sed approbatio testium ut dicta l. ii. ff. quod cuiusque
universitatis et ff. de colleg. illicit. per totum sed quod non
est ad agendum et defendendum constituitur ut supra dixi de
procura. Nota ergo expresse quod aliquando studium procuran-
tium vel curatorum et hiis similibus quod non sint
legitime constituti et quod iudex pronunciet eos esse legitimos
non obstante exceptione si erat minor legitime constituti ipse iudex
autem valet processus et sententia ut ff. quod falso
tu. auc. l. i. § idem pomponius l. barbarius et C. de hiis qui
veniam etatis impe. l. i. Ratio est quod non debet pensi
ut litigantes circumveniri debeant ut in
pall. l. eo. Facit etiam supra l. lex de procura. de hoc
quere et est plus quod. Ultimo quero quod sententia
lata a falso procuratore est nulla, pone quod iudex pro-
nunciavit aliquem esse procuratorem qui non erat
nunquam procurator iudicialiter dicitur vel quod ipso ut l. i. ff. quod
falso tu. auc. § idem pomponius Ergo quod non est de collu-
detegen. l. cum misso. et hoc dicit ipse quod teneo sed de
are. Si dicat iudex si tamen hoc nescit quod tamen
fuit non obstante pall. § idem pomponius quod non est sinderes
dare vel citare personam sicut est dare vel citare tu.
et hoc est quedam alia materia in tenet. Ultimo
quero quid si proposita dilatoria exceptione que personam
iudex pronunciavit quod ab eo non obstante eo vim
dat vel dicit quod pronunciat sententia ut l. fi. C. si ex
fal. instrum. et hoc est quedam cautela quod

fecerit advocati et spe. refert et cy. Et circa
istam ma(teri)am vide bar. ubi sup(ra) l. an s(ente)n(ti)am ff. de
appel. respice in tertia q(uesti)o(n)e ubi sed dicit s(pecul)a(tor)
querere an p(ro)p(ter) s(ente)n(ti)am p(ro)nunciatam iudex (con)stituit q(ui)n
v(er)e de p(er)sonis legitimatione // Secundo an a(ppellari)
p(ro)nunciatione p(er) quam dicat p(er)sonam legitimam standi i(n) iudi(cio)
vel non possit app(ellar)i et de iure contra et non est cu-
bium de iure aut canonis examinemus primo q(uo)d
p(ar)te(m) si p(ro)nunciat(ur) p(er)sonam non e(ss)e p(otes)t p(er)sona
appe(llare) q(uia) cum eo non sp(er)at alia diffi(nitiva) // si v(er)o
p(ro)nunciat(ur) p(er)sonam e(ss)e eius adv(er)sarius que(m) p(ro)nunciat(ur)
s(enten)tia g(ra)vat(ur) p(otes)t appellare. q(uia) ex hac p(ro)nunciatione p(er)sona
no(n) affirmatur nec acta cu(m) eo p(re)iudicaret d(omi)no ut l. cu(m)
no(n) iusto de coll. de te(m)g(e)n. Et no. c. defunct(us) l. fal-
sus i(n) ultra hoc vi(deri) si p(ro)cede(re)tur et (con)mitteretur adu(ersarius)
s(enten)tia no(n) p(ro)desset nec p(er) appell(ati)o(n)e(m) ad diffinitiva(m) s(enten)tia(m) g(ra)va-
m(en) pot(est) revocari. sicut dicit(ur) q(uo)d no(n) ydoneus fideiussor
app(ro)batur ut l. arbitro. qui sat(is)dar(e) cog(untur). et §. ii. ij.
l. ff. sed m(ihi) v(idetur). si iudex p(ro)nunciat eu(m) no(n) e(ss)e legitimu(m)
idem q(uod) s(upra) p(ro)x(ime) eadem r(ati)one // Sec(un)do p(ro)nunciat ip(su)m e(ss)e tutore(m).
tu(n)c siquidem adiicit iudex decernens se ratu(m) habiturum
q(uod) a tutore factu(m) erit no(n) pot(est) adv(er)sari(us) appellare quia non
gravat(ur) vi(deri) valet gesta p(er) eu(m). ff. q(uod) fal. tu. au. l. i. §. idem
p(ro)p(ter) h(oc) // Sec(un)do p(ro)nunciat ip(su)m legitimu(m) tutorem similiter
tu(n)c posset appellare sicut s(upra) q(uia) gesta p(er) eu(m) tutorem
no(n) p(re)iudicat pupillo ut l. si tutor. c. in quibus caus(is) mi(noribus)
resti(tutio) no(n) est nec(essari)a // Et idem si in p(r)incipali p(er)sona
iudex p(ro)nunciat ip(su)m no(n) h(abe)re legitima(m) p(er)sona(m) standi i(n)
iudicio // Sec(un)do p(ro)nunciat ip(su)m e(ss)e legitimu(m) ut minor
ex aspectu tu(n)c no(n) pot(est) appellare no(n) gravat(ur) ip(su)m statui
huic p(ro)nunciatori nisi sit p(er)sona cui possit imputari q(uod)
debebat scire v(er)itatem ut l. minor xxv. annis ex appell. ff.
de minoribus et alt(er) p(re)tor §. p(er)mittitur ff. de mino. Q(ua)rto
q(ua)erit spe(culator) s(ecundu)m dicens q(uod) p(otes)t ex a(n)i(m)atus p(er)sona
q(uia) disputat(ur) sup(er) obiectio(n)e (contra) libellum quo an p(ar)s (con)g(ra)vat(ur)
possit appellare de iur(e) ca(no)n(ic)o no(n) est dubiu(m) ut ex. de appell. —
significantibus ut si no(n) facit declarari r(ati)o(n)em que obscur(a)
po(n)itur in libello appellat de iur(e). ca. x. iur(e) no(n) civil(i)
siquidem p(ro)nunciat no(n) e(ss)e p(ro)cedendu(m) c(er)tu(m) est q(uod) p(otes)t
appellari quia no(n) separatur diffinitiva // Sec(un)do p(ro)nunciat
e(ss)e p(ro)cedendu(m). tu(n)c siquidem ex(ceptio)no (con)tinebat aliquid
q(ui)a q(uod) simpl(ic)it(er) sup(er) libello no(n) erat p(ro)cedendu(m) tu(n)c p(otes)t
appellare vexat e(nim) me in litigando q(uod) g(ra)vamen no(n)
p(otes)t tolli p(er) appell(ati)o(n)e(m) de diffinitiva // Sec(un)do no(n) impede-
batur simpl(ici)t(er). s(ed) requirebatur q(uod) p(ar)s declararet vel re-
tam vel quid simile tu(n)c e(st) dubiu(m) poss(et) e(nim) r(ati)o(n)em al-
ia(m) sup(er) qua s(enten)tiam no(n) e(ss)et p(ro)cedi et poss(et) allegare ali-
qua(m) sup(er) qua e(ss)et p(ro)cedendu(m) in dubio aut in t(em)p(o)r(e) mu(ta)re t(ame)n
eam expediente ut l. sufficit de (con)di. indebi. dicunt

quo posse app[ellari] ut C. significantibus. Item quero quid
si obiciatur aliqua exceptio dilatoria et iudex pronunciat super ea
an pars que gravatur possit appellare. Credo si iudex pronunciat
non esse procedendum obstante exceptione tunc idem est quod absolvere ab
observatione iudicii. Et tunc non esset dubium quod possit
appellare de iure civili quia non sperat aliam sententiam C. supra dicta
proxima. Si vero pronunciatur esse procedendum tunc non de
beat tunc per appellationem si exceptio quam opponebat erat talis
cuius effectus contingens non possit reperiri per appellationem a diffinitiva. Si
enim iudex me cogat litigare tempore quo non debeo talis
molestia non potest tolli per appellationem a diffinitiva quia continet gravamen
quod consistit in facto coherens persone ut dictum est et C. casus
l. e. l. pe. ubi ideo reprobatur appellatio quia exceptio dilatoria
non fuerat iusta ergo a contrario sensu potest appellari ubi iudex
procedendo contra exceptionem que opponitur ad processum etiam
si sit peremptoria ut exceptio rei iudicate transactionis vel
iurisiurandi et sic per hoc vide quod non archidiaconus in c.
cupientes in glo. al. de elect. li. vi. bar. supra l. ante
et supra l. si quis incipit circa quam ff. e. l. et ipse ex
presse declarat et tractat pulchre et maiore hoc ultra
ut dixi ex interlocutoria iniusta vel iniusta facta per iudicem
super exceptione vel libello

De except. contra tutorem testamentarium

Contra tutorem testamentarium pro pupilli ob
stat quod testamentum non valuit quia tenens testamentum facere
non habuit ut insti. qui testamenta facere non possunt
et ff. in fi. vel quod non est solempne ut C. de testa. l.
hac consultissima. et de fideic. l. ex testo. Item quod ex eo
non fuit hereditas adita et tutela et omnia que ex eo
sunt sunt invalida ut ff. de tegu. sup. l. si nemo et
C. de fideic. l. cum quem et maiore ubi pupillus
instituitur quia ipse non potest ff. de auctoritate tutelarum l. si
hereditas vel quod testamentum est irritum nativitate po
stumi C. de postu. he. insti. l. i. et ii. vel agnatione
sui heredis quia testamentum est etiam irritum ut ff. de
iniusto irrito testo. l. postumorum vel quia testamentum fal
sum ff. de fals. l. si quis. Item hoc quod non fecit
inventarium C. arbi. tutele l. fi. et ff. de admi. tu.
l. tutor qui repertorium vel quia praecavisset eo amicitia
tamen et distulit facere inventarium C. de admi. tu. l.
tu. et ff. e. l. Item quod non fecit inventarium recte
et solemniter C. de admi. tu. l. sumus. Item quod
fraudulenter mittit apponit in eo omnes res pupilli
unde pro iure facto est habendum C. de tu. fur. l. fraudis
quod in practica quia non videtur fecisse qui recte non fecit
ar. l. heres quod in alia et l. plane ff. de sa. he. si
partes in hoc excusat protestatione que consuevit fieri in

fine inuentarium q si plures pupilli inuenit ul' regno
uenit ea facit et inuentario apponet. Quid si po-
uerit ea facit et inuentario apponet. Quid si po-
steriori inuentarium de nouo reperit alias res et eas no
scripsit videt' in culpa / Sz dic ipte ea non repellat
ab agendo ls teneat' de ipsis reddere roz di. C. de iur' deli
l. si vnius § liceat Item q no fecerunt inue. ex q
iussit utilia facere et inutilia pretermitte ut C. qpali andia
l. de tatorib; It q no sat/dedit C. de tu. qui sat/debet
l. i. § hec additio i tutore testa-rio cessat ut isti de sat/da
tu. i pri It/ q no prouiset pupillum defendere qd' fit cz C. de
tu. i pri It/ q no prouiset pupillum defendere qd' fit cz C. de
admi. tu. l. ff. § omnes. Et circa hanc defensionem & all'
l. fi. § defensionem C. de admi. tuto. z intat' hys verbis. ex
tutor et curator tenent' defendi minores intendit ipsos de
clarari qualiter defensionem debet suscipe. Nota q ea defen
sionem suscipit tutor ul' curator q suscipient ipsi minores si
essent maiores z pagerent Ad istud § oppo pr c administrer
filij ltimj z tn h. dt. q sat/dare cogi' l. fili/fa. so. ut ibi
ul' dic ut dicit i de bonis q libe l. fi. § ut at q q h
dt. q iudicio sisti minor/ sibi posse obligati sin decreto d.
quibus bonis intelligat' dicit § de bonis i mobilib; . § hec
no vi' procede q qui z mobilia possident ne sat/dar' d.
iudicato sisti l. sancti ff. qui sat/da. co. Vl' pot dici q h
no possidebat i mo. § mo. tu. que erat tria q fi de decreto
alienari no poterat ut C. e. l. lex que tuto. et quen
addit' § n. § si post aliorum dicit ipse No. q tutor
dz specialiter prouide pupillum no dimitte i defensum z. nota
q ad hoc ut tutor possit administrare dat ml'ior. vel
v. facere po. dz accipe rez p decretum iudicis Ez. dz inuenta
rium facere ut C. e. l. tutores z i arbitrium tutele l. fi. z ff
de admi. tu. l. tutor qui repertorium / Tercio dz sat/dare n
sit testamentarius ut p inquisicionem dat ut C. l. c. no om
Quarto dz inuentare facere et inutilia pretermitte / Quinto
dz prouide eum sat/dare pupillum i defensum no relinque
§ hoc dicebat franceschinus Acurssi respondet' sub hec
uerbo pfato qd' hercos psidet qd' no placz Vnde aliud
sit inuentare a? sit prouide et sat/dare / et tene menti p q'
uiteru fra reprobatio. Addat istam oppositionem hic dicit'
q dz tame cito pupillum defende p q' suppont q i bo
z mala ea debeat defendi. § q ff. e. l. quod § se
co. intelligere istam § illam z hec endite pret. q
iurat vtilia facere et inutilia pretermitte Ite bonarum
fidei agnoscere non phibe' tutor ut dea § sicut et
§z frauet. arr. et eqm. It/ qd decernendo tutorem iudex
no sedet p tribunali ff. de qsir tu. l. uah § p. It
omnj enim dandi curator ml'ior dent adesse. ut not
C. ti. l. m. Item ob. q is qui decreto no hunt pro
dandi de tu. z cu. dandis ab hys. Ite ob. q tutor
esse no pt q minor xxv. annis ut C. de lego l. fi. It
qz datus e ei quod i ptate sua huit pnto filio nali vel
a matre Ideo sin confirmacione no tenz ut ff de qsir

tu l. i. z ij. al. qui a pre. z l. nat. et c. e. p tot. Jtem ob. q
e cleric. in sacris uel monachus uel qui cum e tutela et
da ut i aute. de sanctis epi. § deo aut et c. de epi. z
cle. l. generalit. z aut presbite. Clerici aut volentes possunt
tutelam legitimam accipere et exercere ut isti qui da. tu. pos.
§ certe de testa. tu. tutor. Jtem ob. q plures sunt tu-
tores et administratio diuisa e. z alij administratio concessa
c. de cum. tu l. z si tutor. z de tusat l. agit. et et ff.
de adm. tu. l. plures

De exceptionibus contra tutorem legitimum R.ca

Dicta q cum confirmat datum vel dare et non confirmare
l. i. § sed neque c. de testi. Jure cum x. q par.
ad ea, ad solita vz. Judex tutorem uel cura-
torem nisi legitime confirmauit § conparat Jdem taliter nix
i. q non tamen qui me. vel. esti. legi. § si vo. sole. coll.
in. ac et dato p prepositos ut isti e. § i. et tenet c.
i l. sunt et l. si. § omnes c. de admi. tu. // Modo se-
mel de except. que obiciunt. contra tutorem legit. § que obi-
ci. q non est talis. Jtem q non legi. constitutio. puta
si dicat ut quidam impiu fuerunt, tales judex dedit
et constituit tali pupillo talem patruum, uel auunculum ei-
us tutorem q q hoc verbis videtur datiuus, q legitimos
tutores nemo dat, sed lex xij ta. ff. de legi. tu. l.
legitimos. vn dici q talis judex tali consanguineo
pupilli tum a lege legitimam tutelam defert. ipsum tutorem
Administratorem dicunt et decernunt. vn posteo parato
z parsida dicat. qui quasi tutor Judex decreuit et de
tutore administratorem tutele accessit, et vide
c. de legitimis tu. Auten. sicut z ff. c. tutelis l.
si quis sub condicione. Jtem ob. q non satisdedit ut c.
de tuto. qui satis non dedit l. i. Jtem q non fecit inuenta-
rium et q non interuenit Judicis decretum ut dixi §
de testamentario. Jtem ob. q non recepit tutelam
in admi. c. de legi. tute. l. sciant, Qz tamen quod
neque legitimus ~~possit~~ datiuus dic q sit, ut insti. de tu.
i. fi. Et est sciendum q femina ad tutelam i vitus ex-
git. ut ff. de legi. tuto. l. feminas

De tutela feminarum R.ca

Jam uero ut alia femina sit tutrix que tutela
dicitur anormala seu extraordinaria pro q non
est femina neque testamentaria neque datiua non
pro eo q lex prohibet feminam dari in testa. ff. de tutelis l. fi.
z de testa. tu. l. jure nostro et si det. Jus admi. non
habet nec l. constituendus actore. Si cum hec vellet
tutela datiua que prius est non valebit uel alius constitutio
ad eo ex q ubi non vz prin. nec accessoriam // Jtem
non est femina q p legem proximis omnibus feminis et datiuus
c. qui mulier tutele officio fungi pot. l. ij. quod ait non
esset q testamentaria potestur insti. de lege tu. i. pri.
Jtem tu legit. Agnato defertur. ff. de legi. tu. l. i. sor

aut est Agnata

aut e agnata s cognata p feminea sexus conditio
ff. vii legi. l. i. Item dicit datia qz munus tutele e
virile. femina aut no cogit ut mo dixi dico go ame
ncula Et dici pt hodie q mulier sit femina ut dea
aute matri. hec aut psullet q fera phileam. tu gnal
est. ut dicu l. femie z de re mil l. ii. Et vi fin
autor spali mr et aue tutela filior z nepotu sorte
gredi. Ad aut si no mat obiit q unor oppr aims
c de legi tu. l. fi. Item q trasient ad sci vota p
sd prae et tutela filior ut dcd aute ut filius de
vita ... bn pt esse sui pugnem c. contra judi tu
l. fi. Item dico q tutele sepcom no sunt dedit
vz pupilli gestio fere Et q no remittunt scds
impetus z adminstraco si imps no pot ut c si
tutor sat da no debet l. i z ii. et de hz ab int p q
hns coll ix. Sed queat que sit forma tutele dic
q nova sit scripta stiplez vz. Costituta tali cor
pandus tali judici ordinario et petiit si admitti et
sibi decem tutelam tam Bar. filior suor pupillor
tutore testamentarium no hitur cu eor tutela
sibi an ceteris tutores sz jur ordine defera Qui
judex p tbm sedens ... pfact filius cu tu
torem qstit que pmisit eid judici z in nom sicto p
ipis pupillis stipulatu z corpalit juramt prestitas
septiras omnia z singla ipis pupill fac z i utilia
per omitte coram bona res et psonas fidelr gubnare
z custodire z inuetarium facere z rone administracois
finita tutela redde z relicto qsignare Renuncians
velleyano senatui qsulto ... imperis z oi legi auxi
de hijs omnibus plene certiorata cum tutricis. prich
et manu recepta fideiussit z remisit ei ... actum
sit loco in ... ut sic sud auctore interposuit
z decretum ... est tutrix et ... administrandi
auctore ... cum omnia ... dampno ... gerendum.

De excep. gnalibz contra tutorem R[ub]ri[ca]

E exceptoribz gnalibz q ... tutore multa
enim sunt que fieri pnt gnalr Nam unum no
obstante supius declarata vz q tutela est
finita ff de tu z ra distra. l. luz finita si ppter
cpacissim xiiii. anor in mare xii in femina vt
insti. qui mo. tu fi pro qui sunt mortu z pu
pilli vel tutoris ut dicit jus habu no. Item q dat
est tutor in testo no solepni Vel tunc no est valida
hereditas vl annullata p sz testm. qui dco casus
z cpptum aliq. eniunt ff. de iniusto rupto testa.
Item ab eo qui no hnt testi ... ut i sit
qui testa fa. pnt i fi. Item q datus e tutor i co
dicill q no sunt asumata i testo ff de testamentaria tute
l. iii. ar. q insti de codicill. g. non tamen

De excepcõib; contra monachu; R[ubrica]

[S]i contingat aliquem monachum regularem vel
claustralem agere aliquid nomine suo vel petitio
petendo. Obicitur sibi quod cum alterius obediencie sit suppo
situs non est audiendus sine licencia abbatis vel prioris sui
vel alterius eius superioris, non potest iudicio adesse
ex. de his que fiunt a prela. c. i. xvi q. i. c. monachi. Non enim
licet eis privatam tenere litigacionem ut ex. de statu mo. c.
relatum et pro mortuis habentur mundo. ut autentica
de nup. § sive autem sit servus et de monachis auten
t. et de epi. et cle. l. repetita. Item quod nichil habent quia
in eorum ingressu monasterio dedicantur. c. ii. § istud eciam
et C. de epi. et cle. cum ingressi xvi q. i. c. i. et ii.
q. ii. c. placuit. Item ipsi nichil possident nec
ipsi ab alio possidentur. ff. de adult. l. nec vincla.
Item non habent velle nec nolle xii. q. i. c. non dicatis
et pro servis reputantur ut in decre. c. noluerunt. servi autem
agere non possunt. ff. de iudi. l. his. Item ipse non
debet vagari extra claustrum sed eciam debet esse contentus
ut xvi q. i. placuit. nam sicut piscis non potest
vivere sine aqua sic monachus sine claustro ut
ibi etiam glo. ut dum est super non possent hinc ex
ire aperte ut ex. de pba. c. in presencia et ibi pro pecunia
tamen pro iniuria eis illata quod est pro aliquo per
sone quod ex parte eius competit nec ipse sed abbas eius agit
de ex. de epi. et cle. autenti. ex. que in corpore aut ap
probatus esset contra clericos monachos. Ceterum pro
favore ecclesie seu abbatis vel prelati accusare
ex. de accu. c. cum oporteat et hec ubi a suo abbate
preposito vel priore vel alio prelato administracio sit
commissa, nam abbatibus et huiusmodi prelatis qui per
electionem preficiuntur omnis administracio de rebus ecclesie est
commissa. xvi q. i. c. expedit. et sunt universarum
rerum sicut et ius rerum universitatis ut l. vi. vii. ff.
de rebus possunt agere et suis subditis committere
ex. de statu mo. c. i. monachus eciam ex commissa
recte agit quia pro officialis eius cum possit cre
di reverenciam et obedienciam ut non priores. ex. de resti
spo. c. cum et de prelatis c. ex litteris. Conveniens enim
est ut cum sue congruentu ordinet

De excep. contra suo nomine agentem opponendis

[D]ictum est supra in superioribus de exceptionibus
que obiciuntur contra eos qui alieno nomine experiuntur
regularem aut commissum suo nomine potest agere
nisi aliquo sunt prohibeantur puta propter etatem. Unde
obicitur ei quod sit tutorem qui est pupillus, et sic
curatorem habeat quia non est adultus non potest agere et agendi
legitimam personam habere l. i. et ii. et C. de aucto. prestan.

l. charum. nec vir autem adultus si offerat se minorem
non gravamen propter etatem quia adversario ad hoc re-
currere non audit l. eciam iur. in reputato eum maiorem ut auc.
sacramenta puberum. tamen illud habet locum si prepositum sit non si sit pre-
stand. adversario petere. dandus est curator ei in vito adulto
insti. de cura. Item in certis certis materiis admictitur pupillus
ad agendum in quibus dic spetialiter insti. de acti. § ii. et coll. C. si
demonstra possit et quis legitimam personam habet l. fi. Item excipe
quod agens est excommunicatus. Item obicit marito et uxori quod licet eis inten-
tare famosas actiones constante matrimonio. ff. rerum amo. l. i. et C. e. l.
divortio. Item obicit quod non purgavit contumaciam suam cum
satisfactione expensarum ea litis sequestrum et tenetur satisfacere de iudicio sisti
et si in mora illa possidebit C. de iudi. l. sancimus in auc. de exhibend.
reis § 3. Item obicit quod de eadem dupliciter via agit scilicet civili
et criminali vii est repellandus. C. quod in civilis actio criminali
preiudicet per totum insti. in eodem ut C. ti. l. i. // Item quod est filius
familias quod sine consensu patris non agit nec deffendit ut C. de
bonis. que lib. l. cum non solum patris in ea omnibus que quo-
ad usus pupillari rerum. ff. ad tre. l. nam quod et patris in castrensi pe-
culio. ff. ad mace. l. verum. C. de in off. testa. l. i. et ideo si agit
contra patrem quia inter eos quos in potestate habemus non potest esse iudi-
cium et impetrata uniam. C. in ius. vo. l. fi. et de off. do. l. fi. Item
attende quod patris consensus operatur solum ut filius sit interdum
homo ad agendum ut dicta l. cum non solum. Non autem supplet etatem
filii ideo quod filium impuberem consensus patris non obligat
impedientem etatem. ff. de v. o. l. fi. § pupillo // Item obicit
quod fideiussor agat contra debitorem ut eum exponat a fideiussione
ob. quia antequam solvat agere non potest. ff. de condi. inde. l. indebitum. //
fallit in iiii casibus quos legunt. ff. mandati. l. lucius
2° si diu stetit in obligatione ut dicta l. sed interius tempus intelligitur
diu ko. decennium ut. ff. que et aqui. ma. l. i. l. sicuti fideiussor
§ aristo. vel iterum sub bito iudicis ut. ff. de iure delib. l. i.
insti. 3° si obtulit et assignavit et deposuit ut ff. mandati
l. qui mutuum § fideiussor 4° si hoc actum est ut ad tempus teneat
ut ff. e. l. et C. man. l. si pro ea. Quinto si cepit bona sua
dissipare eorum in dicta lucius. Alia non nisi solvat ut ff.
de condi. indebi. // Item obicit contra agentes qui agunt an
conditionem et diem eventa quia male agunt. ff. de v. s. l. cede-
re diem non onerem ante conditionem ut nata est actio ut insti. de v. ob.
§ sub condi. et ideo sine actione nemo experitur. ff. de admi.
tu. l. queritur § si iura agenda utilitate // Item contra debitorem
agentem pignoraticia antequam solvat debitum quia si non est
nata. ff. de pig. ac. l. si rem § omnis // Item obicit contra como-
dantes qui agit petendo rem comodatam ante completum usum
ff. como. l. in comodato § sicut // Item contra emptorem pe-
tente rem sibi tradi ante pretium numeratum. ff. de actio.
de empti. l. iul. § offerri insti. de rerum divi. § vendite
Item obicit quod non potest agere pendente questione status ut ff.
de tac. et dic. l. ii. § duc tac. C. e. l. ii. et iii. Item
et contra ~~magistros~~ maiores magistratus qui nec agunt

nec quenit durate offo coram admis̃tre. ff. de iudi. l. ꝑs karp //
Ite obiet quod actor in libello plures intentat actiones vnde non est
audiendus nisi obligat que exceptio apposita impedit pro
cessus litis ut no. ff. de l. iij. l. cum filius. §. uarijs cum
exceptiu de actoribus contrarijs seu diuersis. primo casu repellen
dus est actor qui proponens contraria non auditur. C. de fur. l. i.
de codicill. l. fi. Aut si non tot contrarie sed diuerse et tunc sub di
stingue quia aut esse idem aut diuerse primo casu libellus i
peditur quia non procedit in alteram obligat ut ff. de tribu. l.
qui in eadem §. elligere ut si ea electa succumbat non audit
in alia ut ibi / Si uero addiuersa non repelli ff. de iudi. l. nisi
quia diuersa neque positiue neque reuocabiliter tolluntur ut ff.
de acqui. pos. l. natur. § nich commune et ibi no. // Ite quod actor
est famulus iudicis coram quo conuenit facit reum quod est
prohibitus ff. de iur. o. iu. l. qui iurisdictionem // Ite quod reus reca
licies actorem non coram eodem iudice sed coram competente
conuenit quod est prohibitum ut in auc. consequentes C. de sen. // Ite
quod pater agit sine consensu filij vel ei adherens ff. so. ma. //
Ite ob. quod non audiatur actor in secunda citatione quia in prima fuit
contumax non soluat reo expensas et satisfecit de lite pro
sequenda cum de dolo et contu. C. actor. /

De exceptione contra agentem vel procuratorem in rem suam

a) Vlta est circa istum titulum in modum exceptionum narrantur
que gratia breuitatis omitto cum sint generalia et merito
vnde colle inter alia quotidie practicantur valet quod cessionarius
agens non tenetur docere de sua cessione ante litem con. qua
agens non tenetur docere de sua cessione nisi quod heres excessio vel
uis decessi negetur ab aduersario non magis quam heres cessio vel
ab intestato debet docere se institutum vel se conuentum defuncto vel
agens rei vendi. se dominum rei petite. hec exceptiones peremptorie
enumeratorie sunt quia nisi actor probat contrarium intimentur ad instar
tentorie et ideo neque perentorie non sunt probande ante litem contest.
ut dicam in de excep. perentorijs // Libet no. quod procurator uolens cum
petentis in citatione cum mandato. quod non est agendi vel deffen
dendi quod requirit ut C. de procura. C. petitio. // Item quod non est
releuatus ab honere satisda. ut insti. de satisda. §. si uero et §. so. //
Ite conuictum aliquo de talibus in quibus personalis et non procura
torem tenet quis cum ope. s. in tali redditi rationis et ad quo C.
de procur. C. l. // Item obiet quod est minor quia non committitur contra que
vel ad quod in ea est constitutus C. c. C. dumo // Ite quod ad causas fi
turas tamen sit constitutus // Ite quod non constitutis procuratorem uel cura
torem contra l. neque C. de procuratoribus. l. a minor seu auctoritate
tutoris uel curatoris ut ibi colligitur et alias exceptiones
de quibus dicitur in titulo precedenti. Sequitur rubrica
de diuisione omnium exceptionum. etc. /

De divisione omnium exceptionum R[ubric]a

Expedita materia obiectionum que possunt obici contra personas alieno nomine agentes et defendentes ut supra Ru[brica] de excep[tionibus] contra procuratores hinc usque contra ipsis principales. Consequenter est de excep[tionibus] obiciendis contra litem principalem contra libellum. Et enim actor ut reus vel eius procurator cum la[?] sunt ut contra eos personas non obstant excep[tiones] oppositio sic que procedendum est ad cause processum. Et actor ad libelli oblationem que est cause initium ut colligitur in auten[tica] offeratur. Et in aut[hentica] de exhibendis reis [?] et reus vero debet ut dicta auten[tica] offeratur. // Est igitur libellus ab actore duplicitate exhibendus et per eum offerendus est predicti et petita expensis ipsius actoris ut not[atur] in dicta [?] sentencia. Et quid de libelli obla[tione] et quid sit libellus dicto [?] non ibi tamen non, quia idem est libellus et petitio. Potest etiam hoc addi in canone pluribus modis licet prima pars predictorum secundum ac[?] quarum institutionum circa principium absque [?] ut instituta de pena temere litigantium [?] cum [?] quo non citatus nomine [?] expressive ut l. ampliore ff. rem ratam habiri. Jt[em] quia usque ad litem contestatam potest moram purgare ff. de arbitris l. si tres dies [?] et de [?] obl. l. si insulam. Item quia post litem contestatam non potest judicem recusare ut l. apertissime C. de iudiciis nec forum declinare ff. de judiciis l. i. et ii. et inter alia fiunt litis contestationem ut no[tatur] ff. de rei vendicatione l. non solum. Jdcirco dicit lex quod procedendum sunt initiata per litis contestationem C. de iudiciis et de litis contestatione l. i. Dato ergo libello judex statim tempus ad [?] ad deliberandum et videndum libellum et suas excepciones in eundem tempus opponendas. Sciendum est enim quod duplex dilatio seu tempus assignatur per judicem et danda una est ad probandum de jure suo alia ad probandum opposita ut colligitur ff. de excep[tionibus] [?] l. quinquaginta // Contra libellum autem potest reus opponere excep[tiones] infinitas secundum excep[tionum] varietatem ut colligitur instituta de excep[tionibus] [?] hec exceptio licet pone excep[tiones] quia sunt [?] obligationes ff. de [?] ob. l. obligationum. Cum [?] [?] nemini est est sua defensio subtrahenda ff. de pro[curatoribus] [?] l. [?] ff. de penis l. si non defendant. / Que tamen autem excep[tiones] ponere [?] libentius excipiant. dicat actor domine non est audiendus reus nisi excipiat in scriptis [?] de offi[cio] dele[gati] c. prudenciam [?] nobis. Et attendat excipiens ut suas excep[tiones] recte et verbis competentibus formet quia proinde recte repellitur ff. de [?] l. i. [?] [?] Breviter [?] vel brevi mutatio [?] effectum [?] vii. c. in generalibus et no[tatur] ff. de usu et habitatione l. [?] [?] finali et fac. ad id l. [?] vii dicit lex quod aliud est bonorum possessio qui [?]

et per ius et possessio bonorum que denotat finem ff de bo pos l. ii. § i et ii. Item debet attendere ut post litem contestatam dilatoriam non apponat / aliter repellitur et punitur. C. de excep. l. ult. et facit quod in principio vel in fine addicat quod illas exceptiones proponit singulariter et successive ar. l. gallus vii. de eo quod certo loco singulariter et non simul et maxime que sunt preiudiciales vel contrarie ut nosti de acc. et preiudiciales. Item in fine vel in principio dicat quod protestatur quod ad omnes eas probandas teneri non vult de proba. si non astringat sed ad eas que sibi sufficerent pro victoria sue cause. Nam solum tenetur omnino ad omnes probandas tenetur ut extra de proba. c. licet ad quod facit ff de appel. l. scio. sed de iure civili videtur sufficere si id quod probet solum quod expedit ff de verborum signi. l. sepe § cum vero. Caveat precipue excipiens positiones articulos et eorum habitus vel replicationes ut proponat per verba alternativa vel disiunctiva scilicet per vel per aut et sine hoc eam incertitudinem parit ut l. hec verba aut ille ff de verborum signi. vii. et ff de premiis l. preter eadem § quod aut et de verborum sig. l. alienum § fi. et l. sepe.

Que dicantur exceptiones dilatorie et de ipsis dilationibus

Exceptiones itaque dilatorie sunt omnes ille que ipso hanc eludunt et vulnerant actiones propositas ab actore. Non enim habent vim perimendi intentionem agentis sed ad tempus differre. Unde dicte sunt dilatorie per dilationem parant quod proposita et probata intentionem actoris a suo iure impediunt ut sunt omnes exceptiones ad tempus eludentes. Nam durante impedimento in exceptione sublato debebit actor eo impedimento sublato vel adimpleto exceptione obiecta sine vinculo dispendii ut puta offerre libellum in contrariali petendo rem talem contra quem reus sit obiiciet quod res petita non est sufficienter designata ita sicut res mobilis que non continet colorem vel nomen libri vel vasis certi ponderis vel qualitatem ut argentum vel alterius metalli. Hec proponens expedivit processu libelli ff de rei ven. l. si rem et de pe. l. i. § si certa cum similibus. Item si res est immobilis obiicit quod est incerta quod in libello non dicit saltem confinia designata ff de cessionibus l. forma. Item quod non concordat narratio cum conclusione ut que recepta continet actionem ff si mensor fal. mo. dixit l. i. § i. Verum est quod hic optima cautela est non opponere expressim sed in genere exceptionem ineptitudinis quod actor hoc modo sive corrigit et perdit. Tenet quo quedam advocati rei et

In grec. tit. de ineptitudine proponit et instancia op
ponit et reconduit, incepta 2ª fuerunt reum absolue
re postea constat de inepta absolutio sequitur et bz actor redire
ad acta per dictam l. i. § i. sum eff. sal. no. di. et ibi no. Alibi
non admittitur opponi ut contenti consequitur honor ut faciat
libellum corrigi quo eo correcto procedit libellus dummo
stat quod non bz libellum corrigere qui opposuerat in actorem que
rela proposite ut in auc. de litigiosis § omnes que est. C.
quo et cum judex nuit et quis. sol. // Item potest obiicere quod in libe
llo non continetur nomen judicis coram quo agitur unde re
pellitur quia judicium est actus trium personarum. s. judicis
actoris et rei ex de v. sig. C. forus // Item obiicit quod non continet
in eo quid expresse petitur. s. rem tradi vel restitui cum ex hac
reticentia quia nichil concluditur. ar. ff. de r. v. l. rem et di et
l. vlt. § fi. Sed quando agitur personali obiicit quod libellus non
continet rem quantitatis certam nec causam petendi puta
exceptionem commodati vel depositi tunc non procedit ff. de doli
excep. l. ii. § 3. C. de annali exc. l. fi. ex mistis quia tunc non
habet omnes suas continentias et ideo procedit ut plene no. ff.
de eden. l. i. et de libel. obla. C. i. In auc. de exhiben. reis. § sancimus
in magna glo. plures enim sunt cause agendi omnis et petendi
ut ff. de acq. po. l. iii. § genera non alia comprehendatur // Item
obiicit quod libellus est ineptus et obscurus et conceptus sit
per verba incerta unde non procedit ff. de iudic. adiect. l. cum duo vel per
verba generalia ita quod reus plene deliberare non potest generalitas
enim parit obscuritatem ff. de iur. fisci l. ita fideico. Item judex
coram quo clarificatur quis de re talis cognoscere non potest ff. de iudi.
l. solemnus § latrunculator. // Item quod est clericus vel sub judice
seculari respondere non tenetur etiam volens ff. de iudi. ac si de
re et de foro compe. C. si deligenti quia ipso iure iudicium est
nullum ut dico C. ac si clericus.

Quando exceptiones dilatorie proponuntur.

8 Sequitur videre de secundo membro divisionis. s. quando exceptiones
dilatorie proponantur et probentur et certum est quod proponendo
sunt recto ordine post libelli oblationem et ante litem contestatam ut C.
de procur. l. ita demum et ff. e. l. popo. § rati ibi in no. quod ante litem
contestatam potest dilatoria obiici. C. de excep. l. fi. Sed ut ipsa lite con.
vel statim post potest obiici ut dico § no. sed postmodum gravius
punitur quis post litem contestatam ea obiicit ut dicta l. fi. et dic quod
exceptiones proponuntur adeo nam exceptiones sunt arma reorum
ff. de excep. l. ii. et inst. de re. mi. in pr. et rationabile, reo i
cumbit honus probandi quia reus in exceptionibus suis est actor
ff. de excep. l. i. // Sed fallit quandoque reus in excep. sua nil
ponit sed potius negat ut in excep. non nume pecunie quia actori
honus probandi incumbit ut dicta l. i. no. que quidem probatio
dilatoriarum fiet ante litem contestatam in termino a judice statuto do
prebuit litem con. non enim ut § dixi. C. ad contestationem lit
pretendi ea opposita et ideo ante probandi ff. de iur. codi
tilorum l. cum quidam refert.

De exceptionibus peremptoriis

9 Nunc ad materiam exceptionum peremptoriarum utile pre
clarius dicamus quid sit exceptio peremptoria primo et
unde dicatur secundo que sunt exceptiones que peremptorie judicantur
3 cum obiiciatur et in quo tempore probande sunt 4 per quos et contra quos

apponitur quinto qn et quibus modis proponatur. Sexto
et ultimo qm super eis pronuncietur. Dicitur autem exceptio peremptoria
quia semper constat et repellit agentem adeo quod quandoque et post
centum annos potest obici agenti cum eam non sit in potestate rei
qm actor expiatur sed in ipsius potestate actoris potestate tamen
ff. de doli except. l. pur. § fi. et in regula iuris qui in altius
ut negligent actor suam prosequi actorem suus excipit reo
competens cursu temporis perima non orit et tempus ei qui agere im
peditur. C. de ima except. l. i. et contra ea que annalia
sunt ad agendum perpetua sunt ad excipiendum. ff. e. l. ii. Item dr.
autem peremptoria eo quod consensus est suo nomine etiam ipsa proba
ta perimit. l. cum dicat ut dicta l. ii. § i. et in premendo de
rivatum sui denotatur. ff. de iudi. l. naturalis et insti. de
except. § appellatum cuius. C. tex. est in mo. Appellantur
autem exceptiones alie perpetue et peremptorie. alie temporales et
dilatorie perpetue et peremptorie que semper agentibus
obstant et semper rem de qua agitur perimunt qualis
est exceptio doli mali et quod metus causa factum est et
pacti conventi cum ita convenit ne habeo pecuniam peteretur.
temporales et dilatorie sunt que ad tempus
et temporis dilatorem tribuunt qualis est pacti conventi et aliis
similes differre debent actiones ut post tempora agere non
dilatorie exceptiones appellantur alioquin si in tempus egerit
obiecta quod sic exceptio ne eo in iudicio quoque sequitur
per exceptionem nec post tempus olim agere poterat cum
tenere rem in iudicio deducebat et consumebat qua ratione
rem amittebat. hodie autem non ita stricte hoc procedere
rem amittebat [illegible] qui ante tempus per actorem vel obligationem litem
volunt. Sed cum qui ante tempus per actionem vel obligationem litem
inferre ausus est zenoniano constitutionem iacere
scimus quod sacratissimus legis lator de hiis qui tempus
plus petierit tales ut in eiusmodi quas ipse actor sperabat
induxit vel non actus continet consequuntur induplum habeant
hiis qui talem iniuriam passi sunt et post eas factas
non aliter litem suscipiat nisi omnes expense litis in
accipiuntur ut actores tali pena perterriti tempora litium
observare conentur. duo dicit. C. plus sequentem eum quo
omnicto etc. Secundo dic quod exceptiones peremptorie sunt
multe. s. doli mali ut ff. de dolo. ma. l. elegans.
Item pacti factum de pacto non petendo ut dicto § appellat
et dicto § i. Item usucapionis et prescriptionis ut C. 2.
et dicto § i. Item solutum hec tamen quandoque est dilatoria
ff. prox. de pacto. Item solutum hec tamen quandoque est dilatoria
quando peremptoria dilatoria ut cum solo differtur pro
vel lege. ff. de iudi. l. sed et si certum. ob. l. intentum perem
ptoria est ut cum dicat se solvisse quod solutus cuius quod
debetur omnis tollit obligatio ut insti. quibus modis tollit
obli. in pr. 3o dicit quod tempus except. excutiendarum est
duplex. s. probantis et producentis primo enim iudex debet
statuere terminum ad except. obiciendas et proponendas
quibus propositis virtute earum ex dilata sed admitte
dus. dixit super admissione statuat iudex ad eas
probandas terminum. ff. de except. tu. l. quinquaginta

Item quia ob peremptorias est post litem contestatam vel ante sententiam C. de excep.
l. perempt. quod intellige nisi per iudicem cogatur restitutus sit tempus ad eius
sit proponendi pra. ff. de re iudi. l. ij. quia tunc
postea non auditur ut extra l. ij. et extra de excep. c. pa
storalis quia ellapso termino nulla via producendi re
manet. ff. de excu. tu. l. sciendum. opz § l. denegentur
eis ei post lapsum temporis. ultra competenti sibi ff. de hered.
hered. l. qui. d. sin. dicit et ideo est in excep. dilatoriis
in quibus si iudex certum tempus statuit ad eas proponendas eo e
lapso proponi non potest contra de ex. ad lit. contestatam scripsit ut
ple. no. ex. de regu. iuris. c. indultum / non incurrit post lap
sum temporis ad eius noticiam non venit premisse / ut deo et pastor.
Sciendum etiam est quod quedam sunt peremptorie que etiam post sententiam obi
ciuntur de quibus ple. no. C. de iur. et facti igno. l. i. ut puta des
excep. que reddunt iudicium nullum ff. de iudi. l. si pretor et
et si ex falsis instrumentis per totum ff. de app. l. si expressim eam enim
probata dicit iudicium tamquam nullum denuo inchoari ut ibi quedam
enim sunt in ipsa excep. Sed non obiicitur possunt et est beneficium
cessionis ff. de fideiussoribus l. fideiussores. § i. et de fideiussori
diuisionis C. c. l. fideiussor pos. Item excep. a gestione
post sententiam obiicitur ff. de iniusto. testa. l. si suspectus. Item
quod deprecatio ad re tractanda pro solucione extimationis rei ad quam
iudicatum est ut no. de aur. et ar. legato l. ticio / et sciendum
quod quedam sunt exceptiones que habent vim peremptoriam et
dilatoriam sicut est excep. excomunicationis et falsi procuratoris et statuti
iure proponi et probari potest ante litem contestatam et post C. de procura.
l. licet ex. de excep. c. pia li. vj. Et predicta intellige quando
sententia non est appellatione suspensa / nec etiam in causa appellationis nam
peremptorias et nullitatem et omnia iura sua potest proponere
vnde non dicitur probatum probabo C. de temporalibus appellationibus l. per hanc
eo. de testi. c. frimitatis / licet autem dixerim quod peremptorie
vsque ad sententiam proponuntur tamen eo voluntate partis ante
litem contestatam proponi ut dictum et no. C. de proba. l. excep. eius
tamen probatio differtur ut dicitur / de tempore autem sepius est videndum
quando est post litem contestatam. vnde si per iudicem statutum est terminus
ad probandum quod potest ut dixi dicitur. Si vero nullus terminus assignetur
tamen faciet reus si differat probationem aduersarium semper probabilis
est dicat stultum esse enim qui exceptionem peremptoriam volo
probare ante probationem actoris ex. de testibus c. de testibus vna actore
non probante etc. ut l. qui accusare C. de edendo. quamquam
probatio est iudici facienda ff. de proba. l. quinquaginta C. de
rei ven. l. dare / ideo autem pro quo semper dissentiet ut
no. in dicta l. quinquaginta. Sane huic probationi copia
non est aduersario subtrahenda si petierit / C. de bo. va l. fi. li
x. ibi data copia reclamandi etc. / et quia sine actorum
publicatione possent in causa appellationis processus retractari ut
no. in l. placuit C. de sen. Sane sciendum est quod peremptorie
sunt que de sui natura cuncta impediunt / scilicet excep. rei iudicate
transacte et finite ff. de condi. indebiti l. eleganter.

et ad trebell. l. i. § fi. et de v. sig. l. transac quibus vel al
tera ipsa opposita est precludit super ea. Nam lites semel
non debent iterum resuscitari & similiter resumi non posse
l. fi. Item quia actio exstincta non reviviscit ut l.
que res q. circa de sol. si per alias peremptorias non ita
extincte sunt obligationes ciuiles et naturales ff. de solu. l.
stichum § naturalis unde per ipsas non dicitur lis suscitari vel
de novo inchoari et ideo post litem contestatam differuntur ut l. pe.
emptorias & similiter resumi non posse. Canonistae vero
tamen ut iste ex. que impediunt debeant obici et probari post
lit. con. Nam si ante litem con. proponuntur non potest reus absolui
a tota causa diffinitiue & de iudi. l. perandum § sin aut
de exhibendo reis § si vero di. peremptorialibus super excep.
tamen ut dicitur ... q. de d. sed iure ciuile excep.
sed prescriptionis longi temporis et secundum canones longissimi temporis
secundum Ber. & alios cum c. q. pro hoc videtur innui
quod exceptio prescriptionis impediat litis con. & de prescrip. longi
temporis li. xx. l. perempto. Unde alij exponunt forte si per ius
iurandum ab aduersario delatum quod habet vim separare omnino
quod ut nichil amplius sit querendum ff. de iudi. l. post
rem. quia maiorem habet auctoritatem quam res iudicata ut dicta
l. non ut § lucius et c. ti. l. i. Et quod per iuramentum non tollitur
ciuilis obligatio ut dictum est naturalis et debet cum alijs peremptorijs
post litem con. non impedit proponenda. Item de excep. pacti de
non petendo ut dicto § naturalis. Unde videtur quod standum sit textui
illius l. i. § fi. ff. ad trebel. scilicet de excep. prescriptionis. Et
tu tene quod pro. Item dicitur et de exceptione illata sic de pacti
de non agendo ut litem con. impediat quia non declaratorie sed
peremptorie tamen non est cum ex iudicatum peti possit sed. Item
Quid autem si actor qui proponit ista exceptione
nolit probare de iure suo quod excep. ut quod iudicatura non
tenetur ut quia absolutum iudicatum ... non fuit. Dic
quod audiendus est ut dicto § fi. non ... generaliter est
ut non ex de testi. c. ex tenore & de proba. l. certa tunc
sunt habet ... non ... ut ibi de acti. §
... & quod dicitur in dicta excep. de dolo & ... l. vi.
... Expone ad principale negocium promittens
ut pacti de non petendo. Item solum in actibus
prescriptionis & similiter si ... que cum contingunt
pertinet ad id quod sunt de possessione non impediunt ut ...
de reg. iur. ... Quarto vero articulo
quando per quos & quando quos sunt proponende peremptorie facile co
prehendi expediret. Nam ut dixi quod peremptorie et ...
... sunt arma rei ut dixi de excep. dilatorijs
que diriguntur contra actorem ad excludendum agentem ...
ut ibi de excep. in prin. Quinto super e videndum
& quibus ... peremptoriae opponuntur et in hoc dicto
quod excep. peremptoriae dupliciter proponuntur. scilicet pure et
sub conditione. Est tamen cautela ut sub conditione proponantur
... et dicit. Excipit talis qui elegerit
... et libellum ... dicit quod nulla obligatio est inter eos
si tamen hoc ... ponit eas exceptiones. Idem et ...

g[e]n[er]alit[er] p[ro]p[on]i q[uia] si sp[eci]alit[er] p[ro]ponat[ur] et p[ro]ponens excep[tionem] non
p[ro]batur deficiet remanet actor i[n]tentione p[ro]bata ff
de p[ro]ba. l. i. excep[tione] et illa l. no[n] vngo[s] de excep[tione] dicit doc[tor]
locu[m] i[n] c[on]dic[i]onalib[us] excep[tionibus] et si sint que l. s[ub]sid[iarie] et
sep[ar]atim p[ro]ponent[ur] s[ecun]d[u]m dy. ut ip[s]e no[tat] in i[a] i[n] rub[rica] melius
de reg[ulis] iur[is] li. vi. Et i[de]o dicta si no[n] videat[ur] de
tenore adiuru[m] c[on]firei est et illa excep[tio] que c[on]tinet
negatiua[m] ut excep[tio] no[n] numerate pecunie. Expedito
i[n] isto restat vid[ere] qu[omod]o sup[er] excep[tione] p[ro]cedetur[.] dic[endum]
e[r]go q[uod] excep[tio]ne p[ro]posita aut reus p[ro]bat eam aut non
si p[ro]bat p[ro]cedit alit[er] s[ecundu]m hoc modo q[uonia]m d[e] libello
oblato p[ro]p[ri]o et d[ici]t si p[ro]batio indicata sibi datas
excep[tiones] p[er]emptorie s[cilicet] d[e] re p[er] tale[m] sent[entiam] iudicata opp[onere] p[otes]t
et loco in n[ost]ra excep[tione] c[on]p[ro]bauit p[ro]ut i[n] actis m[e]n[tio]ne cu[m]
c[on]tine[tur] Ideo eu[m] ab agendo et p[ro]sequendo ea
que in sua petic[i]one vel lib[e]llo p[ro]posuit excludimus et
eu[m] excludendum ac eu[m] no[n] admittendum fore inte[r]loquendo
p[ro]nunciamus hoc p[ro]b[atur] ff de p[ro]c[uratore] fisci l. fauius g. co[n]cluso
Si vero reus e[x] p[ro]banda sua excep[tio]ne deficiat dicas sic
Quia suam exceptione[m] p[ro]posita[m] no[n] p[ro]bauit i[n]terloq[uen]do p[ro]nu[n]
ciamus ut ea no[n] obstante sup[er] p[ri]ncipali negocio p[ro]cedat et
insup[er] c[on]dempnamus actor[em] reu[m] i[n] expensis ut i[n] dicit de iudi[ciis].
g. om[n]es ex de excep[tione] c. pia. Tal[is] sic// Coram vobis et c[etera]
et d[omi]n[u]s i[n] ta q[ue] m[ihi] mouet excepcio et excipiendo p[ro]pono
i[n] hijs sc[ri]ptis c[on]t[ra] [personam] et c[on]t[ra] petic[i]oe[m] s[ua]m qua petit d[omi]n[u]m
re[m] talem dicens q[uod] no[n] e[st] audiendus q[uia] et de sua
intenc[i]one p[ro]bauit repellendus e[st] p[ro] eo q[uod] cu[m] al[ias] coram
tali iudice de d[i]c[t]a re p[ro] eu[m] aduersus me c[on]mouetur
fuit p[er] d[i]c[tu]m iudice[m] p[ro] me p[ro]nunciata diffinitiua s[ente]ntia q[ue]
ip[s]e c[ontr]a[m] s[ente]nciam reportauit que i[n] iurgem rei iudicate
transiuit ut ff. de pignor. l. si fundus ex de re iudi. c.
cum int[er] qua[m] excep[tio]ne[m] exi[mi]e p[ro]pono et offero me suo
loco t[em]p[o]r[e] p[ro]baturu[m] et idem de trans[ac]t[ione] et de ceteris. Si an[te]
obiecta excepc[i]one p[ro]bauerit possit p[ro]b[ar]i ex c[ontr]a que fuit
obiecta dic regularit[er] q[uod] no[n] ut ff. ad l. iul. de adulteris
l. ii. g. p[ro]blem[a].

De excep[tionibus] que sunt mixte

~~rep[er]ie de excepc[i]o[n]ib[us] a no[m]i[n]e ... et quod e[st] ...~~

Ad restat vid[ere] de excep[tione] q[ue] mixte s[un]t sicut
e[ni]m quedam actiones sunt que sunt mixte ut i[n]sti.
de acti. g. seq[ue]ntes illa et g. ex maleficiis et g. item
mixta. sicut e[ti]am sunt quedam excepciones que sunt mix-
te eo q[uod] vim obtinent c[ontra]r[iu]m dilator[ie] c[ontra]r[iu]m p[er]emptor[ie]
c[ontra]r[iu]m sunt t[em]porales quedam p[er]petue ut est excep[tio] solu-
tionis. que p[ot]est esse p[er]empt[oria] et dilatoria ut dixi s[upr]a ti.
ii. c[apitul]o fi. Item dic[it]ur mixta excep[tio] no[n] numerate pecu-
nie q[uia] opposita p[ro]bat intenc[i]o[n]em agentis et habet
vim p[er]emptorie s[ecundu]m t[em]p[o]r[e] sicut numerato no[n] p[ro]bet[ur]
[e]tiam h[abe]t t[em]p[o]r[e] q[uia] no[n] c[om]petit n[isi] i[n] b[ie]nniu[m] ut si
postea obiciat[ur] no[n] h[abe]t effectu[m] i[n]sti. de excep[tionibus] idem

C. e. de recommenda. per. l. in contractibus et plenius ponitur in l. singularia ff. si cer. pe. hec regula exceptio in omnibus peremptoriis obiecta sint obiciende et probande in tempore peremptoriarum ut dictum est supra ti. ii. et iii.

De exceptionibus anormalis

Capitulum de exceptionibus anormalibus. Et quia dicitur
sciendum quod exceptiones anormales dicuntur ille exceptiones
que aliarum exceptionum regulam non sequuntur
quasi sine regula sunt sicut enim opponendo et
probando consuetam regulam sequuntur / de excepcione autem materia
tractatur de except. l. iii. in ultima glo. ubi specialiter nominantur
que sunt anormales et ad eas que ibi
continentur potes addere alias exceptiones que non
habent normam scilicet exceptionem competentem ex edicto divi
Adriani et cohereditibus obligatis in solidum si alter solvendo
sit dandum beneficium divisionis debiti inter singulos
eos. C. de consti. pe. l. fi. ff. e. l. si plures et similiter
ut infra de fideiussoribus quod beneficium ad plures mandatores
et fideiussores extenditur ut dicit l. ac. eq. ad plures
ut ff. de tri. et fa. destructa l. i. § nunc tractamus
Item beneficium competens ex biennio novella constitutione
de pluribus reis debendi ut non debeat nisi pro parte conveniri
premisso quod competit exceptio ut in auten. de duobus
reis. Item exceptio competens ex biennio cedendarum
actionum que obiecta iuste repellit creditorem nisi
solvens prius actiones suas cedat ut ff. de solu.
l. Stichum § si mandato de fideiussoribus l. fideiussores
ut id § videt C. e. l. sicut eligendi. hec autem
exceptiones sunt anormales non tamen quia etiam ad litem
contestatam et post / sed et competunt post sententiam ipse vel alique
exceptiones ut est beneficium cessionis quod etiam post sententiam
in ipsa exceptione obici potest ut dicitur supra eod. § videt et
idem notatur per dy. in l. eo tunc quod in dicta glo. de exceptione
exceptionibus quod ille exceptiones nominate per .ii. doctores sunt
anormales quoad omnes planum non est verum si dicitur
quod in probationibus non differunt ab aliis exceptionibus
assertum incumbit onus probandi sicut et in aliis exceptionibus
ut a. l. ii. ff. de proba. sed sunt anormales quantum
ad eas proponendas et probandas sed immo contra
possent etiam plurimi in vi dilatoriarum et in vi peremptoriarum
ut in primo casu sunt in vi dilatoriarum probande
et non in tempore peremptoriarum / dilatorie enim sunt
que in principio opposite impediunt processum ut infra de
iuramento dicetur. actor ulterius non auditur
Item sunt negatorie que ex eo quod negatorie proponuntur
onerant probatione actorem quia non facta

perimit. ante opposita et absolvitur reus et ideo tanquam p
emptorie excep. perimit pro omni eius causa. opposita
probari post litem contestatam in tempore quo alie pe
rentorie perimunt. a plurimis. Ergo et quamvis nobile sit
et cum possit dici cum opponitur filiofamilias a
gentem scilicet quod non habet patris consensum et contineatur
opposita perimit et reddit iudicium nullum ut
l. tam non solum. nisi probet consensum

De Replicationibus Rubrica

D exceptionibus scilicet quod per reum proposita
sunt quedam sunt que iuribus non conveniunt ad
invicem sunt replicationes que exclusione sunt
exceptionum. Actor enim contra intentionem sive libello
excipit reus. replicare et infringere potest quod
exceptiones a reo propositas. que sive sint dilatorie
sive peremptorie a reo opposite. quod pactum factum fuit
de non petendo. replicat actor quod nunquam fuit factum
pactum inter eos aliquid. nec intervenit. vel quod
pactum aliud contrarium factum fuit ut l. pacta nova
et l. pactum ne peteretur. Item si dicat transactum replicat
Actor quod nunquam transactio aliqua inter eos intervenit vel quod facta
fuit super non dubia et lite non contestata vel nullo dato re
misso ut promisso facta fuit vel metu interposita ut l. inter
positas et l. transactio cum sua materia C. de transac. Item
excip. fuit depositum. replicat Actor quod hic est tamen tempus decursum
quod legitimam prescriptionem inducat ut ex tempore contentus cum excep
obiectum. clarum patet et de singulis non minus tamen reus
potest replicare contra replicationes Actoris et similiter quandoque
plicare contra triplicationes rei. vel Aut hic non vere Ar. isti.
de Act. § omnes Aut potius decessor non audiet partes
volentes se tamen defendere primo visa petitione et exceptione
informatam ar. Rei. ut et habebit super eis consilium
sapientis et secundum hoc pronunciabit que earum sit admittenda
vel reicienda et sic pronunciato assignabit terminum
ad probandum partem cui incumbit probatio sicut est in exceptione
reus Actor est. l. Actoris officio fungitur ut de excep.
l. in excep. et in no. Sic et in replicatione honus probationis
incumbit Actori et sic de ceteris. et de hac materia satis
plene tractat Iustinianus. et in speciali titulo de excep. de excep.
§ finali

De litis contestatione Rubrica

Discussis § meritis excep. et repl. et ceteris obiec
tis positis siquidem probetur exceptio vel alio exceptis
reus obiectum propter quod impediatur Actor in sua petitione
interloquatur iudex ob replicatione vel replicationes opponitur
propter reum Actorem non esse audiendum vel in causa

actoris non procedit quare michil interest utrum quando
actor non habet vel habet tales que per exceptionem res. ut
in l. ro. iuris aut iurit. c. cet. Si vero reus in repli
seu repli. seu in replicatione exceptionibus replicationibus
obiectis reus defecit tunc iudex ad contestationem litis
procedit extunc fiet fundamentum cause ut dixi sup.
de oblatione exceptionis in prin. quia cum lis con. non dicatur
quis agere sed agere velle ut l. amplius ff. rem
ra. ha. premittat quod iudex lite et contestata
ut ipse sic faciat contestationem non obstantibus oppositionibus
fiat ac lite contestatio ex narratione actoris et negatione
rei responsione ut l. c. de lit. con. l. i. et c. de
iud. l. rem non novam et ex. c. i. / Lecto go.
libello coram partibus interrogabit iudex actorem si ita
petit ut in libello continetur et ipse respondebit sic / et
statim interroget reum dicendo quid respondes ad
hoc animo litem contestandi. Narrata prout narrantur
vera non esse et petita prout petuntur fieri non debere
extunc erit contestata sed cavere autem faciat reus
si cum contestatione protestetur de omnibus suis competentibus
et competituris. et quod teneatur ad iudicium sisti et pro
vocatur. petat et protestetur de omnibus exceptionibus factis
et fiendis per l. eum qui teneatur ff. de iudi. et de ele
et qui c. actor. Nam ut no. in auten. de iudi.
§ et nos reus remittit exceptiones nisi petantur quod dicit
ut abbas iudicium et in capitulo litis con. naliter (?) nullus
et iudicium ubi sine ea esset actus si probationes in
ducerentur et sententia lata sunt nulle ut ex. ut
li. non contest. non sunt facta et ideo nullus est processus
ut dicitur supra (fallit in certis casibus ut dicit
et not. in auten. nisi breviter possitarum
l. fi. c. de sen. Sed in quo tamen sunt exceptiones
opponenda ante litem contestationem et alias exigentibus quod dicit
quod dicitur ut s. in processu in prin. Et contra litem contestationem
aut potest obici quod sit nulla ut quia pretor forum
aut). offeret ad hanc Item si non fit ex
edicto ex l. ut quia fuit per litem contestationem reus probat
actor quod l. q. c. de fructi. et litis expen. et l. plata Sed
si fiat in absentia partis quia cum sit tempus
fundamentum ut dixi et non potest in absentia
fundari quia non potest contestari iudicium ex dualibus
personis scilicet actoris et rei sine iudice. Unde sic
eo non est iudicium nec actus iudicialis ut ex.
de re. sic et forma. Item obstat quod non valet
quia facta absque mandato iudicis. ex. de lit. con.

c. i. et c. l. i. ibi cum judex etc. Item quod partes non invenerunt ante litem contestatam sed non vero tamen non contestatio non habetur ut dicta l. unica de non sp. dco c. t. quod dic ut isti. Item ob quod non videtur si separatum sit contestatio l. fin. ut puta fuit tamen actor absque reo et plus quod intervallo vel alio die tamen ipso reo dicte enim contestationes denotat ut sol. et inde actor et reus contestet et conveniat ad litigandum non divisim ut dicitur de collus i. sit in uno et collegium i. sit collectio ff. de usurpa. hic rex impetura et plenus expresse ff. de te stis l. heres palam § fi. et l. hac consultissima c. c. § i. omnibus. Item obstat quod non fuit facta in iudice sed alibi ergo non valet. tamen enim litis contestatio sit fundamentum cause et per pedicium majore exigitur in ea cause cognitione et io quod iudicium non valet arg. c. de dilat. l. i. prohibente. Item quia postea non videtur revocare iudicium c. de iud. l. apertissimi me fore doctrinam ut dicta l. non videtur l. i. et ii.

Pone quod reus venit et iudex prinicitat litem contestatam ille non vult quid faciet iudex dic quod procedit ad finem decretum ut si esset absens ut c. quomodo et quando iudex. aute qui sol. ibi et glo. et vi. tex. ff. de fideiu. lib. l. non tam § sine ipsi et plenius c. c. ii. vos de confessis l. vi. ubi exigitur ponitur litis contestatio. iussus a iudice pro de se revoca tunc tale pro confesso cum lite contestatio et ideo in responsionem ultimo pro pondet et l. si finita § iul. ff. de damp. infecti. Non lite contestatio debet per ambas partes nam altera earum absente non potest. Item non post litem contestationem iudicium non posse revocari. Verum expressum vel eius procurator ipso litem relevet quantum dic quod non ut puta tamen procuratorem constitutum vel constitutus aut quod procurator non habet speciale mandatum et procurator est ac si non venisset l. iii. § defensionis ff. ex qui causa in pos. eatur et bar. in l. si finita § iul. ff. de damp. infecti. tamen quando contestatio litis contestatio possit remitti de parte voluntate dic quod sic in l. i. § i. ff. de feri. et l. si convenerit ff. de re iud. et l. f. ff. de rep. appel. cum de causis.

De Iuramento calumpnie. Rubrica

Rubrica. Sic successive procedendo et processo ordine inseramus hic de iuramento calumpnie nam ad litem contestatio statim sequitur ut predictum est. A parte iuramentum calumpnie exigitur ab altera parte id est apponere super aliud super quo ad lis prima est interrogandus. Et prius presentatur et iuramentum pro id quod petit vel quod dicit non petunt vel dicunt pro calumpnia ff. de dampno infecto l. qui bona § alieno et de eadem l. si quis ex argentariis § exigitur. Hoc autem notat in hiis que procedunt

lite contestata calumpnia exigitur cum lite contestata puta in
except. dilat. vel declinatoriis quae
probationes precedunt lite contestata. super pri. li. et in except
perempt. quae lite cont. impediunt quia in predictis non
fit mentio lite cont. sed debet iudex tunc ad pro.
comparandos testes lite non contestata fieri in casibus
urgentibus ut tradunt doc. de offi. iudi. c. i.
et no. de offi. et potest. iudi. dele. c. prudentiam
§. sexto nobis. Et sic tamen si super
ipsa lite contestata agitur, ut dictum est ad postu
lantis adversarii quando quasi propter hoc scilicet petit
partes iurare quod testes per calumpniam non producit
ut docet. l. all. repelli. de e. c. l. ii. §. plt. Sin
alias ad producen. vel inducen. post litem contestatam
per talem ipso iure. super pri. li. preterea non exigitur
[illegible] super hiis. Item super hoc eo iuramentum
calumpnie prestari quia id sit prestitum ab utroque pro
ut dictum l. ii. in pri. ad [illegible] respectiva referetur
et multa eciam alia petitur quae breuitatis causa omitto.

De reuocatione confessionis

Vel si facta productione aliquorum testium
et copia petita exhibita adversarius
post exhibitionem eorum testium petit iurari
quod non per calumpniam petit ut l. fi. et de fi. instru.
quia forte petit sciens quod adversarius testium ipsius
eius iniustitiam vel ostendi nimis sit. cum tenetur
admittens quod plus id interesse tamen quod ille iurat
sed sedatum l. fi. Et dic quod si ille a quo petit
fieret iuramentum de veritate quod ideo adversus sit quod non
tenetur ad aliquid / potius cum attendendum est iu
ramentum de veritate quam de calumpnia quia et sine
calumpnia aliud posset esse verum quam in veritate
iste iurauit quia non prestat iura. calumpnie
semper et alia iuramenta similiter et de aliis
iuramentis differentiis dic ergo quod [illegible] hoc
est triplex genus iuramenti / voluntarium
necessarium et iudiciarium de quibus et de iure
iuran. l. i. Ad quorum intelligentiam ita dic
ac iuramentum deferetur ut ipse eum deferet et
Et hoc per de iura ad [illegible] ut ex de iureiur.
c. ii. et c. de iur. iuran. l. generaliter usque ad [illegible]
[illegible] dic. Item est aliud genus iuramenti
quod defertur a iudice in defectu probationis ut l. i. de
iudi. et l. admonendi. quia si actor minus plene
probauit de sua intentione tunc eciam iudex

defert iuramentum et sic profert sententiam quod iniquum
est ut dicta l. Quandoque enim potius actori
vel reo et contra quantitatem sit deferendum vel non
iudicis arbitrio videtur relinquendum ut dictis legibus no.
Sed quid videtur secundum dicta opinio haec ut deferatur potius
actori qui facit semiplenam probationem contra opinionem ponentes
ponentes in dicta glo. in l. ff. C. alli. et haec opinio vi
detur probari in c. ult. extra de iure iurando. Item
quantitas attendenda est magna ut puta sicut
quod non in antiquis vel brevioribus legibus vel potest dici quod in
hoc attenditur quantitas quoniam una eadem quantitas repu
tanda est modica uni comiti vel in dignitate vel divitiis
posito quam aliquibus vilioribus personis esset magna et ampla nam
comitissa Matelda donavit cuidam modicum terre quae
cuilibet fuit magna et ampla praebenda sed personam beati Petri
ut no. ff. de iud. l. si se subiecerat § 1 in fine. Ideo
quod dictum est ut in arbitrio iudicis residebat quoque quantitatis in
specie. Attende tamen quod hoc iuramenti delatio habet locum
in civilibus causis tantum, non in criminalibus ut no. C. de iur. iura.
l. i. Item sciant quod iuramentum non defertur sed sua contra
probationes in criminali per unum testem vel malicia crimina
inveniat competenter reum cogere ad confitendum debitam probationem
extortam confessionem per eum deprimere. Et hanc opinionem
ponit Azo in summa in ti. de confessionibus § hoc autem iudicandum
et totus mundus eam sequitur. Sed potest contra hoc argui
ut hoc non habeat locum in maioribus delictis sicut etiam in
civilibus non habet locum delatio iuramenti in maioribus quanti
tatibus ff. ea quae no. in l. in bone fidei. Ad dictum quod ad con
fessionem a reo extorquendam sufficit si precedant saltem
indicia ut ff. e. ti. de quaestionibus l. pater quaecumque indicia
non debent esse levia ad tormenta. Adde quod si legitimis
indiciis non precedentibus reus tortus confiteatur non
solum confessio et sententia lata contra eum retractatur ut C.
e. ti. l. divus vel dic quod non valet confessio facta in tormentis
vel presentia tormentorum nisi postea repetita in prima con
fessione perstat ut ff. e. l. i. § ne qui. et l. leo et l. divus
Nota est mirum iuramentorum calumpnie et aliorum. et cum
praemis deferatur. No. duo iudicia procedere debere ad
eruendam a reo veritatem

De termini assignatione

Prestito iuramento de calumpnia ab utraque parte ut
supra ostensum est, restat ut iudex statuat terminum
ad probandum ad minus x dierum ut ff. de confessi. pe. l.
promisser vel plus vel minus pro locorum consuetudine ter
minus utrique est assignandus, unus enim utraque con
cedendus est ut ff. de proba. l. quod ad tri. l. i. infra. et
non est de testibus c. ex tenore, licet enim si soli actori
dilatio est data tamen cum illius persona reus habet dilationem
vel pt et erit danda dilatio tamen vel pauperie de hoc

ut no pbans in tn̄ino postea no audiat' ut l. post
pemptor ff de iudi. qd esset ver' qn plures essent dād'
dilationes. qd esset ver' qn plures essent dande dila
tiones qz tunc ex eis dari pt una p omnibz. Codi
te vo pemptoria ut dca l. ad pemptoriā vi l. fi. z
qn no. in l. n. ff de re iudi. Tm ac est danda
Dnica dilatio tunc ebud pemptorie supplie accedit'
Cundo si iudex nullam dilacom ad pbād assignat inq'd
si aliq prius pbones suas in depoit valebunt / de
qd sit sicut intelligunt quedaz ac ex l. vinz passa
z ex l. n. § si publico ff de adul. Et eiz admisit
iudex aliqua ptez ad pband qz no vellent ex eo
qd no fuit dilacio assignata. qz illud est de bene esse
no aut ad plez solā sassignato itaqz tn̄ino debent
litigatores articlari seu capla suaz pbond facere
tn io no requiritur' pot eiz actor pducere testes ut solū
sup suo libello examinent'. Sunt tn in hoc camn
Advocati qz non poterunt ita disticte testes depone
sup libello qz plura complendit io fuit inducta cau
tela articlandi ut facilius testes articlari possint
z facilius et plenius ad plez pueniat'. No eiz
sunt audiendi pati advocati. sed qui volunt cogere
actorem ut sues faciat articlos. qui de iure non
pot ponit cogi actor. / ymo in favore pbare volet
introducta fuit articlandi modus ex suo pot
re nuntiare fauori ut l. si quis i gstiendo. Articu
labit qz utrqz scz actor et reus. ut est. ceter ponere
articlos facientes qz modus ponendi inventa e ut fa
cilius ad pbacionem pueniat' qz ad exonerationes
pbanti inventi sunt positiones ar. scd' glosam. l.
offitus. ff. de le. iii. Difficile e enim ad bona plez
pueniri ppt dissensionem et maliciam testium qui qnqz
odio amore vel a veritate deviant / et qz qnqz no sunt
alij testes no quieti pducti qui repellunt' a iure
+ k rusticz ad positiones facile est qnqz. qd pbat'.
qz unde credo habere quod affirmat ut no. magna
glosa l. ii et de iura. calup

De pōnibz et articulis et quis respō deat pmo actor vel reus Rubrica;

Positionibus aut factis pmo rndere reus pcibz
actoris. / Demū actor pcibz rei qz pmo
appellat pus agere etc. l qui pot. / et idem
i examinacoe testium sup articlis si utrqz actor z reus
gerant pus examinandi sunt testes actoris p dctaz l.
qui pot. Et no e obmittend qd data dilacoe p pdicte
intentione debet eius officium consummare. ut l. si nos pars
de iudi. ver'. tn pma dilacone durante pot iudex ad
fas pced'. tunc vz. qn sta e ad expediend' peium ut
puta statuta est dilacio ad pbandū et ea pdente

dat spacium ad inducendum pro via parte potius quam pro quia secunda
est quia consequentia dilationis petitur vel pendent ut
colligitur C. de iure iurandi l. generaliter § ultimo. Et licet
similitudo probationis non sit angustanda ut l. qui C. de heredibus
tamen iudex diligenter inspiciat articulos ut videat si pertinentes
sunt ad causam. Item probanda negativa exceptis. ex quo sunt
negantis etc. ut l. actor C. de probationibus. Sed exceptio alternative
ut non et dicitur in l. pretor edixit § quod autem ff.
de iure iurando. Dic tamen quod non confuse sed distincte ut not.
in dicto. extra de testibus c. adhec li. vi. Item si sunt explanatoria
probanda qualiacumque qualitas potest obstinate
ut l. ita fidem ff. de iure fisci. Et idem iudex inspiciat
in probationibus ea que sunt possibilia que sunt probabilia ut no.
in dicto l. ii. dic etc. Positiones non debent esse implicite
negative et impertinentes alternate quales nec continere ad
se ipsas quia ponentes gratia non audiuntur l. i. C. de furtis. cum si. Sed
ad positiones ab adversario impositas nec in terminis in respondendo per
iurium ut no. in dicta l. ii. et ar. C. de in litem iurando l. iii. in prin.
Si autem implicite continent iudex potest divisim et singulariter
et singulatim partes facere respondere ut dicto c. adhec. Item
non est respondendum si contineat factum alienum et non respondens
ut l. marcellus. in res amo. Ut si positiones sunt de facto respondentis
aut incognito quia potest respondere dubito si tamen ita sit iudex
coercens. et quod quis ad eas respondere cogatur adiectum
respondeus quod si illa implicita positio in aliqua particula non sit vera
quia tunc respondet negando et eam. Si autem in aliqua particula
est vera potest respondere affirmando quia significative sumitur
ex universo si in aliquo est falsa tota vel petitorum falsam
reddit ff. de verborum oblig. l. si ita quis et § item de pactis
predictis satis dicetur in magistro que est C. de iura calumpnie
l. ii. § quod observare et dic ut ibi plenius dicit speculum in titulo
de positionibus et videas. Est autem sciendum quod valde differunt positiones
ab interrogationibus actionis. positiones enim non possunt esse infinite
sed finite vaticinate et fiunt ad partis postulationem ut contra
in partem probandam. quia ut dixi ad expeditionem probationis sunt
inducte ut no. in mi. 17. Tu scias quod usque ad conclusionem
in causa fieri possunt positiones ut dicitur et not. extra de fide instrumentorum
c. cum dilectus. licet enim post tempus probationis elapsum non
audiatur. quin ut l. sciant ergo § penultimo l. quinquaginta
ff. de excu. tu. et C. de accu. l. non ignorat tamen istud
est intelligendum in probationibus testium probatio enim in scriptis vel per confessionem
fieri possunt ut dictum est. Interrogationes enim sunt xi et xii. s. quatenus
equitate suadente iudex ad interrogandum movetur
ut ff. de interrogat. actione l. i. ubi enim finivit ille xi. dicit lite
contestata oblato tamen libello secundum veterem opi. et inst. act.
l. i. no. Nov autem adeptus possessionem sed mero iudicis officio
expedit ut ibi no. in glo. Rubrice et que depositoribus
data sunt intelligo in causibus talibus sicut autem
in criminalibus quia ibi non fiunt positiones quia ibi
fieri respondetur quia in positionem puta pone quod
dixisti michi iniuriam vel quod vulnerasti vel quod

talez infecisti ul sile no est Rndend et est rō duplex
qz nemo tenetur ut de re scpt. C. qui Atj. § non dico
Et quia de collisioe cet timd que inter Adusarios
excogitari possz ut i C. de ofessis hoc tenet Archy.
quinquagesima di. C. expenitetibus. Bar. ī in l.
marcellus. ff. de rez Amo. et no. Jmo. ex de cler.
C. dudum.

De Juramento testiuz Rx

Repositis Itaqz Articlis et pductis ac factis poitoibus et
Respondēda poitoibus fcis osultum prouideat Aduocatum
Si Aduersarius totum ul ptem positioz ofessauit qz i ofessat
no restat n ut ofessus odepnetur ut l. inde neratius. sz si no
ofessat pducat testes et eos citatos Atqz pte citata ut opeat
Aduidend testium Juramta. faciat ut in v. Juret et sufficit
Appetuatoez deq qz ē. pt tamen platoez examiari pnt qz no
Attenditur tps depoitonis i poze sz Addita Juramta refferat
ut colli. ff. de dilat. Adul. l. Adultium. § si eo qz. Ar. ff. de
dap. ifec. l. dapnum. § sabinus et ar. C. de testis. l. i. et pfca
i die feriata examiatio si tpe Juridico Jurauit qz ad illud refer
tur ut dcm e scdm spec. de ferus. § sequitur quod si Idez
de p. l. vra. C. de bo. po. et testo. mili. sz guido de suza ī
p. l. dies festos. C. de ferus et Attende qz i Juramto testiuz
saltim una ptius dz adesse. Alr si neutra no valz Jura.
ut. l. si qn C. de testi. Nota tn qz caute est Attendend forma
dilatois date Ad pband, sz ex Judex dixit statuo tminu
Adpband. x. diez ad testes pducedos tuc sufficit testes
ij. dilat Juratos face et Adtminu ppetuitatez et no etiam
postea examiabuntur ut supra primo dixi, Si Aut dico statuo
tminu adpband sicut plez qz fit tuc no sufficit solum
Juramta testiuz i dilat n int eandem fiat examiatio Nam
p solum Juramentum no facta pbatio int dilatez ad Alia ad
mictetur ut plene no archi ex de exap. c. pia li vj i glo
sup ulbo admictitur et bar in l. dapn § sabini ff de
dap ifecto ar. ī qz sufficit iuradu ex de sen ex. c. qui
dubijs. et de bo po. ex testa. mil l. una x. intu ad
iuramentu receptu vi ad totu receptu. Curent
aut Aduocati eius ī que testes examiant. fa
ce interrogatorium qz quidē vacat qd ē conueniens
ad articulos pos aduse ut puta ponit actor qz ix
sibi tenet ad x. ex ca mutui interrogatorium dicet sic
In noīne dni amē Ego titius i ca qua heo cum
p. peto testes interrogari sup tali articulo de ca
scie. It si fuit simplex pmisio Item si interuenit
inicacē parme. Item qz que ubi viuis se obligat
Item ex q ca Item in quo loco Item quo tpe
Ite quibus partibus Item i qua moneta fuit inu
meratio Item fuit rogatus ul fortuito adv
uenit It si attinet pducenti et in quo gradu
et si ad eum spectet dapnu ul comodu et si
est amicus pducentis 2 licet subtilitas aduocati
vallora pūuncta ad interrogandos testem monent

ut facilius dan

ut facilius dictu(m) eius reddat i(n)utile. de quo dic(itur) ad
sufficientiam in spe(culo) de testi(bus) § de interrogatoriis. vn(de) no(ta) q(uod)
iudex ul(tra) examinator testiu(m) d(ebe)t testes examinare s(uper) p(re)dictis i(n)-
terrogatoriis q(uod) si examinare obmisit (et) post captum (?) itera(tur)
sunt interrogandi sup(er) obmiss(is) ut ex(tra) de testi(bus) c. p(er) tuas
et ff. de feriis l. silet. no. de hac aut(em) interrogatio(n)e tangitur C.
de testa. C. (con)stitut(io)n(e)s li. vi. Item scir(e) debes q(uod) testes sunt examinandi
p(er) iudicem cause no(n) p(er) aliu(m) n(isi) p(er) notariu(m) expediu(n)t ut nota C.
de iur(e) fi. instar decius (?) si in testes forte absentes ul(tra) alig(ua)
iusta ca(usa) iudex cause examinat adesse no(n) pot(est) ac testes no(n)
valet coram eo tu(n)c p(otes)t iudex coram examinat (com)mitte(re)
du(m)mo(do) (com)mictat ei qui iurisd(ictionem) h(ab)eat p(ro)cest (?) C. de fide. instr(u)m(entorum). l. aut
apud eloquentissimus alias no(n) valet ut plene no(tatur) Inno(centius) ex(tra)
de iudic(iis). c. cum bertoldus. s(ed) tam(en) iudex (com)mictet examinat(ur) alt(er)
de volunta(te) p(ar)tiu(m) (con)f(ir)mat d(e)lig(itur) iur(e) mutat. ff. de feriis qui teste(s)
ex (com)missio(n)e iudicis examinabit reffert iudici inscriptis et si iudex
examinans p(re)pendit eos ul(tra) eor(um) aliquem vel vacillaz in
aliquo ul(tra) declinaz alig(ua) p(ar)tiu(m) videbit eos circa ordinem
articulor(um) interrogare s(cilicet) q(ui)a ex p(ri)mo q(ui)a de ult(im)o quidam e(ti)a(m) super
omnibus simul articulis examinant a (con)trario ex (con)gitatio
eos revocat de quo est tracta(tum) in spec(ulo) t(itulo) de teste §
nunc tetigimus. Si in aut(em) ei ul(tra) audienti vald(e) (con)trahit q(uod)
iaz inerat testib(us) (et) t(ame)n p(ro)b(ati)o(n)e de eo generat p(ro)ducens
suos testes fac(er)e examinare nu(n)c e(ss)et adversarius v(e)l iudex
assignet t(er)m(inum) (et) i(n) que testes fuerit examinati ut depo-
nerent. et dicta ipsor(um) (et) p(er)emptor(ie) de cursu potuit ap(er)i(r)e
(et) publicare testes. Itaq(ue) eis publicat(is) alit(er) alij n(on)
capi no(n) poterunt ut ex(tra) de testi(bus) c. de testib(us) i(n) fi(ne). n(am)
p(re)sumeret iudex istud fac(er)e q(uod) nemo tam audax
inveniret(ur) etc. C. de iuri(s) l. (?) iurand(um) § i. et q(uod) d(e)lacerand(a)
m(at)eria e(st) amputanda ut C. de temp. appel. l. ii. § pri(m)o. et q(uod)
est malicijs hominu(m) obviand(um) ut l. i(n) fundo ff. de rei ven(dicatione)
et no. in spec(ulo) in ti. de testi(bus) qualit(er) Crimin(ali)s aut(em) p(u)nie(n)
tur qui falsu(m) dicit testimo(niu)m ut C. de epi(scopis) (et) cle(ricis) l.
p(res)b(yte)ri. et auten. p(res)b(yte)ros. et no. posteriores posse fieri
usq(ue) ad cau(sa)e (con)clusio(ne)m. No. q(uod) no(n) obstante q(uod) testes
examinati sup(er) articulis (et) eor(um) attestatio(n)ib(us) sint publicate
att(ame)n si sup(er) omnib(us) no(n) fuissent examinati nichilo(minus)
possent etia(m) post publicatio(n)e(m) sup(er) ip(s)o examinari gl(ossa) est
in c. p(er) tuas ex(tra) de testi(bus) (et) i(n) corp(ore) de testi(bus) § (?) q(uonia)m
no(tat) multi in gl(ossa) magna. No. po(n)tib(us) in c(ri)minalib(us)
no(n) debe(n)t recipi. No. q(uod) no(n) sufficiunt testes in t(er)mi(no)
ad p(ro)ba(n)d(um) dato iurare q(uonia)m postea examinat valz (?) No.
formam officie di(?) interrogatorium. No. testes iurare
debe(n)t p(er) iudicem cause examinari et no(n) p(er) emperor (?)
nec in ei seu tam etc. No. cautelaz utenda(m)
in examinatione testiu(m) vacillantiu(m). No. interrogati q(ui)
sunt cu(m) hec (con)gesta (et) post (et) p(er) q(uo)s. No. testes
p(ro)ducendos debe(n)t citari (et) adversariu(m) ad videndu(m) ipos
testes iurare. No. form(am) p(ro)ductor(um) articulor(um) cu(m)
p(re)sentatione sequente post. In opp(osi)to no(ta) etc. Item
frater p(ro)pos(uit) ar(ticu)los dat et (con)ebuit talis. et si aget

p primum dicat sic dat et exhibet testes prout tal
e dnus lib fras per lite qt a primo nomine testes
seu testium in testes seu testis quos iuri pein virtute
seu vti sper inter prdem a testes ex una pte a
testes seu testes primum a dnm lib seu p lib qt
ex altera et cuius nome recta teste et. In fine
no articulorum fiat testes presto et prestat nisi
dicte testes q no astringet se ne dictum suum dicatur
ad pd dicta a singula supradicta sed qd liceat sibi a
pti sue de ipsis tedem probare q sufficiat sibi a pti
sue ad victoriam dicte cause. Et prestat q sibi
a pti sue liceat dictis articulis et earum exhibet
declarare interpretari diminuere corrigere et emendare
a supplere eis et eisdem detrahere et alia de novo
facere et dare in forma iuris si sibi a pti sue videbitur
expedire. Item prestat q si aliquid esset quod ipse
a pti sue facerent a facere viderent in aliquo illi
vel alias pti vel exhibere non intendit nec exhibet
sed id vult esse pro non dato a non exhibito sed
quod nunc a p tunc dictis habeat et si aliqua contraria
seu repugnantia esset in eis vel in alias eorum vel
possit esse q liceat eis a pti sue illa corrigere
et tollere et ipsum ad idemptitatem reducere prout sibi
a pti sue videbitur expedire.

VI. ## De publicacionibus testium. Rubrica.

Acta igitur testium inde usque premissa examinata
est ad publicum procedendum sed ante publicacionem
vel quando copiam repetitam sunt de omnibus expedit
sibi copiam in iudicio prestare. Tamen quia dicta
ipsius quod post quia post publicacionem replicare non possunt
ea p capitula testium non reperitur. de testibus
in ca. quoniam sol a extra c. c. de testibus et in c.
cum in nostro a c. presentibus li vi. a de probacionibus c. licet q
quod pro testis nostro facienda est que de sibi illis
sed qd lo in glo l. plata a ius canonis ep si ad
publicam procedatur cum publicacio testium est instrumentum
appellatur de actis in omnibus aliquid per inde ex officio
publicavit quoniam iudex attestationibus et assignavit
terminum partibus dilatorium ad copiam accipiendam ipsorum
et obiciendum contra ipsos quod partes a dicta ipsorum non
ipso iudex procedat ad aliquam ante publicacionem a data
copia petenti et ante termini assignati lapsum
aut nec in criminali nec in civili pro defectu
iuramenti indefecti probacionis ut dicitur est. et in
fine. Nec in criminalibus post primam produccionem
terminum nisi dictis testium super quod probant

iudicia publicatis nec aliud quemque ex dictis
et articulis inferri pot nec pro forma fieri ut
dicit Jo. in his gtenus. Obmach. ... in alienis no
na cautela est pro primo inuecta. Nam ante publicationem
testium iudex debet uocare partes uel eorum aduocatos dicens testes contra
te inducti examinati sunt quare assigno talem terminum in quo
obicias quicquid uis contra personas testium receptorum et ualebit
hec cautella contra eos qui testes contra se dicentes reprobat
et dicta per se approbant quod quidam ante publicationem sciri
non possunt ut no. extra de testi. c. presentibus. Al. c. adhoc
li. vi. sed hec cautela valeat quo ad personas non autem quo
ad dicta facta post publicationem. Aduocati partium faciant re-
cipi copiam et except contra attestationes sufficiat obiciant
ut in sequenti titulo continetur.

De exceptionibus contra personas testium Rubrica et c.

Post publicationem testium et copiam exceptionum dili-
genter inspiciat aduocatus si testes receptos pot
quelibet reprobare et primo eos repellat per excep. contra personas
tracta quod sequetur ordinem specu. ut ipse plene ponit titu.
de testi. §. i. Tu autem dic opponendo primo quod testis receptus
est manifestus amicus. ff. c. l. testium tracha pri. de v. s.
l. late. §. contos ex. c. c. nup. Item quod est conuicatio uel
conspiratio ex de accusa. c. cum oportet. Item quod est
parens uel pater qui non pot pro filiis uel descendentibus
testificari nec ex c. de testibus parentes ff. c. l. testis ydone-
us et omnis. usque ad infinitum ideo necesse per rationem que sibi noie-
rit gtinet. ff. de v. s. ampliorem parent. Quid de
collateralibus dic quod uolentes interesse et pro eis testificari
pnt et valet testium eorum in causa ciuili inqua et fiat
carnalis pro se testificari pot ut no. in d. l. parentes aut
inuiti interesse coguntur ut l. nulli. ff. c. Quid si nolentes
conuictos pro aliis testificari an valebit. glo. determinat quod
non quare usque pro te valet ut no. in dicta l. Julianus et de
ut no. ex. c. c. nuntius. In causa autem criminali huiusmodi co[n]-
sanguinei et affines repelluntur indistincte in. iii. q. iii. ult.
Item l. Jul. et iii. q. viii. absque. ii. q. v. c. si mlr. non
coguntur in al. iuitas requird hi secundum quosdam simul dic
quod collateralles in causa criminali admictantur uocans
post tertium gradum. iii. q. v. c. i. sed usque ad illum gradum
non coguntur inuite testificari iii. q. vii. Jul. Judicatores et
dic quod testis per [illegible] attinet usque partium admictit quare presa.
supp. affectus remanet supplicat ff. de ritu. nupt. l.
non solum §. i. Item in ciuili autem nedum remoti sed etiam
propinqui consanguinei admictuntur ut sepe ut contra et. nō

pū

et est me(lius) co(m)muniter ut no(tatur) iii. q. v. c. i. / go gu(ilielmus) ille re(pellitur)
a testes q(uia) e(st) co(n)sa(n)gwineus iii. q. v. c. i. Item q(uia) e(st) affinis
ut de(cret)o c. ab(s)q(ue). Item q(uia) e(st) socius p(ro)miscu(u)s sive o(mnium) bonorum
sive in re in qua testificat(ur) q(ui)a v(idetur) i(n) c(aus)a p(ro)p(ri)a testificari
q(uia) q(uo)d co(mmun)e est meu(m) non est ut ff. de l(egatis) i. l. si in electio(n)e
§. r. tu(m) ad eu(m) p(er)tinat co(m)modu(m) vel i(n)co(m)modu(m) ut l. i.
§. cum vidua q(ue)m appell(are) sit ff. et facit ff. p(ro) socio l. cu(m)
duob(us) §. fi. de ritu nup(tiarum) l. istud. et hoc est ver(um) sive
co(n)tract(us) sive incide(n)t(er) sint socii effecti ut puta
ex delata he(re)ditate vel ex donat(ione) ff. si pars here(ditatis)
peta(tur) l. i. C. q(ui)n vino et p(ro) socio l. iii. et ex(tra) de p(re)ben(dis)
c. dilect(us) / et per eunde(m) modu(m) excipit(ur) co(n)t(ra) o(mn)es vel
o(mn)es ad quos da(m)pnu(m) vel i(n)co(m)modu(m) spectat / et ideo
venditor in ca(usa) (e)r(ite) emptoris rei qua(m) vendidit non
est le(gi)tim(us) test(is) ut no(tatur) C. de testib(us) l. i(n) o(mn)ibus et i(n) pl(ur)e(s)
ff. de test(ibus) l. iul(ius) et ex(tra) e(odem) c. i(n)sup(er). Quid de fide
iussore et dic idem q(uia) sua i(n)terest ff. de appell(ationibus) l. a sma
vn(de) de sua c(aus)a defe(n)d(it) ff. qui satisd(are) co(gantur) l. iii. ideo i(n)
c(aus)a re(i) p(ro)p(ri)a non pot(est) testificari sed d(icit) ut ib(i) no(tatur) ff. de l(egatis)
i. l. si tibi §. fi. Alii distinguu(n)t an e(st) p(ri)ncipal(is) sol
vendo aut non ar(gumento) ff. de mort(is) l. cum mandato mapie
q(uia) no(n) e(st) p(ro)hibitu(m) ut l. i. ff. e(odem). sed p(r)imu(m) verius. Item
obstat q(uia) e(st) domesticus vel familiaris ut d(icitu)r C. de his
qui ad eccl(esiam) co(n)fugiunt l. p(rae)senti §. sane et de penis respi
ciendum §. fi. ff. In c(aus)a admitti(tur) C. de repu(diis) l. co(n)se(n)su
ex(tra) de testib(us) c. venie(n)s / et i(n)tellige domesticum vel
familiarem tu(n)c t(em)p(or)is q(uo) testificat(ur). Si e(n)i(m) t(em)p(or)e
testimonij desijt esse non repellit(ur). Nam affinitates
n(on) attendu(n)t(ur) que q(uo)nda(m) fuerunt ut l. iii. §. affini
tates ff. de postulando. Vn(de) caute quida(m) di(mi)t
limi(ne) familiar(em) suo ut testimo(n)ium ferre possit. et i(n)
tellig(itur) de eo s(er)viente / vel de eo mercenario qui merce
de pro grat(i)s s(er)uit. Sed s(ed) sp(eci)es possit dici q(uod)
repellit(ur) domesticus ut ex(tra) de testi(bus) c. mulieres
et ff. e(odem) l. p(enultima). Similiter (ratio)ne repellit(ur) i(n)terdu(m) vir
uxor a testi(m)o(nio) q(uia) una p(er)sona censet(ur) ut una carne
ex(tra) de biga(mis) c. debitum. et ff. r(er)u(m) amota(rum) de si(mi)l(itudine) l. ut possit
Quid de socero n(ec) p(ro)p(ri)u(m) vel extraneo admittat(ur)
vid(etu)r q(uod) no(n). q(ui)a socer(i) locum parentu(m) obtinet
ff. so(luto) ma(trimonio) l. q(ui)a parentes. Item ob(stat) q(uia) e(st) vasall(us)
qui p(ro) d(omi)no non admitti(tur) q(ui)a p(ote)st ei i(m)p(er)are / cuiusq(ue)
eni(m) p(ote)st impari vel ro(mane) p(at)rie potestas ut rex d(omi)ni
vel obedie(n)tie sive iurisdictio(n)is testimoniu(m) ferre p(ro) illo
no(n) est ydoneus ff. de testib(us) l. idonei et ibi glo(sa)
Sed an repelli(tur) aliquis de capitulo vel collegio vel v
niversitate cum res subsit impendi. Sed dic q(uod) ad
mitt(itur) q(uia) licet sit de illa vniversitate tamen reputa(tur)
hoc tamen testificari posse. si pro vniversitate ff. q(uod)
cuiusq(ue) vniversitatis nomine et q. 2 l. mitantur §. i.

Margin notes: venditor (beside line "omnes ad quos dampnum..."); fideiussor (beside "iussore et dic..."); familiaris (beside "obstat quia est domesticus..."); Socer (beside "Quid de socero...")

xiiij. q. ii. c. sup prudentia ex. e. c. insup. et c. cum nuntius
et c. in sup. Spe. tamen dicit quod hoc tenet. § i. vers. sed numquid
et cum omnibus distincte sed in criminalibus distinguit quia in actu
contra platum pnt illi de universitate vel collegio testificari ex. de testi.
c. omnis et de accu. c. ex parte quia ita sunt domestici accusati
sunt accusatores sed quia de universitate inducunt testes contra ipsos
repelluntur et insinuate ex. de iur. iur. c. et si christus nec tunc
pot dici domesticus producentis sed tales ut dicto c. sup prudentia
tia et licet ei a suo prelato possit imperari tamen favore religionis
et reipublice admittitur ut dicto c. sup per innonatis aut hec tamen
restringe et pro suo modo non admittitur nisi aliis testibus
defficientibus ut dicto c. et si christus insi. tunc sed coguntur
ne propter defectum testium morum in suis iur. plationibus recipiat
lexiones ut respectus colle. unde dic quod et platus ecclesie pro sua
causa testificari. § c. ti. insup. et et motuatur pro cunctu nomine
ecclesie petierit testificari. ar. ff. de iur. fi. l. defferre. §
Item detur. Item obstat testi quod criminosus et in crimine per
severat ut repelli sui criminalibus sui inciuilis etiam non sit
de crimine per penitentiam emendatus et penitentiam sustit. et dic
plene ut insupra c. ti. insup. et per eundem modum excipiatur
contra testem quia est fur. raptor. adulter et huiusmodi. ff. c. l.
scio quia generaliter pro quolibet peccato mortali repelli iiij. q.
iij. si testes. ex. c. ti. c. ex parte et c. sup eo. et ff. de fal.
l. non pot. tales cum sunt infames infamia canonica vi. q. i.
c. illi qui. Sed nam sufficiat si tempore iuramenti est ydoneus
postea autem dispositionem factus criminosus an sufficiat ad
repellendum. ar. quod sufficiet tempore iuramenti refferre. ff. de
testi. l. adtestius et sup c. ti. in § propositis itaque etc. dic
secundum spec. quod libet tempore iuramenti ignoretur si tamen postea
notum sit vel iuramentum delinquid repellendus est propter
supervenientem infamiam iiij. q. iij. c. talia insi. Item
ob. quod est infamis ex. c. c. per deprabatis c. l. et c. forus
§ fi. de v. s. in in criminalibus exceptionatis quis non c.
de accu. l. ultra infamibus aut porte dignitatis sunt inter
dicto c. de infamibus l. i. li. vij. Item ob. quod est periurus c.
de transac. l. siquis maior ex. de testi. c. sicut. Item obi
citur quod fuit remotus ab aliqua dignitate propter turpi
tudinem ff. de senato l. i. et ij. q. vij. c. ta. Item quod est
excommunicatus ex. de testi. c. venies. ij. et iij. q. v. conspiratus
de hereticis et excommunicamus. § credutores et c. c. p. et idem
de suspendo ex. de accu. c. olim insup. et de excep. c. apliore
et dic quod excommunicat contra exco. et criminosus contra criminosum
admittitur quia contra excipientem datur replicatio. s. ut regis ff. de
doli excep. l. apud § marcellus et quod vi aut clam. l. si
alius. § bellissime excep. ex. de excep. c. debiti. c. de bth
l. cum quia nec iudeus in deo etc. et per eundem modum

admitti aliquis ab universitate qui omnes de universitate cent
eadem sententia invertitur ut dicta l. qum nisi iudex officio repellatur
ut l. quos prohibet et de hoc in autentica c. § sancimus. Item
repelluntur omnes qui non habent testi factionem ut impubes
mutus surdus vel furiosus ut ff. de testa. ho. l. qui furere
vel cui bonis est interdictum vel mulier que in testo esse non
potest testis de cuius parte eligitur vel heres in cuius testo est
institutus. Nam hii ab his testio repelluntur. Item legatarius
et fideicommissarius codem relicto sed utilibus testi si cui hereditas differ
ratur de inde testificatur quia non testi iure sed rei eis relicte
insti. de testa. § testes autem § sed et l. qui testo ff. e. Item
quia est impubes ut ff. e. l. iii. § p. et sup. prooemio § nam
ne iurare ff. de iure iur. l. qui iurasse et C. si adversus
rem. Auc. sacramenta puberum nec contestificari quia sine sacramento
non valet ut dixi sup. e. ti. § 1. posset tamen impubes factus
pubes ferre testium de hiis que vidit vel scivit impu
beris etate proximus pubertati ut ff. ad sille. l. excipiuntur et
non i. d. § plt. ar. contra de iur. et fa. ingno. l. ii. insti. sed illud
quo adde // Item ob. stat quia est monachus vel canonicus
regularis vel alius religiosus sub obediencia astrictus
regule quia non potest esse testis sine sui superior licencia xi.
q. 1. monachi ex deposito. C. ii. ff. de re. mili. l. i. § in bello
frustra enim est vox eorum qui potius interdicti quam audiri. et
xii. q. vii. placuit. Dicendum est tamen quia sine sui superioris
licentia testificari non cogitur tamen si pro eo ferant vel quia nullo
iure sunt prohibiti contra in ut. c. l. 1. ymo eorum testimonium fasz fidei
utitatis anexo standum est non etiam sint deteriores conditionis propter
religionem sed melioris. de ep. et cle. l. si. et in auc. de mo
nachis in pri. Item excipitur quia est participes criminis de cau.
excommunicatione agitur ut est codem crimine iuritius de libra
ria. l. si filium. ex de testibus C. veniens et § C. sicut
iii. q. iii. v. lib. nisi in crimine excepto ut quia pro teste so
cium sceleris symonia probatur. Criminis et sceleris testes socios
reprobat. criminis et sceleris socios reprobatur. ex de symo.
C. mediatores li. vi. Et qualiter tunc opponi debeat no.
in dicto l. si filium. Item ob. quia est testis corruptus vel conuictus
vel quia est instructus vel quia subornatus ne vera testimonium redderet
C. e. l. si quis et l. eos. ff. de acc. ally de calu. l. i. § 1.
cum ex c. l. et sicut nobis et de preb. sicut C. de testi.
l. nullum. Item quia est cecus et agitur de testio visus
ff. de test. l. cecus vnde veritatem per visum receptam facere
non potest ut no. ff. de aq. plu. ar. l. ii. § idem labeo. et
testificetur de hoc quod vidit antequam effectus fuit cecus. Item
ut testificetur de auditu ut puta de auditu contractu probat
vel de actu in iudicio placitis de verbis iniuriosis quia tunc de suo
auditu testificatur et ideo valet cum non sit prohibitus ff. e. l. i.
Item ob. quia est paganus, iudeus vel hereticus ex c. ti. c.
iudeo et c. licet sive xpianus cum illo litigat infideli
litigat sine dubio secum adiunctum. Sed si xpianus contra
infidelem litigat potest inducere in testem alium infidelem

sederis

n q vi si hereticus Item si est pauper qui non habet l
aureos in bonis vt C de epis. et cle. in aut. de
testibus § i ff e. l. iii. ex e. c. si quis. sed dic ut dicit
l. iii. quia non omnes pauperes repelluntur. Cum pauper
tas non est de genere malorum xx q. i c. illi et ff. / multi
enim sancti renunciaverunt bonis suis non ideo repelluntur
Item qui est persona vilis cuius testimonium non vz in veritatem pars te
stificetur ut in aut. e. § qui non est Item qui est ignotus
cuius fides ubi non stat ut in aut. e. § contra quia deus est
notus iudici ut non ff e. l. iii. in prin. Item qui est inimicus
ff e. l. iii. et que inimicitie testes repellant dic ut no
ex de accu. c. cum oz. Item qui est laicus qui contra cle
ricum non admittitur in causa civili ex e. c. veniens ii q. vii
c. laicos et c. seq. Item qui est clericus quia contra laicum non
admittitur in criminalibus xi q. i c. nullus. Item
qui est male et improbate vite et conversationis ex ma
teria manifesta et criminibus irretitus ex de fo. cpe. c. l.
ex de testi. testium in auten. e. § quia ita. Item
qui est testis in re vel in causa propria ff e. l. nullus et c.
l. omnibus ex e. c. insuper. Item repellitur qui est in
vinculis vel in custodia publica detinetur et qui se obli
gavit ut eum testes depugnaret Item qui palam
statum facit qui facit vel faciet ff e. l. iii. § sul ad
fi. Item dampnatus l. iul. repetundarum ff e. l. repe. Item
hermofrodita ut ff e. l. § i. Item qui est qui
nunc producitur cum in eadem causa fuit productus ut ff e. l. p
ductus et ex e. c. i. Et quibus testibus et dic ut in Item
qui est patronus vel pater in causa quam quis producit
ut ff e. l. vltia. No que dixit Inno. super decre.
quod frequenter ex ut lite non contestata quod decretalis concordat
cum l. l. aqui. ff si debitor ff ad l. aqui. / Et dic sic ut
plene scias tenorem huius articuli et intelligas hic ar
ticulos si quando testes petuntur recipi ad eternam rei me
moriam ante litem contestatam sic distingue Aut ille qui petit
est actor aut reus quia forte dubitat ne forte
super re quam possidet sibi moveatur Si actor nunquam
audit. an lite contestata quia in potestate eius est agere quando vult
si testes eius sunt senes vel moribundi vel longe ab
futuri ut sunt scolares qui cito recedunt / quia regulariter
quod eum lite non contestata non potest ad testium receptionem nisi in casibus
ut predixi, tunc enim potest bene actor dicere ut non habet
in potestate l. et ff de testi. l. generaliter et in aut. de testi.
§ pt. quia l. et decretalis sine dubio loquuntur vide
Si vero reus ut possessor alicuius rei vel iuris dubitat
an quod non moriantur aliqui de testibus quos sue sunt prae
sentes aliquis posset sibi movere litem et obtinere quia
forte tunc per eius probationes sic deficientes per eos quod
lite contestata produci non sunt in potestate sua quod
conveniatur. Ratio autem est quod si non esset talis modus

No

p insuis p possessoribus adinvento talium possessorum
ipsi agere non possunt cum possideant nec ad alios possunt cogere ad agendum
Et ad hoc facit optime extra de testibus c. significaverunt. Verum
tamen dicunt nonnulli quod isti tales possidentes possunt agere aliquando
interdicto ut puta uti possidetis non habent idem beneficium
producendi testes ante litem contestatam quia tunc in eis attenditur
eadem ratio que in actore cui tale beneficium denegatur quia in
potestate est eius agere quando vult cum habeat actionem. alias autem si non
haberet posset petere testes produci etiam ante litem contestatam ut tamen
senio vel affuturi et valitudinarii et moribundi quia vincas
et omnes indistincte cum in eorum potestate non sit quando conveniantur
arg. ff. de excep. doli l. pure. § si et dicto decretali
Significaverunt. excipiunt quidem casum ab isto ultime
articulo quod non sit ubique [?] ut parti si talis
reus vel possessor gemeret. Vel separatim sibi petitum quod mo
neatur non possunt testes produci ad eternam rei memoriam
quia tunc cessat ratio illius decretalis. hoc pungitur significaverunt
i. nisi ~~predictum~~ precessit petitionis copia valeat deprehendi [?]
illa ratio statuit in actore potius quam in eo sicut dictum est
quando si utrobique idem statuet iura iam supra vetatum legitur
et essent adinvente et posite supradicte decretalis et lex. Et
attende quod tempore talis receptionis debet fieri denunciatio ad
adversarium vel eius heredi ut dicto c. significaverunt extra de testibus
Primo nec conveniant tantum probationem ea que non p
pa bu i. l. gesta C. de re iudi. requiritur. An acta coram
uno iudice facta possent coram alio distingue. Aut
mutatur persona agentis vel rei et tunc dicitur quod non est
quod sententia lata contra duos non preiudicat alteri C. quibus
res iudi. non nocet per totum. quod tamen quandoque fallit quando
ad preiudicium alicuius ut l. si duo patroni in prin. ff
de iureiurando. Neque autem quantum ad preiudicium plenum
ubi plures persone habentur loco unius ut l. heredes § idem
Celsus ff. familie herciscunde. Aut non mutatur persona
unius sed res vel causa et eo casu dic aut est alia causa
in specie sed non in genere. Aut alia in specie et in genere. Primo
casu aut erat res vel causa dependens a persona et
tunc paret exceptio ut l. fundi et l. fundus ff. de excep.
Aut res vel causa prorsus extranea et tunc non obstat
exceptio l. cum queritur et l. cum de hac excep. rei iudi.
et l. an eadem § act. et ti. Aliquando neque res neque causa
neque persona mutatur. Sed erat instantia. dic aut acta
ad probandum et illa durant l. eadem instantia non alia ut
l. properandum § illo C. de iudi. et no. in l. si ut proponis
C. quomodo et quando iudex. Aut ad decisionem et tunc aut sunt
acta publica et nocent in alia instantia ut hic al
non ut l. cum apud C. de testi. aut vel mutatur
nisi persona solius iudicis succedentis in locum primi
et tunc dic quod omnia acta sive ad probationem sive ad deci
sionem per sunt coram eo dummodo tamen sint publica
ut hic et in l. edictum ff. de iudi. et l. mortuo
eodem titulo.

De exceptione contra testium dicta

Dicto satis plene de exceptione contra personas
testium ut s. ti. proximo proxime dicto nunc videndum est de excepcione
contra dicta et attestationes testium / obiici
itaque potest quod dicta testium que interrogata nullam causam dicti sui
reddunt C. e. l. sola. ex. e. c. tamque et de liberali causa
l. si ratis et de edic. divi adriani tollendo l. fi. In autem e.
q. et lz dudum. ex de fi. instru. c. si cautio. nisi de causa
interrogati non fuerit que non debet esse verbosus ut no.
in dicta l. sola. ar. et de peti. hered. l. si. et ideo
tunc modo dicto ipsius statur. ex. de re iudi. c. sicut nobis
Item ob. quod quis non reddat causam non tamen certam vel aptam
vel dicto suo conferentem. ut puta dicit scio quod audivi dici
vel scio quod scio vel contraria dicto suo. Idem dicta sunt de sunt
que magis est attendenda ratio quam ipsum. ut quia sit longe nec
conmodo l. ii. et ff de iure patro. l. adigere § quamvis xiiii
q. iii. § solam. et l. no. C. e. l. testium. In glo. fi. g.
Item quod dictum testis est obscurum / vel confusum vel ambiguum
seu incertum unde non valet ff de re iu. l. iii. et de re
gul. iuris l. in ambiguis. et de his quo pro non scriptis
hent. l. ii. et de usu. l. quotiens. ex. de probat. c. in presentia
primo. Tamen est dubium quod predicte est interpretandum
ut dicto c. in presentia et ff de v. ob. l. stipulatio ista § i.
in stipulationibus: quia in dubiis semper pro reo iudicamus.
l. Adrianus et C. ex lib. ex de proba. et e. de in diffid.
in fi. ex. de fi. instru. Arg. ff. de iudi. l. si quis intentionem
ut pro actore presente interpretem. Et die sed ius in dicto
testis. que probatio debet esse certa et clara ut C. de proba. l.
sciant ex. de testi. c. cum. Unde si sit obscura contra
producentem reducimus ut dicit Innocentius. Si autem ita con-
fusum est dictum testis ut intelligi non possit stetur e. quod a
mandamus. ut no. ex. in pedes c. in presentia / dum modo senat
quod defectus sillabe non nocet ut ff e. de mili. l. q. abolet
ex. de fid. instrum. c. cum Iohannes. Item quod in suo dicto
affirmant negantiam ff. de arbi. l. dies. ex. de causa poss. et
prop. c. cum ecclesia Item quod deposuerunt extra articulos
unde videtur deponere non veritatem ff de iniuriis l. si duo
patroni § fi. fal. de peti. here. l. si quis libertate § fi. et
ex. de testi. cogen. c. § preterea et proba. c. licet / unde cautela
est quod licet testis iuret dicere veritatem super tota causa non tamen
super articulis vel interrogationibus quia tunc etiam si extra articulos di-
cit puta super cohenti materia et de pendentibus spacis vel
quantum ad causam faciunt, quia quod per dictum quod deponunt
non iurati Item quod non iuraverunt / vel nulla parte presente
vel non citata parte iuraverint unde actum non valet ut C.
de iur. iuran. l. si qui et ex. e. cum imp. et c. ii. dixi s.
ti. proximo § i. Item quod dictum testis est varium in se ipso
quia primo negat postea affirmat / vel etiam est varium ad
dicta aliorum testium et ideo non valet. ff ad l. corneli. de fal.

l. eos z in aut. de testi. § sin a quidem et § si uo addit
et ie torquidus ut dco § . C. e. l. nullum. Vel dic q si no
ex intervallo et antequam ptr loquat sum dcm corrigit
q stat deo ultio. qz ultima derogat poribz ff. de iur.
codicilloz. l. dum § licet et ita tenet glo in aut.
qui semel. Judex enim qui mag. scie pt zc ut l. in. ff.
e. Caute considerabit motu et vocem qua interrogati
do addebat z sz eam alii dco sim aurz adaptabit ut
pall. l. in. Ite ob. q suo dco aliquid addit per
qd dcm sim colorat totum y. q. i. c. pura vii di. ad
patros et no spine ex de heret. c. firmitati. Et
aut tale additum ut faciat ad subam et circustancias
cause vl negocij de quo testificatur. Et si falsum
sit no nocet vt ff. de v. ob. exactt. Et si sciens
addat qz nichil addidit ut no ff. de iur. cdi. l. qda
refferidi. Item q e dcm vnius testis qui no het co
testem sed singularis e in suo dco vn no pbat qz
vox vnius vox nullius. Considerabit tn advocatus
cause qualitate si in defcm pbonis sit inrogatus de
fendam ut dyr e de fina talup. § Item. Item
aliud genus. z i plene. Item ob. q reddit testimoni
boins puta qz messe Reditus dicat qz ita e de iur.
vl ita in vi. vel qz scio q talis e dns talis rei
Nam hoc e testimoni iuris non facti. Testis enim de
testificari vitatem de eo qd vidit vl audivit no de eo
qd sibi de iure vi. qz hoc est cu eius offim qua
non audit in iudicem sz ut testem. qz testis de red
de testioniuz sim vide z simpl. put ipm fcm novit ut
ff. de v. ob. l. stip. ista § hec quoqz. Vn no Inno.
ex. e. c. cum causam. q hoc testis offim est de reddenda
vitate scie sicut percepit aliquo de quinqz sensibus
corpis. Vnde si testis dicat Ego vidi talem sic faci
entem et i ca scie dicat Audivi certe ista scie ca
non est apta. sed dicat. sed dicat qz eram pns et
vidi et sic de singulis sensibz et sic plene dic ut
ipse in dco c notavit. Est tn sciendum q appetitus visus
omes sensus corpis gtinei dicunt. qz omes sensus
gstat intellcm. Intellectus aut est comes ad omes sensus
qz sub quadrisione inserit prior apprehendit ut ex
qd eu monet ff. de iniuriis. l. item ad § qd aut
prior qd tn vi. intelligend visu speculativo. Item
q discordat de loco tpre et psonis ex. e. c. cum causam
z c. licz no sicut accidit in susanna ut no. C. de
l. testium. Item. ob. q testificatur de credulitate quia
no valet ut c. l. testium § no. a. cum ff. de ver. ipsi ba.
Item q no gtinet tps in dict. corp. p qd vi. i suffi
ciet pbare ff. de testi. l. i. ubi uba epla v exceptis
eis pleraqz acti que tps pcun pstitam de pcti z term

act § i. Et io tempus exigi in pbone stett i senatus cosul
sl. quo aio flagitati sit admissus exigat. ad id l.
libellorum ff de accu. sz illa in libello. in q. x. c mchils.
xxxv q vi. c de pentela. sz vera opi. Jo. no exigit
tps i testiomo n qn tps exigi ad aliaq i facti
existencia ut ple no ff. l. ob tam § fi. in l. optima
C de contrahenda z comit. stipu. ex pbo fit cum additur
dies et tps ut ibi dicit. Sz nec sunt q testes
nario de tpe interrogandi n qn viderit suspecti ut
no. in dca l. testium. Si tn ex interrogatoriis pt
advise interrogare de tpe tenentur rndere. sz si dicat
nescio no nocet ut dcm e. Item q tulit testiom
de auditu alieno qd no valz nisi casu aque plu. ar. ff
de aq plu. ar. l. i. § in alio et ex. de testibz c lz exqda
stn de auditu suo valz videlz in hiis que ad audita pti
net. puta i liberorum expssione ff. de v. ob. l. i. z de i
pueris l. i. § vobis aut z l. Item qd reddit ca. Jo
ob. q dicat vnm z eius meditatu pmone q ex hoc
videntur subornati ff. e. l. iii. § ideoq i ggpnderem
intertabelliones fecerit z male q talia testimonia
no valet ut dcto § nisi dicat scribentes p adinuice
seu stilum ex officio. sz spe. Item q palam no se
crete sint examinati. C e. l. nullz. ex de accu. c qf
sicionis. Item q no interrogati testificentur qd e rep
in certis testibz als valet ff. e. l. ad fidem. z i plene
no. Jo. ob. q an litis g sit recepti vn no valet ut
i aut de exhiben reis. § si vera et ex ut lit. no
gt. p totu. nisi in hiis que pbacio veniunt an lite
gte. tamqs pambula ut excepcl dilatoria et decli
natoria incidens z silis. Sz curacius est ut sup
illa excepte phanda lis ne gteste. vt valz. Sz i casu
inquisicionis valet recepto testiu ante lite gtestt
ex ut lit no gte. c. qm frequent z ibi inueniet
vi casus quos ca bre uitatis obmitto. Item
i pbonibz ad ppetua rei memoriaz ut no i z ff ad l.
aql l. i lege ad idem qd no ex de cfs judicis c. ii. ff
de interroga. acte. sup Rubrica. Et add qd dicam
i ca. pxio § fi. Item ob. q recepta post publica
tionez aliorum testiu. ut aut. qui semel z ibi no. ut
ex e. c. de testibz. Vn hodie de iure nouo inductu
est ut i ca appus non inducant. ite testes i ipa
ca pducti ut in gsti clemete. ex de appell. c. testes.
Item obice q recepti sunt in quarta dilacone
ul pductione que danda no e sine cae cognitione
ut i aut c. § illud. et § qm ex e. c. de testibz z
aut atqui sed Si i primis dilacoibz testes recepti

No de q̄ta dila

publicati sint et attestatores a producente recepte sint. Alia dilatio, ut productio denegatur propter secundariis timorem ut dicta auc. qui semel misit et plene non in dicto C. de testibus. Item quod est renunciatum seu conclusum in causa ut auc. submittos C. de iudiciis et in no. quod exaltatio testium in causa criminali iudex alteri commisit non valet ut auc. apud eloquentissimum. Item quod facta fuit commissio examinare testium et rei qui iudicare non potest et in criminali non valet ut dixi in de testi. ass. §. Item scire debes. Item ob quod dicta eorum non conveniunt non vel mentionis producentis C. de proba. l. ad probatorem. nisi ut si dicunt se contestes quod aliqui se circumvenirent sed de visu non affuit quia non statur eorum dictis ex. e. c. ex pal. ut ff. de testi. l. confessionibus. Item ob quod in dictis eorum fuerit vacillatores et titubando fuerunt testificati, cum minor fides adhibetur ut no. ff. e. l. iii. in prin. quibus aut testibus sit magis credendum dic ut dicta l. ob. carmen §. te. stes. Sed non est omittendum quod licet unus et alius testis probet de visu et aliter de pluribus quod non idem dicendum sed secundum alios divisim adeo quod talis divisio notat sed adiuncta concordantia que ducendum ex de testi. C. cum tu, non esset factum aliter dicendum non separabile ut in commodatum ut ff. ad l. aq. l. si ita vulnerat. §. fi. et de iure. act. l. confessionibus aut in factis vel possessionibus separabilibus secus est ut ff. de v. o. l. si sic et rem pupilli salvam fore l. non quaeri. §. p. quia cum separabilia sint separabilia plures commissa et plures committenda ff. ad l. aq. l. item mela §. fi. in prin. §. et ff. de testi. l. mo. actor. ciuetur ita singulos eos et sic plene legitur et non nisi pluraliter dicta inseparabilia ad unum tendant officium et ita loquitur decius §. nisi. Secus dico separatio aut cum in facto consistit non presumitur et probet ff. ex quibus ca. maiores l. de minoribus et de iure fisci l. consilio

VII

De singulis speciebus probationum. Rubrica

Veniamus de superiori titulo de terminis assignatione dictum est quod deductus est terminus ad probandum. Probatio autem consistit in diversis speciebus seu generibus probationum ut titulo de singulis probationum speciebus inserere dicam. Sciendum quod genus probationum tres species continet. Scilicet confessionem per testes per instrumenta et de his tribus dictum est et non in auc. de testibus circa prin. C. de rei vendi. l. cum super in quare est scriptura per manum scripta publica sive privata quia ei statur contra se ff. de edendo l. quedam §. fi. et ff. de testi. l. ii. §. eiusdem. Item est alia probatio perfecte evidentie ff. finium regundorum l. inceptore C. e. l. iii. nulle enim sunt validiores probationes quam perfecte evidentie per quam et est notorium inducitur ex decretalibus ca. tua. et ca. vestro et non ex de iur. iur. C. ad nostram. Item alia est probatio presumptionis ut C. de iur. iur. l. actor. Et de fideiussoribus libertatis l. quesitum ff. e. l. i. et l. nam et postea.

Circa de fama an faciat fidem plenam vel semiplenam probationem glo. in l. in g. i. sup. X consentit quod faciat semiplenam probationem et male et contra sua. Ideo dic quod in criminali non facit semiplenam et contra non quod plures clariores exigantur l. sciat ut de proba. Si fama non fuerit clara probationem in e. i. famam hominis vixit quod modicum est credendum famae coadiuvat ut dixi de pre. ff. de proba. l. in. et sic sentit Iulianus l. ne in criminalibus. Item facit in l. eo magis in puncto causa admittatur presumptio probationis secundum glo. l. in. §. i. et ergo et contra. Non in g. tanta et de sen. ex. pi. clerici veniat et et antea ibi posita et ex a. c. veniens et. pri.

Item et dns anoiste addit non vi spes prob. s. violentam p suspt.
ut no in dicto c. cum adsedem p quam ista validas sit probatio q no
admictitur probatio in qua quod dic ut no. c. de proba. l. sin. ex
de elec. ele. c. clericos et plen. sup his et c. de adul. l. si quis
cap autem probationum quelibet p se est sufficiens et si probatur
p unam spem sol sufficit ff. de rebus creditis l. quidam. ff.
de e. fi. l. sepe no vi et ideo dic q iudex no de aug suum
ad unam spem probationis astringere ut ff. e. l. iii. et lob. tacem
omnes conuincitur iur. pla. s. instris vel testibus vel confessione aut
facti euidentia ex de coha. cle. c. tua aut iuris interpretatione
ut sepius citatus et contumacem esse reum ominus. iii. q. ix.
suspic. violent. c. de adult. l. sequi probatio aut secundum aliq
sapiens ex dictis aliqua sit plene aliqua semiplene semiplena
probatione erit iudicis officium ferre sentem secundum eum qui suam
intent. semiplene de iudex deferre iuramentum p sit supplere
probationis defectus ponit in l. bonefidei c. de iur. iur. et l.
admonendi ff. e. et l. [C] de hac semiplena probat. plene tamen
tatu, et hoc quidem iuramentum deferendum actori potius ut
colle ex eo quod ne ... de iure iurando c. fi. in fi. ubi e
glo. et sunt app. h. in glo. dicto et l. in bone fidei
ubi persona actoris dignior est persona rei ut
no. iste. sed si iste est religios q p talem iurament
tum deferendum in plene semiplena non autem
in reprobatione ubi agit actor plene probauit suam
intencionem q quis reus vult probare sua excep. p
ta solucionem ut alicui parti ad eludendum probationes
et eam probat semiplene hoc quoque tamen no
puto deferendum reo iuramentum in defectu sue probationis
quando standum est plene probatione actoris et confessione
ipsi de i vii. stip. sed ubi compart ad fi. et de
redic. dmi. Adri. tol. l. fi. s. sin. at. Nam in cas
possessoris e contra s. actor et reus possidentem eum
obtinebit qui probat extra ideo q plus probat ut
plene no. ex de prob. c. licet causam vii possessionis l. i.
duo fratres venerunt inuicem contenta de cosin.
reto. fita sed hoc oia. Et quia maius tenetur ad
se minus ff. de aq. ro. de. l. quidam s. fi. et ex. de c.
firme eccle. c. i. l. vi. ut ferocius vinculum vincit
debilius ex. de spon. c. si inter et hoc idem puto
nam in replicatione quod in excepcione ut ~~hoc idem~~
no. ff. de peculio l. quinum s. p. ... et dicit
q si plane p testes / veram matrimonium
contraxisse et quidem aduersarius probat duos vel tot
testes q erant alibi in aliquo loco non tollitur
p hos testes probat. et longe meliores. app. et firma
ut no. in. c. in. c. testes in magna glo. Rendus

agat de una re vel crimine probat de alia re puta agit
cum sanguine vel agit de delicto facto de nocte et probat
de die vel agit de insultu cum armis et probat sine armis
non punitur de eo de quo probatur et videtur post litem contestatam pertinet
officium iudicis. ff. edilit. edicto. l. ediles. §. ite seiendum
ne delicto remaneat impunitum ut. l. ita vulneratus
et quia penas magis obiud' solve suadet. Ratio. l.
si arceo ff. de fideiu. Item quia maleficium de quo
agitur videtur duo continere s. percussionem Item cum sanguine et
sic de aliis ar. ff. de arbi. l. celsus et de cond. inde
l. septima ex de dolo et contu. C. de delict. §. quod non probat
utrumque videtur cum alio sufficere. ff. de rebus creditis. l. quam
et § dixi quotiens enim plura in libello proponuntur
alterum probare satis est ut ex de appel. C. significasti
et de cond. et demo. l. siquis lega. §. si cum p non quia
eandem formam continet libellus accusationis vel oppositionis
partis iudicis extendatur. ff. com. diuidendo. l. ut
fundus et sed opositum moderanda est condempnatio.
ff. de neg. ges. l. pomponius. cl. ii. et secundum arg. est
sententia secunda ex de symo. C. l. 3. sen. obiit eandem eius
forma exponit in libello quod est de illa est probandum
ff. vi. bo. rap. l. in hoc actione. Sed hec actio aut quod de alia qua
litate delicti sit facta probatio quod obiectum fuit sequitur
de absolo. ur. ff. siquis cauto libr. esse iuss. l. non
et hoc est verum quidam tamen vident probare facte
et per libellum venitur hec cautella. Nam in
summa continent illud de quo probandum est dicentes
domine ego dico de multa illa verba cum armis vel
verba cum sanguine et nolo super eis procedere sed in reliquis
et hoc probatur per l. indebi. §. si de tertio ff. de nox. act.
et in ins. de act. §. si minus. Nam emendare licet
vel mutare ceteras ut ff. de edendo. l. edita actio videtur
tamen quod ut plane non in dicto §. siminus quia non potest
videri in fraudem venisse quod post litem contestatam accidit
et idem potest tamen dici quod sententio per accusatorem sed pro quo
tamen perdit quod est de predictis probare possit condempnari
tunc quia in inquisitione fit ex mero simplici inquirentis
ut l. congruit de off. presidis et ad sill. l. i. §.
cum iudicis enim officio expeditur inquisitio
sive ad petitionem cuiusque fiat sive ipso motu iudicis
ut ex de accusat. C. qualiter et quando in magna. glo.
quod officium est latissimum ut. l. i. C. de offi. assessorum

Et ff. de iur. o. iu. l. ti. in ppr generalia verba que opponuntur isti in
questionis § de principalibus thocientibus seu conexis seu emergentibus
a predictis generis act. ac. Adhoc quia universalibus iudicis p. lit. cont.
adiq ut l. iij. et l. sz. ff. de peti. hered. et no. i dco § sinimus et
qualz ista verba nemini ponuntur i inquisitionibus probat ex de
accu. c. inqui. v. in. fi. Secus i libello accusatorio quia ptas
iudicis ultra probatam no extenditur ut dca l. ut fundus qu
sem eius formam sentia est fereda ut probavi et ideo et i libello
civili utile reputo appone in fine libelli et pdca peto michi
fieri omni mo via iur et forma et ca rez. Quia cum hodie
i libello no sit consuetudo appone nom actionis ut no. ff.
de eden. l. i. pr. competus modum et viam agendi appet probatum
de mte agent. et si illud ius incipit competere p. lit. cont. ut l. iur
§ eadez de except. rei iudi. Sufficit ad condapnatam maxime ut
illa verba aliquid operentur ut l. si quis ff. de le i. et C. de inoffi.
te. l. si quis. Et hoc pot queri quid si ultra dies termini probat
vel competi aliculus citati incidit iudicis feriatus an admictit
i die septem q vz. ff. siquis. cau. l. i. et l. si p. teres qz vz i die
septem esse defusum ut C. ti. l. ij. in fi. In illo nam die no
potuit iudicis copia heri vn restituit. ff. ex quy. cau. ma. l. si
pemptorem § magnus ecz vz q no qz no est i iusta causa ex
cusatoris ferre solepni qz potuit et debuit puidere ut dca
l. sz pemptore § si ferre et ideo et dilatio C. de dila. l. sin pr. ses
i fi. no. ob. dca l. iij. § iij. in fi. Quia ibi fuit casus fortuit
cui no potuit p uideri q hoc no fuit ymo ut dixi puideri
potuit q hoc no fuit et ideo secus. Si tn iudex gratiose ipm
septem die admictat et vz sufficere ar. l. i. C. quo et quado
iudex ex de offi. delega. c. consuluit. et hoc qn est data dilatio
vel citatio continuata die compares ul probas si ille dies est feriatus
citatio ul dilatio nulla precessisse notesse opere ut l. ij. § fi. ff.
siquis iu. ius vo. n. servit ex de dolo et contu. C. dum dilectus
exz. dz q peracto termino ergo elapso nemo auditur sin except.
ex c. C. postulatum seu in actis ut C. de accusat. l. si cui z ff.
admi. ad bo. pos. l. i. seu i pulcere iusti. ex qui. m. m. accu.
Adetnam rei memoriam et i hoc puplicantur testes et capiu
tur partibus qz et i except. testium et i quolibz actu yz rita
da est. Alz no valet l. nam. ita divus et C. de acc. pertin.
l. ult. et si recipiuntur i ea omnes testes i defferent. s. ta unles
sz semel et valent ppetuo seu agat quis seu conveniatur qui
puidere ut no ex de testi. C. significaverunt duo ez semiplen
probant sin psuptioe cum aliis admictis probat ff. de excu. tu.
l. ij. in fi. et ex de pba. C. cum cz et que no psunt singla
multa iuvat. ut l. si cu. ff. de hered. insti. Ms. hic q i notoriis
valet in duobz casibus. s. qn delinquitur in conspectu iudicis i loco
pu. et i cas q est notorium q cum sufficit citatio et sentia qm i
aliis iur iudicis solepnitas no servat quia no datur libellus
nec fit lit. cont. nec alia solepnitas ul probatio requiritur x
ymo ordo est iur ordine no servare ex de iur. iu. C. Ad nram

et n. q. i. de manifesta xi q. i. c. cor. ex. de testi. c. sup

eo. Item qui coram solo iudice ut in teste falso vel vacillate

coram eo quia tunc sine aliqua solempnitate pot. iudex ex suo offo.

et arbitrio punire. ut ff. de testib. l. nulla. et istis casib.

reus negare non pot. ex. de coh. cle. c. fi. et ff. quor.

appel. non recipiunt. l. ii. Si autem in absentia iudicis

aliquid notario commissio conducatur tunc citato reo si i. fore

necessarius ordo probat. solempnis iudicii et omnis legitima

defensio respiciat. ex. de re iudi. cum inter. et ex. de accusa. c.

qualiter et quando ii. quia quamvis aliquis sit notus non tamen est

iudicii. Preterea in occultis iudiciis iudiciarius ordo servari de-

quirit ut ex. de cler. c. bone. A quibus sententiis super notoriis

dat. non appellatur. ut ex. de appella. c. cum sit. No.

circa materiam probationum utrum per instrumentum probetur possessio. et videtur

quod sic ut ff. de aq. pos. l. ii. Et quod videtur quod non ff. de aq.

pos. l. predia. Et no. quod conpetentius aliqua probatur quod id

in quo perdit quod debet sequi absolo. No. tamen et quando

deferatur iuramentum et tamen et quando non in defectum probationis.

quod est notandum valde. No. hic quod contra infrascriptam

materiam utrumque quis possit probare quod id quod continet in

instrumento quod tamen exhibitum si vult aliquis dicere quod sic ut ff.

de probat. l. cum probib. et C. de contrahen. et commit. stip.

l. optimam quod fi. nisi in duobus casibus ut ad velleyanum.

l. aliquia et C. arbi. tu. l. fi. et de non numerata pec. l.

generaliter. Item quod quidam heres cum beneficio inventarii fuit

confessus in inventario invenisse quandam hereditatem et post dicit

se cavasse et post dicit cavisse et vult convenire aliquid.

pot. et videtur quod non per auten. quod quasi contra C. de non numerata

pec. et arbitrium tu. l. fi. § i. Sed quidam dicunt contra

cum ibi habeat locum ratione minoris etatis et iudicis auten.

et ad hoc C. de iur. et facti ignoran. l. cum falsa.

De productione instrumenti

testationibus publicatis et copia eorum recepta

considerent advocati tam actoris quam rei quid deinceps

inciat faciendum. Sed cum emptor non probavit plene

producta testium suorum vel forte reprobati sunt testes in personis

vel dictis eorum studeat hic instrumenta ad suum ius probatum.

factum cont. si quid reo si habeat aliquid instrumenta ad suum ius

si aliqua habet actor. et item considerent advocatus rei

nam si videat probatum sententiam hic querat quod reo si habeat aliud

instrumenta ad suum ius probatis vel ad debilitandum probationes actoris et

quod instrumenta utrumque eorum producit et post decursum termini

probationis non poterit enim instrumenta post fieri producit utrumque ad finem

et utrumque ad copiam in ca. ex. de fide instru. c. cum dilectis

utrumque producant inspiciat diligenter ne producat instrumenta

sive scripturas sibi invicem contradictoria sive in eadem scriptura

sit contradictio sive in diversis quia tunc eorum fides habebitur. et

nullam faciet probationem C. e. l. scripturas et ibi ple. et id

est de regu. iur. l. ubi repugnantia. Nam scripture

que sibi invicem contradicunt et directo non conveniunt

vel p obliquu no faciut pbacoes · qz sciptura i se qua
desolat · xxv · q · ii · c · si ea · licz eni no repellant
omno omes testes · qui hia adinicez testificant · ff
stat · dignozibz · Item c pudencu ne sn instro ·
qd ps pducit sunt alis puncta et capla · que faciat
aut p adusario · quia iam sibi ipse punditu parit et
io nl ab vsu abstineat ul ea cum cautela pducat
ut c talis in qualibet pductone · ut quicuqz pdu
cit instrm ul quacuqz sciptura q adusarium ducit
pducto hoc instrm nl sciptura in ea qua heo ca
pitulo · contra eu in ea videlicz pte in qua et q
p me faciat et no alit · et ponere / et qd quomt
qnto ad ea que p me no faciut ne intelligat c
pducta · sed ab vsu eaz me abstineo · ut c · c · to
tinget · Et qz na · [illegible] · hoc est qd cognito vno de
[illegible] · cognoscat · Religium · ff · de his qui sunt
sui nl alieni iuris l · [illegible] · fi · [illegible] ·
Diximus obiectiones que pnt obici cot sciptura
ul i stru pducta ut p hoc noster advocatus · si alis
quid adest instro · qd pducit / obicit itaqz q instru
qd no c i eo dies cosulis · qui vicio vapsit · ut i
auten · vt pponat · nome impatoris xxv · di · c · i ·
xo de fid · instru · c · cu dilcus · al · iur delectos ·
Item obicit qd licz appeat ipsu i for puca ytmus
om solepina non tn pbat nl fide no facit · qz qsciens
non est psona puca nec hoc auctez puca sciptura co
fecisse · et de tabell · l · quali · l · x · qz tabellionatus
officiu non dat a natura · sed cofert · aucte princi
pis / vel ea ab vniusitate aliqua qd tuc vz i loco illo
coniusit · no alit · ut l · de quibz ff de legibz / nemo
eni hoc aliqua auctez nisi heat ab hoie nec iurisdicoz
nisi heat a iure ut no · c · de cocess · l · quamvis li · xy ·
et io si hoc opponat · oz pbari a pducente qd sit psona
puca · c · de pba · sine · ff · c · l · y · et l · ab ea · pte · Oz
epm actionis c · i cappatu aut qd si pducat · instrm
aliquod de tra vn no cognoscit · qui scripsit c ei
scienti si appeat in puca for no viciatu in alis parte
sui · c · de edend · dm · advi col · l · fi · et qui hoc obicit
pbet q ut c · de pba · l · sciant · Item videt h
qd expedire · et · quemadmodu te · apian · l · y · nec ob · qd
quibz hoc pot cosiste · iqz nllus nudis nisi sua felsitas
requirit · ut c · v · ti · in cor · auct · q · si ti quis · i fi ·
// Item barbarius qui in for · l · liberi venit ad sub · z fuit
qstl · et valuit ut j dire · hoc quid no · z firmat ar zo
i firma sua pbta i cor · auct · q · si qmd · et idem vi
trime · spe · in ti · de edic · instru · q · restat · x · qmd si pdu
cat · Itm · obicit qd dc est ibi signu tabellionis ·

qd quid vi optimo C. de assi l. fi. qd dic tn si tabello
qsuet in cartis suis appone sigillu signu qd debet
ibi appone al vi suspectu ut colli in dca l. fi. ibi q
solent etc al nocent q no facit ad sbaz eoq que
d iustis requirunt q credo ad bn esse sic apponat
ut audent p fieri qpicio ut dca l. fi. et aut de fide
instru. § oz. aut coll vi. § si ab inicio pone obmisit
no ideo minus valet instrum. vn attendat notis q ff
eand sczh obsuet sup toparoz ut no c. ti. est vero
nulla. Item obice q in instro non est locus ubi
initus fuit gtractus C. de gtrahen et qmit stip. l. op
timaz q exigit. R. nud eni si supeo qfuedo no
hnt ptatem unde vi locus incitus ad sbaz plans
ar. eius qd no. i l. ob carmen § fi q tabello
obtinet vicem testis in qtralz ut l. dominus de testa
metis. et eius auctas exspat testibz duobz ut no
sp. de fide instru c. tm § sptes. x. porro. Testis
eiz interogatus het rndere de loco. ideoq varietate loci
eiz repellit ut no in l. testium § et i instis ut l. in
extendis. et ex de testibz c. puenit C. de dnis rerl.
l. si quia lenma / ergo defectus loci replet instrm.
tam incitz. maxie cum in suis certis instris solitu est
appone. ut ö depi. Alii dicut no requirit locu
i instro. cum iure non caueat. Item ob q est
cassum vel cancellatu in loco suspecto C. de edic.
dui adri tollendo l. fi. et de teste l. si vmg. et de
suspe. l. ex falsis. ex de c. fidem c. lrz de fi instru
c. inter dilect c. Si aut sit vicium ut abrasio i
narratis facti vel i alijs locis in quibz iuris non
consistit negocii no nocet ut dicit l. 2 ex c. c. ex lit
et i ple. 2 ii. i cisi loco. u iuris negocii no qsistit sic
abrasz et eius repositu ut no in dto c. ex lit. ob
stat qd rasura vel qspicio i notibz. ut dto c. inter dil.
// Item in obstare rasura qm rasura vel pintiz
e clausum qd fit qn dnd scribit q no est qd i
pure poneti ut no. i dto c. lz. Item ob q est
Falsum et falso qpositu et fabricatu q veritas
contractus est mutata / nichil eni est falsitas q
imitatio veritatis. ut i aute. de fide instru. § fi. vn
est falsio cum aliquid imitat. et i eo tm excella
do veritatez ff. c. quid sit fsm. / Et ut maim istam largius
aduertamus quero de quibz. primo quid sit falsum. sco
quo qmitti. 3o qualiter qmitti fsm. ~~cum aliquid imi~~
~~tat~~. 4o qualiter de falso agit. 5o que sit eius
pena. Est aut falsi imitacio ut supra dcm est
3o dicit q falsum comitit dolo adhibito C. e. l.
necesse. quia sine dolo delictu non pducit. ff. de iure
rui ii. in. l. ii. § si eni. ff. de adulti l. pte. ad l. cor.

Notandum q no licet ferare p
sigillatez corpus vel capitl
loci quod ut ex. de fi. in
c. et si cop.

de fal. l. tn in lege ff et quis per calumpniam seu ex
pena delinquit ff de bo. rap. l. ij. § si publicanus
3ª dicit quod falsum committitur in multa et multis
modis puta in scriptura tamen in confitendo quod ex
in delendo vel mutando seu extollendo sive sit
testamentum sive alia scriptura publica vel privata C. de
fal. l. dattimus sive etiam ipsam corrumpendo et dicendo
seu dicta parcium vel acta alicuius tenentis causa vel
criminalis Item committitur falsum in dictis puta in
testimonio et qui ob falsum testimonium perhibendo pecu-
niam recepit vel aliis corrumpi se passus fuit
iiijª dicit quod de falso agitur duobus modis scilicet civiliter
et criminaliter ut dicit l. dammus et l. si quis de pe. et tua
et dicit quod qui de falso agitur criminaliter agitur per
accusacionem tamen utrumque scilicet accusator et accusatus debent
nominis inscripcionem placi C. e. l. dicit quod pena falsi et
quod falsi in libero homine est deportacio et bonorum eius
publicacio et quis est per capitis ut C. de fal. et no.
l. i. quis flumine adulterio ut C. e. l. ij. et dicit quod puni-
possunt qui facientes et fieri facientes puniuntur et ambulant
ff de fals. et fals. in pri. Item et eadem pena puni-
facientes postea et qui eo in iudicio utitur in C. et
l. si quis codicillos nisi ab usu abstineat ante
sentenciam ut C. ar. ff. quod metus causa l. si eam comp. § si fuit
clementer quod intelligitur si talis sit utens qui non
falsificavit at non utitur per abstinere ut dicit
l. si quis et de fi. instru. l. ij. Sive autem causa
utens et non fabricans punitur minus est de t. fal. et
de falsariis. Item dicit quod contra inferentem penam falsi
dicit quod si aliquis producat conscienter falsos testes
ad plures unam interim sive unum ex his non tamen propter
pluralitatem vincitur pena falsi cum motum est delicti
sed ad unum quod pluraliter ut l. preter deponit § si di-
citur ff de ind. et ita no. ff de privat. delictis l.
inde et idem in instr. Item ob. quod instrumentum est corro-
sum vel vetustate abolitum vel conscriptum non fides
non est adhibenda ext. c. c. inter dilectos. Sed dicit quod
si non ob corrosionem vel conscriptionem legi potest non ob-
pedit ff. de bo. pos. sec. tabulas l. § furiose et cum
si est abolitum in loco ubi non facit dubium aut i ui-
vum nichilominus valet et est [annota]te ar. in in fo. publico. exemplum
ut ext. e. c. fi. . . . Si est male scriptum vel deletum
vel legi non possit l. vel quod nichil significat pro non scripto
habendum est ff de his que non scripta habentur l. ij. et § fi. S. [∧ Jtem si]
scriptura est adeo ambigua vel inepta ut intelligi non
possit vel quod nichil significat pro non scripto habendum est
quod donec interpretatum sit fidem non facit ext. de probat.

eu venisset et lit. cd. de plen. Ite ob. q. c. scriptura
in papiro sed non est sufficiens ro. respondeo sed
c inonach et coexplandi. ut C. dixi ff de l. m. l. libe
rorum § carentes de bo pos. sed tabu. l. i. in pri. Ite
ob. q. est priuata scriptura et a priuata persona scripta
que non probat. C. de pla. l. probatione rones. et l.
co°. nisi sit trino teste notata ut C. qui poti in
pig. ha. l. scripturas. notata glo. scriptura autem ma
iu. alienus scripta probat h. se ipsum ut ff de iur. iurand
l. si quis. iure iurandi et l. generalis. de no. in i. per.
et aut C. qui i posited ff de edendo l. quedam. // Et
magis stabitur scripture ultime voluntatis in qua testator
heredem se debere asserit et dic q. non valz nisi pro
firmet. C. de pba. aute. qd obtinet. Vn. dic q. ipse
scripture statur q. se sed non pro se ut dicta l. no. Ite
ob. q. instrumentum c. sine testibus vn. soli scripture ola.
no stat. et no creditur. autem de her. de bz et falci
§. si vero absint ubi no. et de fid. instru. c. sed
si instrumentum auth. q. C. de donat. l. in donat. sed dic
ut ibi. Et quid si inca c. subscriptio unius testis et sunt
duo tm. An sufficiat et vid. q. sit q. tabellio
obtinet vicem unius testis et sunt duo et sufficit
l. ubi no ff de testi. sed dic adiunctis duo si notarius
exigunt ut d. et no in dco. §. sed si instrumentum Item
ob. q. c. scriptum sine copia que non est exemplo iudicis
confirmata publicata. C. de edendo l. si quis. et dec. c. inter
dilectos. Et magis corpori exempli decreto iudicis
publicato creditur. et vi. q. sit / pro publicatis cum
carpe. formam et auctoritatem recipit sicut ipsum originale
ut i. et C. de testi. l. publicati. extra de fi. instru. c.
fi. Et non video quare non sit eadem ro. in vtroque
Ite ob. q. hic dici venit duos vel quatuor in instrumento
apposita vel q. plus peti q. debeat. et ideo repellendus
c. agentem qui an diem agit vel male agit ff de v.
sig. cedere diem. et insti. de act. §. si quis agens vn
duplicatur inducie ut i. sunt et alia que possunt
obici in instrumentis que gratia brevitatis obmitto Et re
currere ad copiosum titulum de instrum. edi. i. spec.
¶ Quarto ad plenam intentionis actoris ponatur in
iudicio ultima voluntas testatoris ideo de ma ultime
voluntatis referamus Et primo in quibus ultima
voluntas consistit / 2° quot sunt persone qui ultimam
voluntatem prohibentur condere. Tercio in quibus
testamentum differunt a codicillis Quarto de execu
toribus ultimarum voluntatum. Et quod ultima vo
luntas defunctorum consistit in testis aut in codi
cillis aut in donationibus causa mortis. Aut per scripturam
priuata verbis expressis vel nutu coram aliquibus testibus

et codicill' ff p totu. et C de fideic. et i epla d. l.
in. l. ultim. et C. d. dona. ca mor. p totu. Sz qn
tra testib3 sub scriptura qui testat' vl nectu....
ut dca testa reducunt' in scripti / quo fco si testes
sunt testes hebunt unu testi. et faciunt plez q plez
ut ex de testa. c. sup scriptu. / Testu aut fit q....
in script. quz sine / quib3 intrupcu dict' a...
pendo a votum testatu exprimens C de testa. l. co
sultissima i pri. et p. p interparoz. et quot et
quib3 vbis fit testm dic ut ff. e. l. iij. p. i. // Ppe
aute que no pnt ulteriz voluntatez ostendere sicut qui
qui nesciunt. i isti qui vbo est pmissu fac. testa.
p. i. et l. i. ff de testa. Sz an co... posset testu
dig hosti q no ut ipe no ex de sen ex. tu voluntate
in glo no elemosinas et qui epi e veiez / et pba
ex p arch. in dco c pia Sz quid si de usurario ma
nifesto et dic q no, vz eius testm, nisi de usuris
satisfiat aut de satisfaciendo cautez ponat p forma
c. q... ex de usur. li. vi. et no arch. in dco c pia
Differunt aute testa a codicill' qr in testo exigit
hedis institucio vij. testes regulart ut dca l. hac
consultissima et dca l. fi. Sz fallit in testo ceci
ubi exigunt' octo testes. C qui testa fa. poss. hac
consulti. Item in testis int' liberos ubi sufficiunt
duo testes ut dca l. hac consulti. p. imperfecto. Itez
in testo in rure facto ubi sufficiunt v. testes C. e.
l. fi. In codicillis vero quinq3 testes sufficiunt
ut C de codicill' l. fi. p. fi. Item testm no codicillis
rumpit' agnacione postumi ff de iure co. l. ab in
testa. nec aut rumpit' agnacione sui hedis ut C. ti
si quis c. ij. secus in testo et l. postumorum ff de
iniusto rupto et irrito testo. Item sine adiecc
in no valz ff e. l. i. C de fideic. l. cum quam Sz
in codicillis no requirit' adicco qr nullo iure cavet'.
Item codicilli sive precedant sive sequant' testm de
pendet ab eo ut ff de iure codicill. l. iij. p. fi. et l. quod
referunt et l. ab intestato. no eq. qr principale thit
ad se accessoriaz no eq. l. qd' nuda e. ti. Item re
linquunt' in eis legata et fideicomissa que eo exequta
sunt ut ff de le. i. l. i. P quib3 tres dant' actiones sz
rei ven. ad rez legitimu acco et coceptus h hedes ex
testo. Item pignoratitia ad alias res testatoris ut
C de com. de le. l. i. et ij. quorum legatorum transit dominiu i
legatarium fictione iuris stati a morte testatoris / si sz
rei vitez adita hereditate ut ff de furt. l. acco et ff
de l. i. l. si t' hemo et p. cum simus et de le. ij. l. mortuo
in pri. et sic valet legatum rei inter alteri obligate

seu pignorate ita ut valeam h'e regressum c' h'edem ut rogatur p'am lu'e
et michi restitue ut ff. l. si tibi homo. Sz petitio h'editatis nu'q' tra'sit
n' a'p'ensa q' cum sit facti f'o est op'us ut l. cum h'edes mei ff. de aq.
pos. l. illud in extraneo secus i suo forte s'cdm quod no. in l. i sing. de
lib. et post. unus No. quod lz sit m'ta oclusum et Judex ma'festa
u'it p'tibus q' s'nam ferre d3 et lz fecit p'tes citari ad s'nam audie
dam q' possint produci i'stra de novo rep'ta. nu' est s'cdm. leo. pv. ff.
de Jur. Jur. l. duo rendi et ita tenetat ibi Bar. lz no cent rep'tade no
uo no possent reduci u' usq' ad oclusioe' i'ra c' de fide
C. nu delictus ul' usq' ad t'minum statutum ad hoc ut ibi patet quod
no. p' dy. in C. i dultz c' de Reg. Jur. li. vi et p' doctores i p'uidi
tes et Auc Jubes. C. de iudic. et p' Jo. An. in cleu. ij. C. sepe de v.
ob. Item Inducit Bar. l. admone. pall' in ad q. tale p'tores fecerunt
l. q' quilibz soluat collectas i certe dies ad pena q' plus s'cdm forma
stat. lz de hoc nullus rep'tu' statutu' an ista l. h'eat offi' hic vz
taus ff. de opti. p'e. l. cer. qui Jul. et ibi no. p' cu i sec. sua. Item
Inducit Idem Bar. i pall. l. admonendi. ad q. actor i p'ma dilatõe
fecit citari duos testes et quia no veniebant fecit eos c'uari
l. si. ff. de feriis. tu ista s'cda no dabz simplicit' ad p'bandi sed
solum ad p'ducendi illos duos testes i quibus fuit dilligens
nam vz hic admittitur p'batio illa sola i qua cessauit neglia
ita igr p'posita et dicebat. Ja. bu. q' placet Bar. No. q' iuramtum
posse p'bari sc'ptura nouor' i'strorum ut C. pastoralis c'
c'tep. Bar. in l. admonendi no. q' no solum app'batio testium
tm ul' c'ptio l'rar' tm facit plena p'batioz seu fidem sed
semiplenam ut i auc de i'stror' cautela et fide qz t' et sc'dz
pall'. Amo. et lz dicit ipe uera esse de Jur. nouo de iure
c'ratio plena fidem faciebat ut l. c'pet'. C. de fide i stru.
No. que uocatur pu'. i'stra s'cdm d. Albtuz in i'stra p'uata
sed madato c'hentiu h'eat s'sc'ptõe q' ita pu'. s'cpta accipiunt
s'sonatis actio moueat alii si ypotechaiia nisi h'eat s'sc'ptõe
tenz testiu' p'batz. Et qz iters opinionis no vz qua si ht valz
ac si esse puplicu' i'strum ut C. de fide i'stru. l. vult et l.
et l. qui. po. i. pr. ha. l. sc'ptura. Nouo aut Jur. siquis d
ponit aut mittat aut alii c'het et c'tentus est sola sc'p
tura eius tum quo c'duxit seam eam solam no sufficit ad
p'bat' nisi ht p'ntiam t'm testiu' honestor' et fide dignor'
ut i auc de fide i'stru. c'. s'uo lz et si coll' vi i'nithum aut
nullam vim h'et p'uata sc'ptura ut ff. de p'bat. l. vult. al'. do. do.

VIII De Conclusione

Ost allegat' m'ta factas et eam plene i'stitam p'bat' i
dag et all' p'tiuz ac etiam post q' p'tiu' ass' iura
sunt pandita et tacita Judici cause ne causa amplius

ptelet sz tunc acciplat cz i causa ccludi i causa aut cclusio est
renuptiaz iuzbus innouendi ut i auc detestibus. § qz no. ut
ea facta no restet aliud nisi ut canculus imponatur/ quo fit
aut cclusio hoc mo// Nam iudex itogabit ptes quid uelint aliqs
produce dice vel appone. Et forte aliqua ptiu p qua facit
ut sna no feratur dixit aliqd hre quod ppone vel te iudex
assignet tminuz ctuz ptibus ad omez malitiam supadendum
apponenduz et dicenduz quicqd uolunt et pemptoie ut in
auc. ut cum. de app. cogno. § i. que C. de iudiciis aut iubez
et lz ibi plures dentur dilatoes tn hoc est ad bene esse no neccio
qz dilatoes sunt arbitrie. C. de dilat. l. sm pz et ex. e. C. p. primo
g trasacto iudex faciat i ca ccludi. f. ut ptes dicant nos uolumus
i causa ccludi et i ca ccludimus et tunc iudex pnuptiet ut habeant
pcluso hoc tolli in auc detesti. § qz nulli sz et alta pte nolente ccludi
hanc pnuptiacoez iudex pot ut dco § ieri q ex tunc no restat
nisi ut diffinitaz pmat snaz ut colli ex dicta autetica iubemus
et dco § r. et ex tunc iudex snaz pferat sua -- tn si iudex du
bitet aut ptes hoc postulent/ ut qz aliud het i qstia qm
pbat. q acts cam sit instructz aut supiori referat u'
alteri sapienti comittat ptibus no suspecto ut C. de relat
ptotuz et ff. de apel. l. i. § i. et ex de offi. ordi. C. i. et ibi plene,
et ff. de iud. o. iu. l. ptor et isto consulto reo ptibus pn
tibz apte pnuptiet i tlocutoia secdm forma qsilii et deinde

dif

snaz diffinitiuaz secdm qsiliu pferat/ sz si dictu iudex eius
offendatur et q illam qsilium sit platu delegaz pot tam
aliis ut ipe secdm illud diffinitiue pnuptiet et no. i dco
C. i°. aduocatus aut ptis qui victoria expectat arcet ut
in platacoez snie citetur aduersarius ad sniam audiendam
et fiat citatio ad dictaz pemptoriu alias no valet sna in
albiti C. quo et qn iud'. l. qsentaneu. ff. de apell'. l. qsessis
§. item cum edito si g pz itata compea legis. sna feretur sm
aut qtumax fuit expectat usqz ad hora citat et si tunc et no co
peat statutiz post legatur sententia et valebit sz p° oia citat
ut no plene insti. de v. ob. § si i dicez Cum qritur utru iudex
qui cam qsulendam omisit possit remissioz reuocare et ipe
pnuptiaz dic q sic sz utru acta et acta pendente qmissione
tenebit et dic sic ut potit dicit illa. Sz utru i reuocatoe hui'
omissionis requiratur qsensus ptium et vz q sic ut l. ad ipatore
ff. de appell. Bar. d. i. l. a pncipe. ff. e. et formant et tetat omia
pda dicens q puto q reqratur qsensus ptiu i ipa reuocatoe
qz hec est quedam itlocutoia. ff. de re iu. l. quod iudex
item quod dicit Bar. i sup l. i. ff. mi. iuonaq. app° pen. Vtz
si ca e comissa qsulenda an valeat qd' ntel in fine
Bn° de nta ... mi dz fieri nitenz / sz si fiat valet sed re
uocat'. p appell ut C. de relat. l. fi. sz si fecerit vo
luntarie secus puto/ qz cu iudex non teneat stare qsi
lio q hoc expectar qmitti l tacq ex mitt. sz fitem
statim

De prolacone sentencie

IX

Ost pmissu ordinc p singlos actus cau
sub abbr. ti demonstrat. Post qm deuentum est
ad placoez diffinitiue snie pcedendi iudex est

Dum sn̄ia latur ig est tota ca et actitata singulis Recensitis ut dixi s
ti. pro diffinitiuaz sn̄iam sedm leges no ut sibi vz pferat ut in Auc de
Judiciis. §. ois aut coll. vi. que facta sit solepnitate vallata ut no possit
ex ea aliqua dici nulla sdicatur ee sn̄ia nulla multis modis/ ut puta si ea
desunt de ssalibus que ponitur et notantur in l. plata in substancialis
Aut Judicii est lit. ct. qua obmissa no pot sn̄ia diffinitiua pferri
ut in Auc de exhibe. reis §. si no et no. ex de elec. c. dudum et
de lib. ob. c. i. in glo. no. qd sit// Item sedm canones est nulla
si no sit oblatus libellus quia et de consensu ptiu no potest
obmitti ul remitti cum sit de ssali ordis Judiciarii ut ex de offi.
Jud. de lo. c. de causis et de lib. ob. c. i./ et idem si ppa ssalia ob
mittantur ut dca. l. platam. et ibi glo. que aut ssalia sint
iudicior sive caus dixi s. si vs ubi sn̄ prbatio et traditio
i. c. qm contra falsam de pba. dummodo siquis qd ex ptis ptulz
caus quedam sunt sn̄ quibus sn̄ia pot valere ut puta
si tacite sit obmissum calup. Juramentum It tmi Assignatio
Allegatio conclusio si obmittantur pot valere sn̄ia p ea que
dixi sup de Assignat tmi i prj. Ite nulla sn̄ia est di
ffinitiua si no sit lata de ex Judiciis c. de sen. l. i. ii. z iii.
z ex de consue. c. ad nram. Ite si condempnarez ul absolueret
non continet c. de sen. et inter lo. o. Ju. l. pfes. Item qd
no de toto s de pte pnunciauit et de reliquo tacuit
ut l. qui in et si ad illis rez iudi l. i. et ibi no. Item si
sit incerta ipsi de offi iudi p curat ff de re iudi l. ssiel
§ i. et c. de sen. que sine certa l. i. Item si expresse
sit hoc Jus sepatum ul constitutum l. platas c. qu pnoccare
non est nece l. ii. z l. pfes z l. cum plata. Item si
no condempnauit pauri cui sunt hos contesta c. de sen. et
interlo. o. Judi. l. i. Item si ex falsis instris l. i. z p toto
et ex de crime falsi c. ii. Item si citatio pemptoria
ad sniez no pcessit ut l. si expssim § cu tnto et c.
quo z qu Judex l. consentaneum Item si nulla pcessit
citatio quia no citatur ut ex de vita z ho. c. inter
iii. et c. de acen. l. iiii. et que z qui Ju. l. ea q.
Item qd non fuit Judex competens c. si a no compe.
Judi. p totu. ex. de Judi. at si clici/ quod dicit ut
ll. z nota ff. de Ju. l. ii. Item si corruptus Judex
qui eaz tulit ex de re iudi c. ad pbandum de
excep. c. pia ex de sen ex pcoru Item si sniez
pferens non sedit p tribunali ut no de sen excomi
arcitandis l. i. z ff. de i. iure. testi l. omnes. z c. de
dilacionibus l. a preden cum aliis legibz ibi allegatis
Ite si sn̄ia no sit conformis libello ut l. ne scindus.
to di. ex de acen. c. qualiter. z qu pnoccare non e
nece. Item est nulla si pte excessit qntitatem
Iudi. ut l. si idz c. de Juris. o. Iudi. et c. de penis
Iudi. p totu. et qu pnoccare non est nece l. cu ea
Item si sit lata die feriata solepni et de feriis
l. omnibz z l. dies. et idem de aliis feriis messium

et vindemiarum. Item si lata sit parte absente vel non
clamate ff. de fe. l. i. Item si sit lata contra minorem
indefensum ut l. cum et nos maiores C. si adversus rem
iudi. Item si sit lata ab aliquo iudice layco in
aliqua causa ecclesiastica ex. de immunitate ec. c. de- gl. li. vi. Item
si non sit lata in scriptis C. de sen. que pro libello recitantur
l. i et ii. Item est nulla si est lata contra iam mortuum
ff. de sen. quae sine ap. resc. l. paulus. de pr. de quo
re iud. l. i sine ff. fi. et vel nouum ap. pen. per
totum ar. contra extra de appel. c. non solum l. vi. Ubi dicit
quod iudex ex quo appellatur an in mutacione pot. concipi
sentenciam sive. a qua est appellatum. Sed dic quod ibi non erat
vero appo vel sine nomine. Item est nulla si non prolata
sed in scriptis vel in camera ferat C. de sen. l. cum sentenciam
Sed predicta causis ad presens sufficiant. Prudens ergo
iudex studeat ita ferre sentenciam suam ut aliquo iuri
sententiam predictorum non possit sua sentencia retractari de
qua est nullitate non solum infra x dies et infra annum
et biennium sed querela retractari pt usque ad xx
annos C. de falsis l. sicut in decipiendo.
Tenor vero dicte sentencie ita scribi pt. In nomine
domini amen. Nos Anthonius Jud. cognitor
litis vertentis inter P. actorem et B. conventum vel
sic inter Petrum actorem contra inim. quonis sup pinsa
scriptis petitis et hoc tenor est talis. Cora
vob. etc. et sic totus tenor hic inseratur. Lite vero
super ipso libello legittime contestata cora nob. et ab ipsis
partibus de calumpnia et de veritate dicenda prestito iuramento
factis positionibus et ad eas responsionibus subsecutis ex
articulis et testibus et instrumentis productis et attestationibus
publicatis. Nos diligenter inspectis et examinatis per
cunctis iuribus et aliis partium et omnibus meritis cause
investigatis et plenius recensitis et equa iusticie
lance discussis deliberantes quantum nobiscum et cum peri
tis habita deliberacione ut ergo de re iud. c. ad apliciz dei nomine
repetito pronunciamus B. et primum si quem habet in petitis da
petri et in quantitatibus petitionis in ea contentis per eum
solvendis omnimodo via iuris et forma condempnamus etc.
Quero utrum ex predictis. An iudex teneatur ponere
in sententia causam quare condempnat vel absolvit. Dic quod
non est sufficit enim si dicat condempno vel absolvo ff.
de re iu. l. ins... Sed si iudex vult apponere pot. ut
ff. de suspect. tu. l. hoc enim et de eventu l. hoc
iure et l. si nisi in casu quo iudex absolvit ab instancia
iudicii vel inspectorem ut C. de iudi. l. properandum
quia illo procul dubio et ff. de sen. et re iudi. c. sicut
nobis et quum ab incepta peticione absolvit.

q si agat postea Nam et competenti actioni non ob.
excep. rei iudi. si quis eam opponat. ff. de cond. ind. l.
minor §. i. et de pig. l. grege §. p. Item pone
q de facto Judex precepit Ticio et Seyo ne de possessione
cuiusdam fundi se intromittant hinc ad rem certam
sub certa pena multifacta lite contestata. et nullo por-
recto libello. nullis factis positionibus ad plures testes productos
est in causa per utramque partem. queratur nunc an valeat quod factum est et
sup quo iudex dicit proferri sententiam et quod preceptum teneat et ut ff. de offi.
presi. l. Illicitas et ff. de usuris l. si cum §. fi. Alii contra per Aucten. offeratur. C.
de litis contest. et C. de sen. et inter. o. iudi. l. prolatam Ad quod potest dici quod
simpliciter in plura iudicis officio quod tunc teneat et ad hoc C. de agri. et
l. si colonus. l. x. Sed si secundum iuris ordinem procedere uult non valet ut dictum
est. et ista dicit. Ja. bu. pronuntiatum fuisse inter marchyonem et Aldruisem
et comitem de panico eiusdemque nunquid partium consensus possit validare
sententiam inutilem dic q non ut ualeat ut sententia sed ut pactum sit ut l.
C. com. ut usque iudi. Ita no. Bar. ff. de appella. l. consensum in lec. sua in
v°. fo. // Quero q Judex condempnauit reum de expensis reservata sibi taxa-
tione nec dixit et successoribus suis queritur utrum successor potest taxare
cum queritur utrum a sententia lata per Judicem competentem frustra appellatur
Appellationis frustratorie appellatione quia sententia non tenebit hanc partem.
ponit Bar. in l. consensu in lec. sua ff. de appell. pone q Judex pronuntia-
uit quem uiolentiam commisisse comminuisse et non dixit puplicem. An putatis
queritur nunquid potest declarari de qua sensit. Et dicit Bar. sup. l. ab
excusatore. ff. de appell. quod sic ad hoc allat. ff. de penis. l. si ipsos
Item subdit ibi quod. Si iudex condempnauit quem in contumaciam et non dixit
de qua pecunia quamuis dicat ipse q intellexit de minori ut ff. de l.
iij. l. minus ait Iudex ipse potest declarare de qua sensit et interpre-
tari. // Et idem dicit ipse si Judex dampnauit Ticium filium l. sensit
et reperiantur duo Ticii q potest declarare de quo sensit No. c. quemque
sententiam ferri non possumus n. primo aut conuictus aut sponte confessus
ij. q. i. C. nos. que aut confessio prejudicet huius continetur maior ff.
de confessis l. certum. §. minorum sponte. xxxi. q. ij. C. locatores sciens
C. de iur. Ingno. l. error omne et ff. de interrogat. act. l. de etate. Ibi aut
fiat extra de Re. iu. C. ac si clerici et hostis de interrogat. act. l. fi. nec
nam negetur ff. de interrog. act. l. de confessionibus fauor de libali ff. de li-
bali cau. l. interrogata. et lis. ff. ad l. Aquil. l. narratus. §. finali. //
Ius ne repugnet ff. de pactis. l. si unus xxvij. q. i. C. solet
qui et plene. no. extra de confess. C. ultimo cum queritur an confessus
appellet dic q sic ut no. ac ff. de appel. l. fi. §. i. in fi. ibi dum
dicit auxilium etc. Ja. bu. dic q non quia iniquum est q quis sua
uoce testatus est infirmet ut de C. de non nu. pecu. l. generali. // Sed
dic q si ab alt. cause q potest et tangitur hec materia C. que prouocare non
est necesse l. ij. No. q iudex ecclesiasticus se intromittat de iur.
dictione seculari q dic quod non. extra de foro compe. licet in glo. et causa
et Aucten. ut differentes §. suis continget coll. ix.

X. 9 De prorogationibus Et Appellationibus Rubrica:~

Quoniam pronuntiatum a sententia de qua dictum est supra ti. pro. ex-
tinguitur appellationis remedio in forma dampnatum pro non dampnato
habetur ut ff. ad ter. l. i. in fine. primus qua quidem l. et
§. primus. l. non. quod fieri quo est in arbitrio iudicantis Sed pone.

Inpositio et presentatio auct. l. Refutatum. q. d. sufficit tamen adultum dic
et pruripte adulteriz vel homicidium esse et sic de singulis in aliis
criminibus quia etiam pena committitur et pruriptato de pena per alium
vel pruriptatum de pena ut ibi tex. et glo. dicunt. // Idcirco de materia
appellationis videamus sciendum est autem quod contra gravamina illata sunt plura
remedia litigantibus nam ipsis lite promissa est recusatio. C. de iudic.
l. apertissimi extra de appell. c. legiptima. li. vi. etiam assertio ut
c. ti. de iud. l. max. Si vero in fine litis competit ultimum remedium
appellandi ut de appel. per totum de materia appellationis tractatum // primo
videndum est de tempore appellandi et quando incipit currere. 2° in quibus
causis est prohibitum appellare. 3° quod sit iudicis officium a quo
appellatur. 4° quod habet iudex appellationis. 5° quando iubere processum et executionem
committo que sunt partes iud. Iudex appellationis. Appellatus. sexto quis iudex
primus vel secundus exequatur sententiam et cuius sententia oriatur actio.
Septimo de forma appellationis et quo in tali app. iudex pruripticet
et de formis libellorum in causa appellationis. primo secundum est quod tempus
appell. secundum antiqua iura erat biduum in propria causa in aliena
triduum ff. quando appel. sit. l. 1. §. biduum hodie vero in qualibet
est tempus x dierum ut in auc. de appell. §. 1. et auc. hodie C. de
appell. et ut lite pendente l. fi. Est aliud tempus per datum ad
appetendum iudicis qui noluit appell. recipere quod tempus est simplex
x. dierum ut l. y. §. fi. de hiis que per metum iud. non appellaverit
prorsum aut tempus xx. dierum incipit currere a die sententie non ante
ut ibi no. quia hoc tempus in ponendo appell.nis est utile preter
ad sui initium et ideo non currit. Sed quatuor ad sui processum
sit continuum ut no. ff. de diuis. et temporalibus et prescr. Sed
R'ca quando incipit currere non semper presumatur in ignorantia sit
2° victus semper dicet se ignorasse ut l. verius de probat.
Sed dic quod est presumendum in dubium vel quia ipse vel eius pater
presens fuit sententie vel fuit vel in civitate illa vel provincia ubi lata
fuit sententia ut extra de postu. C. ad h. non enim fertur sententia in camera
Sed palam ut dixi sup. e. ti. v. Item est nulla sententia palam.
Si 2° sciens infra x. dies non appellat remanet sententia lata
quia appellationis obmissio purgat turpitudinem sententie ut no. extra de
offi. et po.te iudicis de lec. C. pastoral. in mag. glo. et an. exe
cutioni mandabitur etiam si iniusta sit ut ibi et C. ut lite pe
dente l. qui licita quia lapsus temporis tacita renuptiationem induat
nisi minor etate ad appell. restituatur. ff. de minoribus pretoru
et dic quod hoc tempus appellandi currit de momento ad momentum quod
appellandi sit. l. 1° in iud. 2° et no. per Bar. extra de appell. C. pia
v. pot hoc iudex tempus restitutus itaque non concessum minime ut
abreviare. C. de m. mag. gen. l. fi. et no. extra de appell. C. cu
sit sed etiam secundum dy. in omni dilatione que datur sine in sterio
iudicantes ut ipse no. ff. de Re. iudi. l. y. quia indultum autem brevi
ficium nemini est auferendum ut in C. indultum extra de reg. iur.
li. vi. si licet iudex mandet aliquis fieri in duos dies sub
tres dies nichilominus infra dictos dies appellabitur et ita
no. dns garci in suo apparatu extra de v. sy. C. cumque li. vi. Sed

Videndum est de casibus in quibus appellatio est prohibita et quidem
est appellatio prohibita post x. dies a tempore sententie ut dictum est. Item appellatio
iniuste monetate (?) possessionis ut C. de momentanea possessione l. i. licet secundum quem
possit ut extra de testi. c. significasti et extra appel. c. equidem. Item
non appellat in criminibus enormibus ut ff. de appel. l. constituit et
au. ff. de sicariis l. pe. Item in raptore feminarum C. de rap. virgi. l. i. Item
in falsatore monete et eo qui fecit aliquem de clerico exigere ut C.
de fal. moneta l. i. // Ad hec si aliquis nomine alicuius appellat
sive invitus sive incontinenti si is pro quo appellavit habet ratum
debet ratificare infra tempus appellationis interponende non post au. ff. rem
ratam ha. l. bonorum et quis ordo in bo. poss. succ. l. fi. Item non appe-
llat verus contumax C. de iudi. l. properandum § cum aut. C. quorum
appell. non recipiuntur l. i. ff. de iudi. l. et post § fin. nisi velut
iudice sedente pro tribunali l. divus ff. de minoribus resti. c. l. i.
de reg. iur. l. contumacia. Sed ficte contumax appellat ut no. in dicta
l. et post § fi. / dic quod ille proprie vere contumax dicitur qui sua sponte
iudex precepit quod adesset ut no. C. quo et quando iudex l. cessante,
vel personaliter citatus fecit se non inveniri C. e. l. tres, de preiudiciariis,
ff. de appell. l. exclusenssu (?) § cum quis vel qui personaliter citatus nichil
tamen non invenitur personaliter sed citatus ad domum qui appellant et
recurrit sibi tempus a die sententie ut dicto § fi. // Et hoc dicitur a contrario
si aut presens et contumax puta in non [struck] exhibendo hic audite
appellans ff. e. l. a debitore § iussus et dic quod contumax excommuni-
catus auditur in hoc appellans s. ut eum transferat ad superiorem
non ut a sententia excommunicationis appellationem revelletur ut no.
extra de sen. excomu. c. pastoralis in glo. ii. Item non appellat a sententia
arbitrii eo quod nulla est eius sententia C. de arbi. l. i. // Est et
§ his in fi. et his casibus no. ff. a quibus appell. non licet l. i.
sed secundum quem post sententiam arbitrii supplicari ut no. ii. q. vi.
C. iudicibus § i. Item non appellatur a taxatione extra de appell. c. cum
pridem. Item non habet tertio provocare. C. ne liceat in una ca. ter pro-
vocare l. i. extra de appell. c. directe. In causa hi sunt appellatum in aut.
de sanctissimis epis. § siquis // Item non valet appellatio ver-
botenus facta seu viva voce ymmo debet fieri in scriptis ut
e. l. i. § fi. nisi fiat eodem die iudice in eadem figura iudicis
existente et tunc tamen oportet in scriptis appellare ff. e. l. ii.
quod videtur verum secundum leges sed secundum iura canonica appellatio ante sententiam
non valet etiam eodem die nisi fiat in scriptis quando non
valet nisi causa in scriptis quod contra est dicere quod una forte possit
appellare debet intelligi de appellatione diffinitiva in qua non opus
in fine tamen ut no. C. e. l. pro. § fi. Item non valet appellatio si non
interponatur coram eo a quo appellatur sive appellatus est quam
fieri debet ff. e. l. cum quidam C. de his qui per vim non appellat
l. ii. in fi. nisi forte eius copiam habere non queat etiam intra tempus
tempore appellationis non currit ff. quando appella. sit. l. ii. § dies et nisi
violentiam eius iuste timeat ut dicta l. cum quidam tunc enim

Non qui dicitur vere contumax

ficte contumax

p appellare reputatur dummo prius ptestatu vt ea et C. d his qui
per metuz iudicis no appellant l. ij. Sz vz q et tuc no timeat. App°
l. metu ac eius violentia si coram eo no appellat cu eius copia
hec no pot vt ex. c. C. fi. secus eo d consuetudine servatur. pot tn
iudex adhuc appellatu adduci et coram eo appellari. ff. q appe
llandi sit. l. i. §. siquis et dic p no. ex. eo. c. C. appellatus ho. §.
Item no valet appellatio si interponatu ad iudicem inferiorem vt par
iurisdictioez dz eiz ad maius tribunal appellare. C. d appel. l. cu
ptibus i fi. ff. e. l. ij. §. siquis i fine. xxi. di. C. inferior. Item
q lz sit maior ille ad quo appellat tn no iudex opetens est
Int eos litigantes vt si appellatio interpositu nec iudex a quo
prouocatur xi. q. ij. c. i. ex. d appel. / Tertio sup e tractare q
sit iudicis officii a quo appellatu est i admictendo ul retinendo app
ellatoes cora se facta et i spontam et dico q aut appet app° licita
euidentis aut appet i licita seu frivola / aut est dubium
dubiu pmo / cau dz refferre alias punit sedm l. pecu
aster i xxx. pene aut i. ff. e. l. qui iux aut. cam. deponitur
ab officio. ij. q. vij. C. decrete. et no. ex. c. C. depoz et nichilo
iudex t appns revocat i statu co officio suo quicqd est aten
tatur ex. d iur. iur. C. venies. et no. d admi. tu. l. progre
phis. §. i. ex. d appell. C. no solum. ho. §. quia nil est innovand
appne pendentis. ff. nil novari p totu. Scdo cau no dz iudex
differre ex. c. C. cum aplurib; ho. vi. ymo ea no obstante
exequatur. prius iudex appns possit retinere vt pdi vt pro
batur ex. c. C. pastoralis. et no. ij. q. vj. C. ad romana et ibi
videas i iij° cau debent defferre ex. c. C. ppiali. §. expressum
pot aut iudex differre ut cautela ubor que legitur et
no. c. C. cum tessimus / Quero de inhibitionibus fiend
facientis / Sciendu est q p pente appellatoe coram iudice
appellatois iudex mandet ab oia ut si sua appellatione
doceat ul no audire. Sz nec admictas ul inhibitus est ali
quatenus p cedendi apps. Ita q coram eo exhibita sit de
appet interposita an sntaz et no ibi ea interposita tunc nedum
p inhibere debeat. Sz nec sup eadem citare ptem. ymo omnino
tam revocat ut dicit hostiensis. cum aut eosdem fuisset interposita
adeo adiffinitiua et appet facta i omnibus expresse aut phibito
que ponit ff. de appell. recti. l. fi. ul si facta est ab eo ul
ab eis a quibus appellare no licet ut sup dixi ms. caus
aut. Nam i hiis casibus no est ad aliquid procedendum
ymo retinendum. ff. de appell. p totu primo deputatis non
apps ul dubiu sit tunc dz ptes citare ut dco. §. primo
sunt. et §. smag p de bono pcess negotio etc. ut l. de
uno quoque ff. d re. iudi. et tunc appellatis no competentis.
pot iudex i hre ea et pnuptiue pot i eo alterutri te / ab utre
habitante sedm ago. ut. C. d appell. l. fi. §. Idem. et hec
hre. no. insuma hm. ti. §. p. Sz ptibus pntialr constitutis

si quis obiiciat q appo a grauamine no continet veram
causam vl q appo a grauamine vl a diffinitiva no fuit
interposita i decem diebus vl alia appo huiusmodi sit q ap
ponatur q cause negotium no est ad auditorium
iudicis devolutum tunc no est inhibitio facienda
nisi constiterit ad se causam esse delatam ut dto c. si vo.
Nam iudex appo no debet aliquid antequam nec indebite i fraudem
eius processum retardare quousque constet q sit
causa devoluta iurisdictio ex de off et delegati
si a no invenit in dto c. Romana. Idem si dicat
appellatur a diffinitiva in causis plurib et pur se sup
notorio de quo confessus e et consimilibus tunc cu q
ex inspectione appellationis non patet de iustitia appellationis
vl iniustitia non debet inhibere nisi summarie cognoverit
ecepit de presump ut dto c. sto sicut. Si dubitet
an sit ca prohibita non debet inhibere donec cognoscat
sicut insinuat ut c. c. Romana si quis obiiciat.
hec autem cognitio in 2 consiste ut sufficiat sup h
scilicet contestari et exinde inhibeatur q tunc officium suum
videtur sint nimium cognitionis in ante. de liurgentis
c. si vo. sed quia hoc littera in ca appellationis sit exequ
una pre absente ut c. de tempo app. l. fi. c. istud.
// Circa revocationem et ass eius qd minus innovatum
est qualiter fieri debeat dicitur q quidquid e innovatum
a die diffinitive sententie sine ante appellationem sive post est per
appellationis iudicem revocandum ut dicit c. non solum c. i.
Illa vero que innovatur post appellationem que e in sinam
interposita non revocantur donec constet causam
appellationis i statim verum esse ut e. c. ex illa nisi tal
innovatio fiet post inhibitionem licitam quia tunc fuit
ca in appellatione inserta sit etiam sine no e revo
canda ut i no. c. q a fina no appellatur et de ar.
l. i. Ez p considera e oppositione ff de arbitris l. non
distinguemus c. quedam ar. et supplicam q. 4. vi t
a iudicibus c. t. Quarto videndum est que
sunt partes iudicis cum appellatio e deserta et e dicendum q
deserta appellatione sit executio promissa sine facienda ut
c. l. nonnulli. cu p desertionem appellationis remanet sententia
lata primo rata ut ant ocr presit a aut. ap
pellatori et de tempo appell. Et dic q appo dicitur
deserta cum infra tempora exitum appellationis suum
appellationem no prosequitur ut dicit l. no. Est autem sciendum
q tempus exitum appellationis est tempus prorogatum q statutum
a iudice vel partes ex de sen. et re iudi c. cum causam
et de appel. c. pervenit. Cum ad se iudicia pertinent
ut e cu sit Romana et ista duo tempora ab hac prosequuntur

Item est tempus a lege prefixum s. annus et quandoque usque
ad biennium ut C. de temp. appel. l. ij et per totum et
in predictis autem et primis duobus non potest prorogari
ut est e. t. sepe. Item tercio sit C. de tempo. ap-
l. ult. et no. ij. q. vj. c. si quis appellat et c. appellan-
tibus quo et sub [illegible] [illegible] [illegible] prefigat ter-
a iudice ut dicto c. terminum [illegible] a parte vel c. ut c. ab
late / et tunc [illegible] appellantes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Si vero nullus terminus assignatus
a iudice vel a parte [illegible] appellationis ante se annum vel
biennium [illegible] iudicium qui terminus appellationis prosequende
ut dicto c. ablate quia si [illegible] [illegible] appellationis per
quod suo officio [illegible] [illegible] et si non restituat
ut dicto c. ablate. Item [illegible] dic quod tempus [illegible]
[illegible] non incipit currere a die appellationis interposite ut
l. de temp. appel. l. si [illegible] // Sexto sunt
requisita quis [illegible] [illegible] vel sub [illegible] [illegible]
[illegible] Circa est [illegible] [illegible] [illegible] appellationis
deserta ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cancellata et
tunc [illegible] [illegible] appellationis cassantur [illegible] sententiam
[illegible] confirmant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] remittat
et [illegible] [illegible] [illegible] confirmando [illegible] sententiam
[illegible] [illegible] [illegible] erit [illegible] [illegible]
ut l. si quis [illegible] ff. ad [illegible] et [illegible] non
C. e. l. [illegible] et ff. de [illegible] non [illegible] [illegible]
et [illegible] de officio deleg. c. [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] / Nunc restat videre de forma appellationis et
quomodo in forma appellationis iudex procedere / et in
hoc dic [illegible] [illegible] [illegible] duplex scilicet appellatio et libellus
qui coram iudice appellationis [illegible] offerte [illegible] [illegible]
appellationis debet [illegible] qui appellat et [illegible] ad
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] ut ff. de appel.
l. i. [illegible] ff. [illegible] [illegible] et si [illegible] obmittatur
[illegible] [illegible] [illegible] valet ut [illegible] [illegible] l. [illegible] in princ.
Coram vobis nobili et potenti domino Arche-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Johes [illegible]
[illegible] dico et [illegible] quod [illegible] me [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a me
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] me dico
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et me ab [illegible] [illegible]
[illegible] esse [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]

z ab ōi onus pressu i hijs scriptis prouoco et appello
cum instantia z scpe z scpius apl'os peto subiciens
me sub vestra vestriqz officij protectione et presertim q
hac appellatione pendente q me nec in bonis meis directe
ul' p obliquum inchil detis innouati et hoc pz q
i diffinitiua sntia nulla e necnon ex qua vos
da si suffecit dicere nisi ut qm t ut debitum z t
si duobus si i interlocutoria ul' grauamine sit quia
oportet causam insta et probabilez talez que debeat
legitima reputari ut dictum e ut debitum honorez et
hoc e de quum capitulo ut ubi sicuius forte de sun
ctum est in illis casibus i quibus permittitur ab
interlocutoriis appellare p l ante de appell et no ext de hoc
ff e l ij. Ab interlocutoria aut ul' grauamine sine
appellatione grauit. Tercio, vobis ext vestris i dico z propone
q d A. qui sit generit pretacz bon in ea Bonu
terta ec. sit so actore z te reum, cum etc grauat
petitio p me petite p vestra dicto cum de iure
nō valeat me nō esse audiendum i meis probationibus
ul' positiones meas et meos articulos recepit ul'
aduersarium meum contra post causam probare de cetero
ad probationem admisit ut scribit. Item quod ul' i quibus
me grauauit q debitum terminum ff et talez
causam vel si vos potes et in fine tale
finale vel i fine appellatione z i huiusmodi h'lo ext exp
mone de qua interlocutus ut a qua exceptionem ul'
admissione ul' a prohibet suis pressio sed et
faciendo concitato et concitando sententias meam non
modicum aggrauari et grauatum fore tanquam nulla
z inpera z in pmissis et plura cecantur predict et aliis
in pressis predictis declarandis. Ad vos dnm ca
pitaneum et sedez aliud iudicium competentem eligendum
i optione sentencia. i hijs scriptis prouoco et appello
z apl'os ut s vestris i fine dicti in dicto alio
libello. appellationis i causalibus cert. vos ut
tractat vestris p sollicitus qualia literas ci
tatorias z i penas citatiorum fratrum de me ex
parte tua dum ut dno tali exposito contra eo p
penale ad me concernens a grauaminibus iniusticie
q me feci (prope talia volueris que pone dicat
illata esse q propono talis ut i ipsi citatio
et impressione continerent literas dicent z dico esse
nullas ac nullius momenti eum sint facti q sed
et iniusticia partis minus abeat z p eum qui est
iudex desperans contra me nullam iurisdictionem
habentem et si in aliquo tenet vel tenere possit

ab ipsis sub citacionis z mandatis et ab eorum quolibet
z processibus si ita dici possit · et ab omni gravamine ab eis
illato et commisso inferendo z committendo contra eas
predictis · et aliis in processibus declarandis ad vos
dominum capitulum z ad quemlibet alium iudicem competentem
ut 6 · cor · tamquam ubi gravamine sentit · hec autem
quia ego de pedriis sicut [illegible] tali civitatis
eius territorio z districtu predicta delicta commissa
sunt que civitas habet z habuit ab antiquo
cuius [illegible] modo non consistit merum et mixtum
imperium et talem iurisdictionem cognoscendi procedendi
puniendi et corrigendi omnia et singula male
ficia per [illegible] commissa excessus delicta que
tunc contigerint in ipsa civitate et eius
districtu z in ipsius civitatis territorio z districtu
per officium suum. Ego de pedriis predictus su
erum z per solempnem [illegible] [illegible] ut hic
in acta publica talis nomine · hec quidem causas
al' prestor in [illegible] fore in processu iudicis
[illegible] z declarando [illegible] contra
de iure sufficiat [illegible] [illegible] formas
non possit ob. in eo quod dicit sententia nulla
z si quis e appello · quod ex hoc in sibi ipsa
[illegible] et volumus z [illegible] sit [illegible] non
repellendus nec agat et l. ad [illegible] §.
varyus ff. de le. iii. Et non quia exceptio [illegible]
litem [illegible] l. [illegible] §. [illegible] ff. de
[illegible] [illegible] non [illegible] nec i.
et de fur. [illegible] de appel. c. [illegible] in
vi. sine [illegible] ut l. si [illegible] §.
si alius ff. [illegible] appel sit dicit [illegible] qua
talis appellatio imponitur [illegible] vel [illegible] [illegible]
actoris. Primo [illegible] predicta quod est [illegible] exceptio
ut ff. de reg. iur. l. nemo qui [illegible] z est
casus i. l. [illegible] ad [illegible] l. de except.
Secundo non [illegible] ff. [illegible] quod e [illegible] parte
ut ille sit actor in ca appellationis quod fuit in pri[illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] ad [illegible] §. [illegible]
et c. [illegible] z [illegible] replicationis [illegible] p
veniat ex parte actoris ut [illegible] §. varyus [illegible]
sub [illegible] ponentur l. [illegible]
ff. de iudi. et [illegible] [illegible] l. [illegible]
ff. de [illegible] et [illegible] appellationis z [illegible]
non sit [illegible] iudice ut [illegible] de
[illegible] z [illegible] iudi. l. [illegible] et [illegible] iudex

Si ut pponis sz de consuetudine lict tpre mu... et
admicti et est interponenda appellatio coram eo a quo
appellat' vel coram ipso iudice appellationis ut dictum est s.
de. Item no vz fere Similiter interponitur hodie
aute obseruat' ut si timet' sententia iudicis
a quo et coram quo interponenda interponitur
appellatio coram aliquo siue aliquibus honestis viris
in alias dict' te seu offo psit tabs et tunc sic
dicas. Coram vobis apposito seu prore tal' etc
vel tali siue vicario talis pri p. z hasta
Ego tal' ppono et dico. ut s in alijs forus
usque ad finem / postea aute appellationem interpono
coram vobis qr metuo appellare coram iudice
qui me comprimat pprt minas et atroces
iniurias quas inferre consueuit appellantibus
coram eo pcesstans. habeat tunc appellationem z contra
in ea notificare dicto iudici ut i pdictis ex
ignorantie no offendat. Illa vero honesta p[a]
appellationem coram eo interpositam significabit dicto
iudici z suff[i]t ad suspendendum eius sententiam. // No
q[uod] si a sententia iudicis delegati appellatur q[uod] appellare
dz ad delegantem z non ad alium ut i. super
ff de appel. z C. e. l. preprimis s de or. // Pone
circa hanc materiam appellationis habere quoz debent
a ni pn[ti] vel minori vel etate elapsa e tpr[s]
prosequende appellationis no peti' i integrum restitutio
debetur ab quo iudice dz fieri restitutio utrum
coram iudice appellationis aut' coram iudice primo
a quo fuit appellatum. et dic q[uod] coram iudice
appellationis ar. l. presses C. de appel. z de hoc no ple
ff de mino. l. in tac s. mie videndum Ja. de are.
No appellans debet peti i ppp. diets a die late
sententie ff de li. dimi l. i. z i no p bar. z i emend
peti copiam sententie z actorum at appellatio vi' deserta
ut l. fin. vel romulli et de appel. / Sed quid
utrum a sententia lata stetit eostem gaudet reddituri
de voluntate partium appelle'. dic q[uod] sic ff de
appel. l. i s. quesitum c. ibi z p bar. i her sententia
illi dimi dicit sre q[uod] ant. et l. consensu ff. e.
Bar. dicit In querit' spo tpre durat
facultas appellandi. Una vox dicat Bar. i
fall' l. s. querent'. ff. de appel. q[uod] tota illa
die durat in appelle' iudice sedente pro tribunali
ut ff. e. l. a sententia s fi z hoc dicit ipse com[un]iter
observari et idnett i ar. l. dimus ff. de in integrum
resti. — No. eu dico appello videor dicere

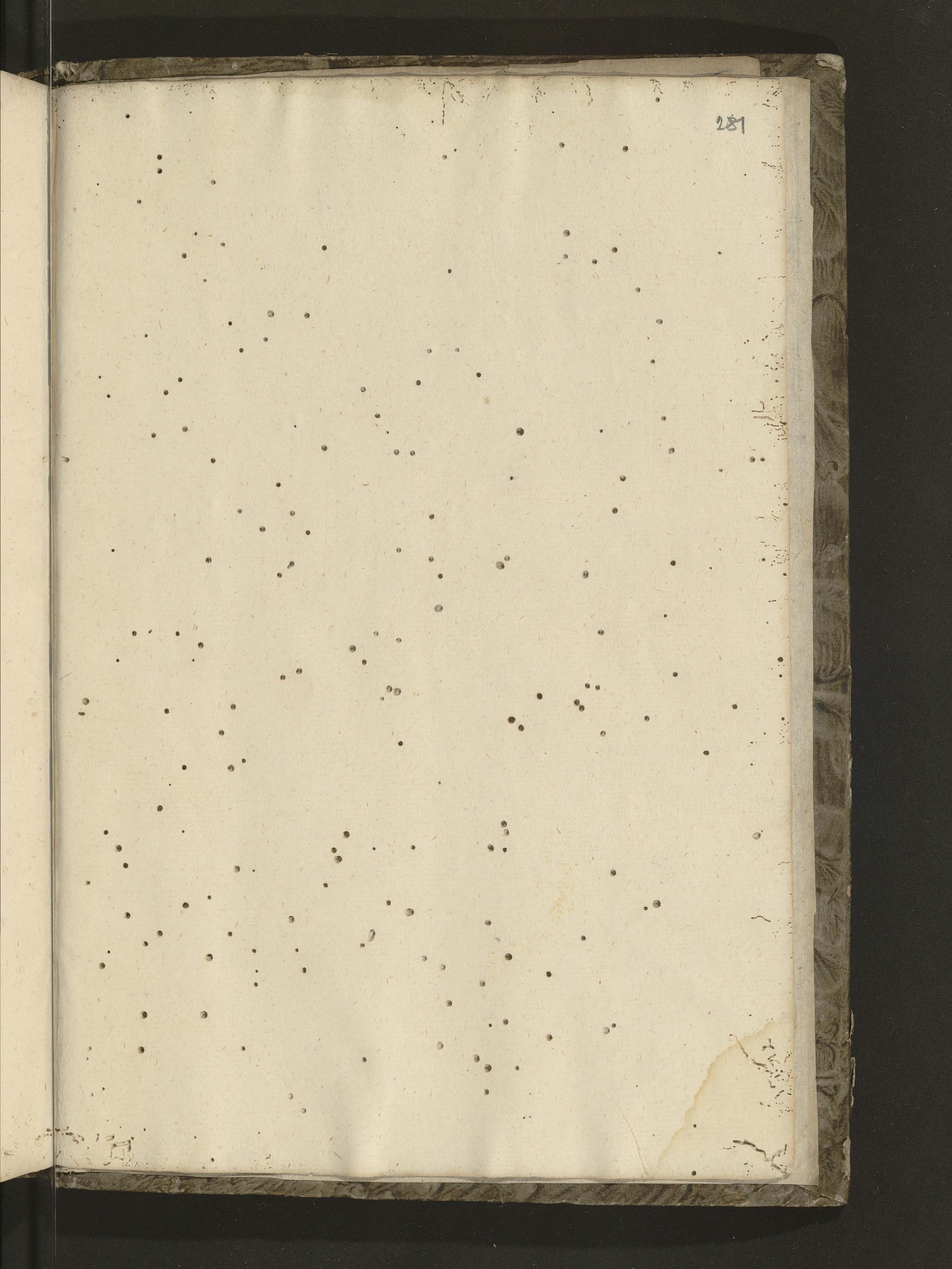
sentenz iniqua ut no bar i pall l. i. § fi. ff de
appel. i v. quero utz cet. Sed queret q̄ si
sna dz mādari executioi dic q primo p res
vz i res mobiles 2o p imobiles 3o p noīa
debitorz ut ff de re iudi. l. a diuo pio et
ibi no. Oz quis mādabit snām executioi
a qua extitit appellatū. 2 p iudice appllaīs
confirmatā. dic q iudex appellatiōis aut primo
ut iso de hys sn no infa. l. furti § i. et
ex de offi dele c pastoralis § fi. 2 i glo q
incipit cet. n No q misp snaz ferre no
possumus ni q aut quietā aut sponte confessio
n. q. i. c nouit i prim. Tunc aut confessio p
iudicat hys conuincit. maior ff de confess l. etiz
§ minor sponte expp q. n. c lot. domus sarens
2 de pres 2 fac. igno l. error q § fi. ff de interroga
act. l de etate ubi pres fit. et de re iudicatis c
et si clici et ff. de interroga. act. l. confess omnibz
fenior. et de hbah ea. l. interrogatā et lis ff. ad
l. aql. l. nerātius. § fi. inv ne repugnet ff
de pact l. si unus expn q. n. c. solz quei et
ple no ff de confess c fi. At quidam queren
an possit die feriata appellari dic q sic ut
l. i. c de ferys 2 l. milos § lita ff de
adult. et ita ponit bar. i l. i ff qu appel. sit
in loc. fiat rp v. ssl pdet in possit ec
dic queritur an sna valeat mortue alio ex
litigatoribz no archid. n. q. i. c i primis et
no bar. ff quy snē sn appel. rescim. l. pauly
vn dic et ar l. defunctus ff de pauca 2 l. nulla
c de pauca. Bar. No vtile p inutile ui
dz viciari ff de v. ob. l. si si ni. cum dubita
et queritur. quod si pcur est constitutus et appellar
An dz pp̄b noīe appellare an procuro noīe
tuy. dic q cū ipe pcur sit dñs lit p cōt.
effectz et in eum feratur sna ut l. i. de sen.
pnt. q ipe debeat appellare. sicut bar sup appel.
l. i. ff de appel in v. Item so quod ret. verus
est q dz pcurio noīe appellari ff. e. l. ab.
executore § i 2 i no. quod si simplr diceret
tinq noīe alterz pcurio noīe ut l fi. de fust
et l. sh. si quis cancepilz bar. sup l. i. § fi.
pdeā posit bar. Tum queritur. An clerice
ad confirmatō que e i valida facit officialez
sine obiect. Ita q si ab ipso officiali aliquis grauatur
nec se appellari a gr. Dic q non. Ita no

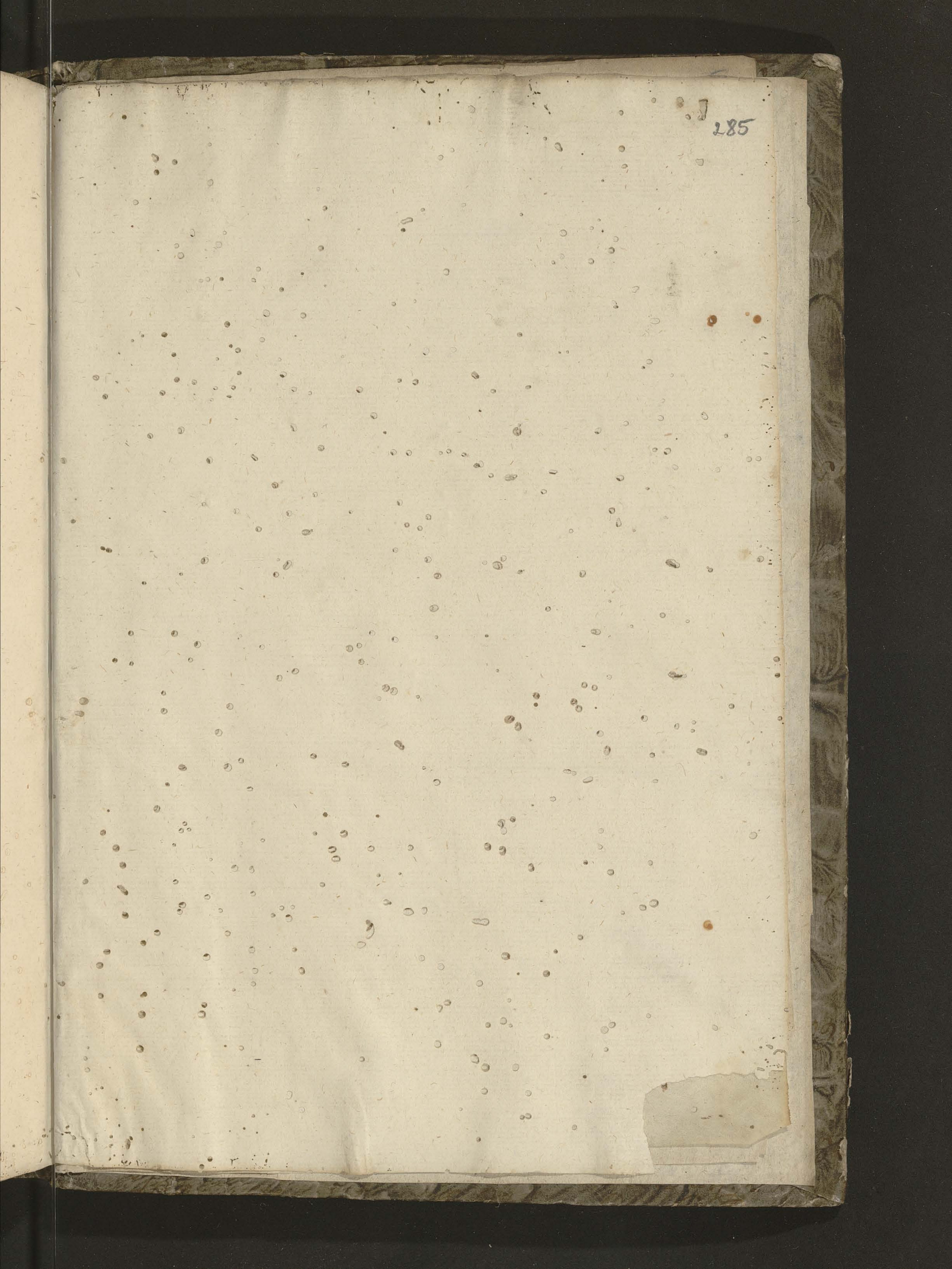
bar ff. de appel l. si constat et l. expressim c. ti et ro sin
dicti possit esse. ex si no tenuit electo seu confirmato
videntur valere et tenere gesta per eum. ut ex ipsa l. collz
et eligere. hoc no dicens no ex lege q vox populi
est invalida nec sufficit ad elec faciendam et debita so
lempnitas fructur. fa. ex. de elec c. n. qd facit ut ipse
no possit alieni auferre jus suum Ad idez fa. ff. qui
et a qui. l. i. z de pollici. l. tot ubi dicit ipse no
q ex confirmacione superioris no firmatur electo que
est invalida et de nm z actu. inviola. qd intelligo nisi
q ille qui confirmat confirmet ex certa sciencia / et est talis
q sua sponte possit dare hoc tenz Innoc. ex. de elec.
c. dilecti. Et hoc valz qui electo peccat n sofz. qn no
est peccatum ex parte persone eligentis et confirmantis. tunc
idem qd no valideat ut l. ex consu. § i. ff. de appell.
qn est defectus ex parte persone electe. tunc hoc locum
l. barbarius. de offi. presid. der ut ibi bar. No
nomine adversarii de necessitate in appone non ponam ut l.
m. § sen. v. s. istud ff. de appell et ca. c. dilecto
dicit bar. in lec sua sup. illo v. sen. § Item ius hic
intelligo Si ad quorumdam ex litis adversis quos appellat
in appone nomina inserantur. Adverso omnes appellare inst.
s. si quorumdam ex litis qui appellant eis solis app.
prodest hoc dicit sup. verbo et si plur. ff. Subs
qnter ipse dicit / ro. perm dea sui ex nomine adv
sarii non de necessitate debet in appone inseri / go si certo
dicere nomina no expressit non nocet ex ideo si nulls
nomine expressisset valet c. cp de dead sens fit nec
et hoc resp. si una cat ca. et una sunt deceus
si dyse / et dicit glo super sedi dicte est ex
persona appellantis dz inseri in appellar / go si aliquorum
nomina demittuntur. non put videri appellasse Et
q fz dyn ob. c. si unius ex pluribz appellaverunt l. i.
c. n. si illi soli quorum nomina sunt expressa appel
lasse videntur. ut h. contraria tu aliorum pedat et
alys. Ez distincte l. gra ut no p. t. si qui Repetz
et ibi z p. bar. ff. de appell. et hec est vera solucio
Alie soluciones ponuntur hic in glo. que put ce
vere. Bar. vtz quit An debeat ps citari i
contracie c. y. vid. tene. q sic in l. ab executore c.
quorum appell. recipi. Bar. vi. tene q in
l. a divo pio ff. de re iudi. et in l. ab executore
ff. de appell. No. q hec debet concludi in libello
appellatorio p. appellantem. Quare peto per vos p
iuncta. bn et juste appellatum et nulle et iniqz
iudicatum esse. ut p. in l. eos c. de appell. Alij no
credunt dicere peto dicam sentenciam tanqz iniquam
remedio appellacionis cassari et irritari Et istud

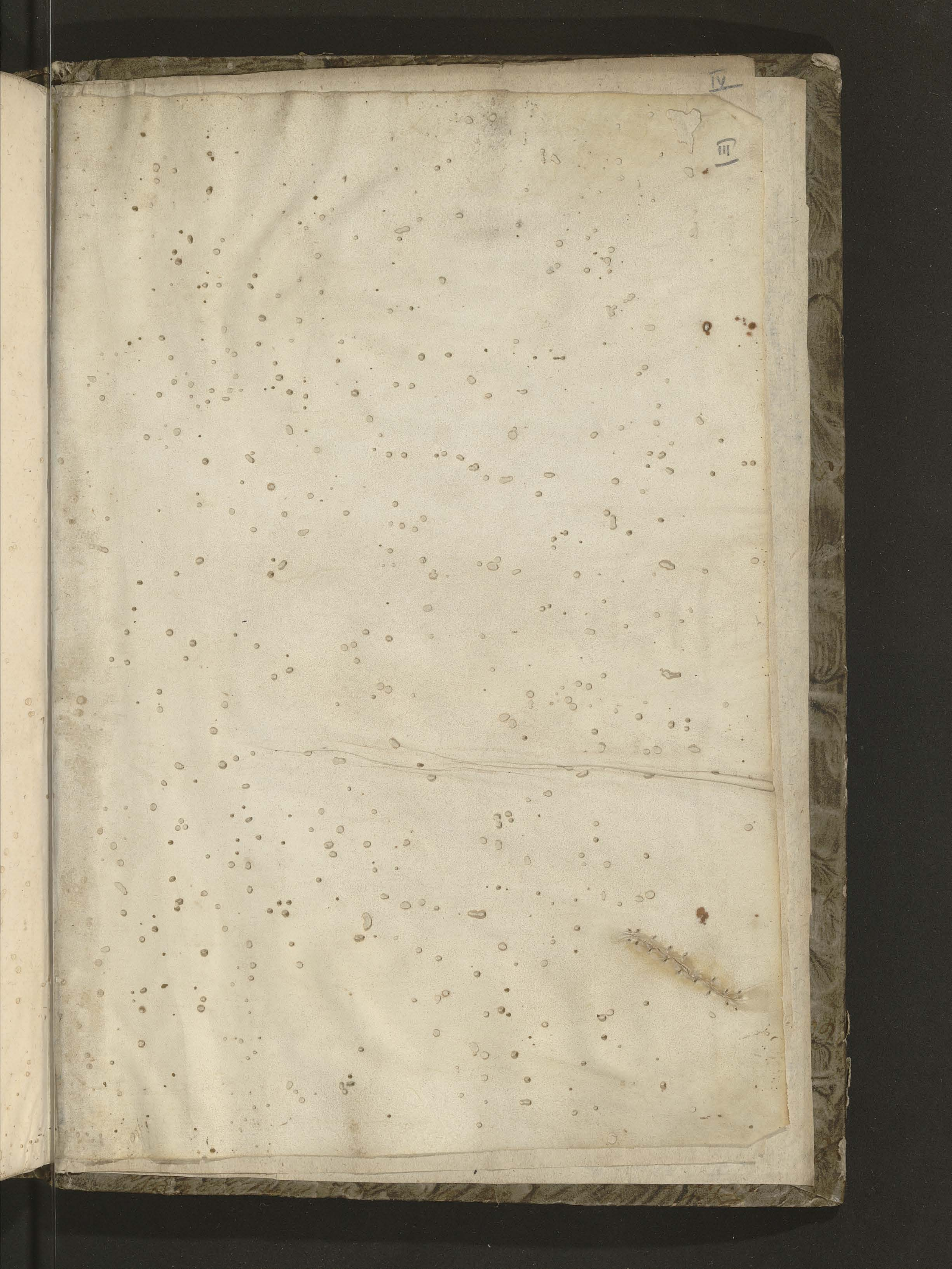
forma vi. pone spx. et ecsur obsuat hic port
Bar. sup l. i. g. fi. ff de appell. x. An debeat i scpt
et. et sub dic sit dicedo. Et hinc ob. si iam p
solam app e cassata z irritata ut ff ad treb. l. i.
i fi. et dixi i B. Rndo qo pomt a iudice cessari
iterm. de l. sub cditione g. ff. de cdi insti. Rndeo pt
app sma cptingit. non tn i irrevocbl. qa
aut m hmo petit cessari et irritai intelli irre
vocabilr. poss tn dcaz ccto aliut fieri si dni
cessand. sup quibz facta app. Rnd i si nuc
dalis p. z actor appellat certe potit actor
gcludi. si petit pnuciari lud iuste appto z male
iudicatum z petit revid in g depnari i spe
petita. hoc ex eam iudex apptis codepnare dz
ut l. eum appel. infer. et i. dis iur. et i l. assi
dimo. ff. de le. m. Item nec si sma no dic i
totu iniq fieri iniusta. sz ex alio no reformari
posset in gctione dici petit dcam smam p vos
i melius reformari et ad debitum reduci ut ff. e. l.
i. i pri. puta si aliquis e iniste codepnatus
qz deprnai debebat. Dz iniste qz iudex nimis
codepnasset ut l. si qua pena ii no ff de v. si.
i glo mag. fa. ad predca l. creditor s. i. ff.
de solu. x. iudex smam reformant ut ff. fami
h'cis. l. quedam mulier et de procurato l. veniente
et si ponemus si qua est app. tnc dz i hmo
gcludi petit p vos dcam smam iniqua pnu
ciari z si qua esse et Bar. sup l. i. z fi.
ff de appell. qo qz quis posset qui appellat
ab interlocutoria iudicis p'mo no het i pcessu
ipm directo citare cum appellando videat
asserere se nolle coram eo litigare et coparere
et est verus gcludo qui no est amplius cpetens
ut no i l. i. ff. de i integ. resti. et l. ex qsse
s. fi. ff de appel. et est expressum ex de dolo z
gm. c. y. li. vi. qd intelligo si iudex a quo
est appellatum dedit apptos refutatorios
put debt. al secus. nam eo ipo qz no dant
appti gravari pbar ex de app. c. ab eo li. vi. z
i ti certa i pri. in clem. Et sic ipo suo facto
suspendit iurisdiccz suad. Tercio quo z qn
app alis interlocutori utro i tal app. l. dicit hi
gtestar i app a diffinitiva certu est qz pte absente
pt procedi hic no qt. e. de tepo. appel. l. fi. g. illud.
Sz qn pte pte pnte dz lis gtestari e no licet

i una eadem q3 cã 3º pno. l. i. sicut et. i appe / tamen
ab interlocutori est determinatu p clem. co de appel
interposita. in fi. 2 i p Bar. ¶ Quarto quero
de tpre iustificandi appellaz a diffinitiua et cum
appellat ab interlocutoria. dic q in appellat
a diffinitiua certu est q pnt. noui articuli et
noue pbones fieri secundum ea que habent in. l. per.
4. de appel. 2 de tpo appel. l. p hanc. Sz in appe
ab interlocutoria determinatio est medicina. quod soluy
eo primus actus possit iustificari ut impugnari
ut ex de appel. c. appellatio in clemen et hoc
est verum. de iure ciuili ut l. aut pretor § prouin
idem in iure etatis si illa minor etas est.

cetera desiderantur.

IV
(III)

IV

